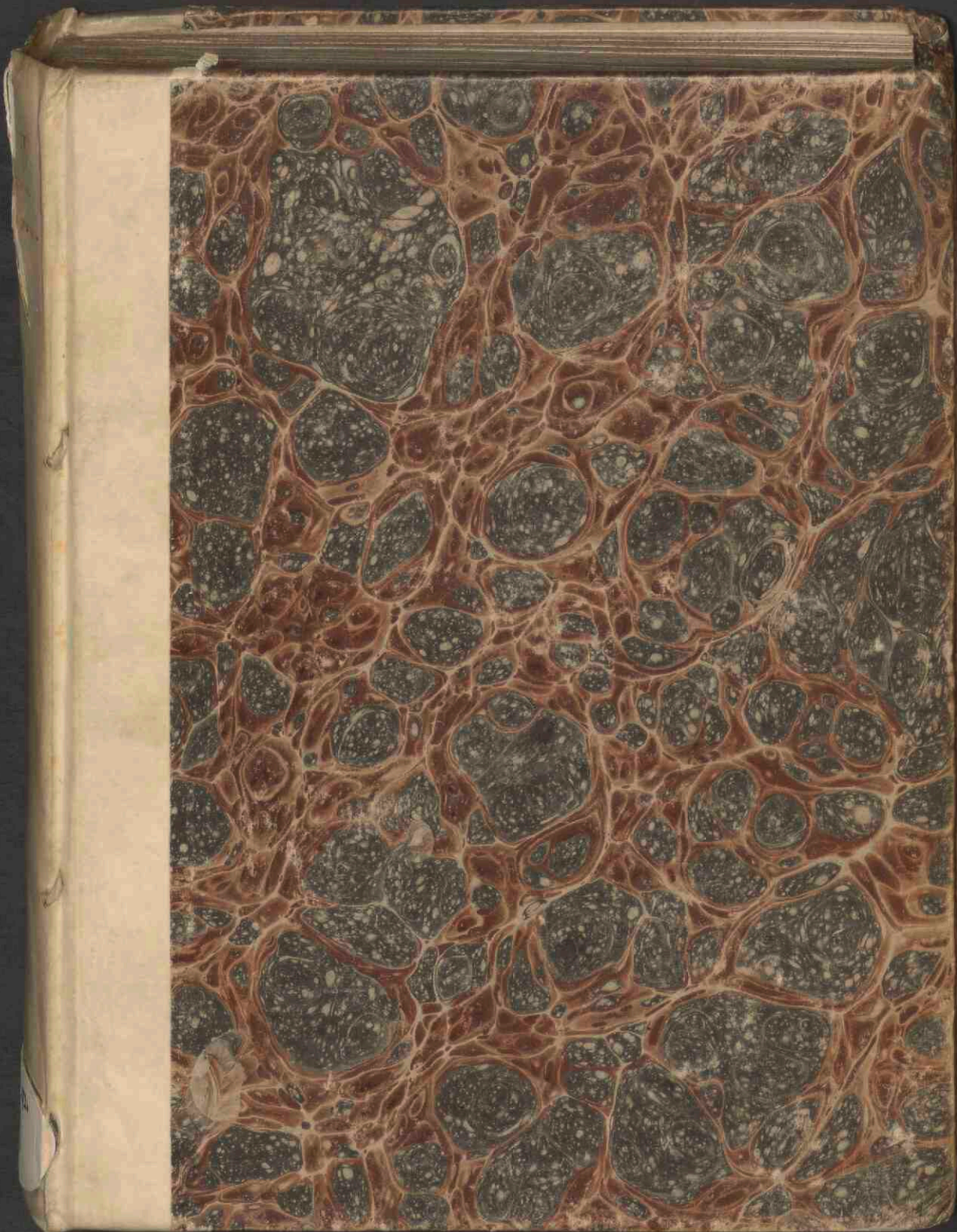

Dictionnaire françois-flameng très ample et copieux, auquel on trouuera vn nombre infini de termes & dictions, plus qu'én ceux qui jusques à present sont sortis en lumiere : derechef corrige? & augmente? plus de deux mille dictions :avec un traicte? singulier de la nauigation, venerie, &t fauconnerie, approprié? a? la langue flamenque

<https://hdl.handle.net/1874/420923>

**Dit boek hoort bij de Collectie Van Buchell
Huybert van Buchell (1513-1599)**

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:

<http://repertorium.library.uu.nl/node/2732>

Wegens onderzoek aan deze collectie is bij deze boeken ook de volledige buitenkant gescand. De hierna volgende scans zijn in volgorde waarop ze getoond worden:

- de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

**This book is part of the Van Buchell Collection
Huybert van Buchell (1513-1599)**

More information on this collection is available at:

<http://repertorium.library.uu.nl/node/2732>

Due to research concerning this collection the outside of these books has been scanned in full. The following scans are, in order of appearance:

- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

ASSOCIATED
Dictionary
Princ. 1772.

Z

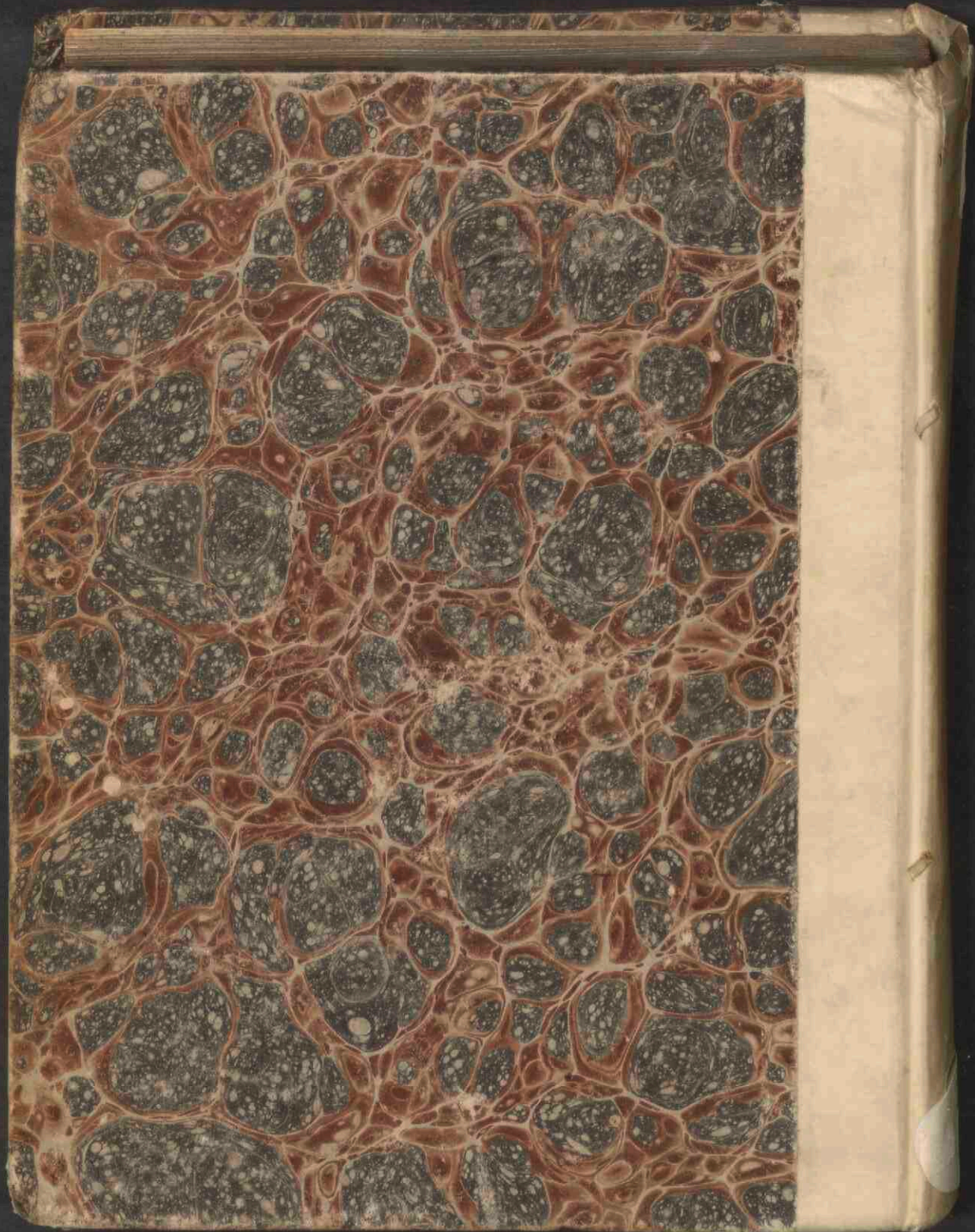
Z. qu.
50

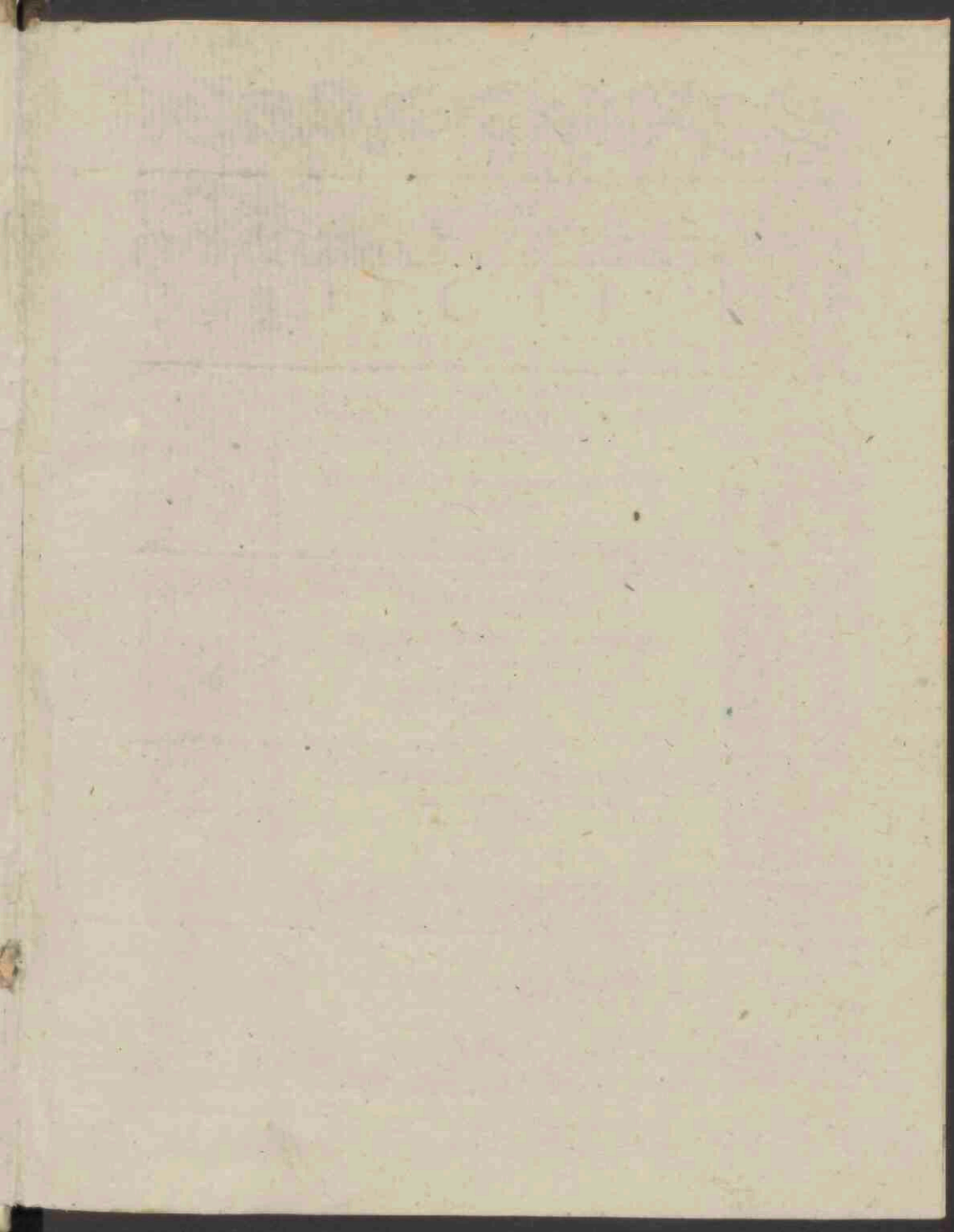
5094

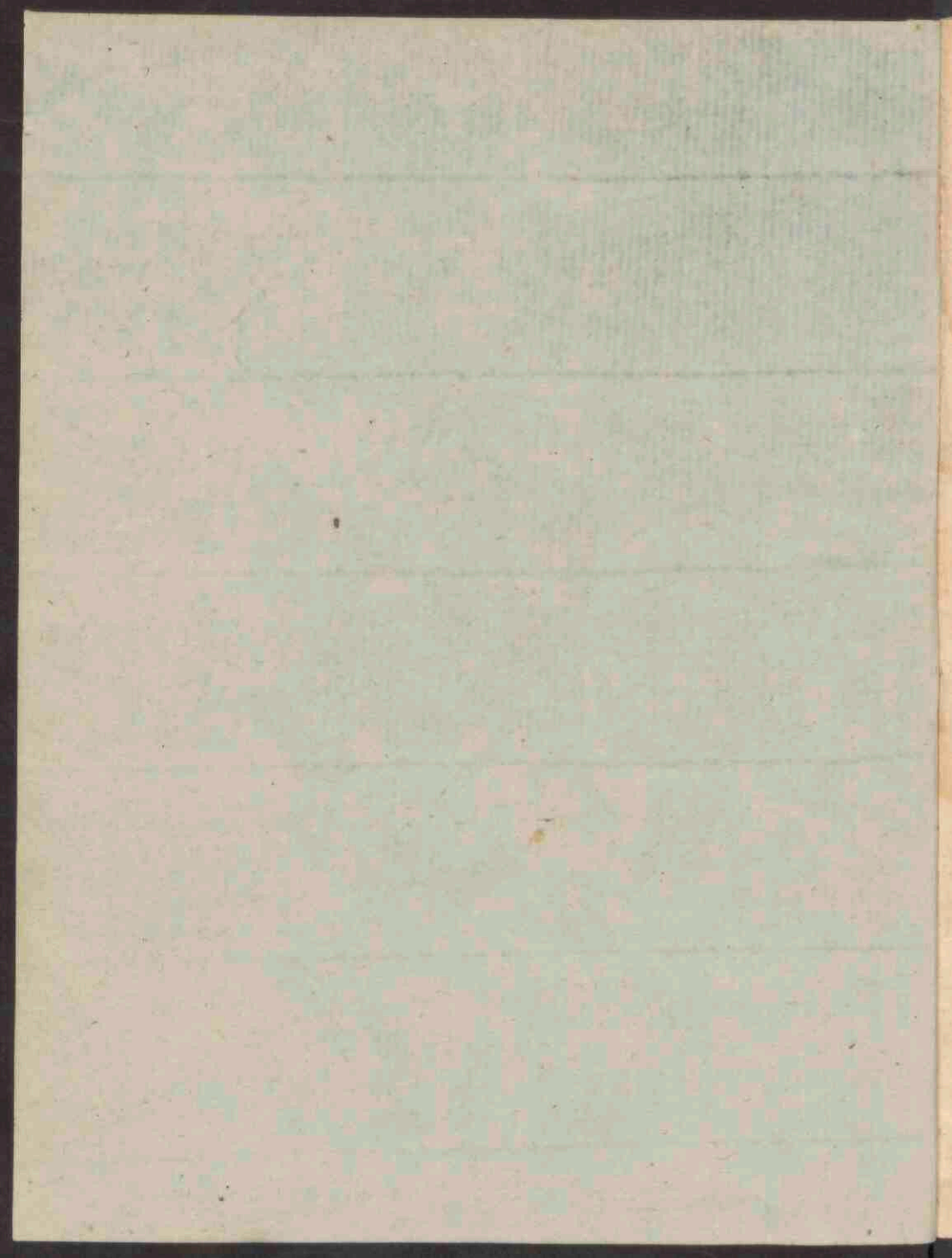

Litterae Recentiores

Quarto n°. 50.

D I C T I O

NAIRE FRANCOIS FLAMENG,
 TRÉSAMPLE ET COPIEVX, AVQUEL
 on trouuera vn nombre infini de termes &
 dictions, plus qu'en ceux qui jusques à pre-
 sent sont sortis en lumiere.

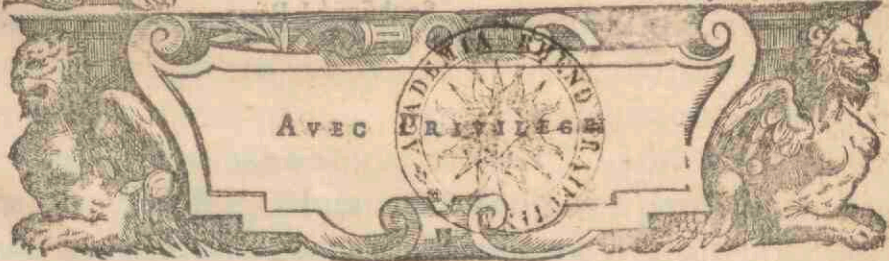
*Derechef corrigé & augmenté plus de deux
 mille dictions.*

Auec vn Traicté singulier de la Navigation,
 Venerie, & Fauconnerie, approprié à
 la langue Flamengue.

*Recueilli des Auteurs tant anciens que
 modernes, par
 MATHIAS SASBOVT,
 Jurisconsf.*

A ANVERS,
 Chez Iean Waelberghe, en la rue dicte,
 Camerstrate, à l'Escu de
 Flandres.

M. D. LXXXIII.

AVEC

ERITILEM

Ex deratione Hub. a Buel

EXTRAICT DV
PRIVILEGE.

IL a plu à la Majesté Royale de permettre, octroyer & donner Privilege à Iean VVaesberghe, Imprimeur & Libraire juré en la ville d'Anuers, de pouoir luy seul imprimer, ou faire imprimer, vendre & distribuer un liure, intitulé : Dictionnaire François-Flameng, & Flameng-François, tres ample & copieux, &c. Recueilli par Mathias Salsbout. Interdisant & defendant à tous Imprimeurs, Libraires & autres personnes quelconques, de n'imprimer ou faire imprimer, n'ailleurs imprimé vendre ne distribuer ledit Liure en tous ses pays bas, durant le terme de huit ans, sur peine de confiscation des liures qui seroyent trouuez d'autre impression que du consentement dudit Iean VVaesberghe, & d'un florin Carolus d'amende pour chascun exemplaire, vne partie applicable au profit de sa Majesté, l'autre au profit de l'officier, & la troisieme au profit dudit VVaesberghe : ainsi comme plus amplement appert en l'Original. Donné à Bruxelles au Conseil priué le 8. de Neumbre.

I. De la Torre.

Et au conseil de Brabant,
le 17. de Decembre.

Soubsigné I. Pierre.

ORNATISSIMIS LOCO,

ORDINE, VIRTUTE AC ERUDITIONE VIRIS,
ORDINIBVS. HOLLANDIAE DESIGNATIS,

NECNON MAGISTRATIBVS GALLIAE

Belgicae vigilantissimis S.

VM Mentis interpres, Viri genere ordineque claris. sit oratio, diuersarum certè linguarū cognitio adeò in Repub. bene constituta necessaria iudicanda est, vt ea neglecta ne societatem quidem inter homines vllam existere posse, res ipsa prædicet. Quantum verò emolumenti his Regionibus nostra Gallico-latini Dictionarij Parisijs impressi translatione (sub vestri nominis auspicio priùs edita) allatum fuerit, meum non est affirmare: tantum Veritas ipsa loquitur, quàm plurimas linguæ Gallicæ dictiones priùs barbaras, deprauatas, incognitas, neglectas ac necessarias nostro labore indefesso per eandem translationem ita correctas ac restauratas fuisse, vt iam demùm lingua hæc quasi è tenebris in lucem prodijssè, & nostratibus multo clarius innotuisse, res ipsa planū faciat. Quod animaduertès typographus (me studijs alioqui grauioribus occupatum) interpellare non destitit, quin idem opus iam denuò imprimendum cognoscerem, iustoque dictionum reconditarum numero amplificarem. Cuius profectò petitioni tum iustæ tum Reip. salutari cum deesse non potuerim, ad hanc tandem partem meas cogitationes direxi, vt, sicuti prior huius operis editio sub alarum vestrarum vmbra requieuit; sic & po

ferior, priore multo elaboratior, apud vos, Viri consyderatissi-
 mi, tanquam amoris arthabo resideat: tum vt linguæ huius iam
 renascentis fructus vobis omnium primis, vt Reip. beneficium
 fructuosum, primùm gustandus daretur, (ad omnem enim ra-
 tionem humanitatis ita nati estis, vt etiam modica spernere, ne-
 quaquam possitis) tum etiam, quòd, cùm priorem huius libri e-
 ditionem vniuerso Ordini vestro apprimè gratam fuisse cogno-
 uerim, spes mihi pulchra affulgeat, hæc (vtpote bis mille dictio-
 nibus, Re Nauicularia, Venatica & Aucupatoria adauctam) eidè
 longè fore commendatissimam. CVMQVE Belgica, Gal-
 liæ Comatæ pars tertia habeatur, non exiguum sanè mihi dede-
 cus imprimerè, si illius Regionis magistratus dedicatione ope-
 ris, vniuersæ Reip. fructuosissimi, eaque lingua, quam cum dua-
 bus Galliæ partibus communem habere deberent, omnimodò
 defraudarem. Quod cùm ex æquo & bono facere nō potuerim,
 ἐπιτίσω βόσκομαι institutum meum à vobis, ac ne à nemine quidem
 aliquo posse iure improbatum iri. Communis enim utilitas be-
 ne exploratos linguæ adeò fructuosæ & assertores & protectores
 exoptulat; eosquæ imprimis, è quibus Reipub. salus pendere co-
 gnoscitur. Atqui me parū consideratè agere dicet aliquis, quod
 vobis, molestis operosisque negotijs implicatis, tantillum labo-
 ris mei fructum offerre audeam, qui palatum vestrum vix va-
 leat excitare. Huic sic paucis respondeo, ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἅψ' ὧν
 ἔχοιτε καὶ δύναϊο, καλλίσιος πόνων; quo fit, vt factum hoc meum in
 eam potius partem interpretatum iri confidam, vt, non quan-
 tum saperem, sed mea quanta erga Rempub. (cuius dignitatem
 decusquæ sustinetis) bene merendi propensio sit; omnibus me
 planum facere voluisse, vosmetipsi iudicabitis. Adhæc, quamuis
 hæc parua sint, vestræ amplitudini, meaque professioni parū cō-

grua,

grua; tamen cum ^{ἀνδρα, κ' ἢ τις ἢ σοφός; τὸ μακροῦεν πολλὸ ἀσχερὸν ὄνδ'εν,}
ita accipienda erunt, vt vestram existimationem ijs, quæ com-
modum publicum temporumque disciplinam (cui vos operam
dare quàm maximè decet) concernunt, non violatam, sed mul-
to magis collectam esse, certo certius sit, idque omnes ipsum cō-
firmabunt. Nam si commercia societatemque humanam spe-
ctemus, quid (amabo) potest in Repub. bene morata ad utilita-
tem communem morèmq; civilem magis accommodatum
esse, quàm huiusmodi linguæ commercia exercere, qua vnica cū
omnibus hominibus, etiam quàm longissimè dissitis, ita in om-
ni negotiorum genere contrahendi facultas, quasi cum proximè
nos adsitis, cuius prestari potest? Ad tātū beneficiū hoc accedit,
quòd hæc lingua ita ætatē puerilem ad humanitatē informet, vt
hanc qui negligat, ipsam penè humanitatē exuisse videatur. De-
nique si operis huius utilitatem accuratius metiri quis velit, mul-
tis dictionibus superfluis deletis, abstrusas quā plurimas inue-
niet insertas; ac quæ ad Rem naualem, Venaticam & Aucupato-
riam spectant, ad eò nostro idiomate concinnè interpretata, vt
tantummodò ob id Nouum opus meritò, omniumque expe-
ctatissimum haberi debeat. Quod verò nonnulli hoc tempore
quædam Dictionariola Gallico-belgica post nostram translatio-
nem editam diuulgare tentarunt, hoc omnibus notum esse vo-
lumus, eos ex nostro labore, tanquam ex alienis ouis, suos foetus
edidisse. Ne igitur vestras aures longis ambagibus, Viri ordine,
Senatorioque nomine conspicui, obtundam, hæc velim exigua
licet, ita vultu hilari suscipiatis, vt tanquam cibario pane, exem-
plo Ptolomei Regis, nihil vobis gratius fuisse intelligam, alia pa-
lato magis accommoda edulia paraturus, quibus Ius Ciuile, vt
cœnæ caput, in mensa publica proponendum (si mihi Deus fa-

cultatem concesserit) omne cibi vobis fastidiū remouebit. Omnia itaque salutaria Reipub. exoptans, Deum benignissimum precor, vt vobis largiatur Sapientiam, qua non vt humana sapientes, sed vt Dei ministri, in id solum modò quod bonum, vniuersæ Reipub. Christianæ salutare, ac in omnia sæcula duraturum sit, omnes curas cogitationesque vestras conferre omni studio & vsque adnitamini. V. Idib. Aprilis. Antuerpiæ. Anno M. D. LXXIII.

V. A. O.

Mathias Sasbout,
Iureconf.

AD DOMINVM MATHIAM SASBOVT,

VIRVM DOCTISSIMVM

&

Iurisvtriusque peritiss.

HVGONIS FAVOLII Medici.

Carmen.

Pleridum cætus comes indefesse Mathia,
Cui Deus ex merito magnus Apollo dedit
Septenos cytharæ percurrere pectine nervos,
Carminaque argutis condere docta modis,
Et per multiplici diuersa idiomata lingue
Ducere laurigeras ex Helicone Deas:
Illustret cum te facunda peritiss. Iuris,
Et labor assiduus prebeat eloquium,
Nunc per te viridi pubescens flore iuuentutis
Coniungit Flandrii Gallica verba sonis.
Hinc modo Posteritas, iudex æquissima rerum,
Postulat ingenij dona operosa tui:
Quæ nunc vel patrio vel Gallo idiomate leta
Mulcet Apollineis rura beata sonis,
Et dignata tuum viuaci tradere fama
Nomen, te vita perpete in astra leuat.

AD

AD PRÆCLAROS ORDINES HOLLAN-
DIAE DESIGNATOS, MATHIAE SAS-
bout, Iureconf. Blancbergij
Carmen.

ANxia nunc sparsis offertur Epistola pennis
Ad Batauum primos ordine missa viros:
Quippe, quod è paruis sit rebus nata, veretur
Auribus ingrato ne sit habenda loco.
Hæc tamen & doctæ poterunt grata esse Mineruæ,
Quod noua, quodq; citent multa retrusa breui.
Vtilitate liber multis non cedit opellis,
Ast vt apis cogit mella reperta fauis.
Millia nam vocum duo sunt huic addita; nauî
Et quæ conueniunt singula ritè citæ:
Tum Dea syluipotens, venatu hic fessa, quiescit,
Conformans rebus nomina rara suis.
Et facer ales adest, genus illius omne reductum,
Quicquid & est artis, tractat in arte sua.
Parua licet sint ista, tamen memoranda vetustas
Paruum pro magno munere habebit opus.
Paruæ sic & apes, magni formica laboris
Paruula pro longo tempore magna parant.
Ergò magna modis metiens paruis, ea, magna
Munera, si lætè suscipiatis, erunt.

ALIUD EIVSDEM AD MAGISTRATVS
Galliæ Belgicæ prudentissimos.

QVicunque acceleras remotiora
Gallorum loca quæritare amore
Linguæ, siste gradum, remota longè
Non est Gallia: sed decore puro
Nunc inter patrios micat penates.
Hoc præstat liber hic, sitim repellens
Vt fons irriguus liquore dulci
Currentis Ligerisquæ Sequanæquæ.
Sic auersa lepore sunt fluenta
Grato Gallicolùm recens fororum.
Belgarum per agros fluunt & vrbes,
Et, tanquam Tagus aurifex arenas
Deuoluit rutilas, ferunt lapillos
Sic aurumquæ micans, genus quod omne
Mercis Aduaticum trahant in vrhem.
Hanc palmam sibi non Latina lingua
Assumit; sibi nec parare possunt

Artes, sed nitida est loquela Francùm,
 Quæ cunctis paramica, vel remotos
 Vnum congregat ad locum decenter.
 Hæc vobis renouata, CONSVLARES,
 A me, lingua, VIRI, dicatur; etsi
 Munus sit tenue, at tamen soluti
 Cùm sit pars debiti, tenete gratè,
 Donec cum capite & lucrum rependam.

ESTIENNE DE WALCOVR
 Aux amateurs de la langue Françoisè,
 Sonet.

VOus tous qui desirez parfaitement apprendre
 Le langage François, en tant de lieux requis,
 Il vous conuient auoir ce liure tres exquis:
 Car par luy vous pourrez les autres mieux entendre.
*W*aesberghe diligent & soigneux de le rendre
 Fort ample & copieux, pour le batir a pris
 Ce Mathias Sasbout aux lettres bien appris,
 Qui sçait bien mettre à fin ce qu'il veut entreprendre.
 L'un doit estre loué, d'autant qu'il porte soïn
 D'imprimer ce de quoy on a par tout besoin,
 Et qui est à chacun grandement proufitable.
 L'autre, par son labeur & curieux deuoir,
 Pareillement ne doit moindre louange auoir,
 Employant son sçauoir à ce qui est louable.

AUTRE SONET, PAR LE
 mesme, sur ceste dernière edition,
 au Lecteur.

OR as tu maintenant debonnaire Lecteur,
 Si ample addition en ce Dictionaire,
 Que fort commode il t'est pour refuge ordinaire,
 Quand des liures François tu seras scrutateur.
 Si il te vient dans les mains quelque nouuel auteur,
 Qui use d'aucuns mots inconnus au vulgaire,
 Tu les trouueras mis dedans cest exemplaire,
 Où tu as le Flamen pour Interpretateur.
 Si tu veux, d'autre part, que le Flamen precede
 Le langage François, qui maints autres excède,
 Le liure en est aussi chez *W*aesberghe imprimé:
 Que ce docte Sasbout, qui ton aise procure,
 A recueilly tous deux, avec soigneuse cure,
 Pour te rendre tant plus à l'estude animé.

Pax pia probis.

DICTIONNAIRE

François-Flamen.

A.

Est la premiere lettre de l'Alphabet, *A* is de eerste letter vanden Abece.

A aussi est vne preposition, signifiant ores stabilité en quel que lieu, *comme*, Il est à Paris, & ores mouuement à vn lieu, *comme*, je m'en vay à ma metairie, *A* is ooc een prepositie somwijlen beteeckenende de plaetse daermen is, als, hy is te Parijs, en somwijlen roeringhe tot een plaetse, als, ic ga na mijn hoeue.

A aussi se prent pour Soeu, *comme*, à l'ordonnance de. &c. *A* wort ooc genomen voor *Na*, als, na de ordonnancie van. &c.

A aussi se prent simplement pour En, *comme*, à la presence de, &c. qu'on dict plus vnitement en la presence, *A* wort ooc genomen simpelyc voor *In*, als, *In* de teghenwoordicheyt van, &c.

A aussi signifie Pour, *comme*, Il est tenu à perdu, à vil, à sot, à fable, &c. *A* beteeckent ooc Voor, als, hy is ghehouden voor verlore, voor snoo, voor sot, fabel, &c.

A aussi estât avec les noms propres, est vn article du genitif denotation possessiue pour De, *comme* la maison à Pierre, la femme à Robert, ce palais est à Pompee, *A* sijnde ooc ghestelt met de nomina propria, is eé artikel vandē genitiuus, tot bewijfinghe van yet datmē besit, en beteeckent Van, als, het huys van Peeteren, De huysvrouwe van Robrecht, dit is thuy van Pompeius, of dit paleys behoort Pompeius toe.

A aussi estant avec les noms appellatifs, prent article apparēt avec elle, & denote tousiours possessiō, *comme*, ce champ est à la ville de Paris, *A* sijnde ooc ghestelt met de nomina appellatiua, neemt een artikel dat hē wel ghelijc ende beteeckent altijs yet datmen besit, als, desen acker behoort der stad van Parijs toe.

A en outre se prent pour Avec, *comme*, Il

porte vn synople à trois lions d'argent. *A* daer en bouen wort ghenomē voor Mer, als, hy draecht eenen groenen schilt met dry silueren leuwen.

Il est eschappé *A* peu de perte, c'est avec peu de perte, *Hy* ist ontcomen met cleynschade of verlies.

vne chaire *A* accoubdoirs, Vne eschelle à crampons, Een leenstoel, Een leeder met haecken.

il a à faire *A* vn homme de bien, *Hy* heeft met een eerlic man te doene.

A prenant avec soy l'article du nom qu'elle precede, signifie semblance, façon, mode, & maniere, *comme*, Il est vestu à l'Italienne, *A* met hem nemende t'artijckel vant voorgaende woort, beteeckent ghelijckenisse, fatsoen, mode ende maniere, ghelijc, hy is ghecleet op sijn Italiaensche.

Si on n'aime mieux dire qu'en telles phrases, il y a ellypse & t'bauditiō de ce mot façon ou maniere, & que *A* signifie alors, selon: *come*. Il porte l'espee *A* l'Espagnole, c'est à la façon des Espagnols, c'est à dire, selon la mode des Espagnols, *Tē* ware damen lieuer segghen woude dat in sulcke manieren van spreken verstaen wort dit woorden fatsoen oft maniere, en dat *A* alsdan beteeckent *Na*: als, hy draecht t'rappier op sijn spaensch, dat is na t'fatsoen oft mode vande Spaengniaerden.

A aussi est vne dictiō indeclinable, qui est differement employee avec autres declinables & indeclinables seruant à la signification d'icelles, tantost en qualité de la prepositiō *Ad*, *comme*, *A* propos, *A* chef, ou de la prepositiō *Ob*, *Propter* *comme*, *A* ceste cause, & tātost autremēt, *comme*, *A* tant, *A* tard, *A* peu, *A* nef, & semblables, *A* is ooc een woort dat niet ghe-declineert en wort, twelc soo wel gebruyt wort met woorden die ghe-declineert worden als andersins, dienende toi haer der beteeckeninge, als-

A A

nu inde maniere vande prepositie Ad, dat is Tot, als, A propos, Totten propooste, A chef, Totten eynde: oft inde maniere vande prepositie Ob, Propter, dat is om, als, A ceite cause, Om dier oorsaken wille: ende als nu andersins, als, A tant, A tard, Dit nu al geseyt oft volbracht sijnde, Te late, Met luttel, ende dierdierghelijcke.

A A

AAGE, m. Ouderdom.
bas Aage, Cleyner ouder, den ouderdom onder de xxv. jaren.
aussi Aagez l'un que l'autre, Tout d'un Aage, Euen out, Van ghelijcken ouderdom.
des son jeune Aage, Van sijnder joncheyt af, van joncx op.
homme de grand Aage, Man van grooter ouder, Out man.
il a de l'Aage, Il est aagé, Hy is out.
Aagé, m. homme aage, Out man.
fort Aagé, Seer out.
Aagee, f. Oude vrouwe.

A B

ABACHISTE, c. Een rekenmeester.
Abandonner, Begheuen, verlaten.
Abandonner le país, Tlandt ruymen oft verlaten.
s'Abandonner à jeux, Hem tot spelen begheuen.
Abandonné, m. Begheuen, verlaten.
Abandonnée, f. Verlatene.
vne prouince Abandonnée au pillage, Een lantschap tot roof ghegheuen.
Abandon, Abandonnement, Verlatinghe.
Abandonné mêt, Door te veel toelaten ende toegheuen.
Abastardir, Bederuen, veruulschen.
s'Abastardir, cherchez, Forligner.
Abbaïsser, Vernederen, nederlaten.
Abbaïsser le caquet d'aucun, Iemant doen swijghen, yemants clap verdrijuen. (der.)
*La riuieres' Abbaïsse, De riuere wert cleyn.
s'Abbaïsser deuant quelqu'un, Hem voor yemant vernederen ofte verootmoedighen.
*Faire Abbaïsser le pris de quelque chose, Den aflach oft goeden coop erghens in brengen.
s'Abbaïsser & empirer, Afgaen, bederuen.

A B

Abbaïssé, m. Vernedert, nederghelaten.
Abbaïssieur, m. Neder drucker.
Abbaïssement, m. Vernederinghe, Neder druckinghe.
Abbaïssement de courage, Verootmoedinge, vernederinghe des herten.
Abbaïssement de son estat, Verminderinghe sijns staets.
Abbatre, Afswerpen, ter neder vellen.
* la faim & la soif' Abbatent le cors, Den hongher ende den dorst vercrancken het lichaem.
Abbatu, m. Afgheworpen, nederghewelt.
j'ay tout le cœur Abbatu, Mijn hert is gâtsch verslaghen.
Abbatement, m. Afwoeringhe, Vellinghe.
grand Abbatis, Grootte neerlaghe.
Abbayer, Bassen.
Abbay, m. Ghebas.
Abbayement, m. Bassinghe.
tenir en Abbay, Met schoone woorden leyden, yemant telouwe stellen.
Abbayer, m. Aenbasser.
Abbayant, m. Bassende oft die yemants neeroept.
Abbe, m. Abt.
Abbesse, f. Abdisse.
Abbaye, f. Abdeye.
Abbecher, Aesen, voeden.
Abbeche, m. Gheest.
Abbeille, voyez Aucille.
Abbescher, voyez Deceuoir.
Abbettir aucun, Verachten.
Abbreger, Corten, vercorten.
pour Abbreger, Om cort te maken.
Abbrege, m. Ghecort, vercort.
Abbregement, m. Cortinghe, vercortinghe.
Abbreuer ou Abbruuer, Te drincken gheuen oft doen drincken, wateren.
Abbruuer les cheuaux, De peerden wateren oft ten drancke leyden.
Abbreuue, m. Te drincken ghegheuen.
Abbreuoit, m. Eenen drinc.
mener à l'Abbreuoit, VVatren, ten drinckeleiden.
Abece, m. Den Abece.
Abecedaire, c. Abece, jonghen, die sijnen Abece leert.

Abbruiet l'bynne
wyngarmanch. u)

Abcil-

Abeille, *voez* Auucille.
 Aberrer, *Verdolen*.
 Abhorrit ou Abhorrer, *Grouwel hebbē, grouwelen, vergrouwelen*.
 Abhorrent, m. *Die hem grouwelt*.
 Abjectir, *Verworpen, verachten*.
 Abject, m. *Veracht, verworpen*.
 Abjection, f. *Verworpighe, verachinghe*.
 Abile, *voez* Habile.
 Abiller, *voez* Habiller.
 Abisme, *voez* Abyfme.
 Ablatif, m. *Den ablatium casus, die wechmen beteckent*.
 Able ou Ablette, f. *Wit visch*.
 Ablution, f. *Wasschinghe, afwasschinghe*.
 Abolir, *Wroeden, te niete doen*.
 s'Abolir, *Vergaen*.
 Aboly, m. *Wtgheroeyt, te niete ghedaen*.
 maison Abolie, *Afgheworpen huys*.
 Abolie, f. *Gheheel wtgheroeyt of te niet gedaē*.
 Abolition, f. Abolissement, m. *Afwerpinghe, wroeyinghe, te niet doeninghe*.
 * Abolition, f. *Een sorte van pardoen brieuē*.
 Abominer, *Grouwelen, vergrouwelen, verschroemen, verschricken*.
 Abominable, c. *Grouwelijke, verschrickelijke*.
 Abomination, f. *Grouwel, verschroeminghe*.
 Abonder, *Oueruloeden, Oueruloedich sijn*.
 Abondant, m. *Oueruloedich*.
 d'Abondant, *Oueruloedich, Te vollen*.
 homme Abondant & riche, *Machtich man van goede*.
 Abondante, f. *comme, Abondante nourriture, Oueruloedich voetsel*.
 Abondance, *Oueruloedicheyt*.
 jaçoit qu'il n'ait Abondance, *Al ist dat hem niet veel ouer en schiet*.
 Abondamment, *en grande Abondance, Oueruloedichlijken*.
 Abon escient, *voez* Escient.
 Abonner, *Door redelijken afflach eenighe sake schatten om betaelt te wordene in gelde, ist dat anders de schuldenaer dat niet liener en heeft te betalen in specie of by stukke*.
 Abonner ou Aborner, *Betalen in ghelde of andersins*.
 Aborder, *Aen boort comen*.

Aborder ou mettre à bord, *Te lande aenstellen*.
 * Aborder & paruenir, *Tot eenich dinc gerakē*.
 Aborder aucun de parolles, *Iemandt met woorden aenuallen*.
 Abord, Abordement, m. *Aenboortcominge, aenuaringhe te lande*.
 Abordable, c. *Daermen lichtelijc aenuaren, by comen ende ghenaken mach*.
 Aborner, *voez* Abonner.
 Aboutir, *Sweeren en rijp worden, vol sweeren*.
 l'apostume a Abouti, *De sweeringhe is vol*.
 * Aboutir ou Confiner, *Aenpalen*. *(Sjoven)*.
 Aboutir à vne terre, *Aen eenich lant palen*.
 Aboutissant, m. *Aenpalende, byligghende*.
 Aboutissement, m. *Aenpalinghe*. *van s'eren hē*
 Abreger, *voez* Abbreger.
 Abri, m. *Inder sonneschijn*.
 estre à l'Abri, *Inder sonneschijn sijn*.
 * se mettre à l'Abri pour eunter la pluye, *Schuylen hem onder v' dat begeuen om den reghen te schoutwen*.
 Abricot, m. *Amarellen appel of te perse*.
 Abricotier, m. *Amarellen appelboom of te perseboom*.
 Abrier d'arbalestre, *voez* Arbalestre.
 Abroger, *Afsetten, te niete doen*.
 Abroger vne coutume, *Een ghewoonte afbrenghen*.
 Abrogation, f. *Afsettinghe*.
 Abrutir, s' Abrutir, *Beestachtich worden*.
 Abruti, m. *Beestachtich*.
 Abruer, Abruoir, *voez* Abbreuer.
 Absconfer, *voez* Cacher.
 Absenter, *Wech of te absent doen*.
 s' Absenter, *Hem absent houden*.
 Absent, m. *Wech, absent, niet tegenwoordich*.
 il gaigne autant Absent que present, *Het is enen vde weer hier by is of te niet*.
 Absēce, f. *Absentie, afwesinghe*.
 Ablince ou Ablinthe, *voez* Alunc.
 Absterber, *Opstlocken*.
 Abloudre, *Onislaen, Quijten*.
 Absous, m. *Onislaghen, gheabsolucert*.
 Absoute, f. *Eene die onislaghen is*.
 Absoute, Absolution, f. *Onislaninghe, quijtscheldinghe*.

Absoute ou Absolution generale, Generale processie, omganc oft reyninghe des volcx.
 Absolument, Volcomentlijc.
 Abstenir, Onthouden, Abstineren.
 s'Abstenir de manger, Hem onthouden oft wachten van eten.
 Abstinence, f. Abstinentie, Onthoudinghe.
 Absterfif, m. Dat de macht heeft van suuerē
 Absterfiue, f. Eene die de macht heeft van suueren.
 Arbitraire, Afstrecken.
 Abstraction, f. Afstreckinghe.
 Abstrus, m. Verborghen, swaer om verstaen.
 Abstruse, f. Eene die verborghen is.
 science Abstruse, Verborghen wetenschap.
 Absurde, c. Onbetamelijc, seelijc.
 Absurdite, f. Onbequaemheyt, Ongeschielheyt.
 Absurdement, Onbetamelijcken, plompelijcken
 Abluser, Abuseren, misbruycken.
 * Abuser aucun, Iemanden bedrieghen.
 Abuser d'aucun, Met yemanden ghecken.
 Abuser quelqu'vn de belles parolles, Iemand met schoone woorden verleyden.
 si je ne m'Abuse, Ist dat ic niet en sale oft misse
 afin que cu ne t'Abuses, Op dat ghy gheenen verloren arbeyt en doet.
 Abuse, m. Bedrogen.
 je me tuis Abuse en cela, Ic hebbe my daerinne versien.
 Abusee, f. Bedrogene.
 Abus, m. Abusio, f. Misbruyt, misbruyckinge.
 Abus & tromperie, Bedriegherye, bedroch.
 Abuseur, m. Bedriegher.
 Abusement, m. Bedrieghinghe.
 Abusif, m. Bedrieghelijc.
 Abusifue, f. Bedrieghelijcke.
 Abusifuement, Bedrieghelijcken, Door bedroch
 Abylme, m. Eenen afgront.
 Abyfmer, Inden afgront versencken.
 villes Abylmees, Versoncken steden.

ACADEMIE, f. Een groote schole oft kniuersteys.
 Acanthe, voyez Branque vrsine.
 Acariastre, c. Sinneloo, rasende, Dul.
 sol Acariastre, Rasenden oft quaet sot.
 Accabler, Verdrucken, ouerlasten.

Accablē, m. Verdruct.
 Accablee, f. Verdructe.
 s'Accagnerder, Luyaerden, Hem tot luyaerdije beghuen.
 Accelerer, Haesten, verhaesten, verrasschen.
 Accelerē, m. Verhaest, verrascht.
 Acceleration, f. Verhaestinghe, verrasschinghe.
 Accent, m. Het gbeluyt der sillaben, Een accēt.
 Accent acut ou ebleue, m. Het opheffende gbeluyt der sillaben.
 Accent graue ou bas, Het nederlatende gbeluyt der sillaben.
 Accent circumflex, Het omkeerende gheluyt der sillaben.
 Acceptuer, Den accent teekenen ende prononcieren, Accentueren.
 Accepter, Aenveerden, voor goet ende aengenaem houden.
 Acceptable, c. Aengenaem.
 Acceptilation, f. Betalinghe oft ghemaecte quijtscheldinghe.
 Acception, f. Aenveerdinghe.
 Acception de personnes, Kkneminghe oft aensien der personen.
 Accepteur, m. Aenveerder.
 Accepteur de personnes, m. Winmer der personen.
 Acez, m. Toeganc.
 nul ne peut auoir Acez à luy, Niemand en mach tot hem comen.
 * Acez de fieure, Den aenuanc der cortfen.
 Accession, f. Aenhangsel, toeganinghe.
 Accessoire, c. Aenhangsel.
 estre Accessoire, Byfiter sijn van eenigē coop.
 Accessible, c. Gancbaer.
 lieu Accessible, Gancbaer plaetse.
 Accident, Euenement, m. Gheual.
 Accident & fortune ou Aduersité, Ongeual Ongheluc oft teghenspoet.
 Accidental, m. Met geual oft auctuere gecomē
 Accidentale, f. Eene metter auentuere gecomē
 Acclamer, voyez Aclamer.
 Accointer quelqu'vn, Eerlijcken ende beleefdelijcken hy yemant comen.
 s'Accointer de gens de bien, Met lieden van eeren verkeerē.
 * Accointer vne pucelle, Eē jonc meyskē palerē.

leren, vercieren ofte fraey maken.

Account, m. Ghemeynsaem.

mon Account, Mijnen goeden ende grooten vrienden.

Accountance, f. Ghemeynschap, Gemeynsaehets, Conuersatie.

Accountable, c. Ghemeynsaemlijc.

Accountement, m. Verkeeringhe, ofte, Fraeykens, Lustichlijc.

Accoiser ou Acquoiser, voyez Appaifer.

Accoller, Omhelsen.

Accollée, Accollade, f. Omhelsinghe.

donner l'Accollade, faire Cheualier, Ridder slaen.

Accomblen, voyez Accumuler.

Accommoder, Schicken, Voeghen.

s'Accommoder au tems, Hem na de tijt voegē

Accommodable, c. Schickelijc, Voelijc.

Accompagner, Versellen, Verselschappen,

Gheselschap houden.

(ke gaen.)

Accompagner les funerailles, Metten lijc-

Accompagné, m. Verselschapt.

Accompagnée, f. Verselschapt.

Accompagnement, m. Gheley, Geselschap,

Verselschappinghe.

Accomparager, Verghelijcken, Deen by dan-

der ghelijcken.

Accomplir, Vervullen, Volbrenghen, voldoen.

Accompli, m. Volbracht, voleynt, vervult.

* Accomplir, &c. Volmaect in, &c.

à la cent ans Accomplis, Hy is ouer de hon-

dert jaren oudt.

Accomplissement, m. Volbrenghinghe, Ver-

vullinghe.

Acconduire, Aenbrenghen, Toeleyden.

Accoufuyre, Achterhalen.

je ne scauroye Accoufuyre par parolles

de plaisir que, &c. Ic en soude niet connē vol-

segghen ofte met gheen tonghe connen wt spre-

ken de weldaet die, &c.

Accoquiner, Temmen, Gheeweetsaem makē

* Accoquiner, Luyaerden.

il s'est Accoquine, Hy heeft hē tot luyaerdye

begheuen.

Accorder, Vereenighen.

Accorder vne paix, Eenen peys toestaen.

je m'y Accorde, jete l'Accorde, Ic bens se

veden.

s'Accorder à la sentence, Het vonnis hē sel-

uen onderworpen, ende dat toestaen.

* s'Accorder au vouloir d'aucun, [Hem na

yemandis wille voeghen.

* Accorder les escritures, De gheschriften

d'een teghen dander ouersten.

* Accorder sa fille en mariage, Sijn dochter

ten houwelijcke belouen.

Accordant, m. Accorderende, Ouereencomēde.

vn son Accordant, Weluydenden toon.

par vn cri Accordant, Met eenderley gheroep

Accordante, f. Eene die accordeert on toelaet.

Accordé, m. Vereenicht, verwillicht.

* Accordé, m. Bruydegom.

Accordee, f. Bruyt.

choses Accordées, Toeghelatene dinghen.

Accord, m. Accoort, verdrach, vereeninghe,

Ouereencominghe.

Accord de sons, Accoort ende ouereencomin-

ghe van verscheyden toonen, Discant.

estre d'Accord, Ouereencomen.

nous sommes d'Accord, Wy sijnt eens.

tout d'vn Accord, Eendrachtelijc.

par Accord, By ofte met accoort.

mettre d'Accord, voyez Accorder.

Accordable, c. Die lichtelijc tot accoort comē.

Accordance, f. Ouereencominghe.

Accordailles, f. Ondertrouwinghe, Voorwaer-

den van houwelijcken.

Accort, m. Lustich van gheeste, scherpsinnich.

Accorte, f. Scherpsinnighe.

Accortesse, f. Scherpsinnicheyt, Begrijpelijcheyt

Accortement, Scherpsinnichlijcken.

Accortement faire quelque chose, Eenich

dinc met gheest ende subtielheyt doen.

Accoster, Ghenaken.

(ghen-

s'Accoster d'aucun, Hem by yemanden woe-

Accostes le, Maect ghemeynschap met hem.

* Accoster, Ondersetten, ondersteunen.

s'Accoster contre vn arbre, Teghen eenen

boom leenen.

Accoté, m. Onderset.

Accotepot, Potschutsel.

Accoubder, Op den elleboghe leenen.

Accoubdoir, m. Een lene.

Accoucher, Gaen ligghen.

Accouchér d'enfant, Gheligghe, Inligghe
van kinde.
 Accouchée, f. Gelegen vrouwe, craë vrouwe.
 Accouchement de femme, m. Inligginghe
van kinde.
 Accoupler, Tſamen binden oft Coppelen.
 Accouple, m. Tſamen ghebonden.
 Accouplement, m. Tſamenbindinghe.
 Accourber, Omcrommen, aenbuighen.
 Accourbé, m. Omghecromt.
 Accourbeiment, m. Aenbuighinghe.
 Accourcit, Corten, afcorten, vercorten.
 Accourcir le col, Den hals intracken.
 Accourci, m. Ghecort, afghecort, vercort.
 Accourcie, f. Ghecort, afghecorte.
 oraisons Accourcies, Corte ghebeden.
 Accroissement, m. Cortinge, vercoringhe,
 aſcortinghe.
 Accourtir, Aenloopen, toelopen.
 Accours, Accourement, m. Aenloopinghe,
 toeloopinghe.
 Accouliner aucun, Iemant neue heeten.
 Accouster, Toeloop. *(Vercieren.*
 Accoutrer, Bereyden, Toemaken, Toerusten,
 Accoutrer nauires, Schepen toerusten.
 Accoutrer des peaux, Vellen bereyden.
 Accoutrer honnestement, Eerlyc soemaken
 ende vercieren.
 Accoustré, m. Bereydt, Toeghemact, Toeghe-
 rust, Verciert.
 Accoustrée, f. Vercierde.
 Accoustrement, m. Vercieringhe.
 Accoustrement, m. Habijt, Cleedt.
 Accoustumer, VVennen, Ghewennen.
 s'Accoustumer, Hem ghewennen.
 Accoustume, m. Ghewoon, ghewent.
 Accoustumee, f. Gewende, Eene die gewoon is
 à l'Accoustumée, Na d'vsantie, ende ghe-
 woonte, na doudē maniere.
 Accoustumance, f. Gewoonte.
 Accouter, Accoutrer, voyez Accouster,
 Accoustrer.
 Accouyeter, Broeden, bedecken.
 Accrocher, Haecken, aenhaecken.
 Accrocher vn proces, Een proces ſtaecken oft
 aenden naghel hanghen.
 Accroche, m. Aengehaect.

Accrochement, m. Aenbaeckinghe.
 Accroire, Borgen, Betrouwen.
 Accroire quelque argent, Eenich gelt borge.
 Accreu, m. Betrout, Geborcht.
 Accroistre, Aenwassen, vermeerderen.
 Accroistre sa vie, Sijn leuen verlenen.
 Dieu te vueille Accroistre en honneur &
 gloite, Godt wil v laten opwassen in eeren.
 Accroistre de la moytie, D'een helft ver-
 meerderen.
 Accroistre de plus en plus, Grooter en groo-
 ter worden.
 s'Accroistre, VVassen, Grooter worden.
 Accroissance, f. Accroissement, m. Aen-
 wassinghe, vermeerderinghe.
 Accroissement de jours, Verlenghinghe van
 daghen.
 Accreu, Aenghewassen, vermeerdert.
 Accreüe, f. Aenghewassene.
 Accroupir, Hem crommen, bucken.
 Accroupi, m. Crom, Ghebukt.
 Accubes, Bedſleden, Logijs, VVooninghe.
 tendre pavillons & Accubes, De tenten en-
 de huten slaen.
 Accueillir, Feesteren, wel onthalen.
 Accueillez le, Feestert hem. *(halinghe.*
 Accueil, m. Accueillance, f. Feesteringe, ont-
 Acculer, Schicken ende op den aers legghen,
 ofe stooten ende alsoo achtervolgende weder-
 houden ende beletten voorby te gaen.
 Acculer vn homme, Iemant inden hoec drin-
 ghen ofe in sulcker noot brenghen dat hy niet en
 weet waer hij ontcomen sal.
 Acculer vn ſoulier, Eenē schoen van achter
 opschicken, ofe de helen optrecken, ofe de hie-
 len neer treden.
 Accumuler, Ophoopen.
 Accumuler causes sut causes, Deē proces op
 dander crijghen.
 Accumulation, f. Ophoopinghe.
 Accumulateur, m. Ophooper.
 Accumulatrice, f. Ophooper.
 Accuser, Beclaghen, Beschuldighen, Aenbrenge.
 Accusé, m. Beschuldicht, aengebracht.
 Accusee, f. Beschuldichde, aengebrochte.
 Accusation, f. Accusement, m. Beschuldin-
 ge, aenbrenginge, acnclacht.

- Accusateur, m. Beclapper, Beschuldigher, Aen
 brengher.
 Accufatrice, f. Beschuldigherisse, aenbrengster.
 Ace propos, Tot desen propooste.
 Acenser, Pachten, Verpachten, verhueren.
 Acenseur, m. Pachter, Verpachter.
 Acensement, m. Pachinghe, Verpachinghe
 Hueringhe.
 Acerer, Verstalen.
 Acere, m. Verstaelt.
 Acertener, Versekeren.
 Acertene, m. Versekert.
 Acertenee, f. Versekerde.
 Acertement, m. Versekeringhe.
 Accerteneur, m. Versekerer.
 Acertes, Eerstelijc, In eerste.
 prier bien Acertes, Ernstelijc bidden.
 Achalander, Vrientschap oft kennisse maken
 ende onderhouden, De coopliden aenlocken.
 Achalande, m. Ghecalant, die veel calanten
 heeft.
 Acharner, Verbittert ende verfloort maken,
 hiffchen.
 Acharner le leurre, Vlesch op des valckenaers
 instrument doen.
 Acharné, m. Vergramt, verhit en verbittert op
 yemant sijn tot verslindens toe.
 Achasser, Toejaghen, voortdrijuen.
 Achasse à moy, Dryuet tot mywaerts.
 Ache, f. Eppe, een cruys.
 Ache, Een seker worme van lande dat van vo
 ren oft van ter sijden crom is.
 Achecs, Piernormen, Eerdwormen.
 Acheminer, le mettre en chemin, De reyse
 aennemen, hem op den wech stellen.
 Acheminer aucun, Iemāt op den rechtē wech
 helpen, hem den wech wijfen.
 Acheminé, m. Op den wech sijn.
 Acheminement, m. Toestieringhe, toeganc.
 Achemes ou Achefines, plur. Vrouwen hul
 fels ende uercierfels.
 Achemmer, voyez Attourner.
 Acher, voyez agacer les dens.
 Acheter, Coopen.
 Achete, m. Ghecocht.
 Acheteur, m. Cooper.
 Acheteresse, f. Cooperesse, Coopstere.

- Acheuer, Voleynden, volbrengghen.
 Acheue, Voleynt, volbracht.
 Acheuement, m. Volbrengghinghe, Voleyn
 dinghe.
 Achilles, Tislot oft punt van vproces, Het
 principaelste daer vproces aen hanght.
 Achocquer, Aenuallen.
 Achoise, Achoison, f. voyez Occasion.
 Achouisonner & accuser vn homme, E
 nen aenbrengghen.
 Acier, m. Stael.
 Acierer, voyez Acerer.
 Aclamper, Enteren, aenclampen.
 Acointer, Acoint, voyez Accointer.
 Acolyte, m. Een totter kercken dienst toegelatē.
 Aconfuure, Acoquiner, Acorder, Acort,
 Acoucher, &c. voyez Acconfuyure, Ac
 coquiner, Accorder, Accort, Accou
 cher, &c. *tenue aert verhalē. ga. leggē*
 A coup, Metter haest, terfont.
 Acouter, voyez Accouter.
 Acquerir, Vercrijghen, verwerven.
 Acquerir amis, Vrienden maken.
 Acquester ou Amasser, Vergaderen, versamē
 Acquester grans bien, Groot goet vergade
 ren, grooten rijkdom vercrijghen.
 Acquereur, Acquesteur, m. Vercrijgher, ver
 gaderer.
 Acquis, m. Vercreghen, vergadert, verouert.
 Acquest, m. Acquisition, f. Vercrijghinghe,
 vergaderinghe, profijt.
 il n'y a point d'Acquest en luy, Hy en is geen
 maz die wat ghewinnen can.
 il n'y a point d'Acquest en vous, Men can aē
 u niet ghewinnen, daer en is gheen profijt aen
 u te doen.
 il n'y a point d'Acquest en luy, Op hem en
 sit niet, Men can op hem niet verhalen.
 Acquiescer, Rusten, gherust stellen.
 Acquiescer à ce quiest jugé, Met het von
 nisse te vreden sijn.
 Acquiescer & renoncer à son appel, Sijn
 appellatie afflaen.
 Acquiescement, m. Te vreden stellinghe.
 Acquiescemens ou causes qu'on donne
 gaignées, Processen die als verwonnen ouer
 gheuen worden sonder die te verwijfen.

Acquirit, *Quijten, Quijtschelden.*
 * s' Acquiter de la promesse, *Sijn belofte vol brenghen.*
 Acquiter vne terre, *Eenich lant in ruste stellen, midts dat lossende wt de handen der ghe-ner diet met onrecht besit.*
 Acquite, m. *Ghequeten.*
 je me suis Acquite, *ic heb voldaan.*
 Acquit, m. *Quijtinghe.*
 faire quelque chose la schemer, & par maniere d'Acquit, *seulement pour en estre despeche, let metter pannen voor 't gat lappen, hem quijt maken, lichtelijc ergens afscheyden om daer af ontslaen te wesen.*
 par faux Acquit, *Door valsche verhalinghe oft winninghe.*
 Acquoyser, *voez Appaiser.*
 Acre, c. *comme sont aux, oignons, &c. Scherp, sterc als ayuyn, looc. &c.*
 Acrimonia, f. *Scherpicheyt, stercheyt.*
 Actoteres, *Cleyne berghen oft plaetsen diemen van verre in de zee siet: Maer Vitruuius gebruycket voor sekere cleyne pilaren, diemen sels bouen op de hoercken ende in midden van eenighen gheuel.*
 Acte, m. *Acte, Brief van eenighe ouerheyt die beseghelt is.*
 Actes & faicts d'une personne, *Vercken ende daden van eenen persoon.*
 Actif, m. *Doende, Besich, Onledich.*
 être fort Actif, *Seer doende sijn, alijts wercke oft onledich sijn.*
 Action & besongne, f. *Daet ende werc.*
 Action & droict, f. *Actie ende recht.*
 Action de grace, f. *Dansegginghe.*
 Action personnelle, *Daghinghe van yemant voor rechte.*
 Action criminelle, *Actie van lijue oft die plijf aengaet.*
 Actuel, m. *Verckelijc.*
 Actuellement, *Teghenwoordelijc, oft werckelijcken, metter daet.*

ADAGE, m. *Ghemeynspreecwoort.*
 Adayer, *Terghen, vergrammen.*
 Adder, *By voeghen, toedoen.*
 Addition, f. *Byvoeghinghe, toevoeghinghe.*

Addonner, *Begheuen, ghenegen sijn.*
 * selon queles choses s'Addonnét, *Na dat de saken wtsejsschen, Na dat te passe comt.*
 * je prins & Addonnay mon chemin vers, &c. *ic nam mijnen wech na, &c.*
 Addonne, m. *Gheneghen, begheuen.*
 Addosser, *comme, s'Addosser contre vn arbre, teghen eenen boom metten rugghe lenen.*
 * Addosser vn cot leet, *Een barnas aendoen.*
 Addossement, m. *Leuninghe metten rugghe.*
 Addouber, *Vercieren, toerusten.*
 * Addouber, *Bedadden, Bedrieghen.*
 Addoubleur, m. *Bedodder, bedrieger.*
 Addoucir, *Versueten, suet maken.*
 * Addoucir, *Te wreden stellen, Stillen.*
 * Addoucir l'arain, *Het cuper temperen.*
 Addoucissement, m. *Versuetinghe.*
 Addresser, *voez Addresser.*
 Adenerer, *voez Apprecier.*
 Adenet, m. *Cleyne Adam.*
 Ades, Nu, *Terstont, Van stonden aen.*
 Adefes, *Attoucher, Ghenaken, Raken.*
 Adestre, ou Adextre, c. *Behendich, Ghehandtsaem, Dapper.*
 * Adextre aux armes, *Hem ter wapenen roeghen ende schicken.*
 Adextre à picquer cheuaux, *Een die wel te peerde rijden can, oft mette peerde weet om te*
 Adeuancer aucun, *Iemant voorgaen. (gaen.*
 Adherer, *Aenclouen, aenhanghen.*
 Adherence, f. *Aenhanghinghe, Hulpe.*
 Adherent, m. *Aenhangher, Consoort.*
 Adhiber foy, *Gheloof gheuen.*
 Adhiber diligence, *Neersichicheyt doon.*
 Adhorter, *voez, Enthotter.*
 Adjancer, *In orden stellen, Schicken.*
 * Adjancer, *voez Accoustrer.*
 Adjante, *Steenruyte.*
 Adjection, f. *Bysettinghe, Toevoeghinghe.*
 Adjoindre, *Bydoen, Toedoen.*
 Adjoinct, m. *Byghedaen, Byghetwoecht,*
 vn Adjoinct, *Memaet, medegheselle.*
 Adjonction, f. *Byvoeghinghe, toedoeninghe.*
 Adjourner, *Daghen, dach maken.*
 * Adjourner, *Dachvaerden, dach setten.*
 * Adjourner, *deuenit jour, Dach worden, Daghen.*

Adjournalé, m. *Ghedaecht.*
 Adjournalé, m. *Ghedachvaert, dach gheset.*
 Adjournalé, m. *Dach gheworden.*
 Adjournalément, m. *Daghinghe, dachmakinge, daghement.*
 Adjournalément, m. *Daghinghe, dachwordinge.*
 Adjouter, *Toedoen, byvoeghen.*
 Adjouter raison pourquoy, *Reden segghen oft gheuen waeromme.*
 Adjouter foy, *Ghelooue gheuen.*
 il Adjoutoit en outre, *Hy seyde noch bouwendien.*
 Adjouté, m. *Toeghedaen, bygherwoecht.*
 Adjoutant, m. *Toevoeghende, byvoeghende.*
 Adjoutement, m. *Toedoeninghe, byvoeginge.*
 quelque Adjoutement que tu y faces, *Hoe veel ghyer toedoet.*
 Adirer, *Dolen, dwalen.*
 Adjuger, *Met vonnis toewijzen.*
 Adjuge, m. *Toeghevesen.*
 Adjudication, f. *Toewijsinghe.*
 Adjurer vn homme & l'assermenter, *Den eedt doen doen, Tot den eedt bedwingen.*
 Adjuration, f. *Scherpe eysschinghe des eedts.*
 Adjuteur, m. *Scherpeysscher vanden eet.*
 Adjuter, *Effenen, Ghelyc oft juste maken.*
 Adjusté, m. *Gheeffen.*
 Adjustement, m. *Effeninghe, Ghelijcmakinge.*
 Admettre, *Toelaten.*
 Admis, m. *Toeghelaten.*
 Administrer, *Bedienen.*
 Administrateur, m. *Bediener.*
 Adiministration, f. *Bedieninghe.*
 Admiral, m. *Ammirael, de ouerste vander zee.*
 Admirauté, f. *Ammiraelschap, de officie vanden Ammirael.*
 Admirer, *Verwonderen.*
 s'Admirer, *Hem verwonderen.*
 Admirateur, m. *Die hem verwondert.*
 Admiration, f. *Verwonderinghe.*
 Admirable, c. *Wonderlijc.*
 Admirablement, *Wonderlijcken.*
 Admis, *voez Admettre.*
 Admodier, *comme, Admodier ses terres, Plant verpachten.*
 Admodiateur, m. *Verpachter.*
 Admodiation, f. *Verpachtinghe van landen.*

Admonester, *Vermanen.*
 Admoneste, m. *Vermaent.*
 Admonesteur, m. *Vermaender.*
 A lmonition, f. *Admonestement, m. Vermaen, vermaninghe.*
 recevoir les Admonitiōs d'aucun, *Iemants vermaninghen waernemen.*
 Adnuicter, *voez Anuicter.*
 Adolescence, f. *Ioncheyt.*
 Adolescent, m. *Ionghelinc.*
 Adolescente, f. *Ionc meysken.*
 s'Adolorer, *Se douloir, Deeren, Deernisse hebben, ofi Kermen, claghen.*
 Adeuille, m. *Bedroeft, Bedruet.*
 Adonc, *Dan, Alsdan, Doen, Alsdoen.*
 Adoperer, *Ghebruycken.*
 Adopter, *Verkiezen, Opnemen.*
 Adopter pour enfant, *Voor sijn eyghen kind aennemen.*
 Adopté, m. *Vercoren, Opghenomen.*
 fils Adoptif, *Vercosen oft opghenomen sone.*
 Adoption, f. *Verkiefinghe, Aenneminghe voon.*
 Adorer, *Aenbidden.* *(sijn selfs.)*
 Adore, m. *Aenghebeden.*
 Adorateur, m. *Aenbidder.*
 Adoratrice, f. *Aenbidderesse.*
 Adoration, f. *Aenbiddinghe.*
 Adosser, Adouber, Adoucir, *voez Addosser, Addouber, Addoucir.*
 Adresser, *Toesieren, Te weghe helpen.*
 mon chemin s'Adresse vers &c. *Mijnē wech gaet na, &c.*
 les lettres s'Adressoyent à moy, *De brieuen quamen aen my.*
 Adresse, f. *Toesieringhe.*
 vne Adresse & courliere, *Corten wech.*
 *Adresse, f. *Hulpe, Bystand.*
 je seray la mis pour venir aux Adresses, *Te sal daer ghestelt sijn om te helpen alst noot is.*
 Adroit, m. *voez Adestre.*
 Aduancer, *voez Auancer.*
 Aduantage, *voez Auantage.*
 Aduelle, m. *Bedroeft.*
 Aduenir, *Toecomen, Geschieden.*
 pour l'Aduenir, *Voortaan.*
 je seray pour l'Aduenir, *Ie sal voortaan, &c.*
 *dire les choses à Aduenir, *Toecomēds dinghen.*

ghen voorzegghen.
 * quelque bien t'efft à Aduenir, *V* staet yet goets te gheschieden.
 comm'il Aduient le plus souuent, Ghelyft ghemeynlyc gheschiet.
 s'il luy Aduient autrement qu'à point, *I*st dat anders dan wel met hem gaet.
 * il n'Aduient point si bien à vn autre, *T*en voecht eenen anderen soo wel niet.
 à len Aduiendra ce qui pourra, Aduienne ce qui pourra, *C*omer af dat wil.
 * quand cela Aduiendra, ou quand le cas Aduiendroit, *A*l waert datret alsoo ghebeurde.
 Aduenem, m. Gheschiet.
 Aduenement, m. Toecomste.
 Aduenue, f. comme les Aduenues d'vn camp, *D*e wegen waer door men aen den legher can gheraken.
 reciter les Aduenues passées, *D*e gheschiedenissen verhalen.
 bien Aduenant, *W*el voeghende, Schickelijc.
 mal Aduenant, *Q*ualijc voeghende.
 ce n'est pas Aduenant, *T*en betaemt niet.
 Aduenamment, *B*ehendichlijc, gheschickelijc.
 Adventure, f. Auentuere, Fortuynne.
 d'Adventure, *P*ar Adventure, *B*y geual, by gheluc, by auentuere.
 si d'Adventure il, &c. *O*fi hy misschien, &c.
 Adventurer, *M*ettre à l'Adventure, *A*uentueren, *w*aghen, in d'aentuerere stellen.
 s'Adventurer, *H*em verstuuten, aentueren, *w*aghen.
 Adventurieux, m. *S*toutachtich.
 Adventurier, m. *A*uentuerder, waerchhals.
 Adventuriers de guerre, *L*icht gewapent wole
 Aduersaire, c. *T*eghenpartijc.
 Aduersité, f. *O*ngheluc, teghenspoet.
 cirtems d'Aduersité, *I*n benaude tijden, in tijden van teghenspoet.
 Aduertir, *W*aerschouwen.
 Aduerti, m. *G*hetwaerschout.
 Aduertissement, m. *W*aerschouwinghe.
 * vn Aduertissement ou memoire, *E*enregister oft ghedachtenis boec.
 il Aduesprir, *H*et wort auont.
 Aducu, m. *C*onsent oft raet,

à mô Aducu, *B*y mijnē raet, by mijnē consente.
 fay cela à mô Aducu, *D*oet dat op mijn woort
 * Aducu & denombrement, *R*egister, rekeninghe ende ouerheuinge van al dat den leenbonder van sijnen Leenheere onder hem heeft.
 Aduis, m. *A*duijs, meyninghe.
 à mon Aduis, *N*a mijn duncken.
 ton Aduis est bon, *G*hy seght wel.
 il est d'Aduis que, &c. *S*ijn seggen is dat, &c.
 prendre Aduis, *R*aet nemen oft wraghen.
 il m'a este Aduis que, &c. *M*y heeft ghedacht dat, &c.
 Aduiser, *B*emercken, beraden.
 Aduiser ensemble, *I*samen raetslaen.
 Aduiser & prendre conseil, *R*aet wraghen.
 Aduiser à ce qu'on dit, *A*cht nemen op rghene datmen seyt.
 c'est bien Aduise à toy, *T*is wel wā v bedacht
 Aduisezy, *D*enkt op.
 * Aduiser aucun, *I*emant waerschouwen.
 bien Aduise, *W*el bedacht, voorsichrich.
 mal Aduise, *Q*ualijc bedacht, onvoorsichrich.
 Aduisement, m. *V*oorsichtheyt ende neerstinghe bemerkkinghe.
 faute d'Aduisement, *O*nuoorsichtheyt.
 Aduisement, m. *w*aerschouwinghe.
 sans Aduisement, *O*n voorsichtelijc.
 bien Aduisement, *V*oorsichtelijcken.
 Adulateur, m. *P*lymsstrycker, Vleyder.
 Adulation, f. *P*lymsstryckerye, Vleydinghe.
 Adulatoire, c. *V*anden vleyder.
 Adultere, c. *O*uerspeelder oft Ouerspeelster.
 le fait Adultere, *O*uerspel.
 Adulterer, *O*uerspel doen oft bedrijuen.
 Aduocat, m. *A*duocaet oft voorsprake.
 Aduocasser pour aucun, *I*emants saken defenderen ende beschermen.
 Aduole, m. *c*omme, *H*omme aduolé, *L*ichtvoet.
 Aduouer, *T*oetslaen, voor goet houden.
 Aduouer quelque crime, *E*enich quaet seyt belijden.
 Aduoué, m. *B*eleden.
 Aduste, c. *A*enghebrant.
 Aduktion, f. *A*enbrandinghe.
 A E
 A E L L E, *v*oyez Aile.
 Aenne

Aenne ou Enne, Een riviere.
 Aerin, m. Locht, Dat vander locht is.
 Acrole, Ampulle, Een cley n ghelas vol waters.
 Aclerons ou Aufferons de poullons, m. De
 vlimmen der visschen.

AFFABLE, c. Spracsaem, Ghemeysaem.
 Affabilite, f. Ghespraecsaemheyt, Ghemeys-
 saemheyt.
 Affablement, Spracsaemlic, gemeysaemlic
 Affaciendé, m. Onledich, besich.
 Affaictér, Fraeykens maken.
 Affaictér vn faucon, Eenén valc tam maken
 Affecte, Affecterie, voyez Affecterie.
 Affaire, c. Hanteringhe oft handel.
 Affaire meslé & brouille, verwerde oft be-
 lammerde sake.
 Affaires vrgents, Nootsakelijcke saken.
 auoir quelque Affaire, Iet te doen hebben.
 auoir quelque Affaire avec aucun, Met
 yemant handelen oft eenighe hanteringhe doen.
 * cest ton Affaire, Tis v werc.
 tout l'Affaire gist en cela, De gheheele sake is
 daer aen gheleghen.
 l'Affaire le requiert, De sake cysschet wt.
 * jay quelque Affaire avec luy, Ic hebbe met
 hem wat te doen.
 homme Affairé, afferé ou affaciendé, Een
 man die besich oft onledich is.
 Affaiffer, Nedersincken, versincken.
 Affaiffe, m. Ingheualen, nederghefoncken.
 Affaiffement, m. Nedersinckinghe, versinckin-
 ghe, inallinghe.
 Affamer, verhangheren, wthongheren.
 Affamé, m. verhouherr.
 Affarrer, voyez Affourrer.
 Affeblir, voyez Affoibllir.
 Affecter, Seer begheeren.
 Affecter le sang d'aucun, Seer na yemandis
 bloet staen.
 Affectation, f. Een onordentlijcke begheerte om
 eenich dinc te hebben oft te doen.
 Affectateur, m. Die te seer yet begheert.
 Affectio, f. Affectie, genegenheyt, lust, begeerte.
 d'Affection, Met hert en sin.
 Affectionner aucun à, &c. Iemandt lustich
 ende vierich maken om, &c.
 affaiche affaist mij nu walt

Affectionné, m. Gheneghen, ghesint.
 il n'est point Affectionné à cela, Hy en isser
 niet toe ghesint.
 Affectueux, m. Ernstlich, affectueus.
 Affectueuse recommandation, Ernstighe
 recommandatie.
 Affectueusement, van gantscher herten, her-
 telijcken.
 Afferant, voyez Affiert.
 Afferé, m. Onledich, besich.
 Affermer, Versekerén, vastelijc toefegghen.
 * Affermer, Bailler à ferme, voyez Aenser
 Afferme, m. Versekert.
 Affermir, Vast maken oft houden.
 Affermir & fortifier, Sterc maken, beuvsigen
 Affermir son pied, Sijnen voet vast stellen.
 Affette, m. Slim, loos.
 Affecterie, f. Slimicheyt, loosheyt.
 Afficher, Aenbechten.
 Affiche, m. Aenghehecht.
 vne Affiche, Aenhang, aenhanghsel, oft een ge-
 schrift datmen erghens aenplakt.
 Affichement, m. Aenbechinghe.
 Affier, Versekerén.
 je vous Affie qu'il, &c. Ic versekere v. &c.
 il Affiert, Het betaemt, Iet voecht wel.
 cela n'Affiert ou n'est point afferant, Dat
 en betaemt niet.
 * ce ne m'Affiert en rien, Te gaet my niet aen.
 Affiler, Wetten, snydende maken, op s'ne setten.
 Affile, m. Ghewet.
 Affin, Op dat, voyez à fin.
 Affiner, voyez Tromper, deceuoit.
 * Affiner aucun metal, Eenich metael fineré.
 Affineur d'or, m. Goutfineerder, Goutsmit.
 Affins & aliez par mariage, Vrienden ende
 maghen.
 Affinité, m. Maechschap.
 Affiquets, m. Dingen diemen hecht aen de bo-
 reiten, hoeyen, &c. Gheckernijen, Beuvelingen.
 Affirmer, Versekerén, vastelijc toefegghen.
 Affirme, m. Versekert.
 Affirmation, f. Versekeringshe.
 Affirmateur, m. Versekeraer.
 Afflater aucun, Iemanden met vlydinghe
 aenlocken.
 Affliger, Quellen, tormenteren.

Affligé, m. Ghequelt, Ghetormenteert.
 Affliction, f. Quellighe, Quellagie.
 Affluence, f. Ouervloet, Oueruloeyinghe.
 Affoarrer, voyez Affourrer.
 Affoibler, Vercrancken, Cranc maken oft wordē
 Affoibli, m. Vercranct.
 Affoiblissement, m. Crancmakinghe oft wor-
 dinghe, Vercranckinghe.
 Affoler, Verlemmen.
 Affolé, m. Verlemt.
 tu t'es bien Affolé, Ghy hebt v in veel moey-
 ren ghebracht.
 Affolure, f. Verlemminghe.
 Affouchier, Aesen, voeden.
 Affouchié, m. Gheest, Ghevoey.
 Affourrer les moutons, De schapen voeden.
 Affranchir, Vrijden, Vrij maken.
 Affranchi, m. Ghevrijt.
 Affranchisseur, m. Die eenē vrijt, Vrijmaker.
 Affranchissement, m. Vrijinghe, Vrijmakinge.
 Affres, Swaricheyt.
 donner vnes mauuaises Affres, Swaricheyt
 ende anxte aemaghen.
 Affreux, m. Rou, Grof.
 Affreux & espouventable à regarder, Vrees-
 selijc ende eysselijc om aensien.
 Affreusement, m. Vreeselijcken, Eysselijcken,
 Stuerlijcken.
 regarder aucun Affreusement & de trauers
 Iemant dureelijc oft stuerlijc aensien.
 Affreusete, f. Stuerheyt, wreetheyt vā gesichte.
 Affriander, Affrioler, Verleckeren.
 Affriandé, Affriolé, m. Verlecker.
 Affriollement, m. Verleckeringhe.
 Affronter aucun, Iemant bedrieghen.
 *Affronter vn homme, Een man aen vallen.
 Affronteur, m. Bedriegher.
 Affubler, Aendoen, Omhanghen, Bedecken.
 Affuble, m. Aenghedaen, bedekt.
 Affublement, m. Aendoeninghe, omhanghin-
 ghe, bedeckinghe.
 Affuir, Toelooopen, Sijn toevlucht nemen.
 Affutter, Garnir de fust, Met groot hout voor
 sien ende slossen. (maken)
 Affuster vn Canon, De lade aen een groot stuc
 des Affusts de l'artillerie, De slossinghe van
 shout aen t'groot gheschut.

Afuy toung est vuzdie

AGACER aucun, Iemandt terghen oft
 verwecken tot gramschap.
 *Agacer le trenchant d'vn ferrement, De
 snede van eenich yser bederuen oft boi makē.
 *Agacer les dens, De tanden boomich maken.
 dens Agacées, Boomighe tanden.
 Agacement, m. Terghinghe.
 Agacement de dens, La dentée, De booyic-
 heyt der tanden.
 Agaric, m. Een campernoelie.
 Agasse ou Agache, f. Een extere.
 Agathe, Eenen achactsteen.
 Agay, m. Het merch dat inde beenen is.
 Age, voyez Aage.
 Ageancer, voyez Adjancer.
 Agenouïller, Knielen.
 Agenouïlle, m. Gheknielt.
 qui prie Agenouille, à genouïllōs ou à ge-
 noux, Die met gheboochde knien bidt.
 Aggluer, Tjamen lijmen, aenlijmen.
 cela s'Agglue aux doigts, Dat cleeft aende
 vingheren.
 Aggrandir, Vermeerderen, Meerder oft groo-
 ter maken.
 s'Aggrandir, Vermeerderen, Grooter worden.
 Aggrauer ou Aggrauanter, Bewaren.
 Aggraué, m. Beswaert.
 noltre bateau est Aggraué, Ons schip is ver-
 grondt oft sit op den grondt.
 cheual Aggraué, Vermoeyt peert.
 Aggreable, c. Aenghenaem.
 plus Aggreable, Aenghenamer.
 tres aggreable, Alder aenghenaemst.
 auoir pour Aggreable, In dancke nemen, vā
 werden houden.
 ce m'est chose Aggreable, Het is my aenge-
 naem, Het behaecht my wel.
 Aggreablement, Aenghenamelijcken.
 Aggreer, Estre grate, Aenghenaemstijn.
 Aggreger, Vergaderen.
 Aggtener vn cheual, c'est quand vn pou-
 lain a assez long tems mangé de l'herbe,
 & on s'en veut seruir, afin qu'il soit plus
 fort & plus ferme, on luy laisse manger
 du grain, & le nourrist on d'aucne ou
 d'autre grain, Een peert tottē grane brengē.
 Aggreffer, Assailir, Innaren, Ouerwaren.
 Aggres-

A G

Agresseur, m. Inuaerder.
 Aggression, f. Inuarighe.
 Agile, c. Licht, rasch, snel, soecx.
 Agilité, f. Lichtheyt, wackerheyt.
 Agilement, f. Dapperlic, lichtelijc, rasschelijc.
 Agir, Rechten, Pleyten, Dinghen.
 Agir parfaitement, Voor rechte dagen.
 Agir criminellement, Vanden lijue met rech-
 te aenspreken.
 Agiter, Beweghen, berueren.
 Agite, m. Beweecht, bevoert.
 Agitation, f. Beweginge, beroeringhe.
 Agnation, f. Maechchap.
 Agneau ou Agnel, Een Lam.
 Agneler, m. Lammaken.
 Agnus Dei, Een baghe diemen aen den hals
 hanght.
 Agonie, f. Benautheyt, Ancxt.
 Agoniser, Benaut maken.
 Agoure, VVilt cruydt oft VVranghe, VVassijde.
 Agrandir, voyez Aggrandir.
 Agraphe, f. Haec.
 Agraphe, Haecten, toehaecten.
 Agraphiner, Metten clauwē wangē oft schenwē
 Agré, voyez Gré.
 Agreeable, voyez Agreeable.
 Agressir, Smal oft dunne maken.
 Agressir la voix, Sijn stemme cleyn maken.
 Agriculture, f. Lantbouwinghe, Lantwinninge.
 Agricole, m. Bouman, Lantman.
 Agu, m. Scherp.
 * Agu & ingenieux, m. Subtijl, scherp sinnich.
 Aguifer, Scherp maken, wetten.
 Aguisement, m. Scherpmakinghe.
 Agument veoir, Scherpelijc sien.
 Aguerrir, Totten crijch fatsonneren.
 Aguerrir, m. Krijchs, Geschiit ende eruaren in-
 der oorloghe.
 Aguetter, Bespieden.
 Agnetteur, m. Bespieder.
 Aguillat, voyez Chien de mer.
 Aguille, voyez Esguillon.
 * Aguille à coudre, Een naelde.
 Aguille de quadrā, f. De hant vā eenē wijser
 Aguillée de fil, Eenend draet garens.
 vñ Aguillier ou tabourer, Een spellē hertekē.
 Aguillette, f. Nestel, Nestelinc.

A H

Aguillette defertee, Nestel die omacilliet is.
 Aguilletter, Nestelen.
 Aguillon, m. Anghel, Prickel.
 * l'Aguillon d'une mouche, Den anghel van
 een bie.
 * Aguillon pour faire quelque chose, Ker-
 wekinghe ende stieringhe om yet te doen.
 Aguillonner, Prickelen, Nopen, Toefloken.
 Aguillonné, m. Verweilt.
 Aguillonement, m. Nopinghe, verwekinge.
 Aguillonneur, m. Verwecker, Toefloker.
 A H
 A H E N ou Ahan, Grand traual, Grooten
 arbeydt.
 Ahenner ou Ahanner, Ploegen, Akeren, Ar-
 beyden, VVercken, Grooten arbeyt doen.
 il Ahenne beaucoup tous les jours, Hy doet
 daghelijc grooten arbeyt.
 Aherdre, Aengrijpen, Metter hant grijpen.
 Aheurté, m. Obstinaet, Hertneckich, Crijghel.
 s' Aheurter, Obstinaet worden oft sijn.
 Aheurtement, m. Hertneckicheyt, Obstinaet-
 heyt, Crijghelheyt.
 Ahocquer, voyez Accrocher.
 Ahontir, Beschamen, Beschaemt maken.
 Ahonti, m. Beschaemt ghemaect.
 Ahontissement, m. Beschaminge.
 Ahurir quelqu'un, Iemanden doen versuffen.
 Ahuri, m. Verbaest, versuft.
 Ahurté, voyez Aheurté.
 Ahy, Mot qui se dit quand on a paour, Ha
 ha, Ach, ach.
 A I
 A I D E R, Helpen, Bystaen, Bystant doen.
 Aider aucun de ce qui luy defaut, Ieman-
 den onderstant doen van igene des hy behoeft.
 j'ay dequoy m' Aider, Ich heb daer ic my mede
 behelpen can.
 * ainsi me vueille Dieu Aider, Soo wil my
 Godt helpen.
 à l'Aide de Dieu, Dieu aidant, Metter hul-
 pen Godts.
 Aide, f. Hulpe, bystand.
 * Aides, Licht gewapent voic die den anderen
 te hulpe comen.
 * les Aides qu'on paye au Roy, Bedē oft tri-
 buyt diemen den Coninc betaelt.

Aigle, *Arent.*

Aigle de mer, *Zeearent.*

d'un Aigle, *Aquilin, Arentsch, Dat vanden arent is.*

Aigre, *c. Suer.*

Aigre-doux, *Half suer half suet.*

Aigrer, *m. Suerachtich, amper.*

Aigrir, *Verfueren, suer worden oft maken.*

* Aigrir & irriter aucun, *Iemant terghen ende tot gramschap verwecken.*

Aigrir vn crime, *Eenich misdaet swaerder maken dan het is.*

Aigreut, *f. Suerheyt.*

Aigrement, *Suerlijc.*

Preprendre Aigrement, *Scherpelijc straffen, seer bekijuen.*

Aigremoine, *f. Agrimonie.*

Aigrette, *f. Eenen witten voghel, ghelijc eenen reygher.*

Aigrun, *m. Tghene dat de siele verweert ende swaerder maect.*

Aigue, *f. Water.*

Aiguiere, *f. Watersteen oft Lampet.*

Ail, *Knoplooc.*

Ailloignon ou Aulxoignon, *m. Knoplooc ghelijc aiuy van reucke.*

Aile d'oiseau, *f. Vleughel.*

les Ailes d'une armee, *De slachorden, De ordinantie vande ruyers in eenen slach.*

Aile, *m. Ghevleughelt, dat vleughelen heeft.*

tirer de desloubz l'Aile, *Iet heymelijc en subtiylc wechdraghen.*

Ailette ou Ailerette, *f. ou Aileron, m. Vleu-*

les Ailes des poissons, *Plumme der vissche.*

* Ailées qu'on baille à vn cheual, *Den loop van een peert datmen laet rennen.*

Aileurs, *Twée groue crabbeelen, gaende lancx het boeuenet op de groote diuerse balcken int viercāt, dwelc is de venster oft gat waer door men den boot int schip doet.*

Ailler, *m. Net om quackelen te vanghen.*

Ailleurs, *Elders.*

d'Ailleurs, *Van elders, van een ander oort.*

Aimant, *m. Magneetsteen.*

Aimantin, *m. Dat van magneetsteen is.*

foy Aimantine, *Vast ghelooue.*

Aimer, *Beminnen.*

Aimer follement, *Seer beminnen.*

Aime, *m. Bemint.*

bien Aime, *Liefghetal, weert.*

Aimee, *f. Beminde.*

Aimant, *m. Beminnende.*

Aimable, *c. Lieffelijc, beminnens weerdich.*

Ain, *voyez Haim.*

Ainçois, *Eer, lieuer.*

vous ne m'abandonerez pas Ainçois tiédrez bon avec moy, *Ghy en sult my niet verlaten, maer sulles met my houden staonde.*

Aincoys ou Ains que je, &c. *Eer oft veel lieuer dan ic. &c.*

qu'Aincoys ou qu'Ains ne fais tu, &c. *Maer waerom en doet ghy niet lieuer, &c.*

Ains, *voyez Aincoys.*

Ainsi, *Alsoo, Op die wyse oft maniere.*

Ainsi que lon, *Te wyse datmen.*

il est Ainsi, *Her is soo, ghy segt waer.*

Ainsi soit, *Alsoo sy, het sy alsoo, ic bens te vreden, in Godis name.*

par Ainsi, *Ende alsoo.*

nous n'auons par Ainsi que tarder, *Soo en deruen wy niet roeuen.*

Ainsi m'aide Dieu, *Soo moet my Gods helpen.*

Ainsne, *voyez Ainsc.*

Air, *m. mot de deux sillabes, Gramschap.*

Airer, *Gram maken oft worden.*

Airé, *m. Gram, vergramt.*

Air, *m. Locht.*

à l'Air, *Onder den blaumen hemel, in de locht.*

bailler Air, *Locht oft aessem gheuen.*

Aërin, *m. Dat vander oft inder locht is.*

Aire, *f. Een effen plaetse.*

* l'Aire d'une grange, *Dorsch vloer.*

* l'Aire d'un jardin, *Cruytbedde in eenen hof.*

* Aire, *Vn nid d'oiseau de proye, Nest van eenen valc oft roofvoghel.*

* de bon Aire, *courtois, doux & sans malice, Va goeaderaert, sachtmoedich, saechtinnich.*

* Aire de vent, *Contrarie oft teghenmint.*

* Aire, *f. Timmerhuys, bequame plaetse om te timmeren.*

Aiter, *Nicher, Nestelen, den nest van eenen roofvoghel maken.*

Ais, *m. Berdt.*

Aislelet, *m. Aifelle, f. Berdeken oft spaen.*

Aiscean,

dux oppidū aquū fregit ou yuwr

A I

Aisceau, m. Aiscerte, f. *Aexe, Byle.*
 Aise, f. *Ghemac, oft ghenuechte.*
 jen suis bien Aise, *te bender wel blijde om.*
 viure à son Aise, *Na sijn ghemac, begheerte oft*
lust leuen.
 Aiser, se aiser, prendre ses aises, *Sijn ghe-*
mac nemen.
 Aiser ta peine ou son trauail, *Sijnen arbeydt*
verlichten.
 Aise à faire, *Licht om doen.*
 la chose est Aisee, *De sake is licht, Het is son-*
der swaricheyt.

* Aise homme, & qui a bien de quoy, *Man*
de redelijke rijc is.

Aissance, f. *Luchticheyt ende ghemackelijcheydt*
om yet te doen.

* Aissance, f. *Een priuaet oft schijthuis.*

* Aissance de tems ou de lieu, *Ghelegent-*
heyt oft fraecheyt des tijts oft der plaetsen.

l'Aissance du chemin, *De ghemackelijcheydt*
oft bequaemheyt des wechs.

Aisement, *Lichtelijc, ghemackelijc.*

Aisement, *Lichtelijcken.*

Aisements, *Een priuaet.*

Aiselle, *cerchez Aisselle.*

Aisné, m. *De oudste.*

l'Aisné des deux, *D'oudste van twee.*

Aisné demoy de dix ans, *Thien jaer ouder*

Aisnéesse, f. *Dreerste gheboorte.* (dan ic.)

Aisselle, f. *Een plancke, oft bert daermen de*
huysen mede dect.

Aisselle ou les aisles, f. *Ocfelse.*

Aissérons de poissons, *De vlimmen der vis-*
schen.

Aissif, *voyez Essil.*

A L

ALACHIR, *Verlentsen, slap ende swac*

Aladule, *voyez Anadule.* (worden.)

Alaigre, c. *Gheestich, vlytich, snel.*

Alaigreté, Alaigresse ou Alegresse, f. *Vly-*
ticheyt, claecmoedicheyt.

Alaigrement, *Vlytelijc, effe in sijn vebulc*

Alaine, *voyez Haleine.* (al. als groc waelt)

Alambic, *voyez Alembic.*

Alangouri, m. *Swac, slau, quelende.*

Alaus, *voyez Allans.*

Alarme, f. *Een alarme*

ou a crié l'Alarme *Men heeft alarm gheslagē.*

A L

fause Alarme, *Loosen alarm.*

Albastre, *voyez Alebastre.*

Alberges, f. *Een soorte van cleyno perseen.*

Alberger, m. *Een alsulcken perseeboom.*

Albrent, *longhen eynt voghel, Eyndeken.*

Albrenner, *Eynt voghelen jaghen oft wangens.*

Albret,

Alcoran vaut autant à dire comme vraye
 loy, *Oprechte ende waerachtighe wet.*

Alebastre ou Albastre, m. *Albaster.*

Alebatrin, m. *VVie ghelijc albaster, Albaster.*

Alegre, Alegresse, *cerchez Alaigre.* (achich.)

Aleine, *voyez Haleine.* (al. als groc waelt)

Alembic, m. *Een cloc om water te distilleren.*

Alembiquer, *Distilleren.*

mon esprit se cōsolomme & Alembique en
 desine surées passions, *Mijnen gheest ver-*
gaet ende verdriijnt in onuerdrachtlijcke pij-
nen ende passien.

Alemelle, *voyez Alumelle.*

Alenois, *Creillon alenois, m. Kerffe.*

Alentir, *Moderer, Versueten, versachten.*

je sens ma force tant Alentie que. &c. *Te-*
gheuoole my soo slau ende swac dat, &c.

Alesne, f. *Eisfene.*

Aleu ou Aloy, *En franc Aleu, Vry landen, die-*
van niemant ghehouden en sijn.

champ tenu en franc Aleu, *Lant dat vry en*
vranc is.

Algarade, f. *Een haestighe ende subtiile toelo-*
pinghe, inuallinghe oft bespringhinghe.

Algarie, f. *Een chyrurgins instrument daermen*
de pisse mede veruult ende aenbrenghet.

Algoremiste, *voyez Abachifte*

Alibiforains, *cerchez des alibiforains, Be-*
wimpelen, Vele om wegen soeken met onnutte-
appellatiē ende dierygelijcke.

Alictér, *Te bedde ligghe.*

s'Alictér malade, *Cranc te bedde ligghe.*

Alicté, m. *Te bedde gheleghe.*

Alictement, m. *Cranc ligghinghe te bedde.*

Aliener, *Est ranger, Veruorden.*

Aliener vn champ, *Eenich lant wt de handen*
werpen oft vercoopen.

Aliene, m. *Veruordt.*

Alienation, f. *Veruordinghe.*

Alienatio d'entédemēt, *Beroouinge vā sinnē.*

Aligner,

A L

Aligner, *Op een rije zetten.*
 Aligné, m. *In orden gestelt.*
 Allignemens, m. *Prendre les mesures & alignemens d'une ville, De mate van een stad nemen.*
 Sortir hors des Allignemens, *Wt zijn gestelde plaetse oft perc loopen.*
 * Aligner, *Bespringhen.*
 le loup Aligné la louue, *Den wolf bespringt de woulinne.*
 Aliment, Voeden.
 Alimenté, m. *Gheuoedt.*
 Aliment, m. *Alimentation, f. Voetsel.*
 Allaiter, *Te suygen geuen, soogen.*
 enfant qui Allaité, *Enfant allaitant, suy-*
 Allaitement, m. *Sooghinge.* (gelinc.
 Allaidit, *Leelijc worden.*
 Allaidi, m. *Leelijc ghe worden.*
 Allaidissement, m. *Leelijc wordinge.*
 Allan, m. *Eenen hout die seer wreet is gelijc eenen Engelschen dogge met een dic cort hoof.*
 Allargir, *voyez Elargir.*
 Allebrent, *voyez Albrent.*
 Allegre, *voyez Alleguer.*
 Allegre, *Verlichten, verfueten.*
 Allegre, m. *Verlichter.*
 Allegé, m. *Versuet, verlicht.*
 Allegement, m. *Allegance, f. Verlichtinge.*
 Allegorie, f. *Alsmen yet anders neemt dan de woorden aen haer se' uen luyden.*
 Tens Allegorique, *Een sulcken reden oft sin.*
 Alleguer, *Bybrengen, Bewijsen, Allegeren.*
 Alleguer fausement, *Valsschelijc beschuldigen*
 Allegation, f. *Bybrenginge, Bewijsinge.*
 Alleman, *voyez Alman.*
 Allentir, *voyez Alentir.*
 Aller, *Gaen*
 s'en Aller, *Vvech gaen.*
 je te halteray d'Aller, *ic sal u wel doen gaen.*
 faire en Aller, *Verdriuen, Doen gaen.*
 j'Alloyé à toy, *ic quam t' uwaerts.*
 Aller à l'encontre, *Te gemoet gaen.*
 Aller à tastons, *Aller à tapinois, Al tastende*
 Aller au fond, *Te gronde gaen, fincken.* (gaen.
 Aller les ambles, *Tellen, Gaen gelijc een telle.*
 Aller tousiours son train, *Sijnen trat oft pas houden, Op sijnen pas gaen.*

A L

* Aller de vie à trepas, *Steruen, Ouerlijden.*
 * Aller en ambagoye, *Om wegen soecken, sijn redenen oft woorden bewimpelen.*
 Aller en poincte ou en appointant, *Scherper worden.*
 Aller par force, *Gewelt gebruycken.*
 Aller par justice, *Met rechte yet doen.*
 Dieu vueille que tout s'en Aille bien, *Godt geue dattet al wel verga.*
 Aller jus, *Afgaen, afreden.*
 * la chose Alloit tresbien, *De sake ghinc wel*
 * c'est bien Allé, *Tis wel vergaen.* (voort.
 * le ventre s'en est Allé, *Den grooten buyc is wech ende vergaen.*
 Allée, f. *Ganc.*
 payer sa bien Allée, *Sijnen Adieu geuen, Sijn scheymaeltijt geuen.*
 * Allée difficile à monter, *Vvech oft ganc die swaer op te climmen is.*
 Allée ou galerie, f. *Gaelderje, wandelplaetse.*
 * les Allées d'un jardin, *De paeykens ende weeschkens van eenen hof.*
 Allure, f. *Ganc, ganinge.*
 Aller de plus grande Allure, *Rasscher gaen, Dapperder voortreden.*
 Allert, m.
 Alliance, *voyez Allier.*
 Allicher, *voyez Attraire.*
 Allichoir, m. *Dat verleyt, aenloeft oft aentrett*
 Allier, *Aenbinden, Tsamenbinden.*
 s'Allier & s'Associer, *Tsamen verselschappē.*
 s'Allier en semble, *Met malcanderen een verbondt maken.*
 Allié, m. *Verbonden.*
 peuples Alliez, *Verbontghenooten.*
 noz Alliez, *Onse bondtgenooten ende vrienden*
 parens & Alliez, *De naeste vrienden die eenē*
 Alliance, f. *Maeschchap oft verbont.* (bystaen
 Alliance de mariage, *T verbont des houwelijcx.*
 Alloigner, *Vlieden, vertrecken.*
 le loup s'Alloigne des leuriers & mastins, *Den wolf vliet voor de hawewinden ende grote honden.*
 Allouui, m. *Verhongher als eenen wolf.*
 Allumelle, *voyez Alumelle.*
 Allumer, *Ontsteken.*

- Allumer & esclairer à aucun, *Iemādē lichtē.*
 s'Allumer, *Vierich ende onsteken worden, branden.*
 s'Allumer & s'embrafer, *Vierich ende kuttich worden.*
 Allumettes, *f. Solfferpriemen.*
 Almandes, *f. Cleyne schuyten ghemaect van de schorssen vā hout lanc wesende vj. vademē*
 A L M A I G N E, *Duytschlant.*
 Alman, *m. Een duytsch.*
 Almanach, *m. Een almanach.*
 Alme, *c. Vruchtbaer, oueruloedelijc, voedende.*
 Alme libertē, *Volcomene vryheyt.*
 Almidon, *m. Stijffel.*
 Alonger, *Lanc maken, Verlenghen, wtrecken.*
 Alonger & retarder vn proces, *Een proces wistellen oft verlenghen.*
 Alongē, *m. Verlenght.*
 Alongement, *Verlenghinghe.*
 Alopecie, *f. Een siecde des hoofts als yemandt het hayr wtualt.*
 Alors, Alor, Dan, *Alsdan, Doen, Alsdoen.*
 Alofē, *f. Elst.*
 Alouer, *Iet aenprijsen.*
 s'Alouer, *Poffen, stuyten, Hem seluen prijsen.*
 Alouer aucun fait, *Eenighe daet voor goet houden.*
 *Alouer, *Vrighuen, besteden, beghuen.*
 Alouer vne despense faicte, *Eenighen cost wtreycken.*
 Aloquette, *f. Eenen leeuwerc.*
 Alloy, *m. Alloy, De oprechtheyt vander munte*
 homme de bon Alloy, *Een oprecht man.*
 Alloy ou Aloe, *Een leeuwerc.*
 Alloyne, *voyez Aluine.*
 les Alpes, *Hooghe berghen die Italien vande ander landen affcheyden.*
 Alphabet, *voyez Abecē.*
 Alquemie, ou Archemie, *De conste om metael te veranderen ende walschen.*
 Altere, *m. Dorstich.*
 estre fort Altere, *Grooten dorst hebben, seer dorstich sijn.*
 *vn os Altere, *Een ander ghebeente.*
 Alterer, *Dorstich maken.*
 ofter l'Alteration, *Den dorst verdrjuen.*
 *Alterer, *Veranderen.*
- Alterē, *m. Verandert.*
 Alteres, *f. plur. Begheerten ende beweghinghen des herten.*
 Alteres ou passions vehementes, *Over groot liden, Passien.*
 Altere d'affection amoureuse, *Ghecruyft, ghequeit, beueecht wt een amoreus ghemoet.*
 Alterner, *Veranderen, Nu het een nu het ander*
 Alternē, *m. Ouerhandt ghedaen. (doen)*
 Alternation, *f. Veranderinghe, VVisselinghe van deen op dander.*
 Alternatiuement, par alternations, *By ghebeurte, D'een na dander, Ouerander.*
 Alterquer, *Contendre, Kijuen, twisten.*
 Altercateur, *m. Kijuer, Haerman.*
 Altercation, *f. Twist, Kyuagie.*
 Aluine, *f. Alssen.*
 vin d'Aluine, *Alssenwijn.*
 Alumelle, *f. De lemmer van een mes.*
 Alumette, *voyez Allumettes.*
 Alun, *m. Aluyn.*
 Aluyn, *voyez Aluine.*

- A M A D O V E R, *Pluymstrjcken, flateren*
 Amadouer, *m. Pluymstrjcker, flateerder.*
 Amadouement, *m. Pluymstrjckinghe.*
 Amaigrir, *Vermagheren, magher maken.*
 s'Amaigrir, *Dun en magher worden.*
 Amaigri, *m. Vermagher.*
 Amaigrissement, *m. Vermagheringhe.*
 Amande, *f. Amandele.*
 Amaudier, *m. Amandelboom.*
 Amanteler, *voyez Emmanteler.*
 Amaranthe, *f. Eē bloeme die niet en verdrjnt*
 Amaritude, *Amrreur, f. Bitterheyt.*
 Amarrage, *m. Het groot ghewant oft ghetou van een schip.*
 Amarrer, *By een binden met groote coorden.*
 la polie est Amarree au mast, *De caterolis vast aen den mast ghebonden.*
 Amarrres, *Groote cabels ofst touwen daer een schip aenden ancker mede vast geboude wort.*
 Amarreur, *f. Bitterheyt.*
 Amarri, *m. Matrice, f. De Baer moeder.*
 Amasser, *Accumuler, Vergaderen, versamen, tassen, Ophoopen.*
 Amasser biens, *Bedjē, goet vergaderen.*

s Amasser, Tsamencomen, byeencomen.
Amasse, m. Vergader, versamelt, Opzhehoopt.
Amasser, m. Vergaderer.
Amasseressie, f. Vergaderessie.
Amas, m. Hoop of i sa.
faire Amas de gens, Vole aememen.
Amas de gens, Troupe, Vergaderinghe van
 volc, eenen hoop volcx.
auec grand Amas, Ouervloedelijc.
Amaissement, m. Versamelinghe, Vergaderin-
 ghe, Ophoopinghe.
Amateur, Zelateur, m. Liefhebber.
Amatrice, Zelatrice, f. Liefhebberesse.
Ambages, ou Ambageois, Omweghen, ver-
 loopinghe van redenen.
Ambagieux, m. Duyster, vol twijfels.
Ambassade ou Ambassadeur, m. Een am-
 bassact.
Ambassade, f. Ambassadije, Ambassactschap.
Ambigu, m. Twijfelachtich.
Ambiguïté, f. Twijfelachticheyt.
Ambiguement, Twijfelachtelijcken.
parler Ambiguement, Twijfelachtelijcken
 of met dobbel verstant spreken.
Ambitieux, m. Eerghierich.
Ambition, f. Eerghiericheyt.
Ambler, Aller les ambles, Tellen, Gaenghe-
 lijc een telle.
cheual qui va les Ambles, Een telle, hackeney
AMBOISE, Een stad in Vrancrijc.
Ambre, Emmeren.
Ambroisie, f. Spijse der Godē, na vschrijue der
Ambuler, Vandelen. (Poëten.)
Ame, f. Siele.
vne Ame ou Ange, f. Mugge, motte, Vjuunter,
 Somer voghel.
rendre l'Ame, Sijnen gheest gheuen, steruen.
Amelotte, f. Tafeye.
Amente, f. Boete, breucke, pene.
Amenter, Beteren, verbeteren.
Amenté, m. Ghebeter, verbeter.
Amendement, m. Beteringhe, verbeteringhe.
Amener, Aenleiden, aenbrengen, bybrengghen.
Amener vne nouvelle coutume, Een nieu
 fatsoen, mode of maniere opbrengghen.
Amené, m. Aengheluyt, aengheluycht.
Amenement, m. Bybrengghinghe.

Amene, lieu amene & plaissant, Genuechlijc-
 keplaetsie.
Amenuiser, Duncen, verducnen, dun maken.
Amenuisse, m. Ghedunt, ghecleynt.
Amer, m. Bitter.
l'Amer ou fiel, De galle.
Amerement, Bitterlijc.
Amertume, f. Bitterheyt. (herie.)
Amertume de cœur, Bitterheyt of pijn des
Amenager la maison, Syn huys slosseren van
 huysraet.
Amenagé, m. Behuy frae.
maison bien Amenagée, Een huys wel ver-
 sien ende ghesloffeert van huysraet.
Ameillon, voyez Hameçon.
Ameuter, c'elt vn terme de venerie, ceux
 qui sont nourris ensemble s'entendent
 & ameutēt mieu x que ne font pas chiens
 amalez, Maggheren.
Ami, m. Vrient.
Ami par amours, Boel ofi vryer.
en Ami, Als vrient.
Amiot, m. Vriendeken.
***** Ami que le prestre met sur sa teste, m. Eē
 habijt ofi cleedt dat de priester op syn hoofi set.
Amie, f. Vriendinne.
Amierte, f. Vriendinneken.
Amiable, c. Vriendelijc.
Amiableté, f. Vriendelijcheyt.
Amiablement, Vriendelijcken.
Amieller, voyez Amadoüer.
AMIE NS, Amiens, een stad in Picardijen.
Aminoter, Smecken, Vleysteerten.
Amiral, voyez Admiral.
Amitié, f. Vrientschap.
Amoniac, Ammoniac, gomme.
Amoderer, Matighen, middelen.
Amodier, voyez Admodier. *Ar verparht*
Amoindrir, Minderen, verminderen.
Amoindri, m. Vermindert.
Amoindrisseur, m. Verminderer.
Amoindrissement, m. Minderinge, verminde
Amollir, Vermorwen, weecmaken. (ringhe.)
Amollir & pestrir, Morve ende plat maken.
Amollir & fondre, Smilten. (knedens.)
Amollir & appaiser son courroux, Syn
 granschap stillende verfaechten.

s'Amollir, *Veec ende morie worden.*
 Amollissement, m. *Vermorwinghe.*
 Amonceler, *Hoopen, ophoopen.*
 Amoncele, m. *Ghehoop, opgheloopt.*
 Amoncement, m. *Ophoopinghe.*
 Amont, *Opwaerts.*
 Amorcer, *Afen, aes leggen.*
 Amorcer, f. *Appast, m. Aes.*
 Amorce à feu, *Daer twee lichtelijc mede ont-
 steken wort.*
 Amortir, *Trecht van eenen wtghestoruen ye-
 mant anders toelaten.*
 heritage Amorti, *Erfgoet van yemant die wt
 ghestoruen is, of daer gheen erfghenaemen is.*
 * Amortir le feu, *Tvier verdoouen, bluschen,
 of wtdoen.* (uen slauē.
 Amortissement, m. *Trecht van een wtgestor-
 lettres d'Amortissement, Opene beseghelde
 brieuen van eenich wtghestoruen goet.*
 Amortissement de feu, m. *Verdoouinghe of
 versmooringhe des viers.*
 Amour, f. *Liefde.*
 Amour ardent, *Vierighe liefde.*
 Amour & bon vouloir qu'on a enuers au
 cun, *Liefde, goetwilicheyt, goetherticheyt en-
 de jonste diemen tot yemant draecht.*
 * le deporter de ses Amours, *Niet meer
 vrijen, sijn liefde laten waren.*
 raiui d'Amour, *Verliest sijn, groote liefde toe-
 draghen.*
 prins d'Amour, *Verliest sijn, met liefde beuaē.*
 * pour l'Amour de moy, *Om mijnen wille.*
 pour l'Amour de Dieu, *Om Godts wille.*
 par Amour, *Door liefde, door vrientschap.*
 un Amoureux, *Vryer, Amoreus.*
 Amoureux de triqueniques, *Amoreusken,
 vryerken.*
 Amoureux, m. *Vriendelijc, lieflijc, plaizant.*
 estre Amoureux, *Vryen, lief hebben, minnen.*
 Amoureuse, f. *Lief of boel, vryersse, vrystere.*
 Amoureuxment, *Vriendelijcken, minnelijckē.*
 Amouracher, *Vleyden, vryen.*
 Amourachement, *Vleydinghe, vryinghe.*
 Amphitheatre, *Ronde sienplacse ofi stellagie.*
 Amphibologie, *Twijfelachtich.*
 parler Amphibologiquement, *Twijfelach-
 tich ofi met dobbel verstant spreken.*

Amphibologie, f. *Twijfelachtighe sake.*
 Ample, c. *Ruym, Breedt.*
 lettre bien Ample, *Eenen seer grooten brief.*
 Amentement, *Ruym, te vollen.*
 Amplier, Amplifier, voyez Augmenter.
 Ampoule, voyez Empoule.
 Amputer, *Afhouwen.*
 AMSTERDAM, *Amsterdam ofi Amstel-
 redam, een stad in Holland.*
 Amue de chanoine, *Een amuys.*
 s'Amuser à faire quelque chose, *Den tijt on-
 nuttelijcken ombrengen ofi verlijte, later fantē-
 ne s'Amuser plus aux affaires d'autruy, Hē
 niet meer eens anders saken moeyen.*
 ce pendant qu'il s'Amusoit à, &c. *Ter wijle
 hy onledich ende besich wa, met, &c.*
 Amuseur, m. *Lanterfant.*
 Amusement, m. *Lanterfantinge, tijt verlijtin*
 Amydon, m. *Ameldone, amelmeel.* (ghe
 A N
 A N, m. *Een jaer.*
 d'un An, *Eenjarich.*
 d'An en An, *Kan jaer tot jaer, Iaerlijcx.*
 par chacun An, *Iaerlijcx, alle jaer.*
 An reuolu, *Een gantsch jaer, ront ofi vol jaer.*
 trois Ans durans, *Dry jaer lanc.*
 Année, f. *Den tijt van een gantsch jaer.*
 seruir vne Année, *Een jaer lanc dienen.*
 Année pluuiete, *Reghenachtich jaer.*
 estre sur la quatrieme Année, *In sijn vierde
 premieres Années, Dveerste jaren.* (jaer gaē.
 par Années interposées, *Overander jaer, deē
 jaer veur dander na.*
 d'Anten, *Eenjarich, dat een jaer out is.*
 Analogie, f. *Eyghenheyt, ghelijcformicheyt.*
 ANATOLIE, *est Aliemineur, Eeney-
 landt ghenaeemt cleyn Asten.*
 Anathematifer, *Vervloecken.*
 Anathematise, m. *Vervloeft.*
 Anatomie, f. *Opsnijdinge eens mensche lichaē
 om te siene de aderen end d'inghebandt.*
 Ancelle, f. *Dienstaechte.*
 Ancetres, m. *Ouders, voorvaders, voorfaten.*
 Anches de haubois, f. *De tonghikes van een.*
 Ancholie, f. *Een akeley bloeme.* (schalmeye.
 Ancien, m. *Oudt.*
 les Anciens, *De ouders, de voorfaten.*

A N

Ancienne, f. Oude.
 Anciennete, f. Oudtheyt.
 Anciennement, d'Ancienneté, Van oudts,
 van ouden tijden af.
 Ancoigneure, f. Een en hoec.
 qui a six Ancoigneures, Seshoekich.
 Ancolie, voyez Anchole.
 ANCONNE, Anconen, een stad van Italien.
 Ancre, m. Een en ancker.
 Jeuer les Ancres, De ankeren optrecken.
 Ancrer, Ankeren, den ancker wtwerpen.
 Ancré, m. Gheanckert.
 Andain, m. Soo veel spacie als een mensch ouer
 schrijden can.
 yn Andain d'herbe, Een sneye gras.
 ANDELOVSIÉ, f. Andelosten.
 ANDERNAC, Andernaken.
 Andouille, voyez Endouille.
 Androgyne, c. Halfman en half vrouwe.
 Aneantir, Te niete doen, verdestrueren
 se perdre & Aneantir de paresse, In sijn luy-
 rheyte vergaen.
 Ancanti, m. Te niete ghedaen, verdestruert.
 Ancantissement, m. Verdestrueringhe.
 Anneau, Annelet, voyez Anneau.
 Aneth, m. Anijs cruydt, Dille.
 Anette, f. Een en eyntvoghel.
 Anexer, Tsamen voeghen.
 Anexé, m. Tsamengheweicht.
 Ange, m. Een enghel.
 * Ange, f. voyez Ame.
 Angélique, c. Enghelsch.
 * Angélique, f. Angelica.
 ANGIERS, Ville episcopale en Frâce,
 Een stad in Francrijc.
 le pais d'Aniou, D'lant van Angiers.
 Anguien, m. Die van Angiers is.
 Angle, m. Een en hoec.
 Anglet, m. Een hoecxken.
 qui est fait en Anglet, Hoecrijcs ghemaect.
 Angler vne personne & ferrer à l'estroict,
 Iemant benauwen, Inden hoec dringhen.
 ANGLETERRE, f. Enghelundt.
 Anglois, m. Een Enghelsch, Enghelsman.
 Angloise, f. Enghelsche vrouwe.
 Angleux, m. Noix angleuse, Een note so hart
 (als hout.

A N

poires d'Angoisses, Croppeeren, worchpeeren
 Angoisset, Benauwen.
 Angoisseux, m. Benaut.
 Angoisseusement, Benaudelijcken.
 Angoutte, f. Sprinchaen.
 Anguille, f. Ael oft palinc.
 Ani, voyez Anis.
 Anichiler, voyez Aneantir.
 Anilles, Potences, Krucken.
 Animaduertir, Ghenwaer worden, gade slaen.
 Animaduersion, f. Ghenwaerwordinghe.
 Animal, m. c'est à dire vne creature ayant
 ame, Een dier oft gedierde, Creatuere die leeft.
 Animaux, Dieren, Ghedierten.
 Animalon, m. Dierken.
 vne Anime, Het sluyten van eenich harnas en-
 de datse wel doet aen tlyf, chicken.
 Animer, donner ame & vie, Het leuē geuen.
 * Animer, Encourager, Moet makē oft geuen.
 Anime, m. Gheмоет, ghehert.
 la terre a vne nature Animée, Tis arde die
 haer openen oft veranderen can.
 Animeux, Courageux, m. Grootmoedich,
 grooifherich, welgheмоет.
 Annouissement, Wel gemoet, stoutelijcken.
 Anis, m. Anijs fact.
 Annales, m. laerboeckē, cronijckē, Historieboec-
 ken daer de gheschiedenissen van jaer tot jaer
 int corte in begrepen sijn.
 Annate, c'est le vacant ou deport d'vn be-
 nefice, Het incomen van een jaer beneficiē die
 vaceren voor den ouersten, d'wie c hy neemt eer
 der yemant van ghenichten mach.
 Anneau, m. Een en rinc.
 Anneau à cacheter ou à tigner, Eē signet, se-
 Annelet, m. Een rincxken. (ghelinc.
 Annelets d'vne cotte de maille, De rincxkēs
 oft malien van een pansier.
 Annichiler, voyez Aneantir.
 Annuaire, laerlijcxsche maeltijden diemen
 op de wtuaerden plach te houden.
 Annombler, Toetellen, bytellen.
 Annoncer, Boofschappen.
 Annonce, m. Gheboofschapt.
 Annoncement, m. Boofschappinghe.
 s'Annonchalir, onachtsaem worden.
 Annonchali, onachtsaem.

Annoter, Aenteekenen.
Annotation, f. Aenteekeninghe.
Annuel, Iaerlijcx.
Annuellement, Iaerlijcx, alle jaer.
Annuitier, voyez Anuictier.
Annüller, Te niete doen.
Anoblir, Edel maken.
Anoblissement, m. Edelmakinghe.
Anouer, Engouer, Vercroppen, verslicken.
Anouce, poule Anouce, Verscropte himne.
Anse, f. Hanthane of hantriem.
Ansés, Eynden van coorden gekroopt, stricwijs.
Anlerte, f. Handthaecken, heysken.
Ante, f. Moeye, moeyken, mijns vaders suster.
ma grand' Ante, Mijn out moeyken.
*** Ante de jardin**, voyez Enté.
Antecessieurs, Voorfaten of ouders.
Antan ou Anten, Van ouer een jaer, Triarent.
Antenois, m. Van t'jarent.
chose Antenoise, Een dinc ouer een jaer out.
les Antaines d'vne nauire. Den Spriet.
Anterieur, m. De voorste.
Anticiper, Voorkomen, voornemen.
Anticiper vn jugement, Een gherecht voorstellen ende voorhouden.
Anticipé, m. Voorgekomen, voorghenomen.
Anticipation & preuention, f. Voorcominghe, voorneminghe.
lettres d'Anticipatiō, Anticipatie brieuē, Als den dach van de appelleerder voorkomē wert.
Antidater, Eenen verkeerden dach int leste setten, Den datum veranderen, of den datum voor de brieuen setten.
Antidater & postidater, Eenen anderen dach bouen ende beneden setten, Den datum bouen ende onder veranderen.
Antidatē, m. Den datum int leste verandert, Of den datum voor ghestelt.
l'obligation aeste Antidatēe, Daer is eenen anderen datum inde obligatie gheset.
Antidote, Preseruatif, m. Een preseruatijs medecijne teghen tvenijn. (gheuen).
Antidotier vn hōme, Iemant een preseruatijs Antienne, f. Voorfanc.
de l'Antimonium, Antimonie. (Syrien).
ANTIOCHE, Antiochien, de hoofstادت vā
Antipodes, Volc dat met haer voeten teghen

de onse gaet.
vn Antipodium, Toemate, Bysettinghe, By-
Antique, c. Oudt. (doeninghe).
à l'Antique, Op sijn antiyxc oft oude maniere.
Annuité, f. Outheyt.
Antrac, m. Een kole.
Antre, m. Kuyl onder de aerde, Een hol.
A N V E R S, Antwerpen.
Anuictier, Nacht worden.
*** Anuictier, Atarder aucun jusques à qu'il**
soit nuit, Iemant totter nacht toe doen ver-
il Anuictier, Het wort nacht. (toeuē).
Anxiété, f. Ancxt, benautheyt
A O
A O R N E R, voyez Orner.
Aoult ou Aougst, Oostmaent.
Aoultier, Oogsten, Ooxten.
Aoultier, m. Een die inden Oost diens.
A P
A P A N E R, Begauen, beghiften.
Apanage, m. Erfgoet, behout goet.
Aparier, voyez Apparier.
Apart, voyez Part.
Apast, Apalter, voyez Appast.
Apentis, voyez Appentis.
Apert, Apertise, voyez Appert.
Apertement, Openlijc, Openbaerlijc.
dite Apertement, Vry wysegghen.
Aplanir, voyez Applanir.
Apocalipse, Reuelation, f. Openbaringhe.
Apocryphe, Verborghen.
Apoinctier, voyez Appoinctier.
Apologue, f. Fabel oft ghedicht daer de dieren met malcanderen sprac houden.
Apologic, Een bescherminge, oft ontschuldiginghe.
Apophthegme, m. Corte ende subtylje sprake ofte antwoorde van een eerlijc persoon.
Apoplexie, f. Popelcije.
Apostasie, f. Afkeeringhe, afwijckinghe.
Apostat, m. Verloochent, Vluchlich.
Apostater, Afkeeren, afwijcken.
Aposteme, voyez Apostume.
Apostier, voyez Aposter.
Apostre, m. Apostel, bode, Ambassaet, Legaes.
Apostolique, c. Apostelijcx.
Apostume, en Aposteme, f. Aposfeunie.
Apostumer, Versweeren, Veretteren.

Apostumé, m. *Verfwoven, verettert.*
Apotelesme, f. *Arguatie, Disputatie.*
Apoticaire, m. *Apotheker.*
Apouc, m. *Verheuen van volhey die niet meer eten en can.*
Apozime, Decoction, Decoëte, Infiedinge tot op een seker mate of verteeringshe.
Appaifer, Paeyen.
s' Appaifer, Hem seluen te vreden stellen of t paeyen, sijn gramfchap stillen of t stijfen.
Appaife toy, Sijt te vreden, stult v.
Appaife, m. *Ghepaeyt, ghestur.*
Je vent l'est Appaife, Den wint is gheleghen.
Appaifement, m. *Paeyingshe, stillingshe.*
Appaifeur, m. *Vredemaker.*
Appanager, Voor sy seluen nemē, sijn eygē ma-
Appanage, m. *Erfgoet.* (ken.
Appareiller, Bereyden, Ghereet maken.
Appareillé, Ghereet, bereyt.
Appareil, m. *Ghereetschap, bereydinghe.*
Appareil solennel, Een heerlijcke bereydinge.
Apparence, Apparent, voyez Apparoir.
Apparenter aucun, Iemand coufsijn heeten, of t segghen dat hy van ons maechschap is.
Apparenté, Van grooten gheslachte.
Appareffir, Luy ende traech maken of t wordē.
Apparfondir, Diepen, dieper maken.
Apparier, Paren, versamelen.
amouir les Apparioit, De liefde voechdese t samen.
Apparie, m. *Ghepaert.*
Appariteur, m. *Dienaer, deurwaerder.*
Appariteur, m. *Serjant, Beul of t hanghdief.*
Apparoir ou Apparoitre, Schijnen, blycken.
Apparoir par dessus, Boven wijkijken.
Apparoir hors, Wijkijken.
Apparu, m. *Gheopenbaert, ghetoont.*
les lettres n' Apparoiſſent plus, De brieuen en sijn niet meer in esse of t wesen.
faire Apparoir, Berhoonen, bewijsen.
l'isle c'est Apparue & monſtrée à eux, Sy hebben het eyland veruomen.
auāt qu'il Apparult, Eer hy te voor schijn quāt.
Apparent, m. *Clarelfic, kennelijc, Openbaer.*
les plus Apparens d'une ville, De principaelste ende heerlijcste van een ſtaet.
Apparoiſſance, m. *Apparence, f.* *Den schijn,*

Tbetuyghen.

l'Apparoiſſance de quelque chose qui pas se outre vne autre, Wijkijckingshe.
Apparence, f. *Schijn, schijnbaer.*
Apparence reſtat de quelque chose, Schijn, merc of t teecken dat vā eenich dinc ouerblijft.
de quelle Apparence est l'homme? Wat ghedaente heeft den man? Van wat ſtatuere is den man?
de premiere Apparence, Metten eerſten aenſiene of t schijn int aencomen.
ville d'Apparence, ou de belle apparence, Een ſtaet die ſchoon ſchijnt te wesen.
Apparement, Apparement, Schijnbaerlijc, of t inden schijn.
Apparition, f. *Openbaringshe, schijnsel, Verſchijninghe.*
Appartenir, Behooren, toe behooren.
tu demande ce qui t'Appartient, Ghy beghoort het uwe te hebben.
qu'Appartient il? Wat noot iſt? Wat iſt van noode?
il ne t'Appartient pas de le faire, Dat en ſlaet v niet toe te doene.
tu n'Appartiens en rien à ceux cy, Dese en gaen v niet met allen aen.
cela luy Appartient, Dat is sijn eyghen, Men gheeft hem sulcx na.
Appartenance, Toe behoorte, eyghenschap.
la maison & ses Appartenances, Thuis met sijn toe behoorten.
Appartenance ou parenté, f. *Maechſchap.*
Appassionner, Quellen, wexeren.
Appassionné, m. *Ghequelt.*
Appaster, Aſen, metten aſe aenlocken.
Appateler, Voesteren, coesteren.
Appatte, Appattele, Gheeft, ghevoedt.
Appast, m. *Coefteringhe, voedinghe.*
les Appeaux, plur. *Den voorſlach.*
Appeller, Roepen.
Appeller à haute voix, Luyde roepen.
Appeller aucun de trahison, Iemand van verraderije beſchuldighen. (leyden.
Appeller la cauſe, Een proces doen ingaen, in-
Appeller les cauſes, De namen vande procesſen by brenghen of t allegeren.
les parties ont respectiuement Appellé

*appellare sur inuocationis ad iudicium D
 iudicia sicut fluit ad iudicium vrbis q. Mij*

De partijen hebben beyde gheappelleert.
 * Appeller, Spellen, voyez Espeler.
 l'Appellant, m. Een appelleerder.
 * Appeller du nom, Metten naem noemen.
 Appelle, m. Gheroepen.
 Appel, m. Appellatie.
 reueler son Appel, Sijn appellatie reueneren.
 Appellement, m. Noeminghe, roepinghe.
 Appellation, f. Appellatie.
 Appellation verbale, Appellatie die metten-
 monde haestelijc en op eenen bot ghedaen wort.
 Appendre, Aenhanghen.
 Apprendre, Appartenir, Toebehooren.
 Appennage, m. Een landt oft heerlijcheyt dat
 de vaders haer jonste sonen gheuen.
 Appennager, De sulcke begheuen als voorb.
 Appens, ou Appensé, Al wetens en willens hem
 bedencken oft beraden.
 Appensé, Bedacht.
 Appentis, m. Looue.
 Apperceuoir, Mercken, ghemaer worden.
 on l'Apperçoit, Men sieghet wijkjken.
 Apperceu, m. Ghemerct, Ghesien.
 Apperceuance, f. Merckinge, waerneminghe.
 Apperitif, m. Dat macht heeft van te openen.
 il Appert, Het blijft, t'schijnt, in daer.
 * Appert, Behendich ghehantsaem.
 Appertise, f. Behendicheyt, Ghehantsaemheyt.
 Appertement, Behendichlijc, raffichelijc.
 Appellantir, Beswaren, verswaren.
 s'Appellantir, Swaerder worden.
 Appeter, Seer begheeren.
 Appetis, m. Schaloengnien.
 Appetisser, voyez Amoindrir.
 Appetit, m. Conuoitise, f. Appetijt, lust, be-
 gheerte, begheerlijcheyt.
 Appetit affame, Grooten hongher.
 Appetit desordonné, VWellust, onbetamelijc
 ken lust oft begheerte.
 d'un Appetit desordonné, VWellustichlijc.
 Applaudir, voyez Vnir.
 Applaudir, De handen tsamen slaen tot een teec-
 ken van blijfchap.
 Applaudissement, ou Applausement, m.
 Tsamenflaninghe der handen van blijfchap.
 Applaudisseur, m. Die alsoo sijn handen isa-
 men slaet.

Appliquer, Aenlegghen, toevoeghen.
 Appliquer son esprit à, &c. Sijnen sin, ver-
 stant oft gheest aenlegghen oft begheuen tot, &c.
 il ne s'Applique à rien faire, Hy en voecht
 noch en schiet hem nergheens toe, hy en doet niet.
 Appliquer à soy, Tot hemmaerts oft voor sijn
 eyghen nemen, hem seluen toeschrijven.
 Appliqué, m. Aengheleyt, aenghevoecht.
 Application, f. Aenlegghinghe, byvoeghinghe.
 Applommer, Verswaren, wakkerich maken.
 Applommé de somme, Beswaert wā vaecke
 Appointer, Eenen punt aen maken, scherpen.
 * Appointer, Vereenighen, accorderen.
 Appointer vn différent, Een verschild sluchtē
 Appointé, m. Vereenicht, veraccordeert.
 chose Appointée, Vereenichde sake.
 nous sommes Appointez en droict, Het
 is in rechte ghewesen.
 Appointement, m. Vereenighe, ouercomin-
 ghe, accoort, accordatie.
 Appointemens, Ouereencominge van twistē
 ghe partijen.
 Appoissonner, voyez Empoissonner.
 Apport, m. Aendrijuinghe, aencominghe.
 vn temple auquel il y a vn grand Apport
 de gens, Eē kercke daer groot oft veel volcx
 comt.
 Apporter, Aenbringhen, hybringhen.
 Apporter ou amener foison de langage,
 Veel woorden maken.
 Apporté, m. Ghebracht, aenghebracht.
 Apportement, m. Aenbrenghinghe, toebrenghin-
 ghe.
 Apposer la main, De hant aenslaen. (ghe-
 Apposer la main à la poitrine, Iemant mes-
 den boesem grijpen.
 Apposer vne marque, Teeckenen, mercken.
 jour Apposé es lettres, Den dach inde brieuen
 ghesfelt.
 Aposte, Bysetten.
 Aposte quelcun, Iemant roemaken.
 Aposte aucun de venir à vn tems prefix,
 Iemant enen ghesetten tijt setten oft segghen
 om te comen.
 Aposte, m. Bygheset, toeghemaeft.
 Appourir, Verarmen.
 Appouri, m. Verarmt.
 Appourissement, m. Verarminghe,

Apprecier, Louen, prijfen, weederen, Op eenen prijs stellen, schassen.
 Apprecier à argent, Op ghelt setten.
 il l'Apprecia vn escu, Hy loofdet een croone.
 Appreier, m. Gheschat.
 Apprehender, Aengrijpen, aentasten, aenuerden, oft begrijpen.
 Apprehension, f. Aengrijpinghe, aentastinghe, aenuerdinghe, oft begrijpinghe, begrijp.
 Apprendre, Leeren.
 Apprenant, m. Leerende.
 Apprins & enseigné, m. Volleert, gheleert ende onderwefen.
 bien Apprins, VVel gheleert.
 mal Apprins, Ongheschift, onghemaniert, onbeleest.
 vn Apprenti, m. Leerjonghen, leerknecht.
 Apprentissage, m. Leeringhe oft den leertijt.
 faire son Apprentissage, In sijnen leertijt sijn.
 Apprés, Daer na, Na dat.
 Apprester, Bereyden, ghereet maken.
 s'Apprester, Hem bereyden, veerdich maken.
 Apprester nauires, Schepen, toemaken, toerusten.
 Apprest, m. Bereydinghe, Bereytsel.
 faire Apprest, Bereeden, Ghereetschap maken.
 faire toutes les Apprestes, Al sijn gereeltschap van te voren ghereet maken.
 Appresteur de draps, m. Lakenbereyder.
 Appriuoiser, Temmen, tam maken.
 s'Appriuoiser, Ghetemt oft tam worden.
 Appriuoisé, m. Ghetemt.
 beites Appriuoisées, Ghetemde beesten.
 Approbation, f. voyez Approuer.
 Approcher, Bycomen, ghenaken.
 s'Approcher, Na bycomen, Naken.
 s'Approcher pres, Na bycomen.
 il Approche plus pres de folie, Het ghelijct meer de sotheyt.
 Approche toy d'icy, Comt herwaerts.
 s'Approchant, Bycomende, Nakende.
 plus Approchans à la forme & nature de, &c. Meer ghelijckende de, &c.
 faire les Approches, By de mueren van een stad comen ende het krijdsgheruych daer by brenghen.
 Approchement, m. Bycominghe, nakinghe.

Approfiter, Mettre ou tourner à profit, Te passe ofte profijte brenghen.
 Approfondir, Diepmaken, verdiepen.
 Approfondir le mur de quinze pieds de haut, De muer vijftiue voeten hooge maken.
 Approprier, Toeeyghenen, toeschrijuen.
 Approprié, m. Toeegheeyghent.
 Approuer, Bethoonen, doen blijcken.
 Approuer, Approberen, toestaen, voor goet prijfen ende houden.
 Approuer les juges. De rechters proeuen oft proberen.
 Approué, m. Bethoont oft Authentijc, voor goet ghehouden.
 c'est chose Approuée, Het is oft het wort voor goet ghehouden.
 Approuement, m. Approbation, f. Betooninghe, oft Approberinghe, Toestanninghe.
 Appuyer, Ondersetten, Ondersteunen.
 s'Appuyer à quelque chose, Erghens teghen lenen.
 * s'Appuyer au conseil des anciens, Hem op den raet der ouden stocken oft verlaten, der ouden raet volghen.
 Appuyé, m. Onderset, ondersteunt.
 Appuyé contre vn arbre, Lenende teghen eenen boom.
 Appuy, m. Appuye, f. Lene, Steunsel.
 auoir Appuy d'amis, Groote vrienden hebben, macht van vrienden hebben.
 Appuy pot, m. Potschutsel.
 Aprecier, voyez Apprecier.
 Apres, Na, Daer na.
 l'vn Apres l'autre, Veruolgens, deé na dan der.
 cy Apres, Hier na.
 en Apres, Namaels.
 Apres le travail, Den arbeyt ghedaen sijnde.
 Apres toy, Naest v.
 * bien tolt Apres, Cortz daer na, terfont.
 * Apres que, Na dat.
 Aprelle, voyez Asprelle. Apron, Aspron.
 Apuril, voyez Auril.

AQUATIC, m. Aquatique, c. Waterachtich.
 vent Aquatique, Waterachtighen ende regenachtighen wint.

oiseau Aquatique, Eenen wateruoghel.
 Aqueux, m. Waterachtich. (waters.
 lieu Aqueux, Waterachtighe plaetse oft vol
 Aquilin, m. Dat wanden arent is, arentachtich.
 nez Aquilin, Eenen booghen neuse, een haux
 neuse.
 Aquilon, Septentriō, m. Den Noorden wint.
 Aquilonien, m. Noordisch, Dat wten Noor-
 den comt.
 pays Aquilonien, Noordenlandt.
 A Q V I T A I N E, Guienne oft Gasconia, een
 landt in Francryc.

ARABIE, Arabien een groot ende breet lant
 schap vant groote Asien ghelegghen tusschen het
 Ioodsche landt ende Egypten.
 Arabe, c. ou qui est de Arabie, Arabisch, dat
 oft die wt Arabien is.
 Arabesque, c. Langue Arabesque, De Ara-
 bische sprake.
 al' Arabesque, Op sijn Arabisch, op de maniere
 van Arabien.
 Araigne, f. Een spinne, spinnecop.
 Araignée, f. Spinnewebbe.
 Arain, m. Coper.
 masse d' Arain, Eenen clomp copers.
 Araire, f. Eenen ploech.
 Arer, Ackeren, d' landt eerren, ploeghen.
 terre Arable, Bouwelyc landt, Landt dat men
 bouwen ende arbeiden can.
 Araisonner, voyez Arraisonner.
 Arbaleste, f. Een voetboghe.
 Arbalestrier, m. Voetboochschietter oft maker.
 Arbitre, m. Scheydsman, Rechter.
 franc Arbitre, Den vryen wille.
 estre en son liberal Arbitre, Zijns selfs sijn.
 le mettre en Arbitres, De sake inde handen
 van goede mannen setten.
 Arbitrer, juger, Vrysen, scheidten.
 Arbitrage, m. Sentence d' Arbitre, Ordeel,
 de meyninghe van de scheidsmannen.
 Arbitrage ou compromis, Belofte dat men
 hemselven de scheidsmannen ouerghen sal.
 Arborer vne enseigne, Een vendel krechtex
 vergaderen oft aemmenen.
 Arbolier, m. Een haeghappel boom.
 Arbre, m. Boom.

Fily d'Arghat de dourk wa

Arbre de gråde estendue, Boom die hem ver-
 re ende wijt wispreydt.
 Arbrier d' arbaleste, m. Den boom van eenen
 Voetboghe.
 Arbrisseau, m. Boomken.
 Arbrisseaux, m. Boomkens.
 Arbuste, m. Bosschagie, boomgaert.
 Arc, m. Boghe.
 l'Arc au ciel ou de pluye, Reghenboghe.
 en façon d' Arc, Boghwys.
 Arbaleste, voyez Arbaleste.
 Arcs triomphans, Stellagien van triumphe.
 * Arcs boutans, Steecbogen om de mueren van
 te houden.
 Arceau, ou Arçon, m. Boochsken.
 Archer, m. Schutter.
 Archers de la garde, ou du corps, Travan-
 ten, Archiers, lijf bewaerders, lijf schutten.
 Archerot, m. Schutterken.
 Arcaffe, f. Het achtercasteel van t'schip.
 Arceau, ou Arçon de sellé, m. Sadelboom.
 Arceler, voyez Harceler.
 Arceual, m. Een harnas camer, VVapenhuys.
 Arche, f. Cofferschryne, kiste.
 Arche, Een seker sluyzinghe oft busse ontrent het
 nedersinken vande pompe, om te beletten dat
 ter niet tegen de voors. pope en valle oft stoor.
 Arche à garder habillemens, Cleer, kiste.
 petit Arche, Cofferken, kistken.
 * les Arches d'vn pont de pierre, f. Twelf-
 sel van een steenen brugge.
 Archer, voyez Arc.
 l'Archer d'vn rebec, Het boochsken van een
 Vele.
 Archeuesque, m. Eertsbisschop.
 Archeuesché, m. Eertsbisdōm.
 Archicoquin, m. Eertsboeue.
 Archidiacre, m. Opperdeken.
 Archifol, Archifollaste, m. Eertsfor, De
 meeste for.
 Archifolle, f. Eertsfortime.
 Archifollie, f. De meeste sotternije.
 Architecte, m. VVercmeester, Constlich meester
 van eenighe timmer agie oft metselrije.
 Architecture, f. Timmerconste, of de conste van
 metselrije.
 Architrauc, ou Architrave, f. Den grooten

A R

balt daer alle dander op rusten, haenbale.
 Arçon, m. Arceau de icelle, Sadelboom.
 Arçonné, m. ghesadelt, Inden sadel sitten.
 faire perdre les Arçons, *Vt den sadel stootē,*
wanden peerde steken of smijten.
 Arcuer, *Weluen, Ouerweluen.*
 Arcure, f. *Welfel, ouerweluinghe.*
 Ardans, m. *Dwaes, of valsch licht of vier.*
 AR D E N N E, la forest d'Ardenne, *Het*
bosch van Ardenen.
 Ardillon d'une boucle, m. *De doren vā een*
 Ardoise, f. *Schalie.* (ghespe.
 couverture Ardoisine ou d'ardoise, *Scha-*
lien dac.
 Ardoitiere, f. *Schalien put of mime.*
 Ardre, ou Ardoir, *Bernen, branden.*
 Ardoir de desir, *Vierichlyc begheeren.*
 Ardant, m. *Bernende, brandende, vierich.*
 ferueur Ardant, *Vierighe hitte.*
 * Ardant aux etudes, *Greytich ende vierich*
tot studeren.
 Ardeur, f. *Hitte.*
 Ardamment, *Vierichlyc.*
 aimer Ardamment, *Seer lief hebben.*
 Arene, Sable, f. *Sand, sauel.*
 menue Arene, *Sandeken.*
 Areneux, m. *Sandachtich.*
 terre Areneuse, *Sandachtighe aerde.*
 Areniere, f. *Santcnyl, sauelcnyl.*
 Arenger, *voyez Arranger.*
 Arer, *Eerren, voyez Araire.*
 Arable, c. *Bouwelyc, bearbeydelijc.*
 Arelt, *voyez Arrester.*
 Areste de poisson, *Vischgraet.*
 Areste en massonnerie, *Een begonnen werck*
van metselrijc datmen laet staen.
 Argent, m. *Siluer, ghelt.*
 Argent monnoye, *Siluerē ghelt, gemunt siluer*
 vijf Argent, *Quiesiluer.*
 aduancer Argent, *Ghelt op de hant of vante*
voren gheuen.
 Argent comptant, *Ghereet ghelt.* (munte
 faulse piece d'Argent, *Valsch ghelt, Valsche*
 mine d'Argent, f. *Siluer mine of cnyl.*
 Argenter, *Verfijnere.*
 Argente, m. *Verfijnert.*
 Argenteux, m. *Die wel by ghelde is.*

Argonby, *ruyte van d'Ardenne* argonby idem lichte yocent

A R

Argentier, m. *Cassier, Dissensier.*
 * Argentier, m. *VVisselaer.*
 * Argentier, m. *Siluersmit.*
 Argenterie, f. *Siluersmits of VVisselaers wine-*
 * Argenterie, f. *Trefoor, busset, cabinet.* (kel.
 Argentin, m. *Siluerachtich, isiluer ghelijc.*
 fontaine Argentine, c. *Fonteyne soo daer als*
 couler Argentine, *Siluercoleur.* (siluer.
 Argilier, m. *VVitte doorne die tot een boomken*
opwast bebbende de bladeren als een ruyte, lich-
telijc afualende, Rhadis hout.
 Argille, f. *Leem.*
 lieu Argilleux, m. *Leemachtighe plaetse.*
 les Argots d'un porc, *De soren van eenē haenē*
 Argotē, m. *Ghespoort, dat sporē heeft.* (ken.
 Argu, m. *Quellagie, verdriet.*
 plain d'Argu, *Vol quellagien, Vol verdriets.*
 Arguer, *Straffen met woorden, argueren.*
 Arguer, *Irriter, Terghen.*
 Arguē, m. *Gheargueert, ghestraft.*
 Arguation, f. *Argueringhe, straffinghe.*
 Argument, m. *Bethooninghe, bewijsinghe met*
reden, argument.
 Argumens concluans, *Slyvreden.*
 Argumenter, *Argumenterē, beihoonē bewijfen*
 A R G V S, *Man met hondert voochen.*
 Ari, m. *Aride, c. Dorre, drooch.*
 Aruc, ou Deuenir ari, *Verdorren, verdroogē.*
 Aridité, *Seichereffe, f. Dorheyt, droochte.*
 Arignée, *voyez Araignée.*
 Arithologie, f. *Holwortel, een cruyt.*
 Arithmetique, f. *De cante vā tellē of ciffieren*
 Arithmeticien, m. *Rekemester, ciffermester.*
 A R L E S, ville de Prouence, *Een staet vā*
Prouencen.
 Armaire, f. *Schappraeye.*
 petit Armaire, *Schappraeyken.*
 Armentaire, *voyez Bouuier.*
 Armeries, ou Armoiries, ce sont Oeillets,
 Betonie, een cruyt.
 Armes, f. *VVapen.*
 * Armes pour amoiries, *voyez Armoiries.*
 * faisant tant d'Armes, que, &c. *Doende sulc*
ken weer en vromicheyt van wapenē dat, &c.
 faitcs d'Armes, *Feyten van wapenen.*
 ne aux Armes & à la guerre, *Srijtsbaer.*
 Armer,

A R

Armer, *Wapenen, oprusten.*
 s'Armer, *Hem wapenen.*
 Arme, m. *Ghewapent.*
 Armée, f. *Heyr ofi heyr cracht.*
 Armute, f. *Rustinghe, wapeninghe.*
 Armures, f. *Wapenen.*
 Armure à la legiere, *Lichte rustinghe.*
 Armurier, m. *Harnas maker ofi vercooper.*
 Armoities, f. *De wapenen van een gheslachte.*
 Arner, *Ontleden, Ontlendenen, de leden breken.*
 Arné, m. *Ontleedt, ontlendent.*
 Aromatique, c. *Dat na de specerije rieft.*
 Arondelle, f. *Swaluwe.*
 Arpent, m. *Tweebunder.*
 Arpenter, *Landmeten.*
 Arpenteur, m. *Landtmeeter.*
 Arpenterie, f. *Landmetinghe.*
 Arquebuse, f. *Een busse*
 Arquebuse à croc, f. *Een roer.*
 Arquebuse à main, *Een cinroer.*
 Arquebuse à rouet, *Veltgbeschut.*
 Arquebusier, m. *Busschietter.*
 Arquebusade, vn coup ou traict d'Arque-
 buse, *Bussescheut.*
 Arquebic, *voyez Alquemie.*
 Arracher, *Witrecken, wtrucken.*
 Arracher des mains, *Wt de handen rucken.*
 Arraché, m. *Witgetrocken.*
 Arracheur, m. *Witrecker.*
 Arracheur de dents, m. *Tanttrecker.*
 Arrachement, m. *Witreckinghe.*
 Arrachement de dents, *Tanttreckinghe.*
 Arrager, *voyez Enrager.*
 Arraisonner, *Aen ofi toespreken.*
 Arraïonnement, m. *Aensprekinghe, toespre-
 kinghe.*
 Arranger, *Op de rije stellen.*
 Arranger son armée, *Sijn heyr in orden stelle.*
 Arrangé, m. *Opeen rije ofi in orden ghestelt.*
 Arraper, *Aengrijpen, Aenveerden.*
 A R R A S, *Atrecht.*
 Arrenter, *Verpachten.*
 Arrenter vne terre, *Een lands verpachten ofi
 verhueren.*
 Arrentement, m. *Verpachtinghe, verhue-
 ringhe.*
 Arrés, f. *Godts penninc.*

A R

Arrester, *Om hooghe steken, oprichten.*
 Arrestement, m. *Onbehoorlijke ende oncrif-
 sche begheerlijcheyt.*
 Arrester, *Arresteren, stilhouden, vasthouden.*
 s'Arrester, *Stilstaen, bliuen staen.*
 Arrester les nauires, *De schepen ankeren.*
 s'Arrester en lisant, *Pauseren.*
 s'Arrester en quelque opinion, *Op een mey-
 ninghe ofi voornemen bliuen.*
 si j'eusse tant soit peu Arresté, *Had ic noch
 yet langher vertoeft.*
 Arresté, *Beyr, hout ofi staet stil.*
 * Arresten en soy mesme, *Voor hem nemen.*
 j'ay Arresté, *ic hebbe voor my ghenomen.*
 * il se faut Arresten à son dire, *Men moet hē
 ghelouven ofi ghelooft gheuen.*
 s'Arrester au conseil d'aucun, *Iemants raet
 volgen.*
 aduiser & Arresten quelque conseil ensem-
 ble, *Eenighen raet tsamen sluyten.*
 c'est chose toute Arrestée, *Tis vast en seker.*
 * Arresten ce qu'on veut estre fait, *Beschey-
 den tghene datmen ghedaen wil hebben.*
 je n'ay point encores Arresté que je, &c. *ic
 en weet noch niet wat ic, &c.*
 il n'est point Arresté, *Men wetet noch niet, tē
 is noch niet besloten.*
 Arresté, m. *Vast ghehouden ofi gheset.*
 homme Arresté & pose, *Een man die graui-
 teyt houdt.*
 Arrest du Senat, *Het vonnis vanden Raet.*
 faire Arrest en la personne d'aucun, *Iemā
 de handt aenslaen ofi gheuanghen nemen.*
 * Arrest, m. *Tghene van het harnas daer de
 ruyter sijn lancie vast aen set als hy gaet stickē.*
 mettre la lance en l'Arrest, *De lancie wellen
 ofi laten sincken.*
 * Arrest de quelque chose, *Het slot ofi besluyt
 van eenich dinc.*
 par Arrest, *By vonnisse.*
 * vn Arrest dequoy on retient & arreste
 quelque chose, *Een hou vast.*
 * Arrest, m. *Toeninghe, verbedinghe.*
 * l'Arrest qui engarde quelque chose de
 passer outre, *Hinder, Hinderniss, Beledt,
 Beleysel.*
 Arrièrages, m. plur. *Achterstel.*
 demeuret

demeurer en Arriereage, *Noch een rest e ten
achteren sijn.*
 Arriere, *Achter.*
 en Arriere, *Achterwaerts.*
 aller en Arriere, *Achterwaerts gaen.*
 Arriereban, *voez Ban.*
 Arriereboutique, *f. Achterwinkel.*
 Arrierechambre, *f. Achterkamer.*
 Arriere fais de femmes, *De secundijze.*
 Arriere fief, *m. Naleen.*
 Arriere fosse, *m. Achtergracht.*
 Arrieregarde, *f. Den natocht van een heyr.*
 Arrieremain, *f. Den slach met een auerechte
handtghedaen.*
 Arrieremaison, *f. Achterhuys.*
 Arrierepoint, *m. Dobbelspysel.*
 Arrierepointer, *Dobbelspyselen.*
 Arriereaison, *m. Het nasuisoen dat buytens
tijt comt.*
 Arriuer, *Aenlanden, aencomen.*
 ils ne font quasi que d'Arriuer de, &c. *Sy
en comen maer voestaens van, &c.*
 Arriue, *m. Aenghedreuen, aenghecomen.*
 Arriument, *m. Arriue f. Aendryuinghe,
aencominghe, aencomste.*
 s'Arroger, *Poffen, stuyten, hem beroemen.*
 Arroger, *m. Vermetel, Verwaent, Beroemich,
Preuts.*
 Arrogance, *f. Vermetelheyt, Verwaentheys.*
 Atrogamment, *Vermetelyc, Verwaendelyc.*
 Arrondir, *Rondt maken.*
 s'Arrondir, *Rondt worden.*
 Arrondissement, *m. Rontmakinghe.*
 les Arrondiffemens d'vnhabillement, *De
afsnijtselen ende afcotinghen onder van een
cleedt.*
 Arrouler, *Aenrollen, toewentelen.*
 Arroufer, *Bedaunen, besprenghen, bespruyten.*
 Arrouse, *m. Besprenght, bespruyt.*
 Arroufement, *m. Bedauninge, besprenginge.*
 Arrousoir, *m. Besprenguar.*
 Arrouter, *Den wech nuyzen, Te weechwaerts
helpen.*
 Arroy, *m. Orden, ordiantie.*
 en bel Arroy, *In schoone ordiantie, ordentlyc.*
 Arroyer, *voez Equiper.*
 Arruner, *Arranger, In orden stellen.*

Ars, *m. Verbrandt.*
 Arse, *f. Verbrande.*
 * les Ars d'vn cheual, *m. De voorwapenen
van een peert.*
 Arsenic ou Orpion, *m. Arsenic, Rattecrus.*
 Arson, *voez Arceau ou Arçon.*
 Art, *m. Konst.*
 Arts liberaux, *Vrye consten.*
 Art mecanic, *Hantwerck.*
 fait d'Art, *Constuck oft constichlyc ghemaect.*
 Artisan ou Artiste, *m. Cōstenaer oft Ambachts
man.*
 Artifice, *m. Const.*
 par grande Artifice, *Seer constichlyc.*
 Artificiel, *m. Constich, Constichlyc.*
 Artificiellement, *Constelycken.*
 Artere, *f. De ademadere.*
 l'Artere du poulmon, *Polsadere.*
 Artichaut, *m. Artichock.*
 Article, *m. Ledt, artijckel.*
 l'Article d'vne loy, *Thoofstuc van een wet.*
 Articles quotez, *Artijckel int corte geteekent*
 Articulier, *Specificeren, Van punt tot punt by
artijckelen verclaren, setten ofi stellen.*
 Artillier, *m. Boghemaker.*
 Artillerie, *f. Gheschut.*
 Artillerie cardinale, *Groote metalen slucken,
grosgheschut.*
 tirer de l'Artillerie, *Met grosgheschut schietē.*
 maistre de l'Artillerie, *Busmeester.*
 Artimon, *Trinquet, Een seyken vant ach-
terschip.*
 Artis, *pain, Broodt.*
 A R T O I S, *Artoys, Een landt in Picardijen.*
 Attres, *Moiten.*

A S

A SAISONNER, *voez Assaisonner.*
 Ascauer, *De wete doen, laten weten.*
 Acles, *Ghebroken slucken hout.*
 A S I E mineur, *voez Anatolie.*
 Asne, *m. Esel.*
 le petit d'vn Asne, *Ionghen esel.*
 Ane bastē, *Esel die packen ofi lasten draecht.*
 Aneffe, *f. Eselinne.*
 Asnon, *m. Eselken*
 Asnier, *m. Eseldrijner, eselhoeder.*
 Aspect, *m. Aenschou, Aenschouwinghe.*

Asper-

Asperges, *Wijwater* quispel.
 Asperion, f. *Arroutement*, m. *Besprenginghe*.
 ASPHODILES, *voez* Aphrodiles.
 Aspic, m. *Een cleyn venijnighe slanghe*.
 Aspirer, *Tocassien*, *acnaesmen*, *si jnen aessem* verhalen.
 * Aspirer & rascher de paruenir à quelque chose, *Tot eenich dinc soecken te comen*, *erghens na staen*.
 Aspiration, f. *Aenblasinghe*.
 Alpre, Rude, c. *Scherp*, *rou*.
 Alpre, *Vierich* oft *yueric* sijn om yet te doene.
 Alprit, *Scherp*, *rou* ende *grof* maken oft worden
 Alprement, *Scherpelig*, *roulijc*.
 le coutroucer Alprement, *Hem seer vergrammen*.
 Alprete, *Asprelle*, f. *Scherpicheyt*, *rouwicheyt*, *grosheyt*.
 l'Asprete de l'yuer, *De hardicheyt*, *strengicheyt* ende *strafheyt* des winters.
 Assabler, *Verwaren* met *sandt*, oft *versanden*, oft *sandt* *sitten*.
 Assable, m. *Versandt*.
 Assaillir, *Bespringhen*, *Bestormen*, *aenuallen*.
 Assailli, m. *Bespronghen*, *Bestormt*.
 pourete les a Assailliz, *De armoe*de heeft *se* ouer *vallen*.
 Assaut, m. *Bevechtinghe*, *Bestorminghe*, *aenuallinghe*, *inuinghe*.
 donner l'Assaut, *Bestormen*, *bespringhen*.
 prendre d'Assaut, *Met* *vechtender* oft *stormen* der *handt* *innemen*.
 Assaisonner, *Bereyden*, *Goeden* *geur* oft *smaec* gheuen.
 * Assaisonner, *Tsamendrincken*.
 Assaisonne, m. *Bereyt*.
 Assaisonneur, m. *Bereyder*.
 Assaisonnement, m. *Bereydinghe*.
 Assasiner vn homme, *Een* *man* *dooden* oft *vermoorden* om *eenen* *sekeren* *prij*s van *ghelde*.
 Assassinateur, m. *Dootslaghe* die *met* *ghelt* ghecocht is.
 Assasinement, m. *Dootslachdie* gheschiet om *loon* oft *ghelt*.
 Assauuagir, *Wilt* *maken* oft *worden*, *Verwilderen*.

Assauuagi, m. *Verwildert*.
 Assauuagissement, m. *Verwilderinghe*.
 Allee ou becaille, f. *Een* *sieppe*.
 Alleicher, *Drooghen*.
 Assembler, *Versamen*, *vergaderen*.
 Assemble, m. *Vergadert*.
 Assemble & joinct, *Versoent*, *vereenicht*.
 Assemblage, m. *Vergaersel*, *tsamenuoeghinghe*.
 Assemblee, f. *Versaminghe*, *vergaderinghe*.
 * Assemblee, f. *Attenblement* ou *l'estour* & *combat* de *deux* *armees*, m. *Gheuecht* oft *strijdt* van *twee* *heyr* *crachten*.
 à l'Assemblée, *Int* *vergaderen* oft *aenuallen* van *de* *heyr* *crachten*.
 * le Roy est alle à l'Assemblée, *Den* *Coninc* is *ter* *jachte* ghegaen.
 Assemblément, m. *voez* *Assemblée*.
 Assemblure, f. *Tsamenuoeghinghe*, *vergaersel*.
 Assener, *Gheraken*.
 Assesoir, *Legghen* oft *stellen*.
 Assesoir le camp, *Legher* *staen*.
 Assesoir vne embulche, *Laghen* *legghen*.
 s'Assesoir, *Sitten*.
 le r'Assesoir, *Hem* *neder* *setten*.
 lieu à s'Assesoir, *Sit* *plaats*e.
 Assis, m. *Gheseten*.
 estre Assis au bas, *Om* *leeghe* *sitten*, *neder* *sitten*.
 * Assis & situe entre, &c. *Gheleggen* oft *staen* de *tusschen*, &c.
 Assis sur vne montaigne, *Liggende* op *een* *gheberchte*.
 chose bien Assise, *Eenich* *dinc* dat *wel* *ghesedt* oft *gheleggen* is.
 * les Allies, f. *Vergaderinghe* oft *by* *eencominghe* om *het* *recht*.
 tenir les Allites, *Vergaderinghe* *houden*.
 Assiement, m. *Sittinghe*.
 Assiette, f. *Ordonnancie* ende *stellinghe*.
 Assiette des lieux, f. *De* *ghelegentheydt* der *plaats*e.
 * vne Assiette ou list de pierres en vne massonnette, *Plaets*e *daermen* *de* *steen*en van *eenighe* *mes* *selij*e *leyt*.
 * vne Assiette, *Teljoore*.
 Assentation, f. *Pluymstrijkinghe*.
 Assentateur, m. *Pluymstrijker*.
 Assermenter aucun, *Iemandt* *totten* *eedt* *bedwingen*.

dwinghen, voyez Serment.
 Afferuagir, In slauerijge brengen.
 Afferuagir, m. Onderworpen, ouerghegeuen.
 perlonne Afferuagie a tes voluptez, Een
 perfoon die sijn wellusten onderworpen is.
 Affecteur, ou Confeillier, m. Raetsheer die
 byden rechter fit.
 entre Affecteur, Byden rechter inden Raedt
 fiten.
 Affecturation, f.
 Affectuer, Verfekeren, voor feker toefegghen.
 * Affectuer Ion argent, Sijn ghelt wel besteden.
 Affectuer vn faucon, Eenem valc de verschrice
 kinghe vande lieden benemen, op dat hy hem
 niet en verschrice als hysse fiet.
 ferme & Affecture, Vast, feker, verskert.
 Affecture en bien, Vast betrouwend.
 Affecturance, f. Betrouwinghe, verskertheidt,
 verskeringhe, sekerheyt.
 il a Affecturance, Hy is bewaert oft verskert.
 en Affecturance, Sonder perijckel, vry.
 dormit en Affecturance, & sans touci, Ghe-
 rust ende sonder sorghe slapen.
 Affecturancier, m. Verskerer.
 Affecturement & hardiment, Stoutelyc, On-
 uerfaechdelijc, vastelijc.
 Affect, Ghenoech.
 c'est Affect, il suffit, Tis ghenoech.
 Affidui, Affiduel, Continucl, m. Gheduerich
 sonder ophouden.
 Affiduellement, Gheduerichlijcken.
 Affiduite, f. Gheduericheyt.
 Affieger vne ville, Een stad belegghe.
 Affiege, m. Beleyt, belegghe, belegghert.
 ville Affiegee, Belegghede stad.
 Affiegement, m. T'beleggh, belegginghe.
 Afficte, voyez Affectoir.
 Assigner, Toefchicken, toefchrijven.
 Assigner charge à quelqu'un, Iemandt eem-
 ghen last beuelen.
 Assigner jour, Dachsetien, oft bescheyden.
 Assigner tems, Tijt stellen.
 Assigner argent, Ghelt bewijfen.
 Assigné, m. Bescheyden, bemesen.
 Assignation, f. Bescheydinghe.
 Assignation d'argent, Bewijs oft bewijfinghe
 van ghelde.

Afsis, Afsises, voyez Affectoir.
 les Afsises, Afsissen.
 Afsister, Bystaen, bystant doen.
 vn Afsitant, Een bystaender, die daer by is.
 Afsiste, m. Byghestaen.
 Afsiste & accompagné de, &c. Versfchapt
 met, &c.
 Afsistence, f. Hulpe, bystandt.
 Afsistence & assemblée de gens de bien,
 Vergaderinghe van eerlyke lieden.
 Associer, Versfchappen, Ghesfchappinghouden.
 s'Associer avec aucun, Met yemant kennisse
 maken.
 Associe, m. Versfchapt.
 Association, f. Versfchappinghe.
 Assommer vn veau, Een calf dootslaen oft
 bollen.
 Assommé, m. Verslaghen.
 Assomme & appiomme de somme, Van-
 den vaecke ouer vallen.
 Assommeur, m. Een slagher die de beestē slaet
 main Assommeresse, Flant die doot slaet.
 * Assommer vne somme, In een somme leg-
 ghen, een somme daer af maken.
 Assommons, Latet ons in een somme legghen.
 Assomme, m. In een somme gheleyt.
 Assopir, Slaperich maken, doen slapen.
 Assopir quelque noise, Eenighen twist stillen
 oft ter neder legghen.
 Assopir l'effort du peuple, Het ghemelt van
 twalc benemen oft bedwingen.
 Assopy, m. Slaperich, met vaec beuanghen.
 douleur Assopie, Pijne die versoet en gesilt is.
 Assopissant, Slaperich makende.
 Assopissement, m. Vaec, lust om te slapen.
 Assortir sa boutique, Sijn winkel stofferen.
 Assorti, m. Ghesoffeert.
 Assortable, c. Schickelijc.
 s'Assoter de quelque fille, Op ee dochter ver-
 sot oft seer verlies worden.
 l'Assotee de quelqu'un, Iemandt lief oft be-
 minde, daer al sijnen sin op staet.
 Assotir, Sot oft rasende worden oft maken.
 Assoti, m. Versot.
 Assoubiectir, Onderworpen, onderdanich make.
 Assouplir, Saecht ende morwe maken.
 Assourdir, Verdoouen, doof maken.

Afsourdi, m. *Verdoofi.*
 Afsourdifement, m. *Verdoouinghe.*
 Afsouuir, *Verfaden.*
 Afsouuir son malalent, *Sijnen quaden wille volbrenghe.*
 Afsouuy, m. *Versaedr.*
 Afsouuifement, m. *Versadinghe.*
 Asubjectir, *voyez Afsoujectir.*
 Afsubtilier, *voyez Attenuer.*
 Asumer, *Aennemen, toenemen.*
 Asumption, f. *Aenneminghe, toeneminghe.*
 Afsus, Op.

mettre Afsus vne trahison à quelqu'un,
Iemant eenige verraderije aenijgē oft opleggē
 Asthmatic, ou poullif, m. *Die qualijc sijnen aessem can verhalē, dēpich oft cort op de borste.*
 Altour, *voyez Atour.*
 Altragale, *Het metfgaren, de stille met t'garen.*
 Altre, m. *Een ghesterre.*
 Altre, Estele, m. *Ghesterret.*
 Altreindre, *Vast aenbinden, oft verbinden, verobligeren.*
 Altreinct, m. *Verbonden.*
 Altreinct par necessite, *Bedwongen door noot.*
 Astrologie, ou Astronomie, f. *De conste oft wetenheit vanden loop der sterren.*
 Altrologue, Astrologien, ou Astronome, Astronomien, m. *Sterrekijcker.*
 Altut, m. *Listich, loos, schalc.*
 Altuce, Fineise, f. *List, loosheit, schalcheyt.*
 Asur, m. *Water verwich, groengrau.*
 Asurin, m. *couleur Asurine, f. Blau verwich ghelijc den hemel.*
 Asurer quelque chose, *Met water verwe schilderen oft verwen.*

ATARD, *voyez Tard.*
 Aterret vn homme, *Een man ter aerden wel-len, voyez Terrasser.*
 Aufer, *cherchez Attiffer.*
 Atizer, *voyez Attifer.*
 Atome, m. *Eenen oogeblic, dat sooluttel is datmen niet scheidē en can.*
 Atomes, *Hes stof inde Sonne.*
 Atour, m. *Halsel.*
 Atourer, *Hullen.*
 Atre, m. *Den heirs.*

coucher en l'Atre, *Inden heirs slapen.*
 s'Attriler, *Hem bedroeken.*
 Atriste, m. *Bedroeft.*
 Atroce, c. *Fel, straf, wreedt.*
 injures Atroces, *Groote ende schandelijcke injurien.*
 Atrocite, f. *Fellicheyt, strafheyt, wreedeit.*
 Atrocement, *Fellichijc, strafhijc, wreedelijc.*
 Atruander, *voyez Attruander.*
 Attacher, *Aenhechten, aenbinden.*
 Attacher au col, *Aenden hals hanghen.*
 Attaché, m. *Aenghebecht, aenghebonden.*
 Attache, f. *Schor, haec.*
 Attaindre, *Raken, gheraken, achterhalen.*
 Atteindre auisi est acuser, *comme, Il est atteint de villains cas, Hy wort van een leelijc feyt beschuldicht.*
 Atteindre aucun en chemin, *Iemant op den wech achterhalen.*
 Attainct, m. *Gheraest.*
 Attainct de douleur, *Met droefheyt beuāgē.*
 cltre Attainct d'un cas, *Van eenich misdact be schuldicht zyn.*
 Attainct de fauseté, *In valscheyt beuonden.*
 Attainct d'amour, *Met liefde beuānghe.*
 Attaincte, f. *Aensloot oft slach, steec.*
 venir à les Attamctes, *cherchez Attente au mot Attendre.*
 donner vne Attaincte, *Iemant berispen oft be*
 Attalenté, *voyez Entalenté. (grypen.*
 Attedier, *Verdrieten, quellen.*
 je m'Attedie, *Het verdriet my.*
 Atteler les cheuaux, *De peerden inspannen.*
 Attelier, m. *Verchuyt oft winckel.*
 Attelles, ou Eclisses, *Spalcken, scheinē vā hout diemen om eenen ghebroken arm oft been bint.*
 Attendre, *Beyden, toenen, wachten, verbeyden, vertoepen, verwachten.*
 s'Attendre aux promesses d'aucun, *Hem op yemants beloften verlaten.*
 n'Attens point que tu ne luy bailles, &c. *En laet niet ghy en gheeft hem, &c.*
 Attendu, m. *Ghebeyt, getoest, gewacht oft verbeyt, vertoest, verwacht. (ghy, &c.*
 Attendu que tu, &c. *Na dien oft ghemerck*
 Attente, f. *Bereydinghe, verbeydinghe, verwachtinghe, vertoouinghe.*

venir à ses Arrentes, *Tot sijn voornemē comen.*
 je tuis frustré de mon Attente, *Mijn hope*
heeft my bedroghen.

Attendir, *Vermorren, sacbt maken.*

s'Attendir, *Teerkens worden.*

Attendrissement, m. *Vermoringhe.*

Atténir, *Onthouden oft vast aenhouden.*

Attenter, *Ondersoecken, versoecken, proeven.*

Attentas, m. *Dat tegen d' appellatie gedaen is.*

Attentif, m. *Vlijch, sorch-vuldich, neerslich.*

Attentiuement, *Neersfelghe, Vlijchlijc.*

penfer fort Attentiuement, *Scherpelijc ende*
wel nau ouerdencken.

Attention, f. *Gaeyslaninghe.*

Attenuer, *Affsubtiler, Dunnen, smallen.*

Atténue, m. *Ghedumt.*

Attenuation, f. *Dunninghe.*

Atténurir, *Dun maken, mineren, minderen.*

Attérrer, *Ter aerden worpen, Neder-vellen.*

Attérré, m. *Ter aerden gheualen oft geworpen.*

Attéster, *Tuyghen, ghetuyghen.*

Attestation, f. *Ghetuych, ghetuyghenisse.*

Attidid, *Laumaken.*

Attiedi, m. *Laughemaeft.*

Attiediffément, m. *Laumakinghe.*

Attiffer, *Ayancer, Hullen, verciere.*

Attiffer vne barbe, *Eenen baert palleren.*

Attiffe, m. *Gehult, verciert, ghepalleert.*

Attiffée, f. *Gehulde, vercierte.*

Attiffément, m. *Attiffure, f. Hulsel, verciers-*
fel, cieraet.

Attiltrer vn accusateur, *Een valsche ghetuy-*
ghe maken.

Attiltre, *Valschelijc roeghemaeft.*

Attirer, *Irriter, Creeten, terghen, beroepen.*

Attinter, *Hullen ende verciere, palleren.*

Attinte, m. *Verciert, ghepalleert.*

Attirail, m. *Suite, f. Vernolch, oft gheley.*

Attirer, *voyez Attirare.*

Attiser le feu, *Tvier sloken.*

Attise-querelle, m. *Twistmaker, stoor-vier.*

Attoucher, *Aenraken, aenroeren, aentasten.*

Attoucher argent, *Ghelt handelen.*

Attouché, m. *Aengheroert, aenghetast.*

Attouchement, m. *Aenvoeringhe, aentastinge.*

Attourner, *Attourer, Toemaken, verciere,*
palleren.

Attour, m. *Hulsel.*

les Attours d'une femme, *Vrouwen hulfels.*

Attournée de les Attours, *Verciert oft gepal-*
leert met haer ciers aert.

Attourneur, m. *Vercierder.*

Attournereffe, ou Attourefse, f. *Toemaecste-*
re, Hoymaecstere, Palleerster.

Attirare, *Aentrecken, aenlocken, aenhalen.*

Attirare hors, *VWilocken.*

Attirare par parolles, *Met woorden verleyde.*

Attrayant, ou Attractif, m. *Aenlockende, aen-*
treckende.

yeux Attrayants, *Aentreckende oft lodderlijc-*
ke ooghen.

Attraiçt, m. *Aengheloft.*

Attraiçt, *Attrayement, m. ou Attraction, f.*
Aenlockinghe.

Attraper, *Beclppen, betrappen.*

Attrapé, m. *Beclpt, betrapt.*

Attrape, f. *Clippe oft valle.*

Attremper, *Matighen, modereren.*

Attrempe, m. *Ghematighet.*

homme Attrempe, *Een statich en sedich man*

Attrempe d'eau, *Ghewatert.*

Attrempeement, m. *Matinghe, temperinghe,*
moderatie.

Attrempeement, *Matichlijc, manierlijc.*

Attrempançe, f. *Sedicheyt, ghetempertheyt.*

Attribuer, *Toeschrijven, toeschicken, toewijzen.*

s'Attribuer trop, *Hē seluen te vele toeschryue.*
 on luy Attribue cela, *Men schrijft hem dat*

toe, men gheeft hem dat naer.

s'Attrilster, *Hem bedroeven, droeulich sijn.*

Attriste, m. *Bedroeft.*

Attruander, *Traech ende luy maken, vertragē.*

s'Attruander, *Den luy aert maken.*

Atuer aucun, *Iemanden versnauwen.*

il n'est pas bienteant d'Atuer les majeurs,

Tis onbehoorlijc seghen sijn ouders du te seggē.

A V sommet, *Int opperste, Opt hoochste.*

Au mieux que je, *Op ebste, Na beste dat ic.*

Au pis aller, *Ten quaetsten comende.*

Au contraire, *Ter contrariën.*

Auachir, *Verstuyeren, slap ende luy worden ghe-*
lijc een coe.

son langage s'Auachist, *Sijn stēme verstaund*
ende

ende begheeft hem.

Auaindre, *Vvrecken, wthalen.*

Auaindre, *Gheraken.*

je n'y scay Auaindre, *Ice en cander niet aen-gheraken.*

Aualler, *Laten dalen, Nederlaten.*

Aualler sans mafcher, *In swelghen.*

Aualler du vin en la caue, *Vvyn kelderen oft inden kelder doen.*

humer & Aualler, *Snypen of stornen.*

Aualler le vin qui est en vne tasse, *Eenscha-
le wijns wtdrincken.*

s' Aualler, *Neder dalen, Nederfincken.*

Aualler, m. *Nederghelaten, Nederghedaelt.*

Aualeur de biens, m. *Slockaert, slampamper.*

grand Aualeur de vin, *Een groot wijnsuyper.*

Auallage, Auallément, m. *Nederlatinghe.*

Auallément de quelque liqueur, *Snyppinge,
slorpinghe.*

Aualuer, *voyez Apprecier.*

Auancer, *Profiteren, voorderen, haesten, voort-
stellen, voortstieren.*

Auancer vn cheual, *Een peert seere doer gaen.*

Auancer ses erres, *Rasch gaen.*

je t' Auanceray d'aller, *Ic sal u wel voorts
doen gaen.*

s' Auancer, *Voortgaen, tocnemen, aennemen.*

Auancer à l'estude, *Int leeren wel tocnemen.*

Auancer argent, *Ghelt op de hant gheuen, oft
Ghelt verschieten.*

la chose ne s' Auance de rien, *De sake en-
heeft gheenen vooriganc oft en woordert niet.*

aider & faire Auance, *Te hulpe comen.*

ren moy l' Auance, *Gheeft my weder datter
ouer schiet.*

Auancé, m. *Ghevoordert.*

Auancé es lettres, *Gheleert.*

aller à pas Auance & haste, *Rasch gaen.*

Auancement, m. *Haeflinghe, voorderinghe.*

Auanger à quelque chose, *Tot eenich dinc
voldoen.*

Auant, *Voort.*

Auant, qu'on se depesche, *Voort, datmen
hem haefte.*

* Auant, *Meer innemaerts.*

bien Auant, *Verre oft diep inne waerts.*

mettre en Auant, *Te voorschijn brengen,*

Voortstellen.

* d'icy en Auant, *Van nu voort aen.*

* Auant, *Eer, voor.*

Auant que, *Eer dat.*

(bouen.

d' Auantage, *Dat meer is, bouen dien, daer en-*

* attendre d' Auantage quelque chose, *Lan-
gher na eenich dinc toenen.*

* quia l' Auantage de la victoire, *Die de
victorie behouden heefte.*

bailler d' Auantage, *Meer gheuen, bylegghen.*

je dis d' Auantage, *Ice segghe noch meer, voorts
ofte daeren bouen segghe ic.*

tu es icy d' Auantage, *Ghy sijt hier te vele.*

* Auantage, m. *Voordeel.*

donner Auantage, *Voordeel gheuen.*

* Auantage, *Toemate.*

voila l' Auantage qui y est, *Dats de winnin-
ghe oft voordeel datter op is.*

j'auray assez & d' Auantage, *Ice sal meer dan
ghenoech hebben.*

cela est d' Auantage, *Dat isser te vele.*

qui a il d' Auantage, *Vvat isser meer?*

Auantager, *Voorderen, profijt aenbrenghen.*

estre plus Auantage qu'vn autre, *Meer voor-
deels hebben dan een ander.*

Auantageux, m. *Hoochmoedich.*

Auantageusement parler, *Stoutelije en hooch-
moedichlic spreken.*

Auantbrad' vn barnois, *Armschenen, Arm-
wapeninghe.*

Auantchien, m. *Een sterre inden hemel die in
de hontsdaghen schijnt, hontsterre.*

Auantcoureur, m. *Voorlooper, bespieder.*

Auantcourement, m. *Voorlopinghe.*

Auantcourt, f. *Voorhof.*

Auantgarde, f. *De voortocht van een heyr.*

Auanthier, *Eerghisteren.*

Auantjen, m. *Voorspel.*

Auantlogis, m. *Voorhuys, voorhof.*

Auantmur, m. *Eenen voormuer.*

Auantparleur, m. *Taelman, langhetonghe, die
te veel elaps heeft.*

Auantpenfer, *Van te voren bedencken.*

Auantpésches, f. *Vveeghe persen.*

Auantportail, m. *Voorportael.*

Auanture, Auanturer, Auantureux, Au-
turier, *voyez Aduenture.*

- Auarice, f. Ghiericheyt.
 Auare, c. ou Auaricieux, m. Ghierich.
 Auaremēt, ou Auaricieuxmēt, Ghierichlijc.
 Auariz de la mer, De auerye vander zee, de oncosten die op de zee loopen.
 Aubade, f. Laweyt of wandelinghe voorby sijns liefkens deure inden morgenstont.
 bailier Aubades, Laweyen, wandelen of gaen ende keeren voorby sijns liefkens deure.
 Aubain, m. Landt dat vande natuerlijcke bouwers verlaten is, ende van ander beseten wort.
 Aubans, Hootrouwen daer den mast mede recht ende vaert in t'schip van beyde sijden ghehouden wort, ende gaen bouē door het hoost wādē mast.
 Aube de prestre, f. De albe of het wit habijt van een priester.
 l'Aube du jour, Den dagheraet.
 à l'Aube du jour, Inden dagheraet, tsmorgens vroech.
 Aubepin, Aubespine, ou Aube espine, m. Doornboom.
 Aubere, Ghemaect of ghespickelt peert.
 Auberceau, m. Eenens spermer of hauc.
 Aubespine, voyez Aubepin.
 Aubier, Aubin, ou Aubour, m. Het wit van den boom naest de schorffe.
 Aubifoin, m. Blaune corenblome.
 l'Aubin d'vn œuf, m. Dint vanden eye.
 Auçheur, voyez Autheur.
 Auçthorizer, Auçthorité, voyez Autho-
 rizer.
 Aucun, m. Iemant, eenich.
 Aucune, f. Eenighe.
 Aucuns, m. Aucunes, f. Sommighe.
 Aucune chose, Eenich dinc.
 * en Aucun lieu, Erghens, in eenighe plaetse.
 s'en Aucun lieu, Ist dat iemers of erghens.
 Aucunefois, Somtijts, somwijlen.
 d'Aucunefois, By wysen, onderwijlen.
 Aucunement, Eenichsins.
 Aucunement ou quelque peu, Eē meynich.
 afin que cestuy Aucunement ne sache ce-
 cy, Op dat hy dit gheensins en verneme.
 Audacieux, m. Stout, onuersaecht.
 Audace, f. Stoutheyt.
 de grande Audace, Stoutelijc, onuersaechdelijc.
 Audacieusement, Stoutselicken, onuersaech-

delijcken.

Audience, f. Ghehoor.

il a eu bonne Audience, Hy heeft goet gehoor ghehaert, hy heeft verhoort gheueest.

Audancier, m. Auditeur, Audancier, Vt roeper, die int ghedinghe beyde de partijen hoort.

Auditeur, m. Hoorder.

Auditoire, f. Plaetse daer men comt om te hooren, Auditorie.

oster à quelqu'vn son Auditoire, Iemants toehoorders benemen.

grand Auditoire, Grooten hoop toehoorders.

Audroict, Enuers, By of tot.

Audroict de Dieu, Enuers Dieu, By Godt, Tot Godt.

Auec, Met, tsamen.

d'Auec luy, Van hem.

* Auec ce, Daerenbouen, Bouendien.

Auec ces choses, Bouen of neffens dese dingen.

Auecques, Mede.

Aueille ou Auctte, f. Een bie.

Aueindre, voyez Auandre. *av s'vnt*

Auelaine, f. Haseleete.

Auclainier, m. Haseleer.

Auenant, Vvel voeghende schickelijc.

Aueue, cerchez Auoine.

Aueneron, ou Aueron, m. Oncruyt dat inde gherffe wast.

Auerer quelque meschanceté, Eenich quaat feyt openbaren of wtbrengghen.

Auerer vnc chose, Een sake waermaken.

Aueré, m. Gheopenbaert, wtgecomen.

Auertin, m. Frenesie, f. Fantastje, eenige grille of rasende siecste.

Auertineux, m. Fantastje.

beste Auertineuse, Sieghe beeste.

s' Auertiner, Streech blijuen, of herneekich worden.

il Auesprit, Het wort auont.

Auesprement, m. Den auont.

Auet, m. Denen boom.

Aueu, voyez Aueu.

Aueugler, Verblinden.

Aueugle, c. Blinde.

Aueugle, m. Verblind.

Aueuglement, ou Aueuglissement, m. Verblindin.

- blindinge.
 Auge, m. Cribbe, bac, troch of buyse.
 Auger, m. Trochken, cribbeken.
 Augue, en architecture, Als de timmeragie
 van een huys tot de cap ghecomen is.
 Augmenter, voyez Multiplier.
 AVGSBOVRG, ou Augulte, Aurburch,
 een staet in Duytschlandt.
 Augurer, Waersegghen, toecomende dinghen
 vercondighen door de voghelen.
 Augure, m. Waersegghinghe.
 AVGVSTE, voyez Augsbourg.
 Augustement, Hofstic, Princelijc, hupschelijc.
 Augustins, m. Augustijnbroeders.
 Auiander, Spijsen of voeden, viltaileren.
 Auitailler, voyez Auitailler.
 Auide, c. Begheerich ghierich.
 Auidite, f. Begheerte, begheerlijcheyt.
 Auidement, Ghierichlycken.
 Auiler, Mespriser, Verachten, Versmaden,
 misprysen.
 Auile, m. Veracht, mispresen.
 Auiner, Met wijn vullen. (vullen.)
 Auiner vn vaisseau, Een vat met wijn.
 Aujourd'huy, Heden.
 le jour d'Aujourd'huy, Desen dach, den dach
 van heden.
 vn Auiron, m. Eenen riem.
 tirer à l'Auiron, Roeyen, riemen.
 border les Auirons, Ophouden van roeyen,
 de riemen ophouden of intrecken.
 Auifer, voyez Aduifer.
 Auifion nocturne, f. Dat yemant inden droom
 voren comt.
 Auitailler, Spijsen, Viltaileren.
 Auiuer, Leuendich maken.
 Auiement, m. Leuendichmakinghe.
 Auiues de cheuaux, De vguer vande peerde
 of dempicheyt en cortheyt op de borste.
 Aulne, voyez Aune.
 Aulx, voyez Aux.
 Aumonc, ou Aumofne, f. Aelmoesse.
 demander l'Aumone, Bedelen, trughelen.
 Aumoner, Aelmoesse gheuen.
 Aumonc, m. Tor aelmoesse gheghenen.
 Aumonier, m. Aelmoessenier.
 Aumoniere, f. Aelmoessenborseken.

- Aumuce, m. Een cleet oft habijt van vellen
 dat de priesters draghen.
 *Aune, m. Elfenboom.
 Aunay, m. Plaetsen daer elfenboomen gheplant
 staen.
 Aunee, f. ou Enula campana, Een crydt soo
 ghenaeemt.
 Aune, f. Een elle.
 Auner, Metter ellen meten.
 Aunage, m. Meizinghe.
 voila l'Aunage, Dats de mate of lengde.
 Auoie, Een serpent dat blind is.
 Auoine, f. Hauere.
 poures Auoines, Yael hanere.
 Auoine folle, D'oncruyt dat inde gherste wast
 Auoir, Hebben.
 je voudrois Auoir, Ic woude dat ic hadde.
 Auoir haine à aucun, Iemanden haten ende
 benijden, veete draghen.
 Auoir souuenance, Ghedencken.
 tout ce qu'il A, Al dat hy heeft, Alle sijne schat
 ende rijckdom.
 *Auoir, Auoirs, m. Rijckdom, Rijckdommen.
 il a grand Auoir, Hy is rijk, hy heuet wel.
 Auoifiner, Ghebuer maken oft worden, naken.
 Auoler, Byvliegghen, taevliegghen.
 Auolc, m. Byghevloghen.
 Auolc, m. Vn auolc. Een licht voer.
 Auolement, m. Toe vliegghinghe.
 Auorter, Misvallen, misbaren.
 faire Auorter, De vrucht verdriuen oft doen
 verdwijnen.
 Auorté, m. Door misval gheboren.
 Auortee, f. Vrouwe die door misval voor haren
 tijt baert.
 Auortement, m. Misval, misbaringhe.
 Auorton, m. Dat voor sijnen tijt gheboren is,
 misval.
 Auouer, cerchez Aduouer.
 Auoutre, m. Een hoerenkind of sone.
 Auoye, Een serpent dat blind is.
 s'Auoyer, voyez Acheminer.
 Apres, By, ontrent. *in proprio*
 je vien d'Apres de, &c. Ic come van by, &c.
 Aureilles, cerchez Oreille.
 Auril, Apuril, April.
 Auton, m. D'oncruyt dat inde gherste wast.
auys of ma nout C 2 *Auton*

Autonne, *f. Aueroone.*
 Auffy, *Ooc.*
 n'Auffy, *Noch ooc.*
 Aulli bien les, &c. *Soo mel de, &c.*
 car Auffy bien vous voulez, *Want ghy wilt eenen wel.*
 Aussi docte que, *Soo gheleert als, &c.*
 Aussi fertile que l'autre, *Euen vruchtbaer.*
 deux fois Aussi grand, *Tweemaal soo groot.*
 si Aussi la chose est digne, *By alsoo verre of indien het ooc weert is.*
 Aussi peu, *Euen weynich of luttel.*
 maintenant Aussi, *Nu ooc, Ooc nu.*
 Austere, *c. Stuer, Hert, Straf.*
 Austerité, *f. Stuerheyt, hertheyt, strafheyt.*
 Austerement, *Stuerlyc, herdelijc, strafelijc.*
 Austruche, *Eenen struys.*
 Autant, *Soo vele, niet meer dan dat.*
 Autant amy à l'un qu'à l'autre, *Dē eenen soo goet vrient als den anderen.*
 Autant l'un quel'autre, *Ghelijckelijc, deen als d'ander.*
 Autant les bons que les mauvais, *De goede met de quade, soo wel de goede als de quade.*
 Autant que tu le merite, *Na dat ghijt verdient, naer v verdienen.*
 Autant que jamais, *Meer dan oyt.*
 Autant que je puis, *Na mijn vermoghen, al dat ic vermach.*
 Autant que je puis veoir, *Na dat ic sien can.*
 d'Autant plus, *Dies te meer, soo veel te meer.*
 d'Autant moins, *Soo veel te min.*
 Autant de fois, *Soo dicwils.*
 tout Autant, *Effen of just soo vele.*
 tout Autant, *Autre tant, Noch eens soo vele.*
 Autel, *m. Altaer.*
 Authentique, *c. Autentijc, dat van treffelijcke lieden voor goet bevesticht is.*
 Authentifier, *Approberen, toeflaen.*
 Authentique, *m. Gheapprobeert.*
 Auteur, *m. Autheur, stichter of maker.*
 * Auteur de qui on a achete quelque chose, *Een beschermier, bevrjer ende bewaer der van wien men wat ghecocht heeft.*
 Autoriser, *Volcomen macht gheuen, machtigē.*
 Autorisé, *m. Ghemachticht.*
 Autorisation, *f. Machtichmakinghe.*

Authorité, *f. Macht, Au. horiteyt.* (heyt.
 Authorité, *f. Gheueit, heerlijcheyt, vermogent estre en Authorité, Grootte macht hebben, wel ghesien, gheacht of ghehoort sijn.*
 par Authorité du Roy, *By den Coninc, Door v Conincx beuel.*
 par Authorité publique, *Openbaerlyc, int ghemeyne.*
 Autom, ou Automne, *m. Le vent d'Autom ou de Midy, Zuydenwint.*
 Automne, *m. Den Herft.*
 Autumnal, *m. Dat vanden Herft is.*
 Autour, *m. Gier.*
 Autour, *Rontom.*
 Autour de luy, *Ontrent of ront som hem.*
 Autre, *c. Ander.*
 rien autre chose, *Niet anders.*
 l'Autre d'apres, *D'ander daer na, de naeste.*
 l'un apres l'Autre, *Vervolgens, deen na dander ils aimēt l'un l'Autre, Sy beminnen malscaderē*
 Autre part, *Elders, op een ander plaetse.*
 Autrefois, *Hier voortijts, eertijts, voormaels.*
 vne Autrefois, *Een andermael, op eē ander tijt*
 Autrement, *Sans cela, Anders, Sonder dat, en de dat, ten ware dat.*
 non Autrement, *Niet anders, anders niet.*
 Autruche, *voyez Austruche.*
 Autruy, *Andere.*
 l'Autruy, *Eens anders goet.*
 qui n'a que faire d'Autruy, *Die om een ander niet en gheeft.*
 Automne, Autumnal, *voyez Autom.*
 Auvent, *m. Somerloot, over schaduwe.*
 Aux, Aul ou Ail, *m. Looc, Ajuyn.*
 qui sent les Aux, *Dat na l'looc stinkt.*
 Auxilier, *Bystaen, helpen.*
 Auxiliaire, *c. Behulpich, bystandich.*
 Auxiliaeur, *m. Bystaender, helper.*
 Auxiliation, *f. Bystant, hulpe.*

AXIOME, *m. Eē volcomē sententie of segwoort*
 A Y
 AYANT, *Hebbende.*
 Ayder, *voyez Aider.*
 Ayeul, *m. Groot vader.*
 l'Ayeul ou pere grad du bifayeul, *Des groot vaders oude groot vader.*

des l'Ayeul, Van ons groot vaders tijt af.

A Z

A Z A G A Y E, voyez Zagaye.

Azimaux, pains Azimaux, Brooden sonder heu, oft suerdeech.

Azur, voyez Atur.

B A

A A I L L E R, Gapen, Geeuwen.

Baillant, m. Geeuwende.

Baaillement, m. Gapinghe, geeuwinghe.

Baailard, m. Gaper, geeuwer.

Babiller, Clappen, snappen.

Babil, m. Gheclap, clappinghe.

Baillard, m. Clappaert.

Babillarde, f. Clappye, Langhetonghe.

Baboin, m. Een gansken.

Baboin, m. Beufelaer, rabbaut.

Baboiner, Beufelen.

vn Bac à passer l'eau, Veerschuylt.

Bacele, Chastellenie, f. Castelrye.

Bacchanales, De feestdaghen die de onghelooi-
uighe hier voortijts hielden ter eeren van
Bacchus.

Bachanalement, Op sijn dronckaerts.

Bachelier, m. Die in sijn proefstaren is, die sijn
eerste proeue ghedaen heeft.

* Bachelier aussi est vn degré en noblese
inferieur au banneret, Een Ionc edel ruyter
staende op ridder gheslaghen te worden.

vn jeune Bachelier en armes, Een jonc ruy-
ter, een nieu crijchsmā.

Bachelage, m. Leeringhe, proeue, proeffstuc.

Bachot, m. Schuytken.

Bacon, m. Spec.

Bacquaige, voyez Bagage.

Bacul de mulet, Den steertriem van eenē myl.

Baculer, Felsler, Op de billen slaen, gheesselen.

Badaut, m. Vulps, sorende plomp.

Badaude, f. Vulpse, sotte ende pompe.

Badin, Badelorum, m. Een sinneken, oft ghec
in tshel.

Badiner, Den ghec oft sot scheiren.

Badinage, m. Badinerie, f. Beufelingen, ghec-
kernije, sotternije, onnutien clap.

Bagage, m. Bagagie, Tiyck.

Bagage de gens de guerre, Bagagie, den tros,

oorloochs tuyck.

troufser Bagage, Packen en sacken, vertrec-
ken, optrecken, opbreken.

Bague, f. Bagghē.

Bagues, f. Cieraets oft juweelen van een vrou-
we tſy van gout oft van siluer.

femme bien Baguée, Vrouwe die wel voorsien
ende ghestoffeert is van juweelen.

il a gaigne la Bague, Hy heeft de prijs gewōne.

petites Bagues penduz au tendron des o-
reilles, Ooringhen.

Baguenauder, Beufelen, Beufelen segghen oft
voortbrengghen.

Baguenaude, f. Schimp, beufelinghe.

Baguenaudeur, m. Beufelaer.

Baguette, f. Een lancachtich roedecken datmen
ghemeynlyc te peerde draecht.

Bahu, m. Een kiltte oft coffer.

Bai, Baiard, voyez Bay.

Baie, f. De beste vanden lauwerboom.

Bailler, Gheuen, utreycken.

Bailler & deliurer, Leueren, ouerghheuen.

Bailler à louage, Verhueren, verpachten.

Bailler en don, Schencken.

Bailler à vſure, Woekeren, op woecker gheuen.

Bailler caution, Borghe stellen.

Bailler en gage, Verpanden, te pande setten.

Bailler charge, Beloften, beuelen.

Bailler la chaise, Iaghen, doen loopen.

Bailler sur le dos, Op den rugghē slaen.

Baille, m. Ghegheuen.

Bail, f. Gheuinghe.

Bail à ferme, à rente ou à louage, Verpach-
tinghe, verhueringhe.

Baaillement, m. Leueringhe.

Bailluer, m. Gheuer.

Bail, f. Een instrument oft ghyſie vā eenich dinc
dat vercocht en gheleuert is.

Baille, f. Lene.

* Baille, Nourrifse, f. Eē memme oft vdeſtere.

Baillet, m. Vael, valuwe.

Baillet, Die een vleckē oft witte sterre int voor-
hoofte heeft.

Bailli, Seneschal, m. Baillan, Drossaert.

Bailliage, m. Baillauschap, Drossaertſchap.

Baillie, f. Macht, beuel ende heerschappije.

en voftre Baillie, Onder v beuel, bedwanc oft

Baillie, m. Baillan, Drossaert.

Baillie, f. Macht, beuel ende heerschappije.

en voftre Baillie, Onder v beuel, bedwanc oft

Baillie, m. Baillan, Drossaert.

jurisdictie.

Bailion, m. Tap of crane.
 Bailionner, Tap of crane int vat steken.
 Bain, m. Badstoue.
 Baiguer, Baden.
 Baignoire, f. badicuype, badt.
 Baister, Cussen.
 Baister eltroicement, Wel te deghe cussen.
 Baitoter, Dicwils cussen.
 en Baister, Eenen cus.
 Baiteur, m. Cuffer.
 Baitement, m. Cusinghe.
 Baister, Leeghen of bucken.
 Baister la teite, Thoofi laten hanghen.
 se Baister pour, &c. Bucken om, &c.
 se jour se Baiste, De aach gaet ten auont waert
 Baiste, m. Ghebuft.
 Baistement, m. buckinghe, buyghinghe.
 Bal, voyez Baller.
 Balade, f. Rymghedicht, Refereyn.
 Balaine, f. Valvisch.
 Balance, f. Waghe, balance.
 Balance d'vn orfeure, Goudbalance, Goudt-
 gherichte.
 *Entre en Balance de, &c. Twijffelen, In twij-
 fel, vrees ofi sorghe sijn van, &c.
 Balancer, Vveghen.
 *Je ceter Balance, Dat is als het hert gheraect
 wort ende loopt her waerts ende der waerts niet
 wetende waer vueden.
 L'Angle se Balance d'enhaut, Den Arent comt
 van bouen vlieghende.
 *Balancer vne chole à vne autre, Deen tegē
 her ander ghelycken.
 Balancement, m. Vveghinghe.
 en Balay, m. Eenen bessem.
 petit Balay, bessemken.
 Balier & nettoyer, Keeren en veeghen.
 Balieur, m. Keender, Veegher.
 les Balieures, Het wtkeersel ofi de vuylicheyt.
 Bale, f. Caetsbal, eenen grooten opgeblasen bal.
 Balon, m. Caetsballeken.
 *Bale de froment ou d'auoine, f. Paellie,
 ofi cas van tarwe ofi hauere.
 *Bale de marchandie, f. Een bale vā eenige
 cooppmanschap.
 Balon, m. Baalken.

*Balaffre d'oeuf sur de l'hyame

une Baleine, f. Een Walvisch.
 Balerin, m. voyez Danseur.
 Balier, voyez Balay.
 Baligaut, m. Grooten lourdant, stoef ofi lobben.
 Baliueau, m. Eenen boom diemen laet staen
 als men eenich hout afhouwet.
 Baller, Danter, Danssen.
 Balleur, m. Dansser.
 Bal, m. Eenen dans.
 Balle, voyez Bale.
 Ballier, voyez Balay.
 Ballamine, Balssemcruyt.
 Balultre de menuitier, De bloemen ofi vrie-
 raet van t'schrijnweete.
 Ban, m. Openbare veeplinghe gedaen met de roys
 ofi trompette.
 Bans, m. VVtroepinghe van een toecomende bry
 ofi ghe daen inde voockercke.
 four & moulin Banier ou Banier, ou four
 & moulin à Ban ou Bannal, Eenen ghemey
 nen ende vryen ouen ofi meulen.
 appeller à Ban & fiches, Eenen absenten open
 baerlyc wtroepen by gheboden, ende met brie-
 uen op ghemeyne plaetsen ghehecht.
 rappeau de Ban, VVedercomste ofi versoenin-
 ghe van een balline.
 Ban & arriereban, VVtroepinghe ende na-
 roepinghe, VVtroepinghe voor al ofi sonder
 meer daer na wt te roepen.
 Bannir, voyez Banir.
 Banc, m. Een banc.
 Banc d'argentier, Banche ofi VVissel.
 Bancs qui sont bas, Leeghe bancken, Onder-
 bancken, roetbancken.
 Banc de table dans la mer, Bancken inde
 zee, zeeplaten.
 Banquet, m. Bancsken.
 Bande, ou Bandes, f. Een gheselschap van die-
 tsamen gaen ende staen, eenen hoop volcx.
 Bande de genidarines, Bende ofi heyr van
 crijcksknechten.
 ceux de la Bande de, &c. Die vider bēde, &c
 par Bandes, Met benden, met hoopen.
 *Bande & ligue, f. Een bende ofi rot, Sette.
 *Bande ou ruben de tēte, Hoof, bande, het
 snoer, Spantsel.
 *Bande ou bandelette, f. Eenen windel.
 Bandes de d'ins bēdes
 bēdes de gēstrennes

Bande

- Bande qu'on met autour d'un habillemēt
Den boort of tbelegghel aen een cleedt.
- Bander, *Ommindon, windelen.*
- * Bander vn arc, *Eenen boghe spannen (blindē.*
- * Bander les yeux, *De ooghen verbinden, ver-*
- Bander la tette, *Thooft bewinden ofst verbinden*
- Baudc, m. *Ghehult, gewindelt of in windelt ge-*
- Bande, *Ghespannen boghe. (wonden.*
- Bandage d'arc, m. *Spanninghe vanden boghe.*
- Bandage d'arbaleste, m. *Een minde ofst*
windaes.
- Bandeau ou fronteau, m. *Bandelette, f. Eē*
bandeken ofst spansel, haersnoer.
- Banderolle, ou Bannerolle, f. *Her vaenken*
daimen bouen aen een lancie draecht, ofst bouen
op den mast van een schip set.
- Bandon, m. *Te veel toegheuen, toelatinghe.*
donner Bandon à aucun, *Te veel toegheuen.*
- Banier, Moulin banier ou à ban, *voyez Bā*
- Baniere, f. *Vaenken, baniere.*
- Banir, ou Bannir, *bannen, ballinc maken.*
- Bani, m. *Ghebannen.*
- Bani à tousiours, *Ten eennigen daghe ofst een-*
wilijc ghebannen.
- Bannies, f. *Wiroepinghen ghedaen by beuel*
vanden Heer.
- vn Bani, *ballinc.*
- Banissement, m. *banninghe.*
- Banlieue, f. *De palen van een stad. (stadt*
en la ville & Banlieue, *binnē de palen vā een*
- Banne, f. *benne, eenen grooten andiepen corf.*
- Banneret, *voyez Baron.*
- Bannerolle, *voyez Banderolle.*
- Baniere, *voyez Baniere.*
- Bannier, *voyez Ban.*
- Bannir, *voyez Banir.*
- la Banque, f. *De bancke ofst Wiffel.*
- enuoyer de l'argent par la Banque, *Gelt by*
de wiffel seynden ofst doen hebben.
- Banquet, m. *bancken.*
- Banquier, m. *banckier, Wiffelaer.*
- * Banquier, m. *Tapijt ofst cleedt om op eē banc*
te leggen. (tapijserie.
- Banquiers ou tapis de Turquie, *Turische*
- Bâqueroute, ou Bâqueroupte, f. *bâckerocete.*
- faire Banqueroute, *banckerocete spelen.*
- Banqueroutier, m. *banckerocetier.*
- Banquet, m. *bancker, maeltijt.*
parmi les Banquets, *Ouer maeltijt.*
- Banquetier, *bancketeren, houere, maeltijt houde.*
- en Banquetant, *Ouer maeltijt, bancketerende.*
- Banqueretie, f. *Onbetamelijcke brasserie.*
- Banqueteur, m. *bancketeerder, houerder.*
- Banquetement, m. *bancketeringhe.*
- Bans, m. *De gheboden ende wiroepinghen die-*
men voor de trouwinghe doet.
- Baptême, m. *Doop, doopsel.*
- Baptizer, *Doopen.*
- Baptize, m. *Ghedoopt.*
- les fons à Baptizer, *De fonte, een doopvat.*
- Barater, *bedrieghen.*
- Barateur, m. *bedriegher.*
- Barat, m. *Loosheyt, schalcheyt, bedriegherije.*
- Barateux, m. *bedriegelijc.*
- Baratte, f. *bote, stande, keerne.*
- Barattier, *boteren, keernen.*
- Barbacane, f. *bolwerc.*
- Barbare, c. *Vreemt, barbarijch.*
vne langue Barbare, *Een vromde ende onghe-*
hoorde tale.
- BARBARIE, f. *Barbarijen.*
- Barbarisme, m. *Quade tale, somtijts beteeker-*
net Onaerdicheyt, Onbeleeftheyt.
- forest Barbarique, *Een wilst ofst woest bosch*
daer di versche ofst veelderley boomen sonder
orden in staen.
- Barbaude, f. *Bier.*
- Barbaudier, m. *brouwer.*
- Barbe, f. *baert. (nen haer,*
la Barbe d'un coq, *De lille ofst dē baers vā ee-*
Barber Barbeër, *Den baertscheeren. (wrijuē.*
mettre en Barbe, *Teghensellen ofst indē baert*
- Barbes, *Een siele en puystkens die op de tonghe*
der peerden comen.
- Barbet, m. *Die maer een luttel baert en heeft.*
- Barbette, f. *baerdeken.*
- Barbu, m. *Ghebaert.*
- Barbiër, *Den baertscheeren.*
- Barbier, *Den baertscheerder, Barbier.*
- Barbierc, f. *barbiersfere.*
- Barbieric, f. *barbierswinckel.*
- Barberousse, m. *Die eenen rossen baert heeft.*
- Barbeau, m. *Een baers ofst barbeel.*
- Barbillon, m. *baersken ofst barbeelken.*

Barboter, Knippertand n vā conde oft vreesfe.
 * Barboter, Mompelen, preutelen, binnens monts
 spreken.
 Barbouillet, Brabbelen, vnyl ende leelijc maken
 Barbouilleur, m. Brabbelaer.
 Barbue, f. pouillon, Pladdys.
 Barbutte, f. Een cleyn vrucht oft beste vanden
 lauwerboom, &c.
 * Barbutte, f. Tap oft crane.
 * Barbutes, Mannen van wapenē soo genaemt
 om de cleedinghe die sy aen hun hoofd hadden.
 * Barbutte, f. Een keunelken oft caproenken
 dat men aen thoofst treet als men ouer velt in
 den winter reysl.
 Bardane, Punaife, f. Een weechluys.
 Bardeau à couvrir maisons, m. Latten oft
 berders om thys te decken.
 Barder, Barderen, verciere.
 Barde, m. Ghebardeert, verciert.
 Bardes de cheuaux, f. Barduerwerc oft ciera-
 gen van peerden.
 Barette, f. Bonnette.
 Baretade, f. Eeringhe met het afdoen vande
 bonnette.
 homme affectant Baretades, Een die geerne
 gheert is.
 Barquigner, Dinghen om te coopen.
 Barquigneur, m. Dingher.
 Baril, voyez Barril.
 Bariquelle, f. Schuytken.
 le Barnage d'un Roy, voyez Bernage.
 Baron, m. Baenderheere, Baroen.
 seigneurs Barons, Ghy heeren ghy Baroenen.
 * Baron, m. Een ghehout man.
 il est ja Baron, Hy is alreede houbaer.
 Baronnie, f. D'authoritey oft de macht van
 den Baroen.
 Barque, f. Barcke, schuyse.
 Barquette, f. Schuytken.
 Barquerots, m. Schuytlieden, schuytveerders.
 Barrage, m. Tol oft tribuyt.
 Barre, ou Barriere, f. Handboom, almeboom,
 oft draeyboom.
 la Barre de parlement, De afluytinghe van
 tparlement daer de Aduocaten by een sijn om
 te dinghen.
 Barre de temon, m. Den helmstoc van vroer
 karriane y de stoc de metaiguer

aen een schip.
 Barreau, m. Handboomken, almeboomken.
 le Barreau de la Cour, Tparc oft de besloten
 plaetse van het hof oft vaershuys.
 Barreaux, m. Yseren bouten, gheerde oft traliē.
 Barrer, Met den almeboom, handboom, yseren
 bouten oft gheerden sluyten.
 Barres, le jeu des barres, VVorstelinghe.
 jouer aux Barres, VVorstelen.
 joueur aux Barres, VVorstelaer.
 Barretade, voyez Baretade. (boom.
 Barriere de charpentier, f. Draeyboom, schut
 Barrieres sont la palissade qu'ō faiet pour
 les camps clos des combats soit à pied,
 ou à cheual, Balian oft afschutselen diemen
 voor besloten leghers maect sy van voer volc
 oft peerdervolc.
 Barril, Barrillet, m. Tonneken oft vaetken.
 Barrique, f. VVynpype.
 Barroir, m. Een lanc spieckerboor oft steecboor
 Bas, m. Leech, Neder.
 depuis le fin Bas, Van het alderonderste oft al-
 derleechste.
 en Bas, à Bas, Au bas, Om leeghe, Beneden, Ter
 aerden, Onder.
 priser au plus Bas pris, Seerluttel oft cleyn
 achten.
 parler Bas, Heymelijc oft properlijc spreken.
 de Bas lieu, Van slechten oft leegen afcomste.
 * Bas d'aine, Scheensadel.
 Bas de chauifes, Neercoussen.
 Basseur, f. Neerheyt, leechheyt.
 Bas, ou Bassement, m. Leechlijc.
 sonner Bassement & grossement, Eē swaer
 ende grof gheluyt gheuen.
 Bassecontre, m. Basconter, den alderleechsten
 roon ofte gheluyt inde musycke.
 Bassecourt, m. Neerhof.
 Bassedance, f. Passemedede.
 Basane, voyez Batenne.
 Bascule, f. VVippe oft boom daermen water
 mede put.
 Baselic, m. Een yseren oft metalen slanghe.
 Basenne, f. Basane, basaen.
 Basenne, m. Quellijc.
 visage Basenne, Bleece aensicht. (staet.
 Basennier, f. Het seyl dat achter naest den mast
 Ba-

Basilic, m. Een serpent Basiliscus ghenaemt, Basiliën cruyt.

Basilique, f. Princen hof, t'palleys vanden Coninc, het Raethuys oft ghemeyn Rechters huys oft een principael kercke oft tempel.

B A S L E, Basél, een stad in Duytschland.

Batque ou Batquayn. basquine gudeverck

Bassecontre, Bassécourt, Bassedance, voyez Bas.

Balliere, f. Eenen steer wt wijns oft biers dat noch op een vat is.

Bassin, m. Becken.

Bassin à selle percée, Cacteyle, schijtteyle.

* les Bassins d'une Balance, De schalen van een balance.

Bassinet, m. Becken. (helmet.

le Bassinet d'un heaume, Den opslach van een deux mille Bassinets, Twee duysent ghewapende mannen.

Bassiner vn liêt, Het bedde vieren oft wermen

Bassiner vne playe, Een wonde stouen.

Bassinoire, f. Vierpanne.

Bassinement, m. Vieringhe, verworminghe, oft stouinghe.

Bast, m. Scheensadel, Eselsadel.

Balter vn alne, Een Esel/adelen.

Bastier, m. Packager, die lasten oft packen met een scheensadel draecht.

Bastant, voyez Batant. t'opper bodem d'ijer

Bastard, m. Bastiaert.

Bastars ou Bastardeaux qu'on fait en l'eau, m. Staketfelen oft palen diemen int water

Bastarde, f. Bastarde, bastiaert dochter. (set.

* Bastardiére, f. Een houten bacckx oft een plaetsken ghemaect van berderen int viercante vol aerde daer men jonghe spruytkens in plant.

vne Baste, Schalcheyt, list, oft bedroch.

Bateau, voyez Bateau.

Basteler, Gnychelen, Camerspel spelen.

Basteleur, m. Camerspeelder, Gnychelaer.

Basteleurs faifants ioubretours, Sweerdtdansers.

Basteleuse, f. Camerspeelster, Gnycheleresse.

Bastilde, ou Bastille, f. Stercke, bol veng. (ken.

Bastir ou Bastiller vne ville, Een stad stercken ma

Bastillon, Bastion, m. Casteelken, stercke, bol

worc. bastion en qualle f.

neer t'ruyde f.

Bastir, Timmeren, stichren, bouwen.

Bastir vn editice, Een huys maken oft timmeren.

* Bastir en son esprit, Voor hem nemen oft schicken yet te doen.

Bastir vne accusation, Een aenclachte versieren oft dichten.

Basti, m. Ghesticht, ghebout, ghetimmer.

corps mal Basti, Onghechicht oft onghefaeisom neert lichaem.

Bastifleur, m. Een die timmert, een bouwer oft werckman, als metsier, timmerman, &c.

Bastiment, m. Mettinghe, timmeragie.

Bastimens merueilleux, Grootte ende hooghe timmeragien, groot ghebou.

Bastiffage, m. Timmeringhe, bouwinghe.

le Bastiffage de l'homme, Het maecsel, fatsoen oft de statuere van een mensch.

Baston, m. Stoc.

* le Baston de ma vieilleffe, De stoc oft troost mijns ouderdoms.

Baltonnet, m. Stoccken.

Baltonnades, f. Stocslaghen.

Batable, voyez Batre.

Batail de cloche, m. Den clepel van een clocke.

Batailler, Vechten, strijden.

Batailler cors à cors, Lijf om lijf vechten.

Bataille, f. Strijt, ghevecht.

jour de Bataille, Ghesetten dach om slach te leuren.

il ordonna ses gens & en fit quatre Batailles, Hy ordonneerde vier stelde sijn volc in oorden en maectender vnder bataillien oft heyre af.

Bataille rengee, Een heyr in slachorde gestelt.

te mettre en champ à Bataille rengee, Met vliegende vëndels te velde comen.

vn Bataillō, Eenich rot oft hoop cryghsvolc dat in orden staet.

Batant de porte ou de fenestre, m. Een herrebart, het rabat van een dore oft venster.

Bate, f. Een houten planckskén om de vloer mede te effenen.

Bateau, m. Boot oft schip.

Bateau de voyage, Veerschip, veerschuyse.

Bateau de charge, Vrachtschip, lastschip.

Batelier, m. Schipper, schipman, bootsman.

Batelee de bois, f. Een schip vol hout.

Bateler, Bateleur, voyez Basteler.

Batalogie, f. *Sotternije.*
 Batre, *Smijten, slaen.*
 Batre le bled, *Het coren dorstfchen.*
 Batre le beurre, *boteren, keeren.*
 * Batre quelqu'un à force de tesmoings,
Iemanden met veel ghetuyghen ouer vallen.
 Batre aucun à force d'argent, *Met ghelt de
 ooghen wifflcken.*
 Batre l'eau, *Verloren arbeyt en moeyte doen.*
 Batu, m. *Ghesmeten, gheslaghen.*
 Bateur, m. *Smijter.*
 Bateur de pauc, m. *Lanterfant, leeghwaech.*
 Batterie, f. *Een gheuecht.*
 Batement, m. *Bature, f. Smijtinghe, slatinghe.*
 Batoir, m. *Eenen blouwel. (men can)*
 Batable, c. *Ville Batable, Stadt diemē bestor-*
 Bau, *De breedde ende wijdde van een schip.*
 Baus, m. *De cromme balcken die te dweers in
 een schip liggghen.*
 tāt de pieds de Bau, *Soo veel voeten breedt.*
 Bau de bite, *voyez Bite.*
 Bauard, *voyez Bauer.*
 Bauds, m. *Chiens grefiers, Chiens cerfs,
 Hertshonden, Een soorte van honden dienende
 om herten te jagghen.*
 Baude, c. *Vrolyc, blijde.*
 Baudement, *Vrolyc.*
 Baudet, m. *Efel, Plompaert.*
 Baudir, *Resjouir, Verblijden, Vrolyc maken.*
 Baudir les chiens courans, *De honden doen
 huppelen en springhen by eenich gheluydi oft
 woorden.*
 Baudir vn faucon, *Eenen vale verheughen
 oft verlustighen.*
 Baudrier, m. *Baudrier à pendre l'espée,
 Rappiergor del.*
 Baudroyer du cuir, *Leertouwen, Huynetten.*
 Baudroyeur, m. *Leertouwer, Huynetter.*
 Baudroyric, f. *Huynetterijc.*
 Baue, f. *Zeeuer, Zeeueringhe.*
 Bäuer, *Zeeueren.*
 * Bauer, *Ghecken, Spotten.*
 Bauard, m. *Spotter.*
 Bauctie, f. *Gheckernije, spotternije.*
 Bauctte, on *Bauerette, f. Boesem, slaepdvec.*
 Bauffrer, *Slocken, onmanierlyc eten.*
 Bauffreur, m. *Slocker.*

*batter la strade de suiph an'ist
 (in de poerde slaen)*

Bauge, f. *Leem.*
 Bauge, f. *Eenen hoop stije.*
 Bauge, f. *T'oot van een wilt vercken.*
 du Baume, m. *Balsen.*
 Bay, m. *Cheual bay ou bayard, Eenē beyaert,
 vne jument Baye ou bayarde, Een bejaerde
 merrie.*
 Bayer, *Den mont open sperren oft open doen.*
 Bayer à la mamelle, *Na de mamme gapen, de
 mamme beghceeren.*
 il Baye vers la Grece, *Har leyt teghen Griecken*
 Bayard, m. *Gapaert, gaepstoc. (landt ouer.*
 Bayarde, f. *Gaperse.*

B E

BEAT, m. *Salich, heyligh.*
 Beat pere, *Salich vader.*
 Beate, f. *Salighe, heylighe.*
 Beatifier, *Salich maken.*
 Beatitude, f. *Salicheyt, heylicheyt.*
 Beau ou Bel, m. *Schoon.*
 Belle, f. *Schoone.*
 * mon Beau se perd, *Mijn schoonheyt vergaet.*
 tout Beau, *Al suetkens, properlyc.*
 Beaupere, *Stief, bebout oft schoonvader.*
 Beaufrere, *Stiefgher, mijn susters man.*
 Bellemere, f. *Stiefmoeder, schoonmoeder.*
 Belle feur, f. *Stiefgherinne.*
 Bellot, m. *Schoonachtich.*
 Beaute, f. *Schoonheyt.*
 Beaucoup, *seer vele.*
 Beaucoup trop, *Veel te vele.*
 vin de Beaune, *Anseroosen.*
 Beaupre, *Ceuadiere, m. De blint, een cleyn
 seyken naest de zee van voren wiflaende.*
 Bec, le bec d'vn oiseau, m. *Dē bec vā eenē vo*
 Bequer, *Becher, Metē bec stekē oft pickē. (gal*
 Becu, *Bequu, ou Bechu, m. Ghebēt.*
 Bequillon, m. *Beexken.*
 Bechce, *Bequce, f. Een becvol, oft eenen beet.
 als een voghel neemt.*
 Bechee, f. *Quetsure oft beet van eenē voghel.*
 Beccard, m. *Het wifken van den salm.*
 Beccasse, f. *sneppe.*
 Beccasse de mer, *voyez Pie de mer.*
 Beccasseau, *Beccassō, m. Beccassine, f. snep-*
 Becfigue, on *Bequefigue, f. Een vincke. (hen.*
 Becher, *voyez Bec.*

Bechet,

Bechet, m. *voez Brochet.*
 Becquebo, *Eenen specht.*
 Becyle, *voez Betycle.*
 Bedaine, m. *Scheenen oft hollen bryel.*
 Bedeau, m. *Huyfster, oft Bedel.*
 Bedon, m. *Bomme oft trommel.*
 Bedonner, *Tabouriner, Trommelen.*
 Bedouau, *Een meeuwe.*
 Bée, *Gaeule bee, Gapende oft openen mont.*
 Beeller, *Bleeren.*
 Beellement, m. *Bleeringhe.*
 Beer, *voez Bayer.*
 Beffroy, m. *Bellfoort, bespietoren.*
 Begueyer, *Stamelen.*
 Begueyant, m. *Stamelende.*
 Begue, c. *Stameleer.*
 Begueyement, m. *Stamelinghe.*
 Beguin, m. *Kinderhoofdooch, baghijne.*
 Beguiner ou Embeguiner, *De baghijne aēdoē*
 Behistre, *Orage, m. Tempeest, onweder.*
 Beiaune, c. *Leerjonghen, leer knecht.*
 payer son Beiaune, *Sijn willicom oft incom-*
ghelt gheuen.
 Beiaunage, m. *Leeringhe, proefstuc.*
 Beiaunille, f. *Sotheyt, wulpshey, Guesstādicheyt*
 Bel, Beau, m. *Schoon, cerchez Beau.*
 Belle, f. *Schoone.*
 Beler, *voez Beeller.*
 Belette, f. *Een wesselken.*
 vn Belier ou Belin, m. *Eenen ram.*
 Belinge, f. *Tireuteyn.*
 Belitre, ou Belistre, *Schudde, Bedelaer, rabbaue*
 Belitree, *Bedelen, rabbauwen.*
 Belitrierie, f. *Bedelarije, rabbauarije.*
 Bellement, *Properlic, lancsamelijc.*
 tout Bellement, *Met gemac, allecxkens, alsoet*
 Belliqueux, m. *Strijbaer, ooyloochachtich. (kēs*
 nation Belliqueuse, *Gens belliqueux, Oor-*
loechs oft strijbaer volc. (Bander, &c.
 Bende, Bender, Bendelette, *voez Bande.*
 Benediction, f. *Seegheninghe, benedictie.*
 Benefice, m. *Beneficie, VVeldaer, oft proeue der*
Priesters.
 intruz en vn Benefice, *Die eenighe prebende*
met fortse oft sonder recht ghecregen heeft.
 Benefice, m. *Die eenige beneficie heeft oft besit.*
 Benefier, *Proffiteren.*

Beneuolence, f. *Goetwillicheyt, goetherlicheyt.*
 Benict, ou Benict, m. *Ghebeylucht, gheuyt.*
 pain Benict, *Gheuyt broot.*
 Bening, m. *Goedertieren, goetherlich.*
 Beningne, f. *Goedertierne, goetherliche.*
 Beningaute, f. *Goedertierenheyt.*
 Beningnement, *Goedertierenlijc.*
 Benit ou Benistre, *Seeghenen, ghebenedygen.*
 Benict, m. *Ghebenedijt.*
 cau Benict, *VVijwater.*
 Beniffon, *Benediction, f. De benedictie, see-*
gheninghe.
 Benoistier, m. *Drijuwater wat.*
 Benoict, m. *Benedictus.*
 Bequebo, m. *Eenen sp. cht.*
 Bequenaud, m. *Clappaert.*
 Bequenaude, f. *Clappeye.*
 Bequer, *voez en Bec.*
 Bequet, *Eenensnoec.*
 Bequillon, *Bequ, voez Bec.*
 Ber, ou Berceau, m. *Een wieghe.*
 des le Berceau, *Van joucx op, vander jechte af.*
 Bercer, *VVieghen. (versacdt.*
 je tuis tout Berce de cela, *Te bender vol oft*
 Berche, f. *Gheschut datmen ghebruyt op de*
schepen.
 Bercherie, f. *Dat is de menichte van sulcken*
stukken gheschuts die in een schip sijn.
 Berdin, ou Berlin, m. *Eenen visch met schollen*
oft schellen.
 Berec, f. *Een vincke.*
 Bergier, m. *Schacpherder.*
 Bergerie, f. *Schaepproeye oft stal.*
 Berichot, m. *Commcxken.*
 Berlasse, f. *Een schramme, eenen hor.*
 Berlaffer, f. *Schrammen oft houwen gheuen.*
 Berlasse, m. *Ghehou, ghekerft.*
 Berlan, *Temr berlan, Tuyltelige houden.*
 Berlin, *voez Berdin.*
 Berlong, m. *Onghelijc, onffen.*
 cheueux Berlogs ou fencltrez, *Getrapt hayt.*
 Berlue, f. *Donckerheyt oft duysterheyt der oogen.*
 Berluer, *Verdonckeren, v erduyteren.*
 Berlue, m. *Duyster van oogē, onclær vā gesichte.*
 Bernage, m. *Den sluyt van eenig groot heer.*
 le Bernage de la chaffe, *ou l'equippage des*
veneurs, De gheretschap der jaghers.

Bernard, m. Bernaert.
 Berner ou Vanner, *Vannen*, *int* schieten.
 ou seras Berne, *Ghy* sult moeten aenstaen.
 Bers de chariot, *Ridelle*, *Waghenleeders*.
 Bertouder, *Onessen* *sch*eren.
 Beryl, m. *Beril* een costelyc ghesceente.
 Beface, f. *Biffac*, m. *Aessac*, *spierfac*.
 Befague, f. *Byle* oft *bellebarde*, oft ander ghe-
meer scherp aen beyde sijden.
 Befant d'or, *voyez* *Bystantin*.
 Befiche, *voyez* *Houe*. *fr* *roy* *fr*
 Beficle, *voyez* *Befycle*.
 Befoing, m. *Noodich*, *nootsakelyc*, *van* noode.
 quand il en est Befoing, *Alst* *va* noode is, *alst*
wesen moet, *in* tyt.
 * Nous auons Befoing de vostre aide, *Vy*
hebben *us* *van* doene, *ghy* ghebreeft ons.
 qu'est il Befoing de, &c. *Vvat* *ist* *van* noode
Vvat *heef* *imen* *te*, &c.
 il en fait Belouing d'autant, *Soo* *veel* *behoef*-
ter, *ghebreeft* *er* *oft* *isser* *te* *luttel* *oft* *te* *cort*.
 Besongne, f. *VVer*.
 descouure nous toute la Besongne, *Vertel*-
let *ons* *al* *de* *sake*.
 estre à la Besongne, *Int* *werc* *sijn*.
 faisant la Besongne, *Int* *werc*, *werc* *kende*, *doe*-
de *sijn* *were*.
 Besongnette, f. *VVer* *cx* *ken*.
 Besongner, *VVer* *cken*.
 cesser de Besongner, *Twere* *staken* *oft* *laten*,
Ophouden *van* *werken*.
 en Besongnant, *VVer* *ckende*, *int* *werken*.
 Besongne, m. *Ghe* *wrocht*.
 Besson, Gemeau, m. *Tweelinc*.
 freres Bessons, *Broeders* *van* *eender* *drachte*,
Tweelingen.
 sœurs Bessons, *Gesusters* *van* *eender* *dracht*
Bestail, *voyez* *Bestial*.
 Beste, f. *Beeste*.
 Bestes brutes, *Onredelycke* *dieren*.
 Beste sauage, *VVilt* *dier* *oft* *ghedierte*.
 * grosse Beste, *Eenen* *grootē* *plompaert* *oft* *bot*-
te *le* *te*, f. *Beest* *ken*. *(re* *croes*.
 Bestement, *Lourdement*, *Bottelyc*, *onuerstan*
delyc, *beestelycken*.
 Bestise & faute de sens, f. *Bor* *hey*, *Onuerstan*-
dicheyt, *beestelycheyt*.

Bestial, m. *beestelyc*, *beestachtich*, *wilt*.
 Bestiale cru aute, *Beestelycke* *wreetheyt*.
 Bestialite, f. *Beestelycheyt*.
 Bestial ou Bestail, m. *Vee*.
 gros Bestial, *Groot* *vee*.
 Befycle, ou Befycles, f. *Brillen*.
 des Betes, f. *beete*, *hof* *cruyt*.
 de la Betofne, *Betœine*, ou *Betoin*e, f. *betonie*
 Beuf ou Bœuf, m. *En* *os*.
 Beufs de graisse, ou engraissez, *Veste* *ossen*,
oft *die* *goet* *sijn* *om* *wet* *te* *maken*.
 Beufz retifz, *Steghe* *oft* *achter* *wislaende* *ossen*.
 Beuf roti, *Ghebraden* *ossen* *vleesch*.
 le marche aux Beufs, *Offsemeret*.
 Bouillon, m. *longhen* *os*, *Osken*.
 Bouvier, m. *Offendryuer*, *Offenslouwer*.
 Beuratte, *voyez* *Baratte*.
 Beurte ou Butte, m. *Boter*.
 Beurter, *boteren*, *boter* *op* *doen*.
 Beurrier, m. *boter* *cooper* *oft* *vercooper*.
 Beurriere, f. *boter* *vercooper* *tere*.
 Beauerie, *Beourage*, *cerchez* *Boite*.
 Bezer, *biesen* *ghelyc* *de* *koeyen*.
 aller à S. Bezet ou trotter, *Gaen* *biesbouden*,
hier *ende* *daer*, *lanter* *fanten*.
 Bezycle, *voyez* *Befycle*.

B I A Q V E Venise, *Tghene* *dat* *de* *vrouwen*
ghebruycken *in* *hun* *blancketsels*.
 Biberon, m. *Bon* *biberon*, *Grooten* *dronc*-
kaert, *goet* *drinckebroer*.
 Biberon, m. ou elguiere, *Lampet*.
 la Bible, f. *Den* *Bybel*.
 Biche, f. *Een* *hinde*, *twyfsken* *vanden* *hert*
 Bicheteau, m. *Het* *jonc* *van* *een* *hert* *oft* *hin*-
de, *Een* *jonchert*.
 Bien, *VVel*.
 non pas li bien, *Niet* *seer* *wel*.
 Bien mentir ou richement, *Seer* *lieghen*, *flou*
telyc *lieghen*.
 prendre en Bien, *Int* *goede* *nemen*.
 homme de Bien, *Een* *man* *van* *eeren*.
 * Bien que, *Oft* *alsoo* *waer*, *wat* *ist* *dan*.
 la Bienallée, *De* *foye*.
 * Bien, ou Biens, m. *Goet* *oft* *rycdommen*.
 le Bien que le pere delaisse à ses enfans a-
 pres son trespas, *Patrimoine*, m. *Vaderlyc*
ke *goe*-

bi *dan* *re* *ghe* *u* *yt* *in* *h* *ny* *st*

ke goeden.
 Bientenant, m. *Befitter des goets.*
 il a des Biens, *Hy heuet wel, hy is wel bydē sijne.*
 Bienfact, m. *VVeldae.*
 Bienfaitant, m. *VVeldadich.*
 Bienfaiteur, m. *VVeldoender.*
 Bienheurer aucun, *Iemant ghelufsalich ma-*
ken, Iemant gheluc bieden.
 Bienheureux, m. *Gheluckich, ghelufsalich.*
 Bienheureté, f. *Gheluc, ghelufsaemheyt.*
 Bienheureusement, *Gheluckelycken, ghelufsa*
lichlijcken.
 Bienfiance, f. *VVelvoeghinghe, cieraie.*
 Bienviennier ou Bienveigneur aucun, *Iemāt*
willecom heeten.
 Bienvenu, m. *VVillecom.*
 Bienvenue, f. *VVillecomste.*
 payer la Bienvenue, *Sijnen willecom gheuen*
Bienveuillant, m. Goetwillich, goetherich.
 Bienveuillace, f. *Goetwillicheyt, goetherticheyt*
 Bienvoulu du peuple, m. *Den volcke aenghe*
naem, die van tvolt bemint is.
 Biere, f. *Een dootkijste.*
 de la Biere, f. *Bier.*
 Biés, *Aller de biés, Dweers oft ouersjde gaen.*
 Bièvre, m. *Een beuer.*
 Biforme, c. *Van tweederley ghestalten, dat twee*
ghedaenten heeft.
 Bigame, m. *Een die twee vrouwe getrouwt heeft*
 Bigarrer, *Schockieren.*
 Bigarrer les propos, *Sijn woorden schockieren*
oft menghelen.
 robbe Bigarree, *Gheschockierden roc.*
 Bigarrure, f. *Schockiersel.*
 Bigarrement, m. *Schockieringhe.*
 Bigarrement, *Gheschockiert, in schockiersels.*
 Bigle, c. *Scheelluert.*
 Bigne, f. *Een buyle.*
 Bignets, m. *Pannecoecken, struyuen.*
 Bigorne, m. *Aenbeelt met twee hoornen.*
 Bigorne, m. *Kersteline oft wegge.*
 Bigot, m. *Ypocrijt, gheueynst mensche.*
 Bigotic, ou Bigotie, f. *Ypocrijsje, geueynstheyt.*
 par Bigotie, *Gheueynsdelijc.*
 Bihay, ou Bihais, m. *Dweers, slim, ouerhoecx.*
 Bihayter, *Dweers gaen als een dronckaert.*
 Bille, f. *Bolle oft cloot, keghele.*

Biff. & c. p. g. d. e. r

Billard, m. *Beytel.*
 Biller, *Clossen, keghele.*
 Billon, m. *Billoen, koper.*
 Billot d'or, m. *Egner clomp gouts.*
 Billot de bois, *Een groot siuc hout.*
 Bimbelot, m. *De kaey, een viercant ghekerft*
stoccken met ghetal daermen te worpt.
 Biner les vignes, *Den wijngaert bouwen oft*
 Bineur, m. *VVieder.* (snoeyen.)
 Binement, m. *VVriedinghe.*
 Binoter, *Tlandt sijn tweede voren gheuen.*
 Binotez, Binotage, Binotement, m. *VVeder*
bouwinghe vanden lande.
 Birraque, m. *Vents birraques qui s'esse-*
uent de tous costez, Tempeest, onweder van
contrarie winden.
 Bis, m. *Pain bis Bruyn broot.*
 Bisacquier, m. *Die den spiersac draecht.*
 Bisantin, *voyez Bysantin.*
 Bizarre, *Fantsastijc.*
 Bifarrie, f. *Grillen int hoofst.*
 Bifayeul, m. *Out groot vader, mijn groot va-*
ders vader.
 B I S C A I E, *Boscaeyen, een landtschap van*
Spaengnien.
 Biscain, m. *Boscaeyer.* (ketfen.)
 Biscaye au jeu de paume, f. *Een haz aert int*
 Biscuit, m. *Bisquyt, tweemaal ghebacken broot.*
 Bise, f. *Noorden.*
 vent de Bise, *Noorden wint.*
 Biseau, m. *Schaefyser.*
 Biser, *voyez Bezer.*
 Biset, m. *Een soorte van duyue die blau ende*
bleec verwich is.
 Bisexte, m. *Schrickeljaer.*
 le second jour du Bisexte, *Dē schrickeldach*
die tweemaal ghetelt wort.
 le mois du Bisexte, *Februaric, Schrickelmaet,*
Sprockelmaent.
 Bissac, m. *Bilace, f. Aessac, spiersac.*
 Bites, *Keuninghenaghels inden handel der schepen.*
 Bizarre, c. *Fantsastijc.*

B L

BLAFFARD, m. *Bleecachtich.*
 soleil Blaffard, *Bleecke sonne.*
 Blaireau, m. *Een meeuwe.* (coren saest.)
 pais de Blaitie, *Coren vel, Corenlant, daermen*
Blanc,
 kind. d. t. v. c

Blanc, m. Wit.
 vn peu Blanc, Witackuch.
 * Les Blancs où sont escrits les noms des juges, Een witte tafel daer de namen der rechters in gheschreuen worden. (Ceruse.
 * Blanc d'Espagne ou de plomb, voyez
 Blancheatre, c. Witachtich.
 Blanche, f. Witte.
 Blanchet, Wittekens.
 du Blanchet, Wit laken, witten doec.
 Blancheur, f. Witicheyt.
 Blancherie, f. Bleyckerije.
 de Blanchissage d'une massonnerie, Wifel daermen de mueren mede bestrijt.
 Blanchissage de linge, m. Bleyckerije van
 Blanchir, Witen, wit maken. (lynwaet.
 Bianchi, m. Ghewit.
 vn Blanc, Een blancke.
 Blance, Spelte die seer wit is. (cappen.
 les Blancs manteaux, Monincken met witte
 Blandir, Smeecken, aenlocken.
 Blandissant, Aenlockende, smeekende.
 Blandisseur, Pluymstrijcker.
 Blandissement, m. Pluymstrijckinghe.
 Blareau, voyez Blaireau.
 pais de Blarie, Corenvelt, Corenlant.
 Blasme, m. Blameringhe, schande en achterclap.
 Blasme ou reprehension, Berispinghe, straf-
 singhe, lasteringhe.
 Blasme, Verdrispinghe, lasteringhe.
 tout le Blasme en demeure sur toy, Ghy hebt alleen de schult.
 qui est sans Blasme, Onbegrijpelyc.
 il n'y a Blasme qui puisse prendre sur luy, Her en is hem niet te wijten, Hy en heefter geē schult in. (de oplegghen.
 Blasmer, Blameren, ver wijten oft eenige schan-
 Blasmer & reprendre, Straffen, Berispen.
 Blasmer & despriser, Misprisen.
 Blame, m. Verweten, ghelastert, Berispt.
 Blason, m. Blasoen.
 Blaton se prend aussi pour l'escu, comme
 Le cheualier pendit à son col le blason du Prince, Den Ridder hinc aensijnen hals tblasoen vanden Prince.
 le Blason de la rose, Een ghedicht tot lof, prijs ende eere vande roose.

Blasonner, Dat is ordentlich uisegghen ende verhalen het inhoudt en beswoep vade blasoen.
 Blasonner la perle, la rose, &c. In eē referen ghedichte stellen de prijsinghe, deuchden ende volmaetheiden vande peerle, roose, &c.
 * Blasonner, mesdire & detracter d'aucun Lasteren ende van yemant quaet segghen.
 Blaphemer, Blasphemeren, lasteren.
 Blapheme, m. Laster, lasteringhe, blasphemie.
 Blaphemateur, m. Blasphemeerder, lasteraer.
 Blaffer, Stouen, weycken, suetkens metten handen nat maken.
 Blaueotes, Blauwe corenbloemen.
 Ble, m. Terwe oft coren.
 du Blé frimé, Brandt terwe, brandtcoren.
 du Blé turguet, Turcxcoren, Turcxsche terwe.
 Blé locar, ou poullé, Ghebaert coren.
 Blé germe, Gheschoren coren.
 Ble mellé, Coren dat vol oncruyt is.
 batre le Blé, Dorffchen, het coren utreden.
 manger son Ble en verd, Sijn coreken groē etē
 pais de Blaire, Coren velt, corenlant.
 Bleime, c. Bleec.
 Bleimet, m. Bleecxkens, bleecachtich.
 Bleime comme vn drap, Eē die de doot verwe gheschepen heeft, die de doot op de lippen heeft, doot verwich.
 Bleimir, Bleec worden oft maken, bleecken.
 Blemissement, m. Bleecmakinghe, bleeckinge.
 Blesser, Quetsen.
 Blesser sa force, Sijn craecht verminderen.
 Blesse, m. Chequetst.
 Blessure, f. Quetsure, quetsinghe.
 poire Blette, Plattepreere.
 Bleu, m. Blau.
 Bleuier, m. Corenbloeme.
 Bloc, En bloc, In somma, int corte.
 paye en Bloc, Gantsch af betaelt.
 Blocaille, Bloccage, ou Moillon, m. Ghehouwen steen daermen mede metst.
 Blocul, ou Boquil, m. Blochuyt oft stercke van hout ghemaeft.
 Blond, m. Goutgheel, blond.
 Blondelet, m. Blontachtich, gheelachtich.
 Blondelette, f. Emediens hayr blontachtich oft gheelachtich is.
 Blonde, f. comme, Perruque blonde, Blond-hayr.

bayr, goutzheelbayr.
 Blondir, ou Blondoyer, Goutzheel hayr crijgē,
 blond worden.
 Bloquer, arrefter vn marché avec quel-
 qu'un, Eenen coop met yemant sluyten ende
 dien houden.
 Bloquil, voyez Blocul.
 Bloutroucr, voyez Cylindre.
 Blouwer, m. Blouwel.
 Bluerre, f. Geynsteren oft voncxkens riers, oft
 glinsteringhe ende blickinghen diemen in de
 heefte daghen vanden somer inde locht fiet.
 Bluerter, Glinsteren, blicken.
 Bluteau, m. Meelbuydel stramijn, teomst.
 Bluter, Buylen, siften.
 Bluteur, m. Sifter.

B O

BOBANS, m. Ouerdaet.
 Bobancier, m. Groot geltquister oft ouerdaedich
 Bobeliner, Schoenen lappen. (menssch.)
 Bobelineur, m. Schoenlapper.
 Bobine, f. Een bobijne.
 Bocache, m. Boschagie, voyez Bois.
 Boquet, Bosquillon ou Buscheron, m.
 Boschken.
 Bocal, m. Waterpot.
 Bocques d'une riuere ou estang, De spuyen
 oft sluyfen van een riuere oft staende water.
 Boeuf, voyez Beuf.
 Boesseau, Boesselet, cerchez Boisseau.
 Boette, voyez Boilte.
 Boileau, m. Waterdrincker.
 Boire, Drinken.
 Boirel vn à l'autre, Malcanderen brengen.
 Boire à lut, Eenen vollen wt brengen.
 Boire tout à fait, Gheheel wt drinken.
 Beuuerie, ou Buuerie, f. Drinkinghe.
 Beuueur, m. Drincker, dronckaert.
 Beuuercau, m. Dronckaerdeken.
 Beuuetet, Du wils drinken, Poyen.
 Beuuette, Vin de despense, f. Leur wijns.
 Beuueteur, m. Een poyaert.
 Bruuage, m. Dranc.
 * le Boire ou Boisson, Den dranc.
 Bois, m. Hout.
 * Bois aussi est la lance d'homme d'armes,
 Een lancie van een ruyter.

porter bien son Bois, Sijn lancie wel draghen
 oft houden.
 Bois de haute fustaye, Volwassen oft lanc hout
 Bois madré, Ghemarbert hout.
 * le Bois d'un cerf, Herzhorens.
 * Bois, voyez Forest.
 Boicheron, m. Houtbreker.
 BOISLÉDVC, voyez Bosteduc.
 Boisseau, m. Een halfsifter, een mudde.
 Boisselet, m. Muddcken, een cleyn halfsifter.
 la croix Boissée, ou Bouyssee, Het cruyt dat
 met boschboomtacken gheteeckent is.
 Boiste, ou Boitte, f. Buisse.
 Boiste marce, Zeecompas.
 Boiste de gouuernail, De laeye van troet.
 Boistelette, f. Busken.
 Boister, ou Boiter, Hincken, creupel ende mano
 Boisteux, m. Creupel, manc. (gaw.)
 Boisteuse, f. Creupele, mancke.
 Boitement, m. Hinckinghe.
 Boitte, voyez Boiste.
 Boiuin, m. Wyndrincker, Wijnwyper.
 Boline, voyez Vent à la boline.
 Bolieure, f. Lippe.
 Bombarde, f. Een busse.
 Bombardeur vne ville, Een staet beschieten.
 Bombardier, m. Busschietet.
 Bombasin, m. Bombasijn. *cf. ...*
 Bon, m. Goet.
 * tenir Bon, Vast houden, by eenich dinc bliuen.
 faire Bō de quelque chose, Voor eenich dinc
 * sentir Bon, Wel riecken. (Sprekens.)
 Bonne, f. Goede.
 Bonté, f. Goetheyt.
 Bonace, ou Bonasse, f. Stil weder, stille der zee
 Bond, m. den bot.
 le Bond d'un estœuf, den wederbot oft ween-
 spronc van eenen bal.
 Bondir, Wederbotten, wederop springhen.
 Bondes, f. Water sluyfen, spuyen.
 Bondonner, Stoppen.
 Bondon, m. Stopfel.
 Bone, voyez Borne.
 Bonge, f. Bussel.
 Bongette, f. Busselken.
 Bonnaire, c. Goedertieren.
 Bonnaireté, f. Goedertierenheyt.

Bonnairement, A la bonne foy, Goedertierlijc, sonder bedroch.
 Bonnement, Pour uen que bonnement tu le puiffes faire, Soo verre ghijt gemakelijcken doen cont.
 je ne scauroy Bonnement dire, Ic en soude niet wel ofi voor seker connen ghesegghen.
 Bonnet, m. Bonnette.
 le Bonnet en la teste, Met ghedeelten hoofde.
 Boneton, m. Bonneteken.
 Bonnet de fer, Beckeneel.
 Bonnetier aucun, De bonnet dicwils voor yemant af doen.
 Bonnetier, m. Bonnetmaker oft vercooper.
 Bonnette, f. De bonette in een schip, is d'ouerschot van een seyl dat onder aen t'grootte seyl ghehecht wort.
 Bonnier, Bunder landts.
 Bonte, cerchez Bon.
 Boques d'estang, voyez Bocques.
 Boquet, voyez Bois.
 Bord, m. Boort.
 le Bord de l'eau, Watercant.
 la Bord de la mer, Den cant en ouer der zee.
 * je l'auoye sur le Bord des leures, Ic haddet in mijnen mont ofi op mijn tonghe.
 à Bord, Aen landt, oft aen boort.
 mettre à Bord, Te lande aen setten, aen tlandt setten.
 Bords ou Bordage, m. De buyten boorden van een schip.
 Border, Boorden.
 Border d'argent, Met siluer beslaen.
 Bordeur, m. boorder, borduer wercker.
 Bordure, f. borduer sel, boort sel.
 Borde, f. Een huys alleen opt velt staende.
 Bordier, m. Die in sulc ee huys woort, hoeruaer.
 Bordeau, m. petit cayer, voyez Bordereau van Bordeau, bordeel.
 Bordeler, Hoerjaghen, int bordeel loopen.
 Bordelier, m. bordeel broc, hoerjagher.
 Bordelage, m. Hoererijs, Bordeelwert, Hoererec.
 Bordereau, m. Een memorie boeckken.
 Borgne, c. Losch, scheel.
 Borner, m. Scheelachtich, loschachtich.
 Borgnessé, f. Eene die scheel oft losch is.

Bornal, m. Honichraet oft biehuyssken van wasse, daer de bien den honich in maken.
 Borne, f. Pael, paelsteen.
 Borner, Affeoir les bornes, Affpalen, de paelsteenen setten.
 Borner en son esprit, Iet by hem seinē bescheyen den ofi int het te beschryuen.
 Borner ses appetits & palsions, Sijnen lust ofi lijden bedwinghen.
 Borne, m. Afsgepaelt.
 Borneur, m. Afspaelder.
 Borras, m. Borras, soudeersel van gout.
 Boscage, voyez Bocage.
 BOSLE D V C, S'herzoghenbosch, een stad in Brabant.
 Bosquet, Bosquillon, voyez Bois.
 Bosse, f. Eenē bult.
 Bosse, f. Een gheswel.
 la Bosse de pierre precieuse, Het hooft vanden rinc daer het ghesteente in staet.
 vne Bosse d'arbre, Een weer ofi cnobbelinde boomen.
 Bosse de terre, Heuuel.
 Bossette, f. Heuuelken, bultken. (doppē.
 Bossettes qu'ō met sur les liures, Cnoppē oft
 Bossette à bride de cheual, De busfen vanden toom.
 Boffetier, m. Die de busfen aen de toomē maect.
 Boffuer, Crommen, crom maken.
 Boffu, m. bultenaer, ghebult.
 lieu fort Boffu, Plaetse vol heuuelkens.
 Bot, ou Sabot, m. Holbloke.
 Botargues, Eyeren van viiffchen die ghesouten ende ghedroocht sijn.
 Bote, f. bussel.
 Boteau de foin, m. Een bussel hays.
 vn Boteau de foarre, Een bondt stroys, een gebondt rijs.
 Boteler, by busselen legghen, in bussels binden.
 Botes, ou Botines, f. Leerfsen
 Boter, Leerfsen aendoen, leerfsen.
 Botc, m. Gheleerft.
 Botines, f. Leerfsken.
 Bouton, voyez Bouton.
 Bouban, ou Boubance, voyez Bobans.
 vn Bouc, m. Eenē boc.
 Boucquin, m. Boeckken.

qui sent le Boucquin, Dat sintfl ghelijc eenen
 Boucaner, Doen ghelijc eenen boc. (boc.
 Bouche, f. Mont.
 Bouche mcdifante, Quaet bachuys, quaer
 van monde.
 * Bouche d'vne riuiera, Den inganc van een
 riuiera inde zee.
 * je n'ay non plus Bouche de vilain que
 vous, Ic smake soo wel wat goets alsghy.
 auoir Bouche à cour, Den vryen cost hebben.
 dire de Bouche, Metten monde oft mondelincx
 segghen.
 moderer la Bouche, Matelijc eten, ofte niet te
 veel claps hebben.
 il n'osoit pas ouvrir la Bouche, Hy en dor-
 fe niet eens kicken.
 ce fera pour faire bonne Bouche, Tis rechts
 tot een goet beetken achter na.
 tordre la Bouche, Den mont vertrecken oft
 fronsen.
 * les Bouches de la playe, Decanten van een
 wonde.
 Bouchette, f. Mondeken.
 Bouchée, f. Een mondt vol.
 Boucher, cerchez Boufcher. *70 pp.*
 vn Boucher, Vleeschouwer.
 Boucherie, f. Vleeschuys.
 * faire grand Boucherie & charnage, Groo-
 te moort ende bloestortinghe doen.
 Bouchimbarbe, f. Gheytenbaert.
 Boucle, f. Een ghespe.
 Boucler, Ghespen.
 Bouclier, m. Eenen schilt oft Beuckelaer.
 faire vne leuce de Bouclier, Een voorspel
 met schilden doen.
 Boucon, m. Een vijghe, fenijn.
 bailler Boucons, Een vijghe coken, yemandt
 vergheuen oft fenijn in gheuen.
 Boudin, m. Eenen beulinc.
 Boudine, f. Nombril, m. De nauel.
 Boue & fange, f. Slije.
 * la Boue qui sort d'vne playe, apostume
 & semblables, Eter, materie.
 Boueux, m. Slijcachtich, beslijft.
 Bouffer, Opblasen.
 Bouffer de courroux, Ontsteken vā grāschap
 vne Bouffée de vent ou de feu, Een gheblaes

van mint oft van vier.
 Bouffi, m. Ontsteken van gramschap,
 harenc Bouffi, Drooghen harinc.
 Bouffons, Danser les bouffons, dansen int
 harnas na. de wijse van Pyrrhus.
 le Bouge d'vn bouclier, Het middelste oft de
 pinne van eenen schilt.
 * le Bouge d'vne chambre, Twelfsel van
 een camer. (malc.
 * Bouge, Bougette, f. Een bougette oft leeren
 vn Bougeon, eenen bout daermen metten voet
 boghe mede schies.
 Bouger, Se bouger du lieu où on est, Vergaē
 Verstaen oft vertrecken vā de plaetse daer mē is
 ne Bouger de la maison, In huys blijuen, niet
 wt gaen.
 Bougette, f. Bougette, Leeren male.
 Bougie, f. Vassen keerse, Vāflichi.
 Bougier, Met was bestrijcken.
 Bougier le fil, eenen draet wassen.
 Bougié, m. Ghewast, met was bestreken.
 Bougre, m. Bougher, knechten scheynder.
 Bouhourdi premier & second, m. den eer-
 sten ende tweeden sondach inden vasten.
 Bouiller, Bouillon, voyez Boullir.
 Boujon, voyez Bougeon.
 Boujotte, eenen nest int duyuencot daer elke
 duyue haer bysonder inhoudt.
 Boule, f. eenen bol.
 Bouler, Bollen oft rollen den bol werpen.
 Bouloire, f. Bolbaen oft cloisbane.
 Bouleau, m. een berckenboom.
 Boulengier, m. eenen baker.
 Boulengiere, f. Backerisse.
 Boulengerie, f. Backerije.
 Boulter, voyez Boule.
 Boulter, m. Bolleken oft clootken.
 Boulets d'artillerie, Busclooten.
 Bouleuer ou Bouleuert, m. Boluere, eē stercke
 Bouleuerfer, Het onderste opwaerts keeren,
 gantsch omkeeren.
 Boulie, f. Kleinbier.
 Boulie, f. Pap.
 Bouliéux, m. dat van ghersten meel is.
 Boulieux, Poupert, m. Pap eter.
 Boulingue, ou Bouringue, f. Het opseyl dat
 naest de meerste aen den grooten mast is.

Boullir, ou Bouillir, Sieden.
 Bouillant, Bouillant, m. Siedende.
 Boulli, Bouilli, m. Ghesaden.
 du Boulli ou Boullu, m. Ghesoden vleesch.
 Bouillon, ou Bouillon, m. Vleeschop.
 Bouillon sur l'eau, Bobbel opt water.
 Bouillonner, Bobbelen, Bobbelen opwerpen.
 Boulture, f. Siedinghe.
 Bouquanier, Cela est bouquanier, Tis wt de ghewoonte, men ghebruycket niet meer.
 Bouquet de fleurs, m. een tuylken.
 * Bouquet de laine, Noppe oft Vlocke wolle.
 Bouquetiere, f. Tuylmaeistere oft vercoopster.
 Bouquin, voyez Bouc.
 Bourbe, ou Bourbier, m. Slijc oft slijchoop.
 Bourblier, voyez Bourblier.
 Bourbier où les pourceaux se veautrent, Moyer daer de verckens in wentelen.
 la lie, Bourbe ou limon de quelque chose Ghist, droeffem oft de moyer van eenich dinc.
 Bourbeux, m. Slijcachtich, Moyerachtich.
 Bourbeter, ou Barbeter, Babbelen, knabbelen, knibbelen, keeckelen, kyuen.
 Bourbettes, Lompen. (vercken).
 Bourblier d'un porc, De borst van een wilds.
 Bourde ou Bourdes, f. Leughenen, beufelen.
 Bourder, Beufelen, leughenen verferen.
 Bourdeur, m. Beufelaer, leughenaer.
 Bourdelier, m. Roffiaen, bordeelbrocke.
 Bourdon, m. Hommel, bommel, een wespe.
 Bourdonner, Dømmelen, rommelen oft ruyfchen als de byen.
 le Bourdon & bruit des mousches à miel, Tghedommel oft gheruyfch vande bien.
 * le Bourdon d'un pelerin, Palsterstoc, pelgrims stoc oft staf.
 Bourg, m. ou Bourgade, f. een ghebucht, prochie oft dorp, een borcht.
 de Bourg en bourg, Van dorp tot dorp.
 Bourgeois, m. Borgher, poorter.
 Bourgeoise, f. Borgherisse.
 Bourgeoisie, f. Borgherschap.
 Bouringue, voyez Boulingue.
 Bourjon ou Bourgeon, m. De cnappe oft botte.
 Bourjon à la face, een bladerken oft puyfiken ins aensicht.
 Bourjonner, Botten, wtspruyten.

de vuyt in gwaet

Bourjonne, m. Ghebot, wtghesproten.
 Bourjonnement, m. Bottinghe, wtspruytinge.
 Bourlet, ou Bourrelet, m. eenen wisch, wronc, oft circkel van lijnwaet, laken, leer oft andere dinghen ghevult met schoorhaer.
 Bournal, m. Vn bournal & rayon de miel, Honichtract.
 Bourrache, f. Bernagie.
 Bourras, Boras, Soudaersel van gout.
 Bourre, f. Scheerwolte oft vlocken, schoorhaer.
 Bourreau, m. Hanghman, Beul.
 Bourrellerie, f. Groote pijninge, Ghebruyckinghe van groote wreetheyt ende moordinghe.
 Bourrée, f. Lichtemusaert bandt.
 Bourrelet, voyez Bourlet.
 Bourrelier, m. Gareelmaker.
 Bourrellerie, voyez Bourreau.
 Bourroche, f. Bornagie oft Bernagie.
 Bourse, f. een borse.
 * Bourses ou poches & filets des chasseurs Het garen van de jughers dat bosfrys ghe-maelt is. (jyger).
 coupeur ou fouilleur de Bourse, m. Borse-couper.
 * Bourlet de hune, m. Het opseyl dat bouen de meerste is aen den grooten mast.
 Bourfette, f. een borseken.
 Bourferon, m. een leeren borseken.
 Bourteau, m. eenen buidel.
 * Bourse, f. Lieu où s'assemblent les marchands, De borse.
 Bourfin, Een kleyn touwe met eenen ysere haec, welke de blint vast hout.
 Bourfier, m. Borsemaker.
 Bourfoufer, Opblasen.
 Bourfouffie, m. Opgheblasen.
 Bourfouffure, f. Opblasinghe.
 Boufcher, Stoppen.
 Boufchon, m. een stopsel, bomme.
 Boufchement, m. Stoppinghe.
 Boufe, f. Koeyen drec.
 Bouffole, ou Buxolle, Zeecompas.
 le Bout de quelque chose, m. Het eynde, demstap, het wterste oft het opperste van eenich dinc.
 estre au Bout de son sens, Vvisinnich sijn, buyten sinnen sijn.
 estre de Bout, Op sijn, over eynde sijn.
 deuant qu'il fut le Bout de l'an, eer ijaer we
 kint, vuyt de yulle se af sinte hulle oft
 schouwen

- oft om was.*
 aller jusques au Bout, *Het wterste proeven,*
steffe voor al bysetten.
 mettre vn Bout à vn baton, *een spuis oft punt*
aen eenen stoc maken.
 enuoyer au Bout du monde, *Verre verseyen*
 au Bout de quinze jours, *Na veerthie dagen*
 venir à Bout de ses entreprinles, *Sijn opset*
volbrenghe.
 il en est venu à Bout, *Hy ist doorcomen.*
 toucher du Bout des doigts, *Met vspken*
vanden vingher aentasten.
 Bouter, Pouler, Stooten.
 * Bouter au vent, *Tseyna den wint setté, tseyl*
den wint gheuen.
 Boutée, *f. eenen stoot, aenstoot.*
 homme qui n'a point bon Boutehors, *een*
die niet wel ter talen en is, die yet qualijc can wt
 Boutefeu, *m. Brandstichter.* *(Sprek.*
vn Boutefeu, een stoc vier, die eenich oproer
 Bouteille, *f. een slesche.* *(aenrecht.*
 * Bouteille, *f. een bobbele opt water.*
 Boutilier, *m. Fleschmaker.*
 * Boutilier, *Botteljier.*
 Bouticle ou Boutique, *f. eenen winkel.*
 Bouticle à poison, *eenen wouwer, vijner,*
vifschuyl oft vifschput.
 Bouticlier, Boutiquier, *m. Creemer oft winc*
 Boutine, *Den nauel.* *(kelknecht.*
 Boutique, *voyez Bouticle.*
 Bouton, Bourjon, *m. Knop oft Botte.*
 Bouton d'une rose, *Roosknop oft botte.*
 Boutons de verolle, *De wtbottinghe van*
de pocken. *(le.*
 Bouton de laine, *Eenoppe oft vlocke van wol.*
 Boutonner, *Botten, knoppen voorbrenghe.*
 * Bouton, *Knop diemen aen de cleederen set.*
 Boutonner, *Knoppen, toecnoppen.*
 Boutonniere, *f. Cnopgat.*
 Boutonnier, *m. Cnopmaker.*
 Bouvier, Bouuillon, *m. cerchez Beuf.*
 Bouys ou Bouis, *m. Boschboom oft palmehout.*
 la croix Bouyssee, *Het cruys dat met boschboō*
tacken ghereeckent is.
 Bouzolle, *m. Zeecompas.*
 Boyau, *m. Eenen derm.*
 Boyaux & entrailles, *Inghewant.*

BRABANT, *Brabant.*

- Brabançons, *m. Brabanders.*
 Bracelet, *voyez Brasselet.* *chierz aenry bot hoyez*
 Brachet, *m. Bracke.*
 Braconnier, *m. Jagher.*
 Bragard ou Bragueur, *m. Moyaert.*
 Braguerie, *f. Moyaerdye, bragatie.*
 Bragmarines, *Bocsens, oppercoussen.*
 Braire, *Schreyen, erijten.*
 Brayand, ou Brayard, *m. Schreyer, erijter.*
 Brayement, *m. Schreyinghe, krijtinghe.*
 Bayement ou le braire qu'on fait pour
 vn lien ami trespalle, *Claechlyc gheschrey*
om een van sijn vrienden die ouerteden is.
 Braise, *f. Een cole viers.*
 vn Brasier ou braise de feu, *Gloeyende cole.*
 Brasiller, *Ouer de colen coken oft roosten.*
 Brame, *m. Braessen, eenen visch.*
 Bramer, *Leelyc ende luyde schreyen oft roepen,*
Het beteekent ooc yet vierichlijcken begeere.
 Bran ou Son, *m. Semelen.*
 pain Braneux, *Semelachtich broot.*
 Brancar ou Brancal, *m. De stellinge, stelboom*
oft draechboom vande rosbare oft kerre.
 Branc d'acier, *m. Een rappier.*
 Branchc, *f. Eenen tac, ranc.*
 Branchette, *f. Tacxken.*
 Branchu, *m. Ghetact.*
 arbre Branchu, *Ghetactien boom.* *(hanghen*
 Brancher vn larton, *Eenen dief aen den boom*
 * Brancher, *Nicher come font les oiseaux,*
Inde tacken nestelen.
 les oiseaux y Branchent souuent, *De vogel-*
len nestelen daer dicwils.
 Branchier, *m. Die dicwils inde tacken is.*
 Brandiller, *Touteren.*
 Brandillement, *m. Touteringhe.*
 Brandilloir, *m. Eenen touter.*
 Brandir, *c'est lacer, jecter & ruer de force,*
Schieten, steken, worpē en bewegē met crachte.
 il Bradit de toute sa puissance vn dard dās
 la nauire, *Hyschoot met gantscher macht een-*
nen pijl binnen het schip.
 Brandon, *m. Fackel, brandstoc oft torise.*
 Branler, *voyez Branster.*
 les Branquars d'une liechiere, *De stellinghe*
van een rofbaer.

- Branler, *Vagghelen, swicken, daueren.*
 l'armee commence à Branler, den legher be-
 ghint te verslauwen oft te swicken.
 Branfle, m. *Vagghelinghe, eenen swic.*
 Branfle, vne danse, eenen dans alsoo genoemt.
 le Branfle, & manieement du cors, de gesten
 roc. inghen, ende beweghinghen des lichaems.
 * il est en Branfle si, &c. Hy is in twijffel oft,
 * mener vn Branfle, den dans leyden. (Etc.)
 Brandlement, m. *Schuddinghe, Vagghelinghe.*
 Brandlement de dens, *Loeringe der tanden.*
 Braque, *Bracke, eenen jachtbondt.*
 Braquemar, ou Braquemart, m. een crom
suwert, weymes.
 Braquer vn chariot, de dijffel van eenen wa-
 ghen naer de rechte oft slucke handt keeren.
 Bras, m. *Arm.*
 Bras en pluriel, Twee losse coorden die beyde
 doort eynde gaen vanden boesepriet van het
 voorseyken ghenaeemt de blint, en gaen lancx
 het schip, ende dienen daer toe om het voornoe-
 de voorseyken in te halen alst noot is.
 Bras de mer, een arm vader zee, plaetse daer
 de zee op en afloopt.
 le Bras seculier, De macht vande weerlycke
 Brasier, Brasiller, voyez Braisse. (rechters.
 Brasme, m. *Braessem, eenen visch.*
 Brasee, f. De lenghe van twee ingestrecte ar-
 men, een vadem.
 Brasee de bois, Eenem arm vol houts.
 Braseelet, m. *Bracelet, armbandt, armcieraet.*
 Braseeletres & gantelets de fer, Yseren hant
 schoenen, oft pantsier om de handen in te stekē.
 Braffer, *Brouwen, sieden, ouersieden.*
 Braffer de la biere, Bier brouwen.
 Braffeur, m. *Brouwer, bierbrouwer.*
 Brafferie, f. *Brouwerije.*
 Braffin, m. *Ghebrou, broufel.*
 Braffin, m. *Cleyn bier, scherpbier.*
 Brafferquelque mal, Eenich quaet stichten
 oft aenrechten.
 Brauc, c. *Fraey, Lustich.*
 Brauement, *Fraeykens, Lustichlyc.*
 * Brauc, Superbe & hautain, Hoochmoedich
 Brauer, Faire le brauc, De fraeyaert oft moy-
 aert maken. He staerich en hoochmoedich houdē.
 Brauade, Brauerie, Brauete, f. *Fraeyicheyt,*

Moyaerdije.
 faire vne Brauade ou braucric, Eenighe
 fraeyicheyt doen.

Brauement, *Fraeylijcken.*
 Braye, f. *Muylbant, pranghe.*
 Brayer vn nauire, Eē schip beterrē oft bepeckē
 Brayer, ou Broiffer du lin, *Hekelen.*
 Brayere, f. *Een hekelersse.*
 les Brayes, *De braeyen.*
 Brayes, f. *Een broecke.*
 Brayer, m. *Quercoussen.*
 Brayel, m. *Dat een broecke aen heeft.*
 Brayette d'vne balance, f. *De tonghe van een*
 Brē, m. *Ter.* (balance.

Breer, *Beterren, bepecken.*
 vn Breant.
 Brebis, f. *Een schaep.*
 Brebis de refus, *Verworpen schapen.*
 estable à Brebis, *Schaepscoy.*
 Brebiette, f. *Schaepken.*
 Brebaille, f. *Een cude schapen.*
 Breche, f. *Een gat, schaer oft veruallē muer.*
 faire Breche, *Een schaer oft gat ergens in makē*
 Brechedent, m. *Tandeloos.*

Bredalle, *Dicken oft grooten buyc.*
 Bredaller, m. *Dūsac.*
 Bredouiller, *Stamelen.*
 Bref, voyez Brief.
 Brehaigne, f. *On vruchtbaer wijfken.*
 brebis Brehaignes, *On vruchtbaer schapen.*

Brelan, m. *Tuyschschole.*
 Breller, voyez Brillier.
 Bremme, *Braessem, een visch.*
 Brēn, m. *Stront.*
 Breneux, m. *Bescheten, befront.*
 Brēn de Iudas, m. *Sproeten.*
 Brelil, m. *Breslibout.*

* Brelil, m. *Gheroot ossen vleesch.*
 Bresin, m. *De coorde met twee yseren haeckē*
 daermen mede opjst, de paleye.
 Bret, m. *Stameleer.*
 Bretele, *Haren, kuyen.*
 Breteleur, m. *Haerman, beufelaer.*
 les Bretelles d'vne hotte, *De coorden van*
 een mande.

Breton, m. *Roffiaen.*
 Breuet, m. *Een briesken.*

Breuiaire, m. Een breuier, een ghetijboec.
 Breniloquence, f. Cortfprekinghe.
 Breulet, m. Een instrument om voghelen te vanghen.
 Breze, voyez Braise.
 Briber, Bedelen.
 Bribeur, m. Bedelaer.
 Bribe, f. Ghebedels broot.
 Bric, Prendre sa partie au bric, Ter rechter tijt vande sake yet aenrechten of beswaren.
 Bricher, m. de borst.
 Bricoler, VVederm botten.
 Bricole, m. VVederm bottinghe vanden bal.
 Bride, f. Frain, m. den room.
 à Bride abbatue, A toute bride, den room ghe uende, met lossen toome.
 lascher la Bride, den room gheuen.
 Brider, Tenir en Bride, Toomen, breyelen.
 Bridé, m. Ghebreydel, ghetoomt.
 * Brides à veaux, Besselinghen.
 Brief, ou Bref, m. Cort.
 Brief, Somme, Ten cortsten, om cort te maken.
 à Brief parler, Ten cortsten gheseyt.
 de Brief, Cortelincx, onlanx.
 Briueement, m. Cortelijc, int corte.
 Briuecté, f. Cortbeyt.
 Brifer, Slampampen, stocken.
 Brifau, ou Brifeau, m. Slampamper, stockaert.
 Brigade, f. Gheselschap, eenen hoop volcx.
 Brigader, Gheselschap houden.
 Brigander, Roonen, afsetten, straetscheyden.
 Briganderie, f. Brigadage, m. Straetscheynderije, rooerije, afsettinghe.
 Brigand, Brigueur, m. Affetter, Straetscheynder, roouer.
 Brigandau, ou Brigandereau, m. Straetscheynderken, roouerken.
 Brigandine, f. Een pantfier, Pantyser.
 Brigantin, m. Een roofschip, bespieschip.
 Briguer, VVt sijn om eenich dinc te verweruē, seer begheeren, of roonen.
 Brigue pour, &c. de neersticheyt, bede, begeerte ende smeekinghe om, &c.
 par Brigues & pourchas, Met groote bede ende begheerte.
 Brigueur, voyez Brigand.
 Brillier, VVt sijn om by nacht voghelen te van-

ghen metten lichte.
 Brillier, Glinsteren, schijnen, stralen worpen.
 Brilllement, m. Glinsteringhe, schijninghe, stralinghe.
 estoille Brillante, Glinsterende of blickende sterre.
 Brimbaler, Touteren, wagghelen. *brimbalen geil.*
 Brimbaler vne clochette, Bellen.
 Brin, m. Vn brin de marjolaine, Een botte of spruyte van Marjoleyne.
 * Brin, m. Niet een siere.
 il n'est vn seul Brin estonné, Hy en is niet een siere of niet met allen verbaest.
 Brindelles, f. drooghe risskens om tvier vont-
 Brioches, f. Keysterinc. *steken.*
 Brionie, voyez Bryonie.
 Brique, f. Kareelsteen, tichelsteen.
 Briqueterie, f. Tichelrije, daermen careelsteenen maelt.
 Briquetier, m. Tichelbacker, careelbacker of vercooper.
 Briser, Morselen, breken, brocken.
 Brisé, Ghebroken, ghemorselt.
 Brisure, f. Morselinghe, brekinghe.
 Brisées, f. Ghebroken tacken die de jaghers int jaghen affnijnen.
 retourner sur les Brisées, VVeder op sijn wech ende eerste propoost keeren.
 retournons par nos Brisées, Laet ons weder tot onsen propooste comen.
 Broc, m. Een tennen of houen kitte.
 Brocarder, Beschimpen, bespotten.
 Brocardeur, m. Schimpen, spotten.
 Brocard, m. Spotterye, schimp, een scheuten.
 Brocar, m. Ghebeelt, ghesfigureert of gheborduert satijn.
 Brocat, m. Gheborduerden roc.
 Broche, f. Een tap of spit.
 mettre à la Broche, Aent spit steken, speten.
 Brochette, f. Tapken, piunekken, of spitken.
 les Broches d'vn cheual, de spenen.
 les Broches, maladie au fondement, Spenen of tacken.
 Brocher, Gonde stucxkens inde cleederen weuē, borduer werken.
 * Brocher vn cheual des esperons, Piquer, Een peert met sporen steken.

Robbe Brochée d'or, een cleedt met goude
 fluoxkens verciort.
 Brochet, m. eenen snoec.
 Brochetton, m. Snoecxken.
 Brodequin, m. Broofken.
 Brodeur, Brodure, voyez Bord. *broeders*
 Broiffer, voyez Brayer.
 Broncher, voyez Bruncher.
 Bronze, f. Coper.
 Broffer, Broffer du lin, Hekelen.
 Brosse, f. Plaetse die met houtboschken en haech
 dorenen beset is.
 il n'y a ne bois ne Brosse, Daer en is hout noch
 stuc hours.
 Broffer, Dweers deur v'bosch loopen sonder eens
 te sien wat den loop wanden peerde soude mo-
 ghen beletten.
 Brou, ou Brouil de noix, m. De loute, sloester,
 bolster oft groene schelpe van een note.
 Broudier, m. Den eers.
 Brouée, f. Mist.
 Brouet, m. Vleeschfop.
 du pain mouille au Brouet, *Gheuefle*
 vleeschfop.
 Brouette, f. een cordemaghen.
 Brouctteur, m. Cordemaghen cruyer.
 Brouillars, m. VVinterschen mist.
 tems de Brouillars de froidure, Mislachtich
 en cout weder.
 Brouiller, Brabbelen, Slabberen.
 Brouiller tout vn affaire, een gantsche sake
 verwerren oft int verwerret stellen.
 Brouillon, Brouilleur, Brouillard, m. Brab
 belae.
 Brouillerie, f. Brabbelerije, vermerringhe.
 Broufaille, f. Plaetse die met haechdorene beset
 Broufer, Becruysen, broeseren. (is.
 Broufe, m. Bekyosen.
 Broust, m. Spijse, cost.
 qui sui le Broust, een die den cost volcht.
 Broufter, ou Brouter, Afeten, afweyden.
 Brouyr, Brusler, Verbernen.
 Brouy, ou Bruy, m. Verbrant.
 Broyer, Cleyen stampen oft stooten, wel cleyn wry
 Broyer la moustarde, Mostaert malen. (is.
 Broyc, m. Ghestampt, gheswreuen.
 Broyeur, m. VVrijer oft stamper.

Bruy, voyez Brouy.
 Bru, f. Ma bru, Mijns soons mijf.
 Bruant ou Bruyant, m. eenen cleynen voghel.
 Bruine, f. Neuel, mist oft quaet weder.
 Bruiné, m. Verdoruen door quaet weder.
 les semences sont Bruinees, Het saet is door
 tquaet weder bedoruen.
 Bruineux, m. Mislachtich, Neuelachtich.
 Bruit, m. Ghetier, gheraet, gherucht.
 faire ou mener Bruit, Tieren, ghetier maken.
 * Bruit & renommee, Goeden naem, Faem
 oft vermaertheyt.
 qui est en grand Bruit, Die grootelijc ende
 seer vermaert is.
 le plus commun Bruit l'emporte, Den mee
 sten hoop behoudt het woort.
 * petit Bruit de ville & nouvelle, Een niet
 mare, nieu tijdinghe.
 Bruit dur & amer, een quade tijdinghe, Qua-
 de nieuware.
 le Bruit est, Den roep gaet, men seyt, Het ghe-
 rucht is.
 il est grand Bruit, Le bruit est par tout, Mé
 seyt het ouer al.
 quel Bruit se fera il de toy entre le peuple?
 Wat sal het volc van u weten te segghen?
 le Bruit l'a div ulgue. De mare heuet openbaer
 ghemaelt.
 les lettres sont en Bruit, De studie ende ghe-
 leertheyt is in sijnen fleur.
 acquerir Bruit & loz perpetuel à sa famil-
 le, Sijn gheslachte een goede faem ende naem
 achterlaren.
 il eut grad Bruit à enseigner, Hy was seer
 vermaert van wel te leeren.
 estre en Bruit, Vermaert sijn.
 acquerir le Bruit de, &c. den naem krijghen
 van, &c.
 Bruyre, Gheruyfch maken, ruyfchen. (peldē.
 quand ils Bruyoyent de ce, als sy hier af mo-
 les trompettes Bruyent & retentissent, de
 trompetten slaen ende gheuen gheclanc.
 Bruiment, m. Bruyete, f. Gheruyfch, ruyf-
 schinghe.
 Brumal, voyez Brume.
 Bruman, m. Mijns dochters man.
 Brume, f. den cortsten dach vanden winter.

Brumal, m. *Vinterfch.*
 Brun, m. *Bruyn.*
 cerf Brun, m. *Castanienbruyn, donckerzheil.*
 Brune, f. *Bruynelle, eene die bruyn is.*
 fur la Brune, *Op den acont.*
 Brunet, m. *Bruynaachtich.*
 Brunette, f. *Bruynelicken, bruynachtighe.*
 * Brunette, f. *Swert laken*
 il eitort vestu d'une fine Brunette, *Hy was gheleert in sijn swert laken.*
 Brunir, *Bruyn oft doncker maken.*
 le tems se Brunist, *dweer verandert, de locht wort doncker en duyster oft ouertrect.*
 * Brunir, *éclaircir & polir, Bruynerē, glinstrende, fraey ende ghelat maken.*
 Bruni, m. *Ghebruynceert.*
 * le Bruni du cerf, *de vercieringhe ende toerustinghe die den hert doet aen sijn hoof.*
 Bruni d'argent, *Met siluer beslaghen.*
 Brunissoir, m. *Bruyneerser oft tant daermen mede bruynceert.*
 Bruncher, *Struyckelen oft stronckelen.*
 Brunchement, m. *Struyckelinghe.*
 Brunet, Brunir, *voyez Brun.*
 BRVNSVIC, *Bruynswijc.*
 Brus, *voyez Brusque.*
 Brusler, *branden, verbranden, bernē, verbernē.*
 Brusler le poil aux pourceaux, *Thaer vande verckens versenghen oft verbernen.*
 Brusler de paillardise, *Onisteken sijn van oncusheydt.*
 menacer de tuer & de Brusler, *Met vier en sweert dreghen.*
 Brusle, m. *Verbernt, verbrant.*
 maison à demi Bruslee, *een huys dat half af ghebrandt ende verbernt is.*
 Bruslant, m. *Brandende.*
 Bruslure, f. *Den brandt.*
 Bruslement, m. *Brandinghe, verbrandinghe.*
 Brusque, m. *Hoochmoedich, wreet, store.*
 homme Brusque, *Een wreet, hoochmoedich ende haestich man.*
 Brusquement, *Straffelijcken, wreedelijcken, hoochmoedelijcken.*
 beste Brute, *Onredelijcke beeste.*
 Brutal, m. *Beestachtich, onuerstandich.*
 Brutalite, Brutelle, f. *Onuerstandicheyt, onre-*

delijcheyt, beestelijcheyt. (stelijc
 Brutaleinent, *Onuerstandelijc, onredelijc, bee-*
 Brutif, *Onbesuyt, onredelijc, onuerstandich.*
 Bruthier, m. *Een roofvoghel leuende int veldt vande wormen.*
 jamais ne fetas d'vn Bruthier vn espreuier, *elt à dire d'vn gaton de melchar te nature vn homme de bien, Ghy en sult van gheenen wolf een schaep connen ghemaken, dats te segghen van een kint van quaden inborsten een man met eeren.*
 Bruage, *cerchez Boire.*
 Bruy, *voyez Brouy.*
 Bruyant, *Eenen kleynen roofvoghel.*
 de; Bruyeres, f. *Heyen, heydencruyt.*

B V A N D E R, *voyez Buert.*
 Bube, Burette, f. *Een puytken oft bladerken.*
 Buccine, f. *Een sincke oft schalmeye.*
 Buche, f. *Clopschene.*
 vne Buche de bois, *Een groot stuc hout.*
 Buchettes qui chent des arbres, *Stecckē die vande boomen vallen.*
 Buchier, m. *Een myte hout.*
 Bucquer, *voyez Buquer.*
 Buce, f. *Looghe.*
 Buert, *let met looghe oft inde looghe wasschen.*
 Buandiere, f. *Vasscherse.*
 Buffe, f. ou Soufflet, m. *Kinnebaeslach, Soufflet oft oonhandt.*
 Buffeter, *Een soufflet oft kinnebaeslach geuen.*
 Buffet, m. *Richtdijshyrichtafel oft Buffet.*
 Buffet d'or & d'argent, m. *Het siluerwerc dat totter tafel dient.*
 Buffet desployé, *Siluer werc dat voor gheset wort.*
 on nous feruait en Buffet, *Men diende ons*
 Buffle, m. *eenen buffel oft wilden os. (in siluer.*
 Bugler, *Loeyen, yo pen als eenen os, coe oft calf.*
 Buglement, m. *Loeyinghe.*
 Buire, f. *een aerden oft tennen cruycke.*
 Buire, vne buire à mettre l'huile, *Oliecruycke.*
 Buirette, f. *Oliepotten.* (ke oft por.
 Buifart, *een soorte vaneenen roofvoghel.*
 Buifer, *voyez Buysler.* *baec or bruysch chure*
 Buifine, f. *een buyse oft ronde, gote als die aen de fonteynen sijn.*

*Buifine on se clava baston ispinny con-
 bus s'ayne busken usion*

B V

C A

Buiffon, m. Een doren haghe.
la beste a là son Buiffon, de beeste houdt haer
in die plaetse.

Buiffonnaile, f. Een plaetse met haechdoornen
Buiffonnier, m. Een haechapper. (beset.)

Bulles, f. Eenen gebewelt brief, Bulle.

Bullette, f. ou Bulletin, m. Een gheschreuen
briefken ofti billet.

Bulletins, m. Pardoensbriefkens.

Buquer à l'huis, Aen de deure cloppen.

Bur ou Bureau, m. Een gheschakert cleet van
cleynen prijse dat de slauen ende gemeyn slecht
volc droech.

* le Bureau, de vergaderinghe vant volc in
een plaetse, de borse.

mettre le cas sur le Bureau, Het ghedinghe
wistellen.

mettre le proces sur le Bureau, Int augs stel

* Bureau de foin ou feuil, m. Eenen hoop
hoys, hoystal, hojopper.

Burin, m. Een schaeftmes, steecyser ofti graueery-

Buriner, Snijden, wisteken, graueren. (ser.)

Burre, voyez Beurte.

Burron, m. Een groote knuycke.

Buscheron, m. Boschken.

Buste, f. Borstweer, borstlap, borstdoor.

But, m. Eenen doel.

le But à quoy tend le propos d'aucun, Het
eynde daer yemants propoost toe streft.

frapper au But, Den doel raken, int wu schie-
ten, recht een sake raffen ofti raden.

j'ay Buté à vne pierre, Ic hebbe my aen eenen
steen ghestooten.

Butin, m. Eenen buyt ofti roof.

Butiner, Eenen buyt halen, rooven.

Butoefne, Betonie, een cruyt.

Butor, m. Een soorte van eenen reygher.

Buueret, Buuette, voyez Boire.

Buxolle, m. Een zecompus.

Buyer, voyez Bouys.

Buyart, ou Buzart, Eenen roofvoghel.

Buyer, Booren.

Buyse, f. Een buyse.

B Y

BYBLE, voyez Bible.

Byrasque, voyez Birrasque.

Bylantin ou Belant d'or, m. Ee ont slucgonts

Enquis fortune thorbex trouux / Cabau a maklor sepp is ca/aca

van Constantinopolen weert zjnde ontrend
eenen dobbelen ducaet.

C A

A, Hier, Herwaerts, Tsa.

Ca venez, Tsa herwaerts.

Ca en arriere, Hier woertjts, Te
voren.

Ca & là, Ouer en weer, Hier en

ghinder, herwaerts en derwaerts.

Cabane, f. Een hutte.

Cabaret, m. Cabaret, taveerne.

Cabaretier, m. Cabaretier.

Cabas, m. Cabas ofti cosf daermen drooghe vy-
ghen in doet.

petit Cabas, Cabasken.

Cabasser, m. Helm.

Cabestan, voyez Touage.

Cabinet, Een secreet, een heymelycke plaetse.

le Cabinet du Roy, Des Conincx thresoor ofti
schatcamer.

* le Cabinet d'une femme, Der vrouwen
propherhey, juweelen ofti cieraegien.

les Cabinets des femmes, De cofferkens daer
de juweelen ende costelijcheden van een vrou-
we in sieken. (ser.)

le maitre du Cabinet, Thresorier, schatmee-

* Cabinet en jardin, Een schuytplaetse in eenē
haf reghen den reghen ofti de hitte der sonnen.

Cable, m. Een groote coorde ofti z eel.

Cabo ou Cap, m. Een hoofinde z ee, ofti regen.

Caboche, Teste, f. Het hoof. (de z ee.)

Cabocharde, m. Coppich, hertneckich, opstmaet.

Cabochoon, m. Hoofdeken.

Cabochoon de pierre precieuse, Thoof van
een costelike ghesceute dat ghesneden is.

Cabus, m. Ghehoof, dat een hoof heeft.

chous Cabus, Cabuys coole ofti sluyt coole.

laictue Cabuce, Ghesloten latouwe.

Cacher, Berghen, verberghen, schuylen.

* Cacher en la mer, Het schip meer lasten ende
doen dieper int water sincken, een maniere van
spreken onder de schippers.

Cacher sa folie, Sijn sotheyt bedeckē ofti inhou-
eltre Cache, Schuylen, verberghen sijn. (den.)

Caché, m. Gheborghen, verborghen.

maladie Cachée, Een heymelycke siekte.

pas Cachez, Onbekē ofti onsielijcke voerslappē

Ca-

- Cachette, f.** Een hol, een heymelijcke oft verborghen plaetse.
Cachette, f. Een kistken oft laeyken om yet in te berghen.
en Cachette, Heymelijc, int secreet, int verborghen.
faire quelque chose en Cachette, Iet int verborghen oft secretelijc doen.
Cachement, m. Berghinghe, verberghinghe.
Cachenez, m. Een neus capruyn.
Cacher, Signet, m. Marc, Signet, Seghelrinc, oft seghel daermen mede seggelt.
Cacheter, Seghelen, beseghelen.
Cacheter des lettres, Brieuē sluyten oft segelē.
Cacheté, m. Gheseghel, beseghelt.
Cachoire, voyez Chaissoire.
Cacidoyne, Een costelijc ghesente.
grand Cad d'eau, Een vlaghe, slachreghen.
vn Cadauer, Een doot lichaem.
les Cadauers, De doode lichamen.
Cadeau, m. Gheschakelde letter.
Cadel des lettres, Grootte letteren met schakelen maken.
lettre Cadelee, Een gheschakelde letter.
Cadenat, m. Een maelfot.
la Cadence des mots, Een pause oft mate.
vne Cadene, Een ketene.
Cadet, m. Mailné ou Puifné, Den jonghsten oft lesten gheboren.
Caduc, m. Caduque, c. Verganckelijc, dat gheen duer en heeft, onghewallijc.
Cafarder, Vleyden, Vleysteerten, Flatteren, den yprocijt maken.
Cafard, m. Vleyder, Vleysteert, Flateerder.
Cafardie, f. Vleydinghe, Flatteringhe, Gheveynstheyt.
Cagatangué, m. Het roormelisoen.
vne Cage, Een keue, voghelhuys oft ghevanckenisse, eenen kelder oft hol.
vne Cage d'osier, Een tralie oft horde van wismette in Cage, Opsluyten en bewaren. (sen
Cageois, ou Calois, Villageois, m. Dorpman huysman oft boer.
Cagnarder, Luyaerden, rabauwen.
Cagnard, Cagnardier, m. Lanterfant, Luy-aert, rabaut.
Cagot, voyez Hipocrite.
- Cahot, m.** Het schocken van eenen waghē oft kerre, op eenen oneffenen wech.
Cahorter, Schocken.
Cahute, ou Cahute lle, f. Een hutteken.
Calenger, voyez Chalanger.
vne Caille, Een quackel.
Caillebotes, voyez Cailler.
Cailleboteux, m. Rouachtich, hariachtich, weerachtich.
lieu Cailleboteux, Een rouwe en herde plaetse
Cailler, m. Net om quackelen te vanghen.
Cailler, Doen rinnen oft runnen, dic maken.
Caille, m. Gheronnen.
Caillebotes, f. Gheronnen melc.
Caille, ou Caillette de mouton, f. Stremfel.
Caillou, m. Key.
Caimander, Bedelen, voor den armē ommegeat.
Caïmand, m. Bedelaer.
Caïon, Porc, m. Een vercken.
Caïsse, voyez Caffe.
Cal, m. ou Calles, Een exterooghe oft weeren aen handen en voeten.
Caloux, m. Vveerachtich.
mains Calules, Vveerachtighe handen.
C A L A I S, ou Caliz, Calis, een hauen van Francryc.
Calamar, m. Een schryfcocker oft pennecoker
Calamiteux, Arm, ellendich.
Calamité, f. Ellende, ellendicheyt, armoede.
Calamite, Magneesteen.
Calandrin, m. Ionc calf.
Calciner, Eenich metael door twee puluerizen oft purgeren.
Calcination, f. Puluerisatie.
Calculer, Rekenen.
Calculateur, m. Rekenaar.
Calcul, m. Calculatiō, f. Calculatie, rekeninghe.
Calendes, f. Den eersten dach van elke maent.
Calendre, Een calendar.
ble Calendre, m. Coren dat van de calendar bedoruen is.
Calendrier vne toile, Het lijnwæet calanderen oft doen glinsteren.
toile Calendree, Ghecalander lijnwæet.
Calendrier, m. Een calendarier.
Calenger, voyez Chalanger.
alet les voiles, Tseylstijcken.

C A

Caleux, m. *Veerachtich, voyez Cal.*
 Calfeutrer vn nauire, ou Calfater, *Eē schip calfaten.*
 Calfat, m. *Calfater, Een overste daer roe ghe-*
 Calfatin, m. *De knecht die calfater.* (cosen.
 Calibre, ou Qualibre, homme de bon Ca-
 libre, *Een man van goeder qualiteyt.*
 *vne Calibre, *Een soorte van een hundsbusse.*
 Calibrer, *Vergelijcken.*
 Calice, m. *Eenen kelc.*
 Caligneux, m. *Doncker, duyster.*
 Caliginosite, f. *Donckerheit, duysterheit, duy-*
 Calland, *voyez Chaland.* (sternisse.
 Caller, *Cabbelen.*
 Caller les voiles, *Tsely strijcken.*
 Calmar, m. *Eenen schrijfcoker oft pennecoker.*
 Calme, c. Sul.
 mer Calme, *Stille zee.*
 Calmer, *Stillen, stilworden, verfoeten.*
 Calmement, m. *De sulte oft stillinghe der zee*
 Calomnier, *Lasteren, valschelijc beschuldigen.*
 Calomniateur, m. *Lasteraer.*
 Calomnie, f. *Lasten, lasteringhe.*
 Calomnieux, m. *Lasterachtich.*
 Calomnieusement, *Lasterlijcken.*
 Calotte, f. *Spinrocbrief, het roefnoer, yetit huer.*
 Calvaire, m. *Tbeckeneel oft de schotel van-
thoof.*
 Caluanier, m. *Een die inden oogst dient.*
 Cam, *voyez Cham.*
 Camail, m. *Vrouwen hals aen thoof.*
 Camamine ou Cameline, f. *Brandcoren.*
 Camboy, m. *VWaghesmeer dat vande raeyers
ghedaen wort.*
 C A M B R A Y, *Cameryc, een stad met een-
bisdom.*
 Cambresiens, m. *Die in die stad geboře sijn.*
 le pais de Cambresis, *Plant ontrēt Cameryc.*
 Cambre, c. *Crom.*
 Cambrier, *VVeluen, crommen.*
 Cambreure, f. *VVeluinghe, cromminghe.*
 Cameau, *voyez Chameau.*
 fausse Cameline, *Sausse die vande Kemelen*
 Camelot, m. *Camelot.* (comt.
 Cameloté, m. *Habillement camelote, Een
camelotten roc.*
 Camion, m. *Een pypegale oft cordewaghen,*

C A

Camion, m. *Een dun ende cort spelleken daer
de vrouwen haer halsdoecken van lampers
mede vast maken.*
 Camomille, f. *VVite camillen, camillenbloemē*
 Camp, m. *Den leegher van een beyr.*
 Camp arreste, *Eenen vasten leeger, een sterfte.*
 *Camp de bataille, *voyez Champ.*
 Champion, m. *Champion, wechter.* (slaē.
 Camper, *Afseoir le camp, Leegheren, leegher
remuer le Camp, Optrecken, vertrecken.*
 Campaigne, f. *Een velt.*
 Campana, f. *Een clocke.*
 Campanette, f. *Cloexken.*
 Campart, *voyez Champart.*
 Camphre, *Camfer.*
 Camphrer, *Camferen, Met camfer mengen.*
 eau Camphree, *Ghecamsert water.*
 Champion, *voyez Champion.*
 auoir Campos, *Goede ciere maken.*
 Camus, m. *Camuys, vlak oft plat van neuse,
eenen corten ghedronghen neuse.*
 Camuset, m. *Een weynich camuys.*
 Camuse ou Camufette, f. *Eene die een camus
neuse heeft.*
 Canaille, *Het ghemeyn volcxken, het quaet ghe-
boefte, oft ghespuys.*
 Canal, m. *Een gote.*
 Canelé, m. *Ghestreept, wighehoolt gelyc eē gote,
colonne Canelée, Ghestreepte oft wighehool-
de colomme.*
 Caneleure de colomme, f. *les Caneleurs,
De strepen, voren oft groenen in een colomme.*
 Canart, *voyez Cane.*
 Canceau, *Cancelon, m. Een tralie.*
 Canceler, *Doorstrepen, wtdoen.*
 Cancre, m. *Den cancker.*
 Candide, *VVit, suuer, reyn.*
 Candeur, *VWitheit, suuerheit, reynheit.*
 Candidement, *VVitelijc, suuerelijc, reynlijc.*
 Cane, f. *Canart, m. Ent voghel, Lynde.*
 Canette, f. *Ent voghelken.*
 Canetter, *Gaen ghelijc eenen ent voghel, al wag-
ghelende gaen.*
 Caneballe, f. *Een flessche van een cauwoorde.*
 Canelle, *Cancelure, voyez Canal.*
 Canelle, f. *Caneel*
 *Canelle à tirer du vin, *Een craen oft rap.*

Canepin, m. Keerskorf.
 Canepin, m. Een dun schelleken van binnen de schorsse van een lindeboom oft berckenboom, oft het opperste velken van een bereydt vel, daermen hier voortyts op schreef.
 Caner, Foiter, Camerganc hebben.
 Canette, Caneter, voyez Cane.
 Cangeant, m. Keerschyjn, Canjant.
 Caniculaire, jours Caniculaires, De hontsdaghen.
 Canicule, f. Hondsterre.
 Caniuet, m. Een pennemes.
 Canne, f. een riet oft eenen pot.
 Cannelles, f. Habillements couverts de cannelles, Cleederen met goude stukckens verciert.
 Canoine, voyez Chanoine.
 Canon musical, m. Den balc van een orghele daer de posten oft conduyten op ligghen die den wint van deen pype tot dander draghen.
 * Canon de la messe, De canon oft het secreetste vande missen.
 * Canon, m. Een stuk gheschuts.
 Canonner vne ville, Een stad beschieten.
 Canonnier, m. een busschietter, Artillery meester.
 Canonnières, f. De gaten daer het gheschut in leydt.
 Canonizer, Heylighen, heylich maken oft achtē, Int ghetal der heylighen setten.
 Canonization, f. Heylighinge, heylichmakinge.
 Cantharide, f. Groen vlieghe.
 Canthon, m. eenen hoec.
 Canthomere, f. een ghemeyn hoer.
 les Cantons des Suisses, De deelen van Switserlandt.
 Cap, voyez Cabo, Hoof.
 faire Cap, Resistēren, wederstaen.
 faire Cap à la mer, Ter zee waertē waren.
 * arme de pied en Cap, Vanden hoofde totten voeten toeghe wapent.
 Cap de mouton, Het windaes daermen her seyl mede opmint.
 Capable, c. Begrijpelyc.
 * Capable, c. Bequaem, Nut.
 Capacite, f. Begrijp, Begrijpelycheyt, Verstandt oft bequaemhēyt.

Capeline, f. een hoeyken bouen ronds ende leech van hoofde, aen de canten smal.
 la Capeline de Mercure, Den breedē hoede van Mercurius.
 Capendu, m. Pomme de capendu ou capendu, een rabaut appel oft puppine.
 Capitaine, m. een capiteyn oft ouerste.
 le grand Capitaine ou le chef de l'armée, De opper veltheere.
 Capital, m. Enneiny capital, Doot oft hoofte vyant, de meeste vyant.
 cas Capital, De principale sake.
 pene Capitale, Pene oft straffe vanden tyue.
 haine Capitale, Dootlycke vyantschap.
 Capitulant, m. Accessoor in capittel, die mede ghehoor ende voits heest int capittel.
 Capituler, De artijckelen van eenich verdrach accorderen, de artijckelen setten ende nemen.
 Capituleurs, m. Artijckelmeesters.
 les Capitulations, De vereenichde artijckelen van eenich verdrach.
 Capo, voyez Cabo.
 Cappe, f. een cappe.
 Cappe à femme, Huycke.
 Cappeer ou singler à la Cappe, een vande seylen onder inhalen en als een borse frouffen.
 Cappres, f. Cappers.
 Captiuer, Vangen, ghevanghen nemen oft stelke.
 Captif, m. Ghevanghen.
 Captiuite, f. Ghevanghenisse.
 Capuchon, m. Caproen oft kouel.
 Caque, f. een wympipe, u yn vat oft olie vat.
 Caquesangue, f. Het root melisoen.
 Caqueter, Clappen en snappen, snateren.
 Caquete, m. Gheclapt.
 Caquer, m. Clap, clappernije, gheclap.
 abbaïsser le Caquet, Doen swijghen.
 Caqueteur, m. Clappaert, langhe tonghe.
 Car, Want.
 Car quoy? Want hoe?
 Caractere, m. Charactere, een mertheeken.
 Caraque, f. een soorte van een schip dat ronds ende van grooter wijdde is, een crake.
 Caracon, ou Carraquon, m. een kraeckken.
 Caranelle, f. Boeyer oft karueel, een schip.
 vne Carbonade, voyez Charbonne. *op die rote gelyc*
 Carcan, m. een halsbandt, voyez Quarquan.

Carchlope, m. Een antichocke.
 Carchois, m. Thoochste vande mast alwaer se
 kere caterolleken: sijn om daer door de coorden
 te trecken, die acnt ree vanden seyle ghebecht
 Carder, Caerden, *sijn.*
 Carder & leuer le poil des robbes, De wolle
 vande cleederen ophalen.
 Cardeur, m. Caerdemaker.
 Cardeur de laine, m. Vollecaerder.
 Carene, voyez, Catine.
 le Careme, Den vasten.
 Careme prenant, Caremeaux, m. Vastena-
 uontdach.
 faire Careme prenant, Vastenuont houden.
 Carresser, Festoyer, Troetelen, seesteren.
 Careesse, f. Troetelinghe, seesteringhe.
 Cariage, m. De bagagie van een heyr.
 Carillonner, Beyaerden.
 Carillonneur, m. Beyaerder.
 Carillon, m. Beyaeringhe. *lijgt om die
 clark*
 la Carine, Den schipbodem.
 Carine, Eenen tijt minder dan een minute,
 Carijne.
 Carler, Carlure, voyez Carreler.
 Carlet, m. Pladijs.
 Carlingue, f. Een groote houten tafele int vier-
 cant daer den mast int midden comt.
 Carme, voyez Charme.
 * Carme, m. Een veers oft ghedicht.
 Carmes, m. Carmeliten, Vrouwenbroeders.
 Carnage, m. Tuerie, f. Doodinghe, verslaghin-
 ghe van volcke.
 faire grand Carnage, Groote moort en bloet-
 stortinghe doen.
 * Carnage, Den vleeschtijt.
 Carneaux, m. De gaten, freeten.
 les Carneaux d'une muraille, Tspise, het op
 perse oft de hoofden vande mueren.
 muraille Creuellee, Eenen muer die spits en-
 scherps is.
 CARNIE, Carinthie ou Cram, Een lant
 schap by Histriam oft Slauenlant gheleghen.
 Caroller, Danter, Dansen.
 Carrollie, f. Eenen dans.
 van Carolus, Een Carolus, een blanche.
 Carote, f. Caroor.
 Carpe, f. Eenen carper.

Carpendu, voyez Capendu.
 Carpie, f. Een soorte van masthouboom.
 Carpie, Charpie, f. Gheplukt lijnwaet.
 Carpit de la laine, Volle caerden, seesen en-
 plucken.
 Carquan, m. Een half bandt.
 Carquois, m. Een custode, pijlcocker.
 Carreau, cerchez, Quatreau. *Vierant*
 Carrefour, Cruysstrate, cruyswech.
 Carreler les louliers De schoenen lappen.
 Carrelure, f. Lappinghe van schoenen.
 Carriere, f. Een strate.
 * Carriere, f. Den loop die eenen man te peerde
 doet int tornoyen oft int loopen int ghenoechte
 soo verre als eenen aessem ende tornoyplaets
 streckende is.
 parfaire la Carriere, Sijnen vollen loop doen,
 sijnen loop voldoen.
 donner Carriere à un cheual, Een peert sijn-
 nen vollen loop ghenen.
 * Carriere, voyez Quarrieres.
 Carrillonner, Sonnet à carrillon, Beyaerde.
 Carrillonneur, m. Beyaerder.
 Carrillon, m. Beyaeringhe.
 Carrote, f. Carote.
 Carronge, ou Caroubier, Eenen boom in Ita-
 lien oft de vrucht daerof.
 Cartamus syluestre, Vilden saffraen.
 Carte, f. Pampier.
 bailler la Carte blanche, Wit pampier geue.
 Cartée, f. ou Cartel, m. Een veebrief oft on-
 seghbrief om teghen malcanderen te slaen in eē
 besloten veldt.
 CARTHAGE, Carthago, Een staet in
 Afriicken.
 Cartilage, m. Het morwe oft weerce der ooren
 ende neus, dat midden veschē vleesch en been is
 Cartilagineux, Dat noch van vleesch noch van
 been en is.
 Carui, m. VVuten comyn.
 Carui sauuage, Een cruydt wassende int ghe-
 borichte met groote witte bladeren.
 Cas, m. Een dinc oft sake.
 Cas de malheur, Een ongheluc.
 c'est grand Cas, 'Tis wat, theeft wat te bediede.
 o'le vilain Cas, Och wat oneerlycken quaet stuc
 youlaic Cas, Dats al, dat isf.

C'est un affreux et deplorable crime
 de voir un tel homme...

casquet sur la teste
 carrosse carroussel

veu le Cas tel qu'il est, *Na dat de sake staet.*
 Cas fortuit, *Een onghenaar.*
 par Cas fortuit, *Onuerstiens, by onghenalle.*
 Cas capital, *Een sake des doots.*
 * ce n'est pas mon Cas, *Ten is mijns doens niet, ten is mijn werc niet.*
 * commettre vn gros Cas, *Eenich quaet feyt bedriuen.*
 Cas qu'on a commis, *Een misdact.*
 faire Cas de lese Majesté, *let teghen den Coninc misdoen.*
 il est question de grand Cas pour toy, *Het gaet v grootelijcx aen.*
 il n'entend pas le Cas, *Hy en verstaghes hem niet, hy en heester gheen verstant aff.*
 * afin qu'on face Cas de toy, *Op datmen van v wat houde, oft v wat ontfie.*
 mets le Cas que, *Pren ou prenezle Cas que, &c. Neemt dattet, &c.*
 * ce Cas me touche, *Dat gaet my aen, die sake gaet my aen.*
 felen que le Cas s'addonne, *Naer dattet hem schiedt.*
 en Cas que, &c. *Indien, in alsoo verre, ist dat, quand le Cas escherra, Alst te passe comē sal*
 * ceste cloche sonne Cas, *Die clocke en heeft gheen goet gheclanc.*
 parler Cas, *Bottelijc ende onbescheydentlijc spreken.*
 voix Casse, ou Cassée, *Leege en cleyne stemme.*
 Calaque, f. ou Casaquin, m. *Een casac.*
 Case, f. *Huutken, huysken.*
 Casanier, m. *Affchen vijster, die altijs thuyssis.*
 Cateret, m. *Keeschene, Keefvat.*
 Caselinattes, f. *Borstweeringe oft sterite om de wyanden te keeren als den rechten muer afgeworpen is, voyez Defences.*
 Cassade, f. *Schalcheyt.*
 donner vne Cassade, *Verschalcken.*
 Cassant, voyez Casser.
 de la Cassé, *Kasse, welriekende cruys.*
 Casse, f. *Een casse oft ghelstifte.*
 Cassetin, m. *Casken, laeyken oft cosserken.*
 Cassier, m. *Cassier, rentmeester.*
 Cassemuseaux, m. *Ronde coeckens.*
 Cassenoix, m. *Een voghelint ghebercht, Alpē.*
 jouer à Cassépot, *Breecpot oft blimpot spelen.*

Casser, Breken, *in twee stoeten.*
 Casser vne noix, *Een note craken.*
 Casser les reins, *De lendenen breken.*
 * Casser les gens de guerre, *De knechten wrommonsteren, asdaanken, paspaort ende orlof gheuen.*
 Cassé, m. *Ghebrokeu.*
 Cassé & vfe de vieillesse, *Versleten van ouderdom, afzbegean.*
 Casse aux gages, *VVtghemonstert.*
 gendarme Casse, *Afghedaenten krijchsknecht.*
 homme Casse ou caduc, *Een oudt man.*
 Cassant, m. *Broosch, dat licht breeft.*
 jouer de Cassépot, *Breecpot oft blimpot spelen.*
 Cassure, f. *Brekinghe.*
 Casseron, m. *Een soorte van visch seer ghemeyn te Rochelles ende te Poitiers.*
 Cassidoine, *Een cassidomen steen.*
 Castadour, m. *Een pionnier oft schransmaker.*
 Castagneux, m. *Duyker, een cleyn vogelke.*
 Castalie, f. *Een fonteyne byden berch Pernalus welcke den Musis toegheuyet is.*
 Caste, voyez Chalste.
 CASTILLE en Espagne, f. *Castillien, een landt in Spaengnien.*
 * cestuy cy a pris la Castille pour autruy, *Dese heeft de questie op hem ghenomen.*
 Castor, m. *Een beuer.*
 Casuel, m. *Dat by ghevalle comt.*
 chose Casuelle, *Een onghewal.*
 Casuellement, *By ghevalle.*
 Catalogne, *Een lantschap in Spaengnien.*
 Catalogue, m. *Een register.*
 Cataplasme, f. *Een plaester.*
 la Cataracte en l'œil, f. *De dracht loop in d'oo-*
 * Cataracte, m. *Dalinghe van water dat van hooghe valt ende groot gheruych maect.*
 Catarre, *Vochticheyt comende wtē neuse oft herf senen, Catarre.*
 Catepleure, voyez Voile latine.
 Caterolle, f. *Een cleyn conijnen hol oft neff dat se maken aen d'een sijde, daerse hun jonghen worden.*
 Caterne, f. *Een valleye oft dellinghe.*
 Cathalogue, voyez Catalogue.
 Catholique, c. *Vniuersiel, m. Alghemeyn.*
 Catonien, m. *Vulage Catonien ou leuete,*

Cassimata y yuguarolos m p x y
 Cassius f. cassimata
 cassimata bousten + poty

C A

Een straf, suer, oft stauch ghesichte.
 Catouiller, voyez Chatouiller.
 Cauailler, m. Theuorpen platte forme van een
 simmerazie. *Wijst de platte form*
 Cauain, voyez Cauet. *Wijst*
 Cauaillerie, f. Peerde volc.
 Cauallin, m. Een jonc peerdeken. *Wijst*
 Cauchemare, f. De mare oft nachmerrie, als
 yemant inden slaep sijnen aessem niet herha-
 len en can.
 Caudataire, c. De steert dragher van een state
 lijcke vrouwe, den blocsleper.
 Caudeler, m. *Wijst*
 Cauecheure, Een halfter.
 Caue ou Cauette, f. Een cauwe.
 Cauenne de bergier, f. Schaepherders butte-
 Cauet, Grauen, wigrauen en holen. *(ken)*
 Cauet par dessous & fouir, Ondergraue, mi-
 Caué, m. *Wijst*
 Caué, f. Een en kelder oft plaetsje onder d'aerde.
 Caue à vin, *Wijst*
 Caue voutée, *Ghe*
 Caues ombres, Donckere gaten en putten
 daermen niet eenen steec en siet.
 Cauain, m. ou Cautie, f. Holheyt.
 Cauement, m. *Wijst*
 Cauerne, f. Speloncke, hol oft cuyl.
 Cauerneux, m. Val holen en gaten.
 Cauiller, Lasteren, yemanden valschelijcken
 beschuldighen en belieghen.
 Cauillation, f. Lasteringhe, bedroch.
 Cauillateur, m. Lasteraer.
 argument Cauillatoire, Bedriechlijcke redē.
 la Caule ou la tige de quelque herbe, Den
 steel oft stoc van eenich cruyt.
 Cauquemare, voyez Cauchemare.
 Cause, f. Oorsake.
 tu as ouy les Causes de mon conseil, *Ghy*
 hebt ghehoort wat my daer toe port.
 à Cause, Ter causen, om dat, daerom.
 à bonne Cause, Met goede reden.
 à Cause de moy, Om mijnent wille.
 dire la Cause, Seggē waerom, de oorsake seggē.
 j'en suis Cause, *Tis*
 tu en es Cause, *Tu*
 vne Cause & procez, Een proces oft gedinge.
 Cauallin *Wijst*

C A

defens ta Cause, Beschermt v rechte oft sake.
 gagner la Cause, Sijn proces winnen.
 faire d'une mauuaise Cause vne bonne,
 Recht van onrecht maken.
 Causes d'appel, Processen van appellatiē.
 Causer, Kijuen, twisten.
 Causer, Deuiler, Couten, praten.
 Causer, Oorsake gheuen, veroorsaken.
 c'est chose qui Cause craincte, Het brenghet
 vreesse mede.
 Causeur, m. Couster, clappaert, oft twister, kij-
 uer, haerman.
 Causeresse, f. Coustere.
 Cautique, c. Dat brandachtich is.
 Caut, m. Loos, schalc.
 Cauteleux, m. Lijflich, Bedriechlijc.
 Cautelle, f. Schalcheyt, loof heyt.
 Cautement, Looselijc, listelijc.
 Cauteleusement, Par cautelle, Looselijckē,
 listelijcken.
 Cautere, m. Een brandtysen.
 Cauterizer, Brandtteecken.
 Cauterization, f. Brandteeckeninghe.
 Caution, Pleige, f. Een borghe.
 Caution bourgeoise, Een vaste borghe.
 donner Caution, Cautionner, Borghe stellē.
 bailler Caution juratoire, Borghe stellen met
 beuestinghe van eet.
 reception de Caution, f. Borghestellinghe.
 garnir à Caution, Hem met borghe laten
 versieken.
 Cayer, Cayed, m. Eē quaterne oft gedruet blat.
 Cayon, m. Een vercken.
 Cazemattes, voyez Cafemattes.
 C E, Dat, du.
 il s'enquist comme il auoit Ce fait, *Hy*
 ver nam hoe hy dat ghedaen hadde.
 Ce cheual est, &c. Dit peert is, &c.
 en Ce lieu, In dese plaetsje, in dit huys.
 Cete femme, Dese vrouwe.
 est-Ce ma femme? *Ist*
 sera Ce? *Salt*
 fut-Ce hier? *Wast*
 est Ce dés long tems? *Is*
 C'est, pour Ce est, *Tis*, dat is. *(gheleden?)*
 C'est à scauoir, *Tu*

C E

Ce jour la mesme, *Op dien seluen dach.*
 Ce m'est tout vn, *Het ghelt my oft het is my e-*
uen veel.
 Ce mesme, *Tselue.*
 Ce n'est point, *Ten is niet.*
 Ce non obstant, *Dies niet teghenstaende.*
 Ce pendant, *Binnen, te wyle.*
 Ce que mesme il feit, *Twelc hy selue ghedaen*
heeft.
 Ce qu'autrement, *Twelc anders.*
 à Ce qu'il me semble, *Na dat my dunkt.*
 Ce signifie, *Dat bereeckent.*
 Ce tems pendant, *Te wyle, tot dat, bin dē tijt.*
 Ceans, *Hier binnen oft in huys.*
 est il Ceans? *Is hy hier? Is hy binne? Is hy thuis?*
 Ceci, m. *Dit.*
 Ceci mesme, *Dit selue.*
 de Ceci vient que, &c. *Hier af, ofi hierom co-*
met dat, &c.
 de Ceci ou pour Cecy jectoit il ses pleurs,
Hierom oft daerom wast dat hy weende.
CECILE, f. *Cecilien.*
 Ceder, *Vvijcken, plaetse maken, ouerdragen,*
transporteren.
 Ceder à aucun, *Iemanden ouerlaten.*
 je te Cede, *Te laet vouer, ic gheeft v toe.*
 Cedre, m. *Een cederboom.*
 Cedule, f. *Een hantschrift, voyez Scedule.*
 Contrecedule, f. *Eē tegē sedule oft hantschrift*
faire Cedules signees de son ling, Hand-
schriften onderteeckenē met sijn mere.
 cognoitre la Cedule, *Sijn hantschrift kennē,*
de schult kennen.
 Ceindre, *Gorden, aengorden, omgorden.*
 Ceindre par dessous, *Opschorssen.*
 Ceinct, m. *Ghegort.*
 Ceinct, m. *Ceincture, f. Eenen riem.*
 Ceincte, f. *Den boort ofi rant van buyten aen-*
den cant van het schip.
 Ceincturette, f. *Riemken.*
 Ceincturier, m. *Riemmaker, ofi Gordelmaker*
Cela, Datte.
 je suis en Cela, *Te ben nu daer.*
 il n'y a que Cela, *Daer en is maer dat.*
 c'est Cela metme, *Tu dat selue.*
 Celebre, c. *Vermaert.*
 Celebrer, *Vermeeren, vermaert maken.*

C E

Celebrer la messe, *De misse doen.*
 Celebrité, f. *Vermaertheyt.*
 Celer, *Swijghen, verswijghen, verheless.*
 Celecement, *Heymelijc, verborghelijc.*
 Celerin, m.
 Celerite, f. *Lichtheyt, Snelheyt, rascheyt.*
 Celeste, c. *Celestiel, m. Hemelsch, vanden*
hemel.
 Celestes habitans au ciel, *Die inden hemel*
woonen.
 Celibat, m. *Den maechdelijcken staet.*
 Celler, m. *Eenen tapkelder, bierkelder.*
 Celle, f. *die.*
 Celle la, *die, die daer is.*
 la Celitude d'un grand Roy, *de hoocheyt ofi*
Majesteyt van eenen grooten Coninc.
 Celuy, m. *den ghenen, dien.*
 Celuy là, m. *dien aldaer.*
 Cemetiere, m. *Kerchof.*
 Cenacle, c. *Eetkamer, Restier.*
 Cendal, m. *Eenen sluyer.*
 Cendre, f. *Affchen.*
 Cendre grauellee, *Pot affchen.*
 le jour des Cendres, *Affchenwoensdach.*
 couleur Cendree, *Afchverwe.*
 Cendrier, m. *Afchvercooper ofi maker.*
 Cendrier, m. *Affchevijster.*
 des Cendres, f. *Rou ofi onghesincert siluer.*
 Cendree sauage, f. *Wilden quentel.*
 Cene, f. *Auontmael.*
 Cengle de cheual, f. *den cingel van tpeert.*
 les Cengles, *de singhelen van der salen.*
 Cengler vn cheual, *Een peert singhelen.*
 il est Cengle & baste, *Hy is ghesinghelt ende*
ghesadelt.
 la Cenne, *voysz Senne.*
 Cens, m. *den cjs ofi Cijns.*
 Cens, m. *Cense ou rente, f. Rente, d'Taerlijcs*
incomen, Hoenc.
 Censite, f. *Grondt recht datmē den heere schul-*
heritage roturier ou tenu en Cenliue, Lās
dat met gyont renten ofi rechten belast is.
 Censier, m. *Een pachten aer, Hoenuer.*
 Centurer aucun, *Iemant straffen ofi tot amē-*
de brenghen na des Paus rechten.
 Censeur, m. *Schatmeester.*
 Censuel, m. *dat den schatmeester aengaet.*

C E

peine Censuelle, Boete oft amende.
 Censure, f. Strafjinghe vanden schatmeester.
 Cent, m. Hondert.
 Cent mille, Hondert duysent.
 Centfois, Hondertmael, hondertreyfen.
 Centfois double, Hondertfout, hondertmael
 dobbel.
 Centeine ou Centaine, f. Een bende oft ghe-
 tal van hondert.
 par Centeines, Cent à Cent, Met honderde.
 Centenier, m. Hondertste man.
 Centenaire, c. Dat van honderden is.
 Centieme, c. Hondertste.
 Centaure, m. Half mensch en half peert.
 Centauree, f. Een cruyt soo ghenaeint.
 Centauria la grande ou la mineur, Grootte
 oft cleyne centorie.
 Centidonia, Vechgras.
 Centeine, Centenier, Centenaire, voyez
 Cent.
 Centon, Dinghen ghemaect van veel stucken
 oft lappen.
 Centre, m. Tmiddelste punt van allen dingen.
 CENTRON, au pays de Liege, Sint
 Truyen.
 Centurie, f. Eenen hoop oft bende va honderde.
 Cep, m. Een houten instrument daermen den
 hals ende beenen vande quaet doenders in sluyt
 Ceper vne muraille, Den muer van onder
 afbreken.
 Cépier, Geolier, m. Genanckenis bewaerder.
 Cerceau, m. Een circkel, rondt perc.
 Cercelé, m. Dat gelijc een circkel rontsom gaet.
 Cercelle, f. Sweem, een voghel.
 Cercher, Soecken.
 Cercher diligemment, Neerfelijc ondersaec-
 ken ende onder vragen.
 Cercher les dictions ou la propriété d'icel
 les, Sijn beste doen om de eyghenschap der
 woorden te hebben.
 Cerchant, m. Soeckende.
 Cerche, m. Ghesocht.
 Cercheur, m. Soecker.
 Cercheresse, f. Soeckersse.
 la Cerche, De ondersoekinghe oft onder vra-
 ghe.
 Cerchement, m. Soekinghe. (ghinghe).
 Cercle, m. Eenen reep, circkel oft ront perc.

C E

le Cercle de la Lune, Den circkel oft rine om
 de Mane.
 Cercueil, m. Een bare daermen de dooden op
 draecht.
 Cererien, m. de Ceres que les Poëtes di-
 sent estre Deesse de la terre & des bleds,
 Vruchtbaer, dat van Ceres comt.
 Ceremonies, f. Ceremonien, onderhoudinghe
 inder kercken.
 le Ceremonial, m. Den boec der cerimonien.
 loy Ceremoniale, een wet vol cerimomen.
 Cerimonieux, m. Cerimoniachtich, nauwe
 soefende.
 Cerimonieusement, Cerimonieselijc, Met
 nauwe toeficht.
 Cerene, f. Boterstande, keerne.
 Cerf, m. Een hezt.
 corne de Cerf, f. Hershoren.
 Cerfueil, m. Kernel.
 Cerise, f. een kriecke.
 Cerisier, m. Een krieckeboom. (de kriecken).
 Cerisec, f. Den kriecht oft voortcominghe van
 Cerisaye, Plaetsse met krieccoomen beplant.
 Cerne, m. eenen omkeer ende vndraeyinghe.
 Cerner, Faire cerne, eenen circkel oft rondt
 perc maken. (snoeyen).
 * Cerner ou Enciser les arbres, De boomen
 Cerner des noix, Noten open doen en snoeyen.
 Cerneau, m. De keerne.
 Cerot, m. een plaester, Ceroen oft Ceruys.
 Cerre, m. een hesterboom.
 Certes ou pois certes, m. Cleyne ciceren en
 Certes, Seker, Voorwaer. (vijsen).
 & Certes à moy aussy, Ende voorseker oft se-
 kerlijc my ooc.
 Certain & asseuré, m. Seker en gewis
 en Certain tems, In sekere tijt. (ken).
 Certain de partir, Gewis sijnde van te vertrec
 pout Certain, Voorwaer, voorseker, waer-
 achtich.
 je sçay pour Certain, Ic weet wel en sekerlijc.
 c'est chose Certaine, que, &c. Tus ghewis en
 seker dat, &c.
 il n'estoyent pas bien Certains, Sy en waren
 niet ghenoech verskert.
 * Certaines, sekere, sommighe.
 Certainement, Sekerlijcken, voorwaer.

Certainement, il est ainsi, Gheloofi my, tis al-
 soo, voor waer.
 Certainement c'est il, Ghewisselijc hy ist.
 Certifier, *Vaermaken, verskeren.*
 Certification, *f. Vaermakinge, verskeringe.*
 Certification & passeporte, *f. Certificatie,*
maermakinghe, paspoortbrief.
 Certiorer, *Verskeren.*
 Certitude, Certaineté, *f. Verskeringhe,*
verskertheyt.
 auoir quelque Certitude, *Sekerheyt hebben,*
verskert sijn.
 Ceruelle, *f. Cerueau, m. De hersenen.*
 homme de bon Cerueau, *Een m^a van ver-*
stande, een verstandich man.
 auoir mal au Cerueau, *Granc van hersenen*
couleur Cerulee, Vafgheel couleur. (sijn
 de la Ceruoise, *f. Bier.*
 Ceruse, *f. Ceruyse, loot verwe oft blancketsel.*
 Ces, Cessation, Cesse, *voyez Cesser.*
 Cesser, *Ophouden.*
 Cesser de, &c. *Ophouden ende aflaten v^a, &c.*
 sans Cesser, *Sonder ophouden, ver volghens.*
 Cesser par fois, *Verpoosen.*
 Cesse, *m. Opghehouden.*
 le Ces ou l'Interdict, *m. Alsmen yemanden*
doet ophouden oft verbiet te prediken.
 Cesse, *f. Ophoudinghe.*
 qui n'a point de Cesse, *Die gheen ruste en*
heeft, niet af en laet noch op en houdt.
 sans Cesse, *Sonder ophouden, ver volghens.*
 Cessation, *f. Vacantie, ophoudinghe.*
 Cession, *f. Ophoudinghe, wijckinghe.*
 faire Cession, *Cesie doen, Banckeroete spelen,*
den stentel op de deure steken.
 C'est, *Tis, het is.*
 C'est luy qui, &c. *Hy ist oft tis hy die, &c.*
 Cet, *m. Desen.*
 Cete, Ceste, *f. Dese.*
 Cete cy, *Dese die hier is oft daer ic af spreke.*
 Cete la, *Dese die daer is oft daer hy af spreekt.*
 à Cete mesme chose ay je, &c. *Op die selue*
sake heb ic, &c.
 Cete vertu la, *De selue cracht.*
 Ceterach, *Steenuarencruyt, heristanghe.*

CETHINE, *voyez Athenes.*

Cetuy, Cestuy, *m. Dien, desen.*

certuury; f.

Cestuycy, *Desen alhier.*
 qui est Cetuy cy: *VVie is dese?*
 Cetuy cy mesme, *Dese selfde, oft de selfde.*
 Ceuadiere, *f. voyez Beaupre. de blancher v^a v^a v^a*
 Ceues, ou Ciuots, *m. Sybollen. must du 3^{ve}*

C H

CHABLE, *m. Een Cabel oft touwe.*
 les Chables, *Groote z eelen en coorden.*
 Chabot, *m. Een vischken met een groot hoofs.*
 Chace, *voyez Chasse.*
 Chacie, *f. Dracht der ooghen, Ghebrec der ooghen*
als sy loopen.
 Chacieux, *m. Leepooghich, Een die leepe oft*
lopende ooghen heeft.
 estre Chacieux, *Leepooghich sijn, loopende oog-*
ghen hebben.
 Chacun, *voyez Chascun.*
 Chaffaut, *voyez Echafaut.*
 Chagrin & soucy, *m. Ancxt, sorghe, benaut-*
heyt ende sorchvuldicheyt.
 elle est Chagrinee de cela, *Dat quiele haer,*
Sy is daer af beancxt.
 ofte ce Chagrin, *Laet varen die sorghe.*
 Chagriner, *Becommenen, Quellen, benaauwen.*
 Chagriner quelqu'un, *lemanden sorghe ende*
ancxt aenijghen.
 Chahuant, *voyez Chathuant.*
 Chaîne, *f. Een Ketten.*
 Chainette, *f. Kettenken.*
 la Chaîne & ordissure du tisseran, *De ketten*
ende scheerdract van eenen weuer.
 le Chainon du col, *m. Den nec.*
 les Chainons d'une chaîne, *m. De schakels*
van een ketene.
 Chair, *f. Vleesch.*
 Chair d'aigneau, *de brebis, &c. L^as vleesch,*
Schapen vleesch, &c.
 Chair roti, fumee, &c. *Ghebraden vleesch,*
Gherooft vleesch, &c.
 * mettre les chiens à la Chair, *Tvleesch*
voor den honden laten.
 Chaircuietier, *m. Vleeschkoc, Cabarettier.*
 Chaircuietie, *f. Vleeschokerije, Cabaret.*
 Charnier, *m. Kerchof, Plaetse daer m^e de be-*
nen vande doode menschen leyt.
 Chârn, *m. Vleeschachtich, VVel ghe vleeschht.*
 ventre Charnu, *Vetten buyc, dicken buyc.*

chrouen

E.

fort

fort Charnu, *Seer ghevelescht.*
 la Charnure d'une personne, *De velesch-*
achticheyt aen yemants lichaem, Het velesch
aen de beenen.

Charongne, *f. Een pryje.*

Chaire, *f. Eenens stoel of setel.*

Chaire à bras, *Draechsetel.*

Chaire appuieffe, *Leenstoel.*

Chaire percee, *Cafstoel.*

Chaire judiciaire, *Rechtersstoel.*

Chaire de prescheur, *Preefstoel.*

dire en Chaire, *Op den preefstoel segghen.*

Chalan ou Chalon, *m. Een middelbaer schip.*

vne Chalence de bois, *Een schip vol hout.*

Chaland, *m. Calant, Een die ghe woon is van-*
ons te coopen.

Chalandise, *f. Calandijse.*

Chalanger vne terre, *Eenich landt hem sel-*
ven toeeyghenen, dat sijne maken ende besitten.

le Roy de N. de long tems Chalage droict
 en ceste terre, *De Coninc van N. schrijft hē*
toe recht te hebben ouer langen tijt in dit landt.

je vous Chalange la mort de, &c. *ic schrij-*
ue v toe de doot van, &c.

Chalemie, *f. Chalumeau, m. Een riet of co-*
renpijpe.

Chalemeler, *Op een pijpe spelen.*

Chalenger, *voez Chalanger.*

Chaleur, *f. Hute.*

* la Chaleur de jeunesse est refroidie, *De*
joncheyt is vercoelt.

Chaleureux, *m. Hittich, verhit.*

Chalict, *Een coetsse of de sponde van eē coetsse.*

Chaloir, *Ne se chaloir de rien, Nerghens op*
achten of sorgen, Onachtsaem sijn.

il ne m'en Chaut, *ic en vragher niet na, My*
an leyter niet aen, ic en achtse niet.

ne te Chaille, *Sijt gheruft, Sijt te vreden, En*
moejes v niet.

il ne luy Chaut de vous, *Hy en gheeft om v*
lieden niet.

* il n'en Chaut pas beaucoup, *Het schilt*
weynich, Ten schilt niet vele.

Chalumeau, *m. Stroohalm, Stroopijpe.*

Cham, *m. Heere, Ouerste, Regent.*

le grand Cham de Tartarie, *Den grooten*
Heere, of d'ouerste van Tartarien.

Chamade. *1. vnde gheueftige hoepth*

Chamailler, *Schermtusen, Malcanderen op bes*
harnas smyten dat clint.

Chamaillis, *m. Schermtusfinghe, Ghevecht.*

Chamaillis, *m. Eenens groote of wreeden strijt.*

Chamarre, *m. Eenens famaris.*

Chambellan, Chambellain, *m. Camerlinc.*

le premier Chambellan, *Oppercamerlinc.*

les Chambellans, *De camerlinghen, Camer-*
bewaerders.

Chambre, *f. Een camer.*

Chambre à coucher, *Een slaecamer.*

homme de Chambre, *Camerlinc.*

la premiere Chabre, *De voorcamer, Staet-*
Chambre haute, Oppercamer. (camer.

Chambre secrette, *Een secreet.*

l'atriere Chambre, *De achtercamer.*

Chambre de louage, *Camer die te hueren*
hanght of staet.

Chambre de conseil, *Raetscamer.*

basse Chambre, *Heymelijc, Priuaet.*

Chambrette, *f. Camerken.*

vne Chambre de gens de guerre, *Een rot*
Crijchsknechten.

d'une meime Chambre, *Rotghesel, van*
Chambrier, m. Camerlinc. (een rot.

Chabriere, *f. Dieftmaecht, Locuif, Cameniere.*

Chambrillon, *f. Dienstmaechdekken, Came-*

Chameau, *m. Een Kemel. (nierken.*

Chamois, *Een wilde gheyte.*

Champ, *m. Een velt.*

plein Champ, *Een open velt.*

Champ de bonne nature, *Acker van goeden*
gronde.

Champ menu & maigre, *Magheren en dor-*
ren arker.

Champ desert, *V'oest ende wilt lant.*

Champ fertile, *Draghenden of vruchtbaren*

Chap verdoyant, *Een groen velt. (acker.*

Champ diapré, *Een lustich velt.*

* sur le Champ, *Subit, Terslost Haestelijc,*
Statns voets, Op de slaende voet.

donner responce sur le Champ, *Terslost*
antwoorden.

en plein Champ, *In een vlac of open velt.*

* les Champs, *Velt of een open plaetse opt velt*

aller aux Champs, *Buyten of te velde gaen.*

Champ de bataille, *Een slach velt, Besloten*
velde

- veldt daer sweet vjanden teghen malcanderen
 strijden.
 le Champ luy est demeuré, Hy heuet veldt
 behouden, Hy heeft den strijdt ghewonnen.
 Champart, m. Thiende, Tribut.
 Champarter, Thiende gheuen, de vruchten vā
 rvelt deylen.
 Champarteur, m. Die thiende gheeft.
 Champestre, c. Veltachtich, Dat vādē veldē is.
 homme ou habit Champestre, Een boerach
 tich mensch oft cleet.
 Champignon, m. Een campernoelie.
 Champion, m. Strijtbaer man, Campvechter,
 Campioen.
 Chance, f. De cansse.
 la Chance est tournée, De cansse is ghekeers
 De fortunē is ommegekeert.
 Chancer, Omkeeren, veranderen.
 la fortune Chancerā, De fortunē sal weder
 keeren.
 Chanceler, Beuē vā veruærtheit oft ströckelē.
 Chanceler en parlant, Onbescheedelijc ende
 becommertlijc spreken
 Chancellement, m. Stronckelinghe.
 Chancelier, m. De Cancelier oft ouerste vandē
 raet des lants.
 Chancelerie, f. De Cancelrije.
 Chancre, m. De Kancker.
 Chancreux, m. Kanckerachtich.
 bosse Chancreuse, Kanckerachtich gheswel.
 Chandelle, f. Een Keersse.
 Chandelier, m. Een candelaer.
 Chandelier ou faiseur de Chandelles,
 Een Keersmaker oft candelaermaker.
 Chandeleur, f. La feste de la Chandeleur,
 Lichtmissē.
 Chanfrain creux, m. Voren, Strepen en stre-
 men die lanx inde steenen colōnen gehoudē oft
 ghesneden sijn.
 Châfrain de cheual d'armes, Het harnasch
 sluc oft den riem diwelc een oorloochs peert aent
 voorhoofd heeft.
 Changer, Veranderen, Wisselen, Manghelen.
 Changer & innouer, Vernieuwen.
 Changer & muer, Vermisselen.
 Changer les clefs, De sleutels ver wisselen.
 Changer de lieu, Van plaetsē veranderen,

- verplaetsen.
 Changer de lieu en autre, Van deen plaetsē
 in dander gaen.
 Changer de logis, Verhuysen.
 Changer de nature, Een ander wesen oft na-
 tuer aennemēn.
 se Changer par tems, Hem na dē tijt voegen.
 Change, m. Verandert, verwisselt. (ver vret.
 elle est bien Changee, Sy is seer verādert en
 Change, m. De wissel.
 Change en faitē de venerie, Dat is als de
 honden ver volghen een hert dat niet ghesleken
 noch ghejaecht en is, in siede van tgene dat hun
 ontspronghen is.
 prendte le Change, De spore van den hert
 niet houden datmen ghejaecht ende ghesleken
 heeft, maer een ander dat hem ontmoet.
 hōme qui va au Chāge, Een man die met an-
 der dā met sijn eygē huys vrouwe te doene heeft.
 faire quelq Chāge, Iet tegē yemant wisselen.
 les Changes, De wisselen, Wisselbancken oft
 Contrechāge, Tegenmangelinghe. (winckels.
 Changeur, m. Wisselaer. (keeringhe.
 Changemēt, m. Wisselinghe, veranderinge om
 Changemēt de forme en autre, Transfor-
 mation, f. Transformatie, Veranderinghe van
 deen ghedaente in dander.
 Chanoine, m. Canoninc.
 Chanoines en la collation de l'Euesque,
 Canoniesen onder de collatie vanden Bisschop,
 die van hem moeten ghegageert worden.
 Chansī, m. Beschimmelt, verschimmelt.
 Chansifure, f. Schimmel, Beschimmelinghe.
 Chanteau de pain, m. Eenen cant broots.
 les Chanteaux d'vn habillement, Den boort
 oft cant van een cleet.
 Chantepleure, f. Een watercompas.
 Chanter, Singhen.
 nous en auons Chantē te Deum, Wy hebben
 der feeste om bedreuen.
 Chantonner ou Châtilonner, Dic wils oft al
 Chantē, m. Ghesonghen. (leneen singhen.
 Chant, m. Sanc ghesanc.
 Chant de dueil, Een treurliet oft droenich liet.
 Chanfon, f. Een liet.
 Chanfon champestre, Een boerenliedē oft
 ghesanc.

C H

Chanfonnette, f. Liedeken.
 Chantre, m. Sangher.
 le Chantre, Den Sangher inder kercken.
 Chanterie, f. De couste van fingen, De
 musijcke.
 la Chanterie, De musijcke inder kercken.
 Chanteresse, f. Sangherje.
 Chantement, m. Singhinghe, Ghesanc.
 Chantier, m. Wijngaer: staec recht opstaende.
 Chantier de bois, m. Eenen hoop huus.
 du Chanare, m. Kemp, kennip.
 Chanuriere, f. Plaetse met kemp besaeyt.
 Chape, voyez Chappe.
 Chapeau, m. Eenen hoet.
 Chapeau de fleurs entrelasces, Een croone
 oft hoet van ghevechte bloemen.
 Chapeau d'epines, Een doornen croone.
 Chapeau de femme, Eenen vrouwen hoet.
 Chapelier, m. Hoeymaker.
 Chapeliere, f. Hoeymaestere.
 Chapelier, m. Die hoeykens oft tuykens van
 bloemen maect.
 Chapelain, m. Eenen cappellaen.
 Chapelier du pain, De corsten van i' broods
 schrabben.
 Chapelures, f. Het affschrabfel, De affschrab-
 binghe ende morselingen vande corsten.
 Chapelier, m. Eenen pater nofter.
 * Chapelet, m. ou Eichasse à mettre le plat
 sur la table, Tafelrinc.
 Chapelis, voyez Chamaillis.
 Chapelle, f. Capelle.
 Chapelle à distiller, Clocke om te distilleren,
 Chaperon, m. Eenen cappruynt.
 Chaperon de faucon, Valckenhuysken oft
 capproen.
 Chaperonner, Den capruyn aendoen.
 Chaperonner aucun, Iemant dicwils eere
 bewiffen, voyez Desfuler.
 Chaperonne, m. Ghecappruynt.
 Chapiteau, m. Le chapiteau d'vn pilier
 ou colonne, Thoost en den cop van een
 colonne.
 Chapitre, m. Capittel. (lomme.
 vn Chapitre de liure, Een capittel van een-
 nen boec.
 rapporter le Chapitre des receptes au cha-
 pitre de despens, De rekeninghe ouerslaen,

C H

* Chapitre des Chanoines, Het capittel oft
 conijstorie vande Canonicken.
 le jour du Chapitre, Den dach der vergade-
 ringhe vant capittel.
 Chapitres quelqu'vn, Le chastier au cha-
 pitre, Iemant capittelen, In capittel straffen.
 Chapon, m. Een capuyn. (oft castijc.
 Chapon de haute gresse, Vetten capuyn.
 Chaponneau, m. Capruynken.
 Chaponner, Den haen vueren en lubben, Ca-
 puyn maken.
 Chappe, f. Een cappe. (coorcappe.
 Chappe que les coraux portent, Een
 Enchappe, m. Die een cappe aen heeft.
 Chaperon, voyez Chaperon.
 Chapuis, ou Charpentier, m. Timmerman.
 Chapuisier, Schauen, Effenen ende gbelat-
 ken, Timmeren.
 Char, ou Chariot, m. Eenen wagh.
 Chariot branslant, Eenen hanghenden wagh,
 Coetswaghen, rofbaer
 mener ou goucrner le Chariot, Den wa-
 ghen mennem.
 cheual qui meine le Chariot, Eē waghpeert.
 Charette, f. Waghgen oft karre.
 Chartee ou Charce, f. Eenen waghgen vol.
 Chartee de bois, Eenen waghgen hout.
 Chareti, m. Wagenschuer, Plaetse daer de wa-
 ghens vanden reghen, haghelende hitte der
 Sonnen bewaert worden.
 Charier, Metten waghgen voeren.
 Charie droict, Siet toe dat ghy niet en sust
 oft dwaelt.
 Chartier, Charton, m. Wagheman, voermā.
 Charroy, m. Vracht oft bevrachtinghe isy te
 water oft te lande.
 Charroy à bon marché, Goeden coop vrachts
 oft bevrachtinghe.
 mener par Charroy, Te waghgen voeren
 Charbon, m. Een kole.
 Charbon vis, Een gloeyende kole.
 le Charbon, Het bewerp eenigher schilderijens.
 Charbonnet, Met de cole teekene en bewerpē.
 Charbonnet aucun, Yemanden becruyfen.
 Charbonne, m. Metten colen beworpen, be-
 crosen, oft op de colen ghebraden.
 Charbonnier, m. Cooldragher, coolvercooper.
 Char-

Charbonnerie, f. Plaetse daermen de colen
maect oft brandt.
Charbonnée, ou Carbonnade, f. Een flux-
ken vleesch op de colen ghebraden.
Charcher, voyez Cercher.
Chardon, m. Een distel.
Chardon à carder, Kaerdendistele.
Chardon benict, Cardobenedictus.
Chardonneret, m. distel-vinc.
Chardonnette, Swerte euerwortel.
Chardouffe, Witten euerwortel.
Charenson, m. Eenen calender, Corenbijter.
Chareffe, Chareffer, voyez Careffe.
Charette, voyez Char.
Charge, f. Last, pac.
Charge & chartee de bois, f. Een voeder
Charge de tourbes, Een last toruen. (houts.
* Charge & comission, f. Last, beuel, comi-
ie auoir Charge, Last, beuel en commissie hebben
prendre à sa Charge, Tsjinen laste ende coste
nemen.
se mesler de la Charge d'autrui, Hem met
eens anders last oft saken moeyen.
* je feray ce que tu veux, à la Charge que
tu, &c. Ic sal v bezeeerte volbrenghen, op en-
dien, indien, ist dat, ist sake dat ghy, &c.
à la Charge que, &c. Op conditie dat, &c.
sous la Charge d'un capitaine, Onder een-
veltheere.
estre Charge à aucun, Iemant lastich sijn.
Charges & informations, Beswaringhen
ende informatien.
nouuelles Charges, Nieuwe beswaringhen.
je te baille ceste Charge, Ic belaste v ditte.
j'en prens la Charge sur moy, Ic le prens à
ma Charge, Laetters my mede ghemerden, ic
nemet op my, ic nemet tot mijnen laste.
prendre la Charge de faire vne chose, Ee-
nich dinc aenveerden oft aennemem te doene.
faire sa Charge, doen dat hem beuolen is.
auoir la Charge du boire d'aucun, Iemants
drincken besorghen oft bestellen.
faire vne Charge à l'ennemy, den vyandt
gheveldichlic aenvalen.
Charger, Laden, eenich swaer ghewichte er-
ghens op legghen.
Charger de coups de baston, Met stocke slaen.

Charger ou frapper l'un sur l'autre, deen-
den anderen slaen.
greuer ou Charger aucun, Iemant besware
en lastich vallen. (vrachten.
Charger vne nauire, Een schip laden en be-
Charger vne arquebuse, Een busse laden.
ne m'en Charge point apres, En gheeft my
daer na de schult niet, en wijtet daer na my
niet, en stekes op my niet.
on le Charge de ce cas, Men leyt hem dat op.
Charger l'acculé, den beclaechden beswaren.
faire Charge sur soy, de schult op hem nemé.
Charger son ennemy, Sijnen vyant slaen.
Chargeant, m. Lastich.
Charge, m. Gheladen, beswaert, bevracht.
estre trop Chargé, Ouerlast en ouerladen sijn,
te seer gheladen sijn.
estre Chargé de crasse, Onuermeughelije vet
sijn, ouerladen met vet sijn.
Charie droict si tu es sage, Siet toe dat ghy
niet en suft oft dwaelt.
Chariet, Chariot, voyez Char.
Chariotée de foin, Eenen waghén hoys.
Charité, f. Charitate, ghemeyne liefde.
Charitable, c. Medelijdende, barmhertich,
vriendelijc.
Chariuari, m. Schauotteringhe.
Charlatan, m. Bottecroes, plompaert.
Charme, f. Een soorte van masthouboom.
vne Charmoye, Een plaetse met alsulcke boo-
men beplant.
Charmer, Tooueren.
Charmeur, m. Toouenaer.
Charmesse, f. Tooueraersse.
Charme, f. Toouerije.
Charnage, m. den vleeschtijt.
il en fait grande boucherie & Charnage,
Hy sloegher vele doot.
Charnier, m. Een kerchof. *et vleeschop*
Charniere, f. de herre van een deure.
Charniès, m. Vvingaert slaec.
Charpentaire, Een cruyst soo ghenaeamt.
Charpenter, Timmeren.
Charpenter vn homme, Iemant ter deghen
slaen, te vuystkens leyden.
Charpentier, m. Een timmerman.
maistre Charpentier, Architecte, Timmer-
meester.

meester.

Charpenterie, f. Charpentage, m. Timme-
 Charpie, f. Ghepluut lijnwaer. (plucken.
 Charpir de la laine, Volle caerdē, teesen en
 de la Charree, Asschen daermē looge afmaect.
 en Charrie, Strooasschen daermen looghe af
 Chartron, Charroy voyez Char. (maect.
 Chartron, m. Kerremaker.
 Charrue, f. Eenen ploech.
 labourer à vne Charrue, Ploeghen.
 Charre, voyez Carte.
 Charté, voyez Cher.
 Chartée, Chartier, voyez Char.
 Chartre, ou Prison, f. Gewanckenisse, kercker.
 * venir ou estre en Chartre, Verdwijnen, VVt
 drooghen, verdorren ende vergaen.
 Chartrier, m. Cipier, Kerckerbewaerder.
 Chartrier, m. Ghevangen, die inden kercker is.
 Chartrier ou paralyticq, m. Lam in alle
 de leden.
 les Chartres, f. De charters, ghemeyne briuen
 ende registers van een Conincryc.
 Charui, voyez Cheruiz.
 Chascun, m. ou Chalque, c. Elc, een yegelyc.
 Chascun à part, Elc bysonder. (wilt.
 à Chascun d'eux, Teghen eenen van dien ghy
 Chascun son annee, By ghebeurte van jaren.
 par Chacque ou Chascun jour, Alle daghe,
 daghelijc.
 Chalque homme, Ieghelijc ofi elc mensch.
 Chascune, f. Elcke, Een yeghelycke.
 Chascune fois, Elcke reyse.
 Chaseret, voyez Caseret.
 Chasier, m. Een keesbuisken ofi corf daermen
 keesen in maect.
 Chaslit, m. Eē coetse, ofi de spōde vande coetse.
 Chasse de reliques, f. Een heylichdomkassē.
 * Chasse en quoy quelque chose est en-
 chassee, Den lijff, randt ende cant als van een-
 nich tafereel, &c.
 Chasse, f. VVijdde ofi grootste des lants soo ver-
 re als een meuldenaer mach bejaghen ende gaē
 balen toren om te malē op sijnen meulen. (spel.
 * Chasse de jeu de paulme, De kaeftē int kaet
 * la Chasse, Tghene dat het water doet opbreken
 ofi bortelein eenige waterleydinge en conduytē.
 * la Chasse, De jacht, eenen dans.

* la Chasse, De jacht ofi neerstighe veruolghin-
 ghe ofi naer volghinghe eenichs dincs.
 * la Chasse, Neerstighe onder soeckinghe.
 Chasse bosse, VVederic een cruyt.
 Chasse-mal, m. Dat het quaet verdriift.
 Chasse-marce, m. VVispaert, ofi een voermā die
 z eerwischvoert.
 Chassenue, m. Dat de wolcken verdriift.
 Chassepine, m. Dat de pyne verdriift.
 Chasser hors, VVeckjaghen vverdruijen.
 Chasser, Voordriujen, yet achter naer volghen.
 Chasser, Jaghen, ter jacht gaen.
 Chasser de pres, Na jaghen.
 Chasser, Bannen, vverdruijen, weckjaghen.
 Chasse, m. VVeckghejaecht, vverdreuen.
 * venant de la Chasse, Comende vande jacht.
 Chasser aux oiteaux, Voghelen vanghen.
 Chasseur, Veneur, m. Een jagher.
 Chasseret, m. Een jagherken.
 Chasseresse, f. Jagheresse.
 Chassie, f. Dracht ofi drachtloop der ooghen.
 Chassieux, cerehez Chacieux.
 Chassis, m. Een blaffeture.
 Chassoire, f. Sweepe, Memroeye.
 Chastaigne, f. Castanie.
 Chastaigne de mer, Eenen visch die doornen
 voor voeten heeft.
 Chastaignier, Chastaigner, m. Castanieboō.
 couleur de Chastaigne, Castanienbruyn, Ca-
 stanie verwe. (beplant.
 Chastaigneraye, f. Plaetse met castanieboomen.
 Chaste, c. Kuyfch, Reyn, Suyver.
 Chastete, f. Kuyfheyt, Suyverheyt.
 Chastement, Kuyfchlic, Suyverlic.
 Chateau, m. Casteel.
 Chateau deuant en fait de nauires, Tvoor
 casteel vanden schepe.
 Chastelet, m. Casteeleken.
 il fait des Chasteaux en Espagne, Sijnen
 sin en is hier niet, Sijnen sin u verre van hier.
 Chastellain, m. Casteeleyn.
 le Chastelet de Paris, Een plaetse van Parijs
 soo ghenaeemt daermen des rechts sake handelt.
 Chastier, Castijen. (en straffen.
 Chastier par parolles, Met woordē onderrichte
 Chastiable, c. Castijdelic, Dat ghecastijt moet
 worden.

Chastieur, m. *Castijder.*
 Chastiment, m. *Castijdinghe.*
 je ne suis plus en ton Chastiment, *Je en ben onder v bedwanc oft roedeniet meer.*
 Chastrier, *Lubben.*
 Chastrier les arbres, *De boomen van onder doorbooren om tquade sap dat tgoede verdrÿft wt te doen comen.*
 Chastrie, m. *Ghelubt.*
 Chastrement, m. *Lubbinghe.*
 Chastuble, f. *Casyle oft Casuyffel.*
 Chat, m. *Een catte, Cater.*
 Chatte, f. *Cattinne.*
 l'herbe au Chat, *Nepte, Cattercruyt.*
 * jecter le Chat aux jambes à quelqu'un, *De schult op een ander legghen.*
 Chateler, *Cabbelen.*
 jouer à Chateler, *Peerdeken op spelen.*
 Chatemitte, c. *Hypocrijs.*
 Chatepcleuse, f. *Eenen calander.*
 Chathuant, m. *Eenen uyl, Kercvl.*
 le Chaton dedans quoy est là pierre precieuse enchassée, *Het hoofd vandē rinc daer het ghesteente in is.*
 aller à Chatons, *Op handen en op voesen gaen ghelyc de kinderen.*
 Chatouiller, *Ketelen, Kittelen.*
 Chatouilleux, m. *Ketelachtich.*
 langue Chatouilleuse, *Langhe tonghe.*
 Chatouillement, m. *Ketelanghe.*
 Chatemitte, *voez Bigot.*
 Chauce, *voez Chaussée.*
 Chauchemare, *De mare, Nachtmerric.*
 Chaucher, *Met voesen treden, Indouwen.*
 Chaucher, *comme, Le coq chauche la poule, Bespringhen, rochelen, als, dē haen bespringt oft rochelt de himne.*
 Chaud, *voez Chaud.*
 Chaudau, m. *Een suypen.*
 Chaudiere, f. *Eenen grooten ketel. (nen Ketel.*
 Chauderon ou Chaudron de cuyute, *Ex.*
 Chauderonnier, m. *Ketelbuter, Ketelmaker.*
 Chauffecires, m. *Seghelaers vandē Coninc-lijck brieuen.*
 Chaussépied, m. *Een leeghe schouwe oft rooc-camerken, Stoofken.*
 Chauffer, *Vermen, ververmen.*

Chauffé, m. *Ghewermt.*
 Chauffage, m. *VVerminghe.*
 Chauffette, f. ou Rechaud, m. *Een coffoor.*
 Chauffour, m. *Calcouen.*
 Chauffournier, m. *Calcbrander, die calc brant.*
 Chaufrain, *voez Chanfrain.*
 Chauld, m. *VVermt, heet.*
 homme Chauld, *Haestich man, Corsellhoofs.*
 Chauldmal, *Hittighe siefle.*
 il fait Chauld, *Het is heet.*
 Chauldement, *Hittichlijc, haestelijc.*
 de la Chaulx, *Calc.*
 Chaulx meslee avec du sablon, *Mortel.*
 fournaise à Chaulx, *Calcouen.*
 Chaulme, f. *Destroo, Haln.*
 Chaulmer, *De halmen ende het stroo vergaderē les Chaulmeurs, m. Die de halme vergaderen.*
 Chaussé, f. *Kouffe.*
 Chaussé, m. *Ghecoust, die couffens aen heeft.*
 Chaussée, f. *Eene die couffens aen heeft.*
 Chaussée, f. *Dē gront en vlacheyt vāder aerde, tfondament vā alle gestichten en timmeragien.*
 le murest abbatu à rez de la Chaussée, *Den muer is touden gronde toe afghetwoopen.*
 * Chaussée, f. *Eenen dijc oft ouer lanx een riviere oft staende water.*
 le rez de la Chaussée, *Den vlacken grond.*
 Chaussépied, *voez Chauffer.*
 Chauffer, *Couffen en schoenen aendoen.*
 se Chauffer, *Sijn couffen en schoenen aendoen.*
 Chaussable, *il est bien chaussable, Aentreckelijc, het koust wel, oft tis goet om aentrecken.*
 Chaussé, m. *Gheschoeyt.*
 Chaussure, f. *Chaussement, m. Kouffinghe, schoeyinghe, Ouertreckinghe.*
 Chaussés, ou bas de Chaussés, *Ondercouffens*
 haut de Chaussés, *Oppercouffens.*
 Chausseterie, m. *Coufsmaker.*
 Chausseterie, f. *Coufsmakingha.*
 Chaussépied, m. *Aentrecker.*
 Chausson, m. *Een socke.*
 Chaussétrappe, f. *Een mincyser.*
 * Chaussétrappe, f. *Distele met dry spitse puntē.*
 Chaut, *voez Chaloir.*
 Chauue, c. *Kael.*
 occasion ou excuse Chauue, *Een blauwe oorsake ofte excusatie.*

- Chauueté, f. Kaelheyt.
 Chauuefour, f. Een vcleermuys.
 Cheau, m. Eenen jonghen hont, of het jonc van eenighe stinckende beesten als van woluen, vossen, dassen, &c.
 Chef, m. den top, d'opperste vanden hoofde.
 Chef d'vne armee, Opperueltheere, hoofman van een heyr.
 le Chef & le premier en quelque chose, de principaelste of voornaemste.
 Chef d'œuvre, Een proeffstuc. (dals.
 * Chef, Au chef de la vallée, Int eynde des au Chef de trois semaines, Na dry weken, Na dat dry weken om waren.
 à Chef de piece, Ten lesten.
 mettre ou venir à Chef, Ten eynde brenghen of comen, wil brenghen.
 Chegros, m. Borfeldraet.
 Chélidoine, f. Chelidonie, Gouwe.
 fe Chemer, Hem seluen quellen ende verdrietich maken, quelen.
 Chemin, m. Eenen wech.
 Chemin ou rue, Een strate.
 le grand Chemin, de heerbane, den grooten of ghemeynen wech, bane of passagie.
 * le Chemin qu'on fait en vn jour, dachreyse.
 * il n'y a pas grand Chemin d'icy jusqu'à là, Ten is niet verre van hier.
 * se mettre en Chemin, de reyse aenveerden.
 va'en ton Chemin, Gaet uwen wech henen, gaet uwer veerden.
 * tout d'vn Chemin, ou d'vne voye, Almer eender moeyte, eenfgangs.
 Cheminer, Gaen, reysen.
 Cheminant, m. Al reysende.
 Chemineur, m. Reyser.
 Cheminée, f. Een schouwte.
 Chemise, f. Een hemde.
 Chemisiere, f. Naeylere of lijnwaeve wercooper.
 Chene, f. Een ketene. (stere.
 * Chene en massonnerie, f. de note daer den balt op rust.
 Chene, voyez Chesne.
 Chenets, m. Brandysers.
 Cheneué, voyez Chanure.
 Cheneui, ou Cheneue, m. Kempfaet.
- Cheneuiere, f. Plaetse met kemp besaeyt.
 Cheneuotte, f. De bolster daer s' Kempfaet in wast.
 Chenil, ou Chenin, Een hondscot.
 Chenille, f. Een rupse.
 Chenu, m. Grijs, Grysachtich.
 Cheoir, Tomber, Vallen.
 Cheoir, Etcheoir, Verschijnen, vervallen.
 nous Cheons d'vn inconuenient en vn autre, Wy hebben d'een ongheluc op dander.
 Cheant, m. Vallende.
 Cheu, m. Ghevallen.
 la maison est Cheute, Thuy is ghevallen, vervallen of inghevallen.
 Cheute, f. Eenen val.
 Cheute de cheueux, Vt vallinghe des hayr.
 dresser à autruy vne Cheute, Iemandt het voeten stellen.
 Cher & fort aime, m. Aenghenaem, Vveert ende bemint.
 Cheramy, Lieue, aenghename ende beminde.
 Cherir aucun, Iemant wel onthalen. (orient.
 * vne chose Chere, Een dinc dat diere is.
 vendre le plus Cher qu'on peut, Ten alder diersten vercoopen.
 * jaymeroye plus Cher que, &c. Ic hadde veel lieuer dat, &c.
 * n'auoir rien plus Cher que la vie, Niet bouen sijn leuen achten.
 Chere, f. Lieue, beminde.
 Cherte, f. Dierte.
 Chercher, voyez Cércher.
 Cherciictier, Cherciictiere, voyez Chair
 Chere, Mine, f. Ghelaet.
 * Chere, Trongne, f. Aensichte, tronie.
 joyeuse Chere, Bly of vrolyc ghelaet.
 Cherir, faire bonne Chere à quelqu'vn, Iemanden wel tracteren ende onthalen.
 Cheri, m. Bemint, weert, liefghet.
 des Cheruiz, Ciceren of moren.
 Chesne, m. Een eycke, eyckenboom.
 Chesnaye, f. Een plaetse of bosch van eycken boomen.
 Chete, voyez Bau.
 Chétif, m. Arm, Allendich, katiuich, ongheluc.
 Chetiue, f. Arme, ellendighe, katiuiche. (rich.
 Chetiue, f. Armde, ellende, katiuicheyt.

van erten.

Chicorée, Cicorée, *Endiue*.
 Chicotin, m. *VVeden cruyt, Knechtken kruyt*.
 Chien, m. *Eenen hondt*.
 Chienné, f. *Een teue*.
 diner de Chien, *Hótsmaeltijt, sonder drinckē*.
 Chien de chaffe, *Een jachthont*.
 Chien de mer, *Eenen visch te Marseillen genaemt Aguillat*.
 Chiens courans, *Iachtbóde de welke rolach tende hert niet en verlaten tot datter door is*.
 Chiens cerfs, Chiens muts, *voyez Bauds*.
 Chiennot, m. *Hondeken*.
 Chiennette, f. *Een teefken*.
 Chienner, *VVorpen ofi cabbelen*.
 Chienneter, *Hondekens ofi jonghen werpen*.
 Chiendent, m. *Gras*.
 Chiennce, *Tyloose*.
 Chier, *Cacken, Schijen*.
 auoir appetit de Chier, *Grooten cac hebben*.
 Chifetier, m. *Die oude vadden ofi lappen vercoopt*.
 Chifre, *Ghetal, Cijffer ghetal ofi letteren als, 1. 2. 3. 4. &c.*
 Chifrer, *Cijfferen*.
 Chifrer, *Stelen, Heymelijc nemen*.
 la Chiorme, *De plaetse van een galeye daer de roeyers sitten*.
 Chiquenaude, f. *Eenen knip*.
 bailler vne Chiquenaude, *Knippen*.
 Chiqueter, *Snipperen*.
 Chiqueter l'honneur d'autruy, *Iemandts eere te naer spreken, blameren*.
 Chiqueté, m. *Ghesnippert*.
 Chiqueteur, m. *Snipperaeer*.
 Chiqueture, f. *Snipperinghe*.
 en Chiquetant, *Als snipperende, Met sneden ofi stucken*.
 Chiromantie, f. *De conste van inde handen te*
 Chiromantien, m. *Alsulcken waerseggher*.
 Chiron, *Een siere*.
 Chirurgie, f. *VVondmeesterije, Chyrurgije*.
 Chirurgien, m. *Een chirurgijn*.
 Choc, m. *Le choc de gens de guerre, De aenruckinghe ende indruckinge vā krijchliede*.
 Choquer, *Dóner le choc, Aevallen indruck-*
 Chœur, *voyez Cueur*.
 Chouca,

Choier, *voyez Choyer*.
 Choir, *voyez Cheoir*.
 Choisir, *Keuren, Kiesen, wtlesē, wtkippen*.
 * Choisir, *aduiter de loing, Ooghē, van ver-*
rsien.
 j'ay Choisi, *ic sie ofi ic hebbe van verre ghe-*
sien den, &c.
 Choisi, m. *Ghecofen*.
 Choissiseur, m. *Kieser, VVileser*.
 Choisi, m. *Keur, Kiesinghe*.
 auoir le Choisi, *Keur hebben, Moghen kiesē*.
 Chole, ou Cole, Cholere, Ire, f. *Gramschap*.
 il est en chaude Chole, *Hy is gram, Hy is ver-*
 Cholere, f. *Gramschap*.
 Cholerer, *Gram maken ofi werden*.
 Cholérique, c. *Haestich, Corjel*.
 Chomer, *Cesler, Ophouden, Stille houdē, ver-*
 toeuen ofi ledich gaen, Dralen, Trijselen.
 il ne Chome jamais, *Hy en is nemmermeer*
 ledich, *Hy is alijt in tmerc ofi euen besich*.
 jour Chomable, *Leechdach, vierdach*.
 Choper, *Stronckelen*.
 Chopine, f. *Een vperken*.
 Chopinet, *Boire in cellament, ou à Cho-*
 pines, *Niet doen dan drincken en suypen, Met*
 vperkens drincken.
 Choquer, *voyez Choc. n. y. u. t.*
 Chorde, *voyez Corde*.
 Choriaux, m. *Die mede aenden dans sijn*.
 Chose, f. *Een dinc ofi sake*.
 ce n'est pas peu de chose, *Ten is gheen cleyn-*
 sake, *Daer is veel ofi niet luttel aen gheleghen*.
 c'est chose notoire, que, &c. *Tu kennelijc,*
tis claer ofi openbaer dat, &c.
 chose nouvelle, *Vat miens, onghehoort*.
 il y a mout de choses en cecy, *Hier is veel*
 aengheleghen, *dit heeft veel in sich*.
 Chou, ou Choul, m. *Een coole*.
 Choux rouges, *Groote roode coolen, Sloorē*.
 Choux cabus, *Cabuyscoole, Sluyscoole*.
 je n'en donneroye pas vn Chou, *ic en gauer*
 niet dat om.
 rendre Chou pour chou, *Ghelijc met ghelijc*
 verghelden.
 trou de Chou, *Den steel vande coole*.
 Choux, ou Petits choux, *Coolkens, Cleyn-*
 coolkens.

Chouca,

Chiquenaude blamox Chouca

C I

Chouca, Chouette, f. Een cauwe.
 Choyer, Contregarder, Sparen oft bewaren.
 Chrefme, voyez Crefine.
 Chrestien, m. Christen oft kersten mensch.
 Chrestienner, Doofen.
 Chrestienne, m. Ghedooft.
 Chrestiennement, m. Doopinghe, Den Doop,
 Christelijcken.
 Chrestiente, Christendom, Kerstenrijc.
 Chroniques, Chronijcken, Historien, Iaer-
 boecken.
 Chroniqueur, m. Een chronijchrijuer.
 Chryfolyte, Een costelijc ghesceente gout.
 Chuca, f. Een cauwe, oft dolen. (verwich.
 Churquette, f. Muysenvalle.

C I

CI, ou icy, Hier.
 Ci pris, ci mis, Algedaen ende beschiet, tensont.
 Cipricimi ou Chiprichimi, Op corten tijt,
 Ciboire, f. De ciborie. (Seer haest.
 Ciboule, f. Sibolle, Cleynen ajun.
 Cicatrice, f. Litteecken van een ghenesen
 wonde. (quersen.
 Cicatrizer, Iemant een litteecken gheuen oft
 Cicatrice, m. Die veel litteekenen heeft.
 Ciceau, voyez Cileau.
 Cicerolle, f. Een soorte van erten.
 Cices, m. Erten.
 pois Cices, Ciceren.
 de la Cichorée, Endiuie, Cicoreye.
 Cicogne, f. Een en oeynaer.
 Cicoigne, voyez Bascule.
 Cicoignon, m. Een en jonghen oeynaer.
 Ciculaire, Wilden keruel.
 Cidre, voyez Sidre.
 Ciel, m. Den hemel.
 louer jusques au Ciel, Totten hemel toe ver-
 heffen oft prijsen.
 Ciel serene ou serain, Schoon weder, Clare
 Ciel nubileux, Donckere locht. (locht.
 Cierge, m. Vassenkeerjse, Vassicht.
 Cigale, f. Een krekkel.
 Cigne, m. Een swane.
 Cigoigne, voyez Cicoigne, Cigue.
 Cil, Celuy, m. Die.
 Cil que vous sçauuez, Dien ghy weet.
 le Cil qui couure les yeux en les clignant,

C I

Ooghbrauwen, Ooghendersels, Opflach der oogē.
 Ciller, Metten ooghen blicken.
 Ciller à quelqu'un, Iemanden toewincken.
 un Cil d'oeil, Ooghenblic, winc der ooghen.
 Cillement, m. Wincklinghe, Blickinge der oogē.
 Ciller les yeux à un oiseau de proye, De oo-
 gē van eenen roofvogel toedoen oft verblindē.
 Cilindre, Een walle oft welle.
 Cimaïses, voyez Cymaïses.
 Cimbale, f. Een Cimbale.
 Cimbe, f. Een Schuyte. (des berchs.
 Cime des monts, Het opperste oft den toppe
 Ciment, m. Ghebroken tichelen met calc ghe-
 menght, Cement.
 Cimentier, Met cement metsen.
 ourage Cimente, Vere gemaeft vā cement.
 un Cimetre, Een turcsfwert.
 Cimetiere, m. Kerchhof.
 Cimettes, voyez Cymettes.
 Cinnabre, m. Roodē verwe.
 Cinnamomie, f. Caneel.
 Cincture, Cindre, voyez Ceindre.
 Cinq, Vijf, vijue.
 Cinqfois, Vijfmael.
 Cincens fois, Vijf hondertmael.
 Cinquieme, c. Den vijfften.
 Cinquante, Vijftich.
 Cinquantefois, Vijftichmael.
 Cinquantieme, c. De vijftichste.
 Cintre, m. Een voorvaute.
 Cintrer, Een voorvaute maken.
 Cion, voyez Birraque.
 Cipier, Ghevanckenis bent aerder.
 Cipres, voyez Cypres.
 Circoncir, Besnijden.
 Circoncis, m. Besneden.
 Circoncision, f. Besnijdinghe, Besnijdenisse.
 Circonlocution, f. Vijfprake in langhe met-
 veel woorden.
 Circonstance, f. Circonstatie, omstaēde saken.
 Circonuenir, Bedrieghen, wistrijcken.
 Circonueni, m. Bedroggen, wiggestreken.
 Circonuention, f. Bedrieghinghe.
 Circonuoisin, m. Ghebuerman, Nabuer.
 lieu Circonuoisin, Omliggende plaetse.
 Circuir, Omgaen, rontsom gaen, oft Omringen,
 Omcinghelen.

Circuit.

Circuit de parolles, Met woorden bedecken,
bewimpelen.
-en Circuit, Eenen omganc.
Circuit, m. Omringht, omringhelt.
Circuit de parolles, Bewimpelt met woorden.
Circuition de parolles, f. Omdraeyinghe of
bewimpelinghe van woorden.
Circulaire, c. Ront, rontachtich.
Cire, f. Was.
Cire rouge, Root was.
Cirer, Vassen, bewassen, met was bestrijcken.
Cirement, m. Vassinghe, bewassinghe.
Cirier, m. Vasmaker of vercooper.
-en Ciron, Een sierken.
Ciseau, m. Steecyser, Steebyse.
Ciseau, m. ou force, f. Scheere, of Scheerken.
Ciselet, m. Scheerken.
Ciseler, Grauer au ciseau, Met een steecyser
graueren of snijden.
-ene Cisterne, Cisteerne, reghenbac.
eau de Cisterne, Reghenwater.
Citadelle, f. Een slot of casteel aen een stad.
Cité, f. Een stad.
Citoyen, Citadin, m. Borgher.
Citoyenne, Citadine, Bourgeoise, f. Bor-
gherinne, Borghers vrouwe.
Citer, Daghen, te rechte roepen.
Citation, f. Daghinghe, daghement.
Citrin, m. De couleur citrine ou jaune,
Citroen verwe, gheel.
des Citrons, Citroen appelen, Citroenen.
Citronnier, m. Citroenboom.
Citrouille ou Citrouille, Citrullen.
Ciue, f. Cibollen, cleynen ayjnyn.
Ciue, m. Swerte sausse op wilt vleesch.
Ciulette, f. Een ghedierte dat goeden reuc heeft.
Ciuil, m. Heusch, beleef, ghemaniert.
* proces Ciuil, Een proces van ciuile saken.
le lieutenant Ciuil, Den rechter vande ghe-
meyne saken.
Ciuiement, Heusselijc, beleefaelijc.
Ciuilite, f. Heuscheyt, Beleefihcyt, manierlijc-
Ciuiere, f. Een berrie. (heyt.)
Ciuot, m. Ciue, Ciulette, f. Sibollen, cleynen
ayjnyn.

CLABAVER, Bassen.

Clabat, m. Ghebas.
Claim, m. Clachte of eyschint rechte.
Clair, Clairement, Clairté, cerchez Cler.
Claires-voyes, f. De doorluchtighe gaten in
eenich loofiwerc of cieraige aent schrijnwerc.
Clairon de guerre, m. Een cromme schalmey
of trompette.
Clame, Eenen reghenmantel.
Clamer, Claer ende ouerlyt segghen, roepen.
Clamer en droict, Te recht eyschē of begeerē.
il le Clama, &c. Hy bier of noemde hem, &c.
il vous Clamera quite, Hy sal segghen ende
openbaer belijden dat hy v' quijt schelt.
Clameur, f. Roepinghe, Gheroeop.
Clamide, Eenen rymantel, ruyters mantel.
Clamme, f. Polgrims mantel.
Clandestin, m. Verholen, verborghen, secret.
Clandestinement, Heymelijckē, secretelijckē.
Clapier, m. Een hol of eenen hoop steenen daer
hen de conijnen in ontbouden.
Claquer ou Claqueter des mains en signe
de joye, De handen tsamen slaen vā blyschap.
Claqueter des dens, Clippertanden.
Claquette, f. Een lasarus cleppe.
Claquet de moulin, m. Den ratele vanden
meulen.
Claquedent, m. Den krijfeltand.
Clarifier, Verclaren, claer maken.
Clarifié, m. Claer ghemael.
Classe ou Bande, f. Een bende of rje.
departir par Classes, By rijen of benden van
den anderen scheyden.
Claucau, ou Clauer, m. Clauelée, f. Eē fiec-
te onder de schapen.
Clavier, m. Sleutelriem.
le Clavier d'vne espinette, T'clavier van
een claucoorde.
Clause, f. Een artijckel, propoost, volcomen
spreucke of redene.
la Clause d'vne epistre, T'sluyten of besluyt
eens brief.
Clause commune, Ghemeyn spreucke of
spreecwoort.
Claye, ou Clée, f. Hecken.
Claye d'osier, Clée, f. Een horde van wissel
of teenen.
Clef, f. Eenen sleutel.

C L

estre sous la Clef & enferme, *Besloten of ghevanghen sijn*
 la Clef du royaume, *Den sleutel of frontuerē van een conincricje.*
 vne Clef en charpenterie, *Eenen latnaghel, houten naghel.*
 la Clef d'vne voute *Eenen ronden schilt midden int welsfel daer ben de balcken uergaderē of t samen comen.*
 Clement, m. *Goedertieren*
 Clemence, f. *Goedertierenheyt.*
 Cler, m. *Claer.*
 aucunement Cler, *Clacraechtich.*
 qui voit fort Cler, *Die seer wel oft scherpsiet.*
 femer Cler, *Dunne saeyen.*
 Cler sēme, m. *Dunne ghesaeyt.*
 * Cler, manifeste & evident, *Claerende openbaer.*
 il est Cler, *Het is openbaer oft blijkelijc.*
 faire Cler, *Dach worden oft schoon weer sijn.*
 vin Cleret, *Claresten oft rooden wijn.*
 Clarifier, *Claermaken.*
 Clerement, *Clarlijken, openbaerlijcken.*
 dire Clerement, *Openlijc oft plat segghen.*
 Clerte ou Clarte, f. *Claerheyt.*
 donner Clertē & lumiere, *Lichten, schijnen, claerheyt ende licht gheuen.*
 Clerc, m. *Eenen cleric oft schrijuer.*
 il est bon Clerc, *Hy is wel gheleert, het is een goet schrijuent.*
 Clericature, f. *Clerschap.*
 eitre deboute de la Clericature, *Van sijn cruyntletter verstecken sijn.*
 Clerge, m. *Le clerge, De clergije oft priesterlijcken staet.*
 Cleres-voyes, f. *Tralien.*
 Clertē, voyez Cler.
 Cleuois, m. *Een wt den lande van Cleuen.*
 Clichet, m. *Een clincke.*
 Client, m. *Een weese oft die hem onder eens anders bescherminghe ghegheuen heeft, onderdaē.*
 Cligner les yeux, *Winken.*
 à Clignettes, *Douckerlinck.*
 jouer à Clignettes, *Dallemoeyken spelen.*
 Clignement des yeux, m. *Winkinghe.*
 Clin d'œil, m. *Eenen wine oft ooghenblic.*
 Climat & diuision du ciel, m. *Een groote*

C L

wijrheyt des hemels, een groot landschap,
 Cliquer, Cliqueter, *Craken, clacken, kletteren*
 Cliquer les mains, *De handen t samen slaen.*
 le Cliquet d'un huis, m. *De crakinghe oft ker- ringhe der deuren.*
 Cliquette de ladre, f. *Een lasarus cleppe.*
 Cliquetter les fesses, *Op de billen smyten dat*
 Cloche, f. *Een clocke.* (cleff.)
 Clocheman, *Moutōs clochemans ou son- naliērs, Belhamel, Belleman.*
 Clochette, f. *Cloexcken.*
 vn Clocher, *Eenen cloctoren.*
 Clocher, *Hincken, Mancgaen.*
 aller à Clochepied, *Hinckepincken, Op een- beengaen.*
 Cloistre, m. *Een clooster.*
 Cloporte, f. *Eenen schieter oft motte.*
 Clorre, *Sluyten, besluyten.*
 Clorre le passage, *den wech benemen, de pas- sage sluyten.*
 Clorre d'vne haye, *Ronsom betuynen.*
 * Clorre vne compte, *Een rekeninghe sluyten.*
 Clos, m. *Ghesloten.*
 rendre vne maison Close & couuerte, *Een huys wel gherepareert ouergheuen.*
 entretenir Clos & couuert, *Nootelijke re- paratie doen.*
 vn Clos, *Een besloten plaetse met tuynen.*
 Cloiture, f. Cloison, m. *Sluytinghe.*
 Cloiture de hayes, f. *Tuyninghe, betuyninghe.*
 la Cloiture de la charge, *Tslot oft d'eynde van sijn commissie ende last.*
 Close, voyez Clause.
 Closter, voyez Glosster.
 Clou, m. *Eenen naghel.*
 Clou de carauelle, *Eenen dicken nagel eenen voet lanc.*
 Clou d'estoupe, *Een stopfel oft stopnaghel den welcken breedt van hoefde en lanc vā punte is.*
 Clou de manguiere, *Eenen naghel die ooc breet van hoefde maer cort van punte is.*
 je n'en donneroye pas vn Clou à souffler, *Ic en gauer niet een spel voor, Ten is niet een platte m'ssel weert.*
 Clou de girofle, *Een grossel oft ginoffels nagel.*
 * Clou, m. *Een sireer.*
 Clouet, m. *Naghelken.*

Clouer, Naghelen, Met naghelen vast makem
Cloues, voyez Claves.
vn Clytere, Een clysterie.

COADIVTEVR, m. Eens heeren oft bor
ghemeesters knecht.

prens vn Coadjuteur, Neemt een hulpe oft
knecht met v.

Coarctier, Benauwen, toedringhen.

Coarctation, f. Benauwinghe, toedringhinghe.

Coasser, Queecken oft roepen gelijc eenē wofsch.

Coc, voyez Coq.

Cocard, m. Glorieus, verwaent.

Cocardise, f. Verwaentheyt, Glorieusheyt.

Cocaz, Tygeberichte van Armenien.

Coccer, Metten hoornen steken ghelijc de stierē.

Coche, f. La coche de la noix de l'arbale-
stre, Den kerf aenden pijl, oft vande notē
aenden voetboghe.

Coché, Crenc, m. Ghekerft.

* Coche, ou truye, f. Een seughe oft soch.

Cochon, m. Een vercxken.

Cochonner, Jonghe vercxkens werpē, Vigen.

Cochonier, Cochier, m. Verckēboeder, ver-
cochonerie, f. De verckenmert. (kendryuer.

* Coche, f. Koets waghē, Rosbaer.

le Cocher, m. Die sulcken wagen voert en leyt.

vn Cochet, Een haekken.

Cocheuis, m. Een soorte van eenen leeuwerc.

Cocodrile, m. Crocodil.

Cocu, m. Eenen koeckpoc.

Codignat, m. Daer queappelboomen staen.

rne Coëffe, Toque, f. Een huyue.

Coeffier, Hullen, De huyue aen doen.

Coëffe, m. Ghehult, ghehuyft.

ne Coëffe, Rije gheboren.

* homme Coëffe d'vne jeune fille, Een man

die op een jonghe maecht verliefst oft versot is.

Coëffure, f. Hullinghe.

Coetiuer, Verwormen, Broeden, Coesteren.

Coetiue, m. Verwermt, Ghebroet, Ghecoestert.

Coetiuelement, m. Verwerminghe, Bruedinghe,

Coesteringhe.

Coenne de lard, f. De swaerde vant spec.

Coeur, voyez Cueur.

Coffre, m. Een coffre, schrijne oft kiste.

Coffrer, In coffers sluyten.

Coffrer aucun en prison, Ghevanghen leg-
ghen oft inde ghevangnisse sluyten.

Coffret argent, Ghelt kisten, in kisten doen oft

Coffret, m. Kofferken, kistken. (portē.)

Coffrier, m. Koffermaker en vercooper.

Cofin, voyez Cophin.

Cogiter, Peysen, Bepeysen, Bedencken.

Cogitation, f. Een ghedachte oft Bepeysinghe

Cognoistre, Kennen, Bekennen.

bailler à Cognoistre, Te kennen ende te ver-
staen gheuen, wtlegghen.

se donner à Cognoistre, se faire cognoi-
stre, Hem seluen verthoonen oft bloot gheuen.

il donnoit bien à Cognoistre, que, &c. Hy
berthoonde oft bewees wel, Hy gaf wel te ken-
nen dat, &c.

il Cognoitra quel je suis, Hy sal ghewaer
worden en ghevoelen wie ic ben.

on a Cogneu que, &c. Men heeft benonden
dat, &c.

je ne Cognoy rien en toy, Ic en weet niet
van v te segghen.

qui ne se Cognoist en rien, Die nergens en
weet mede om te gaen.

Cognoissant, m. Verstaede, wetende, kennēde.

estre Cognoissant en &c. Verstaet hebbē vā, &c.

gens à ce Cognoissans, Liedē diet hē verstaē.

Cogneu, m. Bekent, ghekent.

ces choses Cognucs, Dese dinghen wetende
ende verstaen hebbende.

chose Cogneue de tous, Een sake die onder
den man is oft een yghelijc weet.

Cognoissance, f. Kennisse, wetenhz, wetēschap.

* Cognoissance, f. Timpel oft de baniere vā
een ruyter inde welcke ghemaect is tblasoen vā

eenighen Heere, daer door hy bekendt wort.

Cognition, f. Bekentenisse.

clere Cognoissance, Scherp verstant.

bailler Cognoissance, Kennisse doen.

n'auoir aucune Cognoissance, Nergens af
gheen kennisse oft verstant hebben.

venir en la Cognoissance des gens, Inde
kennisse comen oft onder t volc en ter oore comē.

par faute de Cognoissance, Door onwetent-
heyt, Onwetentlyc.

gens de Cognoissance, Volc van kennisse.

Cognoim, m. Toenaem, Bynaem.

Coheritier, m. Mede erfghenaem.
 Cohorte, f. Een bende of hoop, vergaderinghe.
 de ma Cohorte, Vā mijn gefelschap en bende.
 Coi, voyez, Coy.
 Coignce, f. Een aexe of byl. (pen.
 Coigner, Mettē beytel cleuen, Indrijuen, Inclop
 Coigné, m. Inghedreuen.
 Coigne à force, Met gheuwelt inghedreuen.
 Coim ou Coing, m. Een beytel of wegge.
 * Coim ou Coing, m. Hoec.
 * le Coing de quelque monnoye, Dē keur,
 munte of slach vanden ghelde.
 frapper de l'argent du ou au Coing, Ghelt
 slaen na den keure.
 monnoye au Coing d'Anuers, Ghelt van
 den Antwerpschen keure en munte.
 * Coing, m. Pomme de coing, Queappel.
 Coings ſauuages, Wilde queappelen.
 Coingnasses, f. Sekere queappelen die van be-
 teren reuc ende cleynder ſijn dan de ghemeyne.
 Coingnier, m. Queappelboom.
 * Coing, m. Een ſeer cleyn wormkēint vleesch.
 Coim & joli, m. Fraey, Luſtich, gheestich.
 Coitemēt, Fraeykens, luſtelijcken, cierlijc.
 Coitre de liēt, f. Bedſtede.
 Coiti, Culēte, Tycke.
 le Col, m. Den hals.
 couper le Col à aucun, Onthalfen.
 le chaignon du Col, Dennecke.
 Collet, m. De kraghe dat naest den hals is.
 prens le par le Collet, Grijpt hem by dē halse.
 * Collet, m. Een collier of halsdoec.
 Collier, m. Een halsbant of bagge om aen-
 den hals te hanghen.
 Collier à cheuaux, m. Het gareel der peerdē.
 Cole, voyez, Chole.
 Colere, voyez, Cholere.
 la Colique, Pynē in dē dennen.
 Coliquepaſſion, Colicompas.
 Coliqueux, m. Die het colicompas heeft.
 Coliſce, m. Le Coliſce de Rome, Het groot
 beelt van Roomen.
 Collateral, m. Medehulper.
 Collation & taille, f. Impoſt, Schattinghe.
 * Collation, f. Collatie, bancketeringhe naer dē
 maeltijt.
 * Collatiō de benefices en jour, De omgaen

de collatie ende gheuinghe der benefices.
 Collationner, Bancketeren, Collatien.
 * Collationner ſes pieces, Faire collation
 de ſes pieces, Sijn ſtucken ouerſlaen en colla-
 tioneren byde rolle, die wederom ouerſien.
 Collationner vne copie avec ſon original,
 Een copije confererē en ouerſie met dē originael.
 Collationne, m. Geconferceert, gecollationeert.
 Collauder, Lauderen, prijſſen, toeflaen, vax-
 meerden houden.
 Collaudation, f. Lauderinghe, Toeſtaninghe.
 Colle, f. Lijm.
 Colle à bouche, Montlijm, want vel van viſ-
 Colle à or, Goutlijm. (ſchen ghemaect.
 Coller, Lijmen.
 Collé, m. Ghelijmt.
 Collement, m. Lijminghe.
 Collectes, f. Vergaderinghe vā gelt voor dē armē.
 Collection, f. Verſaminghe, vergaderinghe.
 la Collee qu'on donne à vn nouueau che-
 ualier, Het vlies van eenen ridder.
 College, m. Collegie, Ghefelschap.
 Collet, voyez Col.
 Collet de chemiſe, m. De kraghe van een
 hemde.
 Collet ou Colletterte de femme, f. Eē coliere
 Collette, f. Vergaderinghe.
 Collier, m. Colliere, of een bagge diemen aen
 den hals hanght.
 Colliers en fait de nauires, Litsen van coor-
 den onder aen vrgroote ſeyl en aent onderſeyl,
 daer de coorden vā tſeyl aen gehecht worden.
 Colline ou Collinette, f. Een bergſken.
 Colloquer, Beſteden, ſtellen.
 * Colloquer, Tſamen ſpreken en couteren.
 Colloque, m. Collocutiō, f. Tſamēſprekinge.
 Colluder, Eenſins ſijn, of malcanderen ver-
 ſlaen om eenen anderen te bedrieghen.
 Colluder, Hem gheueynſen ende gelaten tegen
 yemant te dinghen, ende nachtans met hem
 eens ſijn.
 Colluſion, f. Heymelijc verſtant, Colluſie.
 Colludant ou Colluſeur, m. Die tſamen met
 een ander heult, of heyamelijc verſtant heeft.
 COLOGNE, voyez Colongne.
 Colomb, m. Het manneken van een duyuc.
 voyez Coulon.

Colombe, f. Een duive.
 Colombelle, f. petit Colomb, Een duysken.
 Colombier, m. Duyuenhuys oft cot.
 les trous d'un Colombier, Bouiottes, De
 nesten oft gaten van een duyuenhuys.
 Colonne, f. Een pilaer oft colomme.
 Colonne massive, Een en gheheel pilaer.
 COLONGNE sur le Rhin, Cuelen, Keu
 len op den Rijn.
 Colonie, f. Een nieuwe wooninghe van vclcke.
 Coloquinte, f. Coloquinte, Wilde cauwoorde.
 Colosse, m. Een onmatelijc groot beelt.
 Colostre, Bieft, dic melc.
 Colouurine, f. Een ysere oft metalen slanghe,
 Een stuc gheschuts.
 Colporter, Porter sur le col, Op den hals
 draghen.
 estre Colporté, Op den hals ghedragen worden.
 Combatre, Vechten, Strijden.
 * Combatre, Bestrijden ende ouer winnen,
 si vous le combattez, Ist dat ghy hem ver-
 wint oft v onder brenght.
 se Combatre ou plaider, Haren, Pleyten,
 Twisten.
 Combat, m. Een ghevecht oft strijd.
 Combat à outrance, Bloedighen oft moorda-
 dighen strijt.
 présenter le Combat, Ten strijde beroepen.
 estre au Combat, Strijden, inden strijt sijn.
 Combatant, Vechtende.
 un Combatant, Een vechter, Strijtbaer man.
 Combe, f. Een valeye oft dal inde bosschen oft
 tusschen gheberchten daer de roouers v volc
 affetten.
 Combien? Hoe veel?
 Combien que, Hoe wel dat.
 * Combien penles tu que, &c. Hoe groote-
 lijcx meyndy dat, &c.
 Combien penles tu auoit tost faict? Binnen
 hoe corten tijt meyndy ghedaen te hebben?
 Combien tout au plus, Hoe veel tē hoohstē.
 Combien petit? Combien peu? Hoe cleyx?
 Hoe weynich oft luttel?
 Combien long tems? Hoe langhen tijt?
 d'icy à Combien de tems? Tot wanneer?
 Hoe langhe?
 Combien y a il que? &c. Hoe langhe ist ghe-

leden dat? &c.
 Combien de fois? Hoe dicmael oft dicwils, hoe
 menichweruen?
 voiez Combien il, &c. Siet hoe seer hy, &c.
 Combien fort, Hoe grootelijcx, hoe seer,
 Combien moins: Hoe veel te min?
 le Comble, De somme.
 le Comble, Toemate, Ouermate.
 donner le Comble, Toemate gheuen.
 pour le Comble de mon loyer, Voor mijne
 verdiensten, voor het toedoen vā mijne arbeyt.
 c'est le Comble de mes desirs, Dat is t'slor oft
 de conclusie mijnder begheerten.
 * le Comble d'une maison, Den t'sop oft d'op
 perste van een huys.
 destuire de fond en Comble, Vt allen sijn
 goeden setten.
 Combler, Ver vullen, Oprullen, Ophoopen.
 Combler le ventre, Den bixc vullen.
 Combler la mesure, De mate ophoopen.
 Comble de dueil & d'ennuy, Vol droefheyt
 ende verdriets.
 femme Complée d'ennuy, Een vrouwe
 vol verdriets.
 Comblement, m. Ophoopinghe, Oprullinghe.
 Combustible, c. Verbrandelijc, Dat verbrant
 can worden.
 Combustion, f. Verbrandinghe.
 Comedie, Farce, f. Eē commedie oft wagspel,
 Comestible, c. Etelijc, dat mē eten can oft mach.
 Comete, f. Een comeet, Een sterre met eenen
 Comin, m. Comijn. (steert.
 le Comite d'une galere, m. Den oppersten gou
 uerneur oft regeerder van een galeyē.
 Commander, Ghebieden, Beuelen, Belasten.
 * Commander, Opperste oft ouerste zyn, Te
 ghebieden hebben.
 il Commande en l'armée, Hy is d'ouerste oft
 de opperste van theyr.
 * Commander, voyez, Recommander.
 Commander à soy même, Hem seluen be-
 dringhen.
 Commande, m. Belast, Beuolen.
 Commande & public, m. Gheboden ende
 verfondicht.
 Command, cōme, à Dieu vous Commād,
 Ic beule v den Heere, Sijt Gode beuolen.
 * Com-

* Command, m. tous mes biens sont à vostre Command, *Allé* mijn goet is voor u, ofi suwen besten.

* Command, Commandement, m. Gheb, bot, Beuel.

avoir tout à Commandement, *Al na sijn hant hebben, en t' sijnen ghebode.*

faire Commandement, Ghebieden, Iet bevelen, Een ghebot doen.

Comme, Ghelijc, Als.

Comme j'espere, Ghelijc ofi als ic hope.

Comme on dit, Soomen seyt.

* Comme si, Als ofi.

Commemorer, Verhalen.

Commemoré, m. Verhaelt.

Commemoration, f. Verhalinghe.

Commemorable, c. Verhalens weert.

Commencer, Beghinmen.

quand ce vient à Commencer, *Alst te toegrijpens comt.*

mal Commencer, *Qualijc beghinmen, Quaet fundament legghen.*

Commencer proces, Proces aenrechten.

Commence, m. Begonnen, Begoft. (spronc.)

Commencement, m. Beghin, Beghinzel, Oor-

le Commencement de chascune science, *T'fondament, Beghinzel ofi aen vanc van een- ghe conste.*

le Commencemēt de jeune aage, *De kinsf- heyt, De jeuchts.*

c'est vn Commencement de guarison, *Tu een teecken dat hy beghint te ghenesen.*

au Commencement, *Inden beghinne, Int be- pour le Cōmencemēt, Ten eersten. (ghinzel.)*

tu en es le Commencement, *Tu wt v com- men, Ghy sijter den oorspronc af.*

on n'y voit ne fin ne Commencement, *Men en sijter hoofi noch steert aen.*

les Commendaces, f. *De vigilien, en den sanc over de dooden die noch niet begraven en sijn.*

Commendataire, c. *Diemen yet op goeder trouwen te bewaren ghegheuen heeft. (gast.)*

Commensal, m. *Commensael, Tafeliet, Tafel*

les Commensaux, *De tafelieren, thuyfzghesin.*

Commensalité, f. *Veertschap, Gasterteje, Tafelhoudinghe.*

Comment ou Commentaire, m. *Corte be-*

schrijuinghe van onse seyten ende handel, ofi ooc de wtlegghinghe onses verstants van andere boecken.

Comment ou Quoment? *Hoe? Hoedanich? In wat manieren? By wat middel?*

Comment qu'il en loit, *In wat manieren dat het sy.*

Comment qu'il en fust, *Hoet was ofi niet en was.*

Comment cela? *Hoe dat? Hoe soo?*

Commerce, f. *Coopmanschap.*

Commercer, *Coopmanschappen, Trafikeren.*

Commere, f. *Ghevader.*

Commerage, m. *Ghevaderschap.*

Commerizer, *Clappen, Clappeyen, Commeren.*

Commètre, *Bedrijuen, Iet doen.*

* Commètre, *Bevelen, Belasten.*

se Commètre à la fortune, *Hem inde aen- tuere stellen.*

Commis, m. *Toeghelaten, Ghecommiteert.*

Cōmis, m. *Belast, Beuelen, ofi bedreuen, gedaē.*

Commis, m. *Die beuel ofi volle macht over yet heeft, Commissaris.*

le Commis d'vn, &c. *Den lieutenant vā, &c.*

le Commis d'vn maistre d'escole, *D'vn onder- meester ofi onderschoolmeester.*

juges Commis par la Cour, *Rechters van den houe ghestels.*

Commission, f. *Beuel, Beuelinghe, Belastinghe, Commissie.*

Commission en forme, *Befegelde Commissie.*

bailler Commission, *Belasten, Beuelen.*

Commissaire, m. *Een commissaris.*

Commissaires des monstres, *Mōsterbeeren.*

Commis, *Comijn.*

Commencer, *Verminderen, In cleyne stuk- ken breken.*

Commiseration, f. *Deernisse, Medelijden.*

Commis, *Commissaire, voyez Cōmettre.*

Commistionner, *Tsamen ofi onder malcan- deren menghelen.*

Commistionne, m. *Ghemenghelt.*

Commistion, f. *Menghelinghe.*

vn Commitimus, *ou vnes lettres de Com- mittimus, O'roybrief vande Coninc om sijn saken tot een ander dinghanc te moghen brengen.*

je feray r'euoyer la cause par vertu de mō
Committimus, Ic sal t'proces door cracht vā
mijnen oetroybrief in eē ander dinghanc ver
trecken.

Commode, c. Commodieux, m. Bequaem,
VVel ghelegghen.

Commodité, Commoditeuse, f. Bequaem
heyt, VVelghelegghenheyt, Ghemackelijcheyt.

Commodement, Commodieufemēt, Be-
quamelijc.

Commouoir, Beroeren, Verflooren.

Commeu, m. Beroert, Ghestoort, verstoort.

Commotion, f. Beroerte, Ghestoortheyt.

Commuer, Changer, Manghelen, VVisselen.

Commuation, f. Manghelinghe, wisselinghe.

Commun, m. Ghemeyn.

vn dict Commun, Een ghemeyn segghen, een-
out sprecwoort.

le Commun, La Commune, De ghemeynte,
Het ghemeyn volc.

c'est chose trop Cōmune, Tis al te gemeyn.
vne Commune, Een gemeyn vrouwe, Hoere.

Communement ou Communement,
Ghemeyulijc.

Communauté, f. gemeynte.

Communautéz ecclesiastiques, Cloosteren.

je renonce à la Cōmunauté d'entre vous
& moy, Ic en soecke uwe ghemeynschap
niet meer.

representer la Cōmunauté des citoyens,
Voor de gheheele ghemeynte staen.

Communier, VVideylen, wtreycken.

Communion, f. Ghemeynschap.

Communiquer, Mededeylen, Beraden, Onder
malcanderen raet houden. (brenghen.)

Communiquer en commun, Int ghemeyne

* Cōmuniquer, Openbaren, te kennen geuen.

Communicatif, m. Homme cōmunicatif,
Een die licht gehoor gheeft, Ghemeynsaem.

Communication, f. Mededeylinghe, Bera-
dinghe.

par communication de langage, Door hā-
teringhe oft ghemeynschap van sprake.

Commutation, f. Veranderinghe.

Compaignon, m. Ghesel, Medeghesel.

Compaignon de mestier, VVereghesel.

Compaignon de table, Tafelgast, Tafeluer.

grans Compaignons, Groore hant ghesellen.
tes Compaignons, V gheselschap, V mede-
ghesellen.

va, je t'estime gentil Compaignon, Gaer
henen, ghy sijt een sijn gast, of i ghy hebbet wel
ghemaect.

il fait le petit Compaignon, Hy houdt hem
als of i hy nergheens af en wiste, Als of i hem
niet aen en ghinghe.

per à Compaignon, Euen goet, Euen ghelijc.

Compaigne, f. Ghesellinne.

Compaignie, f. Gheselschap.

Compaignie & multitude, Vergaderinghe
of i bende, eenen hoop.

faire ou tenir Compaignie, Verselschappen.

en grosse Compaignie, VVel vergeselschap.

* auoir Cōpaignie avec vne femme, Met
een vrouwe te doene hebben.

Compaignable, c. Gheselschappich, daermen
gheselschap mede houden can.

Compain, voyez Compaignon.

Compater ou Comparager, Verghelijcken.

* Comparer, Competre, Coopen.

je le te feray bien Comparer, Ghy sullet wel
ghewaer werden, Ic sal mīn schade op v ver-
halen, Ic salt v wel verghelden.

Comparé, m. Vergheliken.

Comparaison, f. Gelyckenisse, vergelijckinge.

* fans Comparaison plus miserable, Onge-
lijc meer, Veel ellendigher.

il n'y a point de Comparaison de cestuy
cy à cestuy-la, Dit en is daer by niet te gelyckē

Comparoir vne faute, Eenighe misdaet dier
ghenoech betalen.

* Comparoir ou Comparoistre, Te voor
schijn comen, Hem verthoonen.

Comparoir au jour, lieu & heure, Op tē ge-
setten daghe, ure, en plaats verschijnen.

Comparoir ou cōparoistre en personne,
In perfoone compareren.

Comparition, f. Verthooninghe, verschijninge.

Compartir, Deylen, VVideylen, VVimeten.

Compartiment, m. Deylinghe, wideylinge, wt

Compas, m. Een compas, Passer. (metinghe.

Cōpasser, Meten of i passen, Mettē passer mettē.

Compasser ses heures, Sūnen tijt waer nemē.
maison Compasse en son esprit, Een huys

in *finen fin ouerleyt ende beworpen.*
 Compassion, f. *Deernisse, Medelijde, Cōpassie.*
 Compatir, ou *Comporter, Verdraghen, Vast aenden anderen houden.*
 ne te pouoir Compatir, *Vanden anderen gheslooten worden.*
 * Compatir l'un avec l'autre, *Deen teghen dander slooten, oft deen by dander wel gelijckē.*
 Compatible, c. *Offices compatibles, Officiē die wel met malcanderen ouercoemen.*
 Compeller, *Dwinghen.*
 Compenfer, *Vergeldhen, Recompenseren.*
 Compenfer les despens, *De oncoften ghelijc stellen.*
 Compenfe, f. *Vergeldinghe.*
 Compete, m. *Compeer, Ghevader.*
 Compes & commeres, *Peters en meters, Ghevaders.*
 Comperage, m. *Ghevaderschap.*
 Comperre, *voyez Comparer.*
 faire cher Comperre l'offence, *De misdaet groot achten, oft diere doen betalen.*
 Comperer, *Toebehooren, Bequaem sijn.*
 cela luy Compete, *Dat gaet hem aen oft dat behoort hem toe, Dat is tsijne.*
 Competent, m. *Toebehoorende, Bequaem.*
 d'aage Competent, *Bequaem vā ouderdom, oft vā bequamen ouderdom.*
 juge Competent, *Bequamen rechter.*
 Competence, f. *Bequaemheyt, Toebehoorlijc- heyt.*
 Competement, *Bequaemlijc, Behoorlijc, Recht, veerdelijc.*
 Competiteur, m. *Medebegheerder oft bidder vā yghene daer ic ofte meer andere om biddē.*
 Compisser, *Bepissen.*
 chiens Compissans les voyes, *Honden die alleneen stille staen om te pissen.*
 Complaindre, *Beclaghen.*
 se Complaindre, *Claghen.*
 Complainnant, m. *Claghende, Aenklagher.*
 Complainte, f. *Clachte.*
 avec Complainte, *Claghelijc.*
 Complaire, *Behaghen, Ghedienslich sijn.*
 vn Complant, *Plaetsē daer wijngaert planten gheset sijn.* (gaert.)
 nouveau Cōplant, *longen oft nieuwen wijn-*

vignes de bon Complant, *Wijngaerden vā goeden aerde.*
 diuers Complants, *Menigherley stam, geslacht struce, wortel, bloc, &c.*
 Complet, parfait & absolu, m. *Volmaect, Volbracht.*
 Complexion, f. *Complexie, De natuere oft aert des lichaems.*
 Complexionné, m. *Ghesatureert, Ghecomplexioneert, Gbeaert.*
 mal Complexionné, *Qualijc ghemaniert.*
 corps bien Complexionné, *Wel ghetempert lichaem.*
 Complice, c. *Consoort oft medegheselle, int quade.*
 vous estes Complices, *Ghy hebt mede schult vande misdaet.*
 Complot, *Met yemant raet slagen ende ouercoemen om een ander te bedrieyhen.*
 Complot, m. *Raetslach, Accoort, Compact.*
 Comporter, *Verdraghen, oft Tsamendraghen.*
 * Comporter, tenir en etat & maintenir, *Iet in sijnen staet houden ende onderhouden.*
 de grande faim il ne se pouoit Comporter, *Hy en coste vā grooten hangher hem op sijne beenen niet ghehouden.*
 & ainsi que ceste terre se poursuit & Cōporte, *Soo wijds en breet als dit landt hem al- lesins wstreckende is.*
 Composer, *Composeren, Stichten, Dichten.*
 Composer contre aucun, *Iet teghen een ander schrijven.*
 * Composer avec aucun, *Met yemandē verdrach maken oft ouereencoemen.*
 * se Composer, *Hē manierlijc en stadich houdē.*
 Compose, m. *Ghedicht, Ghemaect.*
 Composition, f. *Dichtinghe, Componeringhe.*
 Cōposition & confectio f. *Tsamensettinge.*
 * Composition & accord, *Verdrach, Ouer- eencominghe.*
 Compositeurs ou Compositeurs, m. *Compo- neerders, Dichters.*
 Comprendre, *Verstaen, Begrijpen, Bestuyten.*
 Comprendre tout en vn liure, *Al in eenen boec stellen ende begrijpen.*
 cela Comprend quatre aunes, *Dat is vier ellen lanc.*

Comprins, Begrepen, Besloten, oft verstaen.
 Comprer, voyez Comparer pour acheter.
 Compresse, f. Eens heeren beseghelden brief in lijnwaet.
 Compromettre, Mede consenteren oft belouē.
 Compromis, m. Mede belouē en verbonden.
 Compter, Rekenen, Tellen.
 il vous fera Compte bien cher, Het sal u dier ghenoech aengherekent worden.
 selon que Compte Petr. Na dat Petr. beschrijft oft seyt.
 auoir tout Comptant, Al ghereet hebben.
 argent Comptant, Ghereet ghelt.
 Compte, m. Een rekeninghe.
 à ton Compte, Na u calculatie, Na dat ghy rekent.
 abbreger son Compte, Sijn woorden cort en goet maken, Sijn rekeninghe int corte stellen.
 faire le Compte rond, De rekeninghe effen stellen.
 tu as ton Compte, Ghy hebt soo ghy begheert oft na uwen wensch.
 faire Compte, Rekenen.
 je fay mon Compte que, &c. Ic dencke dat, &c.
 dresseur de Comptes, m. Rekenmeester.
 rendre Compte, De oorsake seggen waerōme.
 retourner à son premier Compte, Wederom op sijn eerste propoost comen.
 je trouue mon Compte, Mijn rekeninghe comt effen wt.
 * Compte, vn recit ou narré, Vertellinghe, Een ghedicht oft fabel.
 c'est le bon du Compte, Tis uerchiersel van de fabel.
 petits Comptes, Cluchten, Fabelkens, Voor den om te lachen.
 tout Compter de fil en aiguille, Gheheel wt vertellen.
 il nous Comptera tantost de bonnes, Hy beghint een fabel.
 * homme duquel on doit tenir Cōpte, Achthaer man.
 faire Compte d'aucun, In meerden houden.
 tenir peu de Compte, Weynich achten, oft verachten.
 je n'en fay pas grand Compte, Ic en geuer

niet vele om, Ic en maker niet veel werck af.
 Compteur, m. Rekenauer, Rekenmeester.
 Comptoir, m. Een contoer.
 Comptement, m. Rekeninghe, Tellinghe.
 Compte, voyez Conte.
 Compunction, f. Knaghinghe der consciencien, Berou.
 Comte, voyez Compte ou Conte.
 Conceder, Toelaten, Toestaen.
 l'on Concede que, &c. Men late toe, dat, &c.
 Concerner, Aengaan.
 Concernant le cas, De sake aengaende.
 Conceuoir, Ontfanghen, Berucht worden.
 * Conceuoir en son esprit, In sijnen sin begriypen.
 qui scait la maniere de Conceuoir quelque chose, Die weet hoemē yet aenieggen oft beghinnen sal.
 Conceu, m. Ontfanghen, Berucht.
 Conceptiō, f. Ontfanckenisse, oft Begrippinghe.
 Conchier, Bechijten, Bekacken.
 Concierge, Portier, m. Casteleyn, oft geuancenis bewaerder.
 le Concierge ou Principal de l'exercite, Opperpropoost oft veltheere, Regimentheer.
 Conciergerie, Prison, f. Gheuancenkens, Kercker.
 Concile, m. Concilie, Raetslach.
 Concile general ou vniuersel, Concile general, Generale en ghemeyne vergaderinge.
 Concilier, Versoenen, Vereenighen.
 Concilie, m. Versoent, Vereenicht.
 Conciliation, f. Versoeninghe, Vereeninghe.
 Conciliateur, m. Versoender.
 Conciliatrice, f. Vredemaectere.
 Concion, f. Een haranghe oft langhe redene.
 * Concion, f. Vergaderinghe van volcke.
 Conciter, Verwecken, Toestieren.
 Concitateur, Oproeder onder t' volc.
 Concitation, f. Verweckinghe.
 Concitation & esmeute, f. Oproer, Beroerte onder t' volc.
 Concitoyen, m. Medeborgher, landsman.
 Conclauē, m. Een secreet, Besloten oft secreete camer.
 Conclure, Concluderen, Besluyten, voor hem nemem.

- Conclure à la mort, *Ter doot verwijfen.*
 je Conclu, *Te befluyte, Mijn voornemen is.*
 Conclu, *Befloten, voor hem ghenomen.*
 Conclusion, *f. Conclusie, Befluit, Befluytinghe.*
 froide Conclusion, *Slecht befluyt oft voornemen.*
 pour Conclusion, *Ten leften, Int eynde, Om een eynde te maken.*
 prendre Conclusion, *Concluderen, Conclusie nemen, vereenighen.*
 Concoction, *f. Verteeringe, Cöcoftie, Siedinge.*
 faire Concoction, *Digereren, verteeren.*
 faculté Concoctrice, *De kracht van te verteeren oft te verdouwen.*
 Concombre, *m. Concommer.*
 Concorder, *Accorderen, vereenighen.*
 Concorde, *f. Eendrachticheyt.*
 vn Concordat, *Een accoord.*
 Concubinaire, *m. Byfapper, Pol.*
 Concubine, *f. Byfapstere, Concubijne.*
 Conculquer, *Verpletten, Vertreden, Onder de voeten treden.*
 Conculcation, *f. Verplettinghe, Vertredinghe.*
 Concupiscence, *f. Begheerlijcheyt, welluft.*
 Concurrent, *voyez Competiteur.*
 Concurrence, *f. Tsamen voeghinghe, Ouercominghe.*
 il y a grande Concurrence d'opinions, *De meyninghen comen seer ouer een.*
 choses à ce Concurrentes, *Dinghen daer toe streckende.*
 Concussion, *f. Monipolie oft Schattinghe, verdruckinghe.*
 Condamner, *Verwijfen.*
 Condamne, *m. Verwefen, Ghewefen.*
 vn lieu Condamne, *Onbegankelijcke plaetse daermen niet gaen en mach.*
 Condamnation, *f. Verwijfinghe.*
 passer Condamnation, *i Proces ghepronnen gheuen.* (Runnen.
 Condenser, *In een oft op eenen hoop dringhen.*
 Condense, *m. Geronnen, In een ghedronghen.*
 Condescendre, *Ouerrecomen, oft Accorderen, Toelaten.*
 Condescendre à l'opinion d'aucun, *Hem naer yemants wille voeghen.*
 je Cödescendoye à cela, *Te begaf my daer toe.*
- Condescendu, *m. Verwillicht, gheaccordeert.*
 Condigne, *c. VVeerdich.*
 Condignement, *VVeerdichlijc.*
 Condition, *f. Conditie, Natuere.*
 de basse Condition, *Slecht, Onedel.*
 * par telle Condition, *Op sulcken conditie ende voorwaerde.*
 retourner à sa Condition, *Sijn oude manieren aennemen.*
 les Conditions, *De articulen ende conditien.*
 changer de Conditions, *Van anderen sinne worden.* (veert.
 Conditionné, *m. Gheconditioneert, Ghenatu-*
 Conditionel, *m. Conditionelle, f. By conditien gheset oft ghejeyt.*
 Conditionnement, *Op conditie.*
 Condoloit, *Mede droef sijn ofte deernijse hebbē*
 Conduire, *Gheleyden, wtgheleyden.*
 * se Conduire sagement, *Sijn saken wel ende wijsfelycken aenlegghen, Hem wel regeren.*
 Dieu te Cöduye, *Godt beware oft geleyde v.*
 * Conduire quelqu'vn à son opinion, *Te manden tot sijnen wille brenghen.*
 Conduict, *m. Gheleyt, gheley ghedaen.*
 * Conduict d'eau, *m. Waterconduyt oft gote.*
 Conduicts de fleuves, *Den oorspronc vande*
 Conduicte, *f. Gheley.* (riuiere.
 Conduicte de l'esprit, *Lust, Begheerte, Ghe-neghentheyt.*
 sous la Conduicte de, &c. *Onder tgewelt ende macht vande, &c.*
 Conduicteur, ou Conduifeur, *m. Leytsman, Voerder.*
 Conduicteur de la dance, *Voordanser.*
 Conduicteur d'armee, *Hoofman, Capiteyn.*
 Condyle, *m. Den knoessel oft kneuke.*
 Conestable, *m. Connestapel.*
 Conexer, *voyez Conjoindre.*
 Confection, *f. Confectie, Confiture, Confijfel.*
 Confederer, *Verbinden, Vereenighen.*
 Confederez, *m. Tsamē vereenicht, verbondē.*
 Confederation, *f. Vereeninghe.*
 Conferer ensemble, *Tsamen verghelijcken, Confereren, Teghen malcanderen ouersien.*
 Conferer quelque office, *Eenige officie geuē.*
 Conference, *f. Verghelijkinghe, Confereringe.*
 Confermer, *Bevestighen, Vastmaken.*

* se Confermer à faire quelque chose, *VVe*
derom moet grijpen ofi hem verfloutē om wat
te doen.

Confermer avec jurement, *Met eedt be-ve-*
Conferme, m. *Bevesticht.* (stighen.

soy Confermee par, &c. *Ghelouue bevesticht*
door, &c.

Confirmation, f. *Beverstinghe, Verskeringhe,*
Confesser, *Biechten, Belijden, Bekennen.*

Confesser la dette, *Kennen schuldich te sijne,*
De schult bekennen.

Confesseur, m. *Biecht vader, ofi Belyder.*

Confession, f. *Biechte, Belijdinge, Bekentenisse.*

se Confier, *Betrouwen, Verlaten, Steunen.*

se Confiant, *Betrouwende.*

Confiance, f. *Betrouwinghe.*

j'ay ceste Confiance qu'il, &c. *Dats mijn be-*
trouwen ofi hope dat hy, &c.

Confiner, *Aen eenich landt palen ofi ligghen.*

* Confiner, *Afpalen, Paelsteenen setten.*

* Confiner aucun, *Iemanden bannen in- se-*
keren palen.

Confiné, m. *Ghebannen, Ghelegghen, afgepaelt.*

champ Confin ou Confinant à vn autre,
Landt dat aen een ander paelt.

Confire, *Confyten.*

se Confire en son sel, *Sijnen pekē wel nemē.*

Confit, m. *Gheconfyt.*

Confit en joyeuletez, *Vol ghenuechte.*

Confiture, f. *Confiture, Confytsel, Confectie.*

Confirmer, *voyez Confermer.*

Confisquer, *Verbeuren, Verbeurt maken, Con-*
fiskeren.

Confisqué, m. *Verbeurt, ofi Gheconfiskeert,*
Verbeurt ghemaect.

Confiscation, f. *Confiscatie en verbeurte van*

Confignation, f. *Een verberringhe.* (gaedē.

Conflict, m. *Eenen slach ofi ghevecht.*

Confluant, *Tsamen vloeyende,*

Confluence, f. *Tsamen vloeyinghe.* (mengen.

Confondre, *Onder den anderen smitten en*

Confondre & brouiller tout, *Alledinc be-*
roeren.

* Confondre, *Beschamen, Onteeren.*

Dieu te Confonde, *Godt moet v scheynden.*

se Confermer & accorder à aucun, *Hem*
na eens anders sin voeghen ofi setten, VVel

ouer een comen.

Conforme, c. *Ghelyc, Ghelijckende, Ghelyc-*
formich.

Conformité, f. *Gelijckenisse, Ghelycformichz.*

Conformement, *Ghelyckelijc, zelycformelijc.*

Conforter, *Conforteren, Troosten, Vertrouste.*

* Conforter, *Animer, Moet en couragie genē*

Conforté, m. *Ghetroof.*

Confort, m. *Troost, troostinghe, vertroostinghe.*
donner Confort, *Helpen, Bystant doen.*

Confortemain, m. *Onderstant ofi versterc-*
kinghe van meerder, ghelyc vanden Coninc,
tot hulpe van eenen syden leenheer.

Confratit, ou Confrerie, f. *Gulde ofi Ghilde*
Broederschap.

les Confreres, *De guldebroeders.*

Confronter, *Deen teghen d'ander ouersien.*

Confronter tesmoins, *De ghetuygen ouer eē*
ofte by malkanderen brenghen.

Confronte, m. *Ouereenghbrocht.*

Confrontation de tesmoins, f. *De verga-*
deringhe ende ouereenbrenghunge vā getuygen.

Confus, m. *Confuys, Sonder oorden, ongedeelc.*

Confus, m. *Beschaemt.*

Confus & opprimé de tesmoins, *Met ge-*
tuyghen ouerwonnen.

Confusement, *Onordentlic, Sonder orden, Al*
onder een.

parler Confusement, *Onordentlic ofi sonder*
verstant ofi reden spreken.

Confusion, f. *Verstooringhe, Verwoestinghe,*
Confusie.

Confuter, *Vveerlegghen.*

Confuter vn tesmoing, *Een ghetuyghe weer-*
leggen ofi die soo beschaemt maken dat hy niet
meer en d'ers spreken.

Conge, m. *Dilay ofi wistel van rechte, Orlof.*

donner Cōgé, *Macht, Consent ofi orlof geuen,*
Cousentieren, Toelaten.

prendre Conge, *Orlof ofi affscheyt nemen, A-*
dieusegghen.

demander Congé, *Delay en wistel beghieren.*

Congeler, *Bevriesen, Dic maken, ofi worden.*

Congele, m. *Bevrosen.*

Congelation, f. *Bevriesinghe, Dicmakinghe.*

Conglutiner, *Tsamenlijmen.*

Conglutination, f. *Tsamenlijminghe.*

- Congnoistre, *voez* Congnoistre.
 Congratuler, *Met woorden bewijzen en be-
 thoonen datmen blijde is om de weluaert van
 een ander.*
 Congratulation, *f. Verblijdinge met eē ander.*
 Congre, *m. Eenen zeeal.*
 Congrèer, *Vergaderen, Versamen.*
 il se Congrèe en pierres precieuses, *Het
 wort dic en vol van costelijcke ghesleenten.*
 Congrèe, *m. Verslijft, Gheronnen.*
 Congrèement, *m. Verstijuinghe, verdickinge.*
 Congreger, *Vergaderen.*
 Congrègè, *m. Vergadert.*
 Congregation, *f. Vergaderinghe.*
 Congru, *m. Correcē en bequaem.*
 Congruitè, *f. Correcētie, Bequaemheyt.*
 Conjecturer, *Bevroeden, Bemercken, Voor-
 sien, Gheraden.*
 Conjecture, Conjecturation, *f. Voorzienin-
 ghe, Bevroedinghe, Bemerckinghe.*
 on prend Conjecture, *Mē vermoeyt oft heeft
 suspitie.*
 Conigler, *Huppelen, Springhen als een conijn.*
 Conjoindre, *Aen oft by een voeghen, Versa-
 men, Versamelen.*
 Conjoindre, *Aenplacken en lijmen.*
 Conjoint, *m. Versaemt, versamelt, Aen oft
 by ghevoecht.*
 Cōjoint à, &c. *Vereenicht oft seer eēs met, &c*
 Conjonction, *f. Tsamen-voeghinghe, By-voe-
 ghinghe, Versamelinghe.*
 la Conjonction du mari & de la femme,
Den houwelijken staet.
 Conjointement, *m. Tsamen, Tesamen.*
 Conjouir, *Se conjouir du bien d'autruy,
 Hem verblijden in yemants wel varē en geluc.*
 Conjouissement, *m. Verblijdinghe in eens an-
 ders geluc.*
 Conjugal, *m. Lien conjugal, Den bandt des
 houwelijcx.*
 feste Conjugale, *De feste des houwelijcx,
 Bruyloft.*
 amour Conjugal, *De liefde tusschen man
 ende wijf.* (manen.)
 Conjurer aucun, *Iemant besweeren, oft be-
 ** Conjurer, *Tsamensweeren, Tsamenspannē.*
 Conjuré, *m. Tsamen ghesworen of gespannen,*

- * Conjurer, *Besweeren, Bemanen, wtmannen,
 Den duyuel door besweeringhe verdrijven.*
 Conjure, *m. Besworen.*
 Conjurateur, *m. Besweerder.*
 Conjuracion, *f. Besweeringhe, Bemaninghe.*
 les Conjurez, *Die tsamen spannen of tsamen-
 ghesworen hebben.*
 Conneftable, *m. Conneftabel of Conincstapel.*
 Connexer, *Versamen, Tsamenbinden.*
 Connexion, Conjonction, *f. Tsamenbindin-
 ghe, Byvoeghinghe.*
 proces Connexes, *Processen die d'een sonder
 d'ander niet ghewt noch ghescheyden en comen
 worden.*
 Connin, ou Council, *m. Een conijn.*
 Connine, *f. Twijsken van een conijn.*
 Connigler, *Huppelen en springē als een conijn.*
 Counilleau, *m. Conijnken.*
 Conquerir, *Vaincre, Verwinnen.*
 Conquerir ou Conquerre à force, *Met ghe-
 weit imemen.*
 il le Conquist en, &c. *Hy verwon hē in, &c.*
 Conquis, *m. Ghecreghen, Ghewommen, Ver-
 wonnen.*
 Conqueste, *f. Victorie, verwinninghe.*
 pais de Conqueste, *Landschap datmen met
 vechtiender hant ende door victorie ghewon-
 nen heeft*
 Conquerable, *c. Crijgelyc, winnelijc, winbaer.*
 Conquerer ou Conquerant, *m. Die veel
 landschappen door victorie vercrijcht.*
 Conquester, *Conquesteren, vercrijghen, Sijn
 heerlijcheyt oft rijckdommen meerderen.*
 Conqueste, *Vercreghen, Gheconquesteert.*
 le Conquest, *m. Tghene datmen vercreghē oft
 ghewonnen heeft.*
 Conqueste, *f. Conquesteringhe, vercrijghinghe,
 Vwinninghe.*
 Conquesteur, *m. VVinner, Conquesteerder.*
 Conquest, *m. Ghewommen goet.*
 Conroyer, *Schauen, Essen maken.*
 Conroyer du cuir, *Leertouwen.*
 Conroyeur, *m. Leertouwer.*
 Conroyement, *m. Leertouwinghe.*
 Confacrer, *VVjen, Heylich maken.*
 Confacrer à quelque saint, *Eenighen saint
 toeeyghenen.*

Conſacré, m. *Ghewijdt, Gheheylicht.*
 Conſacre à Dieu, *Godt toegheeyghent.*
 Conſacre ou ſainct, m. *Heylich.*
 chole Conſacree à Dieu, *Een heylichdom, yer dat gheheylicht is.*
 Conſecration, f. *Heylighinghe, heylichmakinge.*
 Conſanguin, m. *Bloet vrient, Maghe.* (ghe.
 Conſanguinité, f. *Maechſchap.*
 Conſcience, f. *Conſcientie.*
 examiner la Conſcience, *Gaet oft bedenkt in v ſeluen, Onderſoekt v ſeluen.*
 j'en fay Conſcience, *Tis teghen mijn herte, Ic maker conſcientie af.*
 Conſcientieux, m. *Conſcientieus, Godt vruch-*
 Conſecration, *voez Conſacrer.* (nich.
 Conſeil, m. *Raet.*
 prendre Conſeil, *Raet nemen, hem beraden.*
 * le Conſeil, m. *Den raet.*
 le grand Conſeil, *Den grootē oft breeden raet.*
 Conſeil eſtroict ou priue, *Den ſecreten raet.*
 Conſeiller, *Raet gheuen, Raden.*
 Conſeille toy par toy meſme, *Beraet v met v ſeluen.*
 ſe Conſeiller, *Hem beraden.*
 Conſeillier, m. *Raetsbeer, Raetsman.*
 Conſeillers opinans, *Raetsbeeren die hun aduys gheuen.*
 Conſul, m. *Borghemeester.*
 Peſtat de Conſul, *Borghemeesterſchap.*
 Conſulter, *Beraden, Raet vragen.*
 Conſultation, f. *Beradinghe.*
 faire Conſultation, *Raedyſlaen, Conſultatie nemen.*
 Conſentir, *Toelaten, Belieuen, Bewilligen, Con-*
 Conſenti, m. *Gheconſenteert.* (ſenteren.
 Conſentement, m. *Conſenteringe, Toelatinge.*
 Conſequent, m. *Volghende.*
 Conſequentment, *Achtervolghende, ver-*
 volghens.
 Conſequence, f. *Vervolch, Conſequentie.*
 * de Conſequence, *Daer veel aen hanght, daer veel aen gheleggen is.*
 Conſerue, f. *Conſerue de roſes, Conſerue van rooſen.*
 Conſeruer, *Bewaren, Behoeden.*
 Conſeruateur, m. *Bewaerder, Behoeder.*
 Conſeruatrice, f. *Bewaerſtere.*

Conſeruation, f. *Bewaringhe.*
 Conſiderer, *Aenmercken, Bemercken.*
 Conſiderer quelq chote, *Ergen. op acht ſlaē.*
 Conſiderer en ſoy meſme, *By hemſeluen o- uerlegghen.*
 Conſiderer, m. *Aenghemerct, Midts dien.*
 Conſiderable, c. *Bemerckelijc, Dat ouerleyt oft daer op ghelet moet worden.*
 les chotes ſont grandement Conſiderables, *De ſaken moeten wel ingheſien zyn.*
 Conſiderement, *Voorſichelijc.*
 Conſideration, f. *Aenmerkinghe.*
 ſans Conſideration, *Onmerckelijc.*
 Conſierge, *voez Conſierge.*
 Conſigner, *Te bewaren geuen, Inde hant geuen.*
 Conſigner, *Voorhouden oft preſenteren.*
 il luy eſt Conſigne, *Men heeft hem voor ghehouden oft ghepreſenteert.*
 Conſiſter, *Vederſtaen, Teghenſtaen in rechte.*
 il Conſiſte, *Het hanght oft is gheleggen.*
 Conſiſtoire, f. *Conſiſtorie.*
 Conſiſtoire, *Een vergaderinghe oft menichte die by malcanderen ſiten.*
 Conſoler, *Trooſten, Vertrooſten.*
 cela me Conſole, *Dat trooſt my, Dat gheeft my moet.*
 Conſole, m. *Ghetrooſt, vertrooſt.*
 Conſolation, f. *Trooſt, Trooſtinghe, Vertrooſtinghe.*
 Conſolateur, m. *Trooſter, Vertrooſter.*
 Conſolateur en architecture, m. *Die de timmeragie beworpt.* (heylt.
 Conſolida major, *Vvondkruyt, dat de wondē*
 Conſolider vne playe, *Een wonde heelen oft ghenefen.*
 Conſolidation, *Heelinghe, Gheneſinghe.*
 Conſommer, *Volbrenge, Volcomen, Veruullen.*
 * Conſommer, *Vernielen, Verſlonden, Te niete brengen.*
 le ſeu Conſomme toute choſe, *Tvier vernielt oft verſlindt alle dinc.*
 Conſomme, m. *Volbracht, Volcomen, oft vernielt, Verſlonden.*
 Conſommation, f. *Volbrenghinghe, Volmakinghe, oft vernielinghe, Verſlindinghe.*
 Conſonner, *Accorderen, Eenderley gheluydt gheuen.*

- Consonant, *Velluydende, Ouereencomende.*
 il n'ait pas Consonant, *Ten voecht niet, Ten is niet betamelijc noch behoorlijc.*
- Consonance, *f. Goet geluyt, Ouereencominge.*
- Confors, *Ghebuere die eenighe landen aen malcanderen hebben ligghende.*
- Confors, *m. Cōsoorten, medeygellen int quaet*
- Confort, *m. Consoortē, ofi deehibbers eenichs ghewins ofi goets.*
- Conforte, *f. Wijs, Huysvrouwe, ofi Consoorte*
- Confolde, *Vvondkruyt, Heylkruyt.*
- Conspirer, *Tsamenspannen ofi sweeren tſy int goede ofi int quade.*
- Conspire, *m. Tſamenghespannen ofi gesworē.*
- Conspirateur, *m. Bondigh noot.*
- Conspiration, *f. Tſamenspanninghe ofi sweeringhe.*
- Constant, *m. Stant vastich, Ghestadich.*
- Constante, *f. Stant vastighe, Ghestadighe.*
- Constance, *f. Santaficheyt.*
- une Constance de cœur, *Een vast ghemoet.*
- Contamment, *Stant vastelijc.*
- CONSTANTINOPLE, ou Constantinople, *Constantinopolen.*
- une Constellation, *f. Een ghesterte, Daer vele sterren te samen in een teecken sijn.*
- Constellation & influence des astres, *Ver-gaderinghe van veel sterren by een.*
- Constituer, *Instellen, maken.*
- Constituer en dignite, *Verheffen, Macht gheuen, In autoriteyt stellen.*
- Constituer prionnier, *Ghevanghen nemen ofi stellen.*
- la chose est Constituée en, &c. *De sake is gestelt in de, &c.*
- le Conflitu, *Het ghesette ofi besluyt daer by dat het bliuen moet.*
- Constitution, *f. Insettinghe, Ghebor.*
- Constitutions & ordonnances, *Ordonnancien ende statuyten.* (ghe wet.
- Constitueur de loy, *m. Inſelder van eeni-*
- Construire, *Baitir, Stuchien, Timmeren.*
- Construict, *Baiti, m. Ghesticht, Ghesimmert.*
- Construction, *f. Timmeringhe, Timmeragie.*
- Consul, *voyez Dictateur.*
- Consul, *Consulter, voyez Conseil.*
- Consumer, *Verslyten, Vernielen, Verdoen ofi*
- Verteeren.*
- Consumer son bien, *Sijn goet onnuttelijc verquisten.* (ken.
- Consumer tout à fait, *Al verdoē, Misbruyc*
- se Consumer, *Verdwijnen, widrooghen.*
- Consumé, *m. Versleten, Verdaen, Vernielt, verſlonden.*
- tout Consumé & mangé, *Al op ghegheten.*
- Consumé de faim, *Van hongher bedoruen.*
- Conlomption, *f. Verslijtinghe, Verdoeninghe, Vernielinghe.* (ure.
- Confuyre & atteindre, *voyez Acconfui-*
- Confuiure de paroles, *Iemants woorden ofi schrijuen navolgen.*
- Contagieux, *m. Besmettich, Smetachtich.*
- maladie Contagieuse, *Halende ofi besmettende siele.*
- Contagion, *f. Besmettinghe.*
- Contaminer, *Besmetten, Onreyn maken, Ontreynighen, Onsfuyeren.*
- Contaminé, *m. Besmet, Onreyn, Onsfuyert.*
- Conte, *m. Een graue.*
- Contesse, *f. Grauinne.*
- Conte, *f. Graeffchap.*
- Conte, *m. Vertellinghe, Coutinghe, Cout, voyez Compter.*
- un Conte, *Een cluchte, Fabel.*
- tu nous en Contes bien, *Ghy secht wel.*
- les gens en font leurs Contes, *Tu inden mont van volc.*
- Counter, *Verteelen, Vertrecken.*
- Conteur de Contes, *m. Kouter, Beuselaer.*
- Contenner, *k'rsmeden, Verachten.*
- Contenmer l'authorite de justice, *Op de Ouerheyt niet passen ofi die versmeden.*
- Contempt, *m. Veracht, Versmaet.*
- Contemptible, *c. Versmadelijc, Verachtelijc.*
- Contenement, *m. Verachtinge, Versmadinge.*
- par Contenement, *Verachtelijc, Versmadelijc.*
- Contemporains, *m. Die op eender tijt leuende sijn.*
- Contemporaine, *f. Eene die met een ander op eenen tijt leuende is.*
- Contempler, *Contempleren, Aendachtelijc bepeysen.*
- Contemplément, *m. Contempleringhe, Aendachtighe ouerpeysinghe.*

- Contempleur ou Contemplateur du ciel, *m. Aenschouwer des hemels.*
- Contemplation, *f. Aenschouwinghe, Neerstighe bemerkkinghe, Contemplatie.*
- Contemplatif, *m. Contemplerende, Die hem inwendich inden gheest becommert.*
- la Contenance, *f. Ghelaet, wesen.*
- la Contenance de la ville, *De ghestaltenisse der stadt.*
- contresaire fa Contenance, *Hem ghelaten, Een ghelaet maken.*
- il ne sçait fa Contenance, *Hy en weet hem niet te houden.*
- vous en portez bien la Contenance, *Ghy sieter wel na, v wesen gheuet wel wt.*
- Contendre & debatre, *Twisten, Kijuen, oft strijden.*
- Contention, *f. Twistinghe, Kijuinghe.*
- Contentieux, ou contentioneux, *m. Twisnich, Kyfachtich.*
- champ Contentieux, *Acker daer twist oft questie om is.*
- justice Contentieuse, *Iustitie die recht doet tusschen partijen.*
- Contentieusement, *Twisfende, Kijuende, Twisfchlijcken.*
- Contenir, Comprendre, *Inhouden, Begryppē.*
- cela Contient beaucoup de place, *Das beslaet veel plaetsen.*
- que Contiennent elles: *Wat is het inhoudt?*
- * Contenir, *Onthouden.*
- se Contenir, *Hem onthouden oft bedwingen.*
- * Contenir, *Verhoeden, Beletten.*
- Continent, *m. Matich, Ghemaniert, Die hem kan onthouden.*
- Contenu, *m. Ghehouden ende bevanghen.*
- Contenance, *f. Maticheyt, Ghemaniertheyt.*
- sans Contenance, *Onmatelijc, onmanierlijc.*
- Content, *m. Te vreden.*
- estre Content, *Te vreden sijn, Hem genoegē.*
- Contenter, *Te vreden stellen.*
- se Contenter, *Hem te vreden houden oft stellē.*
- il ne se Contenta pas de, &c. *Ten was hem niet ghenoech dat, &c.*
- il se Contenta ou est contēt de peu de chose, *Hy laet hem lichtelijc ghesegghē, Hy is lichtelijc oft haest te paejen.*
- Contentement, *m. Vernuezhinghe, Te vreden stellinghe.*
- faire Contentement, *Contenteren, Vernuezhinghe doen. (tendre.*
- Contention, Contentieux, *voez Contenter, voez Contenter ou Compter.*
- Contentien, Terrassain, *m. Landtsman.*
- Contester, *Twisten ende een oft veel toi gestuyghen roepen, medetuyghen.*
- faire Contestation de cause, *Den eysch in rechte maken en daer op antwoorden.*
- Contexte, *m. Par vn contexte, Achtervolghens, Al met eenen, Met eenen weghe.*
- Contigu, *m. Aen ofi by den anderen staende oft gherakende, aenspalende.*
- maisons Contigues, *Huysen die neffens oft aen malcanderen staen.*
- ils sont Cōtigus aux, &c. *Sy palē aen de, &c.*
- Contineuce, Continent, *voez Contenir.*
- Continuer, *Volherden, Niet aflaten.*
- Continuer de jouer toutela nuit, *Den gheheelen nacht ouer spelen.*
- Continuer à donner, *Vervolghens oft euen een gheuen.*
- Continu & entier, *m. Geduerich ende geheel.*
- dix ans Continuz, *Thien gantsche jaren vervolghens.*
- Continu à faire quelque chose, *Volherdich, Die niet asen laet.*
- Continuel, *m. Eenparich, Gheduerich.*
- Continuellement, *Gheduerichlijcken, Door gaens, Vervolghens.*
- Continuation, *f. Gheduericheyt, Continuatie, Vervolch.*
- Contract, *m. Een contract oft voorwaerde.*
- Contract de vente, Vendition, *f. Veruromdinghe, Vercoopinghe.*
- Contracter, *Voorwaerden maken.*
- Contracter avec quelqu vn, *Met yemanden accorderen, ouereencomē oft contract makē.*
- Contourner, *Omgaen, Ronsom gaen.*
- le Contour d vn jardin, *Den omganc van eenen hof.*
- Contradiction de nerfs, *f. Krimpinghe der zē.*
- Contradiction, *f. Tegensegginghe. (nuwen.*
- Contraindre, *Bedwingen.*
- Contraindre de sortir hors, *Wt doen gaen.*

il se Contraignit, Hy bedwanc hem seluen, hy
 weerhielt hem.
 Contrainct, m. Bedwonghen, veroorsaect.
 Contraincte, f. Bedwanc.
 sans Contraincte, Onbedwonghen, van selfs.
 Contraire, c. Contrarie, versheyden, Teghen-
 spannick.
 Contraire & nuisant, Schadelijc, Hinderlijc.
 Contraire à la verité, Contrarie oft teghen
 de waerheyt.
 je ne dy pas le Contraire, Ic en weygheret oft
 en onseghet v niet.
 au Contraire, Daer teghen, Anders.
 il est du tout Contraire à vous, Hy is gheheel
 anders oft van anderen sinne als ghy.
 Contrarier à aucun, Iemande teghen sijn oft
 Contrarieren.
 Contrarieté, f. Teghenheyt, versheydenheyt,
 vershil.
 Contre, c. Teghen.
 Contre l'edict, Teghen oft bouen tgebot.
 Contre Dieu & diable, Teghen recht en redē.
 * tout Contre, Teghen ouer oft neffens.
 * faire le Contre & seconder aucun pour
 faire quelque finesse, Iemanden behulplich
 sijn tot eenighe looshey oft boeueringe.
 mettre vn Contre, Eenē diet verdiert byset-
 ten oft wt maken. (sijden.)
 Contr'amour, m. Ghelijcke liefde aen beyde
 Contr'animé de plus en plus, Meer en meer
 daer teghen ghesint, van ander ghesintheyt.
 Contrebalance, f. Teghengbewichte.
 Contrebancer, Deen teghen dander weghen
 oft wichten ende prijsen.
 Contrebass, Neerwaerts.
 Contrebasse, voyez Bassecontre.
 Contrebondir, Wederbotten, wederspringen.
 vn Contreboutant, voyez Contrefort.
 Contrecarre, ou Contrequare, f. Een so-
 phisterije, oft bedriechelijcke teghensprekinge.
 Contrecedule ou Contrecedule, f. Teghen-
 brief, Teghenquitancie.
 Contrechanger, voyez Contr'eschanger.
 le Contreccœur d'vne cheminée, Den ba-
 ghe oft mantel van een schouwe, Het mantel-
 hout, Schouwert.
 * Contreccœur, Il me vient à contreccœur,

Het is my teghen, Teghens heughe en teghen
 meughe.
 Contrecourber, Inbuysen, Intrecken als twee
 worstelaers die maltanderen in d'armen hebbe.
 Contredire, Teghensogghen, Teghenspreken.
 cela se Contredict, Dat verbiedt hem seluen.
 * Contredire à aucun l'entrée, Iemanden
 den inganc beletten oft verbieden.
 Contredicts, m. Bewijsredenen die yet we-
 derlegghen.
 Contredicts de lettres, De wederlegghinghe
 der brieuen.
 Contredisant, m. Tegenstaende, wederstaēde.
 vn Cōtredisant, Wederstaender, Tegensegger.
 Contree, f. País, m. Landschap, Contreeye.
 Contr'escharpe en fortification de villes,
 Een teghengheweer inde bevestighe der steden.
 Contr'eschanger, Vermanghelen, verwisselē.
 Contr'eschangé, m. Vermangelt, verwisselt.
 Contr'escrire, Copieren, wtschriuen, teghen-
 schriuen.
 Contr'escript, m. Copije, oft Antwoorde, Te-
 ghengheschrijfe.
 Contr'escript, m. Ghecopieert, Nageschreuen.
 Contrefester, Teghenslaen, wederstaen.
 Contrefaire, Conterfeyten, Namaken.
 Contrefaire naïuement, Naer vleuen-
 conterfeyten.
 * se Contrefaire, Hem ghelaten oft weynsen.
 Contrefaict, m. Gheconterfeyt, Nagemaect.
 * Contrefaict, Mismaect, seelijc.
 Contrefenestre, f. Een venster teghen een an-
 der staende.
 Contrefin, Loos tegen loos, Schalc tegen schalc.
 Contrefinesse, f. Looshey teghen looshey.
 Contrefort, Sterc teghen sterc.
 Contrefort, en architecture, Vn pilastre,
 Eenen steenen piler diemen aen den muer
 stelt om dat hy te vastter staen soude, Een
 freyte teghen den muer.
 Contregarder, Verhoeden, Besi hermen, Bewa-
 ren, Versien.
 se Contregarder, Hem seluen wachten oft
 sparen.
 Contregarder la chair par le sel, Twees int
 sout goet houden.
 Contrehaute, voyez Hautecontre.

Contr'imiter, *Narvolghen, Namaken, Conterfeyten.*
 Contrelouer aucun, *Iemande wederom prijzen om dat hy deucht van ons gheseyt heeft.*
 Contremander, *Wederom ontbieden of bootfchappen, weder segghen.*
 Contremette, *Teghenstellen.*
 Contreminer, *Teghe n mineren, Onder d'aerde teghengrauen.*
 vne Contremine, *f. Teghengrauinghe.*
 Contremont, *Opwaerts.*
 Contremont l'eau, *Teghenstroom.*
 aller Contremont la riuere, *Teghenstroom op waren.*
 Contreoffrir, *Een ander presentatie tegē doen.*
 Contreopposite, *A l'opposite, Tegen ouer.*
 Contrecouurier, *m. Teghenwerckman, Die teghen yemant om t'beste merck.*
 Contrepenter, *Teghenbedencken.*
 Contrepenseur, *m. Teghenbedencker.*
 Contrepeser, *Teghenweghen.*
 Contrepolis, *m. Teghenghenichte.*
 Contrepleiges, *m. Conterborghen, Teghenborghen.*
 Contrepoil, *m. Het voorhaer, Dat van voren slaet.*
 à Contrepoil, *Teghen t'voorhaer.*
 Contrepoinct en musique, *m. Den teghensoon inde musike.*
 Contrepoinctet, *Pickeren.*
 Contrepoincte, *m. Ghepickert.*
 Contrepoincte, *f. Pickerssch, Pickeringhe.*
 Contrepoison, *m. Een preseruatijs of medecijne teghen eenich fenijn.*
 Contreporteur, *m. Teghendragher, Mededragher.*
 Contreriche, *Rijc teghen rijc.*
 Contreroller, *Teghchrijuen, Tegenboec houde.*
 Contrerolle, *f. Teghenschrift, of Tegenschryuinghe, Teghenboechouwinghe.*
 Contrerolleur, *m. Teghenschrijuer of boechouder.*
 Contreseel, *Een teghen of nagemaecten seghel.*
 Contreseeller, *Teghenseghelen.*
 Contresigner, *Teghen of mede teekenen.*
 Contresing, *m. Een tegē of nagemaect signet.*
 Contresonner, *Anders of teghenlyden.*

Contretaille, *f. Eenen teghenkerf.*
 Contreual, *Neerwaerts.*
 tomber Contreual, *Neerwaerts of van boenen neder vallen.* (waren.
 aller Contreual l'eau, *Metten stroom neer.*
 Contreuenger, *Wederom of teghenwreken.*
 Contreuener, *Teghencomen, Ontmoeten.*
 Contreuenir au droict, *Van trecht wijcken, Trecht teghen slaen.*
 Contribuer, *Mede deelen of ghenen.*
 Contribuer à l'escot pour la part, *Sijn gheslach betalen.*
 Contribution, *f. Medegheuinghe.*
 Contrister, *Bedroenen, Droeuich maken.*
 Contrit, *m. Bedruet, Droeuich, rouwich.*
 Contritiō, *f. Bedruetheyt, Droefheyt, Bedroeftheyt, Rou.*
 Cont'opposite, *Teghen ouer.*
 Controuersie, *f. Debat, m. Twist, Gheschil.*
 Controuuer, *Verfieren, Vinden, Inuenteren.*
 chole Controuee, *Verfiede sake.*
 Controuueur, *m. Versierder, Vinder, Stichter, Inueneerder.*
 Controuement, *m. Versieringhe.*
 Contumax, *Wederspannich, Onghehoorsaem.*
 vn vray Contumax, *Een die moet wilich yet veracht of versmaet.*
 Contumace, *f. Wederspannicheyt, Onghehoorsaemheyt.*
 Contumacer, *Iemant van onghehoorsaemheyt beschuldighen.*
 Contumelic, *f. Spijt, Smadicheyt.*
 dire Contumelies, *Schelden, Lasteren.*
 Contumelieux, *m. Versmaetachtich, Lastereich, Spijtich.*
 parolle Contumelieuse, *Een spijtich of verachtelijc woort.*
 Contumelieusement, *Spijtelijc, Verachtelijc, Lasterelijc.*
 Contusion, *f. Stampinghe, Instucken slootinge.*
 Contureur, *m. Onderromboor, Medemōboor.*
 Conuaincre, *Ouerwinnen.*
 Conuaincre vne personne par ses paroles, *Iemanden in sijn woorden vanghen.*
 Conuaincre par remoiings, *Ouertuyghen.*
 Conuaincu, *m. Verwommen, Ouertommen.*
 attainct & Conuaincu d'vne menterie,

- Op een leughen beuonden.
 Conualeſcence, f. Gheſontheyt.
 Conuenance, Conuencer, voyez, Conuener.
 Conuenir, Vergaderen, Tſamencomen.
 * Conuenir de quelque affaire, Erghens af verdrach maken of over eencomen.
 * Conuenir & accorder, Ouerencomen, Accorderen, Wel ghelijcken.
 ce qui te ſembleray Conuenir, Tghene dat uſal duncken daer toe bequaem te ſijne.
 faire bien Conuenir, Wel te paſſe brenghen, Bequaem maken.
 * Conuenir en juſtice, In rechte aenſpreken.
 Conueni, m. Aenghesproken.
 paix Conuenue, Ghemaecten ende beſpreken peys.
 * il Conuient, Het behoort, Tu van noode.
 * il me Conuient, &c. Ic moet, &c.
 * il me Conuient, Het gaet my aen.
 * il Conuient à toutes cauſes, Het dient tot alderley ſaken.
 cela ne Conuient pas à, &c. Dat en voecht of enſtaet niet wel voor, &c.
 Conuenant, m. Betamende, Behoouende.
 bien Conuenant, Wel voeghende, Bequaem.
 * Conuenant ou Conuenant jure, m. Contract ofte voorwaerde.
 par tel Conuenant, que, &c. Op ſulcken conditie ende voorwaerde dat, &c.
 * tenez moy Conuenant, Hout ofte volbrècht u beſofte.
 Conuenable, c. Wel voegende, Voehlyc, Schickelijc, Bequaem, Weldienende. (lijcken.
 Conuenablement, Bequaemlijcken, Beoordire Conuenablement, Segghen ſoot behoort.
 Conuenance, f. Verdrach, Ouercominghe, Beſprekinghe.
 par telle Conuenance que, &c. Op ſulcken conditie dat, &c.
 Conuencer, Beſpreken, Onderſpreken.
 Conuencer vne fille à quelqu'un pour femme, Een dochter yemant tot een huysvrouwe belouen ofte bewillighen.
 Conuenir, Ouercomen, Ouerencomen, Accorder.
 Conuentio, f. Ouercominghe, verdrach. (derē.
 Conuention matrimoniale, Houwelyſche
- voorwaerde.
 Conuent, m. Conuent ofte clooſter.
 Conuent de vierges, Vrouwen clooſter.
 Conuenticule, f. Een cleyne verſamelinghe.
 Conuentuel, m. Clooſters, Clooſterachtich.
 prieur Conuentuel, Prioorschap van een clooſter. (broeder.
 Conuers, m. Een bekeert menſche ofte leeke.
 Conuerſer, Conuerſeren, Verkeeren, Handelē.
 Conuerſation, f. Conuerſatie, Verkeeringhe.
 Conuerſation ordinaire, Daghelyſche conuerſatie.
 Conuertir, Keeren, Omkeeren ofte verkeeren.
 Conuertir inimitie en amitie, Van vyantſchap vrientſchap maken.
 Conuertir en eau, In water verkeeren ofte veranderen, Smiltē.
 Conuerti, m. Bekeert, Verkeert, Verandert.
 Conuerſion, f. Bekeeringhe, Veranderinghe.
 Conuicteur, voyez Commenal.
 Conuient, cerchez, Conuenir.
 Conuier, Nooden, Ter maeltijt nooden ofte roe.
 Conuy ou banquet, m. Maeltijt. (pen.
 Conuoiter, Begheeren, luſtich en begeerich ſijn.
 Conuoiter la paix, Na den peys haecken.
 Conuoitant, m. Begheerlic, Begheerende, Haeckende.
 Conuoite, m. Begheert.
 Conuoitable, c. Begheerlyc.
 Conuoiteux, m. Begeerlic, Begeerende, luſtich.
 Conuoiteux de louange, Eerghierich.
 Conuoiteux d'amaffer argēt, Geltghierich.
 Conuoitement, Luſt, Grootte begheerte, haeckinghe, Verlenghinghe.
 Conuoitile, f. Begheerlijcheyt.
 ardente Conuoitile, Vierighe begeerte, Groosten luſt.
 Conuoler en ſecondes nopces, Sijn tweede huysvrouwe nemen.
 Conuoquer, Tſamen roepen, Vergaderen.
 Conuocation, f. Tſamenroepinghe.
 Conuoyer, Gheleyden, VVigheley doen.
 Conuoye, m. Gheleyt, VVigheleyt.
 Conuoy, m. Gheley, wigheley.
 Conuoy d'un treſpaſſe, VVigheley des liex, VVtuaert.
 ſecondre au Conuoy & obſeques, Metten

Cordialement, Hertelijcken, van gantscher herten.
 aimer Cordialement, Hertelijcken, oft wter maren lief hebben.
 Cordialite, f. Hertelijke gheneghensheyt.
 Cordiale, f. Hertighe span.
 Cordouan, m. Het bouenleer oft opperleer vā de schoenen.
 Cordouannier, m. Schoenmaker.
 ouoir d'vn Cordouannier, Cordouannerie, f. Schoenmakers winckel.
 Cordouannerie, f. Schoenmakers ambacht.
 Corée, voyez Freisure.
 Corfu, ou Corphou, Corfuin, Een eyland der Venetianen.
 Coriace, c. Tay, Taey.
 Coriandre, f. Coriandersaer.
 Corions de souliers, m. De riemen oft snoeren vande schoenen.
 Coriual, m. Mede vryer.
 Corlis, ou Corlieu, m. Een en voghel diemen ghebruyt op de groote banckerten en maeltijde.
 Corme, f. Een suyppeere.
 Cormes aigres, Suere suyppeeren.
 Cormier, m. Suyppeerboom.
 Corman, m. Waterraue.
 Cornadie, f.
 Cornaline, f. Een costelyc ghesteente.
 Corne, f. Een horen.
 Cornu, m. Ghehorent.
 Corner, Den horen blasen.
 Cornet requete, Den horen blasen om den speur van thert weder te soecken.
 Corneur, m. Horenblasen.
 Cornement d'oreilles, m. Tynringe der oore.
 Cornet, m. Tromphoren, blaeshoren.
 Cornet à encre, m. Inckpot.
 Cornet de papier, m. Een pampieren horenkē, Peperhuysken.
 Cornette, f. Tapdoec, oft cornette.
 * Cornette, f. Een en wimpel oft bende ruyters.
 Cornichon, m. Een horenken.
 Corneille, f. Een craeye.
 Corneilles emmantelées, Bonte craeyen.
 Cornemuse, Musette, f. Ruychpyppe, Moefele
 Cornemuseur, m. Ruychpypper.
 Corncole, f. Gheel wederic.

Cornet, voyez Corne. *de grain et s'bruyt voyez*
 Cornette, f. Een en sluyer die de doctoren inde Rechten oft Medecynen aenden hals draghen.
 * la Cornette du Roy marche, De gheleye vanden Conis die treft.
 * Cornette de femme, f. De sapkens van eenen doec, oft een Cornette.
 Cornette basse, Vrouwen hoer, Scheenhoet.
 les Cornettes d'vn arc, De horenkens aende twee eynden van eenen boghe.
 Corniche, f. Cieraet datmen op de pileeren set.
 Cornichon, m. Een horenken.
 Cornieres, f. De hoecken oft eynden van yet dat crom is.
 Cornilles, ou Cornouilles, f. Cornoulien.
 Cornillier, ou Cornouillier, m. Cornoulienboom.
 Cornuette, f. Den naem van een kruys.
 Couronne, voyez Couronne.
 Corolif, voyez Corrolif.
 Corp, ou Corbau, m. Smervisch.
 Corporail, Corporailler, Corporu, voyez Corps.
 le Corps, Tlichaem,
 * le Corps & compagnie de gens, De menichte oft gheselschap van lieden.
 * le Corps d'vn arbre, Den bloc oft stronc van eenen boom.
 mettre Corps & cœur à faire quelque chose, Met hert en sin oft met alder neersticheyt yet pooghen te doen.
 macerer le Corps, Tlichaem quellen.
 s'obliger Corps & biens, Lysen goet verbinden.
 prendre au Corps, Ghevanghen nemen.
 biens Corporels, Goeden die totten lichaem behooren, lysfrenten.
 Corfu, ou Corporu, m. Groot van lichaem, Wel ghelyft, Frisch, Vroom.
 Corpulence, f. Grouicheyt van lye.
 Corset, ou Corselet, m. Een lysken, Lichaekē.
 Corfage, m. Corporance, f. De ghestaltenis oft fatsoen van tlichaem.
 Corporail, m. Het heylsch kusken vāder Missē.
 Corporalier, m. De custode oft bewaerder vā sheylsch kusken. (heeft.)
 Corporal, m. Corporael, die drij rottē onder hē
 Cor,

Corporel, m. Lichamelijc.
 Corporellement, Lichamelijcken.
 Correlaire, Surplus, m. Toemate.
 Correlatif, m. Wederom verhalende oft begrijpende dat te voren gheseyt is.
 Corrente, voyez Eitroit.
 Correspondre, Ouereencomen, Ghelijcken.
 Correspondence, f. Ouereencominghe, Ghelijkinghe.
 Correspondence d'amitié, Ghelijcke liefde ouer beyde sijden.
 Correspondant à, &c. Ghelijckende oft ouereencomende met, &c.
 Corriatre, voyez Coriace.
 Corriger, Corrigeren, Verbeteren.
 Corréct, m. Corréct, Goet.
 Corréctement, Corréctelijc.
 Corrécteur, m. Corrécteerder, verbeteraer.
 Correction, f. Verbeteringhe, Corrigeringhe.
 * Corriger, voyez Punir.
 Corrigiole, f. Vech gras.
 Corrobore, Verstercken, Sterc maken.
 Corrobore, m. Versterck.
 Corroie, voyez Courroye.
 Corrompre, Verderuen, Bederuen, verrotten.
 Corrompre par dons, Met gifiën omsetten, oft de ooghen wisteken.
 Corrompeur, m. Bederuer, verderuer.
 Corrompessse, Corruptrice, Corrompeuse, f. Bederfflere, verderfflere.
 Corrompu, m. Bedoruen, verdoruen.
 vierge Corrompue, Een maecht die haer eere oft maechdom verloren heeft.
 Corrompure, f. Bederffnisse.
 Corruption, Corruptele, f. Bederuinghe, verderuinghe.
 Corrupteur de femmes ou de filles, m. Vrouwenfcheynder, Maechden vercrachter.
 Corruptible, c. Verderffelijc.
 Corruptiblement, Verderffelijcken, Door verderuinghe.
 Corrosif, m. Bijtende, Scherp.
 faculte Corrosiue, f. Macht van wt te bijten oft wt te knaghen.
 Corrosion, f. VVibijtinghe, wtknaghinghe.
 Corroye, voyez Courroye.
 Cors, voyez Endouillet.

Cors, Corfage, Corfiet, Corfu, voyez Corps. *grooy van Licham*
 Corfeliq, f. Een jaelijne hebbende en lancachtich en breetachtich yfer met twee oorkens.
 Cortine, f. Gordijne.
 Coruee, voyez Couruee. *grooy*
 Coryphee, D'eerste, De voornaemste.
 Cosmographie, f. Beschrijuinghe der werelt.
 Cosmographie, m. Beschrijuer des werelts.
 Coston, voyez Calendrier.
 Costonnerie, f. Een merck daermen alderley ghevoghelte en wilt ghebraedt oft venesoen vercoopr.
 du Cost, Indiaenschen oft Calcoeschen peper.
 Costau, m. voyez Colte.
 Coste, f. Een ribbe.
 * Coste, f. Costeau ou Costau, m. Een berch, Een gheberchte.
 ils descendirent la Coste, Sy quamē oft daelden van tgeberchte.
 * la Coste ou le riuage de la mer, Den ouer ofte duynen vander zee.
 Costoier, ou nauiger le long de la Coste de Bretagne, Voorby Bretagne seylen, Lancxen ouer der zee van Bretagne varen.
 la Coste de Biscaye, Den ouer der zee lancx Biscayen.
 suiure quelqu'vn Coste à coste, Neffens oft aen yemants sijnē gaen.
 Coste de foye, f. Tgrooiste vande sijne sijnē.
 Costeau, voyez Colte.
 le Coste, De sijnē.
 de Coste, Ter sijden, Besijden.
 d'vn Coste, En partie, Ter eender sijden, Een/deels.
 de ce Coste cy, Herwaerts, Van deser sijnē.
 de ce Coste là, Van derwaerts ouer, van daer.
 de, ou d'vn Coste & d'autre, Van beyder oft van alle sijden.
 en quelque Coste que ce soit, VVerwaerts dat het sy.
 de tous Costez, Van alle canten, Van alle sijnē.
 de quel Coste yray je? VVaer oft werwaerts sal ic gaen?
 * entre du Coste d'aucun, Met yemāde houdē.
 du Coste d'Occident, VWestwaert.
 du Coste qu'est le vent, Van daer den wint is.
Coste van Licham
 Coste van Licham

Costoyer quelqu'un, *Neffens oft aen yemants sijde gaen.*
 Costoyer le riuage de la mer, *Lancx den oer der zee varen.*
 Costoyer la coste de Normandie, *Voorby Normandijen seylen.*
 Cote, *voez Coste.*
 en Coteret, *Half houdt, een bondt half hout.*
 Cotignac, *voez Codignac.*
 Cotte d'armes, *f. Crychfroc, Paltro.*
 Cotte de mailles, *f. Pantfier, Pantyser.*
 Cotte de femme, *f. Cotillon, m. Eenē vrouwen onderroc oft kuers, Een siele oft sieken.*
 Cottir, *Metten hoornen oft hoofde stoosen, Tuckebollen.*
 du Cotton, *m. Cattoen.*
 Cottonner, *Met cattoen vullen.*
 Cottonniere, *f. Roormelisoenkrust.*
 Couard, *m. Bloode, Vreesachtich, Traech.*
 Couarder, *Bloode ende veruaert sijn oft werde.*
 Couardement, *Bloodelijc, Traechlijc.*
 Couardise, *f. Blooheyt, Veruaertheyt, Vreesē, Traecheyt.*
 Coubde, *voez Coude.*
 Couche, *f. Een coerse, Bedstede.*
 Couchette, *f. Coetsken.*
 se Coucher, *Ligghen.*
 Coucher dehors, *Buyten vernachten.*
 Coucher avec la femme d'aucun, *By yemants wijs slapen.*
 * Coucher en terre, *Pooten oft planten.*
 Coucher par escrit, *Beschrijuen, Int gheschrieftie stellen.*
 Coucher par son testament, *By testament beuelen oft maken.*
 estre Couché, *Ligghen.*
 il est Couché au liēt malade, *Hy leyt siectē bedde.*
 Couchement, *m. Ligghinghe.*
 Coucombre, *m. Concommer.*
 Coucou, *m. Een coecoec.*
 Coucourde, *f. Een couwoorde.*
 le Coude, *m. Den elleboghe.*
 vne Coudee, *f. Eenē cubitus oft cubijt.*
 Coudre, *voez Couldre.*
 Coue, *voez Queue.*
 Couc, *m. Gbestleert.*

Couenne de lard, *f. De swaerde van ispec.*
 Couette, *f. Een rijke.*
 Couets, *Twee coorden de welke de focke ende de blint vast houden.*
 Couille, *f. De manlijcheyt.*
 Couillon, *m. Een culleken.*
 Couillu, *m. Die groot van schamelheyt is.*
 Couldre, *Naeyen.*
 Coufou, *m. Ghenaeyt.*
 Cousture, *f. Den naet, Naeyinghe.*
 Couldre, *m. Een haseleer.*
 Couldray, *m. ou Couldrays, f. Een plaetsē met haseleeren beplant.*
 Coule de moine, *Een monincx cappe.*
 Couler, *Vloeyen, Vlieten.*
 ce fleuve Coule aupres de ceste ville là, *Deze riuere loopt aen die stad.*
 * Couler & descendre, *Leken, Afleken.*
 * Couler & passer par l'estamine, *Sijghen, Door eenen stramin door doen.*
 Coule & passé, *m. Doorghedaen.*
 mes jours sont Coulez, *Mijn dagen sijn deurt oft gheleden.*
 Coulant, *m. Vloeyende, Vlietende.*
 le Coulant d'une riuere, *Den stroom oft loop van een riuere.*
 Couloir, *m. Couloire, f. Een sijghe, Sijchvat.*
 Coulement, *m. Vlietinghe.*
 Couleure, *f. Druppinghe, Lekinghe.*
 Couleur, *f. Verwe, Coleur.*
 Couleur d'azur & d'eau, *Water verwe, Groengrau.*
 bonne Couleur, *Schoone oft goede verwe, couleur oft luystere.*
 Couleur bay ou bayard, *Bruyn root, Castanienbruyn.*
 Couleur bailet ou de paille, *Bleecroet, Vacl.*
 Couleur blaffarde, *Bleecke verwe. (Valure.*
 bonne & vine Couleur, *Een goede ende leuende coleur, goede gheduerighe verwe.*
 Couleur brune, bleu, ou cendrée, *Bruynblau oft asch verwe.*
 Couleur de ciel, *Hemesblau.*
 haute Couleur, *Couleur luisante, Blinkende oft schijnende coleur oft dat schoonen luyster oft glans heeft.*
 Couleur changeant, *Schietende oft afgaende soleur*

couleur oft verwe.
 Couleur flamboyant, *Flammende oft vieri-
ghe verwe.*
 Couleur noire ou noirastre, *Swerte verwe,
Swert couleur.*
 Couleur palle, *Doot verwe.*
 Couleur pers ou bleu, *Peersch.*
 Couleur de poil de souris, *Muysvael.*
 Couleur tannée, *Hertsverwe, Tannest.*
 Couleur Turquine, *Hemelsblau.*
 Couleur passée, *Verwe die vergaët is. (vergaet.*
ceste fleur perd sa Couleur, Dese bloeme
 Couleurs rhetoriques, *Cierlijke woorden*
inde Rhetorijke.
 donner Couleur à son parler, *Sijn woorden*
cieren oft een verwe gheuen.
 sous Couleur, *Onder idesfel, Onder schijn.*
 Coulourer, *Verwen, Verwe gheuen.*
 se Coulourer, *Verwe nemen oft vatten.*
 Coulouré, m. *Gheverwet.*
 Couleurée, blâche, *VVutë wijngaert, Bryonie.*
 Couleurée noire, *VVoutwijngaert, Swerten*
wijngaert.
 vne Couleure, *Een slanghe. (slanghe.*
 vne Couleuurine, *Een ysere oft metalen*
 Coulis, m. *Isoppen datmen vandē Capoen oft*
eenich ander ghesoden vleesch neemt voor de
siecke lieden.
 Couliste, f. *Porte coulisse, Valdeure, valpoor*
 Couloir, m. *Sijghe, Sijchvat. (te.*
 Coulon, *voyez Colomb.*
 Coulombe, *voyez Colombe.*
 Coulourer, *voyez Couleur.*
 Couppe, f. *Schult.*
 Coupable, c. *Schuldich, Misdadich.*
 en dire sa Couppe, *Sijn schult bekennen, Leet*
wesen hebben.
 je n'en suis point Coupable, *ic bender on*
noosel in, ic en hebber gheen schult in.
 Couper, *Beschuldighen, Beclaghen.*
 Coultel, *Coulteau, voyez Coulteau.*
 Coultré, m. *Ploechyser oft kouter.*
 Coulture, f. *Vn grand champ labourable,*
Een Couter.
 vne Coulture, f. *Acker die bearbeyt is.*
 Coulture, f. *Landbouwinghe.*
 Coulture de vignes, *Druppinghe oft lekinghe*

vanden wijngaert.
 Coulin ou Conseil, m. *voyez Conseil.*
 Coup ou Coupau, *voyez Cocu.*
 Coup, m. *Een soorte van een sweert.*
 vn Coup, *Eenen slach.*
 Coup de dé, *Eenen teerlinctorp.*
 le Coup valoit bien la boule, *Twas wel soe*
veel weert.
 Coup perdu, *Eenen slach die niet en trest.*
 * à tous Coups, *Alleneen, Dicwils.*
 tout d'un Coup, *Al met eenen, Tseffens.*
 du premier Coup, *Metten eersten aenual.*
 à Coup, tout à Coup, *Terstont, Straens woets.*
 Coup sur Coup, *Alleneen, Steets.*
 bailler Coups, *Slagen, Slagen gheuen.*
 donner vn Coup mortel, *Totter doot toe*
wonden, Een dootlijke wonde gheuen.
 on verra à ce Coup, *Men sal nu sien.*
 vne Coupe, *Een drinckschale.*
 Coupier, m. *Die wijn ter tafelen dient in een*
schale, Schencker.
 le Coupeau ou Coupet d'une montaigne,
 m. *Isop oft ispijs van eenen berch.*
 Coupeaux, *Spaenders, Schauelinghen.*
 Coupelle, f.
 Couper, *Snijden, Affnijden.*
 Couper par le milieu, *Int midden oft dweers*
doorsnijden.
 Couper tout ric à ric, *Reys en reys affnijden.*
 Couper la terre par rayons, *Voren maken.*
 Couper vne montaigne, *Een berch doorgrauen.*
 Couper les oreilles, *De ooren corten.*
 Coupant, m. *Snijdende, Affnijdende.*
 Coupé, m. *Ghesneden, Afsghesneden.*
 ville Coupée, *Gheraferde oft gedgestrueerde*
teste Coupée, Afsghhouden hoof. (stad.
 Coupeur, m. *Snijder, Affnijder.*
 Coupeur de bourfes, *Borjesnijder.*
 Coupe, f. *Affnijdinghe.*
 la Coupe d'un bois, *Den hou oft afhoudinghe*
vanden bosch.
 Coupure, f. *Eenen hou oft snede.*
 Coupement, m. *Snydinghe, Houwinghe.*
 vn Couperet de boucher, *Een vleeschou*
wer: mes.
 Coupeaux, *Spaenderen, Schauelinghen.*
 Couperose, f. *Coperroot.*

visage Couperole, Een dronckaert oft root
ghepuckelt aensicht.

le Couper d'un edifice, Top oft d'opperste vā
den huyse. (thoofi.

le Coupet de la teste, De cruyne, Den top vā
mettre le Coupet à vn ourage, Eenich
merc opmaken oft volbrengnen.

vn Coupon de drap, Eenen lap lakens.

Couple, f. Twee, een paer oft coppel.

une Couple de pigeons, Een paer oft coppel
duyuen. (den.

* Couple, f. De laetsē oft coppelbant vande hō-
aller en Couple, By paer oft ghepaert gaen.

Coupler, Coppelen, Paren, Tjamenbinden.

Cour, f. Eens Coninex oft Princen hof, voyez
Court.

* Cour, Eenen hoop houelinghen, officiers oft
raetsbeeren.

Cour des generaux, De generale staten.

Courage, m. Moet, ghemoot. (lyc doen.

faire de bon Courage, Gheerne en ghewillich-
il vient de mauvais Courage, Hy en comt
niet gheerne, oft hy comt om wat quaets te doē.

de Courage, Gheerne, Gewillichlyc, Met luste.

Courage de pere, Vaderlyc herte en ghemoot.

Courage d'homme, Een manlyc ghemoot en
bertē.

de grand Courage, Cloetmoedich, Stout.

de petit Courage, Cleynhertich, Cleynmoedich.

de tel Courage, Van sulcken sin, oft ghesint-
heyt.

re cognois mon Courage, Ghy kent my wel,
Ghy weet wel mijnen sin oft ghesintheyt.

* Courage, Couragie, Wel aen, Tja.

Courageux, m. Stout, Moedich, Couragieus.

Courageusement, Stoutelyc, Moedichlyc.

Couramment, Rasschelyc, Veerdichlyc.

lire Couramment, Doergaens of ver volghens
lesen sonder ophouden.

Courbaston ou Courtbaston, m. Eenen cor-
ten staf oft stoc.

Courbe, voyez Courge.

Courbe, c. Crom.

Courbes, f. Veeghers oft viercante houters die
vā binnen op de boorden ligghen.

* Courbe, f. Een ghebree dat de peerden ach-
ter aen de knieschijue cryghen vā stooten

en vā stoelaghen maer door sy manc gaen.

Courber, Crommen, Buyghen.

se Courber, Bucken, Buyghen.

Courber contremont, Ouerweluen.

Courbe, m. Ghecromt.

Courbement, m. Cromminghe.

Courbure, f. Cromte, Crombeyt.

Courbement & vulture, Omweluinghe,
Ouerweluinghe.

Courcier, voyez Coursier.

Couree de mouton, De craweye vā ce-
nen hamel.

une Courge, Cauwoorde.

Courge, f. Eenen stoc daermen de eemers mede
draecht totter riuieren.

Courge, f. Een sweepe.

Courir, Courre, Loopen.

* la rente ne Court plus, De rente en wint
oft en loopt niet meer.

il Court les rues, Hy loopt lanx des straten.

* Courir les fauugines, Twilt jaghen.

il Court le cerf, Hy jaecht het hert.

* Courir sus à aucun, Iemanden toe varen
en bespringhen.

* Courir fortune, Op Godts ghenade varen.

* Courir quelque chose legerement, Ies
metter haeste ouerloopen.

se prendre à Courir, De vlucht nemen,
Gaen loopen.

Courant, m. Loopende.

Couru, m. Gheloopen.

Coureur, m. Looper, Wandelaer. (de.

Courier ou Coureur, m. Post oft bode te peer

Courement, m. Course, f. Loop, Loopinghe.

Cours, m. Eenen loop.

le Cours ou tour du ciel, Den loop en omloop
des hemels.

le Cours d'une riuere, Den vloet en loop
vā een riuere.

le Cours de la vie, Den loop oft tijt des leuens.

* il scait le Cours du marche, Hy weet wat-
ter ter merck teten is, oft de loop vāder merck.

* cet argent n'a plus de Cours, Dit ghelt en
is niet gancbaer meer.

Course, f. Loop, Loopinghe.

to ut d'une Course, Al met eenen loop, sonder
te rusten oft ophouden.

à Course de cheual, Te poste.
 prendre la Course droit à aucun, Sijnen ganc oft loop strax na yemanden nemen.
 faire vne Course sur les ennemis, De wyanden op hun onuersienste ouer vallen en in va
 Couronne, ou Courone, f. Een croone. (rè.)
 Couronne de fleurs, Eenencrans vā bloemē.
 Couronne de clerc, De cruyen van een clerc, priester oft moninc.
 lettres de Couronne, Cruynbrief.
 Couronner, Croonen, Een croone opsetten.
 Couronné, m. Ghecroont.
 Couronnement, m. Crooninghe.
 Couronneur, voyez Endouiller.
 Courroye, voyez Courroye.
 Couroyer, voyez Controyer.
 Courre, voyez Courir.
 Courretier, voyez Courtier.
 Courroucer, Vergrammen, Vertoornen, Versflooren.
 se Courroucer, Gram worden.
 Courroucé, m. Gram, Vertoort, Versloort, Ghestoort.
 Courroux, m. Grāschap, Toorn, versloorthz, par Courroux, Grammelijc, Door grāschap.
 tenir Courroux, Gramschap oft quaet herte draghen.
 Courroye, f. Eenem riem oft snoer.
 la Courroye d'un soulier, Het snoer van eenen schoen.
 Courroyer, voyez Conroyer.
 Cours, Course, voyez Courir.
 Courfaire de mer, m. Zeeroouer.
 un Courfier, ou Courlaire, Een oorloochs peert om de lantie te voeren.
 mule Courfiere, Eenem myl van der hoochte dat een oorloochs peert is.
 Courfiere ou pont de courfiere, en fait de nauires, Den ouerloop van ischip.
 Courfon, m. Een jonghe wijngaert scheut met twee oft dry knoppen.
 Court, m. Cort.
 Court & bon, Scheyter af, Cort en goet.
 tems Court, Corten oft kleynen tyt.
 * pour le faire Court, Mette cortsten, om cort te maken.
 * tenir Court, Cort, nau, ofte in bedwac hondē.

Courtement, Int corte, Cortachtich, Corselije.
 Courtagé, m. Makelaerdije.
 Courtaut, m. Eenem clupper oft rijpeert.
 * Court ou Cour, f. Een hof.
 Court de Roy, Den slaet van eens Coninex hof à met sijn toebehoorte.
 Court de maison, De voorsale van een huys.
 * vne Court souveraine, Den hooghen oft grooten raet.
 faire la Court à quelqu'un, Iemanden festeren, oft aenlocken om eenich profijt.
 Courts souveraines, De hooghste rechtē daer gheen appellatien en vallen.
 de par la Court, Byden houe, Van sboofs wegen.
 se rapporter à la Court, Sijn sake i Hof ouergheuen.
 scauoir bien sa Court, Wel konnen leuen, Hem wel weten te houdē en voegen na dē tyt.
 tenir Court planiere, Op oft volle hof houdē.
 Courtilan ou Curialite, m. Cortisaen, Houe-Courtilane, f. Een hoere. (linc.)
 Courtiser aucun, Iemanden seer festeren ende aentrecken.
 Courtibau, m. Eenem krijchsvoc der hoofliedē oft Capiteynen.
 Courtier, m. Makelaer, Middelaer.
 Courtier de cheuaux, Peertwyscher, Make-laer van peerden.
 Courtagé, m. Makelaerdije.
 Courtil, m. Een hofken.
 Courtine, f. Gordijne.
 Courtois, m. Beleefst, Heusch.
 Courtoise, f. Beleefde.
 Courtoisie, f. Beleefsheyt, Heuscheyt.
 Courtoisement, Beleefdelyckē, Heuschelijckē.
 COVRTRAY, Contryc, Een stadt in Vlaenderen.
 Courue, Couruer, voyez Courbe.
 Couruee ou Coruee, f. Arbest diemē om niet doet sonder loou.
 prestre vne Couruee, Ghelijcke hulpe yemanden bewijfen.
 les Couruees, Bewijfinghe van ghelijcke hulpe, als men sijnen arbeyd om niet doet.
 par Couruees, Door werclieden ontboden om voor niet te wercken.
 Cousin, m. Neue.

- Cousins germains, Ghesusters kinderen, Ge-
rechte neuen.
- Cousine, f. Nichte.
- Cousinage, m. Neeffchap, Maechschap.
- * Cousin, m. Een mugge.
- Couffin, m. Een cussen.
- Couffinet, m. Cusken.
- Couft, m. Den cost en oncost diemen ergens aen
hanght.
- bien traicté à peu de Couft, Vvel getraecteert
om deyn ghelt.
- Coufter, Costen.
- Couftange, f. Cost, Costinghe.
- faire Couftange à vn autre, Iemanden cost
aendoen en op cost jaghen.
- longs procez & Couftangeux, Langhe ende
costelijcke processen.
- fraz & loyaux Coufts, De rechte oft nootsa-
kelijcke costen.
- Cousteau, ou Coulteau, m. Een mes.
- la chose venoit aux Cousteaux, Sy keuen
tot mes treckens toe.
- * le Cousteau des pennes d'vn oiseau, De
meeste ende grootste veder van eenen voghel.
- Cousteau à veneur, Een weymes.
- Cousteau de taille, Figuersnijders meske, cort
van lemmere ende lanc van hechte.
- Coustelet, m. Een mesken.
- Coustelier, m. Mesmaker.
- Coufter, voyez Couft.
- Couftillier, m. Schiltknecht, Vwapendragher.
- Couftume, f. Costuyme, Ghewoonte, Maniere
en vsantie.
- Couftumes, f. Costuymen, Gewoonlijcke rechtē.
- c'est la Couftume de maintenant. Tū nu
foo de costuyme oft maniere.
- auoir de Couftume, Voor een ghewoonte heb-
ben, Ghewoon sijn.
- par Couftume, Vv oft door ghewoonte.
- Couftumier, m. Ghewoonlijc.
- ce n'est pas chose Couftumiere à nous, Tē
is by ons gheen ghewoonte oft ghebruyc.
- Couftumierement, Ghewoonlijcken.
- Coufture, Coufu, voyez Couldre.
- Coufturier, m. Cleermaker.
- Coufturiere, f. Cleermaegstere.
- Couteau, voyez Cousteau.
- Coutelas, Een houmes.
- vn Coutil, Een culle oft tycke.
- Couture, voyez Coulture.
- Couuer, Broeyen, Bruen.
- Couue, m. Ghebroeyt, Ghebruer.
- œufs Couuis, m. Ghebroeyde eyeren.
- Couuée de poufins, Bruedinghe van jonghe
kieckenen, Een ghekip jonghe kieckenen.
- faire la Couuade, Binnen sijn perc, leegher oft
tente bliuen.
- Couuement, m. Bruedinghe.
- Couuert, voyez Couuirt.
- Couuert, m. Lollepor.
- Couuir, Decken.
- Couuir de poix, Bepecken.
- Couuir de vignes, Met wijngaerde beplāte.
- Couuir de terre, Met aerde bedecken.
- Couuert, m. Ghedest, Bedest.
- estre à Couuert, Onder tdaac oft int drooge sijn.
- feu Couuert, Vier dat gherekent is.
- on le sert à Couuert, Men dient hem in ouer-
dette schotelen.
- tout estoit Couuert de neige, Het lach ouer
al vol sneus.
- * Couuert, m. Boffchagie, oft landt vol boomē.
- Couuerture, f. Decfel.
- Couuerture de liēt, Beddecleet, Saergie.
- Couuerture de parolles, Bewimpelinghe
van woorden.
- sous Couuerture de, &c. Onder schijn van,
- Couuercle, m. Een scheel oft deefel. (etc.)
- Couurement, m. Deckinghe.
- Couuertement, Bedestelijc.
- Couuoiter, voyez Conuooyer.
- Couurechef, m. Vrouwen hoofdoec.
- Coy, m. Stil, Gherust.
- Coye, f. Stille.
- Coyte, f. Stilheyt, Gherustheyt.
- Coyement, Sullijc, Gherustelijc.
- Coyed, voyez Cayer.
- Coyts, Sekere touwen die enckel ende dicke-
tich sijn om het groot zeyl van voren vast te
maken.

CRACHER, Spouwen.
Cracher sur aucun, Iemant bespouwen.
Cracheur, m. Spouwer.

Crachar, m. Spoufel.
 Crache ment, m. Spouwinghe.
 Craindre, Vreesen, Dorghen.
 Craindre aucun, Iemanden in eere ende reu-
 rentie houden oft ontfien.
 Craignant, m. Vreesende.
 Craintif, m. Vreesachtich, Bevreesft, Bloo.
 Craintine, f. Vreesachtighe, Bevreesde.
 Craintiuement, Met vreesse, Bloodelijcken.
 Crainte, f. Vreesse.
 estre en Crainte, Bevreesft sijn.
 Cramailere, Hanghel, Hanghyser.
 Cramoisi, m. Cramosijn verwe.
 veloux Cramoisi, Carmesijne sijde.
 Crampes, f. Isteersijn.
 Crampi, m. Ghecruckelt.
 Crampon, m. Eenen grooten yseren haec.
 Cramponner, Aenclampen, Aenhaecken.
 Crane, f. Het bekenel.
 Crapaud, m. Een paddē.
 Crapaudau, m. Paddēken.
 Crapaudine, f. Een costelij ghesteente.
 Crapule, f. Ouerdaet, Dröckenschap, Gulsicheyt
 Craquelin, m. Crakelinc, Kerstelinc.
 Craquer des dens, Metten tanden crijsselen
 en knersselen.
 grand Craquetis, Groot geeraec en crijsselinghe
 Crasse, f. Fetticheyt, Vuyllicheyt, Smuysteringhe,
 Besmuysteringhe.
 Crasseux, m. Vuyl, Besmeurt, Besmuystert.
 Crauante ou Crauente, Vermoeyen.
 Craye, cerchez Croye.
 Creac, m. Eenen steur.
 Creance, f. Ghelouue. *Creay. Croy. Crea*
 la Creance des chrestiens, Het Christen ghe-
 louue.
 * Creance, Een schuld diemen cē ander betrouet.
 lettres de Creance, Brieuen door de welke
 men bidt den ghenen daermen aen schrijft, dat
 hy den brengher van dien ghelouue.
 * ces chiens sont de meilleure Créace que
 nuls des autres, Dese honden sijn veerdiger,
 Onderdaniger en ghewilliger dan cenige ander.
 Creance, voyez Filiere.
 auoir Creance de par le Roy, Bevel ofte cō-
 missie vanden Coninc hebben.
 Creancier, m. Diemen schuldich is, Creditieur,

Creanciere, f. Eene die eenen anderen gheleent
 heeft.
 Creancier Belouen.
 si tu me veux Creancier que, &c. Indien
 ghy my wilt belouen en sweeren dat, &c.
 je vous Creance que, &c. Ic sweere ende be-
 loue u dat, &c.
 Createur, cerchez Creer.
 Crecerelle, f. Eenen clater.
 Crecerelle, f. Eenen cleynen roofvoghel.
 Credible, Creable ou Croyable, c. Gelooflijc
 le Credit, Ghelouue, Ghelouffiaemheyt.
 estre en Credit, Ghelouft sijn.
 auoir grand Credit enuers aucun, Veel by
 yemant vermeughen.
 auoir bon Credit, Vel ghesten en geacht sijn,
 Goet ghelouue hebben. (dich is.)
 Credit, ou Creance, f. Tgene datmē ons schuld
 prendre argent à Credit, Ghelt ontleenen.
 Crediteur, m. Diemen schuldich is.
 Credule, c. Lichtghelouuicheyt.
 Credulite, f. Lichtghelouuicheyt.
 Cree, voyez Croye.
 Creer, Former, Scheppen, Maken, Een forme
 en ghe-daente gheuen.
 Creer derechef, Herscheppen, Hermaken.
 Creer vn Consul, Een Borgemeester kiesē oft
 Cree, m. Gheschapen. (maken)
 Creation, f. Scheppinghe, Makinghe.
 Createur, m. Schepper, Maker.
 la Creiche, Een krybbe.
 Creime de lait, f. Zaen oft room.
 Cremailere, f. Hanghel, Hanghyser.
 Cremit, Craindre, Vreesen.
 Crement, voyez Crainte.
 Cren, m. ou Crene, f. Kerf vādē pijl, boge, &c.
 frange & Crenē, Gheboort, Ghefoomt.
 Crenelē, m. Ghekerft.
 Crennequin, m. Kerfken, spleetken.
 Creneaux, voyez Carneaux.
 Crepez, m. Pannecoec.
 Crescent, voyez le Croissant.
 Cresme, m. Salue, Saluinghe.
 Cresmeau, m. Salue diemen op thoof vande
 kinderen doet aismense doopt.
 de la Crespe, Lampers.
 Crespe, m. Ghecruckelt, Ghecraolt.

faire Crespé, Cronckelen, Crollen.
 Crespu, m. Ghecronckelt, Ghecrolt, Gherolt.
 cheueux Crespuz, Ghecrolt en gherolt haer.
 Crespeler, ou Crespein, m. Een weynich ghecronckelt en gherolt.
 Crespiller, Crollen, Cronckelen.
 les Crespons d'une cheuclure crespée, De locken en cronckelinghen van t'ghecrolt haer.
 Crespir, Beprecken, Bestrijcken met calc oft met yet anders.
 Crespissure d'une massonnerie, f. Bepleckinghe, Bestrijckinghe met calc oft yet anders.
 Cresserelle, f. Eenē roofvogel die hem inde brēbosschen houdt ende lanx der aerde voliecht.
 Cresson, m. Kerse.
 Cresson alenois, m. Hofkerse.
 Cressonniere, f. Plaetsē daer veel kerse wast.
 Cressonniere, f. Een vrouwe die kerse vercoopt.
 Creste, f. Hanckam.
 la Creste des oiseaux, Den top vande vogelē.
 Creste au cog, Scharleye.
 Creste à geline, Yserkruyt.
 Creste marine, Bacille, een salaetkruyt.
 Creste, m. Dat eenen cam op heeft, Ghecant.
 Crestien, voyez Chrestien.
 Creu, & Creue, voyez Croiltre.
 Creuer, Bersten.
 Creuer les yeux, D'oghen wisteken.
 se Creuer de manger, Hem te bersten eten.
 Creuecœur, m. Groot lijde en droefheyt, verdriet des herten.
 Creuasse, Creueure, f. Splete, Berstinghe.
 se Creuasser, Opbersten, Splijten.
 la chaleur Creuasse la terre, De hitte doet de aerde splijten.
 coiffes Creuelées, Ghebreyde huynen
 Creulet, voyez Creux.
 Creuette, f. Crabbe.
 Creux, m. Hol, Holachtich.
 un Creux, Een hol oft cot.
 Creuser, Holmaken, VVtholen.
 Creuser vne montaigne, Eenē berch ondergrauen.
 Creulet, m. Groefyser, steecyser.
 Cri, voyez Crier.
 Criaillet, Queecken als eenen vorsch.

Crible, m. Eenē reemst oft sifte.
 Cribler, Sasser, Siften.
 ils Criblent, Sy siften wt.
 Cribleur, m. Sifter.
 Cribleure, f. Siftinghe.
 Crier, Roepen.
 Crier à haute voix, Luyde oft met luyder keelen roepen.
 a qui Criera le plus fort, Wie meest, best oft luydtste roepen sal.
 Criaillet, Dicwils roepen.
 Criailleur, m. Roeper, Die niet en doet dā roepē.
 Cri, m. Gheroep.
 bas Cri, Vefelinghe, Heymelijc gheroep.
 le Cri du peuple d'une ville, Het ghecrijsh en ghecarm van een stadt.
 Cri public, Openbare wtroepinghe.
 il se fait un Cri, Daer wort wat wtgheroepen.
 Crieur, m. Roeper.
 Crieur public, Den ghemeynen wtroeper.
 Criée, f. Roepinghe, VVtroepinghe, Gheroep.
 Criées, f. Eenē wtroep oft vercondinghe van eenen wtroep.
 Criées & subhastations, f. Openbare wtroepinghen van goeden.
 * par leur Criée, Door haerlieden gheraes ende ghetier.
 Criard, m. Een roeper.
 Criarde, f. Roepstere.
 Criement, m. Roepinghe, Gheroep.
 Crime, m. Een misdaet.
 Crime de lese Majesté, Een misdaet tegen de overheere ghedaen.
 condamné d'un Crime, Ter doot verwesen.
 procez Criminel, Een proces vanden lijue.
 justice Criminele, De justitie ouer de saken vanden lijue.
 un Criminel, Een die door quade feyte de doot weerdich oft schuldich is.
 Criminellement, Criminelijcken, Doodtlijc, Ter doot.
 agir Criminellement, Iemanden vanden lijue aanspreken.
 Crimineux ou Malfaiçteurs, m. Quaetsdoenders, Quaetdadighe menschen.
 un Crinon, voyez Grillon.
 Crins, m. De haren.

les Crins d'un cheual au col, *De mane van een peert.*
 Cripaume, *f. Hertfghespan, een kruyt.*
 Criquer, *Ruysschen als drooghe bladeren.*
 Criquement, *m. Krickinghe en crakinghe, Ruffchinghe.*
 Criqueteur, *m. Metten vingheren craecken.*
 Croc, *m. Een haec.*
 Croc à accrocher nauires, *Schiphhaec.*
 Crochet, *m. Een haecxken.*
 donner le Crochet, *Tvoetken setten oft doen vallen.*
 les Crochets des chevaux, *De hoektanden en scherpe peerts tanden.*
 Crocher, *Haecken, Crommen.*
 Croché, Crochu, *m. Ghecromt, Ghehaeft.*
 bec Croché ou crochu, *Eenen ghecromdē bec.*
 dent Crochante, *Ghecromden tant.*
 Crochure, *f. Cromte, Crommicheyt.*
 Crochement de dens, *m. Crommicheyt en wtijkkinghe van tanden.*
 Croce, *f. Een colue oft crommen stoc, Een cromme schalmeye en trompette.*
 Croce d'Euelsque, *De crootse vā eenē Bisschop*
il est en aage pour tenir Croce, Hys oudt
ghenoech om Prelaet te worden.
 Crocer, *Trompen, De schalmeye opblasen.*
 Crocette és vignes, *f. Een jonghe rancke oft scheute vanden ghesneden wyngaert.*
 Crochet, Crochu, *voyez Croc.*
 Crocheter, *Opbreken, De sloten metten haec opdoen.*
 Crocheteur, *m. Arbeyder.*
 Crocheteur de ferrures, *Een die de sloten opbreeft oft open doet.*
 Crocheter vne ferrure, *Een slot sonder sleutel oft metten haec opdoen.*
 Crocodile, *m. Eenen crocodil.*
 Crocquet, Crocqueteur, *voyez Crocquet, Croqueteur.*
 Croire, *Ghelouen.*
 Croy moy, *Ghelooft my, Voorwaer.*
 *qui en veulx tu Croire? *Vken wildij betrouwen.*
 estre Creu, *Ghelooft en betrouwt z zijn.*
 est-ce chose de Croire? *Ist ooc ghelooft oft te ghelouen? Ist ooc waerachtich oft seker?*

jet'en Croy, *Je betrouwet v.*
 vne ferme Croyance, *Een sekere ende vaste meyninghe, voorneminghe oft betrouwen.*
 Croyable, *c. Ghelooftijc, Ghelooftweerdich.*
 il est Croyable que, *&c. Tis wel ghelooftijc oft teghelouen dat, &c.*
 Croyablement, *Ghelooftijcken.*
 Croisade, *f. Cruysinghe, kruys makinghe.*
 la Croisade, *De vergaderinghe ende expeditie der Christenen teghen de ongelouighe, dragende elc een kruys.*
 Croisee, *f. Thruys tusschen de schouderen.*
 Croisee, *f. Het cruys van een venster.*
 fenestre Croisee, *Een cruys venster.*
 Croiser, *Cruyswijz legghen.* *(wijs.*
 Croisez ces ballons, *Leght dese stockē cruysse Croiser, Hem bezheuen onder de vergaderinghe der Christenen om teghen de ongelouighe te strijden.*
 *Croiser vne esriture, *les parties ont esté Croisees, Sijn stucken sijn wtgheschrabt.*
 *Croiser, *Met een kruys aenteckenē oft noterē.*
 Croiser les bras, *De armen cruyswijz vouwē.*
 la Croisifure des espauls, *Het cruys achter tusschen de schouderen.*
 Croistre, *Vwassen, Toenemen, Grooter worden.*
 Croissant, *m. Vassende.*
 le Croissant de la lune, *De vassende mane, twassende oft eerste quartier der manen.*
 vne Creue, *Eenen was.*
 Croissance, *f. Vassinghe.*
 vne Croix, *Een cruys.*
 faire le signe de la Croix, *Een cruys maken, Hem metten cruysce seeghenen.*
 Croix ou pile, *Cruys oft munne.*
 Croisette, *f. Cruysken.*
 Crucifier, *Cruysen, aen tcruyce hechten.*
 Crucifié, *m. Ghecruysf.*
 Crucifiement, *m. Cruysinghe.*
 Crucifix, *m. Crucifix.*
 Cronique, *voyez Chroniques.*
 Croupe, *voyez Croupe.* *hij is verheuen in den rijk*
 le Croqion, *m. Den suet vanden rugghe.*
 Croquer, *Craken.*
 Croquelardon, *m. Lacker ghebraden spekē.*
 Croquenoisette, *f. Een ghecraefte note.*
 Croqueteur, *Craecken.*

Croqueteur, m. Craker.
 Croqueterie, f. Crakinghe.
 Croisler, Wagghelen, Daueren, Schudden.
 Croisé, m. Ghewagghelt, Verschut.
 vne Croisiere, f. Broecclandt.
 Croisse, voyez Croce.
 vn Crot, Een hol onder d'aerde.
 le Crotoy.
 Crotter, Cladden, Bekladden.
 Croites ou Crostes, f. Cladden.
 Crottes de chieure, Gheyndrec.
 Crotte, m. Becladt.
 Crouasser, Grassen, Roepen ghelyc een raue.
 Crouler, voyez Croster.
 Crousser le menton, Knippertanden.
 Crousser de vicillese, Schudden en beuē van
 outheyt.
 Crouler la queüe, Metten steert wisselen.
 vne Croulliere, Broecclandt.
 prez Croulliers, Broecachtighe beemden.
 Croupe, f. Het achterste van eenich dinc.
 vn chien allis sur la Croupe, Eenē hondt die
 op sijnen eers oft op sijn gat sit.
 prendre en Croupe, Achter hem op vpeerdt
 nemen.
 Croupe cendre, m. Asschen-vijster.
 Croupi, m. Crom, In een ghedoken.
 Croupie, voyez Croupir.
 Croupiere de cheual, f. Het achtertuych van
 den peerde, Den steertriem.
 Croupir en vn lieu, Op een plaetse stil sitten,
 Duycken.
 Croupie, f. eau Croupie, ou croupant,
 Croupissant, Staendewater, Stilwater, Een-
 nen poel.
 chasser à la Croupie, Al stillekens eenen haes
 wachten ende sijn hasewinden daer op drijue.
 Crouste, f. Een coyse.
 la Crouste d'vne playe, De roue oft roofken
 van een wonde.
 * vne Croute, Eē hol oft wessel onder d'aerde.
 de la Croye ou Crée, f. Crijt. Crage, Idem.
 Croye rouge, Roodde aerde ende verwe.
 Croyer ou Créeir, Met krijt teekenen.
 Croyer, Blanchir de croye, Met krijt witten.
 Croyé, m. Met krijt ghewit oft gheteeckent.
 Cru, ou Crud, m. Rou, Onrijp.

fruiet Cru, Onrijp fruyt.
 Crueté, f. Rouwicheyt.
 Cruauté, ceychez Cruel.
 Cruche, f. Een cruycke.
 Crucier, Vexeren, Quellen, Tormenteren.
 Crucifier, voyez Croix.
 Crudité, f. Rouwicheyt oft quade uerteeringhe
 vander maghen.
 Cruel, m. Vreedt.
 mort d'vne Cruelle mort, Een wreede doot-
 ghestoruen.
 Cruauté, f. Vreedtheyt.
 Cruellement, Vreedelijc.
 Crysolithe, voyez Christolithe.
 Crystal, ou Crystalin, m. Cristal, Crystalijs.
 C V
 C V B I C V L A I R E, m. Camerinc.
 Cubique, c. Viercantich aen alle sijden.
 Cucule, f. De capille van een cappe.
 Cueillier, f. Eenen lepel.
 Cueillier, f. Lepeler, eenen voghel.
 Cueillir, Plucken, Vergaderen, Afstesen.
 Cueilleur, m. Plucker.
 Cueillette, f. Het pluysel.
 Cueillement, m. Pluckinghe, Afstesinghe.
 Cueur, m. Het herte.
 Cueur & courage, Moer, Ghemoes.
 de Cueur delibe: r, Veerdichlijc.
 * de bon Cueur, Gheerne, Ghewillichlijc, Van
 goeder herten, Met luste.
 mon petit Cueur, Mijn herteken oft taerken.
 * par Cueur, Van buyren.
 de petit Cueur, Cleynmoedich.
 descharger son Cueur, Sijnen lust boesen, of v
 sijn hert wtfegghen ende ontlasten.
 grand Cueur, Grootmoedicheyt.
 de grand Cueur, Grootmoedich, Couragious.
 reprendre Cueur, Wkederom moet nemen
 oft grijpen.
 le Cueur luy est venu, Hy heeft moet ghe-
 cregghen.
 au fin Cueur d'Hyuer, Int hertste ende coustlo-
 vanden Wintere.
 * le Cueur d'vne eglise, De choor vader ker-
 ckiect, voyez Cuire. (ken.
 Cuidir, Presumer, Meynen, Duncken.
 Cuidé, m. Ghedacht, Ghemeynr.

vn faux Cuidier, *Valsche meeninghe.*
 Cuidereau, m. *Stoutachtich, Vermeestachtich.*
 vne Cuillier, f. *Eenen lepel.*
 Cuin, m. *Beytel om hout te cliuen.*
 du Cuir, m. *Leer.* (beeste)
 le Cuir d'vne beste, *De huyt oft vel van een*
 Cuirace, m. *Een borstgheweer van leer oft vā*
yser en stael.
 Cuire, *Coken.*
 facile à Cuire & digerer, *Licht om ver-*
douwen.
 Cuiet, m. *Ghecoet.*
 Cuiet au soleil, *Inde sonne ghebacken.*
 * cela me Cuiet, *Dat gheeft my veel aen en*
quelt my.
 parolles Cuisantes, *Hinderlijcke oft schade-*
lijcke woorden diemen niet gheerne en hoort.
 Cuiſſon, m. *Cokinghe.*
 Cuisine, f. *Kencken.*
 Cuisinier, m. *Een coc.*
 maistre Cuisinier, *Oppercoc.*
 Cuiſſon ou demangerie des orties, *De*
brandinghe ende bytinghe vande netels.
 la Cuisse, f. *Het dic vanden beene, De dieghe*
en de heupe.
 Cuisse, f. *Een heupken.*
 Cuiſſenē, m. *Bacchus na tſchrijven der Poēten*
geboren wt der heupe van Iupiter.
 Cuiſſinet, m. *Cuſken.*
 Cuiſſot, m. *Een boutken.*
 Cul, m. *Den aers oft eers.*
 Cul de cheual, *Eenen viſch.*
 Cul d'asne, *Een cleyn dic viſchken als een note.*
 Culasse, *voez Arcaſſe, on le Gaillard.*
 Culbuter, *Tuymelen.*
 Culbute, f. *Tuymelinghe, Ghetuymel.*
 Cultiuier la terre, *Tlant bouwen.*
 Cultiuē, m. *Ghebout.*
 entendement Cultiuē de doctrine, *Een*
uerſtant verciert met leeringhen.
 Cultiuieur, m. *Bouwer, Landſman, Ackermā.*
 Cultiuement, m. *Bouwinghe, Landtwinninge.*
 Cunilago, *Satureye, Een ſimckende kruyt.*
 Cupide, c. *Begheerlic.*
 Cupidite, f. *Begheerlijcheyt.*
 Courage, *Een kruyt hebbende de bladeren oft*
vloof ghelyc brankoren.

Curailles, c. *Het gruyt oft wtkeerſel.*
 Curateur, Curatelle, *voez Cure.*
 Cure, m. *Paſſoor, Prochiaen, oft parochie pape.*
 Cure, f. *Paſſoorſchap, Prochiaenſchap oft pro-*
chiekercke.
 * Cure, *voez Turonde.*
 Curee ou Corree, f. *Een craweye.*
 * Curée, f. *Het deel vande beeste dat int vangē,*
vermelt ende gheuetſt is, welcmen den bon-
den gheeft. *vis: canis plus vtd: ſing-*
donner la Curée aux chiens, Het inghewant
den honden gheuen.
 Curer, *Ghenefen.*
 Curer les foſſez, *De grachten ſchoon maken.*
 Cure & guarison, f. *Ghenefinghe.*
 Curé & purgē, m. *Ghenefen oft Gheſuyuert,*
Ghereynicht. (mer.)
 Cureur de retraitts, *Beerſteker, Priuaetruy-*
vieilles Cureours ou Curailles de maiſōs,
f. Oude ghebrokeſen muragie, Griets.
 Curedent, m. *Tantkeuter.*
 Cureoreille, m. *Oorlepel.*
 Curation, f. *Ghenefinghe.*
 Curette à nettoyer le couter de la char-
 rue, f. *Een yſer daermen den ploechkouter me-*
de aſſchnab ende cuyſcht.
 Cure, f. *Sorghe, Sorch vuldicheyt.*
 * Cure, f. *voez Curé.*
 auoir Cure de ſante, *Sijn gheſontheyt wel*
bewaren.
 mettre toute ſa Cure à, &c. *Sijn wterſte beſte*
oft alle ſijn neerſticheyt doen om, &c.
 n'auoir Cure à, &c. *Geenen luſt oft trec hebbē.*
 Curateur, m. *Toeſiender oft momboor van*
weſen.
 Curatelle, f. *De officie of laſt van eenē toeſien-*
der oft momboor. (ſtellen.)
 mettre en Curatelle, *In oft onder voechdijē*
 Curer, *voez Cure.*
 Curieux, m. *Curieus, Te ſeer ſorchfuldich.*
 Curioſite, f. *Curieusheyt.*
 Curieufement, *Curieuslijc.*
 Curialifte, ou Courſtan, m. *Een houelinc.*
 Curie, f. *Een vſfenderlichſte ghedeelte van*
zwol te Roomen.
 Custode, *voez Gardien.*
 Custode de lict, f. *Het behanghel des beds om*
de

C Y

de mugghen te weeren ofi keeren.

Cuue, f. Een cuype.

Cuue à Cuuer la vendange, *Wijncuype.*

Cuuette, f. Cuyphen.

Cuuer, Cuyphen, Cuyphen maken ofi in kuype doe.

Cuuer le vin, Den wijn cuyphen ofi inde cuype laten wilsaen ofi verhuuten.

Cuuiet ou Cuuiel, m. Een cuype ofi cuyphen.

Cuuiet ou cuue à se baigner, *Baeycuype.*

Cuuelier, m. Cuyper.

Cuyure, m. Coper.

ouurages faicts de Cuyure, *Coperwerc, Ee-*

C Y

(rewerc.

C Y, Hier, *Alhier, voyez Ci.*

Cy apres, *Hier na, Van nu af.*

par Cy deuant, *Lancx hier, Hier voorby, ofi hier voortijts, Eer tijts.*

voicy Cy pres, *Siet hier voorde hant.*

Cygne, m. Een swane.

Cylindre, m. Een walle ofi welle.

Cymbale, f. Een Cimbale.

Cymbe, f. De schuyte van Caron.

Cyme d'vne montaigne, *Den top ofi t'op van eenen beyghe.*

Cymettes, f. De spruytkens van den stonc van een coole de welke wilspruyten na dat de coole afgheseden is.

Cyon, voyez Birrasque.

C Y P R E, Een eylant van Cypers.

Cypres, m. Cypresieboom.

Cypres de jardins, *Cypresbloemen, ofi cleyn Cypressen cruyt.*

Cyre, voyez Sire.

D A

A, comme, Ouy dá, Non dá, *Ja trouwen, Neemt in trouwen.*

Dablee ou Cucillette, f. *Pluysel.*
bonne Dablee de vin, *Een goet ghewas van wijn, Ee goet u iijjaer.*

Dactes, f. *Dadels, Daeyen.*

Daduantage, *Daeren bonen, Bouen dien.*

monte D'aduantage, *Beter op gheseten ofi gemonteert sijn, een beter montuere hebben.*

Dagobert, *Den naem van een man.*

une Dague, f. ou poignart, m. *Een dagghe ofi poenguaert.*

Daigner, *Verweerdighen, Weerdich achten.*

D A

ne Daigner regarder, *Niet eens willen aensie.*
il ne Daigne parler aux gens, *Hy is ofi kent hem te goet om r'voli aen te spreken.*

Dain, m. *Eenen das.*

Daimon, m. *Een duyuel.*

Daintiers, m. *Herts kullekens ofi clootkens.*

Dam, m. *Schade, Hinder.*

à mon Dam, *Tot mijnen laste ofi perijckel.*

Damas, m. *Damast.*

robbe de Damas, *Damasten roc ofi cleedt.*

habillement Damasse, *Een cleet met vele ronde schildkens ofi circfels.*

eau de Damas, ou D'amas, *Een weltrieckende water van veelderhande cruyden t'samen ghe-*

D A M A S, *De hoofstadi Syrie. (distilleert.*

Damasquin, m. *Gheboren wt de stadt van Damasus,*

à la Damasquine, *Na de wijse van die stadt.*

Damasquiner, *Damaskiner, Loofwerc make.*

Damasquine, m. *Ghedamaskineert.*

Dame, *Maitresse, f. Vrouwe.*

Dame, f. *Ionc vrouwe.*

grandes Dames, *Statelijcke ofi vermaerde vrouwen.*

estre Dame de foy, *Sijns selfs sijn.*

Dameret, m. *Een cour t'saen, Die met vrouwen weet om te gaen.*

* Dames, f. *Damstecken.*

Damier, m. *Een dambert.*

Damner, *Verdoemen, Verdoeden, Verwijfen.*

Damne, m. *Verdoemt, Verwijfen, Veroordeelt.*

Damnabile, c. *Voedoemelije.*

Damnation, f. *Verdoeminghe, Verwijfinghe.*

Damoitel, ou Damoiteau, m. *locker, locheen teinēt Damoiteau ou damoitelet, Een man die meer de ghedaente van een vrouwe dan van een man heeft.*

Damoitelle, f. *Ionc vrouwe, Ioffrouwe.*

Dandin, m. *Eenen botteric, Bottercroes.*

Dandine, f. *Een dante, Laudael.*

Dandiner, *Hem bottelijc houden.*

D A N E M A R C, *Denemerc.*

Danois, m. *Denemercker.*

Danger, m. *Perijckel, Dangier.*

exposé au Danger, *Ghevaecht, Gheauontuere. In d'auenture ofi perijckel ghesielt.*

je suis en Danger, *ic sia dus en soo.*

Dans ce fruit d'amar... dans sa...

D A

la chose est en Dager, *De sake slaet wanckelbaer ofte sus ende soo.*
 * il y a Danger que, &c. *Het is e forghen dat, &c.*
 Dangereux, m. Periculeux.
 * faire le Dangereux, *Veel van hem seluen houden, Hem seer wachten of teer houden.*
 voye Dangereuse, *Perijckelooten wech.*
 Dangereusemēt, *Dangereuslijc, Perijckelootlijc*
 Dans, *voyez Dedens.*
 Danser, *Danssen.*
 Danser vne chanson, *Op of na een liedeken danssen.*
 Danser de mesure, *Sijnen pas houden, Op den pas danssen.*
 Danser la grue, *Huppelē, Op een been springē.*
 Danse, f. *Eenen dans.*
 l'escole des Danses, f. *Dansscholē.*
 un tour de Danse, *Eenen ronden dans.*
 mener la Danse, *Voordanssen.*
 Danseur, m. *Een dansser.*
 Danseuse, f. *Dansseresse.*
 Dansement, m. *Danssinghe.*
 Danube, *voyez Dunoe.*
 Dard, *Eenen wisch die soo rasch voortschiet als den pijl wt eenen booghe.*
 * Dard, m. *Eenen schicht, pijl of strael daermen mede worpt of schiet.*
 Dard empenne, *Ghevederden schicht of pijl.*
 Darder, *Met eenen schicht worpen of schieten.*
 Darder & jecter iēs picquans, *Sijn gramschap ouer yemant baren.*
 Dardeur, m. *Een schutter of worper.*
 Darderesse, f. *Een schutteresse.*
 Dardanier, m. *Een corenbyter of eter.*
 Dariolles, *Dariolen.*
 Dartre, f. *Cleyn loopende seerichheit, twilt ouer la male Dartre, Ghespickelde of gheschelpre schorsichheit int aensichte ghelijc lasernije.*
 du Date, m. *Vrine f. Pisse.*
 Date de lettres, f. *Den Datum, dach, termijn of tijt van dat den brief gheschreuen is.*
 Dater ses lettres, *Sijn brieuen dateren of den datum daer in stellen.*
 lettres Datees, *Ghedateer de brieuen.*
 Datte, *voyez Dacte.*
 D'auantage, *voyez Daduantage.*

D E

D'aenture, *By auentueren, Misschien.*
 Dauier, m. *Eenen tanttrecker of trectanghe.*
 un Dauphin, *Eenen dolphijn.*
 D E
 D E, comme, *De mon tems, In of binnen mijnen tijt.*
 De tout tems, *Van ouer veel jaren, Vā eerst af.*
 la feur De Pierre, *De susier van Peeter, Peeters susier.*
 De Lyon, *Van of wt de staāt van Lyons.*
 De ce tems là, *Doen ter tijt, In dien tijt.*
 De, *cerchez Det.*
 De à coudre, *Doigtier, m. Een vingherhoet.*
 Dea, ou Da, *Voorwaer, Sekerlijc.*
 non Dea, *Ouy Dea, Neentrouwē, ja trouwē.*
 * & Dea, *qui vous a, &c. En wel ja, wie heeft v, &c.*
 Debarquer, *Vt den schepe doen.*
 Debatre, *Kijuen, Twisten, Argueren.*
 Debatre quelque propos, *Eenighe redene debateren of ondersoecken.*
 * se Debatre & demener, *Teghen hem seluen worstelen of spertelen.*
 voicy dequoy on se Debat, *Hierom is al geschil, den twist of tghelijc ende de arguatie.*
 Debatu, m. *Ondersocht, Ouerleyt, Gedebateert, Gheargueert, Ghetwist.*
 chose Debatue, *Sake die ghedebateert is.*
 Debat, m. *Twist, Gheschil, Oneerichheit.*
 mettre en Debat, *Opworpen om te arguerē of debateren.* (krijghe.)
 venir ou tōber en Debat, *Questie of geschil*
 Debeller, *Verwinnen by feyten van oorloghen.*
 Debiffic, m. *Vermoedt, Moede ende mat.*
 armee Debiffic du long chemin, *Een heyr dat moede en mat is vanden verren wech.*
 Debiffic de boire, *Vanden dranc ouerwommen.*
 Debile, *Foible, c. Cranc, Swac.*
 Debilitē, f. *Cranchheit, Swachheit.*
 Debilement, *Swakelijc.*
 Debiliter, *Crencken, Cranc maken.*
 Debilitē, m. *Gheerentē, Cranc ghemaelt.*
 Debilitation, f. *Crenkinghe, Crancmakinghe.*
 Debiter de la marchandise, *Eenighe coopmanschap wt penne waerden of metten sincke ende int cloyne vercoopen.*
 Debonnaire, c. *Goederterren.*
 debaucher differer yuilla
 wt verleden bedrugen

Debonnaireté, f. Goedertierenheyt.
 Debonnairement, Goedertierenlijc.
 Debout, Ouerlynde.
 eitre ou le tenir Debout sur ses pieds, Ouer-
 eynde oft recht op staen.
 Deboutement, m. Crancheyt.
 Debouter, Verflooten oft ontfegghen.
 Debouter le juge du siege, Den rechter ver-
 worpen affetten oft wt den stoel stooten.
 Debouter vn homme de sa negociation,
 Iemanden sijn neeringhe benemen.
 Debouter quelqu'vn de sa poursuite, Ie-
 mant sijn begheerte ontfegghen oft weygheren.
 Debouté, m. Afgheslaghen, Ontfeyt, Verflooten,
 oft Afgheset.
 Debriser, In stucken breken oft stooten.
 Debrisé, m. In stucken ghebroken oft ghe-
 stooten.
 Debris, Debrisement, m. In stucken brekinge
 oft stooringhe, Schipbrekinghe.
 Dette, voyez Debuoir.
 le Debuoir, m. Tghene dat een yegelijc na recht
 en reden behoort oft schuldich is te doene.
 faire son Debuoir, Sijn beste doen, Sijn offitie
 bedienen.
 contre son Debuoir, Teghen sijn offitie.
 faire le Debuoir de sa charge, Doen soo hem
 belast ende bevolen is.
 * le Debuoir de l'oiseau, Het afghesneden
 vleesch datmen den roofvoghelen gheeft.
 Debuoirs, De werken van onderdanicheyt en-
 de der bekentenissen die den leenhouder sijnen
 leenheere doet, ghelijc een mou, de handen en-
 de den eet van trouwicheyt.
 * Debuoir, Schuldich sijn.
 il Doibt plus qu'il n'a vaillant, Daer is meer
 schults dan goets, Hy is meer schuldich dan hy
 goets heeft.
 le tems le Debuoir, Den tijt eyschet wt.
 je Deusse, &c. Ic behoorde oft hadde moete, &c.
 Deu, m. Schuldich, Ghebouden.
 vn Deu, m. Dette, f. Schult.
 Debteur, m. Schuldenaer.
 Deça, Herwaerts, Ouer dese sijde.
 Deça & De là, Herwaerts en derwaerts.
 de Deça, Van herwaerts ouer, Van hier.
 Decadence, cerchez Dechoir,

l'eau Decale, T water loopt af.
 Decapiter, cerchez Delcapiter.
 Deceder, Steruen, Ouerlijden.
 Decedé, m. Ghestoruen, Ouerleden.
 Decez, Trespas, Ouerlijdinghe, Het ouerlijden.
 Deceler, Te voorschijn brengen, Onthelen.
 Deceleur, m. Openbaerder, Onheelder.
 Decelement, m. Onthelinghe, Openbaringhe.
 Decent, m. Conuenable, c. Welvoeghende
 oft behoorende, Behoorlijc, Betamelijc.
 Decentement, Behoorlijcken.
 Decence, f. Behoorlijcheyt.
 Deceptif, voyez Deceuoir.
 Decerner, Ordineren, Besluyten.
 Decerné, m. Gheordineert, Besloten.
 Decret, m. Een besluyt oft ordinantie.
 les saints Decrets, De Pauslijcke rechten.
 Deceuoir, Bedrieghen.
 Deceuoir de paroles, Met woorden verleyde
 oft veruieren.
 Deccu, m. Bedrogghen.
 Deceuant, m. Bedrieghende.
 Deceueur, m. Bedriegher.
 Deceuance, ou Deception, f. Bedrieghinghe,
 Bedriegherije, Bedroch, Schalcheyt.
 par Deception, Bedriechlijcken, Met bedroch.
 Deceptif, m. Bedriechlijc.
 parole Deceptiue, Valsch oft bedriechlijc
 woordt.
 Deceuable, c. Bedriechlijc.
 Decez, voyez Deceder.
 Dechasser, Verdriuen, Verjaghen, Verflooten.
 Dechasse, m. Verdreuen, Verjaecht.
 Dechassement, m. Verdriuinghe, Verjaghin-
 ghe, Verflootinghe.
 Decheoir, voyez Dechoir.
 Dechiqueter, voyez Deschiqueter.
 Dechirer, voyez Deschirer.
 Dechoir petit à petit, Allenkens vallen,
 Veruallen.
 les pais Decheent par discorde, De landen
 vergaen ende veruallé door twisten discorde.
 Decheut, Verdwenen, Vergaen oft veruallen.
 le Decheut, Den afval, tverlies ende afganc
 van eenich dinc datmen versmilt ofte besicht.
 Decheant, m. Afvallende.
 Decadence, f. Verganinght, Versmiltinge, ver-
 val-

vallinghe.
 tombant en Decadence, *Vervallende.*
 Dechifrer, Dechiffremet, *voez Declarer.*
 Decider, *Voleyn den, Volbrenghen.*
 Decider vne quettion, *Een questie solueren.*
 Decide, m. *Gheeyndt, Voleynt, Volbracht.*
 Decision, f. *Eeyndinghe, Voleyndinghe, Volbrenghinghe.*
 Decisif du procez, m. *Tgene daer tproces mede gheeyndt ende volbracht wort.*
 lettres Decisives du procez, *Briuen die tproces ten eynde brenghen.*
 Decime ou Dimes, f. *De thienden.*
 imposer Decimes, *Thienden instellen.*
 les fermiers des Decimes, m. *De tollenaers, Die de thienden verpachten.*
 Declamer, *Hem seluen oeffenen om eenighe redene ofi wtsprake te vueren.*
 Declamateur, m. *Die eenighe wtsprake doet.*
 Declamation, f. *Een wtsprake.*
 Declamatoire, c. *Dat tot oeffeninghe ghedicht*
 Declarer, *Verclarē, Bethoonē, wtlleggen. (wort*
 Declarer en public, *Opentlijc bekennen ofi wtspegghen.*
 Declarer par le menu, *Van punte tot punte vertellen, verhalen ofi verklaren.*
 Declarer son courage, *Sijn herte ontdekken ofi thoonen, Sijnen sin te kennen gheuen.*
 Declaré, m. *Vvighelyst, Verclaert, Besl. oomt.*
 Declare, *Ontbeelt, ontdeelt.*
 Declaration, f. *Een verhael, Vvilegghinghe.*
Verclaringhe.
 * Declaration, f. *Een tellinghe ofi een register der goeden.*
 baisser Declaration d'vne ferme qu'on veut vendre, *De hoeue by parceelen ende stucken ouerghenuen int vercoopen.*
 Declaration de despens, *De ouergheninghe ende specificatie vande onkosten.*
 Declicquer, *Verdoonen, Te niere doen ofi vanderbrenghen.*
 au Declin de la montaigne, *Int dalen ofi neerwaerts gaende vanden berch.*
 Declination ou Declinaison, f. *Afganinghe, Declineringhe.*
 Decliner, *Afgaen, Vergaen.*
 le jour Decline, ou est sur son Declin, *Den*

dach gaet onder ofi ten auont waert.
 Decline, m. *Vergaen, Afgegaen.*
 Declinant, *Vergaende, Afgaende.*
 aage Decline, *Afgaenden ouderdom.*
 * Decliner la jurisdiction, *Voor vrecht niet comen, dat weygheren.*
 Declin, m. *Verganinghe, Onderganinghe, Afganinghe.*
 Declin del'aage, m. *Den afganc des ouderdoms.*
 le Declinement du jour, *Den onderganc des daechs.*
 Declinatoire, f. *De onbequaemheyt van rechte voort ghebracht.*
 exceptions Declinatoires, *Exceptien van onbequaemheyt van Rechte.*
 Decoction, f. *Insiedinghe, Decoctie.*
 Decorer, *Vereeren, Vercieren.*
 Decoré, m. *Verciert.*
 Decoration, f. *Decorement, m. Vercieringe.*
 Decouler, *Afloopen, Afvloeden, Afsteken.*
 Decoulé, m. *Afghelooopen.*
 Decoulement, m. *Afloopinghe, Afvloedinge.*
 Decoulourer, *Ontverwen, De verwe benemen.*
 Decoulouré, m. *Ontverwet.*
 Decoulourement, m. *Ontverwinghe.*
 Decouper, *Afcappen, Affnijden.*
 Decoupe, m. *Afgecapt.*
 Decoupure, f. *Afcappinghe, Affnijdinghe.*
 par Decoupures, *By stucken.*
 Decours, m. *Nederwaerts loopinghe.*
 le Decours de la lane, *D'brekende quartier der manen.*
 Decrepite, c. *Een stoc ou man ofi vrouwe.*
 aage Decrepite, *Den lesten ouderdom.*
 Decret, *Decreter, voez Decerner.*
 Decroitre, *Afnemē, Mager ofi minder wordē.*
 Decreu, m. *Vermindert, Afghenomen.*
 lune Decroissant, *De afgaende ofi brekende manen.*
 Decroissement, m. *Minderinghe.*
 Decroter, *Decrotoire, cerchez Decrototer.*
 Dedens, *In ofi binnen.*
 entrer Dedens, *In huys ofi binnen comen.*
 * Dedens vint jours, *Binnen twintich dagen.*
 Dedens l'an, &c. *Int jaer van, &c.*

* donner Dedens, *Aen vallen, In vallen, In-
drucken, In varen.*
 Dedier, *Vien, Heylighen, Conſacrerem.*
 Dedier, *Toeſchrijuen, Toegheuen.*
 Dedic, m. *Ghewijdt, Geheylicht, Geconſacreert.*
 Dedic à Dieu, *Gode toegheeyghent.*
 Dedicacion, Dedicace, f. *Wijinge, Heylginge*
 Deduire, *Aſtrecken, Aſcorten.*
 Deduire ſur le principal, *Aen t'principael
inhouden.*
 * Deduire par le menu, *Van punte tot punte
ſegghen of verhalen, vertellen.*
 Deduction, f. *Aſcotinghe, Afhoudinghe of
Aſtreckinghe van een ſomme.*
 * ſe Deduire, *Ghenuechte hebben of nemen.*
 Deduict, *Ghenoechte, Verheughinghe.*
 vne Deeffe, *Een goddinne.* (Vergaen.)
 Defaillir, *Failleren, Ghebreken, Begheuen,*
 Defaillir de cœur & de courage, *Machteloos
worden, Den moet verloren gheuen.*
 Defaillir à quelqu'un d'aide, *Iemanden af-
vallen, Hem ſijn hulpe ontſegghen.*
 il commence à Defaillir, *Het vergaet of
verſterft.*
 Defaillir à ſon aſſignation, *Op den beſchey-
den dach niet compareren.*
 Defaillans, m. *Die int recht ghedaecht ſijnde
niet en comen.*
 Defaillance & langueur, f. *Quelinghe.*
 Defaillance de quelque choſe, f. *Defaut,
m. Tghebrec van eenich dinc.*
 Defaillance de cueur & de courage, *De
verlieſinghe ende cleynicheyt of crancheyt des
herten ende des ghemois.*
 Defaillance de Lune & de Soleil. *De ver-
donckeringe, verduyſteringe of verminderin-
ghe vander Mane ende Sonne.*
 Defaut, m. *voyez Defaillance.*
 les chiens prennent de grands cernes en
 leur Defaut, *De honden loopen alom hier en
daer om den verloren ſpeur vande beefte.*
 * Defaut, m. *Ghebrec, faute van op den gheſet-
ten dach int Rechte te comen.*
 jamais n'en eu Defaut, *Je en hadder noyt ge-
brec of vercort by.*
 Defauts & corluſions, *Rechtsdaghen als men
niet te rechte en comt.*

Defarouchet, *voyez Desfarouchet.*
 Defaueur, *Ongunſte.*
 Defectueux, m. *Ghebreckelijc.*
 Defectuoſite, f. *Ghebreckelijcheyt.*
 Defendre, *Befchermen, Voor ſlaen.*
 * ſe Defendre, *Hem verweeren, Te weer ſtellē.*
 * Defendre, *Verbieden.*
 Defendu, m. *Befchermt, Verweert, Verboden.*
 choſe Defendue, *Een verboden ſake.*
 Defenſeur ou Defendeur, m. *Befchermer.*
 le Defendeur, *Den verweerder in rechte.*
 Defenſe ou Defence, f. *Verbiedinghe, Verbot,
of befcherminghe, Verweeringhe.*
 Defenſes, *Verantwoordinghen by den Rechter.*
 faire inhibitiō & Defenſes, *Opēlijc verbiedē*
 Defenſable, *Befchermelijc, dat men befchermen
can.*
 * Defences, f. *De borſtweeringe of binne ſtere-
ten van eenen muur.*
 les Defences d'un ſanglier, *De twee mtkijc-
kende onderranden van een wils ſwijn.*
 Deferer, *Aenbrenghen, Bedraghen, Beſchuldigē.*
 Delateur, m. *Een aenbrengher, Beſchuldigher.*
 Delation, f. *Aenbrenghinghe.*
 Deffauoirer, *Miſgunnen.*
 Deffateur, f. *Ongunſte.*
 Deffermer, *voyez Desfermer.*
 Deffubler, *voyez Desfubler.*
 ſe Deffier, *voyez Desfier.*
 Deffiler, *voyez Deſtiltre.*
 Deffortune, *Ongheluc.*
 Deffortune, m. *Ongheluckich.*
 Defflourer, *voyez Desflourer.*
 Deffuler, *voyez Desfuler.*
 Defier, *Beroepen, VVreſſchen.*
 Defiant, m. *Beroepende.*
 Defié, m. *Beroepen.*
 Defiance, f. *Beroepinghe.*
 Defigurer, *Miſmaken.*
 Defiguré, m. *Miſmaect.*
 DeſigUREMENT, m. *Deſiguration, f. Miſ-
makinghe.*
 Deſiner, *Vergaen, Verdwinen.*
 Deſinant, *Verdwinende.*
 Deſinement, m. *Verdwininghe, VVdrooginghe.*
 Deſinir, *VVlegghen, Verclaren, Onderscheyden.*
 Deſini, m. *VVtgeleyt, Verclaert.*

D E

Definition, f. *Wileghinghe, Onderscheydinge.*
 Definitif, m. *Dat wtleyt ende onderscheyt.*
 Deseleur, *De bloeme afstrecken.*
 se Deseleur, Deseleur, *Sijn bloeme oft sijnen
 leyfster verliesen.*
 Deseleur vne vierge, *Eē maecht vercrachtē.*
 Defluxion, f. *De snoringhe oft catarre, Loop
 van vochticheyt wt de hersenen.*
 Deforme, *voez Difforme.*
 Defrauder, *Bedriegher.*
 Defraudateur, m. *Bedriegher.*
 Defrayer, *Van cost versien en Vry houden.*
 Defraye, m. *Cost vry.*
 Defrayeur, m. *Die yemant cost vry houdt.*
 se Deftriper, *Hem crauwen, De schouderen wrij
 uen en vertrecken.*
 Defroisser, *Seer blusen.*
 Defunct, m. *Ouerleden, Ghestoruen.*
 Degaster, *Verderuen, Verdoen, Scheynden.*
 Degaste de fond en cyme, m. *Bedoruen, Ge-
 scheynt van onder tot bouen.*
 Degalt, m. *Verdoeninghe, Scheyndinghe, Destru-
 ringhe, Destructie, Verderuinghe.*
 faire Degalt, *Verdoen, Onnuttelijc ombrenghen
 oft ouerbrenghen.*
 Degastement, m. *Verdoeninghe, Verquistinge,
 Verderuinghe, Verdestrueringhe.*
 Degeler, *Doyen, Ontdoyen.*
 Degenerer, *Eenen quaden aert aennemen.*
 Degoiser, *Carien, Kneuterer.*
 Degoisement, m. *Ghekneuter, Gecari, Kneu-
 teringhe, Voghclanc.*
 Degouter, *Druppen, Afruppen, Leken.*
 Degouter larmes, *Tranē storten, seer schreyē.*
 Degoutant, *Lekende.*
 Degout, m. *Eenen drup oft druppel.*
 Degouttement, m. *Druppinghe, Lekinghe.*
 Degrader, *Afseten, Iemants staet oft officie
 benemen, Wimonsteren.*
 Degrader vn prestre, *Eenen priester ont wijen.*
 Degradation, f. *Wimonsteringhe, Ontwindinghe,
 Affettinghe.*
 Degré, m. *Eenen trap, tradt oft trede.*
 de Degré en degré, *Allencxkens, van trap tot
 trap.*
 * le Degré d'honneur, *De weerdicheyt van
 eenighe officie.*

D E

estre en haut Degré d'honneur, *Een hooghe
 officie hebben oft bedienen.*
 * Degré de jurisdiction, *Achter volghinghen
 vande appellatien in Rechte.*
 * tout De gre, *Al wetens en willens.*
 Deguerpir, *Verlaten.*
 Deguerpir le pais, *Landt verlaten oft ruy-*
 Dehacher, *Cleyn houwen oft cappen. (mē.*
 Dehair, m. *Vrolijc, Verheuch.*
 Dehaite, *voez Deshaite.*
 Dehale, m. *Vermaghet, VVtgemergelt, Schree-
 pich, Mismact.*
 Dehonte, m. *Onbeschaemt, Eerloos.*
 Dehors, *Buyten.*
 par Dehors, de Dehors, *Van buyten.*
 il est Dehors, *Hij is wt, buyten oft wech.*
 Dejecter, *Verachten, Verslooten, Verworpen,
 Afworpen.*
 se Dejecter, *Hem seluen wech worpen.*
 Dejecté, m. *Verslooten, Verworpen.*
 Dejectement, m. *Verslootinghe, Verworpinge,
 VVech oft Afworpinghe.*
 Deifier, *Vergoden, Heylich maken.*
 Deifie, m. *Vergodt, Vergoder.*
 Deite, f. *Goddelijcheyt.*
 Delà, *Ouer, Ouer dander sijde.*
 Delà la mer, *Ouer dander sijde vander zee,
 Ouer zee.*
 Delà les mons, *Ouer gheen sijde tghberchte.*
 Deçà & Delà, *Herwaerts en derwaerts, Hier
 en ghinder.*
 Delabre, m. *Verscheurt, Ghehackelt.*
 Delai, *voez Delay.*
 Delaisser, *Begheuen, Verlaten, Afwijcken.*
 Delaisse, m. *Verlaten.*
 vn Delaisse, *Verlaten oft veracht mensche.*
 Delaittement, m. *Verlatinghe.*
 Delateur, *Delation, cerchez Deferer.*
 Delayer, *Wistellen, Vertrecken, Wistelofte
 vertrec nemen.*
 en Delayant, *Wistellende.*
 * Delayer, ou Deslayer, *Onslaken, Weycken,
 Morwe ende sacht maken.*
 Delay, m. *Wistel, Vertrec.*
 sans Delay, *Terstont, Sonder roeue oft vertoeue.*
 Delais, m. *Wistellinghen van Rechte.*
 Delayeurs, m. *Die wistelsoecken.*

Delayement, m. *VV*stel, *VV*ertrec, *VV*istellinge, *VV*erreckinghe.
 * Delayement, m. *VV*eykinge, weec ofst saecht makinghe.
 Delecter, *V*er vrelighen, *V*erheughen, *V*erlustigē.
 il se Delecte en, &c. Hy verheucht hem, Hy neemt ghenoechte in, &c.
 il Delecte, Het is aenghenaem, lief ende weert.
 Delectable, *V*erheuchlijc, *L*ustich.
 Delectation, f. *V*erheughinghe, *V*erlustinghe, *G*henoechte.
 Deleger, *B*euelen, *V*erseynen ofst wech seynde
 Deleger jurisdiction, *L*ast en macht gheuen om te rechten.
 juges Delegates, *R*echters die verkosen sijn.
 Delegation, f. *B*euelinghe, *B*elastinghe, *V*erseyninghe.
 Deliberer, *B*eraden en voor hem nemē, *B*esluytē.
 Delibere toy, *B*eraet ende versint v.
 il est bien Delibere, Hy isser wel toe ghesint en gheneghen.
 il est ainti Delibere, *T*is alsoo ghesloten.
 j'ay Delibere, *I*c heb voor my ghenomen.
 Deliberation, f. *V*oorneminghe, *B*eradinghe.
 mettte la maniere en Deliberation, *D*e sake int beraet stellen.
 Delibere, *c*erchez *A*laigre.
 Delicat, m. *T*eer, *V*erteert.
 faire le Delicat, *V*ele van hem seluen houden.
 banquet Delicat, *L*acker bancket. (heyt.
 Delicatere, *D*elicateste, f. *T*eerheyt, *V*erteert
 viure Delicatement, *S*onder sorghe, geruustelijc ende lekkerlijc leuen.
 Delices, f. *V*ellust, *L*eckernijen.
 Delicieux, m. *V*ellustich, *L*ecker:
 viande Delicieuse, *V*ellustige ofst lekker spijse.
 Delicieusement, *V*ellustichijc, *L*eckerlijc.
 Delict, m. *M*isdaet.
 Delier, *D*unnen, *D*un maken.
 Delie, m. *G*hedun, *D*un, *F*ijn.
 Delieument, *D*unnkens, *D*unnelijc.
 Delinquer, *B*ryghens in misdoen.
 vn Delinquant, *E*enen misdadighen.
 Delire, *V*vkiesē.
 Delirer, *V*erlossen, *L*os maken ofst laten.
 * Delirer, *L*eueren, *O*uerleueren.
 * se Delirer d'enfant, *B*aren.

Delireur, m. *V*erlosser, ofst leueraer.
 Delure, m. *V*ry, *V*erlost, ofst ouer gheleuert.
 Delure de, &c. *O*ntslagen van, &c.
 à Delure, *V*ry, *V*ryelijc, *S*onder sorghe.
 nous sommes de tant plus à Delure, *V*ry sijn dies ofst soo veel te vryer.
 Delurance, f. *V*erlosinghe ofst leueringhe, ouerleueringhe.
 Delurance d'enfant, *B*aringhe.
 Delurance de prisonniers, *O*ntslaninghe, *L*osinghe, *V*erlosinghe en vrylatinghe van ghevanghenen.
 Deluge, m. *D*eluuie, *O*uerfloet van water, *S*pringh vloet.
 * vn Deluge de, &c. *O*ntallijc, ofst een groot ghetal ende menichte van, &c.
 Demain, *M*orghen.
 apres Demain, *O*uermorghen.
 Demaine, m. *E*rfgoeden, *I*ncomende renten.
 le Demaine d'vn Roy, *D*e demeyne ofst het jaerlijcx incomen van eenen Coninc.
 Demander, *B*egheeren, *E*yschen, *V*raghen.
 Demander audience, *S*oecken ofst versoeken verhoort te worden.
 Demander vne debte, *M*anen, een schuldeyschen.
 Demandant, *E*yschende, *B*egheerende.
 Demande, m. *G*heescht, *B*egheert.
 Demandeur, m. *B*egherder, *E*yscher.
 importun Demandeur, *E*en quelyser.
 Demande, f. *B*egheerte, *E*ysch, *V*raghe.
 Demande judiciaire, *E*enen eysch in rechte.
 bailler la Demande, *S*yn requeste ouer gheuen.
 se Demanger, *L*eutte hebben, *J*eucken.
 la graille Demange, *D*e crawagie jeutt.
 Demangement, m. *D*emangeure, *D*emāgeson, f. *L*eusel, *L*euckinghe.
 Demener, *T*empeller, *T*ieren, *G*hebeeren, *r*assen, *o*ngherustelijc ligghen.
 * Demener & debatre, *T*wisten, *K*ijuen.
 * Demener vn procez, *E*en proces beleyden.
 * Demener joye, *V*rijc zijn, *B*lijfschap thoone.
 Demener marchandie, *C*oopmanschappen, *C*oopmanschap doen.
 estre Demene parmi les communs pro-
 uerbes, *A*lle man inden mont z sijn.
 Demener dueil, *G*roote rouwe dragē ofst malē.

se Dementer, Hem beclaghen.
 se Dementer de quelque chose, Hem ergens mede moeyen.
 Demerite, m. Verdienste.
 selon les Demerites, Na dat hy verdiēt heeft
 Demestler, voyez Deswestler.
 Demettre, voyez Desmettre.
 Demeurer ou Demourer, Woonen.
 *Demeurer, Toeuē, Veruoēuen.
 *Demeurer derriere, Achter blyuen.
 cela me Demeure, Dat blyft my by.
 Demeurer sur vn propos, Op een propooft blyuen.
 *Demeurer ferme, Volherden.
 notre cas est Demeuré, Ons sake is achtergebleuen.
 *Demeurer de reste, Ouerschieten, Ouerblyuē, Schuldich blyuen.
 Demeure, f. Toeninghe.
 lieu de Demeure, Woonstede, woonplaetse.
 faire longue Demeure en quelque lieu, Erghens langhe toeuē.
 le Demeurant, Het ouerblyffel.
 le Demeurant du souper, De bleuelinghen oft ouerblyffel vant auontmael.
 au Demeurant, Aengaende de reste, Voor de
 Demeurance ou Demourance, f. wooninghe.
 Demi, m. Half.
 Demi ou à demi sauuage, moest, Half wilt.
 à Demi endormi, Slaepdroncken, Vaeckerich.
 à Demi plein, ou Demi plein, Half vol.
 Demicinēt de femme, Vrouwen voorschoot.
 Demicinētier, m. Voorschootmaker.
 Demigraine, Hoofstweer aen deen syde.
 Demolir, Afbreken, Afworpen.
 Demolition, f. Afbrekinghe, Afworpinghe.
 Demon, m. Duyuel.
 Demonique, c. Een beseten mensch.
 Démontrer, Klaerlyc behoonen, Bewyisen.
 Démonstre, m. Bewesen, Behoont.
 Démonstrateur, m. Bewyiser, Thooner.
 Démonstratif, m. Dat iet bewyist oft behoont.
 Démonstrance, f. Bewijs, Verklaringshe.
 Démonstration, f. Bewyisinghe.
 Demourer, Demourant, Demourance, voyez Demeurer, Demeurant, &c.
 Demy, cerchez Demi.

vn Denier, Eenen penninc.
 les Deniers communs d'une ville, Den ghemeynen schat oft tresoor.
 amasser Deniers, Ghelt vergaderen.
 payer jusques au dernier Denier, Te vollen betalen, Tot een myte toe betalen.
 le Denier à Dieu, Den Godts penninc.
 Denier, Loochenen, Outloochenen, weygheren, Ontsegghen.
 Deniement, m. Loocheninghe.
 Denigrer, Swert maken.
 Denigrer la fame d'autruy, Iemants fame nemen, Blameren.
 Denombrer, Tellen, Ouertellen, oft By register ouer gheuen.
 Denombrement, m. Tellinghe, Ouertellinghe.
 *Denombrement, m. Ouerghewinghe ende rekeninghe van al tghene dat een leenhouder van synen leenheere houdende is ten leene.
 adieu & Denombrement, Staet oft register van weese goeden.
 Denombrement des ancestres, Register van een afcomste oft gheslachte.
 apporter son Denombrement, Synen staet ouerbrenghen.
 Denommer, Den naem gheuen oft Bescheyden
 Denomination de jours, Bescheydinghe der daghen.
 Denoncer, Bootschappen, Ontbieden, Vercondighen.
 Denoncer quelqu'un de quelque cas, Iemant van eenich seyt ouerdraghen.
 Denoncement, m. Denonciation, f. Bootschappinghe, Ontbiedinge, Vercondinghe, Ouerdraginghe.
 Denoter, Bedieden, Beteekenen.
 ceci Denote que &c. Dit beteekent dat &c.
 Denrée, f. Coopmanschap, ware, Coopgoet.
 Dent, f. Tand.
 les Dens de deuant, De voortanden.
 les Dens de derriere, De baectanden.
 le mal des Dens, Tant sweer, Tant pyne.
 Dens machelières, Baectanden. (standen)
 les Dens de dessus ou superieures, De opper-
 Dens de laict, De cerst wtcomende tanden.
 fourche à trois Dens, Een riecke, vorcke.
 arrache-Dent, m. Tantrocker.

Dentchien, m. Gras.
 la Dentee, *De boomicheyt der tanden.*
 Denteler, *Peervlen, Tandens oft peerlen maken.*
 Dentele, m. *Ghetant, Ghepeereit.*
 Dentelure, f. *Peerlenn etc.*
 Dentelure en architecture, *Kardoetsen, Kar se doufers, Querflecken.*
 Deoppilatif, *woyze Aperitif.*
 De par, &c. *Vā mege, Deur oft by beuel vā, &c.*
 De par le Roy, *Van s'Conincx n eghen.*
 se Departir, *Vertrecken, wechgaen.*
 *Departir, *Scheyden, Deylen.*
 Departir le butin, *Den buyt deylen.*
 Departir vn proces, *Eē proces te eynde brengē.*
 Depart, m. *Departie, t. Vertrec, Vertreckinge.*
 Depart de ceste vie, *Isteruē oft affscheydē van dure Departie, Droeuich scheydē. (dit leuē.*
 Departeurs de proces partiz, *Die eenich ver schil, oft hanghende proces scheyden.*
 Departement, m. *Vertrec, wechganc, Afficheyt, Vertreckinge.*
 Departi, m. *wechbegaen, Vertrocken.*
 Departissement, m. *Scheydinghe, Deylinghe.*
 Dependre d'ailleurs, *Ergbens aen hanghen, voyez Despendre.*
 la vie en Depend, *Tieuen hanghter aen.*
 nostre salut Despend du vostre, *Vne welvaert is d'onse, Ons u eluaren hanght aen v.*
 les Dependences d'une chose, *Al dat tot eenighe sake behoort, oft daer aen kleefi. (gaen.*
 Depenir, *Ganischlyc ende al bedien n oft verpecher.*
 Depecher, *Depeche, Depeche, voyez Despecher.*
 Depestrer, *woyze Despestrer.*
 Depilatoire, m. *Salve om zhaer wt te doē vallē*
 Deplayer, *Quetsen, wonden.*
 Deplaye, m. *Gheuwont.*
 Deplore, *Beveenen, Beclaghen, Beschreyen.*
 Deplore, m. *Beschreyt, Beveent.*
 la fant Deploree, *Gheen hope meer van ghesontheyt.*
 Deploation, f. *Beschreyinghe, Beveeninghe.*
 Deport, m. *Les depots des benefices, Het incomen van beneficen die vaceren.*
 benefices tombez en Deport, *Vacerende beneficien.*
 *Deport, m. *Verlenginghe des tyts,*

sans aucun Deport, *Terstont, Sonder eenich wistel, vertrec, oft verlenginghe.*
 *Deport, m. *Vermakinge, Genuechte, Recreatie.*
 à grand Deport passeret celle nuit, *Sy brochten dien nacht oer in alle ghenoechten.*
 Deportter, *Vermeyen, Vermaken, Ghenuecte bedryuen.*
 *Deporter, *Verdraghen, Patientelijc liyden.*
 il Deporta patiement les, &c. *Hy verdroech patientelyc de, &c.*
 *se Deporter de, &c. *Hem onthouden, ophoudē, oft aflaten van, &c.*
 je m'en Deporte, *Ik swyge daer af.*
 Deporte toy, *Houdt op, Laet af.*
 on se fut bien Deporte deccela, *Wy souden wel sonder dat ghedaen, oft ons gheleden hebbē.*
 Depotte, m. *wghenomen, verontschuldicht.*
 nul n'en sera Depotte, *Daer en sal niemant ghespaert oft wghenomen worden.*
 Deposer par deuant vn Juge, *Ghetuyghen oft ghetuychnisse gheuen voor eenen Rechter.*
 *Deposter, *Affetien.*
 Deposer aucun de son office, *Iemant affette oft syn offitie benemen.*
 Deposition de tesmoins, f. *Ghetuyghinghe, De ghetuychnisse.*
 Depositaire, m. *Den scheydisman byden welken de goeden in questie zynde, te bewaren gelydts worden.*
 Deposider, *Onteruen, wt syn erue slooten.*
 Depost de tesmoins, m. *Verlegginghe oft weerlegginghe van ghetuyghen.*
 vn Depost, *Ier dat te bewaren is ghegheuen.*
 mettre en Depost, *Beuelen, Te beu aren geuen*
 Deprouer, *cerchez Desprauer.*
 Deprier, *Seer bidden, Afbidden.*
 Depriuer, *Verdrucken.*
 Depuceller, *Den maechdom nemen.*
 Depucellee, f. *Die haren maechdom verlorē heeft.*
 Depuis, *woyze Puis.*
 Deputer, *Ordonneren, Instellen.*
 Deputé, m. *Ghedeputeert, Gheordonneert.*
 les Deputez, *De vernaeftste, principaelste, oft beminstste.*
 Dequoy, *woyze Quoy.*
 Derechef, *Vederom, Op een nieu.*

Derision, *f. Bespottinghe.*
 Deriuier, *Afnyden, Het water erghens elders henen leyden.*
 * Deriuier, *Afkomen, synen oorspronc nemen.*
 ce mot est Deriué de, &c. *Dit woort is ghecomen of ghetrocken van, &c.*
 Dernier, *m. De leste.*
 eitre des Derniers, *Vande ongeachtste sijn.*
 au Dernier, *Ten lesten.*
 pour le Dernier, *La derniere fois, Ten lesten, Voor de leste reyse.*
 Dernièrement, *Lustent, Onlancx, Nu courts.*
 Deroger, *Afbreken, Verminderen.*
 acte Derogant à noblesse, *Een stuc dat voor den edeldom qualijc staet.*
 Derogation, *f. Afbrekinghe, Afreckinghe.*
 Derompre, *In stucken breken, Afbreken.*
 Derompu, *m. Afghebroken.*
 Derompement, *m. Afbrekinghe.*
 Derompure, *f. Ontweebrekinge, Gescheurthz.*
 Derrain ou Derrenier, *voez Dernier.*
 Derriider, *Ontrimpelen, Wisspreyden, wtreckē.*
 Derriere, *Achter.*
 an Derriere de la maison, *Int achterste van huys, Int achterhuys.*
 par Derriere, *Van achter.*
 escrit par Derriere, *Verkeert of auerechts gheschreuen.*
 laisser toutes autres choses Derriere, *Alle dinghen laten staen.*
 le Derriere, *De auerechte sijde, Het achterste deel, Den eers.*
 Ders, *m. Tgehemelte of den hemel bouen de rassel van eenen Coninc.*
 Derselet, *m. Eenen sulcken cleynen hemel.*
 Dertre, *cerchez Dattre.*
 Des le commencement, *Van tze ghintsel af.*
 Des l'enfance, *Vander kindtsheyt af.*
 Des incontinent que, &c. *Soo haest als, &c.*
 Des, ou Depuis ee tems là, *Van doen af, Van doen ter tijt, van dien tijt af.*
 Desaccointer quelqu vn, *Van yemande vervreemden, Iemants vrientschap verlaten.*
 Desaccointer deux hommes, *Twee vrienten scheidē, oneenich maken.*
 Desaccorder, *Verschillen, Niet oneveē comen.*
 Desaccordant, *m. Verschillende, Verscheidē,*

Onghelije lydende, Qualijc oneveē comende.
 Desaccordance, *f. Verschil, Oneenicheyt.*
 Detaccoupler ou Descoupler, *Ontparen, Ontbinden, Ontkoppelen.*
 Desaccoustumer, *Ontwennē, Angewoon make*
 Desaccoustume, *m. Ontwennē.*
 Detaccoustumance, *f. Ontwenninghe.*
 Detacrer, *Ontwien, Ontheylighen.*
 Detaiement, *f. Ongheluc, Misval.*
 Deladuouer, *voez Desafouer.*
 se Desagenouiller, *Van knielen opstaen.*
 Delaggreable, *c. Onweert, Niet aenghenaeem.*
 Desajancer, *Onschicken.*
 Desaignir, *Ontsuieren, Versoeten.*
 Desagrir sa colere, *Sijn gramschap modereren, Versoeten.*
 Desaise, *f. Onghemac.*
 Desaise, *m. Onghemackelijc.*
 Desaise à faire, *Onghemackelijc en quaet om doen.*
 Delaisir, *voez Deslaisir.*
 Defalterer, *Den dorst verdrijuen, Lauen.*
 Desamarrer, *voez Desmarrer.*
 Defancer & partir du port, *Ontanckeren, Den ancker inhalen, Van lande varen.*
 Defanger, *voez Defenger.*
 Delappetisser, *Den hongher doen vergaen.*
 Delappetissance, *f. Valghinghe.*
 Delapoincter, *voez Desaccorder.*
 Delapoincter aucun, *Iemant sijn aushoriteyt ende macht benemen, Van sijn officie setten.*
 Desapresent, ou Des à present, *Absent, Niet regenwoordich, of Van nu af, Van nu voortae.*
 Delapprendre autruy, *Iemanden ontliceren of anders leeren dan hy ghe woon is.*
 * Delapprendre, *Achtern aerts leeren.*
 Desarçonner, *Vanden peerde of wtē sadel slooren of smijten.*
 Desarmer, *Ontwapenen, De wapenen afdoen of wtrecken.*
 Delarme, *m. Ontwapenē, Bloot, Sonder wapenē.*
 Desarroy, ou Destroy, *m. Confusie, Vernerringhe, Verwoestinghe.*
 en Desarroy & sans ordre, *Onordentlijc, Hobbel tobbel.*
 Destarroyer, ou Destroyer, *Al in confusie, troubel en verwerret stellen.*

- gens Destroycz, *Volc dat sonder ordinantie oft verstroyt leyt.*
- Desassemble, *Verstroyen, Scheyden.*
- Desassemble, m. *Verstroyt, Ghescheyden.*
- Desallieger, *Den leegher opbreken.*
- Desalliege, m. *Van tbeleg ontsteghen.*
- Desasseurer aucun, *Iemanden vreesse aenja-ghen, twijfelschtich maken.*
- Desastre, m. *Ongheluc.*
- Desastre, m. *Ongheluckich.*
- Desastrement, *By ongheluc.*
- Desauancer, *Achterwaerts houden, ten achteren stellen.*
- Desauantager aucun, *Iemande schade, schade aendoen oft ten achteren stellen.*
- Desauantage, *A mon grand desauantage, Tot mijnen grooten achterstel oft schade.*
- Desauouer, *Ontkennen, Onissegghen, Loochenē.*
- Desauouē, m. *Ontkent, Oniseyt.*
- Desballer, *De balen ondoen oft ontpacken.*
- Desbarbouiller, *Suyueren, De vuylicheyt af oft wtdoen.*
- Desbarder, *Ontladen, Ontlasten.*
- les Desbardeurs, *Die helpen ontladen.*
- * Desbarder vn cheual, *Des peeris cieragiē af Desbarquer, Merten scheepe af varen. (doe.*
- Desbarrer, *Onsluyten, Opdoen, Den handboom van voor doen.*
- Desbaster vn asne, *Den scheensadel eenen esel afnemen.*
- Desbatonher aucun, *Iemanden van slaghen beroven.*
- Desbaucher aucun, *Iemanden verleyde, Eenen deuchmier maken.*
- Desbauchē, m. *Verleyt.*
- enfant Desbauchē, *Eenen deuchmier.*
- Desbaucheur, m. *Verleyder.*
- Desbauchement, m. *Verleydinghe.*
- Desbauger vn sanglier, *Een wilt vercken opspeuren, wt sijn cor doen oprijssen.*
- Desbender, *Ontspannen.*
- Desbendē, m. *Ontspannen, Onghespannen.*
- * Desbender vne playe, *Een wonde ontwinden, oft ontbinden.*
- Desbleer ou Desblayer, *Ontwerren, VVithelpen, Tbeletsel benemen oft wt den weghe doen.*
- Desboistē, m. *Membre deboistē, Een lit dat verstuylt oft verreyt is.*
- Desboistemet, m. *Verstuyckinge, verreckinge.*
- Desbonder, ou Desbondonner, *Den tap oft de bomme wt vat trecken, Ontstoppen.*
- Desborder, *Overloopen, Overvloeyen.*
- Desbordē, m. *Overghelooeyt oft overgheloope.*
- homme Desborde, *Een ongheschiēt mensche, oft die van quaden regimente is.*
- Desbordement, m. *Overloopinghe. (daet.*
- * Desbordement, m. *Overvloedicheyt, Ouer-*
- Desboucher, *Ontstoppen.*
- Desboucler, *Omhaecken, Ontghespen.*
- Desbourber, *Reynighen, VVt het slyc trecken ende suyueren.*
- Desbourrier, *Ghelt verchieten oft verlegghen.*
- Desbourric, *Verleyt, Verschoten.*
- Desbourfement, m. *Verleggh, Verlegghinghe, Verschietinghe.*
- Desboutonner, *Ontbotten, Ontknoppen, De botten oft knoppen afbreken.*
- Desbraillē, m. *Ontreghen, Ontdaen, Voor open, Met de bloote borst.*
- Desbrider, *Onttoomen, Ontbreydelen.*
- Desbrigadinier, *Her pāsier wttreckē en asdoe.*
- Desbrodequiner, *Ontleersē, de broofkens wt trecken.*
- Desbroouiller, *Ontwerren, Onistricken, Ontdoe, VVithelpen.*
- Desbusquer, *Vertrecken, VVeel trecken.*
- Desbuter aucun, *Iemanden met het eynde te ont knoopen lossen oft los maken.*
- Descacher, *Ontdecken, Onthelen.*
- Descacherer, *Onisegghelen, Den seghel breken, Opbreken.*
- Descamper, *Den leegher opbreken.*
- Descapiter, *Onthoofden.*
- Descapitē, m. *Onthoof.*
- Descéindre, *Ontgorden.*
- Descéindre vn glaiue, *Een rapier vā sijn sijde doen en aslegghen.*
- Descéindre vne robbe, *Den roc neder laten oft laten hanghen.*
- Descéinct, m. *Ontgort.*
- Desceler, *Onthelen, Openbaren.*
- Descéindre, *Afslimmen, Afgaen, Nederdalen.*
- Descéindre de cheual ou du chariot, *Vandē*

- peerde oft waghē treden.
- * Descendre vne chole, yet of oft neder laten.
- Descendez, Comt af.
- * des Descendans de, &c. Vandē gestachte, afcomste of nacomingen van, &c.
- Descendu, m. Afgeheclommen, Nederghedaect.
- Descendu de la lignée Royale, Van Conincklijcken stamme en gheslachte.
- Descente, f. Dalinge, Nedercomste, Nedergang.
- homme de bonne Descente, Een n. an van goeder afcomste of gheslachte.
- Descendement, Afslimminghe, Nederdalinge.
- la Descendue, De afcomste, Den stamme, of gheslachte.
- Descengler vn cheual, Een peert ontcengelen, de cenghelen afdoen.
- Descen, Au desceu de moy, Ou fans mon delceu, Buyten of sonder mynen n. eten.
- Detchainer, Lossen, Vt de ketenē laten, Ontschaine, Ontbonden, Ontketent, (ketenen).
- Deschalander, Iemant sijn calanten ontrecken.
- Deschalant ou desdict, m. Een teghengefanck, wederroepinghe.
- Deschant de musique, Discant.
- Deschanter, Discant singhen.
- Deschamier, Misssegghen, Quactspreken, Teghensingen, Misssegghen, Vederoepen.
- Deschaperonner, Thoofi ontdekken, voyez Deffuler.
- Descharger, Ontlasten, Ontladen.
- je m'en Descharge, & vous en charge, Ick scheyder wt, Ick trecker mijn handen af, Ick gheuet v gheheel ouer.
- se Descharger sur vn autre, De schult op een ander leggen.
- Descharger la conscience, Sijn conscientie quijten.
- Descharger les poutres, De arme onderstandt doen, te hulpe comen.
- Descharger son cucur, ou courroux, Sijnē moet koolen, Sijn grāschap wistotē of haren.
- Descharger vne arquebuse, Et buse lossen, loslaten en afschieten.
- Descharge, m. Omlast, Ontladen, Gheloft.
- Jes Descharges, Handischristē diemen ouerset bailler Descharge, Quijtē, Quijtē scheldinge doe.
- Descharmer, Ontooveren, De tooverye en be-
- siereeringe te niete doen.
- Descharmer, T'vloesch afdoe, of mager worde.
- Descharmer les os, T'wiees vande beenē doen.
- Descharné, Ganisch mager, Niet dan vel ouer de beenen hebben.
- mains Descharnés, Magere en teere handen.
- Descharongner, Verscheuren.
- Descharongnement, m. Verscheuringhe.
- Descharpir, Ie ne me puis descharpir de lui, Ie en can sijnē niet ontslage of quyt u orde.
- Deschauffer, De hosen schoenen en couffens wtrecken, ontschoeyen.
- Deschauller vn arbre, Een boom ontschoeyen en los grauen.
- Deschauffement, m. Vtreckinge van schoenen en couffens.
- Deschauffement d'arbres, Ontschoeyinge of ontlossinghe van boomen.
- Descheance, f. Eenonval, raec of auenturo.
- Descheuaucer ou Decheuaucher, Vandē peerde afvoren en slooten. (doen.)
- Descheucler, Thyv ontschietē, ontschietē, ontschietē.
- Descheuelce, f. Een vrouwe met blooten hoofde, en hangenden hayte, Ongehult.
- Descheucler vn cheual, Den haelter of ste halfier vanden peerde doen.
- je ne me puis Descheucler, Ick en can my niet ontwerpen of wt helpen.
- Deschiqueter, Versnippen.
- Deschiquetement, m. Versnipperinghe.
- Deschirer, ou Desciter, Scheure, Verscheure.
- Descire, m. Verscheure, Ghescheure.
- Desciture, f. Scheuringe.
- Descirement, m. Verscheuringhe.
- Desclorre, Ontsluyten.
- Desclos, m. Ontsloeten.
- Desclouer, ontgahelen.
- Descloue, m. Ontgahelt.
- Descouer vn fleiche, Eenon pijlschieten.
- Descouffer, Ontgahelen.
- Descognoistre, Ontkennen.
- Descogner, m. Ontkennen.
- Descognoissance, f. Ontkenninghe.
- Descoler, Ontlijnen.
- Descole, m. Ontlijnt.
- Descoller, Onthoofden, Ontshalfen.
- Descolle, m. Onthoofi, Onhalf.

D E

se Descornbarre, Hem seluen wt-helpen, al
 wechende ontcomen.
 je ne me puis Descombatre de luy, Ick en
 can van hem niet ontsleggen worden.
 Descombrier, Herbeletsel benemen, Veerdich
 Descouffire, Verflaen, Verdoen. (makeu.
 Descouffit, m. Verflagen.
 Descouffiture, f. De neerlaghe, Verflaginghe.
 faire Descouffiture, Verflaen, Ombrenghen.
 se Descoufforter, Mifstrooflich, Mifmoedich en
 rouwich syn, Grooten rou bedriegen. (Rouwe.
 Descouffort, m. Mifstroofcheyt, Mifmoedicheyt,
 Descoufforte, m. Mifstrooflich, Mifmoedich, Rou-
 Descouffiteiller, Ontraden. (wich.
 Descouffiteille, m. Ontraden.
 Descouffiteille, m. Onvoorsichtich, Onwijs.
 Descouffenance, m. Ongemantert, Ongechicft.
 Descouffenance, f. Ongemantertheyt, Onghes-
 chidtheyt.
 Descouffennue, f. Ongheluc, Onghenal, Mifkief.
 Descoufforder, voyez Descouffoer.
 * Descoufforder, ou Descoufforder vne corde,
 Een corde ondraeyen oft ontdoen.
 se Descouffcher, Opflaen.
 Descouffdre, Ontnaeyen,
 Descouffu, m. Ontnaeyt
 Descoufflet, Afleken.
 Descoufflouter, Een ander verwe gheuen.
 Descouffloure, m. Dat vā verwe verandert is.
 Descouffper aucun, Iemanden ontfchuldigen.
 Descouffpler, voyez Descouffpler.
 Descouffple, m. Dat is als men de hondē ontfop-
 pelt ende lo. laet om na een beeste te loopen.
 se Descouffrager, Den moet laten fincken, ver-
 lisen ende verloren gheuen.
 Descouffrage, m. Moedeloos.
 Descouffronner, De croone benemen.
 Descouffrir, Ontdecken.
 se Descouffrir, Descouffrir son secret,
 Syn herte en secret ontdekken, openbaren, en
 te kennen gheuen.
 Descouffrir & prendre sur le fait, Beclip-
 pen, Betrappen, Verrasschen, en opeenich feyt
 beuinden.
 * se Descouffrir deuant quelqu'un, Syn bo-
 nette voor yemanden afdoen.
 Descouffrir le pate, De bakken wt-brenghen.

* Descouffrir, Onderkennen oft vā verre fen.
 Descouffrir terre, Tlandt van inde 2. e. fien.
 Descouffert, m. Ontdecks. (oft bekennen.
 hommes tous Descoufferts, Een valdighe
 en oprechte menschen, sonder eenige geueynst-
 à Descouffert, Int opēbaer, Opebarlyc. (heyt.
 eitre a Descouffert, Onder den blauwen hemel
 syn.
 en lieu Descouffert, Voor alle weerelt, Int o-
 penbaer, In een open plaecse.
 la Descoufferte de quelques gens, Beclip-
 pinghe, Verrasschinghe.
 Descouffrier, Wederroepen, Herroepen.
 Descouffrier la monnoye, Tghelt afroepen oft af-
 setten.
 Descouffrie, m. Wederroepen, Herroepen.
 Descouffrire, Beschryuen.
 Descouffript, m. Beschreuen.
 Descouffription, f. Beschryuinghe.
 Descouffrocher, Onthaecken.
 Descouffroitre, Minderen, Minder worden, afgaen.
 Descouffroissement, m. Minderinghe.
 Descouffroncher.
 Descouffroter, Cladden, De kladden afcladden.
 vne Descouffrotoire, Eenen kladder.
 Descouffdigner, Versmaden, verachten, veron-
 weerdighen.
 Descouffdaing, m. Versmaetheyt, versmadinghe,
 verachtinghe, veronweerdighen.
 Descouffdigneusement, Par descouffdaing, Onweer-
 dichlycken, versmadelycken, onghewilliglyckē.
 Descouffdigneux, m. Spijtich, Onweerdich, ver-
 achtelyc.
 Descouffdignemēt, m. Versmadinge, verachtinge.
 Descouffdier, cerchez Decouffdier.
 se Descouffdire de ce qu'on a dict, Wederroepen,
 Syn woorden door synen hals halcn.
 je me Descouffdi, Ic weder roepet.
 il a son dit & Descouffdit, Hy weet syn bescheet, oft
 wat hy doen oft laten sal.
 fans se Descouffdire, Sonder wederroepens.
 Descouffdommager, De schade oprechten oft ver-
 ghelden, Schadeloos houden.
 Descouffdormagement, m. Bevrjdinghe van
 Descouffdormir, Ontflapen. (schade.
 Descouffdormir du vin, vanden wijn ontfapen,
 vernuchteren, Nuchter worden met flapen.
 Descouffdorer, T vergult afdoen.

- Desduict, *cerchez* Deduit.
 Desembarquer, Metten schepe wech varen
 ofi wt het schip lossen.
 Desembarquemēt, m. Affschepinge, ofi lossin-
 ghe wt den schepe.
 se Desembucher, *Wt* de schuyelhoecken comen
 ofi springhen.
 se Desemparer, *Wt* der plaetsen rijcken.
 Desemparer le champ, *T* velt verlaten,
 Gaen loopen
 Desempenner, Ontpluymen.
 Desempestrer, Ontstricken, Ontwerpen.
 Desemplir, *Y* delen, *L* edich ende ydel maken.
 Desemplir les vaisseaux d'huyle, *D*e olie va
 Desenchanter, Ontooueren. (*t*en ontladen.
 Desencoulper, Ontschuldighen.
 Desendormir, *cerchez* Endormir.
 Desensier, Ontswillen. (*v*erdrijven.
 Desensrongner, *D*e rimpelen wt het voorhoof
 Desenger, Metten wortel wtrecken, *T*oeten
 gronde toe afworpen.
 Desenhorter, Ontraden.
 Desenhortē, m. Ontraden.
 Desenhortation, f. Ontradinghe.
 Desenhorteur, m. Ontrader.
 Desennuyer, *T*verdriet wter herten stellen
 ofi setten, *V*erheughen ofi vrolijk maken.
 Desennuyance, f. *V*erdrijvinghe des verdriets.
 Desentouiller, *v*oyez Desrouiller.
 Desentrouler, *v*oyez Desrouler.
 Desenseigner, Ontleeren.
 Desenseuelir, Ontgrauen.
 Desenseueli, m. Ontgrauen.
 Desenseuelissement, m. Ontgravinghe.
 Desenforceler, Ontooueren.
 Desenforcele, m. Ontoouert.
 Desentasser, *S*cheyden, *E*enen hoop minderen.
 Desenyurer, *V*ernuchteren, *O*ntnuchteren, *n*uch
 ter worden, *D*e dronckenschap verdrijven.
 Desenyuré, m. *N*uchter, *V*ernuchtert.
 Desert, m. *V*oestijne, *V*ildernisse.
 appel Desert, *A*ppellatie die men laet steken.
 Deserte, *v*oyez Desserte.
 Deserter, *V*erwoesten, *o*nbewoont maken.
 Desertion de cause, f. *A*ls men t'proces laet
 varen.
 tombe en Desertion, *V*an sijn appellacie ver-
- Aeken z'ijn.
 Deseruir, *V*erdienen.
 Deserui, m. *V*erdient.
 Deserte, f. *V*erdienste. (doen.
 * Deseruir sur table, *D*e tafel opnemen ofi op-
 se
 Desesperer, *S*ijn hope verloren gheuen.
 Desesperer, *V*anhopen, *M*ist: oof sich sijn.
 chole Desesperée, *E*en sake daer gheen hope
 meer aen en is.
 Desespere, m. *D*esperaet, *M*oedeloos, *V*anho-
 pich, *M*istvooslich.
 Desespoir, m. Desesperance, f. *D*esperaet-
 heyt, *V*anhope.
 jouer à la Desesperade, *I*nde waechschale han-
 ghen, *A*l auontieren.
 Desesperement, à la Desesperade, *M*istvo-
 stelijke, *D*oor wanhope.
 Desestimer, *v*oyez Desdaigner.
 Desestourdir, *V*ederom becomen ofi tot s
 Desfacer, *v*oyez Effacer. (*s*eluen comen.
 Desfaire, *O*mbrenghen, *T*e niete doen ofi brekē-
 se Desfaire de, &c. *H*em ontslaen, ontlasten of
 scheyden wan, &c.
 il t'en faut Desfaire, *G*hy moetet v quij makē
 se Desfaire soy mesme, *H*em seluen ombren-
 ghen, *v*erdoen ofi sleuen nemen.
 Desfaire vne armée, *E*en heyr verstaen.
 Desfaict, m. *O*mghebrocht, *T*e niete ghedaen,
*V*erslaghen.
 Desfaicte, f. *L*a maison est desfaicte, *T*huys
 is afgheworpen.
 * Desfaicte, f. *D*e neerlaghe.
 Desfaroucher, *T*emmen.
 Desfasher, *v*oyez Desennuyer. (*d*ragen.
 Desfavoriser, *M*isgunnen, *G*heen goede jonste
 Desfavorise de quelqu'un, *W*t yemants goe-
 de gratie ofi jonste sijnde.
 Desfaueur, f. *M*isgunste, *Q*uade jonste.
 Desfermer, *O*ntsluyten.
 Desferme, m. *O*ntsloten.
 Desferrer, *O*ntyseren.
 Desferrer vn cheual, *E*en peert ontnagheles
 ofi het hoefyser afslaen.
 Desfeubler, *v*oyez Desfuler.
 se Desfier, *M*istrouwen.
 se Desfier de tes gés, *S*ijn wole niet betrouwē.
 * Desfier au combat, *T*en strijde beroepen.
 Desfi,

Desfi, m. Beroepinghe.
 * Desfi, Desfiance, ou Desfiance, f. *Wanha-
 pe, Quat bestouren.*
 Desfiement, m. *Mistrouwinghe.*
 Desfigurer, cerchez Desfigurer.
 Desfiler, Ondraeyen.
 Desflammer, *Wiblusschen.*
 Desfleurer, voyez Desfleurer.
 Desflourer vne vierge, Een maecht onteeren.
 Desfloration, f. *Ontearinghe.*
 Desflourir, ou Desfleurer, voyez Desfleurer.
 Desfonten, ou Desfontier, Den bodem wjstoo-
 ten ofi inslaen.
 Desfoncé, m. *Bodemloos, sonder bodem.*
 Desfortune, f. *Ongheluc.*
 Desfortune, m. *Ongheluckich.*
 Desfortunée, f. *Ongheluckighe.*
 Desfourir, Ontgrauen, *Wgrauen.*
 Desfrayer, cerchez Desfrayer.
 Desfricher, *Het braeclandt ackeren.* (wort.
 lieu Desfriché, m. *Braeclandt dat gheploecht*
 Desfroncer, ou Desfrongner, *Ontwimpelen,*
De rimpelen wt het voorhoofi verdriuen.
 Desfuler, ou Desfubler, *Het hoofi ondecken,*
De bonet afnemen.
 se Desfuler deuant aucun, *Sijn bonette voor*
yemanden afdoen.
 Desfulc, m. *Bloots hoofis.*
 Desgager, *Ontpanden, Den part lossen.*
 Desgaigner, *Wt der scheeden trecken.*
 Desgaigner vn glaiue, *Tjweert mitracken,*
Van leer trecken. (mes.
 cousteau Desgaigné, m. *Een bloot sweert ofi*
 Desgarnir, *Afneemē, Benemē, Afhendich makē.*
 se Desgarnir de, &c. *Hē seluen ontrienuen van,*
 Desgarni, m. *Ontvoorsten, Onbeschermt.* (&c.
 Desgeler, *Ontvriessen, Doyen.*
 se Desgeler, *Lau worden.*
 Desgluer, *Onlijmen.*
 se Desgorger, *Ouerghenuen, Spouwen, Braken.*
 il Desgorgea tource qu'il, &c. *Hysydet en*
boldet al wt, al dat hy, &c.
 Desgourdir, *Omdoanen.* (de afdoen.
 Desgourmer vn cheual, *Thynser den peer.*
 Desgouster, *De smact ofi appetijt doe verliesē.*
 cecy Desgoute. *Dit verdriift ofi beneemt den*
 Desgoute, m. *Sonder smact.* (apetijt.

Desgoustemēt, m. *WValginge, qualijesmakinge*
 Desgrader, voyez Degrader.
 Desgrafer deux nauires, *Twee schepen die*
aengheclampi waren van malcanderen doen.
 Desguifer, *Veranderen.*
 se Desguifer, *Hem vermommen.*
 Desguiser la matiere, *De sake verdonckeren*
ofi bedecken.
 Desguise, m. *Verandert ofi vermomt.*
 Desguisement, m. *Veranderinghe, Vermom-*
 Deshabiller, *Ontcleeden.* (minghe.
 Deshabille, m. *Ontcleedt.*
 Deshaict, m. *Droefheyt, Gheschil, Twist, Ver-*
 Deshaite, *Mishaghen.* (storinghe.
 Deshaite, m. *Tu m'as deshaite, Ghy hebt*
mijn blifschap en vrecht benomen.
 este Deshaite, *Een weynich see sijn.*
 Deshaitement, m. *Onghesontheyt, Crancheyt.*
 Deshale, m. *Vermagheit, Schreepich.*
 Deshancher, *Het schouderblat verstuycen.*
 Desharnacher vn cheual, *Tpeert ighetsyck*
 Desheaumer, *Het helmet afdoen.* (afdoē.
 Desheriter, *Ontueruen, Ontgoeden.*
 Desherité, m. *Onterst.*
 Desheritement, m. *Onteringhe.*
 Deshonorer, *Ontreeren.*
 Deshonneur, f. *Oneere.*
 encourrir grand Deshonneur, *Groote schan-*
de en oneer behalen.
 Deshonneste, c. *Oneerbaer, Oneerlic.*
 Deshonnestere, f. *Oneerbaerheyt, Oneerlijchz.*
 Deshonnestement, *Oneerlijcken.*
 Deshonte, m. *Eerloos, Onbeschaemt, Die gheen*
schaemte noch eere en heeft.
 Deshoufer, *De leersē wittrecken.*
 Deshoufer vne mule, *Den wyl ondeckē ofi*
sijn decsel afnemen.
 Desia, *Alreede.*
 Desianter vne route, voyez Iantes.
 Desiccatif, m. *Faculte desiccatiue, f. De*
macht van yet te drooghen.
 Desieuner, cerchez Desiuner.
 Designer les limites, *De palen stellen.*
 ces choses Designent que, &c. *Dese dingē be*
teckenē, beduyden en quen te kennē, dat, &c.
 vn Desing ou pourjeēt, *Theworp ofi platte*
forme van eenich werc en immeragie.

faire vn Desing, *Overlegghen, Beworpen.*
 Desjoindre, *Scheyden, van maikanderen doen.*
 Desjoinct, m. *Ghescheyden.*
 Desjoignement, m. *Affscheydinghe.*
 Deslirer, *Begheeren.*
 *Desirer ou souhaiter, *v wenschen.*
 fort Desirer, *Seer verlanghen.*
 on te Desire fort, *Men verlanght seer naer v.*
 Desiré, m. *Begheert.*
 plus Desire & agreable, *veel aenghenamer.*
 Desir, m. *Begheerte.*
 Desir ou souhait, m. *Eenen wensch.*
 grand Desir, *Grooten lust of verlanghen.*
 Desirant, m. *Begheerende, wenschen de, verlan-*
ghende.
 Desireux, m. *Begheerich, verlanghende.*
 Desirable, c. *wenschelijc, wenschen weerdich.*
 Desister, *Laten, Aflaten, Ophouden.*
 Desistement, m. *Aflatinghe, Ophoudinghe.*
 Desjucher, *vande recke doengaan.*
 Desjuner, *Ontbijten.*
 le Desjuner, m. *Den onbjt.*
 Deslabre, m. *Die quade ghescheurde kleederen*
aen heeft, verhackelt.
 Deslacher l'artillerie, *Tgheschut aflaten, lossen*
oft afschieten.
 se Deslasser, *Hem rusten, Bequicken.*
 Deslasse, m. *Die gherust heeft.*
 Deslater vne maison, *Een huys ontdecken, De*
latten afdoen.
 Deslier, *Ontbinden, ontvlechten.*
 se Deslier avec ses creanciés, *Syn schulde-*
naers betalen.
 Deslie, m. *Ontbonden, onthevlecht.*
 Desliement, m. *Deslaison, f. Ontbindinghe,*
ontvlechtinghe.
 *Deslie, m. *Dun, Fijn.*
 Deslisoing, m. *Sorgheloos mensch, oft den Godt*
des wijs, soo ghenaeemt om dat hy de sorghe
verdryft.
 Desloger, *verhuysen.*
 se partir & Desloger, *vertrecken, wech reysen.*
 Desloge, m. *Verhuysf*
 Deslogement, m. *Verhuysinghe,*
 Desloyal, m. *Onghetrou, Trouweloos.*
 Desloyaute, f. *Ongetrouhey, Ongetrouwicheyt.*
 Desloyalement ou Desloyaument, *ontrou-*

welyc, ongetrouwelycken.
 Deslouer, *blameren, Misprysen.*
 je ne Desloue pas que &c. *lek en ontrade oft*
en mispryse niet dat &c.
 Desmailler, *Olter la coste de maille, Tprant*
sier aflegghen ofi wechdoen.
 Desmattier vn haubert, *De maillien van een*
pansier doen ofi afsnyden.
 Desmailloter, *Ontmaen, wt de doecken ofi*
windels doen.
 Desmaillote, m. *Ontwonden.*
 Desmaillotement, m. *Ontwindinghe.*
 Desmaintenant, *Nu, van nu af ofi voortaan.*
 Desmancher, *Den hecht van eenich dinck af-*
trecken ofi afdoen.
 Desmanteler, *Iemants mantel afnemen, van-*
den lijne nemen.
 *Desmanteler vne ville, *De mueren en steeft*
van een stadt afworpen, De stadt blooten.
 Desmarcher, *Achten waerts gaen, ofi vanden*
wech gaen ofi treden.
 Desmater, *voyez Desmarter.*
 Desmariér, *Thouwelyc verlaten, ontrouwen.*
 Desmarie, m. ou Desmariee, f. *Die den hou-*
welijcken staet verlaten hebben.
 Desmarter, *Desliet les amares pour faire*
voile, De souwen lossen om tseyt te gaen.
 Desmasquer, *Tmancensicht afdoen.*
 Desmeler, *voyez Desmeller.*
 Desmembret, *ontleden.*
 Desmembre, m. *ontleest.*
 Desmembrement, m. *ontledinghe.*
 Desmentir àucun, *Iemanden heeten lieghen.*
 il'a Desmenti, *Hy heeft hem heeten lieghen.*
 *la muraille le Desment & tend, *Den muer*
scheurt.
 Desmester, *ontmenghen, ontverren.*
 Desmester vne bataille, *Eenen stryt scheyden.*
 Desmester vne difficulte, *Eenige s'aricheyt*
verklaren, verlichten ofi sussen.
 Desmesure, m. *onmatig, onmanierlyc.*
 eltre Desmesure en toutes choses, *ouer da-*
dich in alle saken, In geen dinc mate houden.
 vne grande Desmesure, ou grandeur Des-
 mesuree, *onmanierlycke grootheyt.*
 Desmesurement, m. *onmatelicheyt.*
 Desmesurement, *onmatelijken, onmanier-*
lycken,

lijcken, Bouen maten.
 Desinettre, *Affetten, Afluten.*
 se Desinettre de &c. *Hem seluen ontlasten,*
onflaen ofi quytmaken van &c.
 Desimis, m. *Afgheset, Afghelaten.*
 Desimis de son office, *Van syn officie gheset.*
 Desimis de leur lieu, *Verfuyt, ut syn plaetse*
verset.
 Desimillion de foy, f. *Afatinghe en ophoudin-*
ghe van trouwe.
 vn vassal se peut joner de son fief; jusques
 à Demillion de foy, *Een leenhouder mach*
syn leen ghebruycken tot dat hy syn trouwe af-
gaet.
 Desinenbler, *onthuystraden, De huysraet wech*
doen ofi benemen.
 Desmucbler aucun, *Iemanden syn menbelen*
afhendich maken.
 Desmoiciler, *Uimierghelen.*
 Desmoelle, m. *Vighmeighelt.*
 Desmonter, *Affetten dat erghens op is.*
 Desmonter vn homme, *Een mon vanden*
peerde worpen ofi slooten, ofi vanden peerde
helpen.
 *Desmonter vn nauire, *Tschip syn rustinghe*
ofi ghewant benemen.
 Desmouuoit, *Verroeren, Afwenden, Afkeeren*
 se Desmouuoit de la constance, *Van syn stāt*
wasticheyt afstreden en aflant doen.
 Desineu de son opinion, m. *Van syn meynin*
ghe gheset, Van ander meyninge geworden sijn.
 Desmunit, *voez Desgarnit.*
 Desnatūre, m. *ontaert, Niet gheert, Dat tegen*
den aert is.
 Desneruer, *Sirac ende krachteloos maken, De*
x enuuen benemen.
 Desniaiser vn nez, *Eene plompaert fuisonne*
 Desniaise, m. *Ghesuisonneert.* (ren.)
 Desnicher, *ut den nest jaghen en verdrigen,*
Vernestelen.
 Desnigrer, *Suerten, Suert maken, Verdonck-*
keren, Verduyseren.
 Desnigrer la renommée d'vn homme, *Ie-*
manis goeden naem ende faem benemen.
 Desmigration, f. *Verdonckeringhe, Verduy-*
vinghe, Suertmakinghe.
 Desnouer, *ontknoopen, onbinden.*

*Desnouer le neud de la matiere, *Den grōs*
van een sake n tlegghen ofi verklaren.
 *se Desnouer quelque membre, *Eenich lid*
verfuycken ofi verriycken.
 Desnoue, m. *ontknoopt, Verfuyt.*
 Desnuer, *blooten, onblooten.*
 Desnué d'amis, *Vriende loos, sonder vrienden.*
 Desobeir, *onghehoorsaem z yn.*
 De lobeffant, m. *onghehoorsaem.*
 Desobeissance, f. *onghehoorsaemhey.*
 Desobliger, *Vryden, Van eenighe belofien ont-*
flaen ofi lossen.
 Desoblige, m. *Kry, Quyt, onsteghen.*
 Desoler, *Verwoejen, n oet, enfaem ende onbe-*
woont maken. (sen.)
 lieux Desolez, *Eensame ofi onbewoonde plaet-*
 Desolation, f. ou Desolément, m. *Desolatie,*
Verlatenhey, Vernostinghe.
 Desolément, *Verlatenhey, Verwoest.*
 Desordonne, m. *ongeschikt, ongeordneert.*
 affection Desordonnee, *onkeoorlycke be-*
geerte, oncuysche begeerlycheyt en wellust.
 amour Desordonne, *onkeoorlycke ofi onuer-*
draechlycke liefde.
 Desordonnement, *Bouen maten, ongeschikt*
lijcken, onmanierlijcken.
 Desordre, m. *Confusie, onoorde.*
 Desormais, *van nu voortis ofi voortaan.*
 Desfourdir, *ontreuen.* (scheure.)
 Despecer, *van een ofi in stucken houwen, ver-*
 Despece, m. *In stucken, van een.* (winghe.)
 Despecement, m. *van een ofi in stucken hou-*
 Despende, *verleeren, wighen, Besteden, Be-*
coffighen, verquisten. (brengena.)
 Despendre ses biens, *Syn goet onnuttelyc om-*
 Despèdu, m. *Bestet, Becosticht, wighegheuen.*
 on n'y a pas Despendu vn liard, *Mē beffier*
niet een oort oncost aen ghehangen.
 qui plus Despend, moins Despend, *Die*
m: est beffiet, minst verdoet.
 la Republique Despend de &c. *De gemeyn-*
u eluaert is geleghen ofi hanghi aen &c.
 Despendeur, m. *vergeuer, verquister.*
 fol Despendeur, *Quytgoe, Ghilde.*
 Despens, m. *Cost, onkost.*
 il sent les vrguens à mes Despès, *Hy maect*
den loncker op mynen cost.

à moins de Despens, Met minder cost oft min costen.

*gagner les Despens, Sijn broot oft sijnen cost winnen.

à ses Despens, Op sijn eyghen borse oft cost.

tant en Despens, Soo vele bedraghen de onco-Despense, f. Oncost, Cost, Becosinghe. (sten.

Despense & perte, Verlies.

compter en Despense, Int wtgheuen stellen.

la Despense monte autant que la recepte,

Den ontfanc ende d'wtgheuencomt ouer een.

faire Despense à quelq chose, Iet bekostighē.

* Despense, f. Een bottelrjye, Spinde.

Despensier, m. Spijsmeester oft bottelgier.

citre grand Despensier du bien d'autrui,

Iemants goet te veel oft onnuttelijc wtgheuen.

la Despensiere, f. Een bottelgierc oft die ouer de

spijse tregiment heef.

Despeindre, Ont verwen, De schilderije wt doē.

muraille Despeincte, Eenen muer daer de

schilderije byna wt oft af is.

Despescher, Metter haeste doen en ouerloopen.

se Despescher, Hem spoeyen en haeslen.

Despescher vn homme, Iemanden expeditie

doen oft bescheyden van ighene dat hy begeert.

* se Despescher de, &c. Hem ontslaen vā, &c.

en Despescher le pais, Tlandt daer af verlos-

sen en quijt maken.

Despesche, m. Verlost, Ontslaen, Ontsleggen.

Despesche, f. Beschickinghe en haeste.

faire bonne Despesche, Hem seluen spoeyen.

la chose sera de longue Despesche, De sake

sal langhe aenloopen.

Despelli, Locht en dun maken, Dunnen.

Despestrer, Ontwerren, Ontlossen.

se Despestrer de, &c. Hem ontslaen oft ontla-

sen van, &c.

Despestre, m. Ontslaen, Ontlast.

Despeupler, Onbewoont maken, Verwoesten.

Despeuple, m. Daer r'voelt al wech is.

ville Despeuplee, Onbewoonde oft verwoeste

Despit, m. Spijt. (stadt.

avec Despit, Spijtelijc.

de Despit, Van spijt en ercheyt.

pat ou en Despit, Tot spijt, Te spijt.

* homme Despit, Haeslich, Die licht gram is.

se Despiter, Hem spijten, Gram sijn.

Despiter aucun, Iemanden segghen datmen

rsijnen spijre yet doen sal.

se Desputant, Hem spijrende.

Despite, f. Spijtighē.

Despite, m. Ghespeten, Vergramt.

Despiteux, m. Spijtich.

Despiteusement, Par despit, Spijtichlijc.

Desplacer, De plaese verlate, daer van wyckē

Desplacer aucun, Iemanden sijn plaese bene-

men, oft wt sijn plaese stooten.

Desplacē, V'ander plaese gheueken.

Desplaire, Mishaghen, Qualijc aen slaen.

ne te Desplaire, En beicht v' niet.

il me Desplaist, Het mishaecht my oft het is

my leet.

* je me Desplay, Ic en heb gheen behaghen aen

my seluen.

citre Desplaisant de quelque chose, Eenich

dinc qualijc afnemen oft daerom droefz'jn.

Desplaisir, m. Mishaghen, Hinder, Leet, Scha-

de oft achterdeel.

prendre Desplaisir, Onghenuecte maken.

faire Desplaisir, Onghenuecte, leet oft ver-

driet aendoen.

prendre à Desplaisir, Qualijc afnemen, noode

Desplaisant, m. Onleestich. (hebben.

Desplaisance, f. Onghenuecte, Mishaghen.

Desplanter, Ontplanten, De plante wederom

Desplier, Ontvouden. (wittrecken.

* Desplier le buffet, Het siluerwerc voorts oft

te voorschijn brenghen.

* Desplier, V'ilegghen, Verklaren.

Desplier son scauoir, Sijn verstant oft weten-

schap te wercke stellen.

Desplic, m. Ontvouden.

Despliment, Ontvoudinghe.

Desplumer, Pluxen, Pluyzen, Ontpluyzen.

Desposseder, Onterven, wi sijn erfgoet, besit oft

possesie stooten.

Despouiller, Beroouen, oft Ontcleeden.

se Despouiller de son naturel, Sijn natuerē

achterlaten oft veranderen.

Despouille, m. Berooft oft Ontcleede.

la Despouille, Den roof.

Despouillement, m. Beroouinghe.

Despourprer, Sijn roos couleur oft purper ver-

wē verliesen.

Despourueu, *cerchez* Desproueue.
 Desprauer, *Bederuen*.
 Desprauc, *m. Bederuen*.
 Desprauation, *f. Bederuinghe*.
 Despriet, *Verbidden, Afbidden*, met *bidden*
verkrighen.
 Despriet, *Mispriffen, Blameren, Lasteren, Ver-*
smaden, Verworpen.
 Despriic, *m. Mispresen, Gheblameert, Ghela-*
siert, Versmaet.
 Desprieur, *m. Mispriffen, Versmader*.
 Despriereffe, *f. Blameerfere, Lastererfse*.
 Despris, *m. Mispriff, Versmaetheyt*.
 Desprissement, *m. Mispriff, Mispriffinghe, ver-*
achtinghe, Versmadinghe.
 Despritable, *c. Mispriffelijc, Verachtelijc, Ver-*
smadelijc.
 Desprisonnet, *Vt de geuancenkisse verlossen*.
 Desprisonne, *m. Vt de geuancenkisse verlost*.
 Desprisonnement, *m. Lossinghe wt de ghe-*
gheuancenkisse.
 Desproueue, *m. Onuoorfien*.
 à Desproueue, *Onuerfien*.
 prendre à Desproueue, *Onueruallen en op sijn*
onuerfien comen.
 Desproueue de conseil, *Onuoorfichtich, On-*
beraedt.
 Desproueue d'amis, *Vriendeloos*.
 feme Desproueue de, &c. *Vrouwe sonder*
oft onuoorfien van, &c.
 Despuceler vne vierge, *Een maecht ontscha-*
ken oft haren maechdom nemen.
 Desraciner, *Gantschelijc en gheheel wtroeyen,*
Den wortel wttrecken, Ontwortelen.
 Desracine, *m. Ontwortelt, Gantsch wtgeroeyt*.
 Desracinement, *m. Vt wtroeyinghe oft wttrec-*
kinghe des wortels.
 Desraison, *f. Onreden, Onredelijcheyt*.
 Desraisonnable, *c. Onredelijc*.
 chose Desraisonnable, *Onbehoorlijcke sake*.
 Desranger, *Vt de oorden stellen*.
 Desrange, *m. Vt de oorden gheset en gestelt*.
 Desreigle, *m. Ongheschilt, Onghemaniert*.
 Desreiglement, *m. Ongheschilttheyt, Onghe-*
mantierttheyt, Onmanierlijchz, Onbebbelijchz.
 Desreiglement, *Ongheschiltelijc, Onmanier-*
 Destelter, *Vt de neten ontwerpen*, (lijc,

Destreumer, *De snoteringhe verdrijuen*.
 Destrider, *Ontrimpelen*.
 Destridement, *m. Ontrimplinghe*.
 Destruier, *Ontruieren*.
 Destrobber, *Stelen, Afnemen*.
 addonne à Destrobber, *Di factich,*
se Destrobber secrettement, Heymelijcken
mech sleypen oft ontsluypen, (lende.
 en Destrobant, *Diefstijc, Diefachtelijc, Alste-*
 Destrobbe, *m. Ghesiolen, Ghenomen*.
 chose Destrobbee, *Ghestolen goet*.
 à la Destrobbee, *Int heymelijc, Secrettelijc*.
 Destrobbeur, *m. Steelder, Dief*.
 Destrobblement, *m. Stelinghe*.
 Destrocher vne maison, *Een huys afworpen*.
 Desrompre, *cerchez Derompre*.
 Desrondir, *Ontronden, Iet dat ront is wederom*
anders maken.
 Destroquer vn homme, *Iemanden met wor-*
stelen ter aerden worpen.
 Destrougir, *Sijn roode verwe oft couleur verlie-*
 Destrouiller, *Troest afdoen*, (sen.
 Destrouille, *m. Troest afghedaen*.
 Destrouler, *Ontrollen, oft wt de rolle schrabben*.
 Destroule, *m. Vt de rolle gheschrabt*.
 Destrouter, *Buyten den wech treden oft gaen*
 Destroy, *voyez Destatroy*.
 Destruier, *De snoteringhe verdrijuen*.
 Destruiner, *Ongheschilt ende onder een legghen*.
 Destruic, *m. Ongheschilt oft onder een gheleyt*.
 Dessacrer, *Ontwijen, Ontheylighen*.
 Dessailir, *Afwendich maken, Afnemē, Benemē-*
 se Dessailir de, &c. *Hē seluen ontrienē vā, &c.*
 je m'en Dessaili, &c. *t'en taiti, Ic ontrienemy*
seluen ende gherieue v.
 Dessauuager, *Temmen, Tam maken*.
 Dessauuage, *m. Ghetemt*.
 Dessellei, *Ontseghelen, Den seghel afdoen oft*
opbreken.
 Desselle, *m. Ontseghelt, Ongheseghelt*.
 Desslein, *m. Voornemen*.
 tout son Desslein, *Al sijnen lust, voornemen*
oft begheerte.
 Desseller, *Den sadel afnemen, Ontsadelen*.
 Desssembler, *Van een doen, Seheyden*.
 Dessengler vn cheual, *Een peert ontengelen*.
 Desserrer, *Lossen, Ontlossen oft ontsluyten*.

D E

Desservir sur table, *De tafel opdoen.*
 Desserte de table, le Dessert ou l'issue de
 table, *Tiesse gherechte ouer tafel.*
 Desserte, *f. Verdienste.*
 Dessleur, *Van een scheidende ende vertrecken.*
 Destiller les yeux, *De ooghen op doen, Tbeletsel*
van voor d'ooghen doen.
 Dessing, *voez. Desing.*
 Dessing, *m. Voornemen, Lust, Begeerte.*
 Dessouer, *Den dorst we: slaen.*
 Dessoler vn cheual, *Den hoest oft horen van*
des peerts voeten af doen.
 Dessonger, *Ontwaken, Ontdroomen, wt des*
droom ontspringhen.
 Dessorceler, *Ontvooueren.*
 Dessous, *Onder.*
le Dessous des yeux, Thol vande ooghe.
le Dessous du pied, Thol oft de plante vanden
voete.
par Dessous, van onder.
 escrire au Dessous, *Onderschrjuen, Onder-*
teekenen.
 Dessouler, *Onsfouderen, Onslouten.*
le Dessus de toute chose, Het opperste van
alle dinc.
 Dessus, *Bouen.*
par Dessus, van bouen
paruenir au Dessus, Tot bouen toe komen.
venir au Dessus, vermeerere, Te bouen come,
oft volbrengnen, Ten eynde brengnen, Tot syn
voornemen komen.
 Destacher, *Ontdoen, Lossen, Los maken.*
 *Destacher, *Een placke widoen.*
 Destaller.
 Desteler les cheuaux, *De peerden wtspannen*
 Destendre, *Lossen, Ontspannen*
 Destendu, *m. Ghelost, Ontspannen.*
 Destitte, *Ontweuen, Ontdraeyen.*
 Destiner de soy mesme, *voor hem nemen oft*
schicken iet te doen, Toeyghenen.
 Destine, *m. verordineert, Toegheschick.*
par ma Destinee, Door dattet soo met my moe-
se wesen.
 Destin, *m. Destination ou Destinée, f. voor*
sieninghe, Toes chickinghe.
 Destituer vne chose commencée, *Dat be-*
ghonnen is verlaten.

D E

Destitué d'amis, *vriendeloo, Sonder vrienden*
 Destitution, *f. verlatenhe.*
 Destitution de compagnie, *Alleenheyt, Een-*
nichbeyt, Verlatenhe van gheselschap.
 Destombir ses mains, *De doouicheyt der han-*
den verdrjuen.
 Destordre, *Ontdraeyen.*
 Destordre le talon, *Den enkel verwringhen,*
se Destordre & fouruoyer, Dolen, Verdolen.
 Destorse, *f. Deltordemet, m. Ontdraeyinghe.*
 Destorses, *Omkeeringhen, Omweghen.*
 Destorse, *f. Dolinghe, Verdolinghe.*
 Destortoire, *f. Een jaghers roede twee voeten*
ende een halflanc, daerse de tacken mede in
een dic bosch af-keeren.
 Destouper, *Onstoppnen.*
 Destourber, *Verstooren, Be'etten, Verhinderen.*
 Destourbe, *m. Versoort, Beleg.* (den.
études Destourbees, Leeringen die belet wor
 Destourbier, *Destourbement, m. Verstooringhe,*
Verlet, oft Belet, Beletsel.
 Destourbeur, *m. Verstoorder, Beletter.*
 Destour, *m. Eenen omkeer vanden weghe, oft*
placise tusshen tgeheerchte daermen lanx gaet
 Deltours & entortillemens, *Den omloop van*
des menschen leuen.
 Destour, *m. Vn lieu destourné, Een plaetse*
die ter sijden af-slaet, Een secreet.
vn Destour de la maison, Een secreet oft se-
crete plaetse vanden huys.
 Destourner, *Afverecken, Af keeren, Beletten.*
 Destourner que'qu'vn de son opinion, *le-*
manden omsetten, van anderen sin doe worden
 *Destourner aucune chose, *Iet ontkeere, Ont*
trecken, oft afnemen en af-hendich maken
se Deltourner d'aucun, Syn aensicht van ie-
manden wenden en keeren.
se Destourner du chemin, Dolen, Verdolen.
on ne l'en peut Destourner, Hyen is daer af
niet te trecken.
 Destourne, *m. Afgekeert, Afgetrocken, Belet.*
 Destourne d'vn lieu, *Vertrocken wt eenighe*
plaetse.
 Destourné du droit, *Van recht versteken.*
 lieux Destournez, *Ongebaende plaetsen, oft*
die bytens weechlyghen.
 lieu Destourne, *Een secreet, verborge plaetse.*
 Destour-

- Destournement, m. *Af-keeringhe, Afreckin-
ghe, Beleifsel.*
 Destournement d'eaues, *De afleydinghe der
wateren.*
 Destournoire, *voyez, Destortoire.*
 Destrainct d'amours, *Onmatelijcke liefde.*
 Destrancher, *In slucken oft van een snyden.*
 Destrancher à coups de langue, *Lasteren.*
 Destranché, m. *In slucken oft van een gesnede*
 De traquer, *Den spuur verliesen, verdolien.*
 Destraindre, *Enghe toefstroopen, Benauwen.*
 le mal qui me Destrainct, *Tquaet dat my be
naut.*
 Destremper, *Weycken.*
 Destrempé, m. *Gheweyft.*
 chair Destrempée, *Gheweyft vleesch.*
 Destresse, f. *Benautehey, Ancxt.*
 en gran le Destresse, *Benaut, Beancxt, oft in-
ancxt.*
 Destroict, m. *Een enghe nauwe plaetse.*
 le Destroict du chemin, *De enghe, engicheyt
oft smalheyt des wechs.*
 un Destrier, *Een oorloochs peert.*
 Destrouffer, *Affetten, Berouuen.*
 *Destrouffer, *Onfchorst, Onthaecken, Neer-
laten, Laten hanghen.*
 Destrouffeur, m. *Affetter, Straetscheynder,
Snaphaen, Roouer.*
 une Destrouffe faite sur les ennemis, *Eene
roof op de vyanden ghehaelt.*
 Destrouffe, m. *Onfchorst, Neerghelaten.*
 Destrouffe, m. *Afgheset, Beroofi.*
 Destrouffement, m. *Affettinghe, Roovinghe.*
 Destruire, *Destrueren, Bederuen, Te niete doen.*
 Destruire & ruiner, *Rafieren, Omworpen.*
 Destruire tout à fait, *ou de fond en com-
ble, Gheheel ende al verderuen.*
 Destruiteur, Destruiseur, m. *Verderuer, Ver-
destruerder, Rafeerder.*
 Destruisant, *Verdestruerende.*
 Destruict, m. *Verdoruuen, Verdestruort.*
 ville Destruicte, *Gherafeerde oft verdestru-
eerde stad.*
 Destruiseur, m. *Verderuer, Destruiseerder.*
 Destruction, f. *Bederuinghe, Verdestrueringhe,
Raferinghe.*
 avec Destruction, *Verderffelijcken.*

- Desualizer, *voyez, Destrouffer.*
 Desveiner, *De aderen benemen en minderen.*
 Desueloper, *Ontwinden,*
 se Desueloper d'une presse, *Hem wt en ghe-
dranghe maken.*
 Desuelope, m. *Ontwonden.*
 Desuelopement, m. *Ontwindunghe.*
 Desveltir, *Onkleden.*
 se Desveltir de quelque chose, *Hem erghens
af ontslaen, onlasten, oft hem dat quyt maken.*
 se Desveltir des vices, *Tquaet verlaten.*
 Desuier, *Steruen, Verfcheyden, vande weerele
scheyden.* (scheynden.)
 Desvifager aucun, *Iemants aensicht oft gedaecte*
 Desvifage, m. *Ghescheynt van aensichte.*
 Desvoiler, *Ontdecken, Ontwimpelen.*
 Desvuir, *Van een doen, Scheyden.*
 Desvynion, f. *Tweedracht, Scheydinghe.*
 se Desvoyer, *Dolen, Verdolen.*
 Desvoyer aucun, *Iemanden verleyden oft vā-
den rechten wech leyden.*
 Desvoyc, m. *Verdoolt.*
 chemin Desvoyc, *Eenen sij wech.*
 estomach Desvoyc, *Onstelde maghe.*
 Desvoiyement, m. *Dolinghe, Verdolinghe.*
 Desvoiyement d'estomach, *Onstellinghe der
maghen.*
 Desvuider, *Vullen, Onledich maken.*
 Desvuide, m. *Onledich, Ghevult.*
 un Det, *En teerlinc.*
 jouer aux Detz, *Met teerlinghen spelen, Dobb-
len, Tuysfchen.*
 le jeu des Dets, *Teerlincs spel, Tuyschspel.*
 joueur de Dets, *Tuysfcher, Speler, Dobbelaer.*
 Detail, m. *wtsnydinghe, wtmetinghe.*
 Detailler, *Vendre en detail, wtmesen, wt ver-
kopen, Mitten stucke verkoopen.*
 *Detailler, *Verfnyden, In tweeën oft in stukken
fnyden.*
 Detaillieurs, m. *wtmeters, Die byde sne oft met-
ten stucke wt verkoopen.*
 Detenir, *Onthouden.*
 Detenu, m. *Onthouden.*
 Detention, *Detenne, f. Achterwaershoudin-
ghe, Onthoudinghe.*
 Detenteur, m. *Die onrechtelije eenich erfgoet on-
der hem houdt, ende dat bejit.*

D E

Deteriorer, *Verergheren.*
 Deteriore, m. *Vererghert.*
 Deterieur, m. *Het quaerste.*
 Determiner, *Ordonneren, Schicken, Bestuyten,*
Voor hem nemen.
 Determiner & ordonner vn jour, *Eenen-*
dach bescheyden, stellen ofi setten.
 Determinance, f. *Bestuytinghe, Voornemen.*
 Determineement, *Bescheydenlijc.*
 Deterter, *Ontgrauen.*
 Deterre, m. *Ontgrauen.*
 *homme Deterre, *Ballinc, Een die gheban-*
nen is.
 Deterrement, m. *Ontgravinghe.*
 Deteſter, *Vervloecken, Vermalediyen.*
 Deteſtable, c. *Vervloecklijc.*
 Deteſtation, f. *Vervloekinghe, Vermaledijinge.*
 Detirer ou tirailler vne perſonne, *Ieman-*
den alleneen ofi euen ſeer trecken.
 ſe Detordre les bras, *Sijn armen verdraeyen*
ofi verwringhen.
 Detracter, *Achterclappen, Quaet van yeman-*
den ſpreken ofi ſegghen.
 Detracteur, m. *Achterclapper.*
 Detraction, f. *Achterclappinghe, Achterclap.*
 par Detraction, *Laſterlijc, Smadichlijc.*
 ſe Detraquer, *Vanaen u ech treden, Den tradt*
ofi ſpeur verluſen, voyez Deluoyer.
 Detrencher, *voyez Detrancher.*
 Detriment, m. *Schade, Verlies.*
 recevoir Detriment, *Schade lijden.*
 faire Detriment, *Beschedighen.*
 Deturper, *Verſmaeyen.*
 Deu, m. *Schuldich.*
 payer l'argent Deu, *Betale datmē ſchuldich is.*
 *en tems Deu, *Iſijnder tijt, Ten behoorlijcken*
tije, Alſt tijt is.
 Deüement, *Behoorlijcken, Alſoort behoort.*
 Deualler, *Afrollen, Afwentelen, Nederlaten*
ofi Afelminnen, Afdalen.
 Deualler au fond, *Te gronde gaen, Sincken.*
 Deualler du vin en la cane, *Wijn kelderē,*
den wijn inden kelder neerlaten.
 Deuancer, *Voorgaen, Ondergaen, Verrastchen.*
 je le Deuance à courir, *Te ga hem te bouen int*
loopen, ofi ic loope ſeerder dan hy.
 Deuaciens, m. *De ouders, Voorouers, Voorſatē.*

D E

Deuant, *Voor.*
 Deuant moy, *Voor my, Voor mijnen ooghen, In*
mijn preſentie ende teghenn oordichcyt.
 le Deuant de ia chemise, *De voorſlippe van*
themde.
 apprens Deuant que, &c. *Leert eerst ofi eer-*
ſien eer, &c.
 ſe tenir Deuant, *Voorſtaen.*
 au Deuant de la ville, *Recht voor de ſtadt.*
 venir au Deuant, *Te ghemoeet comen, Te-*
ghen gaen.
 mettre au Deuant ou Deuant les yeux,
Voor ooghen ſtellen, Te voren legghen.
 *par Deuant, *Van te voren.*
 parle Deuant de, &c. *Int beghin ofi beghint-*
ſel van, &c.
 *parcy Deuant, *Voortijts, In voorleden tijde.*
 *tout Deuant, *Vis à vis, Recht teghen ouer.*
 *Deuant que, *Eer dat.*
 Deuant tout le monde, *Voor al de werelt, Int*
openbaer, Openbaerlijc.
 *Deuant toutes choſes, *Voor al, Voor wt, Be-*
ſonderlijc.
 Deuantiſter, *Eerghijſeren.*
 vn Deuantie, *Deuantel ou Deuâteau, m.*
Een voorſchoot.
 Deuenir, *Worden.*
 Deuenir poure, *Tot armoede comen, Arm*
worden.
 Deuenir à rien, *Vergaen, Te niete gaen.*
 Deuenir ſel, *In ſout veranderen*
 que Deuiendray-je? *Wat ſal mijns gewerde?*
 que Deuiendra ceſt argent? *Wat ſal mē*
met dit ghelt doen?
 Deuenir en herbe, *Groen worden.*
 Deuenu, m. *Gheworden.*
 qu'eſt Deuenu voſtre liure? *Waer is uwen*
boet ghebleuen ofi ghevaren?
 on ne ſcait qu'eſt Deuenu la taſſe, *Men*
weet niet waer de ſchale ghebleuen ofi ver-
varen is.
 Deuers, *Na, Tor.*
 regarde Deuers moy, *Siet my aen ofi na my.*
 il ſera par Deuers moy cache, *Hei ſal by my*
verholen bliuen, Te ſalt ſecreer ofi verbor-
ghen houden.
 Deuers où alles vous: *Vverwaerts gady?*

De-

Deuers midy, *Suydtwaerts.*
 Deuers Orient, *Na den Oosten, Oostwaerts.*
 fille d'un Roy Deuers Oriët, *De dochter van eenen Coninc wt den Oosten.*
 de Deuers la riuere, *Vander reuieren.*
 par Deuers le Roy, *Na oft tot den Coninc.*
 Deuider, *Op een winden, Haspelen.*
 Deuider du fil par pelotons, *Tgaren op klouwens winden.*
 Deuidet, Deuidoer, Deuidoir ou Deuide-
 au, m. *Een spoolrat, wielken.*
 Deuier, *Steruen, Verscheyden, van dit leuen-
scheyden, Ouerlyden.*
 Deuie, m. *Ouerleden, Gestoruen, verscheyden.*
 Deuiner, *waersegghen, Gheraden.*
 Deuine, *Gheraadt.*
 Deuinant, *Twijffelende, Daerna staende.*
 Deuiné, m. *Gheraden.*
 Deuin, m. *waerseggher, voyez, Diuin.*
 Deuineresse, f. *waerseggherfse.*
 Deuinement, m. *waersegginghe, Geradinghe.*
 Devisager, *cerchez, Delvisager.*
 Deuise, f. *Deuyse.*
 Deuifer, *Kouten.*
 *Deuifer & traicter de quelque chose,
Raeditslaghen, Ouerlegghen.
 *Deuifer & mettre par ordonnance, *By ar-
tijkelen ende in oorden stellen.*
 Deuifer vne besongne, *Eenich werck beschey-
den, oft sijnen sin daer van segghen.*
 Deuis, m. *Tsamensprekinghe, Tsamenkoutin-
ghe, Ouerlegghinghe. (klap)*
 Deuis & propos, m. *Cout, Coutinghe, Clap, Ge-
chose de grand Deuis, Sake van grooten be-
grype.*
 la Deuise d'aucun, *Iemandts deuyts, oft aduyts
ende goetduncken.*
 *les Deuises de quelque peinture, *Het in-
houdt oft bediedenis van eenighe schilderije.*
 quelle Deuise y auoit-il en cela? *wat betee-
kende dat? oft wat hadde dat te bedieden?*
 Deuement, *voyez, Deu.*
 Deuoir, *voyez, Debuoir.*
 Deuolu, m. *Procez deuolu en la cour par
appellation, Procez ten houe ghevallen oft ge-
komen by appellatie.*
 impetrer vn Deuolu, *Eenighe benefitie door*

yemants doot verweruen.
 par Deuolu, *Door iemandts doot inde possessie
van eenighe benefitie ghestelt.*
 Deuolutaite, c. *Die eenige benefitie door iemants
doot verworuen heeft.*
 Deuorer, *Opflocken, verslinden.*
 Deuot, m. *Deuoot, Deuotich.*
 Deuotion, f. *Deuotie.*
 Deuotement, *Deuotelyc.*
 D'eux, *Van hemlieden.*
 Deux, *Twee.*
 Deux à deux, *Twee en twee.*
 Deux à la fois, *Twee isamen oft tseffens.*
 tous Deux, *Alle beyde.*
 Deuxfois, *Tweemaal, Tweereysen, Tweewerf.*
 Deuxfois autant, *Tweemacl soo veel, Noch al
soo vele.*
 la Deuxième fois, *De tweede reyse.*
 Dextre, *Adextre, Behendich, Gheschick, Snel.*
 à Dextre, *Ter rechter handt oft syden.*
 vers la Dextre, *Ter rechter sydenwaert.*
 Dexterite, f. *Behendicheyt, Gheschickheyt.*
 Dextrement, *Behendichlyc, Gheschickelijc.*
 Dextrier, m. *Cheual de lance, Een oorloochs
peert, bequaem om de lancie te voeren.*

DI pour jour, *comme Lundi, Mardi, &c.*
Maendach, Dystdach, &c.
 à Di, *Ten daghe.*
 Dia, *Ouy dia, la trouwen.*
 Diable, m. *Een duyuel.*
 Diablesse, f. *Duyuelinne.*
 Diabolique, c. *Duyuelsch.*
 Diaboliquement ou Diableusement, *Als
eenen duyuel, Duyuelsch.*
 Diacre, m. *Diaken.*
 Diaculon, m. *Diakel.*
 Diademe, c. *Icieraet eens Conincx hoofst.*
 Diafane, c. *Deurschijnich, Seer klaer.*
 Dialectique, f. *De conste van wel te disputeren,
Dialectica.*
 Dialecticien, m. *Die sulcken konste weet.*
 Dialectiquemët, *Na de maniere van dialectica*
 Dialogue, m. *Tsamencoutinghe, Tsamenspre-
ven Diamant, Eenen diamantsteen. (kinghe).*
 Diamantin, m. *Soo hardt als diamant.*
 cœur Diamantin, *Eeste enē oft versteent herte*

Diametre, m. Een midden doorgaende linie oft cirkel.
 Diaphragme, m. Membrana oft vellekē mid- den in de dieren, welc iberte en de loofe vāder leueren ende vander milte ſcheydt.
 Diapre, m. Groen oft verciert met bloemen. chemin Diapre, Eenē lieflyckē groenē wech.
 Dict, Dictē, Dictiō, Dictiōn, voiez Dite.
 Dictateur, m. Twas hier voorijis een opperſte heere in Roomen, den welcken allen anāeren raedtsbeeren onderdaen moeſten ſyn, ende deſe wert alleenlyc ghekoren in tyden van noode, tot eenen ſekeren tyt van ſes maenden.
 D'ici, Van hier.
 D'ici, ou Des ici, Van nu, Van hier ofte nu af.
 D'icy à ſix ans, Van nu in ſes iaren. (Lāgen tyt?)
 D'ici à quel tems? Van nu en wanneer? Hoe
 D'ici en auant, Van nu voort aen.
 Diēter, Voorleſen om te ſchryuen.
 Diēte, f. Soberheyt ende geſchilte ordinantie in- eien ende drincken, Diēte.
 Dieu, m. Godt.
 c'elt ſon Dieu, Hy maēter ſynen Godt af, Hy maēter groot werc oft heyligh daē af.
 Dieu merci, Graces à Dieu, Godt danc, Go- de lof.
 de par Dieu, A bien vienne tout, In Godts name, Daer ſla gheluc toe.
 à Dieu, Vaert wel, Blijfi Gode beuolen.
 à Dieu ne plaiſe, Dat wil Godt verhoeden.
 Dieu le vueille, Godt geeſi, Dat gheue Godt.
 Dieu aidant, Metter hulpen Godts.
 jurer Dieu, Godt tot getuyge roepen oft nemen.
 Diffamer, Schandt vleckē, Onteeren.
 Diffame, m. Gheſchandt vleckē, Onteert.
 Diffame, f. Onere, Schande.
 Diffamation, f. Onteeringe, Schandt vleckinge.
 Diffamatoire, c. Onteerende, dat onteert.
 libelle Diffamatoire, Verſmadelycken oft ſchandelycken brief.
 Differer, Wiſtellē, Vertrecken, Wiſtel oft ver- trec nemen.
 Differer d'vne nuict, Eenē nacht wiſtellen.
 ſans Differer, vervolghens, ſonder ophouden oft vertrec.
 *Differer, Eſtre different, Verſchillen, Niet aereencomen, Onghelyc ſijn.

vn Different, Verſchil, Twiſt, Queſtie.
 eſtre en Different auec aucun, Oneens ſijn,
 Twiſt ende queſtie teghen yemandt hebben.
 cause Differente, Een onghelyc proces.
 plus Different, Meer verſchillende, Ongelijcker.
 Delation, f. Delayement, m. Wiſtel, Wiſtel- linghe, Vertrec.
 Difference, f. Verſchil, Onderscheyd.
 Difference, f. Tweedracht, Gheſchil.
 mettre Difference, Onderscheiden.
 il y a peu de Difference, Het ſchilt oft ver- ſchilt ſeer weynich.
 Differement, Verſcheydentlyc.
 Difficile, c. Swaer.
 Difficile & deſdaigneux, Quellijc, Moeyelijc, Gheemelijc.
 aucunement Difficile, Swaerachtich.
 Difficile à faire, Swaer oft quaat om doen.
 qui fait du Difficile, Die eenich danc groot acht oft op hooghen pryſe houdt.
 Difficulte, f. Swaricheyt, Moeyte.
 Difficulte d'vriner, De coupiſſe.
 propoſer quelque Difficulte à aucun, Ie- manden een queſtie voorſtellen.
 foudre vne Difficulte, Een raetſel radē, Een doncker vrage verclaren.
 Difficilement, Swaerlijc.
 plus Difficilement, Swaerlijcker.
 Diffinir vne choſe, Eenighe ſake verclaren oft van malkanderen ſcheyden.
 Diffinition, f. Diffinitie, Verclaringe.
 Diffinitif, m. Scheydende, Dat verklaert ende van malkanderen ſcheydt.
 Difforme, c. Leelijc, Miſmaet.
 Difformite, f. Leelijcheyt, Miſmaettheyt.
 Difformement, Leelijcken, Miſmaetelijcken.
 Digerer, verdouwen, verteeren.
 Digerer bien vn Conteil, Eenē raet wel bepeyſen, ouerlegghen ende herknouten.
 Digestion, f. Verdouwinghe, Verteeringhe.
 faculte Digestiue, De kracht wā te verteeren oft te verdouwen.
 Digitale, f. Vingherhoet kruyt.
 Digne, c. Veerdich.
 eſtimer Digne, Veerdich achten, In weerden houden.
 Dignite, f. Veerdicheyt, ofi heerlijcheyt.

constitué en Dignité, In eenige officie gestelt.
 Dignement, *W*eerdichlijk.
 Digression, *f.* Alsmen wyt wiloopt in de redene want voorgenomen propoost.
 faire des Digressions hors le propos, *W*yt willoopen van sijn voorgenomen propoost.
 Dilater & estendre, *Verbreeden*.
 Dilaté, *m.* *Verbreedt*.
 exceptions Dilatoires, *Exceptien* diet proces verlenghen.
 Dilation, *f.* *Verlenginghe*.
 Diligent, *m.* *Vlyich*, *Neerlich*.
 Diligente, *f.* *Neerflighe*.
 Diligenter, *Beneerstigen*, *Voorderen*.
 se Diligenter, *Hem haesten*, *spoeyen*. (lijcken.
 Diligement, ou Diligement, *Neerste*.
 Diligence, *f.* *Neersticheydt*.
 vser de Diligence, *Metter haeste doen*.
 en Diligence, *Neerstelijc*, *Dapperlijc*.
 Dimanche, *m.* *Soendach* of *Sondach*.
 le Diméche de pasques fleuries, *Palmsoen*.
 Dimension, *f.* *Vermindinghe*. (dach.
 Diminuer, *Minderen*, *Verminderen*.
 Diminuer quelque meschant cas, *Tseyt* verfoeten of *cleynder maken*.
 Diminué, *m.* *Ghemindert*.
 Diminution, *f.* *Minderinge*, *Verminderinge*.
 bailler Diminutions, *De minuten* int recht ouerghen.
 Dinandier, *m.* *Ketelaer*, *Ketelbuter*.
 Dinanderie, *f.* *Coperen* of *eerenwerck*.
 Diner, *voyez* *Dinuer*.
 Diocese, *m.* *Bisdom*, of *een plaets* yemanden om te regeren toegheschikt.
 Dire, *Seggen*.
 voulez vous Dire? *Dictees vous cela?* *Meyn* dijt of *Segdjt ooc?*
 Dire ce qu'on a sur le cœur, *Sijn herte* ontdekken.
 Dire bien d'aucun, *Yemant prysen*.
 Dire en brief, *Int corte verhalen*.
 Dire le contraire, *Dire que non*, *Ontkennen*, *Loochenen*.
 se Dire maistre, *Hem meester laten noemen*.
 c'est à Dire, *Dats te seggen*, *Dat beteekent*.
 Di moy, *Vertelt* of *segt my*.
 Di m'en vn, *Noemter* of *seghier my een*.

Dile, *Seght* of *voorts*, *Verklaret*, *Openbaret*.
 Dis tu? *Ist ooc soo?*
 que faut il tant Dire? *Wat noot ist soo veel* woorden te maken? (ben.
 on me Dit tō frere, *Men seyt* dat ic v broeder c'est bien Dit à toy, *Ghy hebbet wel voren*, *Tis* wel van v gheseyt.
 vn commun Dict, *Een gemeyn segghen* of *spreecwoord*.
 *ily a bien à Dire, *Dat lieght hem watte*, *Het* schilt vele.
 Dictier, *Voorlesen* om te schrijuen.
 vn Dicton, *Een spreucke* of *spreecwoord*.
 perit Dicton, *Een heerlijc spreucxken*.
 Dicton d'arrests & sentences, *Een beschreue* boec of *pampier van ghewesen vonnissen*.
 vne Diction, *Een woort*.
 Dictateur, *voiez* *Dict*.
 Direct, *m.* *Recht*, *Gherecht*.
 la Directe seigneurie, *De rechte heerlijcheydt* of *besittinghe* van eenich dinc.
 ligne Directe, *f.* *De rechte lime*.
 Direction, *f.* *Rechtighe*.
 Directement, *Rechtelijc*.
 Directeur, *m.* *Die iet rechtet* of *slecht maect*.
 Diriger, *Rechten*, *Oprechten*, of *slecht maken*.
 Discepter, *Disputeren* vā eenich vershil, *Den* twist scheidē.
 Disceptation, *f.* *Twist* of *disputatie* vā eenich vershil.
 Disceptateur, *m.* *Die den twist scheidt*.
 Disceptatrice, *f.* *Eene die den twist scheidt*.
 Discerner, *Onderscheiden*.
 Disciple, *c.* *Discipel*, *Leerkint*.
 Discipline militaire, *De conste vanden crijch*.
 les Disciplines liberales, *De vrye consten*.
 Discommoder, *Schade doen*, *Hinderen*.
 Discommodation, *f.* *Hinderinghe*.
 Discontinuer, *Ophouden*, *Eenen tijt lanc laten* staen, *Niet volbrengen*, *laten varen*, *verlaten*.
 Discontinuer, *m.* *Onuoldaen*, *Onuolbracht*.
 coutumeloneg tems Discontinuce, *Ghe*woonte die langhen tijt stille ghestaen heeft.
 Discontinuation, *f.* *Ophoudinghe*, *Afatinghe*.
 Disconuenir, *Verschillen*, *Niet ouereencomen*.
 Disconuenance, *f.* *Vershil*, *Tweedracht*.
 Discord, *m.* *Dissenfion*, *f.* *Twist*, *tweedracht*.

mettre en Discord, *Twist maken.*
 Discorder, *Twistich ende tweedrachtich z. jn.*
 l'Instrument est Discorde, *D'Instrument is on. elst.*
 Discordant, m. *Twistich, Tweedrachtich, Discorderende.*
 Discourir, *Ouer slaen, Ouerlegghen, Bepeysen.*
 *Discourir, *vertellen, verhalen.*
 Discours, m. *Ouerlegghinghe, Ouerpeysinghe.*
 le Discours d'un procez, *Het vervolch van een proces.*
 Discours, m. *verhael, vertellinghe.*
 Discrèper, *verschillen.*
 Discrèpence, f. *Differentie, verschil.*
 Discrèt, m. *Bescheiden, Discreet, voorzichtich.*
 Discrètation, f. *Onder scheidt, Discretie.*
 Discrètèment, *Bescheidentlic.*
 Discrucier, *Seer quellen, vexeren.*
 Discuter plusieurs opinions, *Vele meyningen wel ondergronden ende verklaren.*
 apres avoir tout bié Discute en sa pensèe, *Na dat hyt by sij seluen al wel ouerleyt hadde.*
 faire Discussion sur les biens du debteur, *Den schuldenaer wt sijn goet setten.*
 Dilènier, m. *Thiendeman.*
 Disert, m. *Gheschiet int spreken, wt sprekende.*
 Disèrtemènt, *Gheschiedelijc.*
 Disèteux, m. *Ghebreckich, Behoefich, Behoefstijc.*
 Disette, f. *Ghebrec, Behoefstijcheyt.*
 auoir Disette, *Ghebrec hebben of lijdèn.*
 Disgrace, f. *Quade gratie, wanjonste.*
 l. Disgrace de &c. *De onjonste of quade gratie van &c.*
 tu fais cela avec tant de Disgrace, que &c. *Hy maect dat soo leelijc en onghesien, dat &c.*
 Disjoindre, *Ontdoen, Scheiden.*
 Disjonction, f. *Ontdoeninghe, Scheidinghe.*
 Disjonctif, m. *Ontdoentlic, Scheidelijc.*
 Disloquer, *versluycken, verreycken.*
 Dislocation de membre, f. *versluyckinghe, verreyckinghe.*
 Disloque, m. *versluyt, verred.*
 Disines, *voez Decime.*
 Disner, *De thienden verpachten.*
 Disneur, m. *Onsfanger of verpachter vande tienden.*
 Disner, *Het noenmael eten.*

vn Disner, *Het noenmael.*
 Disne, m. *Het noenmael gegheten.*
 Disparèr ou Disparoir, *verdwijnen, wt ghesichte waren.*
 Disparu, m. *verdwenen.*
 Dispenser, *Dispenseren, vryheyt geuen om te mogen doen.*
 Dispenser de la loy, *vander wet wt nemen.*
 Dispense, m. *Gedispenseert.*
 Dispensation, f. *Dispensatie.*
 Disposer, *Schicken, Ordonneren.*
 Disposer de ses biens par testament, *Sijn goeden by testament maken.*
 Disposé, m. *Gheschiet, Gheordineert.*
 il est Disposé, *Het is beschiet.*
 Dispost, m. *Ghesont, meluarende.*
 mal Dispost ou Disposé, *Qualijc varende, Niet wel te passe of gbedisponeert.*
 Disputer, *Disputeren, Argueren.*
 Disputè, m. *Ghedisputeert.*
 Dispute, Disputation, f. *Disputatie, Argueren.*
 Dissènable, c. *Onghelijc.* (ghe.)
 Dissimuler, *weynsen, Gheweynsen.*
 Dissimulateur, m. *Ypocryt, Geueynst mensch.*
 Dissimulatrice, f. *Gheueynstde vrouwe.*
 Dissimulation, f. *Geueynstheyt, Geueynst gelact.*
 Dissimulèment, *Gheueynstelijc.*
 Dissiper, *verstroeyen, verquisten.*
 Dissipateur, m. *verquister.*
 Dissipation, f. *verstroeyinghe, verquistinghe.*
 Dissolu, m. *Ongheschiet, Onghemaniert, Versel.*
 Dissolution, f. *Ontdoeninghe, of ongheschietheyt van leuen.*
 Dissolant, m. *Qualijclydende.*
 Dissoudre, *Iemants aenlach te nieste doèn en verstooren, of Lossen, Ontbinden.*
 Dissuader, *Ontraden.*
 Dissuasion, f. *Ontradinghe.*
 Distant, m. *verschillende, of verre wā ee staede.*
 Distance, f. *verschil, wydde, verheyt.*
 Distamment, *verscheydentlic, verschillic.*
 Distension, f. *wtstreckinghe, wtspanninghe.*
 Distiller, *Distilleren, Afdruppen.*
 eaux Distillees, *Ghedistilleerde watenen.*
 Distillèment, m. *Distillation, f. Distillatie, Afdruppinghe.*
 Distillations d'humeurs, *Catharren.*

Distinguer, *Onderscheyden, Van een legghen.*
 Distinct & separate, *Onderscheyden, Gescheydē.*
 Distinction, *f. Onderscheydinghe.*
 Distinctement, *Bescheydentlyc.*
 Distique, *m. Twee veersen oft rijmen.*
 Distraire, *Van een trecken oft rucken.*
 Distraict, *m. Van een getrocken.*
 choses Distrayantes, *Afrefelen, Dinghen die eenen afkeeren.*
 Distraction, *f. Afreckinghe, Afruckinghe.*
 Distribuer, *VVideylen.*
 Distribuer en bandes, *In hoopen stellen.*
 Distribuer argent à chascun, *Eenen yeghelijken ghelt gheuen, wtreycken oft wdeylen.*
 Distribuer le proces, *Eenghefourniert proces laten visiteren.*
 proces Distribue, *m. Een ghefourniert proces dat ghegheuen is om te ouersten.*
 Distribue, *m. VVigbedeylt.*
 Distribution, *f. VVideydinghe, Distribueringe.*
 la Distribution des proces, *De ouerghewinghe van eenige furneert proces om te laten visiteren*
 Distributions qu'on donne aux chanoines, *De prouen vande Canonicken.*
 les menues Distributions, *De prouen der armen, De aelmoessen.*
 double Distribution, *Dobbel proue.*
 Distributeur, *m. VVideylder.*
 Diuers, *m. Verscheyden, Menigherley oft Verschillende, Different.*
 du tout Diuers, *Gheheel ende al diuers oft verscheyden.*
 en Diuers lieux, *In menigherley oft verscheyden plaetsen.*
 chose Diuerse, *f. Verscheyden dinc.*
 Diuersement, *Verscheydentlyc.*
 Diuersifier, *Veranderen, Anders oft verscheyden maken.*
 Diuersite, *f. Verscheydenheyt, Onghelijcheyt, Vershil.*
 Diuertir, *voyez Destourner.*
 Diuin, *m. Godlyc.*
 chose Diuine, *Godlyche sake.*
 Diuinement, *Goddelycken.*
 Diuinite, *f. Goddelijcheyt.*
 quelque Diuinite, *VVat Goddelijcx.*
 un Diuin, *Een waerseggher.*

Diuiner, *VVaersegghen.*
 Diuinance, *ou Diuination, f. VVaersegghinghe, Gheydinghe, Voorfieninge van toecomede*
 Diuiser, *Scheyden, Deylen, Paerten. (dingē.*
 Diuiser & borner, *Afscheyden, Afsalen.*
 Diuiser & mettre par ordonnance, *By artijckelen ende in ordnantie stellen.*
 Diuise, *m. Ghescheyden, Ghedeylt.*
 Diuision, *f. Scheydinghe, Deylinge, Paertinghe.*
 * Diuision, *Scheydinghe door tweedracht, Afwijkinghe.*
 Diuiscement, *Verscheydentlyc.*
 Diuorse, *f. Scheydinghe van sijn huysvrouwe.*
 faire Diuorse avec vne femme, *te Diuorser, Sijn huysvrouwe va hē doen oft scheydē.*
 Diuretique, *c. Dat de cracht heeft om te doers pissen.*
 Diuulguer, *Openbaren, Openbaer maken, wtspreyen, verbreyden.*
 Diuulgue, *m. Gheopenbaert, VVighespreyt.*
 Diuulgue par tout, *Ouer al verbreyt oft bekt*
 la chose est Diuulguee & semee par tout, *De sake is oer al verbreyt, Men spreeter o-*
 Dix, *m. Thien. (uer al af.*
 Dix à la fois, *Thien tseffens.*
 trois fois Dix, *Derichmael.*
 Dix pour cent, *Thien ten hondert.*
 Dixfois, *Thienmael, Thieueruen, Thienreyfen.*
 Dixième, *c. De thienste.*
 Dixsept, Dixhuiet, Dixneuf, &c. *Seuenthiē, Achthien, Neghentien.*
 Dixseptfois, Dixhuietfois, Dixneuffois, *Seuenthienmael, Achthienmael, Neghentienmael.*
 Dixseptième, Dixhuietième, Dixneufième, *c. De seuenthiēste, Achthiēste, Negentiēste.*
 Dizain, *ou Dixain, m. Dat thien inhoud.*
 vne Dizaine, *Een ghetal van thienen.*

D O

D O A Y, *Duur ay een stadt in Vlaenderen.*
 Docte, *c. Gheleert.*
 Docile, *c. Leerzaam, Begrijpelyc.*
 Docilite, *f. Begrijpelycheyt.*
 Doctement, *Gheleerdelyc.*
 bailler Doctrine, *Onderwijfen.*
 Docteur, *m. Een doctoor.*
 Docteur bullé, *Ghemacten doctoor.*

D O

Doctorie, f. Doctoorſchap.
 Doctrine, f. Leerſinghe.
 Document, m. Een ſhoonſinghe of bewijſinghe.
 Dodeliner, Troetelen.
 Dodelineur, m. Troeteleer.
 Dodeline, f. Troeteleerſſe.
 Dogmatizer, Statuyten ordonneren.
 Dogue d'Angleterre, m. Een engeliſche dogge.
 Dougt, Een ringher.
 Doigriet, m. Vingherhoet.
 Douſil, Een wijroede.
 Dol, m. Bedroch. (droch.)
 par Dol & trôperie, Bedriechlycken, Met be-
 dolent, m. Droef, Droevich, Bedroeft.
 Dolente, f. Droef, Bedroefde.
 Doleur, f. Droefheydt.
 Doleur de cœut, Vveedom, Pijne aen iberte.
 tresgrande Doleur, Onuerdrachtlycke pijn of
 ſeer groote droefheydt.
 ſe Doloir, Vveedom of pijn hebben.
 la teſte me Deut, Mij a hoofft doet my ſeer.
 Doloufer, Jammerlycken claghen.
 ſe Dolouſant, Jammerlycken claghende.
 Doloureux, m. Claghelyc, Jammerlyc.
 Doloſeuſement, Clagelycken, Jammerlycken.
 Doleance, f. Gheclach of ghekerm.
 Dolentement, Smertelycken.
 Doler, Effenen, Schauen.
 Doloire, f. Een ſchane.
 Doloire, f. Een aexe, Groote byle daermen, het
 rouſte van eenich hout mede aſhout.
 Dom Jehan ou Pierre, Heer Ian of Peeter.
 Domeltique, c. Huysghenoot, Vanden huys.
 Domeltique, c. Tam, Gheremt.
 Domeltiquement, Tammelyc.
 Domeltiquer, Temmen.
 Domicile, m. Een woonplaetſe.
 Domicilie, Die gehuyft is of in een huys woont.
 Dominer, Heerſchappen. (per.)
 Dominateur, ou Domineur, m. Heerſchap-
 Domination, f. Heerſchappij.
 Dominotier, m. Meyeſter, Pluymſtrijcker.
 Dommage, m. Schade.
 c'eſt Dommage, 'Tis ſchade en jammer.
 Dommageable, c. Schadelijc.
 Dommageablement, Schadelijcken.
 Dompter, voyez Donter.

D O

Dompte venin, Swaluwe wortel, Een kruyt
 Don, voyez Donner. (reghen ſenjn.)
 *Don, voyez Dom.
 Donc, ou Doncques, Dan.
 à toy Doncques, Ighelt u dan, of 'Tis voor
 Dond, voyez Dont. (u dan.)
 Dongeon, m. Den wtkey van een caſteel.
 Donner, Gheuen.
 Donner à faire, Te werke ſtellen of gheuen.
 Donner vne loy, Een wet ſtellen.
 Donner la bataille, Den ſlach leuere.
 ſe Donner à quelqu'un, Hem ſeluen een an-
 der ouerghen.
 *ſe Donner de garde, Hem wachten, toefen-
 ende hoeden.
 il ſe Donne du bon tems, Hy maect goede
 chiere, Hylaet hem wel traſteren.
 Dôner dedas, Aenualen, Inuaren, Indrukken.
 Dôner reſpôſe, Antwoorden, Antwoorde geue.
 Donner ou bailler en don, Schencken.
 Donner ou faire bon traictement, Vvel
 traſteren of ſeſſeren, Goede ciere aen doen.
 en Donnant, Gheuende.
 Donneur, m. Gheuer.
 Donne, m. Ghegheuen, Ouerghegheuen.
 Don, m. Een gifte, Gheſchenc, Prefent.
 Don de Dieu, Een gaue Gods.
 Donaiſon ou Donation, f. Begavinghe, Be-
 ghifinghe, Beſchenckinghe.
 Donnement, m. Gheuinghe.
 vne Donnée, Een gaue, ghifte of ſchenc.
 Donne-vie, m. Die het leuen gheeft.
 Donſil, m. Een ſpeetken.
 Dont: Van waer? Waer wt?
 Dont il appet que, &c. Waer wt dat het
 blyft dat, &c.
 Dont vient cela? Hoe comt dat?
 Donter, Temmen, Bedwinghen.
 Donte, m. Gheremt.
 Donteur, m. Temmer.
 Dontereſſe, f. Eene die tam maect.
 Dontable, c. Tammelyc.
 Donteiment, m. Temminghe.
 Donzelle, f. Een alle, een wiſch.
 D'or, Van goude Ghulden of vergulden.
 vne taſſe d'Or ou dorée, Een gouden, gulden
 of vergulde ſchale.

Dorade,

Dorade, f. Zeebraessens.
 Dorer, Vergulden.
 Dore, m. Vergult.
 *Dore, m. Schoon.
 Venus la Dorce, De schoone Venus.
 Dorure, f. Vergultsel ofi verguldanghe.
 Doreſenauant, ou Doreſnauant, Van nu voortaan.
 Dormir, Slapen, Rusten.
 Dormir la grille matinée, Eē gat indē dach slapen.
 Dormir profondemēt, Vast slapen.
 en Dormant, Al slapende, Inden ſlaep.
 Dormeur, m. Slaper.
 Dortoir, m. Een ſlaepcamer ofi dormter.
 *Dortoir, m. Een kerchof.
 le Dos, m. Den rugghe.
 tourner le Dos, Den rugghe keeren, Gaen loope.
 eſcrit au Dos, Op de auerchte ſyde geſchreuen.
 Dole, f. De grootte van een arancxen diuelc den medecyn den apoteker ordīneert om den patient teender reysen in te gheuen. (beel.
 Dofferaſſe, f. De note daer den balc op ruſt, kar
 Doffier, m. Daermen mitten rugghe kan tegen ſitten of leenen.
 banc à Doffier, Banc daermen tegheeleent.
 chaire à Doffier, Eenen leenſtoel.
 Doffier d'vn pauillon, Cleedt dat bouen den hoofſpenel hangt.
 Doſt, m. Houwelijc goet datmen met de vrouwe ten houwelijc gheeft.
 Douaire, m. Het goet dat den bruydegom indē houwelijcxſche voorwaerde de bruyt beloeft.
 Douainiere, f. Eene die haer gheſtoruen mans goeden ontblaet, Een doumagiere.
 Double, c. Dobbel, Twee vouchich.
 le Double de quelque eſcriture, De copie van eenich gheſchriſte.
 *le Double, Het dobbel, Tweemaal ſoo vele.
 au Double, Int dobbel, Twee vouchichlijc.
 Doubler, Dobbelerē, Dobbel maken, Voeyeren.
 *Doubler, Cronnen, Buyghen, Toe vauwen.
 Doubler quelque eſcriture, Eenich geſchriſte te ſchryuen, ofi copieren.
 Double, m. Verdobbelt, Gheuoert.
 nous auons chacun Double, Wy hebben elc tweemaal ghedaen.

Doublement, In twee manieren.
 Doublement, m. Dobbeleringhe.
 Doublement d'eſcriture, m. Copieringhe, wiſchrijuinghe.
 vn Doublet, Een dobbel knoppe ofi botte.
 Doublure, f. Voeyeringhe.
 Doublier, m. Een lanc ende breet ofi dobbel ammelaken.
 Doubter, Twiſſſſelen, Vreeſen.
 je Doubte que, &c. Ic vreeſe, ſorge ofi duchte dat, &c.
 on Doubte, Men twiſſſelt.
 il n'en faut point Doubter, Men derffer niet voor ſorgen.
 *ſe Doubter de quelque choſe, Muſſen riecken, Vermoeyen.
 il ſe Doubte que, &c. Hy heeft gheroken dat.
 on Doubte, Men ſorcht ofi twiſſelt.
 je m'en ſuis Doubte, Ic hebber ſorge voren ghehaet, Ic ſacht comen, Ic root van verre.
 Doubte, f. Twiſſſel, Twiſſſelinghe.
 Doubte, f. Vreeſe, ofi Onſach, reuerentie.
 avec Doubte, Twiſſſelachtelijcken.
 ſans Doubte, Sekerlijcken, Ghewiſſelijcken.
 eſtre en Doubte, Beixt, benant, be vreeſt ſijn.
 il eſt en Doubte, Het ſtaet dus en ſoo.
 mettre en Doubte, Twiſſſelachtich maken, Vertwiſſſelen.
 Doubtement, m. Twiſſſelinghe.
 Doubteux, m. Onſeker, Twiſſſelachtich.
 chole Doubteuſe, Onſekere ofi twiſſſelachtich ſake.
 s'il y a quelque piece d'argēt Doubteuſe, je, &c. Iſſer eenich ſtuc gheleſ dat v dunnē te licht ofi niet goet te ſijne, ic, &c.
 Doubtable, c. Daer aen te twiſſſelen is.
 Doubtance, f. Twiſſſelachticheydt.
 Doubteuſement, Onſekerlijcken, Twiſſſelachtelijcken.
 Douceur, voyez Doulx.
 Douer, Beghauen, Beghiſten, Houwelijc goet gheuen.
 Douc, m. Beghiſt, Beghaeft.
 vne Douille, De buyſe ofi ſchacht van een ſpreſſe ofi ſavelijne.
 Douillet, m. Lecker, Teerachtich, Soet.
 Douilletement, Soetkens, Teerkens.

D O

se Douloir, *VV*eedoen of pijn hebben, Hem be-
 droeuen of beclaghen.
 Doulx, m. Soet, Gratieus.
 vn Doulx parler, Een liefelijcke of vriende-
 lijcke sprake.
 Doulx à taster, Saecht om aen tasten.
 Doulx & courtois, Courtois, Beleeft, Liefsijc.
 vn Doulx dormir, Eenē gerustē en soetē slaep.
 * tout Doulx, Al stillekens, Sonder gherucht.
 Doulce, f. Soete.
 * la Doulce personne, *VV*at eenen soeten bab-
 baert, Siet het suete manneken.
 Doulcel, Doulceler, m. Soetkens, Soetachtich
 Doulceastre, c. Soetachtich.
 Doulcereux, m.
 Doulceur, f. Soetheyt, Soeticheyt. (heyt.
 Doulceur & priuauté, f. Saechthz, Tamme-
 Doulceur, f. Saechtmoedicheyt, Saechtinnichz,
 ma Doulceur, Mijn suycer mondeken.
 Doulceur de chant, Lusticheyt des ghesanx.
 la trop grand Doulceur des juges, Al te
 grooteslappicheyt ende toelatinghe vande
 Doulcement, Soetelijc. (rechtens.
 tout Doulcemēt, Sachtelijc, Al stillekens, lanc
 saemlijc, Met goeyer moeyten.
 Doulx-amer, Dat half soet ende half bitter is.
 Doulx-graue, Doulcement graue, Een die
 stillekens, statich ende deghelijc is.
 Doulx-inhumain, Een die half goedertieren-
 ende half wreet is.
 Doulcine, voyez Cymaises.
 Douleur, voyez Dolent.
 Douzil ou Faulset, m. Een wijnroede.
 Douter, voyez Doubter.
 Doune d'vn muy, De girghel daer den bodem
 in comt.
 les Douues d'vn chasteau, De grachtē van eē
 Doux, voyez Doulx. (casteel.
 Douze, Twelf.
 Douze fois, Twaelfmael.
 le Douzieme, De twaelfste.
 vn Douzain, Eenen struyer.
 vne Douzaine, Een dosijne, Twaelf.
 vn Doyen, Eenen deken.
 Doyenne, ou Deaume, m. Dekenschap.

D R

DRAGEE, f. Eertsuycer, Bancket suycer,

D R

Tergie, Het leste gherechte met den keese.
 Dragee aux cheuaux, Ghemenght voeder
 voor de peerden.
 Drageon-pampier, m. Een wijngaertrancke
 die niet dan bladeren voort en brenghet.
 Drageon-fruictier, Eē vruchtbare wijngaert
 scheute of trancke.
 Drageon-fourcheron, Eē riessen of byscheu-
 te vanden wijngaert.
 Dragme, voyez Drame.
 vn Dragon, Eenen draec.
 Drame, f. Een vierendeel van een loot.
 Dramer, Met maten besighen ende wtreycken.
 Drap, m. Laken.
 Drap de couleur blanchet, canelat, leonar
 ou verdgay, Laken van witten, leeuwen- of
 donckerlicht verwe.
 Drap delié, Fijn laken.
 Drap funebre, Een roucleedt.
 vn Drap bien drapé, Vast laken.
 Drapeau, ou Drapelet, m. Eenenlijnen doec,
 Sledtse of vodde. (stael.
 le Drapeau d'vn fusil, Het vont van een vier
 Draperie, f. Een d'aperije, of plaetse daermen
 laken maet of vercoopt.
 Draperie, voyez Vignettes.
 Drapier, m. Lakenmaker of vercooper.
 Draque, Drac.
 Dresser ou radresser vne chose courbe, Eē
 nich trom dinc weder rechten of recht maken.
 * Dresser ou releuer, *VV*eder opheft of rechtē
 * Dresser la viande, De spijs aendienen of
 rechten.
 * Dresser ou former à quelque chose, Fat-
 sonneren, Erybens toe bequaem maken.
 * Dresser la droicte route de la chasse qui
 fuit deuant, Den rechten spur vande beeste
 die voren loopt ontmoeten of vinden.
 Dresser droict contremont, Steyl oprechten.
 Dresser les doigts, De vingheren opsteken.
 Dresser son cas, Sijn sake beschickē of bestellē.
 Dresser vn cheual, Een peert fasonneren of
 gehandtsaem maken.
 Dresser des finesles, Bedroch of schalcheydt
 voortstellen.
 Dresser vn proces à quelqu'vn, Iemanden
 eenich proces aenrechten of aenjaghen.

Dref-

Dresser les lits, *De bedden maken.*
 se Dresser & tenir droict, *Recht op staen.*
 * se Dresser vn bon heur, *Sijn saken soo aenstellen datse wel ghelucken.*
 Dresse, m. *Opgherecht, Opghebeuen.*
 Dressoir, m. *Rechtbâc of tafel, Tresoor, Buffet.*
 Driades, *voez Dryades.*
 Drillante flamme, *Een vlamme die ghelinstert of bliet.*
 Driller, *voez Briller.*
 Drogue, f. *Een droghe, Drooghe ware of medicijne voor de Apotekers.*
 Droguerie, f. *Droogherije.*
 Drogueur, ou Droguille, m. *Een drooghst, Die droogherije vercoopt.*
 Droguet, m.
 Drogue-man, m. *Taelman, Taelspreker.*
 Droict, m. *Recht.*
 à Droict, *Stracx of recht door.*
 couper à Droict fil, *Recht op de draet afsnijde.*
 il est allé là de Droict fil, *Hy is recht derwaerts henen ghegaen.*
 tenir à Droict, *Na het recht met yemanden voort varen, of voor goet ende oprecht houde.*
 * il se tient Droict, *Hy staet recht op sijn beene.*
 * Droict en ce lieu, *Recht of juist op die plaes.*
 * parler à Droict, *Bescheedelijc spreken. (se.)*
 * n'aller point Droict en besongne, *Onrechtelijc of niet recht handelen.*
 * vous ne faictes rien à Droict, *Ghy en doet niet te deghen.*
 * Droicts ou vrays gendarmes, *Oprechte of rechtsinnighe krijchslieden.*
 * Droicts, m. *Rechten.*
 Droictement, *Rechtelijc, Gherechtelijc.*
 * Droictement à l'heure, *Iust op den tijt, Recht van pass.*
 * Droict, m. *Het recht.*
 Droict rigoureux, ou Rigueur de droict, *Het scherp recht.*
 le Droict des Pontifes, *Het gheestelijc recht.*
 vn homme Droict, *Een oprecht ende redelijc man.*
 le Droict ciuil & Canon, *Het gheschreuen Keyserlijc ende Pauselijc recht.*
 le Droict des chiens, *Het afghesneden stuc vleesch vande jacht voor de honden.*

* faire Droict, *Gherechticheyt hanieren, Gherechtelijc of oprechtelijc handelen.*
 * venir à les Droicts, *Sijns selfs worden, Vv' voochdijc gaen.*
 à tort ou à Droict, *Met geweld, Tjy met recht of met onrecht.*
 à bon Droict, *Met goede reden, Met recht.*
 vendre de Droict, *Met recht of metten heere vercoopen.*
 j'ay Droict de le faire, *Ik macht wel doen, Ik hebbe recht daer toe.*
 Droictier, m. *Een die recht is.*
 Droicture, f. *Gherechticheyt.*
 juger contre Droicture & raison, *Onrechtelijc oordeelen, Een onrecht oordeel gheuen.*
 soubtenir Droicture, *Het recht voor staen.*
 Droicturier, m. *Oprecht.*
 Droicturier Seigneur, *De rechte Heere, Den rechten erfghenaem.*
 Droictement, *Rechtelijc, Gherechtelijc, Soot behoort. (boeyer.)*
 Dromant, ou Dromon, m. *Een karueel of Dru, m. Die, Dicht of na by malcanderen.*
 ils chéent Dru, *Sy vallen dicht by een.*
 qui n'est pas Dru seme, *Dun ghesaeyt, Seldē.*
 *oiseau Dru, *Eenen voghel die vlugghen is.*
 Dryades, f. *Boschgoddinnen.*

D V pain, *Du vin, &c. Broot, Vvijn, &c.*
 le fruit Du jardin, *De vrucht of tfruyt vanden hof.*
 le bonnet Du Maistre, *Des Meesters bonnet.*
 Du commencement, *In of vande beginne.*
 Du temps de, &c. *Inden tijt van, &c.*
 Du milieu, *Vanden of tyten middel.*
 Du tems de la cherté, *Inden dieren tijt.*
 Du tout, *Gantschelijc, Gheheelijc.*
 Duc, m. *Een hertoghe.*
 Ducal, m. *Dat eenen hertoghe toecomt.*
 Ducat, m. *Een ducaet, stuc ghelts.*
 Duché, f. *Hertoochdom.*
 Duchesse, f. *Hertoghinne.*
 eriger en Duché, *Tot een hertoochdom kiesen of maken.*
 Du depuis, *voez Depuis & Puis.*
 Ducil, m. *Een iammerlijc geclach met weenen, Rou, Droefheydt.*

Ecloy, *Seycke, Pijfe.*
 Economie, *Huyshoudinghe.*
 Economique femme, *Huyshoudende vrouwe.*
 Ecoûer, *roye, Elcouer.*
 E D
 EDENTER, *De tanden benemen, Tandeloos maken.*
 Edente, *m. Tandeloos.*
 Edict, *m. Een ghebot, beuel oft ordinancie.*
 Edict impositant mort, *Een ghebot op lijfstraf se ghedaen.*
 Edifier, *Timmeren, Bouwen.*
 Edifier vn nauire, *Een schip timmeren oft opmaken.*
 Edifice, *m. Timmeragie, Ghebou.*
 Edification, *f. Timmeringhe.*
 Edificateur, *m. Een die sicht, bout oft timmert.*
 Edition, *f. VVrghewinghe, Editie.*
 de la seconde Edition, *Vanden tweeden druc oft wtgheuinghe.*
 Education, *f. Voedinghe, Opvoedinghe, Coefteringhe.*
 E F
 EFFACER, *VVrvischrabben, VVrvischen, Doorstrepen.*
 Effacer quelque blasme, *Eenighe schande benemen.*
 Effacement, *m. Effassure, f. VVrvischinghe, VVrvischrabbinghe, Doorstrepinghe.*
 Effaroucher, *Verwilderen.*
 Effarouche, *m. Verwildert.*
 Effect, *m. Volbrenginghe, Voleyndinghe.*
 Effect & pouoir, *Cracht ende vermoghenthyz.*
 homme de peu d'Effect, *Een mensch vancleyz vermoghen.*
 moniter par Effect, *Metter daer bethoouen.*
 Effectuer, *Mette en effect, Volmaken, Voleynden, Volbrengen, Tot effectie oft perfectie.*
 Effectrice, *f. Eene die yet volbrenght. (brenge.*
 Effeminer, *Vrouachtich maken.*
 Effemine, *m. VVeec, Teer, Vrouachtich.*
 prononciatio Effeminee, *Vrouachtige sprake.*
 Efficace, *f. Cracht ende macht, Sterfte om yet te doen.*
 de grande Efficace, *Vermoghentlicke.*
 Efficacement, *Crachtelijken, Met cracht.*
 Efficient, *m. Les cautes efficientes, De oor-*

saken die het doen.
 Effugier, *Contrefyten oft na het leuen beelden.*
 Effugie, *f. Beeldt oft conrefytsel na het leuen.*
 Effleurer, *De bloeme afreucken.*
 Effondement plourer, *Seer schreyen.*
 Effondrier vn poisson, *Heringhe want wt den wisch doen.*
 Effondrier vn cheual, *Een peert den buye door.*
 Effondrier l'huyt, *De deure inden vloer loopē.*
 s'Efforcer à, &c. *Sijn wterste beste doen oft hem pooghen om, &c.*
 Efforcer trop, *Ghewelt aendoen.*
 s'Efforcer à l'encontre, *Met gewelt oft kracht teghenstaen.*
 il s'est Efforcé à, &c. *Hy heeft hem ghepoocht oft sijn beste ghedaen om, &c.*
 Effort, *m. Arbeyt, pijn, neerstricheyt oft pooginghe om yet te doene.*
 Effort de gens de guerre, *m. Aenval, oft Indruckinghe van crichstieden.*
 ils font leur Effort, *Sy doen hun wterste beste.*
 Efforcement, *Effort, m. Arbeyt oft neerstricheyt om yet te doen.*
 Efforcement, *Met grooter pijn oft arbeyt.*
 Effraindre, *Breken.*
 Effrayer, *Verueerē, Verschrieken, Veruaert makē.*
 s'Effrayer, *Hem verschrieken oft verueeren.*
 Effraye, *m. Veruaert, Verschrikt, Berueest.*
 Effrayant, *m. Eyselijc, Veruaerlijc.*
 Effray ou Effroy, *m. Veruaertheit, Vreesē, Verschrickinghe.*
 Effrayable, *c. Verschrickelijc, Veruaerlijc.*
 Effrayablement ou effrovement, *Verschrickelijcken, Veruaerlijcken, Eyselijcken.*
 Effraye, *Eenen vreeselijcken nachvoghel.*
 Effreinte.
 Effrener, *Ontoomen, Onsbreyelen.*
 Effrene, *m. Ontoomt, Sonder roomghebit, Onbedronghen.*
 Effrenation, *f. Ontoominghe.*
 Effrenement, *Onghetemt, VVilt, VVildelijc.*
 Effronte, *m. Onschamel, Onbeschaemt.*
 Effrontement, *m. Onschamelheit, Onbeschaemtheit.*
 Effrontement, *Onschamelijcken.*
 Effrouer, *Esmier, Morelen.*
 Effroue, *m. Ghemorselt.*

Effroyer, *voez* Effrayer.
 Effuëiller, *Hei loof of de bladeren af plucken of mischeuren, Om bladeren.*
 Effueille, m. Ontblader.
 arbre Effueille, Eenen boom sonder bladeren.
 Effueillement, m. De afbrekinge of mischeuringhe vande bladeren.
 Effuëilleur, m. *Wyngeertmä, Wyngeertsnij*
 Effusion d'eau, f. *Wysortinghe van water.*
 grade Effusio de sang, *Groote bloetsortinge.*

E G

E GAYER, *Verblijden, Blijde maken.*
 l'Egayer, *Hem verblijden, Verheughen.*
 Egelesin, ou Eglefin, m. *Schelvisch.*
 Egeltion, f. *Ghevoech, Ghekae.*
 Eglise, f. *Kercke.*
 gens d'Eglise, *Priesters, Deuote of heylighe.*
 Eglogue, m. *Een boeren of boers liet. (lied.)*
 Egratigner, *Crabben of schrabben.*
 Egrefin, *voez* Egelesin.
 Egrecoire, f. *Trefeerbecken, Sijchvat.*
 Egrun, *voez* Aigrun.
 Egnal, m. *Essen, Ghelijc.*
 Egnaler, *Essenen, Ghelijc maken.*
 Egnalement, *Ghelijckelijc.*
 Egnalizer, *Ghelijcken, Ghelijc maken, Verghe-lijcken.*
 Egnalizerement, m. *Ghelijckinghe, Ghelijc-
makinghe.*
 Egues mortes, *voez* Aigue.
 Eguillonner, *Picken, Nopen, Steken.*
 Eguillon, m. *Prickel, of stoc om te nopen.*
 Eguillonement, m. *Nopinghe, Prickelinge.*

E H

E HANCHE, m. *Kreupel, Dien de heupe
ghebroken is.*

E I

E IECTION, f. *Wworpninghe.*
 l'Eine, f. *De lieffche by de schamelheyt.*

E L

E L ABORE, m. *Door maect, Met grooten
arbeyt ghemaect.*
 Elancer & poindre, *Steken, Schieten.*
 le mal du colte m'Elance, *ic heb steecten in
mijn sijde.*
 Elancement, m. *Schietinghe.*
 Elargir, *voez* Elargir.

Elation de cœur, f. *Grootsheyt des herten.*
 Elay, m. *Voort ganc.*
 Electeur, m. *Verkiefer, voez* Elire.
 Electron, f. *Verkiefsinghe.*
 Electuaire, m. *Een medeijne diemen niet etet,
maer lincsaem in laet smilten.*
 Elegant, m. *Fraey, Schoon, Geschick, VVelspre-
Elegance, f. Fraeyheyt, Schoonheyt. (kende.*
 Elegament, *Gheschickelijc, VVelsprekenlijc.*
 Element, m. *Element.*
 Elementaire, c. *Dat het element aenzaet.*
 vn Elephant, Eenen olifant.
 Elephantin, m. d'Elephant, *Dat vanden o-
lifiant is.*
 Eleuation, *voez* Estleuer.
 l'Eleuation de la voix, *Dē toon of de verhef-
singhe der stemmen.*
 Elider, *VVilsaen, VVthouwen.*
 Elider la production de sa partie aduerse,
*De beweeringhen of stucken van sijn teghen-
partije in een proces benemen.*
 Elire, *voez* Elire.
 Elle, f. *Sy.*
 quand à Elle, *Aengaende van heur.*
 Ellebore blanc, *Nieskruyt.*
 Ellebore noir, *Heylich kerstkruyt, Vierkruyt.*
 Ellees, f. *Bailler les ellees à vn cheual, He-
peert den toom gheuen of laten loopen.*
 le feu sainct Eline, *Draes licht.*
 Eloquent, m. *VVelsprekende.*
 Eloquence, f. *VVelsprekenheyt.*
 Eloffer, *voez* Elbranler.
 Elucider quelque chose, *Eenich dinc vercla-
ren of wtelegghen.*

E M

E M A I L L E R, *Emailleren, Metten vier
schilderen. (siluerwer.*
 Email, m. *Emaille, Emailleringhe, Ghebrands*
 l'Emallure d'or ou d'argent, f. *Emailleringhe of
vercieringhe van versheyden verwe
op gout of siluer.*
 Emanciper, *Wt sijn macht en eyghendō stellen.*
 Emancipe, m. *VVt sijn macht ende eyghendoms
ghefelt, Vryghelaten.*
 Emaner, *Ouerloopen, Ouervloeyen. (verleydē.*
 Embabouiner, *Met soete woorden aenlockē of*
 Emballer, *Packen.*
 Emballeur, m. *Packer.*

- Embarquer**, *Te ſchepe doen oft dra- ſ'Embarquer, Tſchepe gaen.* (ghen- doeninghe).
Embarquement, *m. ſchepinghe, Te ſchepe doeninghe.*
Embarrer ſon eſpée à vn arbre, *Syn rappier in eenen boom ſteken.*
emame Embarre de coups qu'il a receu, *Een helm dat ghebult ende ghebluſt is.*
Embas, *Beneden, Omleeghe, Ter neder.*
d'Embas, *Van beneden, Van onder op.*
Embassade, *Ambaſſadije, Ambaſſaatschap.*
Embassadeur, *ou Embaſſadeur, m. Ambaſſa- deur, Ambaſſaet.*
Embatonner aucun, *Iemanden eenen ſtoc in de wuſt gheuen.*
Embatre, *In vallen.*
s'Embatre en la plus grande preſſe, *Hem ſeluen inden meeſten ghedranghe worpen.*
ſes gens ſe ſont Embatus en ces pais, *Syn volc is int landt ghecomen oft ghe vallen.*
je ne ſçay où nous ſommes Embatuz, *Ic en weet niet waer wy gheraet, inghecomen oft inghevallen ſijn.*
il luy Embatiſt l'Eſpée juſques au man- che, *Hy ſlac hem t' rappier int lyf totten hecht toe.*
Embattes, *m. Iaerlijche Winden, die op ſeke- re tijden des jaers waeyen ghelyc na de hont- daghen.*
Embaucher, *Int werc ſtellen, Te wercke genē.*
Embaumer, *Balfemen.*
Embellir, *Verſchoonen, Verciereren.*
Embelliſement, *Verſchooninghe, Vercierin- ghe, Vercieraſel.*
Embeſongner, *Becommeren, Onledich maken.*
Embeſongne, *m. Beſich, Onledich, Becōmert.*
Embeurrer, *Van boter voorſien, oft Beboteren.*
Embeurre, *m. Voorſien van boter, Bebotert.*
ville bien Embeurree, *Een ſtadt die voorſie*
Emblauer, *Koren ſaeyen.* (is van boter.
vn champ Emblauc, & terres Emblauces, *Landt en landen met koren bedekt dat alreede opcomt oft wiſpuyt.*
Embler, *Stelen, Heymelijc ont nemen.*
je me ſuis Emble de la troupe, *Ic bent hey- melijc ontcomen.*
prendre vne ville d'Emblée, *Een ſtadt hey-*

melijc ende met ſubtilheyt innemen.

à l'Emblee, *Heymelijc, Dieſijc.*

Emboire, *Indrincken.*

Embu, *m. Inghedroncken.*

terre Embue de ſang, *Aerde die vol bloets is oft doordroncken van bloede.*

l'Embonpoint de quelque perſonne, *Het weluaren oft de gheſontheit van een mēſch.*

Emboucher quelqu'un, *Iemanden inſtruc- ren, ingheuen oft inden mont gheuen wat hy ſegghen ſal.*

Embouché, *m. Gheinſtrucert, Onderwefen.*

homme mal Embouche, *m. Een achterclap- per oft die qualijc ter talen is.*

cheual qui a mauuaife Embouchure, *f.*

Een peert dat hart inden mond is, oft een hardt ghebit heeft.

* l'Embouchure d'une riuere, *f. Den in- ganc van een riuere inde zee.*

l'Embouchure d'un ſoulier, *f. T'gat oft in- ganc van eenen ſchoen.*

Emboucler, *Inghelſten.*

Embouer ou Embourber, *Beſijcken.*

Embourrer, *Met hayr oft noppen vullen.*

Embourſer, *Inde borſe ſteken.*

Embracer, *voyez Embrasser.*

Embraſer, *Gloeyende maken.*

s'Embraſer, *Gloeyende worden.*

Embraſe, *m. Gloeyende, Gloeyich.*

eſtre Embraſe, *Branden, Gloeyen.*

Embraſe de cōuoitiſe, *Met welluſt ontſtekē.*

Embraſement, *m. Brandinghe.*

Embraſement de feu, *m. Eenen brandt.*

bruſter d'un grand Embraſement, *Eenen grooten brandt maken.*

Embrasser, *Omhelſen.*

* Embrasser ſon eſcu, *Sijnen ſchild aen den arm nemen oft doen.*

Embrasser vne opinion, *Een voornemen vaſt ter herten nemen.*

Embraſſe, *m. Omhelſt.*

Embraſſement, *m. Omhelſinghe.*

Embrener, *Beſchijten.*

(ſteken.

Embrocher, *Speten oft ſpitten, Aen den ſpit*

Embroncher, *Neyghen, Bucken, Suſſelen, Beſwijmelen.*

il luy donna tel coup qu'il le feit Embrō-

cher

E M

cher jusques, &c. Hy gaf hem sulcken slach dat hy hem metten hoofde dede buygen tot, &c.

Embronche, m. Beswymt, Beswymelt, Beswys

Embruncher, voyez Embroncher. (felt.

s'Embrouiller en quelque affaire, Hem met eenighe saken becommen of moeyen.

s'Embrouiller en procez, Van een proces in dander comen of vallen.

Embrouille, m. Becommert, Belemmert, Belast, Belaeyen.

cause fort Embrouillée, Verwerde sake.

Embuscade, voyez Embusche.

Embuscher, Heymelijcke laghen legghen.

s'Embuscher, Bespieden.

Embusche, f. Heymelijcke laghe, Bespiedinghe.

asseoir vne Embusche, ou Mettre embusches, Laghen legghen.

estre aux Embusches, Bespieden.

Emender, Verbeteren.

Emendé, m. Verbeterd.

Emendateur, m. Corrigeerder, Verbeteraer.

Emendatrice, f. Corrigeester.

Emendation, f. Verbeteringhe.

Emerston, f. Ontcominghe.

Emeute, voyez Meute.

Eminent & surpassant les autres, m. Dat bouen alle andere gaet of staet, VVistekinghe.

Eminence, f. VVistekinghe.

Emission, f. Latinghe, Vrylatinghe.

Emmaigrir, Vermagheren, Magher maken.

s'Emmaigrir, Magher worden.

Emmailloter, In doecken winden.

Emmailloté, m. In doecken ghewonden.

Emmancher, Hechten, Eenen hecht aendoen.

Emmanné, m. Veruult met hemelsch broot.

Emmanteler, Bemantelen.

Emmantelé, m. Die eenen mantel aen heeft.

Emmantrelé, m. Versnotert, Heesch.

Emmantriquer, Int register vande studenten stellen tot de meesterchap.

Emmener avec soy, VVechleyden, Met hem

Emmené, m. VVech gheleyt. (leyden.

Emmenager, voyez Emmeubler.

Emmeubler sa maison, Hem van huysfraedt slofferen.

Emmeublé, m. VVel ghehuysraet.

Emmi le palais, In midden vant paleys.

E M

Emmieller, Vleyden, Vleysteerten.

Emmieller yn cheual, Een peert streelen en strijcken.

Emmielle, m. Gheuley.

Emmiellement, m. Vleydinghe.

Emmielleure, f. Vleysteertige, Gheuley.

* Emmieller, Verjueten, met honich bestrijckē.

Emmitrer, Eenen mijter opsetten.

Emmoeller, voyez Esmoeller.

Emmonceler, Op hoopen, In hoopen stellen.

Emmont, Opwaerts, Om hooghe.

Emmurer, Bemueren, Ommueren.

Emmufeler, Muylbanden, Den halster aendoē.

Emmufquer, Met muskelaet parfumeren.

Emologuer, Van weerden houden, Bevestigen.

Emolument & prouffit, m. Profijt, Ghewin.

Emonctoire,

Emonder, voyez Esmonder.

Emoucer, Plomp of bor maken.

Emoucher, voyez Esinoucher.

Emouchette, f. Keerssnutter.

Empaindre, ou Empraindre, In varen, In vallen.

& l'Empaint tellement que, &c. Ende gaf hem sulcken slach dat, &c.

Empainte, ou Empaincte, f. Indruckinghe.

Empaler, Aen eenen slaec binden.

vn Epan, Een palme of spanne.

Empanache, m. Met schoone pluymen of pluymagien verciert.

Empaqueter, voyez Enfardeler.

Emparer, Saisir, Inmemen, Bestaen of besitzen.

ilz se sont Emparez de la montaigne, Sy hebben den berch inghenomen.

* s'Emparer, Hem in oorden stellen ende by een voeghen om souerste of ghewelt te doen.

il luy fust aduis que toutes les forces du monde s'Empararent tout à l'entour de son cœur, Hem dochte dat alle de cracht des werelts sejn herte verfoort seerden of ghewelt aen deden.

Emparfumer, Parfumeren.

bien Emparlé, VVel ter talen.

Empatement, voyez Empiettement.

s'Empatronner de quelque chose, Hem meester of Heere ouer eenich dinc maken.

Empaumer, Palmootelen, Handelen.

- Empennaché, voyez, Empanaché.
 Empenne, m. Ghervedert.
 Empereur, m. Keyser.
 Emperiere, f. Keyserinne.
 comme Empereur, Keyfers ofi keyserlijcke macht hebbende.
 Empesler, Met peerlen verciere ofi behangen.
 Empescher, Beletten, Hinderen, Teghenstaen.
 Empescher franchisé, De toevlucht benemē.
 Empesché, m. Onledich, Becommert.
 faire l'Empesche, Hē besich ofi onledich gelatē.
 Empeschement, m. Belettinghe, Beletsel, Belet
 donner Empeschement, Beletten, Vveerhouden, Achter waerhouden.
 Empestrer, Verwerren.
 Emphyteose, f. Tcontract ende ouergheuinghe
 vā eenich onvruchtbaer lant om dat te beterē.
 heritage baillé en Emphyteose, Eenich erf-
 goet eenen anderen op conditie ghegheuen dat
 hijt beterē soude.
 Empiegé, m. In ofi met den voetstric ghe-
 vanghen.
 Empienne de soulier, Het ouer ofi bouenleer
 van eenen schoen.
 Empierrer, In steen veranderen ofi als steen-
 veyherden.
 Empieter, Metten clau van eenen vogel grijpē.
 Empieter vne ville, Een stad innemen.
 Empiettement, m. Het stempsel vandē schoē.
 Empire, m. Keyserrijc.
 l'Empire Romain, Het Roomsche rijc.
 * auoir Empire, Beuel ende heerschappye heb-
 ben, Domineren, Regeren.
 Empirer, Ergheren, Verergheren, Erger maken.
 s'Empirer, Verergheren, Ergher worden.
 Empiric, m. Vererghert.
 l'Empirance, f. Ergheringhe, Verergheringhe.
 Empirique, c. Expert.
 Emplaidir, In proces brenghen.
 Emplastration, f. De entinghe van eenen
 vn Emplastre, m. Een plaester. (boom.
 Emplette, f. Prouisie van coopmanschap.
 enuoyer à l'Emplette, Om coopware wt seyn-
 den, hier ende daer trafikerē.
 Emplir, Vullen.
 Emplir tout à rc, Inuyt, effen en ghelijc maken.
 Emplir vne femelle, Twijfken van eenighe

beste bevrucht ofi swaer maken.

Empli, m. Ghevult.

Emplifage, m. Vulsel, Vullinghe.

Emploguer, Bevestighen, Kan weerden houdē.

Employer à quelque chose, Aen eenich dinc
wrigheuen ofi besteden.

Employer grand argent à bastir, Groot ghele
verdoen, verquiste ofi versmoore int timmerē.

Employer l'ayde d'aucun, Iemandt tot hulpe
nemen.

* Employer & eferire parmi les comptes,
In sijn rekeninghe stellen.

Employer toute la force à, &c. Alle sijn
cracht gebruyckē tot, &c. Sijn wterste beste ofi
grooten arbeyt doen om, &c.

Employer aucun en quelque affaire, Ie-
manden erghens toe ghebruycken.

Employer tout le jour à &c, Alle den dach
ouerbrengghen, vershijten ofi verquiste met, &c

* ne s'Employer point, Hem seluen sparen.

Employe, m. Besteet, VVighegheuen.

il est bien Employé qu'ainsi me soit adue-
nu, Ic bent wel weert, tis recht ofi wel besteedt
dat my sulcx ouer komen is.

Employment, m. VVigheuinge, Bestedinge.

vn Employ journal, m. Een dinc datmen da-
ghelijcx ghebruyft.

Emplumer, Bepluymen ofi van pluymen
voorsien.

Empoigner, Vatten ofi grijpē, Inde wuyt nemē

Empoigne par le col, Byden halse ghevat ofi
ghegrepen.

Empoint, ou En ordre, Ghereet, Gheciert.

mal Empoint, Onghereet, Ongheciert, Qualijc
toegheruist.

Empoïse, f. Strijffel.

Empoïser, Siquen.

linge Empoïse, Ghestijft lynwaet.

Empoïsement, m. Stijuinghe.

Empoisonner, Vergheuen, Vergifien.

Empoisonné, m. Vergheuen, Vergifst.

Empoisonneur, m. Vergifstier.

Empoisonnement, m. Vergheuinghe, Ver-
ghifinghe.

Empoïster, Bepecken.

Empoïse, m. Bepeel.

Empoïsement, m. Bepeckinghe.

Empoisonner, Met visch vullen.
 etang bien Empoisonné, Eenen vijuer vol
 vischs.
 table bien Empoisonnée, Een tafel daer
 veel gherechten van visch op staet.
 Emporter, VVechedraghen, Mede draghen, VVeched
 nemen of Ontdraghen.
 * il Emporte deux az, Het licht, schilt of
 draecht twee asen.
 * il l'a Emporte à la chandelle, Hy heeft
 meest gheboden int wtroepen byder keerse.
 Emporter le brut, De victorie of den prijs be
 halen of behouden.
 Emporte, m. VVechedraghen, Ontdraghen.
 Emportement, m. VVechedraghinghe.
 Empoule, f. Een bladerken of breet puystken.
 Empoupper vn nauire, t'schip voorwint stelle
 Empoupe d'vn vent calme, Hebbende den
 wint van achter, voorwint seyle.
 le vent Empouppant ton nauire, Den wint
 van achter in v schip slaende.
 Empourprer, Met purpur verwe verciere.
 vn traict Empourpre de sang, Eene bebloey-
 empreindre, Indrucken. (den pijl.)
 Empreint, m. Inghedruft.
 Empreinte & marque, f. Indruckinge, Printe
 of teecken. (aen val.)
 de la premiere Empreinte, Metten eersten
 Emprendre, voyez Entrepren dre.
 Empresser, Tsamendringhen, Toedouwen.
 Empreut, Ten eersten een.
 Emprisonner, Vvanghen, Ghevanghen nem-
 of stellen.
 Emprisonné, m. Ghevanghen.
 Emprisonnement, m. Vvanghinghe.
 Emprunter, Ontleenen.
 demander à Emprunter, Begheeren gheleent
 te hebben.
 Emprunter argent à interest, Ghelt op inter
 est ontleenen, opnemen of lichten.
 Emprunté, m. Ontleent.
 Emprunt, m. Ontleeninghe.
 aller à l'Emprunt, Iet gaen ontleenen.
 faire vn Emprunt de trois mille sur la vil-
 le, Dry duysent vande stad ontleenen.
 Empuion, f. Coop, Coopinghe.
 s'Empuanti, on s'Empuantiir, Stincken of

stinckende worden.
 Empuanti, ou Empuanti, m. Stinckende.
 Emputer, Beschuldighen, Heymelijc beclayhen
 of aenbrenghen.
 Empute, m. Aenghebracht, Bedaecht.
 Emputeur, m. Aenbrengher, Ouerdragher.
 * Emputer, Doen stincken, Stinckende maken.
 chose Emputee ou Empuantee, Een stin-
 kende dinc.
 Emuler, Benijden. (volcht.)
 Emulateur, m. Die yet wt haet ende niet na-
 Emulation, f. Na volghinge wt haet of nijt.
 E N
 E N apres, Daer na.
 En bas, Beneden.
 En chemin, Op den wech, Onaer weghe.
 En ce, Hier in.
 En ce disant, Midts dat hy dit seyde.
 adopter En fils, Voor of als een sone aennemē.
 En fin finale, Ten alderlesten.
 En haut, Boven, Opwaerts.
 En jouant, Al spelende.
 En quelque maniere que ce soit, Hoe dat-
 tet sy, Godt gheue hoe de saken staen of sijn.
 En outre, Bovendien, Daerenboven.
 En paix, Met peys ende vrede, Paissbelijc.
 En partie, Eensdeels.
 En quoy ay-je, &c. VVaer in heb ic, &c.
 En quatre ans, Binnen vier jaren.
 En tout aduenement, Godt gheue hoet comt,
 Het come foot wil.
 En tout & par tout, Ouer al, Alom.
 En vision d'esprit, Door een ghesichte of vi-
 Enamerer, Verbittern. (sjoen.)
 Enamourer, s'Enamourer de quelqu'vn,
 Op yemanden verliuen of verlies werden.
 Enamouré, m. Op yemanden verlies of ver-
 sot sijn.
 Enafer, Enafé, voyez Enafer.
 Encant, Vendre à l'encant, Metten wtroep
 vercoopen.
 Encauer, VVtholen, Holmaken, VVigrauen.
 * Encauer du vin, VVijn kelderen of inden
 kelder doen.
 Encendre, Omgorden, Omvinghen, Omvangē.
 Encendre de muraille, Ommueren of be-
 mueren.

Enceindre dedans certains limites, *In sekeren palen besluyten, Afspalen.*
 Enceinct, m. *Omgor, Omvanghen.*
 femme Enceincte, *Bevrucht vrouwe.*
 les Enceincts d'une eglise, *Den omganc oft omkeer vander kercken.*
 Encens, m. *Vieronc.*
 Encenter, *Vieroocken, Bewieroocken.*
 Encensoir, m. *Een vieroocvat.*
 Encensiere, f. *Een smickende kruyt.*
 Enchaîner, *Ketenen, Met ketenen binden.*
 Enchaîne, m. *Gheketent*
 Enchanteler, *Hoopen, Ophoopen, In eenen hoop vergaderen.*
 Enchanteler du bois, *Houdt tassen.*
 Enchanter, *Besooueren.*
 Enchante, m. *Besoouert.*
 Enchanteur, m. *Toonaer.*
 Enchantement, m. *Besooueringhe.*
 Enchanterie, f. *Tooverije, Guychelerye.*
 Enchapelet, *Eenen crans vā bloemen opsettē.*
 Enchappe, m. *Die een cappe aen heeft.*
 Enchapperonnet, *voez, Chaperon.*
 Encharger, *Belasten, Bevelen.*
 Encharge, m. *Belast, Beuolen.*
 Enchasser, *VVeckjaghen, Verdrijuen, VVeckghe-*
 * Enchasser en or, *In gout beslaen. (s'iecht.*
 Enchasse, m. *Beslaghen.*
 Encheper, *De boeyen aendoen oft inde boeyen sluyten.*
 Encherir ou Encherir, *Mettre à l'encherre, Verdieren, Dier maken.*
 Encherisseur, m. *Verdierder.*
 Enchere, f. *Dierte, Verdieringe, Vermeerderinghe van prijse.*
 mettre Enchere, *Iet bieden.*
 mettre Enchere sur aucun, *Meer dan een ander bieden.*
 vendre à l'Enchere, *Ten diersten oft met den wtroep vercoopen.*
 Encheuetrer Breyelen, *Toomen, oft den halfter aendoen.*
 Encheuetre, m. *Ghebreydelt, Gheroomt.*
 Encheustrate, f. *Als een peerd met sijnen halfter hem verwerret.*
 Encheustrure de cheminée, f. *De bindinghe van ribbē oft balcxkens daer de schou-*

we mede vast ghehouden wordt.
 Encirer, *Bewassen, Met was bestrijcken.*
 Encire, m. *Bewast.*
 Enciser, *voez, Inciser.*
 Enciser les arbres, *De boomen intren oft snoeyen.*
 Enclauer dedans, *Besluyten, Inslyuten.*
 Enclauē, m. *Besloten, Inghesloten.*
 vne foliue Enclauce, *Eenen bale die vast besloten leydt.*
 la chote est Enclauce en, &c. *De sake is besloten in, &c.*
 Enclauement, m. *Besluytinghe, Inslyuytinghe.*
 Encliner, *Neyghen, Bucken.*
 s'Encliner & faire le petit, *Nygen en sluypē.*
 Enclin, m. *Gheneycht, Gheneghen.*
 * Enclin sur le deuant, *Voorwaerts hellende.*
 * Enclin, m. ou Inclination, f. *Natuere, Gheneghenthey.*
 Encline vers terre, m. *Ter aerden hellende.*
 Enclorre, *Besluyten, Inslyuten, Binnen sluyten.*
 Enclorre de hayes, *Betuynen, Omtuynen.*
 * Enclorre tetmoings en mesme reproche, *De gheueghen int weerleggen bedriegen.*
 Enclos, m. *Besloten, Omcinghelt.*
 Enclofture, f. *Besloten plaefse.*
 Enclotir, *In sijn hol gaen.*
 les chiens ont fait Enclotir le counil, *De honden hebben tconijn in sijn hol doen gaen.*
 Enclouer, *Vernaghelen, Beslaen, Met naghelen vast maken.*
 s'Enclouer, *Hem van scherpe naghelē voorfien.*
 cheual Encloue, m. *Peert dat vernaghelt oft ghenaghelt is.*
 Enclume, f. *Een aenbildt.*
 Encocher vne fleiche, *Eenen pijl metten kerf op de pefe setten.*
 Encoffret, *Kisten, In een kiste oft koffer sluyten.*
 Encoffre, m. *Ghekist. (ganc.*
 Encoigneure, f. *Een crome oft crommen in-*
 les Encoigneures de parois, *Cramten oft bo-*
 ghen tot cieragie inde mueren.
 vne Encoigneure & retour de voye, *Eenen crommen omganc vanden wech.*
 Encombret vn homme d'affaires, *Iemanden ouer vallen, Verdrucken met wer.*

* Encombret, Beletten, Hinderen.
 Encombré d'affaires, m. Becōmert, Onledich.
 Encombre de ducil, Bevanghen met droef-
 heyt.
 Encombre ou Encombrier, Encombreme-
 ment, m. Schade, Beletsel, Teghenspoet, Ver-
 flooringhe, Quellaghe.
 Encommeneer, Beghinmen, Aenvanghen.
 Encommence, m. Begoft, Begonnen.
 Encommencement, m. Beghintsel, Beginnin-
 ghe.
 Rencontre, Teghen oft te ghemorte. (ghe-
 vn) à l'Encōtre de l'autre, Deē teghē dander
 aller Rencontre quelqu'un, ou luy aller à
 l'Encōtre, Iemanden te ghemorte gaen.
 Rencontre le, &c. Teghen ouer de, &c.
 * Rencontre, f. Ontmoetinghe, Teghencomste.
 auoir Rencontre d'un grand cerf, Een groot
 hert ontmoeten oft int ghemoete comende
 vanden.
 * Rencontre, f. Den steke vander lancien die
 twee ridders malcanderen deden.
 bonne Rencontre, f. Goede auontuere, Gheluc.
 mal Rencontre, Quade auontuere, Ongheluc.
 de bonne Rencontre, Gheluckelijcken.
 de mal Rencontre, Ongheluckelijc.
 Rencontrer, Te ghemoete gaen oft Ontmoeten.
 Renouuanancer de quelque chose, Met
 malcanderen ouereencomen oft eens worden.
 comme m'auz Enconuenancé, Ghelyc wy
 met malcanderen veraccoordeert oft ouercomē.
 Encordeler, Int net oft inden stric vangē. (sijn.)
 Encorder vn arc, Een pefe oft coorde aen eenē
 boghe doen.
 Encore, Noch.
 rien Encore, Noch niet.
 Encore de present, Alsnoch, Noch hedē daechs.
 * Encore que, &c. Alwaert oft Alwaert soo
 dat, &c.
 * Encore qui pis est, Ia dat meer is, En dat
 ergher is.
 Encornal, m. D'opperste vanden mast daer
 twee groote coperen schijuen hangen door wel-
 ke de rouwen gaen daermen de ree vant groo-
 de zeyl mede opijft. (ghe doorn.)
 Encorner vn arc, De horekens aen eenen bo-
 Encorne, m. Daer horekens aen sijn.
 Encorneter, ou Encorner, In een peperhuys-

ken oft horeken doen.
 Encotonner, Met catoen vullen, Cottonmeren.
 Encoulper, Aentijghen, Beschuldighen.
 Encoulpe, m. Beschuldicht.
 Encoulpeur, m. Aentijgher, Beclagher, Be-
 schuldigher.
 Encourager, Moet ende couragie gheuca.
 Encouragement, m. Ghe moet.
 Encouragement, m. Moet gheuinghe.
 Encourir grand deshonneur, Groote schan-
 de behalen.
 Encourit en l'amende, Inde boete vallen,
 Verbeuren. (vallen.)
 il est Encouru es peines, Hy is inde boete ge-
 Encourtiner, Ombrager, Beschaduen.
 Encourtiner, De gordijnen hangen, oft spannen
 Encourtiner vn liēt, Een bedde met gordij-
 nen behanghen.
 Encre, m. Inkt.
 Encrier, Cornet à encre, m. Inkt pot.
 Encrouster, Met calc besetten oft b strijcken.
 Encrunquier,
 Encuiēt, m. In oft mede ghecoft.
 Encuirasser, Veiten, Huzuetten, oft yet dat
 saecht van hem seluen is, door vuylicheyt ende
 vetichz hart en stijf maken oft wordē als leer.
 linge Encuirasse, Eenē doec die van vuylic-
 heyt, vetichz en besmeurshz als een leer siet.
 la peau de l'homme Encuirasse, Tweel vā ee-
 nen man dat ghelyc leer, ende door het ghesta-
 dich sueten, onghemat ende arbeyt, rou, die en-
 de hardt gheworden is.
 Encuser, Beschuldighen, Beclappen, Aenbrenge.
 Encuse, m. Aenghebrocht, Beclapt, Beschuldicht.
 Encusement, m. Aenbrenginge, Beschuldinge.
 Endebter, Schuldich bliuen, Schult maken.
 s'Endebter, Schuldich bliuen.
 estre Endebte, Schuldich sijn.
 Endebte, m. Schuldenaer gheworden.
 Endement, m. Broodtdroncken, Dertel.
 Endementiers, Daerentusschen, Ter tijt toe.
 Endenter vne herse, De tanden aen een eggehe
 Endesuer, Rasen. (maken.)
 il Endesue de s'enfuir, Hy raest oft is gretich
 om r ech te sijn.
 Endesue, m. Rasende, Dul.
 Enditable, m. Besien, Dul.

- Enditer, ou Endicter, Iemanis naem aenbren-
 Endicteur, m. Aenbrengher. (ghen.)
 Endicement, m. Aenbrenghinghe.
 Endiue, f. Witte endiue.
 Endizeler les gerbes, Les mettre par dise-
 aux, De schouwen met thieren isamen stellen.
 Endoctriner, Leeren, Onderwijssen.
 Endoctrine, m. Onderwisen.
 Endommager, Beschadighen.
 Endommagement, m. Beschadighe.
 avec Endommagement, Schadelijcken, Hin-
 derlijcken.
 Endormir, Slaperich maken.
 faire Endormir, Doen slapen.
 s'Endormir, Slaperich worden.
 * s'Endormir sur quelque chose, Slappelijc
 met eenighe sake om gaen
 je m'Endors, Ic valte in slape.
 Endormi, m. Kaeckerich.
 à demi Endormi, Half slapende.
 membres Endormiz, Slappe ofi slapende le-
 den, die sonder ghevoelen sijn.
 Endormissement, m. Slapericheyt.
 Endormisson de membres, m. De slappic-
 heyt ofte vaddicheyt der leden.
 Endosser vn harnois, Een harnas aen doen.
 Endouille, f. Een worst.
 Endouiller, m. Den eersten ofi ondersten horen
 naest de opgeheuen hardicheyt van vhoof-
 eens herts.
 Endroit, Ontrent.
 là Endroit, Daer ontrent.
 Endroit minuit, Ontrent de middernacht.
 * là Endroit, Daer, Daer erghens ofi ontrent.
 or Endroit, Nu ter tijt.
 Endroit moy, En mon endroit, Soo veel
 alst my aengaet.
 on a fort à faire à l'Endroit de N. Mē heeft
 veel moeyte met N.
 parjure Endroit, Een die allesin sijnen eet
 breef, Eenen rechten meynedighen mensche.
 en plusieurs Endroits, In veel plaetsen en
 steden. (weten.)
 * sçavoir les Endroits, Den ganc ofi wech
 robbe à deux Endroits, Eenen rot aē beyde
 sijden goet.
 Enduite, Bestrijcken, Besmeeren.
- * Enduire aucun a, &c. Iewanden stieren, ra-
 den ofi brenghen rot, &c.
 Enduire de poix, Bepecken.
 Enduict, m. Bestreken.
 Enduir, ou Enduison, m. Bestrijckinghe, Be-
 smearinghe.
 Endurcir, Verharden.
 s'Endurcir, Verharden.
 s'Endurcir au travail, Hem den arbeyt ghe-
 moon maken.
 Endurci, m. Verhardi. te gecomē.
 cela s'a Endurci, Hy is daer mede inde gewoon
 Endurer, Lyden, Verdragen.
 Endurer du mal, Moeyre ende arbeyt hebben.
 * Endurer, Dueren, Verdueren.
 Endure, m. Verdragen, Ghelēden. (lycheyt.)
 Endurement, m. Verdraghinghe, Verdrach-
 Endurant, m. Vradraghende, Lydende.
 Eneruer, Vercrancken, Swac ofi crachteloos
 maken.
 Enerue, m. Swac ofi crachteloos ghemaect.
 Eneuche, m. Eenen ghelubden.
 Enfantau, voyez Enfanteau.
 Enfant, m. Kindt.
 Enfançon, m. Kindeken.
 les Enfants d'honneur du Roy, De pagien ofi
 staet jongheren vanden Coninc.
 Enfant positif, Een vondelinc.
 Enfant besson, Een tweelinc.
 fait d'Enfant, Kinderwerc, Kints bedrijf.
 Enfantin, m. d'enfant, Kints, Kinderachtich.
 Enfance, f. Kindtsheyt, Kintstchap.
 des l'Enfance, Van joncx aen.
 Enfantet, Baren, Kinderbaren.
 en Enfantant, Al barende.
 Enfanté, m. Ghebaert.
 Enfantement, m. Baringhe.
 Enfantiller, Babbelen, Kavian, Kneuterē.
 Enfanteler, Paken, Inpacken.
 Enfariner, Bemelen.
 Enfelonnir, Verwaent, Hoechmoedich ende
 wreets orden.
 Enfer, m. De helle.
 Enfermer, In ofi binnen sueten, Omcinghelen.
 Enfermer de hayes, Omwinnen.
 Enfermer en prison, Ghevanghen stellen.
 Enferme, m. Inghesloten.

Enferme, c. *Siec, Cranc.*
 vne Enfermerie, *Het siechhuys oft Gasthuys.*
 Enfermier, m. *D'ouerste van vngasthuys oft siechhuys.*
 Enferment, m. *Insluytinghe.*
 Enferrier, *Int yser oft inde boeyen sluyten.*
 il vous a cuide Enferrier, *Hy meynde oft heeft ghemeynt te doorsteken.*
 Enferre, m. *Int yser gheslaghen, Gheboeyt.*
 il s'est Enferre, *Hy heeft hem ghequeist aen eenich yser.*
 les Enfers, m. *De helle.*
 Enfesteau, m. *Een dacgote oft cromme tichel.*
 Enfester vn edifice, *Een huys met cromme tichelen decken.*
 Enfieller, *Verbisteren, Bitter maken.*
 s'Enfierrir, *Hooemoedich worden oft sijn.*
 qu'ils ne s'Enfierrissent, *Dat sy hun niet en verheffen oft verhoouerdighen.*
 Enfierrir, m. *Hoochmoedich.*
 Enfiler vne aiguille, *Een naelde vessemen.*
 Enfiler des perles, *De peerlen aen eenen draet*
aiguille Enfilée, Ghe vessende naelde. (doen.)
 * il s'est Enfilé, *Hy heeft hem seluen inden stric ghebracht.*
 s'Enfilé és rets, *Int garen verwerret, Int net ghevanghen.*
 Enflamber, *Ontsteken, Vlamlich oft vierich maken.*
 * Enflamber aucun, *Iemanden yeuerich oft vierich.*
 s'Enflamber, *Ontsteken, Gloeyende worden.*
 Enflambé, m. *Ontsteken, Vierich, Gloeyende.*
 Enflambement, m. *Ontstekinghe.*
 Enfecheures, f. *Cleyne hootouwen leerwijjs ghemael, daer men mede inde meers op ende afclmt.*
 Enfler, *Opblasen.*
 s'Enfler, *Swillen.*
 les railsins Enflent, *De druyné worden grooter.*
 Enflé, m. *Opgheblasen, Gheswollen.*
 Enflure, f. *Swillinghe, Gheswel.*
 Enflement, m. *Opblasinghe.*
 Enfleuir les plaines, *De velden oft platte landen met bloemen verciere.*
 Enfolatre, m. *Verliesi, Versot.*
 Enfondrer les nauires, *De schepen te gronde doen sincken, oft verdrincken,*

s'Enfondrer, *Verdrincken, Sincken, Te gronde*
 Enfondre, m. *Ghesoncken, Verdroncken. (gaē.*
nauire Enfondree, Verdroncken oft ghesoncken schip.
 s'Enfoncer, ou Enfonser, *Te gronde gaen, Sincken.*
 Enfonser le mur de quinze pieds, *Dē muer vijftien voeten dieper maken oft inholen.*
 * il a Enfoncé la matiere, *Hy weet de gheleghenheyt oft den gront vander sake.*
 * Enfoncer vn liét, *Een bedde met berderen onderlegghen.*
 Enfonce, m. *Verdroncken.*
 l'Enfoncure du test d'vne noix, f. *Den bodē van een nootshelpe.*
 l'Enfoncure d'vn chaliét, f. *De solderinge oft berders van een coetse.*
 Enfoncement de colonnes, *Vv'ighehouden voren oft strepen aen eenen pileer.*
 Enfoncer vn arc, *Eenē boge geheel stijf spannē.*
 Enforcer, *Alors se enforça la felte, Doē vermeerderde de feeste oft wert de feeste grooter.*
 Enforcir, *Verstercken.*
 s'Enforcir, *Versterkt worden.*
 Enformer, *Vorme enāde ghestaltenisse gheuen.*
 Enfouir, *Begrauen.*
 Enfouy, m. *Begrauen.*
 Enfouissement, m. *Begrauinghe.*
 Enfournier le pain, *Broot inden houen schietē.*
 Enfraindre, *Inslucken breken.*
 Enfraindre les loix, *De wet breken oft overtreden, Teghen trecht doen.*
 Entroidurer, *Verstijuen van coude.*
 Entroidure, m. *Vercout, Verstijft van coude.*
 s'Enfuciller, *Hem inde bladeren van eenen boom verberghen.*
 s'Enfuir, *Ontkomen, Ontloopen, Vvech loopen, Vheden.*
 faire Enfuir, *Vluchtich maken.*
 Enfuy, m. *Ontloope, Vvechgelopen, Ontvloten.*
 Enfumer, *Berooken.*
 Enfume, m. *Berook.*
 chair Enfumée, *Gherooft vleesch.*
 Engager, *Verpanden, Te pande gheuen setten oft stellen.*
 Engage, m. *Verpand.*
 Engagement, m. *Pant oft verpandinghe.*

Engain, m. Bedroch.
 Engainer, *Inde* s'chee *steken*.
 epee Engaince, f. Rapiere dat inde *s'chee* steekt.
 Engarder, Beletten, *Verhinderen*.
 Engarder que l'eau ne coule, D'water *sif* nez loop *benemen*.
 je ne t'Engarde point, *Ik en verbiedt u niet*.
 Enge, Engance, voyez Enger.
 Engeler, *Bevriesen*.
 Engèle, m. *Bevrosen*.
 Engèleure, f. *Verstijvinghe van bluede*.
 Engence, voyez Enger.
 Engendter, *Voortbrengen, Genereren, Winnē*.
 Engendter nouveaux procez, *Ander processen sichten oft oprechten*.
 Engendre, m. *Voortgebracht, Ghegenerert*.
 Engendreur, m. *Een die voortbrenght oft genereert*.
 Engendrement, m. *Voortbrenginghe, Genereringhe*.
 Engendure, f. *Eenich dinc dat voortgebracht oft ghegenerert is*.
 Engeler, *Met schoone woorden bedrieghen*.
 Enger, *Doen genereren oft voortbrenghen*.
 il a Engé toute la Flandre, &c. *Hy heeft gheheel Vlaenderen vervult met, &c.*
 * la peste Engé fort, *De pestespreyt haer seer wt oft verbreyt haer seer*.
 Engence ou Engance, f. *De genereringhe oft voortbrenginghe en tgeslachte van eenich dinc*.
 garder l'Engance, *Dē aert oft saet bewarē*.
 Engin, m. *Instrument ende ghereetschap*.
 * Engin, m. *Subtyl verstandt oft schalcheyt ende list*.
 mal Engin, *Arghelest, Bedroch*.
 sans mal Engin, *Oprecht, Sonder eenich erch*.
 Enginer, *Bedrieghen, Betooieren*.
 Enginē, m. *Betoovert, Bedrogghen*.
 Englacer, *Vercouden, Soo cout als ijs maken*.
 je m'Englace, *Ik worde verlijft van coude*.
 Engle, Engler, Engler, voyez Anglet.
 Englentier, m. *Eglenier*.
 s'Englotir, *Hicken, Den hic hebben*.
 Engloutir, *Inslocken*.
 Englouti, m. *Ingheloft*.
 arbres Englouties, *Boomen die gesoncken sijn*.

s'Englouer, *Hem seluen belijmen*.
 Engluē, m. *Ghelijmt, Belijmt*.
 Engorger, *Slocken, Inslocken*.
 Engorgement, m. *Inslockinghe*.
 Engouer, S'engouer, *Hem vercroppen, Versticken deur te seer gherichlyc teten*.
 Engouffrir, *Levent s'engouffren ce lieu* là, *Den wint huylt seer in die plaesce*.
 Engouffrer, *Insweghen, Inslocken*.
 Engouler, *Oplocken*.
 Engourdi, m. *Verlijft oft heel stijf van coude*.
 membres Engourdis, *Stijue oft verlijfte leden*.
 Engourdissement, m. *Stijueichyt oft verlijftheyt van leden*.
 Engraisser, *Mosten, Vet maken*.
 Engraisser les fouliers, *Deschoenen vetten, rueten oft met vet bestrijcken*.
 s'Engraisser, *Vet worden*.
 Engraissement de bestes, m. *Mestinghe van beesten*. (rasch)
 tu es bien Engrand de trotter, *Ghy gaet wel*.
 Eng ranger les bleds, *Tooren inde schuere doe*.
 Engrauer, *Inssteken, In groeuen oft graueren*.
 Engraueur, m. *Graueerder*.
 Engraué, m. *Ghegrauert*.
 Engraueure, f. *Graueringhe*.
 Engreger, *Verwaren, Swaer der worden*.
 le mal s'Engrege, *D'siecte erghert oft vererghert*.
 Engrener, *Tooren inden trechter wanden meulen doen oft gieten*.
 s'Engrossir, *Dic oft swaer worden*.
 Engrossir & emplir vne femme, *Een vrouweswaer van kinde maken*.
 les grappes s'Engrossissent, *De druycen worden grooter*.
 Engrossi, m. *Ghedijt, Vermeerdert*.
 Engrossissement de femelles, m. *Het grootgaen der wijfken*.
 faire Enhair, *Inden haet byenghen, Doen haten*.
 cecy fait Enhair le vin, *Dit doet den wijn verleeden*.
 faire Enhair sa vie, *Iemant doen verdrieten te leuen*.
 Enhanner, voyez Ahanner.
 il Enhanne beaucoup, *Hy doet grootē arbeyt*.

Enhamer vne picque, Een yfer aen de lancie slaen.
 Enhardir, Moet ende couragie gheuen.
 s'Enhardir, Hem verslouten.
 Enhardi toy, Gaet vry voort, Neemt eenenmoet.
 je me suis Enhardi de, &c. Ic hebbe my verslout.
 Enharnacher vn cheual, Een peert barderen.
 Enhaster, Embrocher, Speien, Aen t' spit stekē.
 Enhaut, Omhooghe, Bouen.
 d'Enhaut, Van hooghe, Van bouen.
 Enhaze, m. Onledich, Die seer veel te doē heeft.
 Enherber, Met cruyden verghen.
 Enherbement, m. Vergheninghe met cruyden.
 Enheriter aucun, Iemanden in sijn erue sette.
 Enhörner vn arc, De hoornen aen eenen boegh setten.
 Enhorter, Vermanen, Onderwijfen.
 Enhorteur, m. Vermaender.
 Enhort, ou Enhortement, m. Vermaen, Vermaninghe.
 Enhuy, Heden.
 Enhuiler, Olyen, Beolien, Met olye bestrijcken.
 Enjabler, Een ginchel oft vore in een toone maken daer den bodem in comt.
 Enjabler, Den bodem van eenich wijn vat in sijnen ginchel schicken.
 Enjamber; Schryen.
 Enjamber par dessus, Ouerschryen.
 vne Enjambee, f. Een schrede oft schre.
 Enjaueler, Mettre en jauelles, In buffels legghen, Korenbuffels by een doen.
 Enjaueiner, Met een jauelijn doorsteken.
 Enigme, m. Gheraetsel.
 Enjoindte, Belasten, Bevelen.
 Enjoinct, m. Belast, Bevelen.
 Enjoncher la terre de fleurs, D'aerde met bloemen bestroyen.
 Enjoue, m. Broodroncken, Dertel.
 Enlacer, Inden stric brenghen oft vanghen.
 Enlaidir, Leelije maken.
 Enlaidi, m. Leelije ghemaect.
 Enlaidissement, m. Leelijemakinghe.
 bien Enlanguage, m. Welter talen, Wel sprekende.
 Enleuer, Opheffen, Omhooghe heffen.

* Enleuer vne vierge, Eē maecht ontschaekē.
 Enleuc, m. Opgeheuen.
 faire choses Enleuces, Verheuen werc maken.
 petite Enleucure qui se lieue sur le pain en cufant, Cleyne bladerkens oft bobbelkens.
 bien Enlignage, Die van goede oft van grooten afcomste is.
 Enluminer, Verlichten oft verclaren.
 Enlumineur de liures, m. Die de boeck verclaert ende wtleyt.
 Ennemi, m. Vyand.
 Ennemi mortel, Een doot oft dootlike vyant.
 en Ennemy, Als vyant, Vyandelijc.
 Ennoblir, Edel maken.
 Ennobli, m. Edel ghemaect.
 Ennoblissement, m. Edelmakinghe.
 Ennombrier, voyez Anombrier.
 Ennouer, Inkroopen.
 Ennuyer, Quellen, Verdriet aendoen.
 s'Ennuyer, Verdrietich sijn, Hem quellen.
 Ennuyer de parolles, Baloorich maken.
 il m'Ennuye, Het verdriet my, Ic bens moede, T'saet my teghen.
 Ennuye, m. Verdrotten.
 Ennuye & faiche, m. Droenich, Bedruet, Verdrietich.
 Ennuy, m. Quellighe, Quellagie, Verdriet.
 legier Ennuy, Cleyne quellagie.
 avec grand Ennuy, Pynijcken, Moeyelijcken.
 avec Ennuy, Quellijcken, Verdrietelijcken.
 faire avec Ennuy, Onwillich oft onghewillichlijc doen.
 donner Ennuy, Verdriet oft quellagie aendoen.
 Ennuyeux, m. Verdrietich, Quellijc.
 Ennuyeusement, Verdrietelijcken, Quellijcken.
 Enoubrager, Beschaduen.
 s'Enorgueillir, Hem verhoouerdighen.
 Enorgueilli, m. Opgeblasen, Hoochmoedich.
 Enorme, c. Onmatich, Onmanierlic.
 Enorme hauteur, Onwisstreckelijc groot.
 vn cas Enorme, Een leelije ende onbehoorlijc feyt.
 l'Enormité du cas, De onbehoorlijcheyt oft ongheschidheyt van eenich feyt.
 Enormeement, Onmatelijc, Onmanierlijcken, Ongheschietelijcken.

Enosse, m. Met een been verstopst oft vercropt.
 je suis Enosse, Ic hebbe een been in mijn kele.
 Enquerir, ou Enquerre, Enquester, Onder-
 soecken, Onder vraghen, Vernemen.
 s'Enquester de, &c. Vraghen oft vernemen,
 na, &c.
 Enqueste, f. Ondersoeckinghe, Onder vraghin-
 ghe, Verneminghe.
 Enqueste & information, f. Informatie, Be-
 vraginghe, Raetslaninghe.
 faire Enqueste, Ondersoecken.
 les Enquestes, De oorcondschappen oft ghe-
 uoyghenissen.
 faire l'Enqueste d'un procez, Informatie ne-
 men, Oorkontschap beleyden van eenich
 verschil.
 rapporter son Enqueste, T'ghene dat by in-
 formatie vernomen is te kennen gheuen.
 Entraciner, Verwortelen.
 Entracine, m. Verwortel.
 maladie Entracine, Siefte die verwortelt is.
 Entrager, Rasen, Verwoeden, Schuymbecken
 van granschap.
 Entrage, m. Rasende.
 faire l'Entrage, Den dulderic oft dullecop makē.
 Entragement, m. Raserye.
 Entragement, Verwoedelijc.
 Entrayer vne roue, Het waghensradt sperren
 om dat den waghens niet se seer loopen en
 soude.
 Entreregistrer, Opreekenen, Registreren, Int oft
 by register stellen.
 se faire Entreregistrer, Hem laten inschrijven.
 Entreregistre, m. Gheregistreert, Opgheschreuen,
 Int register ghestelt.
 Entreregistrement, m. Opschrijvinghe, Inschrij-
 vinghe.
 Entrereter, Inden stric brenghen, Int net vangen.
 Entrheume, m. Heesch, Versnotert.
 Entrichir, Rye maken.
 * Entrichir, Verdieren, Meer bieden.
 Entrichir de parolles, Met woorden vercierē.
 s'Entrichir, Rije worden.
 Entrichi, m. Rije ghemact.
 Entrichu de, &c. Verciert met, &c.
 Entroller, ou Entrotuler, Inschrijven, Int re-
 gister stellen.

Entollé, Entotule, m. Ingheschreuen.
 il est Entollé, Hy is in oft aengheschreuen.
 s'Entouuer, Heesch oft vercout worden.
 Enroue, m. Heesch, Vercout.
 Enrouemēt, m. ou Entroueure, f. Heescheys,
 Vercoutheyt.
 Enrouement, Heeschelijc, Heesch sijnde.
 s'Enrouiller, Verroesten.
 Enrouille, m. Verroest.
 Enrouillure, f. Roest.
 Enrouler, Inschrijven, Aenschrijven, Aenweine.
 Enroule, m. Ingheschreuen, Aengheschreuen.
 Enrouler, Besprenghen, Na en vocht maken.
 Eradition, f. Gheleertheyt, Leeringhe.
 s'Enrouilleler, Als een beke vlieten oft loopen.
 Entume, m. Versnotert, Die versnotert is oft
 den snof heeft.
 Ens, In oft binnen.
 cy Ens, Hier binnen.
 Ensablonner, Met sant besroyen.
 Ensafanner, Met saffraen besprenghen.
 Ensaisiner, In possessie oft besit stellen.
 Ensanglantē, Bebloeden.
 Ensanglante, m. Bebloet.
 Enseigne, f. Een teecken.
 * Enseigne, f. Een vendel.
 * vne Enseigne de gens, Een vendel knechtē.
 * l'Enseigne ou port'enseigne, De vaen-
 dragher.
 Enseigne qu'on pend es maisons, Een wt-
 hanghbert.
 Enseigne restant de quelque chose, Merc-
 teecken oft litteekē wā yet datter geweest is.
 Enseigne de recognoissance, Een waer-
 teekē. (teekē.
 fort petite Enseigne, Seer cranc bewijs oft
 donner Enseigne, Eenich teekē oft bewijs
 * Enseignes, Lemants wapenē wā afcoste. * (aoc.
 à Enseignes desployées, Met vlieghende
 vendels.
 Enseigner, Leeren, Onderwijfen.
 Enseigner entierement, Volleeren.
 la chose r'Enseignera, Ghy sult al doende lee-
 Enseigné, m. Gheleert, Onderwefen. (ren.
 Enseigneur, m. Leeraer.
 Enseignement, m. Onderwijsinghe.
 donner Enseignement, Onderwijfen.

prendre Enseighemens, De onderwijffinghen
waernemen.

* Enseighemens & papiers, Charters, Brie-
uen, Beuiffinghe der saken in gheschrie.

Enseller vn cheual, Een peert sadelen.

Ensemble, T'samen, T'seiffens, Te gader
Ghelijckelijc.

tout Ensemble, Altsamen, Al onder een.

Ensemblement, T'samen, Ghelijckelijc.

Ensemencer, Besaeyen.

Ensemence, m. Besaeyt.

Enferer, Inslyuten, Beslyuten.

Enferre, m. Besloten.

Enferre ensemble, Opghehoopt, Deen op dan-
der ghestaet.

Enferrement, m. Beslyuuinghe, Beuanghinghe.

Enseuelir, Begraven.

Enseueli, m. Begraven.

Enseuelissement, Begravinghe.

Enforceler, Betooeren.

Enforcelé, m. Betooert.

Enforceteur, m. T'oouenaer.

Enforcement, m. Betooeringhe.

Enforceric, f. T'oouerie.

Ensouffrer, Met solffer bestrycken, Versolfforé.

Ensouffre, m. Versolffert, Besolffert.

Enfuyure, Volghen, Navolghen.

Enfuyure de pres, Van byts volghen, Conter-
seyten.

Enfuyute Cicero, Cicero voor eenen au-
theur hebben.

il's' Enfant, Het volchter wt.

l'année Enfuyante, Het navolghende oft toe-
comende jaer.

Enablement, m. Solderinghe, Besettinghe
mer bezders.

Entacher, Besmitten, Bevlecken.

Entacher l'honneur d'aucun, Iemants saem
ende naem benemen, Blamieren.

Entache, ou Entiche, m. Besmet, Bevloet.

n'estre point Entache ou Entiche de vi-
ces, Onbevloet oft Onbesmet sijn.

Entailler, Insnyden, Ingroeven oft graueren.

Entaille, m. Inghesneden.

Entaillieur, m. Grauerder.

Entaillure, f. Insnydinghe, Graueringhe.

Entalenter aucun à, &c. Iemanden verwil-

lighen oft lust ende moer gheuen om, &c.

Entalente, m. Gheuoet, Ghesint, Belust.

Entamer, Insnyden, Ontginnen.

Entamer de coulteau, Met het mes quetsen.

Entamer vn pain, Een broot ontginnen.

Entamer l'honestete, De eerbaerhcz scheidē.

Entamé, m. Ontgonnen, Ontgost.

la chose est Entamée, De sake is ontgonnen
oft begost.

Entamure, f. Quetsinghe.

Entant que, &c. Soo veel als, &c.

Entant qu'en moy est, Soo veel als in my is,
Soo veel als ic kan ende vermach.

Entasser, Tassen, Ophoopen.

Entasse, m. Ghestaet, Opghehoopt.

Entasement, m. Ophoopinghe.

une Ente, Een inte oft griffie.

Enter, Inten, Griffien.

Enter en escusion, De botte vanden eenē boē
in een ander inten.

Enteur, m. Een enter.

Enté, m. Gheent, Ghegriffiet.

Entement, m. ou Enture, f. Entinghe.

Entelechie, N'estes vous pas ma seule En-
telechie? Sydy niet mijn eenighe volmaect-
heyt oft mijn eenighe ziele?

Entendre, Verstaen.

donner à Entendre, Te kennen oft te ver-
staen gheuen.

à ce que je puis Entendre, Na dat ic begrip-
pen oft bemercken kan.

* Entendre au commun profit, Tghemeyn-
proffit voorstaen oft besorghen.

* Entendre à quelque affaire, Neerslich ende
vljchtich sijn om yet te doen.

* Entendre à quelque chose, Erghens na-
staen.

n'Entendre à affaire quelconque, Gheen be-
dieninghe oft administratie begheeren.

* s'Entendre avec l'accusateur, Heymelijc
verstant hebben metten aenclagher.

j'Entens, Ic versta.

Entens à toy, Slaet v seluen gade.

Entendez, Hoort toch.

Entens à moy soigneusement, Slaet my
welgagye.

Entendu, m. Verstandich ende wetende.

Enten

- Entendu au fait de la guerre, *Veruaren in d'oorloghe.*
 bien Entendu, *Veruaren, Wel wetende.*
 vn homme Entendu, *Verstandich man.*
 faire l'Entendu, *Hem ghelaten te verstaen.*
 Entendu que, &c. *Midis dien dat, &c.*
 Entendu ce que tu, &c. *Na dat ghy, &c.*
 Entendement, m. *Verstand.*
 homme d'Entendement, *Een kloer, wijs en verstandich man.* (ten.)
 de tout son Entendement, *Va gantscher her*
 Entente, f. *comme, Mettre son entente à quelque chose, Sijn verstandt ergens aenlegghen.*
 respondre à deux Ententes, *Antwoorden, soo dat in twee manieren ca verstaen werdé.*
 Entendible, c. *Verstandelijc, Bescheedelijc.*
 Entendiblement, *Verstandelijcken.*
 Ententif, m. *Scherp toefiende, Neerstelijc aenmerckende.*
 Ententif au jeu, *Neerstich int spelen.*
 Ententiuement, *Neerstelijcken, Met scherpe toefichi.*
 Entenne, f. *Een ree van tseyl, Eenen langhen spoc daer tseyl aen vast ghemaect wordt, Den spriet.*
 Enter, Enteur, Ententemét, *cerchez* Ente.
 Enteriner, *Accorderen, Voor goet houden.*
 Enterinc, *Gheaccordeert, toeghelaten.*
 requête Enterinée, *Een requête die gheaccordeert oft toeghelaten is.*
 Enterinement, m. *Consenteringe, Toelatinge.*
 Enterrer, *Begrauen.*
 Enterrer la semence, *Tsaet in d'aerde steken oft begrauen.*
 Enterre, m. *Begruuen.*
 Enterrement, m. *Begrauinghe.*
 semondre à l'Enterrement, *Totten lijcke gaen.*
 Entester, *le vin enteste, de wijn loopt int hoof.*
 la menthe Enteste, *De munte climt int hoof.*
 Entiche, *cerchez* Entaché.
 fruit Entiché, *Ghesteken, oft wormachtich fruit.*
 il est Entiché de ce vice, *Hy heeft dat gebrec, Hy is daer af besmet.*
 Enthuyer, *voyez* Estuyer.
 Entier, m. *Gheheel, Onghescheynt, Ongebrokē.*
- remettre en son Entier, *Wederom in sijnre staet oft eere stellen.*
 la chose est encore en son Entier, *Daer en is noch af noch toeghedaen, De sake is noch int gheheel.*
 Entier juge, *Een goet ende oprecht rechter.*
 Entiere amitie, f. *Oprechte vriendischap.*
 Entiereté, f. *Oprechticheyt, Onbedriechlijcheyt.*
 Entierement, m. *Gheheelijc, Gansschelijc.*
 il est tout Entierement aliéné de nous, *Hy is gansschelijc, oft geheel ende al van ons vervreemt.*
 payer Entierement, *Te volle betalen, Gatsch ende al betalen.*
 Entité,
 Entoiser vn arc, *Eenen boghe intrrecken.*
 Entoiser vne espée, *Een rappier om hooghebben om mede te staen.*
 Entomber vn homme, *Een doods lichaem in een graf, dootkiste oft tombe legghen.*
 Entôbi, m. *Dat sijn gheuoelen verloren heeft.*
 mains Entôbies, *Dooue oft verstyfde handen.*
 Entonner, *Tonnen, in tonnen doen.*
 * Entonner ses parolles, *Luyde spreken.*
 Entonnoir, m. *Eenen trechter.*
 vne Entorce, *Verdraeyinghe.*
 vne jambe Entorce, *Een verdraeyt been.*
 Entorces, *Schimmen, Scheutkens.*
 Entortiller, *Tsamenrollen oft wentelen, In een draeyen oft vlechten.*
 Entortiller tout entour, *Omvollen, Rontsom winden.*
 Entortillé, m. *Tsamengherolt, Ghevlochten.*
 Entortillonner, *Vele op een rollen oft draeyen, Vlechten.*
 Entortillement, m. *Vlechtinghe.*
 Entouiller, m. *voyez* Endouiller.
 * Entouiller, *Verwerpen.*
 Entouillé, m. *Verwerret.*
 Entour, m. *Een vont perc, Eenen circkel.*
 Entour d'elle, *Rontsom haer.*
 Entourer, ou Entourner, *Omringhelen, Omringhen.*
 Entourer l'ennemi de toutes pars, *Den vyandt van allen syden omcinghelen oft aenwallen.*
 Entouré, m. *Omringhelt, Omcinghelt.*

Entourement, m. Omringhelinghe.
 Entourement d'eaux, Omloop oft Omloopinghe van wateren.
 Entournure, f. Eenen circel.
 Entopiquer, voyez Enuenimer.
 Entrailles, f. Het ingheswants.
 Entrainer, VVechsleypen.
 Entrainer avec soy, Met hem sleypen.
 Entraues, f. Voetsstricken oft houten ringen daermen de beesten aen de cribbe mede bindt.
 Entrauer, Sulcken houten ringenaen der beesten voeten doen.
 Entre, Tusschen, Onder. (eeren.)
 Entre gens de bien, Onder oft by lieden van
 s'Entr' accointer, Kennisse aen oft onder malcanderen maken.
 s'Entr' accoller, Malcanderen omhelsen.
 s'Entr' accompagner, Malcanderen gheselschap houden.
 s'Entr' accuser, Malcanderen beschuldighen.
 s'Entr' aduertir, Malcanderen waerschouwen.
 s'Entr' affoler, Malcanderen verlemmen.
 s'Entr' aider, Malcanderen helpen.
 s'Entr' aimer, Malcanderen beminnen.
 s'Entr' aimans, Malcanderen beminnende.
 s'Entr' appeller, Malcanderen roepen.
 s'Entr' approcher, Malcanderen ghenaken.
 Entr' arracher, Hier ende daer wtrecken.
 s'Entr' assureur des espèces, s'Entreferir, Tusschen beyden staen, In bescheet comen.
 s'Entr' arracher, Aen malcanderen hechten.
 s'Entr' attendre, Malcanderen ver wachten.
 Entrebailler vn huys, Eē deure late opstaen.
 Entrebaillie, m. Dat open staet ende gaep.
 estre fort Entrebaillie, Seer wjt op staen en
 s'Entrebailler, Malcanderen kussen. (gapen.)
 Entrebastir, Tusschen timmeren.
 s'Entrebatte, Malcanderen slaen.
 ilz se sont Entrebatuz, Sy hebben malcanderen gheslaghen.
 Entrebeu, m. Half droncken.
 s'Entreblesser, Malcanderen quetsen.
 s'Entrebroüiller, Ondereen brabbelen, Deen onder dander menghen.
 Entrebriure, Onder den anderen gheruyfch maken.
 s'Entrebrusler, Malcanderen verbernen.

s'Entrecasser, Malcanderen fecsteren.
 Entrecasser, Half breken.
 s'Entrecasser les dents, Sijn tanden half o uermits breken.
 s'Entreceler, Malcanderen verberghen.
 Entrecercher, Malcanderen soecken.
 s'Entrechamailler, Teghen malcanderen scher mitsen.
 Entrechanger, La veue m'entrechange, Myn ghesichte vergaet oft verdonckert.
 Entrechaucher & fouler, Int midden met voeten treden, Tusschen treden.
 s'Entrecherir, Malcanderen welonthalen.
 Entrecheuaucher, Int midden rijden.
 s'Entrechoequer, Malcanderē slooten oft inua
 Entrecognoitre, Malcanderen kennen. (yen.)
 Entrecolonne, f. De spatie tusschen de calomnen.
 Entrecouler, Tusschen beyden vlieten.
 Entrecouper, Int midden oersnyden.
 s'Entrecourir sus, Malcanderen toevaren.
 s'Entrecraindre, Malcanderen vreesen.
 Entrecueillir, Deen onder dander plucken.
 s'Entredemander des nouvelles, Malcanderen na nieuwe tydinghen vragen.
 Entredebuoir, Malcanderen schuldich sijn.
 par la foy que nous nous Entredebuons, By de trouwe die wy malcanderen schuldich sijn.
 vn Entredeux de murailles, De spatie oft plaetsse tusschen twee mueren.
 vn Entredeux de quelque chole, Eē schutsel, affchutsel oft middelmuur.
 l'Entredeux des espales, Teruys tusschen de schouders.
 se mettre Entredeux, Tusschen beyden comen, In bescheet comen.
 s'Entrediffamer, Malcanderen blameren.
 s'Entredire des injures, Malcanderen injurieren oft injurie segghen.
 s'Entredommager, Malcanderen beschadighen.
 s'Entredonner courage, Malcanderen moet gheuen.
 Entredormir, By poesen slapen, Droosen.
 s'Entrecembrasser, s'entrecempoigner, s'entrecendentre, &c. cerchez s'Entr' embrasser, s'Entr' empoigner, s'Entr' entencie, &c.
 s'En-

s'Entrefaire grand feste, Malcanderen seer feesteren ofi groote feeste aendoen.
sur ces Entrefaites, Daer mede noch besich sijnde, Daerentusschen.
s'Entrefascher, Malcanderen moeyelijc ofi quelijc sijn.
Entrefendu, m. Half gheclouen ofi ghespleten.
s'Entreferit, Malcanderen slaen.
s'Entrefatter, Malcanderen smeecken.
s'Entrefouetter, Malcanderen gheesselen.
Entrefouir, Tusschen beyden grauen.
Entrefouler, Int midden met voeten treden.
s'Entrefrapper, Malcanderen slaen.
Entrefrizer, Onder een frizeren.
s'Entrefroisser, Deen den anderen bluisen.
s'Entrefrotter, Malcanderen wrijven ofi strycken. (crauwen.)
Entregaller, ou Entregatter, Malcanderen
Entregarder, Een dinc al doende wachten dat niet en breeft.
Entregent, m. Hupsicheyt, Aerlicheyt.
qui scait bien son Entregent, Die seer aerlich, geschilt ofi beleeft is, Die wel weet te leue.
saouir son Entregent, Hupsch en gheschilt sijn.
s'Entreguerroyer, Tegē malcanderen oorlozen.
s'Entrehair, Malcanderen haten ende benyaen.
Entrehanter, Met malcanderen handelen.
ils s'Entrehantent, Sy handelen met malcanderen.
s'Entrehapper au collet, Malcanderen byden halse grijpen ofi vatten.
Entreheurter, Malcanderen slooten.
Entreheurtement, m. Teghenstootinghe.
s'Entrehucher, Malcanderen roepen.
Entrejecter, Onder een ofi tusschen beyde worpen ofi stellen.
Entreject, m. Tusschenworinghe.
Entreject de parolles, Kyuagie daer twee hun woorden cort af breken. (voegen.)
Entrejoindre, Onder een ofi tusschen beyden
s'Entrejoindre, Malcanderen ombhelsen.
s'Entrejouer, Met malcanderen spelen.
Entrelasser, Somtijts, Onder wijlen ofi tusschen beyden ophouden.
Entrelasse, m. Achterghelaten, Opghelouden.
Entrelais, Tusschen beyden ophondinghe.
Entrelans,

Entrelarder, Tusschen beyden larderē.
Entrelarde, m. Tusschen beyden ghelardeert.
Entrelasser, Tusschen beyden rijghen, legghen ofi setten, Tsamen vlechten.
***s'Entrelasser, Malcanderen vermoeden.**
Entrelasse, m. Tsamen vlechtē.
Entrelassement, m. Tsamen vlechtinghe.
Entrelasure, f. Ghevlochten werc ofi steer, toicks accoustrez d'Entrelasures, Dakē met streeselen van solderen verciert, Gheuwelē daken.
Entrelhier, Onder een ofi tsamen binden.
Entrelocuteurs, m. Tsamensprekers, Personagien.
s'Entrelouer, Malcanderen prijfen.
Entreluict, Tsamen worstelen.
Entreluire, Tusschen beyden schijnen.
Entremander, Bootschappen aen beyde syden draghen.
s'Entremanger, Onder een ofi met malcanderen eten.
s'Entr'embrasser, Malcanderen ombhelsen.
Entremester, Onder een menghen.
***s'Entremester de quelque chose, Hem erghen mede moeyen.**
Entremester parolles parmi les propos d'aucun, In eens anders redene varen.
fans rien Entremester, Sonder yet by ofi toe te doen.
Entremesse, m. Onder een ghemenght.
les mets & Entremets d'vn banquet, m. De gherechten van een maeltijt.
Entremettre, Tusschen stellen ofi setten.
***s'Entremettre de quelque chose, Hē ergē mede moeyen, Hem eenich dinc onderwinden.**
***Entremettre la besongne, Een begonnen mēc eenen tijt lanc wissellen.**
vn Entremetteur, Een onderwinder ofi midde laer.
s'Entremignarder, Malcanderen troetelen.
s'Entremocquer, Malcanderen begheeken.
s'Entremordre, Malcanderen byten.
s'Entremouillr, Malcanderen nat maken.
s'Entr'empoigner, malcanderen metter wuyf ofi inde armen nemen.
Entrenager, voyez Entrenouer.
s'Entrenaureur, Malcanderen quetsen.

Entrenaurez, m. Die malcanderen ghequetst hebben.
 Entrenouer, Tusschen beyden swemmen.
 *Entrenouer, In oft tusschen knoopen.
 s'Entr'entendre, Eens syn, Malcaderē verstaē.
 ils s'Entr'entendent, Sy syns eens, Sy verstaē malcanderen.
 Entr'esclos, m. By na half ghesloten. (uen.
 Entr'escrrire, Tusschen oft tusschen beyde schryj-
 s'Entr'essayer, Malcanderen beproeuen.
 Entrenuite, ces choses s'Entrenuisent, De se dinghen belatten malcanderen.
 s'Entr'obliget, Malcanderen verbinden.
 s'Entr'occir, Malcanderen doot steken.
 Entr'oublier, Deen metten anderen vergeten.
 Entr'ouir la parolle de quelqu'un, Iemāds woordt daer-entusschen hooren.
 Entr'ouuert, m. Half open.
 il s'Entr'ouuert, Het springht oft berst half opē.
 Entreparder, Spreken te wyle dat een ander spreeft.
 Entreparders, voyez Entrelocuteurs.
 s'Entrepicquer, Malcanderen steken, nopē oft pisen.
 Entrepianter, Tusschen beyden planten.
 Entreplicier, In oft tusschen vouwen.
 s'Entrepoigner bras à bras, Malcanderen in d'armen grijpen.
 s'Entrepointre, Malcanderen steken.
 Entrepoullser, ils s'entrepoullsent, Sy dryuē oft stooten malcanderen voort.
 Entreprēdre, Bestaen, Aennemen, aenueerden.
 *Entreprēdre sur la dignitē d'aucun, Iemāds weerdicheydi minderen.
 *s'Entreprēdre, Vast aen een houden.
 *s'Entreprēdre par les mains, Malcanderē byde handt nemen.
 Entreprinse, f. Aēsflach, Aenuāc.)stont bestaē haute Entre prinse, Eenen stonten aerflach, Eē laisser son Entreprinse, Vā syn voor nemen afstaen, oft eenich beghonnen werc laten varen.
 rompre l'Entreprinse d'un voyage, Eenighe reyse achterhouden.
 Entreprinse, Aenstighen.
 Entreprins de maladie, Met siefte beuangen.
 Entreprins de ses membres, Gheraect, Bezooft van leden.

Entreprenant & hardi, m. Stout int bestaen.
 Entrepreneur, m. VVaechals.
 Entrepresseur, Tusschen drucken oft douwen.
 s'Entrepromettre luyale cōpaignie, Malcanderen belouen ghetrouwelijc by te staen.
 s'Entrequerir, Malcanderen joecken.
 Entrer, Ingaen.
 *ces racines Entrent auant dedans terre, Dese wortelen gaen diep in d'aerde oft wortelen seer.
 pour Entrer en vin, Om darst te krygghen, Om beter te moghen druncken.
 *laisser Entrer, Binnen laten comen, Inlaten.
 *tu ne peux Entrer en ces choses, Ghy en cont dese sake niet verstaen.
 *Entrer en matiere, Van eenighe saken beghinnen te roeren.
 Entrer en different, Eenich verschiit krygghen.
 Entrer d'une pensē en autre, Van deen ghe-dachte in d'ander vallen.
 Entrement, m. Inganinghe.
 Entrée, f. Inganc.
 l'Entrée de la maison, Tvoorhuys. (ghe.
 Entrée impetueuse, Inmallinghe oft inbreking.
 *l'Entrée, f. Tol die ghegheuen wort voor eenighe coop-waer diemen inbrenght.
 *l'Entrée d'un Prince, De intreye oft blijde incomste van eenighen heere.
 *à l'Entrée, Int incomen.
 tout à l'Entrée, Rechts int beghinsel.
 d'Entrée, ou de prime Entrée, Metten eersten aen vanc oft schijn.
 *Entrée pour paruenir à, &c. Den wech oft maniere om te comen tot, &c.
 l'Entrée du port, Den mondt vander hauen.
 clore l'Entrée, Den inganc benemen, beletten oft verbieden.
 donner Entrée, In laten comen.
 faire Entrée, Plaetse maken, Inlaten.
 il fait tant qu'il eut Entrée chez moy, Hy maecte soo vele dat hy mijn vriendt werdt.
 se dresser vne Entrée, Synen inganc van te voren maken.
 Entreracler, Deen onder dander schrabben.
 s'Entreregarder, Malcanderen besien, Op malcanderen sien.
 ils s'Entreregardoyent, Sy saghen op malcanderen.
 s'Entre-

s'Entreregetter, *Malcanderen seer begheert.*
Na malcanderen haecken of verlanghen.
 s'Entrerenconter, *Malcanderen ghemoeten,*
Ontmoeten of int ghemoet comen.
 Entrerompre, *Int midden of in stucken bre-*
ken, Ouermits breken.
 Entrerompre le propos d'aucun, *Iemandts*
propooft breken, In yemandts reden varen.
 Entrerouler, *Tusschen beyden of deen onder*
dander rollen.
 s'Entreruer, *Malcanderen worpen.*
 s'Entresaisir bras à bras, *Malcanderen mettē*
arm grijpen of vatten.
 s'Entresaluer, *Malcanderen groeten.*
 s'Entresecourir, *Malcanderen helpē en bystaē.*
 s'Entressembler, *Malcanderen ghelijcken.*
 Entresemer, *Tusschen beyde of onder eē saeyē.*
 taches noires Entresemees parmi, *Swerte*
vlecken onder een.
 Entreserrer, *Tusschen sluyten, Tusschen beyden*
of onder een drucken ende douwen.
 Entresouffrir, *Malcanderen verdraghen.*
 Entresuyure, *Veruolghen.*
 qui s'Entresuyt, *Dat veruolcht.*
 labeurs qui s'Entresuyuent, *Doorgaenden*
of gheduerighen arbeidt.
 Entresuyte, *f. Veruolch, Achtereen volghinghe.*
 Entretailier, *Int midden doorsnyden.*
 cheual qui s'Entretaille, *Een peerdt dat int*
voortgaen den eenen voet of deen knie tegen
dander stoot.
 Entretailleure, *f. Ouermits snydinghe.*
 Entretaillette de cheual, *Smeriscl, Opha-*
linghe der huyt van een peerdt.
 s'Entretaster, *Malcanderen tasten.*
 Entretenir, *Onderhouwen.*
 *Entretenir la promesse, *De belofte voldoen*
of voor goet ende van weerden houden.
 il m'a Entretenu de, &c. *Hy heeft my ver-*
maect of by hem ghehouden met, &c.
 Entretenir en son seruiue, *In sijnen dienst*
houden.
 il Entretien plusieurs soldatz, *Hy houdt*
vele crighslieden op sijnen cost.
 Entretenir vne femme, *Een vrouwe*
onderhouden, of versien van tghene datse
behoeft.

Entretiens toy au moins mal que tu pour-
 ras, *Helpt of behelpt v soo ghy best kont.*
 Entretenir longuement vn propos, *Een*
propooft lanc maken.
 *les parolles s'Entretiennent, *De woorden*
sluyten wel.
 s'Entretenant, *m. Tsamen of aen een hou-*
dende.
 Entretenu, *m. Bewaert of onderhouden.*
estre Entretenu & repeu de, &c. Onderhou-
den of ghevoedt worden met, &c.
 Entretienement, *m. Onderhoudinghe, aen een*
houdinghe.
 Entretien, *m. Verselschappinghe of vermaec-*
kinghe met couen.
 Entretissu, *m. In of tusschen gheueuen.*
 s'Entretoucher, *Malcanderen gheraken, Aen*
malcanderen staen.
 qui s'Entretouche, *Dat neffens of aen malcā-*
deren staet.
 Entretouchement de quelque chose, *m.*
Aencluinghe, Ghenakinghe.
 Entretouiller, *Onder een menghen of roeren.*
 s'Entretrouuer, *Malcanderen vinden.*
 s'Entretuer, *Malcanderē dooden of door stekē.*
 Entreuëiller, *Somtijts of onderwylen waken.*
 Entreuenir, *Tusschen comen, Ouercomen, Ver-*
raffschen.
 Entreueoir, *Malcanderen sien.* (sien.)
 Entreueoir quelque chose, *Iet tē haluen be-*
 Entreuerdir, ou Entreuerdoyer, *Tusschen*
beyden groen werden.
 s'Entreuerfer jus des cheuaux, *Malcande-*
ren vanden peerde woopen.
 Entreuifer, *Onderwylen of somtijts besoeckē.*
 Entreuoit, *voez Entreueoir.*
 Entreuomir, *Tusschen braken of ouergheuen.*
 Entroupeler, *Vergaderen, By hoopen of kud-*
den vergaderen.
 Enuahir, *In varen, In vliegghen, Aenuallen, Be-*
springhen.
 Enuah, *m. Bespronghen.* (ginghe.)
 vne Enuahie, *Een assaut, Aenuall of besprin-*
 Enueloper, *Inwinden, Tsamenvouwen.*
 Enueloper vne playe, *Een wonde verbinden.*
 Enueloper aucun, *Iemanden inden stric*
brenghen.

s'Enueloper en proces, Hem met processen
belemmeren.

vne Enuelope, f. Een en omslach, omhansel of
deesfel.

Enuelopé, m. Inghewonden, Beironden.

causes Enuelopees, Verwerde saken.

Enuelopement, m. Inwindinghe.

dire quelque chose Enuelopement, Iet
onbescheedelyc of donckerlyc segghen.

Enuenimer, Vergiften of vergheuen.

Enuenimer le boire d'aucun, Fenijn in ye-
mands dranc doen.

Enuenime, m. Vergifst, Vergheuen, Versenijnt
of Ghesenijnt.

Enuers, De auerrecht of omghekeerde syde
van eenich dinc.

tourner à l'Enuers, Auerrecht omkeeren.

*Enuers, Tot.

Enuers moy, Tot my, Te mywaerts.

Enuers luy, Tot of by hem, Te hemwaerts.

selon que vous ferez Enuers moy, Na dat

ghy v by my schicken of hebben sult.

il se glorifie Enuers moy de, &c. Hy voemt
hem by my van, &c.

Enui, Noy, Noode, Niet gheerne, Swaerlyc.

faire Enui, Noode of onwillich doen.

Enuictailler, ou Enuictuaillet vne ville,

Een stad spijfen of vutailieren.

Enuie, f. Afgunste, Nijdsicheyd, Haet, nijt.

auoir Enuie, Enuier, Benijden, Behaven.

à l'Enuie l'un de l'autre, Om iseerste, Om
emceste, Om tbeste.

Enuie, Benijdt, Ghehaedt.

*auoir Enuie, Lust en verlanghen hebben.

il luy print Enuie de, &c. Hy creech lust om,
&c.

Enuier, Begheeren of wenschen.

*Enuier au jeu, Ten spole beropen.

Enuieux, m. Harsh en nijdich.

Enuieux ou conuoteux d'argent, Ghelt-
ghierich.

Enuieusement, Afgunstelijc, Nijdsichlyc.

Enuieillir, Verouden, Oudt worden.

Enuieillissement, m. Veroudinghe.

Enuiron, Ontrent.

à l'Enuiron de la maison, Rontsom thuis.

tout à l'Enuiron, Van alle sijden of canten,

Enuironner, Omringhen, Omringhelen, Om-
cinghelen.

Enuironner de rempats, Ombolwercken,
Omschanssen.

Enuironne, m. Omringhelt, Omcinghelt.

Enuironne d'espies & d'embutches, Mez
heymelycke laghen beleyt.

fleuve Enuironnant vne ville, Een rinier
die rontsom een stad loopt.

Enuironnement, m. Omringinghe.

Enule, Alantwortel.

s'Enuoler, Ontvlieghen, Vvechvlieghen.

Enuoye, Een soorte van een blint serpent.

Enuoyer, Seynden.

Enuoyer en exil, Bannen, Inden ban doen.

Enuoyer hors, Vvechschicken of seynden.

Enuoyer au haut & au loing, Verre wech
seynden of schicken.

Enuoyer querir, Doen halen.

Enuoyer d'auec loy, Verscynden, Van hem
seynden.

Enuoye, m. Ghesonden.

Enuoy, m. Vvechseyndinghe, Verscyndinghe,
Vvechschickinghe.

Enyurer, Droncken maken.

s'Enyurer, Droncken worden.

Enyure, m. Droncken.

EOLIPILE, f. Een en hollen koperen bol,
bequaem om t'vier daer mede te blasen.

EPAIGNEVL, Spilioen.

Epatique, voyez Hepatique.

Epeler, cerchez Elpeler

Eperlan, Sperime.

Epicaic, f. De rechtueerdicheyd van trecht.

Epicaizer, Rechtueerdelijcken wysen of ordi-
neren.

Epidimie, f. Pestilencie.

maladie Epidimiale, Smettelijcke of beha-
lende siecke.

Epigramme, m. Een opschrift.

Epilepsie, f. De vallende siecke.

Epilogue, m. Conclusie of slot van een relaes.

Epiphanie, f. Dry Convinghen dach, Derthen-
dach.

Epistre, f. Een en sendtbrief.

composet Epistres, Brieven maken of dicht-
ten.

Epitaphie, m. Een grafgheschrift, Een opschrift
van graf.

Epitoge, Een en reghen mantel.

Epitome, m. Een cort extract, begriep oft ver-
hael eenichs dincx.

Eppeller, voyez Espeler.

E Q

EQUALITE, f. Ghelijcheydt. (Egual.

Equalizer, Ghelijcken, Ghelyc maken, voyez

Equibiens, De twee gaten daer de souwen
door comen die tſchip aen den ancker vast
houden.

Equierte, ou Equerre, f. Een winckelhaec,
winckelmate oft reghel.

Equinocce, ou Equinoxe, m. Den tijt van
den iare als den dach ende nacht euen
langh sijn. (lijcken.

Equiparer, Vergelijcken, Deen by dander ghe-

Equiparation, f. Ghelijckenisse, Vergelyckinge.

Equipier, Toemaken, Toeruffen, Opruffen.

Equipe, m. Opgheerust, Toegheerust, Ghereet.

Equipage de guerre, m. Bereydinghe oft toe-
rustinghe van oorloghe.

Equipoller, Euen machtich sijn oft euen veel
vermeughen.

à l'Equipolent, Euenghelyc, Na aduenant.

Equitable, c. Rechtveerdich.

Equitablement, Rechtveerdichlijcken.

Equite, f. Rechtveerdicheyt.

aller à l'Equite, Rechtveerdelijc handelen.

la vraye Equite, Recht en reden.

juger par Equite, Rechtveerdelijcken oft na
recht en reden misen.

Equivalent, m. Ghelycveerdich, Van eender
weerden.

rendre l'Equivalent, Ghelyc met ghelyc ver-
ghelden.

Equiuoque, c. Ez woort met twee meyningē.

Equiuocquer, Met dobbel verstant spreken.

E R

ERABLE, Masthout oft Masthouten boom.

Eracer,

Erailler, voyez Errailler.

Eram, m. Coper.

Ergastule, m. Een plaetse ghelyc eenen kerc-

ker daer de slauen ghebonden sijnde plaghen-
te wercken.

Ergots de coqs, m. Hanesporen.

Ergote, m. Ghespoort, die sporen heeft.

Eriger, Oprechren.

Erige, m. Opgherecht.

Erige en Duc, Tot een Hertoch ghenomen of
ghestelt.

Erection, f. Oprechtlinge.

Erigoture, voyez Herigoteure.

vne Ermine, Ermigne of Armelijn.

Erminer vne fouriture.

Erminette de menutier.

Ermite, voyez Hermite.

Erner, Erne, voyez Arner.

Erailler, Opſeuten, Opſperren.

Erailler les yeux, De ooghen wijt opſlaen.

ail Erraille, Groote of ghespalte ooghe.

Errament, Vistement, Haestelijc, Alloopende.

demande Errament, Vraecht terstont.

Erre, m. Eenen wech.

*aller à grand Erre, Rasch gaen.

*Erre de la mer, Den vloet, stroom ende ganc
vander zee.

Erre de chasserie, De toerustinghe, tuych oft
ghereedschap totter jacht dienende.

prendre Erre de chasserie, Hem ghereet op
den wech stellen om ter jacht te gaen.

Erres, repréde ses erres, Hē wederom op den
wech makē oft stellen diemen ghelaten hadde.

poursuivre ses Erres, Reprendre les Erres

de son propos, Sijn propoost vooris veruol-
ghen, wederom tot sijnen propooste oft reden co-

men daermen afghelaten hadde.

*poursuivre les Erres des bestes, Den
speur, pooten oft treden vande beesten na-
uolghen.

aller grands Erres, Rasch henen gaen.

limier de hautes Erres, Een seer goede spur-
hont of bracke.

Errer, Dwalen, Dolen, Falen, Missen.

Etrant ça & là, Gaende of dolende herwaerts
ende derwaerts.

Erreur, f. Dolinghe, Dwalinghe.

proposer Erreur, Een sake appelleren als qua-
lijc ghesesen.

Erronee opinio, f. Ecquade en valsche opinie.

E S

Ets, m. Erweten, Ertien.
 les Ets d'un cheual, voyez Arts.
 Erfoir, Ghiserauont.
 Erudition, f. Gheleertheys.

E S

Es, In.
 Es fourbourgs, Inde voorstadt.
 s'Esbahir, Hem verwonderen, Verbaest sijn.
 Esbahi, m. Verbaest, Verwondert.
 à l'Esbahi, Verbaesdelyc.
 faire l'Esbahi, Hem ghelaten alsof men nerges
 af en u ist.
 Esbahissement, m. Verbaestheyt ofi verwon-
 deringhe.
 Esbanoyer, Vermeyden, Vermaken.
 Esbanoy, m. ou Esbanoye, f. Vermeydinghe,
 Recreatie, Tgtcoringhe, Ghenuecte.
 s'Esbarre, Ghenuecte bedriegen, Hem vermez-
 den ofi vermaken.
 en Esbatant, Al spelende.
 Esbat, m. Recreatie, Ghenuecte, Vermeyninghe,
 Vermakinghe, Spel.
 Esbats, m. VVellust.
 par Esbat, In spel.
 Esbatement, m. Vermeyninghe, Verlustinghe.
 Esbaucher, VVi den rouwen bouwen ofi ma-
 ken.
 Esbaudit, Esjouir, Verblyden, Verheughen.
 Esberge, Esberger, voyez Heberge, He-
 bergert.
 Esbeurer, voyez Esburrer.
 Esblour les yeux, De ooghen verblinden.
 estre Esblour, m. Verblind sijn, Niet wel sien.
 escler Esblouissant, Eenem blixē daer ige sichte
 door verdonkert is.
 Esblouissement, ou Esblouiffon, m. Ver-
 blindinghe, Sprietoochinghe.
 Esbocher, Metter bylen houwen, Eenich werc
 int grof af maken, Beworpen.
 Esborgner, Iemanden d' ooghe wisteken.
 Esbouler, Oppersten.
 Esboule, m. Opgheborsten.
 Esboulement, m. Opperstinghe.
 Esbouillir, Versieden, Insieden tot minderinge.
 Esbouillue, f. Versoden ofi inghesoden materie.
 Esbourjonner, ou Esbourgeōner la vigne,
 Her loof van den wyngaert afbreken.

Esbourjonner, f. Verbaest sijn

E S

Esbourjonnement, m. Afbrekinghe van het
 wyngaertloof.
 Esbourjonneur, m. VVyngaertman, VVyn-
 gaerdenier.
 Esbrancher vn arbre, Eenem boom snoeyen.
 Esbranche, m. Ghesnoeyt.
 Esbranchement, m. Snoeyinghe.
 Esbranler, VVagghelen, Schudden, Doen beuen
 ofi daueren.
 Esbranle, m. Gheschudt, Ghewagghelt.
 Esbranle de son opinion, Van sijn meyninghe
 beweecht.
 la choie est ja Esbranlee, De sake is alreede
 beweecht, verandert ofi omgekeert.
 Esbranlement, m. Beroeringhe, VVagginghe.
 Esbranlerocher, m. Den Noorden windt die
 soo sterre waeyt dat hy de steenrootzen doet
 beuen.
 Esbrecher, vn mur Esbreché, Een verrotten
 ofi ghescheurden muer.
 Esbrouer des narines comme faict vn
 cheual, VVt de neusgaten snuyuen ofi bruyf-
 schen ghelyc de peerden.
 Esburrer du laict, Boter keren ofi kee, nen.
 laict Elburre, Botermelc.
 Escacher, In stucken treden ofi slooten, VVistoo-
 ren, VVistlaen.
 Escache, m. VVegheperst, wtghedruet, verdruet.
 Escachement, m. In stucken slootinghe ofi
 wipunghe.
 Escadron, voyez Esquadron.
 Escaffette, f. Een langhe ende groote mossel-
 schelpen sijnde ghelyc een schuytken.
 Escaignon, m. Cleyn schuytken.
 Escaigne de fil, Een stren garen.
 Escailier poisons, De visschen schrabben, De
 schellen ofi schubben af ren.
 Escaille de poisson, t. VVsch schelfe ofi schulpe.
 Escailleux, m. Schubachtich, Schelferachtich.
 Esculle, m. Gheschudt, Gheschelffrt.
 neues Escailures de pierres, Ghestamp-
 steenen om eenen vloer te maken.
 vn Escalier, Een leere.
 Escamne, m. Een banc.
 Escarbot, m. Een peertf blieghe.
 vn Escarboucle, Eenem grooten robijnsteen.
 Escarcelle, f. Telsche.

Escar-

Escarbot, f. Peertf blieghe

Escarcelle à double ressort, *Teffche met dobbel floren.*
 Escare, f. *De corste oft roue van een woude.*
 Escargot, m. *Een flecke.*
 Escarlatte, f. *Schaerlaken.*
 robbe d'Escarlatte, *Een schaerlaken cleedt.*
 Escarmoucher, *Scharmutsen.*
 Escarmouche, f. *Scharmutsinghe.*
 faire des Escarmouches, *Scharmutsinghen doen, Scharmutsen.*
 Escarpins, m.
 Escarquiller, *voez Esquarquiller.*
 Escart, m. *Een vertrec oft secreete ende stille plaetse.*
 à l'Escart, *Besijden sweechs, Ter sijden af.*
 s'Escarter, *Aen d'een sijde gaen, Alleen ver-trecken.* (van ons.
 ne vous Escartez pas de nous, *En gaet niet Escarteler, voez Esquarteler.*
 Escerner entour, *Ronsom schrabben.*
 Esceruele, m. *Herffeloos, Haestich, Corfel.*
 Eschafaut, m. *Een stellagie oft schauot.*
 Eschafaut portatif, *Waghenborch.*
 Eschafauder, *Stellagien oprechten, schauotten maken.*
 Eschalas, m. *Een wijngaertstae daermen den wijngaert aen bindt.*
 Eschalasser vne vigne, *Den wijngaert staeken, bestocken oft binden, Met staecken onder-setten.*
 Eschalotte, f. *Schaloeme, b. llig. s'wort.*
 Eschançon, *voez Eschançon.*
 Eschancerer, *Wiholen, Wgrauen.*
 Eschancrure, f. *Wiholinge, Wgrauinge.*
 Eschâdole de bois, f. *Solderbert oft Dacbert daermen de huysen mede deit.*
 Eschanger, *Manghelen oft buten.*
 Eschangé, m. *Ghemanghelt.*
 Eschançonner, *Proeuen.*
 Eschançonner vne fille, *Een dochter onteeren oft corromperen.*
 Eschançon, m. *Een proeuer.*
 Eschantillon, m. *Het stael oft monster van eenighe coopmanschap.*
 Eschantillonner, *Een stael oft monster van eenighe coopmanschap nemen.*
 Eschapper, *Ontcomen, Ontloopen, Ontvlieden.*

laisser Eschapper d'entre ses mains, *Wij sijn handen laten vallen oft vlioghen.*
 Eschappé, m. *Ontcomen, Ghesalueert.*
 l'oiseau luy est Eschappé, *Den voghel is hem ontvloghen.*
 cela m'ait Eschappé de la memoire, *Ik heb dat vergheten.*
 vn Eschappatoire, m. *Een wtcomste oft ontcominghe, Een toevlucht oft wtvlucht,*
 tu trouueras quelque Eschappatoire, *Ghy sult in el wtgheraken oft in el maken, oft yet versieren dat ghy wt comt.*
 vne Escharde, f. *Eenen straelpunt oft anghel.*
 Escharpe, f. *Een veldtveecken oft armband.*
 porter le bras en Escharpe, *Den arm in eené bandt aenden hals draghen.*
 *Jonner vne grâde Escharpe sur l'Espaule, *Eenen grooten slach op de schouderē geuen.*
 *l'Escharpe d'vn pelerin, *Een pelgrims mantel.*
 Eschars, m. *Scherp, Kroedt, Vrec.*
 Escharcement, *Soberlyc oft wreckelijc.*
 Eschasses, f. *Stelten.*
 il va sur des Eschasses, *Hy gaet op stelen, Hy springht op krucken.*
 Eschaubouillure, f. *Bladerken oft puystkē aen d'aensicht van hitte.*
 Eschaubouillé, m. *Die d'aensicht vol bladerkens oft puystkens heeft.*
 vn Eschaude, m. *Eē kerstelijc, kerstelinc, wegge*
 Eschauder, *Verschouwē, Verbluysterē, Verbrâde*
 Eschaude, m. *Verschout, Verbrandt.*
 Eschauffer, *Verwermen.*
 s'Eschauffer, *Hem wermen.*
 *faire Eschauffer la besongne, *T'werc woort drijnen.*
 Etchaufé, m. *Verwermt.*
 Eschaufé & esmeu, *Verhit, verstoort ende uerturbeert.*
 le jour est Etchaufé, *Tis heeter op den dach ghemorden.*
 Eschaufé à faire quelque chose, *Hittich oft vierich tot eenich werc.*
 Eschaufement, m. *Verwerminghe.*
 Eschaufeture, f. *Eschaufaison, m. Eenich verwermt dinc.*
 Eschaugnette, f. *Eenen wacht oft bespietoren.*

Eschee, voyez Eschez.
 Eschele ou Eschelle, f. Een leedere.
 Escheler, Met leeren beclimmen of bestormen.
 mettre à l'Eschelle, Aende kaecke stellen.
 Eschelemét, m. Beclimninghe met leederen.
 Eschemer, Spermen.
 Escheoir, Verschijnen, Vernullen.
 Escheoir par succession, By afsjijcheyt verschijnen, aensteruen, toecomen of toeval-
 len. (niet.)
 Il n'Eschet point, Het en behoort of betaemt
 s'il y Eschet, Indient sijn moet, Indien het soo
 valt of comt.
 le payemét Eschet ce jour là, De betalinghe
 valt, vernult, verschijnt, of comt op dien dach.
 quand le cas Escherra, Alst de sake sal wt-
 eysschen, Alst te passe sal komen.
 Escheu, m. Vernullen, Verschenen.
 cela est bien Escheu, Dat is wel gheuallen of
 ghecomen.
 il y auoit deux jours Escheuz, Twas twee
 dagen verschenen of ouer den ghestelden dach.
 Eschequier, voyez Eschez.
 Escheueau de fil, m. Eê streê of strenne garens.
 Escheuelee, f. Eene die onghelut of met han-
 ghenden hare is.
 Escheuer, Schouwen, Mijden.
 Escheuifemét, m. Schouwinghe, Mjdinghe.
 Escheuin, m. Een schepen of raedtsheere.
 des Eschez, ou Eschecs, m. Damstrecken of
 schijuen.
 le jeu des Eschez, Het schaetspel.
 Eschequier, m. Schacbert, Verkeerbert, Dê-
 bert.
 Eschif, m. Slocachtich, Ghierich int eten.
 Eschiffer vne branche d'arbre, Eenen tac
 met stucken vanden boom trecken.
 Eschine, f. Ruggbebeen, Den ruggvaet.
 Eschiné, m. Dien den rugghe ghebroken is.
 Eschiner, Rompre l'eschine, Den rugghe
 breken. (vercken.)
 vne Eschinée de porc, Den herst van een
 tenir l'Eschiquier, Dinghen, Recht houden.
 Eschoete ou Eschoite, f. Erffnisse of erfgoet
 dat eenen door afsjijcheyt toecomt.
 Eschouer, Het schip aen landt stranden en
 breken.

Escient, m. Al wetende.
 à bon Escient, Al puer willens.
 dis tu à bon Escient, Meyndt ooc?
 prendre à bon Escient, In crisse afnemen.
 jene l'ay pas fait à mon Escient, Ichebt
 onmerhoets of onwetende ghedaen.
 Esclabocher ou Esclaboter, Beslijcken.
 Esclair, Esclairer, Esclaircir, cerchez Escler
 Esclair, f. Gouwe, Vergouwe, gouwortel, Schel-
 petire Esclair, Speenkruyt. (kruyt.)
 Esclamme, f. Pelgrims mantel, Reyfmaniel.
 Esclanche de mouton, f. Eenen hamelê bout,
 De heupe of t' die van eenen hamel.
 Esclandre, m. Schande, Blamatie.
 Esclandre, Schande of vileynicheyt aendoen,
 Schandalsieren, Blameren.
 Esclat, m. Splinter.
 les Esclats, Splinteren, Spaenderen of spanen.
 en Esclats, In stucken, In splinters.
 *Esclat de lumiere, m. Het weerlicht, schijn-
 sel van eenighe claerheyt.
 ce diamant a bon Esclat, Dese diamant heeft
 schoonen luyster of schijnsel.
 Esclat de tonnerre, m. Eenen donderslach.
 Esclater en armes flamboyantes, Claer int
 harnasch blincken.
 Esclater, Met spaenderen of splinteren af-
 breken.
 *s'Esclater, Scheeteren of schetteren als van
 yet dat breekt.
 son Esclatant, Een crakende gheluyt.
 homme Esclatant, Een luyroepende mensch.
 oraison Esclatante, Een reden die luy ende
 bescheedelijke wtghesproken wort.
 Esclau, ou Esclau, m. Een slaue.
 Esclauer, Slaue maken, Tot slaernije bren-
 ghen.
 Esclauer la liberté, De vryheyt benemen.
 Esclauine, voyez Esclamme.
 Esclauonie, voyez Sclauonie.
 Escler, ou Esclair, m. Blixem, Vveerlicht.
 Esclairer, Blincken, of Blixemen, Vveerlichten.
 il Esclair, Het weerlicht.
 Esclairer à quelqu'un, Iemanden lichten.
 *Esclairer, Bespieden, Vvaernemen, Gade-
 slaen.
 Esclairer de pres, Nauwe gadeslaen.

edifices bien Esclairez, *Doortuchtighe huysen,*
ofie die groot licht hebben.
 chambre bien Escleree, *Een lichte camer.*
 Esclerement, m. *Blinkinghe.*
 Esclereur, m. *Toe fiender in een proces, om dat*
eenighe vande partijen metten rechtters niet
eens en souden worden.
 Esclercir, *Verclaren, Verlichten.*
 Esclercir vne chose, *Een dinc locht ende dun-*
maken.
 Esclercir vne cause embrouillée, *Een ver-*
werde sake int nette of claer stellen.
 Esclercir la verité, *De waerheyt openbaren.*
 Esclerci, m. *Verclaert.*
 Esclercissement, m. *Verclaringhe.*
 Esclere, *voyez Esclaire.*
 Esclisse, f. *Een keesschene of keesvat.*
 Esclisses qu'on lie autour d'un bras ou
 jambe rompue, *Spalcken, Schenen diemen*
ront om eenen ghebroken arm of been bindt.
 Esclisse à mettre le plat sur table, f. *Tafel-*
 Escliffet, *Met een spuyte bespuyten.* (rinc.
 Esclissoite, f. *Een spuyte.*
 Escloppez, m. *Die om eerlijcke of betamelij-*
ke saken vanden crých ontslaghen sijn.
 Esclore ou Enclorre, *Insluyten.*
 *Esclore, *Opbreken.*
 Esclozie des œufs, *Kippen, De eyeren oppicken*
datter de kieckenen wt comen.
 Esclos, m. *Ghekipt, Openghebroken.*
 Esclots, m. *Bootsghesellen.*
 Escloy, m. *Pisse.*
 Escluine, f. *Pelgrims mantel.*
 Esclosure, f. *Een spuyte of sluyse.*
 Escouffraie ou Escouffroye de cordouanier,
Het snijbert van eenen schoenmaker.
 Escouffier, m. *Een schoenmaker.*
 Escoufer, *voyez Absconfer.*
 Escole, f. *Een schole.*
 leuer Escole, *Schole oprechten.*
 maistre d'Escole, *Schoolmeester.*
 Escolier, m. *Scholier.*
 Escolastre, m. *Scholaster.*
 Escoudre, *Ontseggghen, Vvegheren.*
 Escouduit, m. *Ontseyt, Gheswegert.*
 Escopette, *voyez Haquebute & Arque-*
bule.

Escorce, f. *Schorffe.*
 l'Escorce d'une noix, f. *De schelle of stoesfer*
van een note.
 Escorcer, *De schorffe of schelle afdoen, Pellen,*
Onschorffen, Sloesteren.
 Escorcement, m. *Pellinghe, Ontschorffinghe.*
 Escores, f. *Schoorhour, Tonderseijel of baicken*
daermen een schip op tummert tot dat wel
verfien is.
 Escorcher, *Villen, T'wel afstropen.*
 *tu m'Escorches les oreilles, *Het doet my*
wee dat iel hoore.
 Escorchement, m. *Escorchure, f. Villinghe.*
 Escorchement de boyaux, *Den bloerganc.*
 l'Escorcherie, f. *De plaetse daermen de beesten*
vilt.
 Escorte, *Gheley van crýchstirden.*
 faire Escorte, *Gheleyden, Gheley doen.*
 homme Escort, *voorsienich of voorsichtich*
man.
 l'Escosse de feues, de poix, &c. *De boosse,*
schelle of pelle vā boonen, erten, &c. Hanwe.
 venit en Escosse, *Beginnen schellen te crýgen.*
 Escouffes des febues, *De schellen of hanwen*
afdoen, Pellen.
 ESCOSSE, *Thronierije van Schotlant.*
 Escouffois, m. *Een schotman.*
 Escot, m. *Ghelachghelt.*
 il a payé son Escot, *Hy heeft sijn ghelach be-*
taelt.
 franc d'Escot, *Costeloos, Cost vry.*
 *payer l'Escot, *Bekopen, De pijn voor een*
ander lyden.
 Escouer, *Den steert corten of benemen.*
 Escoué, m. *Die den steert benomē of gecort is.*
 Escouffe, m. *Vrouw, Kieckendief.*
 Escouiller, *Lubben.*
 Escouille, m. *Ghelubt.*
 s'Escouler, *Astieken, Vloeden, Vlieten.* (pen.
 s'Escouler par ruiffeaux, *Met grachtē afloo-*
 *s'Escouler en cachette, *Ontsluypen, Heyme-*
lyc wech loopen.
 s'Escouler petit à petit, *Afzissen, Allencskens*
afuallen.
 Escouler ses ans, *Sijnen tijt slijzen of ouerbrē-*
ghen. (ontsloopen.
 il s'cit Escoulé de moy, *Hy is my heymelijc*
peage

l'eaue s'Escoule, T water loopt mech.
 Heuue s'Escoulé, Reuere die afschelpoopen is.
 beauté s'Escoule, De schoonheydt vergaet.
 jour Escoule, m. Dagh die voorby is.
 Escoulement d'eaue, m. Eenen loop oft vloet
 van water.
 Escourgée, f. Een sweepe.
 Escourter, Corten, Afsorten.
 chose Escourtee, f. Een afgherecor dine.
 Escouffe, f. Vne grande escouffe,
 Escouter, Toehooren, Luysteren.
 Escouter & bailler audience, Aenhooren,
 Ghehoor gheuen.
 Escouter & entendre, Verstaen.
 Escouter de pres, Toeluysterē, Nau roehooren.
 Escouter de l'huis, Ende deure luysteren.
 Escoute, Tsa, Weluen.
 Escoute di moy, Wel, segt my, Wel seght op.
 Escoutez, Hoort.
 mais Escoutez, Hou, Hou ghy.
 vn Escoute, Een bespieder oft verspieder.
 estre au x Escoutes par la ville, De stadt deur
 wachte houden oft luysteren warden doet.
 Escouteur, m. Toehoorder Luysterer.
 Escoutement, m. Toehooringhe.
 Escoutement attentif, Toeluysteringhe, Nau-
 ure toehooringhe.
 Escoutes, f. Schildt wachte oft schaarwachte.
 Escoutes en fait de nauires, Dobbeltouwen
 daer tzyoot seyl van achter mede vast gemact
 wort, ghenamit Schooten.
 Escoutilles, f. Sommighe opgaende deuren oft
 weluinghe inde denne, waer dore men de coop-
 manschap in t'schip neder laer.
 Escouette, f. Een cleerbessem. (veeghen.
 Escouetter, Merten kleerbessem keeren oft
 Escouillon, m. Een onenbessem.
 Escran, m. Een bert dat men tot beschuttinghe
 der hiten by t'vier besicht.
 faire Escran, Iemanden voor den windt oft
 hirt staende beschutten.
 Escrimer du laict, Den room van melc
 scheppen oft blasen.
 s'Escrueer, Bersten.
 Escrueette, f. Een crabbe.
 Escruice, f. Eenen kreeft.
 Escruice de mer, Zeecreeft.

s'Escrier, Roepen, Crisfchen, Tieren.
 s'Escrier piroyablenēt, Groot geschrey makē
 *Escrier aucun, Om yemants hulpe roepen.
 Escri, ou Escriement, m. Roepinghe, Gheroep,
 Crisfchinghe, Ghecrisfch, Ghetier.
 Escrimer, Schermen.
 Escrimeur, m. Schermmeester, Schermer.
 Escrimerie, ou Escrime, f. Scherminghe, oft
 Schermconste.
 Escrain, ou Escrin, m. Een schryne oft kiste.
 Escrinier, Menufier, Schryuwerker.
 Escrinerie, f. Schryuwerk.
 Escrrire, Schryuen.
 Escrrire en vers, In dicht oft veersen be-
 schryuen.
 rediger par Escrit, In gheschrieffte stellen.
 procez par Escrit, Een gheschreuen proces.
 laisser par Escrit, In gheschrieffte achter laten.
 Escriptare, f. Gheschrieffte. (de hant vā etc.
 c'est de l'Esriture de, &c. Tis gheschriefft oft
 Escriuain, m. Schryuer, Schryuēt.
 Escripseau, m. Opschriefft Titelken.
 Escriptoire, f. Een schriftooris oft schryfskoker.
 Escroue, f. Tfluccken houts oft yfers oft gat
 daer de wyse in comt oft draeyt.
 *Escroue, f. Het register boec vā eenen Cipier.
 Escrouelles, f. Cheren, Cropsweeren.
 Escrouler, VVagghelen, Doen daueren.
 Escu, m. Eenen schildt.
 vn Escu, Een croone, Een sluc gouts.
 vn Escu sol, Een sonnencroone.
 vn Escu couronné, Een gouden croone.
 Escueil, m. Een clippe oft steenrootse.
 Escuelle, f. Een schotel.
 Escuelle à oreillons, Een commeken oft scho-
 tel mer ooren.
 Escuellée, f. Een schotel oft com vol.
 Esculer vne aiguille, De ooghe van een naelde
 breken. (breken.
 Esculer vn foullet, De hiel van eenen schoen
 Escumer, Schuymen, Schuym wtwerpen.
 Escumer d'ire, Schuymbecken van gram-
 schap.
 Escume, f. Schuym.
 Escumette, f. Schuymspaen.
 *Escumer, Schuymen, De schuym afsdoen.
 Escumeur, m. Schuymen.

Escumeur de mer, Zeeroouer.
 Escumeux, m. Schuymachtich.
 Escurer, Schueren.
 Escuron, m. Schuer vodge.
 Escurie, Een eechoreken.
 Escuffon, m. Een schilddeken.
 enter en Escuffon, De botte van eenen boom
 in eenen anderen enten, Suyghen, Dat is tsap
 vanden eenen boom in eenen anderen trekken.
 Escuyer, m. Een schildknecht oft wapen-
 dragher.
 Escuyer d'escuyrie, Stalmeeſter.
 Escuyer trenchant, Voorſnijder.
 Escuyers de ſalle & de chambre, De ca-
 merlinghen van eenighen grooten heere.
 Escuyr d'honneur, Den ſtaet pagie die voor
 yemanden ter eeren gaet.
 le grand Escuyer, De opperſte ſtalmeeſter.
 l'Escuyer d'un cœf, Het ionc hert dat voor
 d'oude gaet.
 Escuyer ou faux bourgeon, Onderghewas
 vanden wyngaert, VVaterscheuten.
 l'Escuyrie du Roy, f. Eenen hoop peerde van-
 den Coninc.
 cheuacheurs d'Escuyrie, Die te poſte moe-
 ren loopen oft rijden.
 Eſgayer, s' Eſgayer, Vrolijk ſijn, Hē verbliden.
 Eſgal, voyez Egal.
 Eſgard, m. Gadeſlaninghe, VVaerneminghe,
 Toſicht.
 auoir Eſgard à quelqu'un, Iemanden gade
 ſtaen oft waernemen.
 * auoir Eſgard au tems, Na den tijt te wercke
 gaen.
 * n auoir Eſgard à rien, Niewers op acht heb-
 ben.
 eu Eſgard à la grandeur, Na de grootte, oft na
 dat het groot is.
 eu Eſgard à ſa petiteſſe, Na dat hy cleyn van
 perſoone is.
 fans aucun Eſgard, Sonder eenich reſpect, aen-
 ſien, oft ghemerc.
 avec Eſgard, Voorſichtelijc, Met goede voor-
 ſichticheydt ofte voorſienicheydt.
 s' Eſgarer, Divalen, Verdolen.
 Eſgaré, m. Verdoolt.
 Eſgarer les biens de la ſuccéſſion, De goe-

den van iſterfhuys verdonckeren.
 Eſgargatē de crier, m. Dien de kele gheſcheurt
 is van crijten.
 Eſgaronner vn ſoulier, voiez Acculer.
 Eſgayer, Verbliden, Vrolijk maken.
 s' Eſgayer, Hē verbliden, Blijde oft vrolijk ſijn.
 Eſgayez vous, Zijt verblidjt, Verblidjt v.
 vn Eſglantier, Eglentier.
 Eſglite, f. Kercke.
 gens d'Eſgliſe, Prieſters, Gheestelijckelieden.
 la cour d'Eſgliſe, Het gheestelijc hof.
 Eſgorger, Eſgorgeter, Dooden, Vermoorde n.
 Keelen, De keele aſticken.
 Eſgorge, Eſgorgete, m. Ghekeelt.
 Eſgorgement, m. Doodinghe, Keelinghe.
 Eſgoſiller, Onthalsen, Den hals, keele oft ſtroote
 aſticken en snijden.
 on l'a Eſgoſille, m. Men heeft hem onthalt es
 de ſtroote afgheſteken.
 vn Eſgout, Een gote, Riale.
 Eſgratigner, voyez Egratigner.
 Eſgueuler, voyez Eſgorger.
 * Eſgueuler de crier, De keele ſcheuren van
 roepen.
 Eſguiere, f. Een waterpor, VVatervat, Lampet.
 Eſguille, cerchez Aguille.
 vn Eſguillon, Een prickel, ſtickel en ſtoc om te
 nopen.
 * vn Eſguillon qu'on a de nature, Een toe-
 ſtokinghe, toefteringhe, oft treckinghe van
 natueren em yet te doen. (ſtieren.
 Eſguillonner, Nopen, Nijpen, oft Toefstokē, Toe-
 Eſguillonnc, m. Ghenepen, Ghepinſt.
 Eſguillonement, m. Nopinghe, Pin ſinghe,
 Eſguillonneur, m. Een die nypt en pinſt.
 Eſguillonneufe, f. Nijperſſe.
 Eſguillette, voyez Aguillere.
 Eſhaché, m. Creupel, Dic de heupe gebroken is.
 s' Eſhonter, Gheen ſchaemte hebben, Onbe-
 ſchaemt ſijn.
 Eſhonte, m. Onbeſchaemt.
 Eſhontement, m. Onbeſchaemtheit.
 s' Eſiouir, Hem verbliden, Verheughen, Ghe-
 norchte hebben.
 s' Eſiouir du mal d'autruy, In eens anders
 qualijc vaert behaghen ende genoechte hebben.
 Eſiouiffance, f. Verblidinghe, Blijſchap.

Effancé, m. Chevaux effancez, Magherbey-
 nen van peerden, Afghereden peerden.
 Effancer ion cors pour courir, Sijn lichaem
 stellen en pooghen om te loopen.
 s' Effancer sui son ennemy, Sijnen vyant in
 vlieghen en aen vallen.
 Efflargir, ou Elargir, Verbreyden, Vermeerderē,
 VVyslaen.
 * Efflargir, VVreycken, Mildelyc ghenen.
 * Efflargir vn prisonnier, Eenem ghevange-
 nen verlossen en ontslaen, Hem laten wiggaē.
 Efflargi, m. Verbreyt, Vermeerderet, oft los, Ont-
 slaghen, Vry.
 Efflargissement, m. Verbreydinghe, Vermeer-
 deringhe.
 Essay, m. Voortganc, eenen loop.
 Este d'oiseau, voyez Aile.
 Esteuer, Verheffen, Opheffen, Om hooghe heffen.
 Esteuer des statues, Beelden oprechten.
 Esteuer en honneur, Tor slate brenghen.
 Esteuer jusques au ciel, Totten hemel toe ver-
 heffen oft prijsen.
 * Esteuer ou nourrir vn enfant, Een kint
 voeden, coesteren, opbrengghen.
 * s' Esteuer, Hem seluen verheffen en verhoor-
 neerdighen.
 s' Esteuer contre la repub. Teghens de ghe-
 meynthe opslaen oft rebelleren.
 Esteue, m. Verheuen.
 esprit dresse & Esteue, Een wacker ghemoet.
 Esteue en l'air, Inde locht opghet, ocken oft op-
 ghebeuen.
 * Esteue, m. Hoohmoedich, Opgheblasen.
 Esteuement, m. Opheffinghe.
 Esteuement de voix, Verheffinghe der stemmē.
 Estire, ou Ehre, Kiesen, VVisoecken, VVikiesen,
 VVifonderen, Aen deen sijdeleggghen.
 Estire pour gendre, Voor sone aennemē.
 s' Estire quelque maniere de viure, Een ma-
 niere van leuen voor hem nemen.
 Esteu, m. Ghecofen, Ghecoren.
 l s Esteuz, De verkorene.
 Esteuteur, m. Een keur vorst oft kieser.
 Estite, f. Kiesinghe, Keur.
 gens d'Estite, VVighkelesen mannen.
 faire Estite, VVikiesen.
 Estocher, Leteren, VVagghelen, Dauceren.

la chose est ja Estochée, De sake beghint haer
 alreede te beghenen ende te veranderen.
 Estougnier, VVech schicken, Verseynden, VVech-
 seynaen, VVech doen.
 s' Estougnier, VVech gaen, Voorder gaē, Vertreckē
 Estougnier aucun de faire meschanceté,
 Iemanden beletten oft hinderen quaet te doen.
 ne s' Estougnier nullement de quelque cho-
 se, Gheslādich by eenich dinc bliuen, dat niet
 verlaten.
 il ne s' Estougnera point loing, Hy en sal
 niet verre gaen.
 Estougnie, m. VVechgheschiet, VVechgheson-
 den en ghedaen, Vertrocken.
 ne t' Estougnie point, ou Ne nous Estouin-
 guez pas, Engact niet verre.
 il est Estougnie de la semblance du pere,
 Hy en slacht oft en gheleyt sijnen vader niet.
 Estougnement, m. VVechganc, VVechschickin-
 ghe, Verueringhe.
 Estouffier, voyez Estbranler.
 Estourdir, Plomp ende bot maken.
 s' Estourdir, Plomp ende bot worden.
 Estmay, Estmayer, voyez Estmoy.
 Estmail, m. Emaille, Ghebrant schildertwere.
 Estmailler, Emaileren, Met den viere schilderē.
 Estmailler le papier de &c. Tpapier vullē,
 beschrijuen oft bekladden met, &c.
 Estmaille, m. Ghemailleert.
 Estmailleur, m. Emailleerder.
 Estmailure, f. De conste om metten viere te
 schilderen.
 Estime, Il estime de frapper Messieue, Hy neet
 voor hem Messieue te slaen, oft hy meyn wel
 endz arbest daer toe.
 j'ay failli à mon Estime, Myn woornemen is
 ghesaelgeert.
 vne Estimeraude, Een smaragd.
 Estimery, m. Amery oft Ameril, Emmeren.
 Estimerillonc & soit vit d'esprit, Cloec van
 gheeste oft versant.
 s' Estimerueille, Hem verwonderē, Vremt toe-
 Estimerueille, c. VVonderlijc. (sien.)
 Estimerueillement, m. Verwonderinghe.
 Estimeu, Estimeute, voyez Estmouuoir.
 Estimeut, m. Der voghelen nest, drec ende
 vuylicheyt.

Esmoutir en fauconnerie, c'est chier, *Cac-ken, Schijten*.
Esmoute, f. Een menichte van jachthonden die loopen, sijnde van een couleur.
Esmier, *Morsilen, Brÿselen*, In stucken wrÿuen.
Esmoeller, *Wimerghelen, Tmerch wt doen*.
Esmoi, voyez *Esmoy*.
Esmonder, *Reynighen*.
Esmonder vn arbre, Eenem boom snoeyen.
Esmondement, m. *Snoeyinghe*.
Esmotion, voyez *Esmouuoir*.
Esmouter, *Egghen, De closten van eerde brekē*.
Esmoucer le trenchant de quelque chose, *Plomp ende bot maken, de sne doen om gaen*.
Esmoucher, *De vlieghe verdrÿuen*.
Esmouchette de fenoi, ou de semblable herbe, f. Een trosken oft struycxken venckels, oft van dierghelycke cruyt.
Esmoudre vn couiteau, Een mes slijpen.
Esmoulure, f. *Slypinghe*.
Esmouleur, m. *Slijper*.
Esmousser vn arbre, *Het mosch vanden boom doen*.
Esmouuoir, *Beroeren, Beweghen*.
Esmouuoir vn combat, Eenem strijt verwecken oft berocken.
s'Esmouuoir fort, Seer beroert sijn.
Esmouuoir à courroux, *Tot gramschap verwecken*.
Esmouuoir à pleur, *Tot schreyen beweghen*.
ne s'Esmouuoir point, *Onbeweechlyc sijn*.
Esmieu, m. *Beroert, Beweecht*.
jestoye Esmieu, *ic was gantsch ontstelt ende beroert*.
Esmoute, f. *Beroerte, Rumoer, Oploop*.
faire Esmoute, *Tieren, Gebeerē, Rumoer makē*.
Esmotion, ou *Esmoute de cueur*, f. *Beroerin ghe*, *Beweghinghe oft ontstellinghe des herten*.
Esmouueur de guerre, m. *Een oproerder oft berocker van oorloghe*.
Esmouuement, m. *Beweghinghe, Beroeringe*.
Esmoy, m. *Ancxt, Verdriet*.
je suis en grand Esmoy, *ic hebbe groot ver-je suis en grand Esmoy, ic hebbe groot ver-*
Esmoyer, *Verbaest oft beanct sijn*. (driet.
Esmoye, m. *Verbaest, Beanct*.
Etnaser, *Neufselos maken, Den neuse affnijden*.
Etnase, m. *Neufselos*.

Esnertuer, voyez *Eneruer*.
Espace, f. *Spacie, Vÿdde tusschen eenich dinc*.
Espace de teins, *Een wÿle tijt*.
par l'Espace de deux jours, *Binnen twee da-ghen herwaerts*.
l'Espace de la vie, *Den tijt des leuens*.
Espagnol, ou *Espaigneul*, m. *Spilioen oft spugtoen*.
Espaler, *Mette pale oft schuppe spreÿe oft stor-
Espan, m. *Een handspanne oft palme*. (ten.
Espancher, *Wÿstorten, Wÿghieren*.
Espancher de l'eau, *Pissen, Sijn water maken*.
Espanche, m. *Wÿghegoten en ghestort*.
Espanché çà & là, *Hieren daer ghestroyt oft verstroyt*.
Espandre, *Storten, Spreÿen*.
s'Espandre, *Wÿ vloeyen, Hem wÿspreÿen*.
les rameaux s'Espandent, *De takken spreÿen hun seluen wt*.
fleur qui s'Espand, *Bloeme die ontluyt oft haer opent*.
Espandu, m. *Ghestort, Ghespreÿt*.
mer Espandue, *De wÿspouwende zee*.
Espannement, m. *Stortinghe, Wÿspreÿinghe*.
Espanir, ou *Espanouir*, *Ontluycken, Ontpluycken, Open gaen*.
les fleurs s'Espanissent, *De bloemen beghinnen te openen oft te ontluycken*.
Espandre, *Verstroyen*.
Espars, m. *Verstroyt*.
gens Esparses çà & là, *Volc dat herwaerts ende derwaerts verstroyt en wÿghespreÿt leyt*.
Espardement, m. *Verstroyinghe*.
choses d'ictes Espardement, *Saken die hier en daer gheseyt oft verhaelt worden*.
Espargner, *Sparen*.
n'Espargner personne, *Op niemanden ache hebben, Niemanden sparen*.
Espargne, m. *Ghespaert*.
il n'a rien Espargné, *Hy en heeft hem gheenen cost laten verdrieten, Hy en heeft gheenen cost ghespaert, Hy en heeft niet aenghesien*.
Espargne, f. *Sparicheyt*.
le coffre de l'Espargne, ou *Espargne-maille*, *Dē spaerpot, De gelikiste, Tresoor en coffre de l'Espargoute*, f. *Lethruyt oft Apparitorie*.
Esparlan, m. *Spierinc*.*

Esparpiller, Spreyen, Verspreyen.
 Esparpiller les cendres, D'asfchen wtscherrē.
 Espars, voyez Espardire.
 Espatuains.
 cheual qui a les Espatuains.
 Espatule, f. Spatel ofi schupken ghelijc d' Apte-
 kers hebben daerse de confitueren mede wt-
 langhen.
 Espatie, Dat sonder beere is, Onder niemants
 ghewelt.
 Espaves, Biens vacans, Goeden die vaceren,
 Daer gheen erfgenaem af te voorsihijn en cōt.
 s'En aller de l'Espave & effreinte des chiēs
 l'Espaule, f. De schouder.
 Espauler, De schouder breken.
 qui est Espaulē, Dien de schouder ghebroken
 ofi verset is.
 Espaulure, f. ou Espaulement, m. Verreyc-
 kinghe, Versuyckinge ofi brekinge der schou-
 deren.
 Espaulu, m. Groot ofi breedt van schouderen.
 faire quelque chose par Espaulces, Let door
 gaens ofi sonder ophouden doen.
 Espauliere, f. Het schouderharnas.
 Espcautre, f. Spelie.
 Espece, f. Ghedaente, Specie, Forme.
 vne Espece de maladie, Een mancre ofi soor-
 te van siekten.
 Espccial, Sonderlijc, Specialijc.
 Espece, f. Een rapier ofi sweert.
 Espece de prestouer, Een rondt hout van een-
 wijnperse, dienende om de keernen ofi basten
 vande wijnbesten te legghen en de berderen te
 houden staende.
 Espece de deux mains, Een slach sweert.
 desgaigner vne Espece, ou Mettre l'Espce
 au poing, Tsweert wter sibce trecken, Imes
 trecken, Van leer trecken.
 Espeler, Spellen.
 Espellement, m. Spellinghe.
 vne vieille harde Espennallēe, Een oude
 versleerde vrouwe ofi vuylneuse.
 Esperdu, m. Mistrooslich, Verstoort, Verbaest.
 Esperdu de paour, Geheel onstelt vā vreesē.
 Esperdumēt, Verbaesdelijc. Met verbaesthē.
 Espeter, Hopen. (gheuen)
 n'Espeter plus, Despereren, den moet verloren

n'Espeter que tout bien, Niet dan alles goets
 verhopen ofi verwachten.
 il est fort Espere, Men verlangt seer na hem.
 Esperance, f. Hope.
 auoir toute son Esperance en, &c. Alle sijn
 hope stellen op, &c. Hem gantsch verlaten ofi
 betrouwen op, &c.
 il y a quelque Esperāce, Daer is noch hope aē.
 on a Esperance de luy, Men verhoopt ofi
 verwacht deucht van hem.
 toute Esperance perdue, Troosteloos, Sonder
 hope.
 Espoir, m. Hope, voyez Esperance.
 Esperit, voyez Esprit.
 vn Esperon, Ein spore.
 chanter les Esperons de pres, Seer na iagen
 ende veruolghen, Iemanden cort op de hielē
 sijn.
 l'Espéron d'vne galere, Den snuyte van een
 galeye.
 s'Espéronner, Hem sporen, Sijn sporen aē doen.
 Espéronner, ou bailer & doner des espe-
 rons à vn cheual, Tpeert de sporen gheuen
 ofi met sporen steken.
 *Espéronner, Verwecken, Stieren, Prikkelē.
 Esperonnement, m. Stekinghe met sporen,
 Verweckinge.
 Espertonnier, m. Spoomaker.
 Espellir, Dieken, Dic maken.
 s'Espelsir, Die worden.
 Espeysi, m. Ghedult.
 Espicz, m. Dic.
 forest Espeisse, Dic ofi dicht bosch.
 Espell'eur, f. Diste.
 Espellement, m. Dicachtich.
 Espetsissement, m. Dickinge, Dicmakinghe.
 Espi de ble, ou Espic, m. Een aer, Coren aer.
 Espier, teeter espis, Aren, Coren aren worden
 ofi van hem gheuen.
 Espic, m. Dat arē heeft, ofi tot aren gewassen is.
 le bled est Espic, Teoren heeft aren ghecregen.
 collier d'or Espic, Eene gouden halbandt
 ghemaelt als coren aren.
 Espic, m. Dat naer een corenaer ghemaelt is.
 la queue Espice d'vn chien, Den steert van
 eenen hondt na isafsoen van een corenare, ofi
 die aent eynde spits is.

- Espicet, Met cruyt of specerije bestroyen.
 Espicer vne viande, Eenighe spijse cruyen of daer ouer cruyt of specerije stroyen.
 Espice, m. Ghecruyt, Met specerije bestroyt.
 viande bien Espicce, Wel ghecruyde spijse.
 Espices, ou Espicetie, f. Specerije.
 Espicier, m. Cruyenier, Specerij vercooper.
 * les Espices d'un procez, Ghelt dat vanden eysscher ende verweerder int ghemeyne voor het recht ghegeuen wort te bewaren.
 les Espices des juges, Den loon die de rechters ghegeuen wert van hun moeyte in het rechten ghedaen.
 grands Espicieurs de procez, m. Rechters die vele van hun moeyte in het rechten gheniesen of begheeren.
 Espier, Guetter, Bespieden, Verspieden.
 Espier le tés, Den tyt verbeyden of waernemē
 Espie, f. Espion, m. Een spie, Bespieder, Verspieder.
 Espics, f. Heymelijcke laghen.
 en Espiant, Bespiedende, Verspiedende.
 Espieur, m. Een spie, Verspieder.
 Espieur de chemins, Straetscheynder.
 Espicement, m. Bespiedinghe.
 Espinars, ou Espinacs, Spinagie.
 Espincette, f. Een tanghe.
 Espine, f. Een doorne.
 Espine vinette, Berberis, een kruyt.
 Espinaye, f. Een plaese met doornen beplant, Doornhaghe.
 Espineux, m. Doornachtich.
 Espince ou Eschine, f. Een herst.
 Espinette, f. Een clausimbale, Clausinghel.
 Espinette organisee, Eē clausinne met orghe-
 len.
 Espingle, f. Een spelle.
 Espingler, Met spellen vast maken en aenhech-
 Espinglier, m. Spellemaker. (ten.)
 * Espingher ou Espinguer, m. Spellecoker, Herteken daermen de spellen op steef, Spelle-
 kuyken.
 Espinoche, petit poisson, Een geepe.
 l'Espion d'une boucle, m. Den doren van een ghespe.
 un Espion, m. Een boot, Verspieschip, Een-
 fusle, Bergamijn.
 Esplanade, Faire des Esplanades, Den wech

- claer maken, Alle boomen en let selē wech doen.
 Esplore, ou Esploure, m. Troosteloos, Vol weenens en tranen.
 Esplicher, Afplucken.
 Esplicher chafque lettre d'une loy, Eenighe wet van woorde tot woorde ondersoeken.
 Espoincler, Den punt breken, punteloos maken.
 Espoincte, ou Espoinctu, m. Punteloos.
 Espoindre, ou Espoinçonner, Steken, Pissen, Pissen, Nopen.
 Espoinct d'un grand desirde, &c. Verwēt sijde met grooter begheerten van, &c.
 Espoir, voyez Esperance. (horen.)
 Espois, m. De opperste tackkens van een hertf-
 bois Esponé, m. Voosch hout.
 Esponge, f. Een sponcie.
 ressemblant à l'Esponge, Spongieux, m. Spongiachtich, Locht ende vol gaters ghelijc een spongie.
 Espouenter, Veruceren, Verschrieken.
 Espouente, m. Verneert, Verslaghen, Verschriē.
 un Espouental, Chose espouentat, Iet seltsaems of vreemt, daermen yemant mede verueert.
 Espouentable, c. Veruaerlijc, Verschriekelijc.
 songes Espouentables, Vreeselijcke droomē.
 Espouentaire, f. Dat veruaertheyt aenjaecht.
 Espouentement, m. Verueeringhe, Veruaer-
 makinghe.
 Espouentablement, Veruaerlijcken.
 Espouiller, Luyfen of deluyfen af rapen.
 Espoufer, Trouwen, Ten houwelijc nemen.
 Espoufer vne femme, Tot een vrouwe nemē.
 Espoufer vn homme, Tot eenen man nemen.
 Espoux, ou l'Espoux, m. Bruydegō, Bruygom.
 l'Espouse, ou Espouse, f. De bruyt.
 qui marche en Espousee, Die als een bruyt gaat.
 Espoufaiiles, f. Bruylofts dach.
 Espouffeter, Het stof wt de cleederen cloppen.
 vne Espoulette, Cloproede.
 Espoys, voyez Espois.
 Espraintes, voyez Espreintes.
 Espreindre, Douwen, Vidouwen;
 Espreint, m. Vighedouwen.
 Espreinte, f. Vidouwinghe.
 Espreintes, f. Hertheyt van stoelganc.

Espreintes, ou Espraintes, Tis onder de jagers
metse, drecost vuylicheyt vande otters.
 Espreu, Tout à espreu, *Al willens en wetens.*
 Espreuier, m. *Eenspermer.*
 Espreuier ramage, ou brâchier, *Eenen sper-
 wer die eerst wt den nest komt, ende van tac
 tot tac vlieghe, ende alsoo ghevanghen wort.*
 Espris, m. *Bevanghen.*
 Espris de folie, d'ire, d'amour, &c. *Bevang-
 ghen met soetheyt, gramschap, liefde, &c.*
 Esprit, ou Esperit, m. *Gheest, Sin en verstant.*
 Esprit abatu, *Een verflaghen ghemoet.*
 Ô gentils Esprits qui auez, &c. *O ghy sijne
 lieden van verstande die, &c.*
 grâns Esprits, *Subtyle, ingenieuse en groot
 gheesten.*
 grand d'Esprit, *Groot van verstande en begrijp*
 * Esprit maling, *De boose gheest oft vyant.*
 Esprit sans repos, *Een ongherust ghemoet oft
 herte.*
 Esprit variable, ou muable, *Eenen wankel-*
 Esprit fort vif, *Een cloec verstant. (baré sin.*
 * l'Esprit luy defaut, *Hy en heeft therte niet,
 sans Esprit, Plomp, Onuêstandich.*
 * d'Esprit, *Aerdichlyc, Verstandelyc.*
 gens d'Esprit, *Aerdighe, Gheestighe ende vlyti-
 ghe lieden.*
 auoir l'Esprit à deliure, *Sijn sinnen by hem heb-
 ben, Ghetempert, cloec en wacker van sin-
 nen sijn.*
 il n'a pas l'Esprit pour ce faire, *Hy en heeft
 therte oft de couragie niet om dit te doen.*
 appliquer ou mettre son Esprit à quelque
 chose, *Sijn hert, sin en ghemoet erghens aen-
 hanghen oft leggen.*
 ficheren son Esprit, *Voor hem nemen.*
 refaire & rafraeschir son Esprit, *Hem ver-
 maken, Sijnen gheest verfraeyen ende ruste
 gheuen.*
 retirer son Esprit, *Sijnen gheest, sin, hert ende
 ghemoet afreken.*
 * rendre l'Esprit & mourir, *Sijnen gheest ge-
 uen, Steruen.*
 Esprouuer, *Proeuen, Beproeuuen, Goet doen.*
 Esproué, m. *Gheproef, Beproef.*
 chose Esprouée, *Een sekere ende beproef-
 de sake.*

Espreuue, f. *Proeuinghe, Beproeuinghe.*
 faire son Espreuue, *Sijn proeue oft proef-
 stuc doen.*
 mettre en Espreuue, *Beproeuuen, Ondersoec-
 ken te wercke stellen.*
 Esprouette de chirurgien, f. *Wondyser,
 Proefyser, Timelyserken.*
 Espuiler, *Wipuiten.*
 Espuile, m. *Wigheput.*
 ville Espuilee de biens, *Een stad die gantsch
 verarmt is.*
 Espulcer, *Vloeyen, De vloeyen vanghen.*
 Espurge, *Springhwortel, Springhkruyt, Schijt-
 wortel.*
 Espurger, *Suyueren, Reynighen.*
 Espurger, *Euacuer, Ydelen, Ydel ende ledich
 maken.*
 vn Esquadron de gens de guerre, *Een rot
 oft hoop crychs knechten.*
 cap d'Esquadron, *Een rotmeester, Thienemâ.*
 Esqualle, ou Esquaille, *voyez Escaille.*
 Esqualler, ou Esqualler vn poisson, *voyez
 Escailler.*
 Esquartir, *Viercanten, Viercant, oft viercan-
 tich maken.*
 Esquarquiller les jambes, *De beenen wjt
 van een sperren.*
 Esquarquiller les yeux, *De ooghen spalcken
 oft wjt opsperren, oft stellen.*
 Esquarquille, m. *Wjt van een ghestelt.*
 Esquarteler, *Vierendeelen.*
 Esquatter, *Hier en daer verstroyen.*
 vne Esquierre, *Een winckelmarc, Wmckel-
 haec, Rje oft reghel.*
 coing droict à l'Esquierre, *Eenen hoec recht
 na den reghel oft wimckelhaec ghestelt.*
 Esquif, m. *Een schuyte oft Boot.*
 Esquifon, m. *Schuytken.*
 Esquignon, m. *Eenen lecriem oft teekenstec*
 Esquilles & petits Esclas d'os rompu, *Cley
 ne stucxkens van een ghebroken been.*
 Esquinancie, f. *Squinantie.*
 Esquiper, *cerchez, Equiper.*
 Esrailler, *voyez Errailler.*
 vn Essain de jeunes mousches à miel, *Een
 hoop oft swerm byen.*
 Essarde, m. *Dorstich, Dorstachtich.*

Effarter vn bois, De tacken vande boomen
 in een bosch afhouten diet verdonckeren.
 Effaureille, m. Oorloos, Sonder ooren.
 Effayer, Proeuen, Beproeuen, Versoecken.
 Effayer à prendre, Soecken oft toezegghen om
 te vanghen.
 Effaye, m. Gheproeft, Beproeft.
 Essay, m. Proeue, Proeuvinghe oft voorspel.
 faire le coup d'Essay, Een proeffluc oft proef-
 slach doen.
 faire l'Essay du vin, Den wijn proeuen.
 cherement acheter l'Essay de procez, Met
 sijn schade welleeren wat processen z yn.
 Essaymer, voyez Eschemer.
 Esseau de tonnelier, m. De dijssel van ee-
 nen cuyper.
 Essiller, Verdoen, Vernielen.
 Essence, f. Het wesen.
 Essentiel, m. Wesentlijc.
 Essentielle, f. Wesentlijcke.
 Essentiellement, Wesentlijcken.
 Essette, voyez Esseau.
 vn Eslieu, Een waghenaesse.
 Essil ou aissif d'ou couure les maisons,
 m. Dacbert.
 Essiller ou passer, Vvrgheuen, Bezheuen, Be-
 steden.
 Essimer, Het wet oft de wetticheyt benemen.
 Essimer vn faucon, Den valc sijn ouer-voedi-
 ghe wetticheyt oft smeer benemen.
 Essoiuc, m. Dorstich, Verzeent.
 Effor, m. Droochte.
 aller à l'Effor, Int drooghe gaen, oft inde sonne
 gaen dooghen.
 Efforer, In de sonne drooghen.
 Efforé, m. Inde sonne ghesleit en ghedroocht.
 noix Efforées, Noten inde sonneghedroocht.
 Efforber, Vvissuypen, Vvissorpen.
 Efforeille, m. Oorloos, sonder ooren.
 Effoyne, m. Gens effoynez, Die om eerlijcke
 ende beramelijcke saken vanden crych ons-
 slaghen sijn.
 Essucer, Vvissuyghen.
 Essuyer, Drooghen, Afdrooghen.
 Est, cherchez Estre.
 Est, vent, m. Oosten wint.
 Estable, f. Eenestal.

Estable à cheuaux, f. Peertstal.
 Estable à porceaux, Verckens cot.
 vallet d'Estable, Stalknecht.
 Establer, Loger & mettre à l'estable, Op stal
 doen, Na den stal drjuen.
 Establage, m. Stallinghe.
 Establie, f. ou Establier de cousturier, m. Ee-
 cleermakers tafel.
 Establier à bouchier, m. Vleeschouwers banc.
 Establier, Dressier auec fermeté vne choie,
 Eenich dine wash, sterc en de sijf maken.
 Establiir vne maison, Een huys timmeren oft
 bouwen.
 Establiir des loix & magistrats, Eenighe wet-
 ten en ouerheyt stellen oft ordonneren.
 Establiir vn Roy, Een Coninc maken.
 Establiir commissaire, Commissaris stellen.
 Establi, m. Opgherecht, Inghesleit.
 ville Establie par loix, Een stad die op wetten
 ghesondeert staet.
 Dieu a Establi l'air aux oiseaux, Godt heeft
 de locht den voghelen toeghevoecht.
 Establissement, m. Oprechtinche.
 Estasier, m. Een lackey.
 Estage, m. Een ghebont van eenen huuse, Een
 stegie.
 maison de deux Estages, Huys dat twee sta-
 gien hooghe is.
 le haut Estage d'vne maison, De hooghste
 stegie oft folder vanden huuse.
 Estagues, Twee touwen die bouen door t'gat
 vandegrooten mast gaen, om daer mede t'groo-
 te seylop te ysen.
 Estaie, Estaier, voyez Estaye.
 de l'Estaim, m. Tin oft Ten.
 Estaimmer, Vertennen.
 Estaimme, m. Vertent.
 Estaimmier, m. Tingteter, Tenwercker.
 Estain, m. Scheergaren.
 Estalanger, Staen.
 Estaler, Sijn ware voorts stellen oft voort doen.
 Estal ou Estau, m. De plaetse daermen voort-
 staet oft voort doet.
 Estal à bouchier, Vleeschouwers bancke.
 Estallier, m. Vvinkelnecht.
 vn Estalon, Een springhensf.
 Estallonner vn ioulier, voyez Acculer.

Estambor, m. De achtersteuen van tſchip.
 Estambres, Tbedde vanden mast, Dat sijn twee
 groue stucken hout anderhaluen voet breed en
 de dicke daer den mast in staet.
 Estamine, f. Een hayren cleedt, sifte, stramijn of
 teemst.
 Estampe, f. Druckerije, Printerije, Druc ende
 prinie.
 Estancher la soif, Den dorst verstaen of tlesschē
 Estancher le sang, Tbloet stelpen.
 Estanchē, m. Ghebluscht, Gheselpt.
 Estanchement de soif, m. Dorst verlaninge.
 Estandart, voyez Estendart.
 Estang, ou Viuier, m. Een wischuyt, Vijuer,
 Poel of staende water.
 Estanson, m. Een schoor, staec of onderset.
 Estansonner, Schoren, Ondersetten. (sel.)
 Estant, m. Recht op gheset of staende.
 le dresser en Estant, Recht op sijn beenen staē.
 en son Estant, Recht op, Recht op sijn beenen.
 l'Estape, f. Eenē stapel of principael hoofmerck
 van wijn.
 Estarnuer, cerchez Esternuer.
 Estat, m. De schickinghe, orden, voortgang, policie,
 Den loop, t'gouuernement ende handel van
 de sake.
 en bon Estat, In goeden doene.
 * les Estats, De staten.
 les Estats font mandez à, &c. De staten, of t'
 dry staten sijn ontboden te, &c.
 * cet homme porte grand Estat, Die man
 gaet costelijc ende heerlijc ghecleet.
 personnage d'Estat, Eē heerlijc en statelijc mā.
 * l'Estat du Roy se fera bien tost, Den Coninc
 sal seer haest den staet van sijn hof maken.
 estre couche en l'Estat, Aenghetreckent sijn
 als een dienaar des Conincx.
 * l'Estat des hommes, Het wesen der mensche.
 l'Estat du cors, De ghestaltenisse, of t'wel varen
 des lichaems.
 l'Estat de Pontife, Het Pausdom.
 gens d'Estat, Statelijche ende heerlijche lieden.
 gens de bas Estat, Slechte lieden, Van slechter
 gheboorten of t'flamme.
 bailler quelque Estat ou office, Eenighe au-
 thoriteyt en officie gheuen. (nen.)
 faire l'Estat d'autrui, Eens anders officie bedie

paruenir à grand Estat, Hooch verheue wor-
 den, Tot grooten staet of t'weerdicheyt komen.
 faire l'Estat de marchandise, Coopmanschap-
 pen. (se sijn.)
 estre en meilleur Estat, Beter gestelt of t're pas-
 * cependant la cause tenue en Estat, Daer-
 en tusschen is bevolen niet meer te rechten.
 procez mis en Estat de juger, Proces dat ghe-
 reet staet om te wijsen.
 lettres d'Estat, Brieuen byde welcke bevolen
 wort de saken of t'recht wat te saken.
 * l'Estat de la recepte, Den rekenboec, Den
 boec vanden ontanc.
 la chose estoit venue en tel Estat, De sake
 was soo verre ghecomen.
 * les Estats du pais, De staten vanden lande.
 tenir les Estats, De staten vergaderen.
 Estau, voyez Estal.
 Estay, m. Een touwe ghenacmt den voor-
 sach daer den grootsten mast mede van voren ghe-
 houden wort.
 Estaye, f. Onderfetsel.
 Estayer, Ondersetten.
 Estayement, m. Onderfettinghe.
 Este, m. De somer.
 au fin cueur d'Este, In heeste vanden somer.
 Esteindre, VViblusſchen, VVidoen.
 Esteindre vn feu, T'vier versmooren of t'
 blusſchen.
 Esteint, m. VVighebluscht.
 Esteignement, m. VViblusſchinghe.
 Estel, voyez Estal.
 Estele, m. Ghesterrer.
 ciel Estelé, Ghesterde locht.
 Estendart, m. Eenen standaert, Vane of t'wedel.
 Estendre, VVitrecken, of t'spannen.
 Estendre par dessus, Ouerdecken, Ouerstreyen
 of t'spannen.
 Estendre à autre cas, Tot ander dingen streckē.
 ceste riuiere s'Estend jusques à, &c. Des
 reuiere loopt of t'reck tot, &c.
 Estendu, m. VVigherect of t'gestreft, VVighe-
 spannen.
 ville qui a grande Estendue, Een groote en-
 de wijde stad.
 toicts de grande Estendue, Breede ende
 wijde daken, of t'die wijt wtcomen.

Estendement, m. Estension, f. Reckinghe,
Vtreckinghe, VVisspanninghe.
 Estendement de mains, Spanninghe, Ouer-
 Eiter, Staen. *Spanninghe.*
 personne capable d'Eiter en jugement,
Een die bequaem is voor recht te comen.
 ne pouuoir Eiter en jugement, *Onbequaem*
sijn om voor recht te comen.
 Esternier, *Neder spreken.*
 Esterni, m. *Nederghespreyt.*
 Esternuer, *Niesen.*
 Esternument, m. *Niesinghe.*
 Esteuf, f. *Eenen bal.*
 une Esteule, ou Estouble, *Een stoppele.*
 Estimer, *Achten, Taxeren, Op eenen prijs setten.*
 Estimer en soy-mesme, *By hem seluen dunc-*
ken of oordeelen hem seluen laten voor staen.
 * Estimer, *Achten, Prijzen, In weerden houden.*
 Estimer quelqu'un de ses amis, *Iemanden*
voor sijnen vrient houden.
 Estimer ennemi, *Voor vyant houden.*
 Estimer beaucoup de fortune, *Veel vande*
fortuyne houden, Daer seer op staen.
 Estimer bon, *Voor goet achten of houden.*
 Estimer grande chose, *Seer of groot achten.*
 Estimer plaisir, *Voor weldaet ende vrientschap*
houden of aennemem.
 Estimez seulement si, &c. *Gheden of over-*
leghit alleenlic eens of, &c.
 s'Estimer, *Veel van hem seluen houden.*
 Estimé, m. *Gheacht, Ghetaxert of Ghepresen.*
 Estime en Roy, *Als een Coninc gheacht.*
 n'estre pas bien Estimé, *Gheē geloof, Ghehoor,*
Audientie, of Authoriteyt hebben.
 elle est plus Estimée, que, &c. *Sy is meer ver-*
maert, gheacht, ende gheert dan, &c.
 les plus Estimées, *De vermaerste ende ver-*
naemste.
 l'Estime qu'on a de quelque chose, *De ach-*
tinghe of weerde van eenich dinc.
 Estimation, f. *Achtinghe.*
 garder l'Estimation qu'on a de nous, *Sj-*
nen naem ende faem bewaren.
 juge & Estimateur de quelque chose, m.
Achter of schatter van eenich dinc.
 Estinceler, *Gheinsteren, Glinsteren.*
 Estincelle, f. *Gheinstere, Voncxken.*

Estincelé de rosettes, m. *Met rooskens tus-*
schen ghescheyt.
 Estincellement, m. *Gheinsteringhe, Glinste-*
ringhe.
 Estincellement d'yeux, *Blickinghe der ooghe,*
Vuericheyt van ooghen.
 Estiomene, *Sint Antheunis vier, De roose.*
 Estiomener, *De roose crijghen of hebben.*
 l'Estoc & tronc d'un arbre, m. *Eenen bloc.*
 l'Estoc & la souice d'une lignee, *Den boom*
of wortel van een ascomste.
 de bon Estoc, *Van goeder ascomste.*
 * un Estoc, *Een stocade of rappier om te steken*
coup d'Estoc, Eenen steec.
 d'Estoc & de taille, *Met steken en houwen.*
 Estoffe, f. *Stoffe en Materie om yet af te maken.*
 de bonne Estoffe, *Van goeder stoffe, qualiteyt.*
 Estoffer, *Stofferen, Voorzien. (of ascomste.*
 Estoffer les villes de frontiere, *De frontier-*
heden wel versien.
 Estoffe de, &c. *Ghestoffeert en versien vā, &c.*
 Estoffeur, m. *Stoffeerder.*
 mestier d'Estofferie, *Stofferinghe.*
 Estoille, f. *Een sterre.*
 l'Estoille du jour, *De morghesterre, Dach-*
Estole, f. Stool. (sterre.)
 Estomach, m. *Een maghe.*
 Estomach languissant, *Een maghe die ontslets*
ende verflaut is.
 Estonner, *Verbaest ende perplex maken.*
 Estonne, m. *Verbaest.*
 faire l'Estonné, *Hem gelaten als of men nergens*
af en wiste.
 Estonnement du cors, m. *Ontstellinghe ende*
ontsettinghe of haestighe beroeringhe des her-
Estophe, voyez Estoffe. (ten, Verbaestheyt.
 Estordre, *Verdraeyen.*
 on ne scauroit Estordre cela, *Men soude dat*
niet konnen verdraeyen, Men soude daer gheen
onghelyc in komen ghedoen.
 Estors, m. *Verdraeyt.*
 Estorse, f. *Estorsement, m. Verdraeyinghe.*
 Estorer, *Edifier, Bouwen, Maken.*
 tenir à Cour feste haute & Estorée, *Open*
hof ende feestte houden.
 Estouble, *voxy Esteule.*
 Estouffer, *Verstoppen, Versticken, Versmachten,*
Ver-

Verfmooren.

Estouffe, m. *Verfmacht, Verftift.*

Estouiff, m. nt, m. *Verfmachtinghe, Verftickinghe, Verftoppinghe.*

Estoupe de lin ou de chanure, *Verc.*

Estouper, *Stoppen.*

Estouper le cours des caues, *Den loop des waters benemen.*

Estoupe, m. *Verftopt.*

ou Estoupillon, *Een stopfel.*

Estour, m. *Eenen flich oft ftrijt.*

l'Estour de la bataille, *Den ftrijt oft tgevecht vanden flich.*

l'Estour des véts, *Een t fameloopinge vā windē*

* l'Estour de ville, *Bestorminghe van eenighe ftaat.*

Estourbillon de vent, m. *Een buze, Draeyenden wint.*

Estourdir, *Verdooft en befrijmelt maken.*

Estourdi, m. *Verdooft, Befrijmelt.*

faire quelque chose à l'Estourdi, *Iet metter haften oft onvoorftienlic doen.*

Estourdiflement, m. *Verdooninghe, Befrij-*

Estourgeon, m. *Eenen fleur. (minghe)*

Estourneau, m. *Een fpreuwe.*

Estourniot, m. *Eenen lichten ruyter, Snaphaen.*

Estrain, m. *Stroo, Stroy.*

Estraindre, *Gorden.*

il Estraint à peu de chose, *Het hanght aen een cleyf sake.*

Estranger, *Ver vremden.*

s' Estranger, *Hem vremt houden, Ver vremde.*

né vous Estrangez pas de luy, *Hout kenniffe mer hem, En verlaet hem niet, En ver vremt v niet van hem.*

Estrange, m. *Ver vremt. (maniere.)*

Estrange maniere, *Vremt fatfoen, vremde*

en Estrange façon, *Vremdelic, Wonderbaerlic*

Op een vremde maniere.

ou Estrangier, *Een vremdelinc.*

arbre Estrangiere, *Eenen boom die wt vremde landen ghebrocht wort.*

Estrangete, f. *Vremdicheyt.*

Estrangement des autres, m. *Afwijkinghe, en ver vremdinghe van dāndere.*

Estrangement, *Vremt, Vremdelic.*

Estrangement tormenté, *Seer, Onmatelic.*

oft wreedelic ghetormenteert.

Estrangler, *Vvorghen, Verworghen oft Verftinden, Verfcheuren.*

Eltrangle, m. *Gheworcht, Verworcht, Verftonden, Verfcheurt.*

Estrangement, m. *Vvorghinghe, Verworghinghe, Verftindinghe, Verfcheuringhe.*

Eltraue, m. *Den voorftenen van v fchip.*

donner Eitre à quelque chose, *Eenich dinc het wesen, forme oft fatfoen gheuen.*

se maintenir toujours en mesme Eitre, *In eenen doene oft wesen bliuen.*

* Eitre, *Zijn.*

Eitre à foy, *Syns selfs fijn.*

Eitre continuél à l'Étude, *Vast aende leeringhe bliuen.*

c'en Est fait, *Tis al verloren oft ghedaen, Tis al qualic vergaen.*

il Est en branle de, &c. *Hy staet dus en soo, of is in perijckel te, &c.*

ce n'Est pas à nous à faire, *Dat en staet ons niet toe te doen.*

il n'Est pas, &c. *Hy en is niet, &c.*

Est ce si grand cas? Est ce si grande chose? *Ist soo grooten sake? Iffer soo vele aen gheleghen? Huet soo vele te bedieden?*

Eitrecir, *Enghen, Engher en benauder maken, Toestroopen.*

Eitreciffon, f. *Enghinghe, Toestroopinghe.*

Eitreindre, *Benauwen.*

Eitreindre le ventre, *Den buycloop stelpen.*

Eitreinct, m. *Benaut.*

Eitreingement, m. *Benauninghe.*

Eitreiner, *Hantghifen.*

Eitreine, f. *Hantghift.*

Eitreine, m. *Ghebandghift.*

va en male Eitreine, *Loopt aen de galghe.*

Etribord, *Den boort van fchip aende rechte fide, Thoochboort.*

Estricher, *Vviftrijcken, bedriegen en bedodden.*

Eltriche, m. *Vvighstrecken, Bedrogben.*

chauffe bien Eltrichée, *Causse die wel opghevrocken en gheftrecken is.*

Eltrier, m. *Steghelreep.*

Eltriers, *De steghelreepen.*

Eltroller chevaux, *De peerden rofhammen.*

Eltreil-

barber l'istade fyeus l'istade pende st andie fmaghron

Etrille à estuue, f. Daermen hem inde stoue me
 de affrijt.
Etrille à chenuaux, f. Roskam.
Estriuer, Kijuen.
Estrif, m. Twist, Ghekijf.
 venir en Estrif, In twisten vallen.
 auoir Estrif, Twisten, Ghekijf hebben.
Estriuiere, f. Den riem van enen steghelreep.
Estroict, m. Enghe, Nauwe.
 un Estroict lieu, Een enghte oft enghe plaetse.
Estroict de mer, Een enghte der zee.
Estroicte espace, Kleyne oft smalle spatie.
Estroictement, Nauwelijcken, Enghelycken.
 garder Estroictement vne loy, Een wet wel
 ende vastelyc onderhouden.
Estronc, m. Eenen stront.
Estropiat, Affole, m. Verlemt, Verminst.
Estudier, Studeren, Vlyt, ende neersicheyt doen
 om yet leeren. (vercrijghen.)
Estudier à vertu, Sijn beste doen om deucht te
 Estude, f. Studoorcamer, Studoorcken oft Con-
 Estudes de lettres, Studeringhe. (oorcken.)
 se remettre à l'Estude, Hem wederom totte
 studie oft tot het studeren begheuen.
Estude de sapience, f. Begheerte en vlyticheyt
 totter wijsheyt.
 un Estudiant, Een student, Scholier.
Esturgeon, m. Steur.
Estuer, Stouen, Baden.
Estuuue, f. Baedstoue, Bat.
Estuuement, m. Stouinghe.
Estuy, m. Eenen koker.
Estuy d'escrivoire, Eenen schriftoir, Schrif-
 koker oft pennekoker.
Estuy de pots, Een spinde oft renne daermen-
 potten in sluyt.
L'Estuy d'vne image, Thuycken oft kassen
 van een beelt.
Estuyer, Inden koker sluyten.
s'Estuanouir, Verdwynen, In onmacht
 vallen.
Estuanouy, m. Verdwenen, Vergaen.
elle estoit Estuanouye & palmée, Sy was vā
 haer seluen oft in onmacht ghevallen.
Estuanouissement, m. Verdwyninge, Onmacht
Estuciller, Wecken, Ontwecken, Wacker make.
s'Estuciller, Ontwaken, Wacker worden.

Estucillé, m. Wacker, Ontwaect.
 esprit Estucille, Een wacker, cloec ende ver-
 standich ghemoot.
Estucilleur, m. Wecker.
Esuent, m. Een gat daer veel visschen humen
 aessem int water door halen.
Esuenter, Waeyen, Metten winde verlichten,
 Verweren.
 un Esuentoir, Eenen waeyer.
 vne Estuetoire à chasser les mousches, Ee-
 nen vliegghap oft Waeyere.
 vin Esuente, Verschaelden wijn.
 un Etuente, m. Een licht hoofd.
Esuementement, m. Waeyinghe, Verlochtninge,
 Verweringhe.
Esuenterer, voyez Euentrer.
Esuier, m. Watersteen.
Esuole, m. Onbeschaemt, Licht veerdich.
 un Esuole, Een licht hoofd oft onbestadich
 mensche.

ET, Ende.
Et aussi, Ia ooc, Ende ooc.
Et certes à bon droict, Ia ooc, Ende wel te
Et d'auantage, Ia dat meer is. (rechte.)
Et eult il, &c. Ia al hadde hy, &c.
Et pour te veoir, & encore pour souper a-
 uec toy, Soo om te sien, als ooc om met te
Et puis qu'en est il? Wat ist dan? (eten.)
Et puis, Nu wel.
Et puis que, &c. Nu nademaal dat, &c.
Et qui plus est, Ia dat meer is.
Etalanger, voyez Estalanger.
Eternel, m. Eeuwich.
Eternellement, Eeuwelijc.
Eternité, f. Eeuwicheyt.
Eternizer, Eeuwich maken.
Etesies, voyez Embattes.
Etheroclite, c. Aubollich, Cluchlich.
 homme Etheroclite, Een vrent mensche.
ETHIOPIE, f. Ethiopien, Moorenlandt.
Ethiopien, m. Eenen moor oft Moriaan.
Ethiopienné, f. Moorinne.
Etic ou Ethique, m. Die wt droocht oft wt-
 mergheft.
 deuenir Etique, Beghinnen wt te drooghen en-
 de te verdwynen.

Etimologie, f. *Vaerachtighe wtlegginghe vā eenich dinc.*

Etiqueter les sacs d'vn proces, *Op de sacken van een proces eenich gheschrift stellen.*

Etiquettes, f. *Opschriften, Tuelen.*

les Etiquettes de sacs, *De opschriften van sac*

Ettaier, Ettaie, *voyez Estaler.* (ken.)

E V

E V A C V E R, *Ydelen, Ydel en ledich maken, Ledighen.*

Euacuation, f. *Ydelmakinghe, Ledighinghe.*

Euader, *Ontgaen, Ontloopen.*

Euaguer, *Herwaerts en derwaerts weyffelen, Ouer en weer gaen.*

Euagation, f. *Ouer en weer ganinghe.*

Euangile, m. *Euangelie, Goede of blijde tijdinghe oft bootschap.*

Euangeliste, m. *Euangelist, Verkondiger vā goe*

Euangelizer, *Het euangelie vercondighen, Pre-*

Euanoir, *voyez Esuanoir.* (ken.)

Euantes, f. *Nonnen of religieuse ende heylighe vrouwen Bacchi.*

Euaporer, *Dampen, Domp ghenen.*

Euaporation, f. *Domp, Damp.*

Euenement, m. *Gheval.* (mach.)

en tout Euenement, *Godt ghene hoer vallen.*

l'Euenement du proces, *De eyndinghe ende wtkominghe van een proces.*

Euent, Euenter, *voyez Esuent, Esuenter.*

Euentrer poisons, *De visschen schoon maken of de dermen wt doen.*

Euerdumer de la porée, *Het waermoos wtdouwen.*

s'Euertuer, *Sijn beste doen, Pooghen.*

Euertuer & animer, *Maet ende couragie geue.*

Euertnement aller en befongne, *Wytlichlyc, Neerstelijc oft vierichlijc yet doen.*

Euertir & ruiner, *Verdestrueren, Omkeeren.*

Euerti, m. *Verdestruert.*

Euertion, f. *Verdestrueringhe, Omkeeringhe.*

Euesque, m. *Een bisschop.*

esleu Euesque, *Tot eenen bisschop ghecofen.*

Euesquillon, m. *Bisschop van kleynder autoriteyt ofte macht.*

Euesché, m. *Bisdom.*

Euf, *cherchez Oeuf.*

Euident, m. *Blyckelijc, Claer, Schijnbaer,*

Evidence, f. *Claerheyt, Blyckinghe, Schijnbaerheyt.*

Euidement, ou Euidentement, *Claerlycken, Blyckelijcken.*

Euier, *voyez Eluier.*

Euincer, *Eenich dinc met rechte winne, By rechte afnemen, Afwinnen.*

Euince, m. *Afghewonnen by rechte.*

Euiction, f. *Afreminghe ofti winninge int rechte*

Euiscerer, *Het inghenant wtdoen.*

Euiter, *Schouwen, Mijden, Vermijden.*

Euitant, m. *Schouwende, Vermijende.*

J'ay Euité, *Ik hebbe my vermydt ofti ghewacht.*

Euitement, m. *Schouwinghe, Vermijdinghe.*

Eunuch ou Eunuic, m. *Eenen ghelubden.*

Euouer, *Vroepen.*

Euouer vne cause par lettres royaux, *Eenich proces by Coninclycke brieuen onersetten.*

Euocations, f. *Ouersettinghe ofte afkeeringhe van processen.*

Eupatoire, f. *Agrimonie, Leuerkruyt.*

Euphonie, f. *Goet accoord van sanghe.*

Euphorbe, *Euphorbium.* (kruyt.)

Euphraise, *Euphrosine, f. Ooghenstroof, een.*

Eur, *Eureux, voyez, Heur, Heureux.*

Euripe, *Eenen eyghen erui der zee tusschen Macedonien ende Nigropont.*

Eusses, *Si tu n'eusses esté, ou Si n'eust esté toy, En hadde ghy ghedaen.*

Eustague, f. *De girnaer, Een rouwe daermen dē boot ende de coopmanschap int schip mede op-*

Euure, *cherchez Oeuure.* (ijst.)

E X

E X A C T E M E N T, *Kolcomelijc.*

Exaction, f. *Schatinghe, Scherpe eyffchinghe.*

Exacteur, m. *Schatter, Scherpeyffcher.*

Exaggerer, *Groot maken, Vermeerderen.*

Exagiter, *Herwaerts ende derwaerts doen loopen.*

Exagitation, f. *Vermoedinghe.*

Exalter, *Kerheffen.*

Exaltation, f. *Verheffinghe.* (vrughen.)

Examiner, *Examineren, Ondersoecken, Onder-*

Examinateur, m. *Examineerder, Ondersoecker, Ondervragher.*

Examination, f. *Examineringhe, Ondersoekinghe, Ondervraginghe.*

Exachar, *D'officie vā een stadthouder des Key-*

sers.

sers van Constantinopelen.
 Exasperet, Terghen ende gram maken.
 Exaulcer, Verhooren.
 Exaulcer & esseuer, Verheffen.
 Exaulcement du bruit de quelqu'vn, m.
 Verhooghinghe oft verheffinghe van yemants
 name.
 Exaureillé, m. Oorloos.
 Exceder, Te bouen ofte te buyten gaen, Ouer-
 treden.
 Exceder les termes, Bouen de ordonnancie en-
 de reghel doen.
 Excellent, m. Excellent, VVinemēde, Seer schoo.
 Excellent en perfection, VVinemende oft
 seer perfect.
 le plus Excellent, De vermaerste.
 estre plus Excellent, Verre te bouen gaen.
 chose Excellente, Selsaem oft winemēde dinc.
 Excellence, Par excellence, Excellente-
 lijc, VVinemelijc, Seer schoon.
 Excellence, f. Excellentie, VVinemelijcheyt, VVt
 nemende schoonheyt.
 faite quelque chose d'Excellence, Iet excel-
 lents maken.
 Exceller, Exceder, Te bouen gaen.
 il l'Excelle beaucoup en, &c. Hy gaet hem
 verre te bouen in, &c.
 Excellement, m. Te bouen ganinghe.
 Excepter, VVinememen, VVtkiesen.
 Excepter ou reseruer, In houden.
 Excepté, m. VVtghenomen, VVtghekosen.
 Excepte nous, VVtghenomen ons, Behaluen wy.
 Exception, f. Exceptie, VVwineminghe.
 Exception peremptoire, Exceptie daer tpro-
 ces mede ghewonnen oft verloren wort.
 Exceptions dilatoires, Exceptien die tproces
 wtsellen oft verlenghen.
 Exceptions declinatoires, Exceptien van
 tproces voor eenen anderen rechter te wil-
 len trecken.
 Excez, m. Ouerdaet, Moetwil.
 Excessif, m. Ouerdadich, Te seer costelijc.
 Excessiuement, Ouerdadichlijc.
 Exciper, VVinemen.
 Exciter, Toestieren, Hissen, Verwecken.
 Exciter à deuotion, Tot deuotie verwecken.
 * Exciter, Eueiller, Ontwecken, VVacker makē

Excité, m. Verweest, Ontweest.
 Excitation, f. Verweckinghe, Toestieringhe, Hif-
 schinghe, oft Ontweckinghe.
 Exclamer, Luyde roepen.
 Exclame, m. Luyde gheroepen.
 Exclamation, f. Luy gheroep, Luyde roepinghe.
 Exclus, m. VVtghesloien.
 faire le proces jusques à sentence Exclu-
 siuement, Tproces totte eynde toe wt voerē.
 Excogiter, Verdencken, Verjinnen, Bedencken,
 oft versieren.
 Excogite, m. Versint, Bedacht.
 Excommunier, Bannen ende ver vloerken.
 Excommunie, m. Ghebannen.
 Excommuniez, m. Ballinghen, Die gheban-
 nen sijn.
 Excommuniement, m. Gheestelijcke bannin-
 ghe, Den ban vanden Paus.
 Excoriation, Escorchure, f. Villinghe.
 Excremens, m. Drec, Stront.
 Excrementeux, m. Drecachtich.
 Excuser, Excuseren, Onschuldighen.
 s'Excuser, Hem onschuldighen, sijn excuse ende
 onschult doen, Ergbens op steken.
 Excuse, m. Onschuldicht, Gheexcuseert.
 Excuse, f. Excusatie, Onschult, VVtvlucht.
 Excuse lourde, Een blauwe excusatie.
 bailler quelque Excuse, Eenighe onschult
 doen.
 Excusable, c. VVeerdich veronschuldicht te
 Excusation, f. Onschuldinghe. (sijn)
 alleguer Excusation, Eenighe onschult oft ex-
 cusatie voortbrenghen.
 Excuseur, m. Onschuldigher.
 faire Excusation de quelque heritage, De
 weerde van eenighe erffenisse wel ondersoekē.
 Execrable, c. Afgrijpselijc, Grouwelijc.
 Execration, f. Afgrijpselijcheyt, Blasphemie en-
 de lasteringhe.
 Executer, Executeren, Panden oft pant nemen.
 * Executer, Mettre en effect, Volbrenghen.
 Excuté, m. Gheexecuteert, Volbracht.
 Executeur, m. Volbrengher, Executeur.
 Executeur d'vn testateur, Een testamenteur.
 Excurion, f. Executie, Volbrenginghe.
 Execution de sentence, D'executie van
 v'vonnis.

Execution reelle a este faicte, D'executie is op de goeden ghedaen, De panden sijn metten rechte afghenomen.

mettre en Execution, Executeren, Volbrenghen, Voldoen.

délivrer Executoire, Overleueren om te mogen executeren.

Exemple, m. Exempel, Ghelijckenisse, Voorbeeldt oft patroon.

alleguer vn Exemple, Een exempel by brengē.

Exemple d'avarice, Teeckenē van ghenichz.

estre pour Exemple à aucun, Een ander tot eenen spiegel oft exempel zijn.

prendre Exemple, Hem spiegelhen, Exempel nemen, Na volghen.

il a les bons pour Exemple, Hy volcht de goede naer.

Exemplaire, m. Eenen exemplaar, Voorbeeldt, Patroon.

Exempter, Vtnemen.

Exempté de, &c. Vry van, &c.

Exempts, Priuilegiez, m. Ghepriuilegeerde, Die vry sijn.

Exempt, m. Die gheen deel en heeft.

vous serez Exempt de ceste peine, Ghy en sult de pijn niet lyden, Ghy sult daer af vry en ontslaghen zijn.

Exempt d'aller à la guerre, Vry vā oorloghe, Onghehouden daer te gaen.

Exemption, f. Vryheit, Vrydom van ghemeyne beswaringhen.

avoir Exemption, Voordeel hebben, Vry zijn.

Exercer, Oeffenen, Hanteren.

Exercer le labeur, Lantbouwinghe doen.

Exercer la jurisdiction, Recht houden, Dingē.

Exercer son office, Syn officie bedienen.

s'Exercer, ou s'Exerciter, Hem oeffenē oft gewennen te schryuen.

Exercite, m. Gheoeffent, Gheexerceert, Gement.

Exercite à la guerre, Gheoeffent oft gheschiet in d'oorloghe sijn. (gher.)

Exercite, ou Ost de guerre, m. Een beyr, Lee-

Exercice, m. ou Exercitation, f. Oeffeninghe,

Exercitie, Ghewoonte.

Exhaler, Eenen rooc oft damp mtworpen.

Exhalation, f. Den rooc oft damp vāder eerdē.

Exhalation, f. VVtsuyghinghe oft roockinghe,

Dampinghe.

Exhalation epidimiale, De pestes

Exhereder, Ontervēn.

Exherede, m. Ontersf.

Exheredation, f. Ontervuinghe.

Exhiber, Voorhouden, Overgheuen, Voortbringē.

Exhibe, m. Voortghebracht.

Exhibition, f. Voorhoudinghe, Overgheuinghe, Voortbringhinghe.

Exhorter, eeychez, Enhortter.

Exiger, Eyschen.

selon l'Exigēce du cas, Na dat de sake eyscht, Na de ghelegentheit vander saken. (derlāt.)

Exil, m. Banninge, oft verdrijunge wt sijn vandenouyer en Exil, Bannen, VVt sijn vaderlant verdrijuen.

reuoquer d'Exil, VVederom inroepen, Vandeban ontslaen.

Exiler vn pays, Een lant verwoesten.

Exilement de pais, m. Verwoestinghe des lāts.

Eximer, VVtnemen.

Eximer, voyez Effimer.

Eximer aucun de tous vices, Iemanden vā alle ghebreeken purgeren.

Exomnier, Iemand met eedi int rechte excuserē dat hy niet en compareert.

Exomniez par maladie ou autre encom-

brier, m. Die door siekte oft ander tegenspoet van den cryjch ontslaghen sijn.

enuoyer vn Exomnie, Eenen hode seynden die hem metten eedi in recht excuscert.

Exonder, VVtrvloeden, VVechvloeyen.

Exondation, f. VVtrvloeyinghe.

Exorbiter, Circuir le monde, De werelt om oft doorgaen, Dolen.

Exorcisme, m. Besweeringhe.

Exorciser, Besweeren.

Exorcisc, m. Besworen.

eau Exorcisce, Besworen water.

Exorciste, m. Een die den duyuel besweert.

Exorde, m. Beghinsel.

Exoreille, voyez Exaureillé.

Exorter, voyez Enhortter.

Expectation, f. VVachtinghe, Vertoeuinghe,

vn jeune de bonne Expectation, Een jongē daer goede hope af is.

Expédier, Afdoen, Volmaken, Voleynden.

Expedient, m. Oorboortlic, Profijtelyc.
 il eit Expedient, Het is profijtelyc ofti blyckelijc.
 Expedition, f. Volmakinghe, Voleyndinghe, Ex-
 peditie.
 Experimenter, Versoecken, Proenen.
 Experimente, m. Veruaren, Gheschift.
 chofe Experimentee, Beproofde ofti versoch-
 te sake.
 Experience, f. Veruarentheyt, Experientie.
 faute d'Experience, Onuernaertheyt.
 par Experience, By experientie, Metter daet.
 Expert, Experimente, m. Eruaren. (man.)
 homme Expert, Een veruaren ende versocht
 Expier, Reynighen, Vtwisschen, Te niete doen.
 Expic, m. VVighevischt.
 Expiation, f. Vtwisschinghe.
 Expiateur, m. Vtwisscher.
 eau Expiatrice, Vtwisschende water.
 Expiret, Den gheest gheuen, Steruen, Vergaen.
 le tems est Expire, Den tijt is veruallen, Den
 tijt is wt.
 Expliquer, Verclaren, VVillegghen.
 Expliqué, m. Verclaert, VVigheleyt.
 Exploictér, Mettre à execution, Executeren,
 Volbrenghen, Voldoen.
 Exploictér, faisir ou mettre en la main du
 Seigneur, Aentasten, Aenweerden ende in-
 sheeuen handen leuereu.
 faire Exploictér besongne, Voorderen ofti
 twerc voordriuen
 Exploictér chemin, VVech aflegghen, Haesten
 int gaen.
 c'est bien Exploicté à toy, Ghy hebt u cloec
 ghebaet.
 Exploicteur, m. Executeur, Executeerder.
 Exploict, m. Het rappoort vanden huysier vā
 rgene dat hy by laste vāde justitie gedaē heeft.
 Exploict, m. Het volbrenghen, De volbrenghin-
 ghe ende cracht van eenich werc, Executie.
 Exploict de guerre contre les ennemis,
 Eenen tocht op de vyanden.
 Explorer, Vlytelyc ondersoecken ofti tasten.
 Explorateur, m. Neeslich ondersoecker.
 Exposer, VVillegghen, Verclaren.
 * Exposer à l'adventure, In de waeschale
 hanghen, In d'adventure stellen.
 Exposer au vent, Inden wint te drooghen ende

te veruieren hanghen.
 Exposé, m. VVigheleyt.
 lieu Exposé au Soleil, Een plaetse die na de
 sonne staet.
 Exposition, f. VVillegghinghe, Verclaringhe.
 Expres, Expresselyc, Bescheedelyc.
 tout Expres, Al wetens en willens, met opset-
 ten wille.
 enuoyer homme Expres, Een seker bode
 seynden.
 Expressément, Bescheedelijcken, Expresselijckē.
 faire Expressément, Al wetens en willens doe.
 Expression, f. VVidouwinghe.
 les Expressions, Hertheyt van buycke, Als men
 niet wel ter camerem en can ghegaen.
 Exprimer par escript, By gheschripte te kennē
 ofti te verstaen gheuen.
 Exprimé de parolles, Met woorden wtgheleyt
 en verclaert.
 Exprobation, f. Verwijt, Veruijinghe.
 Expugner, Met ghewelt innemen, VVismijten.
 Expugnation, f. VVismijtinghe, Inneminghe
 met ghewelt.
 Expugné, m. Met ghewelt inghenomen.
 Expugnateur, m. Domineerder, Die met ghe-
 welt yet inneemt.
 Expugnable, c. VVinnelijc.
 Expulser, VVistooten, VVidriuen, Verdriuen,
 Verjaghen.
 Expulsiō, m. VVigestooten, Verdreuen, Verjaecht.
 Expulsion, f. VVistootinghe, Verdriuinghe.
 Expulseur, m. VVistooter.
 Exquis, m. VVighelesen, VVinemende.
 Exquisite, ou Exquisite mēt, Sonderlyc-
 ken, VVinentlijcken.
 Extalicq de chanter, m. Teynden aessem, Die
 qualijc sijnen aessem can verhalen.
 Extasē, ou Extasie, f. Beroertheyt van sinnē ofti
 van verstande, Verbaestheyt.
 Extatique, c. Berooft van verstande, Verbaest.
 Extendre, Verbreyden, VVitspreyden.
 Extension, f. VVitspreynghe, VVtreckinghe.
 Extension de la loy, VVillegghinghe, Verclarin-
 ghe, Beduydinghe vande wet.
 Extenuer, Cleyn en dun maken, Verminderen.
 Extenué, m. Dun ghemaect, Vermindert.
 Extenuation, f. Verclayinghe, Verminderinge.

E X

Extérieur, m. *Wwendich.*
 Exteriorité, f. *Wwendicheyt.*
 Extérieurément, *Wwendelijc.*
 Exterminer & bannir, *Bannen, Wi den lande verdriuen, oft te niere doen.*
 Exterminer, m. *Te niet ghedaen, Ghebannen.*
 Exterminateur, m. *Die yemanden wt den lande verdriift.*
 Extermination, f. *Banninghe.*
 Externe, c. *Vreemt.*
 Extirper, *Wroeyen, Tot den wortel wttrecken.*
 Extirpé, m. *Wgheroeyt.*
 Extirpation, f. *Wvroeyinghe.*
 Extoller, *Prijfen, Verheffen.*
 Extolle, m. *Ghepresen, Verheuen.*
 Extorquer, *Ofter par force, Van yemanden met ghewelt yet nemen.*
 Extorqué, m. *Met ghewelt ghenomen.*
 Extorqueur, m. *Die met ghewelt yet neemt.*
 Extorsion, f. ou Tort, m. *Ghewelt enongelijc.*
 Extraire, *Wttrecken.*
 Extraire, *Wvischriuen, Wtcopieren.*
 Extraict de, &c. *Ghetracken, Ghecopieert en gheschreuen wt, &c.*
 un Extraict de quelque chose, *Een extraict, toppje en cort verhael van eenich dinc.*
 grand Extraieur de procez, *Die gheerne de processen doorsiet ende wtschrijft.*
 Extraction, f. *Wttreckinghe, Copieringhe.*
 de noble Extraction, *Van edelen afcomste.*
 Extrajudiciel, m. *Buyten recht.*
 Extraordinaire, c. *Onghe woonlijc.*
 factes Extraordinaires, *Onghe woone oft ongewoonlijc se est dazhen.*
 Extraordinairement, *Ongewoonlijcken, Buyten den ordinaris.*
 Extrapatrier, *voyez Excommunier.*
 Extravaguer, *Buyten propoost oft teem gaen.*
 sans Extravaguer, *Sonder wt synen propooste te gaen.*
 Extravagation, f. *Tredinghe buyten propooste.*
 Extrême, c. *Wterste.*
 Extremement, *Wterlijc, Boun maten.*
 l'Extrémité de quelque chose, *Her wterste, Het eynde, Den cant en hoec van eenich dinc.*
 Exuberant, m. *Oey vloedich.*

F A

Exulcerer, *Zeerich maken, Doen versweeren.*
 Exulcère, m. *Seerich ghemaect.*
 Exulceration, f. *Verseeringhe.*
 Exulceratoire, c. *Dat de macht heeft te doen versweeren.*

Exultation, f. *Verblijdinghe, Verheughinghe.*

F A

 A B L E, f. *Een fabule, Fabel, Cluyte, Cluchte.*

Fabloyer, *Fabulen vertellen.*

Fabloyeur, m. *Clappaert.*

Fabricquer, *Timmeren.*

Fabrique, f. *Timmeragie.*

Fabrication, f. *Timmeringhe.*

la Face, f. *Her aensicht.*

Face riante & joyeuse, *Een lachende en bly ghelaet.*

de prime Face, *Meiten eersten, Int eerste, Int beghinsel.*

Facetie ou Facécie, f. *Boerde, Bootse, Cluyte, Cluchte.*

Facetieux, m. *Boosachtich, Cluchtich.*

Facetieusement, *Ghenuchlyc, Plaisantelijc.*

Fache, f. *Wvindel.*

Faciende, f. *Hanteringhe, Becommernisse.*

Facile, c. *Licht oft goet om doen.*

Facilement, *Lichtelijc, Ghemackelijc.*

Facilité, f. *Lichticheyt, Licht veerdicheyt, Ghemackelijcheyt.*

Faciliter vne chose, *Let licht om doen maken.*

Façon, f. *Fatsoen, Maecsel.*

c'est la Façon de faire, *Tis de wijse, Maniere, Mode en ghewoone van doene.*

mauvaise Façon de faire, *Ongheschickheyt, à la Façon d'un ami, Als vrien.*

prendre la Façon de quelque chose, *Eenighe ghedaente ende forme aonemen.*

Façonner, *Fatsonneren, Fatsoen ende ghestaltnisse gheuen.*

Façonner quelque chose grossièrement, *Les wt den grouen maken.*

Façonner un homme à ses mœurs, *Iemant na syn hant stellen oft gheuenen.*

se Façonner à quelque chose, *Hem gheuenen tot eenighe sake.*

Façonné, m. *Ghefatsonneert.*

bien Façonné, *Wvel ghemaniert, Gheschick.*

F A

mal Faconné, Onghemaniert, Ongheschiet.
 Façonner, m. Le meilleur façonnier de
 drap, Den besten lakenbereyder.
 Facond, m. Wel sprekende.
 Faconde, f. Wel sprekenstheyt.
 Facondement, Wel sprekenlijc.
 Facquin, m. Arbeyder.
 Facquiner, Arbeiden.
 vn Facteur, Een facteur, makelaer.
 Facture, f. Factorye oft maesel.
 Factieux, m. Opruerich.
 Faction, f. Sette, Afiredinghe, Opruericheyt.
 vn Factiste, Een veersen oft carminadichter.
 Faculté, f. Oorlof, Macht om yet te doen.
 mes Facultes sont basses, Mijn macht en ver-
 mogen is cleyen.
 Fade, c. Onryp, Suer, Onsmakelijc.
 fruits Fades, Onrype vruchten.
 vn Fagot, Een en musfaert.
 Fagoter, Mettre & lier par fagots, In mut-
 saerts binden.
 Fagoue, De eেকেle oft tgheswel dat een ver-
 ken heeft.
 Faictiz, m. Aerdich, oft metter handt ghemaect.
 vn cors beau & Faictiz, Een wel ghemaect en
 ghefasommeert lichaem.
 Faictite, f. Hupsicheyt.
 Faictissement, Cierlijcken, Hupschelijcken,
 Aerdichlijcken.
 Faictissement ouuré, Wel nettekens ende
 fraeykens ghevrocht.
 Faille, Sans faille, Sonder faute, Sekerlijc.
 cœur Failli, Cranc ende stan ghemoet.
 homme Failli, Crachteloos mensche.
 Faillir, Missen, Falen, Faelgeren.
 Faillir grandement, Grootelijc dolen oft falc.
 Faillir de promesse, Syn belofte niet houden.
 Faillir de secours à aucun, Iemanden onbe-
 hulpich sijn, Hem inden noot verlaten.
 je puis Faillir, Ic mach wel onrecht hebben oft
 falen.
 Failli, m. Ghemist, Ghesaelt, Ghesaelgeert.
 se Pauls pas à l'heure, Neet de ure wel waer,
 maect dat ghy ter rechter tijt daer zijt.
 Faim, m. Hongher.
 * il a grand Faim de, &c. Hy heeft grooten
 lust oft begheerte om, &c.

F A

il auoit Faim de l'auoir, Hy hadde lust daer
 Faindre, Veynsen, Hem ghelaten. (na.
 se Faindre, Ne s'employer point, Hem sel-
 uen sparen.
 tu te Fains à jouer, Ghy en speelt niet in ernste
 Ghy en maket maer.
 Fainct, m. Gheveyst, Gheslepen.
 qui n'est point Fainct, Simpel, Slecht, Son-
 der bedroch.
 chose Faincte, Versiert dinc.
 Faintise, f. Gheveynstheyt.
 Faintement, Gheveynsdelijc. (boom.
 Faine, f. Buec, De vrucht van eenen bucken-
 Faincant, m. Een en deuchmiet, Lanterfant.
 Faire, Doen, Maken.
 Faire à croire, Te verstaen gheuen.
 Faire à scauoir, Laten weten, De wete doen.
 Faire à son plaisir, Na sijnen sin oft met ge-
 make maken oft doen.
 Faire son propre faict d'vne matiere, Den
 last oft sorghe van eenighe sake op hem oft te
 hem waert: te nemen.
 Faire argent, Ghelt slaen oft munten.
 Faire la renardiere, Looslyc erghens mede toe-
 gaen.
 Faire escorte, Gheleyen.
 Faire force, Ghewelt aendoen.
 Faire grands faicts, Groote saken wtrecten.
 Faire estat ou cas, Achten, Iewers voor houden
 Faire estat de marchand, Coopmanschap-
 pen.
 il Fait estat d'homme de lettres, Hy houdt
 hem voor gheleert.
 Faire semblant, Hem ghelaten oft veysen.
 je n'ay que Faire de luy, Ic en moeye my
 sijns niet.
 je n'en ay que Faire, Ic en vragher niet na,
 Ten gaet my niet aen.
 il luy Faifoit grand mal de le dire, Hy en
 seydet niet gheerne.
 cela me Fait grand bien, Dat becomt my
 wel.
 il me Fait mal de luy, Hy deert my.
 * c'est à moy à Faire, Dat staet my toe te doen,
 Het is nu mijn behoorte, Het gaet my aen.
 ce n'est point à Faire aux hommes, Ten is
 gheen mans werck.

* j'en ay à Faire, *Ik hebbe van noodē of van doene.*
 * il est en Juy d'en Faire à son appetit, *Hy macht doen soot hem ghelieft.*
 * il a eu fort à Faire cela, *Hy heeft dat qualijc comen doen.*
 je n'en Feray rien, *Ik en salts niet doen.*
 * j'espere qu'il se Fera, *Ik hope dat het gheschien sal.*
 il se Faict, *Het wort ghedaen, Men isser mede besich.*
 c'en est Faict, *Tis al verloren.*
 c'est Faict de moy, *Tis met my ghedaen, Ik ben een verdoruen man.*
 c'est Faict de nous, *Wy sijn verraden, Tis met ons ghedaen.*
 c'est Faict, *Tis gheschiet oft ghedaen.*
 * la beaute Fait beaucoup, *De schoonheyt doeter veel toe.*
 cela ne Faict rien, *Daer en is niet aen geleghen, Dat en heeft niet te bedieden.*
 cela ne Faict rien au propos, *Dat en comt niet te propooste.*
 * rendre Faict, *Voldoen, Volmaken, Volbrenghen.*
 cela vaut Faict, *La chose vaut faicte, Tis weert ghedaen.*
 Faicts, m. *De principale punten en seytē, De hoofstucken.*
 faux Faicts, *Valsche stucken oft ouergheuinghen.*
 Faictant, *Doende, Besich, Onledich.*
 vn Faictneant, *Een denchniet.*
 vn beau Faict, *Een fraey seyt.*
 vn bien Faict, *Vveldaet.*
 aider de Faict, *Metter daer oft terstont helpen.*
 de Faict à penité, *Alwerens en willens.*
 les Faicts & prouesses d'aucun, *Iemants daden ende heerlijcke seytē.*
 Faicture, f. *Maeciel.*
 Faictens de respits & debitis, *Copisten, Die copijen oft vormen van allen handelen hebben.*
 Faictable, c. *Dat doenlijc is.*
 vn Faictau, *Eenen faictant.*
 Faictanneaux, m. *longhe faictant voghels.*
 Faictant, voyez Faict.

Faictseau de bois, m. *Een buffel hout.*
 Faicton, voyez Foison.
 Faicte de maison, f. *Huyseeuel.*
 Faictiere, voyez Feltiere.
 Faictard, m. *Lanterfant, Leechnaghe, Luyantz.*
 la ville est toute Faictarde, *De stad is vol leechganghers.*
 Faictardie, f. *Traecheyt, Luyicheyt.*
 Faictis, cerchez Faictiz.
 vn Faiz, *Een pac, Last oft ghewichte.*
 le Faix de la maison, *D'werē oft den last des huys.*
 obeir aux Faix, *Plier soubs le faix, Onder den last bliuen, Te swaer gheladen sijn.*
 Fallace, f. *Bedroch.*
 Fallaciens, m. *Bedriechachtich, Bedriechlijc.*
 Falloit, *Moeten.*
 il le Falloit faire, *Men moest et doen, Men wasser toe bedwonghen.*
 il ne s'en Falloit presque rien, *Ten schild als niet.*
 il ne s'en est rien Fallu qu'il, &c. *Ten schon als niet oft hy, &c.*
 il s'en Faut vn, *Daer ghebreecter een.*
 tant s'en Faut, *Soo veel ghebreecter.*
 tant s'en Faut que, &c. *ic late staen dat, &c.*
 Falot, m. *Een vierpanne.*
 gentil Falot, *Ydel knecht teeken.*
 vne Falourde, *Swaren last.*
 Falouze, *Een krynt dat de herten eten teghen de beten van serpentes.*
 Falsifier, *Vervalschen.*
 Falsifié, m. *Vervalscht.*
 Falsificement, m. ou Falsification, f. *Vervalschinghe.*
 Fame, f. *Tygeruchte, De fame oft rumoer.*
 Fameux, m. *Vermaert.*
 Fameuse, f. *Vermaerde.*
 Familier, m. *Ghemeynsaem.*
 c'est mon Familier, *Tis mijnen besten vrient.*
 Familiarite, f. *Ghemeynsaemheyt, Vrientschap.*
 Familiarement, *Ghemeynsaemlyc.*
 la Famille & race, f. *Tgheslachte, Afcomste oft slay.*
 pere de Famille, *Vader des huysghesins.*
 Famine, f. *Honger, Kommer.*
 Famulcr, *Dienen, Ghedienstich zijn.*

vn Fan ou Faon de beste, *Het jonc van eenighe beeste.*
Fanner, ou Faonner, *longhen worpen, Cab-belen.*
le Fanal d'vne galere, *De lanteerne of t'licht van een galere.*
**se Faner, Verlostsen, Verwelckeren, Verdorren, Verdrooghen.
Fanc, m. *Verleest, Verwelckert, Verdort.*
Fanfarc, m. *Verhooninge met trôpestê, of groot gheclanc van trompetten, schalmeyen, &c.*
**Fanfarcer, Hem indê steec plaerse verhoonen met gheclanc van trompetten, claroenen, schalmeyen, &c.
Fange, f. *Slijc, Drec.*
Fangeux, m. *Slijcachtich.*
**Fanon, voyez Fanal.
le Fanon d'vn beuf, *Den wraddel of t' huyt die den ossen onder aê de keele of t'hals hanght.*
Fantafie, f. *Fantastie, Voorbeeldinghe des herten.*
voy-la ma Fantafie, *Tis soo mynen sin of t'sinnelijcheyt.*
il m'elt prins Fantafie, *Ik hebbe voor my ghenomen, Tis in mijnen sin ghecomen.*
j'ay Fantafie de, &c. *Ik hebbe lust te, &c.*
faire à la Fantafie, *Na sijnen lust, sin, wille of t'begheerte doen, Sjns selfs wille ghebruycken.*
changer la Fantafie, *Van anderen sinne worden.*
Fantafine, ou Fantofime, m. *Een visioen of t'verschijninghe inden droom of t'slaep.*
Fantastique, c. *Fantastije.*
**Fantastiquer, Fantafieren, Imagineren.
Fanterie, f. *Voerkpechten.*
**Faon, cherchez Fan.
**vn Faquin, Een arbejder.
Far, ou Fare, m. *Eenen hooghen toren indê welcken nachtlucht ghehouden wort, ende daer de schippers naer seylen.*
vne Farce, *Een comedie of t'waghenspel, Een guychelspel.*
**jouer des Farces, Guychelen, Cluchten en bootsen voorstellen.
la Farce de nopces, *Een bruylofts liekê of t'spel.*
c'est vne vraye Farce, *Tis gheckens weert, Tis om te gheken.***************

faisseur de farces

Farcer aucun, ou Se farcer de quelqu'un, *Met yemant ghecken of t'spotten.*
Farceur, m. *Guychelacr, Comedie-speelder.*
Farcerie, f. *Booife, Cluchte.*
**de la Farce, Vullinghe, Vulsel.
**Farcir, Vullen.
Farci d'escus, m. *Ghevult met croonen, Stijf van ghelde.*
**poulets Farcir, Ghevulde kjecken.
Farcin, m. *Een crancheyt ghelijc de melaetsheyt.*
Farcineux, m. *Die sulcken crancheyt heeft, Melaets.*
Fard, m. *Blancketsel.*
**Farder, Blancketten.
**Farder de langage, Met woorden verciere.
**Fardervne cause, Iet eenens schijn, couleur of t'verme gheuen.
Fardé, m. *Gheblancket.*
**femme Fardée, Gh. blanchette vrouwe.
Fardement de vieilles chotes, m. *Vercieringhe van oude dinghen.*
**vn Fardeau, Een pac of t'beswaernisse.
**faire son Fardeau, Pac en sac maken.
**Fardeler, Packen.
**Farder, voyez Fard.
**Fare, voyez Far.
Farine, f. *Meel.*
**folle Farine, Stuyfmeel.
Farineux, m. *Meelachtich, Vol meels.*
**Farlouse, voyez Allouette de pré.
**Farouche, Grousaem, VVreet, Onhandelijc.
**Farratol, voyez Ferrarol.
**Farre, voyez Foarre.
**Fascher quelqu'un, Iemande quellen moeylje sin, of t'verdriet aendoen.
**se Facher, Hem seluen quellen, Verdrietich z jijn.
**je me Fasche, Het verdriet, quelt of t'vernoeyt.
Fasche, m. *Verdrietich, Quellijc, Moeyelijc. (my.*
Fascheux, m. *Verdrietelijc, Moeyelijc, Gheetmelijc.*
**faite le Fascheux, Hem steech houden.
Facherie, f. *Quellinghe, Quellagie, Verdriet.*
**prendre Fascherie, Droefheyt maken.
Faseoles, f. *Roomsche boonkens.*
Fat, m. *Sot, Mal.*
Fatal & fec, m. *Toegheschift van Godt.*
Fatale destince, f. *Goddelijche ordmantie.***

Fatalité, f. Toeschickinghe Gods.
 Fatalitet, Destiniet, Toeschickens.
 Fatalement, By Godt ordinantia.
 Fatiguer, Moede ende mat maken, Vermoeyen.
 Fatigue, m. Vermoeyt.
 grande Fatigue, f. Grooten arbeyt.
 Fatigation, f. Vermoeyinghe.
 Fattas, Fruoles, m. Brabbelinghe.
 Fatrouillet, Fuiselen, Beufelen.
 Farrouilleur, m. Benschelcr.
 Fau, m. Een bueckenboom.
 Faucau ou Fauat, m. voyez Febue.
 Faubourgs, voyez Faulxbourgs.
 Faucher, Metter sickelen affnyden.
 Faucheur de piez, m. Een hoymacyer.
 Fauchement, m. Maeyinghe.
 Faucille, f. Sickle.
 Faucon, voyez Faulcon.
 Faucoteul, m. Coninlijcken fistoel.
 Faueur, f. Support, m. Gunste, Ionste.
 preiter Faueur, Ghehoor gheuen, Een teecken
 van gunste thoonen.
 par Faueur, Door gunste, Gunstelijcken.
 Faufiler, Drieghen.
 le Fauori d'aucun, Iemants beminden of
 weertien.
 Fauoriet, Gunstich sijn of jonste roedraghen.
 Fauorise, m. Bemint, Die voordeel heeft.
 Fauoriseur, Fauteur, m. Gunner.
 mon Fauorit, Myn listalich vrient, Mynen
 beminsten.
 Fauori ou Fauorise, m. Diemen gunstich is.
 ma Fauorite, Myn lieffte of aenghenacemste.
 Fauorable, c. Gunstich.
 Fauorablement, Gunstelijc.
 Faulcille, f. Een sickle.
 Faulcon, m. Eenen valc.
 Faulconnier, m. Valckenaer.
 Faulconnerie, f. De conste ende wetenschap
 vande valcken te leeren ende te onderhouden.
 Faulconneau, m. Een stuc gheschuts, oo ghe-
 Fauldra, cerchez Falloit. (naem.)
 Fauls, m. Valsch.
 Fauls homme, Een quaet, valsch en erch man
 Faulse, f. Valsche.
 Faulse alarme, Eeni loosen of valsche alarm.
 Faulse monnoye, Ghevalschte munte.

Faulse mine, Bedriecelijc ghelaet.
 en Faulsaire, c. Valsch of meynedich mensche.
 Faulset, Valschen, Vervalschen.
 Faulset des lettres, De brieuen vervalschen.
 Faulset la foy donnee, Sijn woort of ghekfte
 niet houden.
 Faulter compaignie, Tgheselschap verlaten
 datmen gheswoen heeft.
 Faulter, Doo steken.
 il luy Faulsa eteu & haubert, Hy slac hem
 datter door sijn scbilt ende barnas quam.
 Faulleur de foy, m. Ghelooftbreklich, Meynee-
 dich, Trouweloos.
 Faulte porte, f. Eenen loosen wtganc, Achter
 deur.
 Faultete, f. Valscheyt.
 Faultete de date, Eenen valschen datum.
 Faulsement, Valschelyc.
 Faulset, m. Een wyroede.
 Faulset en chanterre, De diminueringhe of de
 schetteringhe int singhen.
 chanter en Faulter, Minueren of diminueren
 int singhen.
 Fault, cerchez Falloit.
 Faulte, f. Misdaet, Faute, Schuld.
 C'est ma Faulte, T is myn schuld.
 ç'a este par ta Faulte, T is by u roeghecomen,
 of door uwen toedoen.
 estre en Faulte, Schuld hebben, Schuldich
 sijn.
 * sans Faulte, Sonder twijffel.
 * sans Faulte, Onberisfelijcken, Sonder faute.
 * vn homme en qui il n'y a nulles Faultes,
 Een oprecht ende goet mensche sonder erch.
 il n'y aura point de Faulte, Daer en sal gheen
 faute of ghebrek aen sijn.
 * Faulte de quelque chose, f. Ghebrec van
 eenich dinc.
 il y a Faulte, Daer is ghebrec, Het ghebreceft.
 Faulte d'argent, Ghebrec van ghelde.
 Faulte de scauoir, Ontwetentheyt.
 Faulte de tens, Onnuerficheyt.
 par Faulte de maison, Door datter gheen huys
 Fauteur, m. Gunner. (en. ii.)
 Faulx, voyez Fauls.
 vne Faulx ou Faulcille, f. Ee seysene of sickle.
 Faulxbourgs, Een voorstadt.

francs droyes in god ut de sauw'n globe fausebraght te lige munt g'v

FAVONE, Den *ersten* mint.
Favorable, **Favorit**, **Favoriser**, *voez* **Fa-
 ueur**.
Fauperdrieu, m. *Eenē* roofvoghel soo genaemts.
Faute, *voez* **Faulte**.
Fauue, ou **Fauueau**, m. *Gheel*, *Gheelachtich*.
beltes Fauues ou **rouffes**, *Rosse* *beeften*.
Fauvette, f. *Een* vogelken dat gheel van cou-
 leur is, *Een* gout in ke.
Fayant, m. *Eenen* bueckenboom.

F E

FÈAL, m. *Ghetrou*.
estre Feaux, *Ghetrou* *sign*.
Feauté, f. *Ghetrou* *heyat*, *Ghetrou* *wicheydt*.
receuoir les Feaultez de les hommes, *Sy-
 ne* *onderfaten* *den* *eedt* *afnemen*, *Haer* *ghe-
 trou* *wicheyt* *doen* *sweeren*.
Fealement, *Ghetrou* *welijcken*.
Feble, *voez* **Flebe**.
Febricitant, m. *De* *corse* *hebbende*, *ofi* *beuen-
 de* *vande* *corse*.
une Febuc, *Een* *boon*.
Febus frascés ou **caffcés**, *Ghebroken* *ofi*
doorghedaen *boonen*.
petite Febue, *Boonen*.
le Faual de Febus, *Het* *caf* *vande* *boonen*.
Fauat, m. *Een* *vels* *met* *boonen*, *Een* *boon-
 velt*.
Febure, ou **Feure**, m. *Een* *smis*.
matiere Fecale, *Ghif* *tachtighe* *materie*.
Fecond, m. *Krucht* *baer*.
Feconder, *Krucht* *baer* *maken*.
Fecondite, f. *Krucht* *baer* *heydt*, *Ouer* *uloedich* *eyt*.
Fecondement, *Krucht* *baer* *lyc*, *Ouer* *uloedich-
 lyc*.
la Fecture de quelque chose, *Het* *maefel*
ofi *makinghe* *van* *eenich* *dinc*.
Fedifrage, c. *Mey* *needich*, *Eedt* *breker*.
Fec, m. *Dat* *te* *gheschien* *van* *Godt* *voorsien* *is*.
Fce, m. *ver* *godet*, *ofi* *daer* *wat* *op* *voorseyt* *is*.
les Fccs, f. *Eerdt* *goddinnen*, *Vaer* *se* *sters* *ofte*
vrouwen *die* *toecomende* *din* *ghen* *plaghen* *te*
voorseghen.
par Feene, *Door* *Godis* *voorsienich* *eyt* *ende* *toe-
 schickinghe*.
Fein, *voez* **Foin**.
Feindre, *voez* **Faindre**.

Feine *faeyt*

Felicité, f. *Gheluc*.
Dieu vous Felicite, *Godt* *gheue* *u* *voor* *spoet*.
Feliciter, *Gheluck* *ich* *maken*.
Felle & despit, m. *Fel*, *Dul* *opp* *pich*.
Felleux, *voez* **Ficieux**.
Fellure en pierre precieuse, *Het* *wierste*
knopken *van* *eenich* *costelijc* *ghesteente*.
Felon, ou **Flon**, m. *De* *gheele* *oft* *gheels* *suchte*.
Felon & despit, m. *Fel*, *Vreed*.
Felonnie, f. *Felic* *heydt*, *Vreed* *theyt*.
Femelle, f. *Een* *wyfsken*.
Femelles en facts de nauires, *De* *vingher-
 linghen* *ofi* *ooghen* *daermen* *het* *roer* *in* *haelt*.
Femelin, m. *Vyfs* *achtich*, *Vrou* *achtich*.
Femeline prononciation, *Vrou* *achtighe*
sprake.
Femme, f. *Een* *vrouwe* *oft* *huys* *vrouwe*.
la Femme de mon filz, *Mijn* *behoude* *dochter*.
la Femme de mon frere, *Mijn* *swager* *inne*.
une sage Femme, *Een* *vroer* *vrouwe*.
prendre à Femme, *Tot* *een* *huys* *vrouwe* *ne-
 men*.
en Femme, *Vrouwe* *lijc*, *Op* *sijn* *vrou*.
Femmelette, f. *Vrouken*, *Vyfsken*.
Feminin, m. *Vrou* *achtich*.
honte Feminine, ou **Feminale**, *Vrouwe-
 lijke* *schaemte*.
Fendre, *Chieuen*.
Fendre la presse, *Door* *het* *volc* *dringhen*.
se Fen, *tre*, *Splyten*, *Ber* *sten*, *Op* *ber* *sten*.
Fendu, m. *Ghe* *clouen*, *Ghe* *stelen*.
Fendement, m. *Sply* *tinghe*, *Klie* *uinghe*.
Fente, f. *Cloue*, *Splete*.
Fené, m. *Ghelubr*.
Fenci, *voez* **Faner**.
Fener du foin, *Tghemaeyt* *gras* *inde* *sonne*
drooghen.
Feneur, *Maeyer* *oft* *die* *te* *gras* *doet* *drooghen*.
Fenaison, f. *Den* *maeyt*.
Fenestre, f. *Een* *venster*.
Fenestre, m. *Ghenen* *stert*.
Fenestrelle, f. *Venster* *ken*.
le Fenestrage d'une maison, *Al* *de* *vensteren*
van *een* *huys*.
un Fenil, *Hoys* *tal*, *Hoys* *tas*, *Hoys* *folder*.
du Fenouil, m. *Venckel*.
Fente, *voez* **Fendre**.

fellure *lang* *poet*

Fenngrec, m. *Fenegric.*
 Feodal, m. *Tijene dat tot een leen behoort.*
 seigneur Feodal, m. *Opperleerbaere.*
 seigneurie Feodale, f. *Opperleer.*
 Fer, m. *Yser.*
 le-Fer d'une lance, *Tjcherp, t'pitsse ofi het yser van een lancie.*
 Fers de cheual, *Hoefysers.*
 vieux Fers, *Out yser ofi yserwer.*
 Ferrement, m. *Yseruerc.*
 Ferrailles, f. *Out yserwer.*
 Ferrer, *Met yser beslaen.*
 Ferrer cheuaux, *Peerden beslaen.*
 Ferre, m. *Met yser beslaghen ofi bedekt.*
 Ferré par le bout, *Voren met yser beslegghen.*
 cheual Ferré, *Beslaghen peerdt.*
 tette Ferree ou yure, *Een drocken man.*
 Ferronnier, m. *Yser-voorcooper.*
 vne Fere, ou Beste sauuage, *Wildt dier.*
 Feries, f. *Vierdaghen, Heylighedaghen.*
 Ferier, *Vieren, Vierdach houden.*
 Ferir, *Slaen, Smijten.*
 Ferir d'un dard, *Schieten, Met eenē pyl worpē.*
 Feru, m. *Gheslaghen, Ghesmeten.*
 Ferlope, m. *Verscheurt, Verhackelt.*
 Fermaillet, m. *Een blecken busken daer remedie teghen isfenyn in is.*
 Ferme, c. *Vast, Stijf.*
 il est Ferme sur ses pieds, *Hy staet stijf ofi vast op sijn beenen.*
 *il frappe fort & Ferme, *Hy staet seer stijf, ofi by staet sonder ophouden.*
 *prendre à Ferme, *Pachten ofi verpachten.*
 *sa Ferme, *Sijn hoene ofi pacht goet.*
 *les Fermes du Roy, *Het incomen ofi de demeyne vanden Coninc.*
 vne Ferme, *Een hoeue.*
 bailler à Ferme, *Verhueren, Verpachten.*
 Fermiers, m. *Pachters, Houeniers, Tollenaers.*
 Fermiers des ports, *Paelmeesters, Boommeesters, Boomslyters, Hauenwachters.*
 *Ferme, c. *Vast, Stant vastich.* (rycke)
 empire Ferme & de durée, *Een gheduerich il nie fort & Ferme, que, &c. Hy loocht seer vastelijc ende sterckelijc dat, &c.*
 rendre Ferme, *Bevestighen, Confirmeren.*
 tenir Ferme, *Stant vastich ofi volherdach blijue.*

tenir Ferme contre vn autre, *Een ander te ghenstaen.*
 Fermete, f. *Vasticheydt, Stijfheydt.*
 Fermete de cœur, *Stamaficheydt.*
 Fermete de propos, *Hertneckicheydt, Obstinaielheydt.*
 Ferment, *Vastelijc.*
 Fermeillet, m. *Een gouden spansel direlc de vrouwen aen thoofi draghen.*
 Fermer, *Sluyten.*
 Fermer vnes lettres, *Eenen brief toefluyten.*
 Fermer les yeux, *De ooghen toeluycken.*
 Fermer au verrouil, *Grendelen.*
 Ferme, m. *Ghesloten.*
 Fermeture, f. *Een sluytsel, Tgene dat ghesloten is.*
 Ferment, m. *Sluytinghe, Toefluytinghe.*
 Fermez vous, *Staet stille.*
 FERRARE, *Een stad ende Hertoochdom in Italien.*
 Ferrarois, m. *Een wt die stad gheboren.*
 Ferrarol, m. *Rymantel, Reysmantel.*
 Ferrer, Ferre, *voez Fer.*
 Fertile, c. *Vruchtbaer.*
 Fertilité, f. *Vruchtbaerheyt.*
 Fertilement, *Vruchtbaerlijc.* (ken.)
 Fertiliser, *Rendre fertile, Vruchtbaer maken.*
 Feru, *voez Ferir.*
 Ferueur, f. *Hute.*
 Feruent, m. *Heer, Vierich.*
 Feruement, *Huttichlijc, Vierichlijc.*
 Ferule, f. *Eenen panter, Placke ofi plocke.*
 Ferure d'un Prince, *Pacht, Tol.*
 le Fes d'une montaigne, *Den t'op ofi d'opperste eens berchs.*
 les Fesses, f. *De billen.*
 Fesser, *Billen, Op de billen slaen.*
 Fesseur, m. *Gheeffelaer.*
 Fesse, m. *Ghebilt, Op de billen gheslaghen.*
 Fessu, m. *Vel ghebilt, Die groote billen heeft.*
 Feste, m. *Le feste d'une maison, Opgaenden gheuel, T'op ofi hoochde van eenen huise.*
 Festiere, f. *Een cromosome tichel ofi dargote.*
 *Feste, *Feeste, Vierdach.*
 Festes extraordinaires, *Gheboden vierdaghen ofi heylighdaden.*
 celebret vne Feste, *Vierdach houden.*

F E

la Feste Dieu, Lichtmisse.
 la Feste des morts, Alderfielen dach.
 la Feste de Toussaints, Alderheylighen dach.
 la Feste S. Pierre, S. Iean, &c. S. Peeters oft S.
 Ians dach.
 la Feste des rameaux, ou Pasque fleurie,
 Palmsondach.
 la Feste des nopces, Bruyloft feeste.
 Fester, Vierē, Feeste oft Vierdach houden.
 Feltiere, voyez Enfelteau.
 Festier, ou Festoyer, Groote feeste aendoen oft
 feesteren.
 Festin, m. Feestdach, Feestmaeltijt.
 Festiuite, m. Feestdach.
 van Festu, Een weesken.
 j'en'en donneroye pas vn Festu, Ic en gauer
 niet dat om, Ic en vragher niet met allen na.
 Feu, m. Vier.
 Feu volage, VVilt vier.
 le Feu S. Anthoine, De roose.
 le Feu S. Epine, voyez Fuose.
 deuenit en Feu, Vierich en gloeyende worden.
 à Feu & à sang, Te viere ende te sweerde.
 mettre à Feu & à sang, Metten viere ende
 sweerde ombrenghen, Teenemael vaseren, oft
 Destrueren.
 mettre le Feu à quelque chose, In roode colē
 senti, In brandt sieken, Trier erghens insteken.
 homme qui n'a Feu ne lieu, Een lantlooper,
 die gheen huys en houdt.
 nous en auons fait les Feux de joye, VVij
 hebben van blyschap daerom gheruert.
 Feu ardent, VVitten wijngaert.
 *Feu mon pere, VVylen mijn vader.
 Feuchiere, Varkryyi, Varen, VVondrwaren.
 Feudal, m. Le seigneur feudal, De leenheer.
 seigneurie Feudale, f. Een hoochleen oft opper-
 leen.
 main mise Feudale, Eenich leen aengheslegghen
 van wegghen des opperleenheere.
 Feu, voyez Febue.
 Feuille, voyez Fucille. (regghen.)
 Feultie, Eenen wilt oft Keysmantel tegghen den
 Feultrer, Viltē oft reysmantels maken.
 rendre au fermier ses Feurs, labours & se-
 mences, Den leenhouder alle sijn costen die
 hy ghedaen heeft om het voorsbrengghen ende

F I

vergaderen vande vruchten weder gheuen.
 au Feu, à raison de, &c. Ter oorfake vā, &c.
 Feure, voyez Fieburne.
 Feurier, m. Den Sprockelle oft Sporckel.
 Feurre, eerchez Foarte.
 Fez, voyez Paix.
 F I
 F I A N C E, f. Vaste ende se kere betrouwinghe.
 sorte Fiance, Een slecht betrouwen.
 à ma Fiance, Op mijnder trouwe.
 Fiancer, Belouen.
 Fiancer vne fille, Met een dochter ondertrou-
 doen, Een dochter ondertrouwen.
 Fiancez à la corde, m. Toegheschilt oft toege-
 set, ghehanghen te worden.
 vne Fiancee, Een bruydt.
 Fiançailles, f. Ondertrouwinghe.
 Fibelle, f. Een ghespe.
 Fic, m. Een bleyne in s'fondament.
 de la Ficelle.
 Ficher, Aenhechte, Hechte, Instekē, Vast maken.
 Ficher au deuant, Voor aen binde oft hechten.
 Ficher en terre, In daerde steken.
 Ficher le pied, Sijnen voet vast stellen.
 ils auoyent Fiche en leurs esprits, Sy hadden
 voor hun ghenomen.
 Fiché & aresté, m. Stijf, Vast, Onbeweelijc.
 ayons cela Fiche en nostre memoire, Laet
 ons dat vast in onsen sin houden.
 Fiches, f. Briefkens diemen hier en daer plaet.
 auoir les yeux Fichez à &c. De oogen oft tge-
 sichte vast erghens op hebben.
 Fiction, f. Versteringhe.
 sans Fiction, Onghewensdelijc oft recht wt.
 Fidejusseurs, m. Borghen.
 Fidele, c. Ghetrou.
 Fidelite, f. Ghetrouwicheydt.
 Fidelement, Ghetrouwelijcken.
 Fiebure, f. De cortse.
 Fiebure cōtinue, ou quotidienne, De dage-
 lijxse cortse.
 Fiebure quartie ou quartinne, De vierde oft
 vierdaechse cortse.
 Fieburette, f. Een cleyn cortse.
 Fiebureux, m. Cortsfachtich.
 Fief, m. ou chose tenue noblement, Een
 leen oft eenich goet edelwys ghehouden.

le Fief dominant, Een hoochleen oft opperleen.
 Je Seigneur du Fief, Den Leenheer.
 Fiel, m. De galle.
 Fiel de terre, Centauriaen, Cleyn centorie.
 Fieleux, m. Galachtich, Bitter als galle.
 Fiens, m. Fiente, f. Meft, Drec.
 Fiens de porceau, Verckens stont.
 Fiens de brebis, Schaejskeutelen.
 Fier, Betrouwen, Ghelouoen.
 je me Fie de vous, Ic betrouwe v mijn sake.
 Fic, m. Betrou, Gheloft.
 Fiance, Fiancer, voyez deuant.
 Fier, Arrogant, m. Hoochmoedich, Opgheblasen, Vermetel.
 *Fier, cruel, m. Straf, VVreedt.
 je me tenoye plus Fier pour autât que, &c.
 Ic hiel my veel straffer om dieswille dat, &c.
 Fiere fut la bataille, T was eenen wreedê ende moordadighen strydt.
 il le naura Fierement, Hy quetste hem seer.
 Fieret, m. Vermetelachtich, Strafachtich, VVreetachtich.
 Fierement, Vermetenslyc, Hoochmoedelyc, oft Strafslyc, VVreedelyc.
 parler à quelqu'un Fierement, Iemant hert oft straf aenspreken.
 Fierement tormentê, S waerlijcken ofte seer ghetormenteert.
 Fiereté, ou Fiertê, f. Vermetelheyt, Hoochmoedicheyt, oft stouticheyt.
 Fiereté de courage, Grootficheydt.
 Fiertê, cruaulte, f. Strafheyt, VVreedtheyt.
 Fierthumble, c. Een die hoochmoedich ende vernedert is.
 vne Fiertê, Een casse daermen de reliquie vande heylighen in leyt.
 Fieure, cerchez Ficbure.
 vn Fiftê, Een duytsche piype oft sluyte.
 Figer, Rinnen, Stollen.
 laict Fige, m. Gheronnen oft dic melt, VVronghel, Siremsel, Rinsel.
 sang Fige, Gheronnen bloedt.
 graille Fige, Ghestolt velt.
 Figement, Runninghe, Tjamenrunninghe.
 Fighoul, voyez Filleul.
 vne Figue, f. Een vijghe.
 Figue seiche ou de quaresme, Dodyfche vij-

Figues royales, Daden, Dadelen oft Daeyen.
 Figue folle, Onsmakelijcke vijghe.
 faire la Figue, Hem wreken, lei quaets vergelden, oft een guyse stellen.
 vn Figuier, Een vijgheboom.
 Figure, f. Figure, Voorbeeldt, Ghestaltenis, Ge-daente.
 Figurer, Figureren, Ghestaltenis gheuen.
 Figurer par lignes, Merlinien doortrecken.
 Figurement, m. Figureringhe.
 Fil ou filet, m. Eenen draet.
 du Fil retors, Ghetweerent garen.
 continuer son Fil, Spinnen, oft sijnen trant tranten.
 les Filamens des veines, m. De spruytkê oft sacckens vande aderen.
 Filaments qui pendent aux racines des herbes & arbres, De veestkens, draeykens, oft cleyne wortelkens van cruyden en boomen.
 Filandres, Filanders, VVormen die de waleken int lijf hebben.
 chandelle qui File, Keersse die ouerloopt.
 *vn File à prendre poisson, Visschers garen oft net.
 File ou Rets, m. Het wandt oft jaghers garen.
 Filet à filet, Draeyken na draeyken.
 Filer, Spinnen.
 Filer, VVt leuan doen oft vouwen ende toefluyten.
 le pont leuant se ride par six polies & se File par les memes, Het boeuenet wort met ses schijuen tsamengetrocken ende met de selue weder op ghesperret ende wt een ghe-daen.
 Filure, f. Spinninghe.
 la Filace, Een le vlasch, Eenen roc, Gheroef vlasch.
 Filereffe, Filetiere, f. Spinsiere.
 Filetiere, f. Garenkoopstiere oft verkoopstiere.
 Filer, Filerelle, voyez Fil.
 File, Aller trois de file, Dry dic in vorden oft neffens malcanderen gaen.
 vn File, voyez Fil.
 amour Filiale, Kinder liefde en affectie.
 Filaltre, m. Behoudt soon.
 Filiere, f. Den locdraet om den wale weder op sijn handt te locken.
 vne Fille, Een dochter.

Fille de joye, Een hoere.
 Fille de chambre, Cameniere.
 Fille vague, Schoon meysken.
 Fillette, f. Dochterken.
 Filleul ou Fillol, m. Een kint datmen ouer de
 vonte ghebeuen heeft, Peterken.
 Filliculle, f. Peetken.
 Filz, m. Sone.
 petit Filz, Soonken.
 Filz adoptif, Opghenomen sone.
 Filz unique, Een eenich sone.
 Fillotet, Hoerlaghen.
 Fimbrie, f. Eenen boort.
 la Fin, Het eynde, Het leste.
 la Fin d'un propos, De sluytreden oft het leste
 van eenighe reden.
 à quelle Fin dis tu cecy? Tot wat meyninghe
 oft propooste segghy dit?
 *à Fin de terre, Een hoofd oft instreckende berck
 inde zee.
 *à Fin, Op dat.
 *en Fin, Ten lesten.
 *sans Fin, Oneyndelyc, Sonder eynde, Sonder
 ophouden.
 à la Fin, Int eynde, Int leste.
 faire Fin, Ophouden, Aflaten, een eynde maken.
 *Fin drap, Goet oft sijn laken.
 Fin or, Sijn gout.
 Fin declinatoire ou de non proceder, *Vt*
 dinginghe, Exceptie van niet voorder te
 dinghen.
 obtenir à toutes ses Fins & conclusions,
 I proces winnen met al datter aenhanght.
 *Fin, Jusques, Tot dat, Totten.
 depuis le principe du monde Fin au jour
 de, &c. Vanden beginne der werelt totten
 dach van, &c.
 Finage, m. De cleyne toukens in een schip.
 Finer, Faire fin, Eynden, Eyndighen, Een eyn-
 de maken.
 Finer sa vie, Sijn leuen eynden.
 *Finer argent, Siluer fineren, oft Ghelt crygen.
 je ne puis Finer d'un bon cafsier, Ic en can
 gheenen goeden cafsier ghecryghen.
 *homme de qui on Fine aiseement, Een
 die hem seluen ghemeyn maect ende gheerne
 laet spreken.

on ne peut Finer de luy, Men can van hem
 niet vernemen oft weten.
 je ne Fineray de, &c. Ic en sal niet ophouden
 van, &c.
 Finé, m. Gheeyndt.
 Final, m. Sentence Finale, f. Het leste vonnis
 daer mede t proces eyndet.
 Finablement, ou Finalement, Ten lesten,
 Eyndelyc, Int eynde.
 *Fin, m. Schale, Loos.
 homme Fin, Een loos, Liffich oft practijckich
 man.
 peu Fin, Bor, Onvoorsichtich, Slecht.
 faire le Fin, Den schalckkaart maken.
 Fine, f. Loose, Schalcke.
 Finesse, f. Loofheydt, Schalckheydt.
 Finesse ou Rute, Oorloochsche kecke.
 Finesse de proces, De treken van een proces.
 bonne Finesse, Eenen goeden wont.
 Fineses, Loose treken.
 Finement, Looflyc.
 peu Finement, Bottelyc, Onvoorsichtelyc.
 Finances, f. Ryckdommen, Goet.
 grande Finance & cheuance, Grootte macht
 van goeden.
 faire Finance, Financie maken, Op intereste
 nemen.
 les Finances, Des Conincx financie, macht ende
 schat.
 Financiers, m. Financiers, Dienaers vander
 finantien.
 Jarrons Financiers, Dieuen vander finantien.
 Fins & limites, m. De palen.
 passer les Fins de sa puissance, Bouen sijn
 macht oft vermoghen doen.
 Fiole, voyez Phiole.
 le Firmament, Den hemel, Tfirmament.
 de la Fiscelle, Eenen corf daermen de keesen in
 maect.
 Fistule, f. Fistel, Een diepe streere.
 Fistuleux, m. Doorhoolt, oft vol fistelen.
 Fix, comme regarder d'œil fix, Stijf oft
 strax aenstien. (ten.)
 attendre à pied Fix, Al stille staende wacht.
 F L
 FLAC, m. Mat, Moede, Laf.
 Flac, n. Een gheluyt oft gheklanc als van yet dat
 valt.

valt, breeft, &c.
 faire Flac en tombant en l'eau, Plomp int
 water vallen.
 à la vous Flacca là, Hy wierpt daer neder dat
 kleefte.
 *La playe tombe à grand Flac, Het reghent
 als of inment met eemers goot.
 Flache, c. Verstenf, Verfleert, Verwelckert.
 Flacon, m. Een flesche.
 Flageller, Gheeffelen.
 Flagellation, f. Gheeffelinghe.
 Flageol, m. Een fluyte.
 Flageolet, m. Fluyken.
 Flageolet, Fluyten, Pypen.
 Flageoleur, m. Fluyter, Pypen.
 Flagorner, Ouerdraghen oft aenbrenghen.
 Flagorneur, m. Ouerdragher, Aenbrengher.
 Flairer, Riecken, Reuc hebben.
 Flairer, Riecken, Reuc gheuen.
 à Flaire mon or, Hy rieft dat ic ghelt hebbe.
 Flait, m. Reuc, Ghereuc.
 Flaireur, m. Riecker.
 Flairement, m. Rieckinghe.
 Flambar, voyez Flammerolles.
 Flambe, f. Een vlamme.
 *Flambe, Lisch ouer zee, Blau lelien.
 vn Flambeau, Een flambeau, Fackel oft
 toortse.
 Flambr, Flainboyer, Iecker flambe, Vlam-
 men, Vlamme gheuen.
 Flambr vn cochon en la broche, Berrende
 fpec op een braedt vercken druypen.
 couleur Flamboyante, Een vierighe verme,
 Glinsterende couleur.
 Flammerolles, ou Fuirolles, f. Dwaes licht.
 Flammeſche, f. Een voncke.
 vn Flan, Een vlade.
 Flanc, m. De fyde.
 Flancs, De fyden onder de corte ribben.
 Flanquer, Tegen de fyden worpen en raecken.
 Flaquer vne muraille, ou forteresse, Borst-
 woeringhe aen eenen muer oft sterfte maken.
 la gendarmerie Flancoit les gés de pied,
 De ghemapende ruyters reden aen de fyde
 van voert volc.
 la riuere nous Flanque d'un costé, Vt
 hebben de riuere aen aen fyde.

Flaque, c. Verstenf, Verfleert.
 Flacon, ou Flaque, voyez Flacon.
 Flasket, m. Een fleske.
 Flater, Flatteren, Vleyen, Pluymstrycken.
 Flatant, Vleydende.
 Flateur, m. Flatteerder, Pluymstrycker, Vleyder
 Flatterie, f. Vleydinghe, Flatteringhe.
 Flateresse ou Flateuse, f. Vleydistere.
 Flatter, ou Flattrir, Brandteekenen.
 Flatte, ou Flattri, m. Ghebrandteekent.
 Flattrissement, m. Brandteekeninghe.
 Flatte de vache, f. Coedrec.
 le Fleau & tendron de la vigne, De wijn-
 gaertranczkens die om den sloec cronckelen.
 les Fleaux des poissons, De scharen oft vlim-
 men vande visschen.
 *Fleau ou Flayau à battre le blé en la gran-
 ge, m. Eenen vleghel.
 *Fleau, m. Een groote balance die inde winckels
 vande grossiers hanght.
 Flebe, ou Foible, c. Cranc, Swac, Onmachtich.
 Flebile, c. Swackelijc.
 Flebile, c. Dat te beschreyen is, oft tot schreyen
 veruet.
 Flebilement, Veemoedichlijc.
 Fleche, f. Een pyl.
 Fleche de nauire, voyez Polaine.
 Fleche d'arbre, Den bloc, Stomp oft stronc van
 den boom.
 Fleche ou Fliche de lard, f. Een syde spec.
 Flechir, Buyghen, Crommen.
 Flechir à colte de sa voye, Vandē noch treden.
 oraison qui Flechit les courages des hō-
 mes, Ghebet dat de herten des menschen
 vermorwet.
 precheur qui ne Flechit point, Sondaer die
 niet en bekeert oft af en staet van sondighen.
 Flechi, m. Ghebuycht.
 Flechissement, m. Buyghinghe.
 Flechiffure, f. Cromte, Crombeyt.
 Flegme, ou Fleume, m. Fluyme, Mossel.
 Flegmon, m. Fluyken.
 vn Flegmon, Een wynpuyste, Swillinghe die
 ontsiekenis.
 Flegmaticque, c. Besnot, Flegmatijc.
 se Flelirir, Verstenfen, Verwelckeren.
 Flestri, m. Verstenf, Verwelckert.
 vn Flestri, m. Verstenf, Verwelckert.

- Flestriffure, *f. Verslensinghe, Verwelckeringhe.*
 vne Flette, *Een schipken.*
 Flette, *f. Poisson, Een heilbot.*
 Fleume, *cerchez Flegme.*
 Fleur, *f. Een bloeme.*
 Fleur de farine, *De bloeme oft het fijnste van den meele, Het stuyfmeel.*
 deuenir en Fleur, *Beghinnen te bloeyen.*
 estre en Fleur, *Bloeyen.*
 *Fleur d'aage, *Den bloeyenden ende besten tijt des leuens.*
 eitre en sa Fleur, *Int beste van synen leue sijn.*
 la Fleur des Poëtes, *De peerle oft principaelste vande Poeten.*
 Fleur d'amour, *Fluweelbloeme.*
 Fleuronner, *Bloeyen.*
 couronne d'or Fleuronnée, *Een gouden croone met bloemen verciert.*
 Fleurette, *f. ou Fleuron, m. Bloemken.*
 Fleurir, *Bloeyen.*
 Fleurir, *Vermaert en gheacht sijn.*
 Fleurissant, *m. Bloeyende, oft Dominerende, Triompherende.*
 jeune cōpaignon Fleurissant, *Een ieuchdich ioneman int beste van synen leuen.*
 les Fleurs, *De stonden oft maenstonden der vrouwen.*
 Fleute, *f. Een stuyte oft pype.*
 Fleuter, *Fluyten, Op de stuyte oft pype spelen.*
 Fleuteur, *m. Fluyter, Pypser.*
 Fleutrir, *voez Flattrer.*
 Fleuue, *m. Een riuierre.*
 Flexible, *c. Booshaem, Licht om buyghen.*
 Flez, *m. Eenen plat visch.*
 Flic, *voez Fleche.*
 Fliche, *ou Flique de lard, f. Een sijde specx.*
 Flin, *m. Een costelyc ghesteente dat met den donder valt, daer de wapenschueters tgheweert mede schueren.*
 vñ Flis, *Eenen pyl oft stufse om medese schieten.*
 Floc de laine, *m. Een vlocke wolle.*
 Flacon, *m. Een vloexken.*
 Flon, *voez Felon.*
 Flot, *m. Alderley vloet oft waterbare. (Tgetye.*
 le Flot de la mer, *Tvloeyen en ebben der zee.*
 Flots grands à merueille, *Bouenmate groose baren.*

floquet, flodde, flombelle

sur angins de gueres

Flotte de gens, *Eenen hoop volcx, oft menichte van volcke.*

ils y viennent par grandes Flottes, *Sy commender met grooten hoopen.*

Flotter, *Op dwater vlotren, vlieten.*

Flotte, *m. Ghedrenen op dwater.*

Flottement, *m. Vlietinghe, Vloetinghe op dwater.*

Flour, *Flourir, cerchez Fleur.*

Fluctueux, *m. Baerachtich, vloeyende, dat baren opworpt.*

Fluctueuse mer, *f. Onghestadighe, stuere oft baerachtighe zee.*

Fluer, *Couler, vloeden, vloeyen, vlieten.*

Flueurs de femme, *m. De stonden oft maenstonden der vrouwen.*

Fluide, *c. vn langage Fluide, Een vloeyende sprake.*

chose Fluide, *Eenich goet dat wel vander hat gaet oft wel vercocht wort.*

Flute, *Fluteur, cerchez Fleute.*

Flux, *m. ou Fluxion, f. Vlietinghe, vloedinghe, vloeyinghe.*

Flux de ventre, *m. Den buycloop.*

Flux de sang, *Het root melisoen.*

arrester vn Flux de sang, *Tbloet stelpen.*

F O

FOARRE, *m. Stroo.*

Focile, *m. Een cubitus.*

grand Focile, *De groote arm pype aende hande.*

petit Focile, *ou Focile mineur, De opperste oft cleyne arm pype.*

Foible, *c. Cranc, Swac.*

Foibleffe, *f. Crancheyt, Swacheyt, Onmacht.*

Foibleffe de cœur, *Cleynicheyt des herten.*

Foiblement, *Cranchelgic, Swackelgic.*

Feu, *voez Feu.*

Foie, *cerchez Foye.* *die leuue voez chier nju*

Foin, *m. Hoy.* *van schiet sijn baren voez la*

Foin dur, *Hertshoy, Een kruyt.*

Foine, *voez Fouine.*

Foiner, *voez Fener.*

la Foire d'vne ville, *Jaermerck.*

signifier vne Foire, *Een jaermerck wtroepen?*

* Foire, *f. Den buycloop, De schytergic.*

Foireux, *m. Die den buycloop heeft oft weec in den buyc.*

vne Foie, Eens, Eenmael.
 vne Foie à jamais ou pour toutes, Eēs voor
 al, Eens zonder meer.
 à la Foie, Somtijts, Altemet.
 à deux Foies, Ten twee reysen, Tweemaal.
 par Foie, De Foie à autre, By wylen, Onder-
 wylen, Somtijts.
 chacun fa Foie, D'een na dander.
 quelque Foie, Somtijts, Somwylen.
 *le Foie du cors, Het middelste vants lichaem.
 Foison, ou Faïson, f. Ouer vloedicheydt.
 Foison de langage, Veel gheklaps.
 à Foison, Ouer vloedelyc.
 Foisonner, Ouer vloedich sijn.
 Fol, m. Sot, Dwaes.
 le Fol d'vn jeu, Een sot of sinneken in een spel.
 Folle, f. Sotte, Dwase.
 faire le Fol, Den sot of ghec scheeren, Bootsen
 voortstellen.
 faire son Fol d'aucun, Met yemandt sijnen
 ghec of spot houden.
 sage Fol, m. Een wyssot.
 Folastre, c. Sotachtich, Ghecachtich.
 Folastrer, Den ghec scheeren, Der telheyt voort
 stellen.
 Folastrement, m. Broodstronckenschap, Der-
 telheyt.
 Folastrement, Gheckelijc.
 Folie, f. Sotheydt.
 cest Folie de, &c. Tis geckernye, slechticheyt of
 verloren moeyte te, &c.
 Folier, Den sot of ghec scheeren.
 Folement, Sottelijc.
 Follet, voyez Gobelins.
 Follets, voyez Ardans.
 Follastre, Follie, voyez Folastre, Folie.
 Fomenter, Stouen, Koesteren, Verwerpen.
 Fomentation, f. Stouinghe, Verwarminghe.
 planchier Foncé de fleurs, Eenen solder ghe-
 plaueyt met loofiwere.
 Foncier, m. De principael grondtheer of erf-
 heer.
 rente Fonciere, f. Erfrente, Grondrente, De
 cys rente.
 justice Fonciere, Justitie die den erfgrondt
 aenyaet.
 le Fond, m. Den bodem.

depuis le Fond, Vanden grondt af, Van on-
 der af.
 aller au Fond, Sincken, Te gronde gaen.
 raser de Fond en cyne, ou de Fons en cō-
 ble, Van bouen tot beneden afwerpen.
 le Fond d'vn liēt, De solderinghe van een
 bedde.
 Fond, Pecune capitale, De principale of
 hoofsomme, Hoofstheyt, I cadenael.
 *vn Fond, champ & piece de terre, Een stuc
 landts.
 homme de bon Fond, Een ryc man.
 *entendre le Fond de la matiere, De sake te
 recht verstaen.
 Fondamment plourer, Seer kryzen of
 schreyen.
 Fonder, Fonderen, Stichten, Bouwen.
 Fondé, m. Ghesondeert, Gheslicht, Ghekout.
 cause mal Fondée, Een proces dat gheen goet
 fundament en heeft.
 vn Fondement, Een fondamēt of fonderfēl.
 Fondement de jurisdiction, De insettinghe
 of instellinghe van rechten.
 Fondateur, m. Fondeerder, Sichter.
 vne Fonde, Eenen slingher.
 Fondibulateur, m. Slingherwerper.
 Foudre, Ghieten, Smiltē.
 *Fondre, Dalen, Sincken.
 le faucon Fond, Den valc daelt.
 Fondre parmi, Onder een smiltē.
 Fondre en delices, Seer wellustelijc leuen.
 Fondre en larmes, Deerlijcken weenen.
 se Foudre, Beghimmen te smiltē, Druppen.
 Fondu, m. Ghegoten, Ghesmolten.
 baltiment Fondu, Een huys dat ingheualen is.
 Fondant, m. Ghietende, Smiltende.
 Fondement, m. Ghietinghe.
 Fondement plourer, Tranen storten, Seer
 deerlijc weenen.
 Fondeur, m. Ghietē.
 Fondeur de cloches, m. Clogghietē.
 Fonte, f. Afzente, Ghietinghe.
 faire en Fonte, Coper ghieten of smiltē.
 Fondree ou lie de vin ou de biere, f. De
 moeyere vanden wijn of van bier.
 Fondriere, f. Dooleghe, Een groote moefachtig-
 ghe diepte.

Fondrilles, f. Den moyer, *slijc oft vuylnisse dat onder op den grondt sit.*

de Fons en comble, *Gansch ende gheheel.*
ruiner de Fons en comble, *Van bouen tot beneden afwerpen.*

*les Fons à baptizer, *De vunte.*

Font, m. ou Fontaine, f. *Een fonteyne.*

*la Fontaine de, &c. *Den oorspronc van, &c.*

*Fontaine, voyez Canelle.

Fontenelle, f. *Fonteynken.*

ou Fontenier, *Een die den oorspronc der wateren soect.*

maistre Fontenier, *Fonteynmeester, Een meester om een water te leyden oft een fonteyne te maken.*

For, *Vt, Buyten, oft Qualijc.*

Forain, m. *Van buyten, Vreemt.*

marchand Forain, *Een vreemt coopman.*

Forbannir, *Bannen, Vt segghen.*

cheual Forbeu, m. *Ee peert dat verwatert is.*

Forbir, *voyez Fourbir.*

Forbourgs, m. *Een voorstadt.*

Force, f. *Een scheere.*

Forcette, f. *Scheerken.*

*Forcè, f. *Cracht, Stercheyt.*

Force & vigueur, *Cracht ende macht.*

il combatift si vaillamment que la Force fut sienne, *Hy street soo vromelijc dat hy de ouerhandt behielt.*

*la Force des arbres & herbes, *De virtuyten ende kracht vande boonen ende kryyden.*

*Force & poincte, comme d'aigne, moustarde, vinaigre, &c. *Scherphedyt oft stercheyt als van ayjuyn, mostaert, azijn, &c.*

*Force leur a esté de ce faire, *Sy hebbent wel moeten doen, Sy hebben daer toe bedwonghen gheweest.*

conquerir à Force, *Met ghewelt innemen.*

employer sa Force, *Sijn beste doen.*

vser de Force, *Ghewelt oft ouerlast doen.*

de toute ma Force, *Na mijn beste.*

par Force, *Met kracht ende ghewelt, Gheweldelijc.*

c'estoit Force de le faire, *Men moestet doen.*

à toute Force, *Met alder neersticheydt, Met grooten vlyt.*

For par tout en l'air
nuita d'unis se vol
scipen die voert

*Force, abondance, comme Force escus, *Veel croonen, oft een menichte van croonen.*

Forcenant, m. *Eenen jachthondt die vierich is, ende int iaghen niet op en hout, oft dien den arbeydt van het iaghen wel verdraghen mach.*

Forcené, m. *Rafende, Dul, Ontsinlich.*

Forcener, *Rafen, Dul ende onsinlich sijn.*

Forcenerment, m. ou Forcenerie, f. *Rafergie, Ontsinlicheyt. (men.)*

Forcer, Prendre de force, *Met ghewelt innere.*
Forcer, *Bedwinghen.*

je le Forceray devenir, *Ik sal hem wel doen comen.*

Forçable, c. *Bedwinghelijc.*

ville Forçable, *Een stadt diemen met ghewelt oft cracht innemen can.*

Forcer vne fille, *Een dochter met ghewelt nemen oft vercrachten.*

Forcer, *Benauwen.*

vn cerf Forcé des chiens, *Een hert dat soo benaut is dat niet meer en mach.*

Forcer, ou Rompre, comme, *Il a forcé la porte, Hy heeft de poorte opghelooopen, oft opghebroken.*

il a Forcé les gardes de la porte, *Hy is met ghewelt door de wacht ghegaen.*

Forceur, m. *Vercrachier.*

Forchasser, *Besijden oft niet recht schieten.*

auc qui Forchasse, *Eenen boghe die niet recht toe en draecht.*

Forclorre, *Vt oft buyten sluyten.*

*Forclorre, Denier justice, *Trecht weygheren te doen, De justitie ontfegghen.*

Forclos, m. *Vt ghesloten.*

Forclusion, f. *Vt sluytinghe.*

defauts & Forclusions, *Verslekinghe van rechte.*

Forconseiller, *Qualijc raden ofte quaden raedt gheuen.*

Forconseillé, m. *Qualijc gheraden.*

Forconter, *Misrekenen.*

Forconté, m. *Misrekent.*

Forer, *Percer, Booren.*

Foret, m. *Een steecboor.*

Forest, f. *Een bosch.*

petite Forest, *Een boschken.*

Forch. it. it.

Forch. it. it. qui Buitte du Broy V. m. f. it.

lieu Forestier, *Boschachtighe plaetse oft wilder-
nisse.*
 *Foreltier, m. *Een hout-vestter, Hof-vestter oft
Boschbewaerder.*
 *Foreltier, m. *Vreemdelinc.*
 Forfaire, *Misdoen, Qualijc doen, Sondighen.*
 Forfaire sa terre, *Sijn landt verbeuren oft
verbeurt maken.*
 Forfaict, m. *Misdaen.* (fyt.
 Forfaict, m. *Forfaicture, f. Misdaedt, Quaet*
 Forfan, m. *Die yet qualijc doet oft misdoet.*
une Forge à fer, Een smisse.
 Forger, *Smeden.*
 Forger quelque ouvrage, *Eenich werck makē*
 Forger quelque tromperie, *Eenich bedroch
voortstellen en bedrijuen.*
 Forgē, m. *Ghesmeden.*
 Forgement, m. *Smedinghe.*
 Forgeron, ou Forgeur, m. *Eē smit, Hoefsmit.*
 Forger de mots, *Verstierder van woorden.*
 Forjecter, *Niet recht worpen.*
 Forjectures, f. *Een wtslekende dac, Een voor-
dac oft loone.* (sen.
 Forjurer, *Qualijc ordeelē, Onrechtelijc verrij-
gē.*
 *Forjurer, *Desheriter, Ontervuen.*
 Forjurer son enfant, *Sijn kint bastaert ma-
ken oft ontervuen.*
 Forjurer vn Royaume, *Eenich Conincrijc
afsegghen, dat niet willen sweeren, verlaten
ende eldersgaen.* (ten.
 Forjurer vn mestier, *Eenich ambacht verla-
ten.*
 Forligner, *Na het gheslachtse niet aerden, Ont-
aerden, Ver-vremden.*
 Forlignant, m. *Ontaerdende, Onedel.*
 Forlonge, ou Fortlonge, *VVij, Verre.*
 le chien chassé de Forlonge, *Den hont jaecht
de beste van verre.*
 le chien resent de Forlonge, *Hy riet de bee-
ste die verre voren is.*
 beste Forlongée, *Beeste die verre voren is.*
 Forlonger, m. *Verre voren sijn, Verre
achterlaten.*
 le cerf Forlonge les chiens, *Het bert ontloopt
verre de honden, oft loopt verre voor de hōdē.*
 Formage, *cerchez Fourmage.*
 Formalitez, f. *De vormen ende manieren van
te procederen.*

se Formalizer pour aucun, *Met eens anders
saken alsoo handelen al oft de sijne eyghen
waren.*
 Formariage, m. *Een houwelijc teghen de wet
oft costuyme ghedaen.*
 Forme, f. *Een forme, Fatsoen, ghestaltenis.*
 la Forme d'vn cordouannier, *Den leest.*
 Forme de lieure, *Den leegher oft lighstede vā-
den hase.*
 prendre vn lieure en Forme, *Den hase op
sijnen leegher vanghen.*
 Forme d'vne ville, *De gheleghentheyte der stad.*
 il n'y a nulle Forme, *Daer en is geē merckteekē*
 Forme de dire, faire, &c. *Maniere van seg-
ghen, doen, &c.*
 la Forme d'vn hōme, *Menschelijcke gedaete
commissie en Forme, Besegheldē com-
missie.*
 *une Forme ou longue selle, *Een sibancke
oft langhen setel.*
 Former, Bailler forme, *Fatsonneren, Fatsoen,
Ghedaente oft ghestaltenisse gheuen.*
 Formé, m. *Ghesfatsonneert.*
 Formelier, m. *Een leestmaker.*
 Formellement, *Na de maniere vā procederen.*
 Formener vn homme, *Yemanden qualijc ley-
den ende tormenteren.*
 Forment, *Presque, Bycans, Byna, Seer na.*
 *Forment ou Fort malade, *Seer cranc oft
siec.*
 Formoir, m. *Eenen beytel van welcken dē steel
van het ysē viercantich, en tsnijdende onder
flat ende breed is.*
 Formosité, f. *Schoonheydt.*
 Formule, f. *Een cleyn ghestaltenisse, maniere,
forme oft reghel.*
 Formulaire, m. *De vorme van eenich dinc.*
 Fornaise, voyez Fournaise.
 Fornication, f. *Fornicatie, Oncusbeyt.*
 Fornicateur, m. *Hoerenjagher.*
 Forniquer, *Oncusbeyt doen.*
 Forpaiser en venene, *Dat is daer de beeste
haer te veldē begheft van haven leegher.*
 Forpayer, *Verre wtenlande gaen oft dolen.*
 se Forpasser d'vn pas, *Een schrede buyten den
wech gaen, Een voersap missen.*
 Fors, *Hormis, VVighenomen, Behaluen.*

formellez spake nar die l. c. p.
u. n. z.

Fors ce, *Vfghenomen oft behaluen dit.*
 Fors que nous, *Vfghenomen wy oft dat wy.*
 Forfaies, ou Forfats, m. *Gheleyboeuen.*
 Fortiené, *voyez Forcené.*
 Fort, m. *Sterc.*
 un Fort larron, *Een groot dief.*
 les plus Forts, *De ouerste, De machtichste, De*
sterkste.
 se tenir Fort, *Vastelijc erghens op steunen oft be-*
trouwen.
 je m'en fay Fort, *Ic nemet op my oft mijnem*
Fort & puiffament, Sterckelijc.
 Forteler, m. *Stercachtich.*
 Fortifier, *Stercken, Verstercken, Sterc maken.*
 Fortifié, m. *Ghesterct, Versterct, Stercghemaect.*
 Fortification, f. *Een vasticheyt oft stercke.*
 Fortifiement, m. *Versterckinge, Stercma-*
kinghe.
 Forteresse, f. *Stercke, Stercke plaetse.*
 Fortement, *Sterckelijc.*
 *Fort ou Aluine, *Alffen.*
 *un Fort, *Een schantse, Stercke, Bolwerc, Bloc-*
huys, Casteel.
 un Fort & camp arresté, *Eenen beschrantken*
assaillir les ennemis en leur Fort, De vyāt
in sijnen leegher bestormen.
 *les Forts des forests, *Daer be boomen vā een*
bosch alderdicht by een staen.
 *Fort, *Beaucoup, Seer, Veel.*
 Fort beau, *Excellent oft seer schoon.*
 le feu s'Espand Fort, *Tvier spreyt hem verre*
oft seer wt.
 mout Fort, *Seer veel, Heflichlic.*
 & qui plus Fort est, *Id veel meer, Id dat*
meer is.
 je vous di plus Fort, *Ic segghe v noch eens ofte*
daerenbouen.
 parler Fort & ferme à aucun, *Iemanden*
hardt oftie qualijc aenspreken.
 je voudroye Fort que, &c. *Ic soude gheerne*
hebben, Ic soude wel willen dat, &c.
 Forteresse, Fortifier, Fortification, Fortifi-
 ement, *cerchez Fort.*
 Fortiltre, *Schouwen de pooten ende plaetsen*
daer een ander ghegaen heeft.
 le cerf c'est voulu Fortiltre hors de là où
 les leuriers estoient, *Thert, heeft willen*

schouwen de plaetse daer de hasewinden
 waren.
 Fortin, m. *Hisinghe oft ghebot vanden jaghers*
tot de honden.
 Fortlonge, Fortlonger, *cerchez Fortlonge,*
Fortlonger.
 Fortraire, *Onttrecken, Stelen.*
 Fortraire les biens ou la renommée d'au-
 cun, *Iemants goeden naem oftie same benemen*
oft ontrecken.
 Fortraire, *Qualijc trecken, Dat is yemants goet*
nenen tot quader meyningen.
 Fortuit, m. *By gheual, By fortunye.* (siens.
 par cas Fortuit, *Met gheluc oft gheual, Onuer-*
 Fortuitement, *Onuersienlijcken.* (tuyn.
 Fortune, f. *Gheluc oft ongheluc, Gheual, For-*
 Fortune estoit ja tournée, *De cants oft de*
fortunye was alreede ghekeert.
 courit Fortune, *Op Godts ghenade waren.*
 comme Fortune voulut, *Een ghelyc God gaf,*
oft hebben wilde, Ende soot sijn wou, Tallen ge-
 bien Fortuner, *Gheluckich maken.* (lucke.
 bien Fortuné, m. *Gheluckich.*
 hōme Fortuné de la guerre ou de la mer,
Een man die ongheluc inden crych ende op de
zee ghehadt heeft.
 Fortunément, *Voorspoedichlic, Gheluckelijc.*
 Foruoier, *voyez Fouruoyer.*
 une Fosse, ou Fossé, m. *Eenen gracht oft cuyl.*
 Fosses sombres, *Donckere cuylen.*
 Fossette, f. *Grachtken, Putteken.*
 jouer à la Fossette, *Int putteken spelen.*
 Fosselu, m. *Dat puttekens heeft.*
 menton Fosselu, *Een kinne met puttekens.*
 mammelles Fosselues, *Borstkens die puttekes*
hebben.
 Fossoyeur, m. *Graver, Deluer.*
 Fouaille, f. *Een afghesneden stuc vlesch van*
een wildt werken dwelmen den honden op
tvier bereyt, van rechts wegghen gheeft. *soijnzhuert*
 Fouage, *hout oft schotst. velen* (backen.
 Fouasse, f. *Eenen coec onder d'asschen ghe-*
rendre pain pour Fouasse, Verghelden.
 Foudre, *voyez Fouldre.*
 Fouet, m. *Een gheessel oft sinterpe.*
 il a eu le Fouet, *Hy is ghegheesselt gheweest, oft*
heeft de gheesselinghe ghehad.
 fouet. N 2 Fouet-

Fouetter, Gheeffelen.
 Fouette, m. Ghegheeffelt.
 Fouffre, m. Oneerlijcke plaetse of hijs.
 Fougere, voyez Feuchiere. *Wort afelijc*
 Fouiller, Deurmodden, Neerftelijc soecken.
 Fouiller quelqu'un s'il n'a rien cache sur
 ioy, Iemanden onderfoecken, Doë tufchuddē.
 Fouilleurs, m. Neerftighe soeckers.
 Fouillement, m. Onderfoekinghe.
 Fvine Fouine, Een wefelken of fiuuyne.
 Four & creuter, Grauen, VVigrauen, VVt-
 holen.
 Four à l'entour, Omgraven, Begrauen.
 Four par deffous, Ondergraven.
 Four fort auant, Doorgraven, Diep grauen.
 Fouissant, m. Grauende.
 Fouisseur, m. Grauer, Deluer.
 Fouissement, m. Grauinghe.
 Foudre, m. Blixem, ofi Tempeest.
 Fouldroyer, Blixemen.
 Fouldroyé, atteint du foudre, m. *Vanden*
blixem gheslaghen ofi gheraet.
 Foule, f. Een ghedranghe ofi groote menichte
 van volcke.
 les gens fortent à grande Foule, *Tvolc gaet*
met menichte ofi grooten hoopen wt.
 ils entrent à grande Foule, *Sy comen dic ofi*
met grooten hoopen in.
 Foulces, *De speuren ofi stappen van een hert*
onbescheedelijc blyckende.
 Fouler aucun, Iemanden dringhen, douwen,
 Verdrucken ofi benauwen.
 Fouler aux pieds, *Onder de voeten treden,*
Vertreden.
 Fouler la vendange, *De wijndruyuen wipfer-*
fen ofi treden.
 *vn cheual se Foule s'il n'est ferré, *Een-*
peert vermoeyt hem alst niet beslaghen en is.
 *Fouler l'honneur d'autruy, *Iemants goede*
fame benemen.
 Foulure, f. *Dat betreden ofi gheperst is. (treet.*
vne Foulurie, Daermen den wijn perst ofi be-
 Foulleur, m. *Betrededer ofi Vertreder.*
 ceste voye est la plus Foulée, *Dien wech*
wort meest betreden.
 c'est la plus Foulce, *Die sijde wordt meer*
benaut.

Foulis, ou Foulement, m. *Betredinghe, Ver-*
tredinghe, Verdruckinghe.
 Foulon, m. *Een volder.*
 l'ouvroir d'un Foulon, *Volderije, Volders*
winkel.
 Foulque, *Marcoet, eenen swerten voghel.*
 un Four, *Eenen oven.*
 Four, *Het ghebindt, Eenen viercanten balc vā-*
der lenghe van ontrent het achtste deel vānt
schip, daer t'schip woren mede vast ghemaect
wort.
 Four bānnier, *Eenen ghemeynen oven.*
 Four à chaux, *Calc oven. (baet.*
 Four à verrier, *Forneys daermen ghelafen*
 un Fournée de pain, *Eenen oven vā*
broods.
 Fournier, m. *Broodtbacker.*
 Fourniere, f. *Backerisse.*
 Fournéau, m. *Een ovenken.*
 Fourni, ou Fournil, m. *Een bachuys.*
 Fourbannier, *voyez Four.*
 Fourbe, f. *Bedroch, Schalcheyt, voyez Finesse*
ou Tromperic.
 Fourbicettes, f. *en plur. Een keerssnutter.*
 Fourbi, *Schueren, Schoon maken.*
 Fourbi, m. *Gheschuert.*
 Fourbisseur, m. *Schuerder.*
 Fourbisseur d'espée, *Een sweert-veegher.*
 Fourbissure, f. *Schueringhe, Schoon makinghe.*
 Fourc, m. *Althene dat eenen scherpen hooe*
heeft.
 la Fourchelle d'un hōme, *Het vorcxken ofi*
putteken onder den hals van eenen mensche,
De borste. (vorcke.
 vne Fourche, *ou vn Fourcher, Een gaffel ofi*
voltre langue Fourche, Vtonghe stamelt.
 Fourché ou Fourcheu, m. *Ghegaffelt, Gaf-*
felwys.
 chemin Fourché, *Eenen wech daer twee we-*
ghen comen, Tweewech.
 les Fourcheons d'un fourcher, *De tanden*
van een gaffel.
 Fourment, *Ghelijc een gaffel.*
 Fourchette, f. *Vorcxken, Gaffelken.*
 Fourché, *De opperste twee tancxkens van een*
hertboren gaffelwys.
 Fourdrines, f. *Sleen.*

vn Fourdrinter, Een sleeboom.
 vn Fourgon, Ra kelfloc, Coolcrabber.
 Fourgonner vn four, Een en ouen rakelen of
 keeren.
 Fourmage, m. Keefe.
 Fourmage prins, Gheronnen keefe.
 Fourmageur, m. Keef-vercooper.
 Fourment, Fourmécée, cerchez Froument.
 Fourmi, m. Een miere.
 frappement Fourmiant, m. Een steete of
 stekinghe als van een miere.
 vne Fourmiere ou Fourmilliere, f. Mierēhol.
 Fourmiller, Crielen, Soo ouer vloedich sijn als
 de mieren in hun hollen.
 aujourd'hay les Poëtes Fourmillent en
 France, De Poeten sijn hedens daechs ouer-
 vloedich in Vrancryc.
 vne Fournaille, Een forneys, of gloeyendē ouen.
 petite Fournaille, Een forneysken.
 Fournau, Fournce, Fournier, Fournil,
 &c. voyez Four.
 Fournir, Gherieuen, stofferen, voorsten of be-
 sorghen.
 Fournisseur, m. Die yet besorcht ende wtreyt.
 Fournissement, m. Fourniture, f. Gerieuin-
 ghe, stofferinghe of besorginghe.
 Fourrage, m. Voeder.
 Fourrager, Om voeder wtgaen.
 Fourrager, Stelen, Roouen.
 Fourrageur, m. Roouer.
 Fourreau, m. Een schee.
 Fourrer, Inschicken, Ondereen voeyeren of
 menghelen.
 *Fourrer robbes, De cleederen voeyeren.
 robbe Fourree, f. Gheuoeyerden roc.
 Fourreur, m. Peltier, Bōtwercker of Voeyeraer
 Fourrute, f. Voeyeringhe of Pelterijē.
 Fourriers, m. Fourriers of quartiermeesters.
 Fourler, Jonghe kerpers voortbrenghen.
 Fourlin, m. Grou van visch.
 Fouruoyer, Dmalen, Dolen, Verdolen.
 se Fouruoyer, Dolen, Verdoolt gaen.
 Fouruoye, m. Verdoolt.
 Fouruoyement, m. Dwalinghe, Dosinge, Ver-
 doringhe.
 Fousiere, f. poisson, Een vorsele.
 Fouteau, m. Een en bueckenboom.

le Foyer de la maison, Den heert,
 Foy, f. Trou, Ghelouue.
 à la bonne Foy, Sonder eenich bedroch.
 adjoultter Foy, Ghelouue gheuen, Ghelouuen.
 obliger sa Foy, ou prendre sur sa Foy, Daer
 voor spreken, Sekerlyc belouen.
 Foye, m. De leuer.
 Foyes en venerie, De speuren of stappen van
 rosse beesten.

F R

F R A C T I O N, Fracture, f. Brekinghe.
 vne Frigate, Een licht zeeschip.
 Frages, voyez Fraite. *over biffē chiez in bay boyz*
 Fragile, c. Broos, Coribrekich.
 Fragilite, f. Broosheydt.
 Fragment, m. Een spaen of stuc van yet dat
 ghebroken is.
 Fraier, voyez Frayer.
 Fraile, voyez Fresse.
 Frain, m. Een en brydel, toom of ghebit.
 sans Frain, Onghetoomt, Onghebreydelt.
 Fraire, ou Faire despens, Costen doen.
 vne Fraize, f. Eerdbeste.
 des Fraites, Eerdbesten.
 Fraisier, m. Eerdbestecruydt.
 Fraisine, Esschenboom.
 Fraiz, Fraischement, cerchez Frez.
 *Fraiz, m. Costen.
 grans Fraiz, Grooten cost ende oncost. (doen.)
 Frayer, Faire les despens, Den cost of oncost
 Fralater du vin, VVyn afsteken, of die van eē
 vnyl vat in een nieu of schoon vat ghieten.
 Fralatement de vin, m. Affstekinge van wijn.
 Franc, m. Vranc, Vry van tribuyte.
 Franc cheualier, Een hupsch en vroom ridder.
 *vn Franc, Een en Franschen gulden.
 *Franc & liberal, m. Liberael, Gheestich.
 Franche volonte, f. Vryen wille.
 Franchement, Vrylyc, Onbedwonghen.
 dire Franchement, Vry ende openbaerlyc wt
 segghen.
 Franchir le saut, Ouer de linie springhen.;
 Franchir vne muraille, Ouer eenen muer
 springhen.
 Franchise, f. Vryheyt.
 F R A N C E, Vrancryc.
 François, m. Een fransoys.

Françoise, f. Een Fransche Vrouwe.
 FRANC FORD, *Francfoort*, Een stad in
 Duytschlandt.
 FRANCISQVE, ou Françoys, nom
 propre d'homme, *Frans, Fransoys*.
 Franchir, Franchise, Franchement, voyez
 Franc.
 Frange, f. Een soom of boord.
 Frange, m. Ghesoont, Gheboordt.
 Frapper, Slaen.
 Frapper ou donner dedens, *Indrucken, In-*
uallen.
 *Frapper dedans le blanc, *Int witte of op de*
pimmeschieten.
 Frappe, m. Gheslaghen, Gheslegghen.
 Frappement, m. *Slaeninghe*.
 Frasés, f. *Frasen of lobben aende hemden*.
 Fraternel, Fraternelité, *cerchez Frere*.
 Fraude, f. *Bedroch, Bedriegherje*.
 Fraudulent, Frauduleux, m. *Bedriechlyc, Vol*
bedrochs.
 Fraudulentement, Frauduleusement, *Be-*
driechlycken, Met bedroch.
 Frauder, *Bedrieghen*.
 Fraudé, m. *Bedroghen*.
 Fraudeur, Fraudateur, m. *Bedriegher*.
 Fraudation, f. *Bedrieghinghe*.
 Frayer, ou Froyer, *Afscrabben, of Vryuen*.
 Frayer la cheminée, *De schou veeghen of af-*
scrabben.
 le cerf Fraye sa teste aux arbres, *Thert wryft*
syn hoos teghen de boomen.
 *Frayer ou faire les despens, *De costen end*
oncosten doen.
 *Frayer, Fouler des pieds, *Vertreden, Met*
voeten betreden.
 chemin Frayé, m. *Betreden wech*.
 champ Frayé, *Vertreden landt*.
 Frayement, m. *Vryuinghe of Betredinghe,*
Vertredinghe.
 Frayeur, f. *Vaer, Vreesse, Verschrickinghe, Ver-*
schrietheyt.
 faire Frayeur, *Vreesse aenagē, Vernacrt makē*.
 Fredaine, *Eenighe loose trecken of kecken*.
 Fredonner, *Diminueren, Verclenyen int singen*.
 Fredon, m. *Diminueringhe of scharteringhe*
inde musijcke.

Fregate, f. Een lancachuch ende ghewapent be-
 spieschip.
 Frelon, m. *Vespe, Horsle*.
 Fremir, *Beuen*.
 Fremir de courroux, *Rijelen of beuen van*
gramschap.
 tout le sang me Fremir, *Al mijn bloet ver-*
andert of wort my cout.
 Fremissement, m. *Beunghe*.
 Frenaisic, f. *Een rasende suete, Rasernije*.
 Frenatique, c. *Die een rasende siele heeft*.
 Frequenter, *Besoecken, Hameren*.
 Frequenter les études, *De studie beminnen*
Studeren. (socht
 lieu fort Frequenté, *Plaetsē seer dicwils be-*
mailon bien Frequenté, Een huys daer veel
volcx comt.
 Frequence de gens, f. *Een menichte of groot-*
ten hoop volcx.
 Frequentation, f. *Besuec, Besuekinghe, Han-*
teringhe.
 Frequent, m. *Gheduerich*.
 Frequentement, *Dicwils, Veruolghens*.
 Frere, m. *Broeder*.
 Frere germain, *Eyghen of natuerlyc broeder*.
 Freres gemeaux, *Tweelinghen*.
 les Freres Celestins, *De Cartusers*.
 les Freres mineurs, *Minebroeders*.
 Fraternel, m. *Broederlyc*.
 Fraternellement, *Broederlycken*.
 Fraternelité, f. *Broederschap*.
 Fresaye, f. *Eenen vreeslycken nachtvoghel*.
 Freschement, *Frescheur, voyez Frez*.
 Fresse, voyez *Fragile*.
 Fresser, *comme Fresser le pont de pierre, In*
een doen of rouwen, al, Het boeuenet in een
ende vast toe doen.
 Fresse, m. *En eschenboom*.
 Fressure, ou Fresseure de mouton, f. *De cra-*
weye van een bamel.
 Freteler, *Huppelen*.
 Fret, m. *Schipvrachte*.
 Fretter vne nauire, *Een schip toeruffen*.
 Fretiller, *Huppelen, Dertel sijn*.
 Fretillant, m. *Broodt droncken, Dertel*.
 Fretillard, Fretilleur, m. *Een albedryf*.
 un Fretillo, *Een lacker kē of kindt dat dertel is*.
 Fieux,

Freux, m. Doole, oft Cauwe.
 Frez, m. Versch.
 de Freiche memoire, Metter verscher daedt.
 *Frez, m. comme Au frez de cebocage, Inde
 coelte van dit boschken.
 Frescheur, f. Coelte.
 Freschement, Verschelijc.
 ils viennent tout Freschement de, &c. Sy
 comen strax oft staens voets van, &c.
 Frezaye, voyez Freslaye.
 un Friant, Een lacker tonghe.
 Friande, f. Lackere vrouwe.
 morceau Friand, Lacker oft goet beetken.
 Friander, Lackeryc oft lackernyen eten.
 Friandise, f. Lackernye.
 Fricasser, Fryten, Fricasseren.
 Fricassé, m. Ghefryt, Ghefricasseert.
 Fricassée, f. Ghefricasseerde spijse.
 Friche, Terre de laissée en triche, Braeclant,
 Ongebouwet landt. *Dring Landt*
 rendre vne terre en Friche, Een landt wt-
 merghelen.
 Frigalet, voyez Friand.
 Frilleux, m. Coutachtich, Huyuerachtich, Beef-
 achtich.
 Frimas ou Frimat, m. Neuel, Rijn, Mist.
 Fringoter, Diminuerē oft vercleynē int singhen.
 Fringuer, voyez Braguer.
 F R I O L, Een stad en landschap in Italien.
 Frioler, voyez Friand.
 Fripé, m. Veltemens fripez, Opghebaelde oft
 vernieuue cleederen.
 un Fripier, Een oudeleercooper oft vercooper.
 Fripiere, f. Oudeleercooper.
 Friperie, f. Oudeleermerck.
 Friquet, voyez Moineau de noyer.
 *Friquet, m. Een crabberē daermen de gefrytte
 visschen mede omme keert.
 Frite, Fryten oft Fryten, Roosten.
 Frite en huyle, In ohe fryten oft bakken.
 Friture, f. Frytinghe, Fricasseringe, Roostinghe.
 F R I S É, Vrieslandt.
 Frison, m. Een Vries oft Vrieslander.
 Frisque, c. Frisch, Fraey.
 Frissonner, Beuen oft schudden van cou oft
 vreesē.
 Frisson, m. Beuinghe oft schuddinghe.

Friteaux en la paille, m. Pannecoeken.
 Friuole, f. Een beuselē.
 Friuoles, Beuselen.
 Friuoler, Beuselen, Beuselen segghen.
 Friuoleur, m. Beuselaer, Guchelaer.
 Frize, Vriese oft Frise, Ghefriseert laken.
 Frize, Frise, Ghelambriiseert werctusschen twee
 balcken.
 Frizer vn drap, Een laken friseren.
 Frizer les cheueux, Thayr crollen.
 petruque Frizée, Ghecroit haer.
 se Frizoter la barbe, Synen baert metten win-
 gheren dicwils omdraeyen ende crunkelen.
 Froc de moine, m. Een monincx cap.
 jecter le Froc aux orties, De cap op den tuyn-
 hanghen.
 Froid, m. Coude.
 Froid aspre, Groote oft Felle couwe.
 *il se faut monittrer Froid & rassis, Men-
 moet hem coelkens oft stillekens houden.
 eau Froide, Coude in water.
 Froidement, Couwelyc.
 Froidure, f. Couwe, Coude.
 Froidureux, m. Coudtachtich, oft Coudt vor-
 stich.
 l'huyer Froidureux, Den couden winter.
 Froilon, m. Horsele, VVespe.
 Froisser, Blutsen, Quetsen.
 Froissement, ou Froissis, m. Froissure, f.
 Blutsinghe.
 Fromage, voyez Fourmage.
 Froncle, m. Een herde buyle oft sweere.
 Froncler, Sweeren.
 vne Fronde de papier, Een bladt pampiers.
 Fronser, Fronssen, Ploeyen.
 Fronter le front, Het voorhoofst rompelen.
 Fronlé, m. Ghefronst, Gheplays, Gherompelt.
 Fronsement, m. Frontsinghe, Rompelinghe.
 Fonsure, f. Rompele.
 le Front, Troorhoofst.
 Fronteau, m. Bandeken daermen thoofst mede
 verbindt.
 la Frontiere d'vne bride, Den riem of ghe-
 span aen ispeerts voorhoofst.
 les Frontieres d'un pays, f. De palen of fron-
 tieren van eenich landschap.
 Frontier, m. Die op de frontieren woont.

Frotter, *Vrijuen, Crauwen.*
 Frotter de quelque liqueur, *Bestrijcken, Besmeeren.*
 Frotté, m. *Ghevreuen, Ghecrant.*
 Frotté de quelq liqueur, *Bestreke, besmeert.*
 Frottement, m. *Vrijuinghe, Crauvinghe, oft Bestrijkinghe, Besmeeringhe.*
 Frouer, *Morselen, Brijfelen, In stucken vrijuen.*
 Froument, m. *Terwe.*
 Froument queüe, *Vossseert, Een cruydt.*
 battre le Froument, *Het coren dorsschen.*
 Froumentée, f. *Terwen moes, Pappé van koré ghemact.*
 Froumenté, m. *Een soorte van eē witte duyue die seer goet en suet is.*
 Froyer, *cerchez, Prayer.*
 Frugale, c. *Sober, Die matelijc leeft.*
 Frugalement, *Sober'ijc, Matelijc.*
 Frugalité, f. *Soberheyt.*
 Fruict, m. *Een vrucht oft Fruyt.*
 le Fruict de quelque beste, *De vruchte oft dracht van eenich dier.*
 *il y a du Fruict & prouffit, *Daer is sorboor ende profijt in ghelegghen.*
 Fruictier, m. *Vruchtbaer, Vrucht draghende.*
 arbres Fruictiers, *Vrucht draghende boomen.*
 ceste herbe Fruictife, *Dit cruyt draecht vruchten oft brengh vruchten voort.*
 Fruictifier, *Vruchten voortbrenghen.*
 Fruitier, m. *Vrucht oft fruytcooper.*
 Fruitiere, f. *Fruyt vercoopsere.*
 Fructueux, m. *Vruchtbaer.*
 Fructuosité, f. *Vruchtbaerheyt.*
 Frugifere, *Vrucht dragende, Vruchtghenende.*
 Fruire, *Ghenieten.*
 Fruition, f. *Volcomen ghebruyckinghe, Ghenietinghe.*
 Frustrer, *Bedrieghen, oft Benemen.*
 Frustrer aucun de la renommée, *Iemanden sijnen goeden naem ende faem benemen.*
 Frustré, m. *Ghefrustrert, Ghefraudeert, Bedrogghen, oft Benomen.*
 Frustratoire, c. *Dat te verghhefs gheschiet.*
 Frustration, f. *Bedrieghinghe, oft Beneminghe.*

FVEILLARDER, *Fucillard, voyez cy apres.*

la Fucille des arbres, *Een blat, Een groen loof.*
 une Feuille de papier, *Een blad pampiers.*
 Feuillars de chesne, m. *De bladeren van een eycke.*
 Feuillée, *Somerlooue.*
 Feuiller, *Ieter feuilles, Groenen, Groē worden, Loof voortbrenghen.*
 Feuillu, m. *Gheblader, Bladerachtich.*
 Feuiller les liures, *De boecken doorlesen, veel lesen, oft de bladers omkeeren.*
 Feuillage, m. *Loof etc.*
 Feuillarder, *Espier, Bestieden, Verspieden, Laghen legghen inde bosschen.*
 Feuillard, m. *Eē bespieder int bosch verborgē.*
 Fugitif, ou Fuitif, m. *Vluchtich.*
 Fuir, *Vlieden, Ontvlieden, Vluchten, Ontloopen.*
 Fuir le danger, *Het perijckel schouwē oft mydē*
 *Fuir, *Vistellen, Verlenghen, Vertrecken, Vertreenemen.*
 il s'en est Fuy, *Hy is wech ghelooopen.*
 Fuyant, m. *Vliedende, Vluchtende.*
 Fuyard, m. *Een bedriegher, oft die wistellinghe van rechte soect.*
 Fuyeur, m. *Een die vlucht.*
 Fuite, f. *Vlucht.*
 Fuitif, Fugitif, m. *Vluchtich.*
 prendre la Fuite, *Gaen loopen.*
 mettre en Fuite, *Doen loopen, oft vlieden, Vluchtich maken.*
 Fuiroles, f. *Dwaes licht.*
 Fumée, f. *Roc.*
 Fumée de terre, *Domp oft dāp vander aerde.*
 je sens la Fumée de la cuisine, *Ice riecke den geur vande spijse wt de keucken.*
 Fumées en venerie, *De keutelen ende den drec van allerosse beesten als van hertē, hinden, dassen, etc.*
 Fumer, *Roocken oft Mesten.*
 Fumer la terre, *Tlandt mesten.*
 Fumeux, m. *Rocachtich.*
 homme Fumeux, *Haeslich oft corfel mensche.*
 Fumelle, *voez Femelle.*
 Fumier, m. *Eenen mesthoop.*
 Fumer les oliues, *De oliuen mesten.*
 Fument, m. *Mestinghe, Vermakinghe.*

Funerailles, f. Een wtuuert.
 celebrer les Funerailles, De wtuuert houdē.
 Funebre, c. Dat totten lijcke behoort.
 drap Funebre, Roulaken, De pelle.
 robe Funebre, Rouabbaert oft roc.
 conuoy Funebre, Den sleyp vanden lijcke.
 feruice Funebre, Den dienst vande wtuuert.
 Funeste, c. Dat met eenighen lijcke besmet is.
 Fureluche, voyez Fereluche.
 Furet, m. Een fret oft foret.
 Fureter, Ouer al soecken. ghelyc een foret int
 hol doet.
 Fureur, f. Rasernije.
 Furies, f. Hefschegoddinnen oft de Goddinnē der
 rasernijen.
 Furie, f. Rasernije.
 entrer en Furie, Rasende worden.
 à grand Furie, Met haeste.
 Furieux, m. Rasende, Ontfinnich, Dul.
 Furieusement, Door rasernije, Ontfinnichlyc.
 Furgon, voyez Fourgon.
 Furole, f. Een dwaes licht.
 Furt, m. Dieuoyje.
 Furtif, m. Diefachtich.
 Furtiuement, Dieflic.
 Fuseau, m. Een spille.
 tourner les Fuseaux, Spinnen, De spille draeyē
 Fusées avec ses pons, voyez Altragale.
 une Fusée à pouldre de canon, Een fuse oft
 vefec.
 acheuer la Fusée, Sijn spille garens af oft vol
 spinnen.
 Fusil, m. Een vierstael.
 Fusil d'acier d'un boucher, Den stalen priem
 daer de vleeschouwers haer messen op werten.
 Fust, m. Fuste, f. Een lanc ende rondt houdt als
 van een jauelijne, spieffe, &c.
 Fustaille, f. Wynpype, Wynvat.
 Fustaine, Fusteyn oft Fusteyn. (scheute)
 Fustaye, f. Lanc houdt oft houdt van hoogher
 bois de haute Fustaye, Een bosch van hooghe
 oft oude boomen.
 Fuste, voyez Fust.
 Fuste legiere, f. Een snel oft licht oorlochs schip.
 Fustiguer, Fustiguc, Fustigation, voyez Fo
 uet, Fouetter, &c.
 Futaillier, m. Een stoel draeyer.

Futur, m. Toecomende.
 Fuzain, m. Papenhoet, Eenen boom daermen de
 spillen af maect om mede te spinnen.

ABAN, m. Een seutre oft veyf-
 mantel teghen den reghen.
 Gabatre, Een soorte van een schip
 ken oft boot.
 Gabelle, f. Tol, Vvechghelt.

Gabellē, m. Vertolt.
 Gabellier, m. Tollenaer.
 Gaber, Beufelen segghen, locken.
 Gabes, ou Gaberies, f. Beufelen, Beufelrjen.
 Gabeur, m. Beufelaer, Sporter.
 Gabc, f. La gabie d'une nauire, De ion oft
 Meerse van een schip.
 Cabinet, voyez Cabinet.
 Gabion, m. Schranskorf.
 Gabionner, Fournir de Gabions, Beschransf
 sen, Met schranskoruen stercken, oft Schransf
 koruen maken.
 Gache, Gacher, voyez Gafche.
 Gage, m. Gagie, Loon, Soudije.
 bailler Gages, Gageren, Gagie gheuen, Loonen.
 que gaigne il de Gages: wat oft hoe veel wint
 * je Gage que, &c. Ic wedde dat, &c. (hy)
 * prendre en Gage, Te pande nemen.
 Gage, m. Pandt.
 bailler en Gage, Te pande gheuen, Verpanden.
 desgager vn Gage, Een pant lossen.
 Gager, Panden, Verpanden.
 Gager, Vvedden.
 il a Gagé pour, &c. Hy heeft ghewedt om, &c.
 Gageure, f. Vveddinghe.
 Gagerie, f. Pandinghe, Pandneminghe.
 Gai, voyez Gay.
 Gaignage, voyez Gain.
 Gaigner, Vvinnen, Vvinst doen.
 Gaigner le cœur du peuple, Therte vanden
 volcke tot hem trecken.
 il Gaigne au pied, Hy gaet loopen.
 en guerroyant il a Gaigne la maladie, Hy
 is door d'oorloghe in een siefte ghevallen.
 Gaignez chemin, Haest v im gaen, Cort den
 wech.
 il a rant cheminé qu'il a Gaigne le logis,
 Hy heeft soo langhe ghegaen dat hy tot de her-

- niet bewaren.
- baillé en Garde, Te bewaren ghegheuen.
- Gardenoble, Garde bourgeoise, Een die de bescherminghe van een edelman oft borghers kinderen heeft.
- la Garde d'un Roy ou Prince, De lijf knechten, artifiers, oft hellebaerdiers van een Coninc oft Prince. (N.)
- il est en la Garde de N. Hy wort bewaert van
- * je prendray Garde sur ce qu'il fera, Ic sal gaeyslaen oft acht nemen wat hy doen sal.
- mon Garde corps, Mijn lijfchut, knecht oft hellebaerdier. (easteel.)
- la Garde d'un chasteau, De wachte van een les Gardes, ou la Garde d'une espee, Het ghevest van een rappier.
- Garde ou Fermier de ports, m. Paelmeeester oft boommeeester.
- Garde des forests, Garde de bois, m. Houtvester, Boschhoeder, Foreest wachter.
- * bailler ou mettre Garde à quelqu'un, Iemanden doen bewaren.
- donner en Garde, Te bewaren gheuen.
- Dieu soit Garde de toy, Godt beware u, Godt sy met u, ende sy u hoede.
- estre de Garde, Langhe goet ende gheduerich bliuen.
- se donner de Garde, Hem wachten, Mijden oft hoeden. (nemē.)
- prendre Garde, Gaeyslaen, Acht oft ghemerc pren Garde à ce, Slaet dit gaey, oft neemt hier opacht.
- Garder, Bewaren, Beschermen, Wachten.
- Garder les bestes es champs, De beesten weyden oft hoeden.
- Garder d'approcher, Verre van hem houden, niet laten by comen.
- je ne me puis Garder de, &c. Ic en can my Niet onthouden van, &c.
- Garde que, &c. Siet toe oft wacht u dat, &c.
- je n'ay Garde de faire cela, Ic sal my daer voor wel wachten, Ic en ben gheenins van sinne sulcx te doene.
- Gardant, m. Bewarende.
- Gardeur de bestial, m. Een weyer oft herder.
- Gardien, m. Bewaerder.
- le Gardien d'un conuent, De gardiaen oft de
- ouerste van een conuent.
- le Garde bras, De armschen oft let barnas tot ten arm.
- Gardege sine, f. Een verwaerstere.
- un Garde manger, Een bottelrijc oft spinde.
- Garde robbe, f. Een cleerschappraeye.
- * Garde robbe de femme, f. Een kueris oft schorffe.
- * Garde robbe, ou Auronne, f. Auersonne.
- Gardien, m. Gardiaen oft d'ouerste van een clooster.
- Gardienne, f. D'opperste van een vrouwe clooster.
- Gardin, voyez Jardin. (ster.)
- Garée, Terre garée, Oudt ghebouwet landt.
- Garance, voyez Garance.
- Garenne, f. Een besloten plaetse met een haghe oft gracht, oft met eenen muer daer veel conygen in genereren.
- Garenne, Taniere ou giste de bestes fauua ges, De basse oft leegher vande wilde beesten.
- Gargante, f. De keele.
- Gargarizer, voyez Gargouiller.
- la Gargouille, De stroote oft keele.
- Gargouiller, Gorgelen.
- Gargouillement, ou Gargarisement, m. Gorghelinghe.
- GARILIAN, Een rivier van Italen.
- Garite, f. Prendre la garite, Se sauuer à la garite, Vlieden, De vluchte nemen, Gaen loopen.
- Garnement, m. Een deuchniet.
- Garnas, m. Petit poisson, Garnaer.
- Garnir d'or, Ouergulden, Vergulden.
- Garnir contre le froid, Teghen de coude wapenen.
- Garnir à caution, Van borghen voorstien.
- Garnir la main, Pant nemen.
- Garnir quelqu'un de ce qu'il a besoing, Iemanden van al dat hy van doene heeft stofferen ende voorstien. (maect.)
- Garni, m. Voorstien, Ghestoffeert oft Sterc ghe-
- Garni de mensonges, Verciert met leughenen.
- Garnison, f. Stercmakinghe.
- Garnison de main, Pandneminghe.
- * la Garnison qu'on met en vne ville, Het garnesoen oft crijchsvolk van een stad.
- Garniture de mots, f. De vercieringhe, stofferin-

feringhe oft ghestaltenis verantwoorden.
 Garniture de doigts, Een vingherboec.
 GARONNE, Een rivier in Vrancrijck.
 Garrer, Garoter, Binden, Vast maken.
 Garrote, m. Vast ghebonden.
 Garres,
 le Garrot d'un cheual, Een streyn oft streme
 vanden peerde.
 * un Garrot, Een en bout oft scheut van eenen
 voetsboghe.
 Garrulité, f. Snateringhe.
 Garse, f. Een meysken oft Hoere.
 Garson ou Gars, m. Een kindt oft jonghen.
 Garson-fillette, f. Die mā en vrouwe t'samē is.
 Garsonner la femme d'autruy, Eens anders
 vrouwe aentasten oft handelen.
 Gasche, f. Een maelslot.
 * Gasche, f. Een en riem oft schiproede.
 Gascher, Riemen, Roeyen.
 Gascher, VVitten calc oft aerde met water weyc
 ken om daer af mortel te maken.
 Gascher du plastre, Moortel maken.
 Gascheurs, Riemers, Roeyers.
 Gaschement, m. Rieminghe, Roeyinghe.
 Gaschis d'eau, m. Plompinghe oft plasinghe
 int water.
 Gase, Gason, voyez Gaze, Gazon.
 Gasouiller, voyez Gazouiller. *fi. v. v. v.*
 Gaspiller son propre, Syn goet onnuttelijc om-
 brengen ende verteyren.
 Gaspilleur d'argent, m. Verquister van ghel-
 de, Quistghelt.
 Gastardours, Pionniers, m. Grauers, Pion-
 niers.
 Gasteau, m. Een en coecke.
 Gaster, Verderuen.
 Gaster la force, Syn cracht verminderen.
 Gaster son bien, Syn goet verquisten.
 Gaste, m. Bedoruen, Gheschonden.
 Gasteur, m. Bederuer, Scheynder.
 Gasteresse, f. Eene die yet bederft.
 Gatement, m. Verderuinghe, Scheyndinghe.
 Gaste-bois, Houdt bederuer, Quaet timmermā.
 Gaste-mestier, m. Ambachs bederuer.
 Gaste-pauc, m. VVandelaer, Lanterfant.
 Gastine, f. Een onbewoonde sansachtighe plaet-
 se vol steenroosfen.
 Gate, f. Pispot, oft Schytteyle.

Gauche, Senestre, Slinck.
 main Gauche, Slincker handt.
 à Gauche, Vers la gauche, Ter slincker hant
 oft sijden.
 un Gauché, Een en slincken oft een die slinck is.
 Gauchir, Ter slincker hant oft sijde keeren.
 il Gauchit au coup, Hy ontweec oft ontspronc
 den slach.
 il se Gauchira au soleil, Het sal hem seluen
 afkeeren teghen de sonne.
 Gauchir son cheual, Syn peert afkeeren.
 Gauchi, ou Gauche, m. Crom, Omghecromt.
 Gaudir, Ghecken, Spotten, Bespotten.
 Gaudir, Faire grande ou grosse chere, Slā-
 pampen, Goede ciere maken.
 se Gaudir d'aucun, Met yemanden spotten oft
 sijnen spot houden.
 tu te Gaudis, Ghy joct, Ghy gheetter oft spottet
 mede.
 Gaudisseur, m. Spotter, oft Stampammer.
 par Gaudisserie, In joc oft spel.
 Gauffre, Een waeffele.
 Gauffure en broderie, f. Tusschenwerck oft
 Tusschenmaet in eenich borduerfel.
 Gaujer vin ou bois, VVyn oft hout meten.
 le Gaujon, De stroote.
 GAVLE, f. Ganisch Vrancrijck met de omlig-
 ghende landen.
 Gaulois, m. Een Fransoys, Fransman.
 * une Gaule, Een recke oft peertse.
 Gauler, Met een peertse slaen.
 Gauler, Stelen.
 Gauquier, m. Noorboom.
 Gauler, voyez Gaujer.
 Gaufeur, m. VVynmeter.
 Gay, m. Roetaert oft Marckolf.
 Gay, m. Blijde, Vrolijke.
 Gay & delibere, VVacker, Vlytich, Veerdich.
 couleur Gaye, Een bly, schoon ende lustich co-
 Gayete, f. Vrolijcheyt. (leur.
 Gayement, Vrolijcken.
 Gayole, f. Voghelghiole, Kenie.
 Gaze, f. Een soorte van lynwaet dwelc de jonc-
 vrouwen ghebruycken tot hun werck, Een stra-
 Gazon de terre, m. Eenē torf oft rusch. (mijn.
 Gazouiller, Carren, Quetteren, oft clappen en-
 singhen als eenen voghel.

Gazouillis d'oistaux, m. *Ghequetter, Quetteringhe.*
 Gazouillis d'une fontaine, T'gheruyfch van een fonteyn.

GEAY, m. *Markolf oft Roertaert.*
 Geant, m. *Een reufe.*
 Geante, f. *Een reufinne.*
 Geantin, m. *Dat vanden reufe is.*
 forme Geantine, *De forme, ghedaente oft ghestaltenis van eenen reufe.*
 Geët, ou Ieët, m. *Eenen worp, voyez Ieëtter.*
 Gectons, m. *Leghpenninghen.*
 Gehenne, Gehenner, *voyez Geine, Geiner*
 Geindre, Steuen, *Versuchten, oft kuchen vanguarden last.*
 Geiner, Pijnen, Pijnighen, Tormenteren, *Op de pijnbanc worpen.*
 Geiné, *Ghepynt, Ghepynicht, Ghetormenteert.*
 Geine, f. *Pynninghe, Torment.*
 Gelée, f. *Den vorst.*
 de la Gelée, *Gheleye om vetene, se Geler, Verriesen.*
 Gelé, m. *Gherosfen oft berosfen.*
 Gellement, m. *Vriesinghe oft verriesinghe.*
 Geline, ou Poulle, f. *Een hinne.*
 Gelines d'Afrique, *Calcoensche oft Turfche himmen.*
 Gelinette, ou Gelinotte, f. *Een hinneken.*
 Gelinier, m. *Hinnenpolder, Hoenderrecke.*
 Gemeau, m. *Een tweelinc.*
 Gemeaux, *Tweelinghen.*
 Gemelle, *voyez Jumelle.*
 Gemir, *Suchten, Versuchten.*
 Gemissement, m. *Suchtinghe, Versuchtinghe.*
 Gemme, f. *Een edel oft costelyc ghesleente.*
 Gemmeux, m. *Vol edel ghesleenten.*
 Gencive, f. *Tant vleesch.*
 Gendarme, m. *Ghemapent crijchsknecht oft ruyter.*
 in ay Gendarme, *Rechtsinnighen ruyter.*
 Gendarmes armez à la legiere, *Licht ruyter volc, Lichte ruyters.*
 Gendarmerie, f. *Peerde volc, Ruyters.*
 Gendre, m. *Behoutfome.*
 Genealogie, f. *Afcomste, Gheslachte.*
 General, m. *Ghemeyn.*

en General, *Ghebeelijcken, Int ghemeyn.*
 les Generaux de monoyes, *De muntmeesters.*
 les Generaux des finances, *De ouerste vander financiën, De financiers.*
 Generalement, *Generalijcken, Gheheelijcken, Alint ghemeyn.*
 Generer, *Vooribrenghen, Genereren.*
 Generé, m. *Ghegenerereert, Voortghebracht.*
 Generateur, m. *Generereerder, Een natuerlijc voortbrengher.*
 Generation, f. *Genereringhe, Voortbrenghinge.*
 Generatif, m. *Dat doet genereren oft voortbrenghen.*
 humeur Generative, f. *Vochticheyt die doet genereren.*
 Generoux, m. *Doorluchtich, Edel, Van goeden ende grooten stamme.*
 Generosité, f. *Doorluchticheyt, Edelheyt, Edeldom, Manlijcheyt.*
 du Genest, m. *Brem.*
 Geneure, m. *Geneuer, eenen boom,*
 grains ou graine de Geneure, *Geneuerbe-*
 Genisse, f. *Een veerse oft jonghe coc. (sien)*
 Genitoires, f. *De cloothkens vande schamelheyt.*
 Geniture, f. *Royale geniture, Coninlyc saet.*
 la Geine d'un chascun, *Den goeden oft den quaden enghel die een yghelijc van sijnder geboorten afghegheuen is om hem te bewaren oft te beschadighen.*
 Genial, m. *Dat totter natueren behoort.*
 Genne, Genner, *voyez Geine.*
 Genouil, m. *Een knie.*
 à Genoux, *Knielende, Op sijn knien.*
 Genouillet, m. *Knieken, oft de knod oft knoop aende stroohalmen.*
 Genouillé, *Geneux, m. Knodachtich.*
 la tige de fenouil oft Genouillée, *Den steel van venckel is onessen ende vol knobbelen.*
 Genre humain, m. *Het menschelijcke gheslachte.*
 diuers Genres de bestes, *Veel soorte vā beeste.*
 vne Gent & nation, f. *Een natie van volcke.*
 Gens de bien, *Eerlijcke lieden van eeren.*
 Gens de mestier, *Ambachtlieden.*
 Gens d'eglise, *Gheestelijcke lieden oft personen, Priesters.*
 il y a Gens & gens, *De menschen en sijn niet eenen*

uenghelijc, Den eenen mensch en is niet ghelijc den anderen.

les Gens du Roy, Des Conincx voorspraken.

Gent, m. Fraey, Proper ende net.

cors Gent & menu, Cley, n proper lichaem.

femme Gente, Een proper, Fraey, ende net wijf

Gentement, Properlijc, Cierlijc, Nettekens.

Gentil, m. Beleeft, Eerlijc, Fraey, Hupsch.

Gentil-faucon, m. Eenen fraeyen valc daer niet op te segghen en is.

Gentil-homme, Edelman.

Ô le Gentil personnage! Och wat eenen boer of plompaert!

une Gentile, Eerlijcke, fraeye ende beleeftedochter.

Gentilement, Gentiment ou Gentement, Beleefdelycken, Eerlijcken, Fraeykens.

Gentileste, f. Beleefthey, Edelheyt.

les Gentils, De Heydenen.

Gentilité, f. ou Gentilisme, m. Heydenschap.

Gentiliser, Een Heyden maken.

Geographie, c. Een aertrijc beschrijver.

Geographie, f. De beschryuinghe der aerden.

Geole, f. Een voghelghole, Kenie.

une Geole ou prison, f. De ghevanckenis.

Geolier, m. Eicijp, Gerwanckenis bewaerder.

Gerbe de blé, f. Een gerue of schoof corens.

Gerber, Lier en gerbes, T coren in schoouen.

Gerbée, f. Een hoop wā korenschoouē. (bindē.

Gercer, Gerceure, voyez Jarcer.

Gerfaut, m. Een ghier valcke.

Germain, m. Engendré de mesme germe, Van het selue saet, Vt eenen lichaem geboren.

frere Germain, Eyghen broeder.

Germer, Germiner, Spruyten, VVisspruyten.

Germe, m. Een spruyten.

le Germe des aulx, oignons, &c. De piype wā looc, ayjun, &c.

Germe ou Germillon d'vn œuf, m. T gevoghelte van een ey.

Germement, m. VVisspruytinghe.

Geron, voyez Giron.

Gers à couvrir maisons, m. Het mosch of riet daermen de huysen mede dect.

Gesir, Ligghen.

Gesir aupres, Byligghen.

la femme Gist ou est en geline, Sijn vrou-

we is ghelegghen of leyt int kinderbedde.

la victoire Gist en cela, De victorie hanght daer aen of is daer in ghelegghen.

Gisant, m. Ligghende.

femme Gisante d'enfant, Een vrouwe die inleyt van kinde.

Geline, f. Inligghinghe of kinderbedde.

Geste, m. Een wesen, of ghelaet.

bon Geste, Een lieflijc of fraey ghelaet.

Gestes en plur. Heerlijcke feyten.

Getter, voyez Lecter.

Getter vne somme, Een somme legghen of o-nerlegghen, Rekenen.

Gettons, ou mereaux, m. Rekenpenninghen.

Ghirlande, voyez Guitlande.

GIBBECIERE, f. Een tessche of borse, Aessac.

Gibbet, m. De galghe.

va au Gibbet, Loopt aen de galghe.

* que Gibbet veut dire cela? Wat goet jaer is dat voor een reden?

Gibbier, m. Alle ghevoghelte datmen vanght.

Gibbier, m. VVilbraedt, of eenich wilt dat ghevanghen is, Een jacht.

* cecy n'est pas de vostre Gibbier, Ten is gheen dinc voor u, Ten is gheen spet voor u-
wen bec.

Gibboyer, Na de voghelen jaghen, Vogelen, Vo-ghelen vanghen.

Giblet, m. Een boor.

Gibolée, ou Giboulée, f. Eenen slach-reghen.

Gigot de mouton, m. Eenen hamelen bout.

Gillée, f. Slach-reghen.

Gimbretre, Broodroncken sijn.

Gindre, voyez Geindre.

Ginette, f. comme Cheucaucher à la ginette, Met corte steghelrepen rijden.

Gingembre, m. Gingheber.

Girofle, ou clou de girofle, m. Geroffels naghel.

Giroflée, f. Een genoffel.

Giron, m. Den schoot.

Girouet, voyez Gyrouet.

Gist, cerchez Gesir.

Giste, m. Rustplaerse, Lighstede.

prendre son Giste, Logijs nemen.

G L

Gifte ou Cheuron, m. Een ribbe.

G L

GLACE, f. Ys.

Glacer, Vriesen, Ys worden.

se Glacer, Ven vriesen.

Glacé, m. Bevrofen.

eau Glacée, f. Bevrofen oft ghevrofen water.

Glaçons, m. Kekels van ys.

Gladiateur, m. Schermer.

l'art des Gladiateurs, De schermconste.

Glaire, f. La glaïre d'un œuf, Dwit van een.

* Glaire, m. Driffant, Steenachtich sant. (ey)

terre Glaireuse, f. Steenachtighe aerde.

Glais ou Glaycul, m. Lis ouer zee, Blau le-

lien kruyt.

Glajcul jaune de riuïere, Calmis.

Glaïue, m. Een sweert.

Glaïue, f. Een lancie.

ils rompirent leurs Glaïues, Sy braken hun

Gland, m. Een eeckel.

bonne Glandée, f. Menichte van eekelen.

une Glande qui est és potceaux, De eekele

oft gheswel dat een werken heeft.

* Glandes és emonctoires du nez, Een ghe-

swel inde keele ghenaemt Amandelkens.

la Glane, Een handt vol corenaren.

Glaner, De aren want coren rapen.

Glappir, Bassen ghelijc eenen hondt oft vos,

Keffen.

Glappissement, m. Bassinghe, Keffinghe.

Glasons, m. Ys oft kekels hanghende aende

daken.

Glas, m. Gheluyt, Ghetier.

sonner le Glas pour vn trespassé, Ouer ee-

nen dooden luyden.

quel Glas est cela? Wat gheroep, Ghetier oft

gherucht is daer?

Glason, m. Torf.

Glatir, Bassen, Keffen.

Glatissant, Bassende, Keffende.

Glatissement, m. Bassinghe, Keffinghe.

Glaz, voyez Glas.

Glaycul, voyez Glais.

Gliffer, ou Glischer, Slibberen, Vallen.

se Gliffer, VVisslibberen, Vallen.

Glissant, m. Slibberich, Slibberachtich.

une Glissade, f. ou Glissement, m. Slibberin-

glouuer l'yeux fura

G L

ghe, VVisslibberinghe.

Gloire & louange, f. Lof, Prijs ende eere.

vaine Gloire, Yael glorie oft eere.

conuoicteux de Gloire, Eergherich.

donner Gloire, Prijsen, Louen.

plein de Gloire, Glorieux, Opgheblasen.

Gloriette, f. Cleynen prijs, Cleyn eere.

Glorieux, m. Glorieux, Beroemich, Roemach-

tich, Opgheblasen.

mori Glorieuse, Een eerlycke doot.

Glorieuseté, f. Glorieuseyt, Beroeminghe.

Glorieusement, Glorieuslyc, Prijselyc.

se Glorifier, Glorieren, Hem beroemen.

Gloriation, f. Glorieringhe.

Glose, f. VVilegghinghe, Verclaringhe.

Glosser, Clocken oft kakelen ghelijc de hinnen-

die brueden.

Glossément, m. Clockinghe oft kakelinghe van

hinnen.

Glout ou Glouton, m. Een wraet, Slockaert,

Gulfsch mensche.

Gloutement, Gulfsichlyc.

Gloutonnie, f. Gulfsicheyt.

Glouteron, m. Cleyne klisse.

Glu, m. Lijn, oft busfel.

* Glu de foarre, Een bundt oft busfelstroo.

Gluer, Lijmen.

Gluant, m. Lijnachtich.

Gluant, m. Lijmende.

Glument, m. Lijminghe.

Glueux, m. Main glueuse, f. Haecachtighe

oft diefachtighe handt.

Gluon, Lijmsloc.

G O

GOBELET, m. Een croes oft kele.

petit Gobelet, Croesken.

le Gobelet du gland, De schale van een eekel.

Gobelin, voyez Luiton.

Gober, Slocken, Inlocken, Verslinden.

Gobequinaut, m. Slockaerden.

Goberge, m. Een zervisch.

Godalle, f. Kleynbier, Scherpbier.

vn Godet, Een eerden taylor.

Goés, Een soorte van een druue.

Goffe, vn homme Goffe, Een plomp ende

bot mensche.

Goffre, f. Een waeffel.

y adrounet vugnamer mit bor
of ynde f...
Go

Gogourde, f.
 Gogue, f. *Vellust. Vinn a gags m wistlust*
 se Goguer, *Vellustichlyc ende leckerlyc leuen.*
 tu es en tes Gogues, ou Goguettes, *Ghy leeft*
naer v ghemac, oft na ws herten lust.
 Goguelu, m. *Beroemich, Glorieus, Opgheblasen.*
 vne Goie, *Een snoeymes.*
 vn Goiart, *Een herp, Houmes.*
 Goiran, *Eenen roof-voghel van des arents ge-*
stachte.
 Goitre, f. *Den crop vande keele.*
 Goitreux, m. *Croppaert, Die eenen crop heeft.*
 vn Golfe de mer, *Eenen arm, cromte oft boe-*
sem der zee.
 Gomme, f. *Gomme.*
 Gommeux, m. *Vol gomme, Gomachich.*
 Gommer, *Gommen, Met gomme besmeeren.*
 Gommer de l'encre, *Gomme inden inkt doen.*
 Gommé, m. *Ghegout.*
 Gommement, m. *Gomminghe, Besmeeringhe*
met gomme.
 les Gonds d'vne porte, *De herren van een*
poorte.
 Gonfanon, m. *Een vaenken aent eynde van*
de lancie.
 le Gonfanon de l'eglise, *D'opperste oft de mee*
ste vander kercken.
 le Gonfanon ou le chef de la guerre, *De o-*
uerste veltheere, Capiteyn generaerl.
 Gorge, f. *De stroote oft keele.* (ke.
 couper la Gorge, *Den hals oft de keele afste-*
 Gorge d'oiseau, *Den crop va eenen voghel.*
 elle va en nue Gorge, *Sy gaet metter blooter*
borsten.
 rendre sa Gorge, *Braken, Ouerghueuen.*
 Gorgerette, f. *Eenen halfdoec oft coliere.*
 Gorgerin, m. *Het harnas dat een crychs knecht*
om den hals draecht, De ringhkraghe.
 * Gorgerin en architecture, *Een kleyn rondt*
lit oft biesken int viercante teghen het eynde
bouen van een colomme.
 vn Gorgias, *Eenen halfdoec.*
 petit Gorgias, *Halfdoecxken.*
 Gorre,
 faire la Gorre.
 vne Gorre, ou truié, *Een soch oft zueghe.*
 Gortet, m. *Cleyn vercxken, Braet vercxken.*

le rouge de haute gorgeen als d' biele
en vn fymprafse boulgre p'm
veushubuy

Gorrier, m. *Fraey ghecleedt oft toeghemaeft.*
 Gorriement, *Fraeykens, Fraeykens ghepal-*
leert oft toeghemaeft.
 le Gosier, m. *De keele oft stroote.*
 Gosse, Gosseur, *voyez Gouffe.*
 Goucet, *voyez Gouffet.*
 Goudalle, f. *Cleynbier.*
 Goudalle d'Angleterre, *Enghelschen ael.*
 Gouffe, m. *Eenen afgront, Groote diepte int*
 Gouhorde, f. *Een couwoerde.* (water.
 Goujat ou Goujard, m. *Trof dragher.*
 Gouje, f. *Trof dragherse.*
 Goulard, m. *Een vraet, Slockaert.*
 Goularder, *Slocken, Instocken, Verslinden.*
 Goule droite ou renuersee,
 Goulse, *voyez Golse.*
 Goulu, m. *Gulsich, voyez Glout.*
 Goupil, m. *Een vos die in sijn hol licht.*
 Gourdir, *Stijf van coude worden, Verstijuen.*
 Gourde de froid, m. *Stijf van couwe.*
 deuenir Gourd, *Verstijuen, Verdoouen van*
couwe.
 les mains Gourdes de froid, *Verstijde oft*
dooue handen van couwe.
 Gourmand, m. *Slockaert, Gherich oft gulsich*
mensche. (sche.
 en Gourmand, *Gulsichlyc, Als een gulsich men-*
 Gourmanderisse, f. *Slockerisse, Gulsige vrou-*
 Gourmandise, f. *Gulsichz, Ouerdaet.* (we.
 Gourmander, *Slampampen, Brassen, Slocken,*
Gulsichlyc, oft gherichlyc eten.
 Gourmandant, m. *Brassende, Slockende.*
 la Gourme qui vient aux cheuaux, *Crop-*
sweer, Clere.
 Gourmer vn cheual, *voyez Gourmette.*
 Gourmer, m. *Een coopman van wijn oft van*
eenighe ander ware.
 Gourmette de bride à cheual, f. *Kinyser.*
 Gourmer vn cheual, *Een peerdet het kinyser*
aendoen.
 Gouffe de fene, f. *Boöschelle oft boöste, Hauwe.*
 sortir en Gouffe, *Boöschellen cryghen.*
 le Gouffet d'vn harnois d'höme d'armes,
Tharnas van eenen ruyster onder sijn oxceelen.
 les Gouffets d'vne chemise, *De gheeren van*
een hemde.
 Gouft, m. *Smact,*

zunge gulsia gousie trouffe v qui
saux fual. voyez met

G O

qui a bon Gouft, *VVelsmakende*, Die oft dat goeden *smaec* heeft.
 je ne pren point de Gouft à ce que, &c. *Tē smaect my niet, oft ic en hebbe gheen en smaec in tghene dat, &c.*
 Goulte de fumier, *Den stanc vandē meshoop.*
 Gouster, *Smaecken oft smaken.*
 Gouster du vin, *Den wijn proeuen.*
 Gouster petit à petit, *Telcken een seupken drincken, Allenskens drincken.*
 Gouster bien les parolles, *De woorden wel doorknauwen.*
 le Gouster, *Het achternoen eten.*
 Goutran, *m. Ter.*
 vne Goutte, *Een druppel.*
 Goutte à goutte, *Al lekende, Druppel op druppel.*
 mere Goutte, *VVyn die van selfs vande dru- uen af druypt, Leecrjn.*
 * Goutte, *comme, Ic n'en ay grain ne goutte, Ic en hebber niet eē siere oft niet met alle af.*
 je ne voy Goutte, *Ic en sie gheensins niet.*
 Gouttes nouées ou crampes, *f. Tseercjn oft Fledercjn.*
 Goutte crampe, *De crampe, oft Ghichte, Crim pinghe oft vertreckinghe der zenuen.*
 Goutte sciatique, *Pyne inde heupe.*
 Goutteux, *m. Die tseercjn heeft, Ghichtich.*
 Gouttiere, *f. Een gote.*
 vn Goutteron, *Een handvat oft watervat, Lampet, Lauoor.*
 Goutieres, *f. Goten.*
 Goutran, *Ter.*
 le Gouvernal d'vne nauire, *Het roer van een schip.*
 Gouverner, *Gouernereren, Regeren.*
 Gouverner les jeunes enfans, *Tregiment ouer de kinders hebben.*
 se Gouverner sagement, *Hem wijslyc houdē draghen, oft regeren.*
 il faut que tu te Gouvernes par ton conseil, *Ghy moet v selfs raetsman sijn.*
 Gouverné, *m. Gheregeert.*
 gent qui est Gouvernée par, &c. *Volt dat gheregeert wort door, &c.*
 Gouverneur, *m. Regent, Regeerder, Gouverneur oft ouerste.*

G R

le Gouverneur d'un pais, *Beschermer oft Beschermerbeer des landts.*
 Gouvernante ou Gouvernante, *f. Regente Gouvernante.*
 Gouvernment, *m. Regeringhe, Gouverneringhe.*
 de bon Gouvernment, *Van goeden regimente.*
 Goye, Goyard, *voyez Goie, Goiard.*

G R

GRAGE, *f. Danc, VVeldact oft Liefsjicheyt, Vercieringhe.*
 bonne Grace, *Fraeyheyt, Cierlijcheyt.*
 cela n'a point de Grace, *Dat en heeft gheen gratie, Dat en staet niet wel.*
 mauuaise Grace, *Onaerdicheyt, Plompicheyt.*
 * les Graces de la Cour, *De plas dancken van den houe.*
 * Grace de quelque mesfait, *f. Ghenade ende verghiffenisse van eenich misdaet, Pardoē.*
 faire Grace, *Vergheuen, Pardoen gheuen.*
 * acquerir la Grace du peuple, *Den volcke aenghenaem worden, Inde gratie vande ghemeynte comen.*
 remettre en Grace, *VVedrom ghevrienden, oft goede vrienden maken.*
 se mettre en Grace avec aucun, *Hem seluē met een ander versoenen.*
 * estre bien en la Grace du cuisinier, *VVel te pas ende vet sijn.*
 remis en Grace, *Met yemant versoent sijn.*
 * rendre Graces, *Dancken, Bedancken.*
 * oyez (de Grace) la, &c. *Hooft (bidde ic v) de, &c.*
 Gracieux, *voyez Gratieux.*
 Grafer, *voyez Grauer.*
 Grafigner, *Crabben oft schrabben.*
 Graile, *f.*
 Grailler, *Den horen leech, neer oft heesachtich blasen.*
 Grain, *m. Graen.*
 je ne voy Grain ne goutte, *Ic en sie niet een siere.*
 il n'a Grain ne credit, *Hy en heeft ghels noch ghelooe.*
 * Grain de raisin, ou d'autre chose, *VVyn- druyue oft besie van eenighe ander vruchten.*
 Graine, *f. Saet, Greyn.*

Grabye ^o *in duren veyen* de

de la Graine, *Tjaet van waermoes of van eenich hofcruyt.*
 tainct en Graine, m. *Purpur verwich.*
 vne robbe teincte en Graine, *Een purpuren cleedi*
 Grainque, f. *Kerfe.*
 Grainquier, m. *Kerfeboom.*
 Graisse, f. *Vet, Smeer.*
 beste de Graisse, *Beste diemen mest.*
 Graisser les fouliets, *De schoenen smeeren ofi vetten.*
 Graisserie, f. *Vettewarje.*
 Graissier, m. *Vette marier.*
 Graissier, m. *Die gheerne vet etet ofi mach.*
 van Graisset, *Eenen loof-worsch.*
 Gramille, f. *Hanghel.*
 Grammaire, f. *De conste d'ee letteren, syllaben ende woorden leert verstaen ende kennen.*
 Grammaticien, m. *Grammatist, Een die den grammaticam leert.*
 Grand, m. *Groot.*
 qu'elles sont deuenues Grandes! *Hoe sijne ghewassen! Hoe groot sijn sy gheworden!*
 à Grand peine, *Nauwelijcx.*
 Grand outre mesure, *Bysser ofi witer matten groot.*
 deuenir Grand, *Grooten, Grooter worden.*
 ilest entre les plus Grands de la ville, *Hyn een vande principaelste ofi vernaemste vande stadt.*
 le Grand conseil, *Den grooten ofi breedē raet.*
 & qui est plus Grade chose, *Eñ dat meer is.*
 se leuer de Grand matin, *Seer vroech opslaē.*
 si Grandes, *Soo groot.*
 il n'y a chose si Grade pour laquelle nous, &c. *Daer en is niet soo costelijc ofi gheen dinc soo groot daer voren wy, &c.*
 Grandissime, c. *Dmeeste ofi grootste.*
 Grandelet, m. *Grootachtich.*
 Grandement, *Grootelijcx.*
 Grandement aime, *Seer bemint.*
 Grandeur, Grande sse, f. *Grootte, Grootheyt.*
 de moyenne grandeur, *Matelyc ofi tamelijc*
 Grange, f. *Een schuere.* (groot.
 vne Grangē, *Een schuere wol.*
 Granger, m. *Corenmester, Die deschuere be-*
 Graphigner, *Schrabben.* (waert.

Grapir, *Vicruypen.*
 Grappe de railin, f. *Een wijndruue.*
 Grapper, ou grappiller, *comme la vigne comence à grapper, Dē wijngaert begint d'nyuen te cryghen.*
 Grappage, ou Grappillage, m. *De nasoeckinge, als men de principale druuen afsghesnoden heeft.*
 Grappes, *Een siefte van peerden.*
 Gras, m. *Vet, Dic.*
 Grassie, f. *Kette, Dicke.*
 Grasset, Grassellet, m. *Vetachtich, Dicachtich.*
 dormir la Grassie matinée, *Een gat inden dach slapen, Langhe ofi totten lichten dage toe*
 Grasserie, f. *Een vettewarje.* (slapen.
 Grasseur, f. *Vetticheyt.*
 Grate, *Estre grate, Aengkenaeem zijn.*
 Grater, *Crabben, Crauwen.*
 Grattelle, f. *Drooghe crant agie.*
 Grateleux, m. *Crauwich, Schorft.*
 Gratieux, m. *Lieflijc, Behaechlijc, Bevallijc, Minnelijc.*
 mal Gratieux, *Stuer, Onvriendelijc.*
 Gratieusement, *Lieflijcken, Behaechlijcken, Bevallijcken.*
 traicter aucun Gratieusement, *Beleefdlijc ofi gracelijc met yemant handelen.*
 Gratieuserē, f. *Liefstheyt, Behaechlijcheyt, Beuallicheyt, Minnelijcheyt.* (le syn.
 Gratifier, *Dancbaer sijn, Gedienslich ofi te wil-*
 Gratin, m. *Hei schratfel vande pot ofi panne.*
 Gratuitē, *Dancbaer heyt.*
 Gratuitole, f. *Een raspe.*
 Graue & teuere, c. *Statich, Deghelijc, Groors.*
 Grauement, *Statelijcken, Deghelijcken.*
 la malice des hommes va journellement Grauisant, *De quaetheyt des menschen wast daghelijcx.*
 Gravitē, f. *Staticheyt, Deghelijchz, Groorsichz.*
 tenir Gravitē, *Hem statich ofi groot bouden.*
 Grauelle, ou Cendre grauellee, *voez Cen*
 Grauelle, f. *Tgrauel.* (dre.
 Grauelleux, m. *Grauelachtich, Die mesten grauele ghequelt is.*
 terre Graueleuse, *Steenachtighe ofi gruyfachtighe aerde.*
 Grauer, *Graueren, Visteken, Vthouwen.*

Graueur, m. Graueerder, Beeltnijder.
 Graueure, f. Graueeringhe, VVissckijnghe, Beeltnijdinghe.
 Grauet, m. Krauwel.
 Gramer, m. Driffandt.
 Grauir, Claueren.
 Grauite, voyez Graue.
 du Grauois, m. Grof of si swaer andt, Driffandt, Gruys.
 Graye, Cauwe, Doole.
 Gré, m. VVille.
 malgré ou maugré moy, Teghen mijnen danc ende wille. (sijn)
 porter Gré, Dancken, Danc weten, Dancbaer
 je ne vous ne scay ne Gre ne grace, Ic weets v ondanc, Ic en weets v gheenen danc.
 je vous scay bon Gré, Ic bedancke v, Ic weets v danc.
 à mon Gré, Alsoo ic begerde, Na mijn wensché
 cela m'est à Gré, Dat is my aenghenaem, Dat behaecht my.
 de son bon Gré, Onbedwonghen, Van selfs.
 tout de Gré, Al wetens en willens.
 scauoir Gré, Dancken of danc weten.
 prendre en Gré, In dancke nemen.
 Grebonde, f. Tis als den bal vanden ghenen die op gheeft niet lanex het dat en loopt maer ter siden af bor.
 GRECE, f. Grieckenlandt.
 Grec, m. Een griec.
 Grecs en venerie sont les deux dents de dessus du sanglier, De slachtranden van een wit vercken.
 Grediller, Thayr crollen.
 fer à Grediller les cheueux, Crolyser.
 Gref, voyez Grief.
 Gresse dequoy on ente, f. Een greffie, ente of poot.
 le Gresse, De greffie.
 Gressier, m. Een greffier.
 Gregois, ou Gregeois, m. Een griec.
 Greigneur, ou Grigneur, m. Grooter.
 Grelle, voyez Gresse.
 Gremeler, cerchez Grommeler.
 Gremeleux, voyez Grumeleux.
 Gremil, m. L'herbe aux perles, Peerlen cryt, Steensact.

Grenade, f. Een grenaet appel.
 Grenacher, m. Granaetappelboom.
 vñ Grenat, Granaet, Coijelic ghesleente.
 Grener, Granen, Sact cryghen.
 ceste herbe Grene ou comméce à grener,
 Dit cryt beghint saet te worpen.
 Grenu, in. Ghegraent, Vol korens of graens.
 blé Grené, VVel ghegraent koren.
 pomme Grenue, Een grenaet-appel.
 Grenier, m. Corensolder.
 Grenetier, m. Coreucooper, Corenbyter.
 Grenil, voyez Gremil.
 GRENOBLE, Een stadt met een bisdom in Delphinaet.
 Grenouille, f. Eenenvorsch.
 Grenouillette, f. Vorschken.
 Grenouiller,
 Grenouilliere, f.
 Gressillon, m. Een boeye. (leden).
 Gresse, c. Dun, Ranc, Teer ende cleyn van la Gresse, Haghel.
 Gresser, Haghelen.
 Gressé, m. Gbehaghelt.
 Gressieux, m. Haghelachtich.
 Gresse, cerchez Graisse.
 Greuance, f. Schade, Onghelyc, Hinder, Hindernisse, Beschadinghe.
 la Greue de la jambe, De schenē, Het scheen-
 * Greue, f. Driffant. (been).
 Greuer, voyez les Greux.
 * Greuer, Beschadighen, Behinderen, beswaren.
 Greue, m. Beschadicht, Beswaert, Belast.
 Greuance, f. Schade, Onghelyc, Hinder.
 * Greuez, Ghescheurt, Die de ghescheurtheyt hebben.
 Greueure, f. Ghescheurtheyt.
 Grenoble, c. Dat licht de ghescheurthz crycht.
 des Greues, Leerfen, Kneharnasch.
 Greues de fer, Yseren schenen, haren oib de jamben
 les Greux, De naghelen aende vingheren of clauwen der dieren.
 Greuer, Mette naghelen of clauwen cretsen.
 Grezillons, voyez Grillons.
 Gribouri, m. VVylghemact.
 Grief à endurer, m. Swaer of quaet om te verdragen.
 cela m'est bié Grief, Dat valt my heellastich.

* Grief, Toit, m. Schade, Onghelyc.
 reparer le Grief, De schade verhalen oft wederum oprechten.
 Griement, Swaerlijc.
 Griefche, Ortie griefche, Brandende netelen.
 perdrix Griefche, Een sneppe.
 vne Griffade, Eenenslach oft quetsuere met de clauwen ghedaen.
 Griffes, Clauwen van dieren oft voghelen.
 vn Griffon, Een griffioen.
 vn Grignon de pain, Eenent cant broots.
 Grignoter, Knaghen.
 Gri, m. Eenent rooster.
 Grillé, m. Gheoost, Op den rooster ghebraden.
 vn peu Grillé, Een weynich gheoost oft verbluyflet.
 vne Grille, Valdeure, Valpoorte.
 Griller, Slibberen, Vvisslibberen oft vallen.
 Grillant, Slibberachtich.
 face Grillée ou ridée, Gherompelt aensicht.
 il fait Grillant, Het is slibberich oft ghelat.
 Grille d'osier, f. Een horde.
 Grille de fer, Yseren traillie.
 Grillon, m. Eenent crekel.
 Grillons ou Grezillons, m. Boeyen.
 mettre aux Grillons, Inde boeyen slaen.
 Grimace, f. Eenighe grimmagie, Griffighe oft verreckinghe des monts.
 faite laide Grimace, Leelycke grimmagien.
 voort stellen, Grifsen.
 Grimper, Opruypen, Claueren, Climmen.
 Grimpeur, m. Clauerer.
 Grimpeure, f. Grimpement, m. Opclimmin-
 ghe, Opruypinghe, Claueringhe.
 Grincer les dens, Op de tanden knerssen.
 Gringaude, f. Tyloofe.
 le Grigneur, Tprincipaelste.
 Gringoter, ou Gringuenoter, Clappen en-
 snappen, Snateren, Onnutelijc clappen, Onnut-
 ten clap wilsaen.
 Gringotant, ou Gringuenotant, m. Snate-
 rende.
 Gringuenotis, m. Snateringhe, Onnutte clap.
 Griotes, Suere krieken.
 Griotte feiche, Bry, Sekere potagie van bry.
 Griphes, voyez Griffes.
 Gripper, Metten clauwen vanghen.

Gris, m. Grif, Gras.
 Griser, ou Grissonnet, Grif worden.
 Grison, m. Een grif peert.
 les Grisons, Allez des cantons de Suisse,
 Een volc dat gheallieert is met de Zwitsers.
 vne Grive, Lijster, Lijster voghel.
 Griuelé, ou Griuoie, m. Ghespickelt, Ghe-
 schockiert.
 vne Griuelée, Een obligatie, hantfchrift, brief,
 oft eenich ander gheschrift, soo ghenaeemt om
 dattet wit ende siwert is.
 Groin de porceau, m. Verckens muyl.
 Groiselle, voyez Grosfelle.
 Grole, f. Cauwe, Doole.
 Grommelet, Preutelen, Binnens monts spreken,
 Mompelen, Murmureren.
 Gronder, ou Gronguer, Ruchelen oft schreuen-
 wen ghelijc een vercken.
 Gronnement, m. Ruchelinghe van een ver-
 Gronnard, m. Grimmer. (ken.
 Gros, m. Dic.
 le plus Gros est fait, Tmeeste werc isser aen-
 ghedaen, Tis wt den grouen ghemaect.
 vne Grosse, Een grootken, Twaelf doz ijnen.
 la Grosse, Tghemeyn register.
 Grossoyer, Grosseren, Int langhe schrijuen
 oft stellen.
 Grossier ou Deuenir gros, Grooten, Groot en-
 dic worden oft maken.
 Grosseur, f. Diste.
 Grosselet, m. Dicachtich.
 Grossement, Bottelijcken, Rouwelijcken.
 viure Grossement, Een rou leuen leyden.
 sonner Grossement, Een doncker of i leech ge-
 luyt oft gheclanc gheuen.
 Grosbec, m. Pluier, Eenent voghel.
 Groselier, voyez Grosfeller.
 femme Grosse d'enfant, f. Een vrouwe die
 groot gaet van kinde.
 elle est Grosse de tō fait, Sy gaet groot van.
 Grosseffe de femme, f. Het groot gaen van
 een vrouwe.
 Grosselles, f. Stekel-besten.
 Grosfeller, m. Stekel-haghe.
 Grossiers, m. Grossiers, Die int grosse vercoope.
 Grotte, f. Een speloncke, Hol oft Kuyl onder
 Grotter, Grauen, Hol maken. (d'aerde.
 terre

terre Griouette, Steenachtighe ende gruyfachtighe arde.
 Groulard, m. voyez Traquet.
 Grouillet le verre, Het ghelas cressen.
 Grouillois, m. Een ghelae schrabber.
 vne Grue, Een craen.
 Gruir, Schreuenen ghelijc een craen.
 vne Grue, Décrane oft het rat vande crane
 om yet sjaers op te gsen oft neder te laten.
 Grumeloux, m. Vol beuuelkens oft molhoopen.
 bois Grumeloux ou gremeloux, Rou en weir
 achtich hout, dat vol weeren ende onglat is.
 Grummeler, voyez Grommeler.
 Gruper, voyez Agraphe.
 Gruyer, Foretter, Verdier, m. Boschwaerder
 faucon Gruyer, Een en valc die hem in bosch
 houdt.

GVAIRE, voyez Guere.
 Guarir, Ghenesen, Heelen.
 se Guarir, Ghenesen, Ghesont worden.
 Guarri, m. Heel, Ghenesen, Ghesont.
 elle est Guarie, Sy is ghesont oft ghenesen.
 Guarison, f. Ghensinghe, Ghesontheyt.
 Guayer, voyez Guéer.
 vne Gué, Den grom vant water.
 Guéer, passer à Gué, Doorwaden, Door dwa-
 ter gaen.
 Guéer vn cheual, Een peert doort water doen
 gaen om hem te spuelen.
 Guéer vn linge, Een en doec spuelen.
 Guedde, f. Weedt, daermen mede vermet.
 Guedé, m. Hy is wel vol, Hy heeft wel ghebrast
 ende ghedroncken.
 Guéer, voyez Gué.
 Gueldrois, m. Gheldersche man.
 vn Guenou, Sinmeken.
 Gu pillon, m. Wijnwater quispel.
 Guerdon, m. Loon, Looninghe, Vergheldinghe,
 Verdienste.
 Guerdonner, Loonen, Verghelden, Verdienen.
 Guerdonne, m. Ic hebt vgheloont.
 je t'ay Guerdonné, Gheloont.
 Guerdonnement, m. Looninghe, Vergheldinghe.
 Guerdonneur, m. Looner, Verghelder, Ver-
 dender.
 Guere, e. Weynich, Niet vele.
 si n'adient Guere souuent, Dat en geschiet

niet dicwils, Het comt selden.
 il ne s'en faut Guere, Ten schilt niet vele.
 Nagueres, ou n'y a Gueres, Onlanx, Corte-
 lingen.
 * homme de Guere, Een deuchmiet, Een die
 niet veel en heeft.
 Guerir, voyez Guarir.
 se Guerir, Schreyen, Vveenen, Claghen
 en kermen.
 Guernier, Corensolder.
 Guerpir, Verlaten en abandonneren.
 Guerpir son pays, Syn landt laten oft Ver-
 laten.
 Guerre, f. Crygh, Oorloghe.
 Guerre entouillée, Vermerden crygh.
 Guerre mortelle, Dootlijcken stryft.
 Guerre nauale ou sur la mer, Oorloghe op
 de zee.
 mener la Guerre, De oorloghe voeren.
 compaignon de Guerre, Roighesfel.
 gens de Guerre, Oorloochs volc, Cryghslieden.
 homme de Guerre, Cryghsman, Cryghskn-
 cht police, f. ou fait de Guerre, Cryghshandel,
 De wetenschap ende conste van cryghen.
 vaillant en Guerre, Strijbaer, Vroom.
 Guerroyer, ou Guerrier, Oorloghen, Cryghen,
 cheual Guerrier ou de guerre, Oorloochs
 peerd.
 faits Guerriers, m. Feyten van oorloghen.
 Guerroyeur, m. Oorlooch man.
 Guesde, ou Guedde, Vveedt.
 Guespe, ou Moulche guetpe, Een wesppe
 oft wesp.
 Guetpier, m. Specht, een voghel.
 des Guetres, Hooghe schoen oft boten.
 Guettré, m. Die hooge schoen oft boten ac heeft.
 Guet, m. Gaeslaninghe, Aenmerckinghe ende
 bespiedinghe.
 il est au Guet, Hy lustert, oft aemerct wyltelijc.
 il fait bon Guet, Hy siet wel roe.
 le Guet d'une ville, De wachte van een stadt.
 le Guet de nuit, De nacht wake.
 le Guet des gens de guerre, Een waerplaetse
 van cryghslieden.
 le mot du Guet, De lose.
 faire, tenir, ou auoir le Guet, Waken, De
 wake houden, De wachte hebben.

Guere a paub. n. guere
 Guere a paub. n. guere
 Guere a paub. n. guere

Guere a paub. n. guere
 Guere a paub. n. guere
 Guere a paub. n. guere

G V

* de Guet à pensé, *Al wetens en willens.*
 Guette, f. Een en toren daermen de wachte oft wake in houdt.
 la Guette, Een die op sulcken toren waect oft de wake houdt, *Vvaecker.*
 Guette ou espie, f. Bespieder, *Verspieder, Een spie.*
 Guetter, Bespieden, *Verspieden*, *Vhytelijc aenschouwen.*
 Guetter à, &c. *List soeckē oft toelegē om, &c.*
 se Guetter & donner de garde, *Hem seluen mijden ende wachten van, &c.*
 Guettant, *VVachtende, Bespiedende.*
 Guetteur, m. *VVaecker.*
 Gueuteur de chemins, m. *Snaphaen, Straetscheuynder.*
 Gueuer ou Guesuer vne terre, *Eenich landt den Heere wederom leuere vanden welcken men dat houdt.*
 la Gueule, *De stroote oft keele.*
 la Gueule d'un four, *Den mont van eenen oven.*
 marchandise de Gueule, *Estelijcke ware.*
 Gueule bée, *Eenen openen mont.*
 à Gueule bée, *Met openen monde.*
 il porte de Gueules à vn lyon d'argent, ou d'argent à vn lyon de gueules, *Hy heeft in sijn wapenen een root velt met eenen silueren leeu, oft een silueren veldt met eenē roodē leeu.*
 vn Gueu, *Een deuchniet, Lanterfant, Fiel oft Bedelaer.*
 Gueux, m. *Deuchnietachtich, Lanterfantachtich, Fielachtich, Bedelachtich.*
 Gueuse, f. *Fielinne, Bedelersse.*
 * Gueuse, f. *Een groot, die, grof ende rons dine van ghegoten yser.*
 Gueyer, *woyez Guéer.*
 du Gui, m. *Voghellijm.*
 Guichet, m. *Een cleyn poortken, Het wincket, Sterre poortken.*
 vne Guide, *Een leytzman.*
 Guider, *Iemanden leyden, Den wech wijfen.*
 Guidon de guerre, m. *Een veldt wimpel of vandel.*
 Guigner, *Loncken.*
 Guignement, m. *Lonckinghe.*
 vne Guillée, *Een slach-reghen.*

G Y H A

Guilhedin, m. *Een hackeneye oft telle.*
 Guillemot, m. *longhe spreeuwe.*
 Guimpe, ou Guimpe, f. *Vrouwen spansel.*
 Guinder, *Oprecken, Opissen.*
 * il se Guinda sur le repar, *Hyliep oft spranc met eenen loop oft spronc bouen op het bolmerc.*
 Guindereffe, f. *Polie guindereffe, Caterol oft schijue daermen het seyl vande mast daert vast aenghemaeft is mede opijst.*
 Guindal, ou Guindas, m. *Een rame, VVindaes Caterol oft Poley.*
 Guirlande, f. *Een crans van roosen oft bloemē, Eenen roosen hoet.*
 vne Guisarme, *Een sijn spriet.*
 Guise, f. *Maniere, Mode oft Fatsoen.*
 à ma Guise, *Na mijn fantasije, Mode oft manie*
 Guisnes, f. *Kriecken, Kersē.* (re,
 grosses Guisnes, *Spaensche kersē ofte krieg-*
 Guisnes noires, *Suverte kersē.* (ken.
 Guismier, m. *Krieckekeer, Kriecheboom, Kersseleer Kersseboom.*
 vne Guiterne, ou Guiterre, f. *Een quiterne oft quinterne.*

G Y

GYMNASE, m. *Een collegie oft ghemeyne sehole.*
 Gyrofléc, f. *Een genoffel.*
 Gyrouet, m. ou Gyrouette, f. *Een vaenken oft haenken bouen op een heys oft op eenen torē dat metten wint draeyt, Eenen weerhaen.*

H A

A, H A, Ha, ha, *een maniere van lachen.*

 il en Ha ou a, *Hy heeft er, voyez Auoir.*
 Habile, c. *Abel, Behendich.*
 Habile du cors, *Snel, Rasch vander handt, Vvacker.*
 mal Habile à faire quelque chose, *Onbehandich, Onghehantsaem.*
 Habilité, f. *Abelheyt, Behendicheyt, Bequaemheyt, Vvackerheyt.*
 Habilement, *Abelijc, Behendichlijc, Vvackerlijc, Snellijc.*
 Habiller, *Cleeden.*
 Habiller somptueusement, *Costelijc kleeden, Coste-*

guignement de l'espérance de mesurer
guignement

Guisarme a chival yustat guiches

Costelijcke cleederen yemant maken.
 Habillé, m. Ghecleedt.
 Habillé de duetil, Ghecleedt met een roucleedt,
 Roudraghende.
 Habillement, m. Een cleet.
 changer d'Habillemens, Syn cleet veranderen, Een ander aentrecken.
 Habillement à manches, Een cleedt oft roc met mouren.
 Habit, m. Een cleet.
 Habit d'homme de ville, Een steets habijt.
 Habiter, Woonen.
 Habité, m. Bevoont.
 vn lieu Habité, Bewoonde plaetse.
 Habitant, Woonende.
 les Habitants de, &c. De inwoonders van, &c.
 Habitation, f. ou Habitable, m. Een wooninghe, Woonste oft Woonplaetse.
 Habitable, c. Bewoonlic, Datmen bewoonen mach.
 Habitude, f. Conuersatie, Ghemeynschap.
 auoir Habitude avec quelqu'un, Met yemanden groote conuersatie oft ghemeynschap houden.
 Habitué, m. Ghewoon, Ghewent.
 s'Habitué, Hem seluen ghewennen oft inde ghewoonte brengen.
 Habitué, m. Ghewoon, Ghewent.
 Habitation, f. Ghewoonte, Gheweninghe, Ghewoonmakinghe.
 Hable, m. Een hauene vander zee.
 Hache, f. Een byle.
 Hache d'armes, Een yseren gheweer na rfsatsoen van een byle.
 Hache aussi est vne certaine forme de champ, Een sekere vorme ende parceele landts dat vande sijde en van voren al crommende ende draeyende yewers aenpaelt, ende niet recht door gaende aen een en leys.
 vne piece de terre contenant deux arpens en Hache, Een stuc landts vier ghemeten groot by stuc dat niet recht doorgaende aen een leydt.
 Hachette, f. Bylken.
 Hacher, Mette byle klieuen.
 Hacher menu, Cappen, Cleyn houwen.

par Hachemens, In stucken.
 Hachis, m. Pot pasteye, Ghekapt vleesch.
 Hacquet, voyez Haquet.
 Hagard, m. Faucon hagard, Een oude valc die meer dan eens gemuyt ende langhe int wilde gheweest heeft, ende int ouerpaffen gevangen wort.
 Hagard, m. Grousaem, Vreedt, Onhandelijc, Vremdt.
 fortune m'a toujours esté Hagarde, De fortunye heeft my altyts vremt, contrarie ende hardt gheualen.
 Haict, m. Vlyricheyt om yet te doen.
 Haidroict, m. Een die trecht haet.
 Haie, voyez Haye.
 Haillier ou Hallier, m. Een dicke oft dicthe baghe. (voode.)
 Haillon, m. Een ouden versleten doec, Een Haillon, Een oude versleterde, vrouwe oft vuyshuse.
 garnir de Haillons tout entour, Met voddkens bewinden of omwinden.
 Haim, m. Viscb-haec, of anghel.
 petit Haim, Haecxken oft anghelken.
 Haine, f. Haet of nijt.
 Haine mortelle, Grooten of doodtlycken haet.
 auoir Haine à aucun, Iemanden haten.
 estre en Haine à tout le monde, Van alle de werelt behaet ende benijt sijn.
 Haineur, m. Hater, Die yemant benijt.
 mon Haineux, m. Myn vyant.
 vne cause Haineute, Een hatelijcke sake.
 HAINAVLT, Tlandt van Henegauwe.
 Hannuiers, m. Henegouwiers.
 Hair, Haten.
 Hair l'estat de mariage, Den houwelijcken staet versmaden, Gheen en tvec of lust hebben tot het houwelijc.
 se faire Hair, Hem seluen inden haet brengen.
 Hair le vin, Vanden wijn walghen.
 Hay, m. Ghehaet.
 Hay de Dieu & des hommes, Vandyt van Godt ende de menschen.
 Haire, f. Een hayren cleedt.
 Hairon, ou Heron, m. Een reygher.
 Haironnier, m. Dat vanden reygher is of dien ghelijc.

auoir la cuisse HIRONNIERE, Een seer mager
dige hebben, Daer niet dan velen been en is.
homme HIRONNIER, Een dorre ende ma-
gher man.

* HIRONNIER, Valcke die gheleert is om
reyghers te vanghen.

Haite, f. Een hecken.

Haïter, Na sijnen wilende begheerte hebben.

cela me Haite bien, Dat is wel na mijnen sin,

Dat staet my wel aen ende behaecht my wel.

il a faict cela de bõ Haict, Hy heeft dat geer-
ne ofte van goeder herten ghedaen.

cecy n'est pas à mon Haict, Dit en staet my
niet aen.

Haitié, m. Wel te passe, Fraey ende ghesont.

homme Haitié, Een die wel te passe is.

Halbréné, m. Faucon Halbréné, Een valc
die een veder oft velde veeren ghebrokē heeft.

une Hale, Een halle oft pant daermen, yet ver-
les Hales, De hallen. *maubert* (coop.

Halé, Halée, voyez Haflé. *na d'ur son de bluche*

Halebarde, f. Een hellebaerde.

Halebardier, m. Hellebaerdier.

Halebreda, m.

Halebrent, voyez Albrent.

Halecret, m. Een bossharnas, Ringhcraghe.

Haleine, f. Den aessem.

tout d'une Haleine, Al met eenen aessem.

puante Haleine, Stinckenden aessem.

reprandre son Haleine, Synen aessem ver-
halen.

je suis hors d'Haleine, Ic ben reyn den adem
oft gheheel moede.

Halener, Aessemen.

Halener quelque chose, Iet beaessemen.

une Halencée,

Haler, Optrecken, Opfisen, Om hooghe winden
oft trecken, Voorts trecken.

Haletér, Hyghen.

Haletant, m. Hyghende.

Halle, voyez Hale. *voez d'ouat*

Hallebrent, voyez Albrent.

vn Hallier, voyez Haillier. *de d'ouat hy ye*

Halmirarch, voyez Admiral.

Hamadryades, voyez Dryades.

Hameau, m. Een ghebucht.

Hameçon, ou Hameillon, m. Vischaec oft

Haeccken, Anghel.

Hameilloné, m. Gheanghel, Dat haecckens

Hampe, f. De borst van een hert. (heeft)

* Hampe à fallots, Een vriespanne.

vn Hanap, Een beker, croes oft schale.

Hanche, f. De heupe.

Hanler vn homme, Iemanden vry maken
ghelyceen ander borger, Hem het borgerlycke
recht gheuen.

Hansé, m. Gheruyt oft vryghemaect gelyc een
ander borgher.

la Hante d'une jaeline, De schacht van een
spieffe oft jaelijne.

Hanter, Handelen, Hanteren, Conuerseren.

il le Hante fort, Hy is dicwils by hem, Hy han-
delt en conuersceert veel met hem.

vn cour fort Hantée, Een hof dat seer be-
mandelt ende besocht wort, oft daer veel volen
comt.

voyt fort Hantée, f. Betreden oft bewandel-
den wech.

Hantise, f. ou Hantement, m. Hanteringhe,
Conuersatie. (men)

Happer, Snappen, Op sijn onuersiens snellyc ne-
Happer des mains, Vrien handen snappen
oft nemen.

Happelourde, f. Tghene daer de slechte lieden
mede verleyt, ghesnapt ende bedrogen wordē.

Haquebute, f. Een busse oft haluen haec.

Haquebutiers, m. Busshieters, De haecschut-

Haquenée, f. Een hackeneye oft telle. (sten)

Haquet, m. Een carre met twee wielen ende
twee langhe wagenleederen.

Haquetier, m. Kerremā die sulcken karre
voert.

Har, ou Hart, m. Een mutsaeribandt oft strop.

* sur peine de la Har, Op lyffstraffe, Op de
galghe.

Haran, voyez Harenc.

Harander, voyez Haraffer.

Harangue, f. Een langhe redene oft wtsprake,
Een haranghe oft oratie.

Haranguet, De wtsprake doen.

Haranguer, m. Welsprekende man, Die ee-
nige oratie, redene oft wtsprake doet, Orateur.

vn Haras, Een meniche oft koop van merien
met de springhencxsten op den velden.

lyngoloux haranguer fuis

u cheul augumenc jhm

Ha-

- Harasser, Iemanden door grooten ende lantduerigen arbeydt sijn cracht verminderen oft benemen, Hem besnaren oft vermoeyen.
 Harasser, Quellen ende onrust aendoen.
 armée Harailée, Een heyr dat vermoeyt is.
 Harce, voyez Herce.
 Harceler, Quellen, Moeylijc sijn, Veelspels maken, Haren.
 Harceleur, m. Haerman, Crackeelsoecker.
 Harcelle, f. voyez Har.
 Harde, f. Eenen hoop oft cudde van wilde beesten.
 Harde d'oiseaux, Een ghedruysch van voghelen.
 vne vieille Harde espennailée, Een oude versletende vrouwe.
 vn Hardeau, Tonghen lecker.
 Hardelle, f. Tonghe wylmeuse.
 Hardes, f. Bagagie, Ghereetschap, voyez Bagage.
 Hardement, voyez Hardieffe.
 Hardi, m. Stout, Onuersaecht.
 fois si Hardi de nier, Loocheuer dorfdy.
 Hardieffe, f. Hardement, m. Stoutheydt, Onuersaechtheyt.
 Hardieffe par trop grande, Onbeschoftheyt.
 Hardiment, Stoutlyc, Onuersaechdelyc.
 le Hardillon d'vne boucle, Den doren van een ghespe.
 Harenc, m. Harinc oft Heerinc.
 Harenc sorou sauré, Drooghen heerinc, Boxharinc, Buckinc.
 Harangiere, f. Heerincwif, Eene die met heerinc omgaet.
 Harangeoufon, m. Den heerinc tijt.
 Harer les chiens, De honden hiffen oft verwecken.
 Harcleurier, m. Eenen roep daer de halsewindende jacht mede verweft worden.
H A R E F L E V R, Een hauen van Normandijen.
 Hargueux, m. Corsel, Kyfsachrich.
 Harier, Quellen ende onrust aendoen.
 Harmonie, f. Welhydinghe der stemmen.
 chant Harmonieux, Weluydende sanc.
 Harnacher vn cheual, Een peert sadelen, too-
 men, &c.

- vn Harnas de cheual, Den afual oft tuych van een peert.
 vn Harnas de mouton ou de bœuf, Den afual van eenen bamel oft os.
 Harnois, m. Harnas oft wapen.
 mettre jus les Harnois, De wapenen neerlegghen.
 Harol, Crier Harol, Helpt my roepen, Om hulpe roepen.
 Harondelle, f. Swaluwe.
 Harpe, f. Een herpe.
 *la Harpe d'vn chien, Den clauw oft poort van eenen hond.
 Harper, Op de herpe spelen.
 Harpeur, m. Een herpenaer. (paille.
 Herpail, Harpaille, voyez, Herpail Her-
 *Harper, Vatten, Grijpen.
 *se Harper l'vn à l'autre, Hem seluen d'een teghen dander stellen.
 Harquebuze, voyez Arquebuze.
 Hars, f. ou Hart, m. voyez Har.
 Hatard, m. Haz aert, Ghelac, Auentuere.
 essayer le Hatard de la guerre, Den slach a-
 uentueren.
 Hazarder, Mettre au hazard, Auentueren, Vvagen, In d'auentueré oft perijckel stellen.
 Hafardeur, m. Auentuerder oft auenturier, Vvaechbals.
 Hafardeusement, Auentuerlijcken.
 vne Hale, vne vieille counille, Een oude conijne.
 Halif, m. Taey.
 Halle, ou Hale, m. De haringhe, vervellighe oft ophalinge vanden wint oft vande hitte der sonnen.
 Hallé, m. Verhaert vanden wint, oft verbrant ende verblaet vande sonne oft van trier.
 Halpe, m. Haspel.
 Haspeler, Haspelen.
 vne Halte, Eenen langhen houten spit.
 Haste, f. Haeste, Haesticheyt.
 à la Halte, Metter haeste, Rasschelijc.
 Halter, Haesten.
 se Halter d'aller, Halter ses etres, Rasch oft seer gaen.
 *Halter quelque chose, Eenighe sake voorderen oft woortganc doen hebben.

je me suis Hasté, *Ik hebbe my ghehaest oft ghespoeyt.*
 Hastif, ou Hasté, m. *Haestlich.*
 je suis Hasté, *Ik ben haestlich.*
 homme Hastif, *Haestlich oft cort van hoofde.*
 c'est chose Hastive, *Tis haestlich, Her moet gedaen sijn.*
 poires Hastives, ou de Hastiveau, *Vroeghe peeren.*
 Hastiveré, f. *Haeste, Haesticheyt, Raslicheyt.*
 Hastivement, *Haestelijc, Rascheljc.*
 Halterel, ou Haltereau, m. *Den hals.*
 Hau, *Hou, Hou gh.*
 Hau c'est tresbien fait, *Ion, Orh, dats wel ghedaen.*
 Haulà, *Houste.*
 Haubereau, *Een sperwer oft havic.*
 Haubert, Haubergeon, ou Hauberjon, m. *Een harnasch oft panysier met mouwen tot aenden hals.*
 Haubois, m. *Schalmeye.*
 Hauée, f. *Een wiecke, lompe oft handtvol vlas om de wonde te bewaren.*
 emporter la Hauée, *Met een lōpe bedect sijn.*
 Haue, c. *Vreeselijc, Eyselijc.*
 les yeux Haues, *Vreeselijcke ooghen.*
 Haument, comme, *Manger haument, Ghierichlijc eten, Slocken.*
 Haueron, m. *Onkruyt dat inde gherste wast.*
 Hauet, m. *Haec.*
 main à Hauet, *Crōme en diefsachtighe hands.*
 Haui, m. *Verbrandt, Verbluystert.*
 Hauiz de froid, *Verhaert, oft Verlijft, Verwosen.*
 Haulà, *Houste.*
 Haulbergeon, *voyez Haubert.*
 Haulser, *Ophessen.*
 Haulser le pris, *Den prijs verhooghen oft vermeerderen, Meer gheuen.*
 Haulfant, m. *Ophessende.*
 Haulte, f. *Een stukken leers daer de schoenen bouen op den voet mede ghehoocht worden.*
 Haulte bec, m. *Knickinghe metten hoofde oft kinne.*
 donner vn Haulte bec, *met de kinne groeten.*
 Haulte col, *voyez Haulte col.*

Haultepied, m. *Een instrument om de woluen, wossen oft dassente vanghen.*
 Haulte-queue, f. *Quicsteert.*
 Hault, m. *Hooch oft dat seer hooch gheheuen.*
 Haulte fustaye, *Hout dat hooch opgeschoten is.*
 Haultes montaignes, *Hooghe bergghen.*
 Hault homme, *Grand seigneur, Een groot heer.*
 de Haulte seigneurie ou de hault estat, *Groot oft hooch van staet.*
 de Hault lignage, *Van grooten huysse, gheslachte oft afcomste.*
 Haulte court, *Thof van eenen coninc oft ander groot heer.*
 Hault louer, *Vinemende seer ende hoochlijcken prijsen.*
 Haults faitcs de guerre, *Groote feyten van oorloghe.*
 matiere Haulte, *Treffelijcke sake oft die van grooter weerden ende importantie is.*
 *Hault, Profond, m. *Diep.*
 en Haulte mer, *Diep oft verre inde zee.*
 voguer en Haulte mer, *Verre van lande oft diep inde zee varen.*
 au plus Hault, *Int hoochste, Int opperste.*
 en Hault, *Om hooghe.*
 le plus Hault, *De hoochste, D'opperste.*
 *le Hault mal, *S. Ians siecle.*
 parlez Hault, *Spreeft luyde.*
 *aller Hault & bas, *Hooch ende leeghe, op ende neer, oft bouen ende ondergaen.*
 s'en aller au Hault & au long, *Verre wten lande trecken.*
 Hault nez, *Een die van verre rieft.*
 leuer en Hault, *Ophessen, Omhooghe heffen.*
 Haultesse, f. ou la grandeur & excellence d'authorité d'un Roy, *De groothyt ende wtmemende vermoghenheyt van eenen Coninc.*
 Haultement prononcer, *Luyde wtspreken.*
 il le failoit Haultement seruir, *Hy dede hem seluen costelijcken ende heerlijcken tracteren ende dienen.*
 la cour fult mout Haultement à ce jour, *Thof was op dien dach seer groot ende heerlijc.*
 Haultain, m. *Groots, Hoochmoedich, Opgeblazen*

sen van herten.
 Faulcon Haultain, Een en walck die seer hooghe vliecht.
 Haultaineté, f. Grootsicheydt, Hoochmoedicheydt.
 Haultainement, Grootsichlijc, Hoochmoedich.
 Haultecontte, f. Den superius oft bouensanc inde musijcke.
 Haultecontre, m. Een die den superius singt.
 Haulteur, f. Hoocheyt.
 Hauoir, voyez Aucir.
 vn Haure, m. Een hauene.
 vn homme Haure, Een vreeslijc man.
 Haulsecol, m. Ringheraghe oft halscraghe.
 vne Hayc, Een tuyn.
 enclosse de Hayes, Betuynen, Omtuynen.
 Hayon, m. ou Tente, f. Een tente, oft Craem.
 Hayr, Hay, cerchez Hair.
 Hazard, voyez Halard.

H E

HE, Een woordt daermen yemanden mederoept beteeckenende Hou, Hou ghy.
 Heaume, m. Een helm. (verkoopt.
 Heaumerie, f. Plaerse daermen helmē maect en
 Heaumier, m. Een die helmen oft alderhande harnas maect.
 Heaumiere, f. Een gat aent achterschip daer de helm sloec vant roer door passeert.
 Hebene, Ebenboom.
 Hebenin, m. Ebenhout, Dat van sulc eenen boom is.
 Heberge, m. Logijs oft herberghe.
 Heberger, Logeren, Herberghen.
 Heberger, Logeren, Ter herberghen sijn.
 Heberger es forelts, In de bosschen woonē oft hem onthouden.
 Hebergement, m. Een logijs, oft logeringhe, Herberginghe.
 Hebete, m. Bot, Plomp.
 Hebeter, Bot maken.
 gens Hebetez, Botte lieden.
 Hedret, voyez Haidroict.
 Helas, Ach.
 Hennir, Brieschen ghelijc een peert.
 Hennissement, m. Brieschinghe oft tgebries van peerden.
 Hepathique, c. Die een quade leuer heeft.

*Hepathique, Leuercruydt.
 Heraut, m. Een heraut.
 Herbe, f. Cruydt, Gers oft Gras.
 l'Herbe au charpentier, Bruynelle.
 Herbe des tignerix, Pestilencie wortel, Dockebladeren.
 deuenit en Herbe, Groen worden.
 Herbier, m. Een barbariste oft Kruytkenner.
 Herbier, m. Cruydboec oft Herbarius.
 Herber, Baistre de l'herbe, Gras eten oft afweyden.
 Herbu, ou Herbeux, m. Cruychie, Groen, Grafachtich.
 Herbage, m. Grafachtighe plaetse.
 Herberge, Herberger, voyez Heberge, He
 Herbier, Herbu, voyez Herbe. (berger.
 Herbiers d'vn oiseau, f. De pype daer den aessem oft wint door comt vande longher totten mont toe.
 Herce, f. Valdeure, Valpoorte.
 Herce, voyez Herse.
 Herceler, voyez Harceler.
 vne Here, ou Haire, Et hayr e cleet oft stramijn
 vn Here, Steereloos peerd.
 Heredité, f. Erfgoet.
 Herediter, Erfgoet besitten.
 maladies Hereditaires, Sieften diemē beerft.
 Die eenen langhe byblijuen.
 Heresie, f. Ketterye.
 Heretic, m. Heretique, c. Een Ketter.
 Hergne, f. Ghescheurtheyt aende schamelheydt.
 Hergneux, m. Ghescheurt.
 Hergneux, m. Corsel, Kyfachtich.
 Hergoté, m. Ghespoort, Dat sporen heeft.
 Hergoteure, f. Een locke haers achter aende pooten vande honden spoorwys.
 Herisson, m. Een ecobele.
 Herisser ou Herissonner, Sijn hayr ouereyndē staen oft om hooghe stekken.
 Heritage, m. Erfgoet, Erfdeel.
 petit Heritage, Erfgoeyken.
 Heritage amorti, Erfgoet sonder erfghenaem.
 Heritage roturier, Erfgoet dat cysreie gheeft.
 Heriter, Het erfgoet besitten.
 le fils Herite à son pere, De soon beerft sijns vaders goeden.
 Heritier, m. Erfghenaem.

H E

Heritiers en ligne collaterale, Erfgenamen die vande d'weerste sijde comen.
 Hermite, c. Een heremijt oft cluysenaer.
 Hermitage, m. Een cluysse.
 Hermofrodite, m. Half man, half u ijf.
 Heroique, c. Heerlyc, Dat seer cloecke en trefselijcke mannen toe behoort.
 faicts Heroiques, Heerlijcke seyten ofi daden.
 Heron, voyez Haron.
 Herpail, m. Een hoop ofi kudde van groote beesten.
 Herpaille ou Harpaille, f. Een hoop bedelaers die den goeden man isijne nemen.
 Herper, voyez Harper.
 Herpe, m.
 Herse, f. Een egge.
 Herse, f. Een valpoorte, ofi het ec ende de balie diemen selt voor de poorten van eenighe steden, casteelen ofi sterden.
 Herse la terre, Het landt egghen.
 Herseur, m. Een die egghet.
 Hersement, m. Egginghe.
 Herseoir, m. Ghisteraont.
 se Heruper, Dat is als yemanden door graschap ofi veruuertheit het hayr ouereynde staet, Grouwen, Grouwelen.
 Herupé, m. Thayr ouereynde staende van vreesse, Vergrouwelt.
HESSEN, Tlandt van Hessen in Duytschlandt.
 Hesteaux, voyez Tresteaux.
 Hestoudeau, m. Een jonc capuyn ofi kiecken.
 Hestre, m. Bueckenboom.
 Heudrir, Linge heudri, m. Lijnwaet daert wees ofi vier inis.
 Heur, m. Fortuyn, Gheluc, t sy goet ofi quaet.
 de bon Heur, By goey fortuyn, Onue siens.
 mal Heur, m. Ongheluc, Teghenspoet, voyez Malheur.
 Heurté, Heureté, f. Gheluc, Voorspoet.
 Heureux, m. Gheluckich, Salich.
 le plus Heureux, De gheluckichste.
 tu as esté Heureux en cela, Die sake beeft v gheluck.
 Heureusement, Gheluckelijc.
 Heureulété, f. Gheluc, Salicheyt.
 *Heure, f. Een ure.

H E

à ceste Heure, Nu, Eensganx, Terstot, Stracx.
 à ceste Heure, si tard? Nu, soolact?
 voyci l'Heure que, &c. Nu is de tijt dat, &c.
 à l'Heure, Recht is te yde, In tijt, Ter rechter tijt.
 à la bonne Heure, Ter goeder uren, Gheluckelijc.
 allez en bonne Heure, Vaert ofi gaet henen in Gods naem.
 haute Heure ou Heure haute, comme il est desia haute Heure, Tis alreede schoondach.
 de bonne Heure, Vroech.
 de meilleure Heure, Vroegher.
 d'Heure en heure. Van ure tot ure, Alleneen, Sonder ophouden.
 sur l'Heure, pour l'heure, Doen, Als doen, Op die tijt.
 tout à ceste Heure, Nu, Terstont, Eensganx, Sonder vertoeten. (ghen?)
 quel l'Heure est il? Wat ure is? Wat is gestadoux Heures sont passées, Tis twee uren gheslagghen, Twee uren.
 Heureté, Heureux, Heureusement, Heureulété, voyez Heur.
 Heurt, m. Teghenslootinghe ofi stronckelinghe.
 *Heurt, m. Het opperste van eenigen heuvel ofi gheberchte.
 sans auoir aucun Heurt, Sonder stoor ofi aenslach, Sonder eenighen aensfoot.
 le Heurt & choc de la bataille, Den aenual ofi indruckinghe vande crighsliden.
 Heurter, Stronckelen, Teghenslooten.
 Heurter la teste au mur, Metten hoofde teghen den muer loopen.
 *Heurter à la porte, Aende deure cloppen.
 Heurter des pieds, Metten voeten cloppen ofi slooten.
 Heurté, m. Aen ofi teghengheslooten.
 Heurtant, m. Aen ofi teghengheslootende.
 Heurtement ou Heurtis, m. Aen ofi teghengheslootinghe.
H I
 vn HIBOV, Een en uyl ofi w.
 Hideux, m. Afgrifelijc, Veruuerlijc.
 Hideux à veoir, Eysselijc ofi vreesselijc om aensien.

Hideuse, *f. Afgrijpelijcke, Vernaelijcke.*
 Hideusement, *Afgrijpelijcken, Vernaelijcken.*
 Hideur, *f. Vernaelijcheyt, Verschricketijcheyt.*
 vne Hie, *Een heye oft heybloc.*
 Hier, *Heyen, Met een heye instampen.*
 Hié, *m. Gheheyt.*
 Hiement, *m. Heyinghe.*
 Hieble, *VWilden vhere.*
 Hier, *m. Ghisteren.*
 deuant Hier, *Eerghesteren.*
 Hierre, *f. Veyl, Eycloof.*
 Hierre terrettre, *Eerdveil.*
 Hinard, *m. Stijf hals, Die eenen styuē hals heeft.*
 vum Hipocras, *Hypocras oft Ypocras, costelycke ghecruyden wyn.*

Hipocras d'eau, *Honich water.*
 Hicundelle, *f. Een swaluwe.*
 Hinsel, *voyez Uinel.*
 Hysope, *Ysope.*
 Histoire, *f. Historie.*
 *l'Histoire d'une peinture, tapissierie, &c. *Het inhouden oft bediedenisse van eenighe schilderijs, tapissierijs, &c.*
 Historien ou Historiographie, *m. Historischrijuer.*
 Historier quelque lambris à la Mosaique, *Eenighe solderinghe met diuersche cleyne historien verciereu.*

vne HOBE,
 Hober, *Verroeren, Vergaen, Verstaen.*
 ne Hobe de là, *Engaet noch en ruert v niet vā daer ghy sijt.*
 Hobeine, *voyez Aubeine.*
 Hobre, *m. Ghemaelt oft ghespickelt peert.*
 Hobin, *m. Hackeneye, Telle.*
 Hobin phaléré, *Botten esel.*
 Hobreau, *m. Eenē roofvoghel.*
 Hochequeue, *f. Quicsteert.*
 Hochet, *Beneghen, Schudden, Vagghelen.*
 Hocher la teste, *Thooft schudden, Neen segghen metten hoofde.*
 Hochet de petits enfans, *m. Eenē clater.*
 Hocqueton, *voyez Hoqueton. rade vort.*
 Hode, *m. Moede, Vermoeyt.*
 Hoguiner, *Quellen, Omruste aendoen.*
 Hoguinement, *m. Quellingshe.*

Hoguine ou Hoguicette, *f. Een dezhe.*
 les Hoguines d'un homme armé.
 Hoho, *si tolt: Hou oft jou, soo haest?*
 Hoigner *voyez Grommeler & grongner.*
 Hou, *m. Erighenaem.*
 les Houis de, &c. *De erfghenamen ofte nacomelingsen van, &c.*
 Hoire, *f. Erfghenaemschap, Erffenisse, Erfdom.*
 Hola, hola, *Housie hou, Hou ghy hou.*
 Hola hola, c'est allez, *Houdt op oft hola, tighenoec.*
 HOLLANDE, *f. Hollandt.*
 Hollandois, *m. Een Hollander.*
 Holocaulte, *Victime, f. Offer, Offerhande.*
 Hom ou Homme, *m. Een mensche.*
 li Homs ou les Hommes, *De menschen.*
 Hom ou On, *Men.*
 Hom ou on dict, Hom fait, &c. *Men seyt, Men doet, &c.*
 Homar, *m. Zeecrabbe.*
 Homans, *voyez Hommas. manlich.*
 Homicide, *m. Doodslagher.*
 Homicide, *m. Mourdt, Doodslach.*
 Hommage, *m. Eedt, Dienst oft onderworpinge die een vassael sijnen leenheere doet.*
 tenir en foy & Hommage, *Als een vassael besitten.*
 Hommas, *Se monstret bon hommas ou compagnon, Hem seluen een goet man en vroom ghesel toonen.*
 Hommaise, *f. Mannelycke oft manachtighe vrouwe.*
 Homme, *m. Mensche.*
 Homme de bien, *Een eerlyc man, Man met eeren.*
 Homme de bon aloy, *Oprecht man.*
 Homme de guerre, *Oorloochs man, Cryjschman.*
 Homme de guere, *Arm man oft van cleyne vermeughen.*
 combatre Homme à homme, *Een teghen een, oft man teghen man wechten.*
 nul Homme, *Gheen mensche, Niemand.*
 mon Homme, mon vassal & subiect, *Mijn vassael ende ondersaet oft leenhouder.*
 Hommet, ou Hommest, *m. Een manneken.*

Homologuer, *Beueflijghen, Van weerden houden.*
 Homologuē, m. *Beueflicht.*
 Hon hon, *Het wort gefeyt als in allen xkēs eenich quaet gewaer wort als of inē feyde Ha ha.*
 Hongner, *woyex Grommer.*
 Hongre, m. *Eenen ruyn, Ghelubt peert.*
 Hongre, c. *Een wt Hongaren.*
 Honnelle, c. *Eerbaer, Eerlyc.*
 Honneftement, *Eerlycken.*
 Honnefteté, f. *Eerbaerheyt, Eerlycheyt.*
 il est d'Honnefteté, *Tis een eerlycke maniere.*
 Honneur, f. *Eere.*
 Honneurs funebres, *Den staet des lijcx.*
 Honneur & reuerence, *Eerbiedinghe, Eerbewijfinghe.*
 fauf voltre Honneur, *Met oorloue, Behoudens v eere.*
 auoir en Honneur, *Eeren, In eeren houden.*
 *blesfer l'Honneur d'aucun, *Iemandis eere ofie faem ende naem benemen.*
 eueuer en Honneur, *Tot eere oft state brengen, Verheffen.*
 porter Honneur, *Eeren, Eere bewijfen.*
 Honorable, c. *Eerweerdich.*
 Honorablement, *Honorifiquement, Eerweerdichlycken.*
 Honorer, *Eeren.*
 Honoré, m. *Gheert.*
 Honnine, f. *Een rupfene.*
 Honni, m. *Befchaemt, Ontceert.*
 Honnit, *Ontceeren, Lafteren, Schandt vlecken, Blameren, Scheynden.*
 Honnit, *Ontfuyueren, Ontreynighen, Vuyl maken.*
 Honorifier, *woyex Honorer.*
 Honorifiquement, *woyex Honorablemēt.*
 Honte, f. *Schande, Schaemte.*
 auoir Honte, *Hem fchamen, Schaemte hebbē.*
 avec Honte, *Befchamelijc, Befchaemdelyc.*
 fans Honte, *Onbefchaemdelyc.*
 n'as tu point de Honte, *En fchaemdy oft fchaemt ghy v niet.*
 fe Hontoyer, *Rougir de honte, Befchaemt fijn, Root v orden van fchaemte.*
 Honteux, m. *Schamel, Befchaemt.*
 faite Honteux, *Befchamen, Befchaemt makē.*

chofe Honteufe, *Befchamelijc dinc, befchamelijcke fake.*
 fuite Honteufe, *Schandelijcke vlucht.*
 la partie Honteufe, *De f. hamelheyt.*
 Hontement, *Schandelijck n.*
 le Hoquet, m. *Den hic.*
 Hoqueter, *Hucken.*
 Hoqueton, m. *Eenen corten roc.*
 Hoqueton de guerre, *Corten wapenroc.*
 Horce, f. *Eenen fchareghen.*
 Horion, m. *Eenen fchac.*
 Horloge, m. *Een wewerc.*
 Horloge à fablon, *Santlooper.*
 Horloge au foleil, *Sonwijfer.*
 Horloge d'eau, *Watercompas.*
 Hormis, *Vvighenomen, Behaluen.*
 Horoscope, ou l'acendant de la natiuité, *De planeet van yemandis gheboorte.*
 Horreur, f. *Vvuaerlycheyt.*
 auoir en Horreur, *Heir vverfchroemen.*
 Horrible, c. *Vvuaerlijc, Vvreeselijc.*
 Horriblement, *Vvuaerlycken, Vvreeselijcken.*
 Horribleté, f. *Vvuaerlycheyt, Afgruyelijcheyt.*
 Hors, *Buyten, nyt.*
 Hors d'icy, *Gaet van hier, vertreft.*
 Hors du fens, *Hors de loy, Onfimmich, Buyten finnen.*
 Hors tems & heure, *Tonijde, Buytens tijt.*
 Hospital, m. *Een gashuys.*
 Hospitalier, m. *Gashuys bewaerder.*
 Hospitalité, f. *Gafterije.*
 Hostage, *woyex Ostage.*
 Hostau, *woyex Hostel.*
 Hoste, ou Hottelier, m. *Vveert oft gash.*
 Hostel, m. *Een huys, Vvoonbede, Logijs.*
 l'Hostel de Bourbon, *T huys, d' Afcomfte oft gheslachte van Bourbon.*
 Hostel Dieu, *Een Godshuys oft Gashuys.*
 Hostel de ville, *Een stadthuys.*
 Hosteler ou loger, *Logeren oft herbergen.*
 Hostelier, m. *Vveert oft Gashouwer.*
 Hostellerie, f. *Een herberghe, Logijs oft Vvtspanninghe.*
 Hostelage, m. *Gafterije.*
 Hostesse, f. *Vveerdinne.*
 Hostie, f. *Offerhande, Hostie.*
 Hostile, c. *Cap hostil, m. Der vyandē legher.*
 Hosti-

Hostilement, *Vzandelyc.*
 Hostilité, *f. Vzandifchap.*
 Hotte, *f. Een hotte, Maende of pender.*
 Hotter, *Den pender of de hotte draghen.*
 Hotter, *m. Hotdragher.*
 Hou, Hou, Hou, *Een woordt daermen de seughen mede wechjaecht.*
 Houbelon, *m. Hoppe.*
vne Houe, Een houweel of spade.
 Houe platte, *Een spade of schuppe die plat is.*
 Houe fourcheuc, *Een riec, gaffel of vorcke.*
 Houer, *Spaeyen, Spitten, Deluen.*
 Houé, *m. Ghespaeyt, Ghespit.*
 Houeur, *m. Grauer, Spiter, Deluer.*
 Houement, *m. Spaeyinghe, Spuinghe, Deluinghe.*
 Houeau, *m. Een schuppe.*
vne Houlette de berger, Een schaepeherders staf, schupken of spriet.
 Houlette de conuil, *voyez Caterolle.*
 Houle, *f. Steencolen, Smeecolen.*
 Houlx, *m. Hulst, Steecpalm.*
 Houppette, *voyez Houppete.*
vne Houplande de Bergier, Een schaepeherders mantel die hy voor den reghen aendoet.
vne Houppe, Een quispel.
 Houppette, *f. Quispelken.*
 Houppette de fenouille, *f. Een torsken, trosken of struycken venckels.*
 le Houppier d'vn arbre, *Den top, shoot of d'opperste van eenen struyc of boom daer de tacken afgehokwen sijn.*
 Hour ou Hourdis, *m. Een stellagie.*
 Hourder, *Stellagien maken.*
 *Hourder, *Opladen, Lasten, Vrachten.*
 Hourde de, &c. *Gheladen met, &c.*
 Hourdis, *m. Een stellagie.*
 Houfeau, *m. Een leerse.*
 des Houfeaux, *Leersen.*
 Houfer, *Leersen aendoen.*
 se Houfpiller l'vn l'autre, *Vorstelen, Malcanderen schudden en trecken.*
vne Houffe, Een cleedi of deescl datmen op de peerden leyt.

Houffer vn cheual, *Een peert decken of vee-*

Houffer vne cheminée, *Een schouwe keeres of veeghen.*
 Houffeur de cheminée, *m. Schouveegher.*
 vn Houffoit, *Ighene daermen mede veecht.*
 Houssinne, *f. Een ionc scheutken of spruytken van een boomken ghenae mit hulst of steecpalm, of een roedeken om de peerden voorts te doen gaen.*
 Houllu, *m. Duche of die bymalcanderen.*
 crias Houlluz, *Die hayr als de mane va tpeert aenden hals.*
 Houtarde, *f. Trapgans.*
 Houx, *m. Hulst, Steecpalm.*
 vn Hoyau, *Een schuppe.*

H V, *m. Huée, f. Gheroep.*
 Huer, *Roepen.*
 Hubir, *Medeleyden, Passeren.*
 il s'en faut Habir le mieux qu'on pourra, *Men moeter hem af wachten, of men moet hem ten besten regeren datmen can.*
 Huche, *f. Eenen bac, Trach of moelie.*
 Huche du moulin où le grain est engrené pour mouldre, *Een kiste vand meulen daer tyraen in light om te malen, Dē tremel.*
 Hucher, *Roepen.*
 Huché, *m. Gheroepen.*
 Huchet, *m. Eenen horen of beenen stuytken daermen de handen of yet anders mede roept.*
 Huer, *Roepen.*
 Huée, *f. Een oproerich gheroep van roepen de lieden.*
 Huant, *m. Roepende.*
 Hui, Aujourd'hui, *Heden, Huyden.*
 mes Hay, *Van desen daghe.*
 Haimais, *Van nu voorts of voortaan.*
 Huit, Huictaine, *voyez Huit.*
 Huile, *f. Olie.*
 Huile de oliues, *Boomolie, Olie van oliuen.*
 Huileux, *m. Oliachtich, vol olien.*
 Hailier, *m. Oliemaker, Olielagher of Olievercooper.*
 Huis, *m. Een deure.*
 d'Huis en huis, *Van deure te deure.*
 l'Huis de dernere, *d'Achter deure.*
 Huiffier, *Huiffeler, m. Deurken.*

Huiffier, *m. Een huiffier, Portier, Deurwaer-*

(der)

les

les Huiſſiers du ſeruiſe, *Statknechten*, *Bedels*.

Huiſſiere, *f. Poortiere, Deurwaerſere.*

Huiſſerie, *f. Deurweerderſchap.*

Huiſtres, *voyez Huitres.*

Huit, *Acht.*

Huitſfois, *Achtmael.*

Huitieſme, *c. De achtſte.*

dé Huitaine en huitaine, *Van acht daghen tot acht daghen.*

Huitres, ou Ouyſtres, *m. Oeſters, Oeſteren.*

Hulotte, *f. Eenen wyl.*

Humain, *m. Menſchelyc, Vriendelyc, Beleeft.*

Humainement, *Menſchelyc, Beleeſdelyc.*

Humanité, *f. Menſchelijcheyt, Vriendelijcheyt, Beleeſiheyd.*

Humble, *c. Ootmoedich.*

Humblement, *Ootmoedichlyc.*

Humilité, ou Humbleſſe, *f. Ootmoedicheyt.*

Humble-ſicr, *m. Ootmoedich int ghelaet ende weſen, maer hoochmoedich ende vermetel alſmen hem quelt.*

Humecter, *voyez Humeur.*

Humet, *Suypen.*

Humé, *m. Gheſopen.*

Humement, *m. Suypinghe.*

Humefang, *Bloedcruydt.*

Hume-fang, *m. Bloeiſuyper, Bloetghierich wſche.*

un Humet, *Een ſuypen oft ſuypen.*

Humeter, *Slorpen oft Sloruen, Allencxkens inſuypen.*

Humeur, Humidité, *f. Vocticheyt.*

Humide, *c. Voctich.*

Humecter, *Voctich maken.*

Humilier, Humilité, *rechez Humble.*

la Hune d'vne nauire, *f. De meerſſe van een ſchip.*

Hupe, *f. Een hoppe.*

la Hupe & creite d'vne alouette, *Den top van een leeuwercke.*

Hupé, *m. Ghetopt, Ghecant.*

pouille Hupée, *f. Ghetopte hinne.*

Hurbec, *m. VVyngeertworm.*

la Hure, *f. Het hooft van een wildt vercken, beer, wolf ende ander ghelijcke bytende beeftē.*

la Hure d'vn homme, *Eenen verwerde cop,*

oft verwerret ende onghckemthayr van eenen menjche.

Hurler, *Huylen, Schreyen.*

Hurlé, *m. Gh'huylt.*

Hurlement, *m. Huylinghe.*

Hurque, *f. Een hulcke.*

Hurt, Hurter, *voyez Heurt, Heurter.*

Hutiner, *Kjuen, Twijt maken.*

le Hutin, *m. Twijt, Troedracht.*

Hutineux, *m. Twijſch.*

Hutte, *f. Een hutte.*

Huy, *Heden.*

je ne le vey Huy, *Te en hebbe hem heden niet gheſien.*

Huyer, *Roepen.*

Huyé, *m. Gheroepen.*

la Huyée, *Gheroep, Roepinghe.*

Huys, Huysſier Huysſiere, *voyez Huis.*

Huyſtres, *voyez Huitres.*

H Y

HYDROPIſIE, *f. VVatersucht, d'water.*

Hydropique, *c. VVatersuchtich.*

Hyeble, *voyez Hieble.*

Hymne, *m. Eenen loffanc.*

Hypocras, *voyez Hipocras.*

Hypocrisie, *f. Hipocrefiye, Gheueynſtheyd.*

Hypocriſer, *Hem weynen oft gheueynſt houden, Den ypcryt maken.*

Hypocrite, *c. Een ypcryt, Gheueynſt wſche.*

Hypothèque, *f. Een onderpandt.*

Hypothèques, *Tonderpāt ſtellen, Verpanden.*

Hypothéqué, *m. Verpandt, Tot onderpandt gheſtelt.*

de l'Hyſlope, *m. Yſope.*

Hyuer, Hyuerner, *voyez Yuer, Yuerner.*

I A

IA, Nu, *Alreede.*

il y a Ia, *Tis alreede.*

Il y a Iacoit nu Iadoit, *Hoe wel, Alifſt, Al iſſake.*

*Ia, Point ou pas, *Il n'eſt ja beſoin, Te is ooc gheen noot, Ten is niet van noode.*

je n'ray Ia, *Te en ſal niet gaen.*

Ia belle, *f. Een gerue, oft ſchoofkorens.*

Iable, *m. De ginghel oft gerhel daer den bodem inghedreuen wort.* *(pype makē.)*

Iabler, *Eenen gerghel aen een wat, ton oft n'yn-labot,*

Iabot, m. Den crop der voghelen.
 Iachere, f. Braeclant, een Bragge, Drestant.
 Iacinte, f. Yacint, Een edel ghesteente.
 Iacobs, m. De Iacobynen oft Predicaren,
 Predicheeren.
 Iacture, f. Schade, Verlies.
 Iadis, ou le tems jadis, Voortijts, Hier voor-
 tijts, In voorleden tijden.
 Iain en l'age de jargō, signifie vin, VVijn.
 Iallet, m. Eenen cloot oft woep.
 Iallir, Boiten, Teghenspringhen.
 Ialous, ou Ialoux, m. Ieloers, Ialoers.
 Ialoufie, f. Ialoufheyt, Ialoufie.
 *vne Ialoufie, Loer vensterke, Kijc vensterken.
 Ialoufement, Ialoerslic.
 Iamais ou Mais, Nemmermeer, Noyt.
 Iamais il ne le fera, Hy en salt doch gheensins
 oft nemmermeer willen doen.
 à Iamais, Eeuwelijc, Inder eeuwicheyt.
 c'est fait de moy à Iamais, Ic ben- eeuwelijc
 bedoruen.
 vn Iamais, Eenen eeuwighen tijt.
 Iambe, f. Het scheenbeen.
 Iambe en maffonnerie, De note daer den
 balc op rust.
 les Iambes luy faillent, Sijn beenen begheuen
 hem.
 *faire selon la Iambe le coup, Hem seluen
 houden na dat hy vermach.
 *les Iambes d'vn huis ou d'vne porte, De
 stylen van een deure oft poorte, De posten.
 *Iambes de pierres, Steenen colommen, posten,
 pylen oft pileeren.
 Iambette, f. Beenken, Scheenbeenken.
 la Iambiere d'vn gendarime, Knicharnas.
 vn Iambon, Een hamme oft hespe.
 Iambonier, m. Hespvercooper.
 IAN, m. Ian oft Hans.
 Ian le blanc, l'Oiseau S. Martin, VVouwe,
 Kieckendief.
 IANNE QVIN ou Iannet, m. Hansken,
 Hanneken.
 Iangler, Guychelen.
 Ianglerie, f. Guychelrije.
 Iangleur, m. Guychelaer.
 les Iantes d'vne roue, De randen oft yseren
 banden van een radt.

Ianvier, m. Loumaend.
 Iaphe, voyez Iasse.
 Iapper, Bassen.
 vn Iaque de maille, Pantfier.
 vn Iaquet, Een vleyder, Schoontael.
 Iaquette, f. Eenen boeren roc, Paltrac.
 Iar, m. Tmanneken van een gans, Een ghent.
 Iarcer, Cleuen.
 se Iarcer, Hem cleuen, Splijien.
 Iarcé, m. Gheclouen, Ghespleten.
 Iardin, m. Een hof.
 Iardin à herbes & arbres, Cruythof oft boom-
 gaert.
 Iardinier, m. Hofken.
 Iardinier, m. Houenier.
 Iardinier, Houen maken en toerusten.
 Iardinage, m. Houinge, Toerustinge van houē.
 Iared, voyez Iarret.
 Iarnon, voyez Germe.
 Iarret, m. De knieschijue.
 le Iarret de derriere, De haessen, Kniebooch oft
 bet vrouwen vanden beene.
 Iarretier, m. Scheefbeen, Crombeen.
 le Iartier, m. ou Iartiere, f. Koussbant.
 donner vne Iartée, Eenen hon oft slach ghe-
 uen onder den coussbant, Eenen coussbant
 slachgheuen.
 Iarteler, De cossen opbinden.
 Iaser, Clappen en snappen, Beufelen.
 tu te Iases, Ghy gheft.
 Iaseur, m. Beufelaer.
 Iaserie, f. Clapperije, Beufelinghe.
 Iasement, m. Clappinghe, Gheclap, Ghesnater.
 Iasard, m. Clappaert.
 Iasarde, f. Clappeye.
 vn Iaseran, Een pantfier.
 Iaspe, m. Iaspis, Een costelijc ghesteente.
 Iasper, Schilderen na t'coleur van eenen iaspis.
 vne Iate, Pispot oft Schijsteyle.
 Iau, m. Een baers.
 Iauar, Een siefte der peerden.
 Iaueline, f. ou Iauelot, m. Een corte spieffe,
 Een jauelijne.
 Iauelle, f. Een buffel boys.
 Iaune, c. Gheel.
 le Iaune ou le moyeu d'vn œuf, Den doyer
 van een ey.

I C I D

Iaunet, m. ou Iaunatre, c. Gheelachtich.
 Iaunir, Gheelen, Gheel maken.
 Je Iaunir, Gheel worden.
 Iaunisse, f. De gheelsuchte.
 Iaunissure, f. Gheel makinghe oft wordinghe,
 Gheelinghe.
 Iaunement, Gheelijcken.
 Fay, Ic hebbe.
 Fay quatorze ans passez, Ic bē ouer de veer-
 thien jaren.
 Iazer, voyez Iaser.

I C

ICELVY, m. Dien.
 Icelle, f. Sy, Die.
 Iceux, m. Sylieden.
 Ici, Hier.
 d'Ici jusques à, &c. Van hier af tot, &c.
 d'Ici, d'avec nous, Van hier, Maect v van ons.
 va t'en d'Ici, Gaet wech oft van hier.
 d'Ici en auant, Van nu voorts aen.
 d'Ici à trois jours, Binnen dry dagē herwaerts.

I D

IDEES, f. Imaginatie, Imagineringen, Fan-
 taseringhen, ende Ouerlegginghen oft Voor-
 beelden, Patroonen ende figuren van dinghen
 diemen op therte heeft.
 Idem, Tselfde, Tselfste.
 Idiot, m. Een idioor oft onheleerden.
 Idiotise, f. Onheleertheyt.
 Idoin, m. Bequaem.
 Doine, f. Bequame.
 Idole, Een afgodt.
 Idolatre, c. Afgoden dienaer oft dienaerffe.
 Idolatrie, f. Afgoderije, Afgoden dienst.
 Idolatrer, Afgoderije doen, Afgoden dienen.

I E

IE, Ic.
 Pen suis content, Ic bender mede te vreden.
 Ieeter, VVorpen.
 Ieeter au loing, Verre wech worpen.
 Ieeter ens, Inwerpen.
 se Ieeter dedans, Hem seluen ergens in gheuen.
 * Ieeter sources, VVater-aderen opwerpen,
 VVrvloeden.
 Ieeter fleurs, Bloemen voortbrengghen.
 Ieeter hors, VVistloeten, Verdriuen, Ver-
 jagghen.

I E

* Ieeter sa teste, Dat is als in Sporckelen Meey-
 te de horens vande herten vallen.
 * Ieeter le joug, Rebelleren, Niet meer onder-
 danich willen sijn.
 * Ieeter le chat aux chambres, De misdaet oft
 schult op een ander legghen.
 Iecté de costé & d'autre, Herwaerts en der-
 waerts ghesaeyt.
 Iecté hors, m. VVighe worpen.
 faire Iectés, Eenighe worpen doen.
 Iect, m. Eenen worp.
 le premier Iect, D'eerste beworp oft claddle vā
 tghene darmen maken wilt.
 terre Iectice, f. Aerde die wt eenen put ghegra-
 uen oft gheuorpen is.
 Iectement, m. VVerpinghe.
 Iecton d'arbre, m. Een greffe oft scheute van
 eenen boom.
 * Iectó de mousches à miel, Eenē swerm biē.
 Ienice, f. Een veerse, voyez Genisse.
 Iesier, m. voyez Iulier.
 Ieu, m. Een spel.
 le Ieu de merelles, De kaey.
 troubler vn Ieu, Een spel breken oft verstoore.
 * prendre en Ieu, In ghenoechte oft in spel ne-
 men, Voor jos binden.
 par Ieu, In joc oft spel, In ghenuechte.
 plein de Ieu, Vol ghenuechten, Bootsē oft
 cluchien.
 Ieudi ou Ieudi, m. Donderdach.
 le Ieun, la Ieune ou Iune, f. Vastendach.
 ordonner vne Ieune, Eenen vastendach in-
 stellen.
 à Ieun ou Iun, Nuchteren.
 Ieuner ou Iuner, Vasten.
 Ieuneur, m. Vaster, Een die vast.
 Ieune, c. Ionc.
 le plus Ieune, Den joncsten.
 de son Ieune aage, Van sijnder joncheyt af,
 Van joncx op.
 Ieunesse ou Iunesse, f. Ioncheyt.
 de Ieunesse, Dés sa Ieunesse, Vā sijn kintsbeyt
 oft joncheyt af, Van joncx op.
 Ieunement, m. Jonghelijc.

I F

IF, m. Ibenboom, Ibenhoudt.

I G

IGNARE, c. Onwetende, Bot.
 calomne Ignée, Vierighe oft vlamrende calomne.
Ignomie, f. Schande, Oneere.
Ignominieux, m. Schandelyc, Oneerlyc.
cas Ignominieux, Een onbehoorlyc, oneerlyc oft schandelyc feyt.
Ignorer, Niet weten, Onbekent sijn.
je n'ignore point, Ic weet wel, my en is niet onbekent.
Ignorance, f. Onwetentheyd.
Ignorant, m. Onwetende, Nergens af wetende
Ignoramment, Onwetentlyc.

I L

IL, m. Hy.
Il, Sy, Sylieden.
Il est ainsi, Het is soo.
Il faut, Men moet, Het moet.
Il ne s'en faut rien que je, &c. Ten schilt als met oft ic, &c.
s'Il est ainsi, Indient ofte Ist sake dat soo is.
je m'enquerray s'Il, &c. Ic sal vernemen ofter, &c.
ya Il point de lettres? En sijnder gheen brieue?
Iliaque passion, Lanc-euel, De braec-sieke.
Ilico, Obtenir vn relief d'lico, Een relieuement te boue crygghen van verlenghinghen van appelen.
Illec, Daer.
par Illec, Daer lancx, Lancx daer, Daer door.
Illegitime, c. Onwettelyc.
Illegitimement, Onwettelycken.
Illicite, c. Ongheoorloof.
Illicitement, Ongheoorlofdeleyc, Sonder oorlof.
Illiquide, c. Onclaer, Duyster.
Illuminer, Verlichten.
Illumination, f. Verlichtinghe.
Illusion, f. Bespottinghe.
Illustre, c. Doorluchtich.
femme Illustre & Heroïque, Doorluchtighe ende deuchdeleycke vrouwe.
Illustrer, Cieren, Blinckende ende claer maken.
Illustration, f. Doorluchticheyt ofte verlichtinghe.

I M

I M A G E, f. Een beelt oft ghelijckenis.
Image enleuée, Verheuen beelt.
Images, Naconterfeytinghen, Ghelijckenissen.

Imagette, f. Beeldeken.
Imagier, m. Beeltsnijder.
Imaginer, Imagineren, Fantazeren, Indememorie yet ouerlegghen.
Imaginer veoir aucun, Hem laten duncken oft voortstaen yemant te sien.
Imaginé, m. Gheimagineert, Ouerleyt.
Imagination, f. Imagineringhe, Imaginatie.
espoir Imaginaire, c. Ydele hope.
Imbecille, c. Cranc, Swac, Crachteloos.
Imbecillité, f. Crancheyt, Swacheyt.
Imbecillement, Cranchelyc, Swackelyc.
Imbu, m. Versaet, Vol.
il en est tout Imbu, Hy isser vol af, oft versaet.
Imiter, Nauolghen, Doen ghelijc een ander.
Imité, m. Naghevolcht.
Imitation, f. Nauolghinghe.
Imitateur, m. Navolgher.
Imitatrice, f. Navolghersse.
Imitable, c. Nauolghelyc, Datmen nauolgen ca.
Immaculé, m. Onbesmet.
Immatriculer, Int register vanden clercken oft meesters schryuen, Tot meesterfchap promoveeren.
Immédiatement, Terstont, Van sonden aen.
Immédiatement de sa main, Van sonden aen oft stracx met sijn selfs hant.
Immedicable, c. Onghenefelyc.
Immemorial, m. Dat wt de memorie is, Daer gheen memorie ofte ghedachtenis meer van en is.
Immemoriale possession, f. Een possessie van ouden tijde byten yemants memorie.
Immenfè, c. Onmatelyc oft manierlyc groot.
Immenfité, f. Onmatelycke grootheyt.
Immeuble, c. Onbeweechlyc, Onruerlyc.
biens Immeubles, Onruerlycke goeden.
Immiscer, S'immiscer de l'affaire d'autruy, Hem met eens anders saken moeyen.
Immisericorde, f. Onbermherticheyt.
Immisericordieux, m. Onbermhertich.
Immisericordieusement, Onbermhertichlyc.
Immobile, c. Onbeweechlyc, Onruerlyc.
Immobile en son opinion, Onbeweechlyc oft onueranderlyc van sinne, Obstinaet.
il se tient Immobile comme vne statue, Hy

Hy staet soo steec of onbeweelyc als eenen-
 Immobilite, f. onbeweelycheyt. (staec.
 Immobilément, Onbeweelycheyt.
 Immodéré, m. Onmatig, Onghematicht.
 Immoderation, f. Onmaticheyt.
 Immoderément, Onmatelijc.
 Immoderément, Onmatelijcken.
 Immodeste, c. Ongheschiet, Onghemaniert.
 Immodestie, f. Ongheschietheyt, Ongemaniert-
 heyt, Onmanierlycheyt.
 Immodestement, Onmanierlycken.
 Immoler, Offeren, Opofferen.
 Immolé, m. Gheoffert.
 Immolateur, m. Een die offert.
 Immolation, f. Offerhande, Offeringhe.
 Immonde, c. Onreyn vuyl.
 Immondice ou Immondicité, f. Onreyn-
 heyt, Vuylcheyt, Vuylnisse.
 Immortel, m. Onsterffelijc.
 Immortelle, f. Onsterffelijcke.
 Immortaliser, Onsterffelijc maken.
 Immortalité, f. Onsterffelijcheyt.
 Immortellement, Onsterffelijcken.
 Immuable, c. Onveranderlijc, Onverruerlijc,
 Stant vastich.
 Immunde, voyez Immonde.
 Immune, c. Vry, Los van eenighen last.
 Immunité, f. Vryheyt, Vrydom.
 Impalpable, c. Onhandelijc, Ontastelijc.
 Imparfait, voyez Imperfait.
 Impartir de ses biens à aucun, Iemanden
 van sijn goeden deylen.
 Imparible, c. Onlydelijc.
 Impariblement, Onlydelijcken.
 Impatient, m. Onlijdsaeem, Onpatiens.
 Impatiement, Onlijdsaeemlijc, Onpatientich-
 heyt.
 Impatience, f. Onlijdsaeemheyt, Onpatientic-
 Impediment, Lesfel, Hinder.
 Impenetrable, c. Dat niet doordringhich en is.
 Imperatrice, voyez Imperial.
 Imperceptible, c. Datmen niet en can begrijpē
 of verstaen.
 Imperer, Ghebieden, Beuelen, Domineren.
 Impere ou Empire, m. Keyserrijc.
 Imperfait, m. Onvolmaect, onvolcomē. (heyt.
 Imperfectio, f. Onvolmaectheyt, onvolcoment-

Imperfectement, Onvolmaectelijc, onvolco-
 mentelijc.
 Imperial, m. Imperialiste, c. Keyserlijc.
 Imperatrice, f. Keyserinne.
 Imperieusement, Als Keyser, of sijn keyfers.
 Imperieusement commander, Hoochmoed-
 delijcken beuelen.
 Imperit, Onghelert.
 Impertinent, m. Dat ic propoofte niet en diēt.
 Impertinence, f. Ongheschietheyt.
 l'Impertinence de ton parler m'estonne,
 My verwondert u ongheschiet spreken.
 Impetret, Vercreghen, Verweruen.
 Impetré, m. Vercreghen.
 la chose est Impetree, Sy hebben vercregen.
 Impetration, f. Vercreginghe, Verweruinghe.
 Impetueux, m. Gheweldich, Crachtich.
 Impetuosité, f. Ghewelt, Cracht.
 Impetueusement, Gheweldelijc, Crachtelijc.
 Impieté, f. Goddeloosheyt, ongoddelijcheyt.
 Impiteux, m. Goddeloos, ongoddelijc, onberm-
 hertich.
 Impiteuse femme, Goddeloofse of onberm-
 hertighe vrouwe.
 Impitoyable, c. onghenadich, onbermhertich.
 Impitoyablement, onghenadelijckē, onberm-
 hertelijcken.
 Implacable, c. onverfaenich.
 Implicitelement, voyez Intriquéement.
 Impliquer, In vrouwen, Inwinden.
 Impliqué, Inghewonden.
 Implication, f. Invooringhe. (wel
 Implorer l'aide de, &c. Hulpe begheerē van
 Imploration, f. Aenroepinghe.
 Impoyable, c. onbooselijc, oncrommelijc.
 Importance, f. Macht, Vveerde, Importantie.
 chose d'Importance, Een sake van impor-
 tantie, Daer macht aenleyt of te daer veel
 aenghelegghen is.
 vers de nulle Importance, Een gbedicht dat
 niet en deucht of niet veel te bedieden heeft.
 Importun, m. onghetijduch, Quellijc.
 Importuner, Moeyen, Moeyelijc sijn, Lastich
 vallen of quellen.
 Importunité, f. onghetijchicheyt, Quellinghe,
 Quellagie.
 Importunément, Quellijcken of s'ontijde.
 Impo-

Impofer, Instellen, Insetten, of Bedrieghen.
 *Impofer, Aenryghen, Optyghen, Oplegghen.
 Impofer silence, Verbieden te spreken.
 Imposition, f. Instellinghe, Insettinghe.
 Imposition de silence, Verbiedinghe van spreken.
 Impossible, c. Onmoghelyc.
 Impossibilité, f. Onmoghelycheyt.
 Impost, m. Impost, Tol of Tribuys.
 faire Impost; Mettre sus & leuer vn Impost, Eenighe imposten instellen of insetzen.
 Imposteur, m. Bedriegher. (Bedroch.
 Imposture, f. Bedrieginghe, Bedriegherijc,
 Impourueu, voyez Improuueu.
 Imprecation, f. Veruloekinghe.
 Imprenable, c. Onwinnelyc, Oncryghelyc.
 ville Imprenable, Een stercke of onwinnelycke stad.
 Imprimer, Drucken, Printen.
 Imprimer en son entendement, In sijn verstandt beuostighen.
 Imprimé, m. Ghedruft, Gheprint.
 Imprimeur, m. Drucker, Printer.
 Imprimerie, f. Druckerijc, Printeryc.
 Impression, Imprimeure, f. Druc, Printe, of Druckinghe, Printinghe.
 Improperer, Verwijten, voyez Reprocher.
 Impropre, c. Onbequaem, Onghehandtsaem.
 Improprement, Onbequaemelyc.
 Improprement faire quelque chose, Ongehantsaem of onbehendich ergens mede omgaem.
 Improuueu, ou Impourueu, Onuersien.
 à l'Improuueu, ou Improuiste, Onuersiens.
 Imprudent, m. Onwijs, Sor.
 Imprudent conseil, Onwijsen of quade raet.
 Imprudemment, Onwijslyc.
 Impudence, f. Onwijsheyt.
 Impudent, m. Onschamel, Onbeschaemt.
 Impudence, f. ou Effrontement, m. Onschamelheyt, Onbeschaemtheyt.
 Impudemment, Onschamelijc.
 Impudique, c. Oncuyfch, Onreyn.
 aucunement Impudique, Oncuyfsachtich.
 Impudiquement, Oncuyflic, Onreynlyc.
 Impudicité, f. Oncuyfheyt.
 Impugner, Beuechten, Bestormen.
 Impugné, m. Beuochten, Bestormt.

impugnare

Impugnacion, f. Beuechtinghe, Bestorminghe.
 Impuissant, m. Onmachtich, Machteloos, Crachteloos.
 Impuissance, f. Machteloosheyt, Onmacht.
 Impulseur, m. Toestoker, Verrecker.
 Impulsif, f. Toestokinghe, Verweckinghe.
 Impunit, m. Onghestrast.
 Impunité, Impunition, f. Onghestrastheyt.
 Impuniment, Sonder ghestrast te sijn.
 Imputer, Aenryghen.
 Imputer à aucun blafme, Iemanden blame ren of schandaliz eren.
 Imputé, m. Aengheteghen.

I N

INACCESSIBLE, c. Lieu inaccessible, Onganebare, Onbegancckelycke of onbeclimmelycke plaetse.
 Inaccoustumé, m. Onghe woon, Onghe went.
 Inaccoustumance, f. Onghe woonheyt.
 Inaduerence, f. Onuersienicheyt.
 Inalienable, c. Onueranderlyc.
 Inalienablement, Onueranderlycken.
 Inanition, f. Ydelmakinghe.
 Incarnation, f. Menschwerdinghe.
 Incertain, m. Onseker.
 *l'Incertain de nostre vie, D'onsekerheyt ons leuens.
 c'est chose Incertaine, Tis onseker, Tis een twyffelachtighe sake.
 Incertitude, Incertaineté, f. Onsekerheydt, Twyffelachticheyt, Twyffel.
 Incertainement, Onsekerlyc, Twyffelachtelijc.
 Incestamment, Sonder ophouden, Veruolgens.
 Inceste, m. Bloeschande, Onbetamelijcke hoererijc, met sijn maechschap of geestelijc persoon.
 Inceitueux, m. Die alsucke bloeschande of hoererijc bedreuen heeft.
 Incident ou Incidens, m. Eenighe inuallende sake of questie, Verschil mten processe rijssende.
 vn Incident de recufation, Questie van niet te willen te rechte stuen of comen.
 Incidés suruenans, m. Eenich geual, Val, raec.
 Inciser, Insnijden, Graueren. (of auetueren.
 Inciser les arbres, Inten.
 Incisé, m. Inghesneden.
 Incision, f. Insnijtinghe.
 les Incisoires, De botertanden.

Inciter, *Verwecken, Beweghen.*
 Inciter à courroux, *Tot gramschap verwecken, Terghen.*
 Incitant ou Incitatif, *m. Verweckende.*
 chose Incitante à, &c. *Eenighe sake stierende oft verweckende tot, &c.*
 Incité, *m. Verweert.*
 Incité & irrité, *Ghetercht.*
 Incitement, *m. ou Incitation, f. Verweckinge.*
 Inciuit, *m. Onbeleeft, onghemamert, ongeſchied, Plomp oft bot.*
 Inciuité, *f. onbeleeftheydt, onghemamertheydt.*
 Inciuitement, *onbeleeftelijc, onheuyſijc.*
 Inclement, *m. Hardt, Straf, onghenadich.*
 Inclemence, *f. Hardtheit, Strafheyt, ongenade, onghenadicheyt.*
 Incliner, *Bucken, Neyghen, Gheneghen ſijn.*
 Inclinant à, &c. *Neyghende oft gheneghenſynde tot, &c.*
 Incliné, *m. Gheneghen.*
 Inclination, *f. Toegheneghentheydt.*
 Incogneu, *m. onbekent.*
 herbes Incogneues, *onbekende cruyden.*
 gens Incogneuz, *Vremt ende onbekent volc.*
 Incommode, &c. *onbequaem, onghelighen.*
 Incommoder aucun, *Iemanden laſtich ſijn.*
 Incommodité, *f. onbequaemheydt, onghelighenheydt.*
 Incommodément, ou Incommodément, *onbequaemlyc, oft onbequaemlycken.*
 Incomparable, *c. onuerghelgckelyc, dat niet gheliken en mach worden.*
 Incompatible, *c. onuerdraecklyc.*
 offices Incompatibles, *officien die by malcanderen niet en dienen.*
 Incompetence de juge, *f. De onbehoorlijcheyt ende onbequaemheydt des rechters.*
 juge Incompetent, *Een onbequaem rechter.*
 Incomprehensible, *c. onbegrypelyc, onberisfelyc.*
 Incomprehensibilité, *f. onbegrypelycheyt, onberisfelycheyt.*
 Inconfidéré, *m. onbedacht, onuerſichtich.*
 Inconfidément, ou Inconfidément, *onbedachtelijc, onuerſichtelijc.*

Inconfideration, *f. Niet bedenkende oft aenmerkende.*
 Inconfideration, *f. onbedachticheyt.*
 Incontant, *m. onſtant vaſtich, Licht veerdich.*
 Incontamment, *onſtant vaſtelijc.*
 Inconſtance, *f. onſtant vaſticheyt.*
 Incontinent, *Terſont.*
 Incontinent qu'il fuſt arriué, *Terſont, Na oft Met dat hy ghecomen was.*
 Incontinent que, *Soo haeft als, Terſont na dat.*
 Incontinent que le joui fuſt venu, *Soo haeft alſt dach was.*
 * Incontinent, *m. Die hem niet bedwingen oft onthouden en can van vrouwen, ongheladich, ongheduerich.*
 Incontinence, *f. ongheladicheyt, ongheduericheyt.*
 Incontinentement, *ongheladelijc, onmatelijc.*
 Inconuenient, *m. Miſſval, ongheluc.*
 tomber en Inconuenient, *Een miſſval oft ongheluc crighen.*
 Incorporel, *m. Die gheen lichaem en heeft.*
 Incorporer plusieurs choſes en vne, *Inlyuen, Van vele dinghen een lichaem maken.*
 Incorrec, *m. Incorrec, Vol fauten.*
 homme de vie Incorrec, *Man van quaden*
 Incorrecement, *Incorrecelijc. (leuen.*
 Incorrection, *f. Incorrecie, Faute.*
 Incorrigible, *c. onuerbeterlijc, Dairnen niet verbaseren en can.*
 Inculpable, *c. onſchuldich.*
 il en eſt Inculpable, *Hy en heeſter geen ſchuld in, oft toe.*
 Incredible, *c. onghelooſijc.*
 Incredible grandeur, *onghelooſicerdighe oft onghelooſijcke grootte.*
 Incrediblement, *onghelooſijcken.*
 Incredible, *c. onghelooſich.*
 Incredulité, *f. onghelooſ, onghelooſicheyt.*
 Incredulément, *onghelooſijcken.*
 Increper, *Berispen.*
 Increpé, *m. Berispt.*
 Inception, *f. Berispinghe.*
 Incroyable, *veez Incredible.*
 Inculquer, *Inſtampen, Intreden, Vertreden.*
 Incurable, *c. ongheneſelijc.*
 Incurieux, *m. onachtſaem.*

Incurieufeté, f. onachtsaemheyt.
 Incurieufement, onachtsaemlijc.
 Indagateur, m. Groot vernemer, onderfoecker
 Indé, m. Couleur azurée, Lazur werwe.
 Indecent, m. Onbetamelijc, onbehoorlijc.
 Indecentement, onbetamelijcken, onbehoorlijcken.
 Indeciz, m. onvoleynt, onvolbracht.
 proces Indeciz, onghewesen vonnis oft proces.
 Indemne, c. Costeloos, Schadeloos, Sonder schadeloosheyt.
 Indemnité, f. Schadeloosheyt. (de.
 Indeu, m. Datmen niet schuldich en is.
 par voyes Indeuës, Door onbehoorlijcke mid-
 delen oft weghen.
 Indeuement ou Indeuement, onbehoorlijcken, onbetamelijcken, Tegen recht en reden.
 Indeuotion, f. Crancke deuotie, Cleynen lust.
 Indice, Bewijs teecken.
 Indicible joye, onafprekelijcke blyfchap.
 Indifferent, m. onverschillende.
 Indifferement, Sonder onderscheyt.
 Indigent, m. Behoeftich.
 Indigence, f. Behoefticheyt.
 Indigestion, f. onuerdouwelycheyt van spijse.
 Indignation, f. Indignatie, onweerdicheyt, Gramfchap.
 Indigne, m. Veronweerdicht, Vergramt.
 Indigne, c. onweerdich.
 Indignement, onweerdichlijc.
 Indirect, Crom, Dat niet recht en is.
 ligne Indirecte, Cromme linie.
 Indirectement, Dweers, Cromelijc, Niet rechtelijc.
 Indiscret, m. Indiscreet, onbescheyden.
 Indiscretement, Indiscretelijc, onbescheydenlijc.
 Indiscretion, f. Indiscretie, onbescheydenheyt.
 Indiscret, m. Die niet wel ter zaken en is.
 Indiscretement, Sonder eenigē welsprekenthiz.
 Indisposé, m. onlustich, Qualijc te passe.
 Indisposition, f. Qualijc vaert, onghesontheyt.
 l'Indisposition du tems, D'onbequaemheyt des tijts.
 Indissoluble, c. Qu'on ne peut dissoudre, Datmen niet ontbinden en can.
 Indissolublement, onbindelijc.
 Indistinct, m. onverscheyden.

Indistinction, f. onverscheydenheyt.
 Indistinctement, m. onverscheydelijc.
 Individu, onscheydelijc.
 par Indiuitz, Sonder te doeylen oft scheyden.
 Indocile, c. Diemen oft datmen niet gheleeren en can.
 Indocite, c. ongheleert.
 Indocement, ongheleerdelijc.
 Indomptable, c. ontemmelijc, onbedwingelijc.
 Indompté, m. onghetemt, onbedwonghen.
 Indubitable, c. onghetwijffelt.
 Indubitablement, Indubitammēt, Sonder twijffel, Sekerlijc, ontwijffelijcken.
 Induire, Wijs maken, Te verstaen gheuen.
 Induire aucun à quelque chose, Iemanden wijsmaken oft raden yet te doen.
 tu m'Induis à le croire, Ghy radet my dat is hem soude gheloouen.
 Induit, m. Wijsghemaect.
 Induction, f. Wijsmakinghe.
 Indulgence, f. Toegheninghe.
 Indulgences, f. Afsaet.
 Indult, m. Toelatinghe.
 Industrie, f. Neersticheyt, Vlyticheyt.
 Industrieux, m. Neerflich, Vlytich.
 Industrieusement, Neerstelijc, Vlytelijc.
 Ineffable, c. onsprekelijc, onpraescaem, onghemeynsaem.
 Ineffaçable, c. Datmen niet wtveeghen noch wtwissen en can.
 Inefficace, f. Crachteloosheyt.
 Inequal, m. oneffen, onghelijc.
 Inegualement, oneffentlijc, onghelijkelijc.
 Inégalité, f. oneffenheyt, onghelijcheyt.
 Inenarrable, c. onwfsprekelijc, Datmen niet vertellen en can.
 Inepte, c. onbequaem, ongheschikt.
 Ineptie, ou Inéptitude, f. onbequaemheyt, ongheschiktheyt.
 Ineprement, onbequaemlijc, ongheschiktelijc.
 Inégalité, voyez Inequal.
 Inert, m. onghelert.
 Inertie, f. onghelerticheyt.
 Inertement, onghelertelijc.
 Inesperé, m. ongheloopt, onuersiens.
 Inesperement, ou Inespérance, Op sijn onuersiens.

- Inespuisable, c. Datmen niet wegheputten *en can.*
- Inestimable, c. Onprijselijc, Onschattelijc, Onestimeerelijc.
- Inevitable, c. Onmijdelijc.
- Inexcusable, c. Onschuldelijc.
- Inexcuté, m. Onvolmaect, Onvolbracht, Onuolexyndt.
- Inexécution, f. Onuolbronghinghe, Onuol-eyndinghe. *(lijc.)*
- Inexorable, c. Onuerbiddelijc, Onuermorwe-
- Inexplicable, c. Datmen niet wseggen en can.
- Inexpugnable, c. Onwinnelijc.
- fort Inexpugnable, Onwinnelijcke sterke.
- Inextinguible, c. Onblusselijc. *(can.)*
- Inextricable, c. Datmen niet ontwerren en
- Infaire, voyez Infecter.
- Infame, c. Eerloos, Faemloos, Befaeamt.
- Infamer, Iemand's fame ende eere benemen, Befamen.
- Infamé, m. Befaeamt, Iemand's eere benomen.
- Infamie, f. Quaden naem ende faem. noté d'Infamie, Van quaden naem ende faem.
- Infamement, Schandelijcken.
- l'Infante ou la fille d'Espagne, Des Conincx dochtere van Spaengien.
- Infantin, m. Kintsch, Kindervachtich.
- main Infantine, f. Kindtshant.
- l'Infanterie, f. Het voetvolc van een heyr.
- Infecond, m. Infeconde, f. Onvruchtbaer.
- Infecondité, f. Onvruchtbaerheyt.
- Infecondement, Onvruchtbaerlijc.
- Infecter, ou Infaire d'une mauuaise odeur, Met eenen leelijcken stanc een plaetse besmetten, ontreyngighen oft veruullen.
- Infect, ou Infecté, m. Besmet, Ontreyngicht.
- Infection, f. Besmettinghe, Ontreynginghe.
- Inferer, Een conclusie maken, Bybrengghen.
- Inferé, m. Inghebrocht, Byghebrocht.
- Inferieur, m. Minder.
- l'Inferieur, De winste.
- Inferiorité, f. Cleyneheyt.
- Inferieurement, Minderlijc, Cleynlijc.
- Infernal, m. Helch, oft die onder oft benedé is. déesse Infernale, f. Helsehe Goddinne.
- Infertile, c. Onvruchtbaer.
- Infertilité, f. Onvruchtbaerheyt.
- Infertilement, Onvruchtbaerlijc.
- Infeltes, Seer quellen oft tormenteren.
- Infésité, m. Ghequelt.
- Infeltation, f. Grootte quellinghe of sie quellinghe.
- Infidèle, c. Onghetrou, Onghetrouich.
- Infidélité, f. Onghetrouwicheyt, Ontrou, Onghelooft.
- Infidèlement, Onghetrouwelijc, Onghelooftijc.
- Infime, c. Cleyne, Verworpen.
- chose Infime, Een verworpen oft cleyne sake.
- Infini, m. Oneyndich, Dat gheen eynde en heeft.
- nombre Infini, Ontelijc gheal.
- Infinité, f. Oneyndicheyt, Oneyndelijcheyt.
- Infiniement, Oneyndelijc.
- Infirme, c. Siec, Cranc.
- Infirmité, f. Siecke, Crancheyt.
- Infirmitement, Sieckelijc, Cranchelijc.
- Inflammation, f. Opblasinghe.
- Inflation, f. Opghel'asenheyt.
- Inflexible, c. Datmen niet buyghen en can.
- Influence, f. Influentie, Gheswil.
- Inforçable, c. Onwinnelijc.
- ville Inforçable, Stercke ofte onwinnelijcke staet.
- s'Informer de quelque chose, Ondersoeckē, Ondervrighen.
- Informateur, m. Ondersoecker.
- Information, f. Informatie, Ondersoeckinghe, Ondervrighinghe.
- faite Informations, Ondersoecken, Ondersoeckinghe doen.
- Infortune, c. Ongheluc.
- Infortuné, m. Ongheluckich.
- Infortunée, f. Ongheluckiche.
- Infortunément, Ongheluckelijcken.
- Infracteur des trefues, m. Breker van trefstandt, oft die trefstandt niet en onderhoudt.
- Infrangible, c. Onbrekelijc.
- Infrequent, m. Onbevoast.
- Infrequency, f. Onbevoastheyt, Daer niet veel volcx en comt.
- Infructueux, m. Onvruchtbaer.
- Infusion, f. Instoringhe.
- Ingenieur, m. Subtyl, Verstandich, Vernuftich, Ingenieux.
- fort Ingenieur, Scherpsinnich.
- Ingenieusement, Subtylgheken.

Ingenieusement & de grād art, *Conſtelijckē.*
 Ingenioſité, f. *Subtilheyt, Verſtandt, Verſtandicheyt.*
 Ingenieur & fortificateur de villes, m. *Voorſtender ofi ſterckmaker van ſteden.*
 Ingerer de faire quelque choſe, *Hem eenich dinc onderwinden, pooghen ofi voorderen te doen.*
 je me luis Ingeré de, &c. *ic hebbe my onderwonden ofi verwordert te, &c.*
 Ingrat, m. *Ondancbaer.*
 Ingratement, *Ondancbaerlijc.*
 Ingratitude, f. *Ondancbaerheyt.*
 Inguerdonné, m. *Ongheleont.*
 Inhabile, c. *Ongheſchiet, Onbequaem.*
 Inhabilement, *Onbequaemlijcken.*
 Inhabitable, c. *Onbewoonlijc.*
 region Inhabitable, *Onbewoonlijc lant.*
 pays Inhabité, m. *Onbewoont lant.*
 Inhiber, *Verbieden.*
 Inhibé, m. *Verboden.*
 Inhibition, f. *Verbiedinghe.*
 faire Inhibitions, *Verbieden.*
 Inhoneste, c. *Oneerlijc.*
 Inhoneſtété, f. *Oneerlijcheyt.*
 Inhoneſtement, *Oncelijcken.*
 Inhumain, m. *Straf, Ongenadich ofi onbeleef.*
 Inhumanité, f. *Strafheyt, Onghenade, Ongheghenadicheyt ofi Onbeleeficheyt.*
 Inhumainement, *Straflijcken, Onghenadelijcken, Onbeleefelijcken.*
 Inhumér, *Begrauen.*
 Inhumé, m. *Begrauen.*
 Injection, f. *Inworpinghe.*
 Inimitié, f. *Vyantschap.*
 encourir l'Inimitié d'aucun, *Iemandes ondanc ofi vyantschap hebben.*
 Injonction, f. *Beuel, Belastinghe.*
 Inique, c. *Onrechtueerdich.*
 Iniquement, *Onrechtueerdelijc.*
 Iniquité, f. *Onrechtueerdicheyt.*
 Initier, Commencer, *Beghinnen.*
 Initié aux ordres ſacrés, m. *Een diaken ofi onderdiaken.*
 mere Initiale, *Eerſte moeder.*
 Injure, f. *Injurie, Ongheelijc.*
 Injure verbale, *Smaddinghe, Schimpighe ofi*

ſpittinghe woorden.
 Injurier, *Injurieren ofi ſchandelijcke woorden naſpreken.*
 Injurie, m. *Gheinjurieert.*
 Injurieux, *Schimper, Verſmaeyachtich.*
 Injurieusement, *Injurieuſelijc, Verſmadelijckē.*
 Injulte, c. *Onrechtueerdich.*
 Injuſtment, *Onrechtueerdelijcken.*
 Injuſtice, f. *Onrechtueerdicheyt.*
 fleuve Innavigable, *Een ruiver diemen niet bevaren en can.*
 Innocent, *Onſchuldich van eenich dinc.*
 * Innocent, m. *Onnooſel, Slechts ende recht.*
 les Innocens, *Alderkinderen dach, De onnooſel kinderen.*
 Innocence, f. *Onnooſelheyt.*
 Innocement, ou Innocentement, *Onnoo-*
 Innombrable, c. *Ontallijc ofi Ontelijc. (ſelje.*
 Innouer, *Vernieuwen.*
 Innoué, m. *Vernient.*
 Innouateur, m. *Vernieuwer.*
 Innouation, f. *Vernieuwinghe.*
 Innouer, *Tuſſchen ofi inknoopen.*
 Innombrable, c. *Ontallijc, Ontelijc.*
 Innombrableté, f. *Ontallijcheyt.*
 Innombrablement, *Ontelijcken.*
 Inonder, *Ouerloopen, Ouervloeden.*
 Inondé, m. *Ouergheloopen.*
 Inondation, f. *Ouervloedinghe.*
 Inopiné, m. *Onuerwacht, Onuerhoets.*
 Inopinément, ou Inopinément, *Sonder daey op te denken ofi te letten. (uerhoets.*
 Inprouiſte, à l'Inprouiſte, *Onuerſiens, On-*
 Inquier, *Onruſte aendoen, Quellen.*
 Inquietation, f. *Quellinghe.*
 Inquietude, f. *Onruſte, Ongheruſtheyt.*
 Inquiet, m. *Onruſtich, Ongheruſt.*
 Inquination, f. *Besmettinghe.*
 Inquiſition, f. *Inquiſitie, Verneminghe, Onderſoekinghe.*
 Inquiſiteur, m. *Onderſoecker.*
 Inſanable, c. *Ongheſelijc. (uerſadich.*
 Inſatiable, Inſaturable, c. *Onuerſadelijc, On-*
 Inſatiablement, *Onuerſadichlijcken.*
 Inſciemment, *Onwetenlijc.*
 Inſcripte, *Op ofi inſchryuen.*
 Inſcript, m. *Opgheſchreuen, Ingeſchreuen.*

Inscription, f. Inſchrijvinghe, Opſchriſte.
 Inſcrutable, c. Datmē niet lichtelijc verſtaē en
 Inſculper, Graueren, Inſteken. (can.
 Inſectes, Beeſtkens ſonder bio. r. Ghekoruen.
 Inſenſē, m. Sinneloos, Dul, Wiſſinnich.
 Inſenſible, c. Onghewoelijc.
 Inſeparable, c. Onſcheydelijc.
 Inſerer, Tuſſchen mengelen of ſetten, Indoen.
 Inſerē, m. Onder een gheſet of ghemenghelt.
 Inſidieux, m. Die liſſelijcke taghen leyt.
 Inſigne, c. De vermaerſte of vernaeſte,
 ſe Inſinuer en la grace d'aucun, Hem ſelue
 in yemants gratie of vrientſchap ſtellen.
 Inſipide, c. Onſmakelijc, Sonder ſmaec.
 Inſilter, Volherden.
 Inſilter à faire quelque choſe, Alle ſijn neer-
 ſticheyt of wterſte veſte tot eenich dinc doen.
 Inſociable, c. Stuer, Onvriendelijc, Die met nie-
 mant vrientſchap houden en can.
 Inſolent, m. Dertel, Broodroncken.
 Inſolence, f. Dertelheyt.
 Inſolu, m. Onbetaelt, Onvoldaen.
 Inſoluble, c. Darmen niet ontbinden noch ont-
 doen en can.
 Inſpection, f. Inſieninghe.
 Inſperē, m. Onghewoelt, Onuerhoets.
 Inſperement ou Inſperēment, Onuerſiens.
 Inſpirer, Inghen, Inblaſen.
 Inſpirē, m. Inghelblaſen, Inghegheuen.
 Inſpiration, f. Inblaſinghe, Inghewinghe.
 Inſtable, c. Ongheduerich, ongheladich.
 Inſtabilité, f. ongheduericheyt, ongheladicheyt.
 Inſtablement, ongheladelijcken.
 Inſtaller, Voorſtellen.
 Inſtaller la marchandie, De coopmanſchap
 voorſtellen of ten thoome ſetten.
 Inſtamment, Vervolghens, Sonder ophouden.
 Inſtance, f. Aenhoudinghe, Verſoec.
 Inſtamment, avec grande Inſtance, Sonder
 ophouden, Vervolghens, Achter volghende.
 vn Inſtant, Eenen ooghenblic.
 en vn Inſtant, op eenen ooghenblic.
 Inſtaurer, Hermaken, VVederom opruſten.
 Inſtaurē, m. Hermaect, VVederopgheruff.
 Inſtauration, f. Hermakinge, VVederopruſtin-
 Inſtigner, opruyden. (ghe.
 Inſtigation, f. opruydinghe.

Inſtigué, m. Opgheruyt.
 Inſtigateur, m. Opruyder, opruydich menſche.
 Inſtiller, Indruppen, Inleken.
 Inſtillé, m. Inghedrupt.
 Inſtillation, f. Inlekinghe.
 Inſtinct, m. Opruydinghe, Inghewinghe.
 Inſtituer, Inſetten, Inſtellen.
 Inſtitué, m. Inghelalt.
 chotes nouuellement Inſtituées, Dinghen
 van nieuws opghericht.
 Inſtitution, f. Inſettinghe.
 Inſtruire, Leeren, onderwijſen.
 Inſtruire & façonner, Façonneren, Onder-
 rechten.
 Inſtruire vn procez, Een proces ordonneren.
 Inſtruict, m. Gheleert, onderwifen.
 Inſtruction, f. Inſtructie, onderwijſinghe.
 Inſtructions qu'on donne aux ambassa-
 deurs, Regiſter van tghene dat den ambassaſſatē
 bevolen is.
 Inſtrument à faire quelque choſe que ce
 ſoit, Inſtrument, Ghereeſchap, Ruſtinghe.
 lentir vn Inſtrument, Eenich inſtrument leegē.
 les cordes d'vn Inſtrument, De ſnaren van
 een inſtrument.
 Inſtrumental, m. Dat tottē inſtrumentē behoort.
 Inſulaire, c. Qui eſt d'vne Iſle ou habite
 en vne Iſle, Die in een eylant gheboren is of
 daer in woont.
 Inſulain ou Inſulaire, m. Eylander.
 Inſuperable, c. Onuerwinnelijc.
 Inſupportable, c. Onuerdraechlijc.
 peine Inſupportable, Onuerdrachlijcke of on-
 lijdelijcke pijn.
 Integrité, f. Oprechticheyt.
 Intelligence, f. Verſtant.
 Intelligence, Colluſie, Heymelijc verſtant.
 il n'y a plus d'Intelligence, Daer en is gheen
 verſtant meer in.
 Intelligible, c. Datmē verſtaē can, Begripelijc,
 mots Intelligibles, VVordē die men verſtaē cā.
 Intelligiblemēt parler, Beſcheedelijc of ver-
 ſtandelijc ſpreken.
 Intemperē, m. Onghetempert.
 Intemperance, f. Onghetempertheyt.
 Intemperance de l'air, De ongheladicheyt of
 onghetempertheys des lochts.

- Intemperément, *Onghetemperlijc.*
- Intemperature ou Intemperance de l'air, *D'onghetempertheys oft ongestadichz des lochts.*
- Intendit ou escriptures principales, *De principale schriftueren vander sake in questie.*
- Intenter vne action de bonne foy, *Teghen yemanden actie op goeder meyninge instellen.*
- mal Intenter vn proces, *Een proces qualijc instellen.*
- Intenter, *Bestaen, Beghinnen oft versoecken.*
- proces mal Intenté, *Eē proces qualijc ingestelt.*
- Intentation, *f. Versoec.*
- Intentif, *m. Aenmerckich.*
- l'Intention d'une personne, *De meyninghe, Voornemen ofte intentie van eenen mensche.*
- faire ou dire quelque chose à bonne Intention, *Iet ter goeder meyninghe doen oft segge.*
- de quelle Intention? *Tot wat meyninghe ofte intentie?*
- Interceder pour aucun, *Voor yemanden ten besten spreken.*
- defense Interatiue, *f. Verlet oft verbot voor de tweede reyse.*
- Intercesseur, *m. Middelaer, Scheydtsman oft voorbidder.*
- Intercession, *f. Verbidtinghe.*
- Interdire, *Verbieden.*
- Interdict, *m. ou Interdiction, f. Een verbot.*
- Interest, *m. Verlet, Schade.*
- prendre à Interest, *Op interest nemen.*
- tu n'y as point d'Interest, *Ghy en hebter gheē verlet, schade oft verlies by.*
- j'y ay grand Interest, *Ich hebber groot vercor, verlet oft verlies by.*
- entre le dict & le fait y a grand Interest, *Tusschen is segghen en doen is groot verschil.*
- Interesser aucun, *Iemandens schade aendoen.*
- Interesser l'honneur d'aucun, *Iemandens blameren oft diffameren.*
- la partie Interessée, *De gene die beschadicht is.*
- vn homme fort Interesé de sa personne, *Een die crane oft swac van lijue is.*
- Interjectei, *Tusschenworpen.*
- il Interjecterent quelques, &c. *Sy mengheldender onder sommighe, &c.*
- Interieur, *f. De binnenste, Dat meer innewaerts*
- Interieurement, *Innewaerts, (is)*
- Interiner vne rogue ou petition, *Iemants begheerte consenteren.*
- Interloquer, *Tusschen oft onder malcanderen.*
- Interlocution, *f. Tusschensprekinge. (sprekē)*
- Interlocuteurs, *m. Tsamen sprekers.*
- Interlocutrice, *f. Tsamen sprekerisse.*
- les Interlocutoires, *m. De tusschen-redenen.*
- sentence Interlocutoire, *f. Een tusschen ghesproken uonnisse voor de diffinitie.*
- Intermettre, *Somtijts ophouden oft achterlatē.*
- Intermis, *m. Opghehouden.*
- Intermission, *f. Ophoudinghe.*
- faire Intermission, *VVistellen.*
- faire Intermission, *ophouden.*
- Interminé, *Infini, m. Sonder eynde.*
- Internal, *m. Inwendich.*
- Interpeller, *Tusschen beyden spreke, Inde rede ne vallen.*
- Interpellation, *f. Belettinghe van yemants propoof.*
- Interpellateur, *m. Die in eens anders rede waert oft spreeft.*
- Interposer son jugement, *Sijn aduijs oft goet duncken ghenen oft segghen.*
- Interposément, *m. ou Interposition, f. Tusschen-stellinghe. (tjys)*
- par Interposition, *Somwylen, By wylen, Som-*
- Interpreter, *Beduyden, VVilegghen, Verclaren.*
- Interpretation, *f. VVilegghinghe, Bediedinghe.*
- Interprete, *ou Interpretateur, m. VVileggar, Bedieder.*
- Interroguer, *Vraghen, onder vraghen.*
- Interrogation, *f. Vraghe, Vraghinghe, onder vraghinghe.*
- Interrogatoires que l'on fait aux criminels, *f. Examinarien, onder vraghinghen die men doet de misdaadighen.*
- Interrogateur, *m. onder vragher.*
- Interrompre, *Int middē breken, ouermits bre-*
- Interruption, *f. ouermids brekinghe. (ken)*
- Intervalle, *m. Spatie.*
- par Intervalle de tems, *Door langhen tijt.*
- Intervenir, *Tusschen beyden comen.*
- les Intestins, *m. Dinghewant.*
- Intestines tenues, *De cleyne dermen.*
- guerre Intestine, *Inlandischen krijch.*
- Inthronizer, *Inden troon stellen.*

Inthronizé, m. *Inden troon ghestelt.*
 Inthronization, f. *Inden troon stellinghe.*
 Intime, c. *D' alder voorste ende binnenste.*
 Intimer, *Laten weten, De wete doen.*
 Intimer la guerre, *De oorloghe bootschappen of ontboden.*
 Intimé, m. *De wete ghedaen, Ontboden.*
 l'Intimé, m. *Dien de wete ghedaen is.*
 Intimation, f. *Vete.*
 Intiment, *Seer hertelyc, Vtermasen.*
 Intimentement aimer, *Hertelycken, van herten, ofte vtermasen seer beminnen.*
 Intimider, *Verueeren.*
 Intimidé, m. *Veruert.*
 Intituler, *Intituleren, naem oft titel gheuen.*
 Intitulé, m. *Ghenaemt, Gheheeten.*
 Intitulation, f. *Intitulatie, Naem oft titel gheuinghe.*
 Intolérable, c. *Onuerdrachlyc.*
 Intolérablement, *Onuerdrachlycken.*
 Intolerance, f. *Onuerdrachlycheyt.*
 Intoxiquer, *voez Euenimer.*
 Intractable, c. *Onhandelyc, Onghetemt, Onbestiert.*
 Intrinséc, m. *Innelyc, Inwendich.*
 Intrinséquent, *Inwendichlycken.*
 Intriquer, *Inwinden, Verueren.*
 Intriquéement, *Bestridelyc, Verwertachtich.*
 Intrication, f. *Verwerringhe.*
 Introduire, *Inleyden.*
 Introduit, m. *Ingheleyt.*
 Introduction, f. *Inleydinghe.*
 Introite, m. *Inganc.*
 Intruz, m. *Die hem sonder recht yewers in steect.*
 Intruz en vn benefice, *Die sonder recht eenighe benefice aenueert oft aenmeert.*
 Intrusion, f. *Onrechte possessie ofie aenueerdin-
 Inuader, Inuaren. (ghe.)*
 Inuafeur, m. *Inuærder.*
 Inuafible, c. *Daermen niet inuaren noch ingaen en mach.*
 lieu ou fort Inuafible, *Een plaetse of slot dat onwinnelyc ofie onbeclimmelyc is.*
 Inuaincu, m. *Onuerwonen.*
 Inualide, c. *Cranc, Machteloos.*
 Inualider te dire des tesmoings, *Tfegghen vande ghetuyghen te niete doen.*

Inuectiuer, *Injurieren, Ouerlasten met uoorden*
 Inuectiue, f. *Ouerlast van lasterighe woorden.*
 Inuenter, *Vinden, Versieren.*
 Inuenté, m. *Ghevonden.*
 Inuenteur, m. *Vinder.*
 Inuenteur de menfonges, *Leughenaer.*
 Inuenteresse, ou Inuentrice, f. *Vinderesse.*
 Inuentif, m. *Ingenicus.*
 Inuention, f. *Vindinghe.*
 c'est mon Inuention, *Tis mijn bedrijf oft voortstel.*
 les Inuentions des aduocats, *De dichtunghe oft versieringhe vande aduocaten.*
 Inuentaire, ou Inuentoire, m. *Een inuentaris, oft register ende tafel.*
 Inuentarier, ou Inuentorier, *Inuentarieren, Inden inuentaris stellen oft setten.*
 Inueltiguer, *Op den speur soecken, vinden na dat men wel ghesocht heeft.*
 Inuestir, *Besitten, In besit hebben.*
 Inuestiture, f. *Besit, Besittinghe.*
 Inueterer, *Verouden, Verouderen, Oudt worden.*
 Inueteré, m. *Veroudt, Veroudert.*
 Inuincible, c. *Onuerwinnelyc.*
 Inuiolable, c. *Onscheyndelyc, Onbederuelijc.*
 Inuiole, m. *Onghescheynt.*
 Inuiolement, *Onuerderslycken.*
 Inuiter & inciter, *Opruyden, Toestieren.*
 Inuiter au souper, *Ten auontmael nooden.*
 Inuité, m. *Ghenoot.*
 les Inuités, *De ghenoode, Die ghenoot sijn.*
 Inuitement, m. ou Inuitation, f. *Noodinghe.*
 * faire Inuitement, *Noode oft ongheerne doen.*
 Inuoluntaite, c. *Ongheuwilich.*
 Inuoluntaireté, f. *Ongheuwilicheyt.*
 Inuoluntairement, *Ongheuwilichlycken.*
 Inuolution de procesz, f. *Belemmeringhe van processen.*
 Inuoquer Dieu à son aide, *Godt tot hulpe roepen ofie aenroepen.*
 Inuocation, f. *Aenroepinghe.*
 Inurbain, m. *Onghemaniert, Bot, Onbeleef.*
 Inurbanité, f. *Onghemametheyt, Onbeleefth.*
 Inusité, m. *Onghebruyt, Ongheuseert.*
 Inutile, c. *Onnut, Onbequaem.*
 Inutilement, *Onnuttelijcken, Onbequaemlycké*
 Inutilité, f. *Onnutticheydt, Onbequaemheydt,*
 On-

Onproffijt.

I O

I O

IOEV, voyez Iouer.
Iæudi, m. Donderdach.
Ioindre, By voeghen, Aencoppelen.
se Ioindre à aucun, Hem by yemanden voegē,
Ioindre quelqu'un, Iemanden achterhalen.
Ioinct, m. Ghevoecht.
Ioimt qu'il, &c. Indien hy, &c.
Ioimt aulli, Midts dien ooc.
Ioignant, By ofi vast aen.
tout Ioignant, Vast aen een.
Ioincture, f. Een lit ofi tsamen-voeghinghe
van leden.
Ioli, m. Lustich, Hupsch, Fraey, Blyde.
Ioliet, m. Blyachtich, Fraeyachtich.
Ioliment, Blylic, Fraeykens.
Ioliment veltu, Fraeykens ofi costelijc ghecleet.
Iolité, f. Lusticheyt, Fraeyheyt.
Iolueté, f. Blyschap, Vreucht, Vrolycheyt.
Iolueté d'accoutrement, f. Cieraet van
cleederen.
qui n'a point de Iolueté, Swaermoedich, Die
gheen couragie en heeft.
Iombarde, f. Huy slooc, Donderbaert.
vn Ionc, Biese.
Ionc marisc, Merchbiesen.
Ioncher vne sale, Een sale met biesen ofi een-
nich groen cruyt bestroyen. (cruyden.)
Ionchée, f. Cruytbedde, ofi Prieel van groene
Ioncher les fleurs deuant les porceaux,
Roosen voor de werckens stroyen.
de la Ionchée, Gras ofi groen cruyt.
Ionchées, f. Buffels van biesen, Stroyfel.
chambre Ionchée d'herbe verde, Een cam-
mer met gras ofi groen cruyt bestroyt.
Ioncheur, m. Bedriegher, Leughenaer.
Ionkler, Guychelen.
Ionclerie, f. Guychelrije.
Ioncleur, m. Guychelaer.
de la Iotte, Vaermoes.
Iou, voyez Ioung.
Ioubarbe, voyez Iombarde.
la Ioue, De wanghe ofi kaecke.
Iouée, f. Een soufflet ofi kinnebaclach.
bailler vne Iouée, Een soufflet, kinnebaclach
ofi oorbandt gheuen.

I O

Iouelles, VVingarden aende diuersse reken-
ghebonden.
Iouelle, f. Eenen waghen ofi slooc daermen den
waghen op leydt.
Iouer, Spelen.
se Iouer à quelqu'un, Met yemanden spelen.
Iouer à cassepot, Breecpot ofi blint-pot spelen.
Iouer à chatelets, Peerdeken op spelen.
Iouer à pignettes, Dullemoeyken spelen.
Iouer à pique en cul, Coeckoec heerken rijd'ic
welspelen.
Iouer à la fossette, Int putteken ofi Stuyt-put
spelen.
Iouer à per ou non, Paer ofi onpaer, Effen-
ofi oneffen, ofi Ghelyc ofi onghelyc spelen.
Iouer pour bon, Om goet ofi in ernstc spelen.
Iouer à la paume, Caetsen.
Iouer à cartes, Caerten.
Iouer à dets, Dobbelen, Tuyschen.
Iouer à quilles, Keghelen.
Iouer à ou aux dames, Danmen.
à qui Iouera le premier, VVie d'ersse sijn ofi
eerst spelen sal.
Iæu, ou Ieu, m. Spel.
entrer en Ieu, Beghinmen te spelen.
par Ieu, In spel.
en se Iouant, Al spelende ofi gheckende, In spel
Ioueur, m. Speelder. (ofi joc.)
vn Ioueur ordinaire, Dobbelaer, Tuyscher.
Ioueur de fleute, m. Een pijper, fluyter.
Ioueur de farces, Camer speelder.
Ioueurs d'espée, Schermers.
Ioueurs de passe passe, Guychelaers.
Iouflu, m. Een die opgeblasen caecken heeft.
vn Ioung, Een joc.
se soubmettre au Ioung matrimonial, Hou-
Iouien, m. Die ofi dat van Iupiter is. (wen.)
Iouir, Iet ghebruycken ofi vseren soot hē gelieft.
Iouir d'un heritage, Eenich erfgoet besittē.
ende de vruchten daer af ghenieten.
Iouir à sa vie, Sijn leuen lanc ghenieten.
Iouissant, m. Ghениetende, Ghebruyckende,
Besittende.
Iouissance, f. Ghениetinghe, Ghebruyckinghe,
Besittinghe.
Iour, m. Dach.
Iours aulli se prend pour vie, comme, Finer
les

ses jours, *Sijn leuen voleynden, Steruen.*
dès le point du Jour, *Metten dageraet, Smorghens vroech.*

le Jour point, *Het wort dach oft licht.*

le Jour s'abaisse sur le soir, *Het wort auont.*

il est ja grand Jour, *Het is alreede schoon dach de Jour, By daghe.*

en plein Jour, *Smiddaechs, Inde hitte des daechs, oft in schoonen daghe, Voor al de werelt Int openbare.*

au Jour dit, *Ten ghesetten daghe.*

viure au Jour la journée, *Niet voor de morgen besorcht sijn, Sonder sorgh oft sorgheloos leuen.*

Jour de ma vie ou de ta vie, *Noys, Nimmermeer.*

ce Jour d'huy, *Defen dach, Van daghe.*

au Jour d'huy, *Heden.*

de Jour en jour, *Van daghe te daghe, Dade Jour à autre, Ouer ander dach. (ghelijcx.*

le Jour d'apres ou ensuiuant, *Tsanderdaechs le Jour de demain, Morghen, Den dach van morghen.*

le Jour de deuant, *Sdaechs daer te woren.*

Jours de cessation, *Vierdaghen.*

un Jour festé, ferial, où solemnel, *Heylich-Jours caniculaires, Hontsdaghen. (dach.*

Jour de poisson ou Jour maigre, *Vischdach.*

Jour ouvrier, *VVerdach.*

estre à son dernier Jour, *Int eynde van sijnen leuen sijn.*

faire Jour, *Daghen, Dach worden.*

faire Jour, *Erghens een gat in maken om datter den dach door schijnen soude.*

faire Jour en vne muraille, *Een lochtgat inden muer maken.*

bailleur de beaux Jours, *Schooncounter, Schoontael.*

le Jour d'vne peinture, *De klaerhz oft licht van eenighe schilderije. (ghen dach.*

Journée, f. plaisante Journée, *Eenen lusti-*

me Journée, f. *Dachreysé.*

Journée, f. *Den arbeyst, Moeyte oft werc van eenen dach.*

il vous est deu quatre Journées, *Hy is v vier daghen schuldich.*

une Journée, *Eenen slach oft strijt.*

liurer Journée à l'ennemy, *Den vyant strijt of slach leuereen. (sen.*

perdre la Journée, *Den slach oft strijt verlie-*
la Journée d'un ouvrier, *De taecke of dach werc van eenen arbeyder.*

besongne faite à la Journée, *VVer by dachhuere oft dachloonghedaeen.*

marcher à grandes Journées, *Groote dachreysen doen oft gaen.*

Journellement, *Daghelijcx, Alle daghe.*

le Journal, ou papier journal, *De ciadde, Den daghelijfchen handelboec.*

Journalier, m. homme Journalier, *Variabel mensch oft die van menigerhande sinné is.*

labeur Journalier, m. Peine journaliere, f. *Daghelijfchen arbeyst oft loon.*

Ioustes, f. *Steecspel.*

Iouster, *Steecspelen, Steecspelspelen, Tournoyé.*
faire Iouster les cocqs, *De hanen doen vech-*

Iouuence, f. *De jechts, Ioncheyt. (ten.*

Iouuenceau, ou Iouuencel, m. *Ionghelinc.*

Iouuenceulle, f. *Ionghe dochter.*

Iouxt, *Aupres, By, Ontrent.*

Ioyaux, m. *Iuweelen.*

Ioyauillier, m. *Iuwelier.*

Ioye, f. *Blyfchap.*

donner Ioye & lieffe, *Verblijde, Blijde maken, Blyfchap aendoen.*

estre en Ioye, *Bly oft verblyt sijn.*

avec Ioye, *Blydelijc.*

filles de Ioye, *Een hoere.*

Ioyeux, m. *Bly.*

Ioyeuse, f. *Blye, Blyde.*

je suis Ioyeux de, &c. *Je verblide my van, &c.*

Ioyeux & recreatif, *Ghenuechlyc, Plaisant.*

chose Ioyeuse, *Ghenuechelycke en drollige sake.*

Ioyeulement, *Blydelijc.*

Ioyeufté, f. *Blyfchap.*

I R A, *Iray, voyez Aller.*

il n'en Ira pas ainsi, *Ten sal soo niet gaen oft gheschien.*

je m'en Iray de toy, *Ik sal van v wech gaen.*

Ire, f. *Granschap.*

Irer, ou Airer, *Vergrammen.*

Iré, m. *Vergramt.*

Ireux, m. *Gram, Toornich, Vergramt.*

I R

Ireusement, Grammelijc.
 Ironye, f. Beschimpinghe, Bespottinghe, Gheueynshoyt, Als men metten mont anders spreekt dan men meynt metter herten.
 Irraisonnaable, c. Onredelijc.
 Irraisonnaablement, Onredelijcken.
 Irrecuperable, c. Dat men niet wederom krijghen en mach oft can.
 Irremediabile, c. Onheylsaem, Daer gheen remedie teghen en is.
 Irremissible, c. Onuerghelijc.
 Irremissiblement condanner, Verwijzen sonder eenighe remissie, gratie oft ghenade.
 Irreparable, c. Onuerbeterlijc.
 Irreprehensible, c, f. Onberispelijc, Onbegrijpelijc, Onstraffelijc.
 Irreprehensibilitè, Onbegrijpelijcheyt, Onberispelijcheyt.
 Irreprehensiblement, Onberispelijcken, Onbegrijpelijcken, Onstraffelijcken.
 Irreuerence, f. Onghehoorsaemheyt, Oneerbiedinghe.
 Irreuerent, m. Onghehoorsaem, Onbeleeft.
 Irreuerement, Onbeleefdijcken, Sonder eerbiedinghe.
 Irreuoicable, c. Onwederroepelijc.
 Irreuoicablement, Sander wederroepinghe, Onwederroepelijcken.
 Irrision, f. Bespottinghe.
 Irrite-mer, m. Dat de zee tercht, beroert oft versloort, twort ghemeynlyc den Noordè wint toeghevoecht.
 Irriter, Tergen, Quellè, Gram maken, Vergramè.
 Irriter l'un contre l'autre, D'een op dander
 Irrité, m. Ghetercht, Vergramt. (hisschen.
 Irritant, m. Terghende.
 chose Irritante, Een sake die tot gramschap verweeft oft yemanden tercht.
 Irritation, f. Terghinghe.
 Ironye, voyez Ironye.

I S

une ISLAYE, f. Een plaetse daer veel bantvoeden, wiffen oft teenen waffen.
 une Isle, Een eylant.
 Islette, f. Een eylandeken.
 Isnel, m. Rasch, Snel, Floecx.
 Isnellement, Raschelijc, Snellijc.

I T I V

Isope, m. Ysope.
 Israèl, Israel.
 Israelite, m. Israëlijc.
 Israelite, f. femme Israelitide, Israelitinne.
 peuple Israëlitique, Tvolc Israels.
 Issir, VVtgaen, VVicomen, VVtspringhen.
 il Est, Hy camt oft gaet wt.
 Issant, m. VVicomende, Int wtgaen.
 Issu, m. VVtgheromen.
 Issu de bas lieu, Van cleynder aecomste gecomè.
 l'Issue de quelque chose, f. Den wtganc, t'eynde oft voleydinghe van eenich dinc.
 donner bonne Issue, Voorspoet gheuen.
 l'Issue, Tol oft tribuyt diemen gheeft als men eenighe coopware wtvoert.

I T

I T E M, Noch, Daerenbouen, Item.
 par petits Item, By articulen, By capittelen.
 Iterer, Hernemen oft herdoen.
 Iteration, f. Herneminghe oft herdoeninghe.
 Iteratiuement, VVederom, Anderwerf.

I V

le I V B E, ou pulpitre, m. Een lessenaer of sanghers camer.
 Iubè, m. Schorisse, Schorte oft keel.
 le Iubilè, m. Een afaet die ten hondert jarè eens ghegheuen wort.
 Iubiler, Verblyden.
 Iubileux, Blydelijc, Vrolijc.
 se lucher, Te recke gaen als de himnen.
 Iuc, Iuchoir ou Iucheoir, m. Een racke.
 peuple Iudaïque, Het jooisch volc, de Ioden.
 Iudaizer, De Ioden maniere van lenè aennemè.
 Iudicature, f. Office de judicature, D'officiende ampt om te moghen rechten.
 Iuge, m. Een rechter oft Scheytsman.
 Iuge criminel, Rechter ouer saken vande lijue.
 Iuges subalternes, Rechters van eenighe stedè.
 Iuges laiz, VVeerlijcke rechters.
 auoir Iuges propices, De rechters sat sijnen voordeele hebben.
 Iuger, Oordeelen, VVijfen.
 Iuger & arrester, Ordineren.
 Iuger & estimer, Meynen, Achten. (ere.
 Iuger mal de, &c. Quaet vermoedè hebbè wā.
 Iuger aigrement, Een scherp vonnisse gheuen.
 Iuger vn proces, Een proces wijfen.

Ioger sur le champ, *Staets-voets sententie gheuen.*

Iugé, m. *Gheoordeelt, Ghewesen.*

chose Iugée, f. *Ghewesen oft geoordeelde sake.*

Iugement, m. *Een oordeel oft vonnis.*

vn grand Iugement & vis, *Een cloec verstant interposer son Iugement, Sijn aduys gheuen, Sijn ghevoelen segghen.*

faire Iugement d'aucun, *Iemanden na den schijn oordeelen.*

mener en Iugement, *Voor trecht leyden.*

au Iugement de &c. *Naert seggen van, &c.*

selon mon Iugement, *Na mijn ghevoelen, Verstant oft meyninghe.*

le Iugement d'vn proces, *De wtinghe oft vonnis van een proces.*

Iugemens nuls, *Vonnissen die van gheender weerden en sijn.*

Iugemens precipitez, *Vonnissen die verhaest ofte haestich ghegheuen sijn.*

Iuif, ou Iuid, m. *Een Iode.*

Iuifuerie, f. *Ioodschap.*

Iuillet, m. *De Hoymaent.*

Iuing, m. *De Vfedemaent.*

des Iujubes, *Iujuben.*

Iumeau, *voez Gemeau.*

Iumelle, f. *Tweelinghe.*

Iumellets, *Tweelinghen.*

Iumelles aussi sont les deux grosses pieces montans d'vn pressouier, *De twee grooste opgaende houten van een wijnperse, die sluyt tusschen de schroeu, de spille tusschen het rat ende den balc vande voorgenoede wijnperse.*

une Iument, *Een merie.*

Iune, Iuner, *cherchez Jeune, Jeuner.*

Iuoire, m. *Yuoir.*

Iuppe, *Een keel, Schorffe oft schorte.*

Iuppiter, *Den Coninc van Creten oft Candien.*

Iuppiter, *Een vande seuen Planeten.*

Iuppiter selon les Alchemistes, *est le metaill que nous appollons Cuyure, Coper.*

Iurer, *Sweeren.*

Iurer Dieu, *By Godt sweeren, oft Godt tot ghetuyghe nemen.*

faire Iurer, *Doen sweeren, Den eedt afnemen.*

Iurez, *De ghesworen meesters van eenige conste.*

Iurement, m. *Sweeringhe.*

caution Iuratoire, *Borghen met bevestinghe van eede.*

Iurisdiction, f. *Iurisditie, Gbewelt oft gerechtigheyt yet te houden oft te besittien.*

exercer Iurisdiction, *Dinghen oft rechts houdē*

Iuridique, c. *Ceste matiere est juridique, De questie is ghelegghen in de rechten.*

Iuridiquemet ordōner ou arrester, *Rechtueerdelyc oft na recht wysen oft ordonnyen.*

Iuriconsulte, ou Iuriste, m. *Een jurist oft gheleerde inde rechten.*

de l'Iuroye, m. *Oncruyt.*

Ius, m. *Sop, oft Druypende, vlietende voch- tichyt.*

* Ius, Af. *mettre Ius, Afdoen oft aflegghen.*

ruer Ius, *Afwerpen.*

Iusier ésoiseaux, m. *De maghe oft crop van eenen voghel.*

Iusques, Tot.

Iusques à ce que, &c. *Tot dat, Ter tijt oft totter tijt dat, &c.*

Iusques à Anuers, *Tot Antwerpen toe.*

Iusques à quand? *Tot wanneer?*

Iusques où? *Hoe verre?*

Iust, ou Ius, *Vleessop, Cruysop, Dunne potagie.*

Iuste, c. *Rechtueerdich.*

Iustement, *Rechtueerdelyc.*

Iustice, f. *Rechtueerdicheyt.*

Iustice rigoureuse, *Straf recht.*

Iustice criminelle, *Trecht vanden lijue.*

Iustice fongiere, *Grondt recht.*

haute Iustice, *Hooch recht, Dat put ende galghe vermach.*

grand ou bon Iusticier, *Een goet rechter, Die goet recht doet.*

je ne suis ton Iusticiable, *Ghy en vermencht ouer my gheen recht te doen.*

se Iustifier, *Hem seluen onschuldigen oft rechtueerdich maken.*

* Iustifier, *Effen oft ghelijc maken.*

Iustificatiō, f. *Rechtueerdichmakinge, Onschul-*

L A

L A, Daer.

il demeure Là, *Hy woont daer.*

Là où je suis, *Daer ic ben.*

Là où tu es, *Daer ghy zijt.*

Là sus, Là haut, Là bas, *Daer bouen, Daer beneden.*

- Là bas, Là en bas, L'en bas, Beneden, Daer beneden.
 La femme, La matiere, De vrouwe, De materie.
 Labeur, m. *Arbeyt.*
 Labeur extreme, *Vvinnemenden grootē arbeyt.*
 Labourieux, m. *Arbeydelijc.*
 Labourieusement, *Arbeydelijcken.*
 Labour ou Labourage, m. *Landt bouwinghe, Ackeringhe.*
 Labourer, *Arbeyden.*
 Labourer la terre, *Het landt ploeghen, Ackeren ofi bouwen.*
 Labourer à la charrue, *Eren, Ackeren.*
 Labouré & fait avec grande peine, *Fearbeydt.*
 qui n'est point Labouré, *Onbearbeyt.*
 Labourer, m. *Ackerman, Arbeyder.*
 un Lac, m. *Een poel ofi staende water.*
 Lacage, m. *Lackagie.*
 Lacerer, *Scheuren, Verscheuren.*
 Laceré, m. *Ghescheurt.*
 Laceration, f. *Verscheuringhe.*
 Lacerte, *voez Lailard.*
 parler Laconiquement, *Cort ofi int corte.*
 Ladre, c. *Melaetsch.* (spreken.
 porc Ladre ou surlemé, *Ongansch vercken.*
 Ladrerie, f. *Laz erije, Melaetsbeyt.*
 Ladrerie de porc, f. *De onganscheys van een vercken.*
 Ladresse, f. *Melaetsche vrouwe.*
 Lai, m. *Een leec mensche, Dat gheen clerc en is.*
 gens Laiz, *Leecke ofi weerlijcke lieden.*
 * Lai, *voez Lé.*
 Laiçt, m. *Melc.*
 Laiçt esburré, *Botermelc, Kernmelc.*
 Laiçt caillé, *Gheronnen melc, Biesl.*
 du Laiçt clair, *Vveye.*
 frere de Laiçt, *Die isamen by een woester ofi aen een memme ghesoghen hebben.*
 Laiçtage, m. *Suyuel, Alderhande spijse van melc ghemaeft.*
 Laiçtée, f. *De cracht van een teue die haer jonghen ghenopen heeft, ende die somtijts al is effens met eenen melcke voeder.*
 Laiçterie, f. *De plaerse van een landshuys daer men kees en boser ofi suyuel maect.* (gheeft.
 vache Laiçterie, *Een melckoe ofi koe die melc*
- Laiçtiere, f. *vne herbe, Vvolf: melc ofi Gheytemelc.*
 Laiçte ou Laiçtence d'un poisson, f. *De milte ofi kije van eenen visch.*
 Laiçtuc, f. *Lattouwe.*
 Laiçtue pommée, *Crop lattouwe, Ghesstent lattouwe.*
 Laid, m. *Leelijc.*
 Laidé, f. *Leelijcke.*
 richement Laid, *Seer leelijc.*
 chose Laidé à veoir, *Leelijc om vaensone.*
 Laideron, c. *Leelijcachtich, ofi Leelijcachtighe.*
 Laidement, *Leelijcken.*
 Laideur, f. *Leelijcheyt.*
 Laidoyer ou Laidanger, *Injurieren, Blamerē.*
 Laignié, *Hout.*
 de la Laine, *Vvolle.*
 Laine avec le suin, *Vvolle metter yecken, Onghewassen wolle.*
 Lainé ou Lainu, m. *Ghemolt, Dat wolle heeft.*
 Laine faiture, f. *Vvolverc.*
 Lainer, m. *Vvolvercooper.*
 Lailard, m. ou Lailarde, f. *Eē echtrisse ofi ech-Lailardin, m. Dat vande echtrisse comt.* (disse.
 Lailser, *Laten, Verlaten.*
 Lailser sa femme, *Van sijn vrouwe scheidē, Sijn vrouwe verlaten.*
 cest arbre Lailse ses fueilles, *Het loof rijst ofi valt vanden boom.*
 Lailser courre, *Loslaten, Ontcoppelen.*
 le Lailser courre, *De ontkoppelinghe vande honden.*
 au Lailser courre, *Ter wylē datmen de honden los laet ofi ontcoppelt.*
 je l'ay Lailse aller, *ic hebbe hem laten gaen.*
 je l'ay Lailseé ou, &c. *ic hebbe gelatē daer, &c.*
 * je te le Lailse pour, &c. *ic gheuet ofi ic latet vouer voor, &c.*
 * Lailser par testament, *By testamente maken ofi achterlaten.*
 * Lailser de, &c. *Aflaten, Ophouden van, &c.*
 Lailser vne chose & n'en tenir comte, *Eē dinc laten varen, Daer gheen werc af maken.*
 Lailser toutes choses pour, &c. *Alle dinghen laten, achterlaten ofi verlaten om, &c.*
 on Lailsa les armes, *Men leyde de wapenen af.*
 Lailses en venerie, *Den drec van een wite*
- en ou l'ay de son 2
 que sy de luy

vercken, beyr oft wolf, &c.

Laiton, voyez Laiton.

Laiton, m. Laiton.

vn Laiz, Legact, Dat tot eenen testamente ghemael wort.

Lambeau, m. Eenen boort, Bands oft soom.

Lambiquer, Distilleren met een clocke.

Lambiqué, m. Door den alembic ghesdistilleert. mon cueur s'est Labiqué en larmes, Mijn hert is verduwenen oft ghesmolten in tranen.

Lambourde,

Lambriz, m. Sirecsel oft cieragien van solderen.

Lambrisser, Lammeseren, Strecken, Beschietmaisons Lambriffées, Bischoit huysen, Gheue elfde timmeragie.

Lambrunche, f. Wilden mijncaert.

Lame, Een groote verborghen zeebare, die haer verheft na eenen grooten reghen, mist oft na eenen grooten wint.

Lame de cuyure, f. Een koperen plate, Blec.

la Lame d'vn tisserand, Eenen wevers cam.

Lamen, m. ou Lamentation, f. Beweeninghe, Beclaghinghe.

Lamenter, Beweenen, Beclaghen.

Lamenté, m. Beweent, Beclaecht.

Lamentable, c. Beweenlyc, Beclaechlyc.

Lamier,

Lampas, ou Lampast, m. Een ghebrec direle de peerden inden myl comt, ende hun belet te eten, ende gheneest soo haest alse bloeden.

Lampe, f. Een lampe.

Lamperon, m. Lampken.

Lamproye, f. Lampreye, Lampraes.

Lamproyon, ou Lamprillon, m. Lampreyken, Lampraesken.

Lance, f. Een lancie.

courir la Lance vn contre l'autre, Metten lancien deen teghen dander loopen.

Lancés à boete, Lancien bot van yser om int ghenuechte te tournoyen.

Lancette, f. Een vlieme.

Lancer, Schieten, Worpen.

il luy Lança vn dard, Hy werp oft schoot na hem eenen worp-pyl.

* Lancer, Steken metter punte van een lancie.

* Lancer, Het hert met eenen hoop honden wt.

sijn sterfte ende haechbofch op de weggen jagen om dat te veruolghen.

* se Lancer sur aucun, Metter macht yemant aen vallen oft in varen.

il se Lança sur le cheualier, Hy viel metter macht op den ridder.

se Lancer dedans, Met ghemelt in vlieggen oft toelooopen.

* Lancer, Poindre, Steken.

Lancé, m. Cheuaux Lancez, Magerheynen, Afghereden peerden.

Lancette, f. Een vlieme.

une Lande, Les landes de Bordeaux.

Landgraue, Den Lantgraef.

Landier, m. Brandyser.

Landreau, m. petit oiseau, Knauwelken.

Langage, m. Sprake.

vn Langage coulant, Een vloeyende sprake.

avoir le Langage à main, Wel ter talen sijn.

abondant en Langages, Die veel couts heeft.

Langager, Veel spreken oft clappen.

Langagier, m. Een die veel claps en snaps heeft.

Langes, f. Kindsoecken.

Langouste, f. Sprinchaen.

Langue, f. Een tonghe.

la Langue latine, De Latijnsche sprake.

la Langue maternelle, Ons moeders tale oft sprake.

Langue chatouilleuse, Langhetonghe, Die niet verhele en can.

Languette, f. Tonghskien.

* la Languette d'une balance, f. De tonghe oft tonghskien in een balance.

Languard, m. Clappaert.

Languarde, f. Clappeye.

Langueur, f. Queinghe, Flauicheyt.

Langueur & deffailance, Crach, eloofters.

Languir, Quelen, Flau sijn.

Languissant, Quelende, Flau sijnde.

Langoureux, Languide, Queelachich, Flau.

Langoreusement, Flauwelyc.

Lanieres, f. Nestelen.

Lanieres à tenir l'oiseau sur le poing, Sneren daermen de vogel mede op de vuyst hoest.

Lansquener, ou Landtsknecht, m. Een lans knecht oft Duytschen crychsmā,

une Lantetne, Een lamseerne.

Lapereau, ou Lapreau, m. Een Lampraesken,
Lampreel oft jonc conijn.
Lapidaire, m. Een en juwelier.
Lapider, Steeninghen, Met steenen dooden.
Lapidé, m. Ghessteenicht.
Lapidation, f. Steeninghe.
Lapin, ou Lapereau, m. Lampraes, Lampreel
oft jonc conijn.
Lapper, Stabben ghelijc de honden doen.
Laps, par Laps de tems, Bj oft door lancheyt
van tyde, Metter tijt.
Laps de tems, Den loop des tijes.
Laqs, m. Een en stric.
Laqs de lime,
prendre aux Laqs, Stricken, Inde stricken vā-
Laquay, m. Lackey. (ghen.)
Laqueter, Lackeyē, Posten, Loopē als een lackey
Laque, c. Lacmoes, Een soorte vā roode verwe.
Laquelle, De welke.
Laquelle des deux, Welcke van twee en.
du Lard, ou Bacon, m. Spec.
Larder, Larderen.
Larder de fleches, Met pijlen doorschieten.
Lardoire, f. Lardeerpriem.
ou Lardon ou broquart, m. Schimj moort.
baillet Lardon, Een scheutken gheuen, Propert-
lijc ofte al lachend mer yemant spotten.
Large, c. Breet.
au Large, Volcomentlijc, Vvel ende bescheedelijc.
mettre au Large, Int ruymē oft wyde laten,
Lossen, Los maken.
se mettre au Large, De vlucht nemen.
Largement, Mildelijc, Ouer vloedelijc.
promettre Largement, Veel ende milde-
lijc belouen.
c'est Largement assez, Tis meer dan genoegh.
Largesse, f. Miltheyt.
faire Largesse, donner largement, Milde-
lijc gheuen.
crier Largesse, Ouer vloedich roepen.
Largeur, f. Breedde, Bredtheyt.
Dieu Largiteur des victoires, m. Gods een-
gheuer dey victorien.
de la Larme, f. Honichtraet.
* oue Larmē, f. Een en traen.
les Larmes luy sont venues aux yeux, Dwa-
ser lach op den dijc, Twas sijnent hoch water.

jecker force Larmes, Seer weenen oft krij-
ten, Schreyen.
retenir les Larmes, Hem seluen onhouden.
van krijten.
Larmette, f. Traenken.
Larmoyer, Schreyen, Vveenen.
Larmoyé, m. Gheschreyt, Gheweent.
Larmoyement, m. Schreyinghe, Vveeninghe.
Larmoyable, c. Schreylic, Vveerdich om betweēt
oft beschreyt te worden.
Larmier, m. Een looue, oft dac dat voor der wt
comt dan den muer.
le Larmier d'vne muraille, Een schutselaen-
den muer dat den reghen afdraecht.
les Larmiers d'vne maison, Cornissen.
ou Larris, Lant dat onbearbeyt oft ongheploecht
leydt, Braecant.
Larron, m. Een en dief.
Larron de nature, Gront dief.
vn maître Larron, D'ouerste vande dieuen.
Larronneau, ou Larronceau, m. Diefken,
Cleynen oft jonghen dief.
Larronneffe, f. Dieffeghe.
Larronnerie, f. Stelinghe.
oue Larronniere, f. Eenē moorhoec oft moort.
Larrecin, m. Diefte, Dieuerije. (suyt.)
Larreciner, Stelen.
Larreciné, m. Ghestolen.
Larrecineusement, Diefficken.
Las, ou Lasse, m. Mat, Moede, Vermoeyt.
Lasser, Mat ende moede maken, Vermoeyen.
* Lasser, Tendre laqs, Stricken, oft laghen,
legghen.
Lasser toute maniere de laqs, Alderley stric-
ken spannen.
* Lasser des rets, Netten breyen.
Lasser, Rijghen.
se Lasser & trauailler, Hem seluen vermoeyē
Lassé, m. Vermoeyt.
Lassé, m. Ghebreyt.
Lassé, m. Stricken gheleyt oft ghespannen.
Lassé, m. Ghereghen.
Las, ou Lasset, m. Rijchnestel, Rijghsnoer.
Lasseté, ou Lasseure, f. Vermoeych, Moeych.
Lassement, Vermoedelijc.
Lasche, c. Slap.
Lasche à la besongne, Traech int wer.

cordes Lafches, *Loſſe ofi ſlappē coorden.*
 Lafchement, *Slappelijc.*
 ils alloyent Lafchement en beſongne, *Sy*
ghinghender ſlappelijc ofi traechlyc me toe.
 Lafcheté, *f. Slappicheyt, Traecheyt.*
 Lafcheté de courage, *Blooheyt.*
 Lafcher, *Loſſen, Los maken, Ontdoen.*
 Lafcher ſa voix, *Sijn ſtemme cleyder maken.*
 Lafcher d'entre les mains, *Wi ſijn handen*
laten vallen.
 Lafcher la bride à vn cheual, *Het peert den*
toom gheuen.
 Lafcher quelque choſe de ſon droict, *Van*
ſijn rechr aſzaen.
 Lafché, *m. Los, Gheloſt.*
 Lafcif, *m. Oncuysch.*
 Lafcine, *f. Oncuysche.*
 Lafciement, *Oncuyschelijc.*
 Lafciueté, *f. Oncuyscheyt.*
 Lafciueuſes delices, *Oncuysſche welluſtiche-*
lafnier, f. Eenen ghier die dicke ende wolachti-
ghe pluymen heeft.
 Laſſé, *m. Gheſtrict, Inden ſtric ghevanghen.*
 Laſſer, *Laſſé, Laſſer, Laſſeté, voyez Laſ.*
 Laſſeron, *voyez Laicteron.*
 Là ſus, *Daer bouen.*
 il monte Là ſus, *Hy climt opwaerts.*
 vne Late, *f. Een late.*
 choſe Latente, *Verborghen ſake.*
 Latentement, *Bedeitelijc.*
 Lateur de lettres, *m. Een bode.*
 Latin, *m. Latijn.*
 Latinement, *Int latijn.*
 Latiter, *Schuylen, Hem ſeluen verberghen.*
 Latitude, *ou Largeur, f. Breede, Breecheyt.*
 Latrine, *f. Een priuaet.*
 Lauace, *f. Een deluuie ofi ouerloop van waterē*
Lauande, ou Lauende, f. Lauender.
 le Lauandier de, &c. *Den wafſcher ofi La-*
uandier van, &c.
 Lauandiere, *f. Wafſcherſſe.*
 * Lauandiere, *f. Een quicſteert.*
 Lauer, *Wafſchen.*
 baillē moy à Lauer, *Gheefi my water om mijn*
handen te wafſchen.
 ſe Lauer d'vn cas, *Hem ſelue van ernighe ſa-*
ke onſchuldighen.

Laué, *m. Ghewafſchen.*
 Laucur, *ou Lauandier, Lauendier, m. Waf*
Lauendiere, f. Wafſcherſſe. (ſcher.
 Lauement, *m. Wafſchinghe.*
 Lauoir, *m. Een lauoor, Hambeckē, Water vat,*
Lampet.
 vn Laurier, *Een lauwerboom, Laurierboom ofi*
Laxer, Laxeren, Loſſen. (Laurier.
 Laxé, *m. Ghelaxeert, Gheloſt.*
 Laxation, *f. Laxeringhe, Laxatie, Loſſinghe.*
 Lay, *voyez Lē.*
 Lay, *voyez Lai.*
 * Lay, *m. Een heet om eenen ronden dans voor*
te danſſen, Reyliet.
 Laye, *f. Een ſoch.*
 Layer vn bois, *Een boſch houwen.*
 Layette, *f. Laeyken, Doosken.*

L E

LE, *m. Het, Den.*
 Le cheual, *Le patron, &c. Het peert, Tpeert,*
Den patroon.
 Lē, *m. Largeur, f. Breede, Breecheyt.*
 le Lē du drap, *De breede ofi breyde want lake.*
 il a le Lē de deux aunes, *Het is twee ellen,*
des deux Lez, Han beyde ſyden. (breede.
 vn drap de deux Lez, *Een laken van twee-*
derley breyde.
 Leal, *voyez Loyal.*
 Leans, *voyez Liens.*
 Leans, *Hier, Hier binnen.*
 Lecher, *voyez Licher.*
 Lecheſrite, *f. Een braetpanne.*
 Leçon, *f. Een leſſe.*
 rendre la Leçon, *De leſſe opſegghen.*
 Lecta publicata, & regiftrata, *Brienen ofte*
mandementen vanden houe die geleſen, wige-
roepen ende ghecopieert ſijn.
 Lecteur, *Lecture, voyez Lire.*
 Lectrin, *m. Een leſſenaer ofi ſanghers-kamer.*
 Ledanger & Ledoyer, *voyez Laidoyr.*
 Lée ou Laye, *f. Het wiſſen van eē wilt verckē*
ſente Lée, Breede ſtrate ofi wech.
 Legal, *m. Dat der wet aenzact.*
 Legalement, *Wettelijc en.*
 Legat, *m. Legaet, Ambaſſaet.*
 Legation, *f. Wiſſendinghe der ambbaſſaten.*
 Legataite, *voyez Leguer.*

Legier, Licht, Snel.
 Legier de pieds, Rasch oft licht te voete.
 Legier d'esprit, Vlytich van gheeste, Locht van sinnen.
 Legier d'opinion, Lichtveerdich, Ongheslaidich van sinnen.
 conseils Legiers, Onbedachte raetslaghen.
 cheuaux Legiers, Lichte ruyters oft peerden, Licht peerde-volc.
 Legiere, f. Lichte.
 Legierement, Lichtelijc.
 Legierement, Lichtveerdelijc, Onbedachtelijc.
 passer Legierement par dessus, Metter haest oerlooopen.
 Legiereté, f. Lichticheyt, Lichtheyt.
 Legiereté inconstante, Lichtveerdicheyt.
 une Legion, f. Een legio oft getal van 12500. oft van 6000. ende somtijts meer.
 Legionaire, c. Een die in den Legioen is.
 Legistateur, m. Een weegheuer.
 Legist, m. ou Legiste, c. Een jurist.
 Legitime, c. VVettich, VVettelijc.
 Legitimer, VVettich oft wettelijc maken.
 Legitimation, VVettelijcken.
 Leguer, ou Laissier par testament, By testamenten laten, achterlaten oft maken.
 Legataire, c. Dien yet by testamenten ghemaect oft achterghelaten is.
 Legumage, ou Legume, m. Potagie ghelijc eren, boonen, &c.
 Legz, cerchez Laiz.
 Leicher, voyez Licher.
 vendre à L'encant, Metten in troef vercoopen.
 une Lende, f. Een nete.
 le Lendemain, Tjanderdaechs.
 le Lendemain de ce jour là, Tjdaechs oft tsanderdaechs daer na.
 Lenir, Versoeten, Versachten.
 Lenitif, m. Dat versaecht oft versoet.
 Lent, m. Luy, Traech, Lancsaem.
 Lenteur, f. Traecheyt.
 Lentement, Traechelijc, Lancsaemelijc, Luyelijc.
 de la Lente, ou Lentille, f. Een viise.
 Lentilles, f. Sproeten.
 Lentilleux, m. Dier aensicht vol sproeten heeft.
 Lentir, Vertragen.
 Lentir vn instrument, Eenich instrument leeg.

Lentez cete corde, Leecht die snare.
 Lentisque, m. Masticboom.
 L'enuers de la robbe, D'auerechte sijde van à L'enuers, Auerechts, Verkeert. (den roc.
 Leopard, m. Eenen Luypaert.
 Lepre, f. Quade schorfftheyt, Melaeftbeyt.
 Lepreux, m. Melaeftich.
 Lepreulx, f. Melaeftiche.
 Lequel des deux, m. Welc van twee.
 Lesquels deux, De welke twee.
 Lerot, ou Loit, m. Een ratte.
 Lerre, ou Larron, m. Eenen dief. (dief,
 tu es vn faux Lerre, Ghyz zijt eenen valschen
 Lesche, f. Eenen cleynen toom oft breydel.
 Lescher, voyez Licher.
 Leser, comme, Leser la Majesté, Teghen de Majesteyt misdoen.
 Lese Majesté, f. Misdact teghen de Majesteyt.
 Lesse, f. Bant.
 mener en Lesse, Metten bant leyden.
 Lessiue, voyez Lexiue.
 Letargie, f. De slaep oft slapende siefte.
 Letiere, voyez Lichtiere.
 du Leton, m. Latoen.
 Letrin, voyez Lieutrin.
 Lettre, f. Een letter oft brief.
 mente Lettre, Een letterken.
 Lettres missiues, Briuen, Seyntbriuen.
 petite Lettre missiue, Een seyndtbriefken.
 Lettre, m. Gheleert.
 homme de Lettres, Gheleert man.
 Leuain, m. Hefdeech, Deessem.
 pain sans Leuain, Onghedeessent broot.
 Leu, m. Ghelesen.
 il n'y a feu ne Leu, Daer en is vier noch vlam.
 une Leuée, Eenen dijc oft dam.
 Leuées, f. Dycken.
 Leuées, f. De ontbladinghe oft ontblootinghe van de vruchten van eenich erfgoed.
 Leuer, Oplichten, Heffen.
 Leuer en haut, Ophessen, Om hooghe heffen.
 Leuer la table, De tafel opnemen.
 Leuer fins, Pant nemen.
 se Leuer, Opstaen.
 faire Leuer la paste, T deech doen heffen oft
 faire Leuer, Doen opstaen. (opgaen,
 Leuer gendarmes, Krysch-knechten aenmenen

L E

men oft aenschrijven.
 Leur boutique, Eenen winkel oprechten, op stellen oft beghinnen.
 Leuë, m. Op, Ouereynde.
 Leuë, m. Gheheuen, Opgelicht.
 Là dessus la Cour s'est Leuë, Thof is daer op verrocken.
 * Leuëe, f. Tu nous fais icy vne grande leuëe de boucher, Ghy wilt ons hier wat wōders voort stellen.
 Leuement, m. Opheffinghe.
 Leuement de deniers, Lichtinghe oft oplichtinghe van penninghen.
 Leuëfche, ou Leuëlle, f. Leuëfche, een cruyt.
 Leuier, m. Eenen handboom.
 Leuraut, m. Een haesken.
 les Leures & bolieures, Lippen.
 Leureteau, m. Een haesken.
 Leureter, Jonghe hasen worpen.
 Leurier, m. Eenen hasewint.
 hare Leurier, Den roep vande jaghers int jaghen.
 Leurre, m. Instrument de Fauconnier, Een luyere.
 Leurret vn faucon, Eenen valc leeren metten roepe binnen op den luyer te comen.
 Leurter vn homme, Eenen plompaert fatson-
 Lexiue, f. Looghe. (neren).
 Lez, By, Na by.
 Lez la personne du Roy, Neffens, by oft ter syden vanden Coninc.
 Lazard, m. Lezarde, f. Echdisse.
 Lezardin, m. Van een echdisse.
 L'hon, voyez L'on.

L I

LIAISON, f. Bindinghe, Binsel.
 Liard, m. Een oortken.
 du Liarre ou Lierre, m. Eert weil.
 Libelle, f. Citatie brief oft daghinghe.
 Libelle diffamatoire, m. Een schimpbrief.
 adjourner par vn exploit Libellé, Met een citatie brief daghen.
 Liberal, m. Milt, Liberal.
 Liberalement, Liberalijc, Mildelijc.
 Liberalité, f. Liberalheyt, Miltheyt.
 Liberté, f. Vryheyt.
 en Liberté, Vryijc.

L I

estre en Liberté, Vry sijn, Sijn vryheyt hebben.
 Libraire, m. Boecvercooper.
 Librairie, f. Librenijc, Boecvercoopers winkel.
 Libre, c. Vry, Vranc, Onghebonden.
 Librement, Vryijc.
 Licautropes, Eckers.
 Lice, f. Een plaetse met baillien afgheschut daer men steespel metten peerde doet.
 entrer en la Lice, Het steespel aenveerden, Totten steespele comen.
 fuir la Lice, Het steespel weygheren.
 Lice, ou Lyce, f. Een teue.
 faulxe Lice, Valsche teue oft hoere, Een valsche stuc hoers.
 * Lice, f. Een lijste om de bouffels aen t voorschip.
 * Lyce, Een geerde oft coorde daermen de re van iseyl mede gints ende weder haelt aen de voorsienen van ischip door het draecx hoof.
 drap de haute Lice, Fyn laken oft van fijnen draeye.
 tapis de haute Lice, Tapjten van sijne ende cleyne draeyen.
 Licence, f. Oorlof, Consent, Toelatinghe.
 ils ont Licence de, &c. Het is hun toeghelaten, Sy hebben oorlof en consent te, &c.
 Licentier, Toelaten, Consenteren.
 Licentié, m. Toeghelaten, Gheconsenteers.
 Licentié, m. Een Licentiaet.
 Lichefritte, f. Braetpanne.
 Licher, Lecken oft lacken.
 Lichedoigt, m. Lacvingher, Een die sijn dinghen doet met cleyne stucken.
 Liché, m. Gheleef.
 Lichement, m. Leckinghe.
 Licharder, Al leckende verteiren.
 Licherie, f. Leckernijc.
 Licite & permis, Gheoorlooft.
 Licuuns, Scepsop.
 Licol, m. Eenen stric, bass oft strop.
 Licol de cheual, Een mylban, Halfier.
 Licorne, f. Eenen eenhoren.
 Liët, m. Een bedde.
 Liët de matlas, Een matrassen bedde, Lodderbedde.
 petit Liët, Beddeken.
 Liët de camp, Velbedde.
 Liët de justice, Volle vergaderinghe vā rechte.
 Liët

Liets de massonnerie, *Laghen van steenen*
in eenighe metslerije.
 Liètiere, f. *Een robaer.*
 Liètiere qu'on fait aux cheuaux, *Stroobed*
de voor de peerden.
 la Lie de quelque chose, *Ghist, Slijc.*
 Lie, *voyez* Liet.
 chere Lie, *Bly oft vrolijk ghelaet.*
 mener chere Lie ou joyeuse, *Goede chiere*
 Liément, ou Liément, *Blijdelijc. (maken.*
du Liege, m. Corc.
 Lieger, *Corcken ofte corc daer in setten.*
 Liégé, m. *Ghecorth.*
 pantoufles Liegées, *Ghecorste pantoffelen.*
 Liément, m. *voyez* Liet.
 Liément, *cerchez* Lie.
 Lien, m. *Eenen bandt.*
 Liens à lier les mains, *Ermbanden oft boeyc.*
 Liepard, m. *Eenen luypaert.*
 Lier, *Binden.*
 Lier de bandes, *Om winden, Omwindelen.*
 Lier tout entour, *Rontsom binden.*
 Lier par dessus, *Bouen op binden.*
 Lieur, m. *Bindet.*
 Lié, m. *Ghebonden.*
 Liément, m. *Bindinghe.*
 Lieure, Liaison, f. *Aencenbindinghe, Vastma-*
kinghe.
 Lierre, m. *Eertveil.*
 Liefte, f. *Blyschap.*
 donner Liefte, *Verblyden, Blyschap aendoen.*
 Liet, m. ou Lie, c. *Bly, Blyde.*
 Lieu, m. *Een plaetse.*
 petit Lieu, *Een plaetsken.*
 * au Lieu de, &c. *In stede oft plaetse van, &c.*
 de ce Lieu là, *Van daer, Van dier plaetsen.*
 en quelque Lieu, *Erghens. (het sy.*
 de quelque Lieu que ce soit, *Van waer dat*
 * de bas Lieu, *Van cleynen ofte onedelen-*
stamme.
 * dire en Lieu, *Segghen alst pas gheeft.*
 en premier Lieu, *Ten eersten.*
 en autre Lieu, *Elders.*
 en quel Lieu? *Vaer?*
 en quelque Lieu, *Erghens, Iewers.*
 par autre Lieu, *Elderwaerts, Door eenen an-*
deren wech.

* les loix de N. ont encore Lieu, *De wetten*
van N. worden noch onderhouden.
 * faire Lieu à vn autre, *Voor yemanden wijc-*
ken oft opstaen, Hem plaetse maken.
 Lieue, f. *Een myle.*
 Lieure, *Een hase.*
 Lieure rusé, *Eenen schalcken ende doortrocken*
hase, Een loos ende dobbel mensche.
 Leureteau, Leuraut, m. *Haesken, Eenen*
jonghen haes.
 Leureter, *longhe hafen worpen oft voorbrenge*
 Lieutenant, *Lieutenant, Stadthouder oft Ste-*
houder.
 Lieutrin, m. *Een lessenaer oft sanghers-camer*
 Ligature, f. *Binsel.*
 Lige, Homme lige, Vassal, *Vassael, oft Vassel.*
 mô Prince lige & naturel seigneur, *Mijn*
eyghen heer.
 Lignage, m. *Gheslachte, Afscomste.*
 de grand Linage, *Van grooter afscomsten.*
 Lignagier, *Retraict lignagiet, Trecht van*
naehede te nemen ouer onruerlycke goeden
die vercocht sijn.
 Ligne, f. *Een lincie oft rechten trec.*
 * la Ligne ou cordeau d'un charpentier,
Destimmermans rechtsnoer.
 * Ligne à prendre poissons, *Anghel roede,*
Vischroede.
 * vne Ligne d'écriture, *Eenen reghel schrifts.*
 * se deltourner de la droicte Ligne & du
 droicte chemin, *Vanden rechten wech wijc-*
ken, Dolen.
 * heritiers en Ligne collaterale, *Erfghena-*
men die vande dweersse sijde comen.
 il tient cela de Ligne, *Sijn gheslachte heuet in.*
 Lignée, f. *Afscomste.*
 Lignée à aduenir, *Toecomende gheslachte.*
 Ligner, *Bespringhen.*
 le loup Ligne la louue, *Den wolf bespringht*
de wolunne.
 Ligneul, m. *Pecdract, Borsteldract.*
 Lignier, m. *Eenen hoop hout.*
 Ligue, f. *Een bende oft ros, Een verbondt.*
 Ligué, m. *Isamen verbonden oft vereenicht.*
 se Ligner l'un à l'autre, *Faire Ligue, Isamen*
spannen, Hen aen malcanderen verbinden.
 Liguez, m. *Die isamen verbonden oft eens sijn.*

Liguſtre, m. Een ſekere witte bloeme.
 Limace, ou Limaçon, m. Een ſtecke.
 Limaille, ou Limure, f. Vylfel.
 Limande, f. Een en bot.
 petites Limbes de tiſſu, Cleyn ſtuc oft boordt
 ghemeeuen merc.
 Lime, f. Een vyle.
 Limes, f. De ſtachtanden oft de twee wijkjcken-
 de onderſtanden van een wilt vercken.
 Limer, vijlen.
 Limer en fait de venerie, Lecken, Lacken.
 le fleur Lime ſon leureteau, Den haſe
 laſt ſijn jonc.
 langage Limé, Elegante oft vercierde ſprake.
 Limure, f. Vylfel.
 Limiter & borner, Palen, Aſpalen.
 Limité, m. Ghepaelt, Aſghepaelt.
 juridiction Limitee, Sekere beſcheydene
 macht om te rechten.
 les Limites d'une terre, Palen, Frontieren.
 Limitation, f. VVt beſcheydinghe.
 Limitroſe, c. Dat eens anderen lants ghebuer is
 oft naeſt een gheleghen is.
 le Limon d'un chariot, De diſſel van eenen
 wagen.
 Limon, m. Slijc, Slijm.
 eau Limonneufe, f. Slijckachtich water.
 du Lin, m. Vlas.
 ſin Lin, ſijn lijn aet.
 de Lin, Vlaſſen, Lijnen, Dat van vlas ghe-
 maect is.
 Linier, m. Vlasbereyder, Die met vlas hantceert.
 Linaire, ou Lin jaune ſauuage, VVilt vlas.
 la Lineature des mains où gitt la chiro-
 mantie, De ſtrepen inde palm vander hant.
 Linge ſoit delié, Seer ſijn lijnwaet, Sindael.
 Linge mal ſerré, rare, rude & groſſe, Lijn-
 waet dat qualijc gheſloten, ydel, rou en grof is.
 Linge calciné & enlaibeurre, Lijnwaet dat
 met calc ende botermele ghebleyft is.
 Lingette, f. Lijnen lyſten.
 Lingier, m. Lijnwaeter, Lijnwaet-vercooper.
 Lingiere, f. Lijnwaeterſiere, Lijnwaetver-
 koopſtere.
 Lingor de fer ou de plomb, m. Een cloot y-
 ſers oft loot.
 Liniment, m. Beſtrijkinghe, Beſmeeringhe

oft ſaluinghe.
 Linotte, f. Cysken.
 Linueil, m. Een ſlaepplaken.
 le Linteau de deſſus l'huis, Den bouen dorpel
 Linuife, Lijnſaet. (vande deure.
 Lion, m. Eenen leeu.
 Lion rugiflant, Brieffſchenden leeu.
 Lionneau, Lionceau, m. Leeuken, Ionghen.
 Lionne, f. Een leeuwinne. (leeu.
 Lionin, m. Leeu, Dat vanden leeu is.
 Liperquam, ou Luy per qué, Faire de luy
 per quem, Den meeſter achter en veur
 Lippu, ou Lypu, m. VVelghelipt. (maken.
 Lippu chaffieux, m. Leepooghich.
 Lippe, f. Een lippe.
 faire la Lippe, Muxlen, De lippen laten
 hanghen.
 vne Lippée, Een montrvol.
 ſeruir pour la Lippée, Om den coſt dienen.
 Liqueur, f. Druypende vochticheyt.
 Liquide, c. VVeec, Dat vliet ghelijc water oft
 andere vochticheyt.
 Liquide, c. Klaer ende net, dat blyft.
 Liquider les deſpens d'un proces, De coſten
 van eenich proces int nette ſtellen.
 Liquifier, Ghieten, Smilten.
 Lire, f. Een liere.
 Lire, Leſen.
 Lire les Poëtes, De Poëten ouerleſen.
 Lire aux enfans, Den kinderen voorleſen.
 Lisible, ou Liſible, c. Leeflijc, Leesbaer.
 Lecteur, ou Liſeur, m. Leſer.
 Lecture, f. Leſinghe.
 Liron, m. Een ratte.
 Lis, m. Een lie.
 Lis de vent, Ruymen wint, Haluen wint.
 aller au Lis de vent, Ruym ſeylen, Haluen
 wint ſeylen.
 Liſet, m. VVingvaerworm.
 Liſiere, f. Het wierſte van eenich dinc,
 la Liſiere du monde, Het wierſte oft de wier-
 ſte palen vande werelt.
 la Liſiere d'une robbe, Den boort oft rant
 van eenen roc.
 les Liſieres d'un pays, De frontieren oft w-
 terſte palen van eenich lantschap.
 Liſſe, voyez Lice.

- Lisser de la toile, *Het lijnwaet lijfieren, Doen blincken of calandren.*
 toile Liffée, *Ghecalandert lijnwaet.*
 Liffure, *f. Lijfsteringhe.*
 Liste, *f. Eglise entourée d'une liste de dueil, Een kercke die gheheel behanghen is met rouwe.*
 Litharge, *m. Lithargirium.*
 Litige, *m. Twist, Ghekijf.*
 Litiger, *Kyuen.*
 Litigieux, *m. Twijflich.*
 Litorne, *Een voghel vander grootte van een meerle.*
 Liueau, *voyez Niueau.*
 vne Liure, *Een pondt.*
 Liure & demie, *Anderhalf pondt.*
 vn Liure, *m. Een boec.*
 fueilleter les Liures, *De boecken ouerlesen.*
 Liuret, *m. Boecxken.*
 Liurée, *f. Een leueringhe.*
 *Liurée, *f. Een leuereye of Liureye.*
 la Liurée du marié, *De leuereye vanden ghetrouden man.*
 *la Liurée des Chanoines, *Den daghelijc sché penninc of cost die de Canonicken ontfanghen.*
 Liurer, *Leueren, In eens anders macht stellen.*
 Liurer, *Gheuen.*
 Liurer bataille, *Slach leueren.*
 il Liura l'assaut à la ville sur le soir, *Hy dede ontrent den auont eenen storm op de stad.*
 Liurer entre les mains de, &c. *Leueren, of ouerghenen in handen van, &c.*
 Liurer à mort, *Ter doot of ombrenghen.*
 Liurer l'estœuf sur le toict, *Dē bal op gheuen.*
 Liuré, *m. Gheleuert.*
 Liuteur de marchandises, *m. Leueraer van coopware.*
 Lixe, *c. Dat ghesoden is.*
- L O
- les LOBES du foye, *Het wicste vande leuer dat de maghe ronsom bedēh.*
 Locacité, *voyez Loquacité.*
 Local, *m. Sprekende van plaats.*
 Locatif, *m. Een huerline.*
 Loche, *Locke een cleyn riuier vischken.*
 Loche de mer, *Spiernc.*
 Locher, *Vagghelen.*
- il y a tousiours vn clou qui Loche, *Daer is altyt wat dat hem let.*
 Locupleter, *Rijc maken.*
 Locution, *f. Sprekinghe.*
 Lodier, *m. Beddecleet.*
 Lods & ventes, *voyez Lots.*
 Lof, *voyez Loo.*
 Loge, *f. Een hutte of logie.*
 Logette, *f. Hutteken, Huysken.*
 Logette à mercier, *Traem vā eenē creemer.*
 Logicalement,
 Logis, *m. Logijs, VVooninghe.*
 Logis pour les passans, *Een herberghe.*
 peut Logis, *Een herberchskē.*
 changer de Logis, *Verhuysen.*
 Loger, *Logeren, Herberghen.*
 Logé, *m. Ghelogeert.*
 eitre bien Logé, *VVel ghehuysl sijn, Goedc huysē hebben.*
 Loing, *m. Verre.*
 de Loing, *Van verre.*
 d'icy Loing, *Verre van hier.*
 estre Loing, *VVy of verre afftaen.*
 preueoir de Loing, *Langhe of verre van te voren vooisten.*
 Loignet, *m. Verachtich.*
 chemin Loignet, *Verachtighen wech.*
 Loigne, *voyez Longe.*
 Loingtain, *m. Verre.*
 fort Loingtain, *Seer verre.*
 en pays Loingtains, *In verre ende vremde landen.*
 Loingtaineté, *f. Verheyt.*
 vn Loinseau de fil, *Eē clouwē of strene garēs.*
 vn Loir, *m. Een rat.*
 il est Loisible, *Het is gheorloft of toeghelaten.*
 Loisir, *Moeyte, Tijt om yet te doen.*
 estre de Loisir, *ou auoir Loisir, Tijt, stont en moeyte hebben, Ledich sijn.*
 tout de Loisir, *Al met moeyte of met stade.*
 Loist, *Permis, m. Toeghelaten, Gheorloft.*
 il peut & luy Loist de, &c. *Hy can ende mach hem, of hem is georloft ende toeghelaten te, &c.*
 Lomer, *Den naem van eenen man.*
 Lon, *voyez On.*
 Lonce, *voyez Once.*

LONDRES, *Lonnen, de hoofstads van Enghelant.*

Long, *m. Lanc.*

Long tems deuant, *Langhe oft langhen tijt te voren.*

au Long & au large, *Lancx ende breedts, In de lengde, ende breedde.*

escrire tout au Long, *Int langhe schrijuen.*

faire le Long, *Dralen, Trijselen, Lancsaem erghens mede omgaen.*

vn Longard, *Een dralaert.*

Longe de veau, *f. De lange oft loingnie van een calf.*

***Longe**, *f. Een lanc veeter, Eenen nestel van leer daermen den voghel mede vast op de hant hout.*

vn grand Longis, *Een seer lanc mensche.*

Longue, *f. Langhe oft lancheyt van tijde.*

à la Longue, *Metter tijt, Met oft door lancheyt van tijde.*

Longuet, *m. Lancachtich.*

vn peu Longuet, *Een weymich lanc.*

plus Longuet, *Langher.*

Longuement, *Langhen tijt, Langhe.*

Longueur, ou Longitude, *f. Lancheyt.*

Loo, *Den ganc, ifatsoen oft de lengde van een schip, vanden mast af, tot aen deen ende dander boort ghelijc laueert.*

la nauire a tant de pieds de Loo, *Tschip gaet soo diep int lauereu.*

bouter de Loo, *Inden wint stieren.*

Looh, *Een smiltighe inden mont ghelijc draptekens maken.*

Lopin, *m. Een beetken.*

qui suit les Lopins, *Tafelgast, Teloorlecker.*

Loquacité, *f. Ouer vloedicheyt van woorden, Clapachticheyt.*

Loquence, *f. Sprekinghe, Sprake.*

Loque, ou Loquette, *f. Eenen soom oft theghsel van een cleet, oft een vodde.*

Loqueteux, *m. Die armelijc oft slechtelijc ge-cleet is.*

Loquet d'vn huis, *m. Een slooiken, oft de ker-ringhe van een deure.*

Lotion, ou Lorient, *m. Een weduwel.*

LORRAINE, *Lorenyen oft Lostringhen.*

Lors, *Dan, Doen, Doen ter tijt, Te dier tijt.*

Lors qu'il est tendre, *Te wylen dat hy jonc es-teer is.*

Los, *voyez Lots & Loz.*

Losenge, *Ghelfs, Schuyns.*

railler en Losenge, *Gelfs snyden.*

une Losenge, *Een viercantighe figure.*

Losengier, *m. Een couter, Pluymstrijcker.*

L'office du nauire, *De dure van istchip.*

Lot, *m. Een lot oft ghelijcke portie van eenich dinc ghemaect om te deelen.*

faire les Lots d'vne succession à partager, *Tgoet in hoopen stellen om daerom te loien.*

jetter aux Lots, *Lotir, Loten, Tlot worpen.*

***Lot**, *m. Een ghelte.*

Lote, *f. Eenen leckeren visch, by na ghelijc een lampreye.*

Loterie, *f. Een loterie.*

Lotir, Loten, *Tlot worpen.*

Lots, *m. Tghene dat den grondtheere toecomt vanden coop van eenighe erue die tijt gheuen moet.*

Louable, Louablement, *cerchez Louer.*

Louage, Louagier, *cerchez en Louer.*

Loucer, *m. Een spaeye.*

Louche, *c. Scheel, Bijsiende.*

qui est Louche, *Scheelaert.*

***Louche**, *f. Eenen lepel.*

Louchet à creuser fossez, *Een spade.*

Loudier, *voyez Lodier.*

***vn gros Loudier** *ou paillard, Een groot stuc boefs.*

vn grosse Loudiere, *f. Een groot stuc hoers.*

***Loudier**, *m. Arbejder.*

Louer, *Hueren oft verhueren.*

je luy ay Loué ma boutique, *ic hebbe hem mynen winkel verhuert.*

j'ay Loué sa maison, *ic hebbe syn huys ghehuert.*

Louage, *m. Een hueringhe.*

maison de Louage, *Ghehuert huys.*

bailler à Louage, *Verhueren.*

Louagier, ou Locatif, *m. Een huerinc.*

***Louer**, *Prysen, Louen.*

Louer Dieu, *Godt louen en dancken.*

Louer jusques au ciel, *Torten hemel toe verheffen.*

Loué, *m. Ghepresen, Ghelooft, Ghedanct.*

- Louange, f. Prijfinghe, oft lof, Prijs ende eere.
 digne de Louange, Loſwerdich.
 Louanger aucun, Iemants lof ende eere vertellen.
 Louable, c. Prijfelyc, Loſijc.
 homme Louable & de vertu, Een deuchdelyc ende eerlijc man.
 Louablement, Loſijcken.
 Loueur, m. Prijfer.
 Loueſſe, f. Eene die prijft.
 Lougarou, voyez Loungarou.
 Loupe, f. Een klier.
 vn Loup, m. Eenen wolf.
 Loup-ceruiet, m. Een wilde catter vander grootte van enen luypaer.
 Loup-garou, m. Eenen wolf die niet en eet dan menſchen vleefch.
 Loungarou, Een menſche die ſ'licht ſebout ende altoos alleen by nachte gaet, oft eenen die loos ende archliſtich is.
 Loungarou, m. Eenen nachtgheeft, ecker oft weerwolf.
 Loup rauiffant, Eenen grypenden wolf.
 Loup de mer, Eenen zee wolf, oft ſnoec.
 appartenant à vn Loup, VVolfſch, Dat vanden wolf is.
 Loue, ou Loueſſe, f. Een wolvinne.
 Loueteau, m. VVolfken oft jonghen wolf.
 Loueter, Huylen als enen wolf.
 Loueter, VVoluen vooris brengen, oft worpen.
 Loupe, f. Een cliere.
 Lour, m. Bot, Grof, Plomp.
 Lourdaut, m. Botteric, Grouaert, Plompaert.
 Lourdaut & mal auenant, Ongeſchift, Qualyc voeghende.
 Lourdin, m. Botachtich, Boerachtich, Grofachtich.
 Lourdement, Bottelijc, Grofſijc.
 aller Lourdement en belongne, Bottelijc oft plomperghens mede omgaen.
 vn Loutre, m. Een otter.
 LOVVAIN, Leuuen oft Louen, Een ſtadt in Brabandt.

Loungarou Weerwolf

- Louue, Louueteau, Louueter, cerchez Loup.
 Louuete, ou Louuette, f. Een wormken avelde de dieren aen haer huyt cleeft, en bloet ſuycht ſonder ophouden tot dat het herft.
 Louueter, m. VVolf vangher.
 Louuich, m. Gulſich.
 manger Louuichement, Ghierichlyc eten.
 Loy, f. Een wet.
 *elle & ſes ſemblables ont Loy de tout dire, Sy ende haers ghelijcke hebben vermenghen ofte moghen alle dinc ſegghen.
 ſelon la Loy, VVeitelijcken.
 les Loix, De wetten.
 Loyal, m. Ghetrou, Oprecht.
 Loyalement ou Loyaument, Ghetrouwelyc, Oprechtelijc.
 Loyaument, VVeitelijcken.
 Loyauté, f. Ghetrouwey, Ghetrouwichey.
 Loyer, m. Loon, Verdienſte.
 gagner Loyer, Loon verdienen.
 Loz, m. Loſ, Prijs ende eere.
 acquerir Loz, Prijs ende eere behalen.
 Lozenge, f. Een ruyte, oft viercante ſteen.
 L V
 L V, m. Il n'y a neſeu ne lu, Licht, Daer en is noch vier noch vlam, oft licht.
 Lubin, m. Een zeeſnoec.
 Lubrique, c. Slibberachtich, Ghelat, VVankelbaer.
 Lubricité, f. Slibberachtichey, VVankelbaerheyd.
 viure Lubriquement, Een onghetadich oft onſtant vaſtich leuen leyden.
 vn Luc, Een luyte.
 joueur de Luc, m. Luytſlagher.
 Lucarne, f. Lochtvenſter, Lochtgar, Keldergat.
 Lucratif, m. Dat ghewin inbrenght.
 labeur Lucratif, Arbeydt die ghewin by brenght.
 la Lucratiue, Ghewin.
 ſuyure la Lucratiue, Neeringhe doen daer ghewin af coent.
 Luctueux, m. Vol droefheydts oft verdriets.
 Luc, f. Poiſſon, Louwe.

la Luette, f. Het tapken inde keele, Den huych.
 Lueur, f. Schijnfel, Blinckinge.
 la Lueur du soleil, De stralen der sonnen.
 jecter Lucur, Schijnen, Blincken.
 Lugubre, c. Veste lugubre, Rouleedr; Den-
 rou.
 honneurs Lugubres, VVroaert.
 Luiçter, VVorstele.
 Luiçteur, m. VVorsteleer.
 Luiçte, f. ou Luiçtement, m. VVorstelinghe.
 Lutre, c. Schijnen, Blincken.
 Luire au trauers, Doorschijnen.
 Luissant, m. Schijnende, Blinckende.
 estoille Luifante, Een blinckende sterre.
 Luiton, m. Een busebau.
 Lümer, Lichten.
 ceste chandelle Lume mal, Dese keerse
 licht qualyc.
 la Lumière, f. Licht.
 la Lumiere du jour, De claerheyt des daechs.
 Lumiere fort grande, Groot licht, Groot
 claerheyt.
 donner Lumiere, Lichten, Licht gheuen.
 *mettre en Lumiere, Int openbaer oft int licht
 brengen.
 *la Lumiere d'une haquebute, Tlaetgar oft
 troisier van een busse.
 Lumineux, m. Licht, Lichtende.
 Éuminaire, m. Een licht.
 Luminaire, m. Lampe.
 Éumignon, m. Tnuisfel vander keersen.
 L'un & l'autre, Deen en dander, Allebeyde.
 L'un l'autre, Malleanderen.
 Lundi, m. Maendach.
 Lune, f. De mane.
 Lune resplendissante, Clare mane oft manē-
 schyn.
 le decours de la Lune, D'afgaen vade mane.
 D'brekende quartier vander manen.
 la conjonctio de la Lune, ou nouvelle Lu-
 ne, Lunaïson, f. De nieuwe mane.
 le croissant de la Lune, De wassende mane.
 D'wassende quartier der manen.
 Lunatique, c. ou Lunet, m. Maennooghich.
 Lunette, f. Eenen bril.
 Lupin, m. Een zeesnoec.
 Lupin, m. Hoppe.

Lus, m. Eenen snoec.
 Lustre, m. Luyster.
 qui a beau Lustre, Dat schoon inde ooghen is,
 oft schoonen luyster heeft.
 donner Lustre, Luyster oft verwe gheuen.
 eau Lustrale, Blinckende oft schynende water.
 Lur, m. Slie. (VVjwater.
 Luter, Belyicken.
 Luth, m. Luyte.
 Lutaniſte, m. Luytſlagher.
 Luxurieux, m. Oncuysch.
 Luxure, f. Oncuyscheyt.
 Luxurieusement, Oncuyschelycken.
 Luy, m. Hy.
 c'est Luy sans autre, Tis hy, oft hy ist ende
 niemant el.
 L Y
 LYCE, voyez Lice.
 Lypu, m. Ghebit, Die groote lippen heeft.
 faire la Lype, De lippen laten hanghen, oft
 wisteken.
 Lypée, voyez Lippée.
 Lyre, f. Een lere.

M A

AGAREAV, voyez Ma-
 quereau.

Macaut, m. Knapsak.

Macerer, Magheren, Vermagherē.

Macerer son corps, Tubaem

breken oft quellen.

Macerē, m. Magher, Vermagherē.

Machecoullis,

Machefer, Het schuym van yser.

dent Macheliere, Baeltand.

Macher, voyez Macherē.

Macherē, m. Becrosen.

Machine, f. Een groot ghebou oft timmerazie.

Machiner quelque finesse, Eenige schalcheyt
 versieren.

Machiner quelque mal, Eenich quader voort-
 stellen oft brouwen.

Machinateur, m. Een vinder, Versierder oft
 inuenteerder van quæt.

Machination, f. Versieringhe.

Machination & tromperie, f. Bedroch.

Machuré, m. Becrosen.

du Macis, m. Macis, Foelie, Bloem van muscaet.

Mac-

Macquereau, voyez Maquereau.
 Macque, f. Een ruyte, of viercanti figure.
 les cordes font trauerfées & ridees en
 Macque, De coorden sijn diweers of ruytwijs
 ghevlochten.
 Macter, Dooden, Slachtofferen.
 Macté, m. Ghedoot.
 Macule, f. Een smette.
 fans Macule, Onbesmet, Reyn, Suyner.
 Maculer, Besmetten.
 Maculé, m. Besmet.
 Madrer, Crollen, Friseren.
 Madré, m. Ghemarbert.
 bois Madré, Ghemarbert hout.
 Magaut, voyez Macaut.
 Magazin, m. Achterwinckel of pachuys.
 Magdaleons, m. Langhe plaesters, Rollen.
 Magellé, f. voyez Majellé.
 Magicien, m. Toouenaer.
 Magic, f. De conste van toouerijen.
 art Magique, f. Toouerije.
 Magistrat, m. De ouerheyt.
 Magnanime, c. Grootmoedich, Groots.
 Magnanimité, f. Grootficheyt, Grootmoede-
 heyt. lyc.
 Magnanimement, Grootfichlyc, Grootmoede-
 lyc.
 Magnifique, c. Heerlyc, Static.
 Magnificence, f. Heerlycheyt.
 Magnifiquement, Heerlycken.
 parler trop Magnifiquement, Hoochmoede-
 lich of opghetlaftentlyc spreken.
 Magnifier, Groot maken.
 Magnitude, f. Grootheyt.
 MAHOMET, Mahomet.
 Mahometiste, c. Die de sette van Mahomet
 volgt.
 Mai, voyez May.
 vne Maict, Een moelie of broockijste.
 Majesté, f. Majesteyt.
 le ser la Majesté, Teghen de Majesteyt misdoen.
 Majeur, m. Een onder, Onderlinc of onder-
 man.
 la Majeur partie, De meestendeel.
 le Majeur de la ville, Dē meyer van een stadt.
 Majeur-dome, m. Hofmeester.
 Maigne, c. Groot of groote, daer afcōt Char-
 lemaigne, dat is Kaerle de groote.

Maignen, m. Ketelbuter.
 Maigre, c. Magher.
 Maigreté, ou Maigreur, f. Magherkeyt.
 Maigrement, Magherlyc.
 donner Maigrement, Soberlyc of sparichlyc
 daer af gheuen.
 Maiguc, f. VVeye of wye.
 Mail, m. Eenen houten hamer.
 Maille, f. Een myte.
 *la Maille en l'œil, Een schelle inde ooghe.
 *Maille de rets ou filé, f. Een mase, schaeffel-
 of gat van een net.
 cotte de Maille, Pantfier, Ringkelder.
 Maillé, m. Dat een pantfier aen heeft.
 perdriceau Maillé, Ghevordert patryjsken.
 ret Maillé, Ghebreydt net.
 Mailet, m. Een houten hamerken.
 Maillon, m. Looft of jonghe rancke van een
 ghesneden wyngaert.
 vn Maillon, Eenen knoop, stric of tsamenbin-
 dinghe van wiffen.
 Maillot, voyez Emmailloter. in v. 10 de v. hant
 le Mullot des petits enfans, Kinderwinsel.
 quand il estoit en Maillot, Als hy noch inder
 wiegghen lach.
 Main, f. Een handt.
 Main de fer, ou croc à accrocher nauires,
 Een schiphæc of dreyghe.
 à Main gauche, Ter sincker hant.
 changer de Main, Van deen handt in danden
 nemen.
 changer de Main vn sief, Eenich leen veran-
 deren, vercoopen, vermisselen, &c.
 je l'ay en Main, Ic hebt in mijn macht ende be-
 sittinghe.
 estre mis hors à tous les Mains, Op de armē
 wtghedraghen worden.
 estre prest & à Main, Ghereet of voorhan-
 den sijn. (maect)
 faict de Main de maistre, Meesterlyc wel ge-
 de longue Main, Allencxkens, Lanssaemlyc,
 Van langher hant.
 bailler de Main en main, Van hant tot hant
 voorts gheuen.
 combatre Main à Main, Een teghen een of
 hant voor hant vechten.
 jecter les Mains sur quelqu'un, Iemand n-

aenuerden, De hant aen yemant slaen.
 mettre la Main à l'espée, *Mes oft van leer trecken.*
 mettre entre les Mains d'aucun, *Onder yemants subjeftie, macht oft ghewelt stellen.*
 vendre par les Mains des officiers, *Byden heere vercoopen.*
 Main-mise, *f. Aenflaninghe oft handtflaninghe op eenich goet.*
 Main-mise feudale, *Handtlegghinghe die een heere op het leen doet.*
 Main-morte, ou Morte-main, *f. Een onuer-anderlic besitter van eenich leen oft ander erf-goet, ghelijc als eenighe capittele, abdijen, gemeynen ende dier ghelijcke toecomt.*
 heritage en Main-morte, *Erfgoet dat onder de heerschappij van sulcken huysen ghecomen is, ende op een ander niet comen en mach, mits dat het niet vercocht en can worden.*
 Main-souueraine, *Van hoogher hant oft vermenighen.*
 venant de Main souueraine, *Comende van hoogher hant.*
 *Main de papier, *f. Een hant oft boec papiers.*
 *Main, *m. Vroech.*
 soir & Main, *Vroech ende spade oft laet.*
 Main ou Demain, *Morghen.*
 Mainné, *m. Den ionosten, Den lesten geboren.*
 Maint, *m. Veel, Menich.*
 Mainte, *f. Menighe.*
 Maint cheual, *Menich peert, Veel peerden.*
 Mainte jument, *Veel merrien, Menige merrie.*
 Maints hommes, *Maintes femmes, Veel oft menighe mans en vrouwen.*
 il y a Maints qui, &c. *Duer sijnder veel oft menighe die, &c.*
 Maintenant, *Nu.*
 Maintenant l'un, Maintenant l'autre, *Alf-nu d'een, alsdan ofte alnu d'ander.*
 dès Maintenant, *Van nu voortaan.*
 tout Maintenant, *Van stonden aen, Eenfgacx.*
 est ce de Maintenant que tu l'as apperceu? *Sijt ghijt nu eerst ghe waer gheworden?*
 Maintenir, *Onderhouden.*
 Maintenir la dignité, *Sijn heerlijcheyt ende staet behouden.*
 Maintenir de faux, *Van valscheyt beclaghen.*

Maintenir vertu, *De deucht voorstaen.*
 Maintenance, *f. Onderhoudinghe.*
 la Maintenance, *La pleine maintenance, Rechtrueerdighe besittinghe, Rechte possessie.*
 Maintesfois, *Dicmaels, Dicrijs, Menichmael.*
 Maintien, *Een ghelaet, Comenantie.*
 Maire, *m. Den meyer van een stad oft Coninc-slapel, Connestabel.*
 Maigrue, *f. Weye.*
 Mais, *Maer.*
 Mais que j'aye fait, *Als ic ghedaen hebbe.*
 qu'as tu fait? Mais toy? *Wat hebby ghedaen? En ghy?*
 Mais maintenant, *Maer nu, Ende nu.*
 * Mais, *Meer.*
 il a Mais de quarante ans, *Hy is meer dan veertich jaer out.*
 * Mais, *voez Jamais.*
 Maishuy, ou Meshuy, *Heden.*
 Mainné, *voez Mainné.*
 Maison, *f. Een huys.*
 Maison à louer, *Een huys dat te hueren staet.*
 la Maison de la ville, *Stadthuys oft Raets-huys.*
 * de grande Maison, *Van hoogher oft grooter afcomsten.*
 de bonne Maison, *Van goeden huysen.*
 Maisonnement, *f. Huysken.*
 Maisonnement à bergier, *Een hutte.*
 Maisonnier, *Huysen timmeren oft bouwen.*
 Maisonnement, *m. Bouwinghe van huysen.*
 Maistre, *m. Meester.*
 Maistre d'hostel, *Hofmeester, Dissenfier.*
 le Maistre de, &c. *De principaelste oft opperste van, &c.*
 le Maistre queux, *Den oppercoc.*
 vn second Maistre, *Een ondermeester.*
 Maistre d'escole, *Schoolmeester.*
 estre Maistre sur la mer, *De zee inhouden, Meester op d'zee sijn.*
 estre Maistre de soy-mesme, *Hem seluē konnen bedwingen, Sjns selfs meester sijn.*
 Maistre des oeures, *Werckmeester.*
 le Maistre de la chapelle, *De sangmeester vande capelle.*
 Maistre-varlet, *Meester knecht, Opperswinckel.*
 Maistresse, *f. Meesteresse.*

Maistresse eglise, *De principaelste of opperkercke.*
 Maistrice, ou Maistriser, *Heerschappen, Heerschappij hebben, Egeren.*
 Maistriser les plaists, *Sijn weluisten verwinnen of bedwingen.*
 Maistrise, *f. Meesterschap.*
 Maistrise & empire, *Heerschappij.*
 il y a eu de la Maistrise à faire cela, *Dat is meesterlike wel ghemact, Daer is consie in ghebruyt om dat te maken.*
 avec Maistrise, *Meesterlike.*
 la grand Maistrise, *D'officie vanden opperste hofmeester.*
 Mal, *m. Quaet.*
 Mal au cœur, *Pyne of weedom aen therre.*
 il m'en fait Mal, *Het doet my wee, Het is my pyne.*
 Mal prononcer, *Stamelen, Qualijc wisspreken.*
 il en faisoit grad Mal, *Hy nā het seer qualijc.*
 *Mal de la cantine, *Den loop.*
 Mal de Naples, ou Mal François, *De pocken.*
 Mal caduque, *De vallende siecke.*
 faire Maux, *Quaet of quade sezen doen.*
 Malement, *Quaerlycken.*
 Malade, *c. Sier, Cranc.*
 vn procez bien Malade, *Een proces dat seer na ghesleten is.*
 vn Malade, *Eenen siecken of cranken.*
 faire le Malade, *Den sieckaert maken.*
 Malades, *Siecke ende cranche.*
 Maladis, *m. Siecachtich, Sieckelijc.*
 Maladiue, *f. Sieckelijcke.*
 Maladie, *f. Siecke.*
 Maladie contagieuse, *Halende, smettighe of besmettelijcke siecke.*
 continuele Maladie, *Bybliuende of ghedurende siecke.*
 Maladerie, *f. Siechuyt, Gasthuys, Sieccamer.*
 Maladroict, *m. Vn homme Maladroict, Een ongheschiedt of onbequaem mensch.*
 Maladventure, *f. Ongheluc, Teghenspoet.*
 Maladuisé, *m. Onnoorsichrich, Onbedacht.*
 Maladuis, *m. Onnersichtheyt, Onbedachttheyt.*
 Maladuisément, *Onvoorsichlijcken.*
 Malaisé à faire, *Onghemackelijc of quaet om doen.*

Malaisé à croire, *Onghelooflijc.*
 dard Malaisé, *Onghemackelijcken of onghantsamen pijl.*
 licux Malaisé, *Onghemackelijcke weggen.*
 Malaisément, *Swaerlijc, Onghemackelijcken.*
 Malaite, *f. Onghemac.*
 je suis en Malaite, *ic en ben niet wel te passe of op mijn dreef.*
 Malaisance, *f. Swaricheyt, Difficultheyt.*
 Malandres de cheaux, *Malouenant, m. Ongheschiedt, Qualijc voeghende.*
 Malauifé, *voyez Maladuisé.*
 Malcontent, *Qualijc te vreden, Tonvreden.*
 estre Malcontent de quelque chose, *Eenich dinc qualijc afnemen, Daer in qualijc te vreden sijn.* *(sijnde.*
 avec Malcontentement, *Qualijc te vreden*
 Malcus, *m. Een crom sireert.*
 Maldisant, *voyez Meldire.*
 Male, *f. Een male.*
 Malette, *f. Maelken.*
 Male, *voyez Masse.*
 Malediction, *f. Vervloekinghe.*
 les Malefactions de proces, *f. De ghebroken diem en doet in proces te voeren.*
 Malefice, *m. Een misdaet.*
 Maleficié, *m. Ghescheyt, Verdoruen.*
 Maleficié par charme, *Beroouert.*
 Malegrace, *voyez Malgrace.*
 Malement, *Qualijcken.*
 il me va Malement, *Het gaet qualijc met my.*
 Malencontre, ou Mal'encontre, *f. Ongheluc, Quade fortunie.*
 que Malencontre en as tu à faire? *Was goet jaer heb der mede te doen?*
 Mal'encontreux, *m. Die eenich ongheluc toebrenght.*
 Malengin, *m. Bedroch.*
 Malette, *f. Maelken.*
 Maleuolence, *f. Quaetwillicheyt.*
 Maleur, *voyez Malheur.*
 Malfaisant, *m. Misdoende.*
 Malfacteur, *m. Quaetdoender.*
 Malfait, *m. Een misdaet.*
 Malgrace, *f. Quaey gratie of jonste.*
 en la Malgrace de, &c. *Inde quaey gratie*

M A

- oft inden haet van, &c.
 encourit la Malgrace d'aucun, Iemants on-
 danc behalen.
 Malgracieux, m. Plomp, Bot.
 Malgracieusement, Bottelijc.
 Malgré luy, Teghen synen danc oft wil.
 Malhabile à faire quelque choic, c. Onbe-
 hendich, Onbequaem.
 Malhardi, m. Bloo, Vreesachtich.
 Malheur, m. Ongheluc.
 né de Malheur, Ongheluckelijc gheboren.
 à la Malheure, Te droeuer tyt, Ter quader ure,
 Ongheluckelijc.
 Malheureté, f. Ongheluckicheyt.
 Malheureux, m. Ongheluckich, Elendich.
 Malheureuse, f. Ellendighe, Ongheluckighe.
 chose Malheureuse, Ongheluckighe oft on-
 voorſpoedighe ſake.
 Malheureusement, Ongheluckelijcken.
 Malice, f. Quaetheyt, Boofheyt.
 Malicieux, m. Quaet, Erch, Boos.
 Malicieuse, f. Quade, Boofe.
 Malicieusement, Quaelyc, Booflyc, Erchlyc.
 Malier, m. Een meulenpeert oft dat te meulen-
 draecht.
 Maling, m. Arch, Boos, Quaet.
 Maligne, f. Boofe.
 Malignité, f. Archeyt, Boofheyt.
 Malignement, Quaelyc, Booflyc.
 Malle, Mallette, voyez Male.
 Mal-inener aucun, Iemanden qualijc traſte-
 ren.
 il y a esté Malmené, Hy heeft daer qualijc ge-
 traſteert gheweest.
 Malotru, m. Ellendich doort ongheluc vande
 fortunne.
 Malplaisant, voyez Mauplaisant.
 Malſeant, voyez Meſſeant.
 Mal loigneux, m. Onachtſaem, Sorgheloos.
 Maltalent, m. Quaden mille.
 il a acquis ſon Maltalent, Hy heeft ſijn qua-
 de gratie, ondanc ende gramſchap verworuen.
 il l'a fait de Maltalent, Hy heuet wt ſpÿte
 ghedaen.
 M A L T E, Een eylant tuſſchen Cicilien ende
 Afrÿcken.
 Maltais, m. Een van Malta.

M A

- Maltraicter, Qualijc onthalen oft traſteren.
 Maltraicement, m. Quade onthalinghe.
 Maluaie, f. Vin de maluaie, Malueſeye.
 Malvueillant, m. Quaetwillich, Miſgunſtich.
 Malvueillance, maieuolence, f. Quaetgun-
 ſticheyt, Miſgunſte.
 Malvueillamment, Quaetwillichlyc.
 Mambour, m. Eenen momboor.
 M'ame, pour Mon ame, Mijn ſiele.
 M'amie, pour Ma amie, Mijn boel oft vrien-
 dinne.
 Mammelle, f. Een mamme.
 des la Mammelle, Van ſijnder joncheyt af, Vã
 dat hy noch aen de memme lach.
 femme Mammelue, Een vrouwe die groote
 mammen oft borſten heeft.
 Mammeluch, Een dienaar oft ſoldaet.
 Manable, c. Bewoonlijc, VVoonbaer.
 Manables maisons, Bewoonlycke huſen.
 Manade, f. Eenen ſlach oft ſtreec.
 donnee-le encore vne Manade, Gheuet
 noch eenen ſtreec.
 Manans d'vne ville, Inwoonders, Borghers.
 la Manche d'vn habillement, f. De mouwe
 van een cleet.
 *le Manche, m. Eenen becht.
 jecter le Manche apres la coignée, Dē ſteel
 na de byl worpen.
 le Manche de la charrue, Den ploechſteers.
 Mancherons, ou Manchons, m. Moukens,
 Cleyne handsmoukens oft lobbekens.
 Manchot, m. Die maer een hant en heeft.
 Mancipe, m. Een ſlaue.
 Mand, ou Mandement, m. Een ſamenroep-
 pinghe oft mandement.
 Mandataire, m. Eē dachmaker om voor trecht
 te comen.
 Mandé, f. Mandé oft korf met ooren.
 Mandegloire, f. Mandragora, Slaepcruyt.
 Mander, Roepen, oft ontbieden.
 Mander les nobles du pays, De edelinghen
 vanden lande ſamen oft by een roepen.
 Mandé, Ontboden oft gheroepen.
 Mandement, m. Een mandement, beuel oft
 commiſſie.
 ſi vous donnons en Mandement, VVy be-
 uelent v.

Mandement, m. Beuelinghe, Belastinghe.
 Mandement des tailles, Schattinghen.
 Mandragore, f. Mandragora, Slaepkruyt.
 Manéc, f. Een handt vol.
 Manequin, m. Mandeken, Korfken.
 Manequin, m. Manneken.
 Manequinage en edifices, m. Snyderinghe oft
 graueringhe in eenighe timmeraedse.
 Manés, Gheesten, De sielen der dooden.
 Manger, m. Eten.
 Manger en la main, Vier hant oft wuyt etē.
 Manger tout entour, Ronfsom af eten.
 sobre Manger, Eenen crancken cost, Cranc etē.
 a demi Mangé, m. Halfgheten.
 la Mangeoire d'vn estable, f. Een cribbe.
 Mangeues, f. De weyde van een wildt werckē
 daer bueckenboomen oft eekelen staen.
 Mangeur, m. Een vraet, Eter.
 Mangeaille, f. Eetwerck, Spys, Cost.
 Mangeaille pour les pourceaux, Verckens
 cost oft draf.
 Mangone d'estable, Een krybbe.
 Mangónéau, m. Iecter des pierres & mā-
 goneaux contre ceux qui, &c. Met stee-
 nen worpen teghen de ghene die, &c.
 Manicles, f. Ermboeyen oft banden.
 Manicordion, m. Een instrument van mu-
 sijkē, Clauccoorde.
 Manie, f. Rasernije, Dullicheyt.
 Maniaque, c. Rasende, Dul.
 Manier, Handelen, Tracteren.
 Manier doucement, Saechtelyc aentasten oft
 handelen.
 Manier souuent, Alleneen inde hant hebben,
 Keeren en wenden.
 Manié, m. Gbehandelt, Ghetraesteert.
 on l'a Manié fort doucement, Daer is soe-
 telyc mede gheleest, Hy is soetelyc gbehandelt
 oft ghetraesteert.
 Maniable, c. Handelyc, Darme handelen mach.
 Maniement, m. Handelinghe.
 le Maniement d'vne personne, Iemāss we-
 sen, Manieren oft contentantie.
 auoir le Maniement de quelque chose,
 D'administratie oft handelinghe van eenich
 dinc hebben.
 Maniere, f. Maniere oft wyse.

la Maniere d'escrire, Den styl van schryuen,
 c'est ma Maniere de faire, Ic ben soo gewoon
 oft ghepast te doen.
 Maniere de gens trefineschante, Quaden-
 aert van menschen.
 il y a vne Maniere de gens, Daer is een soor-
 te van volcke. (doen.)
 *Maniere de faire, Maniere oft mode van
 retourner à sa Maniere de viure, Sijn oude
 cuerkens ofte manierkens aennememen.
 à la Maniere du temps passé, Na d'oude ghe-
 woonte.
 à la Maniere des femmes, Op sijn vrous.
 nouvelle Maniere, Een nieu fasjoen, mode
 oft maniere.
 en quelle Maniere? Hoe?
 & par ceste Maniere, Ende alsoo, En indier
 vraghen oft maniere.
 Manufacture, f. Fasjoen van eenich hantwerck.
 Manifeste, c. Openbaer.
 la chose est Manifestée, De sake is gheopen-
 baert, openbaer, klaer oft kennelyc.
 Manifeste, Ontdecken, Openbaren.
 Manifestement, Openbaerlyc.
 Manigance, f.
 la Manne du ciel, Hemelsch broot.
 Manne, f. Een mande oft corf met ooren.
 Mannequin, m. Mandeken, Corfken.
 Mannequinage, m. Personagien oft morisch
 ende ghesneden werck inde meiselrye oft tim-
 meragie.
 Manoir, m. Een woonstede.
 Manotes, ou Menotes, f. Ermboeyen.
 Manouurier, m. Een handtwercker.
 Manque, c. Manc, Berooft van eender hant.
 Manquer, Failleren, Ghebreken.
 il ne nous Manque riē, Ons en ghebreeft niet.
 Manfuede, c. Lancmoedich, Saechtmoedich.
 Manfuetude, f. Lancmoedicheyt, Saechtmoed-
 icheydt.
 vne Mante, Een pyje oft winterroc.
 vne Mante velue, Een haren oft haerachtich
 kleet.
 Mantel ou Manteau, m. Eenen mantel.
 Mansion, f. Een woonste oft wooninghe.
 *les blancx Manteaux, Monicken oft ridders
 met witte mantels.

- * Manteau de cheminée, *Schoubert, Mantel-
hout.*
- Manuel, m. Argent manuel, *Ghereet ghelt.*
- Manuellement, Bailler manuellement,
Met ghereet ghelt betalen.
- Manufacture, f. *Tjaisfoen van eenich hand-
werk.*
- Manumission, f. *Vrylatinghe.*
- Maquereau, m. *Coppelaer, Coppeldraeyer ofi
rossiaen.*
- Maquereau, m. vn poisson, *Makereel.*
- * Maquereaux, m. *Masselen diemen crycht vā
te naer den viere te siten.*
- Maquerelle, f. *Coppelerisse.*
- Maquerelage, m. *Een coppinge, Coppeldraey
inghe ofi rossiaenschap.*
- Maquignon de ierfs, *Een die slauen vercoopt.*
- Maquignon de cheuaux, *Peeratuysscher.*
- Maquignonne, f. *Besteedistere.*
- Marais, m. *Een maras ofi broec.*
- Maraud, m. *Een rabaout ofi bedelaer.*
- Marauder, *Bedelen.*
- Maraudise, f. *Bedelerije.*
- Marastre, f. *Stiefmoeder.*
- Marbre, m. *Marmerssteen.*
- image faicte de Marbre, *Eē marmeren beelt.*
- Marbrin, m. *Marmeren, Dat van marmeren
steen is.*
- Marbrier, m. *Marmerssteenhouwer, Die in
marmerssteen werft.* (dinc)
- le Marc de toutes choses, *De heffe van alle*
- le Marc de raifins, *De keerne ofi baste vande
wynbesen.*
- Marcaisin, m. *Braedt vercxken ofi vigghesken
dat eerst vant melc ghetrocken is.*
- Marcaisite, f. *Een viersteen, Vierken.*
- vn Marchais, *Een lyde ofi lije.*
- Marchand, ou Marchant, m. *Coopman.*
- Marchander, *Coopen, Coopmanschappen.*
- Marchander la peine d'aucun, *Iemanden
hieren ofi aen besteden om yet te doene.*
- Marchandise, f. *Coopware, Coopmanschap.*
- Marchandise vendible & de bonne des-
pense, *Coopware die wel vander bant
gaet.*
- demener Marchandise, *Coopmanschappen.*
- Marché, m. *Een merct.*

- le Marché aux bœufs, *De asmerct, De vee-
merct.*
- en plein Marché, *In volle mert, Voor alle
de werelt.*
- * bon Marché, *Goeden coop.*
- * faire quelque Marché ou contract avec
vn autre, *Met jemanden eenich contract ofi
voorw aerde van coop maken.*
- quicter le Marché, *Den coop afgaen.*
- Marche, f. *Een trede ofi trap.*
- Marche, f. *Contreys, Landt ofi Landtschap.*
- habiter es Marches de, &c. *Vvooenen inde
contreys ofi landt van, &c.*
- la Marche ou Marke d'vn pays, *De frontierē
ende palen van eenich landt.*
- * Marche ausi, *signifie vn degré, vis ou ef-
calier, Eenen trap, VVendeltrap ofi leeder.*
- * les Marches ou vestiges de, &c. *De pooten
ofi stappen van, &c.*
- * les Marches d'vn Royaume, *De wterste
palen van een Conincryc.*
- vn Marchepied, *Een voetebancke.*
- Marcher, *Gaen, Treden.*
- de tant que je Marche plus auant, *Hoe ic
voorder ga ofi trede.*
- Marcher sur quelque chose, *Ergens op gaen
ofi treden, let ver treden.*
- Marcher à la Flâdre, *Synen ganc na Vlaende-
ren nemen, Na Vlaenderen reysen ofi trecken.*
- le Marcher d'aucun, *Iemāts ganc, trat ofi trede.*
- * ce pays Marche à, &c. *Dis lant paelt aē, &c.*
- Marchement plus outte, m. *Voorts ganc.*
- Marchure, f. *Eenen ganc.*
- vn Marchis, *Veel ofi een menichte van voets-
stappen.*
- Marcotte, *voez Marquote.*
- Marcou, m. *Eenen cater.*
- la Mardelle d'vn puis, *voez Marquote.*
- Mardi, m. *Dijsdach.*
- le Mardi gras, *Vastenauontdach.*
- vn Mare, *Eenen poel, zjueer ofi vischput.*
- Marez, m. *Een marasch ofi broec.*
- Marefcageux, m. *Maraschachtich, Broecach-
tich.*
- Maréc, f. *Een zee visch.*
- * la Marée, *Den zee vloet, Tghetije.*
- Marcin, *voez Marrein.*

gruenselich vaudig onlos pinge
bedeckel yuu si vuuuu

- Mareschal, m. Een smit, Hoessmit, Een die de
 peerden meestert oft beslaet.
- * le Mareschal du camp, Den prouoost oft o-
 uersten vanden legher.
- Marschaux des logis, Foriers oft quartier-
 meesters, wigmeesters.
- la Marge d'un liure, Den cant oft margie vā
 eenen boec.
- Marger, Op den cant vanden boec schryuen.
- Margueillier, m. Keromeester.
- vn Mari, m. Ghehou man.
- Mari coqu, Een en hannen, Ian licht achter.
- Mariage, m. Een houwelijc.
- bailler la fille en Mariage, Sijn dochter beste-
 den oft ten houwelijcke gheuen.
- Mariet, Ten houwelijc gheuen.
- se Mariet, Een huyl vrouwe trouwē, Houwen.
- Marié, m. Ghehou.
- le nouveau Marié, Den nieu ghehouden.
- la Mariée, f. De bruydt.
- Mariable, c. Houbaer, Manbaer.
- Mariement, m. Houwinghe, Trouwinghe.
- Marin, m. Dat vander zee is.
- la Marine, De zee oft arm vander zee.
- Mariner, Zeylen.
- phrases Marinesques, Zeetermen, Schippers
 spreucken.
- Marinier, m. Een schipper.
- Mariolaine, f. Marioleyne oft Margeleyne.
- Mariolaine bastarde, Groue marioleyne.
- Marioler, voyez Mugueter.
- Marioler, m.
- Marisque, f. Een groote onsmakelijcke vijghe.
- MARISSA, Een riuere in Thracien.
- Maritime, c. Dat aenden zee cant ghelegghen is.
- Marke, voyez Marche ou Marque.
- une Marmite, Een en grooten ketel.
- Marmiteux, voyez Peneux, gheschickelich.
- Marmonner ou Marmotter entre ses dēs,
 Mompelen, Preutelen.
- vn Marmot, Een meercatte.
- Marmoufet, m. Een cabautermanneken, oft
 gheschildert manneken.
- se Marmoufer, Hem ontfetten vā gramschap.
- * Marne, f. Merghel, Seker voet landt oft aerde
 om tlandt mede te mesten.
- Marnier yn champ, Eenich lant merghelen.
- Marone, f. Marjoleyne.
- Maronnier, cerchez Marinier.
- Marotte, f. Een marotte, fetsinnig, p. den haeruel
- Marque, Marquiz, voyez Conte & Con-
 tesse.
- * Marque, f. Verpandinge van yemāts persoon.
- prendre pour Marque, Tot eenen pant, teec-
 ken oft litteecken nemen.
- * Marque, f. Een teecken oft mert.
- la Marque d'une playe, Litteecken van een
 wonde.
- * Marques & armoiries, Iemants wapenen.
- Marquer, Teeckenen.
- Marquer d'un fer chaud, Brandteeckenen.
- Marqué, m. Gheteecken.
- Marqué d'un fer chaud, Ghebrandteeckent.
- Marqueter, Marberen, Met veelderley couleur
 schilderen.
- Marqueté, m. Ghespickelt, Ghemarbert.
- Marqueterie, f. Marberinghe, Schilderinghe
 met diuersche couleur, Een mosaichs werc.
- vn Marquis, Een margraue.
- Marquitar, m. Maregraefschap.
- Marquote, f. Loot oft jonghe wijngaertrancke.
- Marqueter vne vigne, Vele jonghe rancken
 aen enen wijngaert maken.
- une Marre, f. Een houweel.
- Marrein, m. Timmerhout.
- Marrein en venerie, Den gheheelen tac van
 den herstboren.
- Martine, f. Meter, Peetken. *martin* *un* *va* *gr*
- se Marrir de quelque chose, Gram worden *af* *de*
 in eenighe sake.
- Marri & dolent, Droef, Droeuich, qualijc te
 vreden. *(herten)*
- Marri son cœur, Rouwich, Bedruft van.
- Marric, f. Eene die gram oft droeue is.
- jen suis Marri, Ic bender in bedroeft, *Tis* *my*
- Marrisson, f. Gramschap, Droefheyt. *(leer)*
- Marron, m. Een groote castanie.
- Marroquin, m. Marrokijn, Spaenschedrooch
 leer.
- vn gros Marroufle,
- MARS, Dieu des batailles, Den Godt van
 d'oorloghe.
- le mois de Mars, De Meerte.
- Marfouin, m. Een zeeversken.

marais matras fluig

maraille d'ig maraille
du vort stien

vne Marte, Een mater of maerter.
 Marteau, ou l'herbe à masses, Dodde, Lischdodden, Donfen.
 * Marteau, m. Eenen hamer.
 Martelet, m. Hamerken.
 Marteler, Smeden, Metten hamer slaen.
 Martelé, m. Ghesmeedt.
 Ies dens leur Marteloyent de froid, Sy knipperden of knippertanden van kouwe.
 Marteleur, m. Een die metten hamer slaet.
 Martial, m. Vroom inden crych, Vechtaetlich, Strijtbaer.
 teite Martiale ou Martialiste, Dulcop, Herfelseloos mensche.
 Martialement, Vroomlijcken, Strijtbaerlijckē.
 Martinet, m. Ghierswaluwe.
 Martinet pêcheur, Ysvoghel.
 Martinet qui sert de chandelier, Eenen blaekere.
 * Martinet, m. Eenen watermeulen dienende om den grooten hamer van een smisse te voeren om daer mede rappieren of groote stuckē van yser te smeden.
 Martre, f. Een maerter.
 Martres foulines,
 Martyr, m. Een martelaer.
 Martyre, f. Martelerijē, Martelisaie, Pyne.
 Martyrer, ou Martyrizer, Pynigē, Marteliserē.
 Martyrement, m. Pyninghe.
 Martyrement, Met grooter pynen.
 Martyrement tourmenté, Vreedelijc ghetortement.
 Mas de nauire, cerchez Matz.
 Mascher, Knauwen.
 Masché, m. Gheknaut.
 du Masché, m. Knausel, Gheknaude spysē.
 Maschement, m. Knauninghe.
 la Maschoire, f. De kaecke.
 Ies dens Maschelières, De baetanden.
 Mascle, voyez Masse.
 Masculin, m. Dat totten man behoort.
 Masse, m. Een manneken.
 enfant Masse, Een knechtken of jonghen soon.
 bailler le Masse, Tmanneken by dwyfsken laten comen.
 Masque, f. Een momaensicht.
 Masquer, Mommen, Vermommen.

Masqué, m. Vermomt.
 Maïquarade, ou Masquerie, f. Mommerijē.
 Masqueure, f. Vermommighe.
 Massacre, m. Een moordt, ombrenginghe of doodinghe.
 le Massacre du cerf, en venerie, De vanginghe ende vernielinghe vanden hert.
 Massacrer, Dooden, Dooi slaen, Vermoorden, Verslaen.
 Masse, f. Deech, of eenen clomp of clons.
 vne Masse d'or, Eenen clomp gouts.
 petites Masses d'or, Cleyn stuckkens, clontkens of clompkens gouts.
 vne Masse de terre, Een clotte aerde.
 herbe à Masses, voyez Marteau.
 Massif, m. Dicht, Gheheel, Vast by een.
 Massueté, f. Dichtheyt, Gheheelheyt, Vastheyt.
 Masson, m. Een meser.
 maitre Masson, De meester of principael mes.
 Massonner, Misen. (ser meester.
 Massonné, m. Ghemest.
 Massonnerie, f. Merselrijē.
 vne Massue, f. Een colue.
 Mast, m. Den mast van een schip.
 Mastelot, m. Boodisgheselle.
 Mastrel, m. Cleynen mast, by den welken de schipheden verstaen alle andere masten die int schip syn behaluen den grooten mast.
 Master vn nauire, Den mast in een schip oprechten of opsetten.
 Mastic, m. Mastic.
 Mastin, m. Eenen dogghe, Een schaepherders hont, Een huywacher of wachthont.
 homme Mastin, Een man die van snoode, vileynighe ende wreede complexie is.
 Mastine, f. Twyfsken van eenen sulcken hont.
 Mastiner, Een tesse van sulc eenen wachthont doen bespringhen.
 Mastiné, m. Bespronghen van eenen sulcken wachthont.
 Mastiner aucune personne, Beestelijc, vileynige en wreedelijc met yemant handelen ende dat selue vseren.
 vne Masure, Eenē oudē veruallē muer of erue.
 Mat, ou Matté, m. Verwouwen, Vermoeyt.
 Matassiner des mains, Metten handen sutselen, sijnelen of tryselen.

Matelot, *voez* Mastelot.
 Materas à coucher, *Een matras ofi matte.*
 * Materas dont on tire à l'arbaleste, *Eenen bout ofi schietpijl.*
 Matereau, m. *Een mast ofi mastboom.*
 Materiel, m. *Dat totter materie behoort.*
 Maternel, m. *Moederlyc.*
 amour Maternelle, *Moederlycke liefde.*
 Maternellement, *Moederlyckē, Als eē moeder.*
 Mathematique, f. *De conste vande planeten te kennen.*
 Mathematicien, m. *Planeetleser ofi kenner.*
 Matière, f. *Materie ofi stoffe.*
 la Matière fecale, *Het gheuoech, mest ofi sront.*
 la Matière dequoy on escrit, *Het inhoud ofi de materie daermen afschryft.*
 renvoyer la Matière au Senat, *De saken wederom naer den raet seynden.*
 Matière petitoire, *Clacht ofi aenspraec in rechte, daermen t'syne mede escht.*
 Matière possessoire, *Aenspraec in rechte om yette besitten.*
 Matin, m. *Vroech.*
 au Matin, *Tsmorghens, Tsmorghens vroech.*
 dès le fin Matin, *Soo haest alst dach wort.*
 Matinée, f. *Den morghestont, ofi eenich wer inden morghestont ghe daen.*
 les Matines de minuiet, *De metten ofi Mettenen.*
 Matineux, m. *Die vroech opstaet en neerstich is*
 Matineuse, f. *Eene die vroech opstaet.*
 Maron, m. *Matte.*
 la Matrice d'une femme, *De moeder ofi baer moeder.*
 Matricule, f. *Een register.*
 Matriculer, f. *Promoueren tot meesterschap.*
 Matrimoine, m. *Den houwelijcken staet.*
 Matrone, f. *Een staet vrouwe die wel weet vā huys te houwen.*
 Matronal, m. *Dat sulc een vrouwe toebehoort.*
 Mat, m. ou Matte, f. *Verwonne, Moede ghemaeft.*
 Matter, *Verwinnen ende moede maken.*
 Maturité, f. *Rijphey, Tydicheyt.*
 Maturement, *Rijpelyc.*
 Maturation, f. *Een versweeringhe.*
 Maturatif, m. *Dat doet rijpen ofi rijp worden.*

medicamens Maturatifs, *Medecynen die de sweeren doen veretteren ende rijp worden.*
 le Matz d'une navire, *Een mastboom.*
 à Mau chat mau rat, *D'een quaet tegē dāder.*
 Maudire, *voez* Mauldire.
 Maudisné, m. *Die sijn noenmael qualijc gedaen heeft.*
 Maudisné par moquerie, *Eenen die sac ofte ooc een magher man.*
 Maudolé, m. *Ongheschaest, rou ende oneffen, Onghefarsonneert.*
 Mauduict & mal conditionné, m. *Qualijc gheleert, Onghemaniert, Ongheschiet.*
 Maugraceut, m. *Onbeleest, Ongheschiet, Niet lieflijc.*
 Maujoinct, m. *Qualijc t'samengheuoecht.*
 Maulaue, m. *Qualijc ghewassen.*
 Mauldire, *Veruloeken.*
 Mauldiét, m. *Veruloet.*
 chose Mauldicte, *Veruloette sake.*
 Mauldisson, m. *Veruloekinghe.*
 Maulgré, m. *Teghen wille en danc.*
 Maulgré qu'il en ait, *Veer hy wilt ofi niet.*
 Maulgré eux, *Teghen humen danc ofi wille.*
 Maulue, f. *Malue ofi Maluwe ofi witten huenst.*
 Maulx, *Quaetheden.*
 Maumarice, f. *Qualijc ghehoude.*
 Maunet, m. *Vuyl.*
 Maupiteux, m. *Straf.*
 Mauplaisant, m. *Swaermodich, Verdrietich, Onghenuechlijc, Onlieslijc, Onbehaechlijc.*
 Mauplaisance, f. *Swaermodicheydt, Onlieslijcheyt.*
 Mauplaisamment, *Sonder gratie, Onlieslijckē.*
 Mauprest, *Onghereet.*
 Mausade, c. *Leelijc, Grof, Rou, Onghemaniert.*
 Mauladement, *Leelijcken, Groflijcken, Ongemanierdelijcken.*
 Maufadeté, f. *Grofhey, Onghemanierthey.*
 Maufoigneux, m. *Onachtsaem, voez* Negligent.
 vne Maufolée, *Een costelijc ende pompeus graf van eene Cominc ofi eenich ander groot heere.*
 Mausoups, m. *Die sijn andtmael qualijc gedaē*
 Mauuais, m. *Quaet, Arch.* *(heeft)*
 Mauuaise, f. *Quade.*

M E

fentir Mauuais, *Qualijc riecken.*
 prendre en Mauuaife part, *Ten quaetsten*
afnemen.

Mauuaifement, *Quaelyjcken.*

Mauuaiftic, *f. Quaetheyt.*

Mauuaiftic de tems, *De onghelighentheyt of*
quaetheyt des tijts.

Mauue, *voyez Maulue.*

une Maxime, *Een volcomen ſententie of*
ſeghwort.

une May à peſtrir pain, *f. Een moelie.*

le mois de May, *Den Mey.*

un May, *Eenen mey.*

planter le May, *Den mey planten.*

M E

MECHANIQUE, *c. Die een hantwerc*
doet.

Meche, *voyez Meiche.*

Mechine, *f. Een dienſmaecht.*

Mecredi, *m. Voensdach.*

Meſt, *f. Moelie of Bi oorkiſte.*

Medalle, *f. Een medaille of ſfiguere.*

Mediateur, *m. Middelaer.*

Medecin, *m. Een medecijn.*

Medicinal, *m. Heelſaem, Dat heelt.*

Medicine, *f. Een medecijne.*

ceſte herbe porte Medecine, *Dit cruydt is*
heylſaem.

Mediciner, *Meeſteren.*

d'autant plus qu'on le Medicine, *Hoemen-*
der meer aen meeſtert.

Medicinable, *c. Gheneſelijc.*

Medicinement, *m. Gheneſinghe.*

Medicament, *m. Een medecijne of medicament.*

Medicament onctueux, *Salue, of ſmeerach-*
tighe medecijne.

Medieu, ou Medicieux, *Seker ja, By gans peert,*
of diergheijcke.

Mediocre, *c. Middelbaer, Matich.*

Mediocrité, *f. Middelbaerheyt, Maticheyt.*

Mediocrement, *Matichlijcken, By maten.*

Mediter, *Bedencken, Bepeyſen.*

Medité, *m. Bedacht.*

Meditation, *f. Bedenckinghe, Bepeyſinghe.*

la mer Mediterrane, *De zee die int midden*
door de werelt loopt.

region ou ville Mediterranée, *Een lant of*

M A

ſtadt die verre vande zee of midden int lant
 leyt.

Mefaire, *Mcfaiet, voyez Meffaire.*

Méher, *voyez Meſtier.*

Megifſier, *Zeemelleer bereyder of vercooper.*

Megifſerie, *f. De conſte van zee-melleer te be-*
reyden.

Megue, *f. VVege.*

Mehaingner vn homme, *Iemanden met een*
rapiere in ſtucken van een hounen.

Mehaingné, *m. Verſcheurt, Verſlonden.*

Mehaing, *m. Quetſinghe.*

Meiche, *f. Lontje, of de lemmet van een lampe*
of keerſſe.

Meilleur, *m. Beter.*

il a du Meilleur, *Hy heuet beſte om doen, Hy*
heeft de ouerhant.

la Meilleure choſe, *De beſte ſake.*

interpreter en Meilleure part, *Ten beſten*
inlegghen of beduyden.

en Meilleur point ou eſtat, *Op de beter ſij-*
de, In beter en doene of ſtate.

le mal ſ. Mein, *Melaetſcheyt.*

Melancholie, *f. Melancolye.*

Melancholiet, *Swaergheeſſich, Swaermoedich*
of melancolye ſijn.

Melancholique, ou Melancolicq, *m. Swaer*
moedich, Melancolye.

Meliorer, *voyez Corriger.*

Melodie, *f. Wellydinghe of ſoetichedyt des*
ſanghs.

Melodieux chât, *Wellydende of ſoeten ſanc.*

Melodieuſemet chanter, *Socielijc ende wel-*
lydende ſanc ſinghen.

Melon, *m. Een meloen, Concommer.*

Membre, *m. Een lumaet, Lit of Let.*

par membres, *Van lit tot lit.*

Membre, *m. Grofen groot van leden.*

Membrure de bois, *Bert, plancke of ſchut-*
berdt.

Memoire, *f. Memorie, gedachteniſſe. (i oñhoude*
digne de Memoire, VVeerdich te gedenckē of

de bonne Memoire, Die wel onthout.

ſeu de bonne Memoire, VVylen, Saligher ge-
dachten.

*Memoire & inſtructions, *Ghedachteniſſe of*
regiſterboec, Memoriaelboec.

de frefche Memoire, *Metter verfcher daet.*
 auoir Memoire, *Ghedencken.*
 auoir bonne Memoire, *Wel onthouden.*
 il fera perpetuelle Memoire de toy, *Men-
 fal eenwelijc van w weten te fpreken.*
 il n'en eft plus de Memoire, *Tu al vergeten,*
Men fprecker niet meer af.
 retenir en fa Memoire, *Onthouden.*
 reduire en Memoire, *Doen ghedencken.*
 rendre la Memoire d'aucun immortelle,
Iemants naem onfterflijc maken.
 pour perpetuelle Memoire, *Tot een eeuwige
 ghedenckeniffc.*
 vn Memorial, *Een ghedencteecken of memo-
 riaelboec.*
 Memorable, *c. Veen dich te onthouden of te
 ghedencken.*
 Menacer, *Dreyghen.*
 Menace, *f. Dreyginghe.*
 Menaces, *Dreyghementen.*
 Menaçant, *Dreyghende.*
 Menacé, *m. Ghedreyght.*
 Menaceur, *m. Dreygher.*
 Menacement, *m. Dreyginghe.*
 Menades, *Vvinnighe ende rafende vrouwen
 die de feeftc Bacchi onderhouden.*
 Mendier, *Bedelen.*
 Mendiant, *m. Bedelaer.*
 Mendicité, *f. Bedelrije.*
 Mener, *Leyden, Voeren.*
 Mener de jour en jour, *Van daghe te daghe
 wifellen.*
 Mener à fin & acheuer, *Voleynden.*
 Mener hors, *Vvileyden.*
 Mener à cheual, *Te peerde voeren.*
 Mener la danfe, *Voordansen.*
 Mener joye, *Blyfchap bedryuen.*
 Mener dueil, *Droefheynt maken.*
 Mener vie lie, *Een vrolijc leuen leyden.*
 Mener quelqu'vn à fon opinion, *Iemanden
 omfetten of tot fijnen Sinne brenghen.*
 Mener vn homme, *Iemanden met listighe
 woorden verleyden of bedrieghen.*
 Mené, *m. Gheleydt, Ghevoert.*
 Mené, *Induict, m. Vvijghemacft.*
 Menée, *f. comme elle a esté menée à l'egli-
 fe, Sy is ter kercken gheleydt.*

* Menée, *f. Een secreete ofi onbehoorlijcke ver-
 faminghe, Conspirarie.*
 faire vne Menée, *Eenen aenflach ofi conspira-
 rie doen.*
 * homme de Menée, *Een praetijckich ofi li-
 flich menfche.*
 faifeur de Menées, *Een mutineerder, myt-
 maker ofi oproerich menfche.*
 il y a esté fort mal Mené, *Hy iffet feer qualije
 ghetraecteert ofi onthaelt gheweeft.*
 * Menée aufsi est la droicte route du cerf
 fuyant, *Den rechten fpeur van een hert op de
 vlucht fijnde.*
 fe mettre à la Menée, *Den fpeur volghen.*
 cheuaucher à la Menée, *Na den fpeur ryden.*
 beste mal Menée, *Een befte die doort langhe
 naloopen ende jaghen moede is ghe worden.*
 Menage, *m. Voeringhe, Leydinghe.*
 * Menage, *voez Mefnage.*
 Meneftrier, *m. Speelman.*
 Menotes, *Ermoeyen ofi banden.*
 Mensonger, *Lieghen.*
 Mensonge, *f. Een leughen,*
 Mensonger & faux, *m. Leughenachtich.*
 chose Mensongiere, *Leughenachtighe fake.*
 Mensongeur, *m. Leughenaer.*
 le Menstrue, *De ftonden ofi maenftonden der
 vrouwen.*
 Menterie, *Menteur, voez Mentir.*
 Mentionner, *Vermanen, Doen ghedencken.*
 Mentionné, *m. Vermaent.*
 Mentionneur, *m. Vermaender.*
 Mention, *f. Vermaen, Vermaninghe. (manen,
 faire Mention de quelque chose, Iet ver-
 faire Mention d'aucun, Van yemande fprekē,
 il fut fait Mention de, &c. Men sprac ofi
 vermaende van, &c.*
 Mentir, *Beufelen, Lieghen.*
 Menti, *m. Gheloghen.*
 Menteur, *m. Leughenaer.*
 Menterie, *f. Lieghinghe ofi Leughene.*
 joyeufe Menterie, *Een beufele ofi cluchte.*
 petite Menterie, *Een leughenken.*
 le Menton, *De kinne.*
 Menu, *m. Dun, Subijl, Cleyn.*
 aucunement Menu, *Dunachtich. (tellen.
 narrer par le Menu, Van punte tot punte ver-*

M E

couper Menu ou par Menues pieces, *In d'eyne stukkens bouwen.*

le Menu peuple, *Tghemeyn vole.*

Menuet, m. *Dummekens, Dunachtich.*

Menuifer, *Vercleynen, Dunne maken.*

Menuifer du pain, *Broot morselen.*

Menuiferé, f. *Dummicheyt.*

Menuifement, m. *Verclayinghe.*

Menuiserie, f. *Schrynwerck.*

Menuifier, m. *Schrynwercker.*

Mequine, f. *Dienftmaecht.*

Mer, f. *De zee.*

Mer, *Den wijnbac oft den bac van eē wijnperffe.*

Mer espadue, *De wyde zee.*

en pleine Mer, *Verre oft diep inde zee.*

par Mer & par terre, *Te water ende te lande.*

messer la Mer & le ciel, *D'onderste opwaerts keeren, Al verwoesten.*

* la Mer de proces, *Het midden van tproces.*

Mercenaire, c. *Een huerline.*

Mercerie, f. *Creemerige.*

Mercier, m. *Creemer.*

Merci, Pitié, f. *Bernherticheyt, Medelyden.*

à la Merci du Roy, *In des Conincx ghenade.*

* Merci, m. *Vergiffenisse.*

criez Merci à, &c. *Bidt om vergiffenisse aen &c.*

* je suis parvenu à cest office la Merci à mon maistre, *ic hebbe die officie vercreghen danc moet mijn meester hebben, oft byde hulpe, middel ende bystant van mynen meester.*

la Merci Dieu, *Godt sy gheleest.*

prendre à Merci, *In ghenade nemen oft ontfanghen.*

homme sans Merci, *Onbermhertich mensche.*

sans Merci, *Onbermhertichlijcken.*

* grand Merci, *Danc hebt, ic bedancke v.*

grand Merci jusques au rendre, *Op soo schoonen wederom, Het staet te verdienen.*

Dieu Merci, *Godt danc, Godt sy gheleest oft hebbe lof.*

Mercier, *Dancken, Bedancken.*

Mercié, m. *Bedanck.*

Mercredi, m. *Voensdach.*

M E R C V R E, *De sone Iouis oft van Iupiter, ende ambassaet oft bede der Goden.*

M E

Mercure aussi est vnc des 7. planetes, *Een sterre vande 7. planeten.*

Mercure selon les Alchemistes est le vif argent, *Quicksilver.*

Mercutial, m. *Dat Mercurium toebehoort oft gheboren onder die planete.*

Mercurialiste, m. *Bode, Legaet.*

Merde, f. *Drec, Stront.*

Merde de fer, *de vuylichz oft schuym van yser.*

Merder, *Cacken, Schijten.*

Merdier, m. *Schijter, Cacker.*

Mere, f. *Moeder.*

ma belle Mere, *Mijn schoonmoeder, Mijns mans oft mijnder huysvrouwen moeder.*

Mere grand, *Grootmoeder.*

appartenant à la Mere, *Moedersch, Moederlijc, Dat een moeder toebehoort.*

des Mereaux, m. *Rekenpenninghen, Legghpenninghen.*

Meregoutte, f. *Leectwijn.*

le jeu des Merelles, *Damspel.*

Merender, *Na noen eten.*

le Merender, *Vesperbroot, Tnaoen eten.*

Mergette de lāpe, f. *Het pypken vande lampe.*

Merianer, ou Meridier, *Noen eten oft smiddaechs slapen.*

Meriane, f. *Het slapen op den middach.*

Meridional, m. *Suydsich, Middaechs, Dat van t'uyden is.*

vers le Meridional, *Suydtwaerts.*

Meriter, *Verdieneu.*

Merité, m. *Verdient.*

Merite, f. *Verdienste.*

selon ses Merites, *Na sijn verdiensten.*

Merlan, m. *Een soorte van eenen visch.*

vn Merle, *Een meerle.*

Merlu, m. *Stocvisch.*

Merque, *voyez Marque.*

Merueille, f. *VVonder, Verwonderinghe.*

ce n'est point de Merueille, *Ten is oft ten gheeft my gheen wonder, Ten dunft my niet vrent.*

j'ay Merueille, *ic verwondere oft my gheeft à Merueilles, VVonderlijcken, VVonderbaerlijcken.*

c'est grand Merueille, *Tis groot wonder oft grootelijc te verwonderen.*

Mer-

- Merueillable, c. ou Merueilleux, m. *Wonder
lijc, Dat te verwonderen is.*
- choſe Merueilleuſe, Een wonderlycke ſake
oft die te verwonderen is.
- d'vne Merueilleuſe force, Met een onwiſpre-
kelycke cracht oft ſterte.
- Merueilleuſement, *Wonderlijcken.*
- Merueilleur, *Verwonderen.*
- Mes de table, m. *Een gherecht op tafel.*
- Mefaduenance, f. *Qualijc-voeghinghe.*
- Mefaduener, *Mifcomē oft yet quaets ouercomē.*
- il luy eſt Mefaduenu, *Hē is yet quaets oft ee-
nich ongheluc ouercomen oft toeghecomen.*
- Mefaduenture, f. *Ongheluc.*
- Mefaduenturé, m. *Ongheluckich.*
- Mefaife, f. *Onghemac.*
- Mefaunance, Mefaunier, Mefaunenture,
voiez Mefaduenance, Mefaduener, &c.
- Mefchance, f. *Ongheluc.*
- Mefchant, m. *Quaet, Boos, Erch.*
- * Mefchant, m. *Eenen ſchelm.*
- vn Mefchant cas, *Een ſchelms ſtuc.*
- vnē choſe Mefchante, *Een valſche ende qua-
de ſake.*
- Mefchanceté, f. *Quaertheyt, Boostheyt, Ercheyt,
Schelmerije.*
- Mefchamment, ou Mefchantemēt, *Booslijc,
Als eenen ſchelm.*
- Mefcheance, f. *Ongheluc.*
- Mefchef, m. *Ongheluc.*
- tu porteras tout le Mefchef, *Al het ongheluc
ſal op v comen.*
- Mefcheoir, *Mifvallen, Niet wel ghelucken.*
- il luy Mefchera de ce, *Dit ſal hem qualijc
ghelucken.*
- Mefchine, f. *Dienſt-bode, Maerte, Ioncuiff.*
- Mefcognoître, *Niet kennen, Onthennen.*
- je vous a uoye Mefcognū, *Je hadde v voor
een ander genomen, Ie en hadde v niet gekent.*
- Mefcognoiffant & ingrat, m. *Ondancbaer.*
- Mefcolliere, f. *Mijn leer-dochter oft ſholiere.*
- Mefcompter, *Mifrekenen.*
- Mefconſeiller ou Malconſeiller, *Qualijc ra-
den oft quaden raet gheuen.*
- ſe Meicontenter, *Ton vreden oft Qualijc v
vreden ſijn.*
- Mefcontentemēt, m. *On-vrede Ongheruffthz.*
- les Mefcreants, *D' onghelouighe. (v en.*
- Mefcroire, *Miftrouwen, Niet oft qualijc betrou-*
- Mefcreance, f. *Onghelouue, Miftrouwen.*
- Mefdire de quelqu vn, *Van yemande miſſeg-
ghen, achterclappen oft achterclap ſpreken.*
- Mefdilant, m. *Achterclapper.*
- Mefdiſſon, f. *Mifſegghinghe, Achterclap, Ach-
terclappinghe.*
- Mefeau, ou Mefel, m. *Een Lazarus oft Me-
laeſch menſche.*
- Mefellerie, f. *Melaerſcheyt.*
- Mefaire, *Mifdoen oft quaetdoen.*
- Mefait, *Qualijc ghedaen, Miſhandelt.*
- Mefier, *Miftrouwen, Qualijc betrouwen.*
- Mefic, m. *Miftrout, Qualijc betrou.*
- Mefi, m. *Mefiance, f. Miftrou, Miftrou-
ninghe.*
- Mefgarde, f. *par meſgarde, Onvoorſien, On-
wetende.*
- prendre par Mefgarde, *Op ſijn onuerhoets oft
onvoorſienſte innemen.*
- Mefgnie, f. *Huyſgheſin.*
- de voltre Mefgnie, *Van uwen huſe oft huſ-
gheſin.*
- Mefhuy, *Heden.*
- Meflanger, *Tſamen oft onder een menghen.*
- Meflangé, m. *Onder een ghemenght.*
- Meflange, f. *Tſamenmenghinghe.*
- Mefle, f. *Een miſpel.*
- Meflier, m. *Mifpelboom.*
- Mefler, *Tſamen menghen, Menghelen.*
- Mefler de l'eaue parmi le vin, *VVater inders
wijn doen.*
- * ſe Mefler de faire quelque choſe, *Hem
moeyen oft onderwinden yet te doen.*
- ſe Mefler de medecine, *Hem voor een mede-
cijn wigheuen.*
- Meflé, m. *Ghemenghelt, Tſamenghemenght.*
- il les a Meflé parmi d'autres, *Hy heeft ſe niet
dander deurgelēkt oft onder dander ge-voeyert.*
- Meflée, f. *Menghinghe, Tſamenmenghinghe.*
- * Meflée, f. *Eenen ſtrijt, Ghevecht oft ſlach.*
- Mefliers, m. *VVijngaert die hem op alle plaetſen
laet planten.*
- ce Mefme, *Dat oft dit ſelue.*
- le Mefme, *Den ſeluen.*
- les Mefmes, *De ſelue lieden.*
- d'vn Mefme aage, *Euen out, Van eenē onder dā*

- Metaphoriquement, *Veranderlijcken*, Met
veranderinghe der ghestaltenissen.
- Metayer, *voyez Metairie.*
- Metes, *f. De palen, Frontieren ende eynden van alle dinghen.*
- passer ou transgresser les Metes de raison,
Gheen reden ghebruycken.
- Methode de faire ou d'enseigner, *f. Eē cor-
 te maniere om yet te doen oft te leeren.*
- Methridat, *m. Metrilaet.*
- Metier, *voyez Mettier.*
- Metiz, *m. Dat van tweederley gheslachten der
 beesten ghegenereert is ghelyc eenen luypaert
 van eenen leeu ende panther.*
- parler Metiz, *Tweederley talen tseffens oft an-
 der malcanderen spreken.*
- Metope, *en architecture, Een viercante spa-
 cie tusschen twee balcken.*
- Metre, *m. Een veers oft carmen.*
- Metropolitain, *m. D'opperste oft principaelste*
- Mettre, *Setten, Stellen.*
- Mettre à bord, *Te lande aembrenghen oft settē.*
- Mets toy à dextre, *Comt aen de rechte hant.*
- Mettre à feu & à sang, *Door sweert ende roier
 (verdoen.)*
- Mettre à fin, *Voleynien.*
- Mettre à fond, *Smcken oft doen smcken.*
- Mettre à l'aventure, *Auentueren, In d'aon-
 suere stellen.*
- Mettre à l'enchere, *Verdiereu, Den prijs ver
 (hooghen.)*
- Mettre à mort, *Dooden.*
- Mettre à neant, *Te niete doen.*
- Mettre au nud, *Ontdecken.*
- Mettre à part, *Ter sijden oft aen deen sijde leggē.*
- Mettre à point, *Verclieren, oft bereyden.*
- se Mettre à pied, *ou Mettre pied à terre, Vē-
 den wagen oft peerde treden, Affsetten.*
- Mettre à pris, *Op ghelt setten, Op eenen prijs
 stellen.*
- Mettre son estude à quelque chose, *Syn-
 sinen erghens aen hanghen.*
- Mettre toutes choses arriere, *et, &c. Alle
 dinghen verlaten, achter laten, laten staen en-
 (de, &c.)*
- Mettre au bas, *Verdrucken.*
- Mettre au deuant, *Tegen oft voor stellen.*
- Mettre au deuant, *Voorsetten, oft stellen,
 Thoonen, Voorhouden.*
- Mettre au large, *VVilegghen, Verclaren.*
- Mettre bas, *Af oft neerlegghen oft stellen.*
- Mettre du sien, *Vanden sijnen toedoen.*
- Mettre en auant, *Te voorschijn brenghen
 Voorstellen.*
- Mettre en effect, *Voleynen, Volbrenghen.*
- Mettre en escrit, *In oft by gheschripte stellen.*
- Mettre en fuite, *Inae vluchte drjuen, Doen
 loopen.*
- Mettre en gage, *Verpanden, Te pande setten.*
- Mettre en lumiere, *In licht oft int openba-
 re brenghen.*
- Mettre en œuvre, *Te wercke stellen oft leggen.*
- Mettre en oubly, *Vergheten.*
- Mettre en parade, *Voorloeden, Verthoonen.*
- Mettre en possession, *Eruen.*
- Mettre en pieces, *In stucken oft van een-
 scheuren.*
- Mettre en poudre, *Pulueriz eren.*
- Mettre ens, *Insluyten.*
- Mettre en teste, *VVys maken oft te ver-
 staen gheuen.*
- je Mets par cas, *Te nemo dattet soo sy.*
- Mettre outre, *Ouersetten, Ouerschepen.*
- Mettre par escrit, *Bygheschripte stellen.*
- Mettre par terre, *Ter aerden worpen oft welle.*
- Mettre sa vie en danger, *Sijn leuen wagen
 oft in perijckel stellen.*
- Mettre sus, *Bouen op stellen.*
- Mettre à sus, *Oprigghen, Aentigghen.*
- ce que tu luy Mets sus, *Dat ghy hem op leght.*
- * se Mettre à quelque chose, *idem voeghen
 om yet te doen.*
- se Mettre à bien faire, *Beghinmen wel te doen.*
- se Mettre au large, *In wyde loopen, Dolē.*
- se Mettre en chemin, *Hem op den wech be-
 gheuen.*
- se Mettre en fuite, *De vlucht nemen.*
- se Mettre en tredeux, *In bescheet oft tusschen
 beyden comen.*
- * Mettre ou passer argent, *Ghelt begeuen, w
 gheuen, oft besteden.*
- Mis, *m. Gheleyt, Gheselt, Gheset.*
- Mis hors, *VVighejaecht, VVigheflooten, oft
 verdrueuen.*
- vn Mets de table, *Een gherecht van spijse.*
- Meu, *cerchez Mouuoir.*
- Meuble, *voyez Mobile.*

Terre Meuble, Eerde die met veel te verroo-
ren versaecht is.
Meubles, m. Roerlijcke goeden, Hauē ende
Huyfraet. (raet.)
à la de beau Meuble, Hy heeft schoonen huys-
Meubler, Met huysfraet stofferen Van huysfraet
voorsten.
maison bien Meublée, Wel ghestoffeert huys
oft wel ghehuysfraet.
Meule, f. Een meulensteen oft slijpsteen.
Meule à main, Handmeulen.
Meule, f. Postlepel.
les Meules de la teste d'un cerf, De opghe-
benen hardicheyt van thoofte eens herts.
Meur, m. Ryp.
fruit Meur, Ripe vrucht.
se Meurit, Rijpen, Rijp worden.
Meureté, ou Meurisson, f. Rypheyt.
Meurement, Rijpelyc.
Meurement parler, Vysselijc oft met voor-
sichticheyt spreken.
Meure, f. Een moerbefie.
Meurier, ou Monier, m. Een moerbefieboom.
Meurler, ou Mugler, Loezen, Moeyen.
Meurs, ou Mœurs, m. Seden, Mameren.
bonnes Meurs, Goede manieren ende instellin-
Meurtrir, Vermoorden. (ghen.)
Meurtre, m. Moort, Doofslach.
Meurttrier, m. Moorder oft moordenaer.
Meurttriere, f. Moortstene.
Meurttriere, f. Een deyn stuc ghestuys.
Meurttrierement, Moordadichlyc.
Meurttristure, f. Een blau gheslaghen plecke.
Meufnier, m. Meulder oft meulenaer.
Meufniere, f. Meulenerse.
Meute, voyez Esmeute.
Mez de table, Gherecht van spijse.
Mezēge, Een borsele, Coe-rueliche oft Meez e.

MIAOVST, m. Halfvooghst.
Miauler, Meauwen ghelyc een chatte.
Miaulé, m. Ghemeut.
Meaulement, m. Meauwinghe.
Miche, f. Een broecke broors.
Micheual, Halfpeert en half mensch.
se Micourber, Bucken, Hem half crommen.
Midi, m. Middach.

à Midi, Tsmiddaechs, Op den middach, Tsnor-
le vent de Midi, Den Suyden wint. (nens.)
Midons, voyez Mites.
Mie de pain, f. Een brocxken broot, Eē cruyne.
il n'y est Mie, Hy en is daer niet, Daer en is niet
met allen.
Miel, m. Honich.
rayon de Miel, Honichgraet oft strael.
* mon Miel, Myn soetken, Myn suycker mon-
Mielleux, m. Honichachtich. (deken.)
voix Mielleuse, Een suete, minlijcke ende lief-
lycke sprake.
Mielleusement, Soetelyc als honich.
Mien, m. Het myne.
du Mien, Vanden mynen.
il est des Miens, Hy is my schuldich, oft is met
la Mienne, f. De myne. (my.)
Miertes ou noires coufines, f. Crakebesien.
Miertes, f. Groufelles d'outre mer, Aelbesi-
Mies, Mee, Ghenaeten wijn. (kens.)
Miertes, f. Cruymkens oft cruymelinghen.
Mieux ou Mieus, m. Beter.
au Mieux faire, aller, ou venir, Ten nauften,
Tbest datter ascomen mach.
à qui Mieux micux, Om tseerste, Om tbeste.
j'aime Mieux, Ichebbe lieuer. (sijn.)
se porter vn peu Mieux, Wat beter te passe
faites du Mieux que vous pourrez, Doet v
beste, Doet dat ghy cont.
Mignard, m. Vleysteer, Plumstrijcker,
Mignarder, Troetelen.
Mignardement, Liefslycken.
Mignardise, f. Troetelinghe, Vriendelijcheyt,
Liefslycheyt.
le grand Mignon du Roy, Den meesten vriend
vanden Coninc.
mon Mignon, Mijnen besten oft meeste vriend
ma Mignonne ou Mignonnette, Mijn alder
liefste, Myn suet mondeken.
Mignonneté, f. Liefslycheyt, Fraeycheyt.
Mignonnement, Fraeykens, Liefslycken.
Mignonner, Troetelen.
son Mignot, m. Sijnen wt nemenden, besten oft
meesten vriend.
Mignoter, Vriendelijcheyt bedriuen.
Mignotise, f. Vriendelijcheyt, Liefslycheyt.
Mignotement, Smeekende vriendelijcheyt.

Migraine, Schaerlaken.
 Migraine, f. Hoofstweer aen d'een sijde.
 vne Migraine, Een granaet appel.
 Mijour, voyez Midi.
 Mil ou Miller, m. Gherste.
 MILAN, Melanen, Een stad in Lombardijē.
 * Milan, m. Een wouwe, Kieckendief.
 Milieu, m. Timiddulste, De middelplaetse.
 au Milieu, Int midden.
 le Milieu de la ville, Het hert oft middenste
 vander stad.
 couper par le Milieu, Ouermidt; oft in middē
 doorsnijden.
 prendre par le Milieu du cors, Inde middel.
 Militer, Crijghen, Den crijch volghen. (nemē.
 Militaire, c. Crijchs, Dat toiten crijch behoort.
 l'art Militaire, De conste om te oorloghen.
 Mille, c. Duysent.
 Millefois, Duysentmael.
 le Milliesime, c. De duysentste.
 vne Millier, Een duyst oft hoop van duysent.
 vne Million, Een milioen oft thien hondert
 duysent.
 Milet, m. Gherste.
 Milort, en Anglois, Mijn Heere.
 Mimars, m. Halfmeerte.
 Mince, c. Dun, Cleyne, Fijn.
 Mincer, Dunnen, Dun maken.
 Mincer bien menu, Cleyne ende dun maken.
 Mincement, m. Dunninghe.
 Minécement, Dunnekens.
 vne Mine contenant six boisseaux, Een ma-
 te by de Griecken van drooghe ware houden-
 des mudden.
 la Mine, f. Ghelaet oft wesen.
 Mines qu'on fait de la face, Grimmagien.
 faire Mines, Greinsen, Grimmagien maken.
 faire Mine de, &c. Hem gheslaken oft vein-
 sen te, &c.
 * vne Mine, Een mijne oft kuyl.
 Mine de fer, Yserkuyl.
 Mineral, m. Alderley soorte van metael dat mē
 wt de mine graeft.
 Mineral, m. Rode verwe wt Afrijcken.
 * vne Mine qu'on fait sous la terre, Verbor-
 ghen ganc oft hol onder d'aerde.
 Miner, Ondergraven, Mineren.

Miner & vser, Verslijken.
 Mineur, m. Ondergraver, Mineerder.
 Miné, m. Ondergraven.
 Mines, Meluwen, Maeyen.
 Mineur, ou Mineur d'ans, m. Een weefse.
 Mineur de 25. ans, ne peut ester en juge-
 ment, Die onder de 25. jaren is, en mach voor
 recht niet bestaen.
 frere Mineur ou Minorite, Minnebroeder.
 Minorité, f. Den tijt dat yemant onder mom-
 berschap is.
 excuse de Minorité, Gheen momber wille sijn,
 oft onschult van datmen onder momber-
 schap staet.
 Miniere, f. Een minie oft kuyl daermen alder-
 hande metael wt graeft.
 Minime, c. De cleyneste. (de musike.
 Minimes en musique, f. Diminueringhe in-
 Ministère, m. Dienst, Ampt.
 Ministre, m. Een dienaer.
 Ministres, Dienen.
 Minons, m. Tbloeyel van haefnoten, Cat-
 testeerten.
 Minorauf, m. Verdwijnde, Dat doet vergaē
 oft verdwijnen.
 medecine Minoratiue, f. Teerende oft ver-
 dwijnde medecyne.
 Minorité, voyez Mineur.
 Minuer le sang, f. De adere laten, Bloetlaten.
 Minution de sang, f. Aderlatinghe.
 la Minuict, f. De middernacht.
 Minute, f. Minute oft beworp van eenich dine,
 les Minutes, De clade, Het cladtboec.
 Minutes de contracts, Tbeworp oft klade
 van eenighe voorwaerde.
 Minuter vñ contract, Een contract beworpē.
 Mipanché, m. Halfhellende.
 Mipartir, Inde helft deylen oft in midden door-
 à Miplein, Halffool. (snijden.
 Mirabolans, Mirabolten een cruyt.
 Miracle, m. Een mirakel.
 Miraculeux, m. Wonderlijc, Seltseamlijc.
 chose Miraculeuse, Een wonderlijcke oft selt-
 same sake. (lycken.
 Miraculeusement, Wonderlijcken, Seltseam-
 Mire, m. Eē medecijn, Chirurgyn, wondmeester.
 se Mirer, Hem spieghelen.

Dieu le vous Mire, *Godt willet u wedergeue.*
 prendre Mire, *Micken.*
 fenglier Miré,
les Miroirs d'vn fenglier.
 Miroir, m. *Eenen spieghel.*
 Miroitier, m. *Spieghelmaker.*
 Mirond, m. *Halfrondt.*
 prendre Mirre, *Micken.*
 Mirrhe, f. *Mirre.*
 Misaille, f. *VWeddinghe.*
 Misaine, f. *De socke.*
 Mife, f. *Het wigheuen.*
 homme de Mife, *Een wel gheacht man.*
 Misérable, c. *Allendich, Onsalich, Erm.*
 Miserablement, *Allendichlyc, Jammerlyc.*
 il l'ame Miserablement, *Hy heeft haer soo
feer lief dat jammer is.*
 Misere, f. *Allendicheyt, Carjuicheyt.*
 c'est Misere de, &c. *Tis een miserie of ellen-
dicheyt te, &c.*
 Misericorde, f. *Medelyden, Bermherticheyt,
Ontfermherticheyt.*
 Misericordieux, m. *Bermhertich, Medelyden-
de, Ontfermhertich.*
 Misericordieusement, *Bermhertichlyc, Ont-
fermhertichlyc.*
 Missiue, f. *Seynbrief.*
 Mist, c. *Fraey, Proper, Gent.*
 Mistement, *Fraeykens, Properlyc, Gentelyc.*
 Mistere, voyez Mystere.
 Mistionner, *Onder een menghen, Menghelen.*
 Mistionner le vin, *Den wijn vervalschen.*
 Mistionné, m. *Ghemenght.*
 Mistion, f. *Mistionnement, m. Menghinghe,
Vervalschinghe.*
 Mistique, c. *Verborghenheyt, Dat een verbor-
ghen bediedemisse heeft.*
 Mistiquement, *Verborghentlyc, Secretelyc.*
 Mitaines, f. *Moeffelen.*
 Mites, ou Mitons, *Meluwen of maeyen.*
 Mithridat, *Metridaat.*
 Mitiguer, *Versoeten, Versachten, Modereren.*
 Mitiguer son courroux, *Sijn gramfchap ma-
tighen of modereren.*
 Mitigué, m. *Versoet, Ghematicht.*
 Mitigation, f. *Versoetinghe, Modereringhe.*
 Mitigatif, m. *Dat versuet of versachten can.*

Mitrer la langue, *De tonghe half wisteken.*
 Mitre, f. *Eenen myter.*
 Mitré, m. *Die eenen myter aen heeft.*
 Mitrer, *Schauorteré, Aende kaecke of op scha-
uor stellen.*
 Mitré, m. *Gheschauotteert.*
 Mixtion, voyez Mistion.
 M O
 MOBILE, c. *VVankelbaer, Ruerlyc.*
 Mobiliaire, c. *Chose mobiliaire, Eenich
roerlyc of roerende dinc.*
 Mobilité, f. *VVankelbaerheyt, Onstāt vastlichz.*
 Mocquer, *Ghecken, Begheke, Sporté, Bepporté,*
 tu te Mocques, *Ghy gheet mede, Ghy en-
meynes met.*
 Mocué, m. *Begheft, Bepport.*
 en se Mocué, *Par mocquerie, Alzhec-
kende, Alspottende, In joc.*
 Mocqueur, *Ghecker, Sporter.*
 Mocquerie, f. *Gheckerijne, Spotternije.*
 Mode, f. *Een maniere.*
 à la nouvelle Mode, *Op de nieu maniere, Mo-
de of wijse, Opt nieu satsoen.*
 un Modelle, *Eē medaellie, Moolbeelt, Voorbeelt
of patroon van eerde, om daer na eenich ghe-
goten werck te maken.*
 Moderer, *Matighen, Temperen, Modereren,
Middelen.*
 se Moderer, *Hem seluen bedwingen of matigē.*
 Moderé, m. *Ghemiddelt, Ghematicht.*
 Moderé, m. *Zedich, Ghestadich, Manierich.*
 Moderément, *Matelyc.*
 potter Moderément, *Lijtsaemlyc ende ghe-
willichlyc verdragen.*
 Moderation, f. *Matelycheyt, Ghetempertheyt,
Middelghē.*
 Moderateur, m. *Middelaer, Of die hem sedich
ende ghetempert can ghehouden.*
 Moderatrice, f. *Middellersse.*
 Moderne, c. *Les poëtes modernes, De poë-
ten van deser tijt.*
 Modeste, c. *Ghemaniert, Manierich, Manierlyc,
Zedich, Deghelyc.*
 Modesteté, ou Modestie, f. *Ghemaniertthz, Se-
dicheyt, Deghelycheyt.*
 Modestement, *Manierlyckē, Sedichlyckē, De-
ghelycken.*
 Modification, f. *Moderatie.*

- Modillons en architecture, m. Corbeelē, oft
 Moe, f. Gryffinghe, Grimmagie. (Corbeels.
 la Moelle, Tmerch dat inde beenen is.
 les Moettes, f. Voorloopende gheruchten oft teec-
 Moette, ou Mouette, f. Een mouwe. (kenen.
 Mœurs, Seden, Manieren.
 Moien, Moienner, voyez Moyen.
 Moieu, voyez Moyeu.
 les gros Moignons de chair & des muscles,
 Spier oft Hysse, T vleesch dat geen beē en heeft.
 le Mignon d'un bras couppe, Het slomp oft
 vrees van eenen afgehouden arm.
 Moillon, m. Ghebouwen steen daermen mede
 metst.
 Moillon ou curailles, m. Ghebroken steenen,
 Calc scheruen, Gruys van steenen, Ciment.
 Moindre, c. Minder, Cleynder.
 Moindre d'age, Jongher.
 le Moindre des moindres, De verachtste
 van allen diemen vint.
 vendre à Moindre pris, Min vercoopen.
 Moine, m. Een Moninc.
 Moiniot, m. Meunincxken.
 Moiserie, f. Monincschap.
 un Moineau, m. Mussche.
 petit Moineau, Een muschken.
 Moineau de noyer, Een mussche die inder
 noten woont.
 Moins, Min.
 Moins que la mesure, Onder de mate.
 Moins estimer, Niet oft weynich achten.
 à Moins de, &c. Voor min dan, &c.
 à tout le Moins, Tout au moins, Pour le
 moins, Au moins, Diu moins, Ten minstē
 Ten alderminstē.
 en Moins de rien, In oft op eenen ooghenblic, In
 min dan niet.
 Moinsné, voyez Maininé.
 un Mois, Een maent.
 * les Mois des femmes, De stonden, Maenslō-
 den oft vierwekighe sieten der vrouwen.
 se Moisir, VVistlaen, Verschimmelen, Garst wordē
 Moisi, m. VVigheslaghen, Verschimmel, Garst.
 couleur Moitie, f. VVigheslaghen verwe.
 Moissure, f. Schimmel, Garstheyt.
 Moissement, VVistlaninghe, Verschimmelinge.
 Moisson, f. Afmaeyinghe en vergaderinghe
 van t'coren.
 * Moisson, Een deel graens oft corens dat eē pach
 ter ghehouden is sijnen landtsbeere te gheuen
 voor het best van sijnen lande.
 tenir la ferme d'aucū à Moisson ou à Moir-
 son de grain, Eenich lant van yemant huerē
 ende hem betalen met een seker deel corens.
 la Moisson, Le tems de la moisson, Den
 ooght, Den maeytijt.
 la Moisson d'une vache, D'melc oft de mele-
 kinghe van een coe.
 Moissonner, Maeyen, Afmaeyen, De vruchten
 afsnijden ende vergaderen.
 Moissonneur, m. Maeyer.
 Moissonnement, m. Maeyinghe.
 un Moisson, m. Een mussche.
 Moite, c. Vochtich, Nat.
 heu Moite, Vochtighe ofse romantigke plaetsē.
 Moiteur, f. Vochticheyt.
 Moitié, f. De helft.
 plus grand de la Moitié, Noeh eens soo groot,
 D'een helft grooter.
 la Moitié plus cher, Noeh eens soo dier.
 Moitoyen, m. Mur moitoyen, Middelmuer
 oft scheymuer.
 Mol, m. Morwe, VVeec, Slap.
 Mol & delicat, m. Teer.
 Mollit, voyez Mollifier.
 Mollet, m. Teerachtich, Teerkens, VVeekens,
 VVeecachtich.
 Molle, f. Teere, VVeecke, Morwe.
 Mollement, VVeekelijc, Slappelijc, Teerkens.
 Mollisse, ou Molleté, f. Morwicheyt, Saecht-
 heyt, Teerheyt.
 Moleste, c. Moeyelijc, Verdrietelijc, Swaer.
 Molester, Quelken, Moeylijc sijn oft lastich
 vallen.
 il m'en a fort Molesté, Hy heeft my seer om-
 ghequelt ende ghebeden.
 Molestie, f. Moeyelijcheyt, Quellagie.
 Molin, m. Eenen meulen.
 Molinet, m. Een meulken.
 Molinier, m. Meulder.
 Moliniere, f. Meulderse.
 Mollifier, Vermorwen, Morwe ende weer ma-
 ken, VWeycken, Te weyckalagghen.
 Mollifié, m. Morwe ende weec ghemaect, Te
 weyck

weycke gheleyt.

Mollification, f. *V*weyckinghe, *M*orw, ende weeckmakinghe.

Mollit, *v*oyez Mollifier.

Molue, ou Morue, f. *A*berdaen.

Molure, *v*oyez Moulure.

vn Moment, *E*enen ooghenblic.

chose Momentance, *E*en dinc dat niet langhe en duert oft van gheenen duer en is.

Mommerie, f. *M*ommerije.

Mommeur, m. *M*ommer.

Mommon, m. *E*en mommom oft een die vermomt gaet.

de la Mommie, *M*ommije, *O*lie ghemaect van doode menschen diemen in het dryffant verfmacht vint.

Mon, m. *M*ijn.

Mon ami, *M*ijnen vrient.

de Mon viuant, *B*innen mijnen leuen.

Mon Dieu que, &c. *A*ch wat, &c.

* à scauoir Mon s'il est ainfi, *O*m te weten oft alsoo is.

c'est Mon, *T*is sooghy seyt, *T*is alsoo, *T*is toch

Monarchie, f. *E*en rye. (waer.

Monarque, m. *E*enen Potentaet, *C*oninc oft oerheer alleen, *E*en eenich heer.

Monastere, m. *E*en clooster.

Monasteres de vierges, *V*roumen cloosters.

Monastique, c. *C*loosters, *C*loosterachtich.

Monceau, m. *E*enen hoop.
amasser en vn Monceau, *H*oopen, *O*phoopen,
*I*n eenen hoop vergaderen.

par Monceaux, *M*et hoopen, *B*y hoopen.

Monceler, m. *H*oopken.

Monceler, *v*oyez Emmonceler.

Mondain, *v*oyez Monde.

le Monde, *D*e werelt.

la description du Monde, *C*osmographie, *B*eschrijvinghe des werelts.

tout le Monde le scait, *A*l de werelt ofte eenyghelijc wetet.

deuant tout le Monde, *O*penbaerlijc, *V*oor al de werelt.

* rien du Monde, *N*iet met allen, *G*antscheelijc niet.

Mondain, m. *V*ereltsch, *D*at wd der werelt is.

vn homme Mondain, *E*en heusch man, die

met de werelt weet om te gaen.

grand Mondain, *E*en groot triumpheer der.

Mondaine, f. *V*ereltlycke.

chose Monde, *E*en suyuer oft reyn dinc.

Monder vn arbre, *v*oyez Elmonder.

Monder, *R*eynighen.

Mondicité, f. *S*uyuerheyt.

Mondement, *R*eynlyc, *S*uyuerlyc.

Mondifier, *S*uyueren, *r*eynighen.

Mondificatif, m. *S*uyuerende, *D*at suyuert.

Mondifié, m. *G*hereynicht, *G*hesuyuert.

Mondification, f. *S*uyueringhe, *R*eyninghe.

Monile, f. *E*en bagghe oft juweel datmen aenden hals hanght.

Monition, f. *V*ermaninghe.

Moniteur, m. *V*ermaner.

Monitoire, c. *D*at yemanden doet vermanen.

Monnoye, f. *M*unte.

Monnoye, f. *P*ayment.

Monnoye d'or, *E*en goutmunte, oft stuc gouts.

forger Monnoye, *G*helt slaen oft munten.

maitre des Monnoyes, *M*untmeester.

Monnoyer, *M*unten, *G*helt slaen.

argent Monnoyé, *G*hemunt ghelt.

Monnoyeur, m. *E*enen munter.

Monocle, c. *E*en die maer een ooghe en heeft.

Monopoler, *F*aire des monopoles, *M*onopolie maken, *I*famen loopen en vergaderen om yet quaets te doen.

Monopoles, f. *M*onopolie, *O*nbehoorlycke isamenspanninghe om yet wt te rechten.

Monouc, en lague Turquesque, *C*hastré, m. *E*enen ghelubden.

Monfieur, m. *M*ijn heere.

poires de Monfieur & de madame, *S*omer oft herfts peeren.

Monstier, *E*en kercke.

vn Monstre, *E*en selfsaem, *o*nnatuerlycke ende onghewoonlyc dinc.

Monltre marin, *Z*ee monster.

Monstrueux, m. *S*elfsaem, *V*remt, *O*nnatuerlijc, *V*onderbaerlijc.

Monstruoité, f. *S*elfsaemheyt, *V*remdicheyt.

Monstreusement, *S*elfsaemlycken, *V*remdelijcken, *V*onderlycken.

* la Monstre de quelque chose, *H*et slael oft monster van eenich dinc.

Monstre solenne, *Pompushey, Staicheyt.*
 faire Monstre, *Monstieren, Thoonen,*
la Monstre, De monsteringhe.
 Monstre generale d'vne armée, *De generale*
monsteringhe.
 passer monstre, *Monster passeren, Ghesmeten*
oft ghegheeselt worden.
 * faire grand' Monstre de foy, *Seer pompeus*
syn, Den blaet maken.
 Montrer, *VVijzen, Thoonen, Te kennen gheuen.*
 Mōstrer euidentement, *Claerlycken bewijfen.*
 Montrer son courroux, *Syn gramschap opē-*
baren oft laten blijcken.
 Montrer les talons, *Syn lappen laten sien, De*
vluicht nemen, Gaen loopen. (bewijfen.
 Montrer par effect, *Metter daet thoonen oft*
 Montrer par signes, *Door teekenen te ver-*
staen ende te kennen gheuen.
 * se Montrer, *Hem seluen int openbaer gheue.*
 se Montrer morne, *Hem seluen treurich*
ghelaten.
 Montrer beau semblant, *Schoon gelaet thoo-*
nen, Hem weynsen.
 Monstre m'en vn, *Noemter oft thoonter my*
eenen, Laet my eenen sien.
 qu'il se Monstre, *Laet hem oft dat hy te voor-*
schijn come oft comparere.
 la Monstre, *Den tooch, De monsteringhe.*
 Monstrant, *Thoonende, VVijfende.*
 Monstré, m. *Ghehoort, Ghewesen.*
 Monstrement, m. *Thooninghe, Bewijfinghe.*
 Monstreux, *woyez Monstre.*
 vn Mont, ou Montaigne, f. *Eenen berch.*
 passer les Monts, *Ouer rgeberchte gaen.*
 * en Mont, *Om hoopge, Opwaerts.*
 du Mont à val, *Van bouen neerwaerts oft tot*
(beneden.
 * Mont pour Mout, *Veel.*
 promettre Mons & vaux, *Veel wonders toe-*
segghen oft belouen.
 * cest Mont, *Dats waer, Dats doch waer.*
 Montaigne, f. *Eenen berch.*
 Montaignard, m. *Die int gheberchte woont.*
 Montaignette, f. *Berchken.*
 Mont-joye, f. *Heuuelken, cleyn hoopken aerdē.*
 Montueux, ou Mōtaigneux, m. *Berchachtich*
 le Montant du pied, *Den knoessel oft kneuckel*
aenden voet.

Monter, *Opclimmen, Opgaen.*
 Monter jusques au ciel, *Totten hemel toe*
verheffen.
 Monter en plus haut degré, *Tot hoogher*
staet comen.
 Monter en la nauire, *Tschepe gaen.*
 la somme Monte jusques à, &c. *De somme*
is oft beloopt, &c.
 Monté, m. *Opgheclommen.*
 * Monté, m. *Homme bien monté, Een die*
wel te peerde, oft wel ghemoueert is.
 le Montant d'vn tertre, *Dē opgan: oft het op-*
gaen van een heuuelken oft berghken.
 à la Montance de cent, *Tot hondert toe be-*
lopende.
 Montée, f. *Eenen opgan.* (trap.
 Montée de maison, *VVendelgraet, VVendel-*
 Montjoye, *Een heuuelken.*
 Montueux, m. *Berchachtich.*
 Monture, f. *Een peert oft eenighe andere beeste*
daermen op rijdt.
 Monument, m. *Een ghedensteecken.*
 Moquer, *rerchez Mōcquer.* (hoort.
 Moral, m. *Stichtelijc, Dat tot de manieren be-*
le sens Moral d'vne fable, De beteekeninge
oft d'inhout van eenigher fabulen oft gedichte.
 Moralité, f. *Moralizatie.*
 Moralizer, *Zedich ende manierich maken, Mo-*
ralisatie bybrengen.
 moralement, *Zedichlycken, By deuchdelijcke*
slichtinghe ende wilegghinghe.
 Morceau, m. *Een stuc.*
 Morceau de pain, *Eenē beet oft brocke broots.*
 mettre en Morceaux, *Breken, In stucken bre-*
ken oft trecken.
 par petits Morceaux, *Met stucxkens.*
 Morcelet, m. *Een stucxken oft beetken.*
 par petits Morcelets, *Met ofs in cleyne stucx-*
Mordre, Byten. (kens.
 Mordre emmi, *Inbyten.*
 * Mordre en riant, *Al lachende beschimpen.*
 Mors, m. *Ghebeten.*
 Mordant, *Bytende.*
 Morsure, f. *Eenen beet.*
 petite Morsure, *Een beetken.*
 Mordacité, f. *Bytende scherphuyt.*
 Mordiquer, *Byten oft nopen.*

Mordication, f. Bytinghe oft nopinghe.
 Mords de bride, Tghebit wan een paar.
 More, c. Eenen Morisch.
 Moreau, ou Morel, m. Eenen moor, Swert
 preedt.
 couleur de Morée, Lafuer-werwe.
 le Mortil d'un couteau, De sne oft scherpte
 van een mes.
 se Monfondre, Verftijc, Vercondé, Versnotaré.
 Morfondu, m. Vercout, Versnoterz, Verftijft.
 Morfondure, f. Verftijminghe, Vercoutheyr.
 qui fait la Morgue, Die een wefelijc ende de-
 ghelijc ghelaet hout.
 Moribonde, c. Sterftijc, Sterfachtich.
 Morigerer, Gheshit ende ghemaniert maken.
 Morigné, m. Ghemaniert.
 Morillon, Swerte druyue ofte wijnbeste daer-
 men seer goeden wijn afmaect.
 Morion, m. Eenen helm oft stormhoet.
 Morir, voyez Mourir.
 Morisque, f. Eenen Moriskens dans.
 danseur de Morisques, Moriskendanser.
 Morne, c. Plomp, bot ende onuerstandich.
 Morne, m. Droeuich, Fantastijc, Gaende al poy-
 sende ende bedroeft.
 tems Morne, Droeuich, duyster ende doncker-
 achtich weer.
 Mornement, Droestijc, Hem bepeysende.
 Mornifle, f. Snapmerck.
 Morosité, f. Stuericheyr, Eyghensinnicheyr.
 Mors, Morture, voyez Mordre.
 la Mort, f. De doot.
 peine de Mort, Lijfs straffe.
 sa male Mort, Dat hy ramp hebben moet.
 à la Mort, Indeste ure des doods, Tatter
 doot toe.
 * il est Mort, Hy is doot.
 Mort d'une mort honteuse, Een schandelijc-
 ke doot, ghesloruen.
 resusciter des Morts, Kerrijfen, Vanden doo-
 den opstaen.
 le jour des Morts, Alderfielen dach.
 endurer la Mort, Steruen, De doot smaken.
 à l'article de la Mort, In syn wterste.
 subject à la Mort, Sterftijc.
 Mort aux vers, Vormcreye.
 Mortaises, f. De voren oft gherghelen daer yet
 moete payre qui garde les chust. *anc. ynd. d'anc. ynd. d'anc.*

andere in ghevoecht wort.
 Mortel, m. Sterftijc.
 Morre, f. Doodé.
 Mortel, m. Dootlijc, Dat de doot brenghet.
 Mortellement, Sterftijcken, Doodtijcken.
 pechen Mortellement, Een dootsonde doen.
 Mortalité, f. Sterftijcbeyr.
 frapper Morrement, Lantsaemlyc oft traech-
 lyc slaen.
 Mortifere mal, Een quaet dat de doot brenghet.
 maison Mortuaire, Een sterf-buys.
 banquet de Mortuaire ou Mortuaile, m.
 Een wtvaert-maeltijc.
 pompe Mortuaire, Hertelijcke wtvaert.
 Mortifier, Dooden.
 Mortifié, m. Ghedoot.
 Mortification, f. Doodinghe.
 Morte main, voyez Main morte.
 Morte-paye, m. Crijchlieden die ghemeynlyc en
 alycs op de frontieren in garnisoen ligghen.
 Morte-paye, m. Schiltwachte.
 Mortier, m. Eenen mortier.
 Mortier, m. piece d'artillerie, Een groot, grof
 ende cort sine gheschuts van yser ghemaect.
 * Mortier en outre est vne petite lampe, Eē
 lampken oft lampe van aerden, ten oft koper.
 * Mortier, m. Moortel, Beslaghen calc.
 Mortné, m. Misboren, Doot-gheboren.
 Morue, Stoevisch.
 Morue, f. ou Morueau, m. Snor.
 Motueux, m. Besnot.
 Moruense, f. Besnotte.
 Mosaique, m. Een mosaicks werck.
 Mosquette, f. Mosket.
 Mosquetiers, m. Mosketiers.
 Mot, m. Een woort.
 Mots d'orez, Heerlijcke spreuken.
 Mot du guet, De lose.
 Mots anciens, Oude spreucken oft spreec-
 woorden.
 ne dire Mot, Niet met allen segghen, Swijghen.
 je n'ose plus dire Mot, Ic en derf niet eens kie-
 ken noch micken.
 More, voyez Morre.
 un Motet de musique, Een dicht oft veert
 vander musijcke.
 Moteur, m. l'Elprit moteur del'uniuers,
 Den

Den gheest diet al beweecht.
 Motif, m. D'oorfakē oft tghere dat beweecht om
 yet te doen.
 il en est le Motif, Hy isser den autheur, inuen-
 teerder oft de ruer vinc af.
 de son propre Motif, *Wt sijnder eygender au-
 thoriteyt ende vryen wille.*
 Motion, f. Beweghinge.
 Motte, f. Eenē rusch, torf, oft clomp aerde.
 rompre les Mottes de la terre, Het landt ee-
 ren, De clotten aerden breken metter egghen.
 * vne Motte, Eenē cleynen berch oft keghel.
 Mottelette, f. Ruschken, Clompken eerde.
 * la Motte, Thy dat aen de schamelheyt wast.
 Moucayart, m. *VVeerschijsn oft Canjant.*
 Moucher, Snutten, Snuyten.
 Mouchés vostre nez, Snut uwen neuse.
 Mouchettes, f. Keersnutters.
 Mouchoir, m. Eenē snutdoec.
 Moucheter, Spickelen, Marberen.
 Moucheté, m. Ghespickelt.
 beste Mouchetée de tasches noires, Ghe-
 spickelde beeste mer swerte plecken.
 Moudes, Mosselen.
 Moue, f. Greynsinghe.
 faire la Moue, Greynsen.
 Mouëtte, voyez Moette.
 Mouffu, f. Eē winde, *VVindtats, Trecschijue, Ca-
 terol oft paleye.*
 Mouffe à cinq poulions, Den balc oft paleye
 daer vijf caterollekens aen hanghen.
 Mouffe, f. Mofsele.
 Mouiller, Netten, Nat maken, *VVeeycken.*
 se Mouiller, Nat worden, Hem seluen nat
 maken.
 Mouillé, m. Ghenet, Nat ghemaelt, Gheweyt.
 Mouillure, ou Moiteur, f. Nestinghe, Natma-
 kinghe, oft Natticheyt, Vochticheyt.
 Mouldre, Malen.
 Moulin, m. Eenē meulen.
 Moulinier, m. Meulder.
 Mouliniere, f. Meulderisse.
 Moulure, f. Malinghe.
 Moulu, m. Ghemalen.
 Moule de bois, m. Een gesneden figure in houtē
 Moule, f. Een forme om beelden te maken.
 Mouler, Iecter en Moule, Een ghesneden si-

guere maken, Een forme beworpen.
 lettre Moulée, Een ghesneden letter.
 Moulcs, Mosselen.
 Moulinier, voyez Meusnier.
 Moulette, f. Een rolle.
 Moulson, voyez la Moisson d'vne vache.
 Moul, Veel, Seer.
 Moul joyeux, Seer blyde.
 Moul fort, Bouen maten seer, Grootelijcx, Bij-
 ster veel.
 Moulue, ou Moulure, voyez Molue.
 Moulure, f. De figueringhe ofte figuer sijding-
 ge, sierazie oft loofswerc vande schrynwerckers
 ende steenhouwers.
 Mourir, Steruen.
 je Meur, Ic sterue.
 il Mourit le, & c. Hy sterf den, &c.
 se Mourir, Steruen, in sijn wterste ligghen, Be-
 ghinnen te steruen.
 tu me fais Mourir, Ghy quelt my totter doode
 Mourable, c. Sterfachtich, Sterflic. (roe.
 Mourant, Steruende.
 Mort, Mortel, voyez Mort.
 à demy Mort, m. Half-doot.
 Mouron, voyez Moron.
 jouer à la Mourre, Spelen coeccoechercken rje-
 ic wel.
 Mousse, voyez Mouffe.
 Mousse, f. Een vlieghe.
 Mousse guespe, Een wespe.
 Mousches à miel, Bien, Hennich-bien.
 chasser aux Mousches, Vliegghen vanghen.
 Mouscherons, m. Muggghen.
 Mousse, ou Espion, m. Een spie, oft verspie-
 Mouscher, Verspieden, voyez Espier. (der.
 Mouscheter & tascheter, Onderscheyden, Om
 derteekenen.
 Mouscheture de pers, f. Hemels blauwe
 teekenen.
 Mousse, ou Moulce, f. Mofsele oft Mos.
 * Mousse, Bot, Plomp.
 * jamais tu ne cueilleras Mousse, Ghy en-
 sult nemmermeer bedijen. (achtich.
 Mouffu, m. Verschimmelt, *VVrgheslagghen, Mos-*
 Mouffon, voyez la Moisson d'vne vache.
 du Mouff, m. Most.
 Moustache, f. Den kyneuelbaert.

Moustarde, f. *Moflaert.*
 Moustarde fauuage, *Wilde kerffe.*
 Moutardier, m. *Eenen moflaert-pot.*
 Moultoile, ou Moultele, f. *Een wefel, oft we-*
 Mout, *Veel, voyez Moul.* *(felken.)*
 Mouton, m. *Eenen hamel.*
 Mouuillon, m.
 Mouuoit, *Verroeren, Beweghen.*
 Mouuoir, *Inciter, Verwecken, Stieren oft be-*
weghen om yet te doen.
 qui le Meut de, &c. *Wie gaf hem oorfake om,*
 Meu, m. *Beweicht.* *(&c.)*
 Mouuement, m. *Roeringhe, Verroeringhe, Be-*
weghinghe.
 Mouuement de terre, *Aertbeuinghe.*
 de fon propre Mouuement, *Wt fijnen ey-*
ghenen ende vryen wille.
 d'vn Mouuement naturel, *Wter natueren.*
 Moy, lc.
 fr'e estoit à Moy à faire, *Waert mijns doens.*
 à part Moy, *By my feluen.*
 il n'est pas en Moy, *Ten is in my oft in mijnder*
macht niet.
 Moy mefme, *Ik felue, My feluen.*
 Moye, f. *Eenen hoop.*
 Moyen, *Homme de moyen estat, Een mid-*
delbaer man.
 chose Moyenne, *Een paffelijcke sake.*
 Moyennemēt, *Matelijcken, Redelijcken, Tuf-*
fchen-beyden.
 Moyen, m. ou Moyenneté, f. *Middelmatichz*
 * le Moyen de faire quelque chose, *De mid-*
del ende maniere om yet te doen.
 donner le Moyen, *Dē middel oft maniere ge-*
uen, Den wech wijfen.
 offrir les Moyens de paix, *De conditien van*
peyfe presenteren.
 par mon Moyen, *By mijnen toedoen en hulp*
 par quel Moyen: *Waer doer? Waer mede?*
Door wat middel?
 * les Moyens d'vn proces, *Trecht oft de be-*
wijfelenen van een proces.
 le Moyen de la demande du demandeur,
De bevestiginghe vanden eyfch des rechters.
 * Moyen & Mediateur en quelque affai-
 re, m. *Een makelaer, Peysmaker.*
 Moyenner, *Acorderen, In vreden stelle, Mid-*

delen, *Modereren.*
 Moyenncur, m. *Middelaer, Makelaer, Frede*
oft peysmaker.
 le Moyeu d'vn oeuſ, *Den doyer van een ey.*
 le Moyeu d'vne rouie, *De afſe van een rat.*
 Moyne, voyez Moine.
 M V
 M V A B L E, *Muance, voyez Muer.*
 Mucilage, m. *Slignachtighe ende dicachtighe*
medecyne.
 Mue, f. *Veranderinghe.*
 la Mue du cerf, *De hoornen van een hert die*
jaerlijcx veranderen ende afvallen.
 Mue, f. *Een muyte.* *Et c. a. c. u.*
 mettre en Mue, *Inde muyte oft ghevanghen*
ſetten.
 la Mue d'vne femme, *Dat is als e' oude vrou-*
we, Het out vel van haer aenſicht doet vergaē
om een heel nieu ende teer vel te krijghen.
 la Muette, *Thuis vanden ouerſten van een*
boſch daer groote beefſten in ſijn, Een warande.
 * la Muette du lieure, *Den legher, Eogijs oft*
ruſtplaetſe vanden haſe.
 * vne belle Muette, ou Meute de chiens cou-
 rans, *Eenen ſchoonen trop, hoop oft coppel hon-*
den die loopen.
 Muer, *Veranderen.*
 Mueren autre forme, *Transfigureren, Trans*
formeren, Een ander ghedaente aennemē.
 Muer comme les oiteaux, *Muyten, Ruyuent.*
 Muer ſa teſte, *Dat wort gheſeyt vande herten*
als ſy hun horen: afworpen ofte veranderen.
 Muē, m. *Verandert.*
 Muē de plumē, m. *Ghemuyt, Gheruyft.*
 Muable, c. *Veranderlyc.*
 homme Muable, *W' anckelbaer man.*
 Muableté, f. *W' anckelbaerheyt.*
 Muance, ou Mutation, f. ou Muement, m.
Veranderinghe, Ruyunghe.
 Muet, m. *Stom.*
 Muette, f. *Stomme.*
 Muſſe, ou Muſeau, m. *Den muyl.*
 Muger, *Eene wiſch.*
 Mugereul, m. *Eenen ſeer ſnellen zee-wiſch.*
 Mugir, *Brullen, Tieren, Roepen gheleijc eenen*
os oft verre.
 Mugi, m. *Ghebrult.*

Mugissement, m. Brullinghe.
 Mugler, Loeyen, Roepen als een coe, Moeyen.
 Muglement, m. Loeyinghe.
 vñ Muguet, Eenen moyaert, Fraeyaert.
 Muguetter, Vryen, Den vryer maken.
 Muguette, f. Een cruynote. (linne.
 vne Mule, ou Mulet, m. Eenen muyl oft muyl-
 Mule ombrageuse, Muyl oft muylinne die
 schou is.
 * vne Mule aux talons, Een cachiele.
 Mulet, m. Een muyl-esel oft muyl.
 * Mulet, m. Een harder, Een zeevisch.
 Muletter, m. Muylrijuer.
 Mulette, f. Een muylken.
 la Mulette d'vn veau,
 Mulon de foin, m. Eenen hoyopper, hoytas.
 Mulot, m. Een velt-muys, Eertmuys.
 Multiplier, Vermenichfuldighen, Vermeerderē,
 Toedoen, By voeghen.
 Multiplié, m. Vermenichfuldicht.
 Multipliment, m. ou Multiplication, f.
 Vermenichfuldinghe.
 Multiplieur, m. Vermenichfuldigher.
 Multipliable, ou Multiplicable, c. Verme-
 nichfuldelijc.
 Multitude, f. Een menichte, Eenen grootē hoop.
 Mungel, voyez Moucher.
 Munier, m. Eenen voghel die de muggen vāght
 Munier, voyez Meufnier.
 Munier, m. Een rivier visch hebbende eenen
 grooten cop.
 Munificence, f. Liberaelheyt.
 Munir, Vestighen, Voorzien, Sterc ende vast ma-
 ken, Van monitie voorzien.
 Muni, m. Voorzien, Sterc ghemaect.
 Munition, f. Monitie oft Munitie, Vasticheyt
 ende sterckmakinghe.
 Munition de viures, Voorzieninghe van pro-
 uanden.
 Mur, m. Eenen muer oft wandt.
 les Murs d'vne ville, De mueren oft vesten-
 vande stadt.
 Muraille, f. Eenen muer.
 Murer vne ville, Een stadt bemueren, of met
 mueren omcinghelen.
 Muré, m. Ghemuert, Bemuert. (tier.
 Murmure, f. Murmur, m. Geruyfch ofte ghe-

Murmurer, Ruysfchen, Geruyfch maken, Tierf.
 Murmurer, Murmureren.
 Murmuré, m. Ghemurmureert.
 Murmurement, m. Murmuration, f. Mur-
 murevinghe, Teghenhepreutel, Teghenseg-
 ghinghe.
 Murte, voyez Meurte.
 Murtrir, voyez Meurtrir.
 Musaique, voyez Mosaique.
 Musaraigne, f. Een beestken vander grooste
 van een muys, ende vanden coeure van een
 Musard, voyez Muser. (wesel.
 Musc, m. Muscheliaet, Mosch.
 Muscade, f. Een cruynote.
 Muscader, ou Muscadel, m. Muscadel, Mus-
 cattelle wijn.
 raisin Muscader, Muscadel-druye.
 fauon Muscat, m. Zeepe daer muscheliaet in is,
 Een pomade, Spaensche zeepe.
 Muscle, m. De muys, spiero oft vleeschachtich-
 heyt van de leden.
 Muse, f. Een goddinne des ghesanghs ende der
 le Museau, Den muyl. (consten.
 le Museau d'vn elephant, Den snuyt van
 eenen olifant.
 le Museau d'vn chien, Een hondismuyl.
 Museliere, f. Eenē meylbāt, Muylcorf, Muylrine
 Museliere à cheuaux, Eenen prangher, Muyl-
 prangher.
 Muser, Dralen, Gapen, Nestelen, Futselen.
 faire Muser, Iemanden houden dralen oft
 nestelen.
 Musard, ou Museur, m. Dralaert, Gapaert,
 Futselaer, Nestelaer.
 Musette, f. Moesle, Ruysstijpe.
 Musette, voyez Musaraigne.
 Musique, f. De conste van singhen, Musijcke.
 Musicien, m. Sangher van musijcke, Mu-
 sijcsingher.
 Musnier, cerchez Meufnier.
 Mustel, Verberghen.
 Musté, m. Verborghen, Secret.
 Musteau, m. Eenen schenckel.
 Mut, comme, chien mut, voyez Bauds.
 Mutation, voyez Muer.
 Mute, cerchez Meute.
 Mutiler, Vermincken, Afbouwen, Stompmake.

Mutilé, *m. Vermint.*
 Mutilation, *f. Verminckinge.*
 Mutin, *m. Opruerich, Muylachtich.*
se Mutiner, Mutinieren, Reuolieren.
 Mutinerie, *f. Oppoer, Muylterije, Seditie.*
 Mutuel, *m. Onder malcanderen.*
 amour Mutuel, *Ghelijcke liefde ouer beyde*
zijden.
 Mutuellement, *Tsamen, Van beyde zijden,*
Dreen den anderen.
 vn Muy, *Een wijn oft olie vat, tonne oft pype.*
 Muylton, *voyez Moisson.*

M Y

M Y N S S E R, *voyez Mincer en Mince.*
 Myrabolans, *Minobolaen, een cruys.*
 Myre, *m. Eenen medecijn.*
 Myrthe, *f. Mirre.*
 Mysantrope, *c. Een die vgheselschap der men-*
schen schout oft haet.
 Mystere, *m. Een verholentheyt, Verborghent-*
heyt, Secret.
 Mysterieux, *m. Verborghen, Verholen, Secret.*
 chose Mysterieuse, *f. Verborghen sake.*
 Mystique, *c. Dat ee verborgt bedienisse heeft.*
 Mystiquement, *Verborghentlic, Verholentlic.*
 Mythridat, *m. Metridatum.*

N A

A B O T, *m. Eenen dwerch.*
 Nacre de perles, *ou Nacle, Peer-*
len moeder.
 Nager, *Swemmen.*
 Nager outre, *Ouerswemmen.*
 Nager sur l'eau, *Op dwater vlieten.*
 se lauuer en Nageant, *Ontswemmen, Ontco-*
men door swemmen.
 Nagé, *m. Gheswommen.*
 Nagement, *m. Swemminghe.*
 Nageur, *m. Swemmer.*
 les Nageoires d'un poisson, *f. De vinnen oft*
vlimmen van eenen visch.
 Nagueres, *ou N'agueres, Cortelinge, Onlancx.*
 Naiades, *Zee goddinnen, De Godinne der wa-*
Naif, m. Natuerlic.
 Naius beauté, *f. Natuerlijche schoonheyt.*
 Naifnement faire, *Natuerlijcken wel doen.*
 Naifnement cōtrafaire, *Na ileuē contrafeytē*
 Naif, *vn Nainure, m. Dwerch, Dwerghken.*

Naistre, *ou Nasquir, Gheboren werden, Voort-*
comen, Wassen.
 Naistre en ce monde, *Ter werelt comen.*
 Naistre d'auantage, *Toewassen.*
 Naissant, *m. Een die gebore wort oft voortcomt.*
 Naissante, *f. Eene die gheboren wort.*
 Naissance, *ou Natuité, f. Gheboorte.*
 chose qu'on a de Naissance, *Datmen van*
naturen oft van gheboorten heeft.
 Né, *Nay, Natif, m. Gheboren, Natuerlic.*
 le premier Né, *De eerste gheboren.*
 le puiffin des enfans, *De jonste vade kindere.*
 Nez d'une ventrée, *Tweelinghen, Van tender*
dracht.
 Née, *f. Eene die gheboren wort.*
 Naquité, *f. Gheboorte.*
 Naitre, *voyez Naistre.*
 Naue, *Nauement, voyez Naif.*
 se Nantir de quelque chose, *Eenich dinc in-*
besit nemen.
 Nantifer, *Nantiseren.*
 Nappe, *f. Een ammelaken.*
 trompes, tabours & Naquaires commē-
 cerent à sonner,
 Naquet de jeu de paume,
 Naqueter,
 les Narines, *De neusgaten.*
 Narrer, *Vertellen.*
 Narré, *m. Vertelt.*
 Narrateur, *m. Vertelder.*
 Narration, *f. Vertellinghe.*
 Nasarde, *f. Donner vne nasarde ou Nasar-*
der aucun, Iemanden een vrientlic wesen
met den neuse thoonen oft bedrieghen.
 Naseaux, *m. De neusgaten.*
 Nasin, *m. Cortneuse.*
 Nasquir, *Naistre, Gheboren worden.*
 dès que nous Nasquimes, *Van dat wy gheb-*
ren sijn, Van onser gheboorten af.
 vne Nasse, *f. Eenen vischkorf oft net.*
 Nasselle, *f. Een schipken oft schuytken.*
 Nasselle à pescher, *Een visch. scheepken.*
 Nasu, *m. Wel gheueft.*
 Natif, *m. Natuerlic.*
 vne Nation, *Een natie.*
 Natuité, *f. Gheboorte.*
 Natte, *f. Een mate.*

N A

Nattier, m. Een mattemaker.
 Nature, f. De natuer oft aert.
 la Nature & vertu des herbes, De natuer, aert ende cracht van de cruyden.
 la Nature de la terre, De eyghenschap vanden gront.
 la Nature du pays, De conditie, natuer, aert ende seden vanden lande.
 contre Nature, Sclitsaem, Vremt, Onnatuerlyc.
 Naturel, m. Natuerlyc.
 suivre son Naturel, Syn sinnen, sinnelycheyt oft opinie volgen.
 c'est chose Naturelle que, &c. Tis reden oft natuerlyc dat, &c.
 Naturellement, Natuerlycken.
 lettres de Naturalité, Brieuen van borgherschap, oft als van eenen ingeboren des lants.
 Naturalizer, recevoir comme naturel de nostre pais, Ontfanghen als een ingeboren des lants.
 Naturalizé, m. Die een poorter der stadt ghemaelis.
 Nau, cerchez, Nauire.
 Nauale, c. Dat totten schepe behoort.
 guerre Nauale, Crych ter zee.
 Nauet ou Naucau, m. Parijssche rape, Stecrape de: Naucaux, Rapen.
 Nauetiere, f. Een plaetsse met rapen besaeyt.
 Nauette, f. Een langhe rape.
 la Nauette d'vn tisserand, Een weuers spoel.
 Naufrage, m. Schipbrekinghe.
 Naufrageux orage, Tempeest oft groot onweer op water om schepen te breken.
 Nauiger, Tschepen varen.
 Nauiger d'outré en outré, Door varen, Door schepen, Gantsch ouer varen.
 Nauiger outré, Voorby varen.
 Nauigable, c. Daermen metten schepe vare cā.
 Navigation, f. Schipvaert.
 Nauire, ou Nau, m. ou Naue, f. Een schip.
 la Nauire du Roy, Empereur, ou chef de l'armée, Het ammirael schip.
 Nauires passageres, ou de voyages, Veerschen, Meerschen.
 monter à la Nauire, Tschepen gaen.
 Naulage, m. Schiploon, Schipvracht.
 Naulager, De schipvracht betalen.

N E

Naurer, Quetsen, Vvonden.
 Nauré, m. Ghequetst, Ghewonst.
 vn Naurer de gens, Een die ouer allorst ende borcht sonder betalen.
 Naurure, f. Quetsinghe, Vvondinghe.
 Nautée, f. Den walch, Vvalghinghe.
 auoir Nautée d'vne viande, Vvalghinghen Den walch van eenighe spisse hebben.
 Nautonnier, m. Eenen schipper.
 Nayer, ou Noyer en l'eau, Verdrucken.
 Nayf, voyez Naif.
 N E
 N E, cerchez Naistre.
 Ne aulli, Noch ooc.
 Ne ceci, Ne cela, Noch dit, Noch dat.
 Ne l'vn ne l'autre, Gheen van beyden.
 je N'en feray rien, Ic en sals niet doen.
 Ne te soucie de rien, Sijt sonder sorghe.
 Neant, Niet, Te verghheeft.
 choses de Neant, Onnutte dingen, Van gheeder weerden.
 vn fait Neant, Eenen luyaert, Lanterfant.
 homme de Neant, Een verworpen ongheacht mensche.
 ce n'est pas pour vn Neant, Te is om niet niet.
 mettre à Neant, Vvrijschen, Te niete doen.
 mis au Neant, Te niete ghedaen.
 venir au Neant, Smilten.
 Neantmoins, Niet teghenslaende, Niettemin.
 Neble, f. Nenel.
 Nebuleux, m. Neuelachtich.
 tems Nebuleux, Doncker, Droeuich ende mistich weder.
 chere Nebuleuse, f. Stuer en droeuich ghelaet.
 Necessaire, c. Noodich, Nootsakelijc, Van noode.
 chose Necessaire, c. Nootsakelijcke sake.
 Necessairement, Nootsakelijcken.
 Necessité, f. Nootsakelijcheyt.
 par Necessité, Door armoede ende ghebrec.
 il n'en fera point de Necessité, Ten sal niet noodich oft van noode wesen.
 * les Necessitez de nature, Het ghevoech.
 faire les Necessitez, Syn ghevoech doen, Cackē
 Necessiteux, m. Behoeflich, Behoefachtich.
 Nectar, m. Den dranc der Goden.
 * liqueur Nectare, Vvijn van most ende honich ghemaect.

Nef, f. Een ſchip.
 * la Nef d'vne eglise, T'portael oft den beuc
 vander kercke.
 Neflic, f. Een miſpel.
 Nefflier, m. Miſpelboom.
 Negation, f. Loocheninghe.
 Negatoire, c. ou Négatif, m. Loochenachtich.
 Negatiue, f. Eene die loochent.
 raiſon Negatiue, Loochenachtighe redene.
 Neghger, Onachtsaem ſijn, Verſuymen.
 Negligent, m. Onachtsaem.
 il eſt trop Negligent de ſon prouffit, Hy
 neemt ofi ſlaet ſijn profijt al te luttel gaey.
 Negligente, f. Onachtsame.
 Negligence, f. Onachtsaemheyt, Verſuyminghe.
 Negligement, Onachtsaemlycken, Verſuymelyc.
 Negoce, m. Traſike, Hanteringhe, Becōmerniſſe.
 Negocier, Coopmanſchappen, Coopmanſchap
 Negocié, m. Ghecoopmanſchapt. (doen.)
 Negociation, f. Coopmanſchappinghe.
 Negociateur, m. Coopman.
 Negriez, VVilden wyngaert.
 Neige, f. Sneeu.
 Neiger, Sneeuwen.
 Neigé, m. Ghesneeu.
 Neigeux, m. Sneeuachtich, Vol sneeu.
 Nepenthe, Een cruyt oft dranc die treuricheyt
 ende droefheyt verdryft als men hem drinck.
 NEPTVNE, Na der Poëten ſchryuen den
 Godt der zee ende den broeder van Iupiter.
 Neptuninois ou Neptunien, m. Die onder
 Neptun⁹ bedwac ſijn, Dat Neptunus toe behoort
 Neptunales, f. Feestdaghen die de Heydenen ter
 eenen van Neptunus hielden.
 Nepueu, m. Eenen neue.
 mon arriere Nepueu, mō Proneueu, Myn
 kints kints ſone, Myn kints neue.
 Nerf, m. Een zenuue oft pezze.
 petit Nerf, Zenuken, Peesken.
 Nerueux, m. Zenuuachtich, Peesachtich.
 Nerueuse, f. Zenuuachtighe.
 Neruins, m. Dellycken van t'ſeyl, De groote
 coorden die rontſom bet ſeyl comen.
 Nes, voyez Nez.
 Nettoyer, Snyeren, Reynighen.
 j'elles ay Nettoyez d'argent, Ic hebſe ghebloot
 van ghelde.

Net, m. Snyuer, Reyn.
 Nette, f. Snyuere, Reyne.
 Nettelet, m. Snyuerachtich, Reynachtich.
 Nettelement, Snyuerlyc.
 Netteté, f. Snyuerheyt, Reynicheyt.
 Neud, voyez Nouer.
 Neusement, By ſijn ſelfs, Sonder yemants toe-
 Neuen, voyez Neucue. (doen.)
 Neuf, voyez Nouveau.
 Neuf, m. Neghen.
 Neuffois, Neghenmael, Neghen-reyſen, Ne-
 ghen-erf.
 le Neufième, Den neghenſten.
 la Neufième, De neghenſte.
 Neufiement, Ten neghenſten.
 la Neufaine, Een toe-eyghinghe oft verbindin-
 ghe om yet binnen neghen daghen te doen.
 Neutre, c. Gheen van beyden, Neutral.
 Neutralité, f. Neutralicheyt.
 ſe Neutralizer, Hem neutr ael houden, Tot geens
 van beyden hem houden.
 Nez, m. Neufe.
 vn faux Nez, Eenen ghemaecten neufe.
 haut Nez, comme chien de haut Nez, VVyt-
 gheſpreyde ende opene neufgaten, als eenen-
 hont die ſulcke wytgheſpreyde neufgaten heeft.
 N I
 vn NI, Een loocheninghe, voyez Nier.
 cela n'eſt point en NI, Men loochent niet.
 Ni auſſi, Noch ooc.
 Niais, voyez Niez.
 Nice, c. Luy, Traech.
 Niceté, f. Luyheyt, Traecheyt.
 Nicher, Neſſelen.
 il eſt Niché ou a ſon Nid entre, &c. Hy ne-
 ſtelt oft heeft ſijnen neſt tuſſchen, &c.
 vne Nichée ou Niée, f. Eenen neſt vol jonghē
 oft vol eyeren.
 vn Nid, Eenen neſt.
 petit Nid, Neſtken.
 Niede, voyez Niez.
 vne Niée, Eenen neſt vol jonghen oft eyeren.
 vne Niée de poullins, Een ghekip kieckenē.
 Nielle, f. Brant int coren.
 blé Niellé & gaſté de la Nielle, Koren daer
 den brant in is oft bedoruen door natticheyt.
 Niepce, f. Niechte.

N I

Nier, Loochenen, Omkennen.
 aucune ment Nier, Een weynich loochenen,
Wat bewimpelen.
 nul ne Nic cela, Niemand en onkenet of en-
 seyter teghen.
 vn Ni, Loocheninghe.
 Niant, m. Loochenende.
 Nieur, m. Loochenaer.
 Nient, m. Loocheninghe.
 Niez, m. Een jonc voghelken op synen nest ghe-
 vanghen dat niet vlugge en is.
 * vn Niez, Een die bot, plomp ende onuerflan-
 dich is.
 Nicze, f. Plombe, Botte, Onuerstandighe.
 Niezeté, f. Plompicheyt, Onuerstandicheyt.
 Niezement, Bortelijc, Onuerstandelijc.
 Nifler, De snotte ophalen.
 vn grand Nigauld.
 Nigromance, ou Nigromantie, f. Nigromā-
 tie, De swerte conste oft conste van waerseg-
 ghen wt de aenschouwinghe der dooden.
 Nigromantien, m. Een waerseggher wt de
 aenschouwinghe der dooden.
 mettre Nihil à la requeste, Niet oft nihil op
 de requeste stellen, Die gantsch afslaen.
 Nimbot ou Nain, m. Eenen naen oft dwerch.
 Nique, f. ou Niquet, m. Eenen knic oft knic-
 kinghe met de kin.
 faire la Nique ou Niquet, Een guyse setten.
 Niqueter, Knicken.
 il n'y a que Niqueter, Daer en is niet teghen
 te segghen, Daer en helpt gheen teghenpreute-
 len.
 Nisi, Faire obliger soubz nisi, Iemanden o-
 bligeren oft verbinden op pene van gheban-
 nen te sijn.
 Niueau, m. Een rechtsnoer oft metsers pasloot.
 Niueau de plomb, Een sincloot.
 Niueler, Metten rechtsnoere afmeten.
 Niuellé, m. Afghemeten metten rechtsnoer.
 Niuellement, m. Afmetinghe metten recht-
 snoere.
 Niuelleur, m. Afmeter metten rechtsnoere.

N O

NOBLE, c. Edel.
 il se tient Noble, Hy houdt hem voor een edel
 man.

N O

vn Noble à la Rose, Eenen roosennobel.
 Noblement, Edelijcken.
 Nobleste, f. Edeldom, Edelheyt.
 Nocher, m. Een schipper.
 Nocquet, m. Maelflot.
 Noctial, m. Dat den nacht aengaeft.
 Nocturne, c. comme Nocturne vision, Een
 visioen oft ghesichte inder nacht.
 Noef, voyez Nouveau.
 Noel, m. Kerstmisse oft ruste.
 Noir, m. Swert.
 * le Noir en venetie, Alle swerte beesten gelijc
 wilde werckens.
 Noirastre, c. Swertachtich, Bruynswert.
 Noiret, ou Noiraut, m. Swertachtich.
 Noireté, f. Swertheyt.
 Noircir, Swert maken, Swerten.
 Noirci, m. Gheswert, Swert ghemact.
 Noirciffure, ou Noirceur, f. Swertsel oft
 swertmakinghe.
 Noife, f. Kijnagie.
 Noiser, auoir Noife, Kijuen.
 Noisieux, ou Noisif, m. Kijfachtich.
 Noix, f. Een note.
 jouer aux Noix, Met noten spelen.
 Noix de galle, Een galnote.
 Noix de pin, Pijnappel.
 Noix muscade, f. Een cruysnote.
 Noisette, ou Noisille, f. Nootken oft haselnote.
 Noyer, m. Een nootboom.
 Noiselier, ou Noisetier, m. Een haselseer oft
 haselnoteboom.
 Nom, m. Eenen naem.
 propre Nom, Rechten oft eyghen naem.
 de grand Nom, Vermaert wel gheacht van
 grooten naem ende faem.
 * les Noms & debtes, De schuldenaers oft
 schult.
 bailler Nom, Noemen ofte eenen naem gheuen.
 dy moy ton Nom, Soght my hoe ghy heet.
 salue le en mon Nom, Groet hem van mijn-
 nent weghen oft in mijnen name.
 Nombres d'vn sanglier.
 Nombre, m. Een ghesal.
 vn bon Nombre, Tamelijcken vele.
 deuenir en petit Nombre, Minderen, Min-
 oft minder in tghetal worden.

estre plus en Nombre, *Veel meer sijn.*
 mets moy du Nombre, *Stelt my onder, Re-*
kent my daer mede.

sans Nombre, *Ontallic, Ontallic.*

Nombrer, *Tellen.*

Nombrer argent à aucun, *Iemand ghelt ghe-*
uen ofte ouertellen.

qu'on ne peut Nombrer, *Ontallicken.*

Nombré, m. *Ghetelt.*

Nombrement, m. *Tellinghe.*

Nombreus, m. *Veel, Dat groot in ghetal is.*

Nombreuses loix, *Ronsard, Veersen van een*
Poeet.

le Nombril, m. *Den nauel.*

Nommer, *Noemen.*

Nomme m'en vn, *Noeter of segter my eenen.*

Nommé, m. *Ghe-naemt.*

Nommément, *Namelijcken.*

Nommément de clater, *Specifiser, Specifi-*
ceren, Van punte tot punte verclaren.

Nomination, f. *Noeminghe.*

Nompareil, ou Nompair, m. *Gheen gelyc,*
Daer niet by gheleken en can worden.

la Nompareille en beauté, *De schoonste of*
alder schoonsle.

Nompareillement, *Soo schoon ende excellent*
darter desghelijcx niet en is.

Non, *Neen, Niet.*

Non, non, aye bon courage, *Niet met allen,*
Hebt goeden moet.

Non pourtant, c'est, &c. *Niet te min, Dies*
niet te min of teghenslaende is, &c.

Nonain, f. *Nonne.*

Nonante, c. *Neghentich.*

Nonantefois, *Neghentichmarl.*

le Nonantiesime, *De neghentichste.*

Nonante & neuf, *Neghenenneghentich.*

Noncer, *Bootschappen, Kondigen, Verkondigen.*

Nonce apostolic, m. *Een paus bode.*

Nonchalant, m. *Onachtsaem.*

il est trop Nonchalant de son prouffit, *Hy*
neemt of en slaet sijn profijt niet wel waer.

Nonchalante, f. *Onachtsaem.*

Nonchalamment, *Onachtsaemlijc.*

Nonchalance, f. *Onachtsaemheyt.*

Nonnain, ou Nonne, f. *Een nonne.*

Nonne, *come Heure de nonne, Tsmiddaechs*

Nopces, f. *Bruyloft.*

Nore, Ma nore, *Mijn behoude dochter of siwa-*
gherinne.

Noltre, c. *Onse.*

le Noltre, *Den onsen.*

il est tout Noltre, *Hy is heel onsen vrient.*

Notable, c. *Vermaert, Seer excellent.*

Notablement, *Seer excellentelijcken.*

Notaire, m. *Een notari.*

Notaires, *Notarisen.*

Notamment, *Merckelijcken, Namelijcken.*

Noter, *Teeckenen.*

cela fait bien à Noter, *Dat behoort men wel te*
teeckenen.

Noté, m. *Gheteekent.*

une Note, f. *Een teecken of merk.*

Notice, f. *Kennisse.*

Notifier, *Verclare of de kennisse van yet doen.*

Notoire, c. *Kenneelijc, Openbaer.*

chose Notoire, *Een sake die gantsch claer ende*
openbaer is.

Notoirement, *Kenneelijcken, Openbaerlijcken.*
 à Nou, *Al swemmende, of al schouwende.*

Nouales,

Nouailleux, m. *Plein de neuds, Cnoopach-*
tich, Vol cnoopen en cnoobelen.

Nouel, *voyez Noel.*

Nouembre, m. *November, De slachmaent.*

Nouer, *cerchez Innouer.*

Nouer, *Cnoopen.*

le blé se Noue, *Toren crijght cnoobelen.*

Noué, m. *Gheknoopt.*

Neud, m. *Eenen cnoop.*

le Neud d'vn arbre, *Een knor of weer in eenē*
boom.

petit Neud, *Een cnoopken.*

le Neud de la victoire gist en cela, *Tis het*
principaelste daer de victorie aen hanght.

Neud coulant, *Eenen stric.*

Neud d'amour, *Eenen minnen stric.*

Nouement, m. *Knoopinghe.*

Noueux, m. *Knoopachtich.*

bois Nouveux, *Veerachtich hout.*

Nouice, c. *Nieuwelinc, Zencomelinc, Leerkind.*

Nourrir, *Voeden, Opvoeden.*

Nourri, m. *Ghevoedt.*

Nourri à la guerre, *Of ghevoedt ter oorloghen.*

il est Nourri à cela, *Hy is daer op ghehouden.*
 Nourisseur, m. *Een opvoeder.*
 Nourissier, m. *Voesterbeer.*
 Nourrisse, ou Nourrice, f. *Een voester of memme.*
 Nourrissant, m. *Voedende, Voetsel gheuende.*
 chose Nourrissante, *Let dat voedt of voetsel gheeft.*
 ou Nourrison, *Voesterkindt.*
 Nourriture, f. *Voetsel.*
 Nourritures, *Spysse, Voetselen.*
 Nourrissement, m. *Voedinghe, Opvoedinghe, Coesteringhe.*
 Nous, *Vy, Vylieden.*
 entre Nous, *Onder ons of onslieden.*
 Nous-mêmes, *Vy selfs.*
 Nouveau, ou Nouvel, m. *Nieu.*
 tout Nouveau, *Heel nieu, Heel onlancx.*
 de Nouveau, ou Nouvellement, *Nieuwelyc, Van nieu.*
 Nouvellet, m. *Nieuachtich.*
 Nouvelle, f. *Nieuwe.*
 Nouvelle, f. *Boodschap, Tijdinghe.*
 Nouvelles, f. *Nieuwe tijdinghen.*
 il n'en est plus de Nouvelles, *Daer en is geen sprake meer af.*
 Nouvellement, *Nieuwelycx.*
 Nouveauté, *Nouvelleté, f. Nieuwicheyt.*
 Nouilleux, m. *Cnoopachtich, Volcnoopen en enobbelen.*
 le Noyau d'une noix, *Nootshale, ofi schelpe.*
 Noyau, m. *Een keerne, ofi kerfsteen, Kriecste.*
 les Noyaux des oliues, *De steenen vande oliuen.*
 un Noyau & viz, *Een wendeltrap.*
 Noyer en l'eau, *Verdrincken.*
 Noyé, m. *Verdroncken.*
 Noyé en debtes, *Veel schuldich sijn.*
 Noz, c. *Onse.*
 Noz enfans, *Onse kinderen.*

NVAGE, voyez Nuée.
 ou Nuage d'oiseaux, *Een vluge ofi grooten hoop voghelen, de welcke vlieghe de bedecken de lucht ghelyc de wolcken doen.*
 Nuage en peinture, *De conterfeyninge vande wolcken ende locht.*

Nuageux, m. *voez Nuée.*
 Nubile, c. *Houtbaer.*
 Nubileux, Nuéux, m. *Neuelachtich.*
 Nud, m. *Naet.*
 mettre Nud, *Ontdecken, Blooten, Bloot leggen ofi maken.*
 Nue, f. *Naette.*
 Nudité, f. *Naetheyt, Blootheyt.*
 Nuement, *Naetelyc.*
 Nuée, ou Nue, f. *Een wolcke.*
 eleuer jusques aux Nuées, *Torten hemel toe verheffen.*
 Nuageux, m. *Volcachtich.*
 tems Nuageux, *Doncker weder.*
 petite Nuée, *Een wolkchen.*
 Nuage, m. *Een wolcke.*
 montaigne Nuageuse, *Eenen doncker berch met wolcken bedekt.*
 Nuer, *Een lichtachtighe verwe gheuen.*
 Nuer, *Coléur gheuen ghelyc de wolcken.*
 blancheur Nuée de vermeil, *Witte verwe met vermilloen ouertoghen.*
 la Nuit, *Den nacht.*
 Nuit close ou fermée, *Doncker nacht.*
 Nuit eitelée, *Ghesterden nacht.*
 il estoit encore grande Nuit, *Het was noch doncker ofi langhe nacht.*
 de Nuit, Par nuit, *Tsnachts, By nachte.*
 une Nuitée, *Den tyt van eenen nacht.*
 Nuire, *Hinderen, Hinder en shade doen.*
 Nuire à faire quelque chose, *Belesten yet te doen.*
 Nuifant, m. *Schadelyc.*
 Nuifance, f. *Hinder, Schade.*
 Nul, m. *Niemands.*
 Nul des deux n'a, &c. *Sy en hebben geen van beyden, &c.*
 le jugement est Nul, *T'onnis is van gheender wederen.*
 Nulle, f. *Gheene.*
 Nulle part, *Neyghens.*
 Nullement, *Gheensins.*
 Nullemét du monde, *Gantschelyc niet, Nies met allen.*
 Nullité, f. *Onnuticheydt, Van gheender weerde.*
 Numeration, f. *Een tellinghe.*

Nuptial, m. Dat totter bruyloft behoort.

Nuque, f. De necke.

N Y

NYPHÉ, f. Een zee oft water goddinne.

Nymphal, m. Dat sulcken zee-Goddinne toe-
comt.

conuy Nymphal, m. Een hondts maelijt.

O

MOY miserable, Och oft wee
my arm mensche.

O que je voudroye, Hoe wel
wilde ic.

O que tu es à, &c. Och hoe wel

sijt ghyte, &c.

Oarir, Picard, voyez Guarir.

O B

O BEDIENT, Obedience, Obediem-
nēt, voyez Obeissant, Obeissance, &c.

Obeir, Ghehoorsaem en onderdanich sijn, Obe-
dieren, Obedient sijn.

Obeir à l'ordonnance, D'ordonnancie volgē
oft daer na doen.

Obeissant, m. Onderdanich, Ghehoorsaem, O-
bedient.

mal Obeissant, Onghehoorsaem, Rebellich.

vn cœur Obeissant, Een ootmoedich ende een-
vuldich herte.

Obeissance, f. Onderdanicheyt, Ghehoorsaem-
heyt, Obedientie.

soubs l'Obeissance de, &c. Onder de subje-
tie van, &c.

porter Obeissance, voyez Obeit.

Obediement, Onderdanichijc, Ghehoor-
saemlijc.

Obelisque, Eenem viercantighen steen allenc-
kens spitser en spitser oppgaende, de welcke tot
eeren eenigher Goden opgherechtlach te wor-
den.

vn Obice, Een verhinderunghe, Letsel ende
achterstel.

Obicer, voyez Objecter.

Objecter, Voorwerpen, Voorhouden, Verwijten.

Object, m. ou Objectiection, f. Voorworpinghe,
Voorsettinghe, Voorhoudinghe, Een scheutken.

Obier, ou Obicer, voyez Objecter.

Obit, m. De doot.

Objurguer, Bekijuen.

Objurgué, m. Bekeuen.

Objurgateur, m. Bekijuer.

Objurgation, f. Bekijunghe.

lettres Objurgatoires, Briuen die bekijuen
ende berispen.

vn Oblat de religion, Een priester.

Oblation, f. Een offerhande.

Oblecter & esbarre, Verlusen, Verheughen.

Oblectation, f. Verlusinghe, Verheughinge, Re-
creatie.

Oblier, voyez Oublier.

Obliger, Verbinden, Obligeren.

s'Obliger cors & biens, Lijf en goet verpan-
den oft te pande stellen.

Obligé, m. Verbonden, Gheobligeert.

vous estes Obligez respectiuelement l'un à
l'autre, Ghy sijt in maleanderen ghehouden.

Obligation, f. Obligatie, oft Obligeringhe, Ver-
bindinghe.

prisonniers par Obligation, Die om schulde
gheuanghen sijn.

Oblique, c. Dweers, Slun, Crom.

chemin Oblique, Eenem crommen wech.

regarder d'un œil Oblic, Dweersch, Van ter
sijden, oft met een slimme ooghe aensien.

Oblique ment, Dweerslijc, Sydelinc, Slimlijc.

Obliquité, f. Dweersheyt, Slimmicheyt, Crom-
heyt.

Obliuieux, m. Verghetelachtich.

Obmettre, cerchez Omettre.

vn Obole, Eenem penninc, Een stuccken ghelt
wat meer dan eenem grooten weert sijnde.

Obomber, voyez Obumbrer.

Obscur, m. Duyster, Doncker.

Obscur à entendre, Swaer oft quaet om ver-
staen.

aucunement Obscur, Duysterachtich, Donc-
kerachtich.

lanterne Obscure, Duysteren oft donckeren
lantern.

Obscurcir, Verduysteren, Verdonckeren.

Obscurci, m. Verduystert.

lyne Obscurcie, Mane die verdonckert is.

Obscurcissant, m. Verduysterende, Verdoncke-
rende.

Obscurcissement, m. Verduysteringhe, Ver-
donckeringhe.

Obscu-

Obscurement, *Donckerlijc, Duyfterlijc.*
 parler Obscurement, *Bedeeltelijc spreken.*
 Obscurité, *f. Duyfterheyt, Donckerheyt.*
 Obsécration, *f. Ernstighe ende hertelijcke bid-
 dinghe.*
 Obliques, *f. Een wtuaert.*
 Obseruer, *Gade slaen, Waernemen, Onder-
 houden.*
 Obseruance, ou Obseruation, *f. Onderhou-
 dinghe, Achthebbinghe, Waerneminghe ende
 toeficht.*
 ancienne Obseruance, *Een oude ghewoonte
 of onderhoudinghe.*
 Obstacle, *m. Verhinderinghe, Letsel.*
 Obstiant, *m. Teghenstaende.*
 non Obstiant que, &c. *Niet teghenstaende
 dat, &c.*
 s'Obstiner à l'encontre de tous, *Hem obsti-
 natelijc teghen een yghelijc stellen.*
 ne t'Obstines pas si fort, *En stelst u soo seer
 niet teghen.*
 Obstiné, *m. Hertneckich, Obstinaet, Steech.*
 Obstincement, *Hertneckichlijc, Obstinatelijc.*
 Obstination, *f. Hertneckicheyt, Obstinaetheyt,
 Steechteyt.*
 Obliiter, *Vvederstaen, Teghenstaen.*
 Obtemperer, *Onderdanich ende ghehoorsaem
 sijn.*
 Obtemperé, *m. Onderdanich, Ghehoorsaem.*
 Obtemperation, *f. Onderdanicheyt, Ghehoor-
 saemheyt.*
 Obtenir, *Vercrijghen, Verweruen.*
 Obtenir la requeste, *Verbidden, Vercrijghen-
 daermen om bidt.*
 tant debate qu'on Obtienne, *Met twisten
 halen ofe vercrijghen.*
 Obtenir à toutes ses fins & conclusions, *met alle de costen ende in-
 Tproes winnen.*
 Obtenu, *m. Vercrijghen. (terefst).*
 Obtenne, *f. Vercrijginghe, Verweruinghe.*
 Obtréctation, *f. Missjegginghe, Achterclappin-
 ghe, Lasteringhe.*
 Obtréctateur, *m. Achterclapper.*
 Obuiet, *Teghenstaen, Beletten, Verhinderen.*
 Obumbrer, *Beschaduwen.*
 Obumbrant, *m. Beschaduwende.*
 Obumbration, *f. Beschaduwinghe.*

OCCASION, *f. Oorsaecke, Occasie.*
 Occasion chaaue, *Een blan oft slecht excu-
 satie.*
 Occasion legitime, *Rechte oorsake.*
 l'Occasion se presenta, *Twas recht tijt.*
 l'Occasion s'y offrant, *De ghelegentheyt daer
 sijnde.*
 auoir bonne Occasion, *Goede oorsake, oft
 recht ende reden hebben.*
 prendre Occasion, *Een oorsake nemen, Hem
 excuseren.*
 Occasions de procez, *De principale punten-
 daer de processen wt rijfen.*
 Occasionner, *Oorsake gheuen.*
 Occasionnellement, *Door oorsake, Midts dat
 het recht ghelegghen oft tijt was.*
 Occident, *m. VWest, Het deel des hemels daer
 de sonne ondergaet.*
 Occidental, *m. Dat VWestwaerts leyt.*
 vent Occidental, *Vent d'Occident, VWesten
 wint.*
 Occire, *Dooden, Doodslaen.*
 s'Occire, *Hem seluen verdoen, Ombrengghen oft
 sleuen nemen.*
 vous vous Occiez de dueil, *Ghy verdwijn
 oft doet u leuen oft u seluen te cort door u
 groote droefheyt.*
 Occis, *m. Doodt, gheslagghen, Ghedoodt.*
 Occision, *f. Dodinghe, Doodslaninghe.*
 chose Occulte, *Een verborghen en secreete sake.*
 Occulter, *Verberghen, Secret houden.*
 Occultation, *f. Verberginghe, Secret houdinghe.*
 Occultateur, *m. Heelder die yet secreet houdt.*
 Occultement, *Verborghentelijc, Heymelijc, Se-
 cretelijc.*
 Occuper, *Verhinderen, Beletten.*
 Occuper vn lieu, *Een plaetse innemen ende
 besiten.*
 *s'Occuper à quelque chose, *Hem erghens
 mede becommen.*
 *Occuper aucun de quelque cas, *Iemande
 eenich dinc oprijghen.*
 Occupé, *m. Besich, Onledich, Becommert.*
 Occupation, *f. Onledicheyt, Becommernisse.*
 choses Occurrentes, *Inuallende sake.*
 la mer Oceane, *De zee die rom som d'eertrijc
 gaet, De groote wilde zee.*

O C O D

Oche, f. Eenen kerf.
 Ocher, Keruen.
 Oché, m. Ghekerf.
 de l'Octre, f. Oecker, Beregheel.
 Octante, Tachtentich.
 Octantefois, Tachtentichmael.
 Octantiefine, c. De tachtentichste.
 Octaue, f. De oſtaue oft achften dach.
 le mois d'Octobre, De wjnnmaendt, Oftober.
 Octroyer, Verleenen, Ghehenghen, Toelaten.
 Octroyer rabais, Vande ſomme laten af-
 trecken.
 Octroy, m. Ofroy, Toelatinge, Ghehenckenijſe.
 Octroyé, m. Gheofroyeert, Verleent, Toeghe-
 laten.
 choſe Octroyée, Dat gheconſenteert ende
 toeghelaten is.
 Oculaire, c. Datmē voor ſijn oogen ſiet, Schijn-
 baer, Openbaer.
 Oculairement, Openlijk, Claerlijk.

O D

ODEVR, f. Reuc.
 forte Odeur, Eenen ſtercken reuc.
 jecter Odeur, Reuc oft geur van hem gheuen.
 Odeurs, f. Welriekende ſpecerijē.
 Odorer, Riecken.
 Odoremēt, m. Rieckinghe.
 Odoreux, ou Odoriferant, m. Rieckende dat
 goeden reuc gheeft.
 Odieux, m. Dat ghehaet wort, Hatelijc.
 Odieuſe choſe, f. Een hatelijc dinc.
 Odieuſement, Hatelijcken.
 Odorer, voyez Odeur.

O E

O EIL, m. Een ooghe. *l'œil*
 auoir l'Oeil ſur aucun, Sijn ooghen oft ghe-
 ſicht op yemanden hebben oft ſlaen.
 auoir l'Oeil à guet ou ouuert, Een ooghe int
 ſeyl hebben, Toefien.
 qui n'a qu'un Oeil, Eenoogich.
 Oeillet, nom de fleur, Genoffele.
 Oeillade, f. Lonckinghe, Ooghenwinckinghe.
 Oeillader, Iecter des oeillades, Lonckē, Een
 pochsken oft loncxken toeworpen.
 Oeillieres, f. Hontzanden.
 un Oeuf, Een ey.
 Oeuf de poiſſon, Den roghe.

O F

Oeuure, cerchez Ouurer.
 maistre des Oeuures, m. Vermeester.

O F

OF, Een woort datmen ſeyt als men verbaest
 ofte verſchrikt is.
 Offendre, Offencer, Beſchadighen, ſchade en
 hinder aendoen.
 Offencer, ou Offenſer aucun, Tegen yeman-
 den miſdoen.
 Offencé, m. Miſdaen.
 Offence, f. Miſdaedt.
 balton Offenſible, Ghew eer oft ſtoc daermen
 yemanden mede queiſen can.
 armes Offenſiues, VVapenen om te queiſen.
 l'Offerte de la meſſe, De ſacrificie vander
 miſſe.
 Office, m. Een officie, ampt, werck oft dienſt.
 faire l'Office de contul, Borghemeester ſijn,
 Het borghemeesterschap bedienen.
 ſe demettre de ſon Office, Syn offuie verlatē
 Officier, m. Een officier oft ſergeant.
 les Officiers de, &c. De dienaers van, &c.
 Officier, Eenighe officie bedienen.
 Officier, Faire l'office diuin en l'eglise, De
 kercken dienſt doen.
 Offerande, f. Offerhande.
 Offerant, Offerre, voyez Offerir.
 Offeraye, m. Eenen roofvoghel die wiſch eet.
 Offerir, Bieden, Preſenteren, Offeren.
 s'Offerir à la mort, Hem ſeluen tot inde doot toe-
 preſenteren.
 il s'Offer à, &c. Hy preſenteert hem ſeluen den,
 &c. *(ſentatie.)*
 vne grande Offerre, Een ſchoone conditie oft pre-
 Offerant, m. Biedende, Preſenterende.
 le plus Offerant, Den meest biedenden.
 Offerre, f. Preſentatie.
 le premier Offerre, Het eerste ghebot.
 Offusquer, Verdonckeren, Verduyſteren.
 Offusqué, m. Verdonckert, Verduyſtert.

O H

O HIER, Verlemmen, Vermincken, Cranc en
 ſmac maken.
 Ohie, m. Verlem, Verminck, ſwac oft cranc.
 vn homme Ohie de ſon corps, Eē die qua-
 lijck gheſtel is in ſijn lichaem.
 vne Ohie, Een vercranckinghe des lichaems.

Ohō,

penne van de oogen en in het oog

Oh, Wel, Hou.

O I

- OIGNON, m. *Ajuyn.*
 poires de Oignonnet, *Peeren die ront van ghestaltenisse sijn.*
 Oignonnette, f. *Ajuynken.*
 Oignonniere, f. *Plaetse daermen de ajuynen saeyt, oft daerse ghesaeyt staen.*
 Oillet, *voez Oeil.*
 Oindre, *Smeeren, Bestrijcken, Saluen.*
 Oinct, m. *Ghesmeert, Ghesalft.*
 Oignement, m. *Salue, Smeer.*
 Onction, f. *Saluinghe.*
 Onctueux, m. *Smeerachtich, Salfachtich.*
 Onguent, m. *Salue, Smeer.*
 Onguent onctueux, *Smeersalue.*
 de l'Oing ou l'Oinct de pote, m. *Verckens smeer.*
 Oiseau, ou Oisiel, m. *Een voghel.*
 Oiseler ou Oisillon, m. *Een voghelken.*
 Oiseaux de chant, *Singhende voghelen.*
 chasser aux Oiseaux, *Voghelen, Voghelen vanghen.*
 Oiselleur, m. *Voghelaer, Voghel vangher.*
 Oiseliere, f. *Een voghel vanghinghe.*
 Oisillonner, *Singhen als een voghel, Carieu.*
 Oiseux, Oisif, m. *Ledich, Luy.*
 estre Oiseux, *Lante, fanten.*
 femme Oisive ou Oiseuse, f. *Een luyt, traghe oft ledighe vrouwe.*
 Oisiveté, f. *Ledicheyt, Luyticheyt.*
 Oison, *Een gansen.*

O L

- les OLERIES,
 vne Oliue, *Een olijue.*
 vn Oliuier, *Eenen olijboom.*
 Olinaistre, m. *Eenen wilden olijboom.*

O M

- OMBRE, f. *Een schaduw.*
 * sous ombre de, &c. *Onder taccsel oft schijn van, &c.*
 * les ombres s'agrandissent, *Het gaet ten auont waert, Het wordt nacht.*
 l'Ombre des arbres, *De lommere oft schaduw vande boomen.*
 Ombrager, *Omschaduwcn, Beschaduwcn.*
 Ombrage, m. *Querschaduw, Lambre, Lommere*

- Ombrageux, ou Ombreux, m. *Donckerachtich, Lommereachtich.*
 mule Ombrageuse, *Een eselinne die schouit.*
 Ombragement, m. *Beschaduwinghe.*
 * les Ombragemens des peinctres, *De doekere gheschilderde dinghen vande schilders.*
 Omettre, *Achterlaten.*
 Omettre quelque chose à dire ou faire, *Let versuymen oft vergeten te doen oft seggen.*
 Omis, m. *Achterghelaten, Versuymt, Vergeten.*
 Omission, f. *Achterlatinghe, Versuyminghe.*
 Omnipotent, m. *Almachtich.*
 Omnipotence, f. *Almachticheyt.*

O N

- ON, *voez Hom.*
 On dict, On fait, *Men seyt, Men doet.*
 Onc, *voez Onques.*
 Once, *Los, ofi Lochs, Een ghespickelt, wreet ende scherpsichuch dier.*
 vne Once, *Een once.*
 Once à once, ou Par onces, *Once na once, Met oncen.*
 Oncer son bien, *Sparen, Sparich ouer sijn goet sijn.*
 Oncle, m. *Oom.*
 grand Oncle, *Oot oom.*
 Oncques, *Oyt, Eenichmael.*
 Oncques mais ou puis ne le vey, *Te en sash hem daer na noyt meer.*
 Onctueux, *voez Oindre.*
 Onde, f. *Baro, Waterbare, Watergolue.*
 Ondé, m. *Ghelijc baren, ghemuect ende ghestreept.*
 camelot à Ondes, *Ghevatert camelot.*
 vne robbe Ondée, *Eenen roc ghemaect ende ghestreept na tsaesoen vande baren.*
 Onder les cheueux, *Sijn hayr crollen, ofi friseren.*
 cheueux Ondez, *Ghecrott hayr.*
 * vne Ondée de pluye, *Eenen slachreghem.*
 * robbe qui Ondoye, *Een cleet dat vloeyende ende volsteghen is.*
 * les bleds ja grans Ondoyent doucement agitez du vent, *Het coren waeyden soetelijc ouer en weer.*
 * Ondoyer vn enfant, *Een jonc ghebarant kindt wieghen.*
 Ondoyer, *Vloeden, Grootte baren op worpen.*

Oncier,

Onerer, *Bestwaren, Laden.*
 Oneté, *m. Gbeladen.*
 Ongle, *f. Een naghel.*
 Onglet, *m. Naghelken.*
 l'Onglée en l'œil, *f. Een wt wassende velleken aen d'ooghe.*
 * l'Onglée au bout des doigts, *De winter inde handen of vingers.*
 vne Onglade, *Donnervne onglade, Iemāden crabben, schrabben of cetsen.*
 Ongre, *voez Hongre.*
 Onguent, *cerchez Oindre.*
 Onques, *voez Oncques.*
 Onze, *c. Elf, Elue.*
 Onze fois, *Elfmael.*
 Onzième, *c. De elfste.*

OPERER, *VVercken.*
 Operé, *m. Ghemrocht.*
 Operation, *f. VVerckinghe.*
 Opier, *voez Obier.*
 Opiler, *voez Opplier.*
 Opiner, *Meynen.*
 Opiner, *Dire son opinion, Sijn meyninghe segghen.*
 on Opine, *De meyninghen worden gheseyt.*
 Opinion, *f. Meyninghe.*
 Opinion enracinée, *Een vast voornemen.*
 Opinion suyuic par beaucoup de gens, *Een seete.*
 changer son Opinion, *Van anderen sin, aduyse ende meyninghe worden.*
 * l'Opinion qu'on a d'aucun, *Tvermoeden of t'ghuoelen datmen van yemant heeft.*
 Opiniaistre, *c. Hertneckich, Crÿghel.*
 Opiniaistrife, *ou Opiniaistreté, f. Hertneckicheyt, Crÿghelheyt.*
 Opiniaistrement, *Hertneckichlijc.*
 s'Opiniaistret, *Hertneckich blyuē, Crÿghel sijn.*
 Oppiler, *Verstoppen.*
 Oppilatif, *m. Dat verstoppende is.*
 Oppilation, *f. Verstoppinghe.*
 s'Opposer, *Beletten, Teghenhouden, Tegenstaē.*
 un Oppolant, *Een verweerder.*
 Oppofans à criées, *Die inden wtroep eenich goet verhooghen.*
 Opposé, *m. Belet, Teghenhouden.*

Opposé, *m. ou Opposite, f. Teghenouer, partie Opposite, Teghenpartije.*
 à l'Opposite, *Ter contrarien.*
 à l'Opposit, *Teghenouer.*
 Opposition, *f. Teghen settinghe.*
 Opportun, *m. Velgheleggen, Bequaem.*
 Opportunité, *f. Velgelegentheyt, Bequaemhiz fi tu as l'Opportunité, Hebt ghy moeyte, Indient v gheleggen is.*
 Opportunément, *Bequamelijc, Rechts ofi esfen te pas.*
 Oppresser, *Opprimer, Verdrucken, Benauwē.*
 Oppressé, *Opprimé, m. Verdruct, Benaut.*
 Oppression, *f. Verdruckinghe, Benauwinghe.*
 Oppresseur, *m. Een verdrucker.*
 Opprobre, *m. Schande.*
 Opprobrer, *Schandaliseren, Blameren.*
 Oppugner, *Beuechten, Bestormen, Bespringen.*
 Oppugné, *m. Beuochten.*
 Oppugnation, *f. Beuechtinghe, Bestorminghe.*
 Oppugnateur, *m. Beuechter, Bestormer.*
 Opter, *VVenschen, Begheuen.*
 à son Optat, *Na sijnen lust, wensc ofi begeerte*
 Option, *f. Keur, Kiesinghe.*
 Opulent, *m. Rijk, Ouer vloedich.*
 Opulence, *f. Rijkdom, Ouer vloedicheyt.*
 Opulemment, *Opulentement, Ryckelijc, Ouer vloedelijcken.*
 viure Opulentement, *VVeeldelijc ende welustlichlijc leuen.*

OR auant, *Orlus, Or ça, Nu voort, VVel aen, Isa.*
 Or primes, *Nu eerst.*
 * Or, *m. Gout.*
 Or de Philippus, *Eenen Philippus gulden.*
 Or ras, *Gheschroyt gout.*
 un Oracle, *Raedt ende antwoorde van Godt ghegheuen, Een verborghentheyt Gods, Mirakel.*
 signe Oraculaire, *Vvborghen teeckē, Mirakel.*
 Orade, *ou Dorade, f. Een zee braessem.*
 Orage, *m. Storm, Onweer, Tempeest.*
 tems Orageux, *m. Tempeestich weer.*
 Oraison, *f. Een ghebet, Oracie ofi langhe redene.*
 Oraison coulante, *Een vloeyende oratie.*

O R

Orer, Bidden, Een oratie of wiſprake doen.
 Orateur, m. Een orateur, Welſprekende man.
 vn Oratoire, Een camerken om ſyn ghebet te doen.
 art Oratoire, f. De conſte van wel te ſpreken.
 parler Oratoirement, Conſtelijc wel ſpreken.
 vne Orange, Een arameappell.
 vn Oranger, Een Araëgnicappelboom.
 Orbateur, m. Gouſſlagher.
 Orbe, c. Dwyſter, Dat van ſyn gheſichte be-rooft is.
 vne chambre Orbe & obscure, Een camer die doncker ende ſonder locht is.
 vn coup Orbe, Een en doouen ſlach.
 Ord, m. Vuyl, Onreyn.
 Ordélot, m. Vuylachtich, Een weynich vuyl.
 Ordre, Vuyl of onreyn maken.
 Ordoyer, Beſmetten, Beſlijcken, Vuyl maken.
 Ordure, f. Vuylcheyt.
 Ordure & fange, Slijc, Moyer.
 faire ſon Ordure, Syn ghewoech doen, Cacken.
 Ordement, Vuyljic, Onreynlijc.
 Ordre, cerchez Oudir.
 Ordinaire, c. ou Accouſtumé, m. Gewoölijc.
 Ordinairement, Ghewoölijcken.
 Ordre, m. Een oorden of ordinantie.
 dire en ſon Ordre, Ordentlijc of veruolghens ende gheſchietelijc yet ſegghen.
 d'Ordre, Par Ordre, Oordentlijc, Veruolghens, D'een na dander.
 bien en Ordre, Wel ghecleet ende int habijt.
 en bon Ordre, Gheſchietelijc, Met goeder ordinantien.
 il n'y a point d'Ordre, Het gaet ouer hoop, Daer en is gheen ſchie noch ordinantie.
 * les ſaincts Ordres, De ordenen vanden geestelijcken ſtaet.
 l'Ordre de preſtrife, De priesterſchap of priesterlijcken ſtaet.
 l'Ordre de Bourgoigne, De orden van Bourgoignien, die voor een merkteecken heeft een gulden vlies.
 cheualiers de l'Ordre, Ridders vander oorde.
 Ordonner, Ordineren, Schicken, In ordinantie ſtellen.
 Ordonner vn testament, Een testament maken.

O R

Ordonner l'oſt, Ordonner ſon camp, Syn heyr cracht in ſlachhoorden ſtellen.
 Ordonner, Toeruſten, Bereyden, Gereet makē.
 il Ordonna ſes inſtrumens, Hy bereyde ſyn inſtrumanten.
 Ordonné, m. Gheordineert of ingheſtelt.
 Ordonné à combatre, Gheu apent, toegheruſt ende ghereet om te vechten.
 quand le cheualier fuſt Ordoné il, &c. Als den ridder toegheruſt ende ghereet was, ſoo, &c. justice bien Ordonnée, Goet recht, luſtice die wel ingheſtelt is.
 Ordonnance, f. Ordinantie, ſtatuyt of inſettinghe.
 * Ordonnance, f. Reghel, Maniere.
 à l'Ordonnance du Roy, Na of Conincx beuel of ghebot.
 l'Ordonnance d'vn oſt, De ſlachhoorden van een heyr.
 eſtre des Ordonnances, Onder de benden vā ordinantien dienen.
 tout par l'Ordonnance de, &c. Al door den raet van, &c.
 par l'Ordonnance diuine, Door de Godtlijcke roeſchickinghe.
 arreſts & Ordonnances de la Cour, Mandementen vanden houe.
 par Ordonnance de la Cour, By beuel of commiſſie vanden houe.
 Ordonneur, m. Ordineerder.
 Ordonnement, m. Ordineringhe.
 Ordonnement, Oordentlijc, Gheſchietelijc, In oorden.
 Ordure, voyez Ord.
 Oreades, De Godinnen der berghen.
 Orée, f. l'Orée d'vn bois, Den cant, boort of teynde van een boſch.
 Orée, ou Oriete, f. Een bedſponde.
 Oreille, f. Een oore.
 Oreille de lieure, Een ſpits gaende ſeyl ghelijc de beſane of de ſocke.
 l'Oreille des poiſſons, voyez l'Ouye.
 dreſſer les Oreilles, Horcken.
 preſter l'Oreille aux ſtateurs, De pluymſtrijckers ghehoor gheuen ende ghelouuen.
 Oreiller, Luylſteren, Hooren, Toehooren, Ghehoor gheuen.

O R

Oreillé, m. Gheoort.
 vn Oreiller, Een oorcuſſen.
 Oreillettes, f. Ooringhen.
 Orendroit, Nu, Nu ter rjt.
 Orer, voyez Oraison.
 Ores, Nu, Nu ter rjt. *in d'vnyk aliquando*
 Orfantré, f. Berooumghe der kinderen oft van
 man.
 Orfeelin, m. Een weefe.
 Orfeure, m. Een goutsmit.
 Orfeuerie, f. Een goutsmits winckel oft werc-
 (huys.
 Orfraye, voyez Offraye.
 Organe, f. Een lut inden lichame, oft Orghel.
 Organifer, Op d'orghelen ſpelen.
 Organifé, m. Dat gheluyt gheeft oft gaet als
 een orghel.
 eſpinette Organifée, Een clauſimbale met
 orghelen.
 Organifte, m. Een orgheliſt.
 Orge, f. Gheſte.
 pain d'Orge, Gheſtenbroot.
 Orgemondé, Gheſte papken.
 Orgies, De offerhande ende eerberijſinghe die-
 men den Godt Baccho doet.
 Orgueil, m. Hoochmoedicheyt, Hoouerdichz.
 s'Orgueilleir, Hoouerdich worden, Hem ver-
 hoouerdighen.
 Orgueilleux, m. Hoouerdich, Opgeblaſen,
 Hoochmoedich.
 Orgueilleuſe, f. Hoouerdighe.
 * Orgueilleux, Een cleyn bultken aende opper
 ooſcheel ghelijc een gerſten graenlen.
 Orgueilleuſement, Hoouerdichlijc.
 Orgue, f. Een orghel.
 Orgues à fleutes, qui ſonnent à ſoufflets,
 Orghelen die metten winde opgaen.
 Oribus, Poudre d'oribus, Compere d'o-
 ribus. (nen.
 l'Orrier & ſoleil leuant, Den opganc der ſon-
 maiſon Orentée, f. Een huys ſtaende na der
 ſonnen opganc.
 Oriental, m. Ooſtwarriſt.
 choſe Orientale, f. Eenich dinc rten Ooſten.
 pierrerie Orientale, Coſtelijc gheſteente wten
 Ooſten.
 l'Orriere d'vn bois, Het wterſte, D'eynde oft
 den hoec van een boſch.

O R

Oriere, f. Een bedſponde.
 Orifice, m. Den mondt, Het bouenſte gat van
 een vat, Bomgat.
 l'Original, m. Den originael, Den patroon oft
 eeſte exemplaer, Den oorſprong.
 Originalement, Originalijc, Oorſpronckelijc.
 Origine, m. Oorſprong.
 Originair, c. Dat vā eenige ſake den oorſpone
 oft i beginſel is.
 Orillier, cerchez Oreiller.
 Orler, Soomen.
 Orlé, m. Gheſoomt.
 vn Orlet, Eenen ſoom.
 Orlure, f. Soominghe.
 Ormaire, f. Een ſchappraeye.
 Orme, m. Eenen olmboom.
 Ormaye, f. Een olmbosch, oft plaetſe met olm-
 boomen beplant.
 Ormiere, voyez Orniere.
 Orner, Vercrieren, Fraey maken.
 s'Orner, Hem opſchicken, toeruſten ende fraey
 maken.
 celle qui Orne, Hoeymaeſtere, Toylſtere,
 Palleenſter.
 Orné, m. Verciert, Fraey ghemaeft.
 Ornement, m. Een vercieringhe oft cieraet.
 Ornement de bras, Ermcieraet, Ermbanden,
 Ermringhen.
 Ornément, Cierlijcker, Fraeykens.
 parler Ornément, Gheſchielijc ſpreken.
 vne Orniere, Een naghenleefe.
 Orobe, Cleyn nicken.
 Oroer, m. Bidikamer.
 Orphenin, voyez Ophelin.
 Orpin, m. Arſenic, Operment.
 Orteil, ou Orteau, m. Eenen teen.
 les Orteils, De reenen.
 Ortie, f. Een netele.
 Ortie blanche, qui ne pique point, Doons
 netele. (netele.
 Ortie griefche & picquante, Brandende.
 Ortier, Netelen, Met netelen geeſſelen oft ſlaen.
 O S
 vn O S, Een been.
 l'Os de la jambe, Iſcheenbeen.
 Osſements, m. De ghebeenten.
 Oſſet ou Oſſelet, m. Een beenken.

Osselets, m. *Coten.*
 Ollu, m. *Wel ghebeent, Groot van ghebeente.*
 Olier, *Derren.*
 je n' Oledire, *le schacms nry te segghen, Ic en-
 derfs niet segghen.*
 il n'est pas li Olé, *Hy en is soo stout niet.*
 Olier, m. *Teen ofti wisse.*
 Olier court, *Een cort wisken ofti roedecken.*
 une Oscraye, *Een plaerse met teenen ofti wiffen
 beplant.*
 Osseler, Ossemens, Oflu, *voyez Os.*
 un Ost, *Een legher, Crychtheyr.*
 ordonner l'Ost, *Syuen legher in slachhoorden
 stellen.*
 Ostage, m. *Een pandtfran.*
 bailier Ostage, *Pandt ofti te pande stellen.*
 Ostension, f. *Een thooninghe.*
 faire Ostension, *Thoonen ofti ten thoonen stellē.*
 Olte-foing, ou Olte-fouci, m. *Sorghe. oos, Die
 ofti dat alle sorghe wt der herren stelt.*
 Oltenter, *Met beroeminghe thoonen.*
 Oltenté, m. *Met beroeminghe ghehoont.*
 Oltentation, f. *Thooninghe.*
 Olter, *Vvechnemen, Benomen, Vvechdoen.*
 Olter des liens, *Laffen, Onbinden.*
 Olte ce chagrin, *Laet waren die sorghe.*
 s'Olter, *Vvechgaen, Versrecken.*
 s'Olter secretement, *Heymelijc ontslypen,
 wechsluypen ofti ontcomen.*
 Olte toy de là, *Mael v van daer, Herwech,
 Herachter.*
 Olter le bonnet, *De bonnet afdoen ofti afnemē*
 Olté, m. *Benomen, Vvechghenomen ofti ghedaen.*
 Oltement, m. *Vvechneeminghe.*
 Oltruce, m. *Eenen strycs.*

O V

O V: *Waer? In wat plaerse?*
 Où est il: *Waer is hy.*
 ils prindrent pott Où le, &c. *Sy quamē inde
 hauen daer ofti inde welke den, &c.*
 Ou, *Of.*
 chantez Ou vous en allez, *Singt ofti mael v
 van hier.*
 Où tu eltois, *Daer ghy waere.*
 Où vas tu: *Waer gaet ghy?*
 Ou bien, *Ofie wel.*
 Ouaille, f. *Een scharp.*

Ouairir, *voyez Guairir.*
 Ouazon, *voyez Glazon.*
 Oublie, f. *Een obly.*
 Oublieur, m. *Een oblymaker.*
 Oublier, *Vergheuen.*
 Oublié, m. *Vergheuen.*
 chose Oubliée, *Dat vergheuen is.*
 Oubli, m. *Vergheuentheydt.*
 mettre en Oubli, *Vergheuen.*
 mis en Oubli, *Vergheuen.*
 Oubliant, m. *Vergheuende.*
 Oubliance, f. *Vergheuentheydt.*
 Oublieux, ou Oubliuicux, m. *Verghetelijc,
 Vergheetachtich.*
 Oubliuicute, f. *Vergheetachtighe.*
 Oue, *voyez Oye.*
 Oucille, f. *Een scharp.*
 Oui, *voyez Ouy.*
 Ouir, *Hooren, Aenlooren, Toeluyseren.*
 n'Ouir guerescler, *Niet wel hooren, Stijf
 hooren.*
 par Ouir dire, *Door hooren segghen*
 à l'Ouir parler, *Na wtarysen v spreken, Na
 datmen v hoort spreken.*
 j'ay à Ouir que cestuy sent, *le moet hooren,
 vernemen ofti versucken w at desen in heft.*
 Ouy, m. *Ghehoort ofti verhoort.*
 l'Ouie, f. *Tghehoor.*
 dure Ouye, *Een hardt ghehoor.*
 * l'Ouye des poissons, *Vischkaken ofti mam-
 men, Daer door sy humen aessens scheppen.*
 Oule, f. *Een bare vander zee.*
 Oulme, *voyez Orme.*
 Oultrage, m. *Ouerlast.*
 je ne vous demande rien d'Oultrage, *le en
 beghere niet onrechts ofti onredelijc van v.*
 dire à quel qu'vn Oultrage, *Iemant smaddi-
 ghe en spytighe moorden gheuen.*
 Oultrager, *Ouerlast ende ghewelt aendoen.*
 Oultrager de parolles, *Injuicieren, Lasteren,
 Schelden.*
 Oultragé, m. *Verouerlast, Ghe lastert.*
 Oultragement de parolles, m. *Lasteringhe
 met woorden.*
 Oultrageux, m. *Fel, Moetwillich.*
 Oultrageux en parolles, *Lasterich, Spytlich,
 Smaeyachtich.*

Oultrageusement, *Lasterlijk, Verachtelijc.*
 Oultre, *Ouer.*
 Oultrance, *En oultre, Bonendien-, Daeren-
 bouen.*
 iceux d'Oultrance, *Die vanouer z ee.*
 entouyez d'Oultrance, *Va ouer z ee gesondē.*
 plus Oultrance, *Verder, Voorder.*
 Oultrance, *f. Cōbatte à oultrance, Lijf om
 lijf vechten, Malcanderen met gemelt in vhegē.*
 il est meschâr à toute Oultrance, *Tis de mee-
 sten schelm dier soude moghen wtcomen.*
 il est riche à toute Oultrance, *Hy is bouen-
 maten rijk oft de rijkste van al.* (seren.
 Oultrier, *Passer oultre, Door eenich dinc pas-
 vne fleur Oultrée, Een verstenste bloeme.*
 Oultrée d'amours, *Gansch' onder oft ver-
 dwenen van liefden.*
 Oultrément, *Gheheel door oft door ende door.*
 Oultrément gâté, *Gansch' bedoruen.*
 Oultrécouler, *Ouer vloeden, Ouerloopen.*
 Eau Oultrécoule le bord de la riuere,
Twater loopt ouer den oever vande reuere.
 Oultrécuidé, *m. Opgeblasen, Vermetel, Hoo-
 ueerdich.*
 Oultrécuidément, *Hooueerdelijcken, Opge-
 blasentlijk.*
 Oultrécuidance, *f. Hooueerdicheyt, Vermetel-
 heyt, Opgeblasenheyt.*
 Oultréfindre, *In twee clienē, Heel door clienē.*
 Oultréfindu, *m. Doorclonen.*
 Oultrémarche, s'oultrémarcher, *Dat is als
 den achteruoet den vooruoet voorby gaet.*
 Oultrémarcher, *Ouerschrijden oft treden.*
 Oultrémarcher, *Voorby trecken.*
 l'Oultrépassé des aduocas, *De principaelste,
 excellenste en vermaerste vande aduocaten.*
 Oultrépasser, *Ouerpasseren, Ouergaen, Voorby
 gaen.*
 Oultrépasser en beauté, *In schoonheyt te bo-
 uen gaen.*
 Oultrépasser les loix, *De wetten ouertreden.*
 Oultrépassé, *m. Voorby gegae, oft Ouertreden.*
 Oultrépassément, *m. Dat bouen alle ander
 hooch is ende wt kijt.*
 Oultrépassément, *m. Voorbyganginghe, Voor-
 byganc ende voortganc.*
 Oultrépercer, *Door slaen, Doorsteken.*

Oultrépercé, *m. Doorsteken.*
 Oultrépreux, *m. Bouen maten vroom en cloer.*
 Ourdir, *Beghinnen, Aenrechten.*
 Ourdir de la toile, *Een webbe weuen.*
 Ourdisseur de finesse, *m. Een die lijfcheden
 voorstelt ende beghint.*
 Ourdisseur, *f. Beghinninghe oft beghint sel.*
 Ourler, *voyez Orler.*
 Ourque, *Eenen grootē grouwelijcken zeevisch
 ende monster.*
 un Our, *m. Eenen beer.*
 Ourse, *f. Een beerinne.*
 Ourson, *m. Een beerken, Eenen jonghen-
 clynen beer.*
 Ourionne, *f. Een beerinneken.*
 Ourtarde, ou Oultarde, *Een trappans.*
 Outil, *m. Alderhande instrumenten ende ghe-
 reetschap dat men oeffens ende besich.*
 Outrage, *Outre, Outter, Outrecuidé, &c.
 voyez Outrage, Oultre, Outrier, &c.*
 Ouurer, *VVercken, Besich sijn.*
 Ouurage, *m. VVerck.*
 Ouurage antique, *Antijcx werck.*
 Ouurage partuié, *releué & echantré, Ge-
 gaet, verheuen, ende ghsneden werck.*
 Ouurager, *Met de naelde wercken.*
 Ocuure, *m. Een werck.*
 chef d'Oeuure, *Deerste proeue, proefflus.*
 Ouurier, *m. VVerckman.*
 Ouuriers, *VVercklieden.*
 jour Ouurier, *VVerckdach.*
 Ouuriere, *f. VVerckvrouwe.*
 Ouurir, *Opendoen.*
 s'Ouurir, *Opengaen.*
 la terre s'Ouure, *De aerde gaet op.*
 Ouuert, *m. Open.*
 Ouert & manifeste, *Openbaer.*
 à demi Ouuert, *Half open.*
 Ouuertement, *Openlijk, Claerlijk, Open-
 baerlijk.*
 Ouverture, *f. Openinghe, Opendoeninghe.*
 Ouverture faicte pour entrer en, &c. *Ee-
 nen ganc oft inganc ghemaeft om te gaen inde,
 &c.*
 faire Ouverture à quelque chose, *Eenich
 dinc ontdekken ende verclaren.* (maken.
 se faire Ouverture, *Hem seluen eenen inganc
 qui*

qui a deux Ouvertures. Die twee weggen ende manieren heeft oft weet.
 l'Ouuroir d'un homme de mestier, m. Den winkel oft werck-huys van een ambachtsman
 Ouuroir de boulenger, Backerij.
 Ouy, la.
 Ouy dea, la trouwen, la alghereet.
 Ouye, f. Ghehoor.
 Ouystres, voyez Huistres.

O X

de l'O XIMEL, m. Een dranc van honich, water ende azijn ghemaect.

O Y

vne O Y E, Een gans.

P A

PACIFIER, In ruste ende vrede stellen.
 Pacifier vne contrée, Een landschap stillen.
 Pacifique, c. Vreedtsaem.

Pacification, f. Vredemakinghe, Stillinghe.

Pacquet, voyez Paquet.

Pact, m. ou Paction, f. Een compact, Verdrach ofte ouer eencominghe.

Pactionner, Compact ende verdrach maken, Ouer een comen.

Paille de fer à porter feu, Een vierpanne, Vierschuppe, oft Caffoor.

Paille de fournier, Een pael daermen throodt mede inden ouen schiet.

Paille à frire, Braetpanne.

Paillon d'arain, Een koperen panne oft ketel.

Paillonnette, f. Panneken, oft ketelken.

Paillier, m. Timmerhuys, Bequame plaetse om te timmeren.

Paganité, f. Heydenschap.

la Page d'un liure, De pagie oft sijde van eenen boec.

Page, m. Een pagie, Lackey oft dienaer.

Pages d'honneur, Staet oft Statelijcke pagie.

il est sorti de Page, Hy en is gheen pagie meer.

Paier, voyez Payer.

Paillace, f. Een stroyen matte.

Paillard, m. Hoereerder, Hoerejagher.

vn fin Paillard, Een out schalc, Een loos boecue.

Paillarde, f. Een hoere.

Paillarder, Hoereren, Hoere-jaghen.

Paillardise, f. Hoererye.
 addonné à Paillardise, Luxurieux, Oncuyfch, Tot hoererye gheneghen.

Paille, f. Kaf.

Paille, f. De baste, schubbe oft blaesken van alderley greyn, Het korenhuysken.

* Paille, Botte, huysken oft cnop van alderhande bloemen.

Pailles, ou Paillettes d'or, Clompkens oft fluxkens gouts.

Pailles du fer, De voncxkens oft gheinstekens de welke van een gloeyende yser springhen alsment smeeet.

Paillier, m. Eenen cassac.

Pain, m. Broot.

Pain blanc, Wittenbroot.

Pain bourgeois, Gros pain, Huys oft huysmans broot, Ghemeyn broot.

Pain bis, Pain de la fenestre, Bruyn broot.

Pain rassis, Oudtbacken broot.

Pain buré, Boteram.

Pain de bouche, de court, ou chapelé, Primen broot, Heeren broot.

on luy a fait de tel Pain soupes, Men heeft hem selue oft dierghelycke wederom ghedaen.

Panetier, m. Eenen baker.

la Panetiere, ou Paneterie, f. De plaetse daermen throot in sluyt ende betraert.

la Panetiere d'un bergier, Schaepherders tescche, aessac oft male.

Paindre, Paintre, Paincture, voyez Peindre vne Paire, Een paer. (dre.

vne Paire de gans, Een paer hantschoenen.

vne Paire de cheuaux, Een ghespan, coppel oft twee peerden.

Pais, m. Een lant oft lantschap.

Pais coustumiers, Landen by costuymen ghenereert.

Paifant, ou Paysant, Een boer, Lantsman oft huysman.

Paiffage, m. Een landouwe.

Paiffible, Paiffibleté, voyez Paix.

vn Paiffseau, Een pael oft staec, voyez Escha-

Paiffeler, Staecten, Bepalen. (las.

Paiffre, Voeden oft weyden.

chasser ou mener Paiffre, Ter weyden leyden, Inde weyde jaghen.

* Paistre de parolles, *Met schoone woorden leyden, paeyen oft betalen.*

Pailiu, m. *Afgheweyt, Afghegheten.*

le Paillage ou pailllement des bestes, m. *Voeder oft weydinghe der beesten, voyez Pasture.*

Paix, f. *Vrede, Peys.*

laisse moy en Paix, *Laet my in ruste oft met vreden.*

Paifible, c. *Vreedsaem, Vreedsamich.*

vne mer Paifible, *Stille zee.*

eitang Paifible, *Een stilstaende water, Eenen poel.*

Paifiblement, *Vreedsaemlike.*

Paifibleté, f. *Vreedsaemheyt.*

vn Paladin, *Een vande oude dolende ridders vande ronde tafele.*

le Palais, *Het paleys oft sConincx huys.*

les gens du Palais, *De houelinghen.*

* le Palais de la bouche, *Tgehemelte des mōts.*

Pal, m. *Staketfel, Eenen stercken staec oft stijl.*

Palisser, *Met staken oft staketfelen sluyten oft besetten.*

Palatin, m. *Conte Palatin, Paltz graue.*

Pale, f. *Lepeler, eenen voghel.*

Palefroy, m. *Een peert oft hakeneye.*

Palefroy allant les ambles, *Een hakeneye oft telle.*

Palefrenier, m. *Een stalkrecht, Palfernier.*

Palemaille, f. *Eenen hamer oft colue daermen eenen houten bulle mede voortdrijft.*

Palenc, m. *Een touwe daermen den boot ende de coopmanschap mede int schip opijst, Den loop vande girnaet.*

Palette, f. *Eenen beytel.*

jouer à la Palette, *Ketsen metten beytel.*

Pali, voyez Pale,

Palier vne cause, *Een sake bewimpelen oft be-*

Paliffade, f. *voez Barrieres. (aecken.*

se Palir, *Bleec werden.*

Palle, c. *Bleec.*

deuenir Palle, *Bleecken, Bleec worden.*

aucunement Palle, *Bleecachtich.*

Palleur, f. *Bleecheyt.*

Pallement, *Bleechelyc.*

vn Palletoc, *Eenen roc oft langē vrowewē matel.*

Pallier, *Bewimpelen.*

se Pallir, *voez Palir.*

Palme, f. *Eenen palmboom.*

* la Palme de la main, *De palme vander hande.*

Palumbe, *Een wilde duyne.*

Palu, m. *Een broec, Moer, oft marasch.*

Palustre, c. *Broecachtich, Maraschachtich.*

Pamerge, c. *Een verloren ambachts man, oft een schale ende bedriegher.*

Pamoufon, f. *Flaute, Flauwichryt.*

tomber en Pamoufon, *In staure, onmacht, ofte van hem seluen vallen.*

Pampre, ou Pampe, m. *Een wjngaertblat.*

Pampre, m. ou Qui est de pampres, *Van wjngaertbladeren.*

Pan ou Panneau, m. *Een net dat ghehanghen oft ghespannen wort om wilde beesten te vanghen.*

* vn Pan ou pande muraille, *Eenen pande oft stuc muers.*

Panache, voyez Pennache.

Panade, f. *Broot met water ghesoden.*

Panaiz, m. *Pastenaken.*

Pance, f. *Buyc.*

Pançu, Pançart, m. *Disac, Die eenen grooten buyc heeft.*

Pancher, ou Pencher, *Hellen.*

Pancher sur le deuant, *Voorwaerts ouer hanghen oft hellen.*

Panché, m. *Gehelt, Hellende.*

Panchement, m. *Hellenhe.*

de son propre Panchement & inclinatio, *Vv isijn gheneghentheyt ende vryen wille.*

le Pand d vn habillement, *Den pandt, lijste oft wterffen boordt van een cleedt.*

Pan leçtes, *Boecken daer alle dinghen int ghemeyn in begrepen worden.*

les Pandectes de medicine, *Boecken vander medecyne, daert al in staet dat van die conste oft sciencie spreekt.*

Paneaux, m. *Oude vadden.*

Paneaux en menuiserie, *De paneelen van eenich schryncuere.*

Paneaux de natures, *De deefelen oft inganghen van het boeuenet int viercante gheleyt, oft de paneelen ende rensters vande denne.*

Paner, voyez Panaiz.

Panetier, Panetiere, Paneterie, *voiez Pain.*
 Panic, m. *Boecweyt.*
 Panicules, f. *Broykens.*
 Panier, m. *Eenen corf.*
 petit Panier, *Een corfken.*
 Panier qui est au haut du mast, *De meerse.*
 la Paniliere, f. *Den onder buye, Tplatt onder vanden buye.*
 du Paniz, m. *Boecweyt.*
 Panizettes, f. *Boecweycoecken.*
 faire Pannader & voltiger les cheuaux, *De peerden doen vlichelen, draeyen en omspringhen.*
 faire Pannades, *Lichte peerts spronghen doen.*
 Panne, f. *Een vel.*
 Panneau en menuiserie, m. *Een paneel.*
 Pannonceau, m. *Een vaenken op eenen toren, huys, schip, of helmer.*
 Panier vn malade, *voiez Penser.*
 Panfu, ou Panfu, Panfard, m. *Eenen discsac.*
 Panthere, f. *Een panther dier.*
 Pantoiment tourmenter aucun, *Iemanden soe seer quellen dat hy t'eynden aessem sy.*
 Pantois, m. *Een die kucht oft kicht, Die synen aessem qualije can verhalen.*
 Pantomime, c. *Een guchelaer.*
 Pantoufle, f. *Een pantoffel.*
 Panurge, e. *Schale, Loos, Erch; Lijstich en droortrocken.*
 Panurge, m. *Een albedyff, Die hem alles onder vn Paon, m. Eenen pau oft pauwe. (windt.*
 Paon, m. *Eenen pau oft pauwe.*
 Paonnette, f. *Pauwinne.*
 Paour, *cherchez Peur.*
 Paouriser, *voiez Intimider.*
 Paouure, *cherchez Poure.*
 le Pape, *Den Paus.*
 Papauté, f. *Het Pausdom.*
 Papellif, m. *T groot hanghsel van iseyl daer de bonet oft t'onder seyken aenghebecht wort.*
 vn Papegay, ou Papegau, m. *Eenen papegay.*
 Papelarder, *Vleyden, Den ypcryt maken.*
 Papelard, m. *Ypcryt.*
 Papelardise, f. *Hypocrisije, Vleydinghe.*
 Papier, m. *Pampier.*
 Papier à escrire, *Schryfspampier.*
 *Papiers de marchans, *Der coopliden rekenboec oft handelboec.*

paraffine

Papiers brouillars, *Claspampier, Dē clatboec.*
 Papier journal, *Den daghelijchen handelboec, Den journael.*
 représenter les Papiers, *Syn rekeninghe ouerghueu.*
 liures de Papiers à escrire, *Schryfboecken.*
 Papeter, m. *Pampiermaker oft Papiervercoo-*
 Papeterie, f. *Papiervercoopers winkel. (per.*
 Papeterie, f. *ou moulin à papier, Pampier meulen.*
 Papillon, m. *Eenen somer voghel, Vjuunter, Tis ooc de tonghe van eenen kerper.*
 Papillotes d'or, *Clomphens oft stucckens gouts.*
 du Papin, m. *Pap.*
 Paquet, m. *Een paccken oft Pac.*
 Par, *Door.*
 Par moy, Par mon moyen, De par moy, *Door my, By mynen toedoen.*
 vaincu Par, &c. *Verwonnen van, &c.*
 Parauant, *Van te voren.*
 Parauant qu'il, &c. *Eer hy, &c.*
 de Par Dieu, *In Godts name.*
 Par où? *Alwaer?*
 Par cy, Par là, *Alhier, Aldaer.*
 Parcy deuant, *Lancx hier, Hier voorby oft hier voortijts.*
 Par composition, *By verdrach.*
 Par deuant tous, *Voor al de weerelt, Int openbaer.*
 Par dessus, *Van bouen.*
 Par dessus tous les autres, *Bouen al dandere.*
 Par fois, *Met poosen, Somwylen, Onderwylen.*
 Par jour & Par nuict, *By daghe en by nachte, dach en nacht.*
 Par là, *Derwaerts. (steken.*
 feru Par le flanc, *Inde oft door de syde ghe-*
 Par tous les carrefours, *Aen alle hoecken van straten.*
 Par maniere de parler, *By oft in maniere van spreken.*
 Par ma foy, *Op mijn trouwe.*
 Parce qu'ils, &c. *Om datse, &c.*
 Par trop, *Te seer endete veel.*
 Par tout, *Over al, Alom.*
 Parabole, f. *Een parabel, Ghelijckinge van dinghen die niet van eender materie en sijn.*
 Paracheuer, *voiez Acheuer.*

paraffine

Parade, f. *Bereydinghe, Bereydisfel.*
 Paradis, m. *Paradyſ.*
 mettre quelqu'un en Paradis, *Iemandē den hemel ſekerlyc toefegghen.*
 Paradoxes, *Seliſame ende onghewoonlijcke ſpreucken of ſpreecwoorden.*
 Parage, m. *Cieraet, Vercieringhe.*
 dame de haut Parage, *Een vrouwe die eerlyc, fraeykens ende coſtelijc verciert is.*
 Paragon, ou Parangon, m. *Een dinc dat wtghelefen ende ſoo wt nemende ſich ō ende volmaect is, datet alle andere dinghen tot een ſiguere, patroon ende exempel is.*
 Paragon de cheualerie, *De wtghelefen, wtghecoren, vercore of volmacceſte onder de ruyters of ridders.*
 Paragon de preud'homme, *Een exemplaer van vromicheyt.*
 Paragonner, *Ghelijc maken, D'een by d'ander ghelijcken.*
 Paragraphe, *Een aenteekeninghe beſijden of beneuen inden boec.*
 Parallele, c. *Egualmente diſtant, Gelijc van maldanderen ſtaende.*
 Paralytique, c. *Gichtich.*
 Paralyſie, f. *De gichte.*
 Parangon, Parangonner, *voez Paragon.*
 Paranniſer, *Eeuwichlyc of ſonder eynde duere.*
 Paranymphe, c. *Een leyder of voorgangher des bruydegoms.*
 Parapect, m. *Een borſtweeringhe.* **K A U S L I N**
 Paraphraſe, f. *Een verclaringhe ende wlegginghe met vele woorden.*
 Parasite, c. *Een buycdienaer, Telvoorlecker, Een pluymſtrijcker.*
 Paraſtre, m. *Snefvader.*
 Parauant, Au parauant, *Voor deſen tijt, Voor tijts, Hier voormaels.*
 un Parc, *Een perc.*
 Parc à nourrir beſtes ſauuages, *Eē warāde.*
 Parc d'arbres, *Een plaats met boomen beplant.*
 Parquer, *Aſſeoir ſon parc comme font les bergiers, Den legher ſtellen of ſtaen, Sijn perc ſtellen ghelijc de ſchaepherders doen.*
 Parcelle, f. *Een ſtuckken.*
 par Parcelles, *By ſtucken, By parcoelen.*
 Parchemin, m. *Perckement.*

Parcheminier, m. *Perckementmaker of vercooper.*
 Parçonier, m. *voez Parfonnier.*
 Parcroiſtre, *Volwaſſen ende vermeerderen.*
 Dieu le veuille Parcroiſtre en honneur, *Godt wil hem in eeren vermeerderen of laten toenemen.*
 Parcu, m. *Volwaſſen.*
 Pardō, m. *Pardoē, Vergeuinge, Aſtaet, Remiſſie.*
 les Pardons du Pape, *Den aſtaet.*
 Pardonner, *Verghueuen.*
 Pardonné, m. *Verghueuen.*
 Pardonnement, m. *Verghueuinghe, Pardoen-ghueuinghe.*
 Pardonnable, c. *Verghueuelijc.*
 Pardurable, *voez Perdurable.*
 Pareſrenier, m. *Palfermier, Stalknecht.*
 Pareil, m. *Ghelijc.*
 qui n'a ſon Pareil, *De wt nemenſte.*
 le Pareil m'eſt aduenu, *Tjelue is my ooghebeurt of gheſchiet.*
 *pour la Pareille, *Op ſoo ſchoonen wederom.*
 rendre la Pareille, *Verghelden, Goet met goet, of ghelijc met ghelijc loonen.*
 Pareillement, *Deſghelijcx, Dier ghelijcken.*
 Parens & alliez, m. *Vrienden en maghen, Bloetvrienden.*
 il eſt mon Parent, *Hy is mijn maech of van mijnen bloede.*
 Parenté, f. ou Parentage, m. *Gelachte, Maechſchap.*
 de noble Parenté, *Van edelen ſtam, afcomſte of gheſlachte.*
 prochaine Parenté, *Na maechſchap.*
 Parentheſe, f. *Een tuſſchenſettinghe, alſmen een volcomen ſpreuc tuſſchen de redene ſetter, de welke ſonder de redene te brekē, wederom wtghenomen mach worden.*
 Parer, *Verciereu.*
 *Parer aux coups, *De ſlaghen ſchutten of afkeeren.*
 Parer l'eſcu au denant du coup, *Den ſlach op den ſchild ontfanghen of ſchutten, Dē ſchild voor den ſlach houden.*
 *faire Parer du fruit ſur paille, *Eenich fruyt op ſtroo leggen om te morwen of vermorwen.*
 pomme Parée, f. *Eenen morwen appel.*
 Paré,

Paré, m. *Verciert.*
 Pareur, m. *Vercierder.*
 Pareur de cuir, m. *Leertouwer, Leerbe-
 reyder.*
 Parement, m. *Vercieringhe, ofi Cieraet, Pro-
 perheyt, Fraeyicheyt.*
 Paresse, f. *Luyicheyt, Traecheyt.*
 s'addonner à Parelle, *Hem tot luyeraijje be-
 gheuen.*
 Paresseux, m. *Luy, Traech.*
 Paresseuse, f. *Luye, Traghe,*
 estre Paresseux, *Luyaedē, Dē luyært maken.*
 Paresseusement, *Luyelijc, Traeclijc.*
 faire Paresseusement, *Goeymoetich ofi ghe-
 mackelijcken erghens mede roegaen.*
 Pared, m. *Eenen muer.*
 Parfaire, *Voleynden, Volbrenghen, Volmaken.*
 Parfaire vn liure, *Eenen imperfecten boec
 volmaken.*
 Parfait, m. *Voleyndt, Volbracht.*
 Parfait & entier, *Voldaen, Volmaect, Gheheel.*
 Parfait, *Perfict, Volcomen, Seer excellent.*
 ces choses Parfaites, *Dese dinghen voleyndt
 ofi volbracht sijnde.*
 Parfaitement, *Volcomelijc, Volcomelijcken ofi
 Bescheedelijcken.*
 Parfaitement cognostre, *Seer wel kennen.*
 Perfection, f. *Perfictie, Volcomenheyt.*
 à la Parfin, *Ten lesten, Nu ofi immersten lesten.*
 Parfois, *Somwylen, Somtijts, Altemet.*
 Parforcer, *Separforcer de, &c. Hem poogen
 ofi sijn wterste beste doen om, &c.*
 il s'y est Parforcé, *Hy heeft sijn beste toe-
 ghedaen.*
 Parfournir, *Stofferen, woorsien ofi voldoē daer
 yet ghebreect.*
 Parfournir, m. *Voldaen, Ghestoffeert.*
 Parfumer, *Parfumeren.*
 Parfum, m. *Parfumeringhe.*
 Parfumé, m. *Gheparfumeert.*
 Parfumier, m. *Parfumeerder.*
 Parier, *Trouwen ofi belofte van houwelijck
 doen, Paren.*
 on Parie, *Men doet ondertrou. (Versweerd.)*
 se Parjurer, *Eenē quaden ofi valschen eet doen,*
 Parjure, c. ou Parjuré, m. *Meyneedich.*
 Parjure endroit, *voyez Endroit.*

Parjurement, m. *Eenen quaden en valsche eet.*
 Parler, *Spreken.*
 Parler à demi, *Ten haluen segghen.*
 Parler bien latin, *Vel ofi goet latijn spreken.*
 Parler bas & entre les dents, *Mompelen,
 preutelen.*
 Parler ensemble, *Tsamencouten ende spreken.*
 Parler gros, *Stout en opgeblasene woord spre-
 ken.*
 Parler à quelqu'un, *Iemandē toesprekē. (ken-
 il en a Parlé au viay, Hy heuet gheseyt soot com-
 men soude.*
 duquel je t'auoye commencé à Parler, *Vā-
 den welcken ic v hadde begost te vertellen,
 vertrecken, vermanen ofi te spreken.*
 à t'ouir Parler, *Naer v segghen, Na datmen v
 hoort spreken.*
 ne nous en Parle plus, *En vermaenter, En-
 seghter, En sprecket ons niet meer af.*
 le Parler, *Het spreken, De sprake.*
 le Parler de maintenant, *Soomen nu spreect,
 De tale ofi sprake die nu ghebruyct wort.*
 brief Parler, *Een corte maniere van spreken.*
 par maniere de Parler, *In maniere van seg-
 ghen ofi spreken.*
 l'art de bien Parler, *Rethorica, De conste van
 wel te spreken.*
 Parlant, m. *Sprekende.*
 bien Parlant, *Velsprekende.*
 Parleur, m. *Spreker.*
 grand Parleur, *Een groot clappaert.*
 Parlement, m. *Sprekinghe, Tsamen sprekinge.*
 la Cour de Parlement, *Den hoogen ofi grootē
 raet, Hof daer de aduocatē vā beyde de par-
 tijen ghehoort, ofi den President met de Raets-
 heeren parlementeren. (teren.)*
 Parlementer, *Met yemanden couten, Parlemē-
 Parlementé, m. Gheparlementeert.*
 Parolle, f. *Een woort.*
 amuser de Parolles, *Al clappende houden.*
 ce ne sont que Parolles, *Ten is maer cout, Tē
 sijn maer woorden.*
 que faut il tant de Parolles, *Wat willen wy
 veel woorden maken.*
 Parlire, *Doorlesen, Ouerlesen.*
 Parloer ou parloir, m. *Een sinplaetsc, Het ca-
 pittel, Het ghestoelte.*
 qui est à tout Par luy, *Die heel sijns selfs is.*

du Parmesan, Parmesaen.
 Parmentier, m. Cleermaker.
 Parmi, Int midden door.
 Parmi les rues, Ouer strate, Lanx der straten.
 Parmi les champs, Ouer veldt.
 Parmi les gens, Onder volc.
 Paroccir, Altmael dooden.
 Paroice, ou Patoiffie, f. Een prochie oft prochiekercke.
 Paroiciens, ou Patoiffiens, m. Prochianen, oft volc dat onder een prochie woont.
 Paroir, Schijnen, Verschijnen, Blijcken, Ghesien sijn.
 le jour Parut bel & clair, Den dach verschee oft quam schoon aen.
 elle me Parut belle, Sy docht my schoon te sijn.
 Paroiffie, voyez Paroice.
 Parolle, cerchez Parler.
 Paroy, m. Eenen muer.
 Paroy moytoyenne, Eenen scheidmuur oft middelmuur, Ghemeynen muer.
 Parpaigne, f. Parpaigne, Eenen viercantighen steen oft de note diemē onder eenigen bale ley.
 Parpointer, Stipsteken, Stippen.
 Parpointe, m. Ghestipsteelt.
 les trois Parques, f. Dry Goddinnen ouer 't regiment ende de ordinantie van allen dinghen ghestelt, de welke eenen yghelijcken sijnen geordineerden tijt van leuen en sterue toeschickē.
 se Parquer, Hem omgrauen, Ombolwercken, Neerstaen. (slagen sijn.)
 Parqué deuant la ville, Voor de stadt neerge-
 Parquet, m. Een percxken.
 le Parquet des juges, De raetskamer.
 Parquoy, Vacrom.
 Parquoy ou Parainsi doncques, Ende alsoo
 Parquoy je te prie, Daerom biddic v. (dan.
 dire le Parquoy, De oorsake, De reden oft den waeram segghen.
 Parricide, m. Dootslagher van sijn vader.
 Parrin, m. Peter.
 Parsonnier, m. Een laedt, Een boeuenaer die om thalue profijt eenen acker bouwet.
 Part, m. Baringhe.
 Part, f. Een deel oft portie. (ben.
 auoir Part, Mededeelē, Deel. paert en portie hebb-
 quant est de ma Part, Van mijnent haluen, Soo

veel alst my aengaan.
 de ma Part, Van mynder sijden, Voor my.
 d'une Part & d'autre, Van beyde sijden.
 d'autre Part, Van een ander oort, oft Ten anderen.
 * en quatre Parts, In vier stucken ofte deelen.
 * quelque Part, Ergkens.
 quelque Part qu'il soit, Godt gheef waer hys
 autre Part, Elders.
 de toutes Parts, Ouer al, Van alle sijden.
 quelle Part, Verwaerts.
 nulle Part, Nergkens.
 la plus Part, Den meestendeel.
 * prendre en bonne Part, Int goede afnemen.
 * en diuerses Parts, In diuersche plaetsen ende steden.
 * à Part, Besonder, Verscheyden.
 à Par soy, By hem seluen alleen.
 Partage, Partager, cerchez Partir.
 Partant, Par tel si, Op al dien, Op alsulcke conditie oft voorwaerde.
 * Partant de, &c. Gaede oft scheidēde vā, &c.
 Partant, Pource, Om dier oorsake, Daerom.
 vn Par terre, m. Een effen vloer oft plaetse.
 vn Parti & condition, Een conditie.
 vn beau Parti, Een schoone presentatie oft conditie.
 prendre le Parti, De conditie oft presentatie aenveerden.
 vn Parti & querelle, Een questieuse sake.
 tenir le Parti de, &c. Hem houden mer de, &c.
 il tient mon Parti, Hy houdt oft is met my.
 * vierge qui ne peut trouuer Parti, Een maechs die niet beleet en can worden, oft gheedeel oft man en can crighen.
 vn honneste Parti, Een eerlyc gheselschap.
 mes Partisans, Ceux qui tiennent mō parti, Mijn medeghesellen, Diet met my houden.
 Partial, m. Partijlich oft een man die stil ende op sy seluen is, ende alleen leuet.
 Partialité, f. Partijfchap.
 Participant, m. Deelachtich, Mededeelachtich, Medeghenoor.
 Participant au gaing, Medegenoot des gerins.
 eltre Participant, Mededeelachtich sijn, Medeghenieren.
 Particulier, m. Eyghen, Besonder.

particularis bel partem lustrum myria partem potestates unquam fens

chacun en Particulier, *Elc besonder.*
 vn juge qui est Particulier en les opiniōs,
Een rechter die op sijn eyghen meyninghe staet.
 choses Particulieres, *Besonder saken.*
 Particulierement, *Besonderlyc.*
 Particularizer, *Van punte tot punte vertellen.*
 Particularizē, *m. By artijckelen oft elc beson-*
der gheselr.
 Partie, *f. Een partije oft deel.*
 la plus grande Partie, *Den meestendeel, De*
meeste helft.
 vne grande Partie, *Eenen grooten hoop oft*
deel.
 vne Partie en, &c. *Eensdeels in, &c.*
 à la Partie opposite, *Teghenouer.*
 en deux Parties, *In twee manieren.*
 d'une Partie & d'autre, *Ouer en weer.*
 diuisē en quatre Parties, *Ghevierendeelt, In*
vierē ghedeelt.
 en Partie, *Eensdeels.*
 sa Partie, ou Partie aduerse, *Sijn tegenpartyē.*
 *prendre en mauuaise Partie, *Ten quaet-*
sten afnemen.
 en ceste Partie, *Herwaerts.*
 la Partie honteuse, *De schamelheyt.*
 les Parties honteuses de l'homme, *De man-*
nelicheyt.
 Partir, *Deylen.*
 cela se Partit en, &c. *Dat wert ghespleten oft*
ghedeelt in, &c.
 Parti, *m. Ghedeelt.*
 le proces est Parti, *Tproces is voleyndt, wt, oft*
ren eynde ghebracht.
 Partage, *m. ou Partition, f. Scheydinghe, Dey-*
linghe.
 faire Partage, *Scheyden ende deylen.*
 Partiment, ou Partissement, *m. VVideylinge,*
VVeyckinghe, Deylinghe.
 Partisseur, *m. Deylder, VVideylder.*
 *Partir, *VVeckgaen, Vertrecken.*
 Partez d'icy, *Gaet oft maect v van hier.*
 se Partir vilte, *Haestelijc vertrecken.*
 Parti, *m. VVeckhegaen, Vertrocken.*
 Partement, *m. Vertreckinghe.*
 Partisans, *voyez Parti.*
 Paruenir à, &c. *Comen oft gheraken tot, &c.*
 Paruenir en dignitē, *Verheuen werden, Tot*

staet ende eeren comen oft gheraken.
 Paruenir à, &c. *Ghecomen oft geraect tot, &c.*
 Paruis, *m. Het voorpoortael vander kercken.*
 Parure, *f. Cleedinghe, Vercieringhe.*
 habillé de semblable Parure, *Met ghelijcke*
cleedinghe oft habijtē ghecleet.
 toute Parure sied bien à cest homme, *Alle*
cleeren staen dien mensche wel.
 Pas, *m. Een schrede van vijf voeten.*
 Pas d'un homme ou beste, *Den ganc, Tradt,*
Stap oft trede van eenen mensche oft beeste.
 ils viennent au petit Pas, *Sy comen ghemac-*
kelyc oft schoonkens aen ghegaen.
 marcher à grand Pas, *Rasch aentrecken oft*
gaen.
 * Pas ou passage, *Een passage oft wech.*
 * je ne veux Pas cela, *ic en begheer dat niet.*
 ce n'est Pas chose à croire, *Is onghelouelijc.*
 vn Pas, *Een stap oft trede.*
 Pas tardif, *Eenen lamsamen ganc.*
 vn faux Pas, *Eenen ghemaecten ganc.*
 aller à petit Pas, *Schoonkens oft gemackelijc gaen.*
 aduancer le Pas, *Seerder oft rasser gaen.*
 Pas à pas, *Voetken voor voetken.*
 * Pas, *voyez Passage.*
 vn mauuais Pas, *Een quacy passagie.*
 le Pas de la mort, *Den wech, passage oft ganc*
vander doot.
 Passe, *voyez Palle.*
 se Passer, *Flau worden, In onmacht vallen.*
 Passinē, *m. Flau, In onmacht ghevallen.*
 Passinoison, *f. Flaute, Flauwicheyt, Onmacht.*
 reuenir de la Passinoison, *VVederom tot sijn*
siluen comen.
 Paschal, *voyez apres Pasque.*
 Pasque, *f. Paesschen, Paesch-dach.*
 grands Pasques, *Verrijfenis dach.*
 Pasque fleurie, *Palmsoendach.*
 Pasque close, *Besoren paesschen.*
 Pasquette, *f. Kerstjouwe, Madelieue.*
 Pasquille, *f. Een pasquil.*
 Pasquis, *m. VVeide, voyez Pasture.*
 Passable, *Passage, voyez Passer.*
 Passager, *voyez Peleerm.*
 Passement, *m. Passement.*
 Passement traillé, *Breynaet.*
 Passementier, *m. Passementwercker.*

passons de bapad yastua

Passémenter, Met passément boorden.
 Passer, Passeren, Lijden, Doorgaen.
 Passer en Cypre, Na Cypers waren.
 Passer deuant, Voor ofst voorby gaen.
 je Passay par cy, *Je quam hier door ofst lancx.*
 Passer par tout, Ouer al door ofst voorby gaen.
 Passer à nage ou en nageant, Ouer swemmē.
 Passer la mer, De zee ouer waren.
 Passer vne gendarmerie, Een heyr ouer sche-
 pen ofst ouersetten.
 Passer outre, Steruen.
 * Passer, VVrighuen, Begheuen, Besteden.
 * Passer par vn linge, Doorsijghen, Doordoen.
 * Passer de son droict, Syn recht afsgaen.
 Passer sa cholere, Syn sinnen vercoelen.
 il faut Passer par là, Men moet daer door, Het
 moet ghedaen wesen, I moet alsoo gheschieden.
 * Passer quelque chose, Iet ouer slaen, voorby
 gaen ofst onder weghen laten, sonder yet daer af
 te roeren ofst te vermanen.
 Passer legierement par dessus, Iet lichtelijc
 ouerloopen.
 je suis Passé par dessus, Ic hebt metter haest ofst
 metten coristen ouerloopen.
 * Passer aucun, Iemanden te bouen gaen, Beter
 meester sijn.
 Passer les autres de la teste, Thoofst langher
 sijn dan d'ander lieden.
 Passer aucun en cheminant, Iemant afsgaen.
 il m'a Passé de deux journées, Hy is twee
 daghen voor my wech.
 * je m'esmerueilloye si cela se Passeroit ain-
 si, Ic verwonderde my ofst dat soo ontsuypen,
 ontcomen ofst door gheraken soude.
 * Passer & mener jusques à la fin, Voorts va-
 ren, Volbrenghen, Voleynden, Ten eynde
 brenghen.
 Passer le tems de sa vie, Sijnen tijt ofst leuen
 ouerbrenghen ofst verslijten.
 la maladie se Passe, De siekte vergaet.
 * le jour est Passé, Den dach is door, voorby ofst
 verloopen.
 les froidures se Passent, De conde houdt op ofst
 vergaet.
 il est de sia Passé deux heures, Tw alreede
 twee uren gheleden.
 * il se Passe à peu de chose, Hy is met weynich

te wreden, Hylae hem lichtelijc ghenoeghen.
 on s'en fust bien Passé, Men soude wel ghe-
 derft ofst daer sonder comen ghedaen hebben.
 Passe toy de moy, Laet my gaen, Laet my in-
 vreden.
 je me Passeray bien de toy, Ic sal v wel der-
 uen, Ic sal wel sonder v.
 Passé, m. Ghepasseert, Voorby ghegaen ofst ouer-
 ghegaen.
 Passé outre, Ouerghescheept met een schipken.
 Passé par vn laz, Door eenen stramyjn ghedaen.
 face Passée, Een aensicht dat sijn natuerlijc co-
 leur verloren heeft.
 du Passé, Vanden voorgaenden tijt.
 Passée, f. comme l'année est passée, T'jaer is
 ouer, voorby ofst verloopen.
 l'année Passée, T'voorleden jaer.
 prendre pinsons à la Passée, De cauwen met
 ten doorganc ofst in v voorby gaen vanghen.
 Passées en pluriel, comme, les Passées du
 cerf, De weghen daer het hert door ghegaen
 vn Passant, Een reyser ofst reyssigher. (heeft.
 * en Passant, Al passerende, Int passeren ofst
 voorby gaen.
 Passant le fleuve, Varende ouer de riuere.
 Passeur, m. Oueruoerder, Die roolc ouer d'wa-
 ter stelt.
 Passément, m. Passeringhe, Oueruoeringhe.
 Passément de tems, Ouerbrenghinghe des tijts.
 * Passément, Passémenté, voyez Passémés.
 Passable, c. Passeerlijc, Tamelijc.
 Passablement, Passeerlijcken, Tamelijcken.
 Passage, m. Eenen doorganc ofst passage.
 le Passage est fait, Den wech is ghemaeft.
 oiseaux de Passage, ou Passagiers, Voghelen
 die ouer en weer comen ghevloghen, Passagier
 voghels.
 donner ou bailler Passage, Passage verleene,
 VVech maken.
 empêcher ou fermer le Passage, Den wech
 benemen ofst de passagen sluyten.
 lettre de Passage, Gheley-brief, Paspoors.
 * vn Passage fort douteux en droict, Een-
 seer twijffelachtighe spreucke inde rechten.
 nous en auons parlé en vn autre Passage,
 VVz hebbender op een ander plaetse afghe-
 sproken.

des Patins, Platijnen.
 Patir, Lijden.
 Patira, Sallijden.
 Pattice, voyez Per de France.
 Patricide, c. Die sijn vader doot gheslaghē heeft.
 Patricider, Sijn vader dooden.
 la Patrie, Het vader-lands.
 qui a trahi sa Patrie, Landt-verrader.
 Patrimoine, m. Patrimonie, Vaderlyc-goet.
 le Patron de, &c. Het patroon ofsi voorbeeldt van, &c.
 suyre son Patron, Naer sijn exemplaer doen.
 * le Patron de, &c. D'exempel van, &c.
 * Patron de nauire, De patroon, D'opperste ofsi meester van een schip.
 * Patron, Een beschermer.
 droict de Patronnage, T'recht van eenē priester te noemen om inde plaetse vanden ghestoruen te stellen.
 Patronner, Patronnren ofsi naconterfeyten.
 Patrouille, f. Een rakelstoc ofsi coolcrabber.
 Patrouiller, Int waer plasschen.
 Patrouiller, Blameren, Lasteren ofsi bederuen.
 Patrouillé, m. Bedoruen.
 Patte de colomme, f. T'pedestael van een ca-
 Patte de bestes, f. Den poot ofsi clauwe vā bee-
 Pattu, m. Gheclaut, Ghepoot.
 couloun Pattu, Ghehoofde duyue.
 Paturon de cheual, m. Den sleghel ofsi knie-
 booch vanden peerde aen d'achterste voesen.
 Pau, voyez Peu.
 un Pau, Eenen slaec ofsi pael.
 paucher les yeux, De ooghen wtcrabben, Wt-
 trecken ofsi Wisteken.
 Paucité, f. Cleyng hetal, Weynicheyt.
 Pauenter, Verschrieken, Schroemen.
 Pauenté, m. Verschrikt, Verslaghen.
 le Paue, Den vlover, Solder, Geplaueyde plaetse.
 Pauer, Eenen vloer maken, Plaueyen.
 Pauer d'ais, Befolderen.
 Paue, m. Gheplaueyt.
 Paue d'ais, Befoldert.
 Paument, m. Plaueyinghe, Plaueysel.
 Pauigeade, voyez Pauoifade.
 Pauillon, m. Een paueloen, Tente.
 Paulcer, voyez Paucher.
 Pauigeade, voyez Pauoifade.

vne Palme, Een palme ofsi de rjyde van een-
 palme.
 de deux Palmes de large, Twee palmē brees.
 * le jeu de Palme, Het caetspel.
 jouer à la Palme, Caetsen.
 Paumée, f. Eenen palmflach.
 Paumelle, f. Een scoote van gherste opgaende
 met twee rjien van graen tot de aren.
 Paumure, f. De opperste taxkens vā een herts-
 hoven, daerder vyf ofsi ses taxkens by den an-
 deren staen.
 les Paulpietes des yeux, f. Oochschel-haren.
 Pauois, m. Eenen cleynen sehilt vā voetknechtē.
 la Pauoifade d'vne galere, De schuldeken die
 ront som de galeyē hangen om de roeyers te be-
 schermen.
 du Pauot, m. Eulsaet, Heul, Maencop.
 la tette du Pauot, Thuyken want eulsaet.
 Pauot cornu, Gherlen heul.
 Pautonnier, m. Eenen schelm.
 Paure, voyez Pour.
 Payen, m. Een Heyden.
 Payenne, f. Een Heydensche vrouwe.
 Payenneté, f. Heydenschap.
 Payennie, f. Turkjen ofsi daer de Heydenen
 woenen.
 Payer, Betalen.
 Payer son creancier, Sijnen crediteur conten-
 teren ofsi te vreden seilen.
 Payer tribut, Tribuyt gheuen.
 Payer Pamende, De brucke gheuen.
 Payer sa bien venue, Sijnen willocom gheuen.
 Payer les dominages, De schaden oprichten.
 vne morte Paye, Een dootsebult.
 * les mortes Payes, Garnesoen dat op sekeren
 steden aligts op de fonsieren leyt.
 Payeur, m. Betaelder.
 Payement, m. Betalinghe.
 Pays, Paylant, voyez Pais.
 P E
 P E A G E, m. Tol.
 Peau, f. Een vel.
 Peau de beste, Huyt.
 Peau de parchemin, Liesken ofsi velleken vā
 perchement.
 la Peau qui couure les yeux, Oochschelen.
 le Peau du bout du membre de l'homme,
 Het

- Het voorloofken, of voorhuyl der mannelijcheyt.
- la Peau ou Pelure de quelque fruit, De schelle van eenich fruyt.
- Pellicule, f. Een velken of Liesken.
- Peaucier, ou Peltier, m. Een bondtwerker of Pelrier.
- Peautie, m. Troer van een schip.
- Pecher, Sondighen.
- Peché, m. Sonde.
- Pechez, Sonden.
- Peché originel, Erffsonde.
- Peché mortel, Doorsonde.
- Peché veniel, Een daghelijcke sonde.
- Pecheur, m. Eenen sondaer.
- Pecherelle, f. Een sondaerffe.
- Pecore, f. Een schaepe.
- Peculier, m. Eyghen, Besonder, Principael.
- Pecune, f. Ghelt.
- Pecunieux, m. Vol ghelts, Die wel ghelt heeft.
- Pedagogue, m. Schoolmeester.
- juges Pedanées, Cleyne ende leeghe rechters, die cort bescheet gheuen, ende volghen v' vonnis of aduys van andere rechters.
- in Pedant, Pedagogue, m. Ee schoolmeester.
- Pegale, m. Chenal volat, Een vliegde peert.
- Pege ou Poix, f. Pec.
- Peigne, m. Eenen kam.
- tondre sous le Peigne, Op den kam scheeren.
- Peigner, Kemmen.
- Peigner de la laine, De wolle kaerden.
- Peigné, m. Ghekemt.
- Peindre, Schilderen.
- Peinct, m. Gheschildert.
- Peinct au vis, Na tleuen gheschildert, Afgheset of ghecomerfeyt.
- Peinctre, m. Schilder.
- Peincture, f. Schilderije.
- Peincturer, Schilderen.
- Peine, f. Pijne, Arbeyt, Moeste.
- Peines terribles, Grausame straffinghe.
- Peine de mort, Straffinghe mei de doot.
- Peine commune, Ghemeyne straff.
- sur Peine corporelle, ou de la teite, Op lijf straffe, Op pene vanden halse.
- * à Peine que je ne die, Te liecht of schilt nietuele of ic en segghet.
- à Peine aime il aucun, Hy en bemint nauwelijcx oft schier niemant.
- à grand Peine, Swaerlijcken, Met grooter pijn en moeste.
- il viuoit à grande Peine, Hy leefde strenghe-lijc, Hy leydde een hardt leuen.
- sans Peine, Ghemackelijc, Lichtelijc, Sonder ar- beyt en pijn.
- * aider de toute sa Peine, Syn wterste beste doen, Behulph syn met alle sijn macht.
- encourir vne Peine indicté, In eenighe ghesette pene of boete vallen.
- endurer Peine de mort, Door tsweert of de justitie steruen.
- louer la Peine d'aucun à faite quelque chose, Iemanden yet aen besleden te doen.
- mettre Peine à, &c. Neerstlicheyt oft vlytich- heyt doen tot, &c.
- mettre toute la Peine à estudier, Hert en- sinnen aen studeren hanghen.
- on y mettra Peine, Men salder sijn beste in doe oft in voorssen.
- pardonner la Peine, De misdact vergheuen.
- ne pounant porter & endurer la Peine de &c. Niet connende verdraghen den last.
- Pener ou Perner, Arbeyden. (van, &c.
- Pener aucun, Iemanden moeyelijc sijn of te- quellen nemen.
- se Pener de, &c. Hem poogt of pijnighe om, &c.
- Penible, c. Homme penible, Eenen are groo- ten of swaren arbeyt verdraghen can.
- labeur Penible, Eenen swaren arbeyt, Pijnlijc oft moeyelijc werc.
- Pel, f. Een vel of pels.
- Peler, Cael ende glui maken.
- Peler vne pomme, Eenen appel schellen.
- Peler vn arbre, Eenen boom ontschorffen.
- Pelé, m. Gheselt, Ghescheit of cael ghemaelt.
- Pelure de quelque fruit, f. De schale of schelle van eenich fruyt.
- Pelasse d'arbre, De onderste schelle of schorsse van eenen boom.
- Pelamide, f. Tongyn, Eenen zee visch.
- Pelerin, Pelerinage, voyez Peregrin.
- * Pelerin ou Passager, faucon, m. Een passa- gier walcke die van ouer d'zee comt, ende van een lant tot dander vliecht.

vn Pelican, Eenen pellicaen.
 Pelle, cerchez Paelle.
 Pelletier, m. Peltier, Bontwercker.
 Pellicule, f. Pelleken of Liesken.
 Pelote, f. Eenen bal.
 Pelote à jouer, Caetsbal.
 deuideur du fil en petites Pelotes, Garen in
 cloukens winden.
 Peloter, Caetsen, Metten bal spelen.
 Peloton, m. Een clouwen.
 mettre en Peloton, In clouwens of op een clou
 wens winden.
 deuideur du fil par Pelotons, Tgaren op clou-
 wens winden, Haspelen.
 Pelu, m. Rou, Haerachtich.
 chien Pelu, Eenen rouwen of haerachtighen.
 Peluette, Muysoorkens. (hont.
 Penade, voyez Pennade.
 Pencher, ou Pencer, voyez Pancher. ^{guy}
 Pendant cela, Daerentusschen. ^{hangt}
 Pendant ce, Hier en tusschen.
 Pendant que je, &c. Te myle dat ic, &c.
 Pendre, Hanghen, Verworghen.
 Pendre au col, Aenden bals doen.
 Pendre de quelquelieu, Afsinghen, Afsangē.
 se Pendre, Hem seluen verhanghen.
 va te Pendre, Gaet of loopt aen de galghe.
 * rout Pend de luy, Het leyt of hanght al aen
 hem, Tis al aen hem gheleghen.
 Pendiller, Pendre, Hanghen.
 Pendillant ou Pendant, m. Hanghende.
 * il n'y a rien Pendant à la Cour, Daer en
 is gheenderhande swaricheyt ten houe ach-
 terghelaten.
 * Pendant de clefs, m. Eenen sleutel-riem.
 les Pendans d'vne bourse, De hanghende
 knoppen, quispelen of snoeren aen een borse.
 Pendu, m. Ghehanghen.
 vn Pendu, Een die hanght.
 Pendement, m. ou Penderie, f. Hanghinghe,
 Verhanghinghe.
 Pendereau, ou Pendar, m. Galghelap, Gal-
 ghenaes.
 la Pente d'vne montaigne, Thanghen van
 eenen berch.
 les Penres d'vn liêt, Thanghsel of behanghsel
 van een bedde.

Penencier, ou Penitencier, m. Eenen biecht-
 vader.
 Pener, voyez Peine.
 Penetrer, Doordringhen, Doorgaen, Doorste-
 ken, Dooreten.
 cette odeur Penetre les habillemens, Dien
 reuc gaet door al de cleederen.
 Penetratif, m. Doordringhich, of Doordringe-
 lijck, Penetrerende, Doorende, Doorbijtende.
 homme Peneux, Een gheheel, slecht, veracht
 ende ellendich mensch, of aybeydich.
 Peneusement, Slechtelijck, Verachtelijck, Arme-
 lijck of Arbeydelijck.
 Penible, voyez Peine.
 Penil, m. Thyer aen de schamelheyt.
 Peninsule, f. Een half eylant, Dat alleen aen de
 een sijde aen lant leyt.
 Penitence, Penitentie, Verfoeninghe of offer-
 hande tot reyninghe.
 enjoindre Penitence, Eenighe penitencie op-
 Penitencier, m. Biechtvader. (leggen.
 Pennache, m. Een plumagie.
 Pennader, Faire pennader vn cheual, Een-
 peert al draeyende doen gaen of lochte spron-
 ghen doen doen.
 Pennade, f. Draeyinghe of springhinghe met-
 ten peerde.
 Pennage, m. Alderley soorten van pluymen.
 faucon de beau Pennage, Eenen schoonen
 gheveerden valcke.
 Penne, f. Een pluyme, veder of schacht.
 Pennes en charpenterie, De dachbalcken of
 dachsparen van 't sop vanden huys.
 Penne d'vn trait ou fleche, De veder van
 eenen pijl.
 Penne se prend aussi pour l'aile de la voile
 enfilée en bouline, De sijde van 't seyl alst
 in seylen ouer sijde waert.
 bouter vent en Penne, De schoot vieren of
 Ouersijde varen.
 Pennon, m. Een vendel ende standaert van ee-
 nen jonghen edelman dwelc eenen langhen
 steert heeft.
 Pennons d'vne flesche, De veeren van eenen
 Penfer, Meynen, Dencken. (pijl.
 je n'y Penfoye pas, Ic en bedachtes niet.
 Pen-

Penfer en fon esprit, *By sy feluen ouerlegghen.*
 Penfer en fon cœur, *In syn herte sluyten, oft voor hem nemen.*

Penfer à soy, *Hem feluen bedencken.*

de fait à Penfe, *Al werens en willens.*

Penfer d'aucun, *Iemanden besorghen, Voor yemanden sorghē draghen.*

Penfer vn cheual, *Een peert bestellen, Van hoy ende hauer besorghen.*

se Penfer, *Hem seluen wel tracteren, Coesteren, oft Goede chiere maken.*

Penfer vn malade, *Eenen stercken besorghen.*

Penfer vne playe, *Een wonde vermaken.*

Penlé, m. *Bedacht, Ghepeyst.*

vne Pensée, *Een ghedacht, Ghedachtenisse.*

Pensée pure & nette, *Een reyn ende suuer gemoet.*

ô qu'il a de Pensées en la teste, *Wat heeft hy al mynsesten in hoof.*

mettre quelqu'un en la Pêlée & fantasie, *Iemande beheren oft synen sin op yemat stelle.*

garder quelque mauuaise Pensée, *Eē quaet herte toe draghen.*

il me vient en Pensée que, &c. *My comt te voren oft inden sin dat, &c.*

Pensément, m. *Peynsinghe, Denckinghe, Meyninghe.*

Penseur, m. *Bepeyser.*

Pensif, m. *Dencachtich, Die veel bedenct.*

Pensif, f. *Pensie, Pensioen.*

petite Pension, *Cleyn winninghe oft pensie.*

annuelle Pension, *Iaerlycsche gazie oft pensie.*

la Pente d'une montaigne, *Thanghen van eenen berch.*

les Pentes d'un liêt, *Thanghsel oft behanghsel van een bedde.*

Pentecoste, f. *Sinxen.*

Penteuren cas de nauires, *Den strop vande girnaet daer den bloc vande girnaet in hanght.*

Penurie, Indigence, f. *Ghebrec, Armoede.*

la Pemie, *Den sprouwe, De pips oft de pippe.*

Pepey, m. *Voorghgebracht.*

Pepins, m. *De keernen oft kernen, Tsaet van appelen, Peeren, Wynbesien, &c.*

Pepiniere, ou bastadiere, *Eē plaetsē daer veel jonghe boomen gheplant worden, de welke mē daer na wederom tottrect om elders te plantē.*

Pepon, m. *Pepoen.*

Per, m. *Ghelijc, Ghelijcmatich.*
 le sans Per en vertu, *Die van dencken syns ghelijcke niet en heeft.*

la sans Per en beauté, *De alder schoonste.*

Per ou non, *Essen oft onessen, Gelyc oft ongelijc.*

Per à compagnon, *Memaet, Medegheselle.*

Per de France, *Een ghenoot van Vrancrijc.*

Percer, *Booren.*

Percer les parois, *De mueren doorbreken.*

Percer tout outre, *Doorbooren, Doorsteken.*

Percé tout outre, m. *Doorboort.*

Percement, m. *Booringhe.*

Perç'oreille, f. *Eenen oorworm.*

Percepierre, voyez Persepierre.

Perche, f. *Een recke, Eenen langhen stoc diemen te diuers leyt om yet op te hanghen.*

les faucons sont en la Perche, *De valcke sijn op de recke ghestelt.*

les Perches du bouc, *De horens van eenē boc.*

Perche à oiseau, f. *Eenen oorsloc, Garenstoc oft voghel-recke.*

Perches à quoy on lie les vignes, *Vvingaert latten of recken.*

Perche, *Een baers.*

Percher, *Mette sur la perche, Op de recke stellen oft hanghen.*

Percher, *Dat is als de voghelen metter vlucht comen ghestreken op de tacken vande boomen oft haghen.*

le faucon s'est Perché sur vn arbre, *Dē valc is metter vlucht op eenen boom ghestreken oft neergeseten.*

Percher, *Arpenter, Lanmeten.*

cerf Perché, *Gheborent hert.*

oiseau Perché, *Eenen vogel die op een recke sit.*

Perclus de ses membres, m. *Berooft van ledē.*

Perdre, *Verliesen.*

Perdre courage, *Den moet laten sincken oft verloren gheuen.*

Perdre toute contenance, *Verbaest, Verstagen oft Perplex sijn.*

Perdre la veüe, *Blint worden, Tgesichte verliesen.*

Perdre tems, *Tijt verquisten.*

Perdre la peine, *Verloren vrubeyt doen.*

Perdre l'instance, *Tgbedinghe verliesen.*

Perdre son tems en, &c. *Synen tijt verquiste.*

l'eau se Pert, *Twater mindert.* (in, &c.)

Perpetuité, f. Eeuwicheyt.
 Perpetuellement, Eeuwichlijc.
 les Perpains, De stuyfsteenen.
 Perplex, m. Perplex, Verbaest, Vertwijffelt, Wert
 endt ende versruft van sinnen.
 Perplexité, Verbaestheit, Vertwijffelicheyt.
 mettre en Perplexité, Verbaest oft becommert
 van sinnen maken.
 Perquisition, f. Doorsoekinghe.
 un Perron ou Pierron, m. Een colomme, staec
 oft yet diergelycke gemaeft tot eender gedach-
 Perroquet, m. Een en papegay. (tenisse.
 Perruque, f. Den hayrtop oft hayrbosch.
 faulx Perruque, Valsch ende ghemaect hayr.
 Perruquet, m. Die veel hayrs heeft.
 Perruquier, m. Een en die valsche, loose oft ge-
 maecte hayrtoppen maect.
 Pers, m. Peersch, Hen-elsblau.
 couleur Persé, Peerssche verwe.
 Pers de France, m. De ghenooten oft principa-
 le Heeren van Francryc.
 les douze Pers de France, De twaelf ghenoo-
 ten van Francryc.
 tenir en Perrie, let besitten als een vande ghe-
 nooten van Francrycke.
 Persecuter, Vervolghen.
 Persecuté, m. Vervolcht.
 Persecuteur, m. Vervolgher.
 Persecution, f. Vervolch, Vervolghinghe.
 Persépierre, Steenruyte, Muer-ruyte.
 Perser, voyez Percer.
 Perseuerer, Volherden.
 Perseuerer en son opinion, By sijn meyninge
 oft propoost bliuen.
 Perseueres tu? Blyf dy daer by?
 Perséuerant, Volherdich, Stant vastlich.
 Perséuerament, Volherdichlijc, Stant vastelijc.
 Perséuerance, f. Volherdinghe, Volherdichyit,
 Stant vasticheyt.
 Persil, m. Petercelie.
 Persilter, Volherden, Voorts waren, Stant vaste-
 lijc in een wesen oft voornemen bliuen.
 Persilter en son opinion, Vast by sijn meynin-
 ghe bliuen.
 Persiltant, m. Volherdich, Stant vastlich.
 Personnage, m. Een en persoon oft personagie
 * yn Personnage d'une farce, Een persona-

gie van eenich spel.
 la Personne d'un chascun, De persoonen oft
 ghestaltenis der menschen.
 que n'y allez vous en Personne? Waerom
 en gaet ghyer selue in persoonen niet?
 * y a il icy Personne? Is hier yemant oft nie-
 mant?
 nulle Personne, Niemand.
 jamais Personne que, &c. Noyt mensche,
 Noyt yemant dan, &c.
 Personne ne, &c. Niemand en, &c.
 Personnel, m. Dat eenen persoon aengaet, Per-
 soonlijc. (soone.
 Personnellement, Persoonlijcken, Seifs in per-
 Perspectiue, f. De beworpinghe van tgeheele
 werc van een huys.
 Perspicuité, f. Claerheit, Doorluchticheyt.
 Persuader, Wijsmaken oft met raden erghens
 toebrenghen. (bracht.)
 Persuade, m. Wijsghemaect, Erghens toege-
 Persuadeur, m. Die yemanden yet wijsmaect,
 oft erghens toebrenghet oft raedt.
 Persuaderesse, f. Eene die yemanden yet wijs-
 maect oft erghens toebrenghet.
 Persuadable, c. Die goet ende gemakelijc erghens
 toe te brenghen oft raden is.
 Persuasiblement, Door wijsmakinghe.
 Persuasiue orailon, f. Een redene die yet per-
 suaदेert oft crachtelijc berhoont ende ben yst
 waer te sijne.
 Persuasion, f. Een wijsmakinge oft sekere meyn-
 ninghe die wy voor recht houden.
 Persuasoire, c. Dat dient om wij te maken oft
 yemant erghens toe te brenghen.
 Perte, voyez Perdre.
 Pertinacitè, f. Obsinaetheyt.
 Pertinent, m. Bequaem, Ten propooste dienende.
 ce que tu dis n'est point Pertinet ne à pro-
 pos, Tghene dat ghy seght en comt niet te pro-
 ppooste oft en heeft gheen gratie.
 lieu plus Pertinent, Bequaemer plaetse oft be-
 ter ghelegghen.
 chose Pertinente, Gheschichte, Wel voeghende
 ende welstaende sake.
 Pertinément, Gheschichtelijc, Wel voeghent-
 lyc, Wel te propooste.
 Pertroubler, voyez Perturber.

Pertuis, m. Een gat.
 Pertuiser, Booren, Een gat oft gaters maken.
 Pertuisé, m. Gheboort, Ghegaet.
 Pertuisane, Een spieße of lancie van licht
 ghe wepen crychs volc, Een tournoy lancie oft
 een sijnspriet.
 Perturber, Verslooren, Beroeren.
 Perturbé, m. Versloort, Beroert.
 Perturbation, f. Verslooringhe, Beroerte, Beroe-
 ringhe.
 Peruers, m. Quaet, Arch, Boos ofi verkeert.
 Peruertir, Verkeeren, Verdraeyen.
 Peruertir les bons, De goede verleyden.
 Peruerlité, f. Quaetheyt, Ercheyt, Boosheyt, Ver-
 keertheyt.
 Peruertement, Quaelyc, Verkeerdelyc, Al ver-
 keert ende contrarie.
 Pesant, Pentanteur, voyez Poix.
 Pescher, Visschen.
 Pêcheur, m. Visscher.
 la Pêche, Den vanc van visschen.
 Pêcheurie, f. Visscherije.
 Peschement, m. Visschinghe.
 Pêche, f. Een perze ofi persic.
 Péschenois, Perz esteen.
 Peschier, m. Perz eboom ofi Perz eleer.
 Pescher, voyez Pechor.
 Peser, Pésé, PésEUR, PésON, cherchez Poix.
 Pestemesse, Hobbeltoffel, Ondereen, Onoordet-
 lyc, Ongheschietelyc.
 Pestaire, m. Pestarie, Een medecyne diemen aē
 vrouwen inde moeder leght om haer slonden
 weder te doen hebben.
 la Peste, f. De peste.
 * vne Peste, Iet dat verleydt en bederft ghelyc de
 Pestilence, Pestilencie, (peste lichaem.
 Pestilent, Pestilencieux, ou Pestilenciel, m.
 Pestilentiael, Pestachtich.
 Pestifere, c. Pestachtich, Dat de peste bybrenghet.
 Pestifere mal, Een quaet dat groote schade en-
 de verderffnisse mede brenghet.
 Pestiferé, m. Die de peste heeft, ofi met de peste
 besmet ofi bevanghen is.
 Pestrir la paste, Het deech kneden.
 Pestrir la mere ou la terre, Spacieren, Lan-
 terfanten, Den wech betreden.
 Pestrisseur, m. Kneder.

Pestri, m. Ghekyeedt.
 Pestrissement, Knedinghe.
 vn Pet, m. Een vvest.
 faire vn Pet, Een vvest laten.
 Peter, Vysfen.
 * ce bois la Pete dedás le feu, Dat hout stinkt
 ofi springht ende craeit aen troier.
 Petaralle, f. Een vuyt-slach ofi oorban.
 Peteler, Onder de voeten ofi met voeten tre-
 den, Vertreden.
 Petelé, m. Vertreden.
 Peteliz, ou Petelement, m. Vertredinghe.
 Pettiler, Spertelen.
 Pettiller de despit, Spertelen ofi stampen van
 quaetheyt.
 feu Petillant, m. Vier daer de vlamme telcken
 verdrynt ende wederkeert.
 Petillement, m. Spertelinghe.
 Petit, m. Cleyn.
 Petit nombre, Luttel, Veynich, Cleyn ghetal.
 fort Petit, Cleynkens, Seer cleyn.
 plus Petit, Cleynder.
 le plus Petit, De cleynste, De minste.
 si Petit soit, Een veynichken, Soo luttel alst is.
 quelq Petire qu'elle soit, Hoe cleyn datse is.
 * Petit à petit, Allencxkens.
 * faire le Petit, Struypen ende wyghen, Hem ver-
 cleynen ende den ootmoedighen maken.
 * le Petit d'vne beste, Het jonc van een beeste.
 faire ses Petits, longhen woorts brenge oft v er-
 Petitefle, ou Petucur, f. Cleynheyt. (pen.
 Petitement, Cleynkens, Cleynlyc, Soberlyc.
 Petition, f. Begheerte.
 Petitoire, m. Begheerder, Eyscher.
 le Petitoire, Daermen om eenighen sijel dinghe.
 action Petitoire, f. Actie ofi stuc daermen ee-
 nich dinc van sijn partij mede vereyscht.
 matiere Petitoire, voyez Matiere.
 Peton, m. Een plarluys.
 Peton, voyez Pied.
 Petoucles, ou Petoncles, Een soorte van visch.
 Petrarquiter, Ronsard, Den vryer, amoureux ofi
 courtsaen maken, als ofimen half doot van
 liefden ware.
 Petri, Petrisseur, voyez Pestrir.
 Petteler, voyez Peteler.
 Peu, m. Veynich, Luttel.

P E

vn Peu plus, *Vat oft een weynich meer.*
 Peu plus peu moins, *Vweynich min ofi meer.*
 Peu apres, *Corts oft wat daer na.*
 à Peu de despens, *Mer weynich oft luttel cost.*
 dedans Peu de jours, *In oft op corten tye,*
Cortelincx.
 pour Peu de chose, *Om een cleyn sake,* Om
 Peu souuent, *Selden, Niet dicwils.* (niet.
 bien Peu, *Fort peu, Seer luttel ofi weynich, Eē*
luttelken oft weynichken.
 tant soit Peu, *Een weynichke,* Soaluttel alst sy.
 tant soit Peu plus, *Een weynich meer.*
 Peu s'en faut, *A peu pres, Tliecht weynich.*
 ce Peu, *Di luttelken ofi weynichken.*
 Peu à peu, *Allencxkens.*
 Peut, *cerchez en Pouuoir.*
 vne Peuplade, *voyez Peuple.*
 Peuple, m. *Volc, Lieden.*
 vn Peuple, *Een volc ofi natie.* (volc.
 commun Peuple, *De ghemeynte, Tghemeyn*
 de Peuple en peuple, *Par tous les peuples,*
Van natie tot natie, Onder allen volcken ofi
natiens.
 Peupler, *Van volc vermenichaldighen.*
 Peupler vne ville, *Een staet bewoont maken.*
 ville bien ou fort Peuplée, *Een wel bewoon-*
de staet.
 * Peupler vne vigne, *Den wijngaert planten.*
 Peuplement de vigne, m. *Plantinghe des*
wijngaerts.
 vne Peuplade, *Eenen hoop volcx.*
 Peuplier, m. *Eenen popelier boom.*
 Peur, f. *Vreesē.*
 auoir Peur, *Vreesen, Be vreesf sijn.*
 auiez vous Peur que, &c. *Haddy forge, ancx*
ofi vreesē dat, &c.
 de Peur, *Van vreesen, Vt sorgen.*
 faire Peur, *Be vreesen, Verueert maken, Vreesē*
aendoen ofi aen jaghen.
 sans Peur, *Onbe vreesf, Onuersaecht.*
 Peureux, ou Paoureux, m. *Ver ueert, Vrees-*
achtich, Bloo, Bloode.
 Peurement, *Verneerdelijc, Be vreesf delijc.*

P H

PHADEGAINÉ, *De wolf, Een siveere*
ofi siveeragie tot rghebreente toe opetende.
 Phalot, m. *Een sackel oft vierpanne.*

P H

Phanal, *voyez Pharol.*
 Phanot, *voyez Falot.*
 Phantafie, *voyez Fantafie.*
 Pharalle de poix reline, f. *Een torc diemen in*
een sackel oft vierpanne ontsteekt.
 Phare, m. *Eenen toren inde zee daer licht op is,*
ende daer de schepen naer varen, Een baec.
 Pharol, m. *Het licht ofi de lanteerne van een*
hauen ofi principaelste galey.
 Pharot, m. *Een sackel oft vierpanne.*
 Phascoles, ou Phasioles, *Roomfche boonkens.*
 vn Philippus, *Eenen Philips gulden.*
 Philosophie, m. *Een philofoof.*
 Philosophie, f. *Philofophie.*
 Phiole, f. *Fiole, Een cleyn ghelas.*
 Phisionomie, f. *Ghedaeente, ofi de conste van*
te voorfegghen wt de ghedaente.
 Phisionomien, m. *Voorfeggher wt de ghedaente.*
 Phlebotomer, *De adere laten.*
 Phlebotomie, f. *De aderlatinghe.*
 Phlegme, f. *Flumey.*
 vn Phlegmon, *Een swijnpuyste ofi onstekingē,*
Swillinghe die onsteken is.
 Phlegmatique, c. *Flumachtich.*
 Phyticien, m. *Een die verstandt heeft van na-*
tuerlijcke dinghen.

P I

PIC, m. *Eenen specht.*
 Pic d'vn masson, m. *De picke vā eenē mefser.*
 Picotin, m. *Een corfken.*
 Picque, Picquer, *voyez Pique.*
 Pie, m. *Religieus, Godt vruchtich.*
 Piemēt, *Godt vruchtichlijc.*
 Pieté, f. *Godt vruchticheyt.*
 vne Pie, *Een exte.*
 vn cheual Pie, *Een bont peert.*
 croque la Pie, *Bon Pion, Piailleur, Een goet*
drinckebuer, Dronckaert.
 Piailleur, *Seer drincken.*
 Pieça, *Ouer langhe.*
 dés Picça, *Dés long rems, Van ouer langē ijs.*
 * Picça, *Hier voortyts, Voormaels.*
 Pièce, f. *Een fluc.*
 Pièce de pain, *Eenen cant ofi fluc broots.*
 * Pièce de toile, *de drap, de velours, &c. Eē*
fluc lijnwaets, lakens, fluweels, &c. (wercx.
 * voila vne belle Pièce, *Dat is een fraey fluc.*

Piece d'or ou d'argent, *Een stuc gouts oft gelts.*
 vne belle Piece de terre, *Een schoon stuc lants*
 mettre en Pieces, *In stucke breken, Verscheure.*
 * les Pieces d'un proces, *De principale brieuē,*
articulen oft instrumenten van eenich proces.
 * la haute Piece, *De ringherage, Het harnas aē*
de schouderen.
 * il y a longue Piece, *Tis langhe gheleden.*
 Piecette, f. *Een stucxken.*
 le Pied, m. *Den voet.*
 Pied frais, *Eenen verschen ghetreden voet.*
 Legier des Pieds, *Lichtvoetich, Dapper, Licht,*
Snel oft rasch te voete.
 bestes à quatre Pieds, *Viervoetighe dieren,*
Viervoetich ghedierte.
 deuant voz Pieds, *Voor v, Voor v voeten.*
 vn Pied, *Een voermute, oft duymstec die de*
timmerlieden ende meisters ghebruycken.
 * le Pied de la montaigne, *Dronderste van*
gront den berghē.
 * à Pied coy, *Staens voets, Stilstaende.*
 aller à Pied, *Te voete gaen.*
 * perdre le Pied, *Van eenighe officie gestelt wor*
den, Synen staet verliesen.
 je perds Pied, *Mijnen voet ontgaet my, Den*
begheeft my.
 * il en arrachera Pied ou aile, *Hy salder wat*
afreucken, deen oft dander.
 cercher cinq Pieds en vn mouton, *Swa*
richeyt in eenighe sake maken daer gheen en is.
 prendre au Pied leuē, *Iemanden meester haest*
oft op sijn onuersiens aenveerden.
 mettre Pied à terre, *Aftreden, Vandē peerde*
oft waghē treden.
 gaigner au Pied, *Gaen loopē, De vlucht nemē.*
 fouler aux Pieds, *voez Fouler.*
 se jecter aux Pieds d'aucun, *Voor gemant*
knielezen.
 Pieton, m. *Een voeten oft cleynen voet.*
 Pieton, m. *Een voetknecht oft een die te voete*
 Pietonner, *Rasch gaen.* (gaet.
 Piedestal, m. *Pedestael, Het fundament oft fon*
deersel van een calomme.
 Pieduifte, c. *Een die wel oft snellijc loopt.*
 Piege, m. *Voetstrie.*
 Pienne, f. *Massbloeme, Pioene oft Pioniebloeme.*
 PIERRE, *Peer oft Peeter.*

1126 godtsu...

Pierrequin, m. *Peerken, Peeterken.*
 vne Pierre, *Eenen steen.*
 Pierre à aiguise, *Eenen slijpsteen oft wiessteen.*
 Pierre ponce, *Eenen puymsteen.*
 Pierre precieuse, *Een edel oft costelijc gesteente.*
 Pierre de cailloux, *Een key oft keysteen.*
 jecter de Pierres, *Stecni ghen, met steenen wor*
pen oft beworpen.
 jecteur de Pierres, *Steenigher.*
 il a pleu Pierres, *Het heeft steenen ghereghent,*
De steenen hebbender ghe-vloghen.
 tailleur de Pierres, m. *Steenhouwer.*
 * la Pierre est eschappée, *Tis geaentuert, Tis*
ghewaecht.
 * la Pierre, f. *Tgraueel, Den steen.*
 subject à la Pierre, *Graueelachtich.*
 Pierrierie, f. *Costelijcke ghesteeenten.*
 Pierrette, f. *Steenken.*
 Pierreux, m. *Steenachtich.*
 lieu Pierreux, *place Pierreuse, Steenachtighe*
 Pierron, *voez Perron.* *str. v. v. (plaatsē.*
 vn Pieu, m. *Eenen tuynstaec.*
 Pieu, m. *Pyl oft staec die met eenen heybloc er*
ghens in ghedreuen wort.
 Pieur, *voez Pire.*
 Pigeon, m. *Een duyue.*
 Pigeon ramier, *Een hoelduyue oft milde duyue.*
 Pigeon ramier qui a vn colier, *Capman.*
 Pigeon houffé, *Een ghehoofd duyue.*
 * les Pigeons de la consiergerie, *Die in eeni*
ghe lge vanckenisse opgherodt werden.
 Pigeonneau, m. *Een duyfken oft jonghe duyue.*
 Pigeonnier, *Duyuecot, Duyf-cot, Duyf-huys.*
 Pignolat, *cerchez Piniolat en Pin:*
 Pignon de maison, m. *Den gheuel van eē huys*
 Pile à jouer, f. *Eenen caetsbal.*
 * vne Pile, *Een pac oft stapel.*
 Piler, *In stapels seten.*
 * croix ou Pile, *Cruys oft munte.*
 il n'a croix ne Pile, *Hy en heeft cruys noch mun*
te, Hy en heeft gheen ghelt.
 Piler, *In stucken stooten oft stampen.*
 Piler derechef, *Herstampen, Herstooten.*
 Pileur, m. *Een die stoot oft stamp.*
 Pilon à piler, m. *Eenen stamper.*
 Pilement, m. *In stucken stootinghe, Stam*
pinghe.

1126 j... g... g...

Pilier,

Pilier, m. Een piler: oft colomne.
 Piliers boutans, Schoorhout, Onderfethout.
 Pillier, Rouuen, Beroouen, Verderuen.
 Pillé, m. Gheroof, Beroof.
 Pilleur, m. Roouer, Straetscheynder.
 Pilleur & escumeur de mer, m. Zeeroouer.
 Pillars, m. Cleyne straetscheynders.
 Pillage, m. Roof.
 mettre au Pillage, Beroouen, Verderuen.
 Pillerie, f. Pillement, m. Beroouinghe, Roo-
 le Piloni, De caecke, Prangher, Hals, ser. (rije.
 mis au Piloni, Pilonié, m. Aende caecke
 ghestelt, Gheschawoteert.
 Piloniement, m. Schawotteringhe, Branditeec-
 keninghe.
 Pilofelle, f. Muysorkens, een kruyt.
 Pilot ou Pilote, m. Een piloot, Patroon, oft
 Gierman.
 Pilotis, m. Staecten met een heybloc aenghedre-
 uen, oft sulcke indrijuinghe.
 Pillules, f. Pillen.
 Pimbefche, f. ou Vne friande, Een lekker teue
 Pimpernelle, f. Beuernelle oft Pimpernelle.
 Pin, ou Pinier, m. Een pynboom.
 une Pinasse, Rooden dennenboom.
 Pinacle, m. T'sop oft d'opperste van eenige tim-
 meragie, Den haen oft vaenken.
 Pinceau depeindre, m. Een pinceel daermen
 made schildert.
 Pinceau à blanchir, Witquispel, Witquast
 oft borstel.
 Pincemaille, m. Een splytmijt, Kreckaert,
 Ghierich mensche.
 Pincés, ou Pincettes, f. Pinsken, oft tanghskén
 daermen de noppen oft thayr mede wttrect.
 Pincer, Nijpen.
 Pincé, m. Ghenepen.
 Pincement, m. Nijpinghe.
 Pinceter, Dicwils oft alleneen nijpen.
 Pindarizer, Syn woorden met een grauteyt luy
 de wtspreken.
 Pindarizé, m. Claer ende bescheedelge met gra-
 uuteyt wghesproken.
 Piadre, voyez Peindre.
 du Piniolat, m. De keerne van eenen pynappel
 met suycker wel smakelijc ghemaect.
 Pinfel de peindre, m. Een pinseel.

une Pinfade, Eenen trec van een pinseel.
 Pinfette, f. Pinsken oft tanghskén daermen de
 noppen mede afirekt.
 Pinlon, m. Een vincke.
 Pinson royal, Eenen pluier.
 Pinte, f. Een pinte.
 Piolé, m. Met verscheyden coleuren verciert,
 Gheschockiert, Ghemarbert.
 carqan Piolé d'cmail, Gemailleerde ketene
 vache Piolé, f. Een bonte coe.
 Pionnier, m. Eenen pionnier oft grauer.
 Pipe, f. Een piypken oft suytken.
 * Pipe, f. Een wyppiyp, wijnvat, ofte ooc een Co-
 renmate, Corenvat.
 Pipée, f. Het ghepiyp, i' piypen oft suytken van ee-
 nen voghelaer.
 prendre des oiseaux à la Pipée, Voghelen met
 piypen oft suytken vanghen.
 Pipée, f. Een ghemaect ghelaet oft wesen des
 aensichts.
 il fait bonne Pipée, Hy ghelaet hem als ee-
 nen wijsen.
 elle a esté Pipée, Sy heeft vedroghen gheweest.
 Piper, Tpiypen der voghellens conterfeyten.
 Piper, Bedrieghen, VVistrijcken.
 Piper au jeu de cartes, Bedrieghen int caert-
 spel, m. Bedroghen. (spel.
 deiz Pipez, Teerlinghen die de bedriechlijcke
 speelders geteekent houdē, om te bedrieghen die
 met hun spelen.
 cartes Pipées, Gheteeckende oft bedriechlijcke
 quaerten.
 Piperie, f. Pijpinghe, Fluytinghe, oft de wetent-
 heyt ende maniere van piypen.
 Piperie, f. Bedrieghinghe oft bedroch in t'spel.
 Pipeur, ou Pipeur, m. Piypen.
 Pipeur, m. Bedriegher.
 Pipeur de verité, Een die de waerheyt ver-
 valsche ende verkeert.
 Pipeur de dez, Eenen botter.
 le Pipis ou Pippis des oiseaux, Het piypen oft
 suytken vande voghels.
 la Pipette, f. De noppe oft tropken vande bon-
 Pique, f. Een lancia, Pijcke, oft spieffe. (net.
 Piquier, m. Een spiesanagher.
 * auoir quelque Pique contre quelqu'un,
 Lemans heymelijc vyant sijn, Heymelijckera
 basez

P I

haten oft veete draeghen.
 Piquer, ou Picquet, Steken, Nopen.
 Piquer vn cheual de esperons, Een peert de sporen gheuen oft met sporen steken.
 Piquer les chiens, Meiten peerde achter de honden drauen ende aenvoeren.
 Piquer vn cheual, Een peert doen vlichclen, oft springhen om ende weerom.
 Piquer & ticher, Ergens in steken oft aenbechte
 Piquer de paroles, Beschimpen, Scheutkens
 Piqueur, m. Steker, Noper. (gheuen.)
 Piqueur, m. Peerdenberijder.
 le Piquant de fer, Den punt oft spits van een yser.
 le Piquant d'vne fueille, Descherphey, bijtinghe oft stekinghe van eenich blade.
 chose Piquante, f. Een stekende dinc.
 des Piquans à la prouë de la nauire, m. De snuyte des schips.
 Piquoter, Alleneen nopen oft steken.
 * Piquoter de diuerles couleurs, Schockieren, Spickelen, Marberen.
 Piquoté de diuerles tasches, m. Gheschokiert, Ghespickelt.
 Piquoté de bran de Iudas, Vol sproeten.
 Piquoteure de bran de Iudas, f. Sproeten.
 Pirate, m. Eenen zee-roouer.
 Pire, c. Ergher, Quader.
 il n'est pas des Pires, Hy en is van d'erchste oft quaetste niet.
 Piretre, Bertram, Pyrethron.
 Piron, m. Een gansken.
 Pirouette, f. Een wordel oft spinwordel.
 Pirouetter, Om draeyen, Ronnsomdraeyen.
 Pis, m. Den tepel oft elder van een coe, Gheyte,
 * Pis, m. Den nauel van eenen hont. (Ec.
 Pis, Ergher, Quacyer, Quader.
 la chose ne sauroit Pis aller, Ten can niet qualijcker met de sake slaen oft gaen.
 au Pis aller, Ten quaetsten comende, Alst immers sijn moet.
 * Pis, m. De borste.
 Pis de boeuf, De borst scheutel van eenen ossen.
 Piscine, f. Eenen vischput oft vijuer.
 Pissar, m. Fijne, Pisse.
 Pisser, Pissen.
 * Pisser, Strenken oft strooken als de coeyen,

P L

Gheysten, &c. als men se melst.
 Pistoler, m. Een pistoler.
 Pistoler, m. Een die met het sincroer schiet.
 Pitance, f. Toespyse.
 vne Pite, Een dry mijre, Een half pennincxkes.
 Pitié, f. Medelijden, Deernisse.
 esmouuoir à Pitié, Tot medelijden ende onfermherticheyt verwecken.
 vler de Pitié, Bermhertich sijn, Medelijde hebbē.
 Pitoyable, c. Deerlijc.
 Piteux, m. Ellendich.
 chose Piteuse, Deerlijcke sake.
 Piuerd, m. Eenen specht.
 Piuler, Pijpen, piepen oft schreeuwen als de jonghe voghelkens.
 Piuoefne, voyez Peuoefne.
 le Piuot d'vn huis, De herre van een deure.
 le Piuot d'vne race, Den sloot oft steunsel van een gheslacht.

P L

PLACARS, voyez Plaquars.
 Place, f. Een plaetse.
 vne forte Place, Een sterfte, Bolwerke.
 en ceste Place, Hier, Op dese stede oft plaetse.
 remettre en Place, Wederom int besit stellen.
 se Placer, Ergkens neerslaen, Een plaetse innemen.
 vn Placet, Een citatie brief oft daghement.
 caule appellée par Placet, Appellatie die met eenen brief ghedaen wort.
 Plage,
 Plaidier, Dinghen, Pleyten.
 * Plaidier, Clappen en snappen, Snateren.
 Plaidier chose impertinente, Onnutte oft onbehoorlijken clap slaen.
 Plaidé, m. Ghedinght, Ghepleyt.
 la caule a esté Plaidée, De sake is in proces geweest, Men heesier om ghedinght.
 Plaid, m. Twist, Ghedinghe, Proces.
 recommencet les Plaidz, Protes wederom aenveerden.
 Plaidant, m. Dinghende, oft Clappende.
 Plaidant à toutes heures, m. Een die niet dan processen en soect, Een pleyruoghel oft haerman.
 Plaidcur, Plaidereau, m. Die niet en soect dan dinghen ende pleyten.

Plai-

pitault qui peut pitaun pituun obfouit boymz

Plaiderie, *voez* Plaidoyrie.
 vn Plaidoyé ou Plaidoyer, Een reden diemen
 in ghedinghe doet.
 briets Plaidoyez, Corte redenen oft articulen
 in een ghedinghe.
 vn Plaidoyeur criard, Een criffcher en tierder
 voor trecht oft in ghedinghe.
 Plaidoyrie, f. Een dinginghe, Pleytinghe.
 Plaidoires encommencées, Begonnen pro-
 cessen.
 les jours de Plaiderie, Dinghdagen.
 tenir la Plaidoie, Recht houden.
 Plaidoyable, jour plaidoyable, Rechtdach.
 jours Plaidoyables, Dinghdagen, Rechtdagen.
 Plaie, *voez* Playe.
 Plain & vni, m. *Effen, Vlat.*
 vne Plaine, Een effenheyt, oft effen en plat velt.
 la Plaine d'un champ, Het plat landt.
 Plaindre, Claghen.
 Plaindre quelque chose, Beweenen, Becla-
 ghen.
 Plaint, m. *Beweent, Beclaecht.*
 Plainte, ou complaincte, f. Clachte.
 faite sa Plainte, Syn clachte doen, Claghen.
 Plaintif, m. *Claghtijc.*
 Plaintives douleuts, *Claghtijcke weedömen.*
 Plaire, *Behaghen.*
 ces choses Plaissent à chascun, Dese dinghen
 behaghen, oft sijn aenghenaeam, weert, lief ende
 behuechtlyc eenen yeghelijcken.
 se Plaire, Veel van hem seluen houden oft laten
 duncken.
 il Plaist, Het is behaechlijcken ende verheucht.
 il me Plaist, Het staet my wel aen.
 quand il me Plaist, *Alst my belieft.*
 ce qui Plaist aux vns, desplait aux autres,
 Dat den eenen aenstaet ende prijst, dat mis-
 prijst ende staet den anderen teghen.
 que vous Plaist il: *Vat belieft v?*
 Pleust à Dieu que, &c. *Och oft Gods gawe*
oft wilde dat, &c.
 il luy a ainsi Pleu, *Het heeft hem alsoo belieft*
ende aenghestaen.
 à Dieu ne Plaise, *Dat verhoede Gods.*
 Plaisant, m. *Ghemuechtlyc, Vermakelijc.*
 mal Plaisant, *On vriendelijc, Onvermakelijc.*
 chose Plaisante, *Ghemuechtlycke sake.*

tu fais le Plaisant, *Ghy scheert den ghes.*
 lieu Plaisant, *Een lustplaese.*
 Plaisance, f. *Lusticheyt, Liefstijcheyt, Vermake-
 lijcheyt.*
 Plaisanter, *Eenighe boosen voorstellen, Sotten*
clap wilsaen.
 se Plaisanter de quelqu'un, *Met yemanden*
ghecken, Synen sot van yemant maken.
 Plaisanteur, m. ou vn Plaisant, *Loofsendrij-
 ner.*
 Plaisanteries, f. *Boosen, Cluchten.*
 Plaisamment, *Ghemuechtlijcken, Plaisantelijc-
 ken, Lustelijcken, Vermakelijcken.*
 Plaisir, m. *Bienfaict, Vveldaet, Vrientschap.*
 Plaisir, m. *Recreatie, Tjctoringhe, Genuechte.*
 Plaisir mondain, *Vvellust, Vvellusticheyt.*
 mon Plaisir, *Mijn ghenoechte oft solaes, Mijn*
troosten.
 à mon Plaisir, *Na mynen lust oft wille, Na*
mijn seeghen, wil ende begheerte.
 Plaisir de ordonné, *Onbehoorlijcke genuechte*
oft wellust, Oncursheyt.
 * Plaisir & seruire, *Dienst oft Vveldaet.*
 amasser Plaisir sur plaisir, *Den eenen dienst*
oft een weldaet op dander doen.
 estimer & venir à Plaisir, *Voor aenghenaeam*
houden, In dancke nemen.
 je le feray au Plaisir de Dieu, *Te salt doen be-
 lieuet Gods, oft met Gods wille.*
 tu m'eusses fait grand Plaisir, *Ghy sout my*
grootte vrientschap ghedaen hebben.
 accomplir ton Plaisir, *Synen lust boeten.*
 fondre de Plaisirs, *Vol wellusten sijn.*
 jafer à Plaisir, *Sotten clap wilsaen.*
 maistrer les Plaisirs, *Hem seluen bedwingen,*
Sijn selfs meester sijn.
 vne Plameuse.
 Plain, m. *Tbeworp van een timmeragie.*
 Plamide, f. *Tongin, Een zeevisch.*
 Planche, f. *Een bert oft plancke.*
 Planchier, ou Plancher, m. *Een solderinghe,*
oft vloer van berderen.
 Planchier, ou Plancheer, *Pauer d'ais, Sol-
 deren, Besolderen, Met berderen besetten of*
plauyeu.
 Planchié, m. *Besoldert.*
 Planchement, m. *Besolderinghe, Solderinghe.*

P L

Plançon, *Plantsoen, Plantinghe.*
 Plane, *f. Eenen aendorboom.*
vne Plane, Een schauw.
 Planer, *Schauen, Effenen.*
 Plané, *m. Gheschafst.*
 Planer, *Aller de plain, Effen en stil doorgaen.*
 oiseau qui Plane, *Een voghel die effen door vlieght sonder de vleughels te rueren.*
 nageur qui Plane sur l'eau, *Een swimmer die op water swemt sonder handen oft voeten te rueren.*
 * Planer, *Effacer, Vt wiffchen, Effen maken.*
 Planer & effacer de la memoire des hommes, *Vt de memorie der menschen doen.*
 Planette, *f. Een planeet.*
 Planir, *Effen ende ghelijc maken, Effenen.*
 Plani, *m. Gheeffen.*
 mal Plani & vni, *Onaffen.*
 Planifement, *m. Effeninghe, Effenmakinghe.*
 Plantal, *voez en Plante.*
 Plantars, *m. Dicke tacken van wilghen die int snoeyen bewaert worden om te planten, ende gheplant sijnde behouden noch den seluë naem tot dat se bladeren cryghen.*
 Plante, *f. Een plante.*
 Plante ou jeunes plantes, *f. Eenen jongen nieu gheplanten wijngaert.*
 * la Plante des pieds, *Tholle oft onderste des voets.*
 Plante ou plenté de quelque chose, *f. Planteyt oft overvloedicheyt van eenich dinc.*
 Planté, *Overvloedich, planteyt, abundant.*
 Plantal, *m. Een pote, Een scheute vande boom, Een afghedenen tac om te planten.*
 Planter, *Planten.*
 il le vous Planta là, *Hy wierpt daer neder.*
 il se Planta sur ses oreils, *Hy stont op syn teenen.*
 il luy Planta vn couteau dedans le cœur, *Hy doude hem een mes int herte.*
 Planter d'ordre, *In oorden planten oft stellen.*
 Planté, *m. Gheplant.*
 Planté de diuerses plantes, *Met diuersche plantsoenen beplant.*
 Plantage, *m. Beplantinghe.*
 Plantement, *m. Plantinghe, Pootinghe.*
 Planteur, *m. Planter, Een die plant oft poot.*

P L

Plantureux, *m. Overvloedich.*
 Plantureusement, *Overvloedelijc.*
 louer Plantureusement, *Seer hochlijc louen.*
 Planure, *f. Effenheyt.*
 Plaquars, *m. Gheschrië oft yet nieu ghedruët dat aenden muer oft aen alle hoecken vā straten ende kerckdeuren gheplact wordt.*
 Plaques ou Plaquars de murailles, *m. Plaesteringhe van mueren, Pleckerijc.*
 Plaquer, *Aenplacken.*
 Plaimateur, *m. Schepper, Die wat maect, sondeert oft slicht.*
 Plasmation, *f. Scheppinghe, Stichtinghe.*
 Plastre, *m. Plaester, Besesjel, oft Gips, Vitten calc.*
 Plaitrer, *Plaesteren, Besetten oft Vitten, Vt maken, Met calc oft cryt bestrycken.*
 Plastras, *m. Ghetroken steen of plaesteringhe van muragie.*
 Plastrier, *m. Plaesterer, Besetter, oft Cladschilder.*
 vne Plastriere, *Een mine oft cuyl daermen het cryt wt graeft.*
 le Platron d'un homme armé.
 Plat, *m. Plat, Plac oft broedt.*
 Plat pays, *Het plat land.*
 jecter Plat à terre, *Siracx neder ter aerden worpen.*
 * Plat ou escuelle, *Een schotel.*
 vn Plat fourny, *Een schotel met sryse.*
 Plateforme, *f. Tborworp, platte forme oft patroon van een huys oft timmeragie.*
 Platfons, *m. Placke oft platte gronden.*
 Plauder, *De handen tsamen slaen van blyfchap.*
 je te Plauderay bien, *Ik sal v wel hebben oftringhelen.*
 Plauto de fil, *m. Een strenge oft clouwen garës.*
 vne Playe, *Een monde oft quetsure.*
 Player, *Donner vne playe, Vonden, quetsen.*
 Playé, *m. Ghewondt, Ghequetst.*
 Plautre, *voez Peautre.*
 Plebeyen, *Plebien, m. ou Plebiste, c. Een vanden ghemeynen volcke.*
 à la Plebeyenne, *Op de ghemeyne wijse.*
 Pleige, *c. Borghe.*
 Pleige & caution, *Borghe ende woorsprake.*

plateau peut plus

bail

- bailler Pleige, *Verborghen, Borghe stellen.*
 Pleiger aucun, *Voor yemanden spreken ende borghe blyuen.*
 Pleiger aucun cors pour cors, *Sijn lijf oft leuen voor yemanden verpanden oft te pande stellen.*
 je le Pleige de cent escuz, *ic blyue sijn borghe voor hondert croonen.*
 Plein, m. *Vol.*
 à demi Plein, *Half-vol.*
 à pur & à Plein, *Met vollen rechte.*
 Pleine, f. *Eene die vol oft swangerh is.*
 la lyce ou la loue est Pleine, *De reue oft woluinne is vol jonghen oft draecht jonghen.*
 Pleine lune, *Volie maen.*
 en Pleine cour ou audience, *Voor t'gantsche hof.*
 Pleinement, *Te vollen.*
 Plenitude, f. *Volheyt, Ouervloedicheyt.*
 Plente, *voyez Planté en Plante.*
 Plethoric, m. *Voltyich, Vol en vet.*
 Pleurer, *Vveenen, Schreyen, Cryten.*
 Pleurer à grosses ou chaudes larmes, *Tanen storten, Vveemoedelijc schreyen.*
 Pleurer à aucun, *Iemanden synen noot met weenen clagen.*
 Pleurer la mort de, &c. *Beclaghen oft beweenen de doot van, &c.*
 Pleurant, m. *Vveenende, Schreyende, Krytēde.*
 Pleuré, m. *Bewēent, Beclaecht.*
 Pleureur, m. *Vveener, Schreyer.*
 Pleur ou Pleurement, m. *Geweent, Geschrey, Ghecryt.*
 les Pleurs de, &c. *Het weenen oft de tranen van, &c.*
 Pleurement, m. *Vveeninghe, Schreyinghe, Krytinghe.*
 Pleurelie, f. *Tpleuris.*
 Pleuretique, c. *Die van tpleuris cranc is.*
 Pleust, *voyez Plaire.*
 Pleuiner, Pleuine, *voyez Plouuiner, Plouuine.*
 Pleuir, *Toesegghen.*
 je l'ay Pleui franc de, &c. *ic hebbe hem ghevrijt oft vry gheseyt te syne van, &c.*
 Pleuir vne fille, *Een dochter ondertrouwen.*
 bailler en Pleuine, *Voor goet toesegghen.*
- vne Plie, *Een scholle oft pladys.*
 Plier, *Vouden, Vouwen.*
 Plier les genoux, *De knien buyghen.*
 Plier voiles, *Tseylstrycken oft inhalen.*
 Pliable, c. *Vouwelyc, Datmen vouwen can.*
 Plieument, m. ou Plieure, f. *Vouwinghe oft buyginghe.*
 le Pli de derriere des jambes, *Het vouden oft vouwen vanden beene.*
 Pli, m. *Een vouwe.*
 Plis de robbes, *Vouwen oft ployen inde cleederen.*
 habillement qui a des Plis, *Een gheployt cleedt, Gheploydan roc.*
 il a prins son Pli, *Het heeft sijn vouwe, Tsal blyuensoot is.*
 robbe Plillée, *Gheployden roc.*
 Plinthe, *Het viercant vande pedestael.*
 Plomb, m. *Loot.*
 * le Plomb d'un maillon ou charpétier, *Het passloot van eenen meser oft timmerman.*
 vne Plombée, *Eenen loyen cloot.*
 Plombeux, m. *Lootachich.*
 Plomber, *Loyen, Verlozen.*
 Plombé, m. *Verloze.*
 Plombier, m. *Een lootgieter.*
 Plonger en l'eau, *Duyckelen, Onder t'water duycken, oft in d'water swieren.*
 Plongeon, m. *Duyckeleer, Duycker.*
 Plote, Ploter, *voyez Pelote.*
 Ploton, *voyez Peloton.*
 Ploton de fil, m. *Een clouwen oft strenē garenē.*
 Plouquoir, m. *Een polder.*
 Plourer, *cerchez Pleurer.*
 Ploutroet, m. *Een walle oft welle.*
 Plouuer, *voyez Pluuiet.*
 Plouuoir, *Reghenen.*
 il Pleut, *Het reghent.*
 Pleu, m. *Ghereghent.*
 Plouuiner, *Stofregghen.*
 il Plouuine, *Hei dauw et oft reghent stofregen.*
 Plouuine, f. *Stofregghen.*
 Pluye, f. *Reghen.*
 Pluye continuele, *Gheduerighen reghen.*
 petite Pluye & deliée, *Stofregghen.*
 Pluuial, m. *Dat van reghen is.*
 Pluuiieux, m. *Reghenachtich, Vol regghens.*

Poillon, m. Een pappot of Bryspanneken.
 Poinct, m. Een romsteecfel.
 vn Poinct, Een punt.
 vn Poinct d'efguille, Een steec of steecfel van
 de naelde. (syde.
 vn Poinct, Een steefte, Stekinge of pyne inde
 * le Poinct du jour, Den dagheraet of mor-
 ghenfont.
 au Poinct du jour, Inden of ontrent den da-
 gheraet, Een weynich voor den daghe.
 * sur le Poinct qu'il arriuoit, Luyst of recht
 als by aequam.
 attendant son Poinct, Verwachtende synen
 roer of den ghelegghen tijt.
 le Poinct du tems, Den bequamen tijt.
 le Poinct de la matiere ou du proces,
 Tprimiciaelste of gront vander sake, daer
 iproces al aen hanght.
 c'est vn grand Poinct, Tis een sake van groo-
 ter weerden.
 à Poinct, Ter goeder vren, Vvel te passe.
 en ce Poinct, ou par ce point, Hier door,
 Door desen middel.
 c'est vn Poinct arresté, Tis ghesloten.
 bien à Poinct, Tout à point, Ter rechter
 tijt, Luyst van passe.
 prendre quelqu'un à son mal à Poinct, Ie-
 manden onuersiens op ter onbequamer tijt
 aemallen.
 scauoir prendre son à Poinct, De ghelegent-
 heyt des tijts weten waer te nemen of te
 wachten.
 * bon Poinct ou mauuais Poinct, m. Het
 wesen of de vermoghentheyte des lichaems int
 goede of in quade.
 breufs en bon Poinct, Ossen die wel ghemest,
 vet, of welint lijf syn.
 qui est en bon Point, Die ghesont, wel te pas-
 se of in goeden doene is
 se mettre en Poinct, Hem seluen oprusten, of
 veerdich ende bereet maken.
 bien en Poinct, Vvel oppherust, Fraey toeghe-
 vne Poincte, Een punte of punt. (maet.
 la Poincte d'un rocher, D'opperste of den-
 tsop vanden bergh.
 la Poincte de l'œil, De scherphedyt des
 ghesichts.

la Poincte de l'esprit, Scherpsinnicheyt, De
 vernufticheyt des verstants.
 de Poincte, Met den punte.
 aller en Poincte, Punt wijs gemaect sijn, Punt-
 achiich sijn.
 Poincte d'Alemagne, De indruckinge vande
 Duytschen of Duytsche ruysters.
 le Poinct droit, Den rechten steec.
 * il n'a point de Poincte au gouster, Ten-
 heest gheenenscherpen smacc.
 Poinctu, m. Spijs, Scherp, Ghepunt.
 Poincteler, Pisen, Nopen, Somwylen steken.
 Poindre, Steken.
 ceste herbe Poind, Dit cruyt bijt scherp.
 qui nous Poind à faire quelque chose,
 Dat ons verweest of stiert om yet te doen.
 * qui Poind la conscience, Dat de conscientie
 wroech of beswaert.
 incontinent que le jour Poindra, Soo haest
 alst dach wort.
 Poignant, m. Stekende, Bijtende.
 feuille Poignante, Scherp bytende blad.
 * lettres Poignantes, Scherpe, schimpige ende
 berispende briuen.
 Poignement, m. Stekinghe.
 le Poing, m. De vuyst.
 bailler vn coup de Poing, Een vuyst gheuens.
 vne Poignée, Een handvol.
 Poignée d'espée, Den hecht van een rapier.
 * vne Poignée de gens, Eenen cleynen hoop
 volcx.
 Poignard, m. Een poengniaert of dagghe.
 le Poignet de la main, De voorvuyst of be-
 ghinsel des arms.
 vn Poisson, Eenen priem of pinsoen.
 * Poisson de vin, Een sluc wyne vā twee amē.
 Point ou Poinct, Niet, Gheenens.
 je ne m'en foucie Point, Ic en vrager niet na-
 des Points, Occelschroyen.
 * Point, voyez Poinct.
 vne Poire, Een peere.
 Poires d'angoisse ou d'estrangillon, Crop-
 peeren.
 Poires de bonchrestien, ou Poires de liure,
 Anguisse peeren.
 Poires de haltineau, Somerpeeren.
 Poires de ferteau, ou de campana, Lano-
 achtinghe

achtighe peeren.
 Poiriet, m. Peerboom.
 Poireau, m. Een wratte.
 petit Poireau, *Vratteken.*
 Poireaux, Poirée, *voez Porreau, Porrée.*
 un Pois, Een erve oft erwete.
 Pois riches, Cicers, Kichers.
 * Pois, *cerchez Poix.*
 Poison, m. Venijn, Vergift.
 donner Poison, Vergiften oft venijn in geuen.
 Poisonneux, m. Venijnich, Verghiflich.
 Poisson, m. Vifch.
 Poisson marin, Zeevifch.
 * Poisson d'aurel, Een coppelaer.
 Poissonnet, m. Vifchken.
 Poissonnier, m. Vifchcooper.
 Poissonneux, m. Vol vifchs.
 Poire, Poirette, *voez Poyure, Poy-
 urette.*
 Poix, ou Poids, m. Een ghewichte.
 le Poix à pefer, Tghewichte, De schale
 oft waghe.
 le Poix d'une liure, Een pondt ghewichts.
 en donner le Poix d'or, Mer gout betalen.
 il vaut son Poix d'argent, In soo veel in sil-
 uer weert.
 d'un mefine Poix, Euenghewichtich.
 le maistre du Poix, De waechmeester.
 * chose de grand Poix, Een sake daer groot
 verlanghen aen is oft veel aen hanght.
 Pefer, *Veghen.*
 qui Poise le poix de deux onces, Dat twee
 oncen weecht oft swaer is.
 * Pefer vne chose, Eenighe sake neerstelijc o-
 uerlegghen.
 * ce me Poise, ou Ce poise moy, Dat gheeft
 my veel aen, Dat heb ic noode.
 Pésé, m. Gheueghen.
 Pesant, m. Swaer, Ghewichtich.
 deuenir Pesant, Verswaren.
 guerre fort Pesante à porter, Oorloghe die
 swaer oft quaet om verdragen is.
 le Pesant de quelque chose, Tgewichte, Last
 oft swaerte van eenich dinc.
 Pesanteur, f. Swaerheyt.
 Pesanteur de teste, Hoofspyne, Swaermoedic-
 heyt, Swaerheyt van hoofde.

Peseur, m. Een weghe.
 Pefon, m. Eenen wordel oft spinwordele.
 de la Poix, f. Pec oft ter.
 Poiffer, Bepecken.
 Poiffé, m. Bepeft.
 Poiffement, m. Bepeckinghe.
 Pol, m. De linie midden door de werelt.
 Polaine en faict de nauires, De toerustinghe
 met alle sijn toebehoorten vanden boesfriet.
 vne Pole, Een schartonghe oft tonghsken.
 Police, f. Policije oft regiment van een stad.
 Policer vne ville, Een stad regeren oft goede
 policije ende regiment daer in stellen.
 citez bien Policées, Steden die goede policijen
 hebben oft wel gheregeert worden.
 Politic, m. Die de policijen onderhouet.
 les Politiques, De policijmeesters.
 Polir, Polijstieren, Effenen, Cieren.
 Poli, m. Ghepalijstert, Verciert, Gheeffent.
 Poliment, Cierlijcken, Fraeykens.
 Polissement, m. ou Poliffure, f. Vercieringhe,
 Palleringhe.
 Poligame, m. Een die veel wijfs ghehadt heeft.
 Poligamie, f. Toelatinghe van vele vrouwen
 te moghen hebben.
 Politic, *voez en Police.*
 Poiluer, Besmetten.
 Pollu, m. Besmet.
 Poltron, m. Een deuchniet, oft ooc een die bloy
 ende sonder couragie is.
 Poltronnerie, f. Deuchniet oft lanterfants
 werc, oft blooheyt.
 Poltronner, Den deuchniet maken, Den lan-
 terfant spelen.
 vn Polype, Een sweeringhe inden neuse.
 Polypeux, m. Die alsulckē sweeringe indē neuse
 Polytrichon, Een cruyt. (heeft.)
 vne Pomme, Een appel.
 Pomme de boquet, ou de bois, ou Pōme
 sauage, Eenen haech appel.
 Pommes de coing, Queappelen.
 Pommes de Paradis, Cruzelinghen, S. Ians
 appelen.
 Pommes de court pendu, Puppinghen.
 Pommes de roueau, Somer ghuldelinghen.
 Pommepoire, Appelpieren.
 Passepommes, Soete appelen.

polliar. r. volij mint Pom-
 calamintha f. l. n. B

Pommes de bloudurel, Bloeminghen.
 Pommes de pin, Pynappelen.
 Pommes meures, Rype en morwe appelen.
 Pomme de senteurs, Pomade, Rieccappel.
 du Pomme, Appeldranc.
 cheual Pommelé, Een appelgraupers.
 Pommier, m. Appelboom.
 Pommier haltif, Appelboom die vroech appelen draecht oft wortbrenght.
 Pommeraye, f. Eenen bozaert oft boomgaert, Plaerse daer vruchtbare boomen gheplant sijn.
 Pommeler, Platpeerlen.
 Pommelé, m. Platghepeerels.
 tetin Pômelu, Een borst soo vondt als een appel
 vn sein qui Pommelle, Ronf. Een boesem oft borsten die beghinnen te wassen ende ront te worden als een appel.
 Pommeau d'espee, Den appel van een rapier.
 Pomon, m. De longe.
 Pompe, f. Pompe, Pôpenshey, Heerlycke en statelycke ghereetschap oft bereydinghe.
 Pompe funebre, VVuaert.
 renoncer aux Pôpes du mode, De werelt oft de pöpenshey des werelts verlaten en afstaen.
 Pompeux, m. Pompeus, Opgheblasen, Hoochmoedich.
 Pompeusement, Opgheblasentijc, Hoochmoedelyc, Pompeuslyc.
 Pompe, f. Een pompe.
 Pompon, m. Een pepoen.
 Ponant, Ponent, Ponente, m. VVest.
 vent de Ponant ou Ponent, VVesten wint.
 pierre Ponce, f. Puymsteen.
 Poncer, Palysteren, Palleren, Met den puymsteen ghelicken oft glat maken.
 Ponceau, ou Poncel, m. Een brughsken.
 Ponceau, m. Een eulsaet huysken.
 Ponderer vne chose, Eens sake weghen oft o-uerlegghen.
 Pondre, Eyeren legghen.
 Ponent, voyez Ponant.
 vn Pont, m. Een brugghen.
 Pont de corde, Het boenenet oft bouenet van een schip.
 Pont leuis, Een valbrugghen.
 Ponceau, ou Poncel, m. Een brughsken.
 vn Pontif, Een Paus.

gammelle et punitge

Pontificat, m. Het Pausdom.
 Pontifical, m. Dat den Paus toebehoort.
 Pontificalement, Pauselyc.
 vn Popelin, voyez Raton. *la val. l'ind*
 Populaire, c. Ghemeynsam.
 villes Populaires, Bewoonde steden, Daer veel volcx in is oft woont.
 Populeux, m. Vol volcx.
 region Populeuse, f. Een landt vol volcx oft wel bewoont.
 Populosité, f. Veelhey van volcke.
 Porc ou Porceau, m. Een vercken.
 Porc espi, Een yseren vercken.
 Porc sanglier, Een swyn oft wildt vercken.
 Porc chaltre, Eenen beer, Ghelubt vercken.
 Porceaux ladres, Gortighe oft onganische verckens.
 Porcerie, f. estable à Porceaux, Verckens cor.
 Porcelet, m. Verckens.
 vn Porchier, Een verckendruyer.
 Porcelaine, f. Kinchoren, Kiechoren.
 Porcelaine, ou Porchaille, f. Porcleine.
 vn Porche, Een galerije oft wandelplaetsen.
 Porchet, m. Poortael.
 Porfiler, voyez Pourfiler.
 Porphyre, Porphy, steen.
 Porpoint, voyez Pourpoint.
 vne Porque, Een soch.
 Porreau, m. Looc.
 de la Porree, Cruyt, VVarmoes, Beet oft beete.
 Porrion, Oignon sauage, Veldt ajuyn.
 Port, m. Een hauen, oft Kacy.
 se jecter à Port, De hauen innemen, Inde hauen varen.
 prendre Port, Surgir à port, Inde hauen comen.
 * le Port de lettres, m. Brieffoon.
 * payer le Port, De vracht oft waergelt betale.
 * le Port & contenance d'vne personne, Tghelaet en wesen van enen persoon. (ninc.
 vn Port royal, Tghelaet en wesen van een Comhomme qui a grand Port, Een persoon van een vriendelijc oft vermakelijc ghelaet.
 * Port pour portement, voyez en Porter.
 Port d'armes, Draghinghe oft een ghewelt van wapenen.
 Porte, f. Een poorte.

Porte

Porte à deux battans, Een ghespleten oft dubbel poorte.

Porte coulisse, Valpoorte.

Portail, Porchet, m. Een portael.

Portier, m. Deurwaerder, Portier.

Portiere, f. Deurwaertere.

Portiere, f. Het wijfken van een beest dwel jonghen draecht, voyez en Porter.

Port'auban, Een houten plancke eenen grooten voet breedt ende vier vingheren dicke, die buyten elcken boordt van ischip ghenagheld is, vanden grooten mast af tot het voorcasteel onder set met vyff oft ses knien oft viercante houters.

Porcechappes, m. Die de coorcappen vander kercken draghen.

Porteciel, m. Die de hemel draecht, als de Poeten segghen vanden berch Atlas.

Portecolles, voyez Procholles.

Portée, Port'enseigne, Portefaix, Portepoche, cerchez Porter.

Port'espée, m. Sweertdragher.

le Connestable Port'espée du Roy, De Conningstapel sweertdragher voor den Coninc.

Porteguidon, m. Een waendragher.

Portemanteau, m. Die eenen mantel aē heeft oft draecht.

Portepeine, Die arbeyt verdraecht oft lydt.

Portequene, m. Steertdragher.

Porter, Draghen.

Porter, Estre fertile, Vruchtbaer sijn, Vruchten voortbrenghen.

Porter fruit, Vruchten draghen oft voortbrenghen.

Porter enfant, Bevrucht sijn, Groot gaen oft swaer van kinde sijn.

Porter outre, Ouerdraghen oft voeren.

ceste nauire Porte, ou est de port de trois cent tonneaux, Dit schip laedt oft vermacht te laden dry hondert tonnen.

* Porter de façon de faire à ses parens. Sijn ouders manieren aennememen ofte nauolgen.

* se Porter bien, Wel waren oft te passe sijn, Ghesont sijn.

* se porter vaillāt, Hem cloec oft vroom houdē.

* Porter patiemment, Verduldelyc lyden, Gehoorfaemlyc verdraghen.

se Porter bien en quelque besongne, Vyffelijc erghens in handelen, Een sake wijselijc wt voeren.

* se Porter pour heritier, Hem als erfgenaem houden, Hem seluen voor erfgenaem wtgeue.

Porter mal à aucun, Iemanden een quaet herete draghen, Hem quaet willen.

Porter faueur, Gunste draghen, Gunstich sijn.

Porter amitie, Beminnen oft lief hebben.

Porter inimitié, Hatē, Behaten, Haet dragē. il Portera la parole, Hy sal het woort doen.

* le tems le Portoit ainli, Den tyt esichter wt oft haddet alsoo in.

Portechappe, m. Een die een cappe draecht oft aen heeft.

Porte-Dieu, m. Den priester die de stecke v Saerament in haer wterste draecht.

Port'enseigne, m. Een waendragher.

Portefaix, m. Arbeyder.

Portepanier, m. Corfdragher, oft een Kreemer die metter meerffen omgaet.

Portepoche, ou Portefac, m. Sacdragher, Arbeyder.

Porté, m. Ghedraghen.

elle a este Portée, Sy is ghedraghen gheweest.

Porté outre, Ouerghedraghen.

Porteur, m. Een dragher oft brengher.

Portage, m. Draghinghe oft varinghe.

la Portée ou le fruit de quelque beste, De drachte van eenighe beeste.

* la capacité & Portée d'aucun, Iemants begripen oft verstant.

selon la Portée de mon entendement, Na dat ic verstaen oft begripen can.

* ceste chose est cause de plus grande Portée, Dit is oorsake van meerder vruchtbaerheit oft ghemas.

Portées en pluriel, De ghebroken tacken die op d'aerde ligghen, die thert met sijn hoofte ende horens int passeren afschessooten heeft.

Portiere, f. Een wijfken vande beesten dat jonghen draecht.

brebis Portieres, Vruchtbare schapen.

Port, ou Portement, ou Portage, m. Draghinghe, Voeringhe.

Portion, f. Een deel oft portie.

Portioniste, c. Een tafelgast.

les Portions, De deelen.
 Portionner, Deylen, Portie maken.
 Portique, m. Een galerij oft wandelplaetse.
 Poser, Stellen oft setten.
 Posé, m. Gheselt, Gheset.
 homme Posé & ralis, Een die grauteyt oft
 staet houdt, Een sedich ende weselijc man.
 * Posé que, &c. Genomen of ic neme ofi schic-
 ke dat, &c.
 Posé le cas qu'il soit vaincu, Oft hy schoon-
 verwonnen waer.
 * Posé, f. Een pause, rustinghe oft ophoudinghe.
 faire Posé, Pauzeren, Rusten, Ophouden.
 Posément, m. Stellinghe, Settinghe, Legginghe.
 Position, f. De ghelegentheyde eender plaet-
 Posseder, B. s. ten. (sen.)
 Possédé, m. Beseten.
 Possesseur, m. Besitter.
 Possesseur de bonne foy, Die yet wt goeder
 meyninghe besit.
 matiere Possessoire, voyez Matiere.
 le plein Possessoire, Tybedinghe vande op-
 rechte possessie oft besit van eenich dinc.
 Possession, f. Besittinghe.
 Possession, Erfgoet, goet datmen besit.
 prendre en Possession, In besit nemen.
 Possession immemorale, Besittinghe buyten
 menschen ghedachtenisse.
 entrer en Possession, Gheeft worden.
 mettre en Possession, Int besit stellen, Eruen,
 Erfghenaem maken.
 Possible, c. Moghelijc.
 s'il est Possible, Indient v moghelijc is, Indien
 ghij cont ghedoen.
 il n'est pas Possible, Tisonmoghelijc.
 se resionir au Possible, Hem sou seer verbly-
 den als men can.
 Possibilité, f. Vermoghensheyde oft vermen-
 ghen.
 selon ma Possibilité, Na myn vermenghen
 oft vierste beste.
 Poste, m. Den post.
 courir la Poste, f. Te poste oft in Poste loopen.
 à ma Poste, Na mynen sin wensch ofi wil.
 fait à Poste, Al weten: en willens ghedaen.
 cela estoit fait à Poste, Dat mas te voré wel
 be dacht ende met goeder moeyten ghedaen.

à la Poste, Na sijn beliefte ofi begheeren.
 le Posteau d'un huis, m. Den post ofi stijl van
 een doure.
 Postelé, voyez Poulpeux.
 Postidater, Den datum onder ofi achter stellen,
 oft den datum onder veranderen.
 Postposer, Achterstellen, Achtersetten.
 Postposé, m. Achtergheselt.
 Postal, m. Post, een visch.
 Posteric ur, m. Die nacór, De achterste ofi leste.
 à la Posterité, In toecomende tijden, Hier na-
 maels.
 Posthumé, m. Die na sijn vaders doot ghebo-
 ren is.
 Postidate, Eenen dach die wiggheselt, verlengt
 oft naggheselt wort.
 vne lettre Postidatée, Eenen brief daer den
 datum in leste staet.
 Postuler, Dinghen, Begheeren.
 Postulé, m. Begheert, Gheeycht.
 Postulation, f. Begheerte ofi eyfch.
 Pot, m. Eenen pot.
 Pot à boire, Dyincpot.
 Pot à caue, VVatepot.
 Pot à huile, Oliepot.
 Pot à piffer, Piffor.
 Pot au feu, Vleeschpot.
 * à Pot & à feu, De ghemeynschap van vier en
 water.
 ils ne font qu'un Pot & vn feu, Sy hebben
 vier en water ghemeyn.
 Potee, f. Een pot vol.
 Potier de terre, Potbacker.
 vn Potier, ou Poterie, f. Potbackerij, Potbac-
 kers winkel.
 Poterie, f. De conste van potten te backen.
 Potiere, f. Een potheyse.
 Potage, m. Potagie.
 grand Potager, Potagie eter, Die gheerne pota-
 gie eet.
 herbes Potageres, f. Cruyden daermen potagie
 afmaect.
 vie Potagere, Een leuen dat met potagie on-
 derhouden wort. (steert.)
 assez vous sur voz Poteaux, Sit op uwen
 Potences, f. Cruken.
 Potent, m. Machtich.

vn Poterne,
 Potie, f. *Somerdraet.*
 Potiere, f. *Een hanghyser.*
 Potieux, *Een die de walge heeft van alle dingē.*
 homme Potieux, *Een geemelijc oft quellijc mensche, Die qualijc om dienen is.*
 estre Potieux, *Aelr eerdich ende vies sijn.*
 Potion, f. *Eenen dranc.*
 Potiron, m. *Een campernoelie.*
 Potié, voyez Poulpeux.
 Pou, voyez Peu.
 Pouacre, c. *Vuyl, Verrot.*
 Pouacre & oifeux, *Luy ende traech.*
 Poucinere, voyez Poulfiniere.
 Poucins, voyez Poulfins.
 Poudre, voyez Pouldre.
 Pouil, voyez Pouls.
 Poulain, m. *Een veulen.*
 les Poulains, *Een clapoore.*
 Poulener, ou Poulainer, *Worpē als eē merrie.*
 le Poulce, *Den duym.*
 le Poulce du pied, *Den grootē teē vandē voet.*
 large d'vn Poulce, *Eenen duym breedt.*
 Poulcée, f. *De breede van eenen duym.*
 vn Poulcier,
 Pouldre, f. *Stof, Poeder, Puluer.*
 reduire & mettre en Pouldre, *Pulueriseren.*
 Pouldre à canon, *Buispoeder.*
 Pouldrette, f. *Stofken, Poeyerken.*
 Pouldrière, f. *Een ghesluyf oft stof inde locht.*
 Pouldrier, *Stuyuen.*
 Pouldrer de sel, *Met sont sprenghen, oft besprenghen.*
 chair Pouldrée de sel, *Ghesprenghē vleesch.*
 Pouldroyer, *Pulueriseren, Tot stof maken.*
 Pouldroyer, *Bestuyuen, niet dan een stof maken.*
 Pouldroyé, m. *Ghepulueriseert.*
 Pouldremēt, m. *Puluerisinghe, Puluerisatie.*
 Pouldreux, m. *Stofachtich, Vol stofs.*
 eau Pouldreuse, f. *Water dat vol stofs is.*
 Poule, f. *Een hinne.*
 Poule de la Guinée, *Poule d'Inde, Calcoensche oft Turcsche hinne.*
 Poule d'eau, *Mercoot.*
 Poulette, f. *Een poelie, Hinneken oft jonghe hinne.*

petite Poulette, *Een poeliken.*
 Poullaillier, m. *Hoender vercooper.*
 Poullier, ou Poullailler, m. *Hoenderreke.*
 Poulenne, Souliers à poulenne, *Viercantige oft scherpe ende spitsighe schoenen.*
 Poulie, f. *Een paleye, Caterol oft Vinde.*
 Poulion, m. *Cateroliken.*
 le Poulmon, *De longhe.*
 Poulpe, f. *Tvleesch sonder been, Spier.*
 Poulpeux, Poulpelé, m. *Vleeschachtich.*
 Poulpire, m. *Lessenaer.*
 Pous, m. *Den pols.*
 Pouls, m. *Een luy.*
 herbe aux Pouls, *Luyseruydt.*
 Pouilleux, m. *Luyachtich.*
 Pouilleuse, f. *Luyachtighe.*
 Poulter, *Stooten.*
 Poulter auant, *Aen oft daer toe drijuen, en stooten, Voorstieren oft drijuen.*
 Poulter hors craincte, *De vrese verdrjuen.*
 Poulse, m. *Gheslooten.*
 le Pouls, *Den pols.*
 Poulsement, m. *Stootinghe.*
 Poulsif, m. *Dempich, Kuchachtich.*
 Poulfins, m. *Kieckenē.*
 Poulfiner, *Vikijffen, Vvibroeden.*
 la Poulfiniere, f. *De clochinne.*
 Poultre, m. *Eenen bale.*
 * vne Poultre, *Een merrie.*
 Pouls, voyez Pouls.
 Pouoir ou Pouoir, *Moghen.*
 Pouoir beaucoup, *Veel vermenighen.*
 il Pourroit dire, *Hy moedte segghen.*
 Pourroit il estre vray, *Sout waer sijn?*
 tant que je Peux, *Soo vele als ic mach oft can.*
 je ne Puis, *Io en mach niet.*
 quand tu Pourras, *Alst v ghelegghen sal sijn.*
 * il Peut estre, *Tis moghelijc, Het can wesen.*
 il ne Peut estre que, &c. *Ten is daer sonder niet, Ten can niet gheschieden oft, &c.*
 il se Peut faire, *Het can oft mach gheschieden,*
 qui Peut tout, *Almachtich.*
 * il n'en Peut plus, *Hy is machieloos, Hy can niet mecr.*
 * Pouoir, m. *Cracht ende macht, Stercke.*
 Pouoir & autorité, *Macht, Vermoghentheyft oft heerschappye, Autoriteyt.*

lettres de Pouoir, Oetroybriuen oft ghemelt-
briuen.
auoir Pouoir & puissance, Vermogen, Macht
ende heerschappye hebben.
je n'y ay nul Pouoir, Ic en heb daer geen sprē-
ken oft segghen in.
bailler Pouoir & puissance, Crachtich ende
machtich maken, Autoriteyt gheuen.
de tout mon Pouoir, Na myn wierste ver-
meughen, macht ende cracht.
donner tout Pouoir, Volcomen macht geue,
chacū selō son Pouoir, Elc na sijn vermeugē.
comme ayant Pouoir, Gheweldelyc, Crach-
telijc.
Poupe, f. Een sweere inden neuse.
* Poupe, f. De mamme oft borste van eē vrou-
we, oft de elder oft uyer van eenighe beeste.
Poupee, f. Een poppe.
* Poupē, f. Eenē spinroc van vlas, Gerōsten
spinroc.
Pouperier, m. Poppemaker.
Poupelē, voyez Poupleux.
Poupelein, voyez Raton.
la Poupe, Het achtercasteel, Achterschip oft
achterste vanden schepe.
auoir vēt en Poupe, Voor de wint hebben oft
seylen, oft ooc goeden voorspoet en geluc hebben.
Pour, Voor.
Pour qui? Voor wien.
Pourquoy? Waerom?
Pourtant, Pour ce que, &c. Daerom, Om
dat, &c.
Pour certain tu, &c. Waerachtelijc, Voor se-
ker, Ghewisselijc ghy, &c.
il fait Pour moy, Hy is oft houdt met my.
Pour l'amour de vous, Om uwent wille, Ter
cause van u.
Pour ma part, Voor mijn deel.
quand est Pour ma part, Mijns deels, Van
mynent haluen, Soo veel alst my aengaet.
* Pour ce tems là, In die tijde oft doen ter tijt.
* Pource, Pour ceste cause, Daerom,
Hierom.
Pource on ne m'a, &c. Hierom oft daerom en
heestmen my niet, &c.
tenir Pour bien fait, Toeslaen, Voor goet ende
welghedaen houden.

* Pour le plus, Ten hoogsten, Ten meesten.
Pour la plus grande partie, Den meestdeel.
Pournéant, Om niet, Sonder yet te gheuen.
Pournéant, Sonder oorsake, Te verghcefs.
c'est Pournéant, Ts te verghcefs, Ts verloren
moeyt.
Pour vne parole, Om een woordt.
Pour quelle cause? Waerom? Om wat oorsake?
Pour dire vray, Om de waerheyt te segghen.
s'en seruir Pour chambriere, Tot oft voor
een dienstmaecht houden.
Pource, voyez Pour.
Pourceau, cerchez Porc.
Porcelaine, cerchez Porcelaine.
Pouchaille, f. Porceleyne.
Purchasser, Sijn jacht veruolghen sonder op-
houden oft af te laten.
Purchasser, Pursuyre au ecq instance,
Beneerstighen oft bejaghen sonder ophouden
solliciteren.
Purchasser l'amitié d'aucun, Iemandts
vrienschapsoecken.
Purchasser sa vie d'huis en huis, Synen
cost van huys tot huys Bejaghen, Bedelen.
Purchasser la mort d'aucun, Na yemants
leuen staen, Om yemant doot wt sijn.
amour me Purchasse, De liefde trecket en
dwingt my toe.
Purchas, m. Neerstighe veruolghinghe, Vierich
veruolch.
aller au Purchas, Op sijn bejach gaen.
estre au Purchas, Op sijn bejach sijn, Ver-
uolghen.
Poure, c. Erm oft arme.
Poure de conseil, Radeloos.
Pouret, m. Ermachtich.
Pouretē, f. Armoe de.
Pourement, Armelijc.
viure Pourement, Armelijc leuen, Een arm
oft sober leuen leyden.
Poureux, Poureusement, cerchez Peur.
Poursendre, Cheuen, Van miltanderē splyten.
Poursendu, m. Gheclouen, Ghespleten.
le Poursil de l'homme, Het maesel, satsoen
ende ghesalten des menschen.
Poursiler, Soomen, Besteken, Pursileren. (kē,
Poursilé, m. Ghesoomt, Ghepoursileert, B-ste-

Pourfisure d'or, f. *Bordueringhe van goud.*
 Pourfir, voyez Proufir.
 Pourfiterolle, *Askoec, coec onder d' asschen ge-*
 Pourfictet, voyez Projectet. (*backen.*)
 se Pourmener, *Wandelen.*
 Pourmené, m. *Gbewandelt.*
 Pourmeneur, m. *Wandelaer.*
 Pourmenement, m. *Wandelinghe.*
 Pourmenoir, m. *Een wandelplaetsē oft gael-*
derije, Pant.
 Pourneant, *Om niet.*
 Pourparler de quelque chose, *Met malcan-*
deren van eenich dinc spreken.
 durant le Pourparler d'entre eux, *Ter wylē*
dat sy isamen spraken.
 Pourpenfer, *Verdencken, Bedencken.*
 langage meur & bien Pourpenlé, *Een wel*
bedachte reden.
 Pourpens, m. *Bedenckinghe.*
 estre en grand Pourpens, *comme, &c. Seer*
belaen oft twyffelachtich sijn hoe, &c.
 Pourpier, m. *Porceleyne.*
 Pourplanter, *Beplanten.*
 Pourplanté, m. *Beplant.*
 Pourpoint, m. *Een wambeys.*
 * mis en Pourpoint, *Int onderlijf ghestelt, Tot*
grooter armoede ghebracht.
 Pourpre couleur Purpurine, f. *Purper oft*
 Pourpré, m. *Purpur verwich. (Purpur.*
 Pourprisant, m. *Purpur verwich wordende.*
 Purpurin, m. *Purpur verwich.*
 Pourprendre, *Begrypen.*
 la racine de cest arbre Pourprenoit vne
 grande largeur, *De wortel van dien boom*
besloecht oft nam een groote breedte.
 * Pourprendre, *Omcinghelen, Omringhen.*
 Pourprins, m. *Omcinghelt.*
 ils ont Pourprinsé la terre, *Sy hebben tlands*
benomen.
 Pourpris, m. *Eenen omuanc oft cinghel, Een-*
besloten plaetsē.
 Pourquerre quelque chose, *Wt sijn om yet*
te verwerpen, Iet versoeken. (crygen.
 Pourquoi, m. *Versocht, aengegeuē om yet te ver*
 Pourquoi? *Waerom?*
 dire Pourquoi, *De redene segghen waerom oft*
waer door.

Pourrir, *Verrotten.*
 Pourrir quelque chose, *Iet doen verrotten.*
 Pourri, m. *Verrot.*
 il sent le Pourri, *Het riecht verduft.*
 Pourriture, ou Pourrifure, f. *Verrottinghe.*
 Poursemer, *Besaeyen.*
 Pourseme, m. *Besaeyt.*
 Pourtuyare, *Veruolghen, Nauvolghen, Achter*
volghen.
 Pourtuyare de pres, *Van byts volghen.*
 Pourtuyare en diligence que, &c. *Veruol-*
ghen oft vorderen met alder, &c.
 Pourtuyare en justice, *Met recht aenspreken.*
 Pourtuyare son droict en jugement, *Sijn*
recht achter volghen, veruolghen, voorstaē oft
beschermen.
 Pourtuyare vn propos, *Een propoost woorts*
wisegghen, vertellen oft verrecken.
 Pourtuy au reste, *Seght woorts, Veruolcht ende*
seght oft doet voort totten eynde.
 Pourtuyare audience, *Seer versoeken ghe-*
hoort te worden.
 Pourtuy au forte piece le jugement d'vn
 proces, *Dringē om den voortganc vā ee proces.*
 Pourtuyant, *Versoekende.*
 vn Pourtuyant, *Een appelleerder oft veruol-*
gher in rechte.
 vn Pourtuyant, voyez Héraut.
 Pourtuyant, m. *Veruolcht, Na beuolcht.*
 Pourtuyte, m. *Veruolcht, Veruolginghe.*
 Pourtant, *Daerom.*
 Pourtant que, *Daerom dat, Om dat.*
 est-ce Pourtant que? &c. *Is dat d'oorsake? Isk*
daerom dat, &c.
 Pourtraire, *Eenich dinc beworpen.*
 Pourtraire grossement, *Int grof beworpen*
oft ouerslaen.
 Pourtraire au vis, *Na ileuen conterseyten.*
 Pourtraict, m. *Beworpen.*
 vn Pourtraict, *Een beworp, Beels oft parrou-*
 Pourtraict fait au vis, *Een contrefeytsel na*
steuen.
 vn Pourtraict esleué, *Een verheuen beels.*
 Pouruoire, *cerchez Prouuoir.*
 Pourueu que, &c. *Indien, By alsoo verre, Ist*
sake dat, &c.
 Pourueu seulement, *Ist dat alleenlyc.*

Pouruen toutesfois, *By aldion, Op en dien, By alsoo verre nochtans.*
 Pouruigner, *cerchez Prouin.*
 Pouruoit, Pouruen, Pouruoiant, Pouruoiance, Pouruision, *cerchez Prouuoit, Proueu, &c.*
 Poussier, ou Poussiere, *f. voyez Pouldriere.*
 Poussif, *m. Dempich, Kuchachtich.*
 Poutelé *voyez Poulpeux.*
 Poutie, Poutieux, *voyez Potie, Potieux.*
 Poutre, *voyez Poultre.*
 Pouuoir, *cerchez Pouoit.*
 Poyure, *m. Peper.*
 Poyurer, *Peperen, Bepeperen.*
 Poyurer vn faucon, *Eenen vale bepeperen ofi peper ingheuen teghen tghewormte, ende ooc om dat hy hem niet verwoesten ofi verueeren en soude.*
 Poyuré, *m. Ghepepert.*
 Poyurade, *f. Een sicypken ofi fausse van peper.*
 Poyurette, *f. Swerten comyn.*

P R

PRACTIQVER, *Practiseren.*
 Practiqué, *m. Ghepractiseert.*
 il a Practiqué toute maniere de lartecin, *Hy n doordreuen in alderley schelmerje.*
 Practicien, *m. Een practisyf.*
 la Practique, *De practijcke, De maniere ende vsancie van alle sijnen int corte.*
 * par Practique, *By practijcke, Door behédichz.*
 Prain, *f. Be vrucht, Grootgaende.*
 vne ourse Prain, *Een beer voljonghen.*
 Prangler, *Ericken, Herknouwen.*
 Pré, *m. Pré, & Prairie, f. Een beet ofi weyde.*
 defendre les Prez, *De beemden laten opwafsen om hoy daer af te maken.*
 Preau, *m. Een beevdeken.*
 les Preaux, *Pricelkens ofi groenestit beddekens.*
 Preallable, *c. Tghene dat voor gaen moet, ofi al voren dient ghe daen te syne,*
 cela est Preallable, *Dat moet voor al gaen ofi beschielt worden.*
 Preallablement, *Voor i' aldereerste, Teneerste, Voor al.*
 Preallegué, *m. Te voren gheallegeert ofi byghebracht.*
 Preambule, *f. Een voorreden.*

Prebende, *f. Prebende ofi beneficie.*
 Prebender en vn tripot.
 Preceder, *Voorgaen.*
 Precedé, *m. Voorghegaen.*
 Precedent, *m. Voorgaende.*
 l'année Precedente, *f. T'voorleden ofi voorgaende jaer.*
 Precessieur, *m. Voorgaenger.*
 Preceller, *Te bouen gaen.*
 Precepte, *m. Een ghebot.*
 Preception, *f. Beuelinghe, Beud.*
 Precepteur, *m. Beuelhebber ofi leermeeester.*
 Preceptrice, *f. Een schoolvrouwe.*
 Precieux, *voyez Pretieux.*
 Precipiter, *Verhaesten, Ofi van bouen neder worpen.*
 Precipité, *m. Verhaest, Ofi van bouen neder ghe worpen.*
 jugemens Precipitez, *Vonnissen die te haest ghewesen ofi ghegeuen worden.*
 Precipitation, *f. Verhaestinghe, ofi van bouen nederwerpinghe.*
 vn Precipice, *Een steyle plaetse, periculus ofiorghelyc om af te vallen.*
 Precipice d'vn vallon, *Dellinghe ofi nederdalinghe van een valleje.*
 Precipitamment, *Haestelyc, Onvoorsichtelyc.*
 Preciz, *m. Nauwelycx, Cortelycx,*
 tesmoignage bien Preciz, *Een ghetuygenisse wel int corte veruaet.*
 Precifément, *Int corte.*
 Preclosure, *f. Eenen tuyn ofi besloten plaetse.*
 Precogiter, *Voordencken, Te voren dencken.*
 Predecesseur, *m. Een voorgaenger. (staten.*
 noz Predecesseurs, *Onse voorouders ofi voor*
 Predestiné de Dieu, *m. Van Godt geordineert ofi toegheschied.*
 choses Predellinées, *f. Dinghen van Godt gheordineert.*
 Predellination, *f. ou Predellinée fatale, f. De ordinantie Godts.*
 Predicateur, ou Predicant, *m. Een predicant, Prediker, ofi prekaer.*
 Predication, *f. Prekinghe ofi Sermoon.*
 Predications qui, &c. *Sermoonen die, &c.*
 Predicats.

Predire, Voorsegghen, *VVaersegghen.*
 Prediēt, m. Voorseyt, Ghewaerschout.
 Prediction, f. Voorsegginge, *VVaerschouwinge.*
 Préeminence, f. Een grooter achttinghe of
voordeel.
 Preface, f. De voorreden van eenen boec.
 Prefect, m. Overste of Overbeer.
 Preferer, Voorsetten, Meer achten.
 Preference, f. Voorsettinghe.
 Prefire, Te voren bescheyden of bespreken,
Mate stellen.
 à jour Prefix ou constitué, Tēgesetten dage.
 Prefixion de tems, f. Bescheydinghe des tijts.
 beste Preigne, f. voyez Prain.
 Prejudice, m. Achterdeel.
 sans Prejudice de, &c. Sonder achterdeel vā,
&c. Behoudens d'eere van, &c.
 il ne porte point de Prejudice, Ten brengh
gheen achterdeel, Ten let niet.
 Prejudicier à aucun, Iemanden eenich letsel
of schade aendoen.
 Prejudiciable, c. Schadelijc, Hinderlijc.
 Prejudiciablement, Schadelijckē, Tot achter-
 Prelat, m. Een prelaet. (deel.
 Prelature, f. Prelaerschap.
 Preméditer, Voor dencken.
 Premédité, m. Voor dacht.
 Preméditation, f. Voordenckinghe.
 Premierain, voyez Primerain en Premier.
 Premier, m. D'eerste.
 le Premier des cheualiers, D'opperste of
principaelste ende vernaemste vande Ridders.
 Premier, comme Quand il la vid Premier
elle luy sembla, &c. Eerstmael, Deerste
reyse, Als hy haor eerstmael of eerstwerf sach
sy docht hem, &c.
 Premier, Auant que, Ten sy, Voor dat.
 je ne bougeray d'icy Premier que les, &c.
Ten sy of voor dat de, &c.
 le Premier, Den eersten.
 le Premier lieu, De hoochste en deghelijcste
plaeise.
 en Premier lieu, Ten eersten, Voor al.
 nous irons les Premiers, *VVy sullē eerst gaen.*
 Premier que je, &c. Eer dat ic, &c.
 la Premieresois, Eerstwerf, Deerste reyse.
 Premierement, Ten eersten.

tout Premierement, Nu eensgancx, Nu met-
te ganghe.
 de Prime face, Met den eersten schijn.
 de Prime entrée, Int aencomē, met den eersten
inganc.
 Prime barbe, f. Stoppelhaer of d'eerste haer
vanden baert.
 Primerain, m. Oorspronckelijc.
 le Primerain aage, Den eerste onderdō of tijt.
 Premier, Loonen.
 Premie, m. Gheloot.
 Premiation, f. Looninghe.
 Prendre, Nemen, Vanghen, Grypen.
 Prendre en cachette, Heymelyc ouer draghen.
 on n'ē sçait par où Prendre, Ten heeft hoofst
noch steert, Men moet niet waermet grypen sal.
 Prendre à loy, Them waerts of voor hē nemē.
 Prendre au cots, De handt aenstaen, aentaen,
Gheuanghen nemen.
 Prendre pour remede, Voor remede acceptē-
ren, aennemen, of aenueerden.
 Prendre le double de quelque escriture,
VVt copieren wtschryuen.
 Prenez courage, Neemt, maelt of grypt ee-
nen moec.
 Prendre force, Sterc worden.
 Prendre terre, *VVeck winnen.*
 Prendre le serment, Den eedt afnemen.
 Prendre à louage, Hueren.
 Prendre esgard, *VVaer nemen, achtslaen.*
 Prendre garde, Gadeslaen.
 Prendre garde & espier, Bespieden.
 je Pren garde à cela, Ic sie dat aen, Ic hebber
d' ooghe op.
 lire en y Prenāt garde, Iet met aendacht lesen.
 Prendre plaisir, Ghenuechte scheppen, rapen,
nemen of hebben.
 Prendre autrement vne chose qu'on ne
l'a dictē, Een dinghen anders verslaen of
opnemen dant gheseyt wort.
 Prendre en bonne part, Int goede, of ten be-
sten afnemen.
 Prendre à injure, Voor injurie houden.
 Prendre en grē, In dancke nemen.
 Pren le pour toy, Houdet voor u.
 se Prendre à fortune, De fortunne wyten, toe-
schryuen, of de schult gheuen.

on n'en scauroit Prendre à moy, *Men cant my niet aentyghen oft gheuyten.*
 *Prendre sur le fait, *Op de daedt beuinden, Opt feyt vinden oft vanghen.*
 Prendre quelqu'un par ses parolles, *Iemāden in sijn woorden vanghen oft vatten.*
 *je Pre nle cas, *Ik laet soo sijn, Ik neme t'sy soo.*
 Pren le cas qu'ainfi soit, *Neemt datiet soo sy.*
 il luy est bien Prins, *Het is hem wel of te goede vergaen oft ghelust.*
 voila comment il m'en est Prins, *Soo ist met my ghegaen oft vergaen.*
 il leur Print bien que, &c. *Twas hungheluc oft sy waren gheluckich dat, &c.*
 il luy Prend bien, *Het ghelust hem wel.*
 il n'y Prend ne n'y met, *Hy en doeter af oft toe, Hylatet foot is.*
 Prendte ses erres vers, &c. *Trecken oft reysen na, &c.*
 *Prendre à quelque chose, *Aenclieuen, Aen eenich dinc blyuen hanghen.*
 faire Prendre ensemble, *Aen een hechten, Tsamen lymē, Aen malcanderen doen houden.*
 Prins, m. *Ghenomen, Gheuanghen.*
 Prinse, f. *Eene die ghenomen oft gheuanghen is.*
 Prinse, f. *Neminghe, Gryppinghe, Vanginghe.*
 la Prinse des Poissons, *Den wanc vande wiffchen.*
 Preneur, m. *Nemer.*
 Preoccuper, *Voorinnemen, Voorbesitten, Voorcomen.*
 Preoccupé, m. *Voringhenomen.*
 Preoccupatiō, f. *Voorinneminge, Voorcominge.*
 Preordonner, *Te voren schicken oft ordinerē.*
 Preordonné, m. *Van te voren gheordineert.*
 chose Preordonnée de Dieu, *Een dinc te voren van Godt gheordineert.*
 Preparer, *Bereyden, Toerusten, Veerdich maken.*
 Preparé, m. *Bereyt, Toegherust.*
 Preparatoire, c. ou Preparatif, m. *Bereydinghe, Toerustinghe.*
 faire ses Preparatifs pour s'en aller, *Pac en sac oft ghereetschap maken om te vertrecken.*
 Preparation, f. *Preparesment, m. Bereydinghe, Toerustinghe.*
 Preposer, *Voorstellen, Hoogher achten.*

Preposé, m. *Voor gheset oft gheset.*
 Preposition, f. *Voorsetinghe.*
 Prepuce, m. *De voorhuyl t'voorvelleken oft voorloofken der mannelijcheyt.*
 Prerogatiue, f. *Een grooter achttinghe oft voor-*
 Pres, By, Naby. *(deel.)*
 Pres de la maison, *By huys.*
 de Pres, *Van byts.*
 à regarder de Pres, *Van byts te siene, Alsmēt wel scherp ende nauwe besiet.*
 plus Pres, *Naerder. (niet oft, &c.)*
 à peu Pres que, &c. *Ten lecht oft schilt als*
 Presage, m. *Een voorteecken.*
 Presagieux, m. *Chose presagieuse, Dat tot een voorteecken is van toecomende dinghen.*
 Presagier, *Toecomende dinghen voorsegghen.*
 Presagie, m. *Voorseyt.*
 Presagiant, m. *Voorsegghende.*
 Presbtre, *voez Prestre.*
 Presbyteral, m. *Priesterlijcken, Dat tot den priester behoort. (pastoor.)*
 le Presbytere, *Priesterbuys, thuyt vanden*
 Prescher, *Preken.*
 Presché, m. *Ghepreest.*
 la Presche, *Het sermoon, De prekinghe.*
 Prescheur, m. *Preker.*
 Prescrire, *Vercryghen door langhe besittinghe oft lancheyt des tijts.*
 proces peri & Prescript, *Proces dat door lancheyt des tijts vergaen is.*
 Prescription, f. *Een vercryghinghe door langhe besittinghe.*
 Present, m. *Present, Teghenwoordich.*
 luy Present, *In sijn presentie en tegewoordichz.*
 pour le Present, *A present, Nu ter tyt, Op desen tyt.*
 c'est assez pour le Present, *Tis voor dese reyse oft nu t'sessens ghenoech.*
 Presence, f. *Teghenwoordichbeyt, Presentie.*
 Presentement *Tegenwoordichlyc, Nu ter tyt.*
 rout Presentement, *Nuterflont, Staens voets.*
 Presenter, *Presenteren, Bieden.*
 se Presenter, *Hem verhoonen.*
 se Presenter, *Ghedienstich sijn, gereet sijn om ze mant dienst ende vriendschap te doen.*
 Presenter les comtes, *Sijn rekeninghe oerghen.*

Presenté, m. Ghepresenteert, Aengheboden.
 vn Present, Eenens schene, Een present, presen-
 tatie, gawe of ghifte.
 faire Présens à vn Prince, Een groot heer be-
 ghaven en beghiften of beschencken.
 Présentation, f. Presentatie, Presenteringhe.
 Preferuer de malheur, Voor ongheluc bewa-
 ren, behoeden of beschermen.
 Préseruê, m. Bewaert, Behoedt.
 Préseruatif, m. Een preseruati, f. Medecyne te-
 ghen eenich venijn.
 Préseruation, f. Bewaringhe, Behoedinghe.
 Préseruer, Voor siuen, Als een ouerste siten.
 Présidoit le second Président, Den tweeden
 Président sat als opperste inde dinghbanc.
 il Présida aux jeux, Hy sat als opperste vande
 spelen.
 Président, m. Président, De ouerste vande
 Raedtsheeren.
 Présidence, Présidentschap, D'officie van een
 Président.
 Présomption, Présomptueux, voyez Pre-
 sumer.
 Presque, Byna, Bycays.
 Presque six heures, By ses uren.
 ce q̄ ne luy aduenoit Presque jamais, diwelc
 hem seiden of nauwelijcx noyt en ghebeurde.
 Presser, Dou v̄, Dringhen, Drucken of Perffen.
 se Presser, Hem seluen bedwingen of erghens
 toe pooghen.
 * Presser aucun de faire quelque chose, Ic
 manden dwingen of aendringhen yet te doē.
 Pressant, ou Pressif, m. Dwinghende of drin-
 ghende.
 Pressé, m. Ghedout, Gheperst.
 Pressé de, &c. Gedwongē of gedrongē om, &c.
 chote Pressint, Een haestige sake of daer ver-
 lanc aen teyt.
 la Presse, Het ghedranghe.
 Presse, f. Een perffe.
 fuir la Presse, V̄t het volcoft wten gedran-
 ghe gaen.
 Pressement, m. Douwinghe, Dyinginge, Druc-
 kinghe, Perffinghe.
 des Presses, f. Herde perzen.
 Pressoir, m. Een wypperffe.
 Pressoirer ou Pressurier, Perffen, Drucken,

V̄vidouwen, V̄viperssen.
 Pressoirer, ou Pressoirier, ou Pressurier,
 m. Een wypperffer.
 Pressoirage, ou Pressurage, m. V̄vipersinghe,
 V̄vidouwinghe, V̄vidoufel.
 vin de Pressurage, Most lest wt gheperst.
 Pressoiré, m. V̄vige douwen, V̄vighedruet, V̄v-
 gheperst.
 Pressoirée, f. Drucsel, Tghene dat wt gheperst is.
 Prest, m. Ghereet, Breyar.
 eitre Prest & à main, Ghereet ende ghediens-
 slich sijn.
 eitre Prest, Veerdich ende ghereet sijn.
 Prestement, Veerdichlyc, Terstont.
 Prestier, Leenen.
 Prestier argent, Ghelt doen of leenen.
 Prestier l'oreille, Ghehoer gheuen, Aenhooren.
 Presté, m. Gheleent.
 chose Prestée, Dat gheleent is.
 vn Prest, Een leeninghe, Omleent of ghe-
 leent dinc.
 Prestre, m. Een priester.
 Prestresse, f. Een nomme of baghyre.
 Prestriue, f. Priesterschap, Den Priesterslijcken
 staet.
 Presumer, Vermoeden, Twijffelen, Dencken,
 Achterdencken hebben.
 * Presumer de loy, Van hem seluen veel hou-
 den, Hē seluen veel toeschryuē of late dunckē.
 Présomptueux, m. Die veel van hem seluen
 hout, Hem seluen veel toeschryft of laet danc-
 ken, Opgeblasen.
 Présomptueux, m. Vermoeych, Achterdeekich.
 Présomption, f. Vermoeyge, toeschryuinghe,
 Opgeblasenheit, Hoohmoedicheit.
 Présomption, f. Vermoeyen, Voem. oedinghe,
 Achteraencken, Achterdenkinghe, Suspitiue.
 Présomptuement, Vermoeytlyc, Opge-
 blasentlyc, Hoohmoedichlyc.
 Présupposé, Présupposé qu'ainsi soit, neēt
 daites so sy, Latet soo sijn, En of al schoon soo
 Presure, f. Runsel. (waer.)
 Pretendre, Erghens na staen, V̄t sijn om yet te
 vercryghen.
 je ne scay que tu Pretens par, &c. Ic en weet
 niet wat ghy meyut of verstaet met, &c.
 je voy bien à quoy c'est qu'il Pretend, Ic sie

wel waer na dat hy staet, of hi waer hy op wi is.
 Pretendant, m. Eighens na staende.
 il a Pretendu à, &c. Hy heeft voor hem ghenomen, wighemeest of gheslaen na, &c.
 Pretente, f. Voorneminghe.
 Preterit, m. Voorleden, Ghepasseert.
 Pretermettre, Achterlaten, Onderwegen laten, of vergheten ende versuymen.
 Pretermis, m. Achter ghelaten, Vergheten ende versuymt.
 Pretermisison, f. Achterlatinghe, Verghetingshe, Versuyminghe.
 Preteur, m. Eenen Schoutet of Amptman.
 office de Preteur, Schoutetschap, Ammanschap.
 le Pretoire, Des schoutets of Amptmans huys, Rechter-huys.
 Pretexte, m. Et bedesfel, Decsel, couleur of schijn sous Pretexte de, &c. Onder tdesfel, schijn of couleur van, &c.
 sous ce Pretexte, Onder tdesfel van dien.
 Pretieux, m. Costelijc, Vveerdich.
 Pretieuse, f. Costelijcke.
 Pretieuseté, f. Costelijcheyt, Vveerdicheyt.
 Pretieusement, m. Costelijcken, Vveerdublijckē.
 Preu, Preud, ou Preux, m. Goet of eerlijc.
 Preux, Vroom ende cloec in feyen van openē.
 les neuf Preux, De neghen besonderste Riiders in vromicheyt.
 Preud' hō me, m. Vroēn kloecinde mapenen.
 l'un des plus Preu d'hommes du monde, Een wande vroomste ende cloeste ridders van de werelt.
 Preud' homme, m. Een oprecht ende troumensche, Een man met eeren.
 Preude femme, f. Deuchdelijcke ende eerlijcke vrouwe.
 Preud' hommie, f. Eerlijcheyt, Vromicheyt, De ghelijcheyt, Ghetrouwichheyt.
 grande Preud' hommie, Statischeyt.
 Preualoir, Te bouen gaen.
 qui ne se scauroit Preualoir de telle chose Die van eenighe sake gheen deucht of profijt en can gheerijghen, Of daer mede niet en weet om te gaen.
 Preuariquer, Ouertreden, Teghen recht ende reden doen, Syn partije verraden.

Preuarique, m. Ouertreden, Teghen recht ende reden ghedaen.
 Preuarication, f. Ouertredinghe.
 Preuaricateur, m. Een ouerteder, of verrader van sijn partije.
 Preuenir, Te voren comen, Verrasschen.
 Preuenir, m. Voorghetcomen, Verrasscht.
 Preuenant, m. Voorcomende, Verrasschende.
 Preuention, f. Voorcominghe, Verrasschinghe.
 Preuoir, Te voren sien of mercken, cerchez, Prouoir.
 Preuen, m. Voor sien, Te voren ghesien.
 tu as tout Preuen, Ghy hebbet al van te voren gheueten of ghesien.
 Preuoyance, f. Voorzieninghe, Voorzienicheyt.
 Preuost, m. Eenen prouost.
 Preuost des marechaux, De rooroede, De bloet-rechter.
 la Preuosté, De prouostschap.
 Preut, m. De eerste, Een.
 en Preut, Ten eersten, Voor den eersten.
 Preuue, voyez Prouer.
 Preux, voyez Preu.
 Prier, Bidden. (bidts v.
 dy moy je te Prie, Seght my doch, Seght my in
 Prier Dieu, Godt aenroepen of bidden.
 Prié, m. Ghebeden.
 Prié, m. Die ghebeden wort.
 elle veut estre Priée, Sy wilt ghebeden sijn.
 Priant, m. Biddende.
 Priere, f. Een bede of Ghebedt.
 Prieres exaucées, Verhoorde, Beden of Ghebeden par Priere, Door bidden of te ghebeden. (den.
 à grande Priere, Met groot bidden en smeekcē.
 Priement, m. Biddinghe.
 Prieur, m. Prioor, of bidder.
 le Prieur, Den eersten.
 la Prieur, De eerste.
 Prieur, m. Prioorchap.
 Prim, m. Prime, c. Deerste.
 Prime lune, Te ghin of beghinsel der manen, Nieu maen.
 de Prime face, Ten eersten, Meste eerste reyse.
 de Prime entrée, Eerstgan ex.
 Primace, f. Eenen gheestelijken staet die bouen de Bisschoppen ende Eerdtbisschoppen gaet.
 un Primat, Een die sulcken staet bedient.

Prime, *cerchez* Premier & Prim.

* Prime, *Dun* oft *fijn*.

Primerain, m. *De eerste oft excellenste onder al-
-lander, voyez en Premier.*

Primices, f. *Deerste vruchten vanden jare die-
-men Gode offert.*

Primitif, m. *Oorspronckelijc, Beghinsel.*

eglise Primitiue, f. *De eerste kercke.*

Primogeniture, f. *Trecht des eerstgheboren
-soons.*

Prim-tems, m. *Den lenten.*

Prince, m. *Een Prince, Vorst, oft opper Regent.*

Princesse, f. *Princesse.*

en Prince, *Princelijc, Als een Prince.*

Principauté, f. *Vorstendom.*

Principal, m. *Principael, De wtmeneste oft
-excellenste.*

nostre Principal secours, *Ons meeste hulpe en
-de toe vlucht.*

Principal de, &c. *De regent oft ouerste vā, &c*

le Principal & les frais, *De hoofdsomme met
-de costen.*

la Principale partie, *Dbeste oft principael deel.*

le Principal, *Tprincipaelste, Tbeste, Thooftstuc.*

l'occasion Principale est, *De meeste oft prin-
-cipale oorsake is, &c.*

les Principaux, *D'opperste, D'ouerste oft Prin-
-cipaelste ende excellenste.*

Principalement, *Principelijc, Besonderlijc.*

Principauté, f. *voyez Prince.*

Principe, m. *Beghinsel.*

Principier, *Beghinnen.*

Prins, *voyez Prendre.*

Prinsaut, m. *Eersten spronc.*

de Prinsaut, *Metten eersten spronc.*
dire incontinent & de Prinsaut, *Tenstont,
-oft van stonden aen segghen.*

Prinsé, *voyez en Prendre.*

Printems, m. *De lenten.*

Pris, *voyez Prins en Prendre.*

* Pris, m. *De weerde oft prijs.*

à quelque Pris que ce soit, *Hoe veel oft dier
-dat sy oft cost.*

le Pris en est, &c. *Sy costen oft ghelden, Dē prijs
-is, Men vercoopte, &c.*

Je Pris accroist, *Het verdiert oft slaet op.*

Je Pris est rauale, *Het is afgheslaghen oft beter*

coop ghe worden.

achepter à moindre Pris, *Beter coop coopen,
-vendre à vil Pris, Goeden coop gheuen oft ver-
-mettre Pris, Schatten, Estimeren.* (coopen.

homme de vil Pris, *Een ongheacht mensche.*
* ce n'est rien au Pris de la nostre, *Ten is niet
-te ghelycken by d'onse.*

qui n'est pas de grand Pris, *Dat niet veel
-weert en is oft cost.*

* donner le Pris à quelqu'un, *Iemanden den
-prijs oft d'eere gheuen.*

on donne le Pris à ceux d'Italie, *Men gheeft
-oft schrijft die van Italien d'eere toe.*

emporter le Pris, *Den prijs, ende eere bebalen.*
Prier, *Mettre à pris, Frijsen, Schatten, Op ee-
-nen prijs stellen.*

se Prier, *Hem seluen prijsen.*

se Prier beaucoup, *Veel van hē seluen houdē.*
se Prier peu, *Luttel van hem seluen houden,*

Hem nergens toe te goet kennen.

Prié & loué, *Ghepresen ende verheuen.*

Prié & estimé, *Gheacht gheert worden.*

Prié, m. *Ghepresen, Gheschat.*

la Priée, f. *Louinghe oft schattinghe.*

chose mout Priée, *Eenich dinc dat seer ghe-
-presen wort.*

Prieur, m. *Louet oft schatter.*

Prison, m. *Ghevanckenis, Ghevanghen-huys.*
detenu en Prison, *Ghevanghen sijn.*

Prisonnier, m. *Een ghevanghen.*

les Prisonniers de la Coniurgerie, *De ghe-
-vanghenen vanden houe oft des Conincx.*

Priué, m. *Familier, Ghemeynsaem.*

* Priué, Secret, m. *Secret oft heymelijc.*

le Priué conseil, *Den secreten raet.*

estre fort Priué d'aucun, *Groote conuersatie
-oft ghemeynschap met yemant hebben.*

en Priué, *Int secret, Secretelijc.*

vouloir estre à son Priué, *Heymelijc oft alleen
-begheeren te sijn.*

* vn Priué & retraié, *Een priuaet, Schijthuys,
-Cachuys oft heymelijcheyt.*

* bettes Priuées, *Tamme oft ghetemde beesten.*

Priuéement, *Ghemeynsaemlic, Vryelijc.*

ne parlez si Priuéement, *En spreek so stout
-oft so bou niet.*

Priuéement, *Heymelijc, Secretelijc.*

Priuauté, f. ou Priuoiité, Ghemeynsaemheyt.
 Priuer, Beroouen, Benemen.
 Priuer aucun d'office, Iemant van sijn officie
 seuen ofi assetten.
 Priuer de lumiere, Iemants licht benemen.
 Priué, m. Berooft, Benomen.
 Priué de secours, Sonder hulpe, Hulpeloos.
 Priuation, f. Beroouinghe, Beneminghe.
 Priuation d'office, Assettinghe ofi beneminghe
 van eenighe officie.
 Priuilege, m. Priuilegie ofi sonderlinge vryhz.
 Priuilegié, m. Ghepriuilegeert, Die ofi dat eenighe
 besondere vryheyt heeft.
 Priuilegiez, Ghepriuilegeerde.
 point Priuilegié, Niet toegelaten ofi vry.
 Probable, Probablement, Probableté, Pro
 bation, voyez Produer.
 Probleme, m. Een gheraetsel.
 Problematique, c. Dat duyster ofi quaet om
 gheraden is als een gheraetsel.
 Proceder, Procederen, Voortgaen, Voortvaren.
 la chose ne Procède point, De sake en heeft
 gheenen voortganc.
 il faut proceder cautemēt, Mē moeder schalc
 kelyc niet om gaen ofi toegaen.
 Proceder criminellement contre aucun,
 Iemanden vanden lijue aenspreken.
 Proceder selon l'ordonnance, D'ordonnan
 tie volghen, Daer na doen ofi woorts varen.
 Procédé, m. Gheprocedeert, Voorts ghegaen.
 Procedure, f. Voortganc, Procedure.
 mauuaises Procedures, Quaez procedueren,
 Quaden voortganc van een proces.
 Proces, m. Voortganc, ofi Proces.
 Proces criminel, Een proces van den lijue.
 auoir Proces contre aucun, Teghen yemant
 dinghen ofi int ghedinghe ende proces sijn.
 dresser vn Proces à aucun, Iemant te rech
 te roepen.
 les gros Proces, Processen van groter weerdé.
 Proces bien malade, Proces dat seer na ver
 loren is.
 Proces sommaire, Proces dat licht en cort is.
 * avec Procés, traict ou progres de tems,
 Metter tijt.
 * tenir long Procés, Int lange verhalen, Sijn
 redene lanc maken.

vn homme Processif, Een die gheerne te recht
 staet ofi dinght.
 Processions, f. Ommeganghen, Processien.
 Prochain, m. Na, By, De naeste.
 * Prochain, ou Proche parent, Maechschap,
 Bloet vrient, Tnaeste bloet. (ons.
 * fort Prochain de nous, Heel by ofi seer na,
 vn danger Prochain, Een aenstaende perijckel.
 estre Pres & Prochain, Naken, By sijn.
 * Prochain, m. Ghebuer, Buerman.
 estre fort Prochain & semblable, Seer wel
 ghelijcken.
 Prochainement, Ten naesten, Onlancx.
 Prochaineté, f. Ghebuerenschap ofi Maechschap.
 Prochasser, voyez Pourchasser.
 Proche, c. De naeste, voyez Prochain.
 Proclamer, Vyroepen.
 Proclamé, m. VVizheroepen.
 Proclamation, f. VVtroepinghe.
 Procrastiner, Verlenghen, VVijetten, Van daghe
 tot daghe wistellen.
 Procrastination, f. Verlenginghe, VVistellinghe.
 Procrée, Genereren, Ionghen voortbrenghen.
 Procrée, m. Ghegeneriert, Voorts ghebracht.
 Procreation, f. Genereringhe, Voortbrenginghe.
 Procreateur, m. Genereerder.
 Procreatrice, f. Eene die woortsbrenght.
 Procurer, Benerstighen, Besorghen.
 Procurer la paix, De peys woorderē ofi beloopen.
 Procurer quelque mal, Iet quaets berocken.
 Procuré, m. Besorcht, Benersticht, Gevoordert.
 la chose a esté bien Procurée, De sake is wel
 beloopē ende benersticht gheweest.
 Procuration, f. Procuratie, Besorginghe.
 Procureur, ou Procurateur, m. Een procu
 reur ofi woorsprake in rechtie.
 Procuratrice, f. Woorspreke, sse.
 Prodige, m. Een wonder ende selfsaem teecken,
 Een dinc dat teghen den loop der natueren
 gheschiet.
 Prodigious, m. Selfsaem Vremt, VVonderbaer
 chose Prodigiense, VVaderbare en vrede sake.
 Prodigiousmēt, Selfsaemlyc, VVaderbaerlyc.
 Prodigue, c. Quistachtich, Verdoenachtich, skē.
 enfant Prodigue, Eenē milde pol, Verlore sone.
 Prodiguier ses biens, Sijn goet onnutelijc om
 bringhen ofi verquisten ende verteeren.

Prodigalement, *Verdaenlyc, Onnuttelijc, Ouerdadichlijc,*
 Prodigalité, *f. Ouerdaet, Verquistinghe.*
 Prodigalité de dons, *Miltbeyt.*
 Proditeur, *m. Verrader.*
 Prodition, *f. Verraderije.*
 Proditoirement, *Verradelijc.*
 Produire, *Voortbrengen, ofi Tproces gefurniert inde greffie legghen.*
 Produire la feuille, *Beghimmen te bloeyen ofi groeyen.*
 qui Produit beaucoup, *Vruchtbaer.*
 Produit, *m. Voortsighebracht.*
 Production, *f. Voortbrenginghe.*
 les pieces & Productions des parties, *De brien en ende instrumenten vanden proceffe.*
 Procé, *Tvoorschip.*
 Proefme, *Een voorreden.*
 * mon Proefme, *Mijn naeste, Die my naest is.*
 Profaner choses sacrées, *Heylighe dinghen ontheyligen, Ontwijen, Onsfuyeren, ofi Ontreynghen.*
 Profane, *c. Onghewijt, Ongheheylicht, Onreyn, Onghesuyert.*
 homme de condition Profane, *Een leec ofi weerlijc mensche.*
 Profané, *m. Ontwijet, Ontheylicht.*
 Profanation, *f. Ontwijinghe, Ontheylighinghe, Onsfuyeringhe, Ontreyninghe.*
 Profanement, *Onreynelijc, Onsfuynerlijc.*
 Proferer, *voez, Prepoler.*
 Proferer, *Wispreken.*
 Proferé, *m. Wisghesproken.*
 Prolation, *f. Wispraec ofi wisprekinghe.*
 Professeur, *m. Een openbaer leeraer.*
 Profession, *f. Openbaer leere ofi leeringhe.*
 faire Profession de quelque chose, *Hem voor meester in eenighe conste wighen.*
 faire Profession de religion, *Professie in eenich clooster doen.*
 qui sont Profes, *Die gheprofessiet sijn.*
 Profict, *voez, Prouffit.*
 Profiterolle, *f. Een deechbrocke op den heert ghebacken, Aschkoec.*
 Profond, *m. Diep.*
 du Profond du cœur, *Wt gamscher herten,*
Wt den gront des hercep.

faire Profond, *Diepen, Diep maken.*
 Profondement, *Diepelijc.*
 * juger plus Profondement, *les grondelijcker oordeelen.*
 Profondeur, *ou Profondité, f. Diepte.*
 Progenier, *longhen voortbrengghen, Genereré.*
 Progenie, *f. Een gheslachte.*
 Progeniteurs, *m. Onders, Voortbrengghers.*
 Prognostiquer, *Voorsegghen.*
 Prognostique, *m. Voorseyt.*
 Prognostication, *f. Voorsegghinghe, Prognostiqueur, m. Voorseggher. (catie.*
 Progrez, *m. comme, Faire des grands progrès, Grooten voortganc doen.*
 Prohiber, *Verbieden.*
 Prohibé, *m. Verboden.*
 Prohibition, *f. Verbiedinghe.*
 Prohibitioire, *c. Dat verbiedt.*
 chose Projectée & faicte à poste, *Een dinc bedachtelijc ofi al wetens en n illens ghedaen.*
 Projecter, *les ben orpen ofi ouerlegghen.*
 un Project, *ou Pouject, m. Een beworp ofi ouerlegghinghe.*
 * Pourj ets ou taillies de maisons, *f. Timbrage die buyen de colommen wtkyft, Ouerspronc, Looue, Dac.*
 Prolation, *voez en Proferer.*
 Prolixe, *c. Lane, Ereet.*
 vnc oraison Prolixe, *Een langhe oratie.*
 Prolisité, *f. Lanchest, Breeht, Miltbeyt.*
 Prolixement, *Int langhe, Bredelijc.*
 Prologue, *m. Een prologhe, Voorreden.*
 Prolonger, *Wistellen, Verlengghen.*
 Prolonger la vie, *Tleuen salueren ofi verlengē.*
 Prolongé, *m. Verlenght, Wisgheslelt.*
 Prolongation, *f. ou Prolonguement, m. Verlenginghe, Wistellinghe.*
 Promener, *voez, Pourmener.*
 Promettre, *Toesegghen, Beluuen.*
 Promettre quelque chose à Dieu, *Godt een belofie doen ofi wat toe-eyghenen.*
 Promettre avec ou par serment, *Met eede bevestighen.*
 je te Prometz qu'ainfi sera, *Je verskere v dat soo sijn sal.*
 tu Prometz assez, *Ghy biekt, Presenteer ofi belofte ghevoech.*

faire ce qu'on a Promis, *Sijn belofte voldoen.*
 Promis, m. *Belofte, Toeghefeyt.*
 fille Promise en mariage, *Een dochter den bruydegom toeghefeyt.*
 foy Promise, *Ghelofte, Ghelouede trouwe.*
 Promise, f. *Belouinghe, Toefegginghe.*
 promesse, f. *Belofte, Toefegginghe.*
 faire grandes Promesses, *Veel belouen.*
 acquiescer la Promesse, *Sijn woordē of belof- ten houden of voldoen.*
 faillit de Promesse, *Trouweloos sijn, Sijn woort niet houden.*
 grand Prometteur, m. *Een die veel belofst.*
 Promeu, Promotion, *voez Promouoir.*
 Promouoite, m. *Eenen cleynen wt klyckenden berch inde zee.*
 Promoteur, m. *Eenen Promoteur.*
 Promouoir, *Voorderen of recommanderen.*
 Promeu, m. *Ghevoordert.*
 Promotion, f. *Voorderinghe.*
 Prompt, m. *Veerdich, Ghereet ende toegherust.*
 Prompt & habile, *Bebendich ende bequaem, Dapper.*
 Promptement, *Veerdichlyc, Bebedichlyc.*
 respondre Promptement, *Vel ende terslont of staens wt woorden.*
 le Prone, Tlof, *of de rompijen.*
 Prononcer, Prononceren, *Wt spreken.*
 Prononcé, m. *Gheprononceert.*
 Prononciation, f. *Pronontatie of wt sprekin- (ghe)*
 Propagation, *Stam, Ghelacht.*
 Prophane, *voez Profane.*
 Prophete, m. *Een prophete of waerszeggher.*
 Prophetesse, f. *Een prophete sere.*
 Prophetie, f. *Een prophete of waerszegginghe.*
 Prophetizer, *Propheteren, Vwaerszegghen.*
 Prophetizé, m. *Ghepropheteert.*
 la chose a esté Prophetizée de, &c. *Die sake is ghepropheteert of voersejt geweest wā, &c.*
 Propice, c. *Die yemāden gunstich is ende goet herte draecht.*
 auoir juges Propices, *Derichters tsijnē voor- deelen hebben.*
 * Propice, Propre, c. *Bequaem.*
 chose Propice à, &c. *Een dinc dienende of be quaem sijnde om, &c.*
 Propitiateur, m. *Voorbereyder.*

Proportion, f. *Proportie of ghehymatich eyt.*
 gardant la Proportion & la mesure, *Volgen de den regel of de mate ende de proportie.*
 Proportionner, *Een proportie of fatsoen ende mate gheuen, Proportionneren, Fatsonneven.*
 Proportionné, m. *Gheproportionneert, Ghesat sonneert.*
 Proportionnement, m. *Proportionneringhe, Fatsonneringhe.*
 Proportionnellement, *Na de proportie, fatsoē of mate ende regel.*
 Propos, m. *Een tsamen sprekinghe of tsamen- couinghe tusschen twee of vele, Een redene.*
 ils ont Propos de, &c. *Sy spreken of contē- van, &c.*
 par son Propos j'ay entēdu que, &c. *Ik heb verstaen wt sijn spreken, segghen, of redene,*
 * Propos, m. *Meyninghe.*
 à quel Propos faictes vous cela? *Vwaer toe dient of doedy dat? Vwat meynt of verstaet ghy daer mede?*
 * Propos ou commodité, *De gheleghentheyt of bequaemheyt tot eenich dinc.*
 à Propos, *Ter rechter of gheleghender tijt, Be- quaemlyc, Te passe.*
 tout à Propos, *Recht van tijt, recht te passe.*
 ce fuellage ne vient pas à Propos à ce ha- nap, *Dit loofwerc ende cieraet en dienen, en- voegen of en comē niet ouer een met de beker.*
 Propos ambiguz, *Twijffelachtighe redenen.*
 Propos aduilez, *Vel bedachte redenen.*
 Propos legiers, *Licht veerdige woorden of ra- denen, Licht veerdighen hout.*
 Propos amoureux, *Minnelycke couinghe.*
 tout son Propos est de, &c. *Hy en spreeft of en denkt niet dan, &c.*
 à Propos, *Ter rechter of gheleghender tijt.*
 ayant ferme Propos, *Obstinaelijc.*
 changer de Propos, *Van anderen sinne of mey- ninghe worden.*
 il a changé de Propos, *Hy heeft hem anders*
 tenir Propos avec N. *Sprekē of contē met N.*
 auoir diuers Propos, *Van diuersche saken spreken.*
 que veux tu dire par ce Propos? *Vwat meyn dy daer mede?*
 faire venir à Propos, *Te passe brengen, Be- quaem-*

quæm maken.
 mettre en Propos, Aenspreken.
 rompre le Propos d'aucun, In yemants rede
 ne varen of spreken, Die verstooren.
 tomber en Propos de, &c. Beghinnen te spre-
 ken van, &c.
 ce n'est rié à Propos, Te comt niet te propoofte.
 mal à Propos, Tonpasse, Qualijc te passe.
 de Propos delibéré, Al wetens en willens, Met
 opsetten sin, Moet willens.
 Proposer, Voor hem nemen, In synen sin stellen.
 j'ay Proposé de, &c. Ic hebbe bedacht of voor
 my ghenomen te, &c.
 * Proposer & mettre au deuant, Voor handé,
 Voor stellen, Voorlegghen.
 * Proposer à l'encontre d'un autre vn cas
 de crime, Iemanden aenbrengghen, beclaghén
 of eénich quaet feyt oplegghen.
 Proposer ses defences, Hem by den rechter
 verantwoordén ende ontschuldighen.
 Proposer erreur, Dolinghe opbrengghen.
 Proposition, f. Een vraghe ende questie, of eén
 voorhoudinghe daer van wy spreken willen.
 Propre, c. Eyghen.
 le nom Propre, Iemants eyghen naem.
 la qualité Propre de chaque chose, De ey-
 ghenschap van alle dinc.
 Propres heritages, Erfgoeden.
 gaspiller son Propre, Alsijn goet door de billé
 lappen, jaghen of verquisten.
 de sa Propre main, Met sijn selfs of eygen hant
 ce Propre jour là, Dien selfsten dach.
 Propre à quelque chose, Bequaem of diene-
 de tot eénighe sake.
 soit Propre, Welstaende, Welvoeghende.
 mal Propre, Qualijc slaende, Qualijc voegende.
 mal Propre à faire quelque chose, Onghe-
 hantsaem, Onbehendich.
 Proprement, Eyghentlijc, Bequaemlijc, Be-
 hendichlijc.
 assez Proprement, Redelijcken gheschiet.
 mal Proprement, Onbequaemlijc, Onbehendichlijc
 Propriété, f. Bequaemheyt, Welvoeghentheyt.
 la Propriété d'un chacun, f. Dreyghenschap
 van eén yeghelijc.
 la Propriété, De proprieteyt of eyghenschap
 van eenighen gront.

Propriétaire, m. Proprietaris, Eyghenaer.
 Proroger, VVistellen, Verlengghen.
 Prorogé, m. Verlenght.
 Prorogation, f. Verlengghinghe.
 Proscrire, Veylen, Te coope stellen of setten.
 Proscrire aucun, Iemanden bannen.
 Proscrite, m. Gheveylt, Te coope gheslelt.
 Proscription, f. Veylinghe.
 Proscription, f. Banninghe, Ballingschap.
 Prose, f. Een reden die niet op dicht en is.
 Prosperer, Prospereren, Voorspoet ende gheluc
 hebben.
 faire Prosperer, Voorderen ende helpen.
 Prospere, c. Voorspoedich, Gheluckich.
 Prosperité, f. Voorspoet, Gheluc, Prospereringe.
 Prosperement, Gheluckichlijc, Voorspoedelijcké
 Prosterne, Ter aerden leggen, slaen of worpé.
 Prosterne deuant les pieds de, &c. Neder-
 knielen of hem verootmoedighen voor, &c.
 Prosterne, m. Gheknielt, Ghestreft.
 estant Prosternee, Ghereft ende ghestreft
 liggghen.
 Prostration, f. Nederlegghinghe, Nederwellin-
 ghe of worpinghe ter aerden.
 Prostituer, Gbemeyn maken.
 Prostitué, m. Ghemeyn ghemaeft.
 Prostitution, f. Ghemeynmakinghe.
 Protection, f. Bescherminghe.
 Protecteur, m. Beschermér.
 Protectrice, f. Beschermersse.
 Proterue, c. Dertel, Broodtroucken.
 Proterucment, Dertelijcken, Broodtroucke-
 lijcken.
 Proteruie, f. Dertelheyt, Broodtrouckenheyt.
 Protester au contraire, Contrarieren, Prote-
 steren in contrarie.
 Protellé, m. Gheprotesteert.
 Protocolles, Protocollen.
 Prou, Veel.
 bon Prou vous face, Godt seggen v.
 la Prouie, Het voorschip.
 Prouerbe, m. Eén ghemeyn segghen of spreec-
 woordt.
 cecy est venu en Prouerbe, Het is eén spreec-
 wort ghemorden.
 les Prouesses de quelqu'un, Iemants wome-
 seyten of daden.

Prouesse, f. Een stout ende vroom feyt.
 Prouffit, m. Profijt, Bate.
 petit Prouffit, Cleyn profijt, Luttel ghewins.
 C'est ton Prouffit, *Tu profijt, Tu voor v.*
 il est trop à son Prouffit, *Hy soekt sijn profijt te seer.*
 bailler son argent à Prouffit, *Sijn ghelt op winste wtgheuen.*
 ils font plus de Prouffit à, &c. *Sy winnen meer met, &c.*
 ne regarder point à son Prouffit, *Sijn cants versten.*
 au Prouffit de, &c. *Tot voordeele van, &c.*
 Prouffiter. Profiteren, Baten.
 Prouffiter en biens, *Syn goet vermeerderen.*
 faire Prouffiter son argent, *Sijn ghelt op winste, woeker oft interest wtgheuen.*
 fort Prouffiter en bestude, *Seer aennemen, toemenen oft voorderen int leeren.*
 je ne Prouffite gueres, *Ik en winne oft voordere als niet.*
 Prouffiter à autruy, *Een ander nut sijn oft profijt doen.*
 Prouffitable, c. Profijtelyc, Nut ende bequaem.
 il leura este Prouffitable, *Hy heeft hyn profijtelyc ghemeest oft profijt ghedaen.*
 qui n'est point Prouffitable, *Onnut, Onprofijtelyc, Onbequaem.*
 Prouffitablement, *Profijtelycken, Nuttelijckē.*
 Prouffiterolle, m. *Eenen koec onder d' asschen ghebacken, Aschkoec.*
 Proujecter, voyez Projecter.
 Prouin, m. *Eenen ouden wijngaertstoc die in d'aerde gheleyt wort, om jonghe scheuten voort te brengen.*
 Prouignervne vigne, *Eenen ouden wijngaertstoc in d'aerde legghen om dat hy verbreyden soude.*
 * Prouigner des proces, *D'een proces wt dander maken, Van eenen duyuel twee maken.*
 Prouignement, m. *Wijspredinghe des wijngaerts.*
 Prouident, m. *Wijjs, Voorsichtich, Gaerts.*
 Prouidence diuine, f. *Goddelijcke voorsichtichheit.*
 Prouidement, *Voorsichtelijc, Nicheyt.*
 Prouince, f. *Een lantschap.*
 Prouincial, m. *Een landsaet oft Proninciael.*
 Prouince ou charge, f. *Beuel, Last, Comissie,*

Prouision, voyez Prouuoir. (uoir.
 Proumouoir, Proumen, voyez Promou-
 Prouoquer, Beroepen, Verwecken, *Wiesfchen.*
 Prouoquer à penter à Dieu, *Suoren oft vermanen om op Godt te denken.*
 Prouoqué, m. *Beroepen, Verwecken.* (scher.
 Prouoqueur, m. *Beroeper, Verwecker, Wiesf-
 Prouocation, f. Beroepinghe, Wiesfchinghe.*
 Prouuende des cheuaux, f. *De prouuande voor de peerden.*
 Prouuer, Proeuen.
 Prouuer quelqu'un faux faire, *Iemanden o-
 uerthoonen oft ouertuyghen walsch te sijn.*
 Prouuer son cas, *Syn sake proberen oft goet maken.*
 Prouuer par raison, *Met redene thoonen.*
 je ne Prouue pas par l'auoir ouy dire, *Ik en segghs niet van hooren segghen.*
 Prouué, m. *Gheproeft.*
 vn cas bien Prouué, *Een sake die claer is.*
 Probable, c. *Tghene datmen proeuen oft probe-
 ren mach.*
 Probableté, f. *Een grooten schijn der waerheyt.*
 Probablement, *Met grooten schijn der waerhez.*
 Probation, f. *Proeuinghe.*
 faite son an de Probatiō, *Sijn proef-jaer doet.*
 Preuue, f. *Een proeue.*
 Preuue de quelque chose, *Bewijsinghe ende
 bethooninghe van eenighe sake.*
 amener pour Preuue, *Tot een bemijns reden-
 voortbrenghe.*
 Preuue par escrit, *Bethooninghe by gheschripte.*
 faire Preuue, *Een proeue doen, Proeuen.*
 Prouuoir, *Toesicht hebben, Besorghen.*
 se Prouuoir de, & c. *Hem versien van, &c.*
 Prouuoir à son cas, *Syn dinghen besorghen.*
 Prouuoir d'argent à aucun, *Iemanden ghelt
 doen hebben.*
 on y Prouuoira, *Men salder in versien.* (ste.
 il n'y peut Prouuoir, *Hy en cader niet in ver-
 ilt' est Prouuoir, *Tu v al te woren besorghit,
 Ghy sijt besorghit oft voorsien.*
 sans auoir Prouueu ou Preueu, *Onbedach-
 telyc, Sonder eens daer op ghedacht, ghelet oft
 voorsien te hebben.*
 Prouueu de, &c. *Besorghit, Voorsien oft ghe-
 stoffeert van, &c.**

Prouuoyant à ses affaires, m. Toeficht nemen
de tot sijn saken.
fort Prouuoyant, Voorfichtich en verreffende,
vn hōme bien Prouuoyant, Voorfichtich mā.
Prouuoyance, f. Voorfichticheyt.
Prouifion, f. Beforghinghe, Voorfieninghe.
la Prouifion de la maifon, De prouifse oft lijf
tocht van een huys.
faire Prouifion, Verfien, Beforghen.
Proximité, f. Nabeyt, Maechfchap.
Proye, f. Een proye, Buyt oft roof.
Prudent, m. Voorfienich, Voorfichtich, VVys.
Prudent confeil, VVysen raet.
Prudence, f. Voorfienicheyt, VVijfheyt.
Prudemment, Voorfienichlyc, VVijflic.
Prune, f. Een pruyme.
Prunes de Damas, Pruymen van Damast,
Blauwe pruymen.
Pruneaux, Drooghe pruymen.
Prunier, m. Pruymboom.
Prunelier ou Prunier fatuage, Sleedooren.
Prunelle, Een en haechappel.
* la Prunelle de l'œil, Den appel der ooghen.
Prunelles, f. Sleen.

P S

PSALME, ou Pfeaupe, m. Eenen loffanc.
Pfalmodie, Eenen loffanc fingen.
Pfalmodie, f. Den sanc oft finginghe van ee-
nen loffanc.
Pfautier, m. Pfalmboec.

P T

PTISANE, f. Tifane, Gerftenwater.

P V

PVANT, m. Stinckende, Een die flinck.
Puante, f. Stinckende, Eene die flinck.
Puanteur, ou Puantite, f. Stanc.
Puanteur de bouche, Stinckenden adem, Qua-
denreuc des monts.
Publier, Vercondighen, Openbaer makē, Opēbarē
Publier à son de trompe, Met trompetien wt
roepen ende vercondighen. (dicht).
Publié, m. Ghepubliceert, Afgheroepen, Vercon-
Publicieur, m. Een vercondigher, Publiceerder,
Openbaermaker.
Public, m. Ghemeyn, Openbaer.
Publication, f. Publicatie, Vercondinghe, Open-
baermakinghe.

Publicain, m. Een ghemeyn tollenaer.
Publiquement, Int ghemeyn, Openbaerlyc,
Voor al de werelt.
Pucelle, f. Een maecht, Ionc meysken.
Pucelage, m. Maechdom, Maechdelijcken staet.
vilage Pucellin, Maechdelyc aenficht oft ghe-
daente.
Pudique, c. Eerbaer, Cuyfch, Reyn, Suyuer.
Pudicité, f. Eerbaerheyt, Cuyfheyt.
Pudiquement, Eerbaerlyc, Kuyflic.
Puerile, c. Kindt, Kinderlyc.
Puerilité, f. Kindfheyt, Kinderachticheyt.
Puerilement, Kindflijcken, Kinderlijcken.
Puir, Stincken.
Puant, Puanteur, voyez deuant Publier.
le P V Y en Auueigne, Een ftadt van Franc-
rijc in Auergnen gheleghen.
Puis, Puis apres, Daer na. ic, &c.
Puis que je, &c. Aenghesien oft ghemerit dat
Puis qu'ainfi est, Aft oft nademael het nu al-
foois. (dert).
Depuis, du Depuis, Na desen mael, Sint, Sin-
Depuis quand? Sint wanneer? Van, wanneer
Depuis hier, Sint oft van ghifteren. (af).
Depuis n'aguere, Cortelincx, Onlanx.
Puis ou Depuis le soleil leuant, Na der son-
nen opzanc.
Depuis le fondement, Vanden gronde af.
Depuis ce lieu là, Van die plaetse af.
& Puis qui a il; Maer wat ist dan? VVat ist nu?
& Puis qu'en est il; VVat ist dan? VVat leydt
daer aen.
Puisné, m. De jonste fone, De jonste gheboren.
la Puisnée, f. De jonste dochter.
vn Puis, Eenen put.
eau de Puis, Putwater.
Puifer de l'eau, VVater putten.
Puisé, m. Gheput.
Puifement, m. Puttinghe.
Puitier, m. Putmaker.
Puissance, f. Vermoghenheyt, Vermoghinghe,
Sterfte, Stercheyt, Machi ende kracht.
amasser Puissance, Grootte machi oft menich-
te van wolcke vergaderen.
auoir Puissance, Vermoeghen, Vermogē hebbē.
auoir tout en fa Puissance, Al onder sijn be-
dwan, macht ende beuel hebben.

het is in uwe macht te, &c.

de grande Puissance, Crachtelijc, Gemeldelijc.
selon ma Puissance, Na mijn vermeugen, Na
mijnen slaet.

sous la Puissance de, &c. Onder vghewelt,
macht, bevel ende subiectie van, &c.

la Puissance de Dieu, De vermeughenheyt,
cracht ende macht Gods.

Puissant, m. Sterc, Machtich, Crachtich.

Puissant & riche, Rijc ende machtich.

haut & Puissant Seigneur, &c. Hoochzhebo-
ren ende vermoghende Heere, &c.

* Puissant, m. Robuste, c. Sterc van lijue.

vn Puissant homme, Een sterk ende vroom
mensche.

il est fort & Puissant, Hy is sterk van lichame.

Puissant, m. Vermoghende, Die veel vermach.

Dieu Puissant, Machtighe Godt.

Puissamment, Machtichlijc, Vermogentlijc.

Puitier, voyez Puis.

une Pulce, Een vloey.

Pulluler, VVisspruyten, Borten.

Pulpitte, voyez Poulpitte.

Puluerizer, Pulueriseré, Tot stof of poeder ma-
ken of stooten.

Puluerizé, m. Ghepulueriseert.

poyure Puluerizé, Ghestampten of ghestooté
peper, Peperpoeyer.

Puluerin, m. Een sandtbusse.

vn homme Panais, Die eenen stinckendé aef-
sem heeft.

Punaisic, f. Stanc of stercken rieckendé aeffem.

Punaisic, f. Een wanlijcs of weechlucs.

Punctiō, f. Stekinghe of stipplinghe.

Punctuer vnc oraison, Een redene punctueren
of met punten of stippekens onderscheyden.

Punctuation, f. Punctuatie, Punctueringhe, on-
derscheydinghe eenigher redenen met punten.

Punir, Straffen.

Puni, m. Ghestraft.

Punisseur, m. Straffer.

Punition, f. Sraffe, Straffinghe.

vn Pupille ou mineur, Een weese.

Pupillarité, f. Den tyt diemen onder momben-

Put, m. Suyuer, Net, Reyn. (schap is.)

Pur & entier, Gheheel, Onghequetst.

* à Pur & à plein, Te vollen, Met allen rechte.

Purement, Suyuerlijc, Nettelijc, Reynlijc.

Pureté, f. Suyuerheyt, Reynicheyt, Nettelicheyt.

Pureté & innocence, Onnooselheyt, Simpelh.

Pureté & entiereté, Gantsch-heyt, Geheelh.

de la Purée de pois, Een erfsoppe.

Purée de febues, Boonsoppe.

Puter, Veretteren, Tot etier worden, of riyp wor-
den ende wbreken.

Purger, Purgeren, Reynighen, Suyueren.

* se Purger de quelque crime, Hem van ee-
nich misdaet ontschuldighen.

Purgé, m. Ghesuyuert, Gereynicht, Gepurgeert.

Purgement, m. ou Purgatiō, f. Purgatie, Pur-
geringhe, Reyninghe, Suyueringhe.

Purgation de faute, Verfoeninghe van eenich

Purgatoire, m. Het vragheuer. (misdaet.)

Purifier, Reyn maken, Reynighen, Suyueren.

Purifié, m. Ghereynicht, Ghesuyuert.

Purification, f. Reynmakinge, Reyninghe, Suy-
ueringhe.

Purpurin, voyez Pourpre.

Puillanime, c. Cleymoedich, Cleynhertich,
VVeemoedich.

Puillanimité, f. Cleymoedicheyt, Cleynhertic-
heyt, VVeemoedicheyt.

Puillanimement, Cleymoedelijc, VVeemoe-

Pustule, f. Een puyssken. (delijc.)

Pustuleux, m. Vol puysskens.

il Put, Het smilt.

Putain, f. Een hoere.

Putier, ou Putainier, m. Hoerjagher.

Putatif, m. Pere putatif, Die yemants vader
meynt te sijne.

filz Putatif, Die yemants sone meynt te sijne.

fille Putatiue, f. Dochter diemen meynt te zijn
te sijne.

Putoir, m. Een en putoor, bin souy

se Putrefier, Verryotten.

Putrefié, m. Verrot.

Putrefaction, f. Verrottinghe.

Putrefactif, m. Dat doet verrotten.

P Y

P Y M E N T, voyez Piment.

Pyramide, f. Eē viercantige timmeragie scherp
ghelijc eenen kerctoren.

Pyrenée, Tgeberchie dat Francrijc va Spaeng-
nien scheydt

VADRAGENAIRE, c. Die

veertich jaer out is.

Quadrant au soleil, m. Een son-
nenwijser.

Quadrangule, ou Quadrangu-
laire, c. vier. antich, vierhoeckich.

Quadrat, wel passen oft viercantich maken.

Quadrin ou Quadrain, m. Een voort.

Quadruple, c. viervoudich, vierdobbelt, vier-
mael, so vele.

payer le Quadruple, viermaels dobbelt betalē.
plus grad du Quadruple, viermaels so groot.

la Quadruplique du defendeur, De quadru-
pliche vanden verweerder.

Quadrupler, viervoudich maken, viermaels
meer toedoen.

Quadruple, m. viermaels meer roeghedoen.

Quadruplication, f. vermenichfuldinghe met

Quatre, voyez Quatre. (vieren.)

Qualibre, voyez Calibre.

Qualifier, Macht ende cracht gheuen, Authori-
seren, oft propijs ende bequaem maken.

Qualité, f. Qualiteyt, Hoedanich, Gestaltenisse
les Qualitez des parties, De personen vā die
teghen malcanderen dinghen.

*la Qualité du Roy, De persooen vādē Coninc
en Qualité de juge, Macht hebbende als een
rechter.

selon la Qualité du tems, Naer de ghelegent-
heyt, qualiteyt oft ghestaltenisse des tijts.

Quand? wanneer?

Quand il me souuiert, Als icker om dencke.

Quand il voudra, Alst hem ghelust en gelieft.

Quand sera-ce? wanneer salt sijn?

Quand vous aurez fait, Als oft soo haest als
ghy ghedaen sult hebben.

Quand & Quand, Met eenen, Tsamen, Tsef-

Quand & moy, Met my. (sens.)

Quant? Hoe veel?

d'icy à Quant? van nu en wanneer? Hoe lange?

Quant à ce qu'il, &c. Aengāde vā dat hy, &c.

Quant au regard de luy, n'est-ce rien, By
h. m. te ghelycken, en ist niet.

Quant à ce que tu m'escriis, van dat oft aen-
gaende van dat ghy my schryft.

Quant est de moy, Soo vele alst my aengaet.

Quant au reste, vande oft met de reste, Aen-

gaende de reste.

Quant ores elle m'en prioit, Al bade sijer my
nu om, Al waert dat sijer my nu om bade.

Quant ores tu me deurois tuert, Al soude
oft moeste ghy my dooden.

Quant estois? Hoe dicwils? Hoe menichmael?

toutes & Quantes fois, Soo dicmaels en so me-
nichmaels.

Quantefine, c. Hoe menichste, Hoe veelste.

Quantité, f. Eenen hoop, Grootte oft menichte,
selon la Quantité de, &c. Na de menichie oft
gheal van, &c.

Quaqueter, Clapperyn, Clappen, Snappē, Coutē.

Quaqueté, m. Gheclapt ende ghesnapt.

Quaquet, m. Geclap, Gesnap, Cout, Clappernijē.

Quaquerement, m. Clappinghe, Coutinghe.

Quaqueteur, m. Clapper, Couter.

Quarante, c. Veertich.

Quarantaine, f. Den tijt van veertich daghen.

Quarantē fois, Veertich mael.

Quaranteneuf, Neghenen veertich.

Quarantiesme, c. Den veertichsten.

Quaresme, ou la Quarantaine, De vasten.

Quaresme prenant, Den vastenauontdach.

vn Quarquan, Eenen halsbant oft halsketene.

Quarrié, m. Viercantich.

vn Quarrié, Eenen vierboec.

Quarrier, Vierhoeckich oft viercantich maken.

Quarreure, f. dat vierhoeckich oft viercantich is.
le Quarreau d'vne colomne, Het viercant
vanden pedestael.

Quarreau de jardins, m. Beddekens inde houē.

Quarreul, ou Pauer de quarreaux, Pauerē,
Planeyen.

Quarrefour, m. Cruystrate, Cruyswech.

* Quarreleur des souliers, Schoenen lappen.

Quarreleur de souliers, Schoenlappinghe.

Quarreleur de souliers, Schoenlapper.

Quarrelet, m. Eenen pladjs.

Quarremeaux, m. Vastelaunt.

Quarriere, f. voyez Carriere.

Quarrieres, f. Steenputten, Steencuylen.

Quarrier, m. Steenhouwer.

le Quart, Den viersten.

le Quart, Het vierendeel.

la Quarte partie, Vierendeel.

Quarte à vin, f. Eenen wynpot houdende om-

Q V E

rent eenen stoop.
 vn Quartier, Een vierendeel. *feen stad.*
 *Les Quartiers d'une ville, De wijcken van.
 les quatre Quartiers du monde, De vier
 deelen des werelts.
 vn Quartenier de ville, Een wijcmeester.
 Quarrement, Ten vieren oft viersten.
 Quasi, Presque, Bycans, Byna.
 Quasser, Breken.
 Quassé, m. Ghebroken.
 Quatorze, c. Veerthien.
 Quatorzaine, f. Den tijt van veerthien dagen.
 Quatorze fois, Veerthienmael.
 Quatorzieme, c. De veerthienste.
 Quatre, c. Vier.
 Quatre fois, Viermael.
 Quatre fois au double, Vierdobbel, Viervou-
 quatre vingts, Tachtentich. *(dich.)*
 Quatrevingt fois, Tachtentichmael.
 Quatrevingtième, c. De tachtentichste.
 Quatrevingts & dix, Tneghentich.
 les Quatretems, m. De viertijden des jaers,
 Quater tempers.
 Quatriesme, c. De vierde oft vierste.
 la Quatriesme fois, De vierste reyse.
 Quatroille, Spickelingehe.
 Quatroillez de rouge, Met root ghespickelt,
 Root ghemaybert.
 vn Quay, Een verheuen plaetse ghelijc een ghe-
 stoelie van steenen ghemaeft.
 sur le Quay, Op de hauene, Op de caeye.

Q V E

Q V E, Wat.
 je scay Que, &c. Ic weet dat, &c.
 Qu'est cela? Wat is dat?
 Qu'en est il? Wat ist dan?
 Qu'est il de faire? Wat moetmen doen? Wat
 isser te doen?
 Qu'y feroys-je? Wat sou icker doen?
 plustost Que moy, Voor my.
 me veax tu rien dite Que je m'en aille: Be-
 lieft w my wat te segghen dat ic ga?
 je ne me puis garder Que je ne te l'en-
 uoye, Ic en can my niet omhouden oft ic en
 moet u seynden.
 Que n'en vas tu? Waerom en gaet ghy niet?
 Que aucun, Dat niemant.

Q V E

Que te semble il que je soye? Wie dunck u
 dat ic ben? Waer voren siet ghy my aen?
 Quel, Wie, De welcke, Wat?
 Quel aage a il? Hoe out is hy?
 Quel qu'il soit, Hoedanich hy sy. *(sulckē soō.)*
 Quel est le pere, Tel est le filz, Sulckē vader
 de Quelle chole est il questio: waer aen lie-
 Quelle Quelle soit, Hoedanich sy zij. *(get?)*
 de Quelle diligence, Met wat neersicheyt,
 pour Quelle raison? Om wat oorsake? By
 wat redene?
 en Quelle maniere ou sorte? Hoe? In wat
 Quelque, c. Iemant. *(manieren?)*
 Quelque chose, Eenich dinc.
 Quelque gain, Eenich oft wat profijts.
 Quelque jour, Eens, Eensdaechs.
 Quelque peu, Een luttel oft weynich.
 Quelque biē peu, Eē luttelken oft weynich: kē.
 en Quelque lieu, Eyghens, Op eenighe plaetse.
 en Quelq lieu qu'il loit, Goet geue waer hy sy
 en Quelque lieu que tu voudras, Daert u
 belieft.
 Quelque fois, Somtijts, Ondertusschē, Ondertij
 Quelque tems, Eenen tijt lanc. *(len.)*
 Quelque chose que ce soit, Wat dat het sy.
 Quelques petites qu'elles fussent, Hoe cleyn
 dat sy sijn oft waren.
 estre Quelque chose, Iet groots sijn.
 Quelconque, c. Soo wie, Een yghelijc.
 Quelqu'un, m. Iemant.
 Quenouille, f. Eenen spinroc.
 filer la Quenouille, Synen spinroc afspinnen.
 Quenouille de filace, f. Gherol valsche, Een
 spinroc vol vlas oft wolle.
 Quenouille rustique, Den spinroc vande
 doip-vrouwen.
 Querelle, f. Een clachte, questie oft verschil.
 auoir Querelle à aucun, Questie teghen ye-
 mant hebben.
 Querelleux, m. Clachtich, Twislich, Kijfachtich
 Quereller, Kyuen, Twisten.
 Querir, Soecken oft halen.
 aller Querir, Ga'n halen oft soecken.
 enuoyer Querir, Doen halen.
 biē Quis, f. Vel gesocht oft bemint, voyez Quis.
 Quarquois, m. Eenen pglcooker.
 Quelle, f. Een viercante kiste oft koffer van hout.
 Y 2

Quelle,

Queste, f. Soeckinghe, Ondersoekinghe.
 se mette en Queste pour trouuer quel-
 qu'vn, Hem op den wech begheuen om yemant
 te soecken.

l'écriture de Queste, Eenē brief om te mogē bedelē.
 la Queste que fait vn juge en cognoissant
 d'vne cause, Examinatie, Ondersoec oft ver-
 neminghe die een rechter van een sake doet
 daer hy ouer staet.

Quester, Neerstelijc soecken.

Quester vn cerf, Den hert na speuren.

Quester, Vā deure tot deure, oft vā huys tot huys
 om Godts wille bidden voor eenighe arme oft
 yet dierghelycke, ofte ooc Huyssoekinghe doen.

Quester la confrairie nostre Dame, Inde
 prochie van onser lieuer Vrouwen voor andere
 om Godts wille bidden.

Questeurs, m. Aelmocesseniers.

Question, f. Questie.

il est Question de la vie, Het gaet den lijue
 il n'est pas Question de sçauoir combien,
 & c. Men en behoef oft ten is niet vā noode te
 weten hoe veel, &c.

monvoir Question, Questie, Twist maken.

debattre vne Question, Een questie slissen, oft
 debatteren.

quand il est Question du bien & de l'hon-
 neur, Alsmen sou spraken oft argueren van
 de eerbaerheyt oft roet.

* Question, La gehenne ou torture, f. Pyn-
 banc oft pyninghe.

bailler la Question, Pynighen.

Questionner aucun, Iemanden vraghen, oft
 ondersoecken.

Questionnette, f. Kraeghsken.

Questionneux, m. Questachnich, Kijfachnich.

Queu, ou Queux, m. Eenen coc.

le maistre Queu, De opper-coc.

Queue, f. Eenen steert.

la Queue de quelque chose, Het eynde oft de
 steert van eenich dinc.

* la difficulte sera à la Queue, La queue se-
 ra difficile à escorchet, Het eyndeken sal
 den last draghen.

* mener la Queue d'vne armée, Den achter-
 racht van eenich heyr hebben.

d'ouer à la Queue d'vne armée ennemye,

Van achter inde wyanden oft inden steert slaen
 oft vallen.

Queue d'aronde ou d'arondelle, en cas de
 charpenterie, Eenen bandi oft naghel van
 hout oft van yser, daer twee berders, leden oft
 balcken mede aen malcanderen ghebecht wor-
 den, die ghemeynlyc ghenoeit wort Swaluwe-
 steert oft moechsteert.

* la Queue d'vne poire & autres fructs,
 Den steel van een peere ende andere vruchten.

Queue ou Quouē, m. Ghesteert oft ghesteelt.

* Queue, Queux ou Queu à aguiler ferre
 mens, Eenen slijpsteen oft welsleen.

QVI, Vrie.

Qui que tu voudras, Vrie oft den welcken ghy
 wilt, diet v belieft.

Que ferois tu? Wat soudy doen?

Qui est cest homme là? Wat man is dat?

à Qui es tu? Wien gaet ghy aen?

à Qui en auez vous? Op wien hebdyt?

Qui plus est, Daer en bouen, Dat meer is.

Qui est la seule chose que, &c. Twelc alleen
 is dat, &c.

Qui ça, qui là, Als nu hier, als nu daer, Dā hier
 dan ghinder.

Quiconque, c. Soo wie, Een yeghelic.

Quicter, voyez Quitter.

Quiet, m. Gherust.

Quietement, Vredelijc, Gherustelijc.

Quietitude, f. Gherustheyt.

Quignon ou Quignet de pain, m. Eenen
 cānt broots.

petit Quignet, Eenen hoec oft hoecxken.

la Quille d'vne nauire, De kiele van ischip.

Quilles, m. Keghelen.

jouer aux Quilles, Keghelen, Met keghel spe-
 len.

Quillet, m. Een keghel-baen.

Quilleuilles, f. voyez Chéruis.

Quinaud, m. Een meercatte oft simme.

tu es vn laid Quinaud, Ghy sijt een leelijc ghe-
 drocht, gheveert oft Caboutermanneken.

Quine, Faire quine à quelque vn.

Quinette, f. Een crucke.

Quinquallier, m. Eenen maeldenier.

Quinquennelle, voyez Respit.

Quint, m. De vijffte.

Charles le Quint, Kaerle den vyfften.
 le Quint ou la Quinte partie, *T'vyffste deel.*
 Quint denier, Le quint, Den vyfde penninc
 vne Quintaine, Eenen staec in d'aer de vast ghe
 maect, daer eenen schilt aen gehecht is, daer de
 jonghe Edelinghen na stecken om te leeren
 metter lancie loopen.
 jouter à la Quintaine, Na sulc eenen schilt aē
 sulcken staec stecken.
 Quintefueille, f. *Vloycruyt.*
 Quintement, *Ten vyffsten.*
 Quinze, c. *Vyftien.*
 Quinze fois, *Vyftienmael.*
 Quinzième, c. *De vyftienste.*
 Quis, m. *Ghesocht.*
 bien Quis, *Wel ghesocht oft bemint.*
 tu Quiers, *Ghy soect.*
 nous Quirons, *Vy soecken.*
 que Querez vous: Nous Querōs, &c. *Wat
 soect ghy? Waer na vraecht ghy? Vy soecken
 oft vragehen naer, &c.*
 il Quiert, *Hy soect.*
 tant Quist son pere qu'il le trouua, *Hy socht
 sijn vader soo langhe tot dat hy hem vout.*
 Quise, f. *Ghesochte.*
 Quitte ou Quictter, *Quijten, Quijtschelden.*
 Quitte à aucun la dignité, *Iemanden eenighe
 officie oft digniteyt ouerlaten, ouerghenuen oft
 ouersieten.*
 Quitte le proces à la partie aduersē, *Tpro-
 ces verlorē gheuen, Tghedinge sijn partie ghe
 wonnen gheuen.*
 du souper je ren Quite, *Met het auontmael
 sult ghy ontslaen, oft schelic v quigte.*
 Quitte son droit, *Sijn recht afgaen.*
 Quitte la place, *De plaetse verlaten.*
 Quitte le serment, *Vanden eedt ontslaen oft
 ontlasten.*
 tenir Quite de quelque chose, *l'en quitter
 Van eenich dinc ontslaen, Qujten oft quigte en-
 de vry houden.*
 jouer à Quite ou à double, *Quijt oft dobbel
 spelen, Auentueren.*
 Quitte, m. *Ghequijt, Qujtghehouden.*
 Quitance, f. *Een quitantie, Qujtscheldinghe oft
 ontlastinghe.*
 Quittemēt, *Gerustelijc, Vredelijc, Vry en vranc,*

sonder lesfel.

la QVOTE partie? *Het hoe veelste deel?*
 Quoter & marquer, *Teeckenen, Aensteckenē.*
 articles Quotez, *Gheteekende artijckelen.*
 Quotidian, ou Quotidien, m. *Daghelijcx.*
 Quouē, voyez, *Queuē.*
 Quoy! *Hoe, Ba hou!*
 Quoy! qu'est cela? *Hoe oft wel, Ba, Hou, wat
 is dat? (meer.)*
 Quoy! il n'y est plus, *Hoe sus! hy en isser niet.*
 me demandes tu Quoy? *Vraechdy my hoe oft
 wat? (cost.)*
 Quoy qu'il couste, *Hoe diere dat sy, Coste dat*
 Quoy qu'il en soit, *Hoeter mede is oft niet.*
 Quoy qu'il en doive aduenir, *Comer af dat*
 à Quoy faire? *Vaer toe? (wil.)*
 à Quoy sert cela? *Vaer toe dient dat, ofsi comt
 dat te passe?*
 à Quoy tient il? *Vaer aen lieghet oft houder,*
 Quoy faire là? *Vaerom daer? (Wat lettet?)*
 Dequoy luy sert d'estre si fort? *Wat helpt hē
 sijn stercheyt?*
 * auoir biē Dequoy, *Wel hebben waermede.*
 j'ay Dequoy faire ces choses, *lc heb om dese
 dinghen te voldoen ofsi te volueren.*
 * Quoy, ou Quel, m. *Stil, voyez Coy.*

ABAISSEUR, *Afslaen, Afiree-
 ken, Afcorten.*
 Rabaisser vne personne, *Iemand
 den vernederen oft van sijnen
 staet affetten.*
 cecy luy a bien Rabaislé le caquet, *Dit heeft
 hem tclappen wat benomē oft wat doe swichtē.*
 Rabais, m. *Afslach oft verminderinghe.*
 aller au Rabais, *Afslaen, Afirecken.*
 Rabaisseur d'orgueil, m. *Een die den hoomoet
 wat doet sincken ofsi minderen. (staet.)*
 Rabaissement d'estat, m. *Verminderinghe vā
 le Rabat d'vn jeu de paumē, Het dac van eē
 caetspel.*
 Rabatjoye, *voyez apres Rabatre.*
 Rabalter, *Een ghebeer oft ghetier met slaen oft
 stooten maken, Op en neer gaen.*
 Rabans, en cas de nauires, *De trensen oft tou-
 kens met dry coordekens daer tseyl aen sijn ree-
 bouen*

bouen mede vast ghemact wort.
 Rabatte du pris, Vanden prijs aflae oft wreeke.
 Rabais, m. Afslanginge, Afreckinge, Afcoringe.
 vn Rabatjoye, Een bode van droefheyt oft vā
 quade tydinyhe.
 Rabatu, m. Afgheslaghen oft Afghetrocken.
 Rabe de Limofin, voyez Raue.
 Rabiller, Weder op maken oft vernieuwen.
 Rabiller, Hercleeden oft een habyt vermaken.
 Rabiller quelque chose proprement, Iet
 fraeykens wederom ophalen, toernstou, ofte ver
 nieuwen.
 Rabillé, m. Vercleet, oft vermaect, Vernieut.
 Rabillement, m. Vercleedinge oft vermakinge
 Rabilleur, m. Brodder oft lapper.
 Rabituer, Gewennē aidez vous de Habituier.
 Rable, m. Eenen schrabber oft rakelstoc daer
 men mede den sauel onder tealc menghelt.
 * le Rable d'vn lieure, De lenden oft rugbbeen
 van eenen hase.
 le Rable d'vn fanglier, Den herst vā een wilt
 Rabolliere, voyez Caterolle. (swijn.
 Rabot ou Rabos, m. Een schauē.
 Rabot, voyez Rable.
 Rabot, m. Schauē.
 Raboter, Schauen.
 Raboté, m. Gheschaeff. (delen.
 Raboteux, m. Oneffen, Rou oft scharp om han
 chemin Raboteux, Eenen rouwen, oneffenen
 oft quaden wech.
 racines Rabougries, Vortelen die haer natuer
 lijcke vochticheyt verlorē hebben.
 arbres Rabougries, Verslensle oft verdorde
 boomen.
 Rabrouer de petits enfans, Eē straf onder
 rechter vande joncheyt.
 Racaille, f. Drec, Slijc oft Wikeersel.
 la Racaille du peuple, Rapaille, Het ghemeyn
 ghepuffel oft schuymfel van volc.
 Raccointer, voyez Accoint.
 Raccoller, Weder omhelsen
 se Raccorder, Weder accorderē oft vereenigē.
 Raccorder ceux qui sont en discord, Ver
 eenighen die oneens sijn.
 Raccorder vn instrument, Een instrument
 herstellen.
 Raccoupler, Weder aenen hechten oft coppelē.

se Raccourir, Hem seluen weder inhalen oft
 intrecken.
 Raccourci, m. Inghetrocken, Ghecrompen.
 Raccourcissement, m. Intreckinghe, Inkrim
 pinghe.
 Raccouffrer, Hercleeden, Vermaken, Weder
 oprusten.
 Raccouffré, m. Hercleet oft vermaect.
 Raccouffreur, m. Eenen vradder oft lapper.
 Raccouffrement, m. Hercleedinghe, Verma
 kinghe, Vernieuwinghe.
 Raccouffumer, Herwennen, Weder inde ghe
 woonte brenghen.
 Race, f. Een gheslachte oft afcomste.
 faire Race, Een geslacht oft vrucht voortbren
 ghen, Gewereren.
 il tient cela de Race, Hy heeft dat van natue
 ren oft afcomsten.
 Rachais, m. Seer magher, smal, dun oft wighe
 merghelt.
 Rachalander, Sijn callanten oft coopliden we
 derom roepen.
 Rachapter, ou Rachater, ou Racheter, Wed
 erom coopen.
 se Rachapter à deliurance, Hem seluen wt
 de verdruckinghe verlossen.
 ils' est Rachepté des mains de, &c. Hy heeft
 hem seluen verlost wt de handen van, &c.
 Rachepter aucun des galeres, Lemant wt de
 slavernije vande galeyē helpen, lossen oft coopē.
 Racheter aux poix de l'or, Iet teghen rgoni op
 weghen, oft yet wtermaten dier betalen.
 Rachapt, ou Rachat, m. Wedercoopinghe.
 * Rachapt, m. Rançon, f. Ransoen.
 Rachasser, Wederom drijuen.
 Racine, f. Een wortel.
 Racine des arbres & herbes, Plantsoen oft
 plante van boomen oft cruyden.
 prendre Racine, Vortelen, Verwortelen, Vort
 el cruyghen.
 il y a prins Racine, Het isser in verwortels.
 Radicalement, Vortel en al, Totten wortel toe.
 Racinette, f. Vortelken.
 Racler, Affschrabben.
 Raclé, m. Afgheschrabt.
 Raclure, f. Schrabfel, oft Affschrabbinghe.
 Racloir, Eenen schrabber oft coolcrabber.

le Ra cloir de quoy les mesureurs rasent le
boisseau, *Den rolstoc oft stryctoc van een-
coren meter.*

Raconter, *vertellen, vertrecken, Segghen.*

Raconter vne chose de loing, *let van ver-
ren bybrengen oft verhalen.*

Raconte moy, *verhaelt my, vertelt my.*

Raconté, m. *vertelt, verhaelt.*

Raconteur, m. *vertelder.*

Racõtement, m. *vertellinghe, Segghinghe.*

Racornir, *Hert maken oft worden als been-,
verbeenen.*

Racourir, *wederom loopen.*

Racquette, *voyez Raquette.*

Rade de mer, f. *Den ouer vander zee.*

nauire qui est à la Rade, *Een schip dat op sijn
ree light.*

* Rade, c. *Rasch, Haest, Snel.*

Radement, *Rasschelyc, Haestelyc.*

Radeau, m. *Een ponte.*

Radical, m. *Humeur radicale, vochticheyt
die inde wortel is.*

Radicalement, *voyez Racine.*

Radieux, m. *Altres radieux, Glinsterende oft
schijnende sterren.*

Radoter, *Suffen, Rasen, Kindts werden.*

vieillard qui Radote, *Eenen ouden suffer.*

Radoté, m. *versuft, oft Ghesuft.*

Radotement, m. *Suffinghe.*

Radouer, *vermaken, Lappen.*

Radoubé, m. *vermaet, Ghelapt.*

Radoubement, m. *vermakinghe, lappinghe.*

Radoubeur, m. *vermaker, Brodder, Lapper.*

Radresser, *weder op rechten oft recht maken.*

* Radresser quelqu'un qui est hors de son
chemin, *lemandé weder op sijnen wech helpē*

Radressé, m. *weder op gherecht oft recht ghe-
maelt.*

Radressement, m. *weder oprichtinghe.*

Radresseur, m. *Die yet op recht en verbeter.
se Raduiser, van anderen sinne oft meyninghe.*

Raduisé, m. *Herdacht, (worden.)*

Raffermer, *wederom vast stellen.*

Rafflater, *Met smecken woordē weder a'clockē.*

Raffle, f. *La raffle d'une grappe de raisin,
Den steel van een druue.*

Rafreschir, *veruerschen, vernieuwen.*

Rafreschi, m. *vernicut, veruerscht.*

Rafreschissement, m. *veruerschinghe.*

Rafreschisseur, m. *veruerscher.*

se Ragaillardir, *weder op de been comen, vollyc
worden oft verquicken.*

Ragaillardir, m. *verquict.*

Ragaillardissement, m. *verquickinghe.*

Ragalice, f. *Calisie hout.*

Ragaz d'eau, m. *Ouervloet oft water vloet.*

Rage, c. *wonder, oft Dertelheyt, Broodtdron-
kenschap, Dulheyt, Rasernije.*

il fait Rage, *Hy doet wonder, Hy heeft veel te
beschicken.*

grande Rage de dents, *Groote tantpijn, oft ra
sende pijn inde tanden. (perlyc.*

avec Rage & fureur, *Furieuselyc, Onghetem-*

Rager, *wulps, Dertelen sassen sijn, Rasen.*

Ragement, m. *Sassemheyt, Dertelheyt, Broot-
dronckenschap. (sche.*

vn Rageux, *Een dertel, voerloos oft sassen mē-*

Raggrandir, *Groten, Meerderen, vermeerde-*

Raic, Raier, *voyez Raye. (ren,*

Rajeunir, *verjonghen, Jong werden.*

Raifort, m. *Radyjs.*

Raillir d'aucun, *Met yemanden ghecken, spot-
ten oft den spot houden.*

Raillant, *Gheckende, spottende.*

Raillerie, f. *Ghec, Spot, oft Gheckinge, Spottin-
ghe, oft Gheckernije.*

plein de Raillerie, *Ghenuchlyc, vol bootsen.*

par Raillerie, *In schimp, Spot oft joc.*

Railleur, ou Raillart, m. *Spotter.*

Raim, ou Rameau, m. *Eenen rac.*

RAIN, Ville de Bauiere, *Een stad in Beyer-
landt.*

une Raine, f. *Eenen vorst.*

Rains, ou Rainfeaux d'arbres, *Tacxkens oft
rijckens van boomen.*

Raire, *Scheeren.*

vn barbier Rait l'autre, *Den eenen schals be-
driecht den anderen.*

Ray, ou Rasé, m. *Gheschoren.*

Rais, *cerchez Retz.*

Raisin, m. *Een rofsijn.*

grappe de Raisin, *Een druue.*

Raisins de Corinthe, *Karenten. (rijpen.*

Raisins tourne, *Druuen die beghinnen te*

Raisins confiz, ou de cabas, *Rosijnen.*
 * les Raisins de liarre & semblables, *Besien*
van cycloof en dieghelijcke.
 Raison, *f. Redene.*
 homme de Raison, *Een redelijc mensche ende*
van verstande.
 Raison naturelle, *Natuerlijcke redene.*
 * Raison potrquoy? *Reden waer door oft*
waer by?
 à quelle Raison? *Waarom? Wt wat oorfsake?*
 pour Raison de, &c. *Om dat, &c.*
 pour Raison de cela il a, &c. *Daerō heeft hy.*
 pour les grandes Raisons, *Om t groot onghen-*
contre Raiton, Teghen recht en reden. (lyc.
sans Raison, Sonder reden, Te vergheefs.
 c'est Raison, *Tis recht en reden, Tis behoorlijc*
ende betamelijc.
 il a Raison, *Hy heeft recht oft ghelijc.*
 faire Raison, *Besheet doen.*
 * auoir plus de Raison & esgard de, &c.
Meer achten oft aensien de, &c.
 demander Raison, *Recht eysschen.*
 donner ou faire Raison, *Redene waerby oft*
besheet segghen.
 mettre quelqu'vn à Raison, *Iemanden bren-*
ghen tot tghene dat recht en reden is.
 mettre quelqu'vn à Raison, *Met yemanden*
beghinnen te couden.
 il trouue quatre Raisons pourquoy, &c.
Hy vint vier punten oft redenē waer door, &c
vfer de Raison, Discreet sijn, Discretie en re-
dene ghebraycken.
 Raisonnable, *c. Redelijc, Discreet. (wjs.)*
 Raisonnement, *Redelijcken, oft redelijcker*
 Raisonner, *Met sekere woorden beslyuten, Een*
sluyt-reden maken.
 Raisonné, *m. Met sekere woorden besloten.*
 Raisonnement, *m. Een seker sluytinghe met*
woorden, Een conclusie, Een beslytredene.
 Ralentir les pas, *Lancsamer oft tragher gaen.*
 Ralictet, *Se ralictet, Wtedergaen ligghen.*
 Raller, *Reutelen, den reutel inde keel hebben.*
 on Ralle de la gorge, *Men reutelt door de*
keele.
 * Raller, *Wtederkeeren.*
 Rallier, *Wteder tsamen oft by een brengen, Wte-*
der vergaderen.

* Rallier, *Vereenighen, Wtederom versoenen.*
 Rallié, *m. Vereenicht, Veracordeert.*
 Ralliement, *m. Vereenighe, Versoeninghe.*
 Rallumer, *Wteder ontsieken oft doen bernen.*
 se Rallumer, *Wteder gaen bernen.*
 Rallumé, *m. Wteder ontsieken.*
 Rallument, *m. Wtederontstekinghe.*
 Ramadou, *voez Amadou.*
 Ramadoux, *voez Rat.*
 Ramage, *m. Wvildi, dat inderacken vande boom-*
men woont oft hanteert.
 chant Ramage, *Wvilden sanc.*
 Ramaigrir, *Wteder magher worden.*
 Ramaigri, *m. Wteder magher ghe worden.*
 vn Ramais de plusieurs choses ensemble,
Een menghinghe van vele dinghen, Verga-
deringhe.
 Ramasser, *Vergaderen.*
 se Ramasser en champ de bataille, *Hem sel-*
uen in slachorden stellen.
 Ramassé, *m. Vergadert.*
 vn proces Ramassé de, &c. *Een proces ghe-*
raept ende vergadert van, &c.
 vne Rame de papier, *Eenen riem pampiers.*
 * vne Rame, *Een rieme daermen mede roeyt.*
 Ramer, *Riemen, Roeyen.*
 Ramé, *m. Gheroeyt.*
 Ramer, *m. Riemen, Roeyer.*
 * Ramer des poix, *De ertē met rjys onderfettē.*
 pois Ramcz, *Gheslofte erten die met rjys onder-*
set sijn.
 Rameau, *m. Eenen tac.*
 la feste des Rameaux, *Palmsoendach.*
 Ramée, *f. Somerloouue, Een hutte van bladeren*
ende tacken.
 estre sous la Ramée, *Int gruene oft onder de*
boomen sijn.
 Ramure, *f. Daers wol tacken is.*
 la Ramure d'vn cerf, *De ghesatte horens*
van een bert.
 Ramener, *Wtederleyden oft brenghen.*
 * Ramener à, &c. *Bedwinghen oft brenghen*
tot, &c.
 Ramener la Pile, *Den bal keeren, Wtederke-*
ren oft weder singien.
 Ramené, *m. Wteder gheleyt oft ghebracht.*
 Ramenteuoir, *Doen ghedencken, Vermanen.*
 Ramer.

Ramer, *voez Rame.*
 Ramieller, *voez Amieller.*
 Ramier, m. Coulomb ramier, *Een wilde duyue.*
 Ramignagrobis, m. *Een jocwoort om met eenen te ghecken die statelyc de grauteyt maect.*
 faire du Ramignagrobis, *Hem statich houden, Met grooter grauteyt oft hoochmoedelyc vreden.*
 Ramoindrir, *Verminderen.*
 Ramoindri, m. *Vermindert.*
 Ramoindriffement, m. *Vermindinghe.*
 Ramoindriffleur, m. *Verminderaer.*
vn Ramoison, *Eenen afghewouwen tac.*
 Ramoitir, *Veder vochlich maken.*
 Ramollir, *Versachten, Vermorwen.*
 se Ramollir, *Saecht ende morwe worden.*
 Ramolli, m. *Versacht, Vermorwet.*
 Ramon, m. *Een bessem.*
 Ramonner, *Keeren.*
 Ramonné, m. *Ghekeert.*
 Ramonnement, m. *Keeringhe.*
 Ramonneur, m. *Keerder.*
 Ramoneur de cheminée, *Schouveegher.*
 Rampar, *voez Rempar.*
 Ramper, *Cruypen, Climmen, Claueren.*
 Rampant, m. *Cruypende, Climmende, Clauerende.*
 Rampement, m. *Climminghe, Claueringhe.*
 Rampement sur le ventre, *Cruypinghe.*
 Ramponner *vn* homme, *Met eenich mensche spotten oft ghecken, Den spot met yemant houden.*
 Ramponné, m. *Begheet, Bespot.*
 Ramponne, *ou* Rampotne, f. *Spot, Ghekerne.*
 Ramu, m. *Ghetast.*
voez Ramuselé, m. *Een platneuse.*
 Rah, Picard, m. *Eenen Ram.*
 Ranci, m. *Verschimmet, Gerst, Gherstich.*
 pain Ranci, *Verschimmet broot.*
 se Rancir, *Verschimmeden, Gherst worden.*
 Rancissure, f. *Schimmel, Gherst, Ghersticheyt.*
vn Ração, m. *Eē spies met dry gaffels oft vorcke.*
 Rançon, Rançonner, *cerchez Rençon.*
 Rancœur, *ou* Rancune, f. *Heymelycken haet, Vete.*

s'enfuir à grand Randon *ou* Randonnée,
De vlucht nemen en loopen met ses voeten, Met alder macht wech loopen.
 Randonner, *Fuir de grand randon, Met alder macht de vlucht nemen.*
 Rang, m. *Orden, Rye, voez Reng.*
 de Rang, *Op een rye, oft doen na den anderen.*
 faire tout de Rang, *let doorgaens oft veruolghens doen.*
 mettre au Rang des autres, *Onder oft by dandere stellen.*
 mettre au Rang des ancicns, *Onder d'ouders rekenen oft stellen.*
 quatre Rangs, *Vier rijen, In vieren.*
 * il estoit mis sur les Rangs, *Mensprac van hem, Hy reedt op de tonghe.*
 Ranger, *In ordene stellen, Schicken.*
 se Ranger à l'opinion d'aucun, *Na yemāts wille doen.*
 se Ranger à raison, *Hem tot redene begeuen, Na redene hooren.*
une Rangée, *Een rye.*
 Rangée de gens, *Een rye volcx.*
 le Rangement d'vne armée en bataille, *De ordonnantie ende schickinghe van eē heyr in slachoordens.*
 Rangier, m. *Een wilde beeste tusschen den deyn ende den hert, maer wat grouer als den deyn, ende grooter van hoofde ende meer ghehoens als den Hert.* (gheuen.
 Ranimer, *Doen wederō leuen, Moet nemen oft*
 Ranime, m. *Ghemoet, Moet ghegheuen.*
 Raouler, *cerchez Rouler.*
 Rapacé, c. *Roofachtich.*
 Rapacité, f. *Roofachticheyt, Begheerlijcheyt om te roouen.*
une Rape, *Alderley instrument oft yser om te steken, schrabben, grauen oft snyden, Eenen eggher.* (in sijn.
 Rapé, m. *Vijn daer de ghebeele druyuen nach*
 Rapetacer, *Vermaken, Verlappen.*
 Rapetacé, m. *Vermaect, Verlapr.*
 Rapiecer, *Verlappen, Ander stuckē in schieten.*
 Rapine, f. *Roof.*
 oiseau de Rapine, *Roofvoghel.*
 Rapiner, *Roouen, Stelen.*
 Rapineux, m. *Roofachtich, Diefachtich.*

vne Rapiere, Raeplandt, landt met rapen be-
saeyt.

Rapoiel, m. Een schaers oft scheermes.

Rappeler, *V*eer oft wederom roepen.

Rappelé, m. *V*edergheroepen.

Rappel, m. *V*ederroepinghe.

Rappel, ou Rappeau de ban, Inroepinghe oft
wederroepinghe vanden ban.

Rappoincter, weder vereenighen oft in synen
eersten graet ende staet helpen oft stellen.

* Rappoincter vne aguille, Eē naelde scher-
pen, oft den punt aen een naeldē maken oft
hermaken.

Rapporter, *V*ederbrengghen.

Rapporter la victoire, De victorie van eeni-
ghe sake brengghen.

Rapporter à aucun, Iemanden yet ouer dra-
ghen, bootschappen ende seyghen.

* Rapporter quelque chose d'aucun, Van
yemanden yet ouer dragghen oft aenbrengghen,
beclagghen, beschuldighen.

Rapporté fausement, *V*alschelijc beclaecht,
aenghebrocht ende beschuldicht.

on Rapporte qu'il est l'un des trois, Mē re-
kent hem oft seyt hem te syne een van de dry.

* Rapporter vne chose contre vne autre,
Confereren, Vergelijcken, Deen teghen oft by
dander besien ende ghelijcken.

* ce champ Rapporte beaucoup, Dien
acker is seer vruchtbaer, oft gheeft veel
vruchten.

ceste vigne a Rapporté cent muids de vin,
Dien vingaert heeft hondert amen wijns ge-
dragghen oft woorts ghebracht.

* le Rapporter aux juges, Hem den rechters
ouerghenen oft stellen int seggē wāde rechters.

jem'en Rapporte à vous, Ic gheuet v lieden
ouer, Ic settet tuwer discretien.

* où se Rapportent les rayons, Daer de stra-
len recht teghen comen oft schijnen.

Rapporter & mesurer tout à son prouf-
fit, Altsynen profijte asmeten.

Rapporter, *S*yn rapport oft boodschap
doen.

* il se Rapporte à la somme, Het accordeert
oft comt met de som ouereen.

* j'eusse Rapporté mes lettres à cela, Ic

sonder mijn briuen na ghedicht, gheschreuen
oft ghestelt hebben.

* bien Rapporter vn proces, Het inbouden
van een proces claerlyc uenden Raet vertoo-
nen oft verhalen.

Rapport, m. Ouerdraghinghe oft verhaal van
ighene datmen ghesien, ghedaen, gheboort oft
verstaen heeft.

le Rapport qu'on fait d'aucun, *D*bescheet
datmen van yemanden doet.

il fait Rapport de leur embassye, Hy dede
bescheyt van hun ambassaetschap.

faulx Rapport, *V*alsche aenbrenghinghe, becla-
ghinghe oft beschuldighinghe.

* le Rapport des parties l'une à l'autre, O-
uereencominghe van partijen.

* grand Rapport de terre, *V*ruchtbaerheydt
oft woortbrenghinghe van lande.

champs de grand Rapport, *V*ruchtbare ac-
kers.

vn Rapporte-nouvelle, Rapporteur de
nouuelles, Een die nieuwe tydingen brengt.

Rapporteurs de parolles, Clappaerts, Ouer-
dragghers.

faux Rapporteur, Een valsch ouerdraggher.

Rapporteur, Herloeren.

Rapsodie, *f*. Vergaderinghe, Versaminghe.

Rapt, ou Rausillement, m. Eenen roof oft
roouinghe.

Raptaceur, ou Raprasser, voyez Repetacér.

Raquette, *V*ederomhalen.

Raquette, *f*. Een raket daermen mede kaetst.

Raquoiser, *S*til ende gherust maken.

Rare, *c*. Selden, *S*eltsaem, Dat niet veel ghesien
oft ghenonden en wort.

Rarité, *f*. Seltzaamheyt.

Raremēt, *S*eldē, Niet dicwils, oft Seltzaamijc.

Ras, m. Gheschoren.

drap d'or Ras, Onghefriseert gouden laken.

Raser, *T*eenem sel afroouwen, *R*eys en reys af
snijden.

Raser, Raire, Scheeren.

* Raser vne ville, Een stadt raseren, *D*estruere
ren oft te niet doen.

Raser vne maison, Een huys ganschelijc ver-
destrueren ende afisorgen.

Raser de fond en cyme, *D*onderste opwaerts
keeren,

R A

Rauasser en dormant, In synen slaep ra-
sen, Droomen.
Rauaudeur, m. Cleerlapper, Brodder.
Rauauderrefse, f. Cleerlappersere,
Rauder, voyez Roder. *du wopen*
Raue, f. Een radys.
Raue ronde, Een rape.
Rauiere, f. Een landt met rapen besaeyt, Raep-
landt.
Raucul, m. Relmuys, Eertmuys oft slaepmuys.
Rauine d'caue, Een water vloet oft ouerloo-
pinghe van wateren.
Rauir, Met ghewelt nemen.
Rauir vne vierge, Een maecht ontschaken oft
met ghewelt wech leyden.
*Rauir en admiration, Doen verwonderen.
Rauir, m. Met ghewelt wech gheleydt.
Rauir d'amour, Met liefde beuangen.
elle a esté Rauie, Sy is ontschaect oft wechge-
leydt gheweest.
Rauissant, m. Loup rauissant, Grijpenden-
wolf.
Rauisseur, m. Een roouer.
Rauissement, m. Roouinghe, VVechneminghe.
Rauiser, voyez Raduiser.
se Rauoir, VVeder tot sy seluen comen.
se Rauoir de maladie, Bequicken.
vn Rauoire, voyez Rauage.
Rauoler, VVederom vliegghen.
Ray, ou Rayon du soleil, m. Den strael der
sonnen.
jecter Rayons, Glinsteren, Stralen van hem
gheuen.
* les Rayes ou rayons d'une roue, De spien-
vaneen radt.
* vn Rayé pour escouler l'eau d'un chap,
Een vore in landt.
* Rayons de miel, Heunichraten.
Rayer, Rayonner, jecter des rayons, Stra-
len van hem gheuen, Glinsteren.
soleil Rayant, De blinkende oft glinsterende
Rayement, m. Glinsteringhe. *(sonne)*
* vne Raye ou ligne, Ee regel, linie oft schreue.
les Rayes qui font au long des arbres, De
strepen die te lancxinde boomen sijn.
* Raye, Vn poisson, Een roch.
Raye bouclée, Steenroch.

Rauulin tot veruugf vanpof

R E

*Rayer, Effacer, VVtschrabben, VVidoen.
Rayé, m. VVigeschrabt, VVigedaen, Doorstreept
on luy a Rayé ses gages, Men heeft hem sijn-
soldat benomen.
les Rayez, De ghecasseerde, afghedanste oft
doorstreepte.
vne Rayere, Een lange splete daer een weynich
lichts door comt.
Rayolé, voyez Riolé.
Rayon, voyez Ray.
R E
READIOVRNER, VVederom daghen.
Readopter, VVeder voor syn eyghen kint aen-
nemen.
Reagal, m. Regal.
Real,
Realement,
Reaggrauer, VVederom beswaren oft bannen,
verwatan.
Reaggrauations, f. Den lesten Pauilycken bas
oft vermaledydinghe.
Reaument & de fait, Metter daeds.
Rebailier, VVeder gheuen.
Rebailier forme, Herscheppen oft hermaken.
Rebaiser, VVederom kussen.
Rebaisoter, Dicwils weder kussen.
Rebaisser, Nederstrycken, Nederdrucken.
Rebaissez la couture, Stryct den naet neder.
Rebaislé, m. Nederghestrecken.
Rebaissement, m. Nederstryckinghe.
Reballier, VVederom keeren.
Rebannir, VVederom bannen oft inden ban-
doen.
Rebanqueter, VVederom bancketeren.
Rebaptizer, VVederom doopen, Herdoopen.
Rebaprizé, m. Herdoopt, VVederom ghedoopt.
homme Rebarbatif, m. Een strafman.
Rebardet, VVeder barderen.
Rebaster vn alne, Den esel synen sadel weder
aendoen.
Rebastir, VVederom sichten, Herbouwen.
Rebasti, m. Herbout.
Rebattre, VVederom slaen.
Rebaudir, Doen huppelen oft springhen met
woorden oft eenich spel, voyez Baudir.
Rebaudy, m. Lustich, Floecx en veerdich.
Rebec, m. Een vele, oft hackeberdt.

- se Rebecquer, Preutelen, Teghenpreutelen, Teghen spreken. (tel.
 Rebecqué, m. Teghen gheherbedt oft gheprent.
 Rebeller, Rebelleren, Wederspannich sijn.
 Rebelle, c. Rebel, Onghehoorsaem, Wederspannich.
 Rebellion, f. Rebellicheyt, Onghehoorsaemheyt, Wederspannicheyt.
 Rebender vn arc, Eenem boghe wederspannen.
 Rebenir ou Rebeniltre, Weder nijen oft reynighen.
 Rebineurs de choses conuenues en jugement, m. De wederroepen dinghen die niet recht besloten ende gheaccordeert sijn.
 Reblanchir, Weder witten, Wederom wit maken.
 Rebobeliner, De schoen herlappen. (ken.
 Rebondir, Weder botten.
 le Rebond, ou Rebondissement, d'vn esteuf, m. De wederbottinghe oft weder spronc van eenen bal.
 Rebondonner vn muij, Een wijnpype stoppē.
 Reborder, Herboorden oft wederom boorden.
 Reborner vne terre, Een lant wederom palen oft bepalen.
 Reboter, De leersē weder aendoen, Wederom
 Reboté, m. Wederom gheleersē. (leersē.
 Reboucher vn trenchant ou poincte, De snede oft punt bot maken.
 Rebouché, m. Stomp ende bot.
 * Reboucher, Weder toestoppen.
 Rebouché, m. Bot ende stomp ghemaect oft weder ghestopt.
 Rebouchement, m. Stomp, bot en plompa.
 Reboucler, Wederom ghepen. (kinghe.
 Rebouffer, Weder opblasen.
 Rebougier, Weder bewassen, Herwassen.
 Rebouler, Den bol wederom rollen oft worpen.
 Reboullir, Wederom doen sieden.
 Rebourjonner, Wederom inspruyten oft in spruyten vooribrenghen.
 les bubbles du visage Rebourjonner, De puytkens comen wederom int aensicht.
 Rebourjonnement, m. Weder inspruytinge.
 à Rebours, Verkeerdelijc, Auerechts.
 tourner au Rebours, Auerecht keeren.
 commencer à Rebours, Van achter beginnē.
 Rebouter, voyez Repousser.

Rebouter ses ennemis, Syn vyanden verdriuen.

Reboutable, c. Verworpeelijc, Verstootelijc.

Rebouté, m. Verstoeten, Verdriuen.

Reboutement, m. Versooringhe, Verdriuinge.

Reboutonner, voyez Rebourjonner.

Rebrahler, voyez Brantler.

le Rebras d'vn bonnet, Den omslach van een

collet à Rebras, Onslaende kraghe. (bonnet.

le Rebras d'vn manteau, Deschoene van eenen mantel. (slaen.

Rebrasser son bonnet, Syn bonnet om oft op

se Rebrasser jusques aux coudes, Totten elen boghe toe opstrycken.

Rebrasser, Wederom wat voorstellen, Bedriuen oft brouwen.

Rebrider, Weder toomen oft den toom aendoen.

Rebriser, Wederom breken oft kyoken.

Rebrocarder, Een wederom oft ooc beschimpē.

Rebrouiller, Weder onder een menghen, oft werren.

Rebrouiter, Weder afbijten oft afweyden.

Rebroyer, Wederom wijuen oft morselen.

Rebrunir, Wederom oft noch eens polijsten.

Rebouter, Verwerpen.

Rebouté, m. Kerworpen.

Reboutable, c. Verworpeelijc.

Rebout, m. Ververpinghe.

Rebut, m. Le rebut de, &c. Tghene dat ver-

worpen, Veracht, oft niet met allen weert is.

brebis de Rebut, Schapē die verstenen oft verworpen worden.

Rebuter, Verdriuen, Verstoeten, Vermonsteren.

Rebuté, m. Verdriuen, Verstoeten, Verghemonstert.

Rebuté, m. Een verstootelinc, oft die van andere veracht ende verstoeten is.

Rebutée, f. Verdreueue, Verlatene.

Recacher, Wederom berghen oft verberghen.

Recacher des lettres, De briuen weder sluyten oft toesluyten ende seghelen.

Recanceler, Wederom widoen, Vt wiffchen, oft Doorstrepen.

Recaner, Ruchelen, Crijffchen gelijc als eenē esel.

Recapituler, Int corte weder verhalen oft begripen alle de voorsyde dinghen.

Recapitulé, m. Int corte weder verhaelt al dat

voort

voorsijt is.

Recapitulation, f. Een verhalinge of be-
gryp der voorsijder dinghen int corte.
Recarder, Hercaerden oft wederom caerden.
Recarreler, Herlappen.
Recasser, *V*Vederom wt doen, cassenen, door stre-
pen oft breken.
Recaver, *V*Vederom wt holen oft wt grauen, ai-
dez vous de Cauer.
Receindre, *V*Veder omringhen oft omgorden.
Receler, Verhelen, Versingghen.
Recelerie seruiteur d'aucun, Iemâts knecht
onthouden oft verborgen houden.
Recelé, m. Versweghen.
Receleur, m. Verheler, Versinggher.
Receleur de larçons, Een die de dieu aëhout.
Receleresse, f. Eene die verswijcht.
Recelement, m. Verhelinge, Versingghinghe.
Recélément, Verholentlic, Secretelic, Hey-
melic.
Recégler vn cheual, Eë peert wederō cingelē.
Recent, m. Versch, Nieu.
Recentement, Nieuwelincx, Cortelincx, On-
lanx.
Recenter le linge, Tlijnmaet spoelen.
Receper vne muraille, Den muer van onder
bermaken.
Recepisse, Een quitancie.
Recepte, Receptuon, Receptacle, voyez
Receuoir.
Rechercher, Hersoecken, Neerstelic soecken.
diligente Recherche, f. Neerstighe soekinghe.
Rechercheur, m. Neerstich soecker.
Recerciller, voyez Regrediller.
Receuoir, Onfanghen.
Receuoir perte ou dommage, Schade lijdē.
Receuoir loyer, Gheloot worden.
Receuoir ce qu'on, &c. Ghenieten oft erijgen
en onfanghen igene datmen ons, &c.
Receuoir en amitie, Liefcryghen, Beghinmen
liefte hebben oft te beminnen.
Receuoir pour citoyen, Als een borger aen-
nemen.
Receuoir à la monstre, Inde monsteringhe
aennemen.
je le Recooy volontiers, Ic wach's gheerne.
Receu, m. Onfanghen, Aen ghenomen.

Receuable, c. Onfanghelic.
Receueur, m. Onfangher.
Receuers des amendes, Inhaelders oft ont-
fanghers vande gheualen breucken.
ta Recepte, Den onfsanc.
coucher en Recepte, Inden onfsanc stellen.
Reception, f. Onfanghinghe.
Receptacle, m. Een plaetse daermen sonder
sorghe is, oft daer yet in ghedaen wort.
Rechauffaude, *V*Vederom schauotieren oft
op ischaot stellen.
Rechamailier, *V*Vederom schermutsen.
Rechanger, *V*Veder veranderen.
Rechangé, m. *V*Veder verandert.
Rechangement, m. Ve. anderinghe.
Rechanter, Herlinghen.
Recharger, Herladen, *V*Veder oplegghen.
Recharger ses ennemis, Sijn vyanden weder
op een nieu aenvalen.
Recharger vne harquebuzze, Een haecbuzze
herladen.
Recharge, f. Herladinge.
faire vne Recharge sur ses ennemis, Op
een nieu sijn vyanden in valen.
Rechasser, Verdrjuen, *V*Vechdrjuen.
Rechatouiller, *V*Vederom ketelen oft kittelen.
Rechaucher, *V*Veder betreden.
Rechauffer, *V*Veder verwer mē oft heet makē.
Rechauffer vn chien, Eenen hont hirtuch ma-
ken.
se Rechauffer d'aller, *V*Verm crjgen oft wor-
den met gaen, Hem verwer men met gaen.
Rechauffé, m. *V*Veder verwer mit.
se Rechauffer, Sijn schoen oft couffens weder
aendoen oft trecken.
*Rechauffer vn arbre, Eenē boō die los gegra-
uen is wederom met aerde oft mest bedecken.
Rechaut, m. Een kaffoir.
Rechaut, Het vier datmen op de tafel set ons
despisse te verwer men.
Recheacc, f. Ghenieringe en bestinge van ee-
nich dinc onder den naem vanden Conine.
Rechef, voyez Derechef. *ry. ry.*
Recheminer, *V*Vederom gaen reysen.
Recheoir, Heruallen *V*Vederuallen.
ce mal Recherer sur moy, mē salt my wederō
mijnen, Mē sal my daer af weder de schult geuē.
Recer-

- Recherche, voyez Recherche.**
Recheuiller, Wederom steecken oft spien.
Rechine, ou Rechigné, m. Grimme, Suer,
Suer oft verrimpelt van aensichte.
Rechiner, Morren, Grimmen, Het aensicht
rimpelen oft verrecken.
en Rechinant, Algrimmende.
en Rechignard, Een greinsuert, Die suer oft
stuer van ghesichte is.
Rechoisir, Herkiesen.
Reciduer, Heruallen.
Recimeter, voyez Ciment.
Reciner, Achternoen eten.
le Reciner ou Reciné, m. Vesterbroot, Het na
noen eten.
en Recipé d'Apothicaire, Een recepte oft
briefken dat den Apteker vande meecyns
ontsanit.
Reciproque, c. Wederkeerich, Dat wederom
keert van daert comen is. (de syden.
amour Reciproque, Gelycke liefde ouer bey-
Reciproquer, Wederkeeren oft verghelden.
Reciprocation, f. Wederkeeringhe, Weder-
vergheldinghe.
Reciproquement, Van beyde syden.
àime moy Reciproquement, Hebt my ooc
oft wederom lief.
Reciter, Hermassen, Wederbewassen.
Recision de contract, f. Te niet doeninghe van
eenich contract oft voorwaerde.
Reciter, Wederom daghen.
Reciter, Vertellen, Herrecken, Verhalen.
il Recite que, &c. Hy vertelt oft verhaelt
dat, &c.
Recit, m. vertellinghe, verhalinghe.
Recitateur, m. vertelder.
Reclamer, Vierichlyc ende hertelijc aenroepen.
je te Reclame à secours, Ic roepe v vierich-
lycken ende hertelycken aen om hulpe.
Reclamer yn fauco, Eenen valc roepen ende
herroepen om op de wuyt oft luyt te doe comen.
***Reclamer, Teghen seggen oft tegensaen mer-**
ten woorden.
Reclaim, m. Een clachte gedaen aen een Ouer-
ste om hulpe, oft een aenclachte in rechte.
Reclamation, f. Teghen segginghe, Tegenroep-
pinghe.

Recliner, Booghen.

Reclorre, v weder toesluyen.

Reclouer, Hernaghelen.

Recoiffer, Herhullen, verhullen.

Reconnoitre, Herkennen, Bekennen.

Reconnoistre auoit fait quelque cas, Be-
kennen oft behyd eenich feyt gedaen te hebben.

Reconnoistre son sing, Syn handteecken her-
kennen, bekennen oft kennende worden.

Recongne, m. Bekent, Herkent.

Reconnoissant, m. Herkende, Bekennende

Reconnoissant le bien qu'on lay a fait,

Dancbaer. (renisse.

Reconnoissance, f. Herkentenisse, Beken-
aucc Reconnoissance du plaisir fait, Danc-
baerlyc, Met dancbaerheyt.

Recoigner, v wederom ineloppen oft indryuen.

en Recoign, Een hoeccken oft vertreplaetsken.

Recoler tesmoings, De oorcouden wederroep-
pen oft tsamen vergaderen.

Recolemens de tesmoings, m. v wederroep-
pinghe oft vergaderinghe der ghetughen.

Recollationner, v weder teghen malcanderes
ouer sien.

Recoller, Herlijmen.

Recolorer, Her vermen oft weder vermen.

Recombatre, v wederom vechten, bevechten,
oft bestormen.

Recomblir les fosses, De grachten weder-
vuilen.

Recommander, Recommanderen.

Recommander à Dieu, Gode beuelen.

il se Recommande fort à toy, Hy doet v
seer groeten, Hy ghebet hem seer tuwarts.

auoit vne chose pour Recommandée, Op
eenighe sake acht hebben.

je n'ay chose plus Recommandée que, &c.
Icen sie oft en hebbe niet lieuers dan, &c.

Recommandation, f. Een recommandatie
oft groetenisse.

***Recommander, ou Louer, Louen, Prijzen,**
femme grandemēt Recommandée pour

sa beauté, Een vrouwe die seer ghepresen-
wort om haer schoonheyt.

*** auoit les richesses en plus grande Reco-**
mandation que, &c. Syn goet meer esime-
ren, achten oft prijzen dan, &c.

chose Recommandable, c. Een sake die te
prijsen oft prijzens weerdich is.

Recommanderesse, f. Besteedster.

les Recommandaces, f. Lijfghesane ter eeren
van eenen dooden.

Recommencer, *V*Veder oft op een nieu beginnē
voicy à Recommencer, *D*Dits wederom op een
nien, *D*Dits wederom te doen oft te beghinnen.

ce sera tous les ans à Recommencer, *T*Tsal
alle jaer te doen oft op een nieu te beghinnē sijn.

Recommuniquer,

Recompenser, Loonen, Vergelden.

Recompenser les dommages, *D*De schade in-
staen, te goede comen, oft helpen draghen.

se Recompenser de ses pertes, *S*Synschade
verhalen oft weerhalen.

Recompenté, m. Gheloot, Vergolden.

Recompense, f. ou Recompensement, m.
Vergeldinghe, Looninghe.

Recomposer, *V*Veder dichten, oft composeren.

Recompter, Hertellen.

Recompter & rendre ce qu'on nous auoit
baillé par compte, *O*Ouertellen ende ouer oft
wederghenuen tghene dat ons ouerghetelt was.

se Reconcilier avec aucun, *H*Hem wederom
met yemant versoenen.

Reconcilier vne eglise, *E*Een kercke die ont-
heylicht was wijen oft weder reynighen.

Reconciliateur, m. Versoener.

Reconciliatrice, f. Verbidderesse, Versoeneresse.

Reconciliation, f. Versoeninghe. (deelen.)

Recondamner, *V*Veder verwijzen, oft veroor-

Reconduire, *V*Vederom wighelyden.

Reconferer, *V*Vederom confereren oft verghe-

Reconfermer, *V*Veder bevestighen. (lijken.)

Reconfesser, *V*Veder belijden.

Reconfiner, Herbannen, *V*Vederom bannen.

Reconfite, *V*Veder op een nieu confyten.

Reconfiquer, *V*Veder oft op een nieu verbeu-
ren oft verbeurt maken.

Reconforter, *V*Vertroosten.

Reconforté, m. *V*Vertroost.

Reconfort, m. *V*Vertroostinghe, Troost.

voy-la mon Reconfort que, &c. *D*Dat is alle
mijn hope ende troost dat, &c.

Renconfronter, *V*Vederom ouer een brengen.

Reconfuter, *O*Op een nieu weerlegghen.

Recongreger, *V*Vederom v ergaderen.

Recohjurer, *V*Veder tsamen spammē oft sweere.

Reconquerre, Reconquerir & Reconque-
lter, *V*Vederom wecryghen.

Reconfer, *V*Verberghen, voyez. Abconfer.

le soleil commence à Reconfer, *D*De sonne
beghint onder te gaen.

Reconlé, m. *V*Verborghen.

Reconsement, m. *V*Verberghinghe.

Reconsiderer, *V*Veder aenmercken.

Reconsigner, *H*Hersegghelen.

Reconsoler, *V*Veder oft op een nieu vertroostē.

Reconstruire, *H*Herbouwen.

Reconfultér, *V*Vederom beraden.

Recontempler, *V*Veder contemplerē, aenschou-
wen oft neerstelijc besien.

Recontester, *V*Vederom teghensegghen.

Recontrafter, *D*De voorwaerde hermaken.

Recontraindre, *V*Veder op een nieu bedwingē.

Reconuaincre, *V*Vederom verminnen.

Reconuenir, *V*Vederom accorderen.

* Reconuenir, *S*Se constituer de mādteur en
defendant, *H*Hem int verantwoorden als een
eysscher stellen.

Reconvention, f. *D*Den eyssch die doort verant-
woorden comt.

Reconuertir, *V*Vederom oft noch eens bekeerē.

Reconuier, *V*Veder te maelyt nooden.

Reconuoyer, *V*Vederom beroepen oft wryfs-

Reconuoyé, *V*Veder gheleyden. (sien.)

Reconuoyé, m. *V*Veder wighely ghedaen.

Reconuoy, m. *V*Veder tghely.

Reconuoyeur, m. *V*Veder gheleyder.

Recopier, *V*Veder copieren oft wtschryuen.

Recoquiller, *H*Herdracyen.

Recoquiner, *H*Hem op een nieu tot de rabaue-
rye beghenuen.

Recorder, ou Recordeler vne corde, *E*Een
coorde die ondraeyt is herdracyen.

se Recorder, *G*Ghedencken, Ghedachtich wesen.

je me Recorde, ou l'en suis recors, *M*My ghe-
denkt, *I*cbent ghedachtich.

Recordé, m. *G*Ghedachtich gheweest.

vn Records, *E*Een oorconde oft ghetuyghe.

Recordation, f. *G*Ghedencinghe.

Recorriger, *V*Vederom beteren oft verbeterē.

Records, m. *T*Tot ghetuyghen gheroeppen.

sans Records, Sonder ghetuyghen.
 Recoucher, Herligghen, *V*eder ligghen.
 apres m'estre Recouche, *N*a dat ic weder gaē
 ligghen was.
 Recoudre, *H*ernaeyen.
 Recoufu, *m*. *H*ernaeyt.
 Recoufure, *f*. *H*ernaeyinghe.
 Recouler, *V*ederom vloeden.
 Recoulouret, *V*er verwen, *H*er verwen.
 Recouper, *H*ersnyden, oft weder afhouden.
 Recouper, *f*. *A*fsnijtsel, *A*fsortfel.
 Recoupler, *V*ederom koppelen.
 Recourber, *O*mbooghen, *C*rommen.
 Recourbé, *m*. *O*mghebooght, *G*hecromt.
 Recourir, *V*ederom loopen.
 * Recourir quelque chose, *I*et lichtelijc oft
 metter haest doorloopen, oerloopen en oerfijē.
 * on ne sçait à qui Recourir pour en auoir
 raison, *M*en weet niet met wat recht datmēt
 aengaen wilt.
 * Recourir ou auoir son Recours à, &c.
*S*ijn toevlucht nemen oft hebben aen, &c.
 Recourse, *f*. *V*ederloopinghe, oft Toevlucht.
 Recouronner, *N*och eens croonen.
 Recourroucer, *w*eder vergrammē en verstoou-
 Recoufu, *v*oyez Recoudre. (ren.
 Recourrer, *V*erhalen, *V*ercryghen oft wederom
 cryghen.
 Recourrer santé, *V*eder ghesont worden.
 Recourrer son bien, *T*ijne verhalen.
 Recourrer la perte, *D*e schade verhalen.
 Recourable, *c*. *V*ercryghelijc.
 Recouré, *m*. *V*ercryghen, oft weder gecregen.
 Recourrement, *m*. ou Recourance, *f*. *V*er
 cryghinghe.
 Recourir, *H*erdecken, *V*ederdecken.
 Recoy, estre à Recoy, *S*til ende gherust sijn.
 se tenir à Recoy, *H*em stil ende gherust houden.
 Recracher, *V*ederom spouwen.
 Recrant, *v*oyez Recrant.
 Recreant, *R*ecreu, *m*. *V*ermoeyt, *D*ie den ar-
 beyt niet meer verdragen en can.
 Recreant, *B*loo, oft slap van ghemoede.
 Recreance ou lascheté de courage, *f*. *F*lau-
 wicheyt oft slappicheyt van ghemoede.
 Recréer, *V*ermaken, *V*erlustighen.
 se Créer, *H*em verheughen.

cela Recrée l'esprit, *D*at verheucht oft ver-
 blijt den gheest.
 Recrée, *m*. *V*erheucht, *V*erlusticht.
 Recreance, *f*. *D*e possessie oft ghenietinghe van
 eenich dinc door toelatinghe vanden Coninc.
 Recreation, *f*. *R*ecreatie, *V*ermakinghe.
 prendre Recreation, *H*em vermaken.
 Recreatif, *m*. *V*ermakelijc, *G*henuechlijc.
 Recreatiement, *V*ermakelijcken, *G*henuech-
 lijcken.
 Recrespir vne mutaille, *E*enē muer herplec-
 ken, wederom strycken oft besetten.
 Recreu, *m*. *L*af, *M*oe de, *M*at, *V*ermoeyt.
 Recreuer, *V*ederom bersten.
 Recreuser, *V*ederom wtgraven oft wtholen.
 Recribler, *H*ersiften.
 Recrier, *H*eroepen, *V*ederroepen.
 Recroiser, *V*ederom cruyt wjstlegghen.
 Recroistre, *V*ederom wassen.
 ceste herbe Recroist, *D*at cruyt comt weder op
 Recroquillé, ou Recroqueuillé, *m*. *V*er-
 crooht, *I*n een ghe wronghen oft ghedraeyt.
 cornes Recroquillées, ou Recroqueuillées
*O*mghecroonde, *G*hekronckelde oft ghedraeyde
 Recrotter, *V*ederom becladden, (hoornen.
 Recte, *f*. *L*ors ne tiendrons pas la promet-
 se ne la recte, *A*ls dan en souden wy de belof-
 te noch het recht woort niet houden.
 Recteur, *m*. *R*ectoor, *R*egent.
 Recueillir, *V*ersamelen, *V*ergaderen, *V*eder by
 een rapen.
 * doucement Recueillir aucun, *I*emanden
 vrientlijcken onthalen oft tracteren.
 * Recueillir le fruit, *T*fruyt lesen oft pluckē.
 Recueillir les propos d'aucun, *O*p yemandis
 woorden acht nemen ende die int herte printen.
 Recueilli, *m*. *V*ergadert, *V*ersamelt.
 Recueil, *m*. *V*ersaminghe, *V*ergaderinghe.
 Recueil, *m*. *O*nthalinghe, *T*racteringhe.
 faire Recueil d'injures, *V*eel quade lasteringe
 ende schimpighe woordengheuen.
 Recuire, *H*ercoken, *H*erbacken.
 Recuiēt, *m*. *H*ercooht, *H*erbacken.
 Reculer, *s*e Reculer, *A*chterwaerts gaen.
 faire Reculer, *A*chterwaerts oft wederom doen
 gaen oft keeren.
 tu t'es trop Reculé d'icy, *G*hy sijt te verre-

R E

Van hier ghegaen.
 vn peu plus Reculé, ou plus loingtain de
 la mer, *Vat. verder oft voordr vader zee.*
 estre Reculé de son honneur, *Van sijne staet
 oft eere gheset sijn.*
 *Reculer quelque affaire, *Eenich dinc achter
 houden, Verlenghen oft mistellen.*
 choses Reculées, *Dinghen die versteken oft
 verborghen sijn.*
 auoir Reculée, *Achterwaerts gaen oft ver-
 trec hebben.*
 Reculement, m. *Achterwaerts deysinghe, Af-
 wijkinghe.*
 Reculement & refus qu'on fait de faire
 quelque chose, *Veygheringhe, Onisegginge.*
 à Reculons, En reculant, *Achterwaerts.*
 aller à Reculons, *Achterwaerts gaen.*
 Recuperer, *Vvederom cryghen.*
 Recuperation, f. *Vvederom cryghinghe.*
 Recurer, *Vveder ghesont oft suyuer maken.*
 Recuser, *Vveygheren, Onisegghen.*
 je le Recuse, *ic en begheert niet.*
 Recusé, m. *Ghen eyghert.*
 Recusation, f. *Vveygheringhe.*
 Reculation de Conseillers, *Vveerlegghinge
 van Raetsbeeren.*
 Redaigner, *Vvederom weerdich achten.*
 Redanser, *Vvederom oft op een nieu dansen.*
 Redarder, *Den pyl weder worpen oft schieten.*
 Redarguer, *Berispen.*
 Redargué, m. *Berispis.*
 Redarguation, ou Redargution, f. *Beris-
 pinghe.*
 Redater ses lettres, *Den datum vande brie-
 uen veranderen.*
 Reddition, f. *Vvederghewinghe.*
 Redebatre, *De redenen van eenich verschil o-
 uerlegghen, Daer van spreken ende arguereu.*
 Redeuable, c. *Die schuldich is.*
 demeurur Redeuable, *Schuldich bliuen, Bor-
 Redebuance, f. Een reste oft schult. (ghen.*
 Redebuoir, *Vvederom schuldich sijn.*
 Redecramer, *Hem wederom oeffenen inde wt-
 sprake van redenen.*
 Redeclearer, *Vvederom verclaren.*
 Redecliner, *Vvederom afgaen.*
 Redecorer, *Vveder vercierren.*

R E

Rededier, *Vvederom reynighen, Heylighen oft
 wigen.*
 Rededuire, *Vveder int langhe verhalen.*
 Redeleguer, *Vvederom bevelen ende wech
 seynden.*
 Redeliberer, *Vveder oft op een nieu beraden.*
 Redelirer, *Vveder ouerleueren.*
 Redemander, *Her vraghen, oft Vvederom be-
 gheeren oft eysschen.*
 Redemanger, *Vveder af eten. (ben.*
 Redemanger, *vvederom jeucken oft jecuset heb*
 Redemener, *Opeen nieu tieren, Vvederom
 ghetier maken.*
 Redemeurer, ou Redemourer, *Vvederom ver-
 toeuen, bliuen oft woonen.*
 Redemolir, *Vvederom af breken.*
 Redemption, f. *Verloosinghe.*
 Redempteur, m. *Verlosser.*
 Redenoncer, *Vvederom bootschappen.*
 Redescendre, *Vveder afclimmen.*
 Redesfermer, *Vveder onisluycen oft opdoen.*
 Redesfier, *Vveder beroepen oft wteyssen.*
 Redesfuer, *Vveder ontbyggen.*
 Redeualler en bas, *Vveder neerwaerts rollen,
 oft afaten, Afwentelen.*
 Redeuair sage, *Vvederom wijs worden.*
 Redeuair en vie, *Vvederom leuendich wordē.*
 Redeuair, *Vvederom opwinden.*
 Redeuoir, *Vvederom schuldich sijn.*
 Redhibition, f. *Vvederom gheuinghe.*
 action Redhibitoire, *Een aenprake in rechte
 waer mede den vercooper bedwonghen wort
 weder te nemen ghene dat hy vercocht heeft.*
 Rediffamer, *Iemants eere weder benemen.*
 Redifier, *Herbouwen, Hertimmeren.*
 Rediger, *Bedwonghen ghene dat sijns selfs is.*
 il m'a Redigé à, &c. *Hy heeft my bedwongen
 oft ghebracht tot, &c.*
 Rediger, *Vvergaderē, Versamelt dat verstroyt is.*
 il l'a Redigé tout en vn lre, *Hy beuet al
 ghesfelt, Versamelt, en vergadert in eenē boec.*
 *Rediger en la main ce qui en auoit esté
 soustrait, *Vvederom in sijn macht nemen
 ghene dat hem ontnomen was.*
 Rediger vne armée par bandes, *Een heyr in
 orden stellen.*
 Rediger par escrit, *By gheschifte stellen.*

- il est Redigé par escrit, *Het is gheschreuen of in gheschriete ghestelt.*
- Rediger à neant, *Tot niete brenghen.*
- Redigerer, *Wederom verdouwen ofi vertereē.*
- Redimer, *Verlossen.*
- Redimé, m. *Verloft.*
- Redempteur, m. *Verlosser.*
- Redemption, f. *Verlofinghe.*
- Redire, *Hersegghen, Teghensegghen.*
- Redire souuent vne mesme chose, *Een sake dicwils verhalen ofi vermanen.*
- tant Redire? *Moet ic dat soo dicwils hooren?*
- il n'y a que Redire, *Daer en is niet op te seggen ofi te berispen.*
- * Redire à quelqu'vn de quelque chose, *Te manden afsegghen ofi plat af weygheren.*
- Redicte, f. *Hersegginghe, Wedersegginghe.*
- ce n'est que Redicte, *Tis altyts iselue, Tū al eenen sanc.*
- Redifiner, *Wederom tsoenens eten.*
- Redonder, *Ouer vloeyen.*
- ma douleur Redondera sur toy, *Mijn droefheyt sal op v vallen, comen ofi eynden.*
- Redonner, *Wedergeueuen.*
- Redonné, m. *Wedergeheueuen.*
- Redonter, *Op een nieu ofi wederom temmen.*
- Redorer, *Wederom ofi her vergulden.*
- Redormir, *Wederom slapen ofi in slape vallen.*
- Redormi, m. *Weder in slape ghevallen.*
- Redormissement, m. *Herlappinghe.*
- Redoubler, *Dobbelen.*
- Redoubler la force, *Verstercken.*
- Redoubler la joye, *De blijfchap vermeerderē.*
- Redoublé, m. *Ghedobbeleert.*
- Redoublement, m. *Dobbelinghe.*
- Redouter, *Seer vreesen, Seer berueest sijn.*
- estre Redouté, m. *Gheert ende ontsien sijn.*
- Redouté de tout le monde, *Van al de werelt ontsien, Gheueest.*
- Redoutable, c. *Dat te vreesen ende tontsien is, Vreeselijc.*
- Redresser, *Weder oprichten.*
- Redresser vne chose tortue, *Tet croms rechtē ofi recht maken.*
- Redresser vn affligé, *Eenen bedruften vertroosten ofi moet gheuen.*
- Reduire, *Wederom brenghen.*
- Reduire à neant, *Te niere doen ofi brenghen.*
- Reduire en poudre, *Puluerizeren, Tot poeder ofi stof maken ofi stampen.*
- Reduire à sa memoire, *Tet weder bedencken ofi ghedachtich worden.*
- * Reduire vn enfant gaste, *Een bedornen kind bekeeren ende omsetten.*
- * Reduire les loix à l'equalité, *De wet int ghelijc stellen.*
- Reduict, m. *Een secreet ofi secreete plaerse.*
- Reduict à poureté, *Tot armoede ghebrocht.*
- Reduction, f. *Toebrenghinghe.*
- Reel, m. *Prendre les oiseaux de riuere par nuict au feu, à la cloche, & au reel ou couuertoir, De reuer voghelen vanghen by nachte met het vier, met de clocke ende gheluyt, ofi met het deefel.*
- Reer, *Schreyen ofi roepen als een hert, hinde ofi das, affse hirtich sijn.*
- Reement, m. *Roepinghe als een hert.*
- Refaconner, *Een ander fasoen gheuen, Op een ander fasoen maken.*
- Refallir, *Wederom missen ofi falen.*
- Refaire, *Herdoen, Hermaken.*
- se Refaire, *Weder bequicken ende tot hem seluen comen.*
- Refection, f. *Voetsel.*
- Refarder, *Op een nieu blancketten.*
- Refascher, *Wederom verdriet aendoen.*
- Refoucher, *Hermacyen.*
- Refectiou, f. *Voetsel.*
- prendre sa Refectiou, *Sijn voetsel nemen, (Een.*
- Refendre, *Weder dieuen.*
- Referer, *Vertellen, Segghen.*
- Referer à aucun, *Tot yemanden ghedragen, In yemants handen stellen.*
- Referer action de graces, *Bedanken.*
- Referir, ou Refrapper, *Weder slaen.*
- Refermer, *Wederom sluyten.*
- Referer, *Wederom bejseren ofi in yfer beslāen.*
- Referer vn cheual, *Een peert wederom beslāē*
- Refesser, *Weder op de billen slaen.*
- Refester, *Weder ofi op een nieu vieren.*
- Refestier, ou Refestoyer aucun, *Iemanden weder goede chiere aendoen.*
- Reficher, *v wederom aenbechten.*
- Refier, *Weder borghen ofi betrouwen.*

Refiger, *Weder isamen rinnen of verstyuen.*

Refigurer, *Een ander forme of ghestaltenis gheuen.*

Refiler, *Herspinnen.*

Reflairer, *Wederom riecken.*

Reflater, *Weder vleyen of pluymstrycken.*

Reffechir, *Herbuighen, Hercrommen of wederom crommen.*

Reffleurir, ou Refflorir, *Wederom bloeyen.*

Refleuter, *Weder fluyten.*

Refloter, *weder of wederom vloeyen.*

Reflot, *m. Wederom vloeyinghe.*

Refociller, *Vermaken, Bakeren, Wederom coesteren.*

Refomenter, *wederom veruermen of slouen.*

Refonder les despens, *De onkosten betalen of verschieten.*

Renfondre, *Herghieten, Hersmelten.*

Reforgor, *Hersmeden.*

Reforgé, *m. Hersmeet.*

Reforgement, *m. Hersmedinghe.*

Reformer, *Veranderen, Een ander ghestaltenis gheuen.*

Reformer, *Hermaken, Herstellen, In beter ordinantie stellen.*

Reformer la justice, *Betere wethouders instellē.*

Reformé, *m. Verandert, Hermaelt.*

Reformation, *f. Hermakinghe, Herstellinghe, Veranderinghe.*

Reformations, *Reformatien in rechte.*

Reformateur, *m. Een die yet vermaelt.*

Réfort, *m. Peper wortel of Radys.*

Refouetter, *Weder gheesselen.*

Refouiller, *Neerstelyc hersoecken.*

Refouir, *weder grauen.*

Refouler aux pieds, *wederom met of onder de voeten treden.*

* Refouler, *Plomp ende bot maken.*

se Refouler, *Bot ende plomp vāsnede wordē.*

Refoulé, *m. Plomp ende bot.*

Refoulement, *m. Botmakinghe.*

Refourbir, *Herschueren, weder polijstieren.*

Refournir, *Weder of op een nieu gherieuen of stofferen.*

Refouiter, *weder of Her voeyeren.*

Refouroyer, *Weder dolen.*

Refrain, *m. Een refereyn of ghedichte.*

Refraindre, *voyez Refreindre.*

Refranchir le faut, *Wederom ouerspringhen.*

Refrapper, *Weder slaen.*

Restappé, *m. Weder gheslaghen.*

Restappement, *m. Weder slavinghe.*

Refreindre, *Toomen.*

se Refreindre, *Hem seluen temmen, Bedwingē ende matighen.*

Refreindre son ire, *Syn gramschap inhouden of bedwinghen.*

Refrener, *Met den toom ophouden, Bedwinghē, In bedwanc houden.*

Refréquenter, *Weder of op een nieu hanterē.*

Refreichir, *wederom vernieuwen, Veruerschē.*

Refreichir la memoire, *De memorie vernuerschen of vermaken.*

Refreter vn nauire, *Een schip weder calfaten.*

Refricasser, *wederom of op een nieu fryten.*

Refrigerer, *Vercoelen.*

Refrigeré, *m. Vercoelt.*

Refrigeration, *f. Vercoelinghe.*

Refrigeratif, *m. Vercoelende, Dat vercoelt of de cracht heeft van te vercoelen.*

Refriquer, *Een gewesen sake weder opworpe.*

Refrirre, *Wederom of noch eens fryten, Herfryten.*

Retriser, *wederom friseren.*

Retrisonner, *wederom of op een nieu schudden ende beuen van vreesē of van coude.*

Refrroidir, *Vercoelen, verslaen, Cout worden.*

Refrroidir les estudes de quelqu'vn, *Iemāts leeringhe verachten, beletten of doen ver-*

se Refroidir fort, *Yskout worden. (slauwen.*

le combat se Refroidist, *Densrijt verflaut, cesseert ende hout op.*

Refrroidi, *m. Vercoelt, vercoelt, Verstijft.*

tout est Refroidi, *Mē weet daer vā niet meer te segghen, Dat is al out ende verstoruen.*

Refrroidissement, *m. Vercoelinghe, vercoedinghe.*

Refrroidisser, *weder blusen. (ghe-*

se Refrongner, *Ti'voorhoofst rimpelen of uertrecken.*

visage Refrongné, *m. Verrimpelt aensicht.*

Refrongnement, *m. Rimpelinghe.*

Reftrotter, *Hertrauwen, Herwiguen.*

le Refu frappé, *Rons. De vlucht nemende gheslaghen.*

Refuge, *m. Toe vlucht. (prena-*

prendre son Refuge à, &c. Syn toe vlucht nemen of vlieden toi, &c.
 Refuir, *V*Vederom vlien, Schoumen.
 Refuyant le labour, Schouwende of vlieden-
 de den arbeydt.
 Refumer, *V*Vederom mestē, of op eē nieu roockē
 Refuser, *V*Veygheren, Ontseghen.
 Refuser tout à plat, Plat affegghen of wey-
 gheren.
 Refuser obeissance, Onghehoorsaem sijn.
 Refusē, m. Gheweyghert, Ontseyt.
 estre Refusē, Gheweyghert of afgheslagen sijn.
 Refuz, m. *V*Veygheringhe, Ontseghinghe.
 faire Refuz, *V*Veygheren, *V*Veygheringhe doen.
 * Refuz, *V*Vischot.
 Refuz qu'on fait d'aucun, Verstooringhe,
 Verachinghe.
 brebis de Refuz, Verstecken of verworpen-
 schapen.
 Refuter, Teghensegghen en ver worpen, Verstoo-
 ten, Verachten, *V*Veerlegghen.
 Refuté, m. *V*Veerleyt, Verworpen, Veracht.
 Refutation, f. *V*Veerlegghinghe, Verworpinghe,
 Verachinghe.
 Regager, *V*Vederom wedden.
 Regagner, *V*Vederom op een nieu winnen.
 se Regaillardir, Hem wederom verblijden.
 Regain, m. Een winste op een nieu, of Thoy dat
 laet ghemaeyt is, Na-weyde, Toemate. (is.
 Regal, m. Coninlyc, Conincx, Dat des Conincx
 Regalēment, Coninlycken, Alse een Coninc.
 le droit de Regale, Het Coninlycke rechts.
 Regaller, Hererauwen.
 Regarder, Aensien, Aenmercken, Aenschouwē.
 Regarder de pres, Van bijs besien.
 * cercher & regarder le moyen de, &c. De
 middel of maniere soeckē en bedenckē om, &c.
 Regarder à, &c. Acht nemen of ghemere heb-
 ben op, &c.
 * Regarder à l'année qui vient, Voor het toe-
 comende jaer besorghen. (et c.
 Regarde que tu, &c. Siet of maect dat ghy,
 * se Regarder & glorifier, Hem verhoover-
 dighen, Veel van hem seluen houden.
 Regard, m. ou Regardure, f. Aenschouwinghe
 of ghesichte.
 vn ferme Regard, Een vast ghesichte.

vn Regard amiable, Een minntlic ghaet.
 ayant Regard à, &c. Achtnemende of gemere
 hebbende op, &c.
 * au Regard du tems, Na den tijt, Ghemerē
 den tijt.
 au Regard de moy, Aengaende van my, Soo
 veel alst my aengaet.
 cela n'est rien au Regard de, &c. Dat en-
 heeft niet te bedieden by tghere dat, &c.
 tant pour le Regard du voyage, que pour,
 &c. Soo wel om het reysen, als om, &c.
 Regardeur, m. Aensfiender, Besfiender.
 Regardement, m. Aensfieninghe, Aenschou-
 winghe.
 Regardure basse, f. Een nedergheslaghen-
 ghesicht.
 Regardure de trauers, Lonckinge, Aensfienin-
 ghe van ter sijden.
 Regarnit, *V*Vederom stofferen of voorzien.
 Regalter, *V*Vederom bederuen.
 Regectō de moufches, m. Eenē swerm bien.
 Regemer, *V*Veder of op een nieu pyninghen.
 Regeler, *V*Vederom vriesen.
 il Regele, Het vriest weder op een nieu.
 Regenerer, Herboren of wedergeboren werdē.
 Regenerē, m. Herboren, *V*Vedergheboren.
 Regeneration, f. *V*Vedergheboorte.
 Regent, m. Een regeerder of schoolmeester.
 Regente, f. Regente, Regeersiere.
 Regence, f. Regeringhe.
 Regenter, Gouverneren, Rezeren.
 Regercer, *V*Vederom elieuen.
 Regermier, *V*Vederom wispuyten.
 Regetter, voyez Rejecter.
 Regetton de moufches, Eenē swerm van
 bien.
 Regimber, Van achter wilsaen.
 Regimbeur, m. *V*Vilsaeder, Die achter wilsaet.
 Regimbement, m. *V*Vilsaninghe van achter.
 Regime, m. Regeringhe.
 Regime de viure, Eenē reghel, mode of ma-
 niere van leuen.
 Regiment de gens de guerre, m. Een regi-
 ment crycfs nechten.
 Region, f. Een lantschap.
 Region deserte ou inhabitée, Een woest en-
 de onbewoont lantschap, *V*Voesijne.

Regir, *Regeren, Gouverneren.*
 Regi, *m. Gheregeert.*
 Registre, *m. Een register.*
 Registre & papier journal, *Den journal, of daghelijcken handsboec.*
 le Registre au net, *La grosse, Tgemeyn register of stadboec.*
 faire Registre de ce qui a esté fait, *Boec houden of in schrifte ende register stellen al datter ghedaen is.*
 Regliser, *Veder wifliberen.*
 Reglaser, *Veder bevriesen of ijs worden.*
 Regluer, *Verlijmen, Herlijmen.*
 Regnard, *m. Eenen vos.*
 Regnarde, *f. Twijfken van eenen vos.*
 Regnardeau, *m. Vosken.*
 à Regnard, regnard & demy, *Loos tegen loos.*
 faire la Regnardiere, *Eemghelooſheyt bedrijuen om yemant te bedrieghen.*
 *jecter Regnardons, *Regnarder, Braecken, spouwen, Ouerghenen.*
 Regner, *Regneren, Domineren.*
 Regné, *m. Gheregneert.*
 Regne, *m. Een rycke.*
 sous le Regne de, &c. *Onder rijkke, Ghewelt of dominatie van, &c.*
 Regorger, *VVispouwen, Ouerghenen, Braeckē.*
 Regorgé, *m. VVighespoſghen, Ouerghen.*
 Regorgement, *m. VVispouwinge, Ouergeuinge.*
 Regourmer vn cheual, *Een peert r'kynſer meder aendoen.*
 Regouster, *VVeder proeuen of smaken.*
 Regracier, *Bedancken.*
 Regraiffer, *VVeder vetten, mesten of vet makē.*
 Regrater quelque vieille chose, *Eenich oud dinc ophalen, opcaerden ende vernieuwen.*
 Regraté, *m. VVeder opghelaet ende vernieut.*
 Regratié, *ou Regrateur, m. Een die oude dinghen ophaelt, opboest ende vernieut.*
 Regratiere, *f. Eene die weder yet ophaelt ende vernieut.*
 Regratement de vieilles choses, *m. Ophalinghe, Opboetsinghe of opstryckinghe vā oude dinghen.*
 Regratier, *Bedancken.*
 Regratié, *m. Bedanck.*
 Regrauer, *VVeder insnijden, of graueren.*
 Regrauir, *VVederom clinnen of clauerē.*

Regrediller les cheucux, *Thaer weder doencrollen of frizeren.*
 perruque Regredillée, *Ghecrolt hayr.*
 Regretter, *Beclagen, Of erghens om wenschen of groot verlanghen hebben.*
 Regretter son pais, *Syn vaderlandt beclagen of wenschen daer te sijn.*
 ceste chose est Regrutée, *Ac die sake is groot verlanghen.*
 Regret, *m. Leetwesen, Berou.*
 à Regret, *Noode, Teghen sijnen danc en wil, Onwiltichlyc, Ongebeerne.*
 je n'ay point de Regret, *Ten is my niet lees.*
 Regretable, *c. Beclaechlyc.*
 Regriller, *Herroosten, VVeder oosten.*
 Regriller, *VVeder wifliberen.*
 Regrimper, *VVeder oetnyten of clauerē.*
 Regripper, *VVeder metten clauen grijpen.*
 Reguerdonner, *VVeder loonen.*
 Reguerir, *VVeder ghenesen of ghesont worden of maken.*
 Regnetter, *VVederom waken.*
 Regulier, *m. Een reghelē.*
 Rehabilitier, *VVederom op een nieu opmaken, Vernieuwen.*
 Rehabiter, *VVederom woonen.*
 Rehabituer, *VVeder ghewennen of inde ghewoonte brenghen.*
 Rehacher, *Her cappen.*
 Rehair, *VVeder of op een nieu haten.*
 Rehaiter, *Verheughen of weder moet ende couragie gheuen.*
 Rehaler, *VVeder opijsen.*
 Rehanter, *VVeder op een nieu hanteren.*
 Reharterel, *VVeder quellen.*
 Reharter, *VVeder hissē als men de honden doet.*
 Rcharier, *VVeder quellen.*
 Rehasarder, *VVeder auontneren.*
 Rehasster, *Op een nieu haesten.*
 Rehaucer, *Op slaen, Verdieren.*
 Rehauser, *VVeder verhoogen of ophressen.*
 Rehennir, *VVederom briesſchen als een peert.*
 Rehetter, *weder egghen, Her egghen.*
 Reheurter, *wederom stronckelen of slooten.*
 Rehocher, *VVederom beweghen, wagghelen of doen daueren.*
 Rehounir, *weder onteeren of beschamen.*

Rehouer, *Herspitzen, w eder spazen*
 Rehoué, m. *Herspit.*
 Rehouement, m. *Herspittinghe.*
 Rehoufer, *De leerfen weder aentrecken.*
 Rehouffer, *weder weeghen oft decken.*
 Rehucher, *weder roepen.*
 Rehumer, *Hersfuypen.*
 Rehurter, *voyez Heurter.*
 Rejallir, *wederom botten oft springhen.*
 Rejamber, *voyez Regimber.*
 Rejaper, *Veder baffen.*
 Rejarter, *Hercliezen.*
 Rejaser, *weder beufelen oft clappen.*
 Rejauger,
 Rejaunir, *Veder gheelen oft gheel maken.*
 Rejecter, *Verworpen, Verachten, Mispryfen.*
 Rejecter la femme, *Sijn huysvrouwe ver-
 shooten.*
 * Rejecter vn affaire au mois de Mars, *Ee-
 nich iwerct tot in Meerte wistellen.*
 * Rejecter la pile, *Den bal wederom slaen oft
 worpen.*
 Rejecté, m. *Verworpen, Vershooten.*
 Rejectement, ou Reject, m. *Verworpinghe,
 Vershootinghe.*
 vn Rejcton, *Een wtspruytende oft wtboten-
 de scheut vanden wyngaert.*
 Rejection de mouches, *Eenen swerm bien.*
 Reigle, *Een regel oft linie.*
 Reigle de viure, *Regel oft maniere van leuen,
 sans Reigle, Ongheschiedelijc, Sonder mate.*
 Reigler, *Reghele door trecken.*
 Reigle de rouge, *Een roode linie oft trec.*
 * Reigler les choses, *Een ordinantie oft regel
 op alle dinc stellen.*
 Reigler sa vie selon raison, *Sijn leuen na de
 redelijcheyt regeren.*
 Reigler les parties, *De personen vande par-
 tyen in rechte ordentlicke stellen.*
 Reiglé, m. *Ghereghel.*
 republique Reiglée par, &c. *Een ghemeynte
 die gheregeert wort van, &c.*
 Reiglement, m. *Reguleringhe oft schickinghe.*
 * Reiglement, m. ou Reiglure, f. *Reghelinge.*
 Reiglement, ou Regulierement, *Na den
 lmael oft ghemeyne leere.*
 Reimportuner, *Vederom quellen oft moeje-*

lijc sijn.
 Reimposer, *Veder instellen.*
 Reimprimer, *Vederom drucken.*
 Reimproperer, *Veder veruytten oft blameren.*
 Reimputer, *Veder wijten oft opryghen.*
 le Rem, m. *De niere.*
 Reinciser, *Veder in sijden oft inten.*
 Reinciter, *wederom verwecken.*
 Reincliner, *wederom bucken oft neyghen.*
 Reindre, *wederom in leyden oft wys maken.*
 Reine, ou Roync, f. *Coninghinne.*
 la Reine d'vne bride, *Den teugel aen den too,
 Den riem aen tegebit.*
 Reinfector, *wederom besmetten oft ontweynigen.*
 Reinforme, *wederom informatie nemen ende
 onderfoecken.*
 Reingerer, *weder onderwinden.*
 Reinhumer, *weder begrauen.*
 Reinjurier, *weder injureren.*
 Reinnouer, *Vernieuwen, Opeen nieu maken.*
 les Reins, m. *De lendenen.*
 Reinsfer, *Spulen.*
 Reinsé, m. *Ghespuelt.*
 Reinnouation, f. *Vernieuwinghe.*
 Reintegrer, *wederom beghinnen, Vernieuwen.*
 Reintegré, m. *Vernieu.*
 Reintegration, f. *vernieuwinghe.*
 Reinterpreter, *weder bedieden oft wtfegghen.*
 Reinterroguer, *weder vragen.*
 Reinuiter, *wederom te gaste nooden.*
 Rejoindre, *weder aen een woeghen.*
 Rejouer, *wederom spelen.*
 Rejouir, *wederom ghenieten.*
 Rejouster, *Veder steken oft tornoyen.*
 Reiter, m. *Een swert ruiter.*
 Reiterer, *Herdoen, veranderen.*
 Reiteré, m. *verandert.*
 Reiteration, f. *veranderinghe.*
 Rejurer, *weder sweeren.*
 Relabourer vn champ, *Tlandt herbouwen.*
 terre Relabourée, *Een de die herbout oft her-
 ploecht is.*
 Relabouement de terre, m. *Herploeghinghe
 van tlandt.*
 Relaisser, *weder verlaten oft laten gaen.*
 Relancer, *v weder steken, worpen oft schieten.*
 Relant, m. *Beschummelt oft gherst.*

il sent le Relant, *Hy rieft al verduft.*

Relaps,

Relascher, *Lassen, Ontlossen, Los maken.*

Relascher de ion droict, *Sijn recht afgaen.*

Relasché, m. *Ghelost, Ontloft.*

R. lanche, f. *Ontlofinghe.*

donner Relasche à son esprit, *Sijnen gheest ruste gheuen ofi Verlustighen.*

Relaschement de labeur, m. *Ontlastinghe ofi aerbeydt.*

Relasser, *Weder vermoeyen.*

Relater vne maison, *Een huys daer de latten ofi sijn meder latten aendoen.*

Relater, *Vertellen, Verhalen, ofi Ouerstellen.*

Relation, f. *Vertellinghe, Verhael, ofi Relas.*

Relateur, m. *Een vertelder.*

Relauer, *Herwassen.*

Relayer, *voez Relais.*

Releguer, *Bannen, Ballinc maken.*

Relegué, m. *Ghebannen, Ballinc ghemaect.*

Relegation, f. *Banninghe, Ballincmakinghe.*

Releuée, f. *Den gheheelen tijt vanden noene af iouten auont toe.*

sur les trois heures de Releuée, *Ontrent dry uren na den noene.*

Releuer, *Opheffen.*

Releuer de maladie, *Ghenesen sijn, Van secken opstaen.*

Releuer de gaine, *Wrgaen.*

se Releuer, *Opstaen.*

* Releuer du serment, *Vanden eedt ontlaen ofi ontlasten.*

* Releuer les vieux fossez, *De oude grachten schoon maken, ofi weder op maken. (doen.)*

Releuer son appel, *Appelleren, Sijn appellatie*

Releuer vn fief, *Een leen verheffen.*

ce fief Releue d'vn tel, *Dat leen wort van sijn een ouerleen ghebouden.*

se faire Releuer, *Hem doen releueren.*

Releuer de fatigue, *Vanden arbeyt verlossen.*

Releuer vn vieil proces, *Een slapende proces weder oprechten ofi te voorschyn brengen.*

Relieucmēt, m. *Een releuemēt van een proces.*

Relief, m. *Ouerbliffel, Ouerschot.*

les Reliefs de la table, *D'ouerschot ofi de wafselinghen ende brockelinghen vande tafel.*

Relicher, *Herlecken, Weder lecken.*

Relier, *Herbinden.*

Relier des liures, *Boecken binden.*

* Relier vn muy, *Een wijnpype verbinden.*

Relié, m. *Herbonden, Ghebonden ofi Verbondē.*

Relieur de liures, m. *Boeckbinder.*

Relieure de liures, f. *Het binsel van boecken.*

Reliement, m. *Herbindinghe, Verbindinghe.*

Religion, f. *Religie.*

Religieux, m. *Een religieus ofi deuotich mēsche*

Religieuse, f. *Een religieuse ofi nonne.*

Relinquer, ou Relinquir, *Verlaten.*

Relinqueur, m. *Verlater.*

Relinquement, m. *Verlatinghe.*

le Reliqua qu'on doit d'aucun comte, *De reste daemen schuldich is ghebleuen van eenighe rekeninghe.*

les Reliqua de la maladie, *De verweckinghe ofi reste vande sieke.*

les Reliqua des fleurs, *De vermaninge van der corisen.*

Reliques, f. *Bleuelinghen, Dat ouerghebleuen is.*

* les Reliques des morts, *Reliquen, Gebeenten ofi achterghelaten teekenen van dooden.*

Reliquaire, m. *Een beelt van eenich heylichde.*

Relire, *Herlesen.*

Reliurer, *Weder leueren.*

Reloger, *Weder ofi op een nieu herberghen.*

Relouer, *Weder ofi wederom hueren.*

Relouer, *Weder verhueren.*

Reluictet, *Weder wroffelen.*

Reluire, *Blincken, Schijnen.*

Reluire par fois, *Glinsteren.*

faire Reluire, *Glicken, glar en blinckende makē*

Reluisant, m. *Blinckende, Claer schijnende.*

il est Remains pritonnier, *Hy is ghevanghen ghelaten ofi ghebleuen.*

le Remanent, *Het ouerschor ofi ouerbliffel.*

Remander, *Weder ombieden.*

Remanger, *Weder eten.*

Remanier, *Weder handlen.*

Remanilles, *Bleuelinghen.*

Rematchander, *Hercoopen ofi wederom coopē.*

Remarcher, *Weder gaen, wandelen ofi treden.*

Remarier, *Herhouwen.*

Remariē, m. *Herhout.*

Remarquer, *Aenteekenen, Aenmercken, Sijn ooghen yewers op slaen.*

Remarqué, m. *Aengheteeckent.*
 Remarqueur, m. *Een die aenteeckent of eemich aenmere neemt.*
 Remascher, *Herknouwen.*
 Rematché, m. *Herknout.*
 Remaschement, m. *Herknouwinghe.*
 Remassonner, *Hermessen.*
 Remaudire, *Weder verwoecken.*
 Remade, ou Rembage d'une nauire, *De donne van een schip.*
 Remballer, *Herpacken.*
 se Rembarquer, *Weder te schepe gaen.*
 Rembarquer, *Schepen, Te schepe duen.*
 Rembarrier, *Met redenen weerlegghen, Te rughe doen keeren, of int yser of ghevanghen doen setten.*
 Rembarré, m. *Met yser gheerden bestoten.*
 Rembaucher, *Weder of op een meu verleydt.*
 Remboister vn os ou membre distoqué, *Een been of lit dat wt syn plaetse is weder in stellen.*
 Rembourrer, *Weder met haer noppen vullen.*
 Rembourser, *voez Embourser.*
 Rembourser les deniers, *De penninghen verschieten of verlegghen.*
 Rembourse, m. *Vershoten, Verleydt.*
 Remboursement, m. *Verschiatinghe, Verlegginghe.*
 Rembourseur, m. *Verlegghe, Verschieter.*
 cheval qui se Rembride, ou qui se arme, *Een peert dat thoofst aen de borste leydt.*
 Rembraiser, *Weder gloeyen of gloeyende worden.*
 Rembraiser, *Weder omhelsen.*
 Rembrocher vne piece de chair, *Een stuc vleesch hersperen.*
 Rembrouiller, *Weder bestommenen.*
 Rembuscher, *Weder laghen legghen.*
 Remède, m. *Remedie.*
 souverains Remedés, *De principaelste of beste remedien.*
 seruir de Remede, *Hulpe en bate doen.*
 il n'y a plus de Remede, *Daer en is gheen helpen meer aen.*
 mais de Remede, qu'y feroit il? *Maer wat soude hyer teghen doen?*
 vier du dernier Remede, *Syn wtterste beste*
 Remedier, *Helpen of bate doen, Heelen.*

Ghenezen.
 ils pensent bien Remedier, *Sy meynent wel te beletten of te remedieren.*
 on y a Remedié, m. *Men heeft er in versten.*
 Remediement, m. *Heylinghe, Ghenezinghe, Ghesontmakinghe.*
 se Remembret, *Gedencken, Gedachtich wesen.*
 Remembrance, f. *Ghedenckenisse, of een Gedenc-teecken.*
 Rememoré, *Ghedencken, Ghedachtich sijn.*
 Rememorer, *Doen ghedencken.*
 Remenacer, *Weder dreyghen.*
 le Remenant, m. *De reyse, Het ouerblyffel ende ouerschoot.*
 Remener, *Wederom leyden, Bregen of roere.*
 Remené, m. *Wederom gheleydt of ghebracht.*
 Remenement, m. *Wederom leydinghe.*
 Remercier, *Bedancken.*
 Remercié, *Bedanft.*
 Remerciement, m. *Bedanckinghe.*
 Remerquer, *voez Rematquer.*
 Remesler, *Hermenghen, Weder menghen.*
 Remesurer, *Hermeten.*
 Remettre, *Herstellen, Herfetten, Weder sette.*
 Remettre en joye, *Weder verbliden.*
 Remettre en vñage, *Weder op brenghen of in de ghewoonte brenghen.*
 Remettre en la memoire, *Doen ghedencken.*
 *Remettre sus quelque personne malade, *Eenen siecken weder op de beenen helpen.*
 *Remettre tout en quelqu'un, *hemandé yet al ouerzheuen, ouerlaten of ouersetten.*
 Remettre à l'auenture, *Waghen of in d'auenture stellen.*
 *Remettre la peine, *Onghestraf laten.*
 Remettre & pardonner, *Verzheuen.*
 je luy Remets pour, &c. *ic vergeuet of scheldet hem quite om, &c.*
 *Remettre à vn autre tems, *Tot op een ander tijt wistellen of verlegghen.*
 Remettre sus vne chose ja ingée, *Een gheswesen sake weder te voorschijn brenghen ende oprichten.*
 *Remettre sus l'authorité de justice, *De justitie weder haren vollen ganc doen hebben.*
 *ic Remettre à l'estude, *Hem wederom beghenen tot de leeringhe.*

Remis, m. *Herfet, weder ghestelt of gheset.*
 Remission, f. *vergeuinghe, Pardon.*
 donner Remission, *vergeuen.*
 Remissible, c. *vergeeflyc.*
 ce cas n'est Remissible, *Ten is niet te vergeue.*
 Remuebler, *weder van huysraet versien.*
 Reminer, *weder of teghen grauen.*
 Remiter, *weder spiegelhen.*
 Je Soleil qui toutes choses Remire, *Ronf.*
De Sonne die alle dinc beschijnt, aenschout ende aensiet.
 Remis, Remise, Remission, Remissible, *cerchez en Remettre.*
 vne Remise,
 prendre les perdreux à la Remise.
 Remmailloter, *Een kint herwinden.*
 Remmancher, *Eenen hecht weder aendoen.*
 Remocquer, *weder besporten of beghecken.*
 Remontrer, *Behoonen, Bewijzen.*
 Remontré, m. *Tghewesen, Ghehoont.*
 Remonstrance, f. *Behooninghe, Bewijsinghe.*
 à force de Remonstrances, *Met veel bewij-*
Remonter, weder opclimme of opgaē. (redenē
 Remonter à cheual, *v weder te peerde clim-*
men, gaen sitten of helpen.
 Remordre, *v wederom bijten.*
 Remors ou Remords de conscience, m. *Kna-*
ghinghe of wroeghinghe der consciencien.
 Remoucher, *wederom snuten.*
 Remouiller, *v weder netten of nat maken.*
 Remoudre, *Hermalen.*
 Remoudre vn coulteau, *Een mes slijpen.*
 Remouoir, *Herroeren, verroeren.*
 Rempaquer, *Herpacken.*
 Rempar, m. *Een bolwerk of schansse.*
 Remparer, *Environner de réparats, Omhol-*
werken, Beschanssen of bewallen.
 Remparé, m. *Ombolwerk, Beschanss, Bewalt.*
 Remparement, m. *Beschranssinghe.*
 Rempenner vne fleche, *Eenen pijl herwede-*
 Remplir, *vervullen of weder vullen. (ren.*
 Remplir de joye, *Met blijfchap vervullen.*
 Rempli, m. *vervult.*
 Remplissement, m. *vervullinghe.*
 Remplage ou Remplissage, m. *vulsel.*
 vne Remplisson de chair, *Een vulsel van*
vleesch, Vleesch dat inde plaetse van een

ghebroken been opwaft.
 Remployer, *v wederom besteden ende wigheue.*
 Remplumer, *v weder met pluyzen vullen.*
 Rempoigner, *v wederom aentafien, vatten*
of grijpen.
 Rempoissonner, *v wederom vergifien.*
 Rempoissonner vn estang, *Eenen vijver of*
vischput v weder vol vischs doen.
 Remporter, *v wederom brenghen of draghen.*
 Remprisonner, *v weder vanghen of inde ge-*
vanckenisse stellen.
 Remprunter, *v wederom ontleenen.*
 Remuer, *verroeren, Beweghen.*
 Remué, m. *Verroert, Beweect.*
 terre Remuée f. *Aerde die verroert is.*
 Remuement, m. *verroeringhe, Beweghinghe.*
 par vn Remuement, *Door een beweghinghe*
of waggelinghe.
 Remuable, c. *verroerlyc, Beweelyc.*
 Remugle, c. *verdust, Stinkende.*
 lieu Remugle, ou qui sent le Remugle, *Eē*
verduste of stinkende vochtighe plaetse.
 Remunerer, *verghelden, Loonen.*
 Remuneré, m. *Vergolden.*
 Remunerateur, m. *verghelder.*
 Remuneration, f. *vergheldinghe, Looninghe.*
 Renager, *v wederom swimmen.*
 Renaitre, *Herboren worden.*
 faite la Renardiere, *Eenighe loosbeyt bedrijuen*
om yemant te bedrieghen.
 Renauiger, *v wederom tfschepe varen.*
 Renauter, *v weder quetsen.*
 Renchainer, *v wederom met ketenen binden.*
 Rencherir, *verdieren, Opsteken, Op-jaghen.*
 Rencheoir, *Rencheoir en vne plus gref-*
ue maladie, v wederom in een swaerder siet-
te vallen.
 Rencheute de fieures, f. *v wederomste of*
aencominghe vander cortsen.
 Rencirer, *Herwassen, v weder bewassen.*
 Renclorre, *v weder besluycen.*
 Renclouet, *v weder of op een nieu beslaen.*
 Rencocher, *v weder op de pefe vanden boghe*
stellen.
 Rençon, f. *Ransfoen.*
 Rençonner, *Ransfoeren, Op ransfoen stellen.*
 Rencontrer, *Ghemoeien, Ontmoeten, Int ghe-*
moete comen.

R E

- Rencontré, m. Ontmoet, Teghengecomen.
 * ne Rencontrer point bien, Niet wel te pro-
 poofte fpreken.
 Rencontrer aucun pour rite, Iemanden een
 fcheutken gheuen om te lachen.
 voi-la bien Rencontré, Dat is wol gevallen,
 ghetrefte, ende gheseyt.
 Rencontre, f. Ontmoetinghe, Teghencomfte.
 * Rencontres de bonne grace, Ghenuchlyc-
 ke kluchten.
 homme de bonne Rencontre, Een man die
 een goede gratie heeft int fpreken.
 par bonne Rencontre, v. welfprekentlyc, oft
 Ghenuchlyc.
 Rencontreur, m. Een drooghe spotter.
 Rencontreur, wedevom moet gheuen.
 Rencufer, weder aenbrenghen oft befchuldigen.
 Rendebter, Op een nieu fchult maken.
 Rendenter vne herfe, Een egghe hertanden.
 Renditer, weder aenbrenghen oft aenlygghen.
 fe Rendormir, weder flapende worden oft in-
 flape vallen.
 Rendormi, m. wederom in flape ghevallen.
 Rendormiffemêt, m. weder in flape vallinge.
 Rendre, wedergheuen oft reftitueren.
 * Rendre la pareille, Ghelyc met ghelyc loon,
 Doen foomen ons doet.
 * Rendre, ou Faire, côme : le le vous rendray
 tributaire, Ic fal hem v onderworpen maken,
 Ic fal maken dat hy v tribuyt gheue.
 * Rendre, le vous rédtay tantost raifon de
 tout, Ic fal v terflost van als rekenschap doe
 oft bewiffen.
 Rendre tout fait, Teenemael voldoen oft vol-
 maect leuereu.
 Rendre vn comte, Een rekeninghe doen.
 Rendre cler, Gaer maken, verclaren.
 Rendre à l'obeiffance de l'épire Romain,
 Het Roomfche ryc onderworpen ende onder-
 daen maken.
 * Rendre vn plaifant ordeur, Een liefstijc-
 ken reuc gheuen, wel riecken.
 qui Rend beaucoup, Vruchtbaer, Dat veel
 voort brenghet.
 il a Rendu cent pour vn, Het heeft hondert
 teghen oft voor een voorts ghebracht.
 * ces choses m'ont Rendu fier, Dese dinghen

R E

- hebben my verfloort.
 se Rendre à aucun, Hem feluen yemant ouer-
 gheuen ofte in fijn behoer en befchermeniffe stel-
 je me Ren à toy, Ic gheue my v ouer. (len.
 Rendre la leçon, De lesse opzegghen.
 Rendre fon vrine, Sijn waier maken.
 Rendre par la gorge, Braken, Ouergheuen.
 Rendre graces, Bedanken.
 Rendre pain pour foucasse, Dobbel vergeldē
 Rendre choux pour choux, Ghelyc met ghe-
 lyc loonen.
 Rendre à bord, Te lande aenbrenghen oft fette.
 * des yeux se va Rendre au cerueau, Vander
 ooghen afcomet ftreckende tot de hersenen.
 il te Rend dedens le Rhin, Het comt indens
 Rhyn ghelooopen.
 Rendement, m. Wedergheuinghe.
 Rendre, Weder ftrijcken oft beplaeften.
 Rendurcir, weder verharden.
 la Rene d'vne bride, voyez Reine.
 Reneger, ou Renciger, weder sneeuwen.
 il Rencige, Het sneeut wederom.
 les Rened'vne bride, voyez Reine.
 Renettoyer, v. weder reynighen.
 Renfardeler, Herpacken.
 Renfermer, v. wederom inftyten.
 Renferrer, v. wederom int yfer slaen oft beflaē.
 Renfester vne maison, Een huys herdecken.
 Renficier, v. weder verhoouerdighen oft hooch-
 moedich worden. (men.
 Renfiler vne aiguille, Een naelde weder vesse-
 Renflamber, ou Renflammer, weder ontfte-
 ken oft vlamme gheuen.
 Renfler, weder fwilen.
 Renfondrer, weder te gronde doen fincken.
 Renfonfor, v. wederom fincke oft te gronde gaē.
 Renforter, v. weder verstercken, Stercker wor-
 den oft maken.
 les vens se Reforciffent, Het waeyt hoe lanex
 foo meer, De winden fteken haer meer ende
 meer op.
 nous sommes bien Renforciz par, &c. wy
 fijn wel versterd door, &c.
 Renforci, m. Versterd.
 la flamme est Renforcie, De vlamme is groo-
 ter ende meerder ghe worden.
 Renfort, m. Versterkinghe op een nieu.

Ren-

*Ende vng wuylarck
 van vergruoderinge fche glich*

Renfortit, *Wederom in d'aerde graven.*
 Renfourner, *Weder inden own doen oft stekē.*
 Renfrongner, *Tvoorhoofst weder rimpelen.*
 Reng, Ordre, m. *Een oorden oft stellinghe eens yeghelijcken op sijn plaetse.*
 que chascun garde son Reng, *Dat een yeghe lĳc sijn orden oft ghesette plaetse beware.*
 Rengs en pluriel se prent pour les files des gens renez en bataille, & pour les lices des tournoys, *De sijde oft recke daer de crychsknechten in slachorden slaen, en ooc voor de loop-plaetse van tornoyen oft steecspelen.*
 il se presenta sur les Rengs, *Hy verthoonde hem inde loop-plaetse oft tornoy-plaetse.*
 Rengager, *Weder wedden.*
 Rengainer, *Trappier weder inde schee steken.*
 Rengendrer, *Weder genereren oft voortsbrenghen.*
 Renger, *Weder genereren oft voortsbrenghen.*
 Renger, *voez Ranger.*
 Rengigner, *Wederom bedrieghen.*
 Renglacer, *Weder verstijuen, Verouwen oft cout worden als ijs.*
 Rengloutir, *Weder inslicken.*
 Rengluer, *Wederom belĳmen oft beterven.*
 Rengorger, *Mette kĳme knicken.*
 Rengouffrer, *Weder inswilhen.*
 Rengouler, *Weder op oft inslocken.*
 Rengourdir, *Wederom verstijuen.*
 Rengraissir, *Wederom dunnen oft dun makē.*
 Rengreger vn mal, *Een quaet verergheren oft meerderen.*
 ce mal se Rengrege, *Dit quaet oft dese siele wort lancx hoe ergher oft meerder.*
 Rengregē, m. *Vererghert.*
 Rengregement, m. *Verergheringhe.*
 Rengrener, *Hermaken, Toren weder inden tremel doex.*
 Rengrosfir, *Weder groot, gros oft dic worden.*
 Rengs, *voez Reng.*
 Renhanter, *Weder op een nieu hanteren.*
 Renhardir, *Wederom moet en couragie gheuen.*
 se Renhardir, *Hem weder verstanten, Weder eenen moet ende couragie nemen.*
 Renhalter, *Herstopen.*
 Renhorter, *Weder vermanen.*
 Renhuiler, *Weder olien oft met olie bestrijcken.*

Reniabler vne piece de fustaille, *Eenen bodem oft eenich ghedraeyt sluc houtwercx weder in sijn gerghel oft geruellsuyten.*
 Renjanter vne roue, *Eē radt weder met yfere randen beslaen.*
 Renicher, *Hernestelen, Eenen anderē nest makē*
 Renier, *Loochenen, Ontkennen, Versaken.*
 Renier fort & ferme, *Sterckelijc loochenen.*
 Renic, m. *Gheloochent, Ontkent, Versaect.*
 Renieur, m. *Loochenaer, Ontkenner.*
 Reniement, m. *Loocheninghe, Ontkenninghe, Versakinghe.* (halen.)
 Renister, *De snot door de neusgaten weder op*
 Renjoindre, *Wederom belasten oft bevelen.*
 Reniueler, *Herweghen.*
 Rennuyer, *Weder oft op een nieu verdrieten.*
 Renoircir, *Herfswerten, Wederom swerten oft swert maken.*
 Renoiter, *Weder kĳuen oft kĳuagie hebben.*
 Renom, m. ou Renommée, f. *Goeden naem ende faem, Vermaertheyt.*
 vn homme de Renom, *Een man die grootelijcx gheacht ende gheert wort.*
 de grand Renom, *De grande renommée, Vermaert.*
 auoir Renommée, *Vermaert sijn, Grooten naē ende faem hebben.*
 Renommer, se Renomer de quelqu vn, *Sijnen naem ende faem van een ander hebben.*
 Renommé, m. *Vermaert oft gracht en geeert.*
 * mal Renommé, *Die eenen quaden naem ende faem heeft.*
 Renombret, *Hertellen.*
 Renommer, *voez Renom.*
 Renommer, *Anders noemen, Hernoemen oft eenen anderen naem gheuen.*
 Renoncer, *Onsegghen, Afsegghen, Afgaen oft*
 Renoncer à la Cour, *Thof verlaten. (Afflaē.*
 Renoncer aucun à gendre, *Iemant sijn dochter onsegghen oft weygheren.*
 Renoncer à son appel, *Sijn appellatie afgaen.*
 Renoncer à la successiō, *Tserfhuys met den voeten stooten, Den sleutel op tgraf legghen.*
 Renoncē, m. *Onseyt, Gheweyghert, oft Afgheseyt.*
 Renonciation d'appel, f. *Wederroepinghe van appellatie.*

Renoter, Herteeckenē.
 Renoté, m. Herteeckent.
 Renouer, Herknoopen, v wederom knoopen.
 Renoué, m. Herknoopt, v weder isamen ofi aē een gheknoopt.
 Renouement, m. Herknoopinghe.
 Renoueur de vieux proces, m. Eē die oude, verstoruen ende veruallen processen weder op
 Renouille, voyez Grenouille. (recht.
 Renouueler, Vernieuwen, Nieu maken.
 * se Renouueler, empirer, &c. V weder veranderen, verergheren ende valscher worden.
 ce mal se Renouuelle. Dit quaet staet ofi comt weder op.
 Renouueler quelque chose vieille, Iet outs opboetsen ofi vercierē ende vernieuwen.
 Renouuellé, m. Vernieut, verciert ende op-
 Renouuellemēt, m. vernieuwinge. (geboest.
 Renaisiner, v weder in possessie stellen.
 Renfemencer, v weder ofi op een nieu besaeyē.
 Renferrer, v wederom insluyten.
 Renfeuelir, v wederom begrauen.
 Rentamer, v weder ontginnen.
 Rentasser, v wederom tassen ofi hoopen.
 Rente, f. Een rente.
 * Rente, voyez Interest ou Vsure.
 viure de ses Rentes, Op sijn renten leuen ofi leech gaen.
 Renter vn homme, Eenen persoon met renten voor sien, (heeft.
 homme bien Renté, m. Een die veel renten
 Rentier, m. Een die op sijn renten leeft.
 Rentier, m. Rentmeester, Cassier.
 Renter, ou Reenter, wederom enten ofi griffie
 Renterrer, v weder begrauē ofi in daerde stekē.
 Rentier, voyez en Rente. (tonnen.
 Rentonner, Hertonnen, v weder op een nieu
 Rentortiller, weder in een wringen ofi draeyē.
 Rentraîner, v wederom wech slepen.
 Rentraire, Stoppen ofi naeyen datment niet en
 Rentraieur, m. Stopper. (siet.
 Rentraicture, f. Stoppinghe, Stopsel.
 Rentrer, v weder in comen.
 Renuahir, v weder aen vallen ofi bespringhen.
 Renueloper, v weder in een winden.
 Renuemmer, v weder vergiften.
 Renuerter, abolir & destruire, Ruineren, De

Arueren ende afworpen.
 Renuerter tout & galter, Gansch ende gheheel bedueren.
 Renuerter ce que deffous deffus, Donderste opwaerts keeren ofi worpen.
 * Renuerter les bleds, Toren dat groen staet v weder met den ploech omkeeren.
 Renuerse, m. Omghekeert, ofi Omghestooten.
 coup donné à la Renuerse, vn Renuers, Eenen auerechten slach, Met een auerechte handt ghegheuen.
 Renuersement, m. ou Renuersure, f. Omkeeringhe, Omkeerfel.
 Renuersement de chariots, m. Omvallinghe ofi stootinghe van v vagenen.
 Renuoyer, versynden, v wederom seynden.
 Renuoyé, m. v wederom gesondē, ofi versondē.
 Renuoy, m. versydinghe, v weder seydinghe
 Repaire, m. Een logijs, Herberghe, vertrecplaeftē.
 faucon de Repaire, Eenen valc de welcke na dat hy den heelen dach int wilde gewest is, hem ghemeynlic begheeft in een besonder plaetse.
 Repairer souuent en vn lieu, Dic v vils in eē plaetse verkeeren.
 * Repairer, Sijn vertrec ofi herberghe hebben.
 il Repairoit ordinairement es, &c. Hy hielt ofi onthielt hem ghemeynlic inde, &c.
 Repairtre, Vseyden, Spysen, voeden, voetsel ofi nootdrust nemen ofi gheuen.
 Repcu, m. Gheweyt, Ghespijst, Ghevoet.
 la Repue, ou Repas, m. Resestie, voetsel ofi maeligt.
 prendre la Repue, Sijn resestie ofi voetsel nemen.
 Repandre, cerchez Respandre. (men.
 Reparée, f. Beete ofi beet, v varmoes.
 Reparer, Verbeteren, vermaken, Repareren.
 Reparer vn dommage, Deschade verghelden ofi oprechten.
 Reparer vne injure, Eenith onghelijc versoenē.
 Reparé, m. verbeterē, vermaect, Ghepareert.
 Reparation, f. Reparatie, verbeteringhe, vermakinghe.
 Reparable, c. Datmen repareren, verbeteren ofi vermaken can.
 Reparateur, m. Repareerder, vermaker.
 Reparement, m. Repareringhe.

R E

Repargner, *Verfparen, cerchez* Respargner.
 Repargner la vie, *Sijn leuen sparen.*
 Repartier, *Wederom spreken.*
 Repartir, *Weder vertrecken.*
 Repas, m. *Maeltyjt, Refectie, Voetsel.*
 prendre son Repas, *Eten, ofi sijn maeltijdt*
 Repasser, *Wederom passerén.* (houden.)
 Repasser la mer, *Weder ouer de zee va-*
ren, ofi schepen.
 Repasser par où l'on est venu, *Weder door-*
gaen ofi cruypen daer men lancx comen is.
 Repatelinier, *Weder vleyden ofi pluymstrýckē.*
 Repatrier, *Ver vremde, In verre landen seyndē.*
 Repatrier, *Ernen, Wederom in sijn erue ofi va-*
derlandt stellen.
 Repatrié, m. *Ver vremt ofi Ghegoeyt en geerft.*
 Repeigner, *Herkemmen.*
 perriquet Repeignée, *Hayr dat ghekent is.*
 Repeindre, *Wederom ofi op een nieu schilderē.*
 Rependre, *Wederom hanghen ofi verhangen.*
 penser & Repenser en son esprit, *Dencken*
ende herdencken, By hem seluen ouerlegghen.
 pensé & Repensé, m. *Gedacht ende herdacht,*
Ouerleydt.
 Repensément, m. *Herdenkinghe, Ouerleggin-*
ghē, Ouerpeysinghe.
 se Repentir, *Hem berouwen, Leet wesen ende*
berou hebben.
 il se Repent, *Hy heeft leet wesen, Het berout*
hem; Het is hem leet.
 Repentance, f. *Berou, Leet wesen.*
 Repercer, *Weder booren ofi doorbooren.*
 Repercuter, *Wechdrýuen, Verdrýuen.*
 medicament Repercussif, m. *Verdrýuende*
medecýne ofi repercusýff.
 Répertoire, ou Inuentoire, m. *Eē Inuentaris.*
 Repescher, *wederom ofi op een nieu wísschen.*
 Repeser, *Herweghen.*
 Repesir, *Herkneden.*
 Repeter, *Verhalen, ofi Herhalen, Hersegghen.*
 Repeté, m. *Verhaelt, Herseyt.*
 Repetition, f. *Verhalinghe, Hersegghinghe.*
 * Repeter, *Wederom begheeren, ofi eysschen.*
 * Repetet, *Wederom wíssen.*
 Repeu, Repeue, voyez Repaistre.
 Repeupler, *Wederom bewoont maken ofi met*
zolz vermenichfuldighen.

R E

Repigeonner, *Wederom wt spruyten ofi bottē.*
 Repigeonné, m. *Wederom wt ghebot.*
 Repigeonnement, m. *weder wt spruytinghe*
ofi wt bottinghe.
 Repiler, *wederom in eenen mortier stampen ofi*
stooten, Herstampen.
 Repincer, *Heruyppen.*
 Repiquer, *wederom steken ofi nopen.*
 Repisser, *Weder ofi op een nieu pissen.*
 Replandre, *Wederom ofi op een nieu claghen.*
 Replancher, *Wederom plaueyen.*
 Replanter, *Herplanten.*
 Replastrer, *Op een nieu plaesteren.*
 homme Replet, *Een vollyuich ende welghe-*
daen mensche.
 Repletion, f. *Veruullinghe, Volle ditte.*
 Repleurer, *Wederom weenen ofi schreyen.*
 Replier, *Heruouwen.*
 Replié, m. *Heruout.*
 Repli, m. *Heruouwinghe.*
 * les gros Replis & engrossiflemēt des vei-
 nes, *De groote oploopinghe ofi swillinghe*
der aderen.
 les Replis d'une riuiere, *De keeringe ende om*
draeyinghe van een reuiere.
 Repliquer, *Herfchryuen, Hersegghen, Herha-*
len, Replíceren.
 Replique, f. *Herfchryuinghe, Hersegghinghe.*
 Replique, ou La replique du demandeur,
De tweede teghensegghinghe ofi aansprake
wanden rechter.
 Replomber, *weder ofi op een nieu verloyen.*
 Replóger, *weder duyckē ofi duyckelē int water.*
 Replumer, *Herplucken, Wederom de pluymen*
 Replouoir, *wederom reghenen.* (wttrecken.)
 il Repleut, *Het reghent weder op een nieu.*
 Repóindre, *Hersteken, Wederom steken.*
 Repoissier, *Herpecken, Wederom bepecken.*
 Repolir, *Wederom polýsteren.*
 Reponce qu'on mange en salade, *Repócel.*
 Reponcer, *Wederom palleren ofi blincken.*
 Repondre, *Wederom eyeren legghen.*
 Reporter, *Wederom brengghen ofi draghen.*
 Reporté, m. *wederom ghebracht ofi ghedragen.*
 Repos, m. *Rustte.*
 Repos d'esprit, *Gherustheyt des gheests.*
 se donner Repos, *Hem tot rustte beguen, Hem*
ledich

R E

ledich ende gherust stellen.
 Reposées du ceif, f. Den legher ende rustplaetse vanden hert.
 Reposer & dormir, Slapen.
 Reposer son vin, Synen wijn verteeren.
 se Reposer, Rusten.
 Repose toy, Sijn gherust, Rust v.
 Reposé, m. Stil ende gherust.
 Reposoir, m. Een rustplaetse, Slaepplaetse.
 Repositoire, m. Een plaetse daermen yet insluyt ofsi bewaert.
 Repouiser, Verdriuen, Verstoeten, wechstoeten.
 Repoullé, m. Verdreuen, verstoeten, vechghestoeten.
 Repoulement, m. verdriuinghe, verstoetinghe, wechstoetinghe.
 Repouloir, m. Tghene dat verdriift ofsi wech stoot.
 Repous, m. Een plaueysel van ghebroken ofsi ghestampste steenen ghemaect.
 Reprendre, Hernemen.
 Reprendre son aleine, Synen aessem verhalen, Herscheppen ofsi hernemen.
 Reprendre vne chose vendue, Iet datmen verrocht heeft wederom nemen.
 * cecy qui estoit rompu se Reprend, Tghene dat gebroken was houdt wederom vast aen eē.
 * Reprendre, Berispen ofsi straffen.
 il n'y a rien à Reprendre, Daer en is niet op te segghen.
 * Reprendre proces, Een proces weder op een nieu aengrypen.
 Reprins, m. Hernomen, wederom genomen ofsi weder vast aen een ghehouden, Ghesoudeert.
 Reprins, m. Berispt.
 Reprinte, f. Herneminghe ofsi, verhalinghe van eenich dinc.
 Repteneur, m. Berisper.
 Reprehension, f. Berispinghe.
 Reprefaille, voyez Marque.
 Representer, Representeren, Thoonē, Voorhouden, Voor ooghen houden.
 Representer le vis, Na het leuen presenteren.
 Representer les meurs de ses parens, Deselfste manieren hebben als sijn ouders hadden.
 Representer les papiers, Sijn schriften ofsi rekeninghe ouerbringhen.

R E

Representé, m. Ghepresenteert, voorghehoudē, Ghehoort. (houdinghe.)
 Representation, f. Representeringhe, voorla Representation d'vne farce, De wtlegginghe ofsi bediedenisse van eenich ghuyghelspel.
 Reprinter, Weder douwen, dringhen ofsi peissen
 Reprinter, wederom leenen.
 Reprier, wederom bidden.
 je vous prie & Reprie, Ic bidder ende herbidder v om.
 Reprimer, Bedwingen, Ringhelen, Cort houdē.
 Reprimer son ire, Sijn gramschap bedwingen.
 Reprimeur, m. Bedwinger.
 auoir vne petite Reprimende, Een weynich gram ofsi vertoren zijn.
 il a eu ja deux fois la Reprimende, Hy heeft alrede tweemaal de ouericheyt vertoren.
 Reprinter, wederom schatten, Op een nieu eenen prijs stellen ofsi setten.
 Reprocher, Verwijten.
 Reprocher te moings, De ghetuyghen verwerpen, weerlegghen.
 Reproché, m. Verweten.
 Reproche, f. verwijt, verwijtinghe.
 sans Reproche, Daer niet op te segghen en is, Onberispelyc, Onstraffelyc.
 Reproches, weerlegghinghen, verwerpinghen.
 Reprochable, c. verwyten, weerdich, Datmē verwijten ofsi verwerpen moet.
 Reprouuer, verachten, verwerpen.
 Reprouuable, c. verachtens weerdich.
 Reptiles, m. Crispende dieren.
 République, f. De ghemeente ofsi des stads gemeyne wel vaert.
 Repudier sa femme, Sijn huysvrouwe verstoeten ofsi verlaten ende daer van scheidē.
 Repudié, m. Verwerpen, verstoeten, verlaten.
 Repudiable, c. verstoetelyc.
 la Repue, De maeltijt.
 auoir la Repue franche, Dē vyen cost hebbē.
 Repugner, Teghen segghen, wederstaen, Contrarie sijn.
 ces choses Repugnent l'vne à l'autre, Desedinge sijn deen tegē dander ofsi en accorderē niet.
 Repugnance, f. Teghen segghinghe, Tegenheyt, Contrarieteyt.
 Repulluler, Wederom wtspruyten.

R E

Reputer pour, & c. Houden, Achten voor, &c.
 on le Repute tressçauant, Men hout hē voor
 een gheleert man.

Reputation, f. Achtinche, Houdinghe, oft mey-
 bonne Reputation, Goeden naem ende faem.
 abbaiffer la bonne Reputation, Sijn eere
 wat verminderen.

auoir bien peu de Reputatiō, Seer weynich
 gheacht worden.

de moindre Reputation, van cleynder au-
 thoriteyt ende achtinche.

Requerant, m. Suppliant.

Requerans, m. Supplianten.

Requerir, Requerre, Her oft wederom soeckē.

Requerir, Seer hertelycken sonder ophouden
 bidden.

Requerir quelque chose à aucun, Iet oot-
 moedelyc oft hertelyc van yemant begheren.

Requerir à son aide, Tsjinder hulpen roepen,
 Om hulpe roepen.

Requerir vne vierge de vilenie, Een maecht
 van oneer aenspreken oft aensoecken.

Requerir en jugement, In rechte vereysschē.
 Je tems le Requier, Dē tijt eysschet oft diwingh
 ter toe.

où la chose le Requier, Daert van noode
 is oft sijn sal.

Requis, m. versocht.

chose Requite, Dat ghesocht oft begeert wort.

Requête, f. Een requeste, Supplicatie, oft Bede.
 maistre des Requêtes de l'hostel, Request-
 meester vanden houe.

Requête en venerie, De hersoekinghe van
 des herts speuren.

corner Requête, Den horen blasen om den
 speur weder te soecken.

chien Requerant, Eenem hont die wel weet te
 hersoecken ende te her vinden den speur daer
 hy af ghedoolt is.

faire Requête, Ootmoedelycken bidden, Een
 bede doen.

faire Requête pour autrui, Voor een ander
 yet begheren.

les viures d'vne année ne font point de
 Requête, si n'est, &c. Den lijstocht van
 een jaer en is niet van weerden, voor goet ghe-
 houden oft beghert, ten sy dat, &c.

R E

bailler Requête, Requête, oft supplicatie ouer
 gheuen.

repondre les Requetes, Apostille op de re-
 questen gheuen.

Requête respondue, Een requeste die gheapo-
 stilleert is, oft daer apostille op is.

Requiper, v weder toerusten.

Requoy, cerchez Recoy.

Refacerer, v weder reynighen, wjjen, oft heyligen.

Refaigner vn homme, Iemandē weder laten.

Refailloit, v wederom springhen.

Refaisit, v weder in besit nemen.

Refaler, Hersfouten, Op een nieu fouten.

Refaluer, v wederom grueten.

Refapper vnc muraille, Eenem omgheworpen
 meer opmaken.

Refarcir en amitiē, vereenighen.

Resarcir, v wederom egghen.

Resasser, Herfsten.

Resbaudir, verheughen, verblijden.

Resbaudir vn chien, Eenem hont verheughen
 ende met vriendelijcheden weder verquicken.

Reschapper d'vne maladie, v wederom wt
 een siekte ontcomen.

Reschaud, m. Een bedpanne oft bedstoue, vier

Reschauffer, v wederom verwarmē. (panne.

Reschauffoir, m. Een coffoir.

Rescindre vn contract, Een voorwaerde oft
 contract te niete doen.

se Rescourre du danger, Hem seluen helpen
 oft salueren wt het perijckel.

Rescourre vn prisonnier, Een gevangen sal-
 ueren oft los cryghen.

Rescouffe, f. Salueringhe, v weder cryghinghe.

il n'y a plus de Rescouffe, Daer en is gheen
 remedie toe oft helpen aen.

Rescréer, cerchez Recréer.

Rescrire, Herschryuen oft wederom schryuen.

le Rescrit, De copye, Dat herschreuen is.

Rescription, f. Herschrijuinghe.

Resfection, f. Affnydinghe.

Resfeiller des lettres, De brieuen weder toese-

Resfeicher, v weder drooghen. (ghelen.

Ressembler, Ghelycken, Ghelyc sijn.

il Resemble à vnc fucille de laurier, Het
 schijnt een lauwerbladi te sijn.

Resemblance, f. Ghelyckenisse.

Resem-

Resemblance faicte sur le vis, *Ghelyckenis*
oft contrefeytsel naer ileuca.
 Resemblent, m. *Ghelyckinge, Gelyckenis*.
 Resemer, *Herfayen, oft Wederom besaeyen.*
 Resentir, *woyex Sentir. Wat sy wact.*
 Resequer, *Affnyden, oft Versnipperen.*
 Resequé, m. *Afgheneden, Versnipperet.*
 Resection, f. *Affnydinghe, Versnipperinghe.*
 Reserener l'air, *De locht weder claer en hel ma*
l'air Reserene, De locht wort claer en hel. (kē.
 Reserrer, *Stijf toepianghen, Weder toesluyten.*
 Reserrer le ventre, *Den loop inden buyc stelpē.*
 Reserrer & mettre à l'estroict, *Benauwen,*
Nausluyten. (ten.
 Reserrer vne epistre, *Eenē brief weder toesluy-*
medicamen Reserrans, Stoppen medecijnē.
 Reserré, m. *Stijf toeghepraught oft toegesloten.*
 Reserrement, m. *Weder toesluytinghe.*
 Reseruer, *Bewaren tot een ander tyt, Achter-*
waerts houden.
 Reserué, m. *Achterwaerts ghehouden.*
 Reserué, m. *Wighenomen, Behaluen.*
 cela est expressement Reserué, *Dat is expref*
selijc wighenomen oft wighesundert.
 Reseruoir à mettre poisson, m. *Een plaetse*
daermen den vijch in sluyt ende bewaert.
 Reseruit, *Wederom dienen.*
 Reseul, m. *Breydinge oft weuninghe gemaect met*
gaten oft schakelen als nesten.
 collers de Reseul, *Ghebreyde half doecken.*
 Resider, *Resideren, Woonen.* (hem te, &c.
 il Reside à, &c. *Hy resideert, woont of omhout*
 Residence, f. *Residentie, Wooninghe.*
 qui faict Residece à, &c. *Die woont oft woon-*
achtich is ende resideert te, &c.
 le Residu, m. *Her ouerbliffet oft ouerschot.*
 Resigner son office, *Syn officie een ander ouer*
ghenen oft resigneren, Hem die quijt maken.
 je Resigne tout, *Ic gheuet al ouer, ende maket*
Resigne, m. Oerghgeheuen. (my quijt.
 Resignation, f. *Resigneringhe, Oerghueinghe,*
Quijtmakinghe.
 Resine, f. *Herst.*
 frotté de Resine, *Beherst.*
 Resineux, m. *Herstachtich, Vol hersts oft daer*
veel herst af comt.
 Resiouit, *Verblijden.*

se Resiouit, *Hem verblijden, Hem verbeugen.*
 Resiouy, m. *Verheucht, Verbligt.*
 cela Resiouit, *Dat verblijt, Verheucht ende*
gheeft eenen gheest.
 Resiouissant, m. *Verblijdende.*
 Resiouissance, f. *Verblijdinghe, Verheughinghe.*
 Resister, *Teyhenstaen, Wederslaen, Resijieren.*
 beaucoup Resistant à l'encontre, *Daer sijn-*
der veel teghen.
 Resisté, m. *Wederstaen.* (weest.
 il m'a Resisté, *Hy is my tegē, oft my contrarie ge-*
 Resistance, f. *Wederstaen.*
 Reslire, *Herlesen, oft Herkiesen.*
 la Resine d'une bride, *Den teugel aen de toom.*
 Resolu, m. *Gheresolueert, Ghedelibereert.*
 estre tout Resolu, *Vast voor hem nemen oft by*
hem seluen besluyten.
 vn homme Resolu, *Een onuersaecht mensche.*
 c'est ma Resolution, *Dat is, Sulcx is mijn-*
meyninghe.
 faculté Resolutive, *Macht om yet te ontlossen*
oft wt te dryuen.
 Resommeiller, *Weder slaperich sijn.*
 Resommer, *Weder sommeren.*
 Resonder, *Tjincloot wederom werpen.*
 Resonger, *Wederom droomen.*
 Resonner, *Sonner detecheft, Wederoluyde.*
 Resonner, *Teghen luyden, Een teghen geluyt oft*
wederclanc gheuen.
 Resonnant, m. *Teghenluydende.*
 Resonnance, f. ou Resonnement, m. *Tegen-*
gheluyt, Teghengheclanc oft wedergheclanc.
 Resortir, *Weder wtgaen.*
 Resortir en la Cour, *Weder onder het hof for-*
teren, Sijn recht ten houe halen.
 ils Resortissent pardeuât le Senat, *Sy hael-*
den hun recht aenden Raet.
 juge Resortissant en la cour par appel, *Een*
rechter die door appellatie sijn recht te houe
halen moet. (risiditē.
 Resort, m. *Macht en autoriteyt te ordeele, In-*
juges souuerains & en dernier Resort,
Rechters van welcke geē appellatie meer en is.
 vn Resort de serrure ou de petit horologe
 sans contrepois,
 Resoudre, *woyex Resouider.*
 Resouffler, *Wederom oft teghen-blasen.*

Resouhaiter, *V*ederom wenschen.
 Resoulder, *V*eder sonderen.
 Retouldre, Ontlossen, Ontbinden, *V*an een doen.
 Resolutif, m. Dat cracht heeft om te lossen.
 * Retouidie, Solueren, *V*illegghen ende met bewijfbedenen bethoonen
 Resouluemēt dire ce qu'on sent de quelque affaire, *V*okomelyc ende gantscheelyc sijn ghevoelen van eenich dinc segghen.
 Resouper, *V*ederom het auontmaelaten.
 Retource, f. Eenen nieuwen oorspronc.
 se Retourdre, *V*ederom opstaen.
 se Retourdre d'une grieue maladie, *V*eder om van een sware siecke opstaen ende ghenesen.
 Refours de maladie, *V*eder genesen oft van een siecke opghestaen.
 Refouuenir, *V*eder oft op een nieu gedencken.
 Resandre, *V*istorten.
 Respandement, m. *V*istoringhe.
 Respandre, *V*ederom verstroyen.
 Respargner, Versparen.
 Respargner aucun, Iemanden mijden oft sparen, Hem niet misdoen.
 Respargnant, m. Versparende.
 Respargné, m. Ghespaert.
 Respargne, f. Sparicheyt.
 avec Respargne, Ghesparichlycken.
 Respect, m. Aenschouwinghe, Opsicht en toetsicht.
 auoir Respect à, &c. Ghemere nemen oft laten om, &c.
 homme Respectif, m. Een die hem seluen voorzichtelyc en niet onbedachtelyck regeert.
 Respecter vne personne, Iemanden eere ende reuerentiē doen.
 homme Respecté, m. Een man die geacht ende gheert is.
 les parties ou Respectiuement appelé, De partijen hebben malcanderen van beyden syde ten boue beroepen.
 Respellir, *V*ederom dicken oft dic maken.
 Respi, ou Respit, Delay, m. Respijt, *V*istel.
 demander Respi, pour, &c. Respijt oft daech ende raet begheeren om, &c.
 Respiter, Heraeffemen, sijnen aeffem verhalen.
 Respire, m. Gheaeffemt.
 Respirement, m. ou Respiratiō, f. Verhalinghe des aeffems.

Respiral, ou Respiracle, m. Een lochtgas.
 Respit, voyez Respi.
 Respiter la vie à quelqu'un, Iemants leuen verlenghen.
 Respiter quelqu'un de mort, Iemants doot verlenghen, Hem wissel gheuen van steruen.
 Resplendir, Blincken, Glinsteren, oft teghenschijnen.
 Resplendissant, m. Blinckende, Schijnende, Glinsterende.
 Resplendeur, Resplendeur, f. Schijnfel, Schijnninghe, Blinckinghe.
 Resplendeur d'étoilles, De blickinghe oft glinsteringhe der sterren.
 Respondre, Antwoorden.
 Respondre tout franc, Plat mit antwoorden.
 Respondre les Requestes, Op der requestē antwoordte ghewen, Die apostulleren.
 requeste Respondre, Geapostulleerde requeste
 * Respondre pour aucun, Voor yemant borghelijken.
 Respondre de quelque argent, Voor eenich ghelt spreken, Daer voor slaen.
 en Respons tu? Spreek ghy voor? Blijft ghy daer voor borghelijken?
 un Respondant, Borghelijken. (ghenoech is.)
 Respondant suffisant, Borghelijken die suffisant
 l'un Respondant pour l'autre, Malcanderen voorsprekende.
 Respondement, m. Ouereencominghe met ghelycke mate.
 Responde, f. Antwoorde.
 rapporter Responde, Antwoorde brenghen.
 Responsifs plusieurs, m. Contradictien oft tegenstellinghen van feyten.
 lettres Responsiues, f. Briuen die antwoorde.
 Respouser, Hertrouwen, *V*ederom trouwen.
 Resprouer, *V*ederom proeuen, Herproeuen.
 Resasier, Saouler, Versaden, Versadighen.
 Resasié, m. Versadicht, Versact.
 Resassiment, m. Versadighen.
 Resfayer, Herprocue, *V*eder op een nieu procue.
 Ressoigner, Vreesen.
 Ressort, voyez Ressort.
 à double Ressort, Mer dobbel stoten.
 Ressoudre, voyez Ressoudre.
 Resfuyer, *V*eder drooghen.

Restabliſt, *V*eder ordineren, Herstellen.
 Restancher, *V*eder verſlaen of leſſchen.
 Reſtaurer, Hermaken, *V*ederom geheel opmaken of opruſten ende oprechten.
 Reſtaurè, m. Hermaeit, *V*eder opghemaect ofi gherecht.
 Reſtauration, f. Hermakinghe, *V*ederoprechten.
 Reſte, f. De reſte ofi het ouerbliffel. (tinghe).
 eſtre de Reſte, Reſteren, Ouerghebleuen ofi ſchuldich ſijn.
 * Reſte ce, il eſt bon à tout faire, *V*rghenomen dit, ſoo iſt tot alle dinghen goet.
 il eſt de Reſte, Dat is ouergheshoten.
 * faire la Reſte à quelqu vn, Iemant rz eern om de mont ſtrijckè, Seggè dat hy gheerne hoort.
 demourer en Reſte, Schuldich bliuen ofi ſijn.
 il Reſte que, &c. Ten ſchilt, liecht ofi hanght maer alleenlijc dat, &c. (ſte).
 quand au Reſte, Aengaende dander ofi de reſter.
 Reſter, Reſteren, Ouergebleuen ofi ouergheshoten ſijn.
 Reſteindre, *V*ederom wt doen ofi bliffen.
 Reſtendre, *V*eder wt trecken ofi ſpreyen.
 Reſternuer, *V*ederom niſen.
 Reſtif, m. Steech, Dat niet voorts en wilt gaen.
 cheual Reſtif, m. Een ſteech peert.
 Reſtituer, Steech bliuen ofi ſijn.
 beſte Reſtiue, f. Steghe beſte.
 Reſtipuler, Teghen belouen ofi begheeren.
 Reſtipulé, m. Teghen beloefi ofi bezheert.
 Reſtipulation, f. Teghen beloefte ofi begheerte.
 Reſtituer, *V*ederom oprechten.
 Reſtituer en ſon lieu, *V*ederom in ſijn plaetſen ſtellen.
 * Reſtituer, *V*ederom gheuen.
 Reſtitué, m. *V*eder opgherecht, ofi Ghezheuen.
 Reſtitution, f. *V*eder oprechtinge ofi gheuinge.
 Reſtitueut, m. Die yet in ſijn èerſten ſtaet ſielt.
 Reſtliuer, voyez Reſtif.
 qui pourroit Reſtliuer au deſtin? *V*ie ſoude Gods ordnantie connè ofi mogè weder ſtaè.
 Reſtouter, *V*ederom ſtoppen ofi toefoppen.
 Reſtraindre, Vaſt binden, Sijf toepranghen.
 Reſtraindre les vices, De ghebreken een maet ſtellen.
 Reſtraindre ſa deſpenſe, Sijnen coſt ofi de portie van eten minderen.

Reſtraindre vn priſonnier, Eenen ghevangenen nauwer ſluyten, ofi ghevanghen ſtellen.
 Reſtrainct, m. Vaſt ofi ſtijf ioeghebonden.
 cheual Reſtrainct, Een gheingheit peert.
 vn Reſtrainctif,
 vne Reſtraincte,
 Reſtrangler, *V*eder vermorghen.
 Reſtreit, *V*ederom enghen ende ſmallen.
 Reſtriçtiõ, f. Matinge, Modereringe, Moderatie.
 Reſtriller vn cheual, Eè peert weder roſkam.
 Reſtudier ſa leçon, Sijnleſſe weder leere. (mè).
 Reſtuer, *V*ederom ſiuen.
 Reſtuyer, *V*eder inden coker ſteken.
 Reſuanouir, *V*ederom verdmijnen.
 Reſueiller, Ontwecken, *V*eder wacker maken.
 Reſueiller vn proces allopi, Een verſtorren proces weder te voorſchijn brenghen.
 Reſueiller le charqui dort, Ou coeyen wt de gracht halen, Dat leden ende bleuen ofi vergheten is weder vermanen.
 Reſucillematin, m. *V*ecker, Morghenwecker.
 Reſuer, Raſen, Droomen.
 Reſuerie ou Réuerie, f. Raſernije.
 c'eſt Reſuerie, Iſijn maer beuſelen, Tis ghec.
 Reſueut, m. Eenen raſer.
 Reſuer, *V*eder ſweeten.
 Reſuiure, *V*ederom volghen.
 Reſumer, Hernemen, Verhalen.
 Reſuſciter, Verwecken, *V*eder op doen ſlaen.
 Reſuſcité, m. Verweelt.
 Reſuſciteut, m. Verwecker.
 Reſuſcitement, m. Verweckinghe.
 Ret, voyez Retz.
 Retailer, Herſnijden.
 Retailles de couſturiers, f. Snippelinghen van cleermakers.
 vn vieux Retail de drap, m. Een verſleten.
 Retailé, m. Herſneden. (oude voadde).
 Retaillement, m. Herſnijdinghe.
 Retaindre, *V*eder ofi op en nieu verwen.
 Retarder, ou Retarger, *V*wiſtellen, *V*wiſeten, Verſpaden, Verachten, Houden dralende.
 Retarder & tenir en bride, Breyelen, Toomè, Bedwingen ende achterwaerts houden.
 Retarger aucun de faire quelque choſe, Iemanden beletten ofi hinderen yet te doen.
 il c'a Retardé de mille pas, Het heeft v een

- myle gheschaert ofi verachtert ende ten achtere
ren gheselt.
- Retardement, ou Retargement, m. Achter-
houdinghe, Verleughinghe ende beteringhe.
- Retailer, Hiertassen, Wedertassen.
- Retaxer, Wederschatien ofi taxeren.
- Retendre, Weder verwen.
- Retendre, Wederom intrecken ofi verspreyen.
- Retenir, Onthouden, Achterwaerts houden, ofi
Ophouden, Wechhouden, Teghenhouden.
- Retenir l'argent, Tghelt onthouden.
- * Retenir en la memoire, Onthouden, Gedenc-
ken, Ghedachtich wesen.
- je le Retien avec moy, Ic houde hem by my.
- * le Retenir, Hem seluen bedwingen.
- Retenu, m. Onthouden, Achterwaerts geboude.
- Reteneur, m. Een die ander liede goet onthou-
la Retentive, De macht van yet achter ofi te-
ghen te houden.
- Retention, Retenue, f. Onthoudinghe, Achter-
waerts houdinghe.
- Retenter, Weder beproeuen ofi quellen.
- Retentir, Cluycken, Geluyt ofi wederclanc gheue
les oreilles me Retentissent de, &c. Myn-
voeren tyten my van, &c.
- Retentissement, m. Gheluyt ofi wedergeclanc.
- Retentissement des forests, De ruyselinghe
van bosschen.
- le Retentissement des harnois, Het gheclanc
Retif, voyez Retif, (van tharnas.
- Retirer en arriere, Achterwaerts trecken.
- Retire toy là, Maelt v derwaerts.
- Retirer le col, Den hals intrecken. (doen.)
- Retirer de mal faire, Afstrecken van quaet te
Retirer & refrener aucun, Iemanden toomen
ofi wederom trecken ende in bedwang houden.
- * Retirer à quelqu'un & luy ressembler, Ie-
manden ghelycken.
- Retirer à la maniere de viure de son pere,
Sijns vaders leuen navolgen.
- * Retirer à soy le seruiteur d'aucun, Iemants
knecht ontrecken.
- se Retirer en sa maison, Thuiswaerts gaen.
- se Retirer à part, Aen deen sijde gaen ofi trecke
lien ofi on se Retire à part, Vertrec plaetse.
- il est tems de me Retirer d'icy, Th'igt dat ic
van hier ga ofi my versie.
- * chascun se Retire vers, &c. Een yegelyc be-
gheeft hem onder, &c.
- se Retirer de Pamitié d'aucun, Hem wa yem-
ants vrientschap ontrecken, die verlaten.
- se Retirer de vices, Vanden quaden afflaen ofi
afflant doen.
- Retiré, m. Wederom ghetrecken.
- Retirement, m. Wederom treckinghe.
- Retirement de nerfs, Intreckinge ofi vercrim-
pinghe der zenuwen.
- Retire, Wederom wenen dat ontweuen is.
- Retoirer, Weder met rademen meten.
- Retomber, Verwallen, Wederom vallen.
- Retomber en vn mesme propos, Weder in
sijn eerste propoost vallen.
- Retourdir de toutes parts, Rontsom luyde ofi
Retondre, Herscheeren. (gheluyt gheuen.)
- Retondu, m. Herschoren.
- Retordre, Omdraeyen ofi wringhen, Weder in
een draeyen ofi wringhen.
- fil Retourt, Eenē draet die weder in een gedraeyt
- Retorquer, wederom worpen ofi keeren. (is.)
- je Retorque cela contre vous, Ic worpet v
wederom teghen.
- vn Retorable, Boulāt dat alle jaer besaeyt wort.
- Retoucher, Wederom raken ofi aentassen.
- Retouiller, Wederom onderroeren ofi mengen.
- Retourner, Weder keeren.
- Retourner sur soy, Wederkeeren door de wech
diemen comen is. (comen.)
- Retourner en son estat, Weder tot sy seluen.
- * il Retourne au champ du bois, Hy neemt
sijn oude mamerkens weder aen.
- * Retourner, Rendre, Weder gheuen.
- que me Retourneras tu, & je te, &c. Wat
suldy my geuen ofi weder keere, en ic sal v, &c.
- Retourné, m. Wederghetcomen ofi ghegheuen.
- Retour, m. Wederkeer, Wederkeeringhe.
- qui est de Retour, Die op sijn wedercomen is.
- * baillez moy mon Retour, Gheefi my we-
derom.
- faire Retour, Wedercomen, Wederkeeren.
- Retraict, m. In een ghecrompen. (crompen.)
- ce drap est Retraict, Dit laken is in een ghe-
crompen.
- * vn Retraict, m. Eē primaet, ofi vertrec plaetse
- il ne peut aller au Retraict, Hy en can sijn ge-
voech niet maken, ofi ter cameran gaen.

- Retraict conuentionel, Een hercoopinghe vā eenich vercocht dinc beloest ende geacordeert.
- Retraicte, f. Ghecrompene.
- Retraicte, f. Een vertrec-plaetse.
- Retraicte, *V*Wederkeeringhe van daermen afghecomen is.
- sonner la Retraicte, *V*anden ghevechte oft strijt roepen.
- Retrayant, m. Die de batalie doet cesseren, oft de wederkeeringhe slaet.
- Retrayeur de rentes, Een caker oft ghewinsoecker.
- Retraictes qu'on fait és bassimens, *T*zamentreselen oft intreselen van werck in eenighe timmeragie, Eenen intooch.
- Retraicter, *V*Wederhandelen ende ouersien.
- Retraicter vne matiere, Van een materie wederom tracteren.
- Retracterce qu'ō a dict, Se retracter & del dire, *S*ijn woort enen, Herroepen oft door sinen hals halen.
- Retraction, f. *V*Weroepinghe, Herroepinghe.
- Retraîner, Hersteypen.
- Retraire, *A*chierwaerts oft wederom trecken.
- Retraire en seruage, weder tot slauerijge brēgē
- Retrectir, *E*nghe, *B*enamen, *I*ntrecken.
- Retreci, m. *B*enaut, *I*nghetrocken.
- Retreciffure, f. *E*nghinghe, *I*ntreckinghe, *B*enau
- Rétremper, *V*Weder weycken. (winghe.
- Retrencher, *A*ffnijden, *A*fcorten.
- Retrencher les gaiges, *D*en loon minderen.
- Retrencher son train, *S*ijnen staet minderen.
- les Retrenchez en l'estat, *D*ie afgheset sijn van hummen staet.
- Retribuer, *L*oonen, *V*erghelden.
- Retribuc, m. *V*ergolden.
- Retribution, f. *L*ooninghe, *V*ergheldinghe.
- Retrograder, *E*erffelingh oft achterwaerts gāē.
- Retrogradé, m. *A*chierwaerts ghegaen.
- Retrogradation, f. *A*chierwaertganinghe, *E*erffelinghen ganc.
- Retrousser, *V*Weder op schorffen.
- Retroussé, m. *O*pgheschorff.
- Retrouuer, *V*Wederom vinden.
- Retz, f. *E*en net oft wand.
- abbatre les Retz, *H*et wands oft jaghers gaven neerlaen oft neerlaten.
- Reu, ou Ru, m. *E*en beec oft beecxken.
- le Reu de la riuere, *D*en loop oft vloet vande reuere.
- Reubarbe, *R*abarber.
- Reualoir, *R*ecompenfer, *V*erghelden.
- je te le Reuau dray, *I*c salt v verghelden.
- Reuanner, *H*erwannen, *V*Wederom wannen.
- Reueillematin, m. *M*orghenwecker.
- Reueiller, *v*oyez *R*esusciller.
- Reueler, *O*fenbaren.
- Reuelé, m. *G*heopenbaert.
- chose Reuelée, f. *G*heopenbaerde sake.
- Reuelation, f. *O*penbaringhe.
- Reueler, m. *O*penbaerder.
- Reuelcux, m. *D*eriel, *B*roodtroncken.
- soy Reuencher, *H*em weder weeren en wreken
- il s'est Reuenché, *H*y heeft hem ghewroken.
- la Reuenche, f. *D*e verhalinghe van een spel.
- la Reuenche, *D*e reuenge.
- Reuendre, *V*Weder vercoopen.
- Reuendu, m. *V*Weder vercocht.
- Reuendeur, m. *V*oorcooper oft grossier.
- Reuenderesse, f. *E*en wdraechtstere, wt-ver-
- Reuenir, *V*Wederom comen. (coopstere.
- ce mal Reuient tousiours, *D*at quaet bot al tijts weder op.
- Reuenir à soy, *V*Wederom tot sy seluen comen.
- * Reuenir en vigueur, *S*e reuenir & rauoir, *V*Wederom gesont en wel vareñ worden.
- faire Reuenir le cœur, *V*Wederom hert, moett ende couragie gheuen.
- * faire Reuenir les choses aux motz, *D*e woorden met de wercken doen ouer eencomen.
- il m'est tousiours fort Reuenir, *H*et is my al tijts seer wel te pas ghecomen.
- * qui Reuient bien aux gens, *D*ie met het volc wel weet om te gaen.
- * il Reuient de, &c. *H*et comt van, &c.
- il luy Reuient autant de possessions, *H*em comt jaerlijcx soo vele incomens vā sijn goeden
- * mon songe Reuient à cecy, *M*ijnen droom streft daer toe, oft comt daermede ouer een.
- Reuenu, m. *V*Wederom ghecomen.
- * le Reuenu, ou la reuenue annuelle de quelle heritage, *H*et incomen vā eenich erfgoec
- il a tant de Reuenu, *H*y heeft jaerlijcx soo veel incomens.

elle est Reuenue, Sy is wederom comen.

Reuoit, *Weder sien.*

Reuoit vn proces, Een proces wederom ouer-

Reueu, m. Ouer sien.

Reuision, f. *Weder ouersieninghe.*

Reuer, *cerchez Refuer.*

Reuerberer, *Wederom slaen of smijten.*

Reuerberé, m. *Weder ghesleggen.*

la Reuerberation du soleil, Den weder slach
of weder schijn sel der sonnen.

Reuerdir, *Weder groen werden.*

Reuerend, m. Eerweerdich.

Reuerend, m. Eerbiedende ofie beleeft.

Reuerence, f. Eerbiedinghe, Reuerentie.

Reuerer, Auoir en reuerence, Eeren, Eerbie
den, In weerden ende reuerentie houden.

faire la Reuerence, Eere bewijfen.

à qui feray-je la Reuerence? *Wien sal ic aen
gaen of eer bewijfen.*

qui fait la Reuerence, Hoof, Beleest.

Reuerement, Eerweerdichg.

Reuers, vn reuers, Eenen auerechten slach.

vn coup de Reuers, Slach van ter sijden.

le Reuers de, &c. De auerechte sijde van, &c.

à Reuers, Auerechts, Verkeert.

Reuerser, *Wederom schencken of inghieten.*

Reuersures, ou Reuersailles, Den dranc die
ouerghelieuen is inde ghelafen, diemen schenct
in eenen pot voor de dienaers.

Reuertir, *Wederom keeren, Weder comen.*

Reuertir en quelque lieu ou avec aucun,
In eenighe plaetse of met yemanden verkeert

Reuefche, c. Suer, Stuer, Onvriendelijc.

vin Reuefche, Amperen of sueren wijn.

fille encore Reuefche, non nubile, Een jon-
ghe dochter die noch niet houbaer en is.

Reuestir, *Wederom cleeden, Herleeden.*

Reuestir, De cleederen bouen ander aentrecken.
se Reuestir pour dire la messe, De cleederen
aendsen of aenschieten om misse te doen.

Reuestir, Ouerdecken.

vn bastion Reuestu de pierre de taille, Een
bolwerk dat ronsom met ghehouwen steen o-
uerdeelt is.

* Reuestir vn homme de quelque terre, Te
mant int besit stellen van eenich lant.

Reueue, f. De ouersieninghe of monstoringhe

van knechten.

faire la Reueue, De knechten ouersien of mon-
steren.

(sien.) Reuigourer, Op een nieu sterc ende frisch wor-
den of maken.

Reuigourant, m. Op een nieu frisch wordende.

Reuiter, *Weder ouersien of besoecken.*

Reuifité, m. *Weder besocht.*

Reuifitement, m. Ouersieninghe of besoeckin-
ghe op een nieu.

Reuiure, *Wederom leuen.*

Reune, voyez Ruine.

Reunit, *Weder vereenighen.*

Reuni, m. *Weder vereenicht.*

Reunion, f. *Weder vereeniginghe.*

Reuocable, Reuocation, voyez Reuoquer

Reuoler, *Weder of op een nieu vliughen.*

se Reuolter, Sijn eyghen heere afgaen of af-
vallen ende hem byde vyanden beghenen, Re-

Renolté, m. Ghereuolteert. (uolieren.)

Reuoltement, m ou Reuolte, f. Reuolterin-
ghe, Afwijkinghe van sijn eyghen heere.

Reuolu, m. L'an réuolu, Tgantsch, Heel of
rondt jaer.

deuant qu'il soit l'an Reuolu, Eer dat het
jaer omme is.

Reuolution de soleil, f. Den omkeer of om-
loop vande sonne.

Reuomit, *Wederom wispouwen of braken.*

Reuoquer, *Wederroepen, Herroepen, of Wederom roepen.*

Reuoqué, m. *Wederom gheroepen, Herroepen.*

Reuocable, c. *Wederroepelijc.*

Reuocation, f. *Wederroepinghe, Herroepinghe.*

Reuulsion, f. *Afstreckinghe.*

Rez, De rulaert of effenheit sonder hoochde
die haer wtwendelijc thoet aen ee yegelijc dine

Rez terre, Neffen of ralat by der aerden.

le Rez de chauffee, Den bodem of sondanct
van alle dinghen.

mettre Rez pied, Mettre rez terre, Tot den
gront toe afworpen ende raseren.

R H

RHABILLER, Rhabituer, voyez Ra-
biller, Rabituer.

le RHIN, Den Rhijn.

Rhetorique, f. De conste van wel te spreken.

R H O R I

Welsprekentheyt, Rhetorijcke.

Rhetor, m. *Een leeraer der welsprekentheyt.*

Rhetoriquement, *Welsprekenlijc, Rhetorijckelijc.*

Rheune, *voez Ruine.*

R I

RIBAVLD, m. *Een boeve, Rabaut.*

Ribaude, f. *Een hoere of licht schuyte of vrou*

Ribaudise, f. *Boeueryc, Rabauwerge.* (we.)

Ribler, *Affeyt, n, Berouwen.*

Ribleur, m. *Affetter, Roouer.*

Riblerie, f. *Affettinghe, Berouwinghe, of Rooue-*

Riblettes, f. *Ghefray of ghewoest spec.* (rije.)

des œufs à la Riblette, *Een spectaselyc.*

Ric, Couper tout ric à ric, *Essen doorsnijde.*

Rieaner, Dertel, Broodtroncken of woer-
loo, *zijn.*

Riche, c. *Rijc.*

Riches femmes, *Rijcke vrouwen.*

Richesse, f. *Ryckdom.*

selon noz Richesses, *Na onse macht.*

* Richesse de bien parler, *Groote ende ouer-
woedighe welsprekentheyt.*

Richement, *Ryckelijc.*

Richement mentir, *Seer of bijster lieghen.*

Ricochet, La chanson du ricochet, *Een lie-
deken dat niet bestaen en mach, Dat hem sel-
uen contrarieert.*

Rideaude lict, m. *Eengordyne.*

Ridelles, f. *Waghen lederen.*

les Rides qui viennent au visage, f. *De rim-
pelen van daensicht.*

Ridé, m. *Gherimpelt, Volrimpelen.*

Rider en fait de nauires, *elt tendre, roi-
dir, Spannen ende stijf stellen.*

Rider l'estay du malk, *De coorde die den malk
toeghenhoudt stijf stellen ende wtrecken.*

Rider le front, *Tvoorhooftrimpelen.*

Rie, c. *Onghebout lands.*

Rien, *Iet of Niet.*

elle le hait sur tout Rien, *Sy haet hem bouen-
alle dinc.*

il n'a plus Rien, *Hy is zijn goet al quijt, Hy
en heeft niet meer by te setten.*

un Rien ne vaut, *Eenen deuchuiet.*

Riere, *Achter.*

Riere l'huis, *Achter de deure.*

R I

un Rieu, *Een beke of beecxken.*

Rieur, *voez en Rire.*

Rifler, *Met ghenelt wech nemen of ontnemen,
on n'y a laissé ne le Riffle ne raffle, Daer en
is niet met allen ouerghebleuen.*

Rightfle, *Calijstehour.*

se Rigoler d'aucun, *Met yemanden spotten.*

Rigueur, f. *Strengcheyt, Strafheyt.*

en grande Rigueur, *Strengheijc, Wreedelijc.*

la Rigueur de justice, *Rigueur de droit,*

De strengcheyt vant recht, Het scherprecht.

à toute Rigueur, *Sonder eenighe ghenade.*

Rigoreux, m. *Strenghe, Straf.*

ne me fois pas si Rigoreux, *Handelt soetelijc
met my.*

vne femme Rigoreuse, *Een straffe of wree-
de vrouwe.*

Rigoreusement, *Strengheijc, Strengelijc.*

Rim de vent, *Haluen of ruymen uint.*

Rime, f. *Rymghedicht, Ryme.*

qui compose en Rime, *Een componist.*

* il n'y a Rime ne raison en cela, *Ten sluyt
of woecht niet met allen, 'Tis teghen recht en*

Rinseau, m. *Een taexken.* (reden.)

Rinser, *voez Reinser.*

Riolé, m. *Gheschakiert.*

Rioter, *Veel woorden maken, Kijuen, Kneuteré.*

Riote, f. *Een ghekijf met woorden.*

Rioteux, m. *Kijfachtich, Kneuterachtich.*

Rire, *Lacchen.*

Rire outre mesure, *Scheeteré, Luyde lacchen.*

il Rit à tout le monde, *Hy lacht een yeghe-
lijc aen.*

Rire à gorge desployée, *Onmanierlijken en-
de luyde lacchen.*

les gens se Rioyent de toy, *De lieden ghec-
ten of hielden haren spot met v.*

c'est pour Rire, *'Tis om mede te lacchen of gec-
Ris, m. Lacchinghe, Gelach.* (ken.)

Rifée, f. ou Ris de mesure, *Ghescheeter, Een
om bonden ende ongheschiete lacchinghe.*

Rieur, m. *Eenlaccher.*

Riffole,

Riffoler vne friture, *Inde panne backen of
frijten dat niet blooft of rooachtich wort.*

le Riuage de la mer, m. *Eenen cant of oever
vander zee.*

*Ribandouquin, habillament pour ser d'uy voyz trouuages
rebau rebauant rebauant rebauant sy y rien*

Riual, m. Die een lief heeft die van eenen anden ooc ghemint wort.

Riue, f. Een watercant oft oever.

la Riue d'un bois, Tbeginsfel, den hoec oft cant van een bosch.

* pain de Riue, Broot dat wel rijst.

Riuer vn clou, Eenen naghel riuieren oft breeder wismyten om dat hy te vaster soude houdē

Riuē, m. Ghenuert.

* Riuer, Affchuyuen.

Riuet de foulier, m. Een wryfinghe vanden schoen oft het stemreepken.

neud à Riuet, Eenen rijfenden knoop.

vne Riuiere, Een reuiere.

eaue de Riuiere, Vloetwater, Reuier water.

du Riz, m. Rys.

R O

R O B B E, f. Een cleedt oft roc.

vne langue Robbe, Eenen tabbaert.

Robbe de chambre, Nachtabbaert.

Robbe de duicil, Robbe funebre, Roudcleedt, Rontabbaert.

Robber, Robbeur, Robberie, voyez Des-Robinet, m. Een craen oft tap. (robber.

Roborer, Stercken, Verstercken, Sterc maken.

Roborē, m. Versterct, Sterc ghemaect.

Roboration, f. ou Roboremēt, m. Sterckin ghe, Stercmakinghe.

Robuste, c. Vroom, Sterc.

àge Robuste, Stercken ende vromen ouderdō.

Robustement, Sterckelijc, Crachtelijc.

Roch, m. ou Roche, f. ou Rochier, m. Een rootse, Steenrootse oft Clippe, Steenclippe.

Rochet, m. Een roccken oft ouerroc.

Rodelle, voyez Rondelle. (fen.)

Roder, Herwaerts ende derwaerts gaen, Verhuy

Roder les pais, Tlandt door wandelen.

vne Rodeur, Een die de landen doorloopt oft door

les Rogations, f. Cruysdaghen. (wandelt.

Rogue, c. Beroemich, Vermetel.

* Rogue, ou Petiton, f. Eysch.

Rogier bon teins, Sorgheeloos, Lanterfant.

citre Roide de froid, Stijf van coude sijn.

* vn homme Roide, Een stant vastich man.

* course plus Roide & plus vilte, Een snelder, Stercker oft rasscher gheloop.

* bailler bien Roid, Groote oft sijue slaghen

gheuen.

se Roidir, Stijuen, Verstijuen, Stijf worden.

Roidi, m. Verstijft.

Roideur, f. Stijfheyt.

de grande Roideur, Snellijc, Rasschelijc.

jecter vn dard de Roideur, Eenen pyl metter macht worpen.

Roidement, Stijfijc.

le Roignon, De niere.

Roifons, De krysdaghen.

vn Roitelet, Een Coninccken.

Rolle, Rollet, cerchez Roulet.

Romant castillan ou Francoys, De oude ghemeyne Spaensche oft Fransoysche sprake.

Romancer, Translateren, Ouersetten.

Romarin, m. Roosmaryn.

R O M E, Roomen, Een stad in Italien.

Romain, m. Een Romeyn.

vne femme Romaine, Een Roomsche oft Romeynsche vrouwe.

à la Romanasque, Op sijn Roomschs oft Romeyns (meyns)

Rompre, Breken.

Rompres les oreilles à aucun de jaser, Iemant baloorich maken oft thoofst breken mes

clappen.

Rompres par le milieu, Ouermits breken.

Rompres par auant, Voor afbreken.

Rompres le propos d'aucun, Iemants propoost verstooren, In yemants reden waren oft sbreke.

* à tout Rompre, Om het ondersst opwaerts te

Rompus, m. Ghebroken. (keeren.

homme qui est Rompu, Een die gescheurt is.

Rompue, f. Ghebrokenē.

Rompeur, m. Breker.

Rompure, f. Een scheur, spleet oft crooc.

Rompure, f. Ghescheurtheyt.

Rompement, m. Brekinghe.

vne Ronce, Een brembaghe oft brembosch.

Ronceux, m. Vol bremmen oft bremboschen.

Rond, m. Ront.

faire Rond, Ronden, Ront maken.

faire le comte Rond, De rekeninghe effen ende claer stellen.

homme Rond, Een slechts oprecht man.

faire la Ronde en vne ville, Een ront perc in een stad maken, oft de stad van binne omgaē.

faire la sentinelle à la Ronde d'aucuns, Rontse.

rogatione cassare cassare rogatione iugiter iugiter rogatione iugiter iugiter

Rontsom sommighe de schaerwachte houden.
 Rondement, Int ronde, Rondelyc.
 nier Rondement, Plat af oft gantschelyc loo-
 chenen. (man.
 homme qui va Rondement, Eē oprecht slecht
 Rôdeau de pasticier, Eē past eybackers volstoc.
 Rondeau de rime, Een rondeau oft rondeel.
 Rondieur, f. Rontheyt, Rondicheyt.
 Rondeler, Rollen, Venel. n.
 vne Rondelle, ou Rodelle, f. Eē rondelle, Beuc
 kelaer oft ronden schilt.
 Rondelier, m. Een die mette rondelle wecht en-
 de weet om te gaen, oft diese maect.
 Ronfier, Roncken.
 Ronflé, m. Ghevanst.
 Ronfleur, m. Ronckaert.
 Ronflement, m. Ronckinghe.
 Ronger, Knaghen, Afknaghen.
 *Ronger vne colere en son esprit, Eenighe
 gramscap langhe opt herte draghen.
 Ronger son frain, Op sijn tanden bijten, Hem
 seluen knaghen oft quellen.
 *Ronger l'honneur d'autruy, Lemants faem
 benemen.
 Rongé, m. Afgheten oft afgheknaecht.
 cela luy reuint tousiours au Ronge, Dat
 comt hem altyts te voren, Dat leynt hem altyts
 op vherthe.
 bois Rongé, m. Hout dat doorgheten oft dur-
 Rongement, m. Knaghinghe. (beten. n.
 Rongeur, m. Knagher.
 Rongner, Afcorten, Affnijden, Schroyen.
 Rongné, m. Afghecort, Afgesnedé, Geschroyt.
 *il leur a bien Rongé les ongles, Hy heeft
 hun de vleughelen wel ghecort, oft onder sijn
 bedwanc ghebrocht.
 Rongneur de monnoye, m. Gheltschroyer.
 Rongnement, m. Afcortinghe, Affnjdinghe,
 Schroyinghe.
 Rongneure, f. Affnytsel, Afcortsel, Schroytsel.
 Rongneures de couturiers, Snippelinghen
 van cleermakers.
 Rongneures aussi est le vin qui reste dedās
 les voirres apres qu'on a beu, Dē wijn die
 inde ghelafen blyft staen na datmen ghebron-
 ken heeft.
 les Rongneures du tems, Den tyt diemē em-

ployeert, neemt oft steelt om yet besonders te
 Rongne, f. Schorfihey. (doen.
 Rongneux, m. Schorft, Schorftachtich.
 Roole, voyez le Roule.
 Roquet, m. Een rocxken oft ouerroc.
 Rosace, Loofwerc van roosen ghemaect in eeni-
 ghe timmeragie.
 Rosage, ou Rosagine, f. Oleander, Een spruy-
 te die bladeren heeft als eenen Laurierboom.
 Rosignol, voyez Rossignol.
 Rose, f. Een roose.
 le bouton d'vne Rose, Een roosecnoop oft bor.
 huile Rosat, Olie van roosen.
 Rosier, m. Eenen rooselaer oft roosenboom.
 Rosin, m. Roosen verwich.
 herbes Rosoyantes, Cruyden die couleur van
 roosen hebben oft nat vanden dauwe sijn.
 Roseau, m. Een riet.
 la Rosée, f. Den dauwe.
 couuert ou chargé de Rosée, Bedaut.
 Rosiner, Dauwen.
 Rosinement, m. Dauwinghe.
 Roses, voyez Cul de cheual.
 de la Rolette, Lijfverwe, Vernissinghe, Rootce-
 leurken, Blancketsel, Rosesel.
 vin de Rolette, Een bleecaert, VVijn die een
 root couleurken heeft.
 Rosiner, voyez Rosée.
 Rosinarin, voyez Romarin.
 Rosette, voyez Marquote.
 Rossignol, m. Nachtegael.
 Rossignol de muraille, Root steertken.
 Rossignol de ruière, Een yf-voghelken dat
 Rossignolet, m. Een nachtegaelken. (singht.
 Rostedom, m. Een wedereyffcher.
 Rostir, Braden.
 faire Rostir sur le gril, Roosten, Op den rooster
 Rosti, m. Ghebraden. (braden.
 du Rosti, ou Rolt, m. Ghebraet, Ghebraden
 vleesch.
 vne Rostie, ou Rostée, f. Gheberst broot.
 de la Rostifierie, Du Rost, Ghebraedt, Ghe-
 braden vleesch.
 Rostifierie, f. Cabaret, Braderije.
 Rostisseur, m. Cabaretier.
 Roture, f. Den staet ende conditie van onedele
 ende ghemeyne personen.

son domaine n'est que Roture, *Sijn jaerlycx incomen en is maer ghemeyn goet.*
 Roturier, m. *Een ghemeyn man die onedel is.*
 Roturiere, f. *Een ghemeyne en slechte vrouwe.*
 Roturierement, *Als eenen ghemeyne persoon.*
 Rouable, ou Rable, m. *Een ouengassel ofi rakel stoc, Coolcrabber.*
 Rouaisons, *De kruysdaghen.*
 Rouart, m. *Rouroede.*
 Roucouler, *Roeckoen, Roepen als een duyne.*
 vne Roue, *Een rat. Rouer om te draeyen.*
 * faire la Roue, *Omdraeyen.*
 le paon faict la Roue, *Den pau draeyt synen steert om, ofi spreyt dien wt.*
 Rouette, f. *Een raeyken ofi raderken.*
 Rouelle, f. *Een cleyn rad, Raeyken.*
 Rouelles d'oignon, *Ronde bollekens van ajuyn*
 * cheual Rouen, *Een peert dat castamenbruyt ofi van Romaens couleur is.*
 Rouer, *Rontsom gaen, Omdraeyen, Omkeeren.*
 Roué, m. *Omghedraeyt, Omghekeert.*
 Rouet à filer, m. *Een spinwielen.*
 Rouette, *voyez Roue.*
 Rouge, c. *Root.*
 Rougeur, f. *Rootheyt.*
 Rougeatre, c. *Rootachtich.*
 Rougir, *Root maken ofi worden.*
 Rougir de honte, *Root werden van schaemte, Hem schamen.*
 rose Rougissante, *Een roode roose ofi die glinstert van rootheyt.*
 Rougeolle, f. *Cleyn poexkens.*
 Rouget, m. *Poisson de mer, Een royelinc.*
 Rouget barbé, m. *Een reconinc.*
 Rougir, *voyez en Rouge.*
 Rouille, ou Rouillure, f. *Roest.*
 Rouille de fer, *Yferroest.*
 Rouir du lin, *Vlas swinghelen.*
 vne Rouissoir, *Eene blaauwel ofi rologhel daerme wilas mede swinghelt, ofi eenen vischuyt.*
 Rouler, *Rollen.*
 le Rouler, *Omdraeyen, Omkeeren.*
 Roulant, m. *Rollende.*
 Roulé, m. *Gherolt.*
 Roulement, m. *Rollinghe.*
 le Roule, ou roole des causes, *De rolle ofi naemregister van processen.*

mettre au Roule, *Inschryuen, Int register stellen*
 oster vn gendarme du Roule, *Een vryghsknecht wtmonstieren, cassieren ofi afsdanken.*
 * jouer le Roule d'autruy, *Le mas contrefoyt.*
 le seruiteur joue son Roule, *De knecht doet dat hy wilt ofi speelt sijn rolleken.*
 Roulet, m. *Faire à quelqu'un son Roulet, Iemanden voorlesen ofi segghen ende ordineren wat hy segghen ofi doen moet.*
 Rouleau de quoy les mesureurs de grain rasent le boisseau, *Corenstoec, strygsloc.*
 Roulier, m. *Een voerman.*
 * Roulier ou estable ou lon engraisse les porcs, *Een verckens cot.*
 du Roumarin, m. *Rosmarijn.*
 Roupeau, *voyez Bihoreau.*
 Roupie, f. *Een ysdruppel ofi kekel.*
 Roupieux, m. *Vol kekels ofi ysdruppels.*
 Roupie, Rompure, f. *Een sicheure, Crooc ofi Brekinghe.*
 auoir la Roupie, *De neerlaghe hebben.*
 Rous, ou Roufseau, m. *Ros, Vierroot.*
 vn Roufseau, *Een die ro. bayt heeft.*
 Rouffe, f. *Eene die ros is.*
 bestes Rouffes, *voyez Faune.*
 Rouffelet, m. *Rosachuch.*
 Roulée, *voyez Rolée.*
 Roufferolle, f. *Een yf-voghelken dat singht.*
 vne Rouffette, *poillon, Een baers.*
 ROUSSILLON, *Een stad op de wterse paleis van Vranckrycke, na Spaengnien strecken.*
 Rouffir, *Roi maken.*
 Rouffatre, c. *ou Rouffolet, m. Rosachtich.*
 Rouffiler, *voyez Rissoler vne friture.*
 Route, f. *Rupsinghe, Opworpinghe der maghen.*
 Route aussi, *est le fray du chemin, De beere dinghe vanden wech.*
 Route le prend aussi par tout pour le chemin, *Den wech soo wel te lande als te water.*
 Routes en pluv. *Den speur van alle byende*
 Router, *Rupsen, Hicken.*
 la Route, *Den speur van eenen hase.*
 Router, *Chatter à la Route, Op des speur volghen ofi na jagen.*
 * chascun sa Route, *Deen voor dander na, Elc op sijn orden.*
 * prendre la Route ou le chemin d'Angleterre, *Konink rykswater*

re, Den wech op Enghelant nemen.
 nauire jecté hors de sa Route par la tem-
 pelte, Een schip door tempeest wt sijn linie oft
 buyten sijnen streec ghestooten.

* vne grande Route, ou troupe de gens, Eē
 groote menichte van volc.

mettre en Route, Doen loopen, De vlucht doen
 nemen.

Routier, m. Eenen wech wijser, Een thooninghe
 ende wijsinghe van weghen, soo wel te lande
 als te water.

vn vieux Routier, Eenen die langhen tijt de
 weghen verkeert ende door wandelt heeft, oft
 eenen die veel ghehoort ende ghesien heeft.

vn fin Routier, Eenen loosen, schalckē oft door-
 trocken hase oft mensch.

Routier, m. Straetscheynder, Affsetter, Moor-
 ans Routiers, Vervolgende jaren. (denaer.

Rouveau, Pommes de Rouveau, Somer
 Roux, m. Ros. (guldelinghen.

quelque peu Roux, Rosachtich.

Roy, m. Coninc.

eitre Roy, ou regner en, &c. Regneren oft Co-
 ninc sijn ouer, &c.

Roy d'armes, Een heraut.

* les Roys, La feste ou le jour des Roys, Der
 thiendach, Dry oft alder Coninghen dach.

Royal, m. Conincx, Coninlic.

dignité Royale, f. Coninlicke majesteyt, oft
 macht ende weerdicheyt.

Royalement, Coninlijcken, Heerlijcken.

Royaume, m. Conincryc.

Royne, f. Coninghinne.

Royauté, f. Coninlijcken staet.

Roye, ou Royon, cerchez Ray.

Roye, f. Scheele oft scheyde op thoof.

Roytelet, m. Conincxken, Winterconincxken.

R V

vn R V, Een loopende water, Beke.

Ruade, voyez en Ruer.

Ruben de teste, m. Een haersnoer, Haerspan-
 sel oft hoofi bandeken.

Rubenner vn habillement, Een cleedt met
 lint oft passement roufson boorden.

habillement Rubenné, m. Een cleet dat met
 lint gheboort is.

Rubennier, m. Een die haersnoeren lint oft

haerspanfelen maect.

Rubiconde, c. Seer roor.

Rubis, m. Eenen robijn.

Ruche à miel, f. Eenen biecorf.

Ruche cabane, Een hutte oft Lanthuys.

Rude, c. Rou, Hart, Straf.

Rude & difficile, Gheemelijc, Vies. n.

tems Rude, Hert, Straf, Rou ende si er meder.

* Rude à manier, Rou ende scherp om handelē.

Rude en ses escrits, Onghefchilt ende plomp in
 sijn schryuen.

Rudement, Rouwelijc, Bottelijc oft Straffelijc.

Rudesse, f. Herdicheyt, Strenghicheyt, Rou-
 wicheyt.

Rudesse de parolles, Een suere, straffe oft on-
 lieflijcke sprake.

Rudoyer, Vser de rudesse, Straffijc ende on-
 ghenadelijc tratteren, Rouwelijc aentasten ofe
 de la Rue, Ruyte. (handelen.

Rues d'vne ville, f. De straten van een stad.

vne grande Rue, Een groote wijde strate oft

Ruelle, f. Een straetken. (wech.

Ruer, Vworpen.

Ruer coups sur aucun, Iemanden met sla-

Ruer jus, Afworpen. (ghen laden.

Ruer par terre, Vellen, Ter aerden worpen.

* Ruer des pieds, Met voeten stooten oft wilslaē.

* se Ruer sur aucun, Iemanden in vlieghe
 oft aenvalen.

Rueur, m. Een wilslaende peert.

Ruffien, m. Rossiaen.

Ruffiennier, Rossiaenschap houden.

Rugir, Grimmigen oft briesfchen als eenen leeu.

Rugissant, m. Briesfchende, Grimmende.

Rugiment, ou Rugissement, m. Briesfchingē.

Ruiner, Verderuen, Verderstrueren, Vernielen.

Ruine, m. Vernielt, Verderstrueert, Gheruinet.

maison Ruinée, Een huys dat vernielt, Ver-
 vallen ende gheruimeert is.

Ruine, f. Veruallinghe, Vernielinghe, Verde-
 strueringhe, Verderuinghe oft verderffenisse.

Ruineux, m. Tot vallen gheneycht.

Ruir, Ruiffement, cerchez Rugir.

Ruiffseau, Waterloop, Watergracht oft gote.

Ruiffeler, m. Een watergrachtken oft gootken.

Ruiffelet, Le sang ruiffeloit, Tbloet druggel-
 de oft liep hem af als een gote.

Ruiffelerd'eau cristaline, ou argentine,
 Loopen als claer water.
 Ruit, ou Rut, m. De hirticheyt vande beesten.
 estre en Ruit, Hirtich oft heet sijn.
 venaisson Ruitee, f. Venesoen van een beeste
 die heet oft hirtich was.
 Rume, f. Den snof oft loop der neusen.
 Rumatique, c. Die den snof oft loop der neu-
 sen heest.
 Rumeur, f. Een gheruchte, Rumoe, Een mare.
 Ruminer, Eerricken, De spijse herknouwen.
 Ruminer sa leçon, Sijn lesse vesten oft we-
 der verhalen.
 Ruminé, m. Gheericht, Herknout.
 Ruminement, m. Herknouwinghe.
 Rupture, f. Een scheure.
 Rupture, f. Brekinghe, Berstinghe.
 Rural, m. Boersch, Boerachtich.
 Ruse, f. Schalcheyt, Loosheyt, List. (stijcke.
 Ruse de guerre, Eē cryjhsaerdicheyt oft prac-
 Rusez, m. Die wel verwaren oft doortrockē sijn
 Rusé, m. Loos, Schalc, Listich, Doortrocken.
 vn Rusé, Een oudt schalt, Loos boeue.
 Rusier, Faire des ruses, Eenighe schalcheydt
 voort stellen.
 Rustaur, m. Eenen boer, Plompaert. (Plomp.
 Rustaut, m. Rustique, c. Boersch, Boerachtich,
 qui sent son Rustique, Dat op sijn boersch is.
 Rustiquement, Boerachtelijc, Onbeleefdelijc.
 Rusticité, f. Boerachticheyt, Ongheschilticheyt.
 vn Rustre, Een ruyter.
 Rut, voyez Ruit.

S A

S ABATH, m. Den sabbath, Den
 satendach oft vierdach der Ioden.
 Sable, ou Sablon, m. Saueel, Sant.
 * il porte de Sable semé de
 fleurs d'or, Hy voert in sijn wa-
 penen een swert velts besaeyt met goude bloemē.
 Sablon, m. Sandeken, Cleyn sandt.
 Sablonneux, m. Sandtachtich, Saueelachtich.
 Sablonniere, f. Een santcuyt.
 Sabours, m. De groote gaten op elcke sijde vant
 achtercasteel vanden schepe, daermen de groo-
 te stucken gheschuts in leyt.
 vn Sabot, Eenen top om te spelen.
 * Sabots & fouliers de bois, Hoolbloken, Pla-

stijnen, Clompen, Houte schoenen.
 le Sabot d'vn cheual, Den hoef vande peerde.
 Saboter, Toppen, Den top slaē, Met den top spe-
 Sabouler, Met voeten intrudē oft indruckē. (lē.
 Saboulé, m. Met voeten inghetreden.
 Saboulement, m. Indruckinghe.
 Saburre, Groff sandt oft sauel daermen de sche-
 pen mede ballast.
 Sacquer l'espée, De rapier wt der schee treckē.
 vn Sac, Eenen sac.
 Sachet, m. Saccken.
 le Sac ou Saccage, Plonderinghe oft roouinghe.
 mettre vne ville à Sac, Sacquer ou Sacca-
 ger, Een stad roouen oft plonderen.
 S'accouter à l'oreille, Heymelijc in d'oore seg-
 ghen oft veselen.
 Sacerdot, m. Eenen priester.
 Sacerdotal, m. Priesterssch, Priesterachtich, Pri-
 Sacquemander, Roouen, Affetten. (sterlijc.
 Sacquemand, m. Roouer, Affetter.
 Sacquer, voyez Sac.
 Sacrament, m. Een sacrament, Verborghent-
 heyt, Verholentheyt, Misterie.
 il n'a point ues ses Sacramens, Hy en is niet
 berecht gherueest.
 vn Sacre, Saecker, Eenen valc.
 Sacrer vn homme & tous ses biens, Ieman
 den met al sijn goet veruolocken en verbannē.
 * Sacrer vn Euefque, Eenen Bisschop wijen.
 Sacrer vn Roy, Eenen Coninc hullen.
 Sacré à Dieu, m. Gode toegheeyghent.
 le Sacre du Roy, De hullinghe eens Conincx.
 Sacriere, m. Een sanctuarie, Plaets daermen
 heylighe oft kerckelijcke dinghen in bewaert.
 Sacrifier, Offeren, Sacrificie doen. (cie.
 Sacrifice, Sacrificature, f. Offerhande, Sacrifi-
 Sacrificateur, m. Offeraer, oft Priester die of-
 Sacrilege, c. Een kercdief, Kercoouer. (fert.
 Sacrilege, m. Kercoouerge.
 Sacrilegement, Als een kercdief.
 la Sacrilitie, De sanctuarie, Daermen de dinghen
 vander kercken in bewaert.
 Sacristain, m. Kercmeeester.
 Sadayer, Vleyden, Troetelen.
 comment il patelme & Sadaye ceste fem-
 me, Hoe suetelijc spreeft hy die vrouwe
 na den mont.

Sade, c. ou Sadinet, m. Eenen troetelaer.
 Safran, m. Saffraen.
 Safran en cas de nauires, De schegghe aent
 Safran ballard, *W*ilaen saffraen. *(voer)*
 * aller au Safran, Ter poorten wivaren, *E*in
 ende beroyt worden.
 Safraner, Met safi aen bestroyen.
 Safrané, m. Gh. safraent.
 Safranier, m. Een diet al verteert heeft.
 Saffre, c. Dertel, Broodroncken.
 Saffrette, f. Dertele, Broodronckene.
 Saffreté, f. Dertelheyt, Broodronckenz, Broo-
 Sage, c. *W*ijs. *(droncken)schap.*
 faire le Sage, Hem wijs ghelaten.
 faire Sage aucun de quelque chose, Ie-
 manden yet wijs maken, doen verstaen, of te
 kennen ghenen ende wilegghen.
 Sage femme, f. *V*roe vrouwe.
 Sagement, *W*ijssijcken.
 c'est Sagement dict à toy, Tis wel ende wijslyc
 van u gheseyt.
 un Sage-fol, Een die den sot maer en maect.
 Sagelle, f. *W*ijssijc.
 homme de grande Sagelle, Een wijs, versta-
 dich ende voorsichich man.
 Saget, m. *W*ijssichich, Voorsichich.
 le Sagerant Vlysse, Een wijsen ende voorsich-
 tighen *V*lysse.
 Sagette, ou Sajette, f. Vn traict, Eenen pijl.
 Sagetter, Met pijlen schieten of doorschieten.
 Sagette, m. Met pijlen gheschoien of doorschotē.
 Sagittaire, m. Eenen schuiter.
 Sagon, voyez Singe.
 Saie, voyez Saye.
 Sajette, voyez Sagette.
 Saigner, Bloeden.
 Saigner aucun, Iemanden laten of bloetlaten.
 Saigné, m. Ghelaten, Bloetghelaten.
 Saignée, f. Latinghe, Bloetlatinghe.
 Saigneux, m. Sanguinolent, Bloedich, Kol bloets,
 of dat ver vuyt bloet in hem heeft.
 Saillir, Springhen.
 Saillir de la ville, *W*i der stadt loopen.
 Saillir hors du pays de son pere, Syn vader-
 lant verlaten.
 * Saillie vne femelle, Een wafken bespringhē.
 je suis Sailli incontinent de là, Ic hebbe my

terstont van daer ghemaect.
 Saillie, f. ou Saut, m. Eenen spronc.
 Saillie, f. Ouerhoochde, Ouerspronc, Bouen wiste-
 kinghe of wtkijkinghe.
 Saillies de maisons, Ouerspronc van eenen
 gheueel van een huys.
 faire vne Saillie sur les ennemis, De vyan-
 den bespringhen.
 * la Saillie d vne pierre precieuse, Den punt
 of opperste van igbesteente dat in eenen rine
 ghestelt wort.
 Sain, m. Ghesom, *W*el te passe.
 Sain & entier, m. Gheheel, Onghescheynt ende
 onghebroken.
 estre Sain, *W*el varen of te passe sijn.
 fois Sain, Adieu, Blijft ghesom, Vaert wel.
 * Sain, m. Verckens smeer of vet.
 Sain dous, m. Smeer.
 Sainct, m. Heylich.
 un Sainct, m. Eenen sant of Heylighen.
 Saincte, f. Een santinne.
 Saincteté, f. Heylicheyt.
 Sainctement, Heylichlyc.
 Sainctuaire, m. Sanctuarie, Een heylighe plaes-
 se des tempels.
 Saisir les meubles d'aucun, Iemandes roerlyc-
 ke goedē aenueerdē, In besit, of te pande nemē.
 se Saisit de quelque Region, Eenich landt-
 schap innemen.
 il s'est Saisi de la forteresse, m. Hy heeft de
 stercke inghenomen.
 Saisine, f. Stellinghe int besit van eenich erfgoet.
 Saisir par moy, Van my in besit ghestelt.
 prendre possession & Saisine, Int besit of
 possessie nemen.
 Saisissement, m. Aentastinghe, Aenueerdinge,
 of Aenneminghe in besit.
 Saison, f. Saisoen, Tijt.
 cecy est toujours en Saison, Dit is alijts in
 eenen doent.
 de Saison, *W*el te tijde.
 * Saison, f. ou Temps, m. Tijt.
 il fut malade longue Saison, Hy was langhe
 of langhen tijt sic.
 Salade, f. Eenen helm.
 Salades d'herbes, Des salades, Salaet.
 Salaire, m. Solt, Soldije, Loon.

doubles Sailaires, Dobbelsoldt of soldje.
 Salairier, Loon of dach-huere gheuen, Loonen.
 Sale, c. Vuyl, Omveyn, Suyuer.
 Salir, Vuyl maken, Besmysteren.
 Saleté, f. Vuylcheyt, of Vuylnisse.
 Salsifure, f. Vuylmakinghe, Besmysteringhe.
 vne Sale, Een sale van een huys.
 Saler, Souten.
 Salé, m. Ghesouten.
 chair Salée, Ghesouten vleesch.
 vne Saliere, Een soutvat.
 la Saline, Eenen soutcyl, of een plaetse daerme
 sout maect.
 vne Saloir, Een vleeschcuype.
 Salure, f. Soutinghe.
 Salette, f. Zuric, Surckel, of Sulcker.
 Saligons, Distelen met dry spitsinghe punten.
 Salir, Vuyl maken, Ontreynighen.
 Saliue, f. Speesfel.
 jecter de la Saliue, Spoutwen.
 Salle, f. Een sale van een huys.
 Sallette, f. Saelken.
 Salmandre, f. Salmander.
 Salmonde, Naghelkruyt, Benedicte wortel.
 Salpestre, m. Salpêtre, Salpeeter.
 Saluations, f. Antwoordinghe op de contradic-
 tien van een proces.
 Saluations de lettres, Bevestinghe van eenige
 briuen of instrumenten.
 Sal mille, ou Certific, Keruel.
 Saluer aucun, Iemanden groeten.
 il te Salue, Hy doet u groeten.
 il t'a Salué de par moy, Hy heeft u door my
 doen groeten. (dinghe.)
 Salut, m. Salicheyt, Salichmakinghe, of Behoe-
 donner Salut, Saluer, Groeten.
 je n'ay que faire de ton Salut, Ic trecke mijn
 hant van u.
 le Salut public, Het ghemeyn profijt of wel-
 varen.
 Salulaire, c. Heelsaem, Ghesont.
 Salutation, f. Groetinghe.
 Salueur, m. Groeter, Een die groet.
 Samedi, m. Saterdag. (druyue.)
 Samoiteau, m. Een soorte van eē dicke swerte
 Samy, m. Een soorte van laken ghelyckende
 seer het sasijn.

Sanction, f. Bevestinghe, Instellinghe of Orde-
 Sanctuarie, voyez Saint. (ninghe.)
 Sandal, m. Een soorte van hout dwelmen we
 Indien breght.
 Sanemonde, voyez Salmonde.
 Saner, Gheneesen, Ghesontmaken.
 Sanable, c. Gheneeselijc.
 Sang, m. Bloet.
 * de Sang Royal, Van Conincklijcken bloede, Af-
 comste of gheslachte.
 titer du Sang, Laten, Bloeslaten.
 qui n'a point de Sang, Bloedeeloos.
 homme qui a le Sang aux ongles, Een vlij-
 tich ende neerlich man.
 plein de sang, Sanguijn, Vol bloets.
 jecter Sang, Bloeden.
 Sanglant, m. Bloedich, Bebloeyt.
 Sanglante, Bloodich maken, Bebloeden.
 Sanglanté, m. Bebloeyt.
 Sanglantement, m. Bloedelijc, Vreedelijc.
 vne Sangle, ou Sengle, f. Een peertsinghel.
 * robbe Sangle, Eenen enckelen roc.
 Sangler vn cheual, Een peert singhelen.
 Sangle, m. Ghesadel.
 Sanglier, m. Potc-sanglier, Een swijn of wile
 Sanglier miré, (vercken.)
 Sanglout, voyez Senglout.
 Sanguin, m. Root ghelyc bloedt, Bloet-verwich,
 Sanguijn. (root is.)
 du Sanguin, m. Sanguijn, Een spruyte die bloet
 vne Sanguine, Eenen steen van calcure ghelyc
 bloet seer lusterende, daer de harnasch makers
 mede vergulden of verslueren.
 Sangmessure, f. Verslagenthey of verloorin-
 ghe ende tsamenloopinghe des bloets door groo-
 te ende haestighe verschrickinghe.
 homme Sangmelle, m. Een die verslagten is,
 of welckens bloedt tsamen gheloopt is van
 verbaesthey.
 Sanguinaire, c. Bloetghierich of Bloetdorstich
 Sanguinité, f. Maechschap. (mensche.)
 Sanicle, Sanickel of Senickel.
 Sans, Sonder.
 Sans cela, En de de dat, Anders, Andersins, Son-
 Sans cause, Sonder oorsake, Om niet. (der dat.)
 Sans fin, Sonder eynde, Ontallicken vele.
 Sans la voicture, Behaluen of bouē de vracht.
 Sans

Sans ordre, *Onordentlijc, Ongheschiedelijc.*
 vne Sanfue, *Een echele.*
 Santé, *f. Ghesontheyt.*
 bonne Santé, *Vvel varentheyt.*
 remettre en Santé, *VVeder ghesont ende wel-
 varende maken.*
 avec Santé, *Ghesondelijc.*
 Saouler, *Versaden, Versadighen.*
 se Saouler, *Hem versaden, Sijn bequaemte ne-
 qu'on ne peut Saouler, Onuersadelijc. (mē.*
 Saoulé, *m. Versaet, Versadicht.*
 Saoul, *m. Sat.*
 il est Saoul de sa femme, *Hy heeft sijnen buyc
 vol van sijn vrouwe, Hy isser af versaet.*
 prendre son Saoul de voluptez, *Sijn lusten
 te vollen boeten.*
 Saouleté, *f. Satheyt.*
 Sapience, *f. Wjsheyt.*
 Sapin, *m. Eenen dennenboom, Eē denne oft pijn-
 boom.*
 Sapper vne muraille, *Eenen muer van onder
 breen, Afworpen oft raseren.*
 Sapphir, *m. Eenen saffier.*
 vne Sarbataine, ou Sarbatane, *Een buyse.*
 Sarcelle, *f. Een teelinc oft talinc.*
 Sarcler, *VVien, d' Oncruyt wttraeyen.*
 Sarclé, *m. VVigheroeyt, VVighe wiet.*
 Sarclement, *m. VVimiedinghe.*
 vn Sarcler, *Een egghe oft regghe.*
 Sarclettes entrelacées de loye, *Smallekens
 met syde tusschen gheueuen.*
 Sarcleur, *m. Een wieder. (bare.*
 Sarcueil, *m. ou Biere, f. Een dootkiste oft doot-
 Sarde, Sardelle, ou Sardine, f. Een z eeruisch
 ghenamt plasken, spror, oft Sardijn.*
 Sarfouir, *Van ondergrauen, Mimeren.*
 Sarmement, *m. Eenen afghesneden tac oft rjcs van
 eenen rjngært.*
 Sarpe, ou Sarpette, *f. ou Sarpillon, m. Snoey-
 mes.*
 Sarpette à vigneron, *f. voyez, Serpe.*
 Sarpilliere, *f. Sarpilier, Daermen yet in windt.*
 Sarret, *voez, Serrer.*
 Sartre, *m. Een cleermaker.*
 Sas, *m. Een sifie.*
 Sas ou Sasset, *m. Een sifiken, Cleyn sifie.*
 passer par vn Sas, *Sijghen, Doordoen.*

Sasie.

Sasser, *Siften.*
 Satin, *m. Satijn.*
 Satin plein de loye, *saef, richte & fin, Satijn
 dat vol sijden, ghemoeijch, yc ende sijn is.*
 Satisfaire, *Voldoen, Betalen.*
 Satisfaire à la sentence, *Trecht volbrenghe-
 ende voldoen, Dat onderdaenich sijn.*
 ne Satisfaire point à la volenté de son a-
 mi, *Sijnen vrient yet weygheren of. ontfegge.*
 Satisfait, *m. Voldaan, Betaelt.*
 Satisfaction, *f. Voldoeninghe.*
 Satiue, *Smalle cicoreye.*
 S A T V R N E, *Le pere de Iupiter, Satur-
 nus, De vader van Iupiter, Een vande se-
 uen planeten.*
 Saturne selon les Aleuistes, *Loos.*
 Saturnales, *De feestte oft feestdaghen Saturni.*
 Saturnin, *m. Dat Saturnus toebehoort, Fanta-
 sijc oft grilachich.*
 vn Satyre, *Een satyr, Een wilt ghedierde mez-
 vier voeten, ende vā menschelijken fasoene.*
 Satyre, *f. Een straf ghe dichte oft carmē, in d welc
 scherpelijc de ghebreken ghestraf worden.*
 Poëte Satyrique, *m. Eē Poet die sulcke straf-
 fe carmina maect.*
 Satyriquemēt, *Scherpelijc, Bitterlijc.*
 Sauate, *f. Eenen ouden lap oft schoenlap.*
 la Sauaterie, *f. Schoenlapperje, Schoenlapperje.*
 Sautier, *m. Schoenlapper.*
 Saueud, *comme, Terre laissée en friche &
 Saueud, Onbearbeyt oft ongheloecht landt.*
 Saueur, *f. Smaec oft Geur. (per.*
 il a la Saueur du pouyre, *Het smaect na tpe-
 elles ou mesme Saueur, Sy smaken enenees.*
 la Saueur se perd, *Dē smaec oft geur vergaet.*
 fans Saueur, *Sonder smaec, Onsmakelijc.*
 Sauorer, *Smaken, Eenen smaec hebben.*
 * ne Sauorer point vne oraison, *Gheen de-
 uotie oft smaecin een ghebet hebben.*
 chose Sauoreuse, *Smakelijc dinc.*
 Sauf, *Behouden, Behaluen.*
 Sauf vostre honneur, *Behoudens v eere.*
 * le Sauf du congé, *Den dach die van een Ca-
 piteyn gheselt wort om paspoort te gheuen.*
 le Sauf des congez & defaux, *Den dach die
 gheghenen wort van misfel in rechte.*
 Sauf qu'il, &c. *Behaluen darhy, &c.*

Sauf.

saufes salons misgeboen sans valie

Saufcondiēt, m. ou Lettre de saufcon-
duit, Gheleybrief, Saufconduyt ofi paspoort.
de la Saule, Saue.

* il n'y a ne tel ne Saulge, Daer en is gheen
wijsheyt ofi reden te halen, Tisser al vol sotten.
vin Saulgé, m. Saue n'ijn, ofi Dunne sausse
van saue ghemacet.

Saulmon, m. Salm.

Saulmure, f. Pekel.

qui a esté long tems en la Saulmure, Dat
langhe ghesouen is gheweest, ofi dat langhe indē
pekēl gheleghen heeft.

Saulnier, m. Sout vercooper ofi maker.

Saulpicquet, m. Dunne sausse ofi sopken.

Saulpoudret, Mei sout besprenghen.

une Saullfaye, Eenen wilghen-bosch.

Saulfe, f. Een sausse.

Saulfer, Inde sausse steken ofi soppen.

Saulfisse, f. Een soucis ofi worste.

Saulter, Springhen.

Saulter outre, Ouer springhen.

en Saultant, Al springhende.

Saulteler, Huppelen.

vn Sault, m. Eenen spronc.

par Saults, En saultant, Al springhende.

dire quelque chose par Saults, Iet als au en-

de als dan segghen, Niet vervolghens spreken.

donner vn mauuais Sault, Eenen quaden
stoot gheuen.

Saultement, m. Springhinghe.

Saulteur, m. Springher.

Saulterelle, f. Springheresse.

Saulterelle, f. Springhaen.

Saultereau, m. Springhaenken.

vn Sautelle, m. Eenen duycker ofi scouer.

Saulx, f. Een wilghe.

Sauoir, voyez Scauoir.

Sauon, m. Zeepē.

Sauon muscat, Welriekende zeepē, Riebal.

Sauonner, Zeepen, Met zeepē bestrycken.

Sauonné, m. Ghesept.

Sauonnier, m. Een zeepfieder.

Sauouret, Sauoureux, voyez Saueur.

Sauoureusement, Smakelijcken.

hārenc Saurē ou Sauret, m. Drooghen, ha-
rinc, Boxheerinc.

Sauuage, c. Wild.

Sauuagement, Wildelijc, Als een wilt mensche
ofi dier. (liens.)

Sauuageaux, ou Les Sauuages, m. De wilde.

Sauuageaux & plantes, m. Longe wilde plant
soenen ofi boomen.

Sauuageté, f. Wildheyt.

Sauuagine, f. Wild ghebraet, Wild vleesch.

Sauuegarde, f. Bescherminge die den eenē van-
den anderen heeft.

Sauuegarde, f. Het schildēken daer de wapenē
van dien instāen die ons ghenomen heeft te
beschermen.

la Sauuegarde d'vn Roy, De lijffschutten ofi
lijffknechten ende wacht van eenen Coninc.

signifier vne Sauuegarde au Roy, Den Co-
mmissknechten voor sijnen persoon ordinerē.

mettre aucun en sa Sauuegarde, Iemanden
in sijn bescherminge nemen.

Sauuer, Bewaren, Behoeden, Van quaet ofi perijc
kel bevrjen ofi beschermen.

* le Sauuer, Hem seluen salueren.

ce les Sauua, Dit was him behoudenisse.

se Sauuer par fuir, Ontvreden, Ontloopē, Ont-
comen met loopen.

* Sauuer les tēmoings, De getuyghen beuesti-

Sauuē, m. Behoet, Beschermi, Bevryt. (gen.)

Sauuē & eschappē, m. Ontromen, Ontloopē.

tu t'es Sauuē, Ghy sijt behouden man, Ghy n-
hebt gheen noot meer.

Sauuement, m. ou Saluation, f. Behoudinghe,
Salueringhe, Bescherminghe ofi Ontcominghe.

Sauueur, m. Behoeder ofi Salichmaker.

Sauuetē, f. Welvarentheyt. (zijn.)

estre à Sauuetē, Vt allen perijckel ofi behoudē

Saufrage, f. Steenruete, Muervuyte.

Saye, ou Sayon, m. Eenen roc ofi rocxken.

SCABELLE, f. ou Scabeau, m. Een scha-

Scabreux, m. Onoffen, Rou en scherp om hādelē.

chemin Scabreux, Rouwen en onoffenē wech.

Scādale, m. Erghernisse ofi aenstoot.

Scādaleux, m. Ergherlijc, Daer hem yemant
aenstoot ofi in vererghert.

Scādalizer, Ergheren. Iewers aenstooten, ofi
Schādaliseren, Iemants ere benemen.

Scādalizē, m. Gheschādaliseert.

Scarifier, Coppē, Met coppē laten.

Scarifié, m. Met coppenghelaten.
 Scarification, f. Sulcke bloet-latinghe.
 Sçauésche ou Saupicquet, m. Sausse.
 Sçauoir, *V*Veten, Kennen.
 faire Sçauoir à quelqu'un, Iemanden de we-
 te doen oft laten weten.
 * Sçauoir bon gré, Dancken, Danckaer zijn.
 ne Sçauoir rien en Latin, Gheen Latijn met
 allen weten.
 * c'est à Sçauoir, *T*is te wetene ofte besiene.
 * Sçauoir mon, *T*e weten oft.
 il Sçaura si, &c. *H*y sal weten oft gewaer wor-
 den, oft, &c.
 jene Sçauroye, *I*c en soude niet connen.
 Sçachez de vray, *H*oudet voor seker oft waer-
 achtich. (wat segghen.
 je ne Sçay que dire, *I*c bender wt, *I*c en weet
 Sceu, m. Ghekent, Ghewent.
 au veu & Sceu de tous, *I*nt openbaer, *V*oor al
 de werelt, *V*oor een yeghelijc.
 sans mon Sceu, *S*onder oft buyten mijn weten.
 Sçachant, m. *V*etende oft Kennende.
 Scariolle, f. Smalle cicoreye.
 Sçauant, m. *V*erstandich, Gheleert.
 Sçauant & cognoissant, *V*ijs en voorzichtich
 Sçauant & expert, *E*xpeert, *E*ruaren.
 en homme Sçauant, *A*ls een gheleert man.
 Sçauamment, *G*heleerdelijc, *V*erstandelijc.
 Sçauoir, m. *V*etentheyt, *V*eruaerentheyt.
 le Sçauoir de bien parler, *V*el sprekenhейt.
 grand Sçauoir, *G*roote wetenschap oft kennisse
 ende experientie.
 Scedule, f. Een obligatie, Cedula oft hantschrift.
 Sceptre, m. Een zauelyne oft lichte spieffe ende
 lancie die hier voortijs de Coninghen vserden
 tot een tieragie ende teecken van hunnen Co-
 ninlijcken staet.
 Sceptre royal, *E*enen Coninlijcken scepter oft
 Sceu, voyez Sçauoir. (slaf.
 Schisme, m. Tweedracht, Scheydinghe.
 Schismatique, c. Dat tweedracht ende schey-
 dinghe maect.
 Scholastique, ou Escolastre, m. *E*en scholaster.
 Sciatique, voyez Goutte.
 Scie, Scier, voyez Sie.
 Science, f. *S*ientie, Kennisse, *V*etenschap.
 la Science du droict, *V*erstant oft wetenthейt

der rechten.

homme Scientifique, *E*emensch die vol con-
 sten is, oft vā veelderhāde dingē verstant heeft.
 Sciemment, *V*etende, *A*l wetens en willens.
 Scintille, f. Een geynstere oft voncke viers.
 petite Scintille, Een gheynsterken oft vonckē.
 Scintiller, *G*heynstieren, *G*linceren, *B*licken.
 Scintillation, f. *G*heynsteringhe, *G*linceringhe.
 Scipoulle, f. ou Oignon marin, *Z*eeajyn.
 Scisme, voyez Schisme.
 Scorpion, m. *E*en scropioen.
 Scourgeon, m. Een soorte van gherste.
 Scrupuleux, m. *S*crupuleus, *C*onscientieus, *B*e-
 anxet ende benaut van conscientie.
 Scrupuleusement, *S*orchfuldelijckē, *M*et anxet
 ende sorghe.
 Scrupule, m. *O*ngherusticheyt, *B*ecommernisse.
 Scrupule de conscience, *A*nxet, *B*enauthēyt en
 schroeminghe der conscientie.
 il fait Scrupule de cecy, *H*y maect daer con-
 scientie oft swaricheyt af.
 mettre quelqu'un en Scrupule de consciē-
 ce, *I*emand ongherust van herten maken, *I*e-
 mants conscientie beswaren.
 Scrutiner, *N*eerstelijc doorgronden, *O*ndersoec-
 ken oft vragen.
 Scrutinē, m. *O*ndersocht, *G*hegrondeert.
 Scrutine, f. *N*eerstighe doorgrondinghe oft onder-
 soekinghe.

S E

SEANT, m. *V*oel-veghende, *B*etamelijc.
 il est bien Seant, *H*et staet wel.
 cest habit rest bien Seant, *D*it cleet staet oft
 past ende voecht v wel.
 Seance, f. *V*el voeghenhейt, *B*etamelijcheyt.
 Seamment, *V*el voeghenlijcken, *B*etamelijckē.
 vn Seau, ou Seille à porter eau, *E*enē eemer.
 * Seau, m. *E*enen seghel oft seghelrinc.
 Sebile de pressoir, f.
 Sec, voyez Seicher.
 Seche, f. *S*paensche zeeatte.
 Secher, voyez Seicher.
 Seclus, m. *V*erghesloten, *V*ergheslooten.
 Seclus de la bonne grace d'aucun, *V*ri je-
 mants gratie gheslooten.
 Second, m. *D*e tweede.
 vn Second moynefine, *M*ijn doen ende latē,
*M*ijn beste ende ghetoutse vrient die ic hebbe.

la Seconde fois, *De tweede reyse.*

* Second ou prospere, *Gelukkig, Voorspoedich*

Secondement, *Ten tweesten, Gheluckelijc.*

Secöder, *Iemāt aldernaest sijn, oft meest gelyckē.*

Seconder vn autre, *Een ander na volghen oft doen als een ander.*

femme qui en beauté n'a point de Seconde, *Een vrouwe die sooschoone is datse alle andere vrouwen in schoonheit te bouengaat.*

Seconder aucun, *Iemanden bystaen en helpen.*

Seconder, *Gheluckich maken.*

Seconder à autruy & luy aider en quelque propos, *Iemants propooft weder opnemen ende hem helpen missegghen.*

Seconder au pied, *Ghelijc te woet sijn.*

Secouer, *Schudden oft Vagghelen.*

vn chenal qui Secoue son homme, *Eē hert drauich peert, d'welc gheerne af woeyt.*

Secouffe, *f. Hertdrauinghe, Schockinghe.*

donner Secouffe, *Schocken.*

* bailler vne mauuaise Secouffe, *Eenen quaden stoot gheuen.*

Secouement, *m. Schuddinghe, Vagghelinghe.*

Secourgeon, *voez, Securgeon.*

Secourir, *Helpen, Bystaen oft onderstandt ende bystandt doen.*

Secours, *m. Hulpe, Onderstant, Bystant.*

le Secours d'Espagne, *Hulpe die spaey by venir au Secours, Ter hulpen comen.*

vſer de son dernier Secours, *Sijn wtyste beste doen, Alle sijn macht ende enacht bystellen diemen heeft.*

Secourable, *c. Behulpich, Behulpſamich, Bystaende.*

vn Secret, *m. ou Chose secreete, Eē secreet oft heymelijc dinc.*

vn Secret, *ou Lieu secret, Een secreet, oft heymelijc ende secreete plaetse.*

vn homme Secret, *Een secreet mensch.*

Secretement, *En secret, Heymelijcken, Secretelijcken, Verborghentlijc.*

Secretain, *m. Een kerckmeester.*

Secretaire, *m. Secretaris.*

Secretarie, *f. Secretarje.*

Secte, *f. Een sette.*

une Secte & bande, *Een besonder rot oft bēde.*

Sectaire, *c. Sectaris, Die eenige sette na volcht.*

Seculier, *m. Habit seculier, Weerlijc habijt, vn prebſtre Seculier, oude condition seculiere, Een weerlijc priester.*

Secularité, *f. Den weerlijcken staer.*

Seculièrement, *Weerlijckernijs.*

Seder & appailler vne douleur, *Een pijn versueten ende verſaechten.*

les Sediments des choses liquides qui restent au fond du vaisseau, *De vuylicheyt, Droessem oft moyer onder in een vat van eenighe natte ware.*

Sedition, *f. Seditie, Oproer.*

esmouuoir Sedition, *Oproer makē oft beroc-*

Seditieux, *m. Oproerich. (ken.*

Seditieusement, *Oproerichlijcken.*

Seduire, *Verleyden, Bedrieghen.*

Seduct, *m. Verleydt, Bedrogghen.*

Seducteur, *m. Verleyder, Bedriegher.*

Seduction, *f. Verleydinghe, Bedrieghinghe.*

Sedulité, *f. Neerſicheyt, Diligence.*

Seel, *m. Eenen seghel oft seghelinc.*

Seeller, *Seghelen oft Toeseghelen.*

Seellé, *m. Gheseghelt oft Toeghesghelt.*

lettre Seellée, *f. Gheseghelden brief.*

Seelleurs, *m. Seghelaers.*

Seigle, *voez, Seigle.*

Signaler, *Specificeeren oft Kiesen.*

Signalé, *m. Ghespectificeert.*

cheualiers Signalez en toute extremité de vaillance, *Egſondere ridders van wienmender wromicheyt ende feyten.*

Segreger, & mettre à part, *Scheyden ende beſijden oft aen deen sijde stellen.*

Segregé, *m. Vanden anderen ghescheyden, aen deen sijde gheleyt.*

Segue, *f. Scherleye, Dulle kernuel, Scheerling.*

Seiche, *f. Droochwisch.*

ſe Seicher, *Verdorren, Verdroogghen.*

Seicher d'ennuy, *VVidroogghen, VViteeren.*

Seiché, *m. Verdort, Verdroocht.*

Seichement, *m. Drooghinghe.*

Sec, *m. Drooch.*

Seicheur, *ou Seichereſſe, f. Droochte, Dorheyt du Seigle, m. Roghe.*

pain de Seigle, *Rogghenbroot.*

Seigneur, *m. Een woort datmen ghebruyt als men yemant eeren ende aenſpreken wilt sonder*

met *ſijnen eyghenen naem te noemen.*
 Seigneur aulſi ſignifie le mailltre d'vn lieu
 fœdal, Een heere van eenighe plaetſe ten lee-
 ne ghehouden.
 les Seigneurs d'vn pays, De ouerheyt of hee-
 ren van een landt.
 ſe faire Seigneur ſur vne nation, Tregiment
 ouer eenich volc hebben.
 eſtre Seigneur de ſoy, Syns ſelfs ſijn.
 Seigneur Cenſier, Den cys Heere.
 Seigneur fœdal, Den leenheer.
 Seigneur foncier, Den grontheere.
 Seigneur propriétaire, Den proprietaris.
 Seigneurial, m. Tghene dat een heere toecomt.
 droicts & debuoirs Seigneuriaux, Rechten
 ende profijtten die eenen heere toecomen vande
 erfgoeden onder hem ſtaende.
 Seigneurie & mailltrife, f. Heerſchappje.
 mettre ſous ſa Seigneurie, Onder ſijn heer-
 ſchappje, Macht ofte gheuwelt brengen.
 la directe Seigneurie, De volle macht ende
 heerſchappje ofte de rechte proprieteyt.
 Seigneurie fœdale, Het opperleen, vā twelcke
 andere leenen ghehouden worden.
 la Seigneurie vtile, De ghenietinge van vrem
 de goeden, De byleuinghe van eenich goet.
 Seigneurie, Heerſchappje hebben, Domineren.
 vne Seille ou Seau, m. Eeneneemer.
 Seillon, m. De verheuen aerde ofte de hoocheyt
 des ackers tuſſchē twee vorē daer tcorē op waſt.
 Seillon pour eſgoutter l'eau, Eē acker vore.
 Seillonner vne terre, Tilandt voren ofte met
 voren maken.
 Seillonner vne preſſe de gens, Eenē hoop
 volcx lanx doorſcheyden ofte doordringhen.
 vne Seine, Een groot net om viſſchen te vangē.
 le Sein, Den boeſem.
 ceſte femme a du Sein, Deſe vrouwe is wel
 gheboeſem ofte heeft eenen grooten boeſem.
 porter en ſon Sein, In ſijnen ſchoot ofte boeſem
 draghen.
 Seing, voyez Sing.
 Sejourner en quelque lieu, In eenighe plaet-
 ſe vertoeuen ofte langhe blijven.
 Sejourner, m. Vertoeft.
 Sejour, m. Tardation, f. Vertoeuinghe.
 vous faictes trop long Sejour, Ghy vertoeft

te langhe ofte blijfe te langhe achter.
 * Sejour, m. Vwooninghe ende reſidentie in
 een plaetſe.
 il fait Sejour au chateau, Hy heeft ſijn woo-
 ninghe int caſteel.
 * Sejour, m. De plaetſe daermen woont, Vwoon-
 plaetſe.
 voyez le plaifant Sejour que voi-cy pour
 nous reposer, Siet de luſtige woonplaetſe die
 wy hier hebben om ons te ruſten.
 Sel, m. Sout.
 Sel commun, Du gros ſel, Grof ſout.
 Sel menu, Siedt ſout.
 ſans Sel ne ſauceur, Sonder ſmaec.
 * il n'y a ne Sel ne ſauge, Tiffer al vol ſortē,
 daer en is gheen wijſheyt te halen.
 vne Selle, Eenē ſtoel, Setel ofte banc.
 Selle percée pour aller à la ſelle, Eenē
 caſtoel.
 aller à la Selle, Gaen cacken, Ter camerē
 ofte ten ſtoele, gaen.
 * Selle de cheual, f. Een ſadel.
 Sellar les cheuaux, De peerden ſadelen.
 Sellé, m. Gheſadelt.
 Selon, Na.
 Selon que je, &c. Soo ofte na dat ic, &c.
 Selon le dict de pluſieurs, Ghelijc, Als, Ofte
 na dat veel ſegghen.
 Selon que tu dis, Naer v ſegge, So ghy ſpreeft.
 Semaille, voyez Semer.
 Semaine, voyez Sepmaine. *much*
 Semblant, voyez en Sembler.
 Semblable, c. Ghelijc. *(de, &c.)*
 tout Semblable aux, &c. Gelyckende gantsch
 autres Semblables, Andere dierghelycke.
 eſtre Semblable, Ghelijcken, Ghelijc ſijn.
 du tout Semblable, Gheheel ende al ghelijc.
 de Semblable gente, Van eender afcomſten
 ofte gheſlachte.
 Semblablement, Ghelyckelijc, Des ghelijcx.
 Sembler, Duncken, Schynen.
 il Semble que, &c. Het ſchijnt dat, &c.
 il me Semble que, &c. My dunkt dat, &c.
 que te Semblerie? Wat dunkt u? Wat ſegh-
 djer aſt!
 il te Sembler ainſi, Ghy latet v ſoo voorſtaen,
 Het dunkt v ſoo.

- belle se Sembler à veoir, Sy schijnt schoon te sijn.
 it' a ainsi Semblé, Het heeft v̄ soo ghedocht.
 te Sembloit il aduis? Dochiet v̄ raedt te sijn?
 il nous a Semblé bon de, &c. Het heeft ons
 goet ghedocht te, &c.
 Sembliant couuert, Beau semblant, m. Een
 schoon of bedeel ghelaet.
 faux Semblant, Gheveynstheyt.
 faire Semblant, Veynsen, Hem anders houden
 danmen is.
 faite Semblant de, &c. Hem ghelaten te, &c.
 fay Semblant d'eltre malade, Hout v̄ of ge-
 laet v̄ als of ghy siec waert.
 Semblance, f. Ghelyckenisse.
 Semblance d'aucun, lemans cōtrefeytsel of
 nabeeldt.
 faire à la Semblance d'vn autre, Een ander
 volghen of na doen.
 porter la Semblance d'vn autre, Een ander
 ghelycken.
 à la Semblance de, &c. Na de ghelyckenisse
 van, &c.
 Semelle de foulier, f. De sole of onderlap
 vanden schoen.
 Semeler, De solen of onderlappen aen de schoe-
 nen setten.
 Semelé, m. Ghesoolt.
 Semer, Saeyen.
 Semer ça & là, Herwaerts ende derwaerts wor-
 pen, Siroyen of saeyen.
 * Semer par tout, Ouer al sroyen of seggen en-
 de openbaer maken.
 Semé, m. Besaeyt, Dat met saet bedeel is.
 vn champ Semé, Een velt dat besaeyt is.
 visage Semé de ratches de rouilleur, Eē root
 ghepuckelt aensicht.
 Semer guerre, Oorloghe berocken.
 Semé ou Semencé, m. Ghesaeyt of besaeyt.
 cler Semé, Dun besaeyt.
 chose cler Semée, Dat qualijc te becommē of
 te cryghen is.
 Semence, f. Saer of graen dat men saeyt.
 * la Semence de perles, T'gruys of de cleyne
 peerlen.
 ce n'est que Semence, Ten is maer gruys
 of poeder.
 Semence d'homme ou de beste, T'manne-
 lijc saet om te genereren sy van een men-
 sche of beest.
 Semaille ou Semoison, f. Saeyinghe, of den-
 tijt van saeyen.
 Semeur, m. Saeyer.
 Semeltre, c. Die van ses maenden is, of ses
 maenden oudt is.
 Semidocte, c. Half gheleert.
 Semimaitre, Half meester.
 Semillant, m. Saffem, Dertel, Brootdroncken.
 Semondre, Nooden.
 Semondre à souper, Ten auontmael nooden.
 Semondre aux nopces, Ter bruyloft bidden.
 Semonds, m. Ghenoyt.
 la Semonce, ou le Semoncement, m. De
 noodinghe.
 Semonneur, m. Een nooder of vermaner.
 Sempiternel, m. Eeuwich, Dat alijts duert.
 Sempiternellement, Eeuwelijcken.
 Sempiternité, f. Eeuwicheyt.
 le Senat, m. Den raet, of tgheselschap vanaer
 Raetbeeren te Roomen.
 Senateur, m. Een raetbeere.
 Sendal, m. Eenen sluyer.
 du Seneçon, m. Cruyswortel, Crufette.
 du Senegré, m. Fenegriec.
 Senelles ou Sinalles,
 Sener vn porc, Een vercken lubben.
 Seneſchaux, m. Senechallen of opperste rech-
 ters van eenich lantschap.
 Seneſchauceé, f. Der seneſchallen ampt.
 Senefſon, voyez Seneçon.
 Seneltre, c. Slincx.
 la main Seneltre, De slinckehandt.
 à Seneltre, ou du colté Seneltre, Ter slincker
 handt of ter slincker sijden.
 Seneué, m. Moſtaert ſaer.
 Sengle, c. Enckel.
 robbe Sengle, Enckelen of ongheruoeyden.
 Senglier, voyez Sanglier. (100.)
 le Senglout, Den hic.
 Senglouter, Hieken, Den hic hebben.
 Sengnaler, voyez Sgnaler.
 Senieur, cerchez Majeur.
 le Senne de l'Eueſque, De ſamencominghe
 of vergaderinghe van priesteren.
 Sens, m. Sin of ghevoelen.

Sens & entendement, m. *Verstant.*
 homme de bon Sens, Een verstandich man,
 van goeden verstande.
 il estoit au bout de bon Sens, Hy was by na
 wt syn sinnen.
 le Sens luy defaut, Syn sinnen oft verstant be-
 gheuen hem.
 estre en son bon Sens, Wel by syn sinnen syn.
 estre hors du Sens, Wisinnich syn.
 * mettre les cinq Sens de nature, Syn wijs
 sinnen erghens aen hanghen oft te wercke stelle.
 * le Sens moral d'une fable, De beteeckenisse,
 dinhout, oft de verclaringhe ende wilegghinghe
 eenigher fabulen.
 Sensitif, m. Sinnelgic, oft Ghevoelgic.
 la Sensualité de l'homme, De sinnelijcheyt
 des menschen.
 Sensible, Sensiblement, voyez Sentir.
 S'ensuit, Daer wt volcht oft is te verstaen.
 il S'ensuit, Het volcht oft vervolcht ende ac-
 cordeert.
 que S'ensuit il? Wat is daer wt te verstaen?
 que S'ensuit il? Qu'en est il? Wat leyter aē?
 Wat ist dan? (pat.)
 une Sente, ou Sentier, m. Eenen voetwech oft
 petites Sentes sortants hors le grand che-
 min, Cleyne sijn-weeckens.
 faire vne Sente ou vn sentier, Vanden wech
 treden, Eenen nieuwen wech maken.
 Sentence de juge, f. Sententie oft vonnisse.
 Sentence difinitive, Een sententie daer ipro-
 ces mede neder gheleys wort.
 Sentences tortionnières, Onrechte oft ver-
 keerde vonnissen.
 bailler Sentence, Sententie oft vonnis gheuen.
 * Sentence & opiniō d'aucun, Lemants mey-
 ninghe ende opinie oft voornemen. (ken.)
 * Sentences d'une oraison, Heerlycke spreuc-
 Sententier, Sententie oft vonnisse gheuen, Ver-
 ordeelen.
 Sententier, Heerlycke spreucken seggē oft lesen
 Sententieux, m. Vol heerlycke spreucken.
 lettres Sententieuses, Brieuen vol heerlycke
 spreucken.
 Sententieusement, Met veelderhande heer-
 lycke spreucken.
 la Sentine d'un navire, De durc van v'schip.

Sentinelles, ou escoutes, f. De schilt-wachte
 oft schaer-wachte. *Wacht wacht*
 Sentir, Ghevoelen oft ghewaer worden.
 * Sentir & rendre odeur, Riecken, Reuc geuz.
 Sentir & auoir vne odeur, Eenen smaec oft
 reuc hebben.
 Sentir bon, Wel riecken, Goeden reuc hebben.
 il Sent la myrrhe, Het rieft na de myrrhe.
 * Sentir & flairer, Riecken, oft eenen reuc hebbe
 oft ontfanghen.
 * Sentir peu que c'est de quelqu'un, Iemāt
 ondersoeken, onder tasten oft proeuen wat hy
 Sentant, m. Rieckende, Gheuoelende. (in heeft.)
 Sentement, m. Ghevoelinghe, Riekinghe.
 qui n'a point de Sentement, Die oft dat niet
 en rieft, oft gheenen reuc en heeft.
 mes Sentimens, Myn sinnen.
 Senteur, f. Reuc, Geur.
 Sensible, c. Sensitif, m. Ghevoelgic, Dat ghe-
 voelt oft ghevoelen heeft.
 Sensiblement, Ghevoelgicken.
 se S'eoit, Sitten.
 Sep de vigne, m. VVing'aertstoc.
 les Seps, Hals-yfers oft houten ringhen daermen
 den hals oft de beenen in steelt.
 mis aux Seps, In yfers ghesloten, Gheboeyt.
 Separer, Scheyden, Deylen.
 Separé, m. Ghescheyden.
 Separation, f. ou Separément, m. Scheydinge.
 Separément, ou Separément, Verscheydent-
 lyc, Van een, Alleen op een sijde.
 Semaine, f. Een weke.
 Semainiere, f. W'ckerisse.
 Sept, c. Seuen.
 Septfois, m. Seuenmael.
 Septième, c. De seuenste.
 la Septième fois, De seuenste reyse.
 Septiesimement, Pour la septième fois, Voor
 de seuenste mael oft reyse.
 Septante, c. Tseuentich.
 Septante fois, Tseuentichmael.
 Septantisme, c. De tseuentichste.
 Pan Septantisme, In tseuentichste jaer, oft in
 jaer van tseuentich.
 Septantiesime fois, De tseuentichste reyse.
 Septembre, m. De Herfstmaent, September.
 Septentrion, m. Noorden, Het Noortsche of

Noordifche deel.
 Septentrional, m. Noordifchs, Dat vanden Noorden is.
 lieu Septentrional, Een plaets in de Noorde.
 partie Septentrionale, Het Noordifche deel.
 Septier, ou Sextier, m. Ontrent een vierendeel ofsi kinne, Dat twaelf bekerkens ofsi croeskens
 Sepulchre, m. Een graf. (houdt.
 Sépulchral, m. Dat tot den graue behoort.
 Sepulture, f. Een begravinghe, ofsi begraefnisse.
 Sequestre, c. Scheytsman, Eē die twee (die twiſt hebben) van malcanderen ſcheyt.
 Sequeſtrer, Den ſcheytsman in handen gheuen.
 Sequeſtré, m. Den ſcheytsman in hande gegene.
 Sequeſtration, f. Stellinghe ofsi gheuinge in des ſcheytsmans handen.
 Sera, cherchez Estre.
 ce Sera à faire à vofre humanité, Dat ſal aen uwer beleeftheyt ſlaen ofsi hanghen.
 Seran, m. Een hekele.
 Serancer du lin, Was hekelen.
 Sercueil, voyez Cercueil.
 Serein, m. Claer, Licht ende bel.
 tems Serein, Claer ende bel weder.
 Sereinier, Claer, Licht en bel maken ofsi worden.
 Sereinier les yeux ou ſa veue, Syn gheſichte ofsi ooghskens verclaren ofsi claer maken.
 Sereinier la tempeſte, Konf. Het onweder ſtillē
 Serenité, f. Schoonheyt ofsi claerheyt des lichts, Schoon weder.
 Serenade, voyez Aubade.
 Serene, ou Sereine, f. Een meerminne.
 un Serf, Een ſlaue.
 Seruile, c. De condition ſeruile, Slaefachtich, Dienſtachtich.
 choſe Seruile, Verworpen ofsi veracht dinc.
 Seruilemēt, Verworpenlyc, Als een ſlaue.
 Seruilement & avec craincte, Be vreesdelijc.
 Seruage, m. Seruitude, f. Slaernijge, Dienſtachticheyt.
 Sergeant, ou Sergent, m. Dieſleyder, Dienaer, Officier.
 Sergeant de foreſts, Houtveſter, Boſchhoeder, Foreſtwachter.
 * un Sergeant de tonnelier, Cuypers diſſel.
 Sergeantuſe, f. Een dieſleyders ampt, D'officie van een ſerjant.

ſe rourge breuu fraus vel ſekurini

Seri, m. Tems doux & ſeri, Stil weder.
 la mer tranquille & Serie, De ſtille zee.
 il ſe tient coy & Seri, Hy houdt hem ſtil ende gheruſt.
 Serier, Stil ofsi ſchoon weder u orden.
 Serie, ou Veille, f. Vigilie, Heylich auont.
 choſe Serieule, Een ernſtighe ſake.
 Serieuſement, Ernſtlijc.
 Serin, voyez Serein.
 Serin, m. Gūken, Een cleyn gheel voghelken dat wel ſinght.
 Seringue, voyez Syringue.
 Serment, m. Eedt.
 faire Serment, Sweren, Met eedt beveſtigen.
 faire Serment ſolennel, Eenē hoogen eedt doen.
 * eſtre du Serment, Vander gulde ſijn.
 par mon Serment, Op mijn vrouwe.
 Sermon, m. Sermoon, Predicatie.
 hommes de Sermons, Liedē die gheerne ter predication gaen.
 Sermonner, Prediken, Sermoon doen.
 Sermonné, m. Gheprediſt.
 Sermonneur, m. Predicant.
 Seroit, cherchez Estre.
 Seroit il poſſible? Soudt moghelijc ſijn?
 Serpe, f. Een houmes, Snoeymes.
 Serpette, f. ou Serpillon, m. Een ſiekele ofsi
 Serpent, m. Een ſerpent. (ſnymes.
 Serpentin, m. Serpentich, Fenijnich.
 langue Serpentine, f. Een fenijnighe ofsi valſche tonghe.
 Serpentine, f. Een ſlange, Eē lanc ſtuc geſchuit.
 Serpentine à diſtiller l'eau de vie,
 fleueu Serpentin, m. Een reuierē die om draeyt, ofsi al draeyende loopt.
 Serrer, Sluyten, Toeſluyten.
 Serrer quelque lien, Eenen bant toetreckē ofsi
 Serrer en fermant, Tuſſchenſluyten. (toedoē.
 Serrer à l'etroit, Nan ſluyten.
 * ceſtuy m'a Serré le cœur, Deſen heeft my ſherte onſfelt, Ontſet ende ton vreden gemaect.
 eſtre Serré de douleurs, Grooten rou, ofsi druc int herte hebben.
 ſe Serrer, Hem tot bouen toe vullen.
 * Serrer les bleds pour les vedre plus cher, T'coren opcoopen ofsi op ſolder legghen om daer na dierder te vercoopen.

Serré,

Serré, m. Ghesloten.
 labourage Serré, Ackerwerc dat dicht aen een
 oft wel ghesloten leyt.
 breilles Serrées contre la teste, Ooren die
 vast aen 't'hoofst staen.
 Serrement, m. Slaytinghe, Toestuytinghe.
 Serrément & à l'estroict, Vastelijc, Engelyc.
 Serres, f. en fait de faulconnerie, De clau-
 wen van eenen raafvoghel.
 Serres en fait de nauirés, Sekere dicke plant
 ken daer de knien oft viercante houters van
 binnen mede vast ghesloten ende ghehouden
 worden.
 Serte-teste, voyez Fermeillet.
 Serriette, voyez Sarriette.
 Serrure, f. Een slot.
 Serrures, Sloten.
 Serrurier, m. Slotmaker.
 Seruage, voyez en Serf.
 Seruante, Seruiable, voyez en Seruir.
 Seruiette, f. Een seruette.
 Seruile, Seruilement, voyez en Serf.
 Seruir, Dienen.
 apres Dieu Serui, Na den dienst Godts.
 qui Sert, Die dient.
 à quoy Sert cela? Waer toe dient dat?
 si je te puis en rien Seruir, appelle moy, In
 dien ghy mijns van doene hebt, roept my.
 Seruir en vaisselle de terre, In eerdewerc
 dienen oft voorseten ende voor dienen.
 * Seruir beaucoup à faire quelque chose,
 Veel vermenighen oft wel te passe comen om yet
 te doen.
 * se Seruir de quelque chose, Eenich dinc be-
 sigen oft ghebruycken.
 se Seruir d'aucun, Iemant tot hulpe nemen.
 * Seruir & aider, Te profijte comen oft nut sijn
 ende helpen.
 ces choses Seruent à, &c. Dese dingen dienen
 oft sijn nut ende goet tot, &c.
 Seruir de prouerbe, Voor een ghemeyn sprec-
 woort ghebruyt worden.
 teey ne Sert de rien, Dit en dient nergens toe.
 Seruiable, c. Ghedienstlich.
 Seruiteur, m. Dienaer oft dienstbode.
 les Seruiteurs domestiques du Roy, Des
 Coninx dienaers, Officiers, oft familie.

Seruante, f. Dienstmaecht, Ioncwijf.
 Seruice, m. Dienst.
 homme de Seruice, Een ghedienstlich oft be-
 hulpsamich man.
 le Seruice Diuin, Den Godts dienst.
 * le Seruice des morts, De waerti, Vigilie oft
 dienst voor de dooden.
 Seruitude, voyez Seruage.
 Seu, m. Eenen vlierboom.
 Seue, f. Tjap van eenen boom.
 les arbres sont en leur Seuc, De boomen sijn
 in haer sap.
 * chascue vin a sa Seue, Elcken wijn heeft sijn
 en besonden en smacc.
 Seueré, c. Vreedt, Straf, Stuer.
 Seuerité, f. Vreedtheyt, Straftheyt, Stuertheyt.
 Seuerement, Vreedelijc, Straffelijc, Stuerelijc.
 la Seueronde du toict d'un edifice, De huc-
 sel van een huys, Den hoofdrop, D'ouersteefsel
 oft ouerspronc van een dac.
 Seul, m. Alleen.
 Seul & pur, Louter, Onghemenght.
 Seul fils, m. Eenich soon.
 point vn Seul, Niet een.
 nommez en vn Seul, Noemter my eenen.
 Seule, ou Seulette, f. Een die alleen is.
 Seulet, m. Eenfaem, Eenich oft Eenlijc.
 Seulement, Alleenlijc.
 Seules, f. Poiffon, Tonghen.
 Seur, f. Suster.
 Seur, m. Seker, Ghetrou.
 conseil Seur, Eenen goeden ende trouwen vaet.
 estre Seur de quelque chose, Eenich dinc
 voor seker honden oft sekerlijc weten.
 en lieu Seur, In een sekere plaetse, daert son-
 der sorghe oft perijckel is.
 mettre en Seure garde, Vast ende wel bewaere
 oft op een sekere plaetse stellen.
 Seur de la main, Vast oft seker vander hands,
 Die niet en faelt.
 Seureté, f. Sekerhey, Vrydom.
 estre à Seureté, wt allen perijckel oft sorghe sijn.
 viure en Seureté, Gerustelijc ende sonder sor-
 ghe leuen.
 * la Seureté & le gage de la republique,
 De bewaernisse, Versekertheyt ende pant van
 den ghemeynen staet.

Seurement, *Sekerlyc, Vastelyc, Ghetrouwelyc.*
 Seurer, *Speenen.*
 enfant Seurè, *Ghespeent kind.*
 Seurement, m. *Speeninghe.*
 Sexante, *voyez Soixante.*
 Sexe, m. *Gheslachte, Natuer, Aert.*
 Sexe masculin, *Tmans gheslachte.*
 Sexe feminin, *Trouwelyc gheslachte.*
 Sextement, *Ten seften.*
 Sextiet, *voyez Septiet.*

SI, *Ist, Ist of indien dat, Ist sake dat.*
 Si vous estes cheualier, *Ist dat ghy ridder sijt.*
 Si l'abandonnerez vous, *En ghy sulst of moetse verlaten.*
 * il estoit scauant & Si estoit vaillant, *Hy was geleert ende daer en bouen of niet te min cloec ende dapper.*
 * Si faut il que vous me laschez, *Ghy moet my wel las laren.*
 * & Si n'auoit nulle cognoissance des lettres, *Ende ooc en was hy niet met allen geleert.*
 Si son pere, &c. *Vaert dat sijn vader, &c.*
 Si ce n'estoit que je, &c. *En dede of ten ware dat ic, &c.*
 Si ce n'est pourtant que, &c. *Ten sy nachtans dat ic, &c.*
 S'il n'est ainsi, *Ist dat ofte indien alsoo niet en is.*
 Si d'auenture il, &c. *Of by auentueren hy, &c.*
 Si petites qu'elles soyent, *Soo cleyn alsse sijn, Hoe cleyn datse sijn.*
 par tel Si, *Op sulcke conditie.*
 Si comme, *Ghelycker wyse, Gelyc als, Alsoo als.*
 Si fort, *Soo seer, Soo vast of sterc.*
 Sinon, *Ten sy, Ten ware.*
 Si que, &c. *Soo of alsoo dat, &c.*
 vne Sibille de pressoir, *De spille van ee persse.*
 Sibylle, f. *Een Sibille, Prophetesse ende vrouwe die toecomende dinghen voorseyt.*
 Sibyllin, m. *Dat sulcke vroukens toe behoort.*
 Siboule, *voyez Ciboule.*
 Siccité, f. *Droochte, Droochteyt of Dorheyt.*
 Sidre, f. *Appeldraue.*
 vne Sic, *Een saghe.*
 Stette, f. *Een saechken.*
 Sier, *Saghen.*
 Sier vne gerbe de blé, *Eenen schof korens af-*

snijden of afmaeyen.
 Sié, m. *Ghesaecht.*
 Siement, m. *Saghinghe.*
 Siement de blé, *Affnydinghe of afmaeyinghe van koren.*
 de la Sieure, *Het affnytsel.*
 Sieure, f. *Saech-meel.*
 Siecle, m. *Eenentyt of ouderdom.*
 Sied, *voyez Seant.*
 il luy Sied bien, *Het voecht hem wel.*
 cest habit te Sied bien, *Dat cleet staet v tyel.*
 Siege, m. *Eenen stoel, Zetel of Sitplaeise.*
 les gens tenans le Siege prefidial, *Die in den hooghen raet sitten om recht te doen.*
 le Siege episcopal d'un diocese, *Een stads daer een domkercke is, of daer den Bisschop sijn residentie in houden moet.*
 Siege de l'homme, *Ers van een mensche.*
 le Siege d'une ville, *De belegheringhe of belegh van eenighe stadt.*
 mettre le Siege deuant vne ville, *Een stads belegheren of beleghen.*
 petit Siege, *Stoelken of setelken.*
 le Siege du juge, *Des rechters stoel.*
 Siege Royal, *Coninclycken stoel of ghestoelte.*
 estre en Siege, *Als eenen rechter sitten om recht te doen.*
 Sien, m. *Tsijne.*
 chascun y a mis du Sien, *Een yghelyc heester wat aenghehangen of vanden sijnen toegedaet.*
 elle est Siemie, *Sy is haers selfs.*
 des Siens, *Vanden sijnen.*
 Sieu, m. *Het ruet alleenlyc vanrosse beesten.*
 Sieur, ou Seigneur, m. *Heere.*
 le Sieur de, &c. *Den heere van, &c.*
 Siffle, *Fluyten, Siffelen.*
 Siffle, m. *Ghesuyt.*
 Sifflement, m. *Fluytinghe.*
 Sifflet, m. *Fluytken.*
 Sigale, *voyez Cigale.*
 Signal, m. *Een teecken.*
 Signal de feu, *Een viertecken.*
 Signamment, *Namelijc, Principalijc.*
 la Signature d'un Notaire, *De ondersteckeninghe van een Notaris.*
 un Signe, m. *Een reecken.*
 * Signe manuel, *Een hantteecken.*
 un Signe qui nous represente quelq chose

se, Een merstecken, Bediedenisse.

Signes d'amour, Teekenen van liefden.
qui estoit Signe que, &c. Twelc te seggen w. m.
ofte bedieden hadde dat, &c.

Signer, Teekenen.

Signer de sa main, Met sijnder handt onder-
teekenen.

* Signer aucun, Iemanden wencken of eenech
teekenen doen dat hy bycome.

* Signer & sceller, seghelen, Toeseghelen, Toe-
sluyten.

lettre Signée, Gheseghelden brief.

Signet, m. Een signet.

Signifier, Beteekenen, Verclaren, VVillegghen.

Signifier à, &c. De wiete doen aen, &c.

que Signifie cecy: VVas dit te segghen? VVas
heeft dit te bedieden?

Signifiante, f. Beteekenisse, Bediedinghe.

Significatif, m. Beteekeneende.

Silence, f. stilheyt, stil w. y. l. inghe.

faire Silence, stil sm. y. g. h. e. n.

imposer Silence, Ghebieden te sm. y. g. h. e. n.

Siliques, f. Schellen.

Siller les yeux à aucun, Iemandts ooghen toe-
doen, Hem verblinden of i ghesichte benemen.

Simboler, voyez Symboler.

vn Simier de bouf,

Similitude, f. Ghelejkheyt.

Simme, voyez Sommet.

Simonie, f. Vercoopinghe van beneficien.

Simoniaque, c. Beneficien vercooper.

Simple, c. Sempel, Slecht, Onnoosel.

les Simples gens, De simpele, Slechte of s. m. n. e.
loof. men. s. h. e. n.

Simplet, Proncken, Den simpelen maken.

Simplement, Sempelijc, Slechtelijc, Onnooselijc.

Simplement, Recht en slecht, Rechts wt, Sonder
bevocht. (selheyt.

Simplette, ou Simplicité, f. Sempelheyt, Onnoo-
vne Simplette bergere, Een simpele ende slech-
te of onnoosle schaepheyden v. r. o. u. n. e.

Simulachre, m. Een beelt.

Simuler, Veynsen, Hem ghe veynst houden.

Simulation, f. Ghe veynstheyt.

par Simulation, Ghe veynst delijc.

Simulateur, m. Een ghe veynst mensche.

Sinalles,

Sincere, Sincerité, voyez Syncere.

Sindic, Sindique, voyez Syndic, Syndi-
Sinelles, (quer.

vn Sing manuel, Een handschrift.

reconoitre son Sing, Syn handschrift kenne

* Sing qu'on apporte de nature, Een teekenen
of i l. t. e. e. c. k. e. n. d. a. t. m. e. n. v. a. n. n. a. t. u. e. r. e. n. h. e. e. f. t.

* Sing aucunesfois signifie vne cloche ou
le son de la cloche, Een clocke of i g. h. e. l. u. y. t.

van een clocke.

tu n'en as pas fait les Sing sonner, Ghy en
hebter de clocken niet om doen luyden, of daer-
om eenich gherucht ghemact.

Singe, m. Een summe.

Singot, ou Sagon, m. Een summen.

Singerie, f. Albedriff, Albesteringhe.

Singler sur met, T. feen aeri m. voor de wint
seylen.

Sing sont les voiles, De seylen staen voor de
wint ghestrect.

Singler d'une verge ou d'un fouet, Ghesse-
len met een roede of i swerpe.

Singulier, m. Besonder, VVinemende.

beaute Singuliere, f. VVinemende schoonheyt.

* Singulier en les opinions, Hermetick.

Singulierement, Besonderlijc, VVinemelijc.

Singulierement faictes que, &c. Maect bo-
uen al of i p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. j. c. d. a. t. & c.

Singularité, f. Besonderheyt.

Sinographe, m. Een handschrift.

Sinon, Ten s. j. Ten ware, Dan alleen.

Sinon à cette heure, Dan alleen nu.

Sinonyme, m. Veel woord die een dinc bediede.

Sinople, Couleur verde, Groen, couleur of i
verwe.

il porte de Sinople à vn Lion d'argent, Hy
heeft of i voert voor wapenen een groen veld
met eenen gouden Lecu.

Sio, voyez Chio.

vn Sion & jecton d'arbre, Een jonghe schen-
te of i loot afghesneden om te planten.

Siphre, voyez Ciphre.

Sire, m. Heere.

Sire Roy, Heer Coninc.

au Sire N. &c. Aenden eersamen N. &c.

le Sire du pais, De Heere vanden lande.

le Site de la maison, De vader des huysgesins.

vne Siringue, Een spruyte.
 Siringuer, Spuyten.
 du Silame, *Sifame*, Een soorte van coren.
 Situer, Stellen, Legghen.
 Situé, m. Gheselt.
 la ville est Située sur vne montaigne, De
 stadt leyt oft is op eenen berch ghelegghen.
 la Situation de quelque lieu, De ghelegghent
 heyt van eenighe plaetse.
 du Siuë, m. Smerte fausse op wils vleesch.
 Siuë, Siuette, Siuot, voyez Ciue, Cinette,
 Six, Ses. (&c.)
 Six fois, Sesmael.
 Six cens fois, ses hondertmael.
 Pan Six cens, Int jaer ses hondert.
 Sixième, c. De sesse.
 la Sixième fois, De sesse reyse.

SOBRE, c. sober.
 Sobremment, soberlyc.
 Sobriété, f. soberheyt.
 Sobrier, sobrieten, soberlyc nootdrust nemen.
 Sobriquet, voyez Sobriquet en Sor.
 le Soc d'une charue, Een ploechyser.
 Societé, f. Ghemeynschap, Ghemeynsaamheyt.
 Soef, ou Souef, m. soet, Lieflyc.
 Soefuété, f. soeticheyt, Lieflycheyt.
 Soefuement, soetelyc.
 Soeil du sanglier, voyez Sueil.
 Sœur, voyez Seur.
 Sœurorge, voyez mon Sororge.
 Soie de porc, voyez Soye.
 Soif, f. Dorst.
 Soil, voyez Sueil.
 Soilure & elcorchure faicte en la peau, f.
 Tjmersel ende ophalinghe der huys.
 Soimefme, ou Soymefme, c. Hem oft sy seluë.
 ils'est tuë Soymefme, Hy heeft hem seluën
 door ghesteken.
 yn autre Soymefme, sijn doen ende laten, sijn
 ghetrouwste vrient.
 estre à Soimefme, sijnz selfs sijn.
 Soing, m. sorghe, Neersticheyt.
 avec grand Soing, forchvuldelyc, Met groo-
 ter sorgghen.
 on aura Soing que tu, &c. Mē sal maken oft
 sorghe draghen dat ghy, &c.

Soigner, sorgghen, sorghe draghen.
 Soigneux, m. forchvuldich, forchachtich.
 trop Soigneux de son prouffit, Al te begaer-
 lyc om profijt te doen.
 Malsoigneux, m. sorggheloos, Niet vlytich.
 Soigneusement, forchvuldelyc, Neerstelycken.
 Soigneusement elcouter, Nautochouren.
 Soil du sanglier, voyez Sueil.
 le Soir, Den auont.
 il vient sur le Soir, Het wort auont, Het gaët
 ten auont waert.
 au Soir, Des auonts.
 la Sorée, Den auont tyt.
 Sois, Soit, Zyt, Dat hy sy.
 Soit bien, soit mal, Tsy wel oft qualyc, Tsy goet
 oft quaet.
 Soit ainsi, Tsy alsoo, Alsoo sy.
 Soixante, ou Sexante, c. Tsestich.
 Soixante & dix, Tseuentich.
 Soixantefois, Tsestichmael.
 Soixantième, c. De tsestichste.
 Soixantième fois, De tsestichstemael.
 Sol, m. Den bodem oft t'fondament van alder-
 hande meisinghe oft timmeragie.
 Sol, ou Soleil, m. De sonne.
 vn escu Sol, Een sonnerooone.
 Sol selon les alchimistes, Gout.
 se Solacier, Hem seluen troosten oft verheugen.
 vn Sold, voyez Selu.
 Soldan, voyez Souldan.
 vn Soldat, voyez Souldart en Souldoyer.
 Sole, f. La basse superficie du pied, Thol oft
 de plante ende onderste vlacheyt vā eenē voet.
 Sole, f. De sole van yet dasmen onder den
 voet draecht.
 Sole, f. Een ribbe oft gnoeten balc.
 la Sole du pied du sanglier, De aerde daer eē
 wilt vercken op ghegaen heeft.
 Sole, f. Poisson de mer, Een tonghe.
 Soleil, m. De sonne.
 Soleil leuant, De opgaende sonne, oft den op-
 ganc der sonnen.
 depuis Soleil leuë, Van dat de sonne opginc.
 Soleil couchant, De ondergaende sonne, oft
 der sonnen onderganc.
 de Soleil couchant, Vā dat de sonne onderginc.
 vn jour de beau Soleil, Een schoonē cla-
 ren

ven dach.

Soleiller, *Inde sonne voor brengen, stellen ende verwerken, Inde sonne vlagghen.*se pourmener au Soleil, *Inde sonne oft sonne schijn wandelen.*Soleillé, m. *Verbrant vander sonnen.*Solennizer, *Vieren, Vereeren.*Solennizé, m. *Gheviert, Gheert.*Solennization, f. *Vieringhe, Eerbiedinge, Feest*Solennité, f. *Feeste, solennitéyt.* (houdinghe.Solennel, m. *Dat alle jaer op eenen sekeren tyt gheviert oft ghedaen wort.*Solennellement, m. *Feestelycken.* (wint.S O L E R R E, Nom de vent, *Den Oosten.*Soliciter aucun de faire quelque chose, *Ie manden solliciteren, aensoecken ende porren om yet te doen.*Soliciter vne fille à meschanceté, *Een dochter oneere aensoecken.*Soliciter vn proces, *Een proces achter volgen.*Solicité, m. *Ghesolliciteert.*Soliciteur, ou Solicitateur, m. *soliciteerder.*Solicitude, f. *Becommerenisse, sorchfuldicheyt.*Solicitation, f. *Bejach oft uer volch, solliciteringe.*Solide, c. *Gheheel, Onghequetst, Onghebluft.*

Solier, voyez Soulier.

* Soulier, m. *Eenen coren solder.*Solitaire, c. *Eensaet, Op sy seluen, Alleen leuēde.*lieu Solitaire, *Een eenfame ende onbewoonde plaets.* (se.Solitude, f. *Eensaemheyt oft een verlatē plaet.*Solue, f. *Een ribbe ghelyc de timmerlieden tuschen twee balken legghen.*Solueau, m. *Een ribbeken.*

Soloir, voyez Souloir.

Solstice, m. *Den lancten ende coristen dach vanden jare.*Solsticial, m. *Dat tot sulc eenen dach behoort.*Sollie, *cerchez Soullie.*Soluable, c. *Dat de machts heeft om te betalen.*
estre Soluable, *Machtich ghenoech sijn om te betalen.*Solution, f. *Betalinghe.** Solution de mariage, *De sluyinghe ende toe slayinghe des houwelijcx.*Soltz, ou Sold, m. *Eenen schellinc.*au Sol la liure, *Naer aenāt, Na dat sijn deel is*Sombre, c. *Tems sombre, Eē droenich, dompich oft Doncker weder.*Sombre coup, *Eenen doouen slach.*Sommaire, m. *I gheheel begryp int corse.*vn proces Sommaite, *Een proces dat lieft ende cort is.* (sten.Sommairement, *Ten lesten, Int corte, Te cort.*Somme, f. *Een somme.*en Somme, ou Somme toute, *Metten cortsteng gheseyt, Om cort te maken.*Sommette, f. *Een sommeken.*Somme ou charge, f. *Een last oft voder.*Sommer, *Iet tot sijn volcomen hoocheyt brengen, Dopperste oft den s'op erghens aen make.*les penes du faucon font toutes Sommees, *De wederē vādē valc sijn al volwastē.** Sommer, *sommeren, Een somme van veel cleyn maken.** Sommer aucun de faire ce que, &c. *lemāden sommeren oft vermanen te doen dat, &c.*je l'ay Sommé à garant, *Ic heb hem ghebedan en geroepen dat hy my versikeren soude van den coop die ic teghen hem ghedaen hebbe.*Sommer, *De wete doen, Laten weten.*Sommination, f. *sommeringhe.*Somme, m. *Den slaep.*vn Somme profond, *Eenen vasten slaep.*
acheuer son Somme, *sijnen slaep wi slapen.*Sommeil, m. *Vacc.*Sommeiller, *slaperachtich sijn, Drooſen.*en Sommeillant, *slaperachtich sijnde, Drooſen.*Sommeilleux, m. *Die vol vaecx is, slaperachtich.*Sommeillard, m. *Eenē grooten slaper, slapaert.*vn Sommeillier, *Een keldermeester, Bottelgier.*la Sommelerie, f. *Den wynkelder oft baretelje.*le Sommet de quelque chose, *Het opperste oft den s'op van eenich dinc.* (thoofst.le Sommet de la teste, *Den top oft cruyne van.*Sommité, f. *Dopperste, Thoochste oft hoocheyt.*Sommier d'orgues, *voez Canō musical.** vn Sommier, *Een last draghende peers.** vn Sommier en charpenterie, *Eenen langhen doorgaende balc van eenē stukke, Een wor.*Soptueux, m. *Costelje, Ouer vloedich, (minge.*Somptuosité, f. *Costeljecheyt.*Somptueusement, *Costeljcken.*Son, m. *Een ghebluyt oft gheclanc.*

- faite Son, *Luyden, Gheluyt ende getier maken.*
 Sonnaile, *f. Een belle.*
 Sonnalier, *m. Die een belle aen de hals draecht, oft die de belle luydt.*
 moutons Sonnaliers, *Belhamels.*
 Sonner, *Luyden, Bellen, Clincken.*
 * Sonner ou Appeller aucun, *Iemanden toe*
 Sonner le tabourin, *De trommel slaen. (pen.*
 Sonnette, *f. Een belle oft clocxken.*
 Sonnoreux, *m. Ronsard, Dat een geluyt oft ge danc gheeft.*
 * Son, *m. Syn oft sijne.*
 Son manteau, *Synen mantel.*
 du Son, *m. Semelen oft Zemele.*
 vne Sonde, *Tsincloot.*
 Sonder la riuere, *Een reuere gronderen oft de diepte versoccken.*
 * il faut Sonder plus auant, *Men moet vorder oft dieper onder vrughen ende onder/oecke.*
 Songer, *Droomen. (legghen.*
 Songer & penser, *Dencken, Peysen ende over-*
 Songer, *trouuer & inuenter, Verduchten, Ver dencken, Versieren.*
 Songer à mal faire, *Iet quaets vrouwen oft verdencken.*
 en Songeant, *Al droomende, Inden slaep.*
 Songe, *m. Eenen droom.*
 Songeart, *m. Droomer oft groot slaper.*
 vne Songe-malice, *Een die yet quaets versiert oft voorstelt.*
 Sonnet, *voez en Son.*
 vne Sonnet, *Een liedeken.*
 Sonnoreux, *m. Dat gheluyt oft gheclanc geeft.*
 Sophisme, *m. Een bedrieghelycke reden.*
 Sor, *m. Faulcon for, Een roode vale onder een jaer die niet ghemyt ende nochtans ghe vlo ghen heeft.*
 harenc for, *Drooghen harinc, Buckinc.*
 Sorab, *m. Auont dan.*
 Sorceler, *Betoueren.*
 Sorcelerie, *f. Toouerie.*
 Sorceliere science, *De conste van tooueren.*
 Sorcier, *m. Toouenaer.*
 Sorciere, *f. Toouenerisse.*
 Sorci, *m. Eenen drooghen heerinc, voez Sor.*
 Sori, *Soricier, voez Souti.*
 vne Sornette, *Een cluchte, Boofse oft ghetuech-*
- lycke reden.*
 conteur de Sornettes, *m. Guychelaer, Boofser*
 mon Sororge, *Mijns justers man.*
 Sört, *m. Lor.*
 le Sört & principal d'vne somme d'argét,
De hoofsomme diemen gheeft om daer jaerlyc-
sche rente af te hebben. (pen.
 faite Sört, ou jecter le Sört, *Loren, Tlot wor-*
 Sörte & maniere, *f. Een soorte oft maniere.*
 la Sörte de l'arbre, *De ghesaltenisse des booms.*
 quelle Sörte des gens seront là? *Was salder*
voor volc sijn?
 il est de telle Sörte & nature, *Hy is van sul-*
ker aert, conditie ende nature.
 fait de la bonne Sörte, *Gemaect foot behoort*
Op een goede maniere.
 cerchegens de ta Sörte, *soet wi ghelycke.*
 faire maintenant d'vne Sörte, *maintenat*
 d'vne autre, *Al nu dus, al nu soo doen, Al-*
dan op deen maniere, als dan op dander doen.
 Sortable, *c. Veldienende oft voeghende.*
 bien Sortable, *Veldienende oft bequaem.*
 Sörtilege, *m. Vaersegginghe door loren.*
 Sörtir, *Vrigaen, Buyren gaen, oft Vriemen,*
Wispringhen.
 les dens Sörtent hors au porc sanglier, *De*
tanden slaen oft steken v wildt vercken ten
bachwys wt.
 Sörtir hors au deuant de quelqu vn, *Iemā-*
den teghen oft te ghemoet gaen. (gaē.
 Sörtir de chez aucun, *Verhuysen, Van yemant*
 Sörtir hors de propos, *Vi sijn propoof tredē.*
 Sörtir hors d'enfance, *De kindsheyt verlaten.*
 Sörtir à effect, *Ten effecte comen, Volbracht*
worden.
 Sörti de seruitude, *Vande slauerijē verlost.*
 Sörtir en place, *Compareren, Te voorschyn oft*
midden op de plaetse comen.
 faire Sörtir de son siege, *VVi sijnen stoelstoo-*
ten, Verdriuen oft doen gaen.
 Sörti ou assorti d'vn, &c. *Ghestoffeert ende*
voorsien van een, &c.
 Sörti, *m. VVighegaen, VVighecomen.*
 Sörtie, *f. Eenen wiganc.*
 Sörti de fil & d'aguille, *Van als voorsien ende*
ghestoffeert sijn.
 Sor, *m. Sor, Dwaes.*

vn Sot, Eenens sot oft dwaes.
 Sot glorieux, Een verwaent ende opgeblasen
 sot oft menich.
 * les Sots qui jouent es farces, Des sinneken
 in een spel.
 Sotte, f. Sorte, Dwaese oft een sottinne.
 chose Sotte à dire, Niet weert om segghen.
 Soteler, m. Een Sotken.
 Sottement, Sottelijc, Dwaeslijc.
 Sotise, ou Sotie, f. Sotheyt, Dwaesheyt.
 Sotbriquet, m. Eenens toenaem diemen van
 sijns vaders oft gheslachte weghen draecht, oft
 soe eenen bynaem die de lieden malcanderen na
 segghen tot schimp ende spot.
 vn Sotenart, m. Een Loer.
 Sou, m. Dū sou, Den voet van een vercken
 dat ghesouten is.
 Soub, voyez Soubz.
 Soubassément de colonne, m. Den voet oft
 d'onderste van een pilaer.
 Soubassemens de liçt, m. Thanghsel oft den
 opslach onder aen tvoeteneynde vande coese.
 Soubchantre, m. Die de basconter singht.
 Soubcontrôleleur, m. Die inde plaetse is vā
 de teghenhoudenere, Een ondercontroleerder.
 Soubcurateur, m. Ondermomboor.
 Soubdain, m. Haestich oft Tersfont.
 Soubdaine victoire, Een corte victorie, die
 subtytelijc aencomt.
 tout Soubdain, Stracx, Tersfont.
 si Soubdain, Soo haest.
 Soubdainement, Haestelijc.
 Soubdaineté, f. Snelheyt, Rasicheyt.
 Soubdespensier, m. Onderkelderwaerder, On-
 derbottelgier.
 Soubdiacre, m. Een onderdiaken.
 Soubgardien, m. De ondergardiaen.
 Soubhaïter, voyez Souhaïter.
 Soubhaïter, cerchez Subhaïter.
 Soubject, m. Onderdanich, Onderworpen.
 tenir Soubject, Cort houden.
 lieu exposé & Soubject aux vents, Eē plaet-
 se die wel naer allen winden staet.
 * vn Soubject, Een onder saet. (ghe.
 Soubjection, f. Onderdanicheyt, Onderwoorpm-
 Soubleuer, Omlassen, Verlichten, oft ophessen.
 Soubmerger, Int water duychen, Verdrincken.

Soubmettre, Ondersetten, Onderstellen oft On-
 derlegghen.
 se Soubmettre, Hem verootmoedighen.
 se Soubmettre au jugement d'autrui, Hem
 onder yemants goetduncken stellen.
 je me Soubmets à toy, Ic gheue my v ouer, Ic
 stelle my in uwe macht.
 Soubmis, m. Onderset, Onderworpen.
 Soubmission, f. Ondersettinghe, Onderstellinge,
 Onderlegginghe.
 Soubministère, Aenreycken, Voortlanghen.
 Soubministère, m. Aenghereydt, Voortgelanght.
 Soubministration, f. Aenreyckinghe, Voort-
 langhinghe.
 Soubministère, m. Een die yet aenreydt.
 Soubpendue, Een looue, Dat, Voorshutsel ont
 hooghe staende.
 Soubpeser, Wichten.
 Soubrelaux, m. Spronghen.
 fauteur de Soubrelaux, m. Eenen trymelaer.
 Soubrire, Een weynich lacchen, Grenicken.
 Soubrire, m. Grenickinghe oft toelacchinghe.
 Soubz, voyez Soubz.
 Soubserire, Onderchriegen.
 Soubserit, m. Onderchreuen.
 Soubscription, f. Onderchrijuinghe.
 Soubsigner, Onderteekenen.
 Soubigné, m. Onaerteekent.
 Soubson, Soubsonner, cerchez Souspeçon.
 Soubstenir, Op oft om hooghe houden op dat het
 niet en valle. (houden.
 Soubstenir, Ondersettē, Ondersteunen oft onder-
 Soubstenir vn assaut, Een bestorminge weder-
 staen, teghen staen oft staende houden.
 Soubstenir le parti d'aucun, Met yemāt sijn
 luy seul Soubstient toute sa famille, Hy alleē
 onderhoudt ende besocht sijn gantsch huys.
 le Soubtenement de quelque chose, m.
 D'onderhoudinghe en voetsel van eenich dinc.
 Soubtenement, m. Onderseitsel, Steunsel.
 Soubtenance, f. Tghene dat yet vast hout.
 Soubtenable, c. Verdraechelijc.
 vn coup non Soubtenable, Eenens onuer-
 draechlijcken slach.
 Soubterrain, m. Dat onder de aerde is, oft een
 die onder de aerde woont. (der de aerde
 maison Soubterrene, f. Een huys staende on-
 Soub-

Soubratre le serf d'autruy, *Iemants knecht onttrecken.*
 Soubratre la femme d'aucun, *Iemandts vrouwe overleyden.*
 Soubz ou Soub, *Onder.*
 Soubz ombre, *Onder tdesfel, Onderschyjn.*
 Soubz Priam, *Du regne de Priam, Doen Priamus regnerde.*
 la Souche d'un arbre, *Den tronc oft bloc van eenen boom.*
 * d'une mesme Souche, *Va eenderley afcomst oft gheslachte.*
 Souci, Soucier, *voyez Soulci.*
 Soudain, *cerchez Soubdain.*
 Soudan, *voyez Souldan.*
 Soudard, Soudoyer, *voyez Souldoyer.*
 Soudre, *voyez Soulder.*
 Souef, *voyez Saef.*
 Souffire, *voyez Suffire.*
 Souffler, *Blasen.*
 Souffler aux aureilles d'aucun, *Iemanden wat in d'oore blasen oft heymelyc segghen ende insleken.*
 le vent Souffle de toutes pars, *Het waeyt wa alle syden, Den wint comt van alle canten.*
 * Souffle, *f. Beuselinghe.*
 Soufflement, *m. Blasinghe.*
 Souffleur, *m. Een blaser.*
 Souffleur par derriere, *Een oorblaser.*
 Soufflet à souffler le feu, *m. Blaesbale.*
 * Soufflet, *m. Eenen orbant oft kaeclach.*
 Souffleter, *Oorbanden oft kinnebacslaghen ge-*
 Souffire, *cerchez Soulfre. (uen.*
 Souffrir, *Lijden, Verdragen. (schien.*
 Souffrir & laisser faire, *Torlaten, Laten ghe-*
 * se Souffrir de quelque chose, *Aflaten oft ophouden van eenich dinc te doen.*
 Souffrance, *f. Lijtsaemhey, Verdraechlycheyt.*
 Souffrance ou souffrette, *f. Ghebrec, Noot, Armoede.*
 demander Souffrance, *Met bidden tbest van eenich goet bogheeren.*
 Souffrette, *f. Ghebrec, Noot.*
 Souffreux, *m. Ghebreckich, Arm.*
 Souhaiter, *Vvenschen, Gumen.*
 Souhaiter d'estre mort, *De doot aenroepen.*
 Souhaité, *m. Ghevenscht.*

Souhaitable, *c. Vvenschelijke.*
 Souhait, *m. Eenen wensch.*
 tout nous viét à Souhait, *Tcomt ons al naer onsen wensch.*
 Souillard, *voyez Souillon.*
 Souillard, *m. Den naem van eenen hont.*
 Souillet, *Vuylmaken, Besmetten.*
 Souillé, *m. Vuylghemaect, Besmet.*
 Souillure, *f. Vuylmakinghe, Besmettinghe.*
 un Souillon ou Souillard, *m. Smoddercoc, Schommelcoc, oft een vodde.*
 petit Souillon, *Een schommelcoccken.*
 Soulacier, *voyez Solacier.*
 Soulas, *m. Solaes, Verbeughinghe.*
 donner Soulas, *Solaes ende genuechte aendoe mon ghenuechte, Myn solaes.*
 Soulager, *Verlichten, Versaechten, Versueten.*
 Soulagé, *m. Verlicht, Versaecht, Versuet.*
 Soulagement, *m. Verlichtinghe, Versuetinghe.*
 Soulci, *m. Sorchfuldicheyt, Sarghe, Becommernisse.*
 estre en Soulci d'aucun, *Voor yemanden besorchtsijn.*
 mettre en Soulci, *Iemanden in sorge brengen, Sorchfuldich maken.*
 fans Soulci, *Gherustelyc ende sonder sorge, Sorgheloos.*
 se Soulcier, *Sorchfuldich sijn.*
 ne'ren Soulcie, *En sorchier niet voor, En quel ter v niet me.*
 cela me Soulcie, *Cela me fait soulcier, Dat doet my achterdencken hebbē, Dat maect my ongherust van herten.*
 Soulcieux, *m. Sorchfuldich.*
 Souldan, *m. Eē Coninc, Prince oft opperste hee-*
 Souldat, *voyez Souldart en Soultre. (re.*
 Soulder, *souderen.*
 Souldure, *f. souderinghe oft soudeersel.*
 Souldoyer, *m. Eē soldaer, soldaet oft crychsmā die soldat wint.*
 Souldée, *f. soldat soldje, Gagie oft betalinge diemen een crychsmā gheeft.*
 Souldoyer, *soldat gheuen.*
 la Soulte, ou Sould, *m. soldat, soldje, Gagie oft betalinghe der crychsliden.*
 qui est à la Soulte, *Die in dieste is oft soldat wint.*
 qui ont double Soulte, *Dubbelsoldaer.*

Souldart, m. *Crijchsmān ofi landtsknecht.*
 Souldart bocage ou fueillard, *Een vrybu-
 ter, ofi bespeurende soldaet die hem inde bos-
 Souldre, *solueren, Antwoorden. (schen hout.
 Souldre vne question, Een questie solueren.
 qu'ay je à faire ne que Souldre avec toy?
 Wat heb ic met u te doen?
 SO VLE VREER, *woyez Soletre.*
 Soulfre, m. *solfer.*
 Soulfriere, f. *Daermen sulffer maekt.*
 Soulfreux, Soulfreux, m. *solfferachtich, Be-
 soiffert, Daer sulffer aenis.*
 un Soulier, *Eenen schoen.*
 petit Soulier, *Een schoenken.*
 Souliers à poulaine, *Opene schoen, schoen met
 riemen ofi met ghespen.*
 qui a Souliers chaullez, *Gefchoeyt, Die schoe-
 nen aen heeft.*
 faiseur de Souliers, m. *schoenmaker.*
 Souloir, *Pleggen.*
 je Souloye, *te plach.*
 un Soulz, m. *Eenen schellinc.*
 Soumetre, *woyez Soubmettre.*
 Soupçon, *woyez Sousepçon.*
 vne Soupe, f. *Een sappe.*
 Soupe à l'oignon, *Ajyn sappe.*
 * tu me fais de tel pain Soupes, *Ghy gheeft
 my vanden seluen sappe.*
 Souper, *Anontmael eten.*
 j'ay Soupé, *ic hebbe mijn anontmael gehouden.*
 en Soupant, *Ouer maelijt, Tjauonts ouer ta-
 fel sitende.*
 un Souper, *Een anontmael.*
 Soupendue, ou Soupente, *woyez Soub-
 pendue & Suspendue.*
 Supple, c. *Tacy, Tay.*
 cuir Supple, *saecht leder.*
 jouer de Supplelle, *Camer spel spelen.*
 joueur de Supplelles, m. *Camer speelder.*
 Souquenie, *woyez Squenie.*
 Source, f. *Eenen oorspronc.*
 jecter Sources, *Water aderen opworpen.*
 Sourceer, *Een fonteynadere voortbrenghen.*
 le Sourcil, *De wijnbrauwe.*
 Sourciller, *De wijnbrauwen uertrecken ofi
 daermede blicken.*
 Sourcilleux, m. *Die groote wijnbrauwen heeft.***

supple supple

ofi de wijnbrauwen uertreckt.
 Sourd, m. *Doof, Qualijc hoorende.*
 un Sourd, *Eenen doouen.*
 Sourde, f. *Dooue.* (hooren
 faire le Sourd à aucun, *Iemandt niet willen.*
 Sourdant, m. *Doofachtich.*
 Sourdeffe, Sourdeté, f. *Doof heyt, Doofachtich*
 Sourdement, *Dooflijc.* (heyt.
 Soudre, *Opcomen, Vcomen, ofi Vtspruyten.*
 la fontaine Sourd de terre, *De fonteyne spruyt*
ofi springht wt der aerden.
 le faucon Sourd contremont, *Den valc
 vliecht ront op ofi hooch inde locht.*
 Soudre, *Se leuer, Opstaen, Hem laten sien.*
 Soudre hors Peau, *Vt het water opcomen.*
 Sourdant, m. *Opcomende, Opstaede, Vtspruy-
 tende, Vtspringhende.*
 Source des arbres, m. *Een scheute ofi spruy-
 te van boomen.*
 rejeter Sourceons, *Vvederom wtspruyten.*
 le Surgeon d'une fontaine, *Fonteyn adere.*
 vne Sourti, *Een muys.*
 petite Sourti, *Een muysken.*
 chauue Sourti, m. *Een vleermuys.*
 * les Souris du cors, *De muysen aen de leden.*
 vne Sourciere, *Een muysen vat.*
 Souferire, *woyez Soubferire.* (suspitie
 Sousepçon, *Quaet vermoeden, Achterdencken.*
 il y a Sousepçon, *Daer is vermoeyen of.*
 Sousepçonner, *suspitie, Quaet vermoeden ofi
 achterdencken hebben.*
 Suspeçonné, m. *suspètt, Daermen quaet ver-
 moeden op heeft.*
 estre Suspeçonné, *suspètt sijn.*
 on me Sousepçonne, *Men heeft vermoede op.*
 Sousepçonneux, m. *Vermoeyachtich.* (my
 Sousepçonneufement, *Met suspitie ende
 quaet vermoeden.*
 Suspendue, ou Suspendue, m. *Een ouer-
 hancsel, Loone ofi dac.*
 Souspirer, *Versuchten.*
 Souspir, m. *Eenen sucht, ofi versuchtinghe.*
 jusques au dernier Souspir, *Tot steruens ofi
 iotten lesten druppel bloets toe.*
 un Souspiral de caue, *Een keldergat, ofi locht-
 gat ende roorgat van eenen kelder.*
 les Souspiraux du nez, *De neussysten.*

Sou-

S P

Soustenir, Soutenance, Soustenement, *voyez* Soubtenir.
 Soultreire, *voyez* Soultreire.
 Soutane, Een vrouwen sielken of siele.
 se-Souvenir, Ghedencken, Ghedachtich wesen, Onthouden hebben.
 *faire Souvenir, Ghedachtich of indachtich maken, Te ghedencken doen.
 Souvenance, f. Ghedachtenisse, Gedenckenisse.
 Jay Souvenace, My gedenkt, My is indachtich.
 Souuent, ou Souuantesfois, Dicwils, Menich mael, Menich weruen.
 le plus Souuent, Ghemeynlyc, Meest of den meestendel.

Souuerain remede, De principaelste ende beste remedie.
 les cours Souueraines, D'opperste of principaelste houen of hoochste raden.
 par main Souueraine, Van hoogher hant, VVt macht vanden hooghen raedt.
 Souueraine puissance, Volle macht. (wel.
 Souuerainement, VVtnemelyc, VVtnemende
 la Souueraineté de la court, De hoocheyt des hofs, De macht des hooghen raedts.
 Soy, Hem.
 appartenir à Soy, Hem toebehoort of toecomē.
 Soye de porceau, f. Verckens-borsfel.
 de la Soye, f. Syde.
 Soye à coudre, Naey-sjde.
 ver à Soye, Sj worm.
 Soyeux, ou Seeux, m. Borstelachtich.
 les Soyes qui viennent à la gorge des porceaux, Thayr dat de verckens inde kele crygē.
 Soymelme, *voyez* Soimelme.

S P

SPA S M E & retirement de nerfs, m. De cramp ende crimpinghe der zenuen.
 Spatieux, m. Ruym, VVyt ende breet.
 Spatieusement, Ruymelyc, Breedelyc.
 une Spatule, Spatel, Roersfoexkē, Een vlar yseren spaenken of schupken.
 Special, m. Speciaal, Bysonder.
 Specialement, Specialyc, Besonderlyc.
 mots Speciaux, De principaelste woorden.
 Specieux, m. VVtnemende schoon.
 Specieuse, f. VVter maten schoone.
 Specifier, Specificeren, Bedieden of verclaren.

S Q

Spectacle public, m. Een schou spel of bate.
 Spectateur, m. Een gaper of besieder. (mēt.
 Spectatrice, f. Eene die gaep, Aenschout of besiet.
 Speculer, Aenschouwen, VVel bedencken ende ouerpeysen, Speculeren.
 Speculé, m. Ghespeculeers.
 Speculation, f. Specularie, Speculeringhe.
 Speculateur, m. Aensieder, Aenschouwer.
 Spectatrice, f. Eene die yet vlytich aenschout of bedenkt.
 Speculatif, m. Bepeysende, Speculeerachtich.
 consideration Speculatiue, Neerstighe bedenckinghe.
 Spelōque, f. Een speloncke of hol onder daerde.
 Sphere, f. Eenen cloot of bol.
 Spirituel, m. Gheestelyc.
 Spirituellement, Gheestelycken. (lycheyt.
 Splendeur, m. Claeshey, Doorluchticheyt, Heer.
 Splendide, c. Doorluchtich, Heerlyc of Claer.
 Splendement, Doorluchtichlyc, Heerlycken of Claerlycken.
 Splenetique, c. Dien de milte seer doet.
 Spolier, Beroouen, Affesten.
 Spolte, m. Berooft, Afgheset.
 Spoliation, f. Beroouinghe, Affettinghe.
 Spoliator, m. Beroouer, Affetter.
 Spolatrice, f. Roofstere.
 Spondyle, Den knokel of t'been vanden rug.
 Spongieux, m. Spongiachtich. (graet.

S Q

vn S Q V A D R O N de genfdarmes, Een viercantighe slachorden.
 Squenie, f. Een somersielken of rocxken.
 Squille, f. Zeeajwyn.
 Squilles d'os, Cleyne splinterkens of stucxkens van een ghebroken been.
 Squinancie, f. De squinancie of den buych.

S T

STABLE, c. Stantafich, Vast.
 Stabilité, f. Stant vasticheyt, Vasticheyt.
 Stade, Een loop-plaetse voor menschen en peerden, lanc wesende hondert ende vijftwintich treden.
 Stationner, Ergbens stellen of setten. (reden.
 Stationné, m. Ghesiet, Gheset.
 Station, f. staninghe.
 Statuer, stellen, Ordineren.

il est Statué, *Tis gheordineert oft gheseyt.*
 Statut, m. *Een statuyt oft ordinarie.*
 Statue, f. *Een ghehouwen oft ghegoten beelt.*
 Statue de fonte, *Een ghegoten beelt.*
 Statuaire, m. *Beeltnyder.*
 Stature, f. *Een statuere, De forme, Ghesaltenisse oft grootheyte des lichaems.*
 de petite Stature, *Cleyn.*
 Statut, m. *Een statuyt ende ordinarie.* (res.
 Stechados, *comme parlent les Apothicaires.*
 Stellion, m. *Een beeste ghelyckende seer eechdijse, hebbende den rugge ghespickels met sterren.*
 Sterile, c. *Onvruchtbaer.*
 terre Sterile, *Onvruchtbare aerde.*
 Sterilité, f. *Onvruchtbaerheit.*
 Sterilement, *Onvruchtbaerlijc.*
 Stile, *voez Style.*
 Stimule, m. *Een stickel oft stoc om te nopen.*
 Stimuler, *Nopen, Toestoken, Verwecken.*
 Stimulé, m. *Vermelt, Ghenoopt.*
 Stimulation, f. *Nopinghe, Verweckinghe.*
 Stimulateur, m. *Noper, Verwecker.*
 Stimulatrice, f. *Eene die noopt oft pinst.*
 Stipendier, *Soldt gheuen.*
 Super, *Met ghewelt ergens in sleken oft voeyerē.*
 Suptique, *voez Styptique.*
 Stipuler vn autre de faire quelque chose, *Een ander manen oft stieren ende stoken om yet te doen.*
 Stipulation, f. *Eyffchinghe oft bevraginghe van een begherte ende belofte.*
 Stipulateur, m. *Eyffcher oft vragher van beloften.*
 Stochich, ou Merlu, m. *Stocvisch.*
 Stomacheux, *Dispiteux, Spijtich.*
 Stomaché, m. *Vergramt, Verstoort.*
 Stradiot, *voez Estradiot. albanoit huyscheuaucher à la Stradiote, Met langheste gheirepen rijden als een licht ruyter.*
 Stratageme, m. *Eē oorloochsche kecke oft schalcheyt ende listicheyt.*
 Stretto, *voez Estroict.*
 Strin, *Een soorte van een costelijc ghesteente.*
 Structure, f. *Een tsamensettinghe oft reckinghe ghelijc mettinghe oft timmeragie.*
 Studieux, m. *Vlytich, Neerlijc.*

homme Studieux des lettres, *Een die hem ghebelijc tot studeren begheuen heeft.*
 Stupende, *voez, Prodige.*
 Style d'écriture, m. *Een styl oft seker maniere van schriuen.*
 Style de haut appareil, *Prachtighe woorden.*
 le Style, La pratique, *De practijcke, De maniere van procederen.*
 cela est du Style, *Dat gaet de practijcke aen.*
 Styptique, c. *Dat slopt oft veerslopt, Verstoppen.*
 S V
 S V A D E R, *Induire aucun à faire quelque chose, Iemanden erghens tot raden.*
 Suasion, f. *Toeradinghe.*
 Suafeur, m. *Een raeyer, Toestoker.*
 Suaire, m. *Eenen sweetdoer.*
 Suaue, c. *Suet.*
 Suauité, f. *Soeticheyt.*
 Suaument, *Soetelijc.*
 Iuges Subalternes, *Rechters van steden oft dorpen, Onder-rechters.*
 Subhalter, *Met den wtroep oft openbaerlijc vercoopen oft doen vercoopen.*
 Subhastation, f. *Eenen wtroep oft openbare vercoopinghe.*
 Subjacent, m. *Toute la terre subjacente à la zone torride, Alle het landt liggende onder het heeste deel vander werelt.*
 Subject, *Subjection, cerchez Subject.*
 Subjoindre, *Toevoeghen, Toesetten.*
 Subjoinct, *Toeghe voecht, Toegheset.*
 Subit, m. *Subijt, Haestich, Terstont.*
 Subit, ou Subitement, *Subijelijc, Haestelijc.*
 Subit ou Subitement que je, &c. *Terstont oft soo haest als ic, &c.*
 Subjuger, *Tonderbrengen, Onderworpen, Onderdanich maken.*
 Subjugué, m. *Tonderghebracht, Onderdanich ghemaect.*
 Subjugation, f. *Tonderbrenginghe, Onderdanichmakinghe.*
 Sublime, c. *Hooghe.*
 Sublimer, *Verhoeghen, Verheffen.*
 Subliment, *Hoochlycken.*
 Sublimité, f. *Hoochte, Hoocheyt.*
 du Sublime, m.
 Submerger, *Verdrincken.*

- Submergé, m.** *Verdroncken.*
**Submerſion, f. *Verdrinckingehe.*
Submettre, voyez *Soubmettre.*
Submis, m. *Tonderbracht.*
Suborner aucun, Iemande heymelijc toemake.
**Suborner teſimoings, Valsche ghetuyghen-
toemaken.**
Suborneur de filles, m. *Een die de dochters
van haer eere ſet oft dieſe verleyt.*
Subornement, m. *Subornation, f.* *Heyme-
lycke toerustinghe oft toemakinghe.*
**Subroger, ou Subroguer, Inde plaetſe vā een
ander ſtellen.**
Subrogation, f. *Stellinghe inde plaetſe van een-
nen anderen.*
Subrogué, m. *Inde plaetſe van eē ander geſtelt.*
Subſequent, m. *Na volghende.*
**la nuit Subſequente, Dē na volgendē nacht,
Den nacht daer na.**
Subſide, m. *Byſtant, Onderſtand, Hulpe.*
**Subſiſter, Van hem ſeluen ſtaen.
matiere Subſiſtante, Iet dat van hem ſeluen
Subſtance, f. *Subſtantie, Goet.* (beſtaet.
Subſtantieux, m. *Een die veel goets heeft.*
Subſtituer, Ireens anders plaetſe ſtellen.
**Subſtituts de procureurs aux cauſes, De
ſubſtituyten vande procureurs.**
Subſtitution, f. *Stellinghe in eens anders plaetſe.*
Subterfuge, m. *Een wtvlucht.*
**chercher les Subterfuges, Tſuſſelboec oft ver-
langhen vander galghen ſoecken.**
Subtil, m. *Subtyl, Scherpsinnich.*
choſe Subtile, Een ſubtyle eñ ingenieuſe ſake.
Subtilement, Subtylic.
Subtilité, f. *Subtylhey.*
Subtilité d'eſprit, Scherpsinnicheyt.
**Subtilier les humeurs, De vachticheyt ver-
minderen, benemen oft vercleynen.**
**Subtilier quelque trahilon, Eenighe verra-
derije ſubtylicke aenlegghen oft voorſtellen.**
**Subtilier ou imaginer comme on pourra
faire quelq̄ choſe, In ſijn memorie verſin-
nen ende oerlegghen hoemen yet ſoude mogen**
Subuenir, cerchez *Suruenir.* (doen.
**Subuertir, d'onderſte op waerts keeren, Omkee-
ren, Bederven.**
Subuertir, m. *Omghekeert, Bedoruen.*****
- Subuerſion, f.** *Omkeeringhe, Bedervinghe.*
Suc, m. *Sap, Sop, Natuurlycke vochticheyt.*
**Succeder à aucun, In eens ander: plaetſe co-
men, Naer jemāts doot in ſijn beſit comē, Erue.**
*** cela te Succedera mal, Dat ſal v qualig ge-
lucken oft becomen.**
**droict Succellif, ou de Succellion, T'recht
van ſucceſſie.**
Succelleur, m. *Een nacomelinc.*
Succellion, f. *Erſſeniffe, Verſioruen goet.*
**il m'eſt venu vne Succellion, My is wat aen-
gheſtoruen.**
**jouir d'vne Succellion, Int beſit van eenich
erſgoet ſijn.**
*** par Succellion de tems, Metter tijt, Door
veranderinghe des tijts.**
Succez, m. *Voortganc oft VVganc.*
**Succinctement & en peu de parolles, Cor-
telijc, Int corte, Met luttel oft corte woorden.**
**Succomber, De neerlaghe hebben, Onderlig-
ghen, oft Verdrucken.**
Sucer, Suyghen.
Sucement, m. *Suyghinghe.*
Sucré, m. *Suycker.*
Sucrer, Suyckeren, Met ſuycker beſtrozen.
Sucré, m. *Gheſuyckert.*
Sucrier, m. *Suycker baker.*
Sud, voyez *Zud.*
Sueil, m. *Eenen dorpel.*
le haut Sueil, Den bouendorpel.
le bas Sueil, Den onderdorpel.
**Sueil ſe prend auffi pour le bourbier où le
porc tanglier ſe veautre, Den moyer oft
morach daer een wilt vercken in aentelt.**
Suer, Sweeten.
Sueur, m. *Een die ſweet.*
Sueux, m. *Besweet, Nat vanden ſweete.*
grande Sueute, f. *Eene die ſeer ſweet.*
Sueur, f. *Sweet.*
la Sueur epidimiale, De ſweetende ſiethe.
Suant, m. *Sweetende.*
Suement, m. *ou Suerie, f.* *Sweetinghe.*
Suffire, Ghenoech ſijn.
**Suffire à quelque labeur, Sterc ghenoech ſijn
tot eenighen arbeydt.**
vous Suffire, Laet v ghenoech ſijn.
Suffiſant, m. *Ghenoechſaem.*

**antheur Suffisant & digne de foy, Een-
 antheur die van meerden is.**
**chose Suffisante & d'importance, Een sa-
 ke van importantien.**
Suffilamment, Ghenoechsaemlyc.
Suffisance, f. Ghenoechsaemheyt.
**J'ay des biens à Suffisance, Ic hebbe goets ghe-
 noech ende meer dan ghenoech.**
Suffoquer, Versticken, Verworçē, Versmachten.
Suffoque, m. Verstikt, Verworcht, Versmacht.
**Suffocation, f. Verstickinghe, Verworghinghe,
 Versmachtinghe.**
**Suffragant, m. De suffragan oft vicaris van
 een bisschop.**
**Suffrage, m. Hulpe oft gunst in yeman-
 den te kiezen.**
Suggerer, Ingheuen, Inde memorie brengen.
**Suggerē, m. Ingheueuen, Inde memorie ghe-
 suggestion, f. Ingheuinghe, (bracht.**
Sugles, Poisson, Tonghen.
Suif, m. Ruet.
Suiffe, f. Een reuier-visch. (viecken.
Suin, m. Laine avec le suin, Volle metter
**Suinter, La playe suinte, De wonde draecht
 oft gheeft vochicheyt.**
Suiure, Suite, cerchez Suyure.
Sulphureux, m. Solffen achiich, Besolffert.
Sultan, voyez Souldan.
Samelle, voyez Semelle.
Sumerge, voyez Submerger.
Superabonder, Te veel oft i' ouer-vloedich sijn.
Superabondant, m. Te veel, Ouer-vloedich.
Superabondance, f. Ouer-vloedicheyt.
**Superbe, c. Hoo-veerdich, Opgheblasen, Hooch-
 moedich.**
**femme Superbe, Een hooneerdighe opghebla-
 sene vrouwe.**
**vn bastiment Superbe, Een heerlyc ende groot
 gheveert van een huys.**
Superbement, Hooneerdichlyc, Opgheblasentlyc
Superbitē, f. Hooneerdicheyt, Opgheblasentlyc.
Superexcellent, m. Opt excellenste.
**Superficie, f. De vlacheyt oft breedheyt die haer
 wtwendelyc thoont aen alle dinc.**
Superficiel, m. Dat vanden gronde niet en is.
**le Superficiel de quelque chose, Al gheue
 datmen wtwendich aen eenich dinc siet.**

Superficiellement, Blyckelyckē, Vtwendelyc-
Superflu, m. Ouer-vloedich, Ouertollich. (kē.
efte Superflu, Ouerschieten, Te veel sijn.
**Superflu en paroles, Veel claps ende snaps, O-
 uer-vloedich in woorden.**
**Superfluitē, f. Ouerdaet, Ouerdadicheyt, Ouer-
 vloedicheyt.**
Superfluemēt, Ouer-vloedichlyc, Ouerdadelyc.
**Superintendent, m. Opperste oft ouerste regeer
 der van eenich dinc.**
**auoir la Superintendance des affaires de
 la ville, Topperste regiment van een stad heb-
 Supérieur, m. Ouerste. (ben.**
Superiorité, f. Ouerheyt.
Superlatif, m. Degrootste.
Superlatiuement, Seer veel.
**Supernaturel, m. Onnatuerlyc, Dat bouen na-
 tuer oft onnatuerlyc is.**
Supernaturellement, Onnatuerlycken, Bouen
Supernel, m. Dat bouen is. (natuer.
Supernumeraire, c. Ontellyc.
**soudat Supernumeraire, Een cruychsmā bou-
 uen het ghetal aenghenomen.**
Superscription, f. Opschrift. (oft eere.
Superstition, f. Supersticie, Kalschen Godts diēst
Superstitieux, m. Supersticieus, Scrupuleus.
Superstitieusement, Met te veel groote forge.
Supplice, m. Straffinghe.
**Supplier, ou Supplee & amender la faute
 de quelque chose par vn autre, Veruullen
 oft voldoen dat afgezaghen is.**
**Supplement & remplissement, m. Eē ver-
 vullinghe oft volmakinghe ende voldoeninge.**
Supplier aucun, Iemant ootmoedelyc bidden.
Suppliant, m. Ootmoedelyc biddende.
**vn Suppliant, Eenen suppliant, Die een reque-
 ste ouer gheeft.**
Supplication, f. Een ootmoedelycke bedinghe
Supporter, Verdragen.
**Supporter & fauoriser aucun, Iemant fauo-
 riseren ende gunstich sijn.**
**trop Supportē, Diemen te veel toelaet en-
 de verdraecht.**
Supporter la despense, Dē cost dragen oft doe.
Support, m. Gunste, Hulpe.
auoir du Support, Vrienden int spel hebben.
Supportable, c. Verdraechlyc.

Supposer, Onderlegghen, Ondersetten.
 Supposé, m. Eenen die ghestelt ende gheset is in-
 de behoorlijcke plaetse van eenen anderen.
 enfant Supposé, Een wisselinc, of *Wisselkint*.
 * il me fera donné, Supposé que je, &c. Het
sal my ghegeuen worden, op conditie dat ic, &c.
 personne Supposée, Toeghemaeete persoon.
 Supposé qu'ainfi soit, Genomen dattet soo sy.
 Suppoeur de faux tesmoins, m. Voorisbren-
 gher of onder-richter van valsche ghetuygen.
 Supposément de faux tesmoings, Voortbre-
 ghinghe van valsche ghetuygen.
 un Suppositoite, Pille, Clysterie, Suppositorie.
 Supprimer, Versteken of verberghen.
 Supprimé, m. Versteken, Verborghen.
 Suppression, f. Verstekinghe, Verborghinghe.
 Supputation, f. Rekeninghe, Ouertellinghe.
 Sur, m. Suer, Amper.
 Suret, m. Suerachtich, Amperachtich.
 Sur ou Sus quelque chose, Bouen, Op eenich
 dinc.
 Sur tout que, &c. Bouen al dat, &c. (rijt.)
 tout Sur le point, lust van passe, Ter rechter
 Sur le champ, Terfont, Staens voets.
 payer Sur le champ, Met ghereet ghelt betalet.
 Sur le vespre, Ontrent den auont.
 Surabonder, Te veel ende t'ouer-vloedich sijn.
 Surabondant, Ouer-vloedelijc.
 Surabondance, f. Ouer-vloedicheyt.
 Surabondamment, Ouer-vloedelijcken.
 Suracheter, Te diere en bouen de weerde coepē.
 Suracheté, m. Te diere of bouen de weerde ge-
 Suradjouter, Meer by doen. (cocht.)
 Suradjouté, Noch daer en bouen by ghedaen.
 Surainé, m. De ouste.
 Suranné, m. Ouerjarich, Dat bouen een jaer
 oudt is.
 Surattendre aucun, Iemanden properlijcxkens
 voorgaende verwachten.
 je vous ay Surattendu, Ic hebbe v allencxkens
 voorgaende verwacht.
 Surboire, Daer of of daer en bouen drincken.
 Surcharger, Ouerladen.
 Surchargé, m. Ouerladen. (sanghen.)
 Surconcevoir, Deen vrucht ouer dander ont-
 vn Surcot, Een ouerkeel, of Ferdegaerde.
 Surcouvrir, Ouerdecken.

Surcouvert, m. Ouerdekt.
 le Surcroit, ou Surcreu, Toemate, D'ouerschat
 Den ouerwas.
 Surcoistre, Ouerwassen, Meer, Hoogher of te-
 seer wassen.
 Surdire, Daer en bouen noch meer segghen.
 Surdité, f. Doofheyt.
 Surdorer, Ouergulden.
 Surdoré, m. Oergult.
 Sureau, m. Vlierboom.
 Surelle, f. Sulcker of Surekele.
 Surendouiller, ou Surentouiller, Het twee-
 de taccken van een hertsboren, naest schoof.
 Surestimer, Ouerlouen, Ouerschatten.
 Surfaire, Ouerlouen.
 Surfaict, m. Ouerloeft.
 Surflorir, Nabloeyen, ghelijcmen inde con-
 mers ende couwoorden siet.
 Surflotter, Bouen op vloeten of vloeyen.
 Surgeon, cerchez Surgeon.
 Surgir, Aen lant comen, Ankeren.
 Surgir à port, In de hauen comen.
 Surhalter, Verrasschen, Verhaesten, Ouerhaeste.
 il s'est Surhalté, Hy heeft hem verhaest.
 vn bon cœur se Surhauec d'heure en heu-
 re, Een goet hert wort vermeerderd van ure
 Surjecter, Bouen op worpen. (tot ure.)
 Surject, ou Surjectement, m. Bouen op wor-
 Surion, voyez Surgeon. (pinghe.)
 Surlier, Bouen opbinden.
 Surlié, m. Bouen opgehonden.
 Surliure, Bouen opschijnen.
 Surmaître, m. Bouen of oppermeeester.
 Surmanger, Daer en bouen noch meer eten.
 Surmarcher, Bouen opgaen of treden.
 Surmonter, Verwinnen of Ouerwinnen.
 Surmonter quelqu'un, Iemanden te bo-
 uen gaen.
 montaigne qu'on ne peut Surmonter, Een-
 nen berch daermen niet ouer gaen en can.
 Surmonté, m. Verwonnen.
 Surmontement, m. Verwinninghe, of *Wt-*
 nemelijcheyt.
 Surmulet, m. Een barbeel.
 Surnager, Bouen op swemmen of vloeyen.
 Surnailte, Daer en bouen noch toepassen of
 gheboren worden.

Surnai, m. Toegheiraffen.
Surnaissance, f. Volwasinghe.
Surnom, m. Toenaem.
Surnommer, Eenen toenaem gheuen, Toena-
Surnommé, m. Ghetoenamst. (men.)
Suroindre, Bouen op smeeren, Ouerfmeeren.
Surouder, Op de baren vlieten.
Suros, m. Het bouen been dat aen de peerden
 missteet.
Surpasser aucun, Iemanden te bouen gaen.
Surpendant, m. Bouen ophanghende, Ouerhan-
 ghende.
fromage Surpendu, m. Keefe die om hooghe
 heyt ghehanghen.
Surplis, m. Een choorcleedt, Ouerroc.
le Surplus, Het ouerschos.
le Surplus qu'ô a outre la mesure, Toemate
 au Surplus, Daer en bouen, Bouen dien.
Surprendre, Op sijn onuersiens grijpen oft ouer-
 vallen, Betrappen, Beclippen. (vinden.)
Surprendre en menterie, Op leughenen be-
 * **Surprendre & tromper**, Bedrieghen.
Surprins, m. Ouer vallen, Betrapt, Beclipt.
Surprins en adultere, In ouerspel bevonden.
Surprinsse, f. Ouervallinghe, Beclippinghe.
Surpreneur, m. Een die de lieden ouer valt.
Surpreneurs & trompeurs praticiens, Be
 driechlycke practijns.
Surpriser, Ouerlonen, Ouerschatten.
Surquerir vn homme, Iemanden te veel
 vragen.
Subroguer, voyez Subroguer.
Surfaut, m. Een onuersiemighe aenvallinghe oft
 aengrijpinghe. (siens op.)
il se leuaen Surfaut, Hy stont op sijn auer-
Surseance, voyez Surseoir.
Sursemer, Bouen op saeyen.
Sursemer vn champ, Een landt te dic saeyen.
Sursemé, m. Besaeyt. Bouen opgesaeyt.
vn porc Sursemé, Een onansich vercken.
Surseoir, Ophouden, Afaten, V'setten.
Surseoir le jugement d'vn proces, T'vonniss
 van een proces wilstellen oft verlenghen.
Surseance, f. Ophoudinghe, V'settinghe.
Suruendre, Te diere vercoopen.
Suruendu, m. Te diere verkocht.
Suruenit, Ouercomen.

* **Suruenir à aucun**, Iemanden te hulpe comen.
il est Suruenu vne guerre, Daer is een oorlo-
 ghe opgheresen.
il n'est rien Suruenu de nouveau, Daer en
 is niet niens gheschiet oft by ghecomen.
Suruenant, m. Ouercomende.
Suruenué, f. ou **Suruenement**, m. Ouerco-
 minghe, Gheschiednisse.
Suruerfer, Bouen ouerghieten.
Suruerfir, Bouen aendoen, Ouercleeden.
Suruivre, Ouerleuen.
Suruivant, m. Ouerleuende, Lancluende.
Suruinance, f. Het ouerleuen, De lanclueicheyt.
Suruoler, Bouen op oft ouer vliegghen.
Suruolé, m. Bouen ouer gheruloghen.
Suruoleter, Alleneen bouen op oft oueruliegen,
 Ouer en weder vlichelen.
Suruuider, Ydel ende ledich maken, van deen
 wat in d'ander doen.
Sus, ou **Sur**, Op, Bouen.
remis Sus, V'eder opgheheuen oft opgherecht.
 * **Susdeuant**, Tja wel aen, Tja vooris.
Susceptible, c. Aennemelijc, Begrijpelyc.
Susciter, Verwecken.
Susciter proces, Proceffen sichten. (sen.)
Susciteurs de proces, m. Slichters van proces
 vn **Suseau**, ou **Sureau**, Eenen vlierboom.
vinaigre de Suseau, Vleraz ijn.
Suserain, m. D'opperste oft principaelste.
sief Suserain, Het opperleen van tweecke ande-
 re leenen ghehouden worden.
Suspect, m. **Suspect**, Daer men quaet vermoe-
 den op heeft.
Suspension, f. **Suspition** oft quaet vermoeden.
Suspendre quelqu'vn de son office, Ieman-
 den eenen tijt lanc sijn officie benemen.
estre Suspend, Int wijffelsijn, T'wijffelen.
Suspendu de son office, m. Die sijn officie ee-
 nen tijt lanc benomen is.
Suspension d'office, f. De beneminghe van ye
 mants officie voor eenen tijt lanc.
Sustenter, Onderhouden, Voeden, Opvoeden.
Sustenté, m. Onderhoudt, Gevoedt, Opgevoedt.
Sustentation, f. Onderhoudinghe, Voedinghe.
le Sutin d'Angleterre,
Suyc, f. T'foet vander schouwen, Koort fulghe
Suyer, m. Eenen vlierboom.

Suyure, Volghen.
 Suyure aucun coste à coste, *Neffens yemants*
sijde gaen.
 Suyure pas à pas, *Suiure le train, Iemants*
slappen volghen.
 Suiuant, m. *Volghende.*
 Je jour Suiuant, *Den dach daer na.*
 Suite, f. *Na volghinghe.*
 Suite & accompaignement, *Ghely.*
 Ja Suite & coniequece, *I'ervolch, Cosequëtie.*
 * tout de Suite, *Al ver volgens, Deë na dander*
trois jours de Suite, Dry daghen achter mal-
deren oft ver volghens.
 Suzeau, m. *Eenen vlierboom.*
 Suzerain, *voyez Suserain.*

S Y

SYER, *voyez Sic.*
 vne Syllabe, *Een syllabe.* (deren.
 Syllabifier, *Spellen, De syllaben by een verga-*
 Syllogisme, m. *Een ordenlijc begrip daermen*
met redenen wat besluyt, Een besluyt-redene.
 Symbolizer, *Int corte spreken.*
 Symbolizé, m. *Int corte ghesproken.*
 Symbolization, f. *Sprekinge met corte woordē.*
 Symmetrie, f. *Mesurage rapporté au natu-*
rel, Ghelycformicheyt.
 Symphatic, f. *Een ghelyckinge ende oucreenco-*
minghe van naturen.
 Symphonie, f. *Accoord van stemmen oft van*
eenighe instrumenten der musicken.
 Symptome, *Datmen van een siecle bebaelt.*
 Synagogue, f. *Een isamen vergaderinghe.*
 Sincere, c. *Puer en suyuer.*
 Sincerité, f. *Puerheyt, Suyuerheyt.*
 Sincerement, *Suyuerlijc.*
 Syncope, f. *Afscoringhe van een syllabe oft let-*
ter in een woort.
 Syncopizer, *Afscorten, Abbrenieren.*
 Synderese, f. *Vroeghinghe oft knaghinghe der*
conscientien.
 Syndic & procureur d'vne communauté,
 m. *Voor sprake van een ghemeynte.*
 Syndiquer, *Voor de ghemeynte zet bedinghen.*
 Syndicat, m. *D'officie vā een voor sprake voor*
de ghemeynte. (behoort.
 Synodal, *Dat tot des Bisschops vergaderinghe*
 Synonyme, *voyez Sinonyme.*

Synople, *voyez Sinople.*
 Syre, m. *Een heere, voyez Sire.*
 Siringue, f. *Een spuyte oft pippe.*
 petite Siringue, *Een strooppypken.*
 Siringuer, *Spuyten, Spypen.*

T A

ABELLION, m. *Een notaris*
oft bodē. (tente.
 Tabernacle, m. *Eē tabernakel oft*
la Tablature du luc, ou autre
instrument semblable, De ta-
blatuere vande luyte oft van andere dierghe-
lijcke instrumenten.
 Table, f. *Een tafel.* (tafel.
 Table à tous venans, *Ghemeyne maeltijde*
 honnelleste Table, *Een goede tafel oft goe. de cost.*
 * Table de cnyure, *Coperen plate.*
 * Table pour jouer aux dames, *Eē dambert.*
 * Table d'autel, *Den disch van den outaer.*
 * la Table d'vn liure, *De tafel oft t' register vā*
eenen boecke.
 Tablette, f. *Tafelken.*
 Tablettes en menuiserie, *De paneelkens van*
eenich schryfwerk.
 Tablettes esquelles on escrit toute chose
 que ce soit sans ordre, *Tafelboeckkens, Ta-*
felettekens.
 Tableau de peinture, m. *Een tafereel.*
 Tablier à jouer, *Een verkeerbert, Tiltacbert.*
 * Tablier de femme, *Vrouwen voorschoot.*
 * Tablier ou vne grande nappe fort large,
Een seer breed ende groot ammelaken.
 * Tablier de couturier, *Eē cleermakers tafel.*
 * Tablier de cordouanier, m. *Schepbert,*
Schoenmakers sngbert.
 Tabourer,
 Tabourement;
 Tabouret, m. *Spellen-cusken oft herteken.*
 Tabour, Tabourin, m. *Een trommel.*
 Tabouriner, *De trommel slaen.*
 Tabouriner, m. *Trommelken.*
 Tabourineur, m. *Trommelslagher.*
 Tabourinereuse, ou Tabourineuse, f. *Trom-*
melcyste.
 Tabuter vne personne, *Eenen persoon quellē.*
 Tabuter à la porte, *Aende poorte cloppen.*
 vne Tache, *Een vleckē, plecke oft smette.*

T A

Tachette, f. Cleyne vleckc oft smette.
 Tacher, Be vleckten, Besmetten.
 Tacher & marqueter, Marberen.
 Tacheté, m. Ghemarbert.
 Tacite, c. Heel heymelijc ende stille.
 affection Tacite, Een bedekte affectie.
 Taciturne, c. Swijchachtich, Dat weynich van woorden is.
 Taciturnité, f. Stilswijghenthey, Stilheyt van woorden.
 Tacitement, Heel heymelijc oft bedektelijc.
 Tacle, m. Een en hout met veeren.
 Tacon, m. Le petit saumon, Een en cleyne.
 Tacquet, m. Een houten spie oft naghel. (Salm.
 Taffetas, m. Tafstaf.
 Tahon, m. Een peerts volieghe.
 Taie, f. Een grootmoeder.
 * Taie en l'œil, Taie d'oreiller, voyez Teye.
 Taion, m. Een grootvader.
 Taillandier, m. Een mitwercker, Een die bylen oft chesbe, tels, boumessen ende andere groue instrumenten om te snijden oft te houwen maect.
 Taille & coupeure, f. Snijdinghe oft keruinge.
 * vne Taille de bois, Een en kerf van houten, Een kerf hout om te onthouden vghetal van ghene datmen haelt.
 Taille, f. Impost, Schattinghe.
 Taille aussi est la facture du cors, De proportie, Fatsoen ende maesel van tlichaem.
 il est de belle Taille, Hys wel gheproportionneert ende ghesatsonneert van lichame.
 vne cheval de legiere Taille, Een peert dat ranc van ligue is.
 * pour sa Taille, Na de grootheyt oft cleyneheyt sijns lichaems.
 * frapper de Taille, Al houwende slaen.
 coup de Taille, Een en hou oft slach.
 Tailleable, c. Dat tribuyt gheest oft gheuen moet.
 Tailler, Snijden, Afhouwen. (houwen.
 Tailler les arbres, De boomen snoeyen oft af.
 Tailler la vigne, Den wijngaert snijden.
 Tailler & oügraver, Graueren.
 Tailler au vis, Na tleuen houwen oft graueren.
 Tailler vne plume en petite lettre, Een penne cleyne snijden.
 le Taillant, De snede oft tscherp.
 Taillé, m. Ghesneden, Ghehouwen.

T A

marbres Taillez, Ghehouwen marmerssteen.
 * homme bien Taillé de ses membres, Een man wel ghemact en gesatsonneert van leden.
 Taillement, m. Snijdinghe. (boschs.
 Taillement, m. Afhoudinghe oft blootinge eens vn bois Taillis, Bosch daermen hout wthouwet.
 vne Taillade, f. Een en hou.
 Tailleur de pierres, m. Steenhouwer.
 Tailleur de robbes, m. Cleermaker.
 Tailleur ou graveur, m. Graueerder. (snijder.
 Tailleur d'images, m. Beeldsnijder, Figureur.
 Taillure, f. Snijdinghe, Afhoudinghe.
 Taillure d'arbres, Afhoudinghe oft snoeyinghe der boomen.
 Taillure & graucure, f. Graueinghe.
 Tailloir, m. Een teloor.
 Taire, Se taire, Swijghen.
 se Taire d'aucune chose, Iet verswijghen.
 faire Taire tout le monde, Al de werelt hunnen mond stoppen.
 Taiblement, Heel heymelijc, Stillijc.
 Tais, cerchez Telts.
 Taiston, m. Een en das oft greuel.
 vne Talent, Een somme ghelts van 600. croone.
 * Talent, voyez Thalent.
 vne Talle, Taler, voyez Thale.
 Talmoule, f. Een z eemkoecke, Plade oft taerte.
 le Talon, De hiele.
 Talon de gouuernail, D'onderste vant roer dat int water gaet.
 monstret les Talons, Gaen loopen, De vlucht nemen, Sijn lappen laten sien.
 Talonner, Metter hielen stooten oft yemanden cort op de hielen volghen.
 chemin hanté & Talonné, Betreden wech.
 Talonner vn cheval, Een peert alleneen met de hielen sonder sporen stooten.
 Tamarinde,
 Tamis, m. Een sifre.
 Tamiser, Siften.
 Tamisé, m. Ghesift.
 Tampon, m. Een en tap.
 Tan, m. Peerdsvlieghe.
 * Tan, m. Puluer van schorffen van jonghe eyen.
 Tané, m. Drooue, Bedroeft. (ken boomen.
 Taner, Drooue maken, Bedroeuwen.
 Tandis ou Tandiz, Te myle dat, Ter tijt toe.

T A

Tanieres, f. Holen van wilde beesten.
 Tanné, m. Tanneyt.
 couleur Tannée, Tanneyt verwe ofti couleur.
 drap Tanné, Tanneyt laken.
 Tanné obscur, Moreyt.
 Tanner, Leertouwen.
 Tanneur, m. Leertouwer.
 Tannettes, f. Leertouwerje, Leertouwers werc.
 Tanter ou Tenfer, Kijuen, Bekijuen. huys.
 Tanter à aucun, Met yemanden kijue ofti woor-
 den hebben.
 Tante, m. Ghekeuen ofti bekenen.
 Tansatif, m. Kyfachtich, ofti dat tot kijuen weft
 ofti gheueghen is.
 Tant & si fort, Soo seer, Soo verre, Soo veel.
 à Tant, Na dat dese dinghen gheseyt ofti vol-
 bracht sijn.
 à Tant vint le, &c. Cort ofti terstont daer na
 quam, &c.
 à Tant feray fin, Hier mede ofti terstont hier
 naer wil ic een eynde maken.
 Tant seulement, Alleenlic.
 Tant de tems que, &c. Soo langhe als, &c.
 Tant perit tout, Hoe cleyn dattet sy.
 Tant que cest, Inskies à tant que, &c. Tot-
 ter tijt toe dat, &c.
 demeures icy Tant que je vienne, Blijfi hier
 tot dat ic come.
 Tant que tu voudras, Soo veel ende soo lan-
 ghe als ghy wilt.
 si Tant est, By alsoo verre, Indien, Ist dat.
 * Tant s'en faut que, &c. Ic late staet dat, &c.
 Tant soit peu, Hoe luttel dattet is.
 de Tant plus qu'il en y a, d'autant plus le
 desire-je, Haeder meer is, hoe icse lieuer hebbe
 de Tant que je, &c. Hoe ic meer, &c.
 Entant que c'est vne des, & c. Indien, ofti ist
 sake dattet is eene vande, &c.
 Tante, f. Een moeye, ofti moeyken.
 un Tantinet, Een weynich ofti weynichken.
 Tantost, Terstont.
 Taphorées, f. Een playse ofti schuyte.
 en Tapinois, Gheueynsdelijc, Bedeffelijc.
 en Tapinois, Al bukkende ende hukkende om
 niet ghehoort te worden, Int secreet.
 Tapir, Tapi, voyez Cacher, Caché.
 se Tapir, Bucken, Duycken, Hem verbergen.

T A

* Tapir des pieds contre la terre, Mette vee-
 ten op d'aerde stooten ofti stampjen.
 Tapis, m. ou Tapisserie, f. Tapyt ofti tapisserije.
 Tapiser, Met tapisserije behangen.
 Taquet, m. Een pie ofti houten naghel.
 Taquin, m. Een aescer vroedt, carich ofti vree
 Tataut, voyez Tariere. (in.)
 Tard, Spade ofti laet.
 il arriva à Tard, Hy quam seer spade ofti laet.
 il vient sur le Tard, Het wort auont, Het gaet
 teu auont waert.
 pour le plus Tard, Ten lancten, Op d'alder-
 hoogste ofti leste.
 si Tard: Nu maer? Eerst nut
 Tarder, voyez Targer.
 il me Tarde bien que je, &c. Ic heb groot ver-
 langhen ofti het dunt my wel langhe dat ic, &c.
 Tardant, m. Dralende, Veruoende.
 homme Tardif, Slap ende traech mensche.
 Tardiuer, Langhen tijt in een plaese veruoene,
 pommes Tardiues, f. VVinteroefi, Appelen
 die last rijp worden.
 Tardiument, Traechlijc, Lanesamelijc.
 Tardiuereté, f. Traecheyt, Lanesameyts.
 Tare, f. Aftlach ende minderinghe van eenich
 dinc, Den tarre, De lacagie.
 il y a Tare en ceste marchandise, à cause de
 la pluye, de dix elcus, Daer is schade ende
 verlies in die coofmanschap van den reghen
 voor thien gouden croonen.
 la Tare pour le change de quelque piece
 d'or, Tverlies ende de schade van eenich stuc
 gouts door de wissel.
 * payer la Tare, Comparer, Becoopen.
 Tarelle, f. Een spieckerboor. (ken.)
 Tarelet, m. Een cleyn booken, Een spieckerboor.
 Tarfaire, faucon, Een soorte van enen valc.
 Targe, ou Targue, f. Een targie ofti cleynē schilt
 voor voetknechten.
 Targer, Toeuen, Veruoenen, Verspaden, Dralen.
 que Targeje de faire ce que, &c. Al at weder
 hout my ofti waer toe en doe ic niet yene dat, &c.
 que Targes tu de parler: Waerom en spreek
 ghy niet?
 sans Targer, Vervolghens, Sonder ophouden.
 * se Targer d'vnc orailon, Met eenighe reden
 hem beweeren ofti ontschuldigen ende excuseren.
 Tar-

Targement, m. *Toeuvinghe, Veruoekinghe, Drauinghe.*
 Targue, *voyez Targe.*
 vne Targere, Een boor oft spieckelboor.
 Tarif, *Verdoren, Verdoochen.*
 Tari, m. *Verdori, Verdoochi.*
 Tartares, Tartarins, ou Tartres, m. *De Tarters, oft aie wt Tartarjen.*
 vne Tarte, Een taerte. *vloy*
 Tartine, f. *Boteram.*
 Tas, m. *Eenen hoop.*
 porter en vn Tas, *Hoopen, Ophoopen, Op eenen hoop draghen.*
 Tas de gens, *Eenen hoop oft veel volcx.*
 Tas de bois, *Een mijte hout.*
 en vn Tas, *In eenen clomp oft hoop.*
 la Tatche, *De sake, oft gheset werck. (om, &c.*
 Tafcher de, &c. *Hem pynen oft sijn beste doen*
 Tafcher de tout son pouuoir, *Sijn wierste beste ende vermenghen doen.*
 Tafcher de surprendre & deceuoir aucun, *Iemanden soecken te bedrieghen.*
 il a Tafché de, &c. *Hy heeft ghesocht oft sijn beste ghedaen om. &c.*
 Tafchemet & effort de faire quelque chose, *Neessticheyt om yet te doen.*
 vne Tasse à boire, *Een schale.*
 *Tasse, f. *Eenen aessac.*
 Taster, *Taltonner, Tassen.*
 Taster du vin, *Den wijn proeuen.*
 Taltonner les cheuaux, *De peerden troetelē.*
 aller Taltonnans & à taltons, *Al tastende oft metter tast gaen.*
 Tasté, m. *Ghetast, Ghernert.*
 Taltonnement, m. *Tastinghe.*
 vne Taudis, *Een wendeltrap, oft Crijck: toerustinghe van wulghen wiffen ghevlochten, ende met leeren ende huyen bedekt tot bescherminghe van dien die een stadt bestormen willen.*
 Taulé, m. *Ghestreep, Gelpickel, Gemarbert.*
 chien Taulé, *Spiloen, Eenen bonten hond.*
 vache Taulée, f. *Een bonte coe.*
 Taulure, f. *Streepinghe, Streepfel, Spickelinge.*
 Tauerne, f. *Tauerne oft herberghe.*
 Tauerner vne chose, *Soetelen, Wijn oft coninghe etelijke ware vercoopen.*
 Tauernier, m. *Veert, oft herbergier.*
 Taute, f. *Een voreken.*

vn Taureau, ou Torreau, m. *Eenen stier.*
 Taute ou Orgueil, *Een welle oft rolle daermen yet swaers mede voort roit, Een schuyfrolle.*
 Tauter, *Op een welle, oft Schuyfrolle voort rollē.*
 Taux, m. ou Tauxe, f. *Schattinghe, Taxeringhe, Taxatie.*
 Taxer, *Taxeren, Estimeren, Schatten, Op prijs stellen.*
 Taxeur, m. *Taxeerder.*
 Taxation, f. *Taxeringhe, Taxatie, Schattinge.*
 Taxe, *Taxer, voyez Tauxe.*
 *Taxer aucun & reprendre, *Iemanden berisil fut Taxé, Hy wert aenghetast oft ghestraft.*
 la Taxate d'vns despens, *De ouerlegghe van costen.*
 vne Teye blanche en l'œil, *Dwit in drooghe.*
 Teyes de l'œil, *De wellekens oft schelle in d'ooge.*
 *Teye qui est au milieu de la noix, *Tschelken dat int midden van een nose is.*
 *Teye d'oreiller, *Een flourijne van een oorekussen.*
 TECT, *voyez Toict, & d'Arche & de luyse*
 le Tect d'vne maison, *Het dac vanden huuse.*
 Tect à porceaux ou à oyes, *Verckens cot oft Schaeppel, Een coye.*
 Teigne, f. *Schorftheyt.*
 Teigneux, m. *Schorf, Schorftich, Rappich.*
 Teigneuse, f. *Schorfte, Eene die schorft is.*
 Teiller du chanure, *Sminghelen.*
 Teindre, *Verwen.*
 Teinct, m. *Gheruernet.*
 *du Teinct, m. *Schoenmakers swertfel.*
 *beau Teinct de femme, *Een schoon bloesende oft bloofachnich aensicht van een vrouwe.*
 homme de bon Teinct, *Een blofende man.*
 Teincture, f. *Verwinghe, oft Verwe.*
 Teincturie, f. *Verwerje.*
 Teincturier, m. *Verwer.*
 Tel, m. *Soodanich.*
 je suis Tel, *ic ben sulcx.*
 Tel quel, *Quelqu'il soit, Hoedanich hy sy.*
 Telle, f. *Soodanighe.*
 la nature est Telle, *Hy is soo van natueren.*
 Tellement, *Op sulcke maniere, Alsoo.*
 Tellement qu'illement, *Soo en soo.*
 Tellement quellement, *Seer raschniet schryuen ouerloopen.*
 Teiler, m. *Een weuen.*

du Telon, voyez Tiraïne.
 Temeraire, c. Onbesuyf, Die niet met rade of
 redene en doet.
 Temerairement, Onuerfinnelijc, Onbedach-
 telijc.
 Temerité, ou Temeraireté, f. Onuerfinnicheyt
 Onbedachtheyt, Onbesuyftheyt.
 Temon, voyez Timon.
 Temperer, Temperen, Matighen, Menghen.
 Temperé, m. Ghetempert, Ghematicht.
 Temperance, f. Maticheyt, Ghetempericheyt,
 Ghestadicheyt.
 Temperature, f. Temperinghe, Modereringhe.
 Temperément, Matichlijc, Ghestadelijc.
 les Tempes, voyez les Temples.
 Tempête, f. Tempeft, Onweder.
 Tempête, Grootte beroerte of oproer maken.
 Tempête, Tormenieren, Ongherust maken.
 homme Tempête, Een oproerich mensch,
 Die ongheduerich ende onghestadich is.
 Tempêtatiuement, Met grooter beroerten.
 Tempêteuse mer, f. Zee die hol gaet, Een
 oproerighe ende ongheruste zee.
 Tempêteux flors, m. Baren die hól gaen.
 Temple, m. Eenen tempel of kercke.
 les Temples, ou Tempes de l'homme, f. Den
 fleep vanden hoofde.
 Tempêtes que les femmes mettēt à leur
 reste, f. Tempeletien, Vrouwen huffel.
 Temporiser, voyez apres Temps.
 Tempre, c. ou Temprement, Tempêteue-
 ment, Ghetijdelijc, Wel te tijde, Raffchelijc.
 Tempreure, f. Een macht die voor haren
 bequamen tijt houbaer is.
 fruit Tempetier, f. Somer-fruyt.
 le Temps, Den tijt.
 * tu as bon Temps, Ghy hebt goede daghe.
 * beau Temps, Schoon weder.
 Temps calme, Stil weder.
 * Temps fâcheux, Temps d'aduerfité, Onge-
 luckighen tijt, of verdrietich weder.
 les Temps paffez, De voorlede jare of tijden.
 se donner du bon Temps, Goede chier maken,
 Hem seuen of zijn lijf ghemac aendoen.
 passer le Temps à, &c. Den tijt verdriuen of
 ouerbrenghen met, &c.
 estre à Temps, In tijt of van tijde sijn.

perdre Temps, Verlore moeyte of arbeyt doen.
 perdre le beau Temps, Den schoone tijt voor-
 by laten gaen.
 viure peu de Temps, Van corré leuen sijn, Niet
 langhe leuen.
 * le Temps passé, Voortijts, Den voorleden tijt.
 ce Temps là est passé, Dat is leden ende bleue,
 Dat is al vergheten, Dien tijt is deur.
 de mon Temps, In mijnen tijden, Binnen mijn
 leuen of ghedencken.
 de tout Temps & ancienneté, Alsoo langhe
 als de werelt ghestaen heeft, Soo langhe als ons
 ghedenct. (tussen...
 ce Temps pendant, Daeren tusschen, Hier en-
 en Temps & lieu, En temps deu, Ter rech-
 ter tijt, Recht van passe, Welte tijde, In tijt.
 hors Temps, Tontijde, Buyten tijt ende faisoē.
 jusques au Temps présent, Tot desen jare
 of daghe toe, Tot deser uren.
 * les quatre Temps, m. Quatertempers, De
 vier tijden des jaers.
 Temporiser, S'accommoder au temps, Hé-
 na de gheleghenheit des tijts woeghen.
 Temporisé, m. Na de tijt hem ghe wrecht.
 Temporisement, m. Schiekijnghe na den tijt.
 Tenaille, f. Een tanghe.
 Tenailleur vn malfaicteur, Een quaerdoender
 met gloeyen tange v vleesch wtreckē of nypē.
 Tenailé, m. Met gloeyende tanghen ghenepen.
 Tenancier, m.
 Tenant, m. Een carich of vasthoudende mēsche
 * Tenant sa maison, Aldernaest sijn huys.
 Tenant, m. Eenen die een steel spel houdt staen-
 de seghen een yeghelijc die comen wilt.
 les Tenans & ellailans, De beschermers ende
 bespringhers van een tournoyspel.
 Tenant ou continuation de quelque cho-
 se, De continuatie en vervolch van eenich dinc.
 tout d'un Tenant, Ver volgē, Sonder ophoudē.
 estre Tenant de quelque contree, Vast aen
 eenighe contreye ligghen, daer aen paten.
 voisin Tenant à moy, Mij nāeste ghebuer.
 Tenable, c. Tghene dat ghehouden en bescherm-
 mach worden teghen eenich ghewelt.
 ce chasteau est Tenable, Dit casteel is weer-
 Tencer, voyez Tanfer. (baer.
 Tenche, f. Poisson, Scholle.

- Tendre, Recken, Strecken, Spannen, *W*ireckē.
 Tendre au deuant, *V*oorhanghen, *V*oorspannē.
 Tendre le voile, *F*eyl oprecken.
 Tendre vn arc, *E*enen boghe spannen.
 * Tendre à tous moyens, *A*lle middelē soeckē.
 * où Tendre propos: *V*Vaer toe dient ofi streit die reden?
 * où Tendez vous? *V*Vaer gaet ghy? *V*Vaer ofi merwaerts hebt ghy thoofi henen?
 * Tendre aux oïseaux, *V*Vaer sijn om voghelen te vanghen.
 Tendre ses filez, *S*ijn netten spreken.
 Tendre à aucun pour le deceuoir, *I*emanden soecken wt te strycken.
 Tendre la main, *D*e haut gheuen.
 Tendu, m. *G*hereft, *G*hestreft, *G*hespannen.
 Tendu au deuant, *V*oor ghehanghen.
 Tenture, f. *S*pantsel ofi hantsel.
 vne Tente, *E*en tente, *P*auilloen ofi hutte.
 Tendre, ou Tente, c. *M*orue, *T*eer, *S*wac.
 Tendret, ou Tendretet, m. *T*eerkens, *S*wackkens, *T*eerachtich, *S*wacachtich, *w*eerachtich.
 Tendrement, *T*eerlic, *S*wackelijc, *V*veeckelijc.
 Tendretē, f. *T*eerheyt, *S*wacheyt, *V*veecheyt.
 Tendron, m. *T*eerkens, *V*veeckkens, *S*wackkēs.
 Tendron de l'oreille ou du nez, *H*et weēder ooren ende neus.
 le Tendron du bout des arbres, *E*en nien scheutken ofi spruytken.
 les Tendrons de la vigne, *D*e teere ringgaert ranskens die om de slaken loopen ende crollen.
 Tenebres, f. *D*uyfsterijfē.
 Tenebreux, m. *D*uyfster, *D*oncker.
 Tenement, m. *H*et lanischap ofi de landen en contreyen die yemant in sijn besit hout.
 Tenir, *H*ouden.
 Tenir au vent, *I*nden wint houden ofi seylen.
 nous Tenons l'homme, *W*y hebben hē waft.
 Tien, *N*eemt.
 j'ay mieux yn Tien, que deux tu l'auras, *I*c hebbe liener een in de hant, dan twee inde locht.
 Tien toy icy, *B*lijft hier.
 Tenir le plus haut lieu de la ville, *D*'ouerslē ofi principaelle in een stad sijn.
 Tenir le parti d'aucun, *M*et yemanden houdē.
 Tenir la promesse, *S*ijn belofte houden.
 * Tenir de court, *C*ort ofi in bedwanc houden.
- Tenir secret, *V*erswijghen.
 se Tenir à genouil, & nielen, *O*p sijn knien liggē.
 se Tenir debout, *O*uereyndē staen.
 se Tenir ferme sur quelque chose, *V*ast op eenich dinc bliuen.
 se Tenir coy, *S*til staen.
 il se Tient avec sa mere, *H*y woont by sijn moeder.
 je ne me puis Tenir que, &c. *I*c en can my niet ghehouden ofi ombonden ofi, &c.
 Tenir à quelque chose, *A*en eenich dinc bliuen hanghen, *A*enclenen.
 * il Tient à luy, *H*et licht ofi gebreeft aen hem.
 à moy ne Tienne, *E*n laet om n'ijnet wille niet.
 * estre Tenu à aucun, *I*n yemanden verbondē ofi ghebonden sijn.
 je suis plus Tenu à moy qu'aux autres, *M*ijn hemdeken is my uader dan mijn roeckē.
 * Tenir contre aucun, *H*em teghen yemant stellen ofi houden staende.
 * il Tient tant de luy, *H*y houdt soo veel van hem, *H*y berouet soo veel op hem dat hy, &c.
 cela Tiendra, *D*at sal vast bliuen staen.
 il ne se Tiendra pas à cela, *H*y en sal daermede niet te treden sijn.
 il se Tient en ceste ville, *H*y woēt in dese stede.
 Tenant à l'église, m. *N*aest de kercke.
 Teneur en musique, f. *D*e toon inde musijcke.
 Teneur, f. *T*eneur, *D*'inhouden, *O*rden ofi continuatie.
 lettres de mesme Teneur, *B*riueuen van een derley inhoudt ende materie.
 Tenue, f. *B*elostenisē.
 le Tenon qui se met en vne mortaise, *H*et afghesleken hout dat men in een ander voechen les Tenons d'vn escu, *D*e hou vastē van binnen den schilt daermen de armen door steet.
 Tenter, *v*ogēz, *T*anser.
 Tente, f. *E*omente, *P*auilloen, *H*utte, ofi Craē.
 * Tente qu'on met en vne playe, f. *E*ē wiecke.
 Tenter à faire quelque chose, *B*eproeuēn, *V*ersoecken om yet doer.
 Tentē, m. *O*ndersucht, *B*eproefi.
 Tenteur, m. *B*eproeuēn, *V*ersoecken, *O*ndersoecken.
 Tenteresse, f. *O*ndersoeckerisse. (kerse)
 Tentation, f. *B*eproeuēnis, *V*ersoeckinghe.
 Tentation du diable, *T*entatie des auuels.

la Tentatiue des Theologiens.
 Tenuë, f. Belofte, Belofienisse.
 Tenue ou Tenure, c. Dun, Fijn.
 Tenueté, ou Tenureté, f. Dinheyt, Fijnicheyt.
 Tenuement, ou Tenurement, Dunneken, Teerkens, Fijnachtich.
 Tercer ou Tercèer, D'aerde de derdemael omworpen oft beploeghen.
 Tercot, oifeau, voyez Torcol.
 Terebinthe, Boom daer termentijn af druypt.
 Terebinthine, f. Termentijn.
 Terelle, ou Teriere, f. Een cleyn boorken.
 Terme, m. Termijn oft tijt.
 long terme, Langhen termijn oft dach.
 en brief Terme, In corten spatie, tijt oft slont.
 né deuant Terme, Voor sijnen tijt gheboren, Misboren.
 mettre quelque chose en Termes, Sijn be-
 raet opeenich dinc nemen.
 * les Termes de pratique, De termen oft
 maniere van spreken vande practijns.
 en mesmes Termes, Met eenderley woorden.
 * quel Terme il tient, Wat ghelaet oft conte-
 nantie houdt by.
 exceder les Termes de raison, Buyten rechs
 ende reden doen.
 Terminer, Eynnden, Eynzighen, Voleynden.
 Terminé, m. Gheeyndt, Voleynt.
 Termination, f. Eyndinghe, Voleyndinghe.
 Ternaire, c. Dat dry begrijpt.
 se Ternir, Bleec werden, Versteruen, Afgaen.
 la splendeur du Soleil se Ternit, De Sonne
 wort bleec-verwich.
 Terné, c. Bleec, Blau, Verstoruen.
 couleur Ternie, Verstoruen oft afgegaen en-
 de bleecke verwe. (steruen.
 Ternisseur, m. Dat bleec maect oft doet ver-
 pesté Ternisseur du clair tein & d'vne fem-
 me, Den somer die tschoon ende claer coleur vā
 een vrouwe verandert ende bruyt maect.
 Ternissure, f. Deswertheyt oft blaueyts eens
 Terrace, voyez apres Terre. (slachs.
 Terrasser, Ter aerden slaen oft worpen, Vellen.
 Terrasser vne muraille, Eenē muer afworpe.
 Terrassé, m. Ter aerden gheslaghen oft gewor-
 pen, Ghevelt.
 Terre, f. Aerde.

petite Terre, Cleynen acker, Velt oft lands.
 Terres desertes, Wuest lands.
 Terre labourable, Boulandt.
 mesureur de Terres, Landmeter.
 mesure de Terres, Landmetinghe.
 prendre Terre, Te lande aenomen.
 le Terroir ou Territoire d'vne ville, D'lans
 dat onder tgebiet van een stadt ligh.
 le principal Terroir pour le blé, Het prin-
 cipaelste corenlandt.
 ce vin lēnt son Terroir, Desen wijn smact
 naer ilandt.
 Terrestre, c. Eerisch.
 Terrestreté, f. Een dwaes licht.
 grand Terrien, Een die veel lands heeft.
 Terrasse, ou Terrace, f. Eenē dyc oft wal
 van aerde.
 Terrené, m. Rons. Les geants terrenés, Reu-
 sen vander aerden gheboren.
 Terreplein, m. Eenē wal oft bolwers vā aerde.
 Terrestre, voyez apres Terre.
 Terrier, m. Een conynen oft vossenhol.
 Terteur, f. Verschrickinghe, Ver vaertheyt.
 donner Terteur, Vreesē aenjaghen.
 Terrible, c. Vreeselijc, Verschrickelijc.
 Terriblement, Vreeselijcken, Verschrickelijckē.
 Ternin, voyez Terrasse.
 vne Terrine à mettre sous vne selle per-
 cée, Een cacteyle.
 Tertre, m. Een berchken.
 Tesme, ou Theme, Den teem, Het principael-
 ste daermen af spreken oft disputeren wil.
 Tesmoing, m. Een ghetuyghe.
 Tesmoings subornez, Toeghemaele getuygē.
 Tesmoignage, m. Ghetuyghenisse.
 Tesmoigner, Tuyghen, Ghetuyghenisse gheuen.
 Tesmoigner en tourbe, In generael oft ouer-
 hoop ghetuyghen.
 Tesmoigné, m. Ghetuycht.
 Tesmoignant, m. Tuyghende.
 Tesnieres, voyez Tancieres. *subilia*
 Teltier, voyez Telier. *textor*
 Tesson, m. Een scherf.
 Telt, Le telt, voyez Teste.
 Testament, m. Een testament.
 Testament noncupatif, m. Een testamēt met
 woorden ende sonder schrift ghemact.

T E

Testeur, ou Faire testament, Een testament maken.

Testamentaire, c. Dat totten testamente be-
Testateur, m. Diet testament maect. (hoort.
Teste, f. Het hoof.

le Test de la reite, voyez le Tests de la teste.
il s'est trouué en la Teste d'une armée, Hy
heeft hem int voorste van theyr ghevonden.

la Teste d'un clou, Tplatte oft thoofi van eenen
naghel.

il a vne Teste, Hy heeft een hoofdeken oft cor-
sel hoof.

Teste de more, Thoofi van eenen moriaen, oft
een peert dat vhoofi oft ten minsten de tromie
suert heeft, ende de rest anders.

Teste de more, ou le Roc d'un nauire, De
snuyte oft het galtoen van t'schip.

* la Teste d'un anneau, Het hoof wanden rinc
daer het ghesteente in staet.

* faire Teste à aucun, c'est luy resister & te-
nir bon, Hem teghen yemant setten oft stellen.

mettre à quelqu'un en Teste quelque cho-
se, Iemanden yet int hoof steken oft inden
sin gheuen.

le Roy meit en teste à l'Anglois vne armée
de, &c. De Coninc sont oft sette den Enghel-
man een heyr teghen van, &c.

Teste à teste, Hoofi voor hoof.

parler Teste à teste, Gemeynsaemlyc met mal-
canderen spreken.

* je y parti pour vne Teste, Ichebber voor een
man gbedeylt.

Testu, m. Wel gehoofi, Die een groot hoof heeft.

Testelerte, f. Hoofdeken.
vne Testiere d'un cheual, Tgareel.

Testicule, m. Closken oft clootken vande scha-
melheyt.

Testifier, Dire apertement, Betuyghen oft ge-
tuyghen, Opentlyc segghen, Verclaren.

Testifié, m. Betuycht ende verclaert.

Testification, f. Betuyghinghe.

Testonner, Thayr crollen, rollen oft streelen.

Testonné, m. Ghecrolt.

Testonnement, m. Crollinghe, Rollinge oft fri-
seringhe des hayrs.

Testord, voyez Manier.

Testu, voyez en Teste.

T H T I

homme Testu, Coppich en opstinaet mensche.
le Testu d'un maison, Een meisers breec-
mer, Een wil.

le Tests de la teste, De schale van thoofi.
Tests de pots de terre, Scheruen oft slucken van
ghebroken eerde potten.

Tette, f. Borste oft mamme.
les Tetins, De tepels.

Tetiner ou Teter, Snyghen.
un Teuot, Thrason, Een verwaent oft opghe-
blasen ende glorieus sot.

Texte, m. Den text.
juges qui sont bons Textuels, Rechters die
de letters seer volghen.

Tez, m. Een scherf.
Teçon, m. Scherfken.

T H

THALENT, m. Grooten lust en begheerte.
j'ay grand Talent de, &c. Ic heb grooten
lust om, &c.

Thaller, quand les bleds verds se thallent
en terre, Groen worden, ghelyc als t'coren groe
wt der aerden vooyt comt.

Theatre, m. Speelwaghen, Taneel.
Theme, voyez Tesine.

Theographe, m. Beschryuer des tyts.
Theologie, f. Goddelijcke leeringhe. (heyt.
Theologien, m. Doctoor oft meester inde Godt-
Theorique, c. Conste sonder practijcke, oft neer-
stijge ende vlytighe ouerpeysinghe.

Thermes, Verme baedstouen die van haer
seluen werm sijn.

la Tiphaine, ou Theophaine, Derthiendach,
Dryconinghen dach.

Thresor ou Thesor, m. Eenen schar.
vuyder le Thresor, Den hont vloyen.

Thefürizer, ou Thesforizer, Schar vergaderē
un Thresforier ou Thesforier, m. Een rent-
meester oft schatmeester.

du Thriacle, m. Triackel, Dryakel.
Triacleur, m. Quasaluur.
Throne, m. Eenen throon.
du Thym, m. Tymis.

T I

TIEDE, c. Lau.
Tieder, ou Tiedir, Lau maken.
se Tiedir, Lau worden.

Tie deur, *f. Lauwicheyt.*
 Tiedement, *Lauwelyc.*
 Tien, *m. V. Dyn.*
 Tienne, *f. Kive, Dyne.*
 Tien ton ton, *Houdt wven toon.*
 le Tiers, *Den derden.*
 vn Tiers, *La tierce partie, Een derdendeel.*
 siebure Tierce, *De derdendaechsche cortse.*
 Tiercer, *Eenich lant ten derden oft voor de derde reyse bouwen.*
 Tiercement, *Ten derden, Voor de derde reyse.*
 Tiercelet d'autour ou de faucon, *Een tefsel of tmanneken van eenen hauc oft valcke.*
 Tifer ou Atifer, *Hullen, Palleren.*
 la Tige de quelque herbe que ce soit, *Den struyt, stonc oft steel van eenich cruyt.*
 Tigette, *f. Steelken.*
 Tigte, *m. Een tiegher.*
 Tigresse, *f. Ronf. Tuijsken van eenen tiegher.*
 Til, *voyez Tillet.*
 le Tillac d'une nauiure, *De denue oft den ouerloop van ischip.*
 Tillaquet, *Den ouerloop in een schip maken.*
 Tiller du chanure, *Swinghelen.*
 Tillet, Tilleu, ou Til, *Een linde oft linderboom.*
 de la Tille, *Eenen bast.*
 Filtre, *m. Het tintelken oft streepken ende linike datmen stelt op ghecorte letteren.*
 ou il y a tant de Tiltres, il n'y a gueres de lettres, *Die veel hooghe titelen ende heerlijche den hebben, sijn ghemeynlyc weynich gheleert.*
 Tiltre, *m. Den nae van eenigerhande weerdicheyt, staet en heerlijcheyt va eenige personagie.*
 Tiltre, *m. Een opschrift.*
 bailler quelque qualite & Tiltre, *Iemande eenen grooten naem gheuen.*
 chien qu'on tient en Tiltre, *Eenen hont die voor goet ghehanden ende vernaemt wort.*
 Timbre de cloistre, *Een schelle van een conuent.*
 Timbre qu'on met sur vn heaume, *Het vercier, idatmen bouen op eenen helm set.*
 Timbrer vn heaume, *Eenen helm met pluma gien oft yet anders vercierien.*
 Timide, *c. Vreesachtich, Be vreesf, Bloo.*
 Timidité, *f. Blootheyt, Be vreesfheyt.*
 Timidement, *Met vreesse, Bloodelyc.*

Timon d'un chariot, *m. De dyffel van eenen wagen.*
 Timon d'un nauiure, *Het roer van een schip.*
 Tine ou Tinette, *f. Een cuycken.*
 vn Tiné, *Eenen handsboom oft grooten stoc daer twee liden eenich swaer gewichte aen dragen.*
 Tinel, *m. Le Roy assemble les princes & son tinel, De Coninc versamelde sijn Princen, sijn familie, oft volc van sijnen houe.*
 Tinette, *f. Een baedcuycken.*
 Tintamarre, *m. Groot gheluyt oft ghetier.*
 Tinter ou Retinter, *Bellen, Clincken.*
 Tintant, *Clinckende.*
 Tinté, *m. Ghebelt, Gheclint.*
 Tintement, *m. Clinckinge, Gheclanc.*
 la Tiphainc, *voyez Epiphanie.*
 Tipher, *voyez Tifer.*
 Tique, *f. ou Tiquet, m. Een hont-luyt.*
 Tiran, *voyez Tyrant.*
 Tiran, *m. Eenen stric oft coorde, daermen yet mede toetreft.* *(bosc.)*
 les Tirans d'une bourse, *De snoeren van een*
 Tire, *f. Den ganc van eenen tree alleen sonder eens te rusten.*
 Tire, *f. Het doortreel dat aen eenighe gesneden kleederen doorkijft.*
 tout d'une Tire, *Eenfgancx, Sonder ophouden, Sonder stil te houden.* *(ghen)*
 voler à Tire d'aile, *Met grooter cracht in vliele pigeo vole à Tire d'aile, De duyue vliecht, een stercke vlucht door.*
 Tircr, *Trecken.*
 Tirer, *VVinden, Opwinden.*
 il Tire de grosses pierres, *Hy windt grote steenen op.*
 il Tire en Italie, *Hy gast, treft oft vertreft naer Italien.*
 la beste Tire pais, *De beeste is bosch met omme ghen te soecken, schouwende den rechten.*
 Tirer par force, *Met geweld wechnem.* *(wreb.)*
 Tirer en diuerses parties, *Verscheuren, In stucken scheuren.* *(brengen.)*
 Tirer à son opinion, *Tot sijnder meyninge.*
 Tirer du plaisir de quelque chose, *Genuechte van eenich dinc scheppen oft nemen.*
 Tirer de l'eau, *VVater putten.*
 mes souliers Tirent l'eau, *Mijn schoenen drins*

drincken oft trecken water.
 Tirer le lait d'une mammelle, Melcken.
 Tirer de l'arc, Meiten boghe schieten.
 * Tirer les vers du nez, Met vrughen wihalen,
 Onder vrughen.
 * se Tirer arriere, Achterwaerts gaen oft deysen.
 se Tirer pres d'aucun, By yemanden comen.
 elle Tire sur l'or, Sy ghelyct den goude.
 * Tirer à la fin & se mourir, Op sijn steruen
 oft wterste lighen.
 * Tirer à consequence, Tot exempel nemen.
 * Tirer à l'airon, Roeyen.
 Tirer à bord, Te lande aen halen.
 Tirer auant, Voort varen, Synen wech houden.
 * Tirer, Schieten.
 à qui le ventre Tire, Die steecte indē buyc heeft.
 * Tirer quelque chose grossement, Eenich
 dinc int grosse bewerpen.
 Tirer au vit, Naer ileuen bewerpen oft contre-
 feyten.
 Tirer vn trait de plume, Eenen stric oft trec
 met de penne maken.
 Tiré, m. Ghetrocken.
 Tirade, f. Ronfard, Eenen trec oft schcut.
 Tireurs de l'airon, m. Roeyers.
 Titement, m. Treckinghe.
 vn Tirefond de tonnelier, Een wringhboor
 oft wijnboor.
 Tirelite, f. Spaerspot.
 de la Tireraine, Tireteyn.
 Tirquoyse, f. Tretlanghe.
 de la Tisane, Tisane, Gherstewater.
 Tiron, m. Brant stoc.
 vn Tison allumé, Eenen brandt viers.
 Tonner, Stoken, De brantstocken by een leggē.
 Tisserand & Tissier, voyez Telier. *W. . . .*
 Titre, Weuen.
 Tislu, m. Gheweuen.
 du Tislu, Gheweuen, Ghebreyt, oft ghevlochten
 Tisure, f. Weuinghe, Weffel. *[werc.]*
 Tissier ou Tisserand, m. Weuer.
 Tisserand en toile, Lijnen weuer.
 Pourtour d'un Tisserand, Een weuers ghetou.
 Tisserande, f. Een weefftere oft weeffse.
 Titre, voyez Titre.
 Titulaire, c. Dat eenen tytel oft opschrift heeft.
 Tixier, voyez Telier.

TO, voyez Toft.
 Toffe mule, voyez Touffe.
 Togue, f. Eenen langhen tabbaert oft roc.
 Toict, cerchez Teet. *de d'arch.*
 Toile, f. Een webbe.
 Toile de lin, Lijnwaet oft webbe van linnen.
 Toile de Cambrai, Camerijcx doec.
 Tolle de Hollande, Hollands lijnwaet.
 Toiliere, f. Lijnwaterstere.
 Toise, f. Een vadem.
 Toiser, Metter vademēn meten.
 Toiseur, m. Die metter vademēn meet.
 Toison, f. Een vlies.
 Tolier, Verdragen, Lyden, Toelaten.
 Tolerable, c. Verdrachlyc.
 Tolerablement, Verdrachlycken.
 Tolerance, f. Verdrachlycheyt.
 Tollart, m. Eenen beul.
 Tollerer, voyez Tolerer.
 Tollir, Met ghewelt nemen oft ontnemen.
 Tollir vn edict, Een ghebot te mete doen.
 Tollu, m. Ontnomen, Ontdragen.
 Tombe, f. ou Tombeau, m. Een tombe oft
 graf dat irappen heeft als eenen kelder.
 Tomber, Vallen, cerchez Cheoir.
 ce fleuve la Tombe au Rhin, Die riviere
 loopt oft valt inden Rhijn.
 tout Tôbera sur luy, Tsal al op sijn cap druy-
 pen, Hy salt moeten bekoopen.
 Tomber en maladie, Sicc worden.
 Tomber en ruine, Te niere of te quiste gaen,
 Vergaen, Ver vallen.
 veoir où la chose Tombe, Mercken of si sien-
 wermaers de sake stekt.
 Tombé, m. Ghe vallen.
 Tombement, m. Vallinghe.
 vn Tombereau, m. Eenen mist-traghen.
 vn Tombereau de fiens, Een voeder mest.
 Tombissement, m. Geruysh van aerde, zweke
 de peerden in het treden doen.
 Tombir,
 Tome, c. Een stuc van een boec.
 Ton, m. Eenen toon. * Ton, m. Vve.
 tien Ton ton, Hout uwen toon of si mare.
 Tondre, Scheeren, Thayr korten.
 Tondre tout à fait, Gheheel scheeren.
 Tondre sur le peigne, Op den cam scheeren.

Tondu, ou Tonfu, m. Gheschoren.
 Tonnet, ou Tonfieur, m. Scheerder.
 Tondeur de draps, m. ^{Droeghscheerder.}
 Tondereffe, f. Eene die scheert.
 Tondoison, ou Tonfure, f. Scheeringhe, Het
 scheeren.
 Tonfure clericale, De cruyne van een clerc.
 lettres de Tonfure, Cruynbrief.
 * du Tondre, m. Vloshout.
 Tonneau, m. Een tonne.
 Tonnellet, m. Tonneken.
 Tonnelier, m. Tonnemaker oft cuyper.
 Tonnelle, f. Eenen os oft peert van gheschildert
 hout twele den voghelaer voor hem henen sloot
 na de patrijfen om die int garen te doen comen
 dat daer voren is.
 Tonneller, De patrijfen soo vanghen.
 Tonnelleur, m. Een die patrijfen op sulcke wij-
 se vanght.
 Tonner, Donderen.
 le Tonnoire, ou tonnerre, m. Den donder.
 Tonfure, f. voyez Tondre.
 Toque, f. Toquement, m. Een hoofdoec, oft
 hullinghe, Hulfel.
 Toquer, Hullen, Palleren.
 Toquesing, m. Eenen clepel.
 Toquesings, ou Frapecloche pour l'effroy,
 Een brantclocke, Stormclocke oft Alarmcloc-
 ke.
 Toraille, f. Een ast.
 Torche, f. Een torife.
 * Torche, f. Eenen wisch, wronc, oft wronghel
 diemen of thoofi leyt als men yet draecht.
 Torcher, Veeghen, Afveeghen, Afwisschen.
 Torché, m. Gheveecht, Afghewischt.
 Torchon, m. Eenen veeghdoec, Vadde, Sletse.
 Torcol, voyez Hinard.
 Tordoir à faire huile, m. Smoutmeulen, Olie-
 meulen.
 Tordre, Wringhen.
 * se Tordre & fouruoyer, Verdolen.
 Tors ou destors, m. Ghevronghen.
 Tortse, f. Verdolinghe.
 Torfement, m. Wringhinghe.
 Torture, f. Pijnbanc oft pyninghe.
 bailler la Torture, Pynen, Pynighen, Op de
 pijnbanc leggen.
 Torcau, m. Eenen stier oft verre.

Torment, m. Torment, Pijne oft quellinge.
 * Tormente, f. Storm, Tempeest, Onweder.
 * les Tormentes de procez, De woelinghen
 van processen.
 Tormenter, Quellen, Pynen, Tormenteren, Tor-
 ment, onrust ende verdriet aendoen.
 Tormentant, m. Quellende.
 Tormenté, m. Ghequollen, Onrust aenghedaen,
 de la Tormentine, Termentijn.
 Torrent, m. Een beke.
 Torride, c. La zone torride, Een deel vander
 werelt dat dorre ende vander sonnē verbrant
 is.
 Tortion, m. Torrenken.
 Tors, Torie, Torfement, voyez Tordre.
 Tort, m. Onghelyc, Schade.
 j'ay Tort, Ic heb onghelyc.
 mettre le Tort sur aucun, De schuld op ye-
 man legghen oft steken.
 à Tort, Onrecht.
 à Tort ou à droict, Met recht oft onrecht.
 Tortement, Verdraeydelijc.
 Tortionier, m. L'executio declarée, D'exe-
 cutie verclaert i onrecht ghedaen sijnde.
 execution Tortioniere, Executie onrecht ge-
 Torreau, m. Eenen coec oft crakelinc. (daen.
 vn Tortis de fleurs, Eenen crans oft hoet van
 bloemen, Roosenhoet.
 vn Tortis de cire, Een tortijse, Een ghedraeyde
 wassenkeersse oft torise.
 la vigne de Tortisse, VVinggaert die in een ghe-
 draeyt oft ghevlochten is.
 Tortuer, Booghen, Crommen, Verkeeren, Ver-
 draeyen ende onrecht maken.
 Tortuer en plusieurs plus, Dicwils toestaen.
 Veel vrouwen gheuen.
 Tortu, m. Crom, Ghecromt, Gheboocht.
 fleuve Tortu, Een reuiere die crom loopt.
 chofes Tortues, Cromme dinghen.
 Tortueux, m. Cromachtich.
 Tortuement, m. Booghinghe, Cromminghe.
 Tortuement, Aldraeyende, Crommelijc, Ver-
 keerdelijc, Verdraeydelijc.
 Tortuolité, f. Verdraeyhey, Cromheyt.
 vne Tortue, Een schilpadde.
 Torture, ceychez Tordre.
 Tost, ou To, Terstont, Haestelijc.
 Tolt apres, Cors daer na.

plus Toft, *Eer, Beter te tijde.*
 plus tost que faire cela, *Eer oft lieuer dan ic dat soude doen.*

le plus Toft que, &c. *Soo haest alst, &c.*

une Toftée ou roltie, *Geheest broot, Herstelingh*

Totalement, *Gheheelijc, Gantschelijc.*

Totalement sec, *Gheheel oft gantsch drooch.*

la Totalité ou le Total de la chose contentieuse, *De gheheele questieuse sake.*

payer la Totalité ou le Total, *Gantsch ende gheheel op betalen.*

Touaige, *Veranckeringe van tfschip, Als tfschip van een quaeÿ ree gaet op een goey ree ligghen.*

Touaille à mains, *f. Hamdoec, Handdwale.*

Touche, *f. Toetsteen, Goutsteen daermen v gout aen proeft.*

* la Touche dequoy on escrit sur les tablettes, *Priem oft spille daermen mede inde tafelen schryft.*

* recevoir la Touche d'autruy, *Eens anders leeringhe aennemem.*

* la Touche des petits enfans apprenants, *Eenen teckensteec oft leerpriem.*

Toucher, *Gheraken, Aentasten, Aenroeren.*

Toucher en la main, *Inde hant slaen.*

il ne Toucha à la ville, *Hy en quam aen de stadt niet, oft ten ghinc de stadt niet aen.*

tu as Touché le point, *Ghy hebbet just geradé*

* Toucher quelqu'un aucunement en paroles, *Iemanden met woorden berispen.*

cela me Touche, *Dat gaet my aen. (&c.*

entant que Touche, &c. *So veel alst aengaet,*

Touchement, *m. Aenroeringhe, Aentastinge, Rakinghe, Nakinghe.*

Touchant cela, *Aengaende dat.*

il ne fut point parlé Touchant les autres, *Van dandere oft aengaende dandere en werde niet vermaent.*

Toudi, *Picard, voyez Touffours.*

une Touffe de cheueux, *Een ghevolchte oft ghecrolded locke hayrs.*

une Touffe de bois, *Dicheyt oft dichtheyt van den bossche.*

bois Touffu, *Bosch dat dic oft dicht van takken oft bladeren is.*

cheueux Touffuz, *Cruys hayr, Ghecrolded hayr dic*

by een staende.

Touffillon, *m.*

Touiller, *Onderroeren, Menghen.*

Touillé, *m. Onderroert, Ghemenght.*

Touillon, *voyez Souillon.*

Toujours, *voyez Touffours.*

le Toupet, *De blesse, De voorste hayrlocken.*

Toupie, *f. Eenen top.*

Toupier, *Totten, Den top slaen.*

Toupier, *Draeyen, Omgaen.*

Toupil, *m. Eenen top.*

Toupillon, *m. Topken.*

Tour, *f. Eenen toren.*

Tournelle ou Tourelle, *f. Torenken.*

la Tour du guet, *Den wacht-toren.*

* vn fin Tour, *Eenen loosen vont.*

c'est vn Tour de court, *Tis een praetijcke, Lissicheyt oft loosen vont vanden houe.*

* Tour de cloistre, *Een draeytschiff oft tafelijc inde besloten cloosters start.*

* faire vn Tour de marché, *De merck eens omgaen.*

faictes vn Tour jusques icy, *Comt oft maect ende neemt uwen ganc tot hier toe.*

* le Tour du ciel, *De reuolutie, omkeer ende omloop des hemels.*

* Tour à filer, *Een wielken.*

filer au Tour, *Op oft met het wiel spinnen.*

* chacune chose a son Tour, *Alle dingen hebben haren loop, keer ende veranderinghe.*

chascun son Tour, *Met behoorten, Elc sijnen keer, Deen voor dander na.*

sçauoir les Tours d'amour, *De kecken oft trekken der liefden weten. (ronde.*

soixante pieds de Tour, *Tseftich voet en ins vn Tour qu'on a faict pour se pourmener, Een gaelderijc.*

nous ferons vn Tour vers, &c. *Vvy sulen eens gaen naer, &c.*

* par Tour, *Int ronde, Alrontom.*

Tour à tour, *Deen voor dander na.*

le Tour rond du roole, *De verhalinge vander namen op de rolle staende.*

le Four des roues, *Den omkeer oft trollen des (rads.*

Tourdion, *Tournay, voyez Tournoy.*

par Tournées, *By ghebeurte, D'een na den anderen,*

T O

deron, Deen voor d'ander na.
 Touré, m. *Poltorens, Voorſien oft beſloten met torens.*
 Tourier, m. *Torenwachter.*
 Touriere, f. *Torenhoe of ſtere.*
 la Touriere religieuſe, *De nonne oft ſuſter die de draeyſchijue in een clooſter gaey ſlaet.*
 Tourelle, Tourette, ou Tournelle, f. ou Tor
 rion, m. *Een torenken.*
 vn Tour ou Tournoir, m. *Een draey-yſer.*
 ouirage fait au Tour, *Ghedraeyt werc.*
 Tourner, ou faire & façonner au tour,
Draeyen oft met het draey-yſer yet maken.
 Tourné, m. *Ghedraeyt.*
 ouirage Tourné, *Ghedraeyt werc.*
 Tourneur de bois, m. *Houtdraeyer.*
 Tourbe de gens, f. *Eenen hoop volcx.*
 ils jugent en Tourbe, *Sy gheuent ordeel al-
 le ghelijc.*
 Tourbillon de vent, m. *Eenen ſtercken draey-
 enden mindt.*
 Touret à cauér, *Een boor daermen yet mede*
 * Touret de nez, m. *Neus capruyn. (wihooft.)*
 Tourier, Touriere, voyez Tour.
 Tournelle, voyez en Tour.
 Tourner, *Omkeeren, Keeren, Draeyen.*
 Tourner à l'enuers, *Verkeeren, Verdraeyen.*
 Tourner le dos, *Gaen loopen.*
 Tourner & retourner, *Gaen ende keeren, O-
 uer en weer gaen.*
 Tourner en mal, *Voor ſchade oft oneere achtē,
 Ten quaetiſten afnemen.*
 Toutner à jeu, *Iet in joc afnemen.*
 Dieu veuille que cecy te Tourne à bien,
Godt gheue dat het v wel verga oft ghelucke.
 ſe Tourner à oiluété, *Hem toi ledicheyt be-
 gheuen.*
 Tournons celle part premierement, *Laet
 ons eerſten der waerts gaen.*
 Tourner d'un langage en vn autre, *Ouerſet-
 ten, Tranſlateren.*
 Tourner la truye au foin, *Niet te propoofte
 antwoorden.*
 Tourner à ſeneſtre, *Ter ſlincker handt aſgaen
 oft keeren.*
 * Tourner, *Faite au tour, voyez Tour.*
 Tourné, m. *Ghekeert, Ghedraeyt.*

T O

par Tournées, *By ghebeurten.*
 Tournement, m. *Keeringhe, Draeyinghe.*
 vn Tournois, *Een cleyn munte als dry myten
 oft dierghelycke.*
 il n'a pas vn Tournois vaillant, *Hy en heeft
 niet met allen by te ſetten. (gaen.)*
 Tournoyer, *Omgaen, Draeyen, Hier en daer*
 Tournoyer à l'entour, *Rontſom draeyen.*
 * Tournoyer, ou Tournayer, *Tornoyen, Met-
 ter lancie loopen oft ſtaker.*
 Tournoyant, m. *Omdraeyende.*
 Tournoyé, m. *Ghedraeyt.*
 Tournoyement, m. *Omdraeyinghe.*
 vn Tournoy, *Tornoyſpel.*
 Tourte, f. *Een groot bruyt broot datmē int lanē
 van Lyons ende Delphynaet ghebruyt.*
 vn Tourteau, *Een ſulcken cleynen broot.*
 Tourte ou Tourterelle, f. *Een tortelduyue.*
 Tous, m. *Alle.*
 Tous les ans, *Alle jaer, Elc jaer.*
 il t'aime ſur Tous, *Hy bemint v meeft oft be-
 uen al dander.*
 Touſer, voyez Tondre.
 Touſiours, *Aligt, Alle daghe.*
 à Touſiours, *Ander eeuwicheyt, Tot alder tijt.*
 qui dure Touſiours, *Eeuwichduerende.*
 la feſte de Touſſaincts, *Alder heylighen dach.*
 Touſſir, voyez Toux.
 Tout, m. *Al.*
 Tout autant, *Effen ſoo veel.*
 Tout au plus, *Ten hoochſten.*
 Tout ainſi cōme ſi, &c. *Eueneens als oft, &c.*
 * ce m'eſt Tout vn, *Tis my eueneens.*
 * aller Tout droict à la nauire, *Recht voorts
 na ſchip oft ſchepe gaen.*
 * Tout le fin plus grand, *Den alder grootſten.*
 Tout le mieux que nous pouuons, *Ten al-
 derbeſten dat wy konnen.*
 Tout de gré, *Al wetens en willens.*
 Tout tant, *Voor alſoo veel.*
 Tout vn, *Ghelijc, Euen ghelijc.*
 * par Tout, ou Tout par tout, *Oueral, Alleſins
 Van alle ſijden ende weghen.*
 par Tout où ils ſont, *Vaer datſe ſijn.*
 Tout à fait, *Totalement, Ganschelijc ende
 gheheelijc, Tſeffens oft teene-mael.*
 Tout à point, ou Tout à tems, *Vvel te pas,
 Rechte*

Recht in tijts.

Tout à coup, tout incontinent, *Eensgancx.*

Tout premierement, *Nu eerst.*

du Tout, *Gantschelyc, ende gheheelijc.*

à Toute heure, *Tallen uren ofi stonden.*

Toutes & quantesfois, *Soo dicwils.*

Toutesfois, *Nochtans.*

Toutpuissant, *m. Almachtich.*

Toutpuissamment, *Almachtichlijc.*

la Toux, *Den hoest.*

Toullir, *Hoesten.*

Toy, *Ghy.*

c'est à Toy à faire, *Ghy moet dat doen, Tis v werc.*

il est en Toy de le faire, *Tis in v, Phanght aen v, Tis in uwe macht.*

Toymesine, *Ghy selue.*

T R

TRAC, Nier tout à trac, *Plat affsegghen ofi loochenen.*

respondre tout à Trac, *Plat wt antwoorden.*

* le Trac d'un lieure, *De voetstappen ofi spenen van eenen hefe.*

Trac, c'est chemin, *Eenen wech.*

Tracasser, *Doorgaens ofi allencen gaen, Hier ende daer gaen.*

Trace, *f. Den voetstap van een mensche ofi beeste.*

Tracer, *Cercher ou suivre à la trace, Na speuren, Op den speur soecken ofi volgen.*

Tracement, *m. Naspeuringhe, Soeckinge ofi volghinghe op den speur.*

Tacquenart, *voyez Haquenée.*

Traditue, *f.*

Traduire, *Ouerfetten, Translateren, Van deen sprake in dander stellen.*

Traduict, *m. Ouergheset, Ghetranslateert.*

Traduction, *f. Ouerfettinghe, Translateringhe.*

Trafique de marchandise, *f. Trafike, Handelinghe van coopmanschap.*

Trafiquer, *Handelen, Trafikeren, Coopmanschap drijven.*

* Trafique aucunefois signifie tromperie, *Bedriech, Bedriegherije.*

Trafiquer, *Tromper, Bedrieghen.*

Trafiqueur, *m. Die traficke ofi handelinge doet.*

Tragée, *voyez Dragée.*

Tragedie, *f. Een tragedie ofi claechlijc schouspel van heerlijche personagien, dwelc een droef eynde heeft.*

histoires Tragiques, *Tragische ofi claechlijcke historien.*

poëte Tragique, *Die alsulcke spelen schrijft ende dicht.*

Tragiquement, *Claechlijc, Grousaemijc.*

Trahir, *Verraden.*

Trahi, *m. Verraden, ofi een die verraden is.*

Trahison, *f. Verraderije.*

par Trahison, *Door verraderije, Verradelijc.*

Traître ou Trahître, *m. Verrader.*

Traîtreuse mort, *Doot die door verraderije gheschiet.* *(vrouwe.*

femme Traîtreuse, *Een ontrouwe en valsche*

Traîtreusement ou Traîtrement, *Verradelijc.*

Traîtreau, *m. Verraderken, lonc verrader.*

Traiclou, *m. Een trestanghe.*

Traict, *m. Eenen pijl ofi schicht.*

les gens de Traict, *Schutters.*

* Traict d'arc, *Een bogheschent.*

vostre maison est loing d'icy vn Traict d'arc, *Vhuys staet eenen booghscheut van hier.*

* Traict tiré d'un peinctre, ou d'un eteriuain, *Een linie ofi trec van eenen schilder.*

voila vn beau Traict & vn Traict hardi, *Dat is eenen fraeyen ofi stouten trec.*

le Traict de la personne, *Ifusoen, ende de ghestaltenisse van eenen persoon.*

Traict de tems, *Laneduericheyt des tijts.*

cest affaire ne prédra pas long Traict, *Die sake en sal niet langhe dueren.*

* Traict aussi est le progrès, cours & suite d'une chose du commencement à la fin, *Voortganc ende ver volch van een sake van*

ibeghin totten eynde toe.

il faut que ceste melancholie prenne son Traict, *Dese swaricheyt moet sijne loop hebbē.*

* Traict ou acte ingenieux, *Eē subtile daet.*

il a vñ cest affaire d'un Traict admirable, *Hy heeft subtyljcken in die sake te wercke ge-*

* vn Traict, *Eenen teughe.* *(gaen.*

il boit de gras Traicts, *Hy dringt groote teugē.*

tirer les premiers Traicts, *Beworpen, Tbe-*

worp maken.

- * tout à Traict & à loisir, Met gemak, Allenxkens, Properlyc.
- parler à Traict, Met sinnen spreken.
- * le procez a prins son Traict, T'proces is ten eynde ghebracht ofi voleyndt ende ghewt.
- par Traict de tems, Mitter tijt, Ten lesten.
- aller tout d'vn Traict, Met eenen gham gaen.
- * l'espée Traicte, Een bloot sweert.
- * Traicte, Vne longue traicte de tems, Een langhe wijje ofi poose tijt.
- * Traicte de laict, De melckinghe van een coe.
- Traicter, Handelen, Traicteren, Aentasten.
- Traicter quelque chose, Eenighe sake handelen.
- Traictons cest affaire plus amplement, Laet ons breeder van die sake spreken.
- Traicter avec aucun, Met yemant ouer eencomen ofi accorderen.
- * Traicter & penser vn vlcere, Een sweere stouen ofi vermaken.
- * Traicter quelqu'vn honnestement, Iemanden eerlycken ontfanghen ofi traicteren.
- jet'ay Traicté trop delicatement, Ich heb al te suetelyc met v ghehandelt.
- Traict mal, Qualyc ontfanghen ofi onthalen.
- mal Traicté, m. Qualyc ontfanghen.
- scri moy comme on Traicte N. Laet my weten, ofi schryft my hoemen met N. handelt, leeft ofi ongaet.
- Traicté, m. Accoort, traictaet ofi ouer eencomin
- Traicté de mariage, Houwelycche voorwaerde.
- Traicté ou accord de paix, alliance, trefues ou surseances d'armes, Een verdrach vā peyse ofi bestant van wapenen.
- * vn Traicté & liuret, Eē traictaet ofi boeckke.
- Traictement, m. Onthalinghe ofi ontfanginge.
- Traictable, c. Dat ghetrocken ofi ghehandelt mach worden, Traictteerlyc.
- homme Traictable, Ghemeynsaem man.
- Traictiz yeux ou forcils, m. Optreckende ooghen ofi wjnbrauwen.
- Traictiffes mains, Diesachtighe handen.
- nez Traictif, m. Eenen neus die opl, slende is.
- Traictoire de tonnelier, f. Een wringhboor ofi wjnboor.
- Trailler en venric, Naloopen ofi soecken.

- Traime, ou Trame, f. Den instach van wollen ofi lijnen laken.
- Traimer, ou Tramer, Lauere sijn.
- Traimer quelque trame, Iet bedriuen ofi garbeluuen.
- Train, m. Den staet ofi sleyp van eenich groot heere.
- * faire Train à vne beste, Eenighe tacken ofi rijs van boomen aen beyde de sijden vanden wech iegghen om dat de beste daer tusschen ofi midden door soude gaen.
- * Train d'vne beste, Den speur ofi passagie vā een beste.
- il cogneut au Train de la lionne que, &c. Hy sach wel aenden speur ofi voetstappen vā de leeuwinne dat, &c.
- * Train en outre se prend pour le derriere de la croupe d'vne beste, D'achterste vanden rugghe van een beste.
- * cheual qui a ou va grand Train, Peert dat eenen stercken ganc ofi trot heeft ofi gaet.
- * tout d'vn Traict, Eensgancx, Al met eenen.
- le Train de la guerre, De maniere ende practijcke ofi den handel van d'oorloghe.
- mener Train de guerre, Oorloghe woeren, Oorloghen, D'oorloghe hanteren.
- Train de marchandise, Den handel ofi treyn van coopmanschap.
- * le Train d'vne personne, Den staet ende de dispositie van eenen mensche.
- prendre le Train des estrangers, De vremdelinghen na doen ofi na volghen.
- remettre en son Train, In sijnen eersten staet stollen.
- * les choses font en bon Train, De saken sijn in goeden doene.
- Trainer, Trecken ofi sleypen.
- il Traine vn corde, Hy trekt ofi sleipt achter hem een coorde.
- il Traine vne grande suite de gens, Hem volgt eenen grooten hoop volcx achter aen.
- sa Trainer, Cruypen.
- Trainer sa robbe, Sijnen roc sleypen.
- Trainer sa parole, Sijn woorden leyden, Lancsaemlyc spreken.
- Trainé, m. Ghesley pt, Ghecrofen.
- Trainement, m. Sleypinghe.

- vne Trainee, ou vn Traineau, Een sledde.
 * vn Traineau à pescher, Schaekel, Sleypnet,
 Een net dat met corc opt water ghehoudē wort.
 vne Trainée pour prendre les loups, Eenē
 stric daermen de woluen mede vanght.
 * mener vne Trainée de gens, Eenē hoop
 volcx achter hem houden gaende.
 grandes Trainées de flot, Grootē ende langhe
 baren ofi goltuen.
 Trainee-pied, m. Trippelaar, die d'aerde schroet
 te gheraken.
 vn Traitor, Melkstoop, Melckanne ofi melceemer
 Traire, Trekken.
 Traire vne vache, Een coe melcken.
 Traict, m. Ghetrokken.
 la vache est Traictē, De coe is ghemolcken.
 Traictē, f. Apreslongue traictē de tems, Eē
 langhe wyle ofi poose tijts daer na.
 Traître, cerchez Trahir.
 Tralater, voyez Fralater.
 Trame, voyez Fraime.
 Tramonter, Ouergaen, Ondergaen als de soune.
 lieu Tramontain, m. Plaetse vanden Noardē.
 Tranchet, m. Trancheplume, voyez Tren-
 Trancir, voyez Troncir. (cher.
 Tranquille, c. Vreedsamich, Stille.
 Tranquiller & pacifier vne contrée, Eenich
 landschap stillen ofi in ruste ende vrede stellen.
 Tranquillité, f. Vreedsaemheyt, Stilheyt.
 Tranquillité d'esprit, Gherustheyt des gemoets
 ofte des herten.
 Tranquillement, Ghenustelijc, Vredelijc.
 Transaction, voyez Transiger.
 Transcrire, Vtschryuen, Copieren, Ouersetten.
 je l'ay Transcrit de ton liure, Ic hebt wt uwen
 boec gheschreuen.
 Transcrit, ur, Vt gheschreuen, Ghecopieert.
 Transcription, f. Vtschryuinghe, Copieringhe.
 Transē, Eltre en transe, In grootē vreesē ofi
 beancxt sijn.
 Transferer, voyez Transporter.
 Transigerer, Changer d'vne forme en au-
 tre, Van deen gestaltē in dander verandere.
 Transiguré, m. In een ander ghestaltenisse
 verandert.
 Transfiguration, f. Veranderinghe van deen
 ghestaltenis in dander.
- Transformer, Transformieren, In eē ander ghe-
 staltenis veranderen.
 Transformé, m. Ghetransformert.
 Transformateur, m. Transformeerder.
 Transformation, f. Transformatie, ofi dē ver-
 anderinghe in een ander ghestaltenisse.
 Transgresser, Ouertreden.
 Transgresser les limites de raison, Onred-
 lijc leuen, Buyten recht ende reden doen.
 Transgressé, m. Ouertreden.
 Transgresser, m. Ouerteder.
 Transgression, f. Ouertredinghe.
 Transgioutir, Doorstoken.
 Transgiouti, m. Door ghesloet.
 Transi, m. Half doot.
 Transi de peur, Half doot van vreesē.
 elle estoit Transie, Sy was van haer seluen ofi
 half doodt.
 Transiger & appoincter de quelque diffe-
 rent, Van eenich verschil ouer een comen.
 Transaction, f. Aeunderinghe, Verdraghinghe,
 Ouer eecomminghe.
 Transitoire, c. Verganckelijc.
 Translater, Translateren, Ouersetten.
 Translaté, m. Ghetranslateert, Ouergheset.
 Translation, f. Translatie, Ouersettinghe.
 Traducteur, m. Traducteerder, Ouersetter.
 Transmettre, Ouergeueuen, Ouersellen.
 Transmettre vn messager à, &c. Een bodē
 seynden ofi schicken tot, &c.
 Transmis, m. Ghesonden ofi beschift.
 je l'ay Transmis à luy, Ic hebt hem ouer ghege-
 uen ofi in handen ghestelt.
 Transmuier, Veranderen.
 Transmué, m. Verandert.
 Transmutation, f. Veranderinghe.
 Transparent, m. Seer claer ofi doorluchtich.
 Transpercer d'outrē en outrē, Doorsteken.
 Transpercé, m. Doorsteken.
 Transplanter, Verplanten, Van deen plaetse in
 dander planten.
 Transplanté, m. Verplant.
 Transplantation, f. Verplantinghe.
 Transporter, Ouerdragen.
 Transporter de lieu en autre, Verplaetsen,
 Van deen plaetse in dander dragen.
 Transporte, m. Ouerghedragen.

T R

Transporté & hors de loy, *wifinnich, Rasende oft Van sy seluen.* (eiders.
 tu as l'esprit Transporté, *Ghy hebt uwen sin*
 Transport ou Transportement, m. *Ouerdraghinghe.*
 droict par Transport, *Brief van ouerdrach.*
 Transporteur, m. *Ouerdragher.*
 Transposer, *Verfetten, Versjellen.*
 Transposer les arbres, *De boomen verplantē.*
 Transposé, m. *Verstelt, Verset.*
 Transposition, f. *Verfettinghe.*
 Tranuictier, *Den gheheelen nacht ouer bliuen.*
 Trape, Vne trape, *Een tafel.*
 * vn bæuf Trape, *Eenen os die vollijnich ende welghemaect van leden is.*
 homme Trape, *Een wel ghefatsonneert man.*
 * Traquet de moulin, m. *De clippe van eenen meulen.*
 Traquenart, m. *Een hackeneye oft telle.*
 Traisè, *voez Trace.*
 Trauail, ou Traueil, m. *Arbeydt.*
 Trauail à faire quelque chose, *De pijnē, arbeyt ende moeyte diemen erghens toe doet.*
 avec grand Trauail, *Swaerijc, Met grooter pijnē ende arbeyt.*
 * le Trauail d'vne femme pour enfanter, *Tkinderbaren oft den arbeyt der vrouwen.*
 estre en Trauail d'enfant, *Den arbeyt hebbē, In barens noot sijn.*
 * le Trauail d'vn marechal, *Een hoesthal oft hoestmissie.*
 * Trauaux de procez, *Quellagie vā processen.*
 Trauailer, *Arbeyden, Vercken.*
 je Trauaille à, &c. *ic ben besich ende onledich met, &c.*
 * Trauailer aucun, *Iemant quellen.*
 Trauailié, m. *Gheurocht, Ghearbeyt.*
 Trauailié de procez, *Met processen gequelt oft ouer vallen worden.*
 Trauailiant, m. *Arbeydende, Verckende.*
 Trauaillement, m. *Arbeydinghe, Verckinghe.*
 Trauers, m. *Dweers.*
 de Trauers, *Ouer sijde, Van ter sijde, Sijdelincx.*
 regarder de Trauers, *Dweerslyc aensien.*
 aller de Trauers, *Dweers, sijdelincx oft auerchts gaen.* (cont.
 Trauerfain, m. *Dat dweers door gaet, leydt oft*

T R

plumes Trauerfaines, *Veederen die te dweers ligghezen.*
 Trauerse, f. *Eenen sijwech.*
 maison Trauerse, *Een huys dat dweers ouer de strate ghemaeckt is.*
 Trauerte, f. *Hindermissie, Lefsel oft ongheluc.*
 Trauerfer tout outre, *Dweers doorsieken.*
 Trauerse, m. *Doorsieken.*
 Trauerfant, m. *Doorsiekende, Doorgaende.*
 Trauerfement, m. *Doorsiekinghe.*
 Trauertin de liêt, m. *Een hoofstpeulume.*
 Trauertin de liêt en menuiserie, *De sijdebalkcxkens oft geyghelen ende voren daermen de paneelkens in set.*
 Traye, f. *Een soorte van een byster voghel.*
 vn Treau de saffran,
 Trebucher, *Stronckelen.*
 faire Trebucher, *Doen stronckelen oft vallen.*
 Trebuchant, m. *Stronckelende.*
 Trebuché, m. *Ghestronckelt, Aenghestooten.*
 Trebuchement & heurt, m. *Stronckelinghe, Aenslootinghe.*
 Trebuchet à prendre oiseaux, *Vogheflach.*
 * vn Trebuchet à peler or ou argent, *Een gont ghewichte.*
 Tref, m. *Een onderbale.*
 * Tref, Voile de nauire, *Tseyl van een schip.*
 à plein Tref, *Met wollen seyde.*
 Tref ou pauillon de camp, *Tente oft pauilloē*
 il fait dresser les Trefs, *Hy dede de tenten slaen.*
 vne Treille, *Eenen ganc inde houen aen beyde sijden met wijngaertrancken beset.*
 berceau de Treille, *Een wieghe van teenē oft wijngaertrancken ghemaeft.*
 Treillis, m. *Een tralie.*
 Treillis d'osier, m. *Horde van teenen.*
 Treilliser ou Treiller, *Met tralien besetten.*
 Treliure, *Blincken, Nickeren.*
 du Tremble, m. *Een popelierboom.*
 Trembler, *Dauern.*
 la mer Tremble, *De zee verroert haer.*
 Trembler de froid ou de peur, *Verschricken, Verschudden oft beuen van coude oft vreesē.*
 Tremblant, m. *Beuende.*
 Tremblement, m. *Beuinghe.*
 la Treme du tifferrand, *Den inslach van wolen*

len ofi lijnen laken.
 Tremeur, f. Beuinghe, Vreesfe.
 la Tremie d'un moulin, Eenent trechter, Den-
 tremele vanden meulen.
 Tremouffer, c'est le remuer, Item verroerē.
 Tremper, VVeycken, Temperen.
 se Tremper, VVeec ende morwe worden.
 Trempé, m. Gheweyft.
 soupe Trempée, f. Gheweyfte soppe.
 Trempement, m. VVeyskinghe.
 la Tremuye du moulin, voyez la Tremie.
 Trenchée de ventre, f. VVeedom ofi pijnē ende
 sleeten des buycx. (schants.
 Trenchée, f. Eenent wal, Gracht, Borstweer ofi
 la Trenchemie d'un mords de bride, Een-
 scherp ghebit datmen de peerden inden musl
 Trenchepume, m. Een pennemes. (doet.
 Trencher, Snijden, Afhouwen.
 Trencher vne montaigne, Een gheberchte
 doorhouwen ofi doorgrauen.
 Trencher le col, Oathalsen ofi thoofst af houdē.
 faite Trencher, Scherpen ofi wetten.
 Trenchant, m. Scherp, Snijdende.
 * le Trenchant d'un ferrement, De snede
 van eenich yferwerc.
 mettre au Trenchant de l'espée, Metten
 suerēde ofi scherpte des sweerts vernielen.
 le Trenchet d'un cordouannier, Een schoen-
 maker; snijmes, Crommes.
 un Trenchoir, Een teloor. (nemes.
 un Trenchepume ou Trenchet, Een pen-
 Trenches, f. Trenchen ofi toukens met dry coordekēs
 Trente, Dertich.
 un Trente ou Trentain de messes, Een wt-
 vaert die tot dertich daghen ofi jaren lanc ghe-
 Trentefois, Dertichmael. (stelt is.
 Trentieme, c. Dertichste.
 Trent' deux, Trent' trois, &c. Tweeendertich,
 Dryendertich, &c.
 Trent' deuxième, De tweeendertichste.
 Trent' deux fois, Tweeendertichmael.
 Trepan de chirurgien, m. Eē chirurgijns boor,
 daer hy eenich cleyn ghebeente mede wthaelt.
 Trepaner, Booren, Een gat met een eggher makē
 Treper, Opspringhen.
 un Trepied, m. Eē dry voet, ofi trestier, potyfer.
 Trepigner, Huppelen, Op ende neer springhen.

Tres, Seer, Gantsch, Gheheel.
 Trelabondant, m. Gheheel ofi seer ouervloe-
 dich.
 Trelabondamment, Gheheel ouervloedelijc.
 Trelabonescient, voyez Trefacertes.
 Trefabsurde, c. seer leelijc ofi ongheschikt.
 Trefacceptable, c. Seer ofi alder aengenaemst.
 Trefaccoifé, m. Gheheel stil, Alder stilst, de stilste
 Trefaccoifément, Gheheel stillicken.
 Trefaccompli, m. Gantsch volmaect.
 la Trefaccomplie, f. De volmaectste.
 Trefaccoustumē à faire quelque chose, Al
 dermeest in eenich dinc ghaeffent ofi ghewent.
 Trefacertes, Ghereckelijc, Sonder gheckens.
 Trefactif, m. Seer ofi altyts doende, ofi wo-
 lende.
 Trefaduisé, m. Gheheel voorsichtich.
 Trefaduisée, f. Seer voorsichtighe.
 Trefaffectueux, Van gantscher herten, Seer
 hertelijcken.
 Trefaffecte, m. Alderschalste.
 Trefaggreable, c. seer aenghenaem ende weert,
 De aenghenaemste.
 Trefaggreablement, seer aenghenaemlijc.
 Trefaigre, c. De aldersuerste, Gheheel suer.
 Trefaigrement, Gheheel suerlijc.
 Trefaite, c. Gheheel blijde ofi verblijt.
 Trefaifément, Gheheel blijdelijc.
 Trefaifé, m. Alderlichtst om doen.
 Trefaifément, Alderlichtelijc om doen.
 Trefalaigre, c. Gheheel wacker ofi vlytich.
 Trefaler, Verdrooghen, Den reuc ofi brjne
 wtaverpen.
 eeste chair est toute Trefalée, Dit vleesch is
 verdroocht ende sonder brjne ofi vochticheyt.
 Trefalteré, m. seer ofi gheheel dorstich.
 Trefamer, seer bitter.
 Trefamiable, c. seer vriendelijck, d' Alder-
 vriendelijcste.
 Trefamoureux, m. seer amoureux ofi lieflijc.
 Trefamplé, c. seer wijdt ende groot.
 Trefancien, m. ou Trefantique, c. De ouds-
 ste, seer oudt.
 Trefapertement, Gheheel openbaerlijc.
 Trefardant, m. Gheheel vierich ofi brandende.
 Trefalpre, c. seer scherp ofi rou.
 Trefasseuré, m. Gheheel seker ofi versekerē.

- Trefattentif, m. Geheel dlytich aenmerkende.
 Trefaunt, Seer diep in of in inneraerts.
 Trefbas, m. Seer leech of onder, De alderleech-
 ste of onderste.
 Trefbeau ou Trefbel, m. De schoonste, Seer
 schoon.
 Trefbelle, f. De schoonste, Seer schoone.
 Trefbelliqueux, m. seer vroem of cloec.
 Trefbening, m. Gheheel goedertieren.
 Trefbien, Seer wel.
 tu fois le Trefbien venu, Ghy sijt my hertelyc
 ken lief of seer willecom.
 se porter Trefbien, Seer wel te passe sijn.
 Trefblanc, m. Seer wit, De witste.
 Trefbou, m. Seer goet, De beste.
 Trefbonne, f. Seer goede.
 Trefbrief, m. De coriste, Seer cort.
 Trefbriefement, Opt aldercoriste.
 Trefcauteleux, m. Seer schalt, Dalderschaltste
 Trefcertain, Seer seker.
 Trefchargé, m. Gheheel of seer gheladen.
 Trefchaste, c. Seer cysch of reyn.
 Trefchaud, m. Seer heet of iwerim.
 Trefcher, m. Seer bemint.
 mon Trefcher amy, Mijnen besonderē of seer
 goeden ende beminden vrient.
 Trefchere, f. Seer beminde.
 * Trefcher, Seer dier.
 Trefciuil, m. Seer beleest.
 Trefclement, m. Seer saechtsinnich ende goe-
 dertieren.
 Trefclet, m. Gheheel of seer claer.
 Trefcogneu, m. Seer wel bekent.
 Trefcount, m. Seer frayken gheciert.
 Trefcommode, c. Seer wel gelogen of bequaē.
 Trefcommun, m. Gheheel of seer ghemeen.
 Trefconscientieux, m. Seer conscientieus.
 Trefcontent, m. Seer wel te vreden.
 Trefcontraire, c. Gheheel of al contrarie.
 Trefcontrefaict, Geheel verkeert of mismaect
 Trefconuenable, c. Seer wel voeghende.
 Trefconuoiteux, m. Seer begheerlyc.
 Trefcopieux, m. seer ouerloedich.
 Trefcopiensent, Seer ouerloedichlycken.
 Trefcordial, m. Seer hertelyc.
 Trefcorrect, m. Gheheel correct.
 Trefcorrompu, m. Geheel bedoruen, Vol fautē.

- Trefcouard, m. Seer traech of bloede.
 Trefcourageux, m. Seer moedich en couragiens
 Trefcourtoücé, m. seer gram of vergramt.
 Trefcourt, m. Seer cort.
 Trefcourtois, m. Seer heusch of beleest.
 Trefcruel, m. Seer wreedt, De wreeste.
 Trefcurieux, m. Seer curieus.
 Trefdangereux, Seer periculeus.
 Trefdebile, c. Gheheel of seer cranc.
 Trefdebonnaire, c. Seer goedertieren.
 Trefdelicat, m. Seer lekker of delicaet.
 Trefdepiteux, m. Seer spytich.
 Trefdeplaisant, m. Gheheel of seer onlustich.
 Trefdeshounefte, c. Seer oneerlyc.
 Trefdesire, m. Seer begheert.
 Trefdesirant, m. Seer begeerich of begeerende.
 Trefdesirable, c. Veerdich om seer begheert te
 worden.
 Trefdesloyal, m. Seer onghetrou.
 Trefdesordonné, m. Seer ongheschieft.
 Trefdeireigle, m. Seer onghereghelt.
 Trefdenot, m. Seer deuoot of godvruchtich.
 Trefdifficile, c. Gheheel of seer swaer.
 Trefdifforme, c. Seer leelyc.
 Trefdigne, c. Seer weerdich.
 Trefdingent, m. Seer neerslich.
 Trefdisceret, m. Seer discreet of verstandich.
 Trefditer, m. Seer wel ter talen of i welsprekē-
 Trefdolent, m. Seer draene of bedroeft. (de.
 Trefdoux, m. seer suet.
 mon Trefdoux frere, Mijnen liefsten of be-
 minsten broeder.
 Trefdouce, f. seer suete.
 Trefdroict, m. Gheheel of seer recht.
 Trefdur, m. Gheheel of seer hardt.
 Trefelegant, m. seer hupsch of fracy.
 Trefeloquent, m. seer welsprekende of wel-
 ter talen. (dich.
 Trefembefongné, m. Gheheel of seer onle-
 Trefempesché, m. Gheheel becommert ende
 onledich.
 Trefenclin à, &c. seer gheneghen tot, &c.
 Trefenflé, m. seer opgeblasen of gheswollen.
 Trefenorme, c. seer grou eleyc.
 Trefentendu en quelque chose, seer ver-
 standich of gheleert ende gheschieft in eenich
 Trefentier, m. Gheheel oprecht. (dinc.
 Tref-

Trefentierement, *Ganſch oprechtelije.*
 Trefenui, m. *Seer onghewillich oft noode.*
 Trefennuyé, m. *Gheheel oft ſeer droeuich.*
 Trefennuyeux, m. *Gheheel oft ſeer moeyeljké.*
 Trefequitable, c. *Seer redelijc.*
 Trefesbahy, m. *Gheheel oft ſeer verwondert.*
 Trefesmerucillé, m. *Seer verwondert.*
 Trefesmeu, m. *Gheheel oft ſeer beroert.*
 Trefespecial, m. *Seer oft wtmemende ſpecial oft ſonderlijc.*
 Trefeipez, m. *Seer dic.*
 Trefeſpeſſe, f. *Seer dicke.*
 Trefeſpouenté, m. *Seer verwaert.*
 Trefeſtimé, m. *Seer gheacht, Van grooter weer-*
 Trefeſtonné, m. *Seer verbaest. (den.)*
 Trefeſtroicement lier, *Seer ſtiff oft op het*
ſijſte binden.
 Trefeuident, m. *Gheheel oft ſeer ſchijnbaer en-*
de claer.
 Trefexcellé, m. *Seer wtmemende.*
 Trefexcellif, m. *Seer ouerdadich.*
 Trefexécité, m. *Aldermeest gheoeffent.*
 Trefexpert, Trefexperimenté, m. *Seer ver-*
waren oft verſocht.
 Trefexpres mandement, *Een expres oft be-*
ſonder bevel.
 Trefexquis, m. *Seer wtgheleſen oft wtmeméde.*
 Trefſacile, c. *ſeer licht.*
 Trefſameux, m. *ſeer vermaert.*
 Trefſamiliar, m. *Seer ghemeynſaem.*
 Trefſatcheux, m. *Seer moeyelijc, quellijc oft*
verdriueich.
 Trefſelon, m. *Seer ſel oft wreet.*
 Trefſemme de bien, *Een vrouwe met eeren.*
 Trefſerme, c. *Seer waſt.*
 Trefſertile, c. *Seer vruchtbaer.*
 Trefſidde, c. *ſeer gheerou.*
 Trefſier, m. *Seer hochmoedich oft vermetel.*
 Trefſin, m. *ſeer ſijn ende ſubijl.*
 * Trefſin, m. *ſeer ſchale oft loos, De ſchaleſte.*
 Trefſtorillant royaume, *Een connerijc dat*
ſeer floreert.
 Trefſtoible, c. *De cranſte, ſeer ſwac oft cranſ.*
 Trefſol, m. *Heel oft ſeer ſot, De ſoſſe.*
 Trefſolle, f. *Eene die heel ſot is.*
 le Trefſond, *Den bodem, Tſondament.*
 Trefſort, m. *De ſterſte, ſeer ſterc.*

Trefſort, ſeer, *lijſter.*
 cela ſert Trefſort à, &c. *Dat dié ſeer wel tot,*
 Trefſort peu, *ſeer weynich. (et c.)*
 Trefſroid, m. *ſeer roudr.*
 Trefſtructueux, m. *ſeer vruchtbaer.*
 Trefſurieux, m. *ſeer onſinnich ende rafende.*
 Trefſgarni, m. *ſeer wel voorſten.*
 Trefſgaté, m. *ſeer oft gheheel bedoruen.*
 Trefſgay, m. *ſeer blijde ende verheucht.*
 Trefſgent ou Trefſgentilement, *ſeer fraeyken*
ende hupſcheljkén.
 Trefſglorieux, m. *ſeer verwaent oft glorieus.*
 Trefſglout, ou Trefſgoulu ou Trefſgourmad,
 m. *ſeer gulſich.*
 Trefſgrand, m. *ſeer groot.*
 Trefſgras, m. *ſeer wet.*
 Trefſgratieux, m. *ſeer beleest oft aenghenaem.*
 Trefſgrief, m. *ſeer ſwaer, De ſwaerſie.*
 Trefſgros, m. *ſeer dic, De dieſe.*
 Trefſhabile, c. *ſeer behendich oft vlytich.*
 Trefſhardi, m. *ſeer ſtout ende onuerſaecht.*
 Trefſhalt, *ſeer haefſich.*
 Trefſhaut, m. *ſeer hooch.*
 Trefſhay, m. *ſeer ghehaet.*
 Trefſheureux, m. *ſeer gheluckich.*
 Trefſhideux, m. *ſeer verveerlijc oft afgrijſelijc.*
 Trefſhomme de bien, *Een oprecht man, Een*
man met eeren.
 Trefſhonneſte, c. *Gheheel oft ſeer eerbaer.*
 Trefſhounorable, c. *ſeer eerwerdich.*
 Trefſhonteux, m. *ſeer beſchaemt.*
 Trefſhorrible, c. *ſeer grounelijc oft verſchric-*
 Trefſhumain, m. *ſeer beleest. (kelijc.)*
 Trefſhumble, c. *ſeer ootmoedich.*
 Trefſhumide, c. *ſeer vochnich.*
 Trefſilluſtre, c. *ſeer doortluchich.*
 Trefſimmodelte, c. *ſeer onghemanirtt.*
 Trefſimparfait, m. *Gheheel onvolmaect.*
 Trefſimpatient, m. *ſeer onlijdſaem.*
 Trefſimpertinent, *ſeer weynich totter ſaken*
diemende.
 Trefſimpetueux, m. *ſeer crachtich oft gewel-*
 Trefſimportun, m. *ſeer onghetijlich. (lich.)*
 Trefſimprudent, *ſeer onwijs.*
 Trefſimpudent, *ſeer onbeſchaemt.*
 Trefſinciuil, m. *ſeer onbeleest.*
 Trefſincommode, c. *Heel oft ſeer onbogaem*
oft

T R

oft qualijc gheleghen.
 Tresinconitant, m. Seer onghestadich.
 Tresinorrect, m. Seer incorreect.
 Tresindigent, m. Seer ghebreckich.
 Tresindigne, c. seer onweerdich.
 Tresindigné, m. Seer gram ende verstoort.
 Tresindocte, c. Seer ongheteert.
 Tresinepte, c. Seer ongheschiet.
 Tresinfame, c. Seer besaemt.
 Tresinfect, m. Seer stinckende, Geheel bedornē.
 Tresingencieux, m. Seer verstandich ende sub-
 tijl van gheeste.
 Tresingrat, m. Gheheel oft seer ondancbaer.
 Tresinhumain, m. Seer onbeleeft ende onghen-
 adich.
 Tresinique, c. Seer ongerecht, De ongerechtste.
 Tresinjurieux, m. Seer lasterich oft vermaey-
 Tresinjuste, c. seer onrechtveerdich. (achtich.
 Tresinsigne, c. seer vermaeyt onder al dander.
 Tresinfolent, m. Seer brootdroncken.
 Tresinstant, Sonder afte late oft op houdē.
 Tresinstante requeste, Seer groote begheerte.
 Tresinutile, c. Seer onnut, onbequaem.
 Tresioli, m. Seer hupsch, fraey ende verheucht.
 Tresioyeux, m. seer blijde oft verbligt.
 Tresiré, m. Seer gram oft wergamt.
 Tresireux, m. Seer gheneycht tot gramschap,
 seer lichtelijc gram.
 Tresiuste, c. seer rechtveerdich.
 Treslaid, m. Seer leelijc.
 Treslarge, c. Seer wijdt ende breet.
 Treslache, c. Seer slap oft traech.
 Treslegier, m. Seer licht oft rasch.
 Tresliberal, m. Seer mild ende liberael.
 Tresloing, m. Seer verre.
 Treslong, m. Seer lanc.
 Treslongue, f. Eene dis seer lanc is.
 Treslongument, Seer langhe, seer langhē tijt.
 Treslouable, c. seer pryselijc oft prysens weer-
 Tresloyal, m. Seer ghetrou. (dich.
 Tresluite, seer blinken.
 Tresluitant, m. Seer blinkende.
 Tresmagnifique, c. seer heerlijc.
 Tresmaigre, c. seer oft heel magher.
 Tresmal, m. seer qualijc.
 Tresmalade, c. seer siec.
 Tresmanifeste, c. Gheheel oft seer openbaer.

T R

Tresmarri, m. Seer gram oft verstoort.
 Tresmauuais, m. Seer quaet, De quaetste.
 Tresmenu, m. seer cley, Dun ende subtijl.
 Tremerueilleux, m. Seer wonderbaer oft
 wonderlijc.
 Treimechant, m. Seer boos ende quaet, Eenen
 seer grooten schelm.
 Tresmeur, m. Gheheel oft seer rijp.
 Tresmiserable, c. seer allendich.
 Tresmol, m. seer weec, saecht oft morwe.
 Tresmoleste, c. seer moeyelijc oft quelijc.
 Tresmortel encombrier, Een seer verderflijc
 hinder oft teghenspoet.
 Tresmuable, c. seer onghestadich oft verander-
 Tresmuni, m. seer sterk ghemaeft. (lijc.
 Tresnecessaire, c. seer noodich oft nootsakelijc.
 Tresnegligent, m. seer onachtsaem.
 Tresnoble, c. seer edel.
 Tresnoir, m. Heel oft seer swert.
 Tresnotable, c. seer vermaert oft excellent.
 Tresnud, m. Gheheel oft seer naect.
 Tresnuisant, m. seer schadelijc.
 Tresobeissant, m. seer ghehoorsaem ende on-
 derdanich.
 Tresobscur, Seer doncker oft duyster.
 Tresobstiné, m. seer herneckich oft obstinaet.
 Tresodieux, m. seer ghebaet.
 Tresodorant, ou Tresodoriferant, m. seer
 wel rieckende.
 Tresombrageux, m. seer schou oft seer doncker
 achtich ende met schaduwē bedekt.
 Tresopiniastre, c. seer herneckich oft cryghel
 ende obstinaet.
 Tresopportun, m. seer wel bequaem oft te-
 Tresord, m. seer wyl. (passc.
 Tresorier, voyez Tresor.
 Tresorné, m. seer verciert.
 Tresornément, seer cierslijc.
 Trespaisible, c. seer vreedsaem oft vreedsamich.
 Trespalle, c. seer bleec.
 Tresparfait, m. seer volmaect.
 le Trespas d'aucun, Iemandts doot oft astijnic-
 Trespasser, steruen, Querlyden. (heyt.
 * Trespasser, Quer oft voorby gaen ende passerē.
 Trespasser le commandement de, &c. Ver-
 smaden oft overtreden ighebot van, &c.
 il Trespassa Vermandois &, &c. Hy passeerde

T R

de Vermandois ende, &c.

Trepasser son serment, *ijnen eedt breken,*
 Ouertreden oft niet houden.
 Trespassé, m. *Doot, Ouerleden, Ghesforuen.*
 Trespatient, m. *seer ligt/aem.*
 Trespenible, c. *seer pijnlic oft moeyelijc.*
 Trespercer, *Doorsteken.*
 Trespercé, m. *Doorsteken.*
 Tresperilleux, m. *seer periculeus.*
 Trespernicieux, m. *seer verderflijc.*
 Tresperuers, m. *seer quaet/willich oft erch.*
 Trespefant, m. *Heel oft seer swaer.*
 Trespetit, m. *seer cleyn.*
 homme de Trespetit pris, *Een veracht man.*
 Trespeu, m. *seer weynich oft luttel.*
 Trespiteux, m. *seer allendach.*
 Trespitoyable, *seer deerlijc.*
 Tresplaisant, m. *seer lustich.*
 Tresplein, m. *seer oft heel vol.*
 Trespoignant, m. *seer scherp stekende oft by-*
 Trespoute, c. *seer arm.* *(tende.)*
 Trespres, *seer na by.*
 Tresprest, *seer byghereet.*
 Trespreneux, m. *seer costelijc.*
 Trespriué, m. *seer ghemeyns/aem.*
 Tresprofond, m. *seer diep.*
 Tresprompt, m. *seer veerdich ende behendich.*
 Trespropice, c. *seer bequaem.*
 vent Trespropice, *Eenen seer goede oft voor-*
spoedighen wint.
 Trespropie à quelque chose, *seer wel wo-*
ghende ende dienende tot eenich dinc.
 Tresprouffitable, c. *seer nut ende profijtelijc.*
 Tresprudent, m. *seer wijs oft voorfienich.*
 Trespuant, m. *seer stinckende.*
 Trespuissant, m. *Almachtich, seer machlich.*
 Trespur, m. *seer reyn oft styuer.*
 Tresquoy, m. *Seer stil.*
 Tresraisonnable, c. *Seer redelijc ende discreet.*
 Tresrare, c. *seer dunne, selden oft seltsaem.*
 Tresraui de joye, *seer bevanghen ende ontsfelt*
van blijfchap.
 Tresredoubté, m. *Diemen seer vreesf ende in*
eeen houdt.
 Tresredoubtable, c. *Die weerdich is datmen*
hem eere, vreesf ende ontsie.
 Tresrenomme, m. *Seer vermaert.*

T R

ville Tresrenomme, *Seer vermaerde stadt.*
 Tresresseant, m. *Voldoende, Wel betaende.*
 Tresreuerend, m. *seer eerweerdich.*
 Tresriche, c. *Seer ryc.*
 Tresrobuste, c. *Seer sterk.*
 Treirond, m. *Seer ront.*
 Tresruide, c. *seer scherp ende rou.*
 Tresfacré, m. *seer gheheylicht oft ghewijde.*
 Treslacre, c. *seer dertel.*
 Treslage, c. *seer wijs.*
 Treslailit, *Ontspringhen.*
 Treslailin, *Ontspringhen.*
 le cœur luy Treslaur, *zijn hert springht op.*
 Treslain, m. *seer ghefont, De ghesfontse.*
 Treslancé, m. *seer heylich.*
 Treslancé, m. *seer ghesouten.*
 Treslale, c. *seer wyl.*
 Treslauroux, m. *seer welsmakende.*
 Treslcauant, m. *seer gheleert.*
 Tressec, m. *seer drooghe.*
 Tressecret, m. *seer secreet.*
 Tressemblable, c. *seer ghelijc.*
 Tressemblant, *seer ghelyckende.*
 Tressemblablement, *seer ghelyckelijcken.*
 Tressein, m. *seer claer ende hel.*
 Tressté, m. *seer nau besloten oft vast by een.*
 Tresstercement, *seer enghe oft benandelijc.*
 Tresseruiale, c. *seer dienstelijc oft gedienslich.*
 Tresseuere, c. *seer straf ende stuer.*
 Tresseur, m. *Geheel oft seer seker en getrouwe.*
 Tressimple, c. *seer simpel.*
 Treslingulier, m. *seer wt nemende en besonder.*
 Treslobte, c. *seer sober.*
 Tressoigneux, m. *seer forchfuldich oft neerslich.*
 Tressoluable, *Wel betaende.*
 Tressomptueux, m. *seer costelijc.*
 Tressortable, c. *seer wel woeghende oft bequaem.*
 Tresloubdain, m. *seer haestich.*
 Tresloubiect, *voez, Tresloubiect.*
 Treslouef, m. *seer suet oft lieflijc.*
 Treslouffreteux, m. *seer ghebreckich.*
 Treslourd, m. *seer doof.*
 Treslouspéconneux, m. *seer vermoeyachtich.*
 Treslouple, c. *seer taey ende sachre.*
 Treslouerain, m. *De opperste van allen.*
 Treslouerainement, *Al een opperste.*
 Treslouuent, m. *seer dicwils.*

T R

Tresspatieux, m. seer wjt ende breed.
 Tresspocial, m. seer eyghen ende besouder.
 Tresserile, c. seer onvruchbaer.
 Trestudieux, m. seer neersich om sluderen.
 Trestylé, m. seer welgheoeffent.
 Tressubject, m. seer ander danich ofi subject.
 Tressubit, m. seer haestich, Onuersens.
 Tressubtil, m. seer subtil.
 Tressuer, seer sweeten ofi nat sijn van si eeten.
 Tressusinant, m. seer enoe, hsaem ofi bequaē.
 Tressusinsument, Te vollen.
 Tressuperstitieux, m. seer superstitiens.
 Tressuspect, m. seer suspect.
 Tresteaux de table, m. Des schraghen vande
 Trestendre, c. seer teer. stafel.
 Trestenebreux, m. seer dwyster ofi doncker.
 Trestriste, c. seer droeue.
 Tressuaillant, m. seer vroom ofi cloec.
 Tressuain, m. seer ofi heel ydel ende te vergeefs.
 Tressualereux, m. seer vroom ende cloec. sich.
 Tressuariable, c. seer veranderlyc ofi sulicht veer.
 Tressuachement, m. seer haestich ofi crachtich.
 Tressueneux, ou Tressuentieux, m. seer
 fenyghich ofi ghesenynt.
 Tressuenerable, c. seer eerweerdich.
 Tressuerd, m. seer groen.
 Tressuertable, c. Ghebeel waerachtich.
 Tressuertueux, m. seer crachtich ofi deuchdelijc.
 Tressuictorieux, m. seer victorieus.
 Tressuier, m. seer oudt.
 Tressuigilant, m. seer wacker.
 Tressuigoreux, m. seer sterc ofi jeuchdich.
 Tressuul, m. seer snoo, slecht ofi ongeacht.
 Tressuulain, m. seer onbeleefi ofi vuyl.
 Tressuolent, m. seer gheweldich.
 Tressuulte, c. seer rasch ofi haestich.
 Tressuultieux, m. Volghebrecx, seer ghebreekich.
 Tressuultiers, seer gheerne ofi ghewillichlyc.
 Tressuulray, m. Ghebeelsker ofi waerachtich.
 Tressuultic, c. seer nut ende profytelyc.
 Treu, ou Treuage, m. Tribut, Bede, Impost ofi
 insettinghe.
 Treues, f. Bstant.
 Treze, ou Treize, c. Dertien.
 Treze fois, Dertienmaal.
 Trezieme, c. De dertienste.
 Triacle, cerchez Thriacle.

T R

Triangle, m. Dryhoec, Figure van dryhoeck.
 Triangulaire, c. Dryhoeckich.
 Tribouler, Bejaerden.
 Tribulation, f. Catgucheyt.
 Tribunal, m. Siege judicial, Vierschare, Rech
 ters stoel.
 Tribut, m. Tribut, schattinghe ofi bede.
 Tributaire, c. Dat tribut ygeuen moet.
 rendre Tributaire, Onderworpen, Onderda
 nich maken.
 Tricher, Tricotter, Bedrieghen, Vistricken.
 Tricheur, m. Bedriegher.
 Tricheuse, Trichereffe, f. Bedriegherse.
 Tricherie, f. Bedriegherije, Bedroch.
 Tricquouffe, f. struyphose, slychose.
 Trident, m. Een worcke ofi gaffel met dry spit
 sighe yser tanden.
 le Trident de Neptunus, Den scepter Neptun.
 Triennale, m. Dryjarich.
 Triennale possession, Dryjarighe besittinghe.
 Triex & esire, Triere, VVisvoecken, VVischeyde.
 la Trieule d'un puis, Een windaes, ofi de rolle
 en schijue daer de coorde ommeert.
 Triglyphes, Percierselen van metselrijc ofi
 schrynerie dat wighehoort is.
 une Tringle, Een rychele.
 Trinité, f. Dryvuldicheyt.
 Trinquet, voyez Artimon.
 Triomphe, m. Heerlycke incomste van eenige
 victorie vercregen, Triomphe ofi groote feestic.
 Triomphal, m. Dat totter triomphe behoort.
 Triomphé, m. Ghetriompheert.
 Triomphant, m. Triompherende.
 Triomphantment, Heerlycken, Triomphan
 telycken.
 Triomphement, m. Triompheringhe.
 Triper, Met voeten ver treden.
 des Tripes, f. Penffen.
 Tripier, m. Pensvercooper.
 Tripiere, f. Pensvercoopstere.
 la Tupene, f. De pensmerft.
 Triple, c. Drydobbelt ofi Dryvuldich.
 Tripler, Dryvuldich maken.
 Triplication, f. Dryvuldichmakinghe.
 la Triplique du demandeur, De derde aen
 sprake in rechte vanden ysscher.
 ou ne Triplique guerts, Mē doet niet dicwils
 ofi

ofi vele de derde aansprake in rechte.
 Tripoly dont vient les lapidaires à polir
 pierres pretieuses, *Aerde daermen de costelycke ghesteenen mede polijstert.*
 Tripot, *Een caets-spel.*
 Tripotage, m. *Ghemenghde cokinghe.*
 say tellemet ton Tripotage que tu ne m'y
 mesles point, *Bezicht soo v saken, dat icker
 niet mede ghemoeyt en sy.*
 Triquebalarideau, m. *Loerisken, Botterickē.*
 Triquehouse, f. *Slychosc ofi leerse daermen
 mede int slyc gaet.*
 Triques niques, *Beuselinghen.*
 contendre pour Triques niques, *Kijuen om
 een hayr, stroo ofi om een beuselinghe.*
 Triquetrac, m. *Ticketac, ofi Verkeerspel.*
 Triste, c. *Droene, ofi bedroeft.*
 aucunement Triste, *Droefachtich.*
 Tristesse, ou Tristeur, f. *Droefheyt.*
 Tristement, *Droefstijc.*
 Triuial, m. *Ghemeyn.*
 Triuialement, *Ghemeynlijc.*
 Triule, voyez Triucle.
 Troc, voyez Troquer.
 Trochée, f. *Het wterste eyndecken van eenē ap-
 pelboom ofi peerboom daer thien ofi twaelf pee-
 ren ofi appels by een hanghen.*
 Trocheur, f. *D'opperste van een hertsboeren
 daer dry ofte vier taccxēs by malcanderē staē.*
 des Trochisques, *Pillekens diemen gheeft tot
 camerganc.*
 du Troefne.
 Trofée, voyez Trophée.
 Troignon d'vne pomme, *Het clochuyt van
 eenen appel.*
 Trois, c. *Dry.*
 Trois fois, *Drymael.*
 Trois fois trois, *Dry mael dry.*
 Troisième, c. *De derde.*
 la Troisième fois, *De derde reyse.*
 Troisièment, *Ten derden.*
 Trompe d'vn elephant, f. *Den snuyte van
 eenen olifant.*
 * Trompe ou sabot, *Eenen dop, top ofi nonne.*
 * Trompe, la pompe du nauire, *De pompe
 van 't schip.*
 * Trompe ou Trompette, f. *Een trompette.*

bannir à son de Trompe, *Openbaerlijc ende
 met een trompet bannen.*
 sonner de la Trompette, *Trompen, Het trom-
 pet steken, slaen ofi blasen.*
 Trompetteur, ou Trompette, m. *Trompet-
 Trompet, Bedrieghen, Wistrijcken. (steker.*
 Tromper les trompeurs, *De schalcke ver-
 schalcken.*
 Trompé, m. *Bedroghen.*
 Tromperie, f. *Bedroch.*
 par Tromperie, *Door bedroch, Bedrieclijcken.*
 Trompeur, m. *Een bedriegher. (loos.*
 à Trompeur, trompeur & demi, *Loos tegen
 affiner vn Trompeur, Eenen schalcken ver-
 schalcken.*
 le Tronc d'vn arbre, *Den bloc vanden boom.*
 Tronçon ou Tronçon, *Troncxken ofi blocxkē.*
 Troncir, *Den bloc afhouwen.*
 Tronquer la tette, *Thoofi afhouwen.*
 Tronqué, m. *Afgehouden.*
 Trondeler, *Ventelen.*
 que de bond, que de Trondel, *Soo met den
 bot als vooris rollende.*
 Trone, voyez Throne.
 Trongne, f. *Een tronie.*
 Tronquer, voyez Tronc.
 Tronçon, m. *Troncxken ofi struycxken.*
 Tronçonner, *Een troncxken ofi struycxken
 afhouwen.*
 Trop, *Te seer, Te veel.*
 Trop tost, *Te rasch, Te haest.*
 estre Trop, *Ouerschieten, Te veel sijns.*
 par Trop, *Alte seer ofte veel.*
 Trop long tems, *Alte langhe, Te langhen tijt.*
 Trophée, f. *Een victorie teekken voor machti-
 ghe heeren ten thoone ghestelt.*
 dresser vne Trophée, *Een victorie teekken
 rechten.*
 Troquer, *Manghelen.*
 Troq, m. *Manghelinghe ofi verwisselinghe van
 coopmanschap.*
 Trotter, *Aentreden, Drauen.*
 ce cheual la Troite, *Dat peert schoft.*
 Trot de cheual, m. *De schockinghe ofi drafen-
 de tert vanden peerde.*
 Trotteur, m. *Een wandelaer ofi ghangher.*
 cheual Trouier, *Schockende ofi drauende peert.*

vne Trotiere, Een wandelerisse.
 Trou, m. Een gat.
 * je ne scauoye trouuer tât de Trou, qu'il
 ne me trouuast de cheuilles, Ic en coster
 hem soo veel niet ghesegghen hy en wister my
 al een teghen.
 Trouer, Booren.
 Troué, m. Ghegaet, Doorboort.
 vn Trouble, Een beroerte oft gheruchte.
 vn petit Trouble, Een cleyn gheschil.
 * vne chose Trouble, Duyster oft doncker sake
 eauë Trouble, Droefwater, dat onclær is.
 Troubler, Beroeren.
 Troubler aucun, Iemanden verstoore, Beroe-
 ren oft perturberen.
 Troubler vn bon tesmoing, Een geloofweerd-
 dich ghetuyghe manckelmuedich maken.
 Troubler la feste, Den feestdach breken, De
 feeste verstooren.
 le vin lay a Troublé la teste, Den wijn heeft
 hem thoost ontselt.
 Troublé, m. Beroert ende verstoort.
 eauë Troublée, f. Onclær oft droefwater.
 homme Troublé, Een mensch die vol rumoers
 ende verwerringhe is.
 Troublement, ou Trouble, m. Beroeringhe,
 vn Troublefeste, Een brec-spel. (Beroerte.
 Trouer, voyez Trou.
 vne Troupe de gens, Een menichte oft groo-
 ten hoop volcx.
 Troupeau, m. Hoopken.
 Troupeau de bestial, Een cude vā vee, Ee-
 nen hoop beesten.
 vne Trouisse à mettre flesches, Eenē pýlcoker
 * bailler à aucun vne Trouisse, Iemanden be-
 drieghen oft wstrýcken.
 Trouisser la robbe, Synen roc opschorffen.
 se Trouisser, Hem opstrýcken ende bereyden.
 * Trouisser vn homme en prison, Een man-
 ghe vānghen nemen.
 * Trouisse-bourse, m. Borsefnyjder.
 vne Trouissoire, Eē schors vel, Schorte oft voor-
 schoot, Een schorsbaec.
 Trouisseure, f. Opschorfinghe.
 Trouture, f. Stipsel, oft Sucscl.
 Trouue dante, m. Die eenighen nieuwen dans
 Trouuer, Vinden.

* faire Trouuer bon, Goet doen blycken, oft
 thoonen, goet te sijn.
 ceci fait Trouuer le vin meilleur, Dit
 maect den wijn beter ende smakelycker te sijn.
 je trouue cela mauuais, Ic bevinde dat quaet.
 je ne Trouue pas bon que, &c. Ic en bevinde
 oft my en dunel niet goet oft gheraden dat, &c.
 * se Trouuer au jour, Hem op den ghesetten-
 dach laten vinden.
 ne s'oser Trouuer deuant aucun, Onder ye-
 mants ghesicht niet deruen comen.
 Trouuer de la fantasia, Versinnen, Versieren,
 Verdichten.
 Trouuer en chemin, Ontmoeten.
 Trouuer par experience, By experientie be-
 vinden.
 tu Trouueras que, &c. Ghy sult ber vinden
 dat, &c.
 tu t'en Trouueras bien, Ghy sult er af be-
 louen oft wel mede ber vinden.
 Trouué, m. Ghevonden.
 Trouué sur le fait, Beclipt, Betrapt, Op t' seyn
 bezonden.
 Trouueur, m. Vinder, die yet nieus verfiert.
 Trouueuse, f. Eene die vint.
 Trounement, m. Vindinghe.
 Truage, voyez Treu.
 Truand, ou Truan, m. Een deuchniet, traech
 mensche oft lanterfant.
 Truande, f. Een luyë dante.
 Truandeu, m. Deuchnietken.
 Truander, Den luyært oft lanterfant spelen.
 Truandise, f. Lanterfantinghe, oft boosheyt en-
 de schelmerye.
 Truandaille, f. Eenen hoop camer speelders oft
 ooc een menichte van deuchnieten, rabauwen
 oft bedelaers, Rappaille. (wangen.
 Truble, f. Een net om den wisch inden houwer te
 Trucheman, m. Taelman oft Taespreker.
 les Truchemans de quelque lartou, De
 verclickers van eenen dier.
 Truelle, f. Een truel.
 Truelle de plastre, Een truel vol met plae-
 sringhe.
 Truffer, Bespotten, Feghecken.
 Truffe, Trufferie, Mocquerie, f. Bespotinge.
 Truffes, Minceffers.

T V

Truffes, voyez Saligors.
 une Truye, Een sach.
 Truyette, f. Een cleyne foch.
 tourner la Truye au foin, *Qualijc ofti niet te propooft antwoorden.*
 Truyettes, f. Masselen.
 Truyte, f. Poiffon, Een voorcken.

T V

T VBEROSITE, f. Gheswel.
 Tudelque, c. Een nederduytsch.
 Tuet, Dooftleken, Dooden, Verdoen, Ombrengen.
 Tuer cruellement, Vermoorden, Een wreede doot aendoen.
 Tuer tout à faict, Teenemael verlaen.
 * tu me Tucs, Ghy quelt my tot steruens toe.
 Tué, m. Ghedoor.
 il s'est Tué de boire, Hy heeft hem seluen doot ghedroncken.
 Tue-chien, m. Hontslagher.
 Tueur de gens, m. Een dootslagher.
 Tuerie, f. Doodinghe, Dootslach.
 Tuement, m. Doodinghe.
 Tuf, voyez Tugh.
 Tuille, f. Een ticchete.
 Tuilerie, f. Tichelrijje, Tichelouen.
 Tuison, f. Slachtyje.
 Tumber, Tumber, Tumbereau, voyez Tõbe, Tomber, Tombereau.
 Tumer, Tuymelen.
 Tumereau, m. Tuymelaer.
 Tumeur, f. Gheswel.
 Tumulte, m. Beroerte of gheruchte.
 Tumultuaire, c. Oproerich.
 peuple Tumultuaire, Oproerich volc.
 Tumultuer, Beroerte of gheruchte maken.
 Tumultueux, m. Vol beroerten, Oproerich.
 Tumultueusement, Met oproer ende beroerte, Oproerichlijc.
 Tunicien, m. Een soorte van eenen valcke.
 Tunique, f. Roccken.
 Turban, Een en wronc van eenē sluyer om thoost op de turcsche wyse.
 Turbentine, voyez Terebinthe.
 Turbot, m. Tarbot.
 Turc, m. Een turc.
 Turque, f. Een turcsche vrouwe.
 Turquesque, c. Op sijn turcs, Turcsch.

T Y V A

cimeterre Turquesque, Turcsch sweert.
 Turquin, m. Turcsch couleur, Couleur dat schijnt tusschen blau ende laz aer.
 arc Turquois, Een en turcschen boghe.
 Turonde, f. Tghene darmen de voghel inden bec steekt teghen de snotinghe ofti sprou.
 Turpots en faict de nauire,
 Turque, Turquesque, &c. voyez Turc.
 Turquoise, f. Een en turcois.
 Turturelle, voyez Tourte.
 Tuteur, m. Beschermmer ofti momboor.
 Tutrice, f. Mombesse.
 Tutelle, f. De bescherminghe ende toeficht als de momboors voor de weesen hebben.
 Tutelaire, c. Dat tot momberschap behoort.
 eitre sous la Tuition d'aucun, Onder yemāts bescherminghe ofti mombaerdijje staen.
 Tuyau, m. Een piype ofti buyse. (der.
 le Tuyau des plumes, De schacht vā een ve.
 le Tuyau de bled, De stroopype van toren.
 Tuyau de fontaine, Een buyse van een font.
 Tuyau de cheminée, Een schou piype. (teyne.

T Y

T YMBRE, Het verciersel ende de deuyffe diemen op een helmet stelt.
 Tympan, m. Een trommel.
 Tympaner ou Tympanizer, De trommel slaē.
 Typher, voyez Tifer.
 Tyran, m. Een tiran.
 Tyrannie, f. Tyrannijje, Vvreedtheyt.
 Tyranniquement, Tyrannelijc, Vvreedelijc.
 Tyrannizer, Tyrannijje ofti groote wreedtheyt bedryuen.
 Tyrannisé, m. Ghetiranniz eert, Daer wreede-lyc mede gheleeft is.

V A

A, Gaet.
 Va par icy, Gaet ofti comt lācx hier.
 Va legierement, Vliecht, Floecx, Gaet rasch.
 la chose Va bien, De sake staet (seer wel).
 Vacant, voyez Vaquer.
 Vacarme,
 Vacation, f. Neeringe, Hanteringe. (doet ghy de quel estat ou Vacatiō es tu: wat neeringhe
 * Vacation & cessation de plaids, Vacantie des rechts, Alsmen niet en dinght.

Vacations font, *Tsijn vacantiën van rechte.*
une Vache, Een coe.
 Vache laitiere, *Vache à lait, Een melckgoe.*
 Vachette, *f. Koeiken, Cleyne goe.*
 Vacherie, *f. Coestal.*
 Vacherie, *f. Eenën hoop coeyen.*
 Vachier, *m. Koeydrijver.*
 Vaciller, *Vagghelen.*
 Vacillation, *f. Vagghelinghe.*
 Vacuité, *f. Ledicheyt, Ydelheyt.*
 Vagabond, *m. Een landlooper.*
 Vagabonder, *Leech gaen of lanternfanten.*
 Vagir, *Schreyen ghelyc een cleyne kint inde wiege.*
 Vagit, *m. Tgheschrey van een kint inde wiege.*
une Vague, Een baye vander zee.
 faire grandes Vagues, *Groote bayen opworpe.*
 * fille Vague, *Een schoone jonghe dochter.*
 Vaguer, *Herwaerts ende derwaerts gaen, Gaen al sweyen.*
 Vaillant, *m. Cloec, Vroom, Dapper.*
 il s'est porté Vaillant en ce, *Hy heeft hē daer in cloeckelijc ghedraghen.*
 Vaillamment, *Cloeckelijc, Vroomlijc.*
 Vaillance, *ou Vaillantise, f. Cloecheyt, Vroom-*
vain, m. Ydel. (heyt.)
 parolles Vaines, *Ydele woorden.*
 en Vain, *Te vergheefs.*
 Vainement, *Ydelijc.*
 Vaineté, *f. Ydelheyt.*
 Vaincre, *Verwinnen.*
 Vaincre aucun en quelque chose, *Iemanden in eenich dinc te bouen gaen.*
 Vaincu, *m. Verwonnen.*
 Vainqueur, *m. Verwinder.*
 Vairole, *voyez Verole.*
 Vaisseau, *m. Een vat.*
 Vaisseau à eau, *Vwaterpot of pispot.*
 Vaisseau de mer, *Een schip.*
 Vaisseaux de terre, *Aerde werc.*
 * Vaisseau charnel, *Eens menschen lichaem.*
 Vaisselle, *f. Siluerwerc.*
 Vaisselle ourrée, *Ghemrocht siluerwerc.*
 Val, *m. ou Vallée, f. Een dal.*
 du mont à Val, *Van bouen neder.*
 Valable, *voyez Valoir.*
 Valet ou Valed, *m. Een knecht of dienaar.*
 Valeter, *Hem seluen te seer vernederen.*

Valeur, *cerchez Valoir.*
 chose Valide, *c. Een weerdich dinc.*
 Valider le dire des tesmoings, *Tsegghen van de ghetuyghen bevestighen.*
 un Validire, *Een knecht diemen om bootschappen te doen wifeynt.*
une Valise, Een male.
 Valifier, *m. Maeldragher.*
 Valitude, *f. Ghesontheyt, Vvelvarentheyt.*
 Valitudinaire, *c. Queelachtich, Siecachtich.*
 Vallée, *f. Een dal of valleje.*
 Vallon, *m. Cleyne dal, of delinghe, Valeyken.*
 Vallet, *cerchez Varlet.*
 Valleton, *m. Knechtken of jonckken.*
 Valoir, *Deughen, Vveerdich sijn.*
 il Vaut son pesant d'or, *Het is soo veel gouts weert alst swaer is.*
 la chose le Valoit bien, *Twas wel soo veel*
 il le Valoit bien, *Hy wast wel weert. (weert.*
 combien Vaut cela? *Hoe veel cost dat of is dat weerdt?*
 il Vaut mieux, *Het is beter of meer weert.*
 Valable, *c. Dat altyt goet ende in weerde blijft.*
 estre plus Valable, *Van meerder weerden sijn.*
 Valeur ou Valuc, *f. De weerde.*
 homme de grande Valeur, *Een seer gheachs*
 Valereux, *m. Cloec, Vroom.* (man.)
 Valeureusement, *Cloeckelijc, Vroomlijc.*
 Valot, *voyez Falot.*
 Van, *m. Eenën wan.*
 Vanner, *VVannen.*
 Vanneur, *m. VVanner.*
 Vandoise, *f. Een soorte van een reuier visch.*
 Vanger, *voyez Venger.*
 Vanité, *f. Ydelheyt.*
 Vanoyer, *Vergaen, Te niete gaen, Verdwynen.*
 se Vanter, *Hem beroemen.*
 il s'est vanté de, &c. *Hy heeft hem beroemt te,*
 Vanterie, *f. Beroeminghe.* (etc.)
 Vanteur & glorieux, *m. Een beroemer of glorieus ende verwaent mensche.*
 Vapeur, *f. Rook, Domp vander aerden.*
 Vaquer à quelque chose, *Neerficheyt tot eenich dinc doen.*
 le juge Vague à l'expédition de ton affaire, *Den rechter doet sijn beste om sake te expedieren.*

* Vaquer l'aprestinée, *Vacantien van rechte na den noen houden.*
 Vacant, m. *Vacerende.*
 Vaquant à, &c. *Sijn beste doende tot, &c.*
 Vacation d'office & dignité, f. *Den tijt dat eenighe officie leech is.*
 Varier *Veranderen, Hermaken.*
 Varier en ses propos, *Wanckelbaer in sijn redenen sijn.*
 Variable, c. *Veranderlijk oft wanckelbaer, Onghestadich.*
 Variété, f. *Veranderinghe, Verscheydenheyt.*
 Varlet, ou Valler, m. *Een knecht.*
 Varlet de chambre, *Camerlinc.*
 Varlet de cuisine, *Kenckenknecht.*
 maistre Varlet, *Oppert oft meesterknecht.*
 * Varlet d'huis, *Eenen grendel oft haec.*
 van Vase ou Vaisseau, m. *Een vat.*
 Vasquine, f. *Een onderstelken oft lijfken.*
 Vassal, m. *Vassael oft leenhouder.*
 * Vassal, m. *Een die inden crych sonder salt diert.*
 Vasselage, m. *Vassaelichap.*
 Vastadour, m. *Promier.*
 Vastines, voyez Gallines.
 Vaticiner, *Toecomende dinghen voorszegghen.*
 Vaticiné, m. *Toecomende dinghen voorsyt.*
 Vaccination, f. *Voorszegghinghe van toecomende dinghen.*
 Vaccinateur, m. *Vaerszeggher oft propheet.*
 Vau, m. *Een dal.*
 Vauverd, *Een groen dal.*
 Vauasseur, m. *Een haere hebbende onder hem ondersaten ende vassalen, wiens landt en heerlijcheyt nochtans by houdende is van eenen anderen leenheere bouen hem.*
 Vauassorerie, f. *Den staet ende heerlijcheyt van sulc eenen leenhouder.*
 Vaucrer, *Herwaerts ende derwaerts gaen.*
 Vaucrer sur la mer, *Noten, Laueren.*
 fuir à Vauderoute, *Al dalende af oft wech loo-*
 Vault, *cerchez Valoit.* (pen.
 Vaultneant, m. *Een deuchniet.*
 Vaultour, m. *Een ghier.*
 Vaultre, m. *Eenen hont daermen beiven ende wilde werckens mede jaecht.*
 Vaultrer, *Met sulcke honden jaghen.*
 Vaultroy, m. *Een wilt wercken.*

van VE A V, *Een calf.*

* Veau en labourage de terre, *Aerde die int bouwen na oft achterghelaten is, de welke den ploech niet gheraet noch ghebroken en heest.*
 * Veau de mer, *Een zeehont.*
 Veaurre, *Het vlies van eenen hamel.*
 se Veautrer en la boue, *Int sijn wintelen.*
 Veautrement, m. *Venelinghe.*
 Vecteur, f. *Die te schepe, te wagen of te peerde ghevoert wort oft die andere voert.*
 Veeller, voyez Veller.
 Vef ou Veuf, m. *Een wewenaer.*
 Vefue, f. *Veduwe.*
 Vefuage, m. *Den weduwelijcken staet.*
 Vegeter, *Sterfte, Cracht ende macht gheuen.*
 vorte Vegetatiue, f. *Cracht die sterfte geeft, Leuende cracht.*
 esprit Vegetatif, m. *Cloec ende scherp versant.*
 Vehement, m. *Heflich, Fortich, Crachtich.*
 fureur Vehemente, *Crachtighe rasernye.*
 Vehementement, *Fortelijc, Crachtelijc.*
 Vehemence, f. *Footse, Footsicheyt.*
 Veiller, *Vaken.*
 Veillant, m. *Vakende.*
 une Veille, *Een wake.*
 la Veille S. Martin, *Sinte Martens auont.*
 Vigilant, m. *Vacker.*
 Vigilance, f. *Vackerheyt.*
 Veillement, m. *Vakinghe.*
 Veine, f. *Bloedader.*
 la Veine caue, *De leuerader.*
 * Veines d'or & d'argent, *Siluer oft gout aderen inde berghen.*
 * Veine de dire, *Styl oft maniere van spreken.*
 aguifer la Veine, *Sijnen stijl oeffenen.*
 Veinu, m. *Vol oft groot van aderen.*
 Velà, *Siet daer, cerchez Voilà.*
 Velar, voyez Tortelle.
 Veller, *Calueren, longhe calueren worpen.*
 Velocité, f. *Rasicheyt.*
 Veloux, ou Velous, m. *Fluweel.*
 Veloux pelu, *Koufluweel.*
 Veloux renforcé, *Renforsaet fluweel.*
 Veloux à deux ou à trois poils, *Fluweel van twee oft dry hayren.*
 Veloux bien couuert & baty, *Fluweel daer wel ghedeft endeghemact is.*

Vauassal a la guerre

Chose q. l'on dit d'un homme qui va au combat de la guerre

Vellin à la calice d'ee

Vee

V E

Velu, m. Rou, Ghehaert, Haerachtich.
 Velu à gros poil, Rou ende die hayr hebben.
 Velue, f. Rouwe, Eene die ghehaert is.
 Venaison, f. Venesoen, Wilt vleesch.
 pasté de Venaison, Venesoen pasteye.
 Vendenge, f. Den wijntijt, Den tijt datmen de
 wijndruyuen pluft ofsteelt.
 Vendenger, De druynen lesen ofste plucken.
 Vendengeur, m. Druynenleser ofste wijnpersser.
 Vendiquer, voyez Venger.
 Vendre, Vercoopen.
 Vendre à l'encant, Metten wtroep vercoopen.
 Vendeur, m. Vercooper.
 Vendible, c. Vercoopelijke.
 Vendition, f. Vercoopinghe.
 Vente, f. De vercoopinghe van eenich dinc ghe-
 daen met een seker somme ghelts.
 Ventés en pluriel, Hour van een bosch dat ge-
 teeckent is om af te houwen ende te vercoopen.
 chose de bonne Vente, Dat wel ofste seer ver-
 cocht wort.
 mettre en Vente, Te coope stellen ofste setten.
 Vendredi, m. Vrydach.
 le Vendredi saint, Goe-vrydach.
 Venefice, m. Tooverije.
 Vener, laghen.
 Veneur, m. Jagher.
 le grand Veneur, De opper-jagher.
 Venaison, f. Venesoen, Wiltbraet.
 Venerable, c. Eerweerdich.
 Venerablement, Eerweerdichlijcken.
 Venerer, Eeren, In eeren en in reuerentie houdē.
 Veneré, m. Gheert.
 Veneration, f. Eeringhe, Eerbiedinghe.
 Venger, ou Vendiquer, Vreken.
 Vengé, m. Ghewroken.
 elles est Vengée, f. Sy heeft haer ghewroken.
 Vengeur, m. Vreker.
 Vengeresse, f. Vrekerisse.
 Vengeance, f. Vrake.
 prendre Vengeance, Vreken, Vrake nemē.
 Veniel, m. Dat vergeheulijc is.
 Venim, ou Venin, m. Venijn.
 Venimeux, ou Veneneux, Venineux, Fenij-
 Venimeuse, f. Fenijnighe. (nich
 Venir, Comen.
 Venir & arriuer, Aencomen.

V E

tout bien te Vienne, Dattet v wel ga.
 Venir à bout, Volbrengghen.
 Venir au dessus de son labour, Ten eynde
 van sijn werck comen. (wel.
 * cela Vient tres bien, Dat valt ofste contr seer
 tout l'affaire Vient à bien, De sake comt ofste
 ghelukt alwel.
 Venir à neant, Vergaen, Te niete comen.
 * Venir contre la coultume, Teghen de co-
 stume doen.
 il Vient sur le soir, Het gaet ten auont waert.
 Venir au deuant, Teghen ofste te ghemoete comē.
 Venir en bruit, Goede saem cryghen.
 s'il Vient à point, Soot te passe comt, Indient
 ghelegghen is.
 Venant, m. Comende.
 Venu, m. Ghecomen.
 bien Venu, Willecom.
 Venue, f. Comste, Cominghe.
 tout d'une Venue, Tsamen, Tseffens.
 à ma Venne, Soo ic aenquam.
 vne Venne, ou Vesse, f. Eenen veest.
 Venner, Vjsten.
 Vnredi, m. Vrydach.
 Vent, m. Vvint.
 Vent se prend aussi en venerie pour l'on-
 deur & sentiment qu'une beste laisse de
 foy, Den geur ofste reuc die een beste van haer
 laet gaen.
 le sanglier a eu le Vent de la gland, Twilt
 vercken heeft den reuc vande ceckel gecregen.
 il a eu le Vent de telle menée, Hy heeft de
 tijdinge van sulcke sake ofste aēslach vernomē.
 je n'en ay ne Vent ne voix, Ic en cander niet
 af vernemen, Ic en hebben tael noch teeckē af.
 prendre le Vent, Inden wint gaen, Gaen van
 daer den wint comt.
 Les noms des Vents.
 Vent Oriental, Den oosten wint.
 Vent Occidental, Den Vvesten wint.
 le Vent Septentrional, Den Noorden wint.
 le Vent Meridional, Den Zyden wint.
 le Vent de Galerne, Den Noortoosten wint.
 Vent derriere, Vent en poupe, Voorwint.
 Vent à quartier, Eenen wint tusschen indez
 wint ende half wint.
 Vent à la boline, Half wint.

*Vent, m. *VVaeyinghe, Verweringhe.*
exposer au Vent, *Te vermeren of te ver-*
waeyen hanghen.

petit Vent, *Een windken.*

il ne faisoit point de Vent, *Ten waeyde niet.*

Vent à gré, à souhait, ou prospere, *Goeden-*
windt, Voorwindt.

le Vent se leue, *Den mint verhesi hem.*

*jecter son Vent, *Aessemē, Sijnen aessem geuē.*

tout d'un Vent, Sans prédre son vent, *Met*
eenen aessem, Sonder sinen aessem te verhalē.

bailler Vent au vin, *Den wijn locht gheuen.*

*legier Vent & bruit, *Een cleyn gherucht of*
nieuwe tijdinghe.

il Vente, *Het waeyt.*

Venteler, ou Ventililer, *Sortelijc waeyen.*

Venteux, m. *VWindich, VVintachtich.*

Ventositē, f. *VWindicheyt, VVintachticheyt.*

la Ventaille d'un heaume d'homme d'ar-

mcs, *De lochtgaten vanthelme van eenen*

Vente, & Ventes, *zerchez Vendre. ruyter.*

se Venter, *voyez Vanter.*

vne Ventose, *Een ventose of buffe ende copken*

daermen mede bloet lact.

Ventoser, *Coppen setten, Metter buffe laten.*

le Ventre, *Den buyc.*

petit Ventre, *Bu, exken.*

lafcher le Ventre, *Cacken.*

referrer le Ventre, *Den buycloop stelpen.*

la Ventrēe ou portée, *Een dracht of de*

vrucht die een vrouwe draecht.

d'une meime Ventrēe, *Tweelingen, Van een-*

der dracht.

Ventru, m. *Diefac, Die eenen buyc heeft.*

Venus, *Hoerrijc.*

homme consacré à Venus, *Een hoerjagzr of*

luxurieux mensche.

*Venus, vne des 7. planetes, *De goddinne der*

liefden of boelichappen, Of een vande 7.

planeten.

Venus selon les Alcumistes, *Ten of Tim.*

Venerien, m. *Dat tot de Goddinne der boel-*

schappen behoort, Liesijc, Hostijc VVellustich.

Venustement, *Fraeykens, Cierlijcken, Pro-*

veoir, ou Voir, Sien, Bisien. (perlijckens.

je Verray maintenant, *Nu sal ic bekennen of*

meten ende ghewaer worden.

bien Veoir & entendre yn procez, *Eenich*
proces mel ouer slaen of in sinen sin ouerleggen.

Veui, m. *Ghesien.*

Veue, f. *Ghesichte.*

deftourner la Veue, *Syn ooghen of gesicht af-*

ill'a perdu de Veue, Hy is hem omgaen of we-
den ghesichte.

tourner la Veue contre bas, *Syn ooghen of*
ghesicht neerwaert slaen.

*Veue sur le lieu, *Teghenwoordighe aenschou-*
winghe op de plaefse.

vn Ver ou Verm, m. *Eenen worm.*

vn Ver qui mange la chair, *Een maeye.*

Ver à foye, *Sij worm.*

Vercoquin, *VVingert worm.*

Vermet, m. *VVormken.*

Vereux, m. *VVormachtich, Vol wormen.*

noix Vereuse, *Kuyse of verrotte nose.*

titer les Vers du nez, *lemanden wihalen.*

Verbalement, *Mondelijcx.*

Verbe diuin, *Godts woort, Goddelijcke scrijft.*

Vergobref, m. *D'opperste ouerheyt die alle jare*

verandert wert, ende recht dede ouer saken

vanden lyue aengaende ouer alle die vanden

lande waren.

vn Vers, *Een veers of ghedicht.*

qui compose en Vers, *Poet of Veersendich-*

du Verait, Niescruyt, Nieswortel. (ter.

Verd, m. *Groen.*

estre Verd ou Verdoyant, *Groen sijn of slaē.*

Verd de gris, *Spaenssch groen.*

Verd de terre, *De groenheyt der aerden.*

Verdastre, c. *Groenachtich.*

Verdier, m. *Bosch verwaerder, Hourvester.*

*Verdier, m. *Loofvoesch.*

Verdier, *Groen worden.*

Verdisant, ou Verdoyant, m. *Groen sijnde*

of staende.

chemin Verdoyant, *Eenen groenen wech.*

Verdeur, ou Verdure, f. *Groēheyt, Groenichz.*

Verdoyer, *Groen sijn of worden.*

Verdilon, *Suere of ampere druyue.*

Verdjus, *voyez Verjus. (galle.*

Verdugade, ou Verdugalle, *voyez Vertu-*

Verdun, m. *Een weymes of lantmes soo genaē.*

la Verdurier es maisons des princes, *Die*

der princen huysen van groen cruydt, salaet

ende waermoes voorſiet, *Vaermoes vercooper.*
 Verecond, m. Schamel, *Befchaemt.*
 Vereconde, f. Schamele, *Befchaemde.*
 les parties Verecondes, *De ſchamelheyt van man oft vrouwe.*
 Verecondité, f. Schamelheyt, *Befchaemtheyt.*
 Vereux, *voyez en Ver.*
 vne Vergaye, *Een maniere van eenen dans.*
 Verge, f. *Een roede.*
 Verge ou Vergue en faiët de nauires est la perche qui est en trauers du maist, *Een ree van vſeyl.*
 Verges molles & aiffées à plier pour lier, *Teenen, VViffen oft weecke roedekens om te binden.*
 Verge ſinglante, *Een ſcherpe roede.*
 Vergette, f. *Een roedeken.*
 Vergettes, ou Verges à nettoyer, *Cleerbessem.*
 Vergier, m. *Groeyenden hof, Luſthof, Speelhof.*
 Verglas, m. *Yſſelinghe, Yſel.*
 Verglacier, *Yſſelen.*
 Vergongne, f. *Schaemte.*
 auoir Vergongne, *Hem ſchamen, Schaemte hebben.*
 Vergongner aucun, *Iemant beſchamen oft ſchaemte aendoen.*
 ſe Vergongner de quelque choſe, *Hem eenichs dine ſchamen.*
 Vergongneux, m. *Schamel, Befchaemt.*
 Vergongneuse, f. *Schamele, Befchaemde.*
 Vergue, *voyez Verge.*
 Verifier, *Crachtich ende van weerden maken, Beveſtighen.*
 Verifié, m. *VVaerghemaeft, Beveſtigheet.*
 Verifemblable, c. *Der waerheyt ghelyc.*
 Verifimilitude, f. *Ghelyckeniffe der waerheyt.*
 Verité, f. *VVaerheyt.*
 long de la Verité, *Der waerheyt ongelyc, Verre vander waerheyt.*
 fouler la Verité, *De waerheyt verdrucken.*
 à la Verité, *In der waerheyt, Voorwaer, VVaerachtich.*
 eſcrire la Verité, *Recht wiſchrijuen, ſoo de ſake is.*
 Veritable, c. *VVaerachtich.*
 Veritablement, *VVaerachtelyc.*
 Verjus, m. *Verjuys.*
 Verm, *voyez Ver.*

Vermet, m. *VVormken.*
 Vermeil, m. *Root, Rootverwich.*
 le Vermeil de tes joues, *De rootheyt oft bloof achticheyt van uwe wanghen.*
 Vermeillet, m. *Rootachtich.*
 du Vermillon, m. *Vermilloen, Minie.*
 Vermeillonner, *Rootverwen, maken oft worden.*
 Vermine, f. *Ghewormte.*
 ſe Vermouliſ, *Verrotten, Rot oft wormachtich worden.* (ken.)
 Vermoulu, m. *Verrot, vanden wormen gheſte-*
 Vermouliſſure, f. *Verruylicheyt, Verrottheyt.*
 du Vernis, m. *Vernis.*
 Verniſſer, *Verniſſen, Met vernis beſtrijcken.*
 Verniſſé, m. *Verniſſ.*
 Verniſſeur, m. *Verniſſer.*
 Verole, f. *Cleyne poexkens, Kinderpoexkens, De maſelen.*
 la groſſe Verole, *De poeken.*
 Veronique, ou Vraye image, *VVaerachtich beeldt.*
 un Verrat, *Eenen beer oft ghelubt vercken.*
 Verre, *voyez Voirre.*
 Verri, *Parchemin vetri, Claer perckement.*
 Verriere, ou Verrine, *voyez Voirre.* (ju)
 un Verrouil, *Eenen grenael.*
 Verrouiller l'huis, *De deure grendelen.*
 Verrouillé, m. *Ghegrendelt.*
 vne Verrue, *Een wratte.*
 petite Verrue, *Een wratteken.*
 Vers, *Teyhen.*
 Vers moy, *Te mywaerts, Aen oft teghen my.*
 Vers lequel il, &c. *Byden welcken hy, &c.*
 Vers, *Deuers ou Par deuers, Tot oft na-*
 alier Vers, &c. *Gaenmaer oft tot, &c.*
 Vers la fin, *Ontrent d'eynde.*
 leuant les mains Vers le ciel, *De handen ten hemelwaerts reyckende oft ophiffende.*
 Vers le dedens, *Imewaerts, Binnewaerts.*
 Verſer, *Schencken, oft Ghieten.*
 Verſer hors, *VVighieren.*
 Verſer à boire, *Te drincken ſchencken.*
 Verſer en autres vaiſſeaux, *Verghieten, In andere waten ghieten.*
 * Verſer ou conuerſer avec aucun, *Met yemant handelen, Verkeeren oft conuerſeren.*

Verfè, m. Ingheschoncken oft Inghegoten.
 homme Verfè, Een gheleert man
 Verfement, m. Inſchenckinge oft Inſcbietinge.
 Verfures, f. Den wijn die inde ghelaſen van een
 maeltijt ouergheſchoten by malcanderen in een
 nen pot ghegoen is.
 Verſet, m. Een veerſken van een poet.
 Verſhier, Veerſen dichten oft maken.
 Verſion, f. Ouerſettinghe. (wijn vat.
 Vertau d'vn muy, m. Tjopſel oft tap van een
 la Vertebre, Den kneukel vanden ruggraet.
 Vertin, m. Fantafije.
 Vertineux, m. Corſel.
 Vertir en quelque lieu, In eenighe plaetſe ver
 keeren oft hanteren.
 Vertoelle, f. Eenen wordel.
 Vertu, f. Deucht oft cracht.
 gens de Vertu, Cloecke oft degheleyke lieden.
 auoir force & Vertu, Cracht en machi hebbē.
 Vertueux, m. Deuchdelijc, Crachtich, Crach
 telijc.
 Vertueuſe, f. Deuchdelijche, Deuchtsamighe.
 Vertueuſement, Deuchdelijcken, Crachtelijckē.
 Vertuelles, f. De leden van een denre.
 Vertugalle, f. Verdegarde, oft Fardegaerde.
 Verueine,
 Veruen à prendre poiſſon, m. Sleypnēt, Een
 viſſchers garen oft net.
 de la Velce, Een viſſe.
 Veſè, m. Dieſac, Groot van buyc. (ſtont.
 le Veſpre, ou la Veſprée, Den auont oft auont
 ſur le Veſpre, Teghen, op, oft ontrent den auont.
 au Veſpre, T auonts.
 * Veſpres, f. De veſperen.
 la Veſprée, Den auontſont.
 vne Veſte, Eenen veelt.
 Veſtir, Viſten.
 Veſſeur, m. Viſter.
 Veſſiere, f.
 la Veſſie, De blaſe.
 Veſſette, f. Blaesken, Cleyne blaſe.
 Veſtije, m. Voetſlap oft ſpeur.
 Veſtir, Cleeden.
 Veſtir par deſſus, Bouen ouer aendoen oft aen
 Veſtu, m. Ghecleet. (trecken.
 Veſtement, m. Een cleet.
 Veſtiaire, m. Cleetſchappaey.

Vesture, c. Cleedinghe.
 Veu, cerchez Vouer.
 * Veu, m. Gheſien.
 * Veu, Aengheſien, Ghemerſt, Nadien.
 Veu l'occalion, Ghemerſt de bequaemheyt des
 la Veue, cerchez Veoir. (ryts.
 * vous m'ôtez la Veue de, &c. Ghy bencemt
 my t'wifien oft t'ghelichte van, &c.
 voila vne belle Veue, Dat is een ſchoō wiſicht
 oft wiſien ende aenſchouwinghe.
 Veuf, ou Vef, m. Een weenaer.
 Vexer, Quellen, Moeyelijc ſijn.
 Vexé, m. Ghequollen.
 Vexation, f. Quellingshe.
 Vexateur, m. Quelder.
 Vezé, m. Vn gros vezé, Eenen grooten dieſac.

VIABLE, c. Die leuen mach of ſal.
 l'homme n'est point Viable, s'il est né de
 uant le ſeptième mois, Den menſche en can
 gheen leuen in hem hebben oft bliuen leuende,
 die voor de ſeuenſte maent gheboren wort.
 Viager, m. Rente viagere, f. Lyfrente.
 Vaire, m. Aenſicht.
 Viande, f. Coſt, Spijſe.
 ſoubtraire la Viande, Den coſt oft de portie
 minderen.
 Viander, Veyden, Voeden.
 Viandy, m. Een wayde oft plaetſe daer een hert
 oft andere roſſe beesten weyden.
 Viateur, m. Een reyſer oft reyſijgher.
 Vibrequin, m. Spieckerboorcken.
 Vicaire, m. Vicaris, Die eens anders officie be
 Vice, m. Miſdaet oft ghebrec. (dient.
 Vicier, Corromperen, Bedermen, oft Verleyden.
 Vicieux, m. Ghebreckelijc, Ghecorrompeert, Be
 doruen, oft Gheneghen tot quaet.
 Vicieusement, Ghebreckelijcken.
 Vice-curé, m. Onderprochiaen.
 Vice-maitre, m. Ondermeester.
 Viceregent, m. Stadthouder.
 Viceroy, m. Des Coninck stadthouder, Conin
 ſtapel, Viceroy.
 Viccomte, ou Vicomte, m. Ondergrauē, of
 Margraue.
 la Vicomté, Het margraeffſchap.
 Victeau, m. Verdel.

Veiglaire, f. buy yure. volant d'un veiglaire proſpant
 Veiglaire: buy yure. volant d'un veiglaire proſpant

Vicinité, f. *Ghebuerfchap.*
 Victime, f. *Slachtoffer, Dat gheslachtet wort.*
 Victimaire, m. *Die den offer doet.*
 Victoire, f. *Victorie.*
 emporter la Victoire, *De victorie crighen oft behalen, Tveldt behouden.*
 Victorieux, m. *Victorieus, Die de victorie behaelt.*
 Victorial, m. *Trophée victorial, Een victorie teecken, opgherecht tot een teecken ende ghedachtenisse van eenighe victorie.*
 Victuaille, f. *Vitaillie, Prouande.*
 Victuailier, m. *Vitaillier, Prouandmeester.*
 Vidame, m. *Stadthouder oft regent van eenen heer.*
 la Vidamie de, &c. *Den staet of regeringhe des stadthouders van, &c.*
 Videcot, m. *Een sneppe.*
 Viduité, f. *Den weduwelijcken staet.*
 Vie, f. *Het leuen, voyez Viure.*
 * Vie vie, c'est Marchez marchez, *Voorts, voorts, Haest v, Treet aen.*
 * Vie en fait de marine signifie l'adresse du port & de la barre, *De stieringe oft seytinghe na de hauen oft sluytboom.*
 Boutez en la Vie, *Seylt oft stiert na den sluytboom oft na de hauen.*
 Vieil, m. *Oudt.*
 cela est tout Viel, *Dat is al oudt ende leden.*
 Il est ja Viel & ancien, *Hy is alreede oudt ende coadt oft verstoruen.*
 Viellart, m. *Een oudt man.*
 une Vieille, ou Vieille femme, *Ecoude vron*
 Vieillot, m. *Een oudt manneken.* (we.)
 Vieillotte, f. *Een oudt vrouken oft wijfken.*
 Vieillesse, f. *Ouderdom.*
 en sa Vieillesse, *In sijn oudtheit oft oude daghe, In sijnen ouderdom.*
 vé de Vieillesse, *Versteten van oudtheit.*
 Vieillissement, *Out wordinghe.*
 * une Vieille dequoy jouent communément les aueugles, *Een liere.*
 Vierge, f. *Een maecht.*
 Virginité, f. *Maechdom.*
 Virginal, m. *Maechdelijc.*
 Virginalement, *Maechdelijckē, Als eē maecht.*
 Virginal manicordion, *Een clausimbale.*

Vieuté, *cerchez Vileté.*
 Vis, m. *Leuendich, Leuende.*
 esprit fort Vis, *Een cloec, wacker ende leuende verstand.*
 fait au Vis, *Na leuen ghemaelt.*
 Visue, ou Viue, f. *Leuendighe, Leuende.*
 Viuement, *Leuendichlijc, Cloeckelijc, Wackerlijc.*
 Viuacité, f. *Leuendicheit.*
 Viuacité d'esprit ou de cœur, *Scherphheit en vernusticheit des verstands.*
 Vighier, m. *De wachmeester.*
 Vigilant, m. *Wacker, Wakende, Sorchfuldich ende neerslich.*
 Vigilance, f. *Wackerheit.*
 Vigile, f. *Vigilie.*
 la Vigile de Noel, *Kersaont.*
 Vigne, f. *Eenen wijngaert.*
 jeune Vigne, ou Vigne nouvelle, *Eenē sienwen gheplanten wijngaert.*
 Vigne qui elien fruche, *Onghesnoeyden oft onghesneden wijngaert.*
 Vigne couchée, *Eenen wijngaert die lanx der aerden wast.*
 Vigne à grosse fouche, *Vigne testue, Eenens wijngaert die eenen grooten struyc heeft.*
 planter vne Vigne, *Eenen wijngaert plantens oft setten.* (nier.)
 Vignerou, m. *Wijngaertbouwer, Wijngaerde.*
 Vignoble, f. *Wijngaert velt oft wijngaertberck.*
 Vignettes & fleurs qu'on fait en menuiserie, *Bloemen oft loofwerck welc de timmerlieden, Schryuwerckers oft metsers maken.*
 Vigneter, *Bloemen oft loofwerck maken.*
 Vigoreux, m. *Crachtich, Sterc ende frisch.*
 Vigoreusement, *Crachtichlijc, Sterckelijc.*
 Vigueur, f. *Stercheit, Cracht.*
 estre en sa Vigueur, *In sijn jeucht sijn, Bloeyen.*
 Vil, m. *Snoede, Onachtbaer.*
 vendre à Vil pris, *Goeden coop gheuen.*
 chose Vile & basse, *Een slecht en veracht dinc*
 Vileté, ou Vieuté, f. *Goeden coop van alderhande dinc.*
 par la Vileté de la personne, *Om de smoothzende ongherechtheit des persoons.*
 Vilain, m. *Onbeleest, Boersich, Boerachtich.*
 * Vilain, m. *Een boeue, Rabaut oft Schelm.*
 Vilain exemple, *Leelijc oft schandelijc exempel.*
 Vilai-

Vilainement, *Leelijcken, Schandelijcken.*
 Vilener, *Leelijc, Vuyl ende onreyn maken.*
 Vilener & deshonorer aucun de parole,
Iemanden lasteren oft schande aensegghen.
 Vilenie, *f. Schande, Leelijcheyt, Vuylcheyt.*
 Vileme, *f. Onbeleeftheyt, Caricheyt, Vrecheyt.*
 Villeuaille, *Rappaille, Eenen hoop deuchmieten.*
 Vileté, *cerchez Vil.*
 Vilette, *f. Een boor.*
 Villipender, *Misprijzen, Verachten.*
 Villipender, *Onteeren, Diffameren, Blameren.*
 Villipendé, *m. Mispreson, Veracht oft Onteert,*
Gheblameert.
 Villipendation, *f. Verachtinghe, oft Blamerin-*
 Village, *m. Een dorp.*
 petit Village, *Villagette, Eē gebucht oft dorpkē*
 Villageois, *Een boer, Dorpman, Huysman oft*
Landtman.
 en Villageois, *Op sijn boersch, Boerachtelijc.*
 Villageoise, *f. Boerinne oft dorp-vrouwe.*
 Ville ou Cité, *f. Een stadt oft Siede.*
 Ville capitale, *De hoofstads.*
 Ville franche, *Een vryheyt, Vrye stadt, Die op*
haer seluen is.
 qui sent sa bonne Ville, *Steets, Beleeft.*
 robbe qui sent sa petite Ville, *Een steeds*
 Villette, *f. Stedeken.*
 Villication, *f. Regeringhe vander hoene.*
 Villotter, *Lanx de stadt loopen, oft van stadt*
tot stadt gaen.
 Villottier, *m. Een die lanx de stadt wandelt oft*
van stadt tot stadt gaet.
 Villottiere, *f. Eene die lanx der stadt wandelt.*
 Ville de tonnelier, *Een lanc spijckerboor dat de*
cuypers ghebruycken.
 Villebrequin, *m. Spijckerboorken.*
 les Villes de la vigne, *f. Cleyn wijngaert-*
 Villette, *f. Een boorken.*
 Vin, *m. Wijn.*
 Vin delieieux, *Milden wijn.*
 Vin vineux, *Stercken oft crachtighen wijn.*
 Vin cleret, *Vin vermeil, Rooden wijn.*
 Vin de Rhin, *Rijnschen wijn.*
 Vin cleret, *ou bailliet, Pylget oft Pillet, Wijn*
 Vin eluenté, *Verschaelden wijn.*
 Vin poussé, *ou Moisi, Bekaenden oft ver-*
doeren wijn.

Vin de pressoirage, *Ghepersien wijn.*
 Vin pur, *Onghewaterden wijn.*
 Vin trempé, *Ghewaterden wijn.*
 Vin mielle, *Wijnmeed, Ghebeuichden wijn.*
 Vin de beaune, *Beane.*
 Vin hypocras, *Ypacras, Wijn van welriekende*
de cruyden ghemaect.
 Vin muscat, *Moscatele wijn.*
 Vin fait sous le pied, *Mere goutte, Leec-*
 Vin de bonne seue, *Wijn en goeden smake.*
 Vin de despenle, *Slechten wijn, Tafelwijn,*
 le Vin s'en va, *Den wijn leeft.*
 reposer son Vin, *Op sijnen wijn rusten.*
 Vinot, *m. Wijnken, Cleynen oft slechten wijn.*
 Vinotier, *m. Wijnvercooper oft wintapper.*
 Vinaigre, *m. Azijn, Edic.*
 Vinaigre fort, *ou Force de vinaigre, De sters*
heyt vanden azijn.
 Vinaigrettes, *f. Salaet van cruyden oft van yet*
anders in azijn ghemaect.
 Vindicatif, *m. Vraecghierich.*
 Vindicté, *Vengeance, f. Vraeke.*
 Vinette, *f. Surckel, Suleker.*
 Vingt, *m. Twintich.*
 Vingt & trois, *Dryentwintich.*
 quatre Vingt, *Tachtentich.*
 quatre Vingt & dix, *Tneghentich.*
 quatre Vingt fois, *Tachtentichmael.*
 Vingtfois, *Twintichmael.*
 Vingtième, *c. De twintichste.*
 Violent, *m. Ghewildich, Faortsich.*
 vn son Violent, *Een sterc ende groot gheluydt.*
 Violenter les loix, *De wetten overtreden, oft*
ghewelt aendoen, Die scheynden oft breken.
 Violence, *f. Fortse, Ghewelt.*
 faire Violence à aucun, *Iemanden gewelt oft*
overlast aendoen.
 Violamment, *Gheweldelijcken, Fortselijcken.*
 Violier vne fille, *Een maechi scheynden oft*
vercrachten.
 Violier le droict, *Trecht breken, Verkeert, Overt*
reden oft misbruycken.
 Violé, *m. Gheviolert, Vercracht.*
 Violation, *f. Scheyndinghe, Vercrachinghe.*
 Violateur, *ou Violeur de filles, m. Maechide-*
scheynder oft Maechdentcrachter.
 Violet, *m. Violetten verwe.*

reindre en Violet, *In violette verwe verwen.*
 Violette, *f. Een violette.*
 Violier, *m. Violetten bedde, Daer violetten slaē.*
 Violles, Viollons, *Velen.*
 Vipere, *f. Een slanghe.*
 langue Viperine, *Fenijnighe tonghe.*
 vne Vire, *Eenen scheut van eenen voetboghe.*
 Virer, *Keeren, Omkeeren.*
 Viré, *m. Ghekeert.*
 Virement, *m. Omkeeringhe, Omdraeyinghe.*
 Virelay, *m. Een liet om eenen ronden dans voor te dansen.*
 Vireton, *m. Eenen wordel. *re. el. oug.**
 Vireuolter, ou Vireuoster, *Omkeeren oft omdraeyen int ronde.*
 Vireuolté, ou Vireuoulté, *Int ronde omghekeert oft omghedraeyt.*
 Vireuolte, ou Vireuolte, *f. Omkeeringhe, Omdraeyinghe int ronde.*
 Virginal, Virginité, *voyez Vierge.*
 Viril, *m. Manlyc.*
 Virilement, *Mannelijcken.*
 Virilité, *f. Mannelijcheyt.*
 vne Vitole, *Eenen yseren rinc oft rincxen datmen aent eynde van eenich hout doet om dattet niet splyten en soude.*
 Viroy, *voyez Viceroy.*
 Vis de pressoir, *Vindelsloc oft vijfe ende spille van een wijnperse.*
 Vis à monter, *Een wendeltrap.*
 Vis à vis, *Teghen ouer.*
 Vis ou Visage, *m. Een aensicht.*
 le Visage, *D'aensicht.*
 faire bon Visage, *Een bly ghelaet thoonen.*
 Visage de pressoir, *Dronckaerts ironie.*
 homme à deux Visages, *Dobbel ende gheveynst mensche.*
 mot à deux Visages, *Een woort dat op tweederley sin verandert oft verstaen can worden.*
 vn faux Visage, *Een momaensicht.*
 je luy diray à son Visage, *Ik salt hem in sijn aensicht oft teghenwoordicheyt segghen.*
 Visceral, *m. Innelijc, Inwendich.*
 Viscerale amitié, *Innelijcke ofi oprechte liefde.*
 Visceralement, *Herelijcken, ofi Inwendelijcken.*
 Viscosité, *f. Lijmachticheyt.*
 Viser bien droict, *Recht nicken.*

Vifer à l'aduenir, *Toesien voor den toecomen den tijt.*
 qui ne Vise point à l'aduenir, *Onuoorzichtich*
 Visée, *f. Een mickinghe.*
 Visible, *c. Sienlyc.*
 Visiblement, *Sienlijcken, Ooghschijnlyc.*
 Visiere, *f. De gaten van een helmet daer de ruyter door siet.*
 Visiere en fait de nauires, *Een cleyn dryhoeckich gat ghemaect aen vancboort van tvoorasteel vandē schepe, om daer in het haech gheschut te legghen ende daer door te schieten.*
 Vision, *f. Een ghesichte.*
 Vision qu'on voit en dormant, *Eenen droō oft nachtighesichte. *(soecken.**
 Visiter quelqu'un, *Iemanden visiteren ofi beles*
 Visiteurs, ou Visitateurs, *m. De vjstetters ofi besoeckers.*
 Visité, *m. Besocht.*
 Visitation, *f. Besoeckinghe.*
 Visqueux, *m. Lijmachtich.*
 Vitcosité, *f. Lijmachticheyt.*
 Vitte, *c. Haestich, Snel.*
 Vistement, *Haestelijcken.*
 Vitelle, *f. Snelheyt, Haesticheyt.*
 Vit, *m. Tmannelijc lit, De schamelheyt van een*
 Vit de cot, *voyez Becasse. *(man.**
 Vital, *m. Dar leuen heeft.*
 esprit Vital, *Een leuendich gheest.*
 Vitier, Vitieux, *m. voyez Vice.*
 Vitre, *m. Ghelas ofi glas.*
 Vitrer vne chambre, ou galerie, *Een camer ofi gaelderijc met ghelassen stofferen.*
 galerie Vitree, *f. Een gaelderijc, rontsom met ghelassen, ofi ghesloffert met ghelassen.*
 Vitrier, *m. Ghelaebacker, blaser ofi maker.*
 Vitriol, *m. Copervoot.*
 Vituperer, *Blameren, Misprisen.*
 Vituperé, *m. Gheblameert, Mispresen.*
 Vitupere, *m. ou Vituperation, f. Schande, Blamatie, Misprijnghe.*
 Vituperable, *c. Misprijfelijc, Verachtelijc.*
 Vituperablement, *Blamerende.*
 Vitupereur, *m. Blameerder, Misprijfer.*
 Viuacité, *Viuement, voyez Vit.*
 Viuandier, *m. Vitaillier, ofi soetelaer.*
 Viuandiers de la Cour, *De spijmeesters van des*

den boue.

Viuer, Een en vijuer oft staende water.

Viure, Leuen.

laisser Viure, Te lijue laten oft laten leuen.

Viure entierement & sans reproche, On-
straffelijc leuen.

Viure en langueur, Quelen.

il a Vescu cent ans, Hy is hondert jaer out, Hy
heeft hondert jaren gheleest.

Viuant, m. Leuende.

Viuoter, Schamelijc ende armelijc leuen.

Viuotant, m. Armelijc leuende.

le Viure, Den cost, Al ighene daermen by leeft.

les Viures, De viltaille oft prouande.

cherté de Viures, Dieren tijt.

coupper les Viures aux ennemis, De vy-
anden de viltaille benemen oft ontjaghen.

Vic, f. Het leuen.

ma Vie, Mijn herteken oft liefken.

Vic actiue, Een woelachtich leuen.

bonne Vic, Goeden dach, Wel moet ghy varen.

Vie aultere, Een straf leuen.

la Vie passée, Voorleden oft voorgaende leuē.

toute ma vie, ou Tout le tems de ma vie,
Alle mijn leesdaghe, Alle mijn leuen lanc.Dieu vous doint bonne Vie & longue,
Vaert wel, Blijft ghesont, Goeden dach gheue
u Godt.cercher la Vie, Querir ou gagner la vie,
Sijn broot oft cost winnen.vfer la Vie en la guerre, Sijnen tijt oft leuen in
d'oorloghe verslijen.sauuer la Vie à aucun, Iemanden saluerē, Hē
leuen schencken oft gheuen.

demeurer en Vie, Leuende oft te lijue bliuen.

Viable, c. Dat leuen mach oft leuen sal.

enfant Viable, Een kindt dat leuen in hem heb-
ben mach.

V L

VLCERE, m. Een z weere.

Vlcerer, Zweeren.

Vlceration, f. Zwoeringhe.

Vltime, c. De laetste.

Vltimement, Ten laetsten.

Vltion, f. Vwake.

V M

VMBELLE de fenouil, Een struyckē véc-

Vmbre, Schaduwe, cerchez Ombre.

Vmbrager, Beschadumen.

fontaine Vmbragée d'arbres, Een fonteyne
beschaduwet met boomen.

V N

VN, m. Een.

Vne, f. Eene.

(dander na.

Vn à vn, Een voor een, Elc besouder, Deen voor

l'Vn des deux, Een van tweeën.

l'Vn l'autre, Malcanderen, D'een den anderen.

l'Vne de ces deux, D'eene van die twee.

l'Vn apres l'autre, Vervolghens, D'een na dan-
der, D'een voor dander na.separer l'Vn d'aucc l'autre, Van malcanderen
julsques à Vn, Tot eenen toe. (scheyden.* ce m'est tout Vn, Tis my alleleens oft euen-
wel, Ic en vragher niet na.

c'est Tout Vn, Tis alleleens, Daer en is niet aen

Vngre, voyez Hongre. (gheleghen.

Vnguent, cerchez Oindre.

Vnicorne ou Vne licorne, Een eenhoren.

Vnicq, m. Vnique, c. Eenich.

Vniforme, c. Ghelijc, Ghelijcformich.

Vniformité, f. Ghelijcheyt, Ghelijcformicheyt.

Vniformement, Ghelijckelijc, Ghelijcformelijc.

Vnir, Effen ende ghelijc maken, Schauen, Effenē.

Vnir à soy quelqu vn, Iemanden tot hem brē-
ghen oft trecken, oft met hem vereenighen.* Vnir, faire de deux vn, Vereenigen, Van twee
een maken.

se Vnir, Hem vereenighen, By een comen.

dents Vniz, Tanden die vast by een oft dicht
nessens den anderen staen.

Vni, m. Effen, Ghelijc.

Vniement, m. Effeninghe, Effenmakinghe.

Vniment, Effentijc, Ghelijckelijc.

Vnion, f. Eenicheyt, Tsamen voeghinghe.

Vnion & accointement, Verloeninghe.

Vnité, f. Eenicheyt vant ghetal.

Vniuersel, m. Generael, Alghemeen.

Vniuersellement, Generalijcken, Alghemeyn-
lijcken. (ghemeynte.

Vniuersité, Al de vergaderinghe en de ghehele

* Vniuersité, f. Een vniuersiteit, Alderley plaet
se daermen hem inde leeringhe offent.l'Vniuers, m. Den ganschen aeribodem, De
gheele werelt.

VOARRRE, ou Vitre, m. Ghelas oft glas.
Voarre à boire, Drinkghelas.
Voarrier, m. Ghelae's maker, oft Glaesbaeker.
une Voarriere, f. Een ghelafsen vensier.
Voarrette, f. Gelae's makers oft vercoopers wine
 kel, daermen ghelafsen maect oft vercoopt.
Vocu, cerchez **Vouer**.
Vogue, f. Een waterbare oft golue.
avoir la Vogue, Wel ghesien oft gheacht sijn.
Voguer, Tischepe varen, Schepen oft seylon.
Vogument, m. Seylwoege.
Voici, **Voilà**, cerchez **Voy**.
Voiture, voyez **Voiture**.
Voie, cerchez **Voye**.
Voile, m. Een ryle oft den hoofdoec van een
 wonne oft vrouwe.
Voile, f. Een groot seyl.
Voile se prend aussi pour tout vaisseau, soit
 nauire, galere, ou autre, Een schip, galere
 oft yet anders diergheleijc.
il a une armée de deux cēs Voiles, Hy heeft
 een vloot oft heyr van twee hondert schepen.
Voile latine, De lul van r'schip.
Voiles estendus, Ghestrecte ende opghetroc-
 ken seylon.
Voile de moin, Tseyl van eenen meulen.
Voile de chariot, De huyn van eenen wagen.
desployer ou **deftendre les Voiles**, Tseyl
 oprecken.
faire Voile, Seylon oft schepen.
caler & abbaiffet les Voiles, Tseyl strycken.
à Voile desployée, Met vollen seyle.
Voile, m. Een deffel.
Voiler, Bedecken, Bemimpelen, Verberghen.
Voire, cerchez **Veoir**.
Voire, m. Vaerachtich.
dire Voire, Voor de waerheyt segghen.
Voire, Ia, Seker.
Voire des, Ouy dea, Ia seker, Ia voorwaer, oft
 Ia alghereet.
vrayement Voire, ou **Voire vrayement**, Ia
 vrouwen.
Voire & qui plus est, Ia en dat meer is.
Voire encore quil, &c. Ia al waer hy, &c.
mais Voirement qui me garde que je n'en-
tre: Maer wat houdt oft let my dat ic niet in-
 en ga? Vaerom en ga ic niet in.

Voities, f. Vuylheden van wegen, Slijc, Moyer,
 oft de plaetse daermen de vuylcheyt van een.
Voilin, m. Een ghebuer. (stadt ghiet.
 elle est prochaine **Voisine de**, &c. Sy is by
 oft naer ende niet verre van, &c.
Vouliner, Ghebuer sijn oft worden.
Vouliner, Aller viter les voisins, Sijn ghe-
 bueren besoecken.
le trop Vouliner engendre naufee, Te seer
 ghebuerlyc is hatelijc.
Voulinage, m. Ghebues saemheyt, Gebuerschap.
Voiltrer, voyez **Veautrer**.
Voiture, f. Vracht.
Voiturier, m. Voerman oft wagheman.
la Voix, De stemme oft vois.
Voix effeminée, Een soete ende lieflycke stem-
 me, Een vrouwen stemme.
la Voix se perd, De stemme vergaet, Tygheroep
 cesseert oft mindert. (gen.
dire à haute Voix, Ouerluyde oft seer luyde seg-
 chascun a sa **Voix**. Een yegheleijc heefter oft
 macher spreken.
Volage, c. Wanckelbaer, Vvoest, Vvildt ende
 onghestadich.
Volaille, ou **Volatille**, Ghevoghelte, Alle ve-
Voler, Vlieghen. (ghelen.
 s'en **Voler**, Vvech vlieghen.
 * **Voler aucun**, Iemanden plunderen oft beroonen.
Voler la vache, De koe wechnemen.
Voleurs, m. Vrybuters, Roovers.
Volerie, f. Plunderinghe, Berootinghe.
le Vol des oiseaux, De vlieghinghe oft vlucht-
 vande voghelen.
une Volée d'oiseaux, Een vleghe ghevoghel-
 te oft grooten hoop voghelen tsamen vliegende.
à la Volée, Onbedachtelijc oft onvoorsichtelijc.
Volement, m. Vlieghinghe.
vn Volet, Een dunnen lichten pijl met cleyn
 vederen.
Voleter, Vlichelen, Ouer ende weder vlieghen.
Voletement, m. Vlichelinghe.
Voliere, f. Een voghelhuys oft kenne.
Volter, ou **Voltiger vn cheual**, Vlichelen, Licht
 met den veerde springhen.
cheual Voltant ou **Voltigeant**, Een licht en
 snel peert dat vluchelt oft lichte spronghe doet.
Volte, f. Voltigement, m. Vlichelinghe, Lichte
 om-

omdraeyinghe oft om springhinghe.
 la Volte de France, Den wech naer Francrijē.
 prendre la Volte des monts, Na de berghen trecken.
 un Volume, Een deel van eenen boec.
 Volunté, cerchez en Vouloir.
 Voluntiers, Gheerne, Ghewillichijc.
 Voluntaire, c. Ghewillich.
 Voluntairement, Ghewillichijcken.
 homme Volenteux, Een die sijn simmelijcheyt ende wille volcht.
 Volupté, f. *V*ellust, *V*ellusticheyt, Ghenuechte, Begheerlijcheyt.
 fondre en delices & Voluptez, Gantsch wel lustich oft vol wellusten sijn.
 Voluptueux, m. *V*ellustich, Begheerlijc.
 Voluptueusement, *V*ellustichlijc.
 Volute en architecture, Tghene dat aen i' capitael van een calomne gheijc een ronde welhanght.
 Vomir, Spouwen, Braken, Ouerghueven.
 Vomiter, Dicwil; ouerghueven oft braken.
 Vomitif, m. Vomitoire, c. Sponachtich, Braecachtich.
 Vomissement, m. Brakinghe, Ouerghetinghe.
 Vorer, Stocken, Instocken.
 Voré, m. Inghesloet.
 Voracité, f. Instockinghe.
 Vostre, c. *V* oft uwe.
 par Vostre moyen, Door v, By uwen toedoen.
 Vouer, Hem Gode verbinden om yet te doen.
 Vouer quelqu'un & le donner au diable, Iemanden den duyvel oerghueven.
 Voué, m. Aen Godt verbinden om yet te doen.
 Vœu, m. Belofte oft verbindinghe aen Godt.
 accomplir ou rendre ses Veus, Sijn belofien aen Godt ghedaen volbrenghe.
 Vouge, m. Eenen swijnsriet.
 Vouloir, *V*illen, Begheeren.
 je Voudroye que, &c. Ic wilde dat, &c.
 je le Vuell bien, Ic bens te vreden, Latet al soo sijn.
 que Veut dire cela? *V*at is dat te segghen?
*V*at heft dat te bedieden?
 s'il le Veut ou non, *V*eer hy wilt oft niet.
 Dieu le Vuaille, Godt gheue dattet soo sy oft come.

Voulg. Foye spuer

Vuillent ou non, *V*eer sy willen oft niet en willen.
 * il luy en Vouloit, Hy sochtet op hem.
 ils n'en Veulent qu'à moy, Sy soeckent op my alleen.
 le Vouloir, Den wille ende meyninghe.
 le bō Vouloir qu'on a enuers aucun, Tgoert hert oft den goeden wille ende goede gunste aemmen yemant toedraecht.
 j'ay Vouloir de faire cecy, Ic hebbe indē wille oft inden sin dat te doen.
 changer de Vouloir, Van anderen sin ende wille worden.
 il me porte tel Vouloir, Hy draecht sulc een hertē in my waerts.
 de son franc Vouloir, Met sijnen vryen eyghenen wille.
 d'un ferme Vouloir, Met een vast ghemoes oft gheset.
 mon Vuell, Mijnen wille ende begheerte.
 Volunté, f. *V*il ende beyheerte.
 il m'aida de bonne Volunté, Hy hielp my gheerne, vryhertelijc ende ghewillichijc.
 faites de moy vostre bōne Volunté, Doet met my dat v belieft.
 * auoir quelque Volunté, Iet inden sin hebbē.
 à la mienne Volunté que, &c. Och oft Godt ghauē dat, &c.
 Voulenteux, m. Moet willich, Eyghensinnich.
 Voulte, f. Een route oft welfsel.
 Voultier, Ouerweluen.
 Voulte, m. Ouerwelft.
 chambre Voulteé, Een ouerwelfde camer.
 Voulture, ou Voulture, f. Ouerweluinghe, oft een welfsel.
 Vous, Ghy oft Ghylieden.
 Voutrer, cerchez Veautrer.
 Voycy, Siet hier.
 Voylà, Siet daer.
 Voyle, cerchez Voile.
 Voy-le cy, Le voycy, Siet hem hier, Hier is hy.
 Voy-le là, Siet hem daer, Daer is hy.
 la Voyta, Daer is sy.
 la Voye, Den wech.
 Voye croiffée, Een cruysstrate.
 Voye fourchue, Eenen twee wech.
 Voye reale, Den grooten ende gemeynen wech, faite

V R

faire Voye, Plaetse maken, Laten passeren.
 * Iuivir la Voye du peuple, De wijze oft maniere vanden volcke volgen.
 s'il n'y a rien en Voye, Ist datter gheen tetsel oft hinder ende becommernisse en is.
 par toutes Voyes deues & raisonnables, By alle behoorlycke mid delen.
 vne Voye, ou Voicure de quelque chose, Een voeder van eenich dinc.
 vne Voye de foin, Een voeyer hoys.
 Voyage, m. Reyse.
 Voyager, Reylen.
 Voyager, m. Reyser.
 Voyagement, m. Reysinghe.
 le Voyeur, Een die de weggen aspaelt.
 Voyerie, ou Voyrie, voyez Voiries.
 Voz liures, V boecken.

V R

V R A Y, m. Vaer, Vaerachtich.
 vn Vray calomniateur, Eenenz rechten oft rechtsinnighen lasteraer.
 Vray semblable, c. Der waerheyt ghelyc.
 il est plus Vray semblable, Tis beter oft meer te gheloouen.
 pour Vray? Est il vray? Ist waer? Ist soo?
 mon Vray nom est N. Mijnen rechtē naē is N.
 Vray faux, Een oprecht schalc.
 c'est le Vray du jeu, Het spel heeft het in.
 Vraye, f. Vaerachtighe.
 Vrayement, Vaerachtelijc, Voorwaer.
 Urbain, Vel ghemanierr.
 Urbanite, f. Manierlycheyt.
 Vrgent, m. Dringende, Benauwende. (ke sake chose Vrgente, Een haestige ende nootakelijc chateur Vrgente, f. Een seer stekende hitte.
 Urine, f. Pisse.
 Uriner, Pissen.
 Urinal, m. Urinaelpot, oft glas.
 Urler, Huylen.
 vne Urne, Een groote steenen watercruycke.
 les Urnes d'une loterie, De koruen van een loterye daer de briefkens in ligghen.

V S

V S A G E, Vfance, voyez apres Vliter.
 Vser, Besighen, Ghebruycken.
 Vser sa robbe, Synen tabbaert verslijten.
 Vser de conseil, Eenighen raet volgen.

V S V T

Vser de redictes, Al eenen sancsinghen.
 Vlé, m. Ghebeficht, Versleten.
 robbe Vlée, Versleten tabbaert.
 * Vlé & accoutumé, m. Gheuent oft Gewoō.
 Vliter, Oeffenen; Ghebruycken. (leert.
 Vlitē aux liures, Gheoeffent inde boecken; Ghe-
 Vfance, f. Vlage, m. Ghewoonte, Gheuent oft ghebruyc.
 Vlage, m. Een costuyme, oft gewoonte van doene.
 Vlāge & duiffon, Een oeffeninghe oft exercitie.
 Vtuale, Vtuaire, c. Ghebruyckelijc, Tghene dat men ghebruyct oft besicht.
 Vlutruict, m. Tacht oft Byleuen.
 Vsure de fouliers, f. De slete oft verslijtinghe vande schoenen.
 * Vsure, f. Woeker.
 donner à Vsure, Op woeker geuen, Woekere.
 Vsurair, Vsurier, m. Woekenaer oft finansier.
 argent Vsurair, Ghelt op woeker ghenomen oft ghegeuen.
 Vsurper, Tghen recht houden oft besitten.
 mot souuent Vsurpē, Een woort dat dicwilt ghebruyct ende ghesecrē wort.
 Vsurpateur du bien d'autruy, m. Onrechtveerdich besitter van yemants anders goet.
 Vsurpatrice, f. Eene die yet onrechtuoerdelijc besit.

V T

V T E N S I L E, c. Al tghene dat om gebruycken nut is.
 Vtensiles, m. Huysraet.
 maison biē Vtensilée, f. Vel gestoffeert huys.
 Vtile, c. Nut, Profijtich.
 Vuilement, Nuttelijcken, Profijtelycken.
 Vuilité, f. Profijt, Nutteheyt.

V V

V V A R L O V Q V E, Scheel.
 vne Vvarloppe de menuisier, Een veurlooper van een schrynwercker oft een schāue.
 Vvason ou Galon, m. Eenen rufsch.
 Vvaudtée, f. Eenen wisch oft ouen-bessent.
 Vvedde, voyez Guedde.
 Vuail, cherchez en Vouloir.
 Vuail, m. Vn mesme vuail, Eenderley willende ghesintheyt.
 Vvihot, m. Coeckhoec.
 Vulgaire, c. Ghemeyn.
 le Vulgaire, Tghemeyn volc.

Vulgaire

Vul-

Vulgairement, *Ghemeynlic.*
 Vule, f. *Den huyck, Het tapken inde keele.*
 Vulpine, f. *Loofsheyt, Schalcheyt.*
 Vulpinement, *Looflic, Schalckelijc.*
 Vuyder, *Ydel maken*
 Vuyder les mains, *Sijn handen ledighen oft ydel maken.*
 fay Vuyder ceste tourbe, *Doet desen hoop volcx vergaen oft vretrecken.*
 Vuyder le procez ou quelque different, *Een proces wijfen oft ten eynde brenghen, Eeninghen twist sissen.*
 Vuydé, m. *Ydelende ledich ghemaect, Gheldicht.*
 Vuydé, m. *Gheslijt oft ten eynde ghebracht.*
 Vuyde, c. *Ydel.*
 il chemine à Vuyde, *Hy gaet ongheladen.*
 Vuydeté, f. *Ledicheyt oft ydelheyt.*
 Vuydement, m. *Ydelmakinghe.*
 Vuydange, f. *Ydelmakinghe.*
 les Vuydanges d'une ville, *De wuylicheyt van een staet.*

Vuyhot, Cocu, m. *Een coeckoec.*

VZ, m. *Ghewoonte, Recht van oudts onderhouden.*
 selon les Vz & coustumes des lieux, *Na de vsantie, ghewoonte ende rechte vande plaetse.*

YA il du pain? *Isfer broot?*
 Yacinthe, f. *Yacint, een edel ghesteente.*

YEVX, m. *Ooghen.*
 s'oster de deuant les Yeux d'aucun, *Hem int yemants ghesichte oft ooghen maken.*
 Ysser, *Op oft om hooghe sijfen.*

Ysser la voile, *Tseylopissen oft optrecken.*

YVER, m. *Winter.*
 tems d'Yuer, ou Yuernal, *Winter oft Winterachtich n oder.*
 Yuerner ou passer l'yuer en quelque lieu, *Den winter lanc in eenighe plaetse bliuen.*
 Yuoire, m. *Yvoor.*
 Yuorin, m. *Dat van yvoor is.*
 Yure, c. *Droncken.*
 Yurongne, c. *Dronckaert.*
 Yurongnessé, f. *Een dronckerisse.*
 Yurongner, *Droncken drincken.*
 Yurongnerie, f. *Drouckenschap.*

ZAGAYE, f. *Een Barbarische spijse.*
 Zalours, voyez. *Ialoux.*
 Zele, m. *Het beteekent somwylen afgunsticheyt, somwylen groote liefde, somwylen een navolghinghe wt haer, oft eenen yuer ende wil van te verwinnen ende te bouen te gaen, oft ten minsten van hem seluen eenē mensch gheleijc te maken in eenighe sake.*
 Zeler, *Seer grootelijcx lief hebben.*
 Zelateur, m. *Een die seer grootelijc lief heeft.*
 Zephyre, m. *Den Westen wint.*
 Zere, m. *Vn nullo, Een teekē int yffer dat niet beteekent.*
 Zint, m. *comme, le Zint d'un arbre retentissant, Tgheruyfch oft ghecrac van eenē boom.*
 le Zodaique, *Den circkel des hemels daer de twaelf teekenen in sijn.*
 Zoile, c. *Een benijder oft lasteraer.*
 Zone, f. *Eenen riem oft gordel.*
 Zoucet, m. *Duyckerken, Een kleyn voghelken.*
 Zu, m. *Den Zuyden wint.*

LES TERMES ET MANIERES

DE PARLER APPARTENANS A LA MARINE

ET NAVIGATION.

ADMIRAL, *Ammiraal oft d'ouerste vander zee.*

l'Admirauté, *Ammiraelschap, D'officie van*

den Ammiraal.

Admirauté se prend aussi pour la court & siege des officiers d'iceluy, *Het hof ende de*

de wooninghe vande Officierien vanden Amiraël.

Ailcures, Twee groue krabbeelkens twintich voeten lanc, gaende lancx het boeuener op de groote dreersse balken int vierkante.

aller à la boline, ou à orfé, Voor den wint varen oft seylen.

Amarres, De groote kabels oft touwen, Daer de ancker vast aen t'schip mede ghehouden wort.

Amarrage, 'T groot ghewant oft ghetou van een schip.

Amarrer, Vast met touwen by een binden ende vast maken.

l'Arbre du nauire, Den mast.

Arcaffe du nauire, Het leste vant achter caffel.

Artemon, ou Artimon, ou Trinquet, Een seylken van het achterschip, naest het groote, het gaet metten punt opmaerts.

Aubans, De hooitouwen, daer de mast recht int schip aen beyde sijden mede ghehouden wort, bouen door het hoofst vanden mast gaende.

Aurille de lieure, De lul van t'schip.

BARRÉ de temon, De helmstoc van troer aen een schip.

Bas bord, voyez Bord bas.

Bau, La nauire a tant de pieds de bau, c'est à dire de large & ouuerture, T'schip is soo veel voeten breed.

Baus, Sekere dreerssche houten tot ses oft seuen toe, liggende dreers van het voorschip tot het achterschip.

Beaupré, De blint, eē cleyn seylken soo genaemt.

Bites, Keuunghe nagbels.

Boîte de gouernail, De laey van troer.

Bonnete, De bonnette in een schip.

Bonnete trayneresse, De derde bonnette int schip, diemen aen t'gare seyl doet.

Bords ou le Bordage, De buytenboorden van een schip.

Bord plat, ou Plat bord, Den boort oft cant van t'boeuener.

Bord bas, Den boort oft cant van t'schip aen de slinker sijde.

Bouter ou faire cap à la mer, T'zee waerts in varen, de diepte kiesē.

Bouter de loo, Inden wint steken, op dattet schip beter laueren mochte.

Bouter au vent, T'seyl na den wint setten.

Bouter vent deuant, T'seyl te veel na de wint setten, T'seyl te seer den wint gheuen.

Bouter vent en penne, Dat is als een schip voor de wint seylende te leech den wint neemt, soo dat het seyl teghen den mast slaet soo sijf dat ment niet afdoen en kan als men wilt.

Bresin, Eenen yseren haec in t'schip, aen een coorde De girmaet.

Brigatin, Een jacht op zee, een rooffchip oft bespijschip.

Brifans, De clippen oft banken vander zee.

Brifans de mer, De stootinghen endet samenslaninghen vande zeebaren teghen de clippen oft banken.

CABO ou Cap, Cape, oft een wikijckende berch oft hoot inde zee.

Cacher en mer, T'schip doen dieper gaen.

Calfeutrer, ou calfater vn nauire, Calfaten.

Calfat, m. Calfater van een schip.

Calfatin, m. Den knecht vanden calfater.

Cap de mouton, Het windaes daermen t'seyl mede op windt.

Cappéer ou singler à la Cappe, T'seyl metten spriet los maken, ende alsoo seylen, v welc gheschiet in grooten tempeeste.

Carraque, Een soorie van een schip dat ront en van grooter wijdde is.

Carraçon, ou Carraquon, Sulc een schipken.

Carauelle, Eenen borjer oft karueel.

la Carine, Den schipbodem.

Carlingue, T'bedde vande mast, Een dic hout vander diepte van anderholuen voet, daer de groote mast van een schip in slaet.

Catepleure, f. De lul van t'schip.

Cenadere, De blindt.

Chable, Een kabel oft rouwe.

Chete, f. De diepte van t'schip, van t'boeuener af tot de kiel.

Chicabault, Vne espeece de bois de quinze pieds de long, seruant d'amurer la misaine & le beaupré, quand le nauire va à orfé ou à la bouline.

Clou de carauelle, Grootte houten nagelen eenen.

nen voets lanc.

Clou d'estoupe, Een maniere van eenen naghel met een breed hoof, ende lanc vā pointte.

Clou de maingniere, Een naghel met een breed hoof, maer cort van punte.

Coits, voyez en Escoutes.

Coftoyer, Lancx de palen oft costen varen.

Courbalton, ou **Courtbalton**, Een viercant hout, twelc in grooter menichte by de diweersche houten ghestelt wort, na datmen vschip wilt sterc maken.

Courbes, VVeeghers oft viercante houters, die van binnen op de boorden ligghen.

Courfiere, ou **pont de Courfiere**, en fait de nauires est le pont est leuis, & s'ested depuis le gaillard jusques au grad mast, & est vn pont de guerre, qu'on peut leuer quand on veut.

Culasse du nauire, Het leste vāt achtercasteel vanden schepe.

D

DESMARRER, De touwen los maken vande ancker om te gaen seylen wt een hauene, Tseyle gaen, wt de hauene verstrecken.

E

EMPOUPPER vn nauire, Tschip alsoo steilen dat den wint van achter daer inslaen mach.

le vent gracieux Empouppant ton nauire, Den wint van achter in vschip slaende.

Enflecheures, Cleyne hoottouwen, leerwijs ghemact, daermen mede inde meers op ende afclimt. (zee.)

Erre de la mer, c'est le flot, De vloet vander Escotes, Vondersetsel van eenige balcken oft timmerhout daer tschip op slaet binnen dat ghemact wort.

Escoutes, Dobbeltouwen daer tgroote seyl van achter mede vast ghemact wort, ghenact Schotten, ghelycmen de enckel touwen int franchoy's Coyts noemt.

Escourilles, Lucycken oft weluingen inden ouerloop ghemact, waerinne de coopmanschap ende ertelycke ware bewaert wort.

Estagues, Twee touwen die bouen door tgat van de groote mast gaen, om daer mede tgroote seyl op te ysen.

Estambor, De achter steuen van vschip.

Estraue, De voor steuen van vschip.

Estambres, Tbed vanden mast, anders genoemt Carlingue.

Estribord, m. Den boort oft kint van vschip aen de rechte sijde.

Eustague, Een coorde ghenaeemt de girnaet, daer men ghemeynlyc de coopmanschap mede op yst.

F

la FLECHE, Den boespriet.

Fragate, Een licht zee schip, ghelyc een beu.

Fulte legiere, Een snel oorloochschip.

G

GALION, Een ront oorloochschip, t welc de groote heeren ghemeynlyc voor een Ammiralschip voeren.

Galiote, Een lanc zee schip, vander grootte tuschen een Bergantyn ende een Galeye, zijnde van twee riemen tot elke banc.

Gallées ou **Galeres**, Galejen.

Garene, f. Den schipbodem.

Gafcher, Riemen, Koeyen.

Genouil, Den stundert oft staets, twelc boghwij's comt aen beyde de sijden vanden achtersteuen.

Guinder, Optrecken, ijfen.

Guinderesse, Polie guinderesse, Een schijue daermen tseyl mede aen de mast opijst.

H

HEAVLMIERE, Een gat aent achterschip daer den helmstoc vā vroer door pas-

L

LICE ou **lisse**, Een lijste om de bouffels aen tvoorschip, Tis ooc een gheerde daermen de ree vā tseyl mede ghins ende weder haelt voor aen de steuen vā vschip door het draecx hoof.

Loo ou **Lof**, Den ganc, tsaetsoen ende de lenghde van een schip vanden mast af tot d'een oft dander boort, ghelijc laueert.

le nauire a tant de pieds de Loo, Het schip gaet soo wijt oft diep int lauere, vanden mast af tot d'een oft dander boort vanden schepe.

M

MACQUE, Eene viercantighe figure.

les cordes tont trauerices & ridées en **Macque**, De touwen zijn diweers gevlochten met vierkantighe gaten.

la Marine, De zee oft een arm vander zee.

Mariner, Zeylen.
 Marinier, m. Schipper.
 Mast, Den mast van een schip.
 Matterel, m. De steinghe vanden mast die bouē
 de meers staet, ofsi alle dandere masten, sonder
 den grooten mast.
 Mattelot, ou Matelot, m. Een boortghelle.
 Matter vn nauire, Den mast int schip opsetten.
 Mediterrane, La mer mediterrane, De zee
 die midden door de werelt loopt.
 Misaine, f. De focke.
 Molinet, en faict de nauires, est vne piece
 de bois large & longue d'vn empalo, ap-
 pliquée sur le tillac du gaillard par où la
 barre du temon passe & saut par dessus.

N.

NAVIRE du Roy, Empereur, ou
 Chef de l'armée, Het Ammiraels schip.
 Naulage, Schiploon.
 Naulager, De vracht van een schip betalen.

P

PALENC, Den loop vande girnaet.
 Papetif, Tgroot hancsel van tseyl daer de bo-
 net ofsi t'ondersylen aenghebecht wort.
 Passer ou Passager, Een schuytboeue, die tvolt
 ouer d'water voert.
 la Panoifade ou Pauigeade d'vne galere,
 Tgroot ghetal vanden schilden ouer beyde sijde
 vande Galee.
 Penteur, Den strop vanden girnaet daer den
 bloc vande girnaet in hanghi.
 Polaine, De toerustinghe met alle sijn behoorten
 vanden boospriet.
 Pompe ou Trompe, De pompe.
 Pont de corde, Het boeuenet van een schip.
 Portanban, Een houten plancke eenen grooten
 voort brest, ende vier vingheren dic, die buyten
 eic voort vanden schepe ghenaghelt wort van
 den grooten mast af tot het voorcasteel, onder-
 set met vyf of ses knien ofsi viercantehouters.
 la Proüe, Het voorschip.

Q

QVILLE, f. De kiele.
 La nauire a tant de pieds de quille, De
 kiel van ischip is soo veel voeten lanc.

R

RADE de mer, Den ouer vande zee.

Rade, Een schip dat op sijn ree light.
 ils n'eurent estlongné la Rade d'vn quart
 de lieue, que le vent se va tourner, Sy
 en waren vande ree niet een quartier myls
 voortghe varen, ofsi den wint en keerde hē om.
 Rider, Spannen ende styfstellen.
 Rider l'estay du mast, De coorde die den mast
 teghen houdt, styfstellen ende wttrecken.
 Roc, en faict des nauires, est vne courbe
 de la grosseur d'vn hōme, de trois pieds
 de haut, plantée hors le chasteau deuat,
 De smyte ofsi het galioen van ischip.

T

TALON de gouernail, Het ondersle vā
 roer dat int water gaet.
 Tenir au vent, Inden wint houden, teghen den
 wint opseylen.
 Tenir à la mer, Stracx teghen den vloet op-
 seylen. (tschip.)
 Teste de more, De smyte ofsi het galioen van
 Tillac, Den ouerloop van ischip.
 Trauersins, sont certaines poultres de
 cinq pieds de haut sur le tillac, De voor-
 banc ende achterbanc.
 Tref, Tseyl van een schip.
 à plein Tref, Met vollen seyle.
 Turpor, Een crabbeelken van seuen vnetē hoo-
 ghe, waeraf datter twee vast ghemaeel zijn
 onder aent voorschip aen den weeger, ende
 twee aen het achterchip onder aen dē weeger.

V

VARANGVES, Viercante houters, ghe-
 naemt Vveeghers.
 Vent à la boline, Half wint.
 Vent derriere, Inden wint, als men la uerē moet.
 Vent à quartier, Alst ghefeylt is ofsi enen gefeylt
 twelc enen wint is tusschen inden wint ende
 haluen wint.
 Vits de gouernail, D'ysere roerhaecken.
 Voguet, Dryuen ofsi varen.
 Voile, Een seyl.
 Voile latine, De lul van ischip.
 Voiles estendus, Seylen die opghetrocken zijn.
 desployer ou estendre les Voiles, Tseyl op-
 faire Voile, Seylen. (trecken.)
 caler & abaisser les Voiles, Tseyl strycken.
 à Voile desployée, Met vollen seyle.

RECVEIL DE MOTS, DICTIONS ET MANIERES DE
PARLER EN L'ART DE VENERIE, AVEC VNE BRIEVE
interpretation d'iceux, appropriée à nostre langue Flamengue:
Extrait des auteurs anciens & modernes.

A

ABBAIS, rendre les abbais, quand le Cerf n'en peut plus, & qu'il souffre que les chiens l'abbayent, *Den hert comt te Kelaye, Hy en kan niet meer.*
 le sanglier rend les Abbais, quand il sort de la bauge & giste abbayant aux chiens, *Het wilt swijn staet te labaye.*
 Abbatures de cerf, c'est quand le cerf, ayant la teste haute & large passé par vn bois branché, *Den hert loopen mer gevoughden halse door eenen dicken bosch.*
 Accouer vn cerf, le suivre de pres & l'accouler, *Den hert seer najagen.*
 sangliers Afouchiez, quand ils sont grandes fosses, & vont querir la racine des fouchers & de l'espargne dedens terre, *Verckens staende in heuren bas, totter tijt toe datse verreyt worden.*
 Alans chiens, Alans gentils sont cōme leuriers, fors qu'ils ont grosse tête & courte, *Ghebarde de honden.*
 Alans deoucherie, *Kloefsch-houwers dogghē, Bastaerde dogghen.*
 Alans vautrez, sont chiens de laide taille de leurier, mais ont grosse teste, grosses leures, & grandes oreilles, pour les ours & sangliers, *Bastaerde winden.*
 Alleures, les endroits par où le cerf passe, *De teekenen vanden hert.*
 Alligner, la louue se fait alligner au loup, *De wolfime laet haer bedecken vanden wolf.*
 Aloigner, le loup ne fuit gueres loing des chiens courans, se leuriens ou mastins ne valoingnent, *Achterhalē of te voren loopē.*
 Arantelles au pied du Cerf, filandres tombantes du ciel, & non point filées d'Arainées, *De wormen vanden voet van een hert.*
 Armes du sanglier, les deux dets en la barre de dessous dont font mal, *De wapenen van een wilt vercken.*
 Assemblée, *De vergaderinge vande weylichz.*

B

Assentement du lieure, c'est la senteur, *De locht vanden hase.*
 Attours de montaignes, c'est quand la beste est en croupe de mōtaigne, le veneur dresse les sacs à l'entour, où il met garde, de peur qu'elle n'eschappe, *D'omstaninge vande bergghen, op dat den hert niet af loopen en soude.*
 Auoir encontre de grand cerf, *Eenen grootē hert int ghemoot comen.*
 Auoir le vent de la gland, *Den eeckel van verre riecken.*

B

BAGVETTE, *Iaghers-roe of de weyers roede.*
 le cerf se Balance ça & là, *Den hert leyt-out.*
 Balancer apres la meute, *Gaen waggghelen, na dat hy ghemeyt is.*
 Battre les ruisseaux, c'est y nager, *Hem vercoelen, Twort soo vanden hert ghesproken.*
 Bauds chiens, voyez Chiens. *(vercken.*
 la Bauge du sanglier, *Tbedde van een wilt*
 Besche, c'est vn instrument à leuer la terre, *Een spaeye.*
 Biche faisant son faon, *Een binde die kalst.*
 Biche qui porte son faon, *Een binde die gheleden gaet.*
 la Biche peut auoir deux faons, *Een binde mach twee kalten hebben.*
 Blond cerf, brun ou fauve, *Een bleec hert.*
 Bosses du cerf, *De botten van een hert, Daer af seymen een ghebot hert.* *(wilt vercken,*
 le Bourbelier du sanglier, *De schilt van een*
 Bourles, *Vercken-pant, Hertē ende Ree-pannē.*
 Bramer apres les chiens, *Burlen teghen de honden.*
 Brandes, Bruyeres, lieux où les cerfs vont viander, au mois de Novembre, & là mangēt les fleurs & poinctes par ce qu'elles sont chaudes & de grande substance & les met en chaleur, *Daer de hertē gaen volghen.*

Branclet aux counils, quād les chiens passans par les garennes s'arrestent au giste d'iceux, *Arderen op de conynen.*

Brissées ou Brissous, Rameaux qu'on coupe & brise, & les jecte l'on à costé parmi le chemin, pour enfermer la beste, & la retrouver, *Een schuthaghe ofi stakersele om eenighe beeste te beslyuten ende te lichter te vanghen.*

Brosser, c'est courir à trauers le bois sans re garder à rien qui puisse empescher le cours du cheual, *Recht wt loopen.*

Brun cerf, *Een bleec hert.*

le Bruni d'un cerf, *Het broket vanden hert.*

C

CAMPAIGNE, *T'velt.*

Casé, *Ghejaecht.*

Casemattes, le fort de bassets chiens, *De sterste vande corte ghebeende honden.*

Du Cerf.

Cerf blond, brun, fauve, *Eenen bleecken hert.* (*zijn gewey.*)

Cerf eschif, ardent à manger, *Hittich hert op*

Cerf de dix cors, *Ghetaeckelt hert.*

le Cerf fische & cache sa tette en terre, *Den hert steelt z zijn hoofi in d'aerde.*

le Cerf releue en vne jeune taille de haut, *Den hert steelt sijnen neuse inde locht, en rieft ofi daer niemant by en is.*

le Cerf fait son viandy, *Den hert is te lauey.*

le Cerf ne releue point, *Den hert verwaeyt hem.*

Cerf allant au rut, *Hert op den locht gaende.*

Cerf raizant & faisant la muze, *v' Hert hem van sijn vrecht verblijdende.*

le Cerf donne des endoillets en terre, *Den hert steelt met sijn horens in d'aerde.*

le Cerf ruze, *Den hert brunt.*

le Cerf bec & met la gueule contre terre, *Den hert burlet.*

le Cerf prend son nature, *Den hert neemt sijn natuer.*

le Cerf jette sa teste, *Den hert worpt sijn horës.*

Cerf blessé au rut, *Een hert ghequetst inde schacht.*

le Cerf fait tomber ses lambeaux, *Den hert laet sijn tranen.*

C

le Cerf se recelle & decelle, *Den hert verbercht hem ofi gheeft hem bloot.*

le Cerf fraye, *Den hert burlet.*

le Cerf brunit ses cornes, *Den hert schiet sijn horens.*

le Cerf pouffe ses bosses, *Den hert bortet wt, Het brocket comt wt.* (*ghewey.*)

le Cerf fait son runge, *Den hert verduynt sijn*

le Cerf fait ses hardouers aux arbres, *Den hert schelt de boomen.*

le Cerf se debutche de sa demeure, *Den hert trest wt sijn leegher.*

le Cerf donne le change aux chiens, *Den hert wisselt om een ander beeste.*

le Cerf tient ses abbois en terre, *Den hert breeft hem wt de honden.*

Cerfs chiens, *voyez Chiens.*

Cernier, *voyez Loup.*

Champayer les chiens, *De honden int velds leyden.*

Change, *De wissel van een hert.*

le droit suit avec le Change, *Den voet is goet, ghy hebt den rechten hert.*

garder le Change, *Maken dat den hert onder ander beesten niet en come.*

Charette, prendre les bestes à la Charette, *De beesten schieten, ofi die gheschoten op t'bloet laten volghen.*

Chasser de forlonge, *Met forsen, dat is met bracken vanghen, van langher handt jaghen.*

Chasser de pres, *Met basen inden vanghen.*

Chattrer & fenner le cerf, *Den hert lubben.*

Cheaux d'un loup & d'une louue, *De jonghen van een wolfinne, Jonghe woluen.*

Cheuil, *Tout vande honden.*

Cheuilleures, tout le reste des cors qui s'ot apres le deuxieme, est ar pres le marrain de la tette de cerf, *T'ghet wt van een hert na de cloyne croone.*

CHIENS

Alans, *Ghebar deer de honden.*

Allans le contre ongle, *Honden met S. Hrybrechts klauwen.*

Ardans, *Heete, yuerighe ofi brandende honden.*

Barbets, *Ronharighe honden.*

Bassets, *Kleyne sluypers.*

Bauds, *S'oute ofi vrome honden.*

C

Blancs muts, Honden die hun niet en laten
hooren.
Cerfs-chiens, Leyhonden op herten.
Chassans & rechassans, Honden die den hert
gaen bewesten.
Clapiers, Sluypers.
Courans, Loopende oft onghekoppelde honden,
Voorrooghighe honden.
De terre, Sluypers.
D'oifeaux ou Espaignols, Spaignoelē oft Spi-
lioenen.
Fauues, Otter honden.
Forcenants, Bruyne honden.
Greffiers, Stoutē oft kloekē ende vrome hondē
Gris, Voorrooghighe honden.
Legers, Heete, Greetighe oft brandende honden.
Leuriers, Winden oft Hasenwinden.
Leuriers de Bertaigne, Ghebardeerde honden.
Mastins, Bastaerde winden.
Noirs, S. Huybrechts honden.
Requerans, Bonte honden.
Restifs, Ghebardeerde leyhonden.
s' Affinants le nez, Velthonden.
Comblette, Den gheklouen voet, oft de kloue
vanden voet van een hert.
Cordelettes menues, De pannen, oft hasen en
de conijnen buyels.
Corner en graillant deux longs mots, Bla-
sen met twee woorden.
Corner la prinse, Blasen de doot.
Corner requeste de fois à autre, Blasen met
vijf woorden om den hert te versoecken.
les Cors du cerf ou Cornette de cerf, De cley-
ne kroone van een hert.
le premier Cor d'un cerf pres les meules,
s'appelle Endouiller ou Entoillier, Deer-
ste kroone van een hert. Le 2. Surendouiller,
Tweede getuy oft de 2. kroone. Et les autres,
Cheuilleures ou Cors, Tghetuy van een
hert. Et ceux du bout d'ehaut de la teste,
s'appelle Esfois, De point oft tacken van
een hert. Quand il est de deux, il s'appelle
fourchie, De wort van een hert, & de trois
ou de quatre, Tronchure, Chetakelde kroone,
& de cinq ou de plus, Paulmure, De
Palmure van een hert. Et quād elle est tout
entour dessus cheuillée cōme vne cou-

C

D

ronne, s'appelle Coronnée, De kroone
van een hert.
Collier, m. Halsbant.
Counille, Conijn.
Counilleaux, Conijnkens.
Coupler, faire des couples & filer, Coppelen
en laschen oft met laets en binden.
Courir par les fortz, De fortzen doorloopen.
le Couuert, Trouue daer den hert slaet.
Croiser, Maken dat de beeste niet wederom te
rugghe en come.
Croites de lieures, & de counils, Tbonefel
van hasen ende conijnen.
Crouler la queuē, Den steert crollen.
Croupie, prendre le lieure à la Croupie,
Den hase op sijnen leghe vanghen.
la Curée, ou Cuitie, De Cureye van een hert.
D
D A G V E S, De tacxkens van tghetuy eens
herts van tweede jaer.
Daim, m. Eenen Das.
Daintiers, couillons de cerf, De burse van
een hert.
Destcoupler, Onkoppelen.
Destortoire, De lantroe.
Double equipage, Dobbeljacht.
Dresser, Den voet van een beeste wel volghen.
les chiens Dressent vne beste quād ils ont
troué par où la beste est passée, De hon-
den vervolghen wel de beste als sy den speur
ghewonden hebben.
Droict de limier, Trecht vanden ley-hondē.
le Droict des chiens, Derechte Cureye.
le Droict des Veneurs, Trecht van lagere ge-
naemt vdanot.
le Droict fuit avec le change, De voet is
goet, Ghy hebt den rechten hert.
E
E F F R E I N T E des chiens, Tmesl van
de honden.
s'Embuscher, Int rouwe comen.
prendre tours & Enceinētes le plus pres
de la menée, De beste soona comen alse
kommen.
faire Enclotir vn counil, Tconijn in d'aerde
jaghen.
auoir Encontre de grand cerf, Eenē grooten
hert.

hert int ghemoet comen.
 Endoilliers ou Entoilliers, Deerste kroone oft
 ghetmy van een hert.
 Ergotz de cerf, Tghebeente vanden hert.
 les Erres de toutes bestes mordantes, De
 stappen oft de voet van quaey beesten.
 il s'en va grans Erres, Hy gaet eenen goeden
 ganc.
 Jimiers de hautes Erres & de bonnes, Groo
 te ley-honden.
 haster son Erre, Rasch vertrecken, Seer gaen.
 Erugir, le cerf eruçit, Den hert suyght den stoc.
 Eschapper & auier les peitz chiens, c'est
 à dire que s'ilz naissent en autre saison
 qu'ès mois d'Auril, & May que le tems
 est temperé, il est fort difficile de les po
 uoir esseuer, In goeden saysoene de jonghe
 honden wileyden.

cerf fort Eschauffé des chiens & mal me
 né, Een hert die verhit is ende de tonghe wt
 hanght. (wey.)
 Eschif, ardant à manger, Hittich op sijn ghe
 l'Escuyer du cerf, Een broket oft eenen jon
 ghen hert.
 Espauc des chiens, Tmest vande honden.
 queue de chien Espiée, Een ghebosselde steert
 Espois, De point oft de tacken van een hert.
 Espoufette, Eenem bessem daermen de honden
 mede sehoon maect.
 Esprainte de loutre, Tbonefel vanden Otter.
 Esuerer, Na de goe tijt oft saysoen wachten dat
 men de jonghe honden ter jachte laet gaen.

F

FAIRE race, Kaluen, Jonghen worpen.
 Faire vn train à vne beste, Een schustaghe
 maken.
 Faire enclorre vn counil, Tconijn wederom
 in d'aerde jaghen.
 Faire couples de chiens, De honden ghecop
 pelt leyden.
 Faire les enceinctes, c'est Circuir le lieu où
 la beste s'est retiré, De plaetse omringhen
 daer de beste is.
 Fauue ou brun, ou blond cerf, Eenem bleec
 ken hert.
 Fiente de Renards, Taiffons, & autres pu
 antes bestes, Tbonefel van Vossen, Dassen

ende andere slinckende beesten.
 Filer & faire des couples des chiens, Ceppe
 len, In laetsen binden.
 Filets, Rets, De pannen, oft hasen ende conijne
 buyels.
 Fondre en terre ou à terre, Neder strijcken,
 Het wort vanden patrijs gheseyt.
 la Forme du lieure, De legher van eenē hase.
 vn lieure en Forme, quand il est en son
 gilte, Een hase die legher vast sit.
 se Forpasser d'vn pas, Voor by de voet z'ijn.
 Forlonger les chiens, dit on du cerf, quād
 le cerf fuit fort long des chiens, Verre
 voor de honden loopen. (jaghen.)
 chasser de Forlonge, Van verre oft properlyc
 chasser de Forlonge ou par mau tems de
 trop grand chaleur, voyez Chasser.
 Forhuir, Van verre toeblasen.
 Fort-paittre par la campagne, Int velt wijs
 te laueye gaen.
 la Fouaille d'vn sanglier, Den brant van een
 vercken, à cause qu'elle se fait sur le feu.
 Foulées du cerf, De blinde voet oft de slap vā
 eenen hert. (hert.)
 Fouleures, De teeckenē vanden voet van een
 Fouschie, voyez en Cor.
 les Foyes du Cerf, De voet vanden hert, ende
 van alle Roy-beesten.
 Frapper à route, c'est faire retourner les
 chiens, pour les faire relancer le cerf, De
 honden wederom op d'aerste locht brenghen.
 Froyer, Het wort vanden hert gheseyt als sijn
 ghetmy rijst, ende is elue soo langh wrijst dat
 irvel af gaet.
 Fumées du cerf, Tbonefel vanden hert.
 vn Furet, Een foret.

G

GAIGNAGES, Tvelts oft den hof daer
 den hert light.
 terres Garées, Oude ghehanteerde aerde.
 Garenne, Een warande.
 Gargute, Tghebit vanden Das.
 loups Garoux, Vveerwoluen.
 Gilte, Den legher vanden hert.
 auoir le vent de la Gland, Eeckelen van ver
 re riecken.
 Goupil, Eenem vos die in sijn legher light.

Goutiere grande & petite, *Cleyne speekens die aen vghetwy vanden hert staen.*
 corner en Graillant deux longs mots, *Blasfen met twee woorden.*
 Grecz du sanglier, *De slachtanden.*
 Griphe, *f. De klauwe van eenen voghel.*

H

HAMPE ou poitrine du cerf, *De voorste dye van eenen hert.*
 Harde ou Harpail, *Een cudde van wilde beeste.*
 la Harde d'un chien, *De clauwe van de hond.*
 Hausped, *Een sprincyser daermen de woluen mede vanght.*
 Herbeiller, *Sijn aes gaen halen, Twort vanden hert oft van twilt vercken gheseyt alffe te laueye gaen.*
 Huée, *f. Tgheroep vanden jaghers wt blijfchap.*
 Hure d'un ours, d'un sanglier, d'un loup, & autres bestes mordans, *De hure van eenen beer, wilt swijn, wolf, ende andere quae y beesten.*

I

IETTER sa teste, *Sijn ghetwy rijfen, Sijn horens worpen.*

L

LAICTEE, *De plaetse daer den hert gheweest heeft.*
 Laisser courre, *De honden ontkoppelen.*
 Laisser d'ours, de sanglier, & de loup, *Tbo nesel van eenen beer, wilt swijn ende wolf.*
 Lancer le cerf, *Den hert steken.*
 Lapin, Lapreau, *Een half conijn, Een lampraes.*
 Lasher, *Ontkoppelen, Los laten.*
 Lasser toutes manieres de laqz, *Allesins los maken.*
 Leureteau, *Jonghen oft haluen hase.*
 Leureter, *Jonghen setten.*
 vñ Leurier, *Een goet hase wint.*
 Leuriers de Bertaigne, *Ghebardeerde hondē.*
 Le loup ligne la louue, *De wolf bedett de wolfinne.*
 la Lieure lime son leureteau, *De hase lime leet haer jonghen.*
 Limes du sanglier, *De beschermtanden van v vercken.*
 Limier, *m. Een leythont.*
 Limiers de hautes erres & de bonnes, *Groo*

te leythonden.
 vne Lisse ou Lyce, *Loopende brastene.*
 Liurer le cerf aux chiens, *Den hert den honden overleueven.*
 Longe, *De lache vande hase winden.*
 Loups-ceruiers, *Lupaerden.*
 Loups-garoux, *V Veertwoluen.*
 Loutre, *Een otter.*
 vne Louue, *Een wolfinne.*
 Louueteaux, *Jonghen woluen, V Wolfkens.*

M

MAVIVES, *Het aes van een wilt vercken, twelc is Baec ende eekelen.*
 la Marche d'un pais laquelle tient vn lieure ou autre beste, *De laweye daer een hase oft eenighe andere beeste comt.*
 les Marchés du loutre, *De stap vanden Otter.*
 Marches & perches du cerf, *Tghetwy van een hert.*
 Mastins, *Huysreekels.*
 Menée, *Tghehoor van een trompe.*
 se mettre tousiours à la Menée & corner, *Euen seer trompen.*
 cheuacher tousiours Menée, *où la menée, Te peerde volghen op de trompe.*
 prendre tours & encinets le plus pres qu'il pourra de la Menée, *Soo na de beeste comen als men kan op tgehoor vande trompe.*
 Menée, *c'est aussi le lieu où le cerf fait sa raze, De plaetse daer den hert springht.*
 Mettre les relaiz, *c'est, Reposer en certain lieu.*
 les Meules du cerf, *Tghetwas van een hert.*
 Muer sa teste, ou jecter, *Sijn horens worpen, Sijn ghetwy rijfen.*
 la Muette d'un lieure, *Daer de hase sijn jonghen set, De legher van eenen hase.*
 vne belle & meilleure Muette pour bail-
 ler la baste aux chiens, *Eenen verschen legher, daer de honden de locht van een hase cryghen.*
 les bons chiens de la Muette, *Honden die goede locht hebben.*
 Muloter, *Sijn aes soecken, Twort van v vercken gheseyt.*
 Musses ou passes des lieures, *Het stop vandē hase daer hy te bosshewaert loopt.*

NE Z du sanglier, *Boutouner.*
les Nombres du sanglier, Daer tuerckē
hen aen eenen boom gheschuert oft ghevre-
uen heeft.

OR B E chambre, *Eē youwagie oft lomme-*
ringhe daermen niet eenen stekē en siet.
vne Ourse prain, grosse ou pleine, Eē beer-
inne die gheladen is.

PAREMENT du Cerf, *Tvensoen van*
den hert.

chien Parlant & riotant en son language,
Eenen hont knorrende ende sijn tanden laten
sijnde.

les Passées, par où le cerf a passé.

Paumure, *De croone van een hert.*

Percher és hauts arbres, *Op de boomen clim-*
men om de beesten te bewesten.

les Perches & marrain d'vn cerf, *Tgetwy vā*
een hert.

les Perches du bouc sauvage, *De hoornen*
van eenen wilden boc.

Perlure, *De croone vanden hert.*

Perrure, *De spuckelighen van tgherwy.*

le Pied ou le foyes de toutes bestes rouffes,
c'est à dire la trasse, Den voet van alle Roo-
beesten.

Pincés ou trenchans du cerf, *De stekende*
horens vanden voet van een hert.

le Pis du chien, ou le nombril, *De dagghe vā*
eenen hondt.

Pochette, *Herten ende Ree pannē, Verckē-pant.*

les Portées du bois, larges & hautes, *De ge-*
boghentacken van een bosch.

les Poupes & tettes d'vne ourse, *De memmē*
van een beerinne.

vne ourse Prain, grosse & pleine, *Eene beer-*
inne die gheladen is.

Prendre les deuans, *Tgheweste nemen daer dē*
hert comen sal.

Prendre les bestes au sucil, *Int marras tghē-*
jacht van ghen.

Prendre bestes au tour, quand en les che-
 ualant sans les effrayer on les range en
 certain lieu, *De beesten op de wacht schieten.*

Prendre le vent, *Verwaeyen.*

Prendre le vent de toutes partz. *Cela se*
dict du sanglier quand il flaire & sent
qu'il ne vient rien qui luy puisse nuire
en sortant du bois.

QVESTER le cerf, *Een hert gaen soeckē.*

RA C L E, *Een schuppe met een scherpe punt*
daermen den Dasmede vanght.

Rage chaude & desesperée. *C'est quand*
le sang des chiens est meslé, & il pourrit
incontinent.

Rage courante, *Quand vn chien mord au*
commencement du jour, il rend les per-
sonnes enragez, si le reste du jour, non.

Rage mue. *Qui tient dedans le sang, & se*
cognoist quand vn chien voulant man-
ger, a toujours la gueule ouverte.

Rage tombante. *Quand les chiens en sont*
saiziz & cuident marcher, ils tombent
par terre, & ceste rage les tiēt en la teste.

Rage flastrée. *Quand le mal est dans les*
boyaux, & les fait retirer de telle sorte
qu'on les perceroit d'vne aiguille.

Rage endormie. *Qui vient d'vne espèce de*
petits vers qu'ils ont dedans l'orifice de
l'estomac, & font engendrez d'vne cor-
ruption d'humeurs, dont les humeurs
leur monte au cerueau, qui les fait
mourir.

Rage reumatique. *Quand les chiens ont*
la teste enflée grosse, & ont les yeux jau-
nes, de la couleur d'vn pied de milan.

Rameures des cerfs, *De tacken van een herr.*

Rangier & Ranglier, *c'est vne beste appro-*
chant du cerf, lors qu'il a la teste plus e-
leuée, & plus de cors & cheuilleures,
jusques à quatre vingt aucunesfois, Rej-
nen oft Rainger.

Reer, dit on des cerfs & daims, *Burlen.*

Refuir sur soy, *In daerde bljuen.*

Regnarde, *Vosinne.*

Regnardeaux, *longhe vossen.*

les Relais, *Honden die achter ghecoppelt zijn.*

Releuer les deffaux, *Wederom versoekē*
den hert.

Rembuscher le cerf, *c'est retourner pour*

la seconde fois au lieu où il dort.
 teste Rengée, voyez Teste.

Reposées du cerf, *Den legher vanden hert.*

corner Requête, *Trompen oft blasen de vijf woorden.*

Resbauder le chien, *Den hont toeuën.*

Resentir de fort loing, *Gaey locht hebbē. Ce-la se dit du chien qui tiēt le nez en terre*

Resfuy. C'est quand le cerf se sent mouillé de l'esgard du matin, il se sèche au soleil auant que gister.

chiens Restifz, voyez Chiens.

Retz ou Cordelertes menues, *Hertē oft Reepannen.*

chien Riorant en son langage, *Eenen hondt knorrende ende z jyn tanden laten siende.*

Rompre & effoler, *Van hitte vergaen.* C'est quand les petits chiens ont souffriette d'eaux.

Routes de toutes bestes mordantes, *Den voet van quaeÿ beesten.*

Royer du dain, *De hitte vanden das.* Quand il est en amour, ou quand elles se souillent.

batre les Ruiffeaux, voyez Batre.

le Rat ou Reut d'un cerf, *De rooteringhe van een hert,* c'est quand il est en amour.

S

le SAIN de toutes bestes mordans, *T'voēt oft smeer van alle quaeÿ beesten.*

Sangliers affourchez, voyez Affourchez.

Se fort-passer d'un pas, *Int rouwe comen.* Entrer dedans le bois.

Seledu pied du cerf, *De zenuwe vande voeten vanden hert.*

S'embuscher. C'est quād les sangliers font grandes fosses, & vont querir la racine des fougieres & d'esperges dedās terre.

le Sieu des cerfs, & de toutes bestes rouffles qui ne sont mordans, *T'vensfoen oft wet vanden hert ende alle roode beesten.*

la Sole du pied du sanglier, *Den bal van v Swijn.* (ken.

Sonil, *T'gheblaes van vijf woorden van eē vere*

Sonner le gresle, *Inblasen.*

Sue de la teste du cerf, *Het lanc hayr ontrent de horens vanden hert.*

Sueil de Sanglier, *T'badt van rvercken.*

prendre les bestes noires cōme le sanglier au Sueil, *Swerte beesten in t'badt vanghen.*

Surendouiller, *De tweede croone oft ghetten van een hertshoren.*

Suyure les chiens par les meneurs, *Strax de honden volghen.*

T

TARIERE S accrées. Instrumens ser-uans à couper les racines.

chien Tanelé, *Ghespickelden hont.*

Tertier, m. *Sluyper oft sluyperken,* eenen hondt soo ghenaeemt.

Tesnieres ou Tanieres, *Hollen.*

Tessons, *Dassen, Grysaers.*

Teste du cerf, *Den geheelen omwanc van vgetwy vanden hert.*

Testes portans trocheures, *Drye ghetaeckelde herten.* (ken.

Testes en fourche, *Een brocket van twee tac-*

Teste faux marquée, *Eē hert qualijc getaeckelt*

Teste rouge, *Root hooft.*

Teste de cerf bien née, *Eenen hert die schoon ghecroont is.*

Teste de cerf bien cheuillée, *Een hert die voren schoon van hayris.*

Teste rengée, *T'ghetwy wel volcomen, oft euen ghelijc staende.*

Teste semée ou sommée, *T'ghetwy sijnen vol len was hebbende.*

Teste de cerf haute & bien tronchée, ou paulmée, *Thooft van een hert dat wel ghetaeckelt is.*

jecter sa Teste, *Sijn ghetwy rijzen.*

muer sa Teste, *Sijn hayr schieten.*

vn Titre, *Eenen hert die ter sijden astloopt, oft voor de winden niet en comt.*

Toilles, *Het laken daer de beesten mede gevanghen worden.*

le cerf Tornie en sa meute, *Den hert is buyten saysoene.*

prendre les bestes au Tour, *De beesten op de wacht schieten.*

prendre Tours & encinctes le plus pres, qu'on pourra de la menée, *De beesten soona comen dat se binnen scheuts sijn.*

faire vn Train à vne beste, *De beeste een pas-*

sagie gheuen.
 les Trailles de toutes bestes mordantes, De flap van alle quaeey beesten.
 Trompe de veneur, Den horen vanden jagher.
 Troncheure, Thoest vanden hert met dry oft vier cynden.
 Traicts de limiers, Tighelcysseel.

V

VAVTRER, Veautrerem, met reekels jaghen.
 Venaison du cerf, T venesoen vanden hert.
 Venaison ruitée, Venesoen van een bestle die histich oft heet is.
 Veneur doit jetter ses brifées, Den jagher

moet het rjs worpen.
 prendre le Vent, Onder wint gaen.
 prendre le Vent de toutes pars, Den wint verwaeen.
 auoir le Vent de la gland, Den eeckel van verre riecken.
 Veoir le cerf à veuc, Den hert int ghesicht met vijf woorden blasen.
 Vermeiller, Wroeten.
 aller à la Veue au matin, Een bestle bevesten.
 Viander, Op de lauey gaen.
 Viandi du cerf, T lauey van eenen hert.
 les loups Vllent comme les chiens, De woluen huylen ghelijc honden.

AUCVNS MOTS ET MANIERES DE PARLER APPARTENANTS A LA FAVCONNERIE OV VOLERIE, appropriéz à la langue flamengue.

A

A BECHER, ou Abequer yn oiseau, De voghel aes gheuen oft het ghemiet.
Acharner le leurre, Eenem vleughel van eenen voghel op den luyer binden.
Affaictier vn faucon ou appriuoiser, Den voghel seech maken.
Agay qu'on tire des os, Tmerch datmen wt de beenen tress.
Aloy, Een leeuwercke.
Aloy ou equipage, Valckenhantschoen ende lancveters.
Affeurer vn oiseau, Den voghel verskeren van sijnen man.
Affeurer au jardin vn oiseau, Den voghel houen om sijn nature te nemen.
Autour, m. Hauic.

B

BAIGNER vn oiseau, Den voghel opt badt oft t water setten.
Baudir, Den voghel t'reyn gheuen om ghereetich sijn tot den reygher.
Bechée, ou Bequée, Eenem bec vol aes.
Breuler à prendre oisicaux, Een kleuue om voghelen te vanghen.
Bouter & auoir g'rosse haleine, Hijghenof

C

gapan van groote hitte die de voghel int vliegen ghecreghen heeft.
CAPERON d'vn faucon, De huyue vanden voghel.
Cillier vn faucon, Den voghel breyelen, Breuuen oft brauwen, dat hy niet sien en soude, als hy versich ghevanghen is.
la Cornette du chaperon, Topken vanden huyue.
Curer vn oiseau, Den voghel tghewel gheuen.
la Curée, Tghewel oft t'worpen van eenen voghel.

D

DESCHARNER le leurre, Het aet vanden luyer nemen.

E

EQVIPAGE ou arroy, Valckenhantschoen ende lancveters.
Escliffer de l'caue au visage, Den voghel bespruysen.
Esmerillon, Een smeerle.
l'Esmeut du faucon, Het smelsel vanden voghel. (Oster.)
Espraintes de loutres, Tghesey van eenen

Espreuier nieds, *Eenen nestelinc sperwer.*
 Espreuier branchier, *Eenen teeckelinc sperwer.*
 Espreuier ramage, *Een hagart sperwer.*
 Estinet vn faucon, *Den voghel i'lyf nemen.*

F

FAVCON hagart, *Een hagaert valcke.*
 Faucon hautain, *Hooch vliegghende valc.*
 Faucon haironnier, *Reygher valcke.*
 Faucon estant à soy, *Een wils vanc valcke.*
 Faucons champêtres, *paiffans d'oiseaux, comme de corneilles, d'estourneaux, & merles.*
 Faucons de repaire, *Ghemeyn valcken.*
 Faucons pelerins ou peregrins, *Luitenaer valcken, Noortsche valcken.*
 Faucons passagers, *Passagier valcken.*
 des Filandres, *Filandren oft wormē die de Valcken int lyf hebben.*
 la Filiere, *Eenen loedraet.*

G

les **G**ECTS, *Den schoen vande valcken.*
 Gerfau, *Een Gheer valcke.*
 Gibbier, *Alderhande beeste inder jaght ghe vanden, t'z y root, swert oft voghel.*
 la Gorge d'vn faucon, *Den crop vanden valcke.*
 mettre à val la Gorge, *Den crop indouwen.*
 donner bonne Gorge au faucon, *Den voghel eenen goeden crop maken, Veel aegheuen.*
 Grand fauconnier, *Opper valckenaer.*

H

oiseau **H**A G A R, *Eenen hagaert.*
 vn oiseau Halbréné, *Eene vogel die een veer oft twee ghebroken heeft.*
 vn Hobe ou Hobreau, *Een baillet, een voghel vande grootte van een duyne, met de swaluwē comende ende wederom wech gaende.*

L

LANIER S, *Blaten.*
 Laneret, *c'elt petit lanier, Blaetken.*
 vn Leurre, *Eenen luyer.*
 acharner le Leurre, *T'vleesch op den luyer binden.*
 descharner le Leurre, *Het aeg vanden luyer nemen.*

Leurter vn oiseau, *Den voghel allencxkens locken tot den luyer, ende seech maken.*
 la Longe d'vn oiseau, *Lanc-vederen oft cort vederen daer den voghel mede op de hant comt.*

M

la **M**V E, *De muyte.*
 mettre hors la Mue, *Vv de muyte doen.*
 faucon d'vne Mue, *Een valcke van eender muyte.*
 faucon vieil Mué du bois, *Een valcke van twee muysten, ghenaeint hagart.*

N

oiseaux **N**ieds, *Nestelighen.*

P

PENNAGE d'oiseau, m. *De pennen vā eenen voghel, oft plumagie.*
 Pennes grosses ou menues, *Groot oft cleyn mailleersel.*
 Passée, *comme Prendre les gais à la passée.*
 prendre pinsons à la Passée, *c'elt à dire, au lieu où il y a bonne passe de pinsons.*
 prendre oiseau à la Pipée, *De vogelen mespypen oft stuyten vā wāghen.*
 Piper, ou Siffler, *Pypen.*
 la Pipée du sor, *quand le tems se refroidet.*
 la Plume, *qu'on donne au faucon, T'ghewel.*
 Plumes traversaines, *Gehackelde pluymen van eenen voghel.*
 oiseau de Poing, *Hantvoghel.*
 Poyurer vn oiseau, *Den voghel peperen, om luyfen ende om de melure, ende om seech maken.*

R

REEL ou couuertoit, *Medecijne tot den voghel.*
 Reclamer vn oiseau, *Den voghel locken ende doen op de hant comen.*
 faucons de Repaire, *Eel valcken, in Italiens ghenoeemt Falconi gentili, In Spaengniens Bohariz.*

S

les **S**ERRES, *De naghelen van eenen valcke.*
 Sonnets des faucons, *Voghel bellen.*

S T

le Sor, De roo pluyne daer den voghel mede wt den ey comt.
 oiseaux Sors, Voghelen die noyt ghemuyt en hebben, dat z jyn roo-voghelen.
 Sourdre contremont vn oiseau, Teghen eenen voghel recht opclimmen.

T

TERCELETZ, Tessels.
 Tierceletz, Gheertessels.
 les Tirans du chaperon d'vn oiseau, De riemen oft stricken van een huyne.
 les Toilles, De cage daer de voghelen in ligghen

T

oft slaen.
 vne Toile semblable à boeuf, teincte du poil de la beste, & portée devant soy, & approcher de la beste, comme on fait aux perdis, Eenens schilt om patrijsen te vanghen.
 prendre les perdis à la Tonnelle, De patrijsen vanghen met den schilt ende sac.
 Touret, Een drael.
 Veruelles, De maillen, daer de wapenen vanden heere op slaen dien den voghel toecomt.

F I N.

ADVERTISSEMENT
 Au Lecteur.

POurce, debonnaire Lecteur, que la precedente edition de ce nostre Dictionnaire a semblé à plusieurs difficile & facheuse, à cause qu'ils y ont rencontré quelques vocables, où il y auoit seulement *Cerchez* ou *Voyez*, jet'ay bien voulu aduertir de deux raisons, qui nous ont esmeuz à ce faire: l'vne, pour rendre le liure moins epeze, & de moindre pris: & l'autre, qui est bien necessaire affin qu'en cherchant d'vne diction à l'autre, on apprenne à nommer vne mesme chose en plusieurs sortes: ce qui peut grandement seruir pour traduire ou composer quelque escrit. Et pourtant, ne te vécilles pas fascher, si en ceste presente edition tu trouues le semblable, & s'il y a des mots d'vne mesme signification espellez diuersement: comme (pour exemple) les suyuantz peuuent estre: assauoir, *Desmesler*, ou *Demester*: *Diner*, ou *Diner*: *Escripre*, *Escrire*, ou *écrire*: *Temps*, *Tems*, ou *Tans*: & beaucoup d'autres. D'auantage, à cause que plusieurs dictionz se commencent indifferement par, c. & par, q. cōme calibre, ou qualibre: carreau, ou quaireau: pareillement par, r. simple, ou par double, que nous appellons ypsilon: comme, iceux, iuoyre: ou yeuse, yeux, yuoire, & autres semblables:

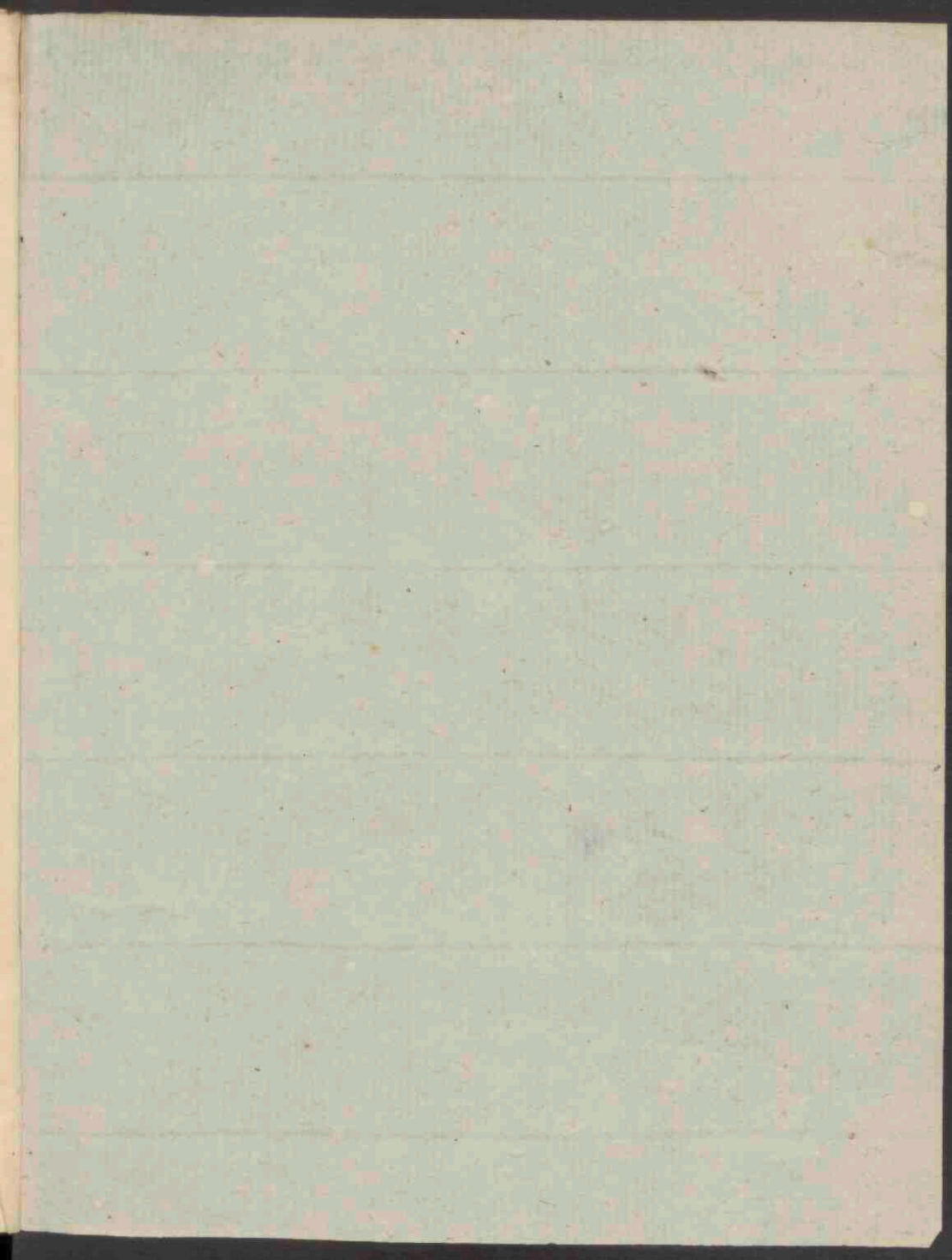
Ce qu'en l'vne ne trouueras, En l'autre le cercheras.

Au reste, cher amy, je te prie ne prendre en mauuaise part ce nostre aduertissement: ains recevoir nostre vtile labeur aussy ioyeusement, que de bon cœur nous le te presentons. A Dieu sois tu.

A ANVERS

*Del'imprimerie de Jean VVaesberghe,
en la rue dite Camerstrate, à
l'Escu de Flandres. 1583.*

1787
L'Assemblée Nationale
constituante
le 20 Juin 1789

1571809

